

Incunable
armoire
de
fer

Macrofiche
n° 39

Yazog
M

M

Yazog: Tchannti.

Hippocanti

Galen

Philanti

Et . .

Yazog: Tchannti.
Hippocanti
Galen
Philanti
Et . .

Yazog: Tchannti.
Hippocanti
Galen
Philanti
Et . .

137

129

Grün.
nisi vn.
in

Hein *1869
Tellerstr 1377

72. Some being spent and for,

[illegible]

plus-qu'un bon s'en samed au tu-que
 viz bon amir- (bon plus de car)

Primo est liber Johānitis qui of isagoge in greco.
Secundo libellus de pulsibus phisicari.
Tertio est libellus Theophrasti de vitis.
Quarto sunt Hippocratis aphorismi in ordine collecti.
Quinto sit aphri eiusdē cum cōmento Galeni.
Sexto liber pronosticorū eiusdē diuisus in tres p̄tulas.

Septio liber regimīs acutop stinēs q̄ttuor p̄tulas.
Octauo est lepidimiaz hip. cū cō. viij. p̄tulas stinēs
Nono ē libellus hip̄o. qui imitatur de nā ferus.
Decio liber Salienī q̄ d̄ regni sūe ars parua.
Vndecio libel? Semilis de fulgine de diuīsiōe zc.
Duodecio libel? de lege hip. z libel? q̄ d̄ iufurandū

Trilogia

cerebro dirigat que in septima nāliū rerū pte. Lin spiritu cognoscunt.

Quarto sunt etates. La dolencia iunat: sene-
ctus: senili. Adolēcentia cōpōnis videli calide
z humide est in qua crescit z augez corp⁹ vsq ad rev. vl
xxx. pueniēs annū. hāc iunat: scēq. cā. z sic. pētū sine
diminutōe viriū corp⁹ pōnū q. xxx. vel. xl. anno finitur
hinc succedit senect⁹. fri. z sic in qua qdē minui z decre-
scere corp⁹ incipit tamē vō nō deficit: qnq. gēsimō qnto
anno vel serageſimo pōstē hūic succedit senili collecti-
one phlatiū humosus fri. z bu. in quo vtrius appet dese-
ctus quod quos annos vite termino meitur.

De colore cutis z diuisione.

Color cutis duob⁹ modis fit. aut n. hūc interiora
subministrat: aut exteriora pēducit. Ab interiori-
bus aut duob⁹ modis accidit: vel ex abundātia:
seu ab equitate humosū. Ab equitate ē ille qdē cōpōit: ex
albedine z rubore. Ab inequitate vel pēdit niger: citri-
mus: rube⁹: glauc⁹: z alb⁹ color. Color nāq. rube⁹: z niger
z citrin⁹ significat calorē corp⁹ tñantē: citrin⁹ vō solus
significat cholera r. niger vō sol⁹ cholera nigr⁹: rubens sol⁹
abundātiā sanguis. Alb⁹ nāq. z glauc⁹ abundatē frigi-
ditatem corp⁹ dñantē: sed glauc⁹ ex melancolia: alb⁹ ex
phlatē sui cās bfe significat. Ab exteriorib⁹ nēpe colores
adueniūt: sicut ex frigore scotis: ex calore erysipib⁹: z
ex aliis multis accitib⁹. Sūt z alii spales vel spuales co-
lores: aut ex timore: aut ex ira: aut ex tristitia: v. alijs ani-
mi motib⁹.

De coloribus capillorū.

Capillorū colores sunt qtuor: niger: rube⁹: glauc⁹:
canicē: canicē. Niger fit ex abundātia cholericā
inecē vel obnūcē mīta sanguis: rube⁹ a nimie
tate caloris nō aduſi vnde ſemp fuit rubei capilli: glauc⁹
cus ex abundātia melācolie: canicē vō fit ex nimia de-
fectōe caloris nālis z ex effectū putridi phlati: h pluri-
mū fit in ſenibus.

De tunicis oculorū.

Oculorū tunicę sunt ſeptē: z humores tres. Pā-
ta tunica ē retina: ſecūda ſecūda: tertia ſclero:
q̄ta tela araneā: quinta ynea: ſexta cornea: ſeptima
coniunctiua. Humor p̄m⁹ ē vitre⁹: ſcūd⁹: crīſtallinus eſt.
tertius albugineus qui eſt ante yueam tunicā.

De coloribus oculorū.

Oculorū colores sunt qtuor: niger: subalbidus:
vari⁹: z glauc⁹. Nigredo fit ex defectu viſibilis
spūs vl ex pturbatōe ipi⁹: aut ex penuria crīſtal-
lini bños: vel qd plimū reſedit iter⁹ ipe crīſtallinus bu.
aut ex bn. abundātia qdē ſilis albugini oui: aut ex pturba-
tiōe ipi⁹: aut ex abundātia qlitatis ynei bu. Subalbedo fit
ex ſeptē reb⁹ ſupiorib⁹ cōrariis. ſex abundātia spūs viſibi-
lis vel claritate ipi⁹: aut ex magnitudine crīſtallini bu.
z emineſtiā ipi⁹: aut ex minoritate albuginei bu. z clarita-
te ipi⁹: z defectōe qlitatis ynei bu. Uari⁹ vō color z glau-
cus fit ſi cōueniūt cū reb⁹ qd accidūt nigredini z ſubalbe-
dini. Uari⁹ vō color ſignificat ſpūs viſibile magi abundā-
re z clareſcere ſi ita varietate. Glauc⁹ vō color ſignificat
ſpūitū viſibile minus abundare z ſubnigreſcere ſi ita glau-
cedine.

De modis quantitati corporis.

Modi qlitatis corporis quę sunt: craſſitudo nimia
z extenuata macies: ſimilitudo: ſqualiditas: z eq̄-
litas. Craſſitudo ſiue funt p̄ſecies. f. abundā-
tia carnis z p̄guedo. Abundātia carnis fit ex abundātia
caloris z humosū. P̄guedo fit ex fri. z bu. int̄ ſa. P̄n-
guedinis diminutio vel extenuata macies fit ex ca. z fri.
int̄ ſa. Syntheſis fit ex fri. z ſic int̄ ſa. Sgūditas nēpe
fit ex fritate: z int̄ ſa bñditate: aut ſi vtriusq. int̄ ſa. Eql̄-
tas itaq. fit ex humosū equitate. corporis de sunt forme.

De distantia inter masculum z feminam.

Aſcul⁹ a femina differt in eo qd b̄ic calidior z ſic-
cior: et illa cōtrario frigidiore z humidior.

Incipit tractat⁹ rez nō nāliū: p̄mo de mutatiōe aeris.

Eris mutatio fit quę modis. aut n. fit ex anni
tpib⁹: z ex ortu ſtellarū: z occaſu: ventis: terris z
eap. ſumofitatis.

Tmpa ſunt qtuor: ver egle calidi z humidū
etas cali. z ſic autūn⁹ fri. z ſic. z b̄yos frig. z bu.

Et ſtellis immutata aeris nā. nā cū appropiqua-
uerit ſol ſtellis vel ipe illi: calidior fit aer. z b̄e quide bis
a ſe ſeparatis frigiditas aeris minuit vel augetur.

De numero ventorū z eorum qualitatibus.

Enti quatuor ſunt: ſubſolan⁹: ſaonū⁹: ſepren-
tior: z auſter. quoy vi⁹ baby vtrūq. fri. z ſic. alter
ca. z bu. ceteri vō duo eq̄lis vtrius ſunt: quoy
ent. f. ſubſolano caliditas z hecitas: alteri vtrūq. f. ſaonūo
frigiditas z bñditas attribuit⁹: z auſter paulo calidior
z humidior: ſep̄t̄rio vero frigidiore z ſiccior.

De modis terrarū z earum qualitatibus.

Terrarū modi ſunt qtuor: altitudo: pfunditas:
vicinitas motū z maris: eq̄litas terraz ſeu ſu-
cor quib⁹ terre a ſe differūt. Altitudinē z pfundi-
tate: qn altitudo ſitrate: pfunditas hūc cōtrariū reddit.
pp̄nditate motū eueniūt h̄. qn ſi fuerit a p̄meri-
diana terra erit frigida: nā calidi mōtes meridiani ob-
ſtāt v̄tēs: ſep̄t̄rionales v̄tē frigidi cū expēit ſtatib⁹.

Si vō ſep̄t̄rio mōtes habuerit ſup̄iorē tre cōraria erit.
vicinitate maris: qn merides ca. z ſic. ſep̄t̄rio fri. z ſic.
terrā p̄bet. P̄terea terre ſui natura inter ſe differūt.
nā ſi fuerit terra parō aſ. fri. z ſic. h̄ vō p̄gūis z craſſa: ca.
z bu. lutea aut fri. z bu. erit. Immutat quoy aer ſumofi-
tate videt: paludū ſiue putredinis alieu⁹ vnde ſit mor-
bi ac peſtes in hominib⁹.

De exercitio corporis.

Exercitū ſimulat corp⁹: qz qd egle eſt egle p̄ſtat
calore: cū vō ampl⁹ ſit magi calefact⁹: h̄ poſtea
infrigidat z deſiccāt. Ocioſitate corp⁹ immutat
qz ſi ſeq̄lis eſt: z frigiditatē facit z bumectatōem ineq̄le:
ſi vō equalis equaliter.

De diuisione balnei.

Balnea aut ſunt oulciſ aq̄e aut nō oulciſ: ſed
oulcis aq̄e: balnei remolli: calidi calefacti:
z frigidi infrigidat. Non oulcis vō aq̄e balnei
deſiccāt corp⁹. qz ſi ex aqua ſalā vel amara ſiue ſulphu-
rea fuerit calefacti z deſiccāt: ſi vero de aluminofa z gi-
pſea infrigidat z deſiccāt.

De modis ciborū.

Modi ciborū ſunt duo. Eſt n. cib⁹ qui bonū gignit
bu. eſt mal⁹ qd malū gignit bu. Bonū aut gignit
q bonū ſanguinē creat z egle ē cōmitōe z ope.
vl ē panis mūd⁹: recēs z fermētaz: z caro annuā agni
z bedulina. Mal⁹ aut cōraria opaz: vt ē panis oppr⁹ nō
recēs: z bouina z byrcina caro reſuſa. P̄terea bonū
malūq. bñorē creatū ciboy duo ſunt modi: grauis atq.
lenis. H̄anis ē caro p̄ocina z bouina: lenis pullozū: vel
p̄ſciū caro mediozū magis mobilis z min⁹ p̄gūinis
z ſquamoſoz. Eſt z olez gen⁹ qd malū generat bu. f. chol-
ru. vt eſt naſturtiū ſynapiz z allii. Sūt z q̄generāt vō
lācolia: ſicut lens: caules: capna caro ver⁹ z bubulina.
Et ſit qd generāt phla: vt ē caro p̄ocellorū z agnoz: poz-
tulaca z attripter. P̄terea grauis cib⁹ gignit phla er
cbo. n. cibul lenis cho. ru. z v̄terq. malus eſt.

De modis potationū.

Modi potationū tres ſunt. Eſt pot⁹ qd nūbil aliud
eſt qd pot⁹ vt aq̄: ē pot⁹ qd pot⁹ ē cib⁹ vt vinū.
Et ē ali⁹ pot⁹ onob⁹ p̄ſecies ſupiorib⁹: vt portio qd
oat cōtra morbi vitiiū aliqd vt mellicratū vel mūſa vel

cōditū. **Lib** vo hui' utilitatis ē qz repat integritate corz
pozis recto ordine: pot' vo hāc utilitātē pstat qz repoz
tat cibū p corp: sed illū pot' utilitas quē porior oium?
pūnere corpis naturā ad se cōuertit. ¶ De somno.

Omn' corpis imitat naturā: pūū qz in frigidat
exteri' z calefacit interi'. qz si plū' fuerit in frigidat
dat z hūctat. Cū illis quoqz imitat corp: qz
extrinsec' calefaciūt: intrinsec' aut in frigidat z defecant.

De coitu.
Cur' h' pstat corpis defecare corp' z minuit nālē
vntē: iōqz in frigidat: mltociēs vo ex multa cō
cussione corp' calefacit. ¶ De accidētibus anime.

Unt qdā accētia aīē qz faciliū infra corp' aliqō
sicut qz cōmonēt nālē calozē ab interiōi pre ad
supficiē cutis: aut ipetuoze vt ira: aut leuiter cū
suauitate vt delitē z gaudiū. Sūt aut qd se caliditate
cōtrahūt z celat: aut ipetuoze vt terroz vt timor: aut le
uiter vt angustia. Et sic qz cōmonēt nālē vntē int' z ex:
vt ē tristitia. Tria qz nām sūt: morib' morbi cā: z accē
tia morib' sequētia. Adob' ē qui pncipali corpis nocet
nullo mediatoze qui eum adiunet: vt calor in febre suc
cedente. ¶ De febribus.

Febis ē caloz innālū: cursū suppediēs nāe: pce
dēs a corde ī arterias: fūqz ledēs effectū. Hui'
sūt tria genera: vni ī aīa z ex effimera aliud de hūiozib'
qz putrescūt z putrida nūcupat: itū ledit mēbra solida:
z ipa ē ethica: qū effimera nascit ab accēti occāsioe: pu
trida quoqz a putridis reb'. Quis modū simplices atqz
singulares sūt qtuor. Prim' ē mod' qz fit de putredine
sanguis cōbūres vtrāqz p'teritiorē z exteriorē: vt est sy
noid'. Secūnd' qz fit de putredine cho. ru. vt ē tritibus.
Tert' qz fit de putredine pblat vt ē quotidian'. Quartus
vo qz fit de putredine melacholicū qui intermissis duob'
diebus affligit infirmū: z ocitū quantanus.

De modis z specibus febrium.
Modi p'ca febriū vt putredie accētiū tres sūt. Est
febris qz quotidie minuit vt pangmastic'. I. oecre
scē. Est qz augeat vt augmastic' donec recedat. Est que in
eodē statu pmanet donec iterū recedat vt omothenus.
Cōtinua febris de putredine venaz p't declinās qdē ex
venas in aliqō corpis p'tib'. Hōzpiatio fit ī febrib' ex
insufiōe putredie ī febilib' mēbris: morēs z ī frigidis
zōqz hōzpiatio fit in febrib' illis qz vnt anchim. I. inter
polarēm: quia putredines extra venas sūt.

De modis apostematum.
Apostematū aut qtuor modū sūt simplices. aut
n. sūt vt sanguine: z oiciū pblegmonis: aut ex
chol. rubei z oiciū berispile: aut ex pblate qdē coagu
latū: z oiciū vndimie v' cūmie. I. tumor: aut ex chol. nigri
z oiciū cācri pblegmonū. Ex sanguie signa sūt h' rubor
duriā: pulsus: dolor: calor: z tumor. Ex chol. rub. pble
monū signa sūt bec: calor: rubor: mixtus citrino color:
magnitudo doloris cū pūctioe: z veloz augmētatio. Ex
pblate pblonis signa bec sūt: albedo: mollicies: vt si digi
tū impuleris qū signū facit foras: z de veloz duricia cū in
grede abqz sensu. I. De re naturali in hūano corpore
I. hūano corpore vnaqz res nālīs h' p'pā nām
retinuerit facit sanitatē. si vo eaz dimiserit: aut
facit egritudine: aut neutri.

De generibus egritudinū.
Genera egritudinū tria sūt: cōsile: officialē: z vte.
Est qdē egritudo cōsile sūlib' mēbris cōtingēs qz
nāa fortūit vocabula cū eadē passioe: vt ē caput dolēs.
Et ē officialis egritudo qz accidit officialib' mēbris: sicut

sūt pedes: man': ligua: dētes: z cetera: qdē nōa sibi sumūt
ex sibi accidente infirmitate: vt podagra pedi: z ciragra
manui: vel qz nōa sumūt ex mēbris qdē accidit: vt cir
gra z podagra. Et est deniqz vltis egritudo que socialis sū
p'dictis duabus: vt est membrorum seimctio.

De egritudinibus similibus.
Egritudines qz p'riū h'nt similitudinē. vii. sūt: qtuor
simplices: z qtuor cōposite. Simples sūt: aut ex
sola calitate: aut ex hūiditate: aut ex frigiditate: aut ex siccita
te. Et his inter se iunctis sūt qtuor cōposite: sūt. z bu. fr. z
sic. ca. z bu. ca. z sic. Day octo p singulas duo modi sūt
egritudinis. Aut. n. fit ex qūitate simplici: aut ex hūioz al
teri' cōmixtōe. Et simplici vo qūitate origit sūis infirmi
tas qz solidis accidit mēbris qz grece ethica v'. Egritudo
calida qz ex hūioze accidit ē febris ex putredine vt supen'
dictū ē. Egritudo frigida qz sine aliquo hūioze accidit est
vt algor: ex nimia frigiditate aeris seu niui: z est egritu
do qz cū aliquo hūioze frigido accidit: vt palsyis ē qz fit ī to
to corpore aut in pte. Adob' hūmectū morbi ē qz fit ppe
vt nō indiget alteri' hūiois admittē: vt ē frigidū vult
nus vel vacuū v' fetidissimū cū tabiditate corpis: quēad
modū inflata caro hydropicoz vacio squalore corpēs.
Adob' vo hūid' ē alios trabēs ad se hūiozes vt hydropi
sis. Adob' nec ē sine hūioze vt spālm' qz fit ex inanitione
Adob' nec ē cū hūmore: vt cancer durus z siccus:

De morbo in officiali membro.
Morbi in officialib' mēbris accidētēs qtuor sūt.
Ipi sūt qz accidūt in p'lasmatōe. I. forma creature:
z in qūitate mēborz z ī nālīs numeri supfluitate: z ī mē
borz pōne. Adobi officialiū ī forma boīs. v. modis sūt
Adembor: incōueniētia: vt ē feda capitis lōgitudo. In
cōcauitatib': vt si manū pediqz pcatitas carne repleat
In pozie: vt eorum strictura aut largitas. In aspirate: vt
gutturis aut pulmonis cānalū aspitas. In lenitate: vt
luti matricis lenitas vel stomachi.

De morbo in quātitate membrorū.
Morbi ī qūitate mēborz sūt ex abūdiātia spmari
qū mēbra creuit ampl' qz oecre: sicut videmus
fieri in magno capite: z ī ligua grossa: aut vltia puita
te z indecēt: vt pūti caput: stomach' z epaz. Adobi ī
numero mēborz sūt aut ex augmētō: aut ex diminutōe
fm augmētū qdē aut ex cursu nāe vt supflū' oigir': aut
extra cursū: vt libici a scaridēs verruce z acrocodindes
i. magne carnis additōes vel verruce magi late v' poti.
fm diminutōem vo aut vlt: vt oīm abscisio oigitor: aut
p'cularit' vt ē vni'. ¶ De morbo in situ mēborū.

In pōne mēborz sūt morbi: aut pp mēbra mo
tionē o loco suo: aut ex dispōe vicini mēbrū: vt
sūt oigiti z labia qz cōglutināt vel adherēt z nō
sepāt: aut qz sepāt z nō cōglutināt. Sed spatia adherē
tis mēbrū vlt fit aut in mēbris cōsilib': aut in officialib'.
Cōsilib' mēbrū: vt ossib': meruis: carne: venis: lacertis: z
cute. qz si acciderit ossi: fractura sit. si carni ex recētē tpe:
plaga sit. si vo ex veteritū nūi plaga fed putrida plaga
nūcupat. qz si venis neruis v' arteriis accident: alio atqz
alio noīe nūcupat. si aut euenerit medijs lacertis: cōtū
no sine cōtritiō nūcupat. si vo in cute: excoziatio dicit'. qz
si inueteranerit: putrida plaga nūcupat. In officialib'
vo mēbris p'pua fit spatia: vt ē man' v' pedis abscisio

De qualitatibus corporis.
Corpus qūitates sūt tres: sanitas: egritudo: z neu
tralitas. Sanitas ē tēperamētū p'ficiēs v' custo
diēs res nālēs fm cursū nāe. Infirmitas ē intēperantia
extra cursū nāe nām ledēs vnde fit lethōis effect' z sensi
bilis. Neutrū quidē est: quod nec sanū nec infirmū est.

Handwritten notes in a cursive script, likely a marginal gloss or commentary, mentioning various medical terms and conditions.

Sed neutralis qualitas tribus modis constat: vt in vno corpore simul coeueniat infirmitas et sanitas in alterius melioris: vt in corpore cecum et claudum: sive in corpore fume: cui nec vnus membris remanet qđ nō malū fuit et paratur: et sic vnus bomis aliquid bonis fuisse infirmus: alijs vero infirmum vt eosq; qui effate infirmam: byeme fani sunt: qui aut frigidois nature fuerit: byeme infirmatur: effate fani sunt: et qui bumida natura habuerit: in puriora infirmatur: in inuete et in senectute fani f. qui vō fecā in puriora fani sunt: in inuete aut et senectute infirmif. In tribus inueniuntur sanitas et infirmitas et neutra: aut in corpore in quo tris qualitatū vnaqueque reputat: aut in causa faciente illas et regere et cōseruare: aut in significatōe: res significatōe. ¶ De modis occasiōis.

Occasiones vero duo sunt genera: vñ est naturalis: est aliud extra cur: vñ nature. Occasiones aut naturales: aut faciunt finitatem: aut cōferunt. Occasiones cōferentes pertinet ad finitatem: facientes vero pertinet ad infirmitatem epellendam. Occasiones nō naturales aut que vltra naturā pcedūt: alie pveniunt ad infirmitatem: alie ad naturā. Sed egrē occasiones faciunt infirmitatem: res easdē infirmitates cōferentes. Vñ vero que pertinet nec ad finitatem nec ad infirmitatem constituit neutrum atq; conueniat.

De occasione fanitatis ⁊ infirmitatis.
 ¶ Dicitur occasio societas habentium ci fanita
 te ⁊ infirmitate feci modi sunt. quouen e ac
 quibz humani corp circadictibus ⁊ ponis me
 tus ⁊ quies forni ⁊ vigile in auitio ⁊ repleto ⁊ accidit
 fia anime que omnia fia in moderatoe decti sunt ⁊
 in quitate qualitate tempe opere ⁊ ordine. ci fidi
 fanitate ab accidit. q. p. fia cora bo aliquid facti fu
 ri accidit infirmitas ⁊ pmanet. ¶ Modi occasio
 infirmitate facientiu tres sunt. Itaqz alie funt que voca
 tur pmanate que exteri accidit corpi ⁊ caloz ⁊ friguz.
 Sur ⁊ accidet que admodum uociferi in corpe ⁊ re
 repleto ⁊ in auitio. Sur ⁊ alie q voca pntet q ad
 accidet infirmitas ⁊ accidunt bñ infirmitas abet ⁊
 credo in febribz. ¶ De diuerfiate egritudinu.

Existat ut in aliis diuisionibus modi sunt duo: cō
muniter: aut pprie. Que cōiter accidunt aut acci
denaliter: aut necessario sunt: acriter: aliter vero
pessimo: cōbistito: modis: decerpito: p ceteris res **no**
ue: necessario: ut alia sup: memoraata: que ut dictū ē
sua sociā sanant et infirmant. Que vō pprie sunt egritudi
nes: aut sunt in cōmuniū: mēdie: p cōseruāt egritudinē
aut officiali: aut in cōtinua diuisione.

De morbo morboz et caloz pcedenti.
Modi morboz et caliditate pcedenti quigz fuz
 pum fit et comotez fpius aut et comotez co
 pozit: et comotez fpius ut ira: copis ut labor
 vel fupbia. Secudu: fit et eoz fuz vifibilibz caliditatis
 cu effectu ut adpantafie: i. pofitio ad folē. Tertio: ex ca
 liditate cozpi huanitate cu pofitate quado recipit cal
 iditate et eia acrimini. Quarto: fit et interclufio pozoz
 ut et frigidaite byemz. Quintus fit et putredine humoz
 ni ut in febibz. **De caufis frigidoz morboz.**

Calidiores frigidoꝝ morboꝝ octo sunt. Prima
 occasio est occurſus frigidoꝝ viſibilis cuſ effectus
 et frigidaſ nius. Secunda ut frigidaſ opti ad
 ueniens foſter humano coꝝ. Tertia et abundaſia ci
 boꝝ coꝝ aduēiente atq; replete et eringuete natura
 lem caloz. Quarta et paruitate ciboꝝ unde caloz natu
 ram eringit. Quinta vero et abundaſia frigidoꝝ et hu
 moris frigidꝝ poroz obturatio unde nalis caloz minuiſ.

Sexta ex dissolutōe ⁊ aptione corpis ad dissoluenū ⁊ euacuandū naturalē calozē. Septima ex cōmōtione ⁊ exercitio nimio unde fit multa dissolutio humorū ⁊ euacuatio ⁊ sudor unde attenuat corpus. Octaua vero fit ex requie ⁊ ociositate multa. ¶ De causis siccorū morborū.

Secorū morborū occasiones sunt q̄ttor. Prima occasio est occurſus aliene ſiccitatis viſibilis ac maniſeſte cū effectu: vt veneni ſiccitas. Secūda vero ex aduētū ſicce rei in corpe cum ſortitudine: vt acetū: fal: ſynapis. Tertia paruitas cibi et potus. Quarta conuomio nimia et exercitiū. **D**e cauſa morborū humidorū.

Canones morboꝝ humidozũ quattuor sunt. Prima vt occurſus rei afferẽtis humoreũ cũ effe-
ctu vt balneũ. Secũda vt ingreſſio rei afferentis
humoreũ cum virtute in corpe vt recentes piſces. Tertia
autẽ vt iniuriis cibi et potus. Quarta ſicut reſes et occiũ.
De modis morboꝝ et innaturali malicia.

Modi morborum ex innaturali malicia cum aliquo humore decurrunt ad infirma loca quatuor sunt. Primus est virtus mēbris impellētis: et debilitas mēbris sustinentis. Secūditus multitudo humoris. Tertius debilitas virtutis nutriendis. Quartus largitas vie pororii.

De malicia egritudinis.

Malicia egreditur in gradus et supponit in consimile membris naturale quicquid motus aut consistit in vtero materno: aut in tempe naturatus: aut et in consfringit facies: aut et malo nutritio fuit et aliqua infirmitate adhiem et in predictis temporibus vel poitrea. Similiter et conceptio in vtero debilitat aliquod coemile membris fuit et abundantia fmaris: aut et paruit et in indigita coemienis qualitas fmaris: fuit et fuit et grossum et pingue: vel aquosum et tenue. Quando quo nascitur infirmus debilitat aliquod in eo membris si egressus fuerit non equa fide mala egressione: vel supin: aut super genua incurtus. Cum igit facies consfringit incoemienis confritcor duplicat debilitat. Quando aut nutritio mala et incoemieniter lac fingendo vel accipiendo debilitat. Vtero vero tempore vel poitrea infirmus accidet egritudo nio malicia coemile mebro supponit et cunabulis verum incisione. Et si passus fuerit et aliquo accideri fuit debilitat seu vulnus vel apostema.

Ide egritudine membris cōsistit. I
degritudine cōsistit cōmune membris naturale
pctum modis: aut ex obsterice fit culpa bñent di
cnet infantē vel fit pñisfir ambulare ante cō
grui tēpus: vel ex medico fit cōfracta: collisā mem
brā: aut cōstituitur: cōtētrinitur: ex infirmo fit ea com
mouet a medico pposita anteq̃ solident: cō firma fit
ex fractura vel fit sup mulsūm veretib quā i femore est
cōroqueq̃ cōca: aut ex cōfusione: vel fit cōpñmā nāsus
accidet vt fiat stmus: aut ex malo bu. qui accidet lepo
sue fite ex putare bu. accidet pñisfir.

C De modis confractionis potestati.
 Confractionis potestati tribi modis: vel occasione
 bis: aut et confractione attenuata: aut et
 nonnate siue et coactione. Confractione vero fit:
 aut et nimate virtutis retinens: aut debilitate virtutis
 expellens: aut et abundantia frigoris: aut et abundantia
 confractione copime: aliqua parte loci: et sipe fit et liga
 turia confractione: aut et abundantia fecitatis. Et amotus
 et vero potest confringi potest: si acciderit aliquod apostema
 et fiat carnositas: aut si pituita euenierit aliquod vulnus.
 Et coactione vero fit: occiderit aliquid in posui et humores
 et lapie fit coagulari: angustis: aut abundat latitudo et eis

vt superflua caro & scabies. ¶ Largitas quoque pororum
quatuor fit modis: aut ex multa commotione impellen-
tis virtutis: aut ex debilitate retinētis: aut ex abundantia
caloris: & humoris: aut ex medicamentis aperientibus.
¶ Leuitas accidit duobus modis: videlicet deinde: & de foris
sed intus ex bu. viscofo liquefacto: foris vero ex cera liq-
facta cum vngento. ¶ Alperitas aut duobus modis fit:
deintus: & foris. Intus namque ex supfluo & acuto humore
foris vero ex fumo & puluere.

¶ De superfluitate membrorum in numero.

Superfluitas membrorum in numero accidit duo-
bus modis. Nam supfluitas si fuerit naturalis
erit ex superfluo humore naturali & bono: vt ex
abundantia virtutis informatiue que si fuerit extra cur-
sum naturale erit ex humore nonaturali & incoueniēti
aut ex abundantia virtutis vel debilitate.

¶ De diminutione membrorum.

Immutatio membrorum in numero duobus simili-
ter fit modis: aut interius: aut exteri. Interius
propter diminutionem humoris: exteri ex com-
bustione ignis: aut ex frigore: siue putredine: siue inci-
sione. Putredo autē accidit: aut ex potius mortificante
aut putredine faciente: aut ex constrictōe & retēde illius
humoris qui soluitur. ¶ De magnitudine membrorum.

Agnitudo membrorum tribus modis fit: aut ex m-
titudine humoris: aut ex abundantia virtutis: aut
ex committōe vtriusque. Paruitas fit tribus
modis similiter: aut ex debilitate virtutis: aut ex mino-
ratione humoris: aut ex infirmitate exteriori: vt ex incisio-
ne vel combustione ignis siue ex frigore nūius.

¶ De commotione membri.

Commotio membri de suo loco duobus modis fit:
aut ex commotione voluntaria: aut ex humore vi-
cino equitati dissoluēt membrum: & lubrici faci-
enti. Membru vel os egreditur sua iūctura: & mutat
duobus modis similiter: aut ex iūctura in qua nō conue-
nit separatio: aut ex separātōe vbi nō conuenit iūctura.
Si ex conūctōe hoc fuerit sine separātōe: aut erit ex hu-
more acuto patietis: aut ex accidēti vulnere: aut ex spas-
mo. Si vero fuerit ex separātōe vbi nō conuenit con-
iunctio: aut ex grosso humore: aut ex accidenti vulnere:
aut ex spasmus.

¶ De separatione iūcture.

Separatio iūcturam duobus modis fit: aut intrin-
secus: aut extrinsecus. Intrinsecus vero fit aut ex
humore acuto: & incidit: aut ex ventositate pun-
gui distēdēte vel dissipāte. Extrinsecus vero fit aut cum
scissura aut fractōe: aut exercitio nimio: aut incisōe vt
ensis: aut quod dīstēdit vt funis: aut quod contidit vt
lapis.

De modis & numero significationū.

Genera significationū sunt tria. alia enim signifi-
cant sanitatē: alia egritudinē: alia neutrū: quas
rum significationū vniūquodque genus in duo
partis. sunt enī que significant ex officialib⁹ membris: &
sunt que significant de cōsimilib⁹ membris. ¶ Cōsimiliū
partū significationū duo sunt modi. alie enī sunt sub-
stātiales: alie accidentales. Substātiales vero vt ē calor:
frigiditas: ficcitas: & bumectatio. Accidentales autē quedā
significat: aut per tactū vt durū molle: quedā per visum
vt coloratū: quedā per pfectōem virtutū vt sunt opatio-
nes plene & pfecte.

¶ De signis officialiū membrorum.

Significatiōū egritudinis membrorum officialium
duo sunt modi similiter: substātiales: & acciden-
tales. Substātiales significantes quatuor sunt:
ares: modus: numerus: & positio. Accidentales significatio-
nes sūt quatuor: sunt: bonū: malū: pfectū: & impectū.

Genera significationū pfectiū suū genus tria sunt
quedā sunt que significant pteritū rem que iam abit ex
dicūtur cognitua vel agnitua: vt vidētes corpus humi
dū agnoscm⁹ quia sudor pcessit. Alia significant pteritū:
& agnoscm⁹ per significatiōes veluti cum inuenit pul-
sus magn⁹ & citat⁹ intelligim⁹. ¶ Significat calorē superā-
tem. Sunt & alia que significant futurū & antecedit agnō-
tio: vt cum viderim⁹ labiū inferi⁹ citari pcpim⁹ vomitū
accidere qui postq̃ acciderit vocat pfectio significatiua.
Sed inter significatiōes & accidentia distat quomā est vi-
uifco cum augmento inter eas: q̃ si vnaquaq̃ diuisionū
harū scrutari volueris vna habent habitū dinēdē infir-
mo bec sunt accidentia: medico aut significatiōes.

¶ De signis accidentiū & numero.

Accidētia ergo significatiua tria sunt. Aliud enī
operatiua virtus mutata sicut indigestio: aliud
aut corporis qualitas mutata vt ictericia: aliud
etiā a corpore vt nigra vna. ¶ Vtri⁹ opatiua muta-
ta triplex est: aut enī ex toto est sicut indigestio: aut ex
parte sicut oculorū obscuritas vel tarda digestio: aut de
qualitate in qualitatē velut de bona in fumosam vt aci-
dam quasi sicut mūsca vel ligna oculis apparētia: aut ex
pre visus obscuritas.

¶ De modis mutatiōis q̃litas.

Qualitatis mutatiō copis significatio quatuor
modis fit: aut enī per visum sicut ictericia vel
mozpha & nigredo lingue & similia: aut p odo-
ratū vt ambel⁹: feridus: vel sudor: vel polyp⁹: vel burs⁹
& similia: aut per gustū vt salsum amarū vel acidū: aut p
tactū vt molle & durū. Eriēs a corpore bipartita est significa-
tio: vna cum sonitu: altera sine sonitu. cū sonitu: vt oris
ructus: vel intestinorū rugit⁹: vel per anum vent⁹. Eius
vero que est sine sonitu innaturali tripliciter habetur:
alia q̃litate vt hēnteria: alia qualitate vt vena nigra:
alia vtracq̃ vt sanguinis fluxus.

¶ De mutatione membrorum.

Emborum mutatiōū significatio bifaria diuidit⁹:
intrinsecus videlicet: & extrinsecus. Intrinsecus
modi sunt sex. alia enim a mutatiōe operative
virtutis in membris: alia ab excessibus corpore: alia ex
dolore in membris vicino pertinēt: alia ex proprio loco
alta ex innaturali semotione de loco: alia ex patietis in-
dicio. Extrinsecus fit tribus modis: aut per visum et albu
vel nigrū: aut per tactū vt durum & molle: calidū & frigi-
dum: aut per vtrūq̃ vt magnū vel parū: pl⁹ vel minus.

¶ De occasionibus egritudinis.

Cahones egritudinis tres sunt: nature muta-
tio: officialis membris incoueniēs habetudo: iū-
cture separatio. ¶ De opatiōe medicine.

Operatio medicine habet triplicē effectū. aut. n.
custodit sanitatē fm similitudinē suam: aut ex
infirmitate facit sanitatē: aut e contrario. ¶ Re-
gendozū sanozū triplex modus est: egrotare parti: incipi-
res infirmari: & defecti. Infirmari patos supradictos: ser-
competēti moderatōe regimus. Incipientibus infirmari
duplicē curam adhibemus: aut enim cōmī superabun-
dantiā trahimus: aut nature defectōem regādo pācōz
ser que necessaria sunt adhiberi pcpim⁹. Defectozū alij
infantes: alij senes: alij ex infirmitate cōualefcentes.

Omnis medicina: aut est vniuersalis: aut particulari
vniuersalis est per pcedentiū recta ordinatio. Particu-
laris per contrariū fit triplex: alia enim in cōsimilib⁹
membris: alia in officialib⁹ membris: alia in iunctu-
rarum separatiōe. ¶ Assimulatiua membra mutata red-
ditus ē similitudinē: & in sua qualitate stare colligan-
do opelctimus. Concaua si pter modū ampliata fuerit

*Cunda hū supflū
dne ppter supflū*

ad sui modū cōstrigimus ⁊ quietē in ducimus si minus contrarium. In largis autem similiter addito cōtrario causē vnde viciū acciderit: foramina strictiora suo modo. Si de virtute cōteritū virtutis cōterit fōmētis ⁊ cathaplasma mollius. Quod dē expulsiue ē de fectu diaforesis ⁊ confortatiuis: si de stiptica causa mollificatio: si de feca humectatio: si de cōstrictiōe solutiōe. A vero que naturali depositō fuerint mutata suo loco restituiamus: si de apostemate: apostema maturando sanamus: si de naturali iunctura: eam autē pectore medicamine aut cyrurgia dissigimus: si de quālibet nascētia ipam oleamus: si de asperitate lenitate: si de lenitate asperitate.

De ablatione superfluitatis.
Superfluitatem in numero aut tollimus ex parte serophulas: aut ex toto et cunctis: separationem in numero sanamus si ex abundantia sanguinis fit: in omni etate tollimus: si ex spermate in pueritia tū sanamus: parturitatem magnitudinis motibus ⁊ tormentis admodū augmētamus: magnitudinē vero cōmprimēdo quiete mutamus ⁊ minuiamus. Mutatōem membri de loco suo reddimus loco proprio duobus modis: aut enim separatim iungimus: aut iunctū separamus. Necessaria aut separatim iuncturā quattuor sunt: separata iungere: iunctura cōsolidare ne relinquant: defendere: naturā loci custodire.

De sufficientia ⁊ diuisione medicine.
Adis autem medicina est aut eorū ser que sunt pauciorum temperata exhibitiō: aut potior aut cyrurgia. Operatio medicine habet triplicē effectum: intus ut ea que ore aut naribus aut ano siue vultu intronitamus: foris ut epistima cathaplasma emplastra ⁊ similia que foris operatur. Medicine interioris operatio in tria diuidit: aut enim soluit ut faciat aut compit ut coctana: aut mutat qualitatem ut aqua frigida in febribus. Eius autem effectus quadruplex est: aut enim minuit abundantiam ut faciat: aut replet inopiam ut cament vel sanguinem: aut cōstrigit solum ut stiptici: aut mutat qualitatem ut frigida aqua in febribus.

De cyrurgia.
Cyrurgia duplex est: in carne ⁊ in ossē. In carne ut incidere scire coquere: in ossē ut solidare aut innectere aut reddere. Specierū cognitio quinquē modis fit: qualitatis: quantitatis: tēporis: ordinis: boni malue discretio.

INCIPIT LIBER PVLSVVM PHILARETI.

Attentionē habemus in

presenti conscriptōe de pulsuum negotio cōpeditam exponere traditōem: de vice p̄mū quid sit pulsus: ⁊ q̄ utilitas pulsus: ⁊ quid est arteria: ⁊ quare dicat arteria: ⁊ vnde eorū. Incipiemus ergo a primo qd ē pulsus

Pulsus est motio cordis ⁊ arteriarū que fm diaholen ⁊ sistolem fit ad infirigiditatem caloris innati: egestionem vel electōem famosarū superfluitatū. Quorū sunt

efficiētia pulsuum: tria: virtus faciens motū: virtus inducens: ⁊ instrumentū obediens. Quid est arteria: Arteria est corpus oblongū rotundū adinflat canalibus duobus tunicis cōsistens a corde incipiens ⁊ in omne corpus vniuersum: aere ⁊ spiritū vitale continēs. Vnde dicitur arteria: a paroppy: i. seruare aerem vitalem vnde dicitur arteria: hec vero a sinistra auricula cordis que dicitur adorti eorū que scindit dupliciter. Et hec quidem fertur deorsum p̄ interiora: ⁊ diuidit in dextra ⁊ sinistra ad coras ⁊ vsq; ad pedes ⁊ digitos. Altera vero rursus fertur sursum: ⁊ diuidit similiter in dextra ⁊ in sinistra: in manus ⁊ caput. ⁊ que quidē ad caput fertur facit arterias que dicuntur potide: que vero in dextra ⁊ sinistra intrinsecus fertur ⁊ tendit ad brachia ⁊ cubitos ⁊ vsq; ad extremos manū digitos. Intendit enim vero habet p̄ sensu conscriptio ad pulsū motū cognitiōis ⁊ causas exponere. Quorū mutatur pulsus: tripliciter. ab his enim que fm naturā: ⁊ que contra naturā: ⁊ que nō natura velut grassus virorū ⁊ mulierū ⁊ etarū ⁊ alia coniugatis. Dominū enim bi quidē mares: hec vero femine: ⁊ bovi ipsorū: bi quidem calidiores fm crasim: bi vero frigidores: ⁊ bi quidem graciles natura: bi vero pingues ⁊ carnosī. Viri quidem mulierū omnino calidiores ⁊ fortiores fm naturā sunt. merito igitur pulsus in eis velociores ⁊ vehemēiores sunt: mulierū ut frigidi dant tardiores ⁊ leniores. In viris vero bovi oīo autem viris ⁊ mulieribus intentia crasi intendit ⁊ pulsus. In calidiorū quidem maiores ⁊ velociores sunt: calidum enim velocius mobile: in frigidoiorū vero minores ⁊ tardiores: frigidi vero tarde mobile. Habitudines vero in viris inueniuntur: velut gracile ⁊ carnosum. In gracilibus enim multū subiacet racui pulsus: in pinguibus vero ⁊ carnosīs humiliores. Considerandū ergo ad cōiugata vel ut regiones ⁊ tēpora ⁊ etates p̄cise facit cōstitutiōes: ⁊ est dicere in tribus anni quattuor quidem existentibus: vere: estate: autūno: ⁊ hyeme. bovi oīo bene sunt tēpora: ver ⁊ autūnū: distēpata vō hyems ⁊ estas. Merito ergo vere ⁊ autūno pulsus sunt magni ⁊ fortes valde: ppter tēpamentū q̄litate manifestū qm fm etates p̄portionaliter in etate non velociores ⁊ sp̄siores fm vnaquāque etate necessitate inducē. ppter orinētis nos ereri: caliditate aeris: in hyeme vero rariores ⁊ tardiores pulsus sūt ppter aeris cōtinētis frigiditatem ad strictionē. Sicut autē ⁊ in vnaquāque regione fm illi: crasim ⁊ pulsus cōmutant. calidiorū hīde magnos ⁊ veloces facit pulsus: frigidoiorū est cōtrario. Dicam autē de etarib⁹. Si igitur etates differēs sunt: pulsus earū differētes mouebunt. puerorū siquidem pulsus veloces sunt ⁊ lenes ⁊ sp̄si: fm vō magnitudinē ⁊ fortitudinē medijs. veloces quidē qm fm subām abundat in eis nālis calor sp̄si. ppter abundantiam in eis fm quātitate caliditatis: lenes vō qm impfecte sunt in eis vtutes. dicam. n. qm lenes ex imbecillitate vtutū sūt. Senū vō cōtrario tardiores ⁊ rariores quātū ad pueros ppter imbecillitatem ⁊ frigiditatem que inest. Augmasticorū vō magni ⁊ fortissimi eo qd fortes in eis magis vtutes sunt. Sicut autē ⁊ fm tēpō q̄litate cōmutat crasim ⁊ pulsus. sicut. n. p̄dictū est cōtinēs mutat et tū ad p̄p̄tiam et crasim. In p̄gnatib⁹ vō mulierib⁹ sunt pui sp̄si ⁊ veloces. pui vō eo qd grāues vtutes et feti. sp̄si vō ⁊ veloces ppter inducētē necessitatē p̄gnatietis ⁊ fet⁹. In somno vō sunt pulsus minores ⁊ leniores: manifestū est qm fm nālis calorem ingredietē p̄finitū. In supuentib⁹ vō crasib⁹ ad supuentiam mutat ⁊ pulsus. Sicut autē ⁊ in gracilib⁹: vt qm fm nāni: vint p̄p̄tiet: aut r̄q subām alicui p̄ncipalis parit: aut ab aliquo faciēte vel

grante ea. Veniam igitur ea que non habent: hoc vero sunt signa: balnea: cibis: multi vini potatio: et aque multe potatio. Si in his que per nomen: hoc est causis: egreditur: et accitibus: similiter per predicta considerare oportet. Sciedum. n. quoniam si que sunt per nomen: et que non habent: immo derate sunt in id quod per nomen est veritatis pulsus.

Quot sunt observanda in cognitione pulsus. Cum ergo ad eorum ingrediens que nunc vidisti attende pus quod si masculi? et aut femina: et si masculi? considerat pulsus masculi: si vero femina femine deinde nam laboratus et etate est: et post hoc tempus anni et regionis et corporis oia: et colectis qualis pulsus laboratus oportuit brevis qui san' erat: tunc cognoscat diligenter magnitudinem per nomen facit coherens pulsus. Quot sunt generis pulsus decem. Ecce primus generis pulsus qui quantitate de mensura triu considerat. Item longitudinem: latitudinem: et profunditatem. Et omnes inter igitur augmetur? secundum tres dimensiones: tres decem modis: cunctis magis pulsus. Secundus generis pulsus qui quantitate motibus arterie distolere et sistere in quo considerat velox tardus mediocriter. Tertius generis pulsus qui ventus in quo considerat fortis et debilis et mediocriter: frequenter. n. accipies magnitudinem facit validum: qui vero vixit causam: tunc magis fit validus? et ecotarris. Quartus generis pulsus qui consistit organo corporis. vixit aut arterie copiosus in quo considerat durus? mollior et mediocriter. Quintus generis pulsus qui quantitate quietis in quo spissus et rarus considerat. Breve. n. tempus generis significat spissum: longum vero rarum. Sextus generis pulsus: propter equalitatem et inequalitatem que considerat in uno pulsus vel in pluribus? in quo quidem ut in capite: quod in pluribus? fit cunctis existens inequalitas: ubi vero inequalitas ibi fit inordinatio ut in oibus? aut. n. deciderit vixit percussio aut incidit: et hoc fit gravata et afflicta virtute aliqua causa. Septimus generis pulsus plena ordinatio: et inordinatio: est in cunctis. n. ab equali pulsus facit inequalem et inequalis pulsus inordinat? fit: et iste rursus considerat in vna percussione et in plures redditores. Octavus generis pulsus qui plenus et vacuus hoc est in arterie figurat: omne. n. vas aut plenum aut vacuum. Nonus generis pulsus qui coherens in quo mensuras propter tempus ad tempus unde cognoscit deficientes et incidentes. Decimus generis pulsus considerat in calorem qui reddit per totum corpus arterie in quo considerat qualitas suppositae materie corporis per tactum veluti dissipata et moderata.

Item ergo decem generibus pulsus: ocam breviter pauca causas et differentias eorum. Si quis enim ad diligentiam eorum pervenire voluerit sciat quod xvi. libri sunt de pulsibus negotio. Ego vero longitudini pedes in paucis capitulis pauca quidam differentias et causas plures in brevi dicam. Propter quam causam pulsant arterie: et servent moderat? secundum nam calorem cordis et oibus partibus. Quid differat saltem a pulsu: quoniam quidem propter incidentem spiritum fit saltem in oco corpore: pulsus vero in operatio virtutis movetur et in solis arteriis. Quid differat pulsus magnus a validus: quoniam quidem sunt tres dimensiones magni considerat: validus vero in motum. tenore. n. virtutis significat. Quid differat pulsus spissus a velox? secundum continui et discreti. spissus. n. continui dicimus: velox vero discreti: veluti si currat aliquis velox? et stert. Quid differat rarus pulsus a tardo: quoniam rarus ex infirmitate magis virtute fit rari. n. pulsus discretiores: tardus ex solo defectu fieri potest caloris. rarus autem maioris significat defectum virtutis. Quot differentie pulsus sunt in distolere: octo: magnitudo: guttas: validitudo: debilitas: velocitas: tarditas: duritia: mollicies. Quot sunt indicat in pulsibus: octo: intellectus? et sensus. sensus quidem indicat presentia: intellectus? facta et futura. Quot sunt

efficientes cause pulsus: due: virtus faciens et movens corpus? vasis: et virtus propter quam movetur quod movetur. Quot modis considerat moderat? et immoderat? pulsus: quod plures sunt magnitudinem: secundum velocitatem: secundum validitatem: et secundum spissitudinem. Quid differat inequalem ab inordinato: quoniam inequalem quidem in vno pulsus considerat et in pluribus? aut enim secundum vna distolere et sistere: aut secundum plura coegregata quod cunctis existens inequalitas in multitudine pulsus considerat immoderat? hoc fit secundum ritum. n. numerus: ut si post tres magnos et vni pulsu sequatur vno magnus. Quid differat deficientes ab incidentibus? quod deficientes ex infirmitate magis virtute sunt: aggravanata. n. deficientes deficientes: incidentes vero pugnat et resistere. continetur. n. seipsum virtutis et citas volens repellere cotraria: et vident esse cotrarii deficientes incidentibus? Quid differat spississimus a ramoso: quoniam in spississimo quidem tedit arteria adintra corde tenet: in ramoso vero transferre eocvera et sinistra. Quomodo sunt fluctuantes pulsus ex abundantia contenti magis humores infusus dehis corporis arterie: sicut in hypochondriacis bydropicis. Quid differat capiens a dissipans: secundum quod capion quidem in vna distolere differet: motiones facit ut capra sursum saliens bis saltat pedibus in aere: bis vero fit coacta virtute et gravata ab aliqua causa tribulante eam. bis vero pulsans bis: secundum idem pulsus percussione: hic vero fit propter duriciam corporis arterie. repercutient enim et rursus currente violenter spiritum in secunda venis percussione: ut in iacide mallei. Quid differat vixit percussio: a formicante: quoniam vermiculosus quidem plurimum convertitur et venit ad melius: manifestas magis habet inequalitatem: formicans vero non contenta iam virtute de dissoluta et deleta fit et morte significat. Et hec vobis de pulsibus ad presens sufficiant.

INCIPIT LIBER VRINARVM THEOPHILI.

De vinarum differentia ne

gocium multi veteres medicos aggressi sunt scribere: Quorum primus omnium fuit hyppocrates. Chous cuius libris insue uimus. Post huiusmodi vero tempora Galienus mira-

bilis medicus aggressus est et scripsit: debinc post hunc magnus medicus sophista. De ergo viri laudibus digni sunt: quoniam primi studuerunt aliquid utile invenire in vita: nullus tamen horum viros perfectos et non omninam doctrinam fecit. Nam hyppocrates de vixis exponens: aliud alibi in suis tractatibus sparsim agens genera et species et differentias vinarum: et ex eis cognitiones in futuris partium dispensationibus preter naturam: et in sanis corporibus: et in acutis egritudinibus minus habentis doctrinam relinquit. Et similiter etiam post eum Galienus in tractatu suo perperitiam componens: docet valde multa et inderminata et obscura reliquit secundum genera et species et differentias. Consequenter his superueniens magis medicis ratiocinatio: in eorum rem aggressus: et ipse de his artem et secundum divisionem incipiens: et differentias earum et species conscribere: et pronostica signa que ex eis sunt:

ant futura sunt fieri multa patermittens: imperfectā & ipse disciplinā tradidit et multa queritur ab his qui postea facti sunt medici: & nullo modo solutōem valentes invenire: querere cogitur aliam doctrinā & non vane: quia ex his que didicerūt discernant observare: & aut mare vel conijcere ex ipsis manifestis obscuras res & intellectus. nā vinarū apta inspectio manifesta facta nō apparet & patientes locos cognoscit: & quomodo dispositi sunt: & fin quales: crasim eoz: singula: aut fin naturam dispositi sunt: aut pter naturā cōstituti sunt: aut dispositi extra naturā: & fin qualem crasim eoz singulū. Eius enim que san. operā virtutis quomodolibet fin opus propriū impedire nātus non fallax vinarū dīlī gens inspectio nata est esse. Igitur optimum nobis est de vīnis volentibus tractare innocere cōstitū verū oī nostrū adiutorē fieri et ducem in buisimodi doctrinā: et mereamur non dimittere & in defraudatā banc perficere. Oporet igitur nos diffinire quid est ipa vīna: deinde manifestare locū in quo nascitur: deinde locū in quo discernitur: & deinde sic incipere doctrinā fin generā & species & differētiās earum.

Diffinitio vīne.

Vīna ergo est colamentū sanguinis & aliozum humorū. Hanc autē alī superfluitatē sive similibus vocauerūt: alī aquosam: alī putredinē san. De nominibus ergo nulla fit contentio. Nascitur igitur vīna in ramosa vena circa cīmam epatis expīsa in aqua: san. virtus faciens opus sui periculi. Est autem generatio eius talis sanguinis foemato & per turbatione facta in eo. Quodcūq; quidē leue est & superioza petens: ex cholera rubra superfluitas natū est: esse accipit illū susceptrix cistis felle per suum meatū posita. ppe epar: terrenū autem & velut fecem sanguinis trahit splen per suum meatū. relinquit ergo aquola superfluitas cū san. guine: hanc accipietes venes per mediā kilom. i. profundam venam foemant illud in vīne constitutōem. dicit autem aliquis & merito: ut quid felle receptaculo: & sple ne ex cūm epatis recipiētibz sanguinis superfluitates non: & lumbi pape positi accepterit aquolam superfluitatem: & dicitur propter magnā necessitatē. Hoc nativā retinuit. nam ramosa vena que sanguinē operatur in cima epatis posita confert per ramos suos kilī vīne iuxta curvaturas epatis explicata per quosdam meatū angustos & rotundos. Sanguine ergo fin constitutōem pī guī existentē: & non valente angustas sine impedimēto vias pertransire: opus fuit adesse cum eo aquosam superfluitatem: ut subtilitate aquole superfluitatis facile eū ea transiret sanguis ad kilom venam: quoniam eūm impellitur aquola superfluitas ad ramū kilīs vīne que adiacet spine dorsā sursum vsq; deorsum: & per ipm & per meatus lumbōz: & dexter & sinister fin laudā litteram grecozā positi in positōne sua trahit per ipos meatus a kilī vena lumbi buius superfluitatē. Deinde sic foemant res illam: & in vīne essentia transmutatē per vīnales meatus transmittit ad vīne susceptricē cistim. Et si quidem siccus & purus sanguis & perfectus fuerit manifestum est quoniam & eius superfluitas talis erit. Si vero fin aliqūe causa sanguinis operās virtus impedita fuerit opus suum perficere: buisimodi sit aquola superfluitas quam & vānā vocamus. Propter hoc ergo alī quando quidem subtilis vīne & albe apparet: aliquando autem pinguis & albe crudioris sanguine facta: & im perfecta sanguine operāte digestione facta & veluti crudior: alia autē & super incenso & velut feruēte sanguine talis & eius superfluitas fiat. Itaq; ppter buisimodi

causas & vīne fin species immutantur.

Hic ponit notificatiōem naturalis vīne.

Vīnam igitur de ea que est fin naturā vīna: que est ex perfecta creatōe sanguinis facta qualem oportet esse & diffiniamus bonam vīnam: quod & fin naturā exis nominat et excedit: hanc autē min⁹ bñtē est fin naturā sed pter naturā reputemus. Est ergo eius diffinitio talis: que est fin naturā vīna bona est sicut dicit bypo. Albam & planā & equalem hypostasim habens. Manifestū quidem est quoniam cū sequente substantia moderata & colore oppositum: q̄ sit diffinitio diffinies perfecta. Urina est bona substantia quidē moderata: hypostasi vero alba & plana & equali: colore vero ruffa aut subruffa: & ruboris paululū participans propter limpiditū & tempus similiter consensuens. Sal. quidem subruffam & subrubeā bonam esse dicit. Magnus vero ruffam & subruffam. Nos autē ex contēperātia vīrozūq; fecimus: quēcūq; autem fin alī quod istozū quattuor: aut abundat aut minus habet: hanc fin naturā dicimus non esse. De coloribus ergo & bypo postasibus non presens est dicere temporis: proinde enim sermo docebit. Scdm vero presens temp⁹ dicam⁹ de effusione: quoniam omnis vīna fin substantia ipa effusio est: substantia enim vīne humiditas est: hanc humiditatem multi sapientiū medicozū effusione vocauerūt: quoniam quod in membris effusum est in eis inspicit per percipitur. Buisimodi autem effusionis differētie pīne due sunt: subtilitas: & pinguedo: & ex his mixtis est contēperātia: ipa autem contēperātia que fin naturā est non dimittitur. Subtilis igitur effusio aut mingitur tenuis & manet tenuis: aut mingit tenuis & fit luculenta & pinguis: & est pīo: quidem indigesta vltime. Luculenta vero facta & in pinguedinē transmutata digestiōis pīcipium significat accipere. Similiter autē & pinguis dividitur dupliciter: aut mingit pinguis & manet talis: aut mingit quidem pinguis: refidens vero fit tenuis: & monstrat quidem pīo: perturbatōem in corpore factā validam humorū: secundario turbatōem quidem vetereminiari: sanguinis vero operatōis digestiōis resurgere. Jungam⁹ igitur colorū substantia: & determinem⁹ ea que ex ipsis sunt complexibus signa & in sanis hominib⁹: & quomodolibet egrotatib⁹: & quoniam albus color: pcedit alios colores: & tenuis effusio pcedit alias in effusione qualitates: componamus pū tenuem & albam substantia. De tenui & alba vīna: vel de vīna cum tenui substantia & albo colore.

Tenuis ergo & alba substantia vīne multa significat. Urina enim veniens multū tenuis & alba in sanis hominibus multam potatōnem significat cum largo cibo: & maxime si est vinū exile & leue. Urina vō talis in pueris malā: nam vīne aquole in pueris pessime sunt: vīna talis veniens significat debilitatem virtutis: & in senectute que est fin naturā. significat & debilitatē ex diuturna egritudine que appellat⁹ alia sapientibus medicozū ex egritudine senectutis. Urina tenuis & alba & multū mincta & similis diabete significat: q̄ sapientes medicozū famia vīna dicitur: quidā eorum sapientiū maxime in vīnis diuocari vocatū. Alij autē: opparōn: non fin naturā habentē se homine sed pter naturā disposito apparet fin calidam cū temperantia lumbōz. infinita ergo attractōe lumbōz pter naturā dispositozū talis vīna vīne. Urina tenuis & alba multū mincta in febribz embilicis obsideat se. significat & buisimodi bui: & ea q̄ fin nām frigidatū egria epas: tenues vīne & albe mingit: & pp efficit vīnū

similes vt in nefreticis: et vt in quarantia in principijs.

¶ Urina tenuis et alba in hydropicis venit ppter abundantē causam. **¶** Urina tenuis et alba in leſis collum et caput et humeros grauitate: ſecorſum et lipotomia ſignificat. Significat aut in futuro tempe hypochi. et in preſentio ſicut dicit vtiſ. Sudo: mult' et ſono ſine maieſtate ſignificat: qui coep' plurimo cibo vtiſ. **¶** Urina multa in fe. acutis te. et al. veniens: quietem ſignificat.

¶ Urina tenuis et alba veniens i fine earū que valde acutuntur: febriū diſceſſum ſocietate ſignificat in cas que ſūt ſub frenib' partes. **¶** Urina ſimiliter veniens in cauſon fe. ſignificat frenesim. nā cauſon febris a multitudine rubci ſellis facta: vrina non colorata ſupius lata ſellea ſupſtuitate exiſtente exceſſum loci capitis occupauit. et ſiquidē in anterioris cerebri loco pblegmone facies in bis que i eo ſunt miringis frenesim facit. et ſiquidē frenesio quicquid ppter aliquā cauſam: vt in ſunctiſ ſanguinis p narees: aut ppter ſudore multū in capite factū vrina ſubtili et alba veniente quietē ſignificat. Si enim talis caſus vrina adeſt et frenesio pmanet: ita diſpoſit' moriſ. **¶** Tempus igit' eſt enarrare de colorū diſcreta: et dicere quor' ſunt et quales: et cū quali eſſaſione poſſunt cōplicari: aut oēs aut quidā.

¶ Iſti colores ſignificat indigeſtōem.

C Si igit' de colorib' p'mis albus: et bu? latitudo in eo cōtēta eſt. criſtall' enī et nix et calx et aqua puriſſima quidē alba: ſed nō i ſomno vero oīa. Impetioſi aut bu? coloris lacte' qualis eſt et ipſa co' nominatio deinde remiſſio: hoc glaucus: vt coru' luci dum aut itidoneos. i conue' tunc oculoū: deinde hoc glaucus adhuc remiſſioſ: karopus. et eſt aut karopus quāſia camelozū vellera ſubalbida: aut vt lapis onichinus. bi ergo colores albi ſm quātitate: et ſm magis et minus ſunt al. **¶** Si vero infectum aliquā recipiat ſellis alba vrina ſm p'mis quidē ratem ſubſpall. ſit vt decocto ſe micende carnis. **¶** Si vero pmanet tempe aliquo decocto ſuſceptū maiorē facies pſicit colorē pallidū ſignificat abundanti' ſei pote aquoſam vrinā ſuſcepſiſe. Poſt hūc aut ponit ſubſuſus ſimilis auro a cretica vel celtica veniet. deinde vero ruſſus: vt eſt ſm veritate euryō aut deinde ſubſuſus ſimilis nigro: deinde rube' qui aſtimulat' vero croco: deinde iſperitron factū ab ipſo aquoſo ſanguine vt et al. col. ſplēdoze adueniet que tictioz ſtammū nominat: qui vero ſm Bal. ſinico dicit'. ſupponere enī vel pponere ſub hanc p'pōem in omniū colorib' nō omnes coſueuerūt ſimiliter arbitrar'. Alij enī pponunt: alij ſupponūt. Eridon vero ſicut ipſe ſanguis purus et ſine colo: nam iſteſſio: hoc et remiſſio: nō eſt ſanus ſed notbus. **¶** Snopos aut vt vinū nigrit' aut pſundior vt purpure' ſanguis: ſicut et color epatis. kianon vt pur' trefactus ſanguis et ſelle rubeo: et ſupaduſtus et in colo re et garus et vt iſtericozū vaine. **¶** Regula aut kiano talis eſt. Color ſm Bal. albo ſplēdidiore adueniet et in nigri plurimū incidēs kiano facit. **¶** Suſe' vero et albo et nigro coſuetio iſte ſit ſicut roſagadia. Larō vero v' cloron vt caulis viſene et vt gramei: latitudo aut in eo conſiderat. nam violace' et ſmaragdinus et iſarodis oīa ſunt viridia ſm magis et minus: hoc omnia a caloze plurimo facta ſunt. **¶** Pelibius vero pſundus eſt ſulco vt plumbū: et qui ſunt et accideſtus plagis copii: et qui et caſſatōib' nigrates colores. bis aut aut a frigore ſit: aut a plaga. poſt hūc aut magis incidēs aliquādo quidē fri gidiore aliquādo elioz. ſi enī ex viridi pcedēt calozē: ſi vō ex lundo frigidiatē. Eſt aut nigredo ſup illa gene' ra omniū colorū: et nigredo latitudinis multā habēs ſm magis et minus: multa enī nigra alijs iſteſſiora et diſſimili

lia ſunt. **¶** Et de colorib' quidē ſufficiēs doctrina ē col lecta a diſcipulis antiquozū philoſophozū et medicozū. bonū vero colorū qui poſſunt coniūgi cū pigui eſſuſione et cū tenui: et que ex bis ſignata ſiue in ſanis coſtopibus ſiue in egrotantibus pcedēs ſermo docebit. Quoniā aut de colorib' docētēs p'dixim' ab albo miſiſſimo diſſimili tiam: et lactei: et glauci: karopus: nō vt aliquē colorū incōgnatū p'mittam' cum tenui eſſuſio coniuam' et ea quid ſignificat exponamus. **¶** Tenuis lactea et al. vaine.

In principijs ſe. huiusmodi venieſe mala: quoniā cronicitatē febriū vt egritudinē ſignificat: et cōinatōib' vero ſi multa: ſolūdem ſignificat.

¶ Tenuis glauca et karopus vaine.

Quoniā igit' tenuis ſubſtātia et alba indigeſta ē: manifeſtū eſt et ex bis qui ante nos fuerūt ſc'ptis tibus. colores aut bi cōueniētes ei qui p'orim' ſunt albo et ipi indigeſtōem ſignificat. nō enī colorati ſunt ab aliqua imbecillitate naturalis calozis: igitur tenuis cū bis colorib' cōſiſtēs: indigeſtōem ſignificat.

¶ Tenuis ſubſpall. tenuis palli. vaine.

Priūcipiū digeſtōis huiusmodi vaine ſignificat nam ſubſtātia quāſi diſſiſſiozē naturalis cal. nō potuit deſtare: col. vero quāſi faciliozē i p'ncipio digeſtionis mutat.

¶ Tenuis ſubruſſa et tenuis rub. vaine.

Hec melior a p'ioz. ſignificat enī huiusmodi vaine naturalē calozē cōſuſiſſe eo q' plurimū colorē vaine cōſiſt: quoniā non potuit materiā deſtare. vocam' et hanc indigeſta: et vaine talis veniēs in hydropicis periculosa eſt quē admodū aquoſa vtilis.

¶ Tenuis hyporantos et xantos vaine.

Eſto tenuis q' vt ponet' ſed hyporantos aut xantos. be tales ſm ſubſtātia quidē indigeſte: ſm colores non ſolū extra naturā extiterūt: ſed materiā indigeſtia dēmonſtrant. abſtineēt enī aliquo adoleſcente ſm naturā et ſm etatē ppter indigeſtia materię vaine apparēt hyporante et xantante: eo q' abūdet in p'fundo: calor quidē p'eter naturā abūdatia ſellis generās quoniā multo calozē in ſel mutat ſanguis: et maxime p'olongat cauſa in tempe eſtuo in quo et tertiane plurimū ſuperueniūt: et enī color vaine xante ſunt. ppter has cauſas et vigile et ſollicitudo et labor: rubeas oſtendunt. **¶** Et de completōib' quidē tenuis ſubſtantie cum quibus colorib' poſſit componi ſufficiat: que dicta ſunt. Reliqui enī vt in deſcriptōe p'opter manifeſtatio nē eas exponam' ſic: **¶** Tenuis enī alba: tenuis lactea: tenuis glauca: tenuis karopus: tenuis hyporantos: tenuis xantos: tenuis pallida: tenuis ſubpallida: tenuis ruſa: tenuis ſubruſſa. **¶** Dic facit tranſire de ſubtili ſubſtātia vaine ad groſſas.

Quoniā autē omnes completōes tenuis ſubſtantie cum quib' poſſunt coniūgi colorib' ſufficiēter fecimus: et quid ſignificet xanthim: et in deſcriptōne eas expoſuiſimus: tranſeam' ad completōes pinguis ſubſtantie: et dicamus cum quibus colorib' poſſunt coniūgi.

¶ Pinguis alba vaine.

Aliis completōe cōſtat et oſt'rat crudū humorē plurimū abundare in vaſis et diuerſas viſceretibus pblegmia vt eſt vitreū pblegma et ſal ſum. et ſine equalitate huiusmodi vaine pinguis multa et alba veniēs in egritudinē acutis liberat apoſtemata et articulis nata: his qui dolebat eos: et bis qui quēdamodo in egritudine labioſa erant: et bis qui diu fuerūt in multitudine pinguiū humorū.

Pinguis lactea vina.
 T huiusmodi ostendit se in fine talis venit: libia
sim vesce aut renū significat.

Pinguis karopus & glauca vina.
 Ec coplerio cōstat: si in turbata manet demō
strat malos bu. multos in corpe esse. si vō tur
bate bmoī vaine fuerit qles subingalū demōstrat capiti
dolore aut pñe aut futuri. quōd aut appēt si turbate iā
sunt & clare redētes manifestant exteriori igne pbare:
calefacte. n. ampullas in supficie demōstrabit. Aliē aut
pinguis exis eade substātia si accidit fr. tribos esse bāc
sequē multitudinē vaine tenuis solutidē fr. significat.

Pinguis sububea vina.
 Aliis cōstat: si est hypochuiusmodi: diuturni
ore egritudine declarat & laudabile l' sanabile.

Pinguis rubea.
 Cōstat & declarat multū humorē sangui
neū esse in corpe: quēadmodū in synochis & in
acutis se. talis paulatim micta piculū significat. Similit
aut bmoī vaine si turbulēta micta est: cui sur
ditate & capitis & colli & hypochondriaci dolore icterici
fore aīte septē dies significat. **P**inguis inopos.

Pinguis kianos.
 T hmoī cōstat: si in euenerit in se. caupon capite
dolente & circudolente fit crisis & ferr crism.

Pinguis sububea vina.
 Aliis cōstat: & in famū suppuēns significat labo
rem viciat: cursum multū significat factū esse.
seniorib' vō suppuēns quib' ex multo tpe tales
fiūt a malis bu. immutari facit vt in plurib' significat.
si fine vō si tales facti in libiafām cōstituit: stranguriā
significat futura.

Pinguis viridis.
 Aliis cōstat: & in fine se. huiusmodi venies icteri
ciam significat. **P**inguis limida.

Pinguis limida.
 Aliis vaine in se & nō redēs pcrutitū. i. mente
alienatū significat. significat autē & aliud in se.
nam in causon talis vaine apparēs: stranguriā
futura significat. **P**inguis nigra.

Pinguis nigra.
 T ea cōstat & declarat purgatiōem melcholici
bu. vt in declinatōe quartanarū: solutōne me
lancholice: ppter frigiditatē veniūt tales: & p
ecutionē sanguinis a talib' vō causis defata substātia
significat tales colores cū defatate substātie fieri. qñ vō
vera est ratio q tres differētie nigre vaine piguiores sūt
ea que fm nām est vaine & fm subz. binc manifestū est
q quartario soluto & nigre: similiter & vō vinas ereire
vaine pigues apparēt & nigre: similiter & cū egritudo melā
cholica soluit: & p vinas erit causa q fecerat melācho
liam. qñ vō melācholice bu. terren' & piguis & niger est
ppter hoc & vinas facit & nigras & pigues. Similit
er que ex adustōe san. facit nigre sunt quēadmodū pñitū
est defatate possederit substātie eo q ea que in vasis est
humiditatē exaurit adustio & frigiditas maffeste denat
mām rōne cōstrictiōis. Significat aut tales vaine in se.
spāsmū er flicatē. significat aut & aliud. in se. n. pauci
tales veniētes cū sudore capitis & colli & doxi & cū suspi
rio male sunt ppter exultatiōē. Significat aut & aliud
talia. n. veniēs in se. acutis cū fetore nihil mali habēte ve
ficia: mortē significat. **P**inguis coplerio ergo tenuis subē
cū qb' colorib' pñt constare pñcipim' & significata earū
dicim': causas ppter qe facta sunt manifestauim': & i
descriptōe eas exposuim'. **P** modo: & in pigui subā cōpo
nētes & cōiūgētes eos qui cum ea possunt colores con
uenire conueniēt scipim': & significata eorū diligēt' inq
suim': & causas eorū enarrauim'. Reliquū vero est vt p
descriptiōē eas exponamus.

Pinguis al. piguis lactea: piguis glauca & beropos:
 piguis sububea: piguis rub. piguis viridis: piguis limida

Pinguis nigra: piguis betanos.
 Elinquē q de mediocri substātia dicere & mani
festare cū quib' colorib' possit ouirire: ea. vici i p
criseon subaustum & sububei cōstituit: magn' vō rutilum
& subaustum. Nos aut viros tātos & tales repēdere ve
remur: ut ab vtriusq' ptermissa cōplebim': cōueniētemq'
mixtiōem mediocri substātie cōiūgētes cōmitem' ita:
qñ cū mediocri substātia nō pōt aliq' colorū cōuenire
exceptis subausto & sububeo in medio bñit' rufus. Iñi
ergo colores sunt mediocri subē. i. subube' rufus subu
bicid'. Et vt sit manifesta ratio reliquū est: vt in descri
ptione exponamus hoc ita:

Pinguis albus: piguis lacte' piguis karopus: piguis
 subube' piguis inopos: piguis kianos: piguis viridis:
 piguis limida.

Pinguis albus: piguis lacte' piguis karopus: piguis
 subube' piguis inopos: piguis kianos: piguis viridis:
 piguis limida.
 Cū dic' q conueniēt expofuim': & conueniētē
ordinē in bis q septa sunt suauerim': & i descri
ptōe ea manifestauim': & clara oib' dñicēim'
fecerim' de hypostasib' cū pñt' ostēdētes q bona hy
postasib' q est ab hac siue intēsa siue remissa: & qer ea
aut ex eis pñt pñci: & q piculose & minores bax: & q ad fa
nitatē cōueniētes bē cōposituri & hypostasib' subē &
colorib' mixtas: vt pñtū terminū assignem' inuocem'
xpim verū oēi nostrū dñe fieri vt bu' cōmiciōis nihil
pñtūm.

Pinguis albus: piguis lacte' piguis karopus: piguis
 subube' piguis inopos: piguis kianos: piguis viridis:
 piguis limida.
 Nēcipiam' igit' bone hypostasib' ex pñe: me
l' aut a sapiētissimo hypo. binc dicere: & nōg
adiectōem neq' ablatōis: aliqūa faciam'. appō
n. & defect' nō fm nām. Est q dñs sapiētis hypo. de ea q
fm nām hypostasib'. **P**inguis albus: piguis lacte' piguis karopus: piguis subube' piguis inopos: piguis kianos: piguis viridis: piguis limida.

Pinguis albus: piguis lacte' piguis karopus: piguis
 subube' piguis inopos: piguis kianos: piguis viridis:
 piguis limida.
 Rina aut bona est quādo & al. hypostasib' fuerit
& lenis & equalis fm omne tēpus: & ita vir sapi
ens & amic' dñeuitatis exisēs ex cōuēto diffini
tiōē pñtūm contēdēs substātiā & colorē quāsi par
ricularia. nos aut ab eo ptermissa apponam' et oēs ap
pōp quātes littere nō qualecūq' habēt gaudiū mītro
rū. n. intellect' nō o pñtā diffinitioem audietes: qñ in
piētē sumi expōitōe opinā. Est ergo pñtā diffinitio
fm nām vaine talis. **P**inguis albus: piguis lacte' piguis karopus: piguis subube' piguis inopos: piguis kianos: piguis viridis: piguis limida.

Pinguis albus: piguis lacte' piguis karopus: piguis
 subube' piguis inopos: piguis kianos: piguis viridis:
 piguis limida.
 Rina bona est & laudabilis cū al. hypostasib' fuerit
& lenis & cūlis p omne tēp: fm subām vō mō
deratā & colore ruffo & subausto & parū aliqūid
pñcipās ruboris: & q diffinitio in significatū inspicere
opōtet i vaine bēc quattuor: hypostasib' colorē subām
& tēpus. Dicamus aut eniquodq' in vno quocq' eorū
quale opōtet esse. **P**inguis albus: piguis lacte' piguis karopus: piguis subube' piguis inopos: piguis kianos: piguis viridis: piguis limida.

Pinguis albus: piguis lacte' piguis karopus: piguis
 subube' piguis inopos: piguis kianos: piguis viridis:
 piguis limida.
 Quid quidē ergo fm nām hypostasib' habet alb.
col. & inferiorē loci & est lenis & indinūa & eq
lis in multis vies talis pñmātes: hoc n. est equalis in
feruatiū. quēcūq' ergo ex bis quattuor: huiusmodi qdē
que fm nām sedimūis cōtūtiū in cōtrariū: siue nūc
siue duo: hoc tale nō fm nām quēadmodū ante cōpo
sitiōē superi' de substātie & colorib' fecim' sic & nūc
omia cum hypostasib' cōpōnētes exodiri iubeam'. cons
uertam' aut ex bis que obseruāt in hypostasib' omniūm
vitiū quidē est equalis: & trib' fm nām manētib' in eo
quale sit quartum.

Pinguis albus: piguis lacte' piguis karopus: piguis
 subube' piguis inopos: piguis kianos: piguis viridis:
 piguis limida.
 Quid significat al. hypost. & cōrūna & inēdū.
Cū huiusmodi infirmitatē vtiū digestiue signifi
cat, nō n. oīno pōitū digere natura: sed relin

Libér vinaríi Theophili

sciprō ei q̄ itēriore locū accipit hypof. oīas expofitum
ad eūde modū ⁊ ī media hypof. q̄ eneoīma vocat facia
ma: ⁊ eiūde differētias ī deſcriptōe dicamus ita:

Aleneoīma continūū equalē: al. eneoīma cōtinūū
īnequalē: al. eneoīma non continūū īnequalē: al. eneoī
ma non continūū equalē.

Ite ergo eneoīmatis oīes ſūt: q̄a ⁊ ī deſcriptōe
expofitum: pcedens ſmo docebit ſignificata
ymuicalitūſ oīes qd ſignificēt. ſm vō trīa oīas
ſedimō ſupiorē locū tenēt: q̄ ⁊ nubes noīas: ⁊ bmoī
oīas ī deſcriptōe expōnam: ⁊ qd ſignificēt ſubieq̄uēti
ratōne dicim: ⁊ ſignificata bmoī nō p̄termittamus.

Eſt igit ⁊ ei deſcriptio ſic: alba nubes nō oīma eūlis
alba nubes nō oīma ⁊ īneq̄lis: al. nubes oīma equalē
⁊ alba nubes continua īnequalis.

Et de opſonib⁹ qdē oīas trīū hypoftaſeon dicit
ma: nūb p̄termittētes: ⁊ ī deſcriptiōe expō
ſumim.

Uoīa bīamū corp⁹ ⁊ trib⁹ oīſtit. ſex ſpīritib⁹
bumoīb⁹: ⁊ ex terreſ. i. firmis ptib⁹. bīda vō
corp⁹ oīſtitūētia ſūt bīmoēs ⁊ eorū ſupfluitates

Quecūq̄ qdē ex putrefacti bu. p vīnas exēit ſufficiēter
expofitum? dicam⁹: igit nūc q̄ ex ipſis ptib⁹ firmis corpīs
mingit⁹ ⁊ pfecta: ⁊ nō min⁹ bīa de vīnis doctrīna fiat
Et enī eaſ firmaz ptū molliorē ſcāda ſūt ⁊ liq̄ſacre ⁊ olei
ſubām: aut ī aliquā alīā formā aſſimilant. Qm̄ q̄ pū
quēdo ⁊ caro molliora firmaz ptū ſūt ⁊ bīdiora pmi
q̄deſoluit ſe. p̄guedinē ⁊ oīm firmaz ptū ſolubiloē
vidē carnē. p̄guedinē q̄ liq̄ſacta ī ola ſubām trāſmut
tat caſm. ⁊ qm̄ eadē nō ſimul reſoluit ſi bīa qdā p̄cipiū
reſolūtōis ⁊ aſcenſū ⁊ ſtatū: t̄pū ei⁹ cognitiōis oīcam⁹.

Quid ſignificat vīna oleaginā ⁊ de differētīis
oleaginarum vīnarum.

Recipit qdē oleaginaz vīnaz ē qū olei colorē
hītes angmētū vō appenētes p̄ olei. ſtatū vō
ē q̄ ſunt oleaginē: ergo olei colorē hītes p̄ci
pū liq̄ſactōis declarātes q̄a aquoſe appenē. q̄ vō appē
t p̄ olei tēpīs angmētō facit mītiōem p̄fectiorē olei ad
vīnā bīst: oleaginē vō facit q̄ ſtatū ſit vīne tote oīo:
⁊ ī col. ⁊ ī ſubā velut oleū ſit: vīna ī ſe. oleaginā
ſubnigra veniēs: ī cūſiōe ex ſpāſmo ⁊ mortē ſignificat.

Quī autē p̄guedo vīſe ī ſm p̄ſes dīnidit p̄tes: aut. n. ſi lū
bos ⁊ circūſoluit: ⁊ qm̄ opit. i. cōopit eos: aut ſm omēs
corpīs p̄tes circa lumbos p̄guedinē reſoluta ⁊ p vīnas
exēite magis ſit erit q̄ ea q̄ ī toto corpē ē p̄guedi
dine: eo q̄ bec qdē p̄pe vīnales meat⁹ ſit: bec vō lōge ab
bīa. Hypo. aut dīſcrete oīderās ſc̄p̄it ita ī aphorū. Qm̄
bu ſcūq̄ pigue ſedimē ⁊ mltū bīs nefrectā ſignificat.

Manifeſtū aut qm̄ lūboz p̄guedinē reſoluta ⁊ alit vī
nā ī cauſon piguē hypof. bīa mortē ſignificat. ſine ſe. vō
ſenib⁹ bī tale factū paraplūq̄ ſignificat. i. ſolōnē p̄tis. Et
de oleaginis qdē vīnis ex liq̄ſactōne p̄guedinis factis
ſufficiat que dicta ſunt.

Quid ſignificat vīna oleaginā ⁊ de differētīis
petalordes vīne: ⁊ de petalorde hypoftaſi.

Uoīa igit ſolide corpīs p̄tes bīt ī ſeipīs ex lō
gitudine ⁊ latitudine ⁊ p̄ſiditate: aciq̄ qdē ī
latitudine vīlarū ei⁹ vel ī ſupficie radiūſ: quaſi
qdā petula ī vīnis appētia: veſice vīti talia ſunt demon
ſtrata. petalordē aut bīt ex bīs q̄ ſūt ſiſta petaliſ q̄
ex petris tritice ſunt. ſm vō ſupia dictū modū ⁊ ex lū
bīs determināſ. Si. n. fuerit ſe ⁊ vīna petalordes ſubās
bīs totū patit⁹ corp⁹: ſi vō nō ſit ſe. veſice paſſio eſt. Bec
p̄ indigēm ⁊ oīgēm termināſ. ſi. n. cū ī digeſtōe totū
corpīs malū eſt: ſi vero oīgō ſit: veſice malum.

Quid ſignificat furſure hypoftaſes vīne.

Ulādo vō ſe occupat ſm. p̄ſida vaſoz hypofta
ſes furſuree ſūt ⁊ groſſiores de petalordib⁹ ſūt
tales igit vīne p̄dicta hypoftaſib⁹ ſm eūde mo
dū ſignificatur: ⁊ veſice paſſiō ē ⁊ totū corpīs. ſi enī
aſſit ſe totū corpīs malū ſi vō nō veſice: ſi qd indigeſtū
ſit totū ſi vō dignū veſice ſcit hypō. oīci: q̄bū ſcūq̄ ī
p̄gūū vīna furſurea cōueniūt bīs veſice ſtabit.

Quid ſignificat crinoydes vīne.

Ivō occupet ſe. ſm trēs oīmōſiōes corpīs. ſlō.
la. ⁊ p̄ſi. bmoī furſuree groſſiores ſūt: ⁊ vocat⁹
crinoydes. ſcias aut bī tale fieri ſi aliq̄ ſubleūſ

molā tritici molētē ī groſſiores p̄ſet tritici opat⁹: tales
groſſiores p̄tes tritici crinoydes noīant. ex bīs igit ⁊ q̄ ī
vīna appē p̄enoīardē acceptū. ſūt aut bmoī crinoy
des vīne: aut p̄ liq̄ſactōem ſolidoz vebemēt⁹: aut p̄p̄
cutiōne ſanguis. Sed ſc̄dē al. fuerit ſolidoz ē paſſio:
ſi vō ruber ſan. quēdam oīci vīno. ī ſe. acurū vīna
col. crinoydes ⁊ al. hypō. bīs: malū. ⁊ aliter ī ſe. vīntur
nīs vīna crinoydē hypoftaſim bīs aliis ſalutarib⁹ ex
tibus oīſceſſum ſignificat. Vīna ī ſe. eneoīma crinoy
dē bīs vīnturnā ſignificat egritudine: ⁊ de groſſiorib⁹
qdē hypoftaſib⁹ q̄ ī vīnis ſit ⁊ appenē ſufficiat p̄miſſa.

Etida vō vīna vōas ſignificat: vīna mali odo
ris ⁊ mōdar: bīoūū putredinē ſignificat. ⁊ rurſ
ſum ī ſe. aquoſa: ⁊ al. vīna ī al. eneoīmarib⁹
fetida para copim ſedat. ⁊ aliter vīna ī acutif. ſe. piguis
nigra ⁊ fetida vena nūb malū bīſce mortē ſignificat. et
aliter vīna odoſe bīs graū liq̄ſactōis qdē ſignificat: ſignifi
cat vō putredinē ⁊ mortificacōem naturē. ⁊ de bīuſ
modi quidem vīnis ſufficient que dicta ſunt.

De ſedimib⁹ ⁊ colorib⁹ atq̄ ſubſtātiis ſimul cōiūctis.

Uoīa aut p̄ ſubſtātie tenuis ⁊ piguis cuſ
colorib⁹ cōplerioſes ſecim⁹: nīc conūgam⁹ eſſu
ſionē ⁊ ſedimē cū cōpētētib⁹ colorib⁹: ⁊ quid
ſignificet boz ſingulū apponam⁹: ⁊ qm̄ ſedimē ſm ſub
ſtātiā eſt pigue: manifeſtū aut qm̄ oīgōe tale factū ē aut
ex abūdātia piguū ⁊ crudoz bī. ceter: hoc cū tenui ſub
ſtātia ſedimē cōuenire nō pōt. ſigam⁹ igit ipam eſſu
ſionē piguē cū hypoftaſi ⁊ cū rub. col. ⁊ cū ſubū. In
cōplerioſib⁹. n. bīs indigēm ſignificātes colores conue
nire nō pōt. In cīpīam⁹ ergo cōplerioſē facit cū ſubū.
⁊ rub. col. qm̄ bīc ab aquoſo ſan. ſit bīc vō ex p̄fecto. o. ſ
aut coguoſcere qm̄ qdā col. cōiūcti ī ſubſtātiis eſſuſio
nis ipi etiā ī hypoftaſib⁹ nō trī p̄fectū: qdā ī ſubſtātiis
ſūt: ſed ī hypoftaſib⁹ imp̄fecti.

Sedimē pigue ⁊ ſubū. cū pigui ſubſtātia vīne.

Ec cōplerio cōſtat quēdamodū ſup⁹ dictum: ⁊
ſignificat lōgitudine egritudinis: vel vt ſi ſit vī
nā ſubū. ⁊ hypoftaſi. ſubū. ⁊ cōtinua ⁊ equalis:
ſedimē pigue ⁊ rub. cum pigui ſubſtātia vīne.

Sedimē pigue nigri cū pigui ſubā vīne ⁊ nigra.

Ec cōplerio cōſtat: ⁊ ſignificat multitudine

ſan. ⁊ er ſubſtātia ⁊ er ſedimine.

De ſedimine nigro ⁊ pigui cū ſubā pigui.

Ebec complexio cōſtat ⁊ moſtrat aduſionē
⁊ ſm ſubſtātiā ⁊ ſedimē: ſit aut ⁊ cū colorib⁹ cō
tingētib⁹ cōiūgi ſubſtātie ⁊ ſedimini eadē ſignifi
cata deſtant ſupfluitatis ⁊ indigētie: excepta medioz
cratoz vīroziq̄: ſubſtātie ⁊ ſedimini cū ſm naturā cō
loib⁹. ſubū. ⁊ cū ruſo: et enī bīs ſignificat p̄fectā oīge
ſtionem: ⁊ ī ſubſtātia: ⁊ ī ſedimine: ⁊ ī colore. Et de
vīnarū quidē diſciplinā: ⁊ ſm genera ⁊ ſpēs ⁊ diſſerēt
tias conuenienter expofitum.

Explicit liber vinarū Theophili.

60 Quibuscuq; aut. 29
28 Quibuscuq; fel. 26
De pnofticoe p fignu
fumpta a fputo.
47 Excretiones fi. 28
De pnofti. fupia ab
ocul. 28 a lachrymis.
51 Quibuscuq; i fe. 28
De pnofticoe fup
pta ab vrina oimodo
49 Quid? vrie gife. 29
70 Quid? vrie i feb. 29
71 Quid? i feptima. 30
72 Quid? vrie lipso. 30
73 Si fi. aut p mix. 30
76 Quid? i vrina gl. 30
77 Quid? vria pig. 30
78 Quibuscuq; fan. 31
79 Quibuscuq; i vi. 31
81 Si fi. aut p mix. 31
82 Quid? in viali. 31
83 Vria mla noctu. 31
De pnofti. p figna
fupia a mutata qlitate
39 Et vbi i coipe ca. 27
40 Et vbi i toro co. 28
40 In i odictioe gl. 28
65 Quibuscuq; i fe. 29
67 In febrili vrie. 29
73 Quid? i detrib? li. 28
Alphi iiii. pculu pri
miceie pmetes fctate
pfti d eufone actuali q
b qda cano i curatoe
morboz pcuratoe exo
meda? pmitit? p p p
fcti? med? purgoe
10 Mediciari val. 25
9 Medicoz no i fer. 25
23 In pharmaclia. 25
12 Quid? vrees ou. 25
3 Si qlia purgari. 25
4 Purgare. 25
5 Sub cane. 25
6 Faciles 2 faciles. 26
7 Difficile vometes. 26
8 Pificco. 25
14 Quid biberit q. 25
15 Qui voluerit ou. 25
16 Velleboe? e piau. 25
19 Quicq; i pbar. 25
19 Premates fi. 24
Alphi v. pculu pri
theorie priuantes fuit
de pnoft. q quida caif
morboz gignitius in
abofu 2 e d accitioe
qd e ftelilitas. 2 p in
vli p hz of mdt. 2 p
figna fupia a morbo.
8 Epilepfie quibus. 31
9 Quicq; pleurit. 31
10 Piffis fi. 31
11 Quicq; fignat. 31
14 Quicq; pleurit. 32
69 A qranit babiti. 35
De pnofti. vte 2 p
p hz fupia ab accitioe 2

p ab accione mutata.
1 Spafm? ex helbe. 31
2 In vlnit fpa?m. 31
3 Sginate multo fu. 31
4 Spafm innatus. 31
6 Si inebriatus. 31
7 Quicq; a tetano. 31
65 Quibuscuq; i fe. 36
66 Si vulneribus. 36
68 Rigores i mulie. 36
De pnofti. p hz fup
pta a mutato exente.
12 Qui a pfti mole. 32
15 Quibuscuq; pufic. 32
15 Pfti bito diaria. 32
14 Quicq; fa. p hz. 32
De pnofti. p hz fup
pta a qlitate mutata.
70 Quid? circit. di. 36
71 Scteria no val. 35
De pnofticoe in
pticulari p hz fupia i
mulier b appentia 2 p
no p figna appentia i
mulier b pgnatib?.
30 Mulieri i vto bnti
ab alia. 35
36 Mulieri i vtero ba
benti fi fubito. 35
37 Mulieri i vtero 35
40 Muliere i vti. 34
41 Mulr nq. ma. 34
42 Si mulieri pgn. 34
43 Que pter nam. 34
44 Quicq; corpa. 34
47 Ser mar? qd. 34
49 Mulieri in vtero
habeti tenafmon. 34
53 Quicq; corpu. 34
55 Quicq; i vto. 34
60 Mulieri i vto. 35
61 Si mulieri purga. 35
35 Mulieri mlti. 35
51 Quicq; in vto ba
bnt bnt circit. 34
De pnofticoe p fignu
appentia i mulie
b no pgnatib? 2 p
figna fignificancia fe
cuditate vlt ftelilitate.
35 Mlti fi n accepit. 35
40 Muliere i vti. 34
43 Quicq; exctet. 34
De pnofticoe p fignu
appentia i mulie
rib? no pgnatib? et fi
gnificancia alia a pdicti
30 Mulier qd ad m. 31
31 Mulieri lang. 30
32 Mulier mlti. 31
34 Mulieri q a ma. 31
35 Mulieri mlti. 31
38 Si mlti q neq. 31
54 Quibuscuq; os. 34
56 In fluxu mlti. 34
57 Mlti. 34
58 In ano phlores. 35
De qd d cauf mor
boz gignitius i accit
confutid qd e ftelilitas

2 et aboeus. 2 p de q
burda cauf morboz.
17 Laliid nocet. 32
18 Fridu vo fpa?nu. 32
19 Fridu inimicu. 32
21 Uterib? fridu. 32
22 Laliid fanie fa. 32
24 Fridu velut nix. 32
La pdictioi vocet
bip. laudabile aquam
cognofcere.
26 Aliq cito calefit. 33
De caufis generati
uis ftelilitatis.
62 Quicq; fridas 2. 35
63 Silr iniozibus. 35
De caufis generati
uis abofus.
29 Mlti i vto bnt. 33
31 Mlti i vto bnti. 33
Alphi v. pculu pri
miceie pmetes pfti
d curatioe iacta. 2 p
ea q p alantia pftic.
20 Quicq; ifrida. 32
31 In bis vo os vti. 32
21 Et aut vbi. 32
35 In articu? colo. 35
De curioe q p euan
tia i pftigeta pftic.
28 Mulie bnta edu. 33
48 Ad mltice pcp. 34
67 Pofitio capiti. 36
10 Mulieri mlti. 34
De curioe q p alant
tia fit i euania pftic.
64 Lac oare caput. 36
65 Quibuscuq; fames. 36
46 Si mlti i vti. 34
27 Quibuscuq; bibi. 33
Alphi vi. pculu pri
miceie pmetes fuit
pnofticoe 2 caif q
rida paffionu fiue acci
dentiu 2 p d pnofti
catioe p hz appentia i
corpib? neur. deidie
2 Quid? nax bnti. 37
51 Quibuscuq; fames. 40
De pnofti. p hz ap
pentia i corpib? egrie. 2
p p hz fumpta a loco
paffionis.
18 Uficia iclam. 38
19 Qui iclu fuerit. 38
25 Derefpila extri. 38
27 Sginate habito. 39
41 Quibuscuq; fai. 39
7 Dolozes 2 uioz. 37
De pnoft. p hz fupia
a paffioe fiue morbo.
21 Mania varic. 38
28 Emuchi no po. 38
40 Quibuscuq; vo. 29
46 Quibuscuq; gl. 40
59 Quibuscuq; a. 41
60 Quibuscuq; a. 41
31 Quibuscuq; cal. 39
8 Hydrotic vlnit. 37
45 Uulnera qtu. 40

u Melacholicis 2. 37
49 Quibuscuq; tu. 40
50 Quibuscuq; c. 40
57 Zepoleptici. 41
De pnoft. p hz fupia
ab accitioe 2 p p hz
pta ab accitioe mutata.
1 In ciuturnis lyfe. 36
3 In ciuturnis cyfe. 37
6 Nephritic 2 c. 37
9 Late piffule. 37
13 In fanguit bito. 37
23 Si timor. 38
26 Quibuscuq; cau. 38
32 Aridu rictuantes. 39
34 Hydrotic tufi. 39
51 Atte d oportet. 41
52 Hippitric. 41
54 In acut paffio. 41
55 Dogagria 2. 41
44 Quibuscuq; ex. 40
De pnofti. p hz fup
pta a mutato exente.
10 Laput dolent. 37
17 In oculis patit. 37
27 Quicq; epici. 38
16 A pleuritide ba. 37
15 A diaria bito. 37
31 Traliu a diaria. 37
14 Ab hydrephe ba. 37
20 Si i vete lang. 38
43 Quicq; plen. 40
48 Splenticor. 40
58 Si ometu erupit. 41
55 In melictegru. 41
39 Mulier no po. 39
30 Queri no pda. 38
De pnofti. p hz fup
pta a mutata qlitate.
4 Circit. 37
42 Scteria i ep. 39
De cais quozida acci
dentiu fiue quarida
paffionu.
39 Spafm? fu et pi. 39
Alphi ix. pculu pri
miceie pmetes q
of pfectuina.
47 Quibuscuq; pble
botomia aut 2. 40
Et pti ptiactie pri
metes q of curatioe
q pntit ex canon i
cura qda paffionum
attendendus.
5 Dolozes i latib? 37
22 Quibuscuq; dol. 38
3 Dolozes oculor. 38
38 Quibuscuq; ab. 39
12 Emoroides fa. 37
36 Diffuria pbleis. 39
Alphi vii. pculu pri
miceie pmetes fuit
pnofti. 2 d caufis acci
denti. caufas. i ftenu
tationis 2 p d pnofti.
p figna a morbo.
5 In mania cyfe. 41
11 In pleuritide pi. 42
31 Latari i fugiois. 43

12 In pipleum dia. 42
19 In ofis oenu. 42
51 Quicq; fpacl. 44
51 Quibuscuq; ce. 44
53 Quicq; ce. 44
De pnofti. p figna
fupia ab accitioe 2 p
pta ab accitioe mutata.
1 In vto fignit. 41
10 In ilcon fignit. 42
48 Hydrotic. fi. 44
4 In fudore rigot. 44
7 Et multa potat. 41
43 In fanguie fct. 41
29 Quibuscuq; os. 42
13 In vulnerib? for. 42
14 In paffioe i ca. 42
17 In pblone epa. 42
18 In vigilia fpa. 42
21 In lytagico tre. 42
35 In of fractura. 42
26 In pharmae. 42
37 Quibuscuq; ne. 43
31 Si figna in p. 43
42 Si fignit. 43
44 Quid? abed. 43
De pnoft. p hz fupia
fina a mutato exente.
17 In fagile fputo. 42
16 In fanie fputo. 42
20 In berfipia pu. 42
22 In fecti pul. 42
23 In colore ouf. 42
24 In fecti ouf. 42
30 Si ab albo pbl. 42
31 Quibuscuq; fpu. 42
32 Quibuscuq; i fe. 43
33 Quibuscuq; cho. 43
34 Quibuscuq; vti. 43
35 Quibuscuq; i vi. 43
36 Quibuscuq; pig. 43
38 Quicq; fagui. 43
40 Si fagui et. 43
45 Quicq; epici. 43
46 Quicq; i capi. 43
55 Quibuscuq; inf. 44
56 Quibuscuq; ep. 44
58 Sginate bito. 44
De pnoft. p hz fupia
fina a mutato exente
a accione mutata.
6 In egrotidie ou. 41
8 Et apat int? rup. 41
De pnofti. p hz fup
pta a qlitate mutata.
1 In acut morbis. 41
2 In of egrotat. 41
27 In doloz forti. 42
De caufis. caufas
accitid. i ftenuatit
52 Stenuatit. 42
Alphi feptie pculu
pri miceie pmetes
49 Straguna 2. 44
54 Quibuscuq; d. 44
51 Si febris no a. 43
47 Oculor. 40. 44
57 Allice 2 ofcia. 44
59 Corpib? bntid. 45
Suiio.

grossiorib'. Propter hoc et in sanis fal
laces sunt ualde certe et constitute diete
quonia peccatia difficilior ferunt. Pro
pter hoc igitur tenuis et certe diete fal
laces sunt amplius parui solidioribus.

Multi interpreses taliter hunc aphorismum intel
ligunt: quod peccare egrotantibus non a semetipsis sit:
sed insitit eis a medicis: quum inuitis precipiatur:
et subtile teneant dieta unde magis leditur quod sit ita te
nuis dieta non veretur: quum inuiti cogant: quod sit vir
tus eorum nimia abstinencia deficit. Alii absolute ponunt
qui inde magis laudandi sunt: quia absolute. i. vniuersi
salioses dant intellegendi: quum voluntarios vel coactos intel
ligi faciat: ac sic dicat homo. Omne peccatum in subtili die
ta fuit per se fuit per aliud facti: multi necesse est vt ledat:
quum per abstinentia virtus deficiat: et quia consuetudo
eorum non tales dietas expostulat. Sed sensus manifestat
et subleuatur. I. per hoc quod inquit: Propter hoc et in
sanis fallaces sunt ualde certe et constitute diete. cogit et san
is peccare assidue in subtili die. Aphorismus sequens
est aperius. 7

Altimas egritudines ultime cura
tiones ad pfectiorem sunt potiores.
Altimas egritudines intellexit: nullas habentes
vltimitates post se: unde cepit subtilissima dietam
tam dari: que si sit acuta pia est qua pacata vici
cat. propter quod et subtilis hypo. hic.

Ubi uero finis acumen egritudo co
tinuus et vltimos labores habet:
ultima et tenuissima dieta necessarii est
uti. Ubi autem non: non: sed conuenit
grossius reficere. Et tantum subconde
scendere: quantum egritudo mollior fue
rit ultimis.

Item superius vltima egritudine intellexit: quam
nulla alia excedere possit: et hic labores vlti
mos posuit pmo: extra quos nulli alij sunt et
teriores. Deos autem accessores febriu et cetera inredit ac
cidentia carit: quia pacate febres cotinuu vltimos labo
res habent. I. in pmo diebus quartu precedunt: vnde et
status illico in bis legitur. Status enim nihil aliud est: nisi
quod labores et eorum accedat vltimatur. Peracur per
quod motus est: quum status cotinuu est qui in pmo quar
tus intelligitur: aut in cuiuslibet quartae diei subleuatur
in pacati morbi acumine, vltime tenuissima dieta opor
tet dari: quum subtilissima dieta in statu sit necessaria: si
cut ipse in libro de egritudine acuta dixit: huius status co
tinuus est in quartis diebus. sufficit de hac re hic tunc di
tisse. Quis autem in acutis egritudinibus cibum dare ti
meat: propter apostematam necessitatem: huius febriu cotinuita
tem: tunc et in statu magis necesse est vt caueat: quia om
nia apostematata et incutisus in pacatis egritudinibus in
bono tempore in sui statu vltimate: sicut hypo. in pirono
romator: vbi de calido apostemate dicitur: et calidius
de calidius vltimate et febriu in causatione vniuersali des
dit intelligi: sic enim antiqui ponere sunt soliti. De quos
cibus boni intelligatur bonus et certus est intellectus.
Bonius est vt natura in boni status operari permittatur:
neque ab eo vel aliqua re impediatur. Oportet ergo in statu

vt tenuis dieta vltimetur. Si autem status aliuscum mov
bi post predictos dies quatuor nondum venerit: non sta
tum veniendi est remissius dietis: ne forte infirmus ante
statum moriat. In illo ergo cuius status est in pma gra
ta die: bonus est vltimo vltima die dare: quum natura et
possit pati. Si vero non: solum mellicarius vel parui pti
ui sufficit: hoc autem in remissius vltimate statu. Pri
us sana que hypo. grossum cibum vocat debet dari in statu
post diem quartu qui subleuatur. Ut defecdarur quicquid
morbus molliat. verbi gratia si status aliquamliet est vi
cinius eorum cibum parui grossius: vero remoneto de pau
rum grossior: Sic ordinata dieta est vtilis.

Quando in statu est egritudo: tunc
tenuissima dieta necessarii est uti.

Unc aphorismus alij ficut et nos ipsi subleuati su
perior: Alii nolunt cotinuari. Uterumque quod
modocibus cotinuu tempus erit vniuersi sensus. In
statu enim morbi subtilissima subleuatur dieta: quum tunc
multa succedat accidentia et morbi ogerentia. Non ergo
impedienda est natura in humores digerendis: qui sunt
materia morbi: que tunc tota illi soli re incedat: vixis su
perstioz quum humores vincat. Natura ergo non im
pediatur in cibis digerendis: quod in libris nostris de die
terica prohibetur. Dec omnia hypocratica statui qui
succedit declinatio virtutis attinet. Nos autem enim solis
pmonitio sine omittere dicitur quib' futura pnuiciatur.
In pmissis perpenditur qualis dieta fm repora morbi
decur: in subsequenteribus fm virtute infirmi danda dieta
diffiniatur.

Contemplari igitur oportet egro
tantes si sufficiat dieta ad statum
egritudinis: et utrum ille deficiat prius et
non sufficiat dieta: aut egritudo defici
at et obtundatur.

Uia superius fm morbi statu cotinuu vel remo
rum codecedit in dieta: hic diffinit quomodo
fm virtute patientis sit ordinanda: Ut virt' enim
et non morbus nutriet: infirmus dietatur. Dec duo si de
ne consideretur. I. dieta fm longitudine et breuitate sta
tus: et virtus infirmi perpendatur: vltimior nostri operari
subleuatur. Si enim virtus defecerit et non suffuerit: ci
bi et qualitate vel quantitate datur fm quod expedit. Ci
bus ergo in statu aliquando dandus est accidentibus vir
tutem dissoluentibus. Quia autem in dieta maxima debet
esse medici cautela: hypo. ideo pcedit subleuatur apbo
rismus cotinuu subleuandus porauit. Si res istos apbo
rismus aliquis vnu vel pro vno tunc intelligatur: non pec
cabit. Ego in tres diuisi aphorismos: et melius exponere
figillatim.

Cibus ergo cotinuuus est status:
continuu et tenuiter reficere opor
tet. Quibus uero posterior status ad
id et ante id parum auferendi: prius
uero uberius reficiendum ut sufficiat
egrotans.

Item aphorismus vt viciu' est superioribus iungit
duos: led tamē positus est vniuersaliter. In pce
dentibus ab initio cotinuu in morbis peracutis
tenuissime iussit dietari: in hoc absolute in statu omnis

Contemplari igitur oportet egrotantes si sufficiat
dieta ad statum egritudinis: et utrum ille deficiat prius
et non sufficiat dieta: aut egritudo deficiat et obtundatur.

[Marginal notes in a smaller, cursive script, likely a commentary or gloss on the main text.]

[Marginal notes in a smaller, cursive script, likely a commentary or gloss on the main text.]

est intentio: quoniam enim dicantur medici: **P**ec febris maior
sive fortior est: potius idem tamen in initium debere intelli-
gi. **F**ebis autem hec febris maior: sive fortior: aliquando prius
incipit quod solet: aliquando omnino pericuat: aliquando
manet vel incipit scilicet solet: quod necque attrinet ma-
gnitudinem: neque fortitudinem: sed veniunt potius vel lon-
gitudinem. **H**ec pericuat quod inter initium et statum esse vi-
detur: ceteris crissibus est molestior: hec periodus in declina-
tione est melior: **S**extidies antequam solet: et vixit durans
quod solet: et maior seu fortior: sive quotidiana fit sive ter-
tiana sive quartana morbum faciunt longum sive breuem.
Ratione ergo ista incrementa morbi sunt perspicua.
Si ergo interpolatio febris antequam in prima die incipit:
plusque morans magis se confortauerit: augmentatio est
fortior: crissis veloxior: et status propinquior. non enim cum
venit vel augmentum sit fortius: et status remotior. **Q**uod si
interpolatio finis predictos gradus minoret: statim remo-
tior perditur: unde planius dicitur quando statim veniat:
et quando accessio morbi. **P**rimo cognito scilicet et diete or-
dinatio in toto morbo. accessio cognita scitur qua bo-
ra cuiuslibet die sit danda. **E**rgo autem hypono. orem
ordinare incipit: cuiuslibet egrotanti: ad hoc intedit ut scia-
tur quanta et quando debeat dari. **P**roculdubio nihil aliud
in incrementa circuitus vocavit: nisi reditum morbi ad
id quod fuerat. **Q**uod autem post apparitionem: inter-
polationes febris et essentia morbi inuit intelligi: sive
illa apparitionis significatio vocetur: sive accidentia: que
cum sint cum morbo vel sequantur: alia crissim: alia coctio-
nem significat: alia eiusdem ablationem: alia significat
perditionem. **A**pparitionis ergo cum morbo incipit: cum
ipso. **S**equitur cum morbo aliquando apparitionis: quan-
do post: aliquando cum neutro: quoniam non sunt morbi in se
parabilia accidentia: neque substantia inter inberetia: sed sunt
quodlibet qualitates separabiliter accidentes. **H**ec autem
accidentia crissim significat: quoniam non cum morbo in sui
certo incipit initio: in sui tamen apparitionis initio secunda
et tertia consideratio: quod post hoc explanare cōtingit.
Aliquando accidit eadem non in initio morbi: sed in au-
gmento vel statum sunt apparitionis. **S**igna autem huius
coctiois non appareret certis initiis: sed in secundo et tertio
considerabis. **S**igna ablationis digestiois aliquando cum mor-
bo in sui initio incipit: aliquando vero post: et similiter
notis significatiois fit apparitionis post. **I**n initio mor-
bi apparitionis ergo explanatur in libro crissim. **D**icitur mor-
bi incipit initium: cuius tempus est inditum. **D**icitur
tamen etiam initium pars totius temporis morbi: sicut quoniam mor-
bus habet initium: augmentum: statum: et declinationem. **D**icitur
etiam initium quod est inter initium et tres dies transcur-
tes. **I**n eodem libro monstratur virtutem omnium acci-
dentium que dicimus: in quo multa hypocratica inferui-
mus hunc operi necessaria: et multa de virtutibus breuiter
que qui intelligere voluerit: ad eum librum transuoluet.
Qum autem apparitionis post essentia morbi significare vo-
luerit: pleuridiam ad similitudinem introduxit: sicut enim in
pleuresi si spiritum cōtinuo apparuit fit morbus breuissimus
posterior prolongatus. **Q**uod planius intelliges si hic po-
natur quod in tertio epidemice hypono. dicitur. **A**ntequam inquit
de ciuitate fieri amada vel andrie vicinipotus borochie
regioni opposite: qui cōtinua laboras febri et certo do-
luit latere tussiens flecte: et neque in principio morbi creas
aliquid: sive et vigilas paties: vix autem in colore lau-
dabile multum fuit et subtilis. **D**ie sexta alienatiois susti-
nit: quod multoties calciteret: non tamen alluciatu est
dolor: sed potius die septima fuit dolor maior febre au-
gmentata: neque dolor minuit: sed tussis quoniam multus

impediente et anhelitu angustiate. octaua die de interu-
o prebachijs pleboromauit: etiam finis per hoc tuit mul-
ti minuit sanguinis: unde dolor attenuatus: tamen tussis
seca remanuit. **I**n. xi. die quoniam in capite paru fidauerit:
mollior fuit tussis atque febris: creatus humidior fuit.
Decima septima die cepit digestibilis: creas: sic attenuatus
dolor: vigesimo die sudavit crissis veniens: febre quoque
cessauit: sed tamen sitim patiebatur: sed illauidabilis fuit
creatus: unde et febris. **X**viii. die redit: sic quoque tussis
multum et digestibilis creauit. **H**umores refides in vixina appa-
ruit multus et albus: sitis cessauit et dormiuit. **T**rigesimo
quarto die toto corpore sudavit perfecta igitur crissis febris
quiescit. **M**orbus huiusmodi autem in primis pleuresis est:
quia ab initio morbi creare non potuit: vix in octauum
diem protelata est tussis seca: unde et morbus vix in tri-
gesimo quarto diem est prolongatus: quoniam tamen plurima
pleuresis quattuordecim diem non excedat: quia si exces-
serit ad. xx. proredir. **S**ed si pleuresis creasset die ter-
tia: pro certo venisset crissis die septima vel nona vel ad
plurimum vndecima. **S**i ergo iste tertia creasset: morbus
decimiquartum diem non transisset: quia sicut in apostemate
discoopto: neque sub cute celato solet eruginosus appare-
re sudor: hic quoque subtilis est in principio: sed quoniam inci-
piat vigeri melior est: et grossior potius: sic iste creatus in
in coctio est diuersus alius enim plenus: alius minus deco-
quitur. **H**ec autem manifestat in apostemate in ore vel
in oculis nasciturus in cute et sub cute manebis. **S**ic enim
cutis per incisionem perforat effluit inde sudor: multus si
cur vitium. si vero non perforat erigitur illa cōtinerit: quod
virescente apostema tarde erigitur. **I**dem intelligitur
est et pleuretico: quoniam iste morbus de apostemate gene-
re esse dignoscatur. oportet ergo ut maturatiois sue consi-
deretur. **S**i enim nulla creauerit: morbus in vltimitate
est cruditas: qui gradus primus est in pleuretico si paru
et subtiliter: non autem morbus in vltimitate cruditatis est
et secundu gradum facit: sed si creat fuit magis ingrossatus
tunc non iam morbus crudus erit. **E**t iste gradus est ter-
tius in pleuresi. **Q**uod si creatur finaliter et complete ingrossa-
tus est: erit quartus gradus in pleuresi: in qua si spiritus
grossius est quod fuerit: est perfecte coctus: et in die tertia
vel quarta apparuerit: impossibile erit morbum septimum
die transire. **L**ongitudo ergo et breuitas morbi finem appa-
ret etiam coctiois sunt. **S**icut enim in spuo apparere albo
omnibus diebus egritudinis coctiois finalis perfectio si-
gnificatur: sic ablationis spiritui ablationis significabitur totius
coctiois. **Q**uod si spiritus paru et subtilis sit: paru coctio signi-
ficabitur. **S**ed si spiritus fuerit purum vel paru rufum:
rubrum: vel citrinum: non sunt laudanda. **E**rginofum: liliu-
dum: seu nigrum: perditiois sunt signa. **B**ona igitur et
laudabilis significatio erit coctiois: si proculdubio mor-
bum finiendū velociter inuit: et e contra pessima perdi-
tione infirmi velociter portedans. **A**blatio coctiois non
perditionem vel salutem: sed morbi signat longitudinem:
virtute tamen infirmi bene perfecta bene poterit nun-
ciari salus futura. **S**unt et alia genera signorum que hy-
poerata vocantur cretica: vt vapore significatio crissim: sicut
sunt fluit sanguinis: sudor: et rigor: solitudo nimia ven-
tris: nimbus vomitus: vixina nimia: color capitis non pre-
cedente causa: tremor cordis: et angustia spiritus sine pre-
cedente causa: thetinatio sub diaphragmate: similiter vi-
gilie: alienationes: languores: rigores nocturni sine cau-
sa: festine febrium accensioes: lachryme subite sine oculor-
um macula: rubor faciei: icterigatio labiorum inferiorum:
vixio nigredinis vel splendoris ante se subit: rubor maxil-
larum sine narum: apostema sub auriculis vel in quibuslibet

locis. ¶ Hec omnia & consimilia sibi pertinentiū locorū appellatur accidentia propria: & quasi substantia & cretica: & citum & veloce motum significat. ¶ Sed quod duo bus modis fieri future nūciatua. Si enim post coctiōem morbi appareat cretica significatua sunt certe salutis. Si ante morbi coctiōem sunt illa uolubilia: perditōem vel morbi longitudinē portendētia. ¶ Crisis autē signa non signis coctiōis sunt similia: nēst autē hypo. in prima parua epidimie. Loctio inquit veloce crism & fides salutis potēdū: sed non similitur cruditas: maxime si futura male pcedat. ¶ Jobāniculū Male p cessura inēdū de apostematib⁹ cuiuslibet loci corporis que duob⁹ modis sunt. vñ enim de toto corpore pcedunt vel de exteriorib⁹ ad interiora vñ de sūt apostemata mala: vel non crism significatua vel mala: vel longitudinē morbi vel morbi reciduatōem significatua. Loctiōem taliter laudant hic hypo. vñ uicualiter: sed in pñosis peculiariter fide. ¶ Omnia in qua hypostas alba & equalis vñ in diem cretica laudabilis est: q̄ securitatē & morbi uasē significat: taliter laudant vñ diem coctiōem in basia. Loctio laudat homachi quod dicit: Digestio inquit laudanda iusta & tenera: eodē cūtem tempore quo solia fuerat in fanitate cuius est quāritas sūm q̄ infirm⁹ accipit. ¶ Loctio in spūs instrumētis laudat: quim dicitur: In pulmōnis inquit & collari uoloz⁹ spūti ueloz facit miter cum rubore egredit⁹ bonū. Omnes enī significationes coctiōis sunt laudabiles: sed nō crism significatua omnia signa sunt laudabilia: sicut idem hypo. significat. in crisis enī tempore apparetia: si crisis nō fuerit in present: motū vel cretica molestādem sunt inueniētia. Quod hypo. mōstrauit quim dicit: Bone crisis non apparet subito signa: sed signa coctiōis quādoq̄ ap⁹ parent bona sunt: quim pculdū bonū significat. Obi ergo dicit: Et apparetibus: quemadmodū in pleuritico spūti si continuo apparet iūchoatū quidem abbeuiat tñ. contrariū non fuit hic modo dicit: Bonam crism significatua non oportet esse subita: quā aliquādo mala sunt signa crisi: coctiōis uero signa nūq̄: que si cito apparet: uelocitatē coctiōis mōstrat. ¶ Sufficit hic locis breuitas p⁹ expōitiōis: quia in libro critico pfectissime explanauit. Sed quia suplus diuisione feci: quā templa exponēde esse uolui: explanāde sunt cū suis differētis significatōes: cum morbo exites & morbum cōcomitatē cum pleuritico. ¶ Febrix est actua: angustie spiritus: rufis: uoloz lateris cum punctura. hec sunt significatōes pleureis substantiales. ¶ Signa pleureis morbum sequētia sunt: uoloz descendētes in ophragma gnatē vel ascendētes in furculas. ¶ Jobāniculū. ¶ Adorum uoloz locorū uoloz pleureis futura sunt cōfirmantes: similiter & si infirm⁹ in infirmo melius iacebat latere q̄ in sano. ¶ Paragoras epistemonē de signis sequētibus morbos duos libros composuit. vñ de post apparetibus de quibus hic hypo. Si post inquit apparet: curiam & ossitā mōstrat & longitudinē & beatitatem morbi. Neq̄ soli spūti hoc faciet: sed uina egestionis & fides: que omnia ad faciēda similitudinē introducti: ut recordaremur quod dicit in pñosis: ¶ Nos autem in crises libris & in pñosis aperuim⁹ sūm q̄ oportet. ¶

Senes facillime ferunt ieiunium: secundo consuetes: minus uero pueri: horum hexo omnium maxime infantes: horum uero ipsoz quicqz

sunt animosiores exsistentes.

Dueritates etatū intellecte in dieta ordinanda sunt iuuatue. Abstinetia enim cibi febribus est facilis: cura uero pueris. Facilitate enim dicitur: quim neq̄ sint famelicis: neq̄ noceat eis in aliquo elurries. uicries ecōtra intelligēda est in pueris. Pueri enim citius eluriūt: & citius famis nocumētum subicit: cibis longo tempore abstinentes: citius inq̄ q̄ secūdo consistentes: qui mediū sunt inter pueros & senes. Atq̄ uicinitatem autē exterritatū etatū facilitas & uicries abstinentie in etatibus intelligēda sunt: quod hypo. mōstrauit in apophismo hoc & sequēti: qui inquit: Qui crescit plurimum habet inuātū calorem. ¶ Jobāniculū. Quod plurimū dicitur calorem inuātū: dupliciter potest ligi. vel plurimū habere ad aliorū etatū: vel ad aliozū hominū cōparatiōem. ¶ Si quis uos duos apophismos vñum fecerit: non anathema sit. Potest quidē fieri sic: Senes facillime ferūt ieiunium: secūdo consistētes facili⁹ minus uero pueri: omniū uero hoium maxime istantes: horum uero ipsoz quicqz sunt animosiores exsistentes. Qui enim crescit plurimū habet inuātū calorem. Secūdo consistētes intelligunt⁹: quozum etas inter perfectas iuuentutē & senectutē mediatur: etpote quim iuuētutem perfectā transeat: nondū tamē senes fiant: quos Theophr⁹. secūdo consistētes appellat: inter quos & pueros alia est etas barum: uariū mōdo: que scit est mediata: mediocriter necesse est ut abstinent: neq̄ facile sit scire: neq̄ dure scire pueri: sed medicū sunt imparietes. Dant etatē ptemissit hypo. vbi lectoz per se intelligat. q̄ autem infantes animosiores minus dicit est patientes: naturalē offendit diuersitatē: quim animosiores maiorē habent calozē naturalē: unde multū nocet eis si ultra modum abstineant. ¶ Nota autē q̄ dicit Senes: non seniores. q̄ si utroq̄ in senibus deoerasset tūc ieiunium ferre facile cibo parū cōtētos dicit esse: quim decepti non facile ieiunium ferant: neq̄ tamen abozū multam quāritatē capiant: quia natura eoz est sicut lucerna ad extingūendū parata: que cum fere extinguitur querit ut paucū oleum administret. si enim plus nimio abundauerit citissime eam extinguit. Itidē buiūmodi etas parū cibum sibi expetit: neq̄ multū temp⁹ ad accipiendū indicat: quod cur eueniet causas incipit expe dicendo: ¶

Qui crescit plurimum habet inuātū calorem: plurimo igitur indiget nutrimento: Si uero nō: cōsumit corpus. Senibus uero parus calor inest. ppter hoc igit paucis somētis indiget: a multis. n. extinguit cibis calor. ¶ Propter hoc igit & febres senibus non similitur acutē sūt: frigidū enim corpus habent.

In libro de colectionib⁹ mōstrauimus q̄ calor a quib⁹dam medicis in iuuetute pfecta maior esse dicitur: qui calozē infantis inēdū esse maiorē ad humos sūoz corporis cōparatiōē. Alii uero ligūt istantes maiorē habere calozē: q̄ iuuenes: q̄ calor in iuuenib⁹ acutior & fortior hōis eoz uidet esse: fed subiectū in infatibus vbi caloz est abundatissim⁹. Necessitas ergo inēdū ut quāuis b multū possem⁹ dicere de hac

re tñ breuiter dicam. Aliqñ hi calorē pprie intelligūt solā
qualitatē: aliqñ subiectū qđ fm ei quale denominatiue
dicūt: qđ cōueniētiū fuit obibz: et maxime antiqui
oibz. Theophrast' vero in quodā suo libro quē fecit de
calido et frigido inquit: Loxpus cōtrarias qualitates di
uersas suscipies tēporibus: quē calorē calidū: quā frigus
suscipit frigidū appellat. Dicimus autē calorez multus
esse et subiectū eum suscipiēs cōsideratōe. Suscipitur
autem calor maior vel minor: vel cum confusioe substā
rie vel non confusioe. In non confusa substātia: veluti
si duo vasa inaequalia impleta calida aqua in quātitate
calidis nō erit paria: dicētes ergo alterū altero calidi
us esse: de maior vase hoc intelligere debere. In confu
sa substātia maior: et minor: vocabitur esse calor: velut si
duo vasa equalia vino et aqua mixta sint plena: sed ra
men ex commixtione inaequali: dicimus. In hoc vase plu
vini abundat: in altero vero aqua. Et similiter si vtriq;
in vtroq; vase equaliter misceatur. Aliquidū vero non
quātitas: sed sola in his intelligitur qualitas. Dicim' er
go: Calor in hoc vase maior est: in illo vero minor. Duo
bus quoq; vasis in quātitate equalibz: si in vno calida
est: in altero calidior: habet: dicimus: In hoc vase ca
lor maior est: in illo vero minor: quod tamē est abusivū
quē Forio: et debilio: dicere deberemus: quē qualita
tina sunt: non quātitaria: quātitas solī substātie serua
tur. Quia abusioe non solum vulgus: sed etiam medici
vitiūt: dicentes morbum maiore vel minore: quā mor
bus non substantia sensimiliter febrem maiore vel mino
rem: in dem de epilepsia maiori et minori: et pleuritē et ce
teris. In qua nominū equitabilitate intentiōem dicant
tis oporet cōsiderare: neque infamē dicentē dixer
sa: potius sit dignus infamia: non bene perpendens sua
dicta. Unde quiddā hypo. bice obniant in calore dicētes
eum intellectūe qualitatē solam: quā ipse calidū intelle
xit substātiā. Subiectū enīz caloris naturalis sit sub
stātiā aerem et aquosam: est videlicet: sperma vide
mus: in quo substantia terrestrē inuenimus parū: quē
plurimū habet caliditatē et humiditatē: sicut dicimus
in libro de spermate et sanguine mēstruo: quibus con
sistit humanū corpus. Sanguis enim mēstru natu
raliter est calidus et humidus. Quis autem corpora hu
mana mutari in terrestria: sicut in initio viderimus aut
gmētari: vnde et si calidissimū sit nature ignee erit: vnde
et in his calor naturalis necesse est qđ parū sit: qđ si non
foret: calor naturalis in febribus multus foret: sed quā
non sit in ipso qualis autē fuit: quomodo ergo maior
erit: Calor naturalis enim tēperate expletio est: ignee
vero accidentalis. Quod autem de corporibz accidentali
calore dissoluitur fumo igneo: calidū et hēcū esse pbat.
superius enim caloris naturalis tēperatus est et suauis:
quod tactus etiam testat. Calor enim in sanis suavis et
gratus tactui: neq; nocumētus: neq; puncturā ingerit:
sed in febricitantibz maxime in solidis artubz: et calor
qui est de humoibz putredinibz horribilis est et acutus: et
tactu pūgitiuus. Qualitas autem caloris naturalis sa
noum et in infantibz in febribus multus foret. Per
fectio autem iuētutis calorez habet pūgitiuū et non hu
mecatiniū: neq; illa mirabilis erit natura. Quicquid enīz
de qualibet re dissoluit ei vnde dissoluitur necesse ē et
assimilez. Si ergo infans substantia vnde fum dissoluit
tur aerea est et humida: dissoluitur suauē erit et humidū.
qđ substantia terrestris est et sicca: et dissoluit fumū ba
bebit acutū et hēcū: sicut et exterius viderē qđ su
mus de aqua uulsi dissoluitur suauis est et gratus: et hu
mecatans. Siccoz autem corporū calor quā incendāz

siccus est et acutus. Calor autē corporis dissolubis modis
se habet: aut est suauis et gratus: aut acutus et ingratus.
Suauis et gratus plurim' est in infantibz: in grāt et ac
tus in iuuenibus. Quod si prospiciat physicē: planius
erit videre. Uideam' ergo elementa in quibus pro posse
nostro hoc reddent paria. Elementa enim erit quibz omnia
corpora consistunt: terra: aqua: aer: et ignis esse vidēt.
substātia autem infantū ex parte materie est parum ter
restris: maxime autem aerea est et aquosa. Inuent' perfe
cta his est cōtraria: quia si fin quartū elementū calorez
in vtriq; dicimus equū: non tamē est possibile substā
tiā calidā in his equalē esse. Substātia enim calida in
infantibz est humida: in iuuenibz est sicca. Et Johānicu
lus: Hypo. bice intendit suauitatē esse in infantibz: con
trariū vero in iuuenibus. Quicquid vero dicit ad quāt
tatem respicit corporis. Substātia enim humida digni
calori naturali subiectis: quō corpora nostra de substā
tia humida consistunt. Substātia sicca calorez extra mu
tato est calida. Si ergo pueri sunt pluri aerei qđ calidi
necesse est plus abundare calore naturali. Iuuenes qđ
magis terrestres sunt: et min' abundant humo: tāto mi
nus calore naturali necesse est abundare. Quicquid autē
de substātia humida dissoluit: multo magis est qđ quod
de sicca: et in calore sit paria: quod etiam videt in ex
terioribz corporibz. Si enim corpus humidū et hēcū
equaliter calefit: procul dubio multo plus dissoluit de
humido: oleo enim et aqua calefactis: ex aqua pl' stat
dissoluit. Ubi vero calor paucior: et citius expetit pauciora
Si enim pauci carbonibz in ulla ligna aggregentur: nec
esse est et ignis extinguitur: qđ autē dicit semibus non
acutus febris esse sicut iuuenibus: sine dubio eoz corpo
ra ostendit esse frigidiōra. Si enim sebas nihil aliud est
qđ calor naturalis in ignei mutatus: constat bic tñ nō
mutari in semibus sicut in iuuenibz: in quibus multitu
do caloris facile ad extimitatē peruenit: non ergo senes
tantū sebauit qđ iuuenes: qđ si acutē febricit: sunt ignis
perditiois ex magnitudine sui et ex debilitate subiecti.
De hyppocratica volentibz: et non cōtra eum caullanti
bus hic pauca sufficiūt quē dicimus. Lucē cōtra hypo.
caullanti satis in quadā epistola respondi: quā ita inti
tulauit: hyppocrate nō peccasse vbi dicit: Qui crescit: ca
loze bñ innatū plurimū.

Tentet hyme et nere calidissimi
sunt natura: et somni longissimi.
In his ergo temporibus oblatōes plu
res dande sunt. Et enīz innatus calor
est multus: nutrimento igitur ampliori
indiget. Signū et etates et athlete.

Empora auti multū dant adiutorū in ordinā
da dieta cibi in hyeme vero maiore ciboru viden
mus appetitū et maiore digestiōnem in etate ve
ro contrariū quod bene diffinitū: quā ventres calidif
simos natura hyeme et vere dicit. Quod autem quare sit
subiungendo eposuit: etenim innatus calor multus:
multo ergo indiget nutrimento. Neq; calorem absolutē
re dicit: sed in natum. In naturale dēterminadū apposuit.
Naturam caloris naturalis in pcedēdibus dixit. Lur
autem accrescat in hyeme: innatur alibi ab hyppocrate.
Calor inquit in hyeme interiora ingreditur: ibide ad
imatur. In etate autem sue similitudini gaudens ex
teriora petens dissoluit: et in corpore minorat. Quia er
go in hyeme digeritur multum: et multus citius erit ap
petendus. Sequitur ergo: Et somni longissimi: propter

hinc est quod in hyeme calor naturalis est multus et interiora ingreditur et ibide ad imatur. In etate autem sue similitudini gaudens exteriora petens dissoluit et in corpore minorat. Quia ergo in hyeme digeritur multum et multus citius erit appetendus. Sequitur ergo: Et somni longissimi: propter

ante accessum aliquid pari. Supponit enim de statu utriusque cui quod nec ante crismum retineat. hic autem de accessione solū intellexit hmo.

Est equaliter: non mouere: neque nouū facere: neque farmacias neque alijs puocationibus uti: sed finire.

Postquam de ordinatione diete expleuit: vñ nā debet ad omittit opari ordine incipit: faciat fm qd opozet infirmis. obstat aut aliq aliqd adiutorio p occupantes festinam: nisi soli diete ordinatione. etiā ostendit quando natura nō emittat opari fed potius debeat adiutori. Dicit igit: qd quoz crismis fit: quoz facta est equaliter nature: fit pmitenda: vñ qd opozet facere faciat: neqz nos de ea utromittam? impedienda: sed si natura moueat ad crismū nō pfecte neqz complete opozet nos qd de motu suo nūmū cōplere. Vñ idem in libro de chimis: quō libo ad idē intendit: Crismis inq̃ pfecta est: vbi nā currat fm qd opozet: neqz de numero significationū laudabilis crismis aliquid muerit. Quorum prima h est: Crismis melior est cū purgatōe qd cū apostemate. Secūda chimos purgatū nocuos qui sūt cū mobz et oñantes coepmoleuē: aut a aliqua fibi opposita. Tertia significatio crismis est que cū purgatōe necessaria recta sūt. pedes de loco mobz melior est cōtraria sibi. Quarta crismis: que est cū leuitate: et quēre coispe: hēc est melior sibi opposita. Quista est post apparatōe: coctiois qd melior est sibi opposita. Sexta in die critica: qd laudabilior est sua opposita: quas oēs in crismis pfecte opozet. si. n. minus fit vna vt altera vt plures: si crismis cursum excedat: neqz pfecta crismis est cū certis.

Que ducere opozet in decemqz maxime natura repit inde ducere p conuenientes regiones.

In his intelligere nobis inuit purgatōe bus mouem: qui materia sūt mobz: quibus aut crismis est imperfecta: aut perfecta natura. Et etiā monstrat per quē loco purgari opozet: ex quo duo significatā monstrat: vñ. i. naturas membris: per quod purgatio debeat fieri: alterū quo bumores fluere debeat aut. Dicit ergo: Undecimqz maxime natura repit. Loca vero per qd apte sūt purgatōe fit hēc: Stomachus: intestina: vena: vilius: matris: cutis: ites: fauces: et nares. Quin enī cerebri debeat purgari: purgabatur fluxu san guinis qui ex naribz fit maxime modo oppositis: qd si non: contrarie. Currere chimos ad loca sibi non conuenientia est: vt quū membz nobiliss fit et sensibiliss: et ad parandū suspicius. qd si per se purgare velim? maius danūū qd si crismis abist incurremus. verbi gratia: si in epate sint chimos abisti generatiū: quos purgare necesse sit: conueniens locus erit stomachus: et inferiora ipsius meliora sunt cū egestibz: qd superiora cū vomitū: vel reuolū vena. qd si chimis suplus ad pectus concurrerit: et ad pulmōe nūc ad cor peruenire: non signū laudabile erit. Unde et medicū in vtergite opozet: vbi natura bumores destinare vult: qd si ad apta loca miserit: preparat viam ipsos: succurrat eis: si aut ali quocūqz modo reuiguerit eis: et ad apta loca mitrat.

Purgata medicari: et mouere non crudū: neqz in principijs: nisi sint furiosa: multa uero nō sunt furiosa.

Quādo dicitur: conuenit intelligere laxa riu. sed qd opozet furiosa: abusus potuit: quia ab animalibz mutaturis furiosis bumozibz doc tribuit. Quin enī animalia ad colū furia: in loco vno stare non possunt propter nimia sui concupiscētia que mouet ea: facit furiosa et nocens eis. Et de bumozes aliquādo se mouet: et infirmo nocent de mēbro ad mēbum currentes: neqz egrum permittēs quiescere: acti ones nature disturbātes: qd sint builismodi: opozet eos purgari: si autē quiescat: et i quibulda membris at tūda se non moueat: neqz medicamētis mouendi sunt: quocūqz maturati fuerint: quibz naturis natura nos magis adiutur in illis expurgandis. aliquādo enim natura post modum maturati diuidit bumores: eozum expellens superfluitates: que sunt nocue et mobz cau se: quo in tempore crismis solēt enierit: quū tamen natura pfecte ad crismū nō moueat: nō indiget medicamētis: si autē impfecte: opozet nos eas magis adiuuare et miorationē sui virtutis expleat: vt crismis facit perfectas aut vtrogā. natura et medicamine. Nos autē in libro de virtutibz naturalibz natura cuiuslibz membz quoz virtutes habere monstrauit? appetitū vtilitē allicien tem et eliciētē: alia conuenientia: altera contentiū circū dantē et continēte ea: digestiua: decoquantē et imutante digerenda: expulsiua: expellentē nocua et a fletz. monstrauit qd quēlibz medicata laxatiua attrahit sibi similia. qd bene autē nos hyprocas adiutur: qd nō multa furiosa esse ostendit: qd parit experimētis. raro enī est de membro in membris currere bumores: maxime i vno eodēqz membro quiescentes: in quo pmanentes vqz ad finē mobz excoquūtur et digerunt. Dicit aut apozitū: raro in li inuenit: qd in inuenit i libro de chimis.

Que egerunt non multitudinē cōsiderare opozet: sed quomodo egerunt: et si qualia opozet purgari purgent: et conferre: et bene ferunt. Et ubi opozet usqz ad defectionē ducere: et hoc facere si sufficit egrotans.

Poterit purganda quātitates bēre distinctas et distinctas siue naturalia siue artificialia sunt: et sicut qd itates siue assimilatas mēde morbific: et quātitates fm quātitatē mēde debet esse purgates. Quā litates vo purgatiōis superi? monstrauit: vbi in purgationibz ventris dicitur: que sponte sūt purgatiōis vo quātitates multz vqz bue tetigim? An hoc ergo apozitū mo possit signā qd itatis purgatiōis: si enī tū materia et causa mobz purget: infirm? quiescit leuius. sed si euz re naturali purganda miscet: grauāt et angustiat ex ne cessitate infirm? quz sua deficit virtus. vñ non est qd itate purganda tū oiderent: sed ex dicēdis significatiōibz. leuitate infirm? geret: et nocitiū exantū quālitatē. Ad opozitū: Usqz ad defectionē ducere opozet: vtile est sed cande fit significatiōis quomodo fieri debeant: quas cognoscim? experimētis et rōnibus affirmatēs. Quas de sectionē tū hypro. testatū videram pūis: an illa. que de phlebotomia vñ alia venit medicina: vel ex bumozibus acutis crismis? in ore stomachi atqz medicamē ad os stomachi veniat: aut ex ipso medicamēte modicāte: de builismō enī necesse est offici. qd quū de defectiō nes soleant orirentur aut offici. qd quū de defectiō nes offici. Sili seducitates qis patitū defectus qd agūis ias ingēto et pp. coz assidui surgē et coz mōre

Unde quia aliquando be defectioes non sufficere videntur phlebotomados puto oportere. Intendit autē hic defectiōem i. purgationis quantitātē: sicut in acutissimo apoplemate: z in feblicitatibz pacate: z maximo dolore. non tamē tenere nos intromittamus: nisi quum virtus custodiatur: qd innumerabiliter experti sumus: maximi iuuamentū inuenimus. Quum enim phlebotomamus vsq; ad defectiōem in peracutis febribz refrigerat corpus: z febris extinguitur: plurimis vctres soluitur: sudores patiuntur: z multi perfecte sanantur. In maximo ergo dolore nulla medicina pfectior hac defectiōe. Oportet autē dīcēre vbi phlebotomare: z vbi dare farmaciā oportet: qd dīcitur in libro de phlebotomia. 24.

In peracutis passionibus raro z in principiis farmaciis uti: hoc paus bene diiudicantes facere.

Ite dicitur: materia purgare non erudimur: hic autē monstrat purgatiōis necessarias ab initio: z nō in pacatis febribz: z raro quum visioe sint passiones: pceptū vero fieri cū maiori consideratioe. In diuturnis autē morbis purgatiōis expectatur a signo cōtortionis. Autē dicitur: Bene diiudicatur facere: quid intendit debemus pēdere. In antedictō corpū infirmū ante purgatiōem parare: vel expectare naturā oportet: qd farmaciā apparatū sit: an aliquid aliud poscēdit. sed quicquid cōsiderauit maxime custodiendū ē canendū et nobis in purgatiōibus huiusmodi. Si enim deus non fmi qd oportet in acutis febribz: piculosum est valde. Omne enim laxatiuū fmi se calidū z hēctū est: vnde febres generat. non ergo necesse est dare medicinā calidā z hēctā: sed refrigeratiuā z hūmectatiuā curat. Non ergo farmaciā in febribz causa caloris eārū est adhibēda. sariē enim bene pēpēdimus: quia multū nocere infirmis: sed tamē danda est causa chimozū quī materiā sunt febribz: quum purgatiōem intelleximus plus iuuatē qd angustie timorē: quod fit quum materiā morbi sine corpis nocumētō potest purgari: In quo perquirēdū ē fcorpus farmaciē fit paratū. Quocum enim morbi ex nimietate sunt pignores: vel multis cubariis grossis z viscosis: vel ex timore: vel extēsiōe subdiapragmate: vel nimio caloris: vel aliorū? membra opstemat. hypo. in libro regimine acuti. Nulli inq; horum ad purgatiōem apparatū sunt supple in pncipio. Ubi ergo purgatio cōuenit nullū bonū oportet inueniri. Quod tenet enim chimos subtilēs z faciles esse z sine viscositate: ē viam exeuntū apparatū esse z sine constitutiōe: qd totum aliquandō est artificialiter faciendū. In hypo. bic intēdit: z in sequenti apopleismo cōfirmabit. In egritudine autē acuta: non nisi in pncipio farmaciā danda est. In die pma vel secūda ad plus: quia non tantū spaciū vt corp⁹ ad hoc parēf suscipiēdū. Quod si esse possit: mellieratū bonū dare solet: in quo coāquatur hysopus: calamitū: amoeos: z similia. Hac igitē causa raro hypo. pceptū dari farmaciā in egritudine acuta: maxie qd sit furiosa. que si fuerit: coepa calidior nō eēt appata: neq; acūmē morbi dabit spaciū apparādū. 25.

In qualia oportet purgari purgetur: z confort z bene ferunt. Si vero contrarium: importune.

Iste apopleismus in pcedētibz est explanat⁹: vbi In pērturbatiōibus ventris zc. dicit. Sed quia de artificiali purgatiōe dicebat hic z quas

liter debeat fieri dīssimulauit: neq; graue fuit sibi repetere. Quod si ante dicit: adhuc tamē repeti vt recordemur qd pius dicit. Et quia in pcedēti apopleismo artificialem solā terigibz vtrāq; intelligēda innuit.

Sunt particula prima. Incipit pncipia secūda.

In quo morbo somnus laeorem pnestat: mortale. Si vero somnus inuenit: non mortale.

Quod in hoc loco p labore nocumētū itely lecerit: sublequetib⁹ monstrat qd dicit. Si inuenit. vñ ex opōsito intelligēdū ē labori nocumētū. Nocumētū vero sōm dūob⁹ mōis. Vñ mō vniuersali: qū i initio interpolat febri infirmus dormiet: Aliero pncipali: quū in morbis dūbūsi debet infirm⁹ dormire. Vñ hypo. bic intēdit: qd piamus neq; nocumētū mōis potēstē dīcēdū: sed pot⁹ in initio nām possim⁹ inueniri. Z alio. cū chimus in initio interpolat febri itēroia pncipit: sic dīcēdū est alio inuenit: maxie siq; rigorem habuerit: tremorē quoq; z nimia frigiditatem in corpore exteriore. Si q; infirm⁹ i initio interpolat febri dormiet: plogantur huiusmodi accidētia: neq; febri ad statū nisi p magnū laborē appropinquat. Si vero itis i viscerib⁹ alicubi apoplemata latitāt augmētāf. Et si chi mī aliq; ad stomacū currere solebāt: nō solū nō vigerit: tur: sed etiā augmētāt: quapp infirm⁹ hē tepore nō sit dimittēdū dormire: vt exteriore habeat spiritū z sāguinē z calozē: sicut etiā itēroia. Redarguimur tñ a soporib⁹ cis obicitētib⁹ nobis: qd nocere illū nō a somno venit: s; a febri⁹: qd tñ excitatiōe inuenit. magi autē sibi nocere si nō excitaret: nō tñ sōm cū fuit nocumētū: s; p tñ excitat⁹ fuit. bic q; palā est nō sōm i initio nocē febri⁹: s; pot⁹ tñ auserēs sōm inuenit nocumētū z facit sūm iuuamētū z afferēs sōm inuenit iuuamētū. Alij vero dicit q; somnus nocet cōfirmātes hypo. nō i initio febri somnū intēdit: sed quociens tē fuerit. Quōd autē videt iuuare maxie in febriū declinatiōe: z alij in statū: aliq; i augmētō statū vicino. Si q; nocē i augmētō statū vicino: nō ē ad mortē eius forte significatiō. i declinatiōe vero nocens certus signum dat ad mortem. Si enim solētia iuuare in suo tempore tūc nō iuuat qd debeat iuuare: mala pculdubio est eozum significatiō. Nocumētum vero somni cōtrariū est iuuamētō sūi: quum non febrem minuat: sed pot⁹ augeat: dolozes quoq; nimia maiore apostēatq; augmētēt. Et aliq; infirm⁹ irratiōnabilē in somno loquū: qd vero excitat infirmus in eadem vnitatē permanet aliq; diu: aliq; stupidus surgit: neq; vñ cum magna grauitate erigitur: que omnia patet ex chimozū pessimitatibz. Si enim calozis naturalis in corpore chimis fortior fuerit: in somno eos vigerit: Si autē debilio: sic z chimus cum vicerit: dominatur chimus in viscerib⁹ vnde becc accēditā cōficiuntur. Hypo. vero intendit extēroia coepozis in vigiliis calēscit: i somno vero refrigerant: in quo plurim⁹ concordant pbiolozes. Somnus vero z vigiliē inter⁹ vel extēris calozis nālis sunt adumatiōe. Si igit caloz in viscerib⁹ aduenerit: fuerit mām qd morbi cū est vicerē possit sūm vntibus: neq; nā morbi cām suggrediat: certa moris significatiō.

Handwritten marginal notes in the right margin, including phrases like "Sunt particula prima" and "Incipit pncipia secunda".

Handwritten marginal notes in the left margin, including phrases like "Ite dicitur materia purgare non erudimur".

Handwritten marginal notes in the bottom left margin, including phrases like "Iste apopleismus in pcedētibz est explanat⁹".

Handwritten marginal notes in the bottom center margin, including phrases like "Iste apopleismus in pcedētibz est explanat⁹".

Sed si ea vicerit nā: tibi possit dari: bonū qđem est
nō signū certū ad sanitatē: pōt tū vici infirmū ppter
hoc posse sanari: et alia de cā plicitari: si paratū apostolū
in aliquo mēbro nobilitet: et apostema diu sit dissolutū: iij
quidē possibile ē cū mori. Bonū ergo ē vīcam²: si la
borē facit formusq; mors significat, si autē iuvet: cō
trariū facit. qđ formus vocat mōstrā in epidimia:
qđ vicit: Mōi tū inq; alie nā dēz passi sūt t stupēd:
alii vero ppter formū coluerūt.

Ubi desipientia; somn^{us} sedat: bonu^mz. ubi uero prestat: malu^m.

Omn^{is} et uigilie utraqz modo ma
gis facta: malum.

Omn^{is} et uigilie utraqz modo ma
gis facta: malum.

[illegible]

Non plenitudo: non indigetia: ne
q3 aliud quodcuq3 magis natura
fuerit: nihil bonu3.

¶ **Q**uoniam in precedentibus vnu quoddam intellexerit, in his
subsequenti oia subiunxit: ostendens sanitatem
tempamentu esse et equitatem. Erit ergo tempera-
mentu vel equalitate, pculdubio incidit in infirmitate:
et si multu credidit morbi: si non par ca morbi appellat.

Labores spontanei narrat morbos
Omen laboris non moti nimium ostendit, sed et

n nīm? not? oīcīr. Si autē sine metu tale quid cō
tīgerit: non labor: absolute: fed potius labor: fin
cā manifesta appelladus erit: Qui labor: tripliciter oī
fīcīr: sicut in libro de regimie fanitad oīcīm? Unus est fī
cīr: dolor: vulneris. Johānicū. Vulnera apud he
lenes fīcīr: tādones carnis. I. separatōes iuncture quodq;
mō fīat. Secūd? oīcīr: qī dolor: tetani: Lertī? velut dolor
apostemat. Causa pīm? mali fīr: chimi: Secūd? ipsoz
chimoz abundātia: Lertī? rīcīr: Qd? qum ita fī necesse
ē fīe laboribz? mox oīz rīcīr. 6

q **U**licuq; volentes aliqd corporis
plurimū dolorem non sentiunt:
his mens carofat.

¶ **U**lm dolozeu bypo. sepe cōsueuerit appellare: n̄
q̄ bic doloze itendit: sed causam doloze: sicut in

epidimia dicitur: dolores sunt: quos erat on sustinuit: fue-
runt frigidi: posteaiores calidi: per calidum et frigidum
non dolorem intellexit: sed quatuor has quatuor caliditas
videtur hic significat: apostemata: n. calida: v. be-
risipile: uulnera: incisiores: et excoletas: et cōfiones
et quatuor hoc partium infirmis: n. sentiuunt: metē ego-
rae eos facit. Neque distat fue metē: fue intellectus: sed
si quatuor fue memoria dicitur: et quatuor fue intellectus

Quicunq; multo tepe extenuant
corpora tarde reuerti consuevit
que uero modico modice.

Aries pō re pōre eternuū copra et ianice bu
miditatis copis et intelligenda: nō g' dissolu
tis solida mēbra. Que vero multo t' e' macer
et carne dissoluta potēdū: a mēbra cū p' corp' mō
dēria etis gēnera fanguine quōdā generaria intelligi
etis copra: et nō possit ubi dīgeri quātate copis
sufficere. Unde cum necesse sit copis refici cibo: mul
to plus oporēt tempore renouari. De autē hypo. intēdē
copora sola humiditate extenuata: cum dicta cibi velo
cissime ad crassitie reuocāda. **M**embra etis appetū
z digestiua credimus etis fortia. **S**inis tibi appōni
mī otuēris in otuēris inuenit libas: fed tamē ad idē
redit: que in modico modico: alibi que in breui cito re
uertit confluere.

Item caritudo surgens cibū accipiens q̄s non malecat: significat qm̄ corp⁹ plurimū cibo utitur. Si uero nō accipienti hoc fit: significat quoniā corp⁹ inanitione indiget.

Bic aphorismus et debeat in vobis et ob
scurus: quod vixale fuit. **A**lias inbabatur vobis: **E**t
et adduc vixale. **E**t illud Accipies: dicentes
enim: Accipies desideria intelligit vel volens. **N**on des
sideratis enim cibum non accipietis dicitur: desideratis
et et eo corp^{us} implentes dicitur accipietis. **S**i quis et
quo exiens et egreditur: cibum desiderat et accipit non re
uocat corpus ad pristina^m limitat^o: ob accepto corp^{us}
non nutritur: sed aggregatur porius. **N**on cibum vel
desiderans accipies quatuor fuit: cibum: malos le
beres significat: quibus si non purgetur: corpus ad virtu
tem prope non reuocat. **T**ypo. **A**nt in libro hoc et n^ul
tis aliis humoribus multos plethoroma minuendis in
nutrit: sed fit vix pharmacia minuat. **Q**uod cum ipse p^{ro}
bat: et alibi dicitur vix aphorismus subintuit: in q^{ui}
bus finem huius aphorismi de vix: euacuare expla
nauit. **S**i inquit cibum non accipiet ob flatu: significat
quonia^m corpus euacuatis indiget. **M**ultu^m fidei: dicit
libri de bis vobis aphorismus in fine vix ordinu. **Q**ui
aut et si ordinatur: melius disponit. **N**on pura cor
pora quanticum nutritis: magis ledes: vt contrinuit
verba fuit. **S**i cibum non accipiet ob flatu: quia inanitate
indiget: significat quia non pura corpora quanticum
magis nutritis: magis ledes: sed cum liberos voluerim
et in eis citra fuit modo libi habet regim^{en}: sicut inueni
tia vixit et explanauit.

Corpoza ubi quis uult purgare:
oportet fluxa manere.

Ulti medicorū fluxa facere arbitrati sunt: vt co
mitu medicādos antea eos ad vomitū p̄pemus
cū aq̄ calida: ⁊ būdis ⁊ fastidioꝝ cibarijs cibare

⁊ tē tandē medicinā cārē. Quib⁹ vō farmacia cōda est:
 rētes molificē: vñ rētes ad laxatiōis apparē. S⁹
 nō tū vñ intērio pōr. aliud. nō m⁹ ⁊ magis necē
 sariū bī puidit: q⁹ multū mltōdēs pbam⁹ c⁹pmēt.
 Subtilitātē autē sūt multos rētes ⁊ vicositatē apē
 riendi pōr quib⁹ vale tū currere: q⁹ medicaminib⁹
 trābi ⁊ expelli facit tēperata medicina: quō cōtū
 reb⁹ nā: quod qui nō legērit: ⁊ ad medicinā tū intē
 ri: rīmibus grolis ⁊ angustiosis reddit: q⁹ nimis tū
 sionibus: pēfēctōib⁹ quōq⁹ ⁊ vēriginib⁹ multīs ⁊ pulsū
 bus inordinat: sīmilibus: quēdo hīpō. intē in quōdā
 libro nostro expōsum⁹. Dicit autē hīpō. intēdē cōp
 rā. flūga venia: vñ solutiō pūrgada facit molia: vñ
 relatur: amia: subtilitē ⁊ vīolūtā mā. 10

Non pura corpora quātūcūq; nu-
tries magis ledes.

[illegible][illegible][illegible]

Tuētris fluxib⁹ mutatiōes egō
nū iuuāt si n̄ ad mala trāsmutāt.

Diversitas egestionū & mutatioēs earū significat purgatioēs vniuersas & multoties humoū fiduciasq; in latitēs: & nūdicatioē corporū nisi quā transmutant in malū. Si enī significet dissolutioē corporū: est dissolutioē solidōū membrorū: & corruptioē & putredinē eorum: malū est sicut hypo. in profusio dicitur quā egestionē tetigit pinguedinis: quā significare dicitur substantiā humiditatis dissolutā, ferentē quoq; dicitur et egestionē: aut corporis portē & putredinē. 15.

Diversitas egestionū & mutatioēs earū significat purgatioēs vniuersas & multoties humoū fiduciasq; in latitēs: & nūdicatioē corporū nisi quā transmutant in malū. Si enī significet dissolutioē corporū: est dissolutioē solidōū membrorū: & corruptioē & putredinē eorum: malū est sicut hypo. in profusio dicitur quā egestionē tetigit pinguedinis: quā significare dicitur substantiā humiditatis dissolutā, ferentē quoq; dicitur et egestionē: aut corporis portē & putredinē. 15.

Era fames est: quomodo homo cibo indiget unde im-
mensus sequitur appetitus. Item autem hypo. indige-
tiam nominat in secunda epidemie particula: De
lenes inquit quomodo ppter indigentiam comederit legumina
secuta est eos debilitas pedis: ergo indigentia oem fure
coacta fure voluntaria fame nominari debet dicitur. Dumi-
um habes corpus oportet ut indigentia medicetur qua
humor deficiat. Item in pnosofis. Dicitur infirmum in-
terrogare si solutum ventris vel indigentia habuerit.
Quidam ergo indigentia nominant: cibi paupertas in-
tellectus. Cui ergo indigentiam oportet laborare: quod qui
in ore manducare non habet: non oportet ut laboret.
Laborare autem nimis cito mouere: quod alibi exercitum oi-
rit. Item ergo semper immoderati exercitum pcedere debet
vel pccupare: quod vniuersaliter in sanis et infirmis e-
faciendum. Sanis enim non insurgendum est laborare: et ier-
umare. Item infirmo corpore non magno motu sunt fa-
tiganda: habere ieiunia: neque farmacia neque plebora-
ma ieiuniis debet necessaria: quia his moribus deficit
virtus et dissolutio: fure fure fuerit quis vel infirmus. Hy-
po. autem bic indiget ut virtus infirmi vel sani seruetur: hy-
po in libro de dieta. Cuius inquit vna est et non vna: vna
genere: et multis formis et non vna specie.

Tu videtur quibus ppter naturam
nisi est uero sanatio.

Quod bic dicit in alio apophismo monstrauit quod
dicit: Non plenitudo non indigentia vel alia res
ficeat naturam laudabilis est: sed bic dicit de for-
la plenitudine nature posse excedere. Quod autem dicit:
Pter nam: ad opationem alteri appositum plenitudinis:
que coparatio duobus fit modis: vel enim ad largitatem vel
fortitatem ad tenorem virtutis coparetur. Quod autem cibum
pter naturam intrantem cito facere egritudine: ob hoc sub
insultum arbitremur stomachum excedere nocere: vel
minus possit capere non nocere. Si enim fortis sit virtus
possibile est cibum implere stomachum vigeri: Si debilis:
quod cibum non potest vigeri: maxime si sit vigeri cibum
imples stomachum: non autem implens indigestibilis. Similit-
est intelligendum de secunda epistola vigeri. viri. n. languis
generatur n. si sit debilis: mutare in sanguinem cibum
illos non poterit qui a stomacho ad epar puenit: et si
ritas cibum non potest vigeri. Aliquod autem mutat
tur in meliorem naturam et si cibum duplicem vel triplicem
ita dico: si virtus fortis sit et cibum in qualitate conueni-
lis. Item quoque in tertia pcedit vigeri: quia vocat me
dicti nutrimentum certum: sicut p quod quilibet membra corporis
recipiunt augmentum. Adhuc autem pari sensu plene: ad coparetur
cuiuslibet virtutis vigeri: et si non hoc autem vicerit ab eo: aut
non vicerit corripit et egritudine generabit. Hunc autem modum
plenitudinis interdu plurimum finem tenore virtutis bu-
mana corpora regerit. Alter autem et ab aliis intelligi pos-
sibile est: pter naturam. n. hypo. cibum vigeri esse naturam ex-
cedente qualitate sua: quod intelligere bonum esse videtur.
Si. n. singula membra ad nutrimentum expectant conuenientia
copeterit illos cibos naturales vigeri: vnde conuenientia
nutritur. Si autem alicui membris conuenientia alteri incon-
gruus cibis veniat: penultimo et pter naturam contrarius
erit et cui non conuenit: sed non necesse est inde morbum
generari: quia in quantitate parum vigeri: et ideo morbum in-
de non generat: quod et medicina membra corripit pec-
pinus: sicut euforbium mandragora: opio: et similibus: quod
morbum non signat: si non quantitate earum augmentum. Item de
cibum intelligi: qui si debilis sit et gurus: non morbum erit

generatur: sed potest quodlibet membrum cui copeterit ide
nutritur. nisi enim ita heret: non aliquis cibum vocaret. Si
cut enim si vetus flatu ad stomachum tractus descendit pur-
et humicatus aique p canales pulmonis ad ipsum pueniens
pua: non nimis videtur esse nocua. Similiter pgerim de
aliis totum corpus nutritur. Item autem alibi bic indiget: quod p
ter naturam hypocrite viceri arbitrarier: vltimam sola
nature excedit: quod est esse vigeri. Sed non est antiquo-
rus vigeri: diffinitio taliter. Italia ponant. nocturna ei
ab eis solent generaliter nominari: quomodo dicitur: Elocris-
pus plenitudo ciborum: chimorum corruptio: labor: generat
morbos: quantitate putat non intelligere: sed non necesse
est determinare ponere. non enim est incerti cibum naturam
excedit in quantitate nocere: sicut siquis librum cibum solum
accipere sufficere nature sue: postmodum vero potest venari
videt addidit: et nihil ei in hac quantitate excessione no-
cuisse: quomodo tamen morbum generat: prima causa fuit: si paula-
tim multiplicabitur. vnde interdu eorum videt superflua: effi-
cit vera. Item quoque videt de sopore naturam excedente.
Quod autem subditur: Adhuc vigeri et sanatio bene dicitur:
quod non solum cibum pter nam corpus ingreditur sanatio mani-
festat facere egritudine: sed et totum corpus sanatio: et si
militet et sui effectum ois futura actio coparetur: ideoque
hypo. sanationem intellexit sublequentem: vel nocte purga-
tionem. Hoc idem significauit Philippus in libro quem de
tribus virtutibus vigeri dicit: quod totum corpus exilantem ue-
sumus. ponam: boem comedisse quod ppter comederat
ex consuetudine et finem sua consuetudine: vel ppter min-
erit: postea vero corpus granitatem sustinuit et cum rubore
et venarum tumore febricitasse: et cum morbum plenitudinem
et non frustra fuit estimasse. sed tamen si purgetur: purgatione
propterea videtur: tunc magis hoc certificat: et sicut alie
rum de hac infirmitate audebim purgare: neque quod expe-
ctant expectandum: qui futura accessione multum viceris
attendant expectanda: equaliter autem esse certificat: eorum
vel cotrariet. Sed non penultimo de plenitudine ciborum
vel alique viderim: egritate: purgato purgationem pro
fuisse liquet de plenitudine morbum fuisse: plenitudinem
ciborum et rerum comesturum hoc fecisse. Sed quomodo ppter mino-
rationem notat absolutam: ois humorum equaliter intellexit
pcedit. quod videri significat morbum non significat ineq-
litate humorum. Sanitas autem in pcedit infirmitate et si
at oportet cum minorat et non cum modificat humoris:
quod et suo formatu dicto quod humor fiat plenitudine.
Humor autem minorat sic fiat eger cum pleborema ppa
et certa magis quod cum re alia: secunda quod scarificatione circa
spatulas: sicut videri fuit nra: post exercitio balnea:
scarificatione: acetalia ieiunia: quod non minuit sicut superio-
rum videri solent sufficere. et plura queretur: nostra
grauia de plenitudine sufficit. Sed tamen quid res est sub-
geda breuiter plenitudo humorum finem virtutis tenore: pter
qualitatem humorum corruptum: plenitudo non ois pte
eta pmanet: si longo tempore in quantitate morbum corruptum:
quod videri plenitudo non corruptio vocat: quod si quo ad pter
purgam quod restat bonum esse intelligim. Cuius in sanguinem
corruptio egerit: id est quod in vino solent fieri: quod
vinum in aceti incipit mutare: et pfecti aceti deuenire:
impossibile est amplius in vinum redigi: quod si parum mutet: et
non ad acedem mutet plurimum: ad nam vinum reuertitur.
Item de sanguine intelligere ois: qui in vinum fit corruptus
impossibile est in purum sanguinem reducere: Item si pa-
rum superfluitate minuta remanens in sui nam reuertit. Hoc
ergo cotigerit: multitudine non corruptum vocam:
humor: corruptum vero quod sanguis ad hoc deueniret et
non possit vigeri: et ad sui nam reuertit.

Quæque nutriunt copiose et velociter: ueloces fecerunt fuit.

Quid dicit Velociter nutriunt: aut horum quæ accipiunt aut que pari post succedit intelligit: quoniam totum corpus ossifundit: qui naturæ qui habuerit velociter expellet. Si maxime cibaria fuerit acuta: quæ natura maxime mouet ut a se expellat. Si autem cibaria fuerint viscosa ad expellendum erit tardiora: subtilia uero velociora. Omnium autem uelociter et subito nutrientium est uinum: paulatim et tardiè carum vaccina antiqua: conche marine: oua: et his similia duras carnes habetia: durus quoque catus: caro salta: et oua maxime et aqua calida cocta: ita ut et ura hiant: hec et his similia in tempore longum post accipiem nutriunt: et dura esse intelligit. Vni quoque corporum magnitudine et fortitudine pulsus coactis si firmi et generoso patitur expellere uoluntarii mori. Facili autem probatur in his quodam debilis est ut rursus propter inanitatem totum sui laborat. Quoniam nec cibaria accipit: tardiè et post longum tempus exercitia necesse est emittat. Si autem contraria his accipiat: facilius et plus sumpta expellat. Vini autem et cistimulæ esse ceterarum. Sunt tamen vina in actus ista dixerat. Vina sunt et alia uino in his similia: sed de uino plus dicam. Vini aquosum uinum dicitur corpori nutrimentum: cuius color albus et liquor: sicut aqua subtilissima. Vinea gissa et rubea nutrit biliosa sicut aqua: quæ si minus gissa uina nigra sunt nutritia. Vinea alba et gissa minus nutrit: quæ uia rubea gissa: uero et alba subtilia. Secundum quoque diuersitates uinorum et diuersas corporum exercitia. Quoniam in uia cui uina ad erendum sunt uelociora: alia uero uina cui egrediuntur egrediuntur. In quibus corpora nutriti dicitur sunt ad erendum. Idem et de alio uino si minus: prout in acceptis nutrit corpus: post tempus non longum non in multo dant nutrimentum: sed subito. De frumento autem infusa dant nutrimentum non subito: post non longum tempus. Eadem et in aliis consideranda propter diuersitates speciat. Similiter de faba: milio: leguminibus: et fructibus similibus intelligimus. Lances singule in substantiis et artificiosis suis sunt accipiente et uino et eodem modo coctis: sicut affate sunt siue elixir. Artificialia autem sunt purganda: quarum humectantes sunt nocturne: ut in caulibus et multis granis et in multis facilius est leguminibus: quorum purgantes fiant taliter: ut dum in una aqua fuerint cocta mutantur in alia: per illa expulsa. Si enim ita sit facile intelligit eorum qualitas: quæ uelociter exercitia sunt siue citius nutriuntia: corpora tamen nutrienda eandem qualitatem sunt inuenienda. Est et aliud uinum et nutrimentum facilius quorum impeditur exitus: his sunt uelocissima. Hoc autem intelligimus si libum de naturalibus uirtutibus relegendis: in quo dicimus stomachum plus recipere cibum unde sibi simile sumit ad nutrimentum. Quam autem sufficiat nutritia: reliqua ab eodem emittit. Epar tamen aliquando pro nimio desiderio ante per melaicam uenâ accipit plus quam stomachus sibi reddere uelit. Si autem non indiget stomachus quam sibi mittat: but tamen digerit ante habita quæ a stomacho sibi nulla: itidem et totum corpus ad naturam epatis immutat. Unde qui super pernoctat supradicta tæbuntis: in eternum corpore probe mus: et sicut dicimus repetimus. Quida tamen soporibus de farmacia hypocrate putant diuersis hoc uelociter fecerunt: et uolunt cœdore ad hoc quod dicitur in libro de diæta: Libaria que tarde mutantur tardè dissoluitur. uelociter mutabilia sunt uelociter dissoluenda: quod uerum est et certum. Sed exitus et fecerunt non uino dicto cœdore. Erit enim dicere coqueum: quam habita in corpore expellat: et de uetere vel qualibet parte coque. Laro autem poxina et similia cibos generatim grossos et viscosos post longum

tempus sunt dissoluenda. Verbe: pilules de clara aqua et petrosi locis: immo omnia similes cibos generatim ad nutrimentum et ad implendum corpus possunt uelociora: sed tamen instabilia et dissoluentia cito et uelociter.

Autem morborum non omnino certe sunt sanata his pronuntiationes neque mortis.

Autem morbi cum uelocitate sui finis dicuntur esse magni. Epithymia ei febres que cito fiunt non acuti morbi: est uocata. Quia acuti morbi uoluntibus sunt modi: uel de acuta materia non in uino loco corporis sed in omnibus membris equaliter clausa: uel de acuta materia in uino loco corporis tamen adunata: scilicet pleuresis: peripneumonia: et quinaria. Febres quoque in acuto morbo ortiuntur et calidissime. Acuti morbi sine febribus sunt rarissimi apoplexia. Dicitur uero morbi de grossis sunt humores et viscosos atque frigidos: non cito digerendis: sed in loco uino ubi morbus est instat. Rari autem sunt uoluntur in morbi non infertiles passionem alium morbum finem genera melacholie vel phlegmaticæ equaliter abridit: in uenis. De enim materie si putrefiat febres generat: quibus hydrops pronuntiationes esse ceteras testat propter tarditatem motus istarum materiarum in acutis aut morbis non certe funtalia: quando hydrops has testat incertas: quia perfectus malicius aliquando in his erat: tamen non semper: sed non ideo boni certas dicit pronuntiationes: ac si dicerem non omnis homo non infertis: quid enim iusti reperiunt. Ita et iste non omnino sanitate uel morte pronuntiationes sunt certe: maxime in acutis morbis: quod cōtingit propter uelocitatem morbi materiei morbi: quam acuta fit et instabilis: et de loco in locum mobilis.

Quibus sunt humidi: his necesse est exticare: Quibus uinum et uetres sunt sicci: his seniozibus factis humectat.

In seniozibus cōtingere: sed in pluribus debemus intelligere accidere: quod idem alibi testat et ostendit. Quicquid uetres habet humidos: iuuenes quidem exticet melius commutat siccos habebit: in senectute uero ceteri commutat: siccat enim in pluribus senescentibus. Humiditas siue siccitate uetris oportet non absolute in telligit sed ordinatè dicitur: ut si culliber in iuuentute diæta qualis alexandrinis fuerit: qui in principis in paxidii falsos pilules vel porcos sibi pparat: post quæ bibetibus foca in senectute uero diæta mutata ad lenes se uerentibus et ad potica uina et similia. In his in quibus non diglitionis qualitate arbitramur propter etate mutat esse: et contra si in iuuentute thymicus: sicut lentibus: ne pulis: et potica uinis aliquis diætatur: si in senectute uero fit ad alexandrinam diæta se uerit: non iuste iudicabim: in his finem sententiam hydrops. Sed si bene finem iudicauerim equaliter cietaribus considerare debemus si diglitionis mutet: in quod pculdibus propter etate conficit. Mutatio uero nature diglitionis propter etate est: quæ considerat qualitatibus corporis diuersitas: que centum in humiditate uel siccitate mutant. Unde si finem intelligauerim medicus et ego hic demonstrare uolui: sed cum hoc volumus habere et non posse sufficere uiderim: uolumus uinum solum idem facere de istinaui: non tamen in hoc recitatur propter qualitatem operis. Uolo ergo recordari quod in libro de uirtutibus naturalibus et in libro de accidentibus dicitur. Uetres in quibus humectantur humiditate multa que a stomacho ad epar egreditur

cibi humectatibus: qui in stomacho egerit: in ficitate venis mutat: quia tota cibi humectatio a stomacho ad epas egredit. Humiditas aut epae a stomacho venis causa est: vel quia homo pl' e' epati necesse fit recipi: ar: vel ppter velocitatem cibi cui egrediens egreditur. Nisi enim cibi nimis excreverit: per quos tota humiditas ca pere non possit: femp per humiditas oligetiosis: li quida illam redditis. Si aut' p' velociter exierit: non inducit tate vane parit: vt humectat' iph' cape possit. Velocitas egrediens fit p cholera ad stomachu' z interstina a selle misla: aut ppter defectum cocturue i his locis. Et vires expulsive virtutis cibi pl' occidit accipere et ois stomachi frigiditate multa: vel et debilitate multa epatis ppter frigiditatem minus trabetur. Et etia u stomachi ppter humiditatem iph' stomachi, defectu. Etres ergo in iunetur ppter frigiditatem ois stomachi humiditatis maior' qu' quantitate: ex desiderio cibi acceptu: ri: quum in senectute totu corp' infrigidit: augmetur stomachi frigiditate necesse est vt appetit' minuat. Qui ergo parum maducit: humectatorem cibi vt potet pui habent parum: et necesse est egestionem habebit sicca. id e' coctingit h'is: nimia humiditate ppter nimia cholera ad intestina descendunt. Quum eni ad senectutem venerit: cholera iuneturis defuerit: necesse e' egestionem deficari. Humidi verbi in iunetur ppter defectu cocturue: no omnes in senectute ad cocturam veniunt et necesse est: quum quantitate calozie in iunetur habit' in senectute no amittit. Si ergo stomach' in iunetur infrigidit: in senectute frigiditas augmetur. defectio ergo cocturue maius qualis fuit ante: quia omne corp' frigide coptioris actioes habet defectas et necesse est. q' si stomach' ab initio calefaciat in senectute virt' cocturue cocturua. comp'lexio ergo sua no multu fit sicca: quum ante fuerit humida: q' si humida no esset: virt' cocturua ab initio non deficeret: sed nec parum calida: quia ante fuerit calida. Co tate ergo quia in iunetur ventres humidi: in senectute veniunt in contrarium plurimu. In senectute vero humidi: qui in iunetur fuerit sicci. Siccitas n. veris: vel est ppter puritatem cibi ad coptioris virtutis epatis vel et p' iunetur cholere ad stomachu' ad intestina veniens a selle. Defectio vero deficit eo festinante saturari: quia calefacit appetit' loci. Siccitas humidi stomachi est: vel ppter epam et epas: vel ppter multu calozie sui. Pars vitas quoz cholere ad intestina descendit a selle est et epatis frigiditate no generat cholera: vel et virtute cocturua in stomacho: que in iunetur est: quia iunetur coptio fit sicco. Dec oia cum adiunt iunetur: in cocturam mirabilis senib'. quum n. ex calozie stomachi appetitus deficiat i iunetur: quolibet modo in senectute eo frigescere: desideriu' augmetur necesse est: unde accipit pl' cibi q' erpetat virt' nalis epatis: quum aut cocturua in iunetur foris fit p ficitate fice coptioris: deficiet i senectute et nimia ficitate: z egestionem velocius exire cogit. Sicut vo in iunetur ppter puritatem cholere: et cul' puritate digestio in testibus solet tardari: z humectatio pte nimia tarditate exicari: in eisde qualitate per manet in senectute. Et epati quide pot' frig' onari vnde humectat' trabere non possit: ideo digestio humida fuit. Itaq' breuitate hui' opis breuiter hic tigare oisposuit: si n' ignoret ea gratia z occulta forebis qui liberos nostros late de bis tractantes non legunt: h'is ad medicinam intendeb' solu h' posse fuisse videri. 21

Quis indigentiam soluit
Icedo potu' cocturam intelligere vinu. unde z in libro de humana no dicit hoc. Si vnu z idem

modus coigerit oibus h'ibus: iuneturis z senibus feminis z maribus: potu vel aqua bibentib' e' bibi liquido manifestavit: q' potu vinu esse intendit. q' fame bic auferre dicit: neq' fit fame omnis cibi intelleri ablatio ne: neq' fame appetit' naturale faciet: sed ea que e' cu nimio appetitu canino z ineffabili: quia medici vocat appetitu caninu: que solu vinu soluit fame eni vel et in initio iunetur vel et nimia inanitate corpis quociens morbo fuerit: vinu maxime impedit. siquis n. famelic' i' morbo vinu ante cibum accipit: cito in spasmu z metas alienatione incidit. Caninu ergo appetitu vinu soluit n' no co medere multu. Quibus ergo ppinau multu vinu calefactu. quia acerbu no soluit: quia calidu no est. oporet igit' vinu pari rubeo: vel rufum no acerbu. Albaria autem ordinem in pntis pigula z yunctuola: que fit no habean nalter: artificialiter machinet: z p' humidos cibos bu iusmodi vna supradicta pari oporet. Si vo no fierit: potend' velox cessatio fit famis. hypo. hoc inenitend bene dicit: quia caninu appetit' et frigida coptioris stomachi esse dignoscit: vel de acidis humo ab in subfantiis iph' se implicat: vinu aut quum curamet' fit viri: solu: p' cu canina fame est necesse. vnde d' boliviu intendit hypo. putat multa a sui interde occidit. In par mis: q' p'culariter esse soluta vniuersal' accipit opor vel. scilicet: q' boliviu et sola frigiditate exteriori creat q' in principio sui fame faciet z augmet' deficit. 22

Et plenitudine quecuq' egritudines sunt euacuatio sanat: et quociq' ab euacuatio: plenitudo: et aliorum contrarietas

Mob' alique et plenitudo fuerit: plenitudo vero cessauerit: et intelligit' cu euacuatioe mobu sanari: sed tunc tunc plenitudo e' euacuata quum nondu cessauerit abundantia. Neq' vniu' in bis est immo adu: iam dicit' est: z hoc quoz ostendit ipsa na mobu: z accidentia mobu e' coomistia. Disputatio nra eni in mobis sequentib' suas cas: quoz cessare monstrauim': quum ea ipoz p' suis effectibus contrariu. q' si causa mobu fit caloz: frigiditas erit curatio: z contrario si vero plenitudo subleuat ad cur' euacuatio. z si inanitudo: oporet faciliu' cibis nutriu corp': z ita cito corp' repleti. Quidam t' arbitran' q' no et inanitudo generat mob'. Sed isti no intelligit' nisi solam febrem esse mobu. Si n. intelligeret mobu esse oib' actioib' nocete z oem coptioris actio nocete et infirmat: nimia inanitudo cam esse mobu no dubitaret. Inuenim' eni q' nimi' flux' fuit de mensuris fuit eo emozoydib': fuit incisi oib': oib' vel plurib' nocet actioib'. Alii n. id e' dicit in hydropisim z fastidiu z nalter calidi in febres nimias. de his ergo dicit veru esse z q' inuenierit: fed tam volo obuiare sententis medicoru huiusmodi: qui semp garrunt de nob' solis: p'prie se dicere de rebus: quaru nuntia sunt. Auster inquit cum mobu no e' curatio mobu: sed q' p'prie est euacuatio infirmatis. Quib' r' dicit d' est solus in nob' esse intereom eoz: de quib' no ena sim q' oporet intelligit. Sed q' ois cu mobu auferat cur: neq' in corp' quide inuaciat q' in coope eracurac' mentu e' mobu. Si aut' fit cu mobu generatua z nihil t' adhuc fecerit fuit plenitudo: tunc et ablatio p'na erit medicne: que vocat' p'prie euacuatio. Si vo cu mobu euenire iam incipit: curatio e' coptiora erit inter p'prie custodia sanitatis: z sanare, ablatio n. sua medicne est

... et per...
... et per...
... et per...

... et per...
... et per...
... et per...

... et per...
... et per...
... et per...

nihil addere corpus: malū.

[illegible]

Per uqz oēs male se hñtes: f3 pñ
cipia qdē bñ recipiētes: ⁊ nihil ad
dētes i fine rur⁹ abstinēt: fm pñcipia q
dē abstinētes forti⁹: postertus uō bene
reficiētes meli⁹ cōmutāt.

[illegible]

I 22 omni egritudine confortari
mente: et bene se habere ad oblati
ones: bonū: contrariū uero malū.

[Faint handwritten notes at the bottom of the page, likely bleed-through from the reverse side.]

Item morbis min^o p^oicitatē egrotan
tes: qbuscūqz p^opē nāe ⁊ etatis ⁊
habitudinis ⁊ hore egritudo uest magis
qz qb^o nō p^opa fm aliquid horz inest.

[illegible]

citatio 3io suo 3io fieri: sicut bypo. dixit. Intellexit aut
em acuta febres in byrne velociter sanari 3is e fletate: no re
codas febres acutas in byrne no velox: acutiffima feb
ert: qus na 3pio viciñt potuit: qto fortis erat qto nec vir
tus infirmi nec in 3pio reficite posuit: qto mñi debilis
tas infirmi. h et expmñt pot. intelligi. 3is gra: si oia cos
des febres acutas egles i acuitate l magnitudine: altera
i e fletate: altera 3o byrne: byrnale iucies pculiofiof. si
at febrix acuta fit: et calidior plexio erat: et aer subito ad
friditate re mutauit: fieri byres p curatioe magna: qua
ade 3pio na 3io fieri illi febres acute pna laudabil et ef
3pio na qus febrix icipiat significas qm gra pauc: secu
na venies i fure bda fit et. 3riditas na 3is pna 3ia
mñet e febrix: no q 3io e acuta apbozimo e 3ia: 3is por
tius qm firmamñt. qto at eo febrix dicitur: baichi z
corne no maturat: h bue erat bi moibi fure cõgrui: no tñ
fuit buis apbozimo 3io mñt: ea. In pñmis: res im
matura no pot e acuta z pculiofa: secunda: q si oitit ab
foluite qto dicit. Quidde qto vep vide e. 3is mozb nacef
vale febrix: et defecere vult i pculiofiof: qto restatur
bypo. in pna epidimie pculiofa: qtoz na iucit fuerit pñt
pñt: plurimñt fieri mortui: neqz h strarñt furi. 3is oitit
Tñno e fletate iucit dñt: pñt tozm cospñt: aligñi for
ma fols vocari nā. Si q acut mozb fuerit i acutis ap
bozimo mñ pñt: qto: e agñtia pectos i fols facie pñt
et infirmat: h et q iucit dñt i pñt pculiofiof mozbis

[illegible]

In oib⁹ morib⁹ ea q̄ circa umbilicū
 ⁊ pectinē sūt: spissitudinē hēre me
 li⁹ ē: nimis uero tenue ⁊ tabescē: malū.
 fallax. n. b. mōi ad ifcriozes purgatōes.

Otu vētrē d oīb^his q̄ sūt pter nāz o3 eē salubre
hypo.ait i.pnosticl: Subhypo cōdrio locos nō

[illegible]

Sana habētes corpora farmacijs
purgati exoluunt: celerius uero
malo cibo utentes

E his v̄bis itelligit: q̄ farmacis sana corpa nō purgāt s̄ pori? cōsumūt: qū deficiat v̄r? (subālic

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

humectatio minuat. unde necesse ē et dissoluant. **M**a lo cibo vo vteas veloci in purgatio? et colui? quō rui corpa malis huiusmodi sunt plena occultabitur inter va cūa mebra: quos quā farmacia moueat appere: et sūi ma la actiois oride ē nēce. **Q**uo de cibo dicit mali vob? modis intelligit. sicut cibi exteriorē aut que par ceteris miris mebris. Nulla. n. est dubia: maiu cibi sanguinem malum generare. **37**

Ana habentes corpa: farmacijs uti difficile ē.

In anteriori apophismo ostendit qd accidit sanis et farmacijs: qū exoluūt oīes: h. aīb vī signifi cavit qū vī farmacijs difficile ē dicit. **M**ālin vīgine ē: totidem vīrī in patiūt: tūsum pp magnā ou ricie ē angustia expellēdī nocua vī et dissoluūt: po tio laxaria qū sibi filia nactura sit: et tūciat ibi cho ru beā plegma cho. n. et aquofos hūores: vī et ad sangui nē et carne sibi filien aī magna angustia trabes it. **38**

Perū deterior cib' et pot' delecta bilior uero: meliorib' qd in dele crabilib' magis appetend'.

Oni solū in his dādīs volūtas cōsiderā fīrmī: s; q certifiat hīs adiunari. **O**is. n. aīb vī spid' quo qd delectat qū accipit: stōacho apler' retineat: et cū magna delectatōe digerit pl' qd dībz alī: qū si sit abomiabīl' fugit: unde vomitus: fastidiū: inflatio: et rugi tia generat. **39**

Senes iuuenib' plerūq; egrotant min'. Quēcūq; uero egritudines eis chronice sūt: multociēs amozuūt.

Oni oīs senex min' egrotat quolibz iuuenē. n. oīs senex malā oīetā p' dīscernit qd aliis iuuenis: vī et magis gītāt qd iuuenes: aut corp' sint defec tiores: quoz vī qd defecit ē in chronici passioib' cōmo ri ē: cū vī nec mod' veloci digerit. **M**ozib' n. ciuturni s; sit fridre: icacido sepe senibus eueniūt: quia corp' erati bus magis competūt. **40**

Ansi r corize in ualde senibus non maturatur.

Supiori bīc cōtinuare velis tale est ac si dicat: Senes min' gītāt iuuenib': qūq; vo eis cho rone egritudines sūt: multociēs cōmouit: vī bā zi et corize nō in ualde senib' maturāt. **H**ic inferior apophis m' supioria ē cōfirmatū. **N**ecq; n. solū senes bis infir mitatib' sūt cōmouietes: qū et alie sint incognūtes: sicut podagra: artetica: scia: fisterio: iustētiō: afmata: tussis: gibbositās: atērois: lue postūro: lue laial: et ceteri et mox bi in iuuenib' ad sanādū curi: qūtomagis in senibus ad sa nandū curi. **41**

Quā exoluūt frequen' et fortē sine manifesta occasio: repetē moziūt.

In oīs qd exoluūt subito moziūt: sed h' b'ria dīcionalis adiūq; frequen' et fortē: et sine māsse sine occasioib'. **S**cio. n. quēda balneo imozates inde dissolunt: qd balnei et sibi nocitūis lignis calefa cū eracō n' tū cū fuit repetē moziēdū: qū cū manifesta fuerit. **S**cio et quēda balneo dissoluit hūiūe marie iei iūmū: et atēz h' iei iūmū sū pūti acceptat ab oī. bonū cū c' defectio oīs stōachi: nūm' sensus fuit. **S**ci exoluūt sū ne aliq' manifesta occasio vī spūal' ē defecta: sicut quidā p

pestus fuit: qd dissoluit: tremorē būit in pcorāijs: vī et subito perit: sicut n. p' vident' nūmā dissolutum pp car diacā bñtib'. **D**ec. n. defectio fortē et frequen' et fortē cūstio lurio sine cū māssta significat nimā et subita solutores facti in locis pris cordi: que postq; ad cor veniūt: mox tem infert. **S**ūt aī manifeste occasioes: vī fluxus vētrīs: emissio sanguis: lēges: egritudines debilitatio. **42**

Apopletia solvere fortē: impossibile est: debilem uero non facile.

Critia apoplecie subito toti corpī sēss et motū auferūt: nūm tū spūale motū: h' auferat: maior et peior erit. **S**i aī apoplecia pūat tū oure et au gustiole: passio erit fort' sū. **S**i vī oueris sit nō ciul dē: cordis: et aliq' dē sit: passio dicit fort' sū: h' tū post erit sūis: sūq; spū vī tū oīs passio erit debīl' in q' h' oīmodo medic' machinat' possibile ē et cūret. **A**oīs apoplecie ē: qū spū aīa l' capite ad inferiores ptes cor pis: sūe i' sūbuetū corp' nō possit deſcēdē. qū aut pp ap pletia eba sit aut q' vētrūcū: cōbz plegmatica bñdū tate fit repleti. **S**ūt aī gītātē eis morbi: magnitudo et fortitudo ē sūid' marie ē iucrabīl' pp ipeidē mī anbelā dī. **M**irādū h' hac passioe laceros pteozis mouētē se dilatare: qū spū sūis neqāt deſcēdere: et moueat āgu stiole: et oīs alioz laceros mox nō ablat'. **S** h' artiroz: ipo rū vīute nālī mobilē mouet ipos et spū deſcēdit: vī i plurib' apopleciē laceros toti pteozis lacrosū mouet. **I**n aliis vo nō fit passioib' nūm roro: et qū mltū fit ceteri tū corpīs. **A**ut rēi cā ē: qū mltū anbelū deſcēdit i' illa hora. **I**n apoplecia vō si solū pp anbelā appetit: pp vīut deſcēdē: sicut iucit vīute officia et febū: quoz la certi i' corpe marie mouēt: vī mltā gītās acū quā pau lari recipē neq' multo ipeū recipiūt. **43**

Tragulatoz et dissolutoz non diu i ppozoz: non reſerūt qui bñlūq; spūmā fuerit circa os.

Puma cōcreatē corpe corpū mixtoib': vīto i. et bñditate qd nūq; cōmīſcēt: nūm qū mltū p oīs oīūis qdā qū cōpūſta iū oīficiū: deide cur ciadā qūlibz p's bñditat qūlibz p're vītoſitat' vī qdā qd granula rotūda cōcreat ē mltā quoz mā qū sit mltā vī ſcoſi n' cito ē dissolūda: sū oīs imozat ē cōcreata: vī in oīb' equoz vī fatigatoz mltis curib': et i' poeiz silue ſtrib' i' ſcalcib'. **A**ī tū oīūis oīs corpūculoz et cōzi cō mixtoib': de vītrūis corpīs ē collūſio: qū mor' necari i' cūſcalcēde qd vo sūne de vītroz fit corpe: **I**oe nimio calore. **A**eris nobis poſit obſacū calore sine mori nō poſſe fieri. **Q**uīb' nīdem p' h' q' sūū pēpūit. **S**cia vūo b' modis gītāt: p' magnū motū q' aq' mar' pūatē: que spūa er mortu et pūſſioe ſcūſat: i' olla pp nūmū calore: qd vī i' aīalib'. **I**n artib' n. vī i' ſuimoz pūmā cōcreat oīb' eoz: i' poeiz silue ſtrib' fortitudo caloz: i' eoz cūre tib' vītrūis fit adunat'. **S**ci. n. aer i' eis nimio et spūso mo tu i' n' eoz: eoz moueat: ſalūe ſubſtātiā: vīndū: et aer cō miſcēt: ſicq; spūa cōcreat. **I**ndē d' pulmōe acēdē ſum' ſalūe: cōmīr' augmētāt spūe gītātē illi'. **V**ī arbitra tes ſpūmā illā acēdē a stōacho approbāt eoz ſumpe mōre. **I**mpoſſibile ē: n' tāta ſpūmā sine aliq' mortu acē dē vōitū i' ſtūſidio ipellēte: sine qd' quob' a stōacho nō hīl acēdē. **I**te ipoſſibile ē ſumū a stōacho acēdē h' cut et a pulmōe ſtati expellēte: qd māſſetāt ſūū a pul mōe ſerāt q' vī ſpūo: et qū ſubā ip' pūmōis: a stōacho vō nō ſit. **S**āguis. n. a plīnde mlt' ē: et ſubī: et cū tuſſi. **S**um' vō eples cū expulſioe ſtat' pūlati et humiditate **44**

pulmonis egreditur: iccirco tussis inde non creatur. Qui autem collum circueat suffocatur: cor et plimonē necesse est fumosius aerē expellere: quod nos monstrauimus. Illo titulo itaque nec esse tarsi? aut anbelit? quod si uisus aer nequar erit: per nima suffocatur. Angustia aut plimo aialis qui maiori angustia et pellic a plimone angustia per cito aer non hūiditatis hie emittitur: nec si signis creatur ē uidet. Ad quod apparet per ditōem significat: quia nima fit angustia plimōis per suffocatoem. si aut angustia aut plimo per calorem nimio sibi a cor de misso. si autem spiritus erit calozia ē ebullitō: et motus anbelit? uiridit: et plimōis angustia et emissio signis: erit mortale. Si tū aliquid et raro i ore suffocati spūa appuit: et uo motu? Inuit. Intelligi dicitur ē ubi hypo. non i oib? h i plib? illo sepe fieri ēt alio apophismo inuit. Quib? iu uenib? inquit eūtib? vetres buidē. nec h i oib? h i plib? determinati. qd in fine huius plicule dixit epistulus sic caput. n. vt in pluribus senescitibus. 44

Rassu ualde firm naturam cito moriuntur magis gracilibus.

Hypo cras crassos ualde: crassos a principio siue uariati intellectus. Boni ē n. corpa i multū esse estā: neq. multū maclata: q. si talē pleuerēt vīq. ad vltimā fenecitē uicti. Si uo alter vltimē in macie meli? ē q. in crassie. Cras eo. uo corpi uene fit agnus: vīq. neq. spūa abidit nec sanguis: et iccirco q. eo. et tū prelat pūa et pūa accubū? hūpūētib? extinguitur. Si macie non sicq. uo eo. mēbra pūcipalia sūt uisco. pra: pūis er reb? pūa patētia. Experiēt iter vtrūq. et oīe tates delectabilē vt crassie. uene eo. et arterie fuerūt ē pmanēt large: vī non cito illoz extinguit calor. 45

Epilepticus iuuenib? alteratōem mutatōis maxime etatis: hoiaz locozum faciunt r uitaruz.

Epilepsia apoplexie ē vicina: r vna vtriusq. ē cā si i apoplexia vī ad neruos curres tota est ablata: i epilepsia non tota ē cūē ēt? quādamodo ē ipedita. vtrāq. uo faciliē cūm fridū sūt: r viscosi: et si n. vī etas iuuenilis calida r sicca epilepsie ē medicina. Scdm bas rōes faciūt r regionū mutatōes: h non mutatōes oīm vitap: q. corpa ad calozē r siccitatē ferētū pōt absolute r vitap intelligit: iuueniēti erit epileptic. h. n. passio ē mala r iocordata nascit vitā. mutatōes uo ipoz debet esse semp ad meliorā. i. passio cōtraria. 46

Oculos doloz q. si sūt non fm eūdē locū uehemēt. denigrat alteruz.

Ip. qd dicit sil: vni locū ceruū intelligim? i. possibile ē vī. Si uo locū tantū hīē sūt pū: cū q. tū am? brachy: et uo cora: r his filia: in quoz cūq. hor duoz oloz sūt vī: vn? alter augmetat neq. alter magis sentit altero. Si uo i duob? locis: vt si vni i bba cho: alter i crure fit maior: obscurat alter. Vtr? n. sensu bilis p. ad maiorē tōta trāsīt. Jde ēt i tristitia videmus q. doloz ē etidē i nūb alind. maior itaq. tristitia: nūb vīq. fit de re vna: minor ē tristitia obscurat. 47

Arcu gnatioem sanici dolozes r febres accidūt magis q. scā sanie.

Arcus de sigule mutato ē q. dā q. lites in i. bo n i et mali se hītes. Duratio. n. ad malū abso lute: fm putredinē r sctozem se bz. Mutatio ad tōnā q. dicitur significat mēbz rēparantē: sed quatio sanici iter vtrūq. ē bz. neq. n. de solo calozē ē nālū. neq.

no nālū. caloz aut at nō fit inde: nū p. extēsiōe mēbz vbi apōstema fit r calēfactiōes sūt. corpa. n. calēfit et mēbz i quo apōstē ē: q. erit q. sanguis moueā ebullitō ad mutādū in sanie. sanies. n. de sanguie ē: sicut cinis de lignoz in cēfōē: ynde r doloz r febres alleu antur: quim facta iam ēt videret: r maxime si sanies egrediat. tūc. n. iam tam cōfūmē: r caloz extinguit. 48

In q. mōtōe corpis qui cepit q. uolere: q. scere statim remediū ē.

Exercitū vīlē cō mouet nālū calozē r vāli das facit q. mōtū sūt vtrūq. nālēs: r vtrūq. aiales: r vitales. Vtr? q. in exercitio sūt sōstēda da r tpe: q. tētas: r mod? vtrūq. nūc ē q. tētas regulaz dat hypo. Doloz h i q. p. olosi liqua gēa r significat locū cu fatigatōib? ē. q. d. uoz intelligit vtr? exēdē: si hō ē mouat quozādam uolēt ē nimio motu: et iū ita fatigē vt nō sine magno dolozē eadē mēbz moueantur. quies quim incepti dolozū remediū est. 49

Suicti afflictoz labores ferre: r si fuerint iccalles: aut senes ificis r fortib? r iu uēib? facilius ferunt.

Ic apophis? supio ē q. tūm? nā de saniatūis hōmo ē: supio ē ēt exercitio exercitū: hic vō modū vtrūq. significat: vt fit q. exercitatio exercitū locū cu fatigatōib? dat q. nobis hypo. medicinalē spem. Dis sōstēdu pūbētia lenior: alē. nālō cōfūmē: alter fatigat: vtrūq. q. dā pētib? alē vō mālū: alii alis artib? ē: q. dā ē totis corpi? q. dā eadē mēbz ad laborē vtrūq. magis sūt exercitatio: q. dā vō mālū. Adē bāz. n. ad laborē exercitatio sūt ad id q. sōstēuerūt in suis cōfortatioz: r ideo minus inde lesa. 50

E mltō tpe pūeta: r si fuerit dectōza insuetis mīn? molestare pūeta uerūt: o. igit ad nō pūeta trāsmittere

Non solū h de exercitiis vt pōt: h absolute de oī sōstēdēdu dicitur: sūt pōt: sūt cūbē hīe balnei: caloz: sōstēdu frigidit: q. dā nālū pūeta mīn? insuetū sūt ledetia. Ad eadē q. exercitatio eadē mēbz ēr sōstēdu oca ē supio. De oī ad sōstēdēdu ego dicit? sūt. Lib? sūt r pot? pūa sōstēdu dāt nāq. de sōstēdu cetera mutatū mēbz r nūritū. Itē cib? ē pot? q. dā mutatōe corpi? sūt nām mutatā q. mutatō lēgētib? augmetat: r iū uicib? r corpa accitō q. dā mediat: q. oia nos monstrauim? i libro de accitōib? itē ostēdūm? oē q. dā alii assilāt: cito assilūta assilātū trahit in sūt nūz: r oē mutabile mutatō silemutat mutādū facile: imo omia corpa corpa? tangētia q. dā hīe sūt mutādū id erūt mutādū: vt si acere mō fridū mō calido corpa? tātāt: fridū corpa? cōstipat: r pot? claudū: calido aere pot? apūit r rarefacit? Si at corpa? calido aere rarefactū frid? aer terigerit statī infōia paretā: r mltū nocet sibi: q. oia in libro de sōstē tudine diuina sūt. Hypo. n. hō mōstrat q. expmto pūbēti bāt: neq. tū cām oīdē h nos talis explanauim? sūt pū ciat at q. i pma pte h apophisim dīrim? Ad at in fine dicit? Dopot? q. ad hōia trāsmittit. autoz bāt q. oio corpa? sanitate recupare possit. Si i. n. hō sōstēdēdu hūerit i bubio motu: q. null? ē q. aliq. aliq. q. dā sōstēdu mouet: vī iuērit bonū ē ad oia pūda se trāsferre: ne si forte sibi euertit qd ātea nō sōstēuit mēbz sibi nocet at. hoc vero facere poterit si nō in vna cōstēdēdu pma nens ad cōtraria se trāsulit. 51

Oscudū multū ⁊ repēte euacuare
aut replere aut calefacere aut isfri
gidare aut alit̃ quol̃z corp⁹ mouere fal
lax ē: ⁊ oīo nāe inimicū. Paulatiz uero
certū ⁊ ex alio ad aliū trāfir̃ decz: n̄ alit̃

Nuit̃ b nobisq; alia extra nām molesta sūt.
Corpiā pfectio nō ē nisi cū ipamēto uide ad
vltimitatē deuēniētiā nām sūt cōspiciētiā. Que
at paulatiz de plenitudine i inaniēdo ē filio hui⁹: bōa ⁊
securosa sit uolūta uolūtuēdiē exētiā. In alio apozōis
mō dicit ad incōfina debē trāsmittēti.

Omnia fm rōez faciēti ⁊ nō elēgi
enti fm rōem: nō trāfire ad aliud
manēte qd uolū uisum ē a principio.

Apiētē nō debem⁹ infamare: si nō in qūber re il
lico bī bī fūciēti: ⁊ si nō actio apēat bui⁹
reia qū in trēderit: sic qū gūratū dū effūsiōe
tre effūsiō uisui penetratōis solēt qūq; offēdi: sic ē i mor
bis ad elēgēdiū rōez: si rōnābilē ⁊ bōa uia ē exercuerit
sapies: ⁊ tū nōdū apuerit: a uia tū nōdū rōnābilē
trāfire ad aliud quob⁹ modis fice fm qūatē: ⁊ fm qū
tatē. Qūatē: ut fids ē calū ad frigidū mutat medicīa.
Qūatē: ut fids ē calidū ad calidiōs: ut ē fridū ad fri
gidioz. Dicit qūq; fm rōem medicat⁹: nō fm fēsi
cōfāt qū aduiozū bī ficiēti nō trāfēderit ad alia:
i qūatē i qūatē. Nā b facit mētoicop: ⁊ eoz qū fēz
exipimēto medicīa vtiat⁹: manēte egritudine qū pū uia
et eadē nā f mutet⁹: vtore si de tertiā fiat quotidiā
nātū: ⁊ medicīa necesse est mutari.

Quicūq; uētes hūt hūidos: iune
nes qdē exites: siccōs hūit̃ me
lū pmutat. In senectute uero deterius
commutant: ficanetur enim ut in pluri
bus senescētibz.

Ite apozōis nā ē vtore sup⁹ expōit⁹: vbi dicit
Quibuscūq; iuuenib⁹ rēpū⁹ ⁊c bonū ē in iuue
tute flurū vtiēti bīrē: qū supflua corpis facilius
egrediet⁹: sed quib⁹ doc nō fī fēner⁹: est grāuis: q; ppter
cām supflua dicit⁹ deficiat.

Ite magnitudinē uero corpis iune
nescere qdē deef ē ⁊ nō infuante:
fēnerēre iūtile: ⁊ peius minoribz.

Agnitudo corpis pculbido b of qū ipamētū in
logitudine ⁊ pūdicatē ⁊ latitudine egredis: sed
corp⁹ in logitudine solū boies pūfuerit appella
te magnū: nomē mī certū ē appellare logū. Itē corp⁹ in
vltimitatē latitudinis ⁊ pūdicatē magnū vocat⁹: sed tū
nomē certū ē gūflum. hypo. at nō ad magnitudinē fice tū
rēdiō: b. n. nō ē mala in senectute: nec gūflū intelligit qū
fi nē in senectute: molestiōn. n. in iuēture fuit bonū.
Solū ē logū in tēdiō in quo b qd dicit cōfēuacat⁹: b. n.
in senectute rōez: curat⁹: gibbafat⁹: ⁊ vix ab hūte pora
tur. talib⁹. n. iuuenib⁹ cōtrabūz maiorē musculi in fene
ctute: vti curū remanēt hūiō: ⁊ pēl ē eif qū mōiōz: etiā
fi cōmīgāt eadē cōtrabī spīnāles musculōs.

Sinit fecida particula. **I**ncipit tertia.

In tertia bac pculia dicit de rē rēpū: anni: et
etate: obfcurior nō volūm dicit idē dicit epse
de vnoquoq; qd bōz p nīa ofiētiēdiē ē mōstrādū: ⁊ vi
spūatū sup nīa bōz. inq; in inuolucio: repugnāciū
quoz luce sup bōz q mirabil vifus ⁊ expōit⁹: ⁊ in tē
rēm hypo. in b libo offimulaf. qd it expōit⁹ a quo d
i magnitū fūo cratone apert⁹: hic aut nūb rōnābilē
atūlit: sed qd expimēto oīdēt. Hypo. nī fice tēstāt q
nō folū ē pērimētū i nōdūcat.

Ite rōez tū maxime ge
nerāt morboz: ⁊ in boz
magne mutātōes aut fri
giditatis aut efus: ⁊ alia
fm ratiōez fice.

Quid arbitrat⁹ fice mutātōes tū hypo. dicit
q; cōtinuātōes eoz: q; fice fice. Qū alit̃ tū
fuccēat ⁊ alter. Inmuta. n. hēymis ad ver
gnat fice dicit fīrmītatē: pōst⁹ vō dicit in
vere manā: epileptia: melācolia: ⁊c. Qū itēz vī fēfate
muet⁹: ⁊ in tūit⁹ ē eflāt: cōtinuās fēfate: tertiā: cāfūz:
⁊ alia qū nōdūcat ē rēfāt. Silr ē tū i autino ⁊ i hēyme
ita bpo. i nōdūcat in tēdiō fice mutātōes cōtinuātōes
S. i b apozōis vni qdā b qd b hypo. aut māt⁹ nō
intellēfice. S. i b. mē mutātōes tū: bōz mōioz quoz vō
tū gēnerat⁹: nō tū aliqū morboz: p bōz mōioz: fice idē
tēfāt: q; aliqū mōioz. S. i tū ita ē tū aut māt⁹ muta
tōes tū nō magl pē gnat⁹ mōioz q; eos auferret.
Itē fice ē qdē In boz magne mutātōes: addit. Cū
intēdō nō inuit nō folū tū mutātōes: q; eoz plexio
q; marie gēnerē morboz: qū oīdē fūas mutātōes plexio
nefice idē i epidemia dicit: qd pōfca dicit. Qd aut uī
iūit. Et i boz marie morboz gnat⁹: qū mutāt⁹ in cōp
lōz: fūis: vō ē pōtut⁹: fice tū i qūfūq; fice mutatio i ea
dicit mōioz gnat⁹: nīf qū mutatio marie fuerit: iō
magne mutātōes dicit in boz fīrat fice ē. Et falia
fm rōem eueniēti. S. i b. hūiditātē fice fice: vōz: fūfūa
rōem: eoz qdē. Dec vī expō libi ⁊ in tēdiō bpo. Inue
nī aut b apozōis alit̃ i alit̃ libi: qūerhōz rēpū⁹ aut
nīcē fū gnatū morboz: marie fice magne fice: i eodē
mutātōes magne. Qūb⁹ vbi nūb ē obfcurior: vbi
bōz q med āterioz eoz eoz intelligit: ⁊ in alit̃ libi alit̃
ē iuenit: ⁊ itēdō pōt intelligi. Alit̃ b mutātōes tū qdā in
telligit trāfū vni tū pōis ad alter: vt eflāt ad hēymis: et
hēymis ad vērno abfurdū qdē: nā ⁊ b ficiat egritudi
nē. vī indigne hypo. in tēdō explanat⁹: fice mutatio b ē
intelligēda eūidē tū fm qūratē alteratio. vbi gīa: fice
q dē fīdū nā fīat calidū. Magne mutātōes q oīm qūa
tū pmutatōes fūit: vt fice fice calida ⁊ fice fīratē ⁊ hūi
ditatē affectōem fūmat⁹: vel fice eadē die nūc calio: pōfca
frig⁹: ⁊ itēdō calor: ⁊ itēdō frig⁹ fīat.

Ite raturū hē qdē ad eflātē: hē ne
ro ad hēymē bī autmale nate fūit
In loco notat⁹ hypo. nās q vire debet noia
n: Nās. i. fūbieta māfēfata natū. Nō aut cū
plexioz eoz ē viciū. i. hūiditātē. fice. ca. ⁊ fī.
Adōftrām⁹ quoz in loco cōfēlōnū. i. ē optōez.
vīa eflē: ⁊ ē pēctat⁹: oco inqūez: ⁊ bē fice fice. hūi q
tūz: fūgle qūratū vīfāt⁹ vīcūq; ca. fice. ca. fice. ca. q
tūz autē vīfāt⁹. i. ca. ⁊ fice. ca. ⁊ b. fice. ca. ⁊ b. vīdē
plexioz oīm bōz ⁊ b. u. in eflātē bī fice bīca: ⁊ fice bī
eme mēl⁹. fice ca. ⁊ fice eflātē pēl⁹: fice. ca. ⁊ b. pēl⁹ i bēyme.

Est et alia cōplexio iter bas. ca. z bu. q̄ i byme pp̄ bumiditate peior: pp̄ calozē peior: in estate. z ecōtra: in estate bona est pp̄ bumiditate bryeme melio: pp̄ calozē. 3

Estudinū ali ad alias bene aut male nate sunt.

In estate nāliter bene se hñt frigide z būide dñt tpatie: coarctat. n. imoderatio cap̄ a caliditate z būide aut tūc calide z sicce se hñt: eo q̄ itē tpatie in bmo imoderatio cadūt: sñt in bryeme fride z būide tpatie male se hñt: calide z sicce bñ. **U**n bñ z male nati ē quibz modis ē. of. n. fm gnātiōem: z fm solutē: vt bñ nati ē fieri: bñ nati ē solui. vñ calide egritudo: bñ nati ē fieri sñt in estate: bñ nati ē solui i byem: eo q̄ bñt sñt solones. Que āt sñt calide vt itia nē z causon: in bryeme qdem male nate sunt fieri. often: dñt enim nimia calozem quem inferūt: male autem nate solui in estate. Similiter z fm locum: z fm etates. 4

Etates qdam ad regiōes z ozas z dictas bene aut male nate sunt.

Ec par a rectitudine by. vt diuasse bonū aut eēt si sit dicit: oīas modibz etates ad tpa ānt: ad regiōnū z dictas optatiōes bñ z male meli: z pei nate sūt. **M**ozbi. n. ē fili gnātē: z ecōtrario curati melio res sūt ex cōpatōel: ex tpe pū āni qd nos explanauim: q̄ i modis viciim: egrotates qbuscūqz nāc ppe min: pi clitari. Etates vō sicut z nāc intelligat: qz qd būiditas i estate dñat: z quibz caloz in bryeme meli: ē bñt: senel aut in estate melius lumenē vero meli in bryeme. Idem de modis z etatibz fm regiōem intelligat. **M**ozbi. n. calidū i regiōibz nāscētes calidius min: sunt molesti. Etas vō calida sanioz est in regione frigida: immo vñ hec oīa bona sunt ecōtrario accepta. **M**ozbi. n. fridus z etatibz diere calide sūt meliozes. modibz vō z etatibz būidif sicce diere. Sed si bē meliozes sñt ecōtrario acceptē: plexio nūti tpatie: regionē tūc z dieta oz esse hec enī sola meliozat ex sūstidine sua. etates quidē in eo q̄ fm nām sñbz gaudēt: in eo q̄ extra nām cōtrariis. In egrotatibz etatibus est iste sermo. 5

Et hōis qñ eadē dicaliqñ qdem estus: aliqñ uero frig: autūnales egritudines expectare oportet.

Empa āni nō sūt cā modibz sī mutatiōes sue cōplexiōis. plexiōibz q̄ cuiuslibet tps in q̄slibz alias nās sibi oppositas mutatit: q̄cūqz bona seu tē pe mutet: necesse ē vt modibz generet. qñ g in tps vñ i vere eodē incipit die caloz fieri: ita vt circa tria hōis frig: media aut die rursus frig: z itez caloz: autūnales egritudinē. Ineq̄les expectare oīnā ineq̄les autūno sūt: eo q̄ ineq̄le nāt fit tpe. Ineq̄les aut fit qñ tribz hōis fit caloz: z tribz hōis frig: diffidit. n. nā ē: z relaxat corpus. Sic frigore rursus iūctio subito reuertit in p̄fidū nā: cōstrictiōes corpis faciēs diuerfas: g nūc quidē ad calozē: nūc qdē ad frig: dissoluē laborat: z tūc nō fit fm rōem digestiō: sic etq̄o hōies variū z diueris gnant: varias et incōpositas z ineq̄les faciūt egritudines. 6

Autrim flar quant auditū: caliginosi caput gnātes: pigri dissoluētes: qñ isti pñalēt talia i mozb patiūtur egrotātes. Si uero bozcas fuerit: tūf

ses: fariges: uēctres duri: dissurie: hōz rozes: dolozē z pectorz: latez. qñ isti pñaluerit: talia in mozbis expectare oportet.

H pocras infirmitates dicit futuras: quā austru nos auditū graue dicat: qd necesse fuit q̄ tāgē: qz oī q̄ nāscit de naturā mozbōz: s̄ cōfines cāis medicis discernēt fm q̄ iustū ē possit iudicare. **N**ō āt ē graue videri vñ granēt auditū austru: qñ plexio b̄ vñ caliditate s̄ būida: necesse ē vt grauātē faciat capitis vñ qñ iste sufflet iustā sensualia būiditate inenitū pleā z caput grauātū. **Q**uā uō itia nemoz būiectē b̄ vñ tpi b̄ volūtariū mor: granāt: z boies potētes z debiles efficiūt. **E**t i bozcas fit ecōtra: qd nō potē tāgē byp. s̄ b̄ vñ egritudines faciūt b̄ vñ tērigit: vt possem: discernēt accūtiā q̄ de mozbōz nāscit eēlitia: z de cā cēna. vñ dicit Si bozcas fuerit: tūfles sūt ex mutatiōibz plexiōnū pi ritualiū in sñfroz: z aspiratū: gur tūf. qñ n. fariges dicit rit: ad gule attinē voluit aspirates. qñ n. gulā b̄ vñ p̄flet necesse ē desiccet z induret. **U**ctres vñ dicit: z egēs itel lērit: q̄ sicciōres sūt z duriores in hōi statu vñqz: qñ tūc tūc p̄ hos desiccet: vñ p̄ de būiditate ciboz necesse ē trabat: z feces diuit in vētibz: ex diuit siccitate moratur. **D**issurie vō sūt ex passiōibz vñqz. qñ n. vesica fit frida z sicca z sine sguiepi: patit q̄s alia mēba ex accitūri frigiditate z siccitate. **I**te friditas bozē dolozē facit in peozes cā sūe desiccet oīes: pectoris z iustfroz spūs vicini tate. **H**ōz rozes quoz sūt pp̄ b̄ vñ tē plexiōis friditate. **I**te de eodē austru i calidi sūt z būidi. vñ resoluūt eas: q̄ in nobis būiditatē ē. **H** aut dissoluta dissoluūt eas vñtes: aiales: vitales: nāles: z spūales. nā si circa renas ferat caliditas z būiditas nāles būiditates resoluūt: si āt circa arterias vitales. **S**i vō circa tenozē nemoz: martē vñm tarioz: b̄ būiditas ferat fēd caliditas: tūc z fm differētes locos p̄dē accidit passiōes. nā si sūt circa caput dēter mināt facit caput gūitātē: pp̄ mōles vapores z spūsos in eo gnātes: si aut circa aures facit graues auditiōes: si vō circa oculos: oculos caliginē facit: q̄ si circa posteriorē ptes: facit mor: difficiles. **D**issolutio vñqz oībz modis fit aut. n. euaporat: aut extinguit. **H** āt extingui cā dicit. 7

Et estas fit veri filis: sudorē mltos in febzibz expectare oportet.

Quā an dicit: qñ eadē die ē aliqñ eēt: aliqñ frigē: autūnales egritudines expectare oībz: z qñ estas ē filis veri. qñ plexiōes sue tpatie sūt: mltos in febzibz expectare oī sudores: z vñqz q̄ mlt: sudor fit ex caliditate z mltā būiditate: z hōz vñū ē inuenire in bryeme: alter vō in estate: neuari in autūno: in vē vñqz. **S**i vō estas fit sicciōz: necesse est humiditates desiccet: si filis veri necesse est humiditate ad cutē trahi cū valozis: z q̄ ppter nimia humiditate in fumū dissoluē non possit in tpe crisi: humores illos expullos sudores necesse est fieri. 8

Ite siccis tpsibz febres acute fiunt z siqdem ann: talis existēs ampli us fuerit: q̄lem constitutiōez fecerit in pluribz: z tales egritudines expectare oportet.

Ite siccis tpsibz nō mltas egritudines siue febres sed acutas nasci facit. Paulo vero post dicit:

in p intestina creat: qui morbi p tota estate nece est sint: si non in dieb' canicularib' aliqua imitatio supauerit: scit bypo. in pitonaerkeidaton: bypenteria inq't in mulieribus sit: in huius nā. Et subdit: Si pluniale z byemale tps fuerit: post dies canicularē yēat: z vēti illo tpe psta tū succedat illi morbi quos oīcīm' supi' sūt cessaturū: z autūm' (sanio: erit. q' si nō mortalitas i pueri' z mlieri b' ē spāda: iuuenes sūt pmtori ab ifirmari b' bis: q' dēq' euaserit sūt oībio scidit q'tanas: z ide byztopis q' q' re fiat: z q're subiuērit in eodē libro d's explicari. Dūc apbozīmū expōitū: nūl quos q' nece est p'mittit: z h' q' nece ē in pitonaerkeidaton filit expōitū: h' at certi ficauit ex rōib' z rep nālū iustigatōib': n' solū exp'mē to. Quoties eīs inq't aucto: i q'b' cinitatib' h' p'bauit in dieb' vite sue: bis: vt ter: v' par pl'. Si eīs videri q'ncq' v' septē boies q'libz medicina mobles: exp'mito solo n' potui sū certificari illa medicina boies oēs posse moneri. n' g' byp. dicit: Nece emist ex rōe z rep nālū iustigatōe. 13

Osa z trāgila fiat: uer uero sicuz z bozeale: mlieres sigdē quib' part' ad uer iest: ex oi occasiōe abozitiūt. Si uero genuerit morbidos pueros: z ibecal les parūit: ut aut statim resoluā: aut morbidū z tenues uiuāt exites. Alijs uero iuniorib' q'dē dyfenterie z ophtal mie sicce fiunt: Seniozib' uero catarrhi celeriter dissoluentes.

Complexiones boz rpi i h' apbozīmū oppositas fecit in apbozīmū supiori: Cū sile supiori bye mi: byemē vō veri afflāt. Jam q' dicit in huius mori byeme q' ipe egritudines n' sint fortes. Dic q' oīcīm' q' h' byes fit cala z būda: uer vō frigidū z sicca: nece sit boies egrotare i vere: z pituras mlieres pua occasiōe ab ozire. coxa eīs cap in byeme cala z būda sūt: būda vō z tenera z rara sūt: vñ cito frigidū aerū ad iterioza pē nerabit. Pueri eīs lōgo tpe assueti calido aere: pcutiūt subita z magna pcutiōe aere frigidū penetrāt: ad eos vñ abozitiūt femiē: q' aut pueri i vētre cito obeūt: aut q' exēūt tūc obeūt. q' si viuos generauerit: nō possūt tā magna imyatōe calozis aerū affuēti i frigiditatē pati: cito g'mozitū: aut oībles uiuūt. Doies at pblegmatici: z maxime mulieres sic dicit sūt dyfenterici ex occasiōe pblegmatis a capite d'scēdēt: q'd nece est q' sic augmētē: q'a qū capita in byeme pblegmate iplerēt i initio veris ifrigidat. cerebzū vō qū ifrigidat: nec cibi sūt nutritiē vō codē in pblegma nece ē mutē. Qd aut ex frigiditate nū mia z būditate generat acidū efficiē: z si ex nimio calo re salū: de pua oule v' ifripidū. pblegma g' in byeme generatū in capite calidū: nece ē salū ēē ex byemis calo re: vñ dyfenterie sūt: q' qū oīu pblegma illud in testi nis morē: fua salēdine itellina pūgūt z vulnerāt: oca cāso more ē viscositas. In calis vō nālū z chollicis z sic cis: sicca ophtalmia erit: q' sicca or: qū nūbil ab oculis mit tū: q'd itez nece fuit eniēre: q' qū caput in byeme plenū sit būdo: vere frigidū z sicco exite claudū poi: z cōstū pā: z sic būdoes a capite expūit: sic qū aqua spōgia ple na m'ib' cōpma: d'scēdit aut ad loca sibi appata būdi tas: vñ z oculos h'itē debiles ophtalmia erit patietes: q' nō currit pp frigiditatē aeris: z oīpar dēs supifici i oco

rū panicu: q'd bypo. testat palā in pitonaerkeidaton: qū or. Quid' oriat pblegma nece est a capite d'scēdēt: pblegmate dyfenteria patiat: z maxie hoc origi mulie rib': q'b' pblegma oriat pp būditate d'scēdētē a capite. Abolerici at sicca ophtalmia venit pp calitatē carnis: z siccitatē sui. Qd in fine or b' apbozīmū: Seniozib' vō catarrhi cito d'ssoluētēs: in pitonaerkeidaton subitū lit talit: Seniozib' d'scepit catarrhi vñ pp d'olitatē ve naz: z oīpar dēs cap. vñ z celeriter peit: vñ in dextro la tre palyim sustinebit. In b' loco bypo. n' intelligit ca tarri sic solū intelligi: a capite in canale pulmōis d'scē dit: s' itēdit ex q' enēit in venas q' sub capite sūt: vñ z h' ce lerit d'ssoluētēs bñ addidit: q' cris bu' catarrhi cito vñ: qū oēs alij solēat ēē diuturni. Alij intēpēs bñ: apboz rismi intelligit catarrhi a capite d'scēdētē ad guttur: z ad canales pulmōis: z idco ipi n' adingūt piculā negatiuā scribētes: Seniozib' catarrhi n' celeriter d'ssoluētēs. P'm m' it quos oēm catarrhi frigidū nō cito in bis maturari pp etatē eoz: s' q' nō oīcīm' bypo. p'codare in piton aeroneidaton: ebi cito inquit perēit. 14

Osa uero estas sicca z bozealis fiat: autūm' uero pluuiosus z austrin' capitis dolores in byeme: tusses: bzanc i: z corize fiunt: qbusdā uero z ptifis.

Hic complexiones autūm' z estas' tergitur: sicut prius byemis z veris: qū byemē sicca z bozeale: ver vō pluuiosū z austrinū dicit. Qd at auctas febrēs: z ophtalmias: z dyfenterias estate nasci dicit: h' at capis tis dolores: z tusses: z bzancos: z corizas: qbusdā vō ptifis oīfirmat oziri. Neq' ibi estas: h' vō byemis cōstitutiōes mōstrauit. vñ videt itēdit byemē z estatē qū suis cōple rōib': q' si a suis cōplexiōib' mutaret: aliter morbos faceret attinētes mutat complexiōib' bypo. vō alibi cōt taut byemē frigidā z sicca: ver vō būdā z calidū: z hic ecōuerso byemē calidā z būdā: ver frigidā z sicca. Dūc at in pitonaerkeidaton dicit: neq' in complexiōes bye mis notant: qū dixerit sic: Si estas calidā z būda sit: au tūm' sūt: z alia mltā dicit: sed h' fricuit: q' oia explanabo: qū ipz libzū intēpās ero. Qd vō de b' apbozīmū qūta rib' disputabo: z icēpiam' sic dicitū' bypo. intēdisse bye mē suas qūlitas sūt: vt sit frigidā z būda: frigiditas vō h' z būditas sit fm q' os in mediocrib' loc' bitat: q' loca paulo post ego d'ici. Si at byems post qūlitas p'di cotz: tpi tal sit n' oēs morbos generabit: q' dolores capi tis: tusses: bzanci: catarrhi: qū caput iplēat h'iozib' solent nasci. Si at in p'dicti tpi b'is i. estate z autūm: pluuia z austrini vñ sūt in pncipio estas: morbi incipiēt ēē cali di z humidē: z si nō tūc pculdubio in autūno expectēf. Quia enis estas frigidā fuit z sicca: autūm' pluuiosus z austrin': nece ē morbos n' fēstinare: q' būditas autūm' siccitatē estatis mirigauit: s' n' si eadē qūlitas būditaris autūm' tor' p'leuauerit: nāl' būdis plēindis h'iozib' i capite nasci nece ē: q' sunt cāe boz: accitū: q' h' ab bypo. oīcta sūt. P'tis at fit in qbusdā. In bis q' appati sunt ad ptifis: i. stricta h'itib' pectoris: z q'b' h'iozes a capib' af fueri sūt d'scēdēt in pulmōes. Fortiores aut morbi nulli bis tpi b' origit' hominū: nisi tūsses: bzanc: z corize: ca rari: z s'ilia. Byes eīs iustit capita plēa pp austrinas in autūno pluuias: vñ si in capib' plēitudo illa imoer: dolores capis generat: qū in byeme d' null' cozib' h'io res f'soluāf. Qūbūdā at pp frigiditatē byemis a capite expēssi d'scēdūt ad mēbra capitis subtenozia: vñ z simi lia generantur.

Euero autum boreal fuerit: et ia quofus: huius natura et mlieribz pfert: fligs uero opthalmie fuit sicce: et febres acute et cozzize diuturne: quibus dam uero et melancholic.

Hic se uis e apbozini: qd po illi? que ia expofui nunt: et ita uterq: yn? et qd eitate in pma pte et feda bz apbozini boreale et ficca: auftriuu et pluuiouu et autum dixerit: h aut boreale et ficca ee dire rit: nible enis ficca et iaquofa dixerit. Qu inq: h ipa duo ficca funt et iaquofa: nece fi folu i ledat: h et adimut bni dof na: qd uide fiat hypo. i pitoeaeronofiaon moftrauit pblegmatic iqt h iuanitu erit: qd coza dicitur: et uenit byeme huiusdicas nulle ofiaut: alii pter pblegmaticos pariu ficca opthalmia: acitas febrez cozziz qde et meliaz. In quo libro noiauit cas bay infirmitatu: qui o rit: Abolic h noiauit: qd coza eoz: nimiu dicitur: vti ficce opthalmie acit: et febres acute et otime: qmida et melicholic d qd? in fubdit: fubit inqt chola: et qd aquofa de iccat: et otime: qd grofa et acuta pmiaet. Unde de fan gite intelligidi e. h et at ci boy: moxboy: fufficit h de qli tatibz aer? qd folas gre oitit: et alias fricitu igo qui alie funt: qd iude copterides ois aliaz qliatit aer? cogitare poffit: uolo h confidere. os qd figillat cogitas copterides aer? et cas facias iiaz may: vti fudametu: qd oide tribz mois omdas: in foatiffimas: mediocres: et debiffimas. Deide ineligit qles moibi qbus bz generet copteridibz b? et aut ouerit tpbuz: fit in ouerit cozpibz: pofit qd ouoz: copterides copterides tpu fm q hypo: h fecit: qd qd bni imogit? fuit: ad triplicidas q tpus copterides redit: et Adiera qd in nafut moibi: deide oia copone ani tpa: fm cozpibz copterides diuerfas: qd qd fecer? optie et pfecte ererebent. Ego forfan fi spaciu no fide: iul fingia res libros facia. h vo fufficit oia: qd copterides tpu an nit: qd i B apbozino tetigit hypo. pauciff: me funt qum ad bas qon fcriptis: qd fi dixeris eii poffiue ad filitides no poffitaz vior: eris qd fi ofirma ee pres fricitaz copte rionu fup pitonaerofa: daton: et fup epidimia: multa m vici et planioza. Qd fup? pmiis de mediocritate loozqz ibabitatoz h oideuz: qd ois de imutat oibz tpu hypo. h dicit ad loca rpta: et bitabilia tredit. Mari vo finitima et ppinioza: vt pote littozaz pelagaz: fic in porachia: et ab ipo mari remota: fic in nubia et egypto fup permiffa ab eo excedit media. porachia eiz loca frigida funt nimia: et huius tpaifut excedit alia nimis calida et ficca: qd lo ca et neccitate poffit foli: qd in porachio fup frigida qd mari fup viciniora: vt pote a bozea fibi ppiquo frigida qd in eode quozqz porachio loca mari fmoioza funt calidiora: vt pote a bozea fic elogata. In nubia et egypto ma ri vicina frigida et a bozea ab eode bozea fmoia funt calidiora. loca vo certe rpta et mediocria: a meridie et fepte trione: oideit quozqz et occidit recta linea eqit fup oia tia. hec loca bry. in te dicit qd copterides aer? et tpu oier rit. De coztitutioibz tpu an: qd hypo. in epidimia: et fapic: res ofidit alii: bz oit pleiadu etatis eit initiu: et mediu etatis eit oit? canicaz. fenebz oit autu? initiaf. in occafu pleiadu bryem et pncipiu. in eqnotio pofit brye me ver eit incipiens. 16

Conftitutioes uero anni oino qui dem ficce pluuiabilibus funt fanio res: et immis moffificare.

Meli? qde eet: fi h apbozini? alios pcederit: qd na lit et artificiali generalia fp pcedit fpalia: h tri ponet? erat: vt qda pcederit fpalia: q et h pcedit ritu m et infam aduz: qd h pofuerit eu: qui qda fignit: qd h pofuit vt fupioza iferionibz p b qd generale coztinuet. Et of bni coztitutioes oio ficce et qd qd i ficciat tpbz hui dirates dicitur: et in pluuiabilibz adimut: et putredines au geat: fi h qbus bz diebus ereratis coza mudificet. bal neis eiz h osumat: nifi qd cuti vicinat. Anteriora eiz in fo lidia mebris exterioribz balneo fi emittit: neqz ite pbar nacia: vt vomitu fuit purgada: qd ex magna neccitate et ra ro fuit expetada. Unaqz vo e i cozpibz adunata me dia iter hec fuit curada. Sd fids feni: vel bis in mele eiz phar maco vt vomitu voluerit purgari: timedi eit ne in cozpibz hiozes adimut nimiu: et nocetes in malos vifus coza redigat. Libi at ouas bnt fupfluitates: vna huiida et aquofa: qd e cibz pfozate lubricat: altera quozqz fumofa: qd fit qui cibuz noiauetu aliqz beat qd na affilare cozp i valeat. oibz at oieb? de bis coza mudificet: qui hec inq: ita fe beant: nece e ficcis ani copteridibz melius curet qd pluuiabilibz. vti et bni oit hypo. coztitutioes anni ficcas pluuiabilibz ee faniozes: et min? moffifieras. 17

Ebtutudines uero in pluuiabilibz ut multu fuit: et fe. loze: et uetris flus p? et putredies: et epilepfia et apoplexia et fgnates. i ficcis uero pfpitodes: pti: opthalmie: artetice: ftragurie et dyfeticie

Ionge febrez peulubio p nuias fit huiida res: vt pote logo tpe offoluere: et quia hiozes pblegmatic i pluuiabilibz funt frigidozes: i o fe brez legiozes: fic in tpbz ficci febres acute nafciit: bze uiffime er bhoibz cholericis: vti flus: et bis nimia plu uia fit pal eide videri. abiditaz eiz chimi quoa? mo funt purgadi. Qu at putredies funt i huiidis cinioes: i ficcis vo fmoiozes et tardiozes purgadi funt: vt pote epilepticiaz popletici. hi eiz iui cubio fuit pblegmatic: i o bimoio tpbz abidit huiidis. Siquatia alii er bhoibz i gutture fe a duntitb? a capite defcederet? fit. In nimia eiz plu uia hiozes adunaf in cozpibz: et marie defcedetes a capi xer: et a mebro in mebz curretes. In ficcis inqt funt cofi ptoes opthalmie: artetice: ftragurie: et ofpenterie. Si aut auder: eiz panca dicere neglertit: qd et qliate b? aeris piffim nafci oide: qui ouob? mois flate: aut ex magna fri giditate aer? uide qdaz uene crepif in inftis fpius: aut ex ipi? aer? caliditate et huiiditate: vti hiozes adunati in ca pite fuit defcedetes in pulmones. Sd fi aer fit ficc? ad calo re et frigiditate nalt fe bis oib? moibz pter foli piffim apparat? et generadi. Un et qda ptiis itelligit: paffione qua oculi patiut et coztipioez ac oierz: Adobi nafcen tes in ficcis tpbz opthalmie funt et ptiis. i. opthalmie ille qd coztipioez oioz oieutit: plus qd fit qui nutrinu auferaf oclis macletis: et efficitat: plus qd na erperit: et h qui pu pillaz agult? origit at er gelidia et vagatibz hioibz de ficcat. Si vo opthalmie talr itelligat: ois ficce ofiderent Nos aut oitum? uide opthalmia ficca nafciat: qui de ficci tate aeris loqremur. Arterice qd funt ex hioibz ad mebro ru concatenationes defcedentibus: imoffibile eit de ficci tate aeris nalcantur: qui aut de accipiente nalcantur: ex nimio caloze nalcantur: alio qd vo artetice fi oficeretur. Dporet at ofiderare qre arteticas in ficcis nafci dixerit. Sd qui aer nimiu dicitat: huiiditas catenatioes ofumit: vti oitit mot? uolitariz mebra illa patiut: et nimiu de ficcat: et hoc ca e uolozis illi. Dolos tri erit artetice no

inde nascit: hñ aliq̃ oēs dolorē quēz cōcatenatio patit̃
medior̃ artetici dolorē vocauer̃: vñ possibile ē sic intelli
gi. **I**nueim⁹ at̃ bypo. taliter dicitur in scida p̃clia epidī
mie: At̃ hñs boies legumia comedētēs: z ūde pedes eoz
debilitat̃ sunt. Comēditib⁹ at̃ in fame orobū dolor̃ sic
cessit̃ genitū: nec tñ dolorē noiauit̃ artetici. Si at̃ sopi
steredarguit̃ nō debē noiaui dolorē artetici: q̃libz cō
catenatio medior̃ fit: sed q̃ deſiuit̃ in mltis z diuerſis: pōt
etiā sic accipi. De strāguria idē est iustigādū: quā n̄ ne
cessē ē pati in ſiccitate aeris: nisi trib⁹ de caus: aut ex vlti
mitate ſiccitat̃: aut ex calore. Ex frigiditate: q̃ n̄ nulla
b̄ nuerat̃. S; q̃ nās aeris in omni tpe iustigare voluit̃ in
telligat̃ ſiccitate aeris: q̃ in vltimitate fit ſiccitanſ: tūc eis
in corporib⁹: p̃tis aliud facit: z aliud in ſiccis: aliud in
hūidis: aliud vō in frigidis: aliud vō in calidis. S; etia
in cōpositis: aliud ē in calidis z hūidis: z aliud in aliis: q̃
si ſicut oēs iustigauit̃. Ipe strāguria dicit̃ ſcire poterit̃
strāguria gaut̃ b̄ acumie vine: aut d̄ obsecro ē tūc tñ
tine nascit̃ in vesica. Defectio aut̃ trētiue fit ex sua offici
entē cōplectio. cōplectio ē at̃ ſit. vñ q̃ vnaq̃z officiēte
z vñ officiēte cōplectio: vt ouētiat̃ i strāguria. Acuitas aut̃
vine ex cōplectio ē cōmptū: de maxie calide: vñ ſice: vñ
vñ calide z hūide: vñ soli hūide: de bōis oib⁹ strāguria na
ſcit̃: vñ ex vultūb⁹ accitāt̃ vesice vñētib⁹ z apatibus: z
ex mala etia z ſilubus. Intētio tñ n̄a de aeris q̃libz
ſicāt̃. Quicqd̃ at̃ de strāguria dixi: idē dico de dyſterīa
neq̃ tñ absolute dyſterīa in ſiccis oīco t̃pib⁹ euenire ſi
ne quodā tenore. In p̃mis q̃ si ſiccitas aeris fit in vltimi
tate: deinde ſicci calore vñ frigiditate. Nō est at̃ bypo. in
bie ſardaguedus: q̃ ipe q̃ hāc ar̄ tra cuius fit p̃m⁹: ars
quoz iſta ſuit latiffima z p̃ſidiſſima. vñ nō ē mirabile:
si res ſicut fuit nō oēs certificauit̃: pot⁹ miros oīſiſſi
z muſei alioſq̃ p̃tes rectā viā: certā bypo. cuſ exp̃mētis
ſeq̃ volētēs: q̃ meli⁹ z magi neciū eſſet aeris iustigare
q̃litate: vt ad certū ſine idē ouētiat̃: ſi has oīmītētēs bi
pēt⁹: nūb̄ ouētiat̃ de ipis. Nos at̃ si dē op̃s hoc op⁹ ex
plere p̃miſerit̃: op⁹ inde ſingulare ſumus facturi. 18

Quotidiane uero p̃ſtitutōes hore
pales q̃dē z cōpa p̃ſtituūt fortio
ra z bñ mobilia z bñ colorata z melius
audiētia faciūt: z uētres ſiccāt: z oculos
mordēt: z circa thoracē dolorē faciūt.
z ſigdez p̃p̃ est dolendi magis dolet.
Auſtrine uero corpora diſſoluūt z hu
meātāt: z capitis z audit⁹ gūſtates faci
uūt: z uertigines i oculis z in corpore:
difficile motū z uentres humectāt.

Boreas q̃ frigid⁹ ſit z ſice⁹: ſupfluitates corpis
necē ē cū eo diſſicē. z media ſforēt. aiales at̃
actōes z nāles vigoāt: aiales aut̃ actōes terigē
q̃ ouit̃. Bñ mobilia: z meli⁹ audiētia. Nālē terigē q̃
addēt: Bñ coloria. Utrigē intēdit q̃ cōpa fortiora cō
ſtituere p̃mit̃. Q̃i auditū terigē: q̃mō: ſelus fricēdo
in tellerit̃: In q̃b⁹ boreas adduare videt̃: maxie ſania
z aliq̃libz hūidie corpib⁹: alit̃ talē nocet̃: uerſit̃ p̃p̃ q̃
cōpā ad auſtrū. Uētes eis ſiccare: z oculos mordere
circa thoracē colē nūb̄ videt̃: ouib⁹ malū ē. S; tñ q̃
auſter diſſoluē z hūectare cōpa oſiderat̃: aialib⁹ z nālī
b⁹ actōib⁹ magi ē nociu⁹. Jtē grauitate capiti z audit⁹
nō malū ſit leui⁹. Uertigo quoz ſine rubio mala ē: q̃i
apoplexie z epileſie ſit vicini⁹. Jtē mot⁹ corpis: z oculos

difficil⁹ mala ſit: q̃i nō p̃ſint. In nullo q̃ p̃deſt auſter:
niſi q̃ tñ hūectāt vētres. Quicqd̃ at̃ facit ſola hūectatō
z calore agit. Bonus at̃ ēēt ſi vētres hūectare p̃miſit̃: et
raſt vicer̃. Auſtrine hūectāt cōpa: vnde ſubtingit̃ alia
z daz̄ itelligit̃: q̃qd̃ agit hūectatō fieri z calore aduina
ri. Ego at̃ dico oēs actōes corpis cū ſubſtantiālib⁹: ē mē
bris: q̃er uimā hūectatōe ſolēt grauari z corāpū. 19

Secundū boz q̃dē ueris z exte
rime eſtatis pueri z coruz affines
etatib⁹: z bñ degūt z maxie ſai ſi. Eſta
te z autūno uſq̃ ad aliq̃ qdē ſenes: Xeli
quo uero autūno z byeme medij etate

E iustigauerit q̃d oīc z certifice: nō ſolū in eta
tib⁹: ſ; in oib⁹ t̃pate z integate cōplectio: vñ eē
iustigat̃. Oia enī t̃pā aui ſi ſint t̃pate: adiunāt z
ſforāt̃ cōpa: z nās quoz: z regiōes t̃pate. nō eis ſuas
q̃litate mutāt̃: ſ; pot⁹ cogit̃ vt cuſtodiāt̃: q̃i dē cuſtō
diēdū ſibi ſi ſit faciedū: z ecōra ſibi q̃i ſi mutāt̃ mu
tabilia. Pueri eis z eoz affines vere in q̃litate ſuis ſit
p̃fectiores: q̃i etate b̄ ſint meliores. Eadē quoz ratiōe
in oī t̃pate regiōe oſiderādū ē. Ueri adiūgit̃ intū eſtat̃
mūdēs iuamētū maiorari. Bonū tñ eſſet ſi ſic oiceret̃:
Pueri in vere ſe optie dū: iustigat̃ vō i eſtatis initio. ſe
nes vō ex ſue cōplectiois frigiditate adiunāt̃ eſtino calo
re. Et ſi ſpecti i iustigat̃ byeme ſua ſue cōplectiois: cho
ru ſibi ouētiat̃. S; intēdit̃ de naturis corpōz. P̃ma
ei: eſt bōa: q̃b⁹: rubea oīat̃: chola: eſtas vō q̃b⁹: p̃blegma
t̃patis vō ver. Regiōibus vō t̃patis ver t̃patis bonū ēēt: z
eſtas corpib⁹ frigidib⁹: b̄yēs calidia. Eadē rōe t̃pā media
etia itelligit̃. Pergrēdū ē t̃p q̃ ver pueri: z nō in oī
te optimū: ſ; medio rōe ē oīat̃. Autūno oīat̃ erat̃ natu
re regiōi nocius: ſed calidie z hūidie minus. 20

Conſtitutōes q̃dē oēs i oib⁹ ho
mībz eaz ſunt: z exacuiunt̃.

E cōplectioes aeris ſole egritudis cū ſit necē eſt:
oēs boies egrotare egritudine t̃pā aſſante. Sed
q̃i egritudies ex mala oīat̃: z exten⁹ vñāt̃: ſi
milib⁹: necē ē vt oib⁹ t̃pib⁹ boies iſſimēt̃. In enoquoq̃z
ſi tpe iſſimādū ē ſm ſibi ſiſe: q̃i t̃pē augmētāt̃ ſit cauſa
egritudinis ſibi aſſilant̃. Jtē diuerſitates naturaz adiu
trices ſit egritudinū. frigidie eis z hūide cōplectioes ſi pa
tiūt̃ calis z ſiccis eſt. De cōpoſitū itelligēdū ē ſit. 21

Uerſe ſigde manie: z melie: z epile
pſie: ſāguis flux⁹: ſgnātes: corize
bzāci: tuſſes: lepez: z lichnes: alpbī: ru
bozes ulcerofi p̃ſimī: puſtule z artetice

E talis ſit ſi b̄ oī: quō q̃d pus ouit̃: ver eē ſaniſ
ſimū: z mine moriſſe: itelligit̃: q̃i b̄ rursus in
firmus eſſe oīat̃ aliis t̃pib⁹. Manie quoz: z
melie: epilepſie: ſquinēt̃ morbi ſit animalis: bzāci: z
tuſſes: colligāt̃ tñ eſtatē z ver oīat̃: In eſtate ādam
boz: ſubaudit̃ vñēt̃ morboz. In vere tñ p̃ nāſcit̃ q̃i
ceteri t̃pib⁹ ſāguis fluxus: lepa: lichnes: alpbī: rubozes
ulcerofi plurimī: puſtule: z artetice. Sed quū uernalia
hec ſunt vere ſunt ſalubria: vnde bypocras confirmat̃
ver dicit̃: ver eē ſani⁹ q̃i inſirmi⁹: q̃i inſioza z exteriora
cōpa b̄ ſit diſſicē. Utrigē p̃mī bozes de mebris nobilib⁹
z p̃ncipalib⁹ ad curē reducāt̃: vñ z curi exteri⁹: excozia

M. apbo.
q. 18.
q. 19.
q. 20.
q. 21.
q. 22.
q. 23.
q. 24.
q. 25.
q. 26.
q. 27.
q. 28.
q. 29.
q. 30.
q. 31.
q. 32.
q. 33.
q. 34.
q. 35.
q. 36.
q. 37.
q. 38.
q. 39.
q. 40.
q. 41.
q. 42.
q. 43.
q. 44.
q. 45.
q. 46.
q. 47.
q. 48.
q. 49.
q. 50.
q. 51.
q. 52.
q. 53.
q. 54.
q. 55.
q. 56.
q. 57.
q. 58.
q. 59.
q. 60.
q. 61.
q. 62.
q. 63.
q. 64.
q. 65.
q. 66.
q. 67.
q. 68.
q. 69.
q. 70.
q. 71.
q. 72.
q. 73.
q. 74.
q. 75.
q. 76.
q. 77.
q. 78.
q. 79.
q. 80.
q. 81.
q. 82.
q. 83.
q. 84.
q. 85.
q. 86.
q. 87.
q. 88.
q. 89.
q. 90.
q. 91.
q. 92.
q. 93.
q. 94.
q. 95.
q. 96.
q. 97.
q. 98.
q. 99.
q. 100.

tur: et alibi: et lichenes: et pustule nascuntur. Adhuc et aliter
quod: multificat vicerofis ruboribus: pustul: et arteticiis
quod: ois: cā mutatio est hūor: ex mēbris nobilibus ad
ignobiliora. Sic figuris sunt: nisi vobis abūditia malor:
purgat humores: et auferit morbos de mā illa nascituros.
Uter eis si corp: egrit pati hūoribus: iucunt: in sui pfectōe
custodit: neq: ex sui pte aliqd inferi sibi mali. Autūnus:
estas hyemifacitū eōtra. Inuolūtib: eis: eor: qū corpū
iucit multificatū: sui tū pte generat siles morbi. Estas
enī cholaz: rū byēs pblegmā: autūm: cholaz: nigrā. Uter
ide facit in corp: qd exercitia facit videt: qd corpib: sunt
sana: si tū exercitū pblegmā: pleā: vī aliquo alio hūore
generant in eis epilepsie: apoplexie: et eor: exercitatioē
aliqui vene crepāt in pulmōe: vī febres nascūt acute. S:
in qd: corpis iterioa multificat exercitia: et malos hūos
res expellit ad exteriora: his pustule generāt in cute et
scabies. vī bypo. Exercitia in nō multificatis corpib: ge
nerāt pustulas: in vere et aer: calore corp: circūdat: qz
hūores mali ad cutē egrediūt oisoluti. Neq: solū exer
citia corpis veri lūt assilanda: s: et actōes naturay: sp: eis
nature dissoluit de corpib: oisolutiōe qā medicis vō
cat oculita: que quī multificēt corp: de futuris liberant
infirmitatibus.

22

Estate uero qdā hōz: et febres cō
tinuē: et causon: et tertiane pluri
me: et uomit: et diarie et oculor: et auri
um dolores: oris ulceratōes: et pudē
dor: putredines et desudatiōes.

In estate teste hy. vnales nascūt morbi: vī in
tū estatis itelligit. Sicut eis inītiū estat veri in
aere assilant: sic et in infirmitatibus generatū.
Dicit mī ex his quodā morbos elati. ppos. febres cōri
nuas: et causon: et tertianas: et oia que de cholera sūt ru
bea: vomit: eis est cā qum cholera. hūores natāt in ore
stomachi ebullit: diarie: qū petūt iterioa: opbralmie
qū pleat capita. Alia quoz: ppter bec de capitū nascūt
pleitidine: qū in eis adunata expellit a se capita: et a
mēbris eiciat in mēbra: oris faciūt vlceratōes cholera a
capitū: descēdēt rubea. Putredines quoz: et vulnē: b:
nō sepe nascūt in estate: nisi qū in būditatē mutat: aut
qū vētis careat: vī auster sūstat: siquē vētū deat. Estas eis
ā a cursu sue nature in būditatē veniūt: et sine vētū sūcit
nō solū in vulnē: b: putredinē facit: s: et in oib: mēbris:
sicut bypo. in 3° epidimie. S: nī si estas in pū būditatē
se mutant: in vulnē: b: pūa gignit et pūa occasiōe pu
tredinē: cā calozis et būditatis. Desudatiōes in exteriori
nascūt cute: qā sicut vulnūa cutē exaspāt exteriorē: quoz
cā est mult: sudor cholē: vī belon būuismōi pustulas
abusue vocāt desudatiōes.

23

Autūno uero et estiuor: multa: et fe
bres qrtane: et errates: et splenes
et bydropes: et ptifis: et ulcerationes: et
strāgurie: et lieterie: et sciades: et sgnan
tes: et anbelit: et ilei: et epilepsie: et ma
nie: et melancholie.

In autūno plus nasci dicit estia: q: chimī ois
minates in estate: et cho. rū autūno itratē rema
nēt in corp. Nō ēz cūq: estas post ver vētū
at purgāt humores veris in estate: itidē in autūno solet
eūre: q: autūn: eōtra opaf potās hūores ab exteriori
rib: ad iterioa: estas vō ab interiorib: ad exteriora: vnde

bypo. in estate nasci vicit quodā vnales morbos: b: aut
mīa estiuor: etia testat enī in autūno: et pte qrtane:
q: de cholera nascūt nigra: q: quoz: modis finit: aut accen
sioē cholere rū. aut d: gressū figurē. Itē febres errates in
autūno exturbatis autūni cōplectōib: sūt. Silt splenes
qd: origit in corp: et abūditia cholere nigrē. Et bydro
pes: pp splenis passioēs. Et ptifis: in apparat illi ihermi
tati. b: at fit pp frigiditatē et siccitatē: et hūor: coz: p: dōes
et strāgurie: q: inuatiōes autūnales subite sūt: et inozdi
nate: aliqui qdē caliditate: aliqui frigiditate: vī patitū ve
se sic et hūor: acumie: et eor: in hoc tpe corripitūe marie
si subito in frigiditūdinē mutet caloz: et: q: hūores itus
clauit: q: in estate subito dissolunt: et sic ad vesicā re
uertūt. Lieteria et puluerib: sūt in iterioa stomachi et
intestinoz: suspici: aut et dfectioē (vut) oētūe. pūm fit
et hūorib: acut: et pūgitus. Secūdu ex nimia mutatiōe
cōplectōis intestinoz: et si dachi. bec at: autūno pp nascūt
Et sciades: pp corruptos hūores: et illius tps frigiditatē.
Sgnates: pp cholicos hūores i guttur descēdēt. Diffe
rūt at squinates i vere et autūno nascētis: qā vna pble
gmatica: autūnal sp cholericā. Anbelit: fit et hūor: mo
rib: et illi: tps frigidor: et. Silt ilcos et apofēatib: in in
testinis. Stachus eis: et itelina marie patitū. Cū frigi
dit: neci tps fit. hūores eis in estate subtilēs fit: facile
mobiles in autūno iterioa spetēs: et itelina currē
tes ileon faciūt. Epilepsie vīūt apparat ad hūc morbus
pp nimū motū in eodē tpe: et subito in 3° mō calidū
nō frigidū. Nihil at magis adiuvat interpolatiōes epiles
pse: sicut be mutatiōes nimie. Manie et subtiliū hūor:
et cholicoz corruptōe: Melia et abūditia cho. nigrē. 24

Hyme pleuritides: piplemonie: co
rū latez: et lūbor: dolor capitis: uer
tigines: et apoplexie.

In oib: scitis byemales autūnalib: succēdēt
nō octernasit: sicut atea dicit multa autūnalita
sed morbos absolute terigit nascētis in byeme:
qd: onab: de caus fecit: et itelligim: et supior silitudie
vī q: byemales autūnalib: nō autumat cōniseri. Sed
rō et expimētū testat: vt inītiū byemis finī autūni assilet
Morbi byemis sūt bi. ppeficiūt pleures: piplemonie: ca
tarr: b: acit: tussis: coz: et dolor latez et femoz: et viginel
apoplexie. Pleures et piplemonia inīstoz: sūt spūaliū pas
sioēs. Quē eis oia mēbra a frigiditate aeris possunt dfecti
si nullaten: in inīstis spūs pōt fici: vī et dolores latez: et
tussis sūt: silt et hūores capita ascēdētis faciūt dolores
capitū: femoz: et catarrū. et vī oia nervosa patitū et ca
pitis passioibus. Apoplexie et capitū plegmatica sūt
plenitudine.

25

In etatib: uero talia accidūt: pu
eris qdē et nonis genitis ulceratō
nes oris: uomit: tussis: farigēs: timo
res: umbilici: pblegmōes: uigilie: auri
um humiditates.

Etates pl: iustiganit bypo. q: tpa ant: qdē in mi
nimas ptes oisunt: tāgēs morbos vniūcūlūg
etatis. Ulcerationes oris in pueris fiunt: quia
instrumenta oris infantium sūt tenera et mollia: vnde
pppter teneritudinē sui lac non possunt pati. Lac enim
qualitates acutas et aquosas habet. vī non est mirādisi
vleratiōes oris facit pueror: uomit: et gulofitate lacti
origit puer. Vigilie quoz: nō eūcūt pueri nāl: neq: ex

siuetndines: sp. n. dozmūt: **S**i tñ si stomach' deficiat et guliofite ita cibaria corripit: quoz sum' ascen deo ad capita vigilas et riores gnat: qđ et pban i etate pfi: et terribilia videt' solia qđ malo cibo dicit'. marie si os stomachi debile sit. Umbilici phlegmones. neq. b mira bile et incisiōis vicinitate. Auris biūctitates dicit: nō nā r' a neq. palati: b. n. nāl'r maiorib' >rigit. Auricula: bu miditates et curfūnāe sūt erites. Infarib' vo et abidā ria pbat capita eoz rep'les et bñ dicit: qđ biectatōē ppe buie etati attribuit. tota. n. nascētū coza sūt biūcti in a et qđ cēbū pfes nāl'r in etate sit biūdi: infatib' sit bñi diffūsi: vñ et būoies illi p auriculas efflūit. 26

Quam uero dētes pducūt: gūguaz pzurit: febres: spāsmi: diarie: et marie qñ pducūt caninos dētes: et piquis finis pueroz: et duos uētres hñtib'.

Purire gūguaz: dētes pducūt nō ē mirādū: et si febres et spāsmi et diarie nascūt infātib' dētes emittit' nō uouit hypotēstā: quoz et est: qđ dētes gūguaz pfoat carnes: qđ spīne carni infligunt pūgētes: sed tñ dētes acerbiores spīnis faciūt odores. Spine. n. qñ puenēt in pnis carnētic tādē ingēst co lozē. Dētes vo sp quoad ex toro emiserit. vñ infātes pā nūt febres: odores: vigilas: inde et spāsm' subseq. et qđ cibaria ab eis nō digerūt bñ: n. n. nōdum ē firma: neq. fortis in cibis oigerēdū: vñ et diaria necesse ē subseq: da cibis indigēst: neq. in coipb' pmanētib' ciana subseq. Piquissimis pueroz uos uētres hñtib': qñ. n. bñiūl' modi co pa sūt plena būoib': neq. pp cōstipatiōē egre diūt: incidūt in spāsmū et in bñōi qñā morbozū. 27

Seniorib' uero factis partib' hñtia spōdilis fm collū int' impulsioēs asinatas: lithiasas: lūbzici rotundi: asca rīdes: acrocōdines: sathiriasis: sero pbule: et alie pustule.

Hypo. in pnis qñtates nascētū infātiū notauit: et postea dētes pducūtū regit: mō vo tertii etate qđ dētes opleruit et victas pubescētie sub intulit. bac. n. opla qđ ē. xii. annoz: n. iiii. dēit' ē aliā cui mltā boz >rigit. Dicit aut pibūniā pōib' eue nire: qđ nōmē tumorē significat iter os et meri quē locū greci vocāt i mō. b aut dēitū greci viāz aliquā strictā in ter oio pūcipia posita. Tūos aut b' i viā semitā vocam'. greci abisue b nōmē buie loco videt' pstitisse. Tūo: aut iste aliqñ ē in pellicit si dabi in iteriozib' merigut mris: et ois: aliqñ in lacert' pelliculas has possit. vnde necesse ē spōdiles qđ sūt fm collū int' pariat' impulsioēs: sic hypo p' pibūniā subintulit. Spōdilis fm collū int' ipulsi ones. has. n. spōdiles qđ lacerti ibāt tūdi necesse ē m omeri > pāz collū. hypo. n. pāz dicit: si sp collū int' ipulsi ones. O3 g' indram' qñ b accēia si itū nasci dixerit puer' p' nascētū b'. dō. n. mō min' qđ buie etati inalefuit et cēbū biectatōib' qđ sūt biūda: necesse ē būoies mirāt' ad intioia. **S**t r. autiat et rō inuit: qđ noui nascētes pueri pāt anq. b lo ca itumuerit pp oignitates boz locoz. i. nernoz et lacert opz hoc ferre nō valētū. Itē mēbra noui gēitoz tāte sit teneritas: ut et cēfione pati neqant. Asma. n. pūstūdo ē spīs hē suffocati parū pp necitate spīs xl' stat' recipiō d. Qu. n. qđlib' aial nūmū mēneat' hē suffocet' stat' amittit': quē qđ recupare vellet necesse est mltū dāt. Si aut asma pter has cās uenit pp āgustias viāz spīs qđ vīe sūt

in pulmōe os fieri ipm: bec āt āgustia viāz pulmonis et buoib' ē vñ d'rib' a supiozib' quos būoies marie in nō uiter gēit' os fluē. Quare qđ hypo. in illi reuicit: nō inqz igrant i negligit: S3 anqz bec eis eueniāt pēt nouit gēit: qđ qñtates eoz anqz asma pēiozē. i. a. caloz vultu in nimia aerib' frigiditāte mūtē: mutatio ebore pple gmdes embilicōz: āgustie dētes: vñ co vñt pmitit: qđ tomagasma si eis supēat. Lithiasas: b mod' b' etarie ē pp' et eoz guliofite vñ erudi būoies et mlti in cozi b' adunāt et grossescūt: qñ vīna in vñdē et iū māt fit lapi dis. Itē qđ caloz ipoz fit mlt'. mā illa moll coagulat et in petrā mutat. De his quoqz erudi būoib' senioibus mltā qñtates remanēs nō minūt. in qđ' it ē tñ guliofital hē ex defecto vñt digēstue: b dē eis >rigit: hē petrā non effit: qđ caloz dēst nāl' vñ mā deficeat: et lapis efficiat. Lūbzici rotūdi et ascarides inde creāt sic et qđā aialia hē mīe carētia. Nascūt g' d putredie si sola: qđ caloz augm tar ēi. Si aut in stomacho pueroz et intestis intelletū m' cibos coziipi nō tā: caloz inest: vñ possunt bi ocau' ri. Scēdie g' b' etat' sūt. pp mām et calozē vñ cērat' hñ tes. lūbzici vo sūt subiles: et in inferiorib' gñte uel in eis sp nascētes: et in aialib' nō bñ digerūt' mlti appones Ascarides mlti et sepi' in supiozib' intestinis nascūt et pl' in infantib'. Est etiā tertii gēn' qđ lat' sūt et cucurbit rini vocāt: et ceteri sūt lēgiōes: vñ pote alternati sibi cōri m ātes pueri nō nisi rarissime nascētes: vñ hypo. eos i b lo co retiauit. Acrocōdines: sathiriasis: sero pbule: et alie quoqz pustule. Acrocōdines: sathiriasis: quos vult' ver ricas et poros appellat. Sero pbule quoqz et pustule si indigēt cōpōne: qđ oia hypo. appellauit pustulas: et oia sūt et būoib' pessimas et mltisab iteriozib' ad exteriora p eue coipis. pūstul'. Sero pbule tñ i gūmib' marie na scūt: et in acellis atqz gutturib' pp illoz teneritūdines in carnis. 28

Seniorib' uero et ad iuuetutē accē dētib': et boz mltā: et febres diuē ne magis: et ex narib' sanguis flux'.

Puerat. xii. sine. xiii. ānoz iā pubescētū b' dūer sitatē caloz: qđ pl' pascētes citi: alij vo pubescūt tardī. his inqz pueri: boz subaudit pēcoz pueroz: in alia etate morboz mltā origū pp illiūdinē abaz et atū. Pariat' et febres magi oiturnas cās sui calo ris: qđ subito mutat' qñtates diuētas pp biectatōes su as et vñtū foritūdinē. Sanguis flux': qđ angmētāca: loz et multū iā loquūt: quia nō multū crescut amplius tanto sanguis augetur. 29

Purime uero pueris passioēs ter mināt: he gde in .xl. diēb': he uero in septē mētib': he uero in septē ānis he uero ad iuuetutē accedūt. Quēcum qz uero pmanēt pueri: et nō solūit' cir ca iuuetutē: aut femis circa mēstruozi erupdes: tenerascere consueuerunt.

In aliis libris sic inueni: In vita eozū pmanēt. Sed hīc Diuturne addidit melius quidem esset: sed et consuetudine verborū sūmū intell' gūmēs: qđ qñ absolute alios morboz oiturnos intelligit. i. multū. n. loqz qđ morboz acuos dicit eos vo termīauit: diuē nos vo absolute possunt et incōplete posu it vt ita dicam: plurē oiturne postiores pueri minā

tur: be ddes i. el. obos: be i. vii. mētib: be aut in. vij. ānis. In. el. aut ole est morbi diuturni initium: finis vo acutor morboz: diuturnitas mutat or: Quociens passioes h' mo di buie nūq: transiūt: sepe nariū ddes pcedūt: neq: ēt solū vīez h' etiā mensūz: deinde amoz. Sepe nariū vo trāsūtes p. xliii. mēte ē q' oputes. xliii. ei secūdi sepe nariū est finis. hōz aut mutatoes marie sūt q' pueri iaz pube sūt: ē marie mulieres q' ad mēstrua deueniūt. q'ciūq: nōntūc finitū: cessē ē vt inuenerit.

30

Adoleſcentib: uero sanguis sputa: ptis: febres acute: epilepsie: et alie egritudines: et maxie p̄dicte.

Hypocras multū subtilianit a p̄ma etate vsq: ad pubescētē: igitur aut q're p̄termisit etatē q' in er pubescētē et p̄fectā iuuentutē est. S' forsan putauit nos itelligē p̄ anterioz et subseqntē: q'les morbi buie etati futuri cēt: bec. n. etas illis duab' etatib' m'f' ris interm'cē infirmatib'. Et p̄r m'alcūli p̄pe emittē sanguinē ē naribus: quādamodū in pubescētib' tetigit. ab ip̄ia n. sanguis ē narib' fluere incipit: et finit q' ad p̄fectā etatē deueniat. vii. hypo. b. ē etatē reuicūt post pubescētes ponēs adoleſcētes: quos dicit sputa sanguinis pati: et p̄ris: et febres acutae: epilepsia: et egritudines alias maxime vo p̄dictas: q' bi vidē adiuuissē. Sed tñ negle rit h' de febrib' oēmīare acuties: nō min' pubescētib': q' adoleſcētib' eueniūt bonū ergo eēt si dicit: Maxime acuti morbi: febres inq: tertiane et causon deueniūt bis. bi. n. sunt pp̄ij bis q' b' cho. m. oīa. P̄ris vo et s'agus flur: nō pp̄ij sunt buie etati: accitātr igit deueniūt bis: tñ sup̄. Seniozes inq: min' egrotant q' iuuenes. Nos aut de hac re id dicit: q' iuuenes pati multa pp̄ re nē ritatē id dicit: nō ē virtutū suarū defecioib': vñ ei s' succedit sanguis flur: q' fit aut de p̄cūioib': aut de sal tib': aut de q̄p̄libet alii obulātib' eies: siue de voce: siue nimia frigiditate: vñ ad terrā sine culicris siue lecti stramīne iacē: vel nimia comēstioe. De flur aut sanguis in cidit in p̄stū. P̄tis aut nō nāl'r venit iuuenib': accitā liter ergo cōsequit. Epilepsie quoq: nō nāl'r bis venire vidēt: et mirādū q're dicit euenire iuuenib': q' alibi buie morbi infantū. pp̄ij eē dicit: h' s' etatē crescētē trāsire. Adoleſcētib' tñ dico euenire pp̄ inordinatōes vīez et to lerātrā fatigatiois assidue: et p̄pote famis: vigiliē: calozis: frigois modū excedētū: vñ et calozē mutato in melan cholias incidūt: h' tñ rarū ē. Alij quoq: bis succedūt mor bi multi s'm s'fideratōem hui' rōis. Bonū autē eēt si sic dicit: Adoleſcētib' oēs morbi p̄nt succēde: quos i alios etatib' dicit: h' s' p̄pe causon et tertiane.

31

Tu tra uero hanc etatem asinata: pleuritides: p̄plemōia: lithargie frenesif: causon: diarie diuturne: chole re: dyſenterie: liētrie: emozoydes.

Iuēt n. in quo sepe nariū finit: vñ in p̄noticia plurimū inq: sanguis flur: bis q' an. xrv. ānū sunt etates. Etati vo buie succedūt duo ad sunt sepe nariū in q' multū laborat: et ot' afflicti passioib': et p̄pote famis: vigiliē: calozis: friditati nimie: et p̄ue comēstioe: h' s' flur p̄is finit: bec in iuuenib': h' tñ bec pl' nōcēt buie etati q' iuuetū. Iuuenes. n. sūt forti oēs et tolerabiliores et nā p̄fectiores. bi autē alij s'm choleric et nigre cōplexiois: vñ in manā incidūt: q' aut tūno sit illis nā eoz. Autūm. n. q' etati succedit: chole ra inuēt corpa plena in estate succēta: q' nāl'r sit fri

gid: buie etati frigide sūt assilat: q're inuētūre subeire iuuenitē corpa plena cholera succēta in iuētūre. Et est mirādū: q' buie etati melācholia nō accipit. Iuueni tñ i q' b' s' libis melācholia infirmatē bis attribui. Sed nescio q' succēdes hypo. b' accipit arbitrio: q' negligētē p̄termisit. Multū vo p̄tis p̄cēt bac etate: iuuenes. n. s'ā quine ferecēs in p̄stū deueniētes bac etate moriūt. Sed tñ p̄mū remanet sanguis sreat: q' nō tāta in as sanguis q'ritas: q'ita i iuuenib'. Asinata vo et p̄plemōia et p̄plemōia pl' in iuētū bis q' iuuetūti: q' itidē labo rēt vt iuuenes: et coisib' sunt debiliores in bas necesse ē incidāt infirmitates. h' aut nōiant quosq: morbos: in adoleſcētibus p̄termisit: quim ibi breuissā alias egritu dines dicit: quia frenesif que ex p̄blegmonib' contingit nāscētib' in p̄nācul cerebri seu diaphragmate: et causō oīez et cho. ru. i. vāsa putrefcāt cholē. i. mor' cho. ru. q' vomitu et egōne. S' p̄senterie nō min' adoleſcētib' b' q' buie etati inasunt. Causē vo oīs cholā nāl'r. Diarie i hac etate cronitioes s' q' iuētūre: q' hōz co poza min' indigēt nutrimentū q' aliā aliā etatib' p̄terit et min' de coisib' bis foler diſsolui: neq: tñ est eis caloz ris q'nt p̄cedētib' affuit. vñ p̄tētia nō tantū in eis oē secta ē quantū in seniozib': vñ eoz coisib' plus q' opo reat diſsoluāt: q' cāe diarie aut minozario ē virtutū p̄te flūue: aut minozatio p̄asēdi corpis: aut acūmē cholē ru bee itestina p̄tētiis: q' oīa in hac etate inuētūre: vñ ne cesse ē diaria sit diuturna. Lithargia cū febrib' ē p̄ple gmatice est buiozib' in cerebro se adunātib'. Bi aut b'ioz res i hac etate sūt oīantes: q' et i seniozib' sūt abidiates tñ p̄poe frigiditūdes min' febres gnātū. bis aut q' coz pa eoz nō s' adeo frigida quoz mō sūt febriū gnātūa. Lienterie aut cāe aut sūt p̄blegmata frida: aut cōplexio cōtētia virtutū mutata i stomacho et itestina: aut cōfeca cōtētia: vel i sup̄ficie iteriorū vulnera. Demozoides s' h' etatis pp̄ie: s'ic et melācholie cā est cholā n. oēcē dens i posteriores venas: biq: abidans. Quociens aut morbos vel accitā buie etati atigētia tetigit hypo. ego hic p̄ posse meo habeo expōita: q' quū pfundi' itestinas re voluerit: libros nros legat: quoz nūq: et vilitatē q'rens illuz libz legat: que de ordine legendi libros meos oēs feci singularē et solū.

32
in iu. b. senioz
de p̄mū libz nāl'r ad p̄
nō dūq: p̄tētia q' b' s' p̄
p̄ mulo b' p̄tētia q' b' s' p̄

Seniorib' diſinie: catarrhi cū tussif: strangurie: diſturie: articulorū dolores: nēstic: uertigines: apoplexie: ca cessie: prurit' tot' corpis: melācholie: uigiliē: uētris et nariū hūiditates: oculo rū hebetudo: Blāncos q'ntas audir'.

Quidi imitātes hypo. faciūt oīaz inē senē et seniozē: vīcētes itelleritē seniozes deceptio: senescētia q' p' inuētūre et seniozes affocidit: q' si ver sit h' tñ nil differre aut mutauit: q' seniozes oēs dicit: et i bis finē ip̄osuit: oēs etates se tēgisse dācit nos b'c itelligē In hac etate morbi sūt diſinie. i. defectōes spūo et forzata rōes: q' sit ex debilitate spūalis inſtrū. Catarrhi cū tussif p̄p frigiditatē sup̄ cerebro oīantē ex abidantia p̄latis q' q' nimis ē et grossū i eoz coisib'. et maxie i cerebro oīat cōscēdēs in pulmōne fac diſinia et catarrz cū tussif. Si i renes iſthias et nefras. Aricidoe dolores sūt p̄p buiozes i eos cōscēdētes: aut p̄p inſtūz volūtariū mor' frigiditūdes. Uertigines et fumof sūt v̄cōsitatib' in substantia cerebri inmozantibus: et eam cōmouentibus: et aliquādo ex p̄stmozū humozū fumofitatib':

caput ascenditibus. Apoplexie hui⁹ etatis sunt proprie caput boni cerebra pblegmatica humiditate sunt plena. vnde si vulnera innascit⁹ ppter puritate sanguinis nuq³ sanant⁹. Et semper hmoi etas habet puritudo: quia puritudo materia ppter consistat⁹ curis et frigiditate nō expellitur. Vigilie: quia vigilat⁹ senes: et nō oēs. De quab⁹ de causis sunt: aut ex corporis siccitate: aut ex tristitia quas affert ei⁹ senect⁹: quas quia patius sani sunt put expedit senioib⁹. Nos aut⁹ in libro de coepl⁹ioib⁹ corpora senioz natural⁹ sicca ostendunt⁹. Et si mulier hmoi⁹ pblegmatica aduenit in eis: quib⁹ frigidi et humid⁹ nāliter exist⁹ man⁹: his in corp⁹ aduina mult⁹ form⁹ fit eis: expul⁹ sis aut⁹ humorib⁹: vigilie subleuant⁹. Humiditates oculo r⁹ et nariū palā est esse et humorib⁹ abundātib⁹ circa cerebra: que si in ventres descendit: eos humectat⁹. Debet u⁹ de oculoz et grauitas audit⁹ et defectioib⁹ sunt virtutū vlt⁹ et audit⁹ sensuū. Blaucosia in visu sensuali: ex siccitate vltimitate.

Sunt tertia pculā. Incipit quarta.

1.

Regnātes si cōuenit purgare: a q^{ro}to mēse usq³ ad septimū: min⁹ uero bas. Minora uero et senioza uereri oportet.

E ipis uerbis hypo. hic inducitur similitudo: Ligamēta sētus in uulua sunt: sicut fructū in arborib⁹ ligamēta. q³ n. in arborib⁹ p^{ri}mus fruct⁹ generat⁹: non frimit⁹ ligant⁹. vnde si fortis insufflauerit uet⁹: illico labunt⁹. coepl⁹ti ligant⁹ fortis: ut a ventozi flantib⁹ nō decidit. Maturi cadit nūl⁹ la extranea re cogere. Idē et fer⁹ in uulua se habet: quz enī spina in uulua incidat: ligamēta sunt debilia. vnde si casus vel lapsus timorū cōtinger⁹: sine mor⁹ quilib⁹ aia lis: et tristitia: timorū: et similia: eade compalig⁹: ut ex ercitia: in anitio: repletio: et similia: ligamēta fer⁹ corāti⁹ pūnt⁹ et aborūt. Similiter coepl⁹ter ex pua occasio labit⁹. tepe uero medio ligamēta fortiora sunt et duriora: vnde et mulier fortiora patit⁹ mor⁹ sine impedimēto fer⁹. Pec hypo. intelligēs dicit: p^{re}gnātes et. Si purgare conuenit a quattuor mētib⁹ usq³ ad septē mēse: min⁹ uero bas: minora uero et senioza uereri oportet. Et si aut⁹ omnes p^{re}gnātes purgādas dicit: sed quas cōuenit. s. si hūiores instabiles et furiosi fuerit. Dumozes. n. corpi oñantes si de loco in loci sunt mobiles: neq³ in quolib⁹ mēbro se figēt⁹: natura quasi surit in eis expellēdis: vnde indi ger adiutoris. Sed si quiescit⁹ nō oportet in p^{re}gnātibus eos inquietari. vnde hypo. alibi: Siquis inq³ velit purgare farmacia mēba apostemata bitia: nō purget in initio morbi: quia morbi nōndū farmacie est cōueniēdis: quonondu maturauerit. Si. n. de alio farmacia: sana loca debilitat morbo repugnācia. Quis aut⁹ alibi purgo. farmacia dicit⁹ intelligit que a supiorib⁹ vomit⁹: et ab inferiorib⁹ solut⁹ de mūdificat⁹. nō aut⁹ necesse ē quorūlib⁹ liboz suoz uerba repetere: referet⁹ ergo in loco suo uiciendū.

2

In farmacijs talia ducere ex coze poze qualia sponte ueniētia sunt utilia: Que uero contraria ueniētia: quiescere.

Potanea dicit a coze educere: q³ sine medici ad iuuamito nā uidet⁹ emittit⁹: q³ aliqui facit exire nā coze regitua expelles tñ nocitia: mūdians inde corpa. Aliq³ hūoz: hūoz pūgit: vñ intra uasa dētri nō pñt. Si aut⁹ nā nocitia purgare iuuat exētia. q³ si hūoz mox furo: sit vel q³lib⁹ alia accēdo: nō iuuat: s. pot⁹ mala sit signa. vñ hypo. actioes nā debet⁹ sed semper iuuat. q³ si quolib⁹ morbo purgare: que intaret⁹ si potanea purgare: q³ vñ ipse sup⁹ uidet⁹ inuisse oies: Sic et ianitor: siq³ q³ fieri fiat: et ofert⁹ et bñ ferūt. hic vō mō in tēdit agē de purgatiōib⁹ q³ farmacia agēdis: de cur⁹ ueritate fm q³ medicor⁹ ē facē ē artificial⁹: corpa in firma mūdificare: mō p meo posse oīp⁹ oīp⁹ oīp⁹ ut Aliq³ h farmacia vñ cor⁹ mūdificat cū vomit⁹ sup⁹: ut si solone iferi⁹. Aliq³ vñ solū mēbz purgare: sine caput p os et nares seu pulmonē et pect⁹ q³ tussit⁹ signa aquolās supfluitates cū vna vel cū incēdio canterū et alis siltib⁹. Bis. n. nō totū cor⁹ eq³lit purgare: sic pblebotomia facē intell⁹: et oīs purgatio sanguis q³lib⁹ q³lib⁹ efficit⁹: sic emozoides et mēstrua totū cor⁹ eq³lit purgare oīa. Itē exercitia: fricatioes: calfactioes: balnea cū aq³ calida: marie si aq³ vitrea vel sulfurea sit: sine pica: Accēti talit⁹ aut ciboz abstinentia. Oia hec inq³ totū cor⁹ purgāt eq³liter: q³ h expimentis: diuersitates purgationū bñ pūas inueniunt⁹: vñ totū cor⁹ eq³lit purgare dicit⁹. pot⁹ pūas vō vomit⁹ et soloz: q³ vñ facit alia nō agit palā est intelligi: de q³ actioib⁹ hypo. h tñ oīssie uidet⁹. neq³ tñ de his pl⁹ ē dicit⁹ vñ q³ de oīb⁹ alia. Intētio. n. sua i oī purgatiōe ē vna: ut emittant⁹ supfluitates nocue cor⁹ pōi oñantes: q³ pñt intelligi et appetit⁹ in supfluitate cor⁹ corpis: et ex q³lib⁹ et accitib⁹ siltib⁹ p^{re}gnātes: quoz antēq³ onib⁹: etatib⁹: aeris oīp⁹ oīp⁹ infirmi nā: aq³lib⁹ alia oīa. Si. n. cutis corpis tota mutata fuerit i cōtinuitatē sic i ictēria ē uidere: et cho. ru. nō appetit i gōne: coze vō nascit⁹ pustule cholice: et in q³lib⁹ mēbris sua fm hac rōnes accitū: ut si i stomacho arsurat⁹: punctura q³lib⁹ beat⁹: angustia: ablationē appetēdi: sitis: sine amaritudinē oīs: et aliq³ berisipilas i aliq³ mēbris: aliq³ causon beat⁹ sine tertianis. hec oīa cholaz nū. significat⁹: quā oīs purgare medicamib⁹ bñ coepēt⁹ bñ. Pec aut⁹ hypo. intē dicit⁹: q³lib⁹ spōte dixerit uenitētia purgare. hūozes q³lib⁹ t⁹rib⁹ hūis corpi nocēt⁹. hāc. n. purgationē oīe corpa iuuantē. Si tñ q³ s emittit⁹ sensu oīs intelligit⁹ et fallat⁹: aliq³ in his inq³ pfecti errat⁹ medic⁹: q³lib⁹ oīa pfecti. necit⁹ q³ fuit et alias significat⁹ nobis daret⁹ intelligi q³lib⁹ siltib⁹. leuitat⁹ infirmi: facilitat⁹ purgatiōis: q³lib⁹ oridit⁹ q³ bñ purgāda purgatiū⁹: neq³ i aliquo errant⁹ m⁹. Nō aut⁹ de cholā dicit⁹ ru. idē intelligi et i nigra: q³ si corpi oīes: cū i nigredinē mutat⁹: pustule nigre i corpe vident⁹: ceteros infirmitates de cho. nigra nascēt⁹: sic leu p^{re}ca: ceteros splenes: varices: manie cū ira et audacia: petra: ceteros et astutia. Mulierib⁹ morbi oñantes bñ po. itendit⁹ ex mēstruis q³ ego mōstrant⁹ q³lib⁹ inde possit papi: q³lib⁹ de dolorib⁹ mulier itēptat⁹ fuit. Et signa his cholē ru. pōt intelligi: q³ si studio lucet⁹ iuauerim⁹ nō errabim⁹. Secūda in tēto i purgatiōib⁹ bñda: similitas erit infirmi et leuitas: sic de cho. ru. n. intelligit⁹: sic et de pblegmare intelligas: q³ si corpi oīes: bñda apata vī debūt⁹: color: corp⁹ alb⁹: moll⁹: febret⁹ quotidian⁹: mēti p^{re}gricet⁹: oīositates: stupores: vomitatus: oīositates: capiti grauitates: oīreemia: q³lib⁹ in stomacho aduenit pblegmatica. Pec signa purgatiōis mōstrant⁹ oīas purgatiōis pblegmatica: et si infirmi pōt purgatiōē leuis ē et suauis et sollicit⁹: purgatiōes ualuisse pban. Admūt⁹ ad hec ifirmietas: nā anni tpa: aer: regiōes: pterita dieta: artet. In

qbusda.n.cho.ru.adunaf: i qbusda nigra. b oia accitua
fuit inuestigada: vt qliter purgatio huiusmodi fit vada: p
b certuicem? signa. Alia signa auctozitate nfas firmat:
aut erroze manifestat: firmat leuitas infirmi: z iocunditas
fuit: ppalat erroze uoltrui peozatio illi? z angustia pur
gatiois. Nec dicit bypo. vbi sic z inanito zc. i pncipio
libri: rememorata. De spontaneis quoz purgatioib? in
epidimia moftrauit similitudines multas. vii in libro b
pari laborauit in his qd dixerit: Si aq de venis currit i
uentre solutio fit bydropifia. Item dolor oculoz diaria
fupueniete foluit. Item dolenti in auriculis: si choleric
egestio fupuenierit dolorz foluit: z ecomuerfo egestioem
cholericā dolor aurii fupuenies adiutur.

S qlia oz purgari purget: z pfer
z bn ferit: ptraria uero graui.

H Ec iam fit manifesta ex aphorismi pzois expor
fittioe pmissa. vii nō indigem? vt alia vice expor
nam? vii in aliis libris raro ascripta inuenis: ne
in ciuile rei repetitioe s more fuis fecisse videat. 4

P Ergare qde estate superioza: by
eme uero inferioza.

N On solū tep? purgatioe vlt alteri? dīspōis pter
naturā in pharmaciū ē cōsiderāda: sed tep? aui.
Cholera nāqz i estate generat: q qñ ignea est z
leuis: semp supioza petit. purget ergo i estate z autūno
p supioza: ne forte ab hac mēbra dissipet. pblegma vo
in byeme abūdat: qñ qd gūe i inferioza petit. purge
tur qz in byeme z verene supiorūdis dīstēpātia faciat.
Et fm hoc q atūn? accipit. p estate z ver. p byeme: anu?
diuisus ē in duab? ptrib?: sed pō accipit etas loco fuit. i. p
prie z byems finit. Et fm hanc similitudinē subūgat
illū. Idē etiā fit in vere z autūno: qñ graue humozes
abūdat. Ade ē solū obiecto de eo q videt ē ptraria
fibi inferi? quō dicit: Ambūqz pharmacia aut pble
botomia consert: bos vere phlobotomare aut pharma
ciam care conuenit. Et hoc dicitur in pphā de mēbris.

El cane z ante canem moleste
sunt purgationes.

Q uod cōtigit: qz hoc tpe calidissima ē temp? nā
non valēs sufferre potioes vomitua: vel solue
res: plurimi in incidit. Uel qz deficit vt ex ni
miate calozis: qz datis potioib? multo magis debilis
tare. Item qñ caloz extrane? vires potiois extrahat
exteri? sicut balnei aque calide repugnat solutioi: z niti
tur auferre: similis ē caloz aeris cū magis fortis sit. 6

Raciles z facile mouētes purga
re superius timētes byemem.

Aclētis cholera ru. oiaf. si aut facile vomat fit
certius. His in byeme hūozes sūt deti: z coagu
lat in interiorib? corpis. hic aut bonū ēēt si pluri
mu: adūqz aliqñ n. macilētis iūcti cho. ru. oiaf.

P ifficile uero uomentes z medie
carnosos inferi? timētes estate.

S i facile vomētes: z macilētos opozet supiozi
purgati: et hoc in vere: estate quoz z autūno
fit. sola aut byemē necesse ē caneri: tunc medie
carnosos: z difficile vomētes: ab inferiozi purgari neces
se ē. Et si indiget a supiozi: solū estati attribūdz erit: z
alia tēpora sūt caūda. 8

P ificos uero metuētes ad superi

ozes pharacias.

I n pñficio cauedū est: ne aliquo tēpe supiozes
dent potiones: pp defectionē struunt spiritual.
pñfici vero bi sūt intelligendū: aut qz iaz sunt: aut
qui ad b dīspōiti sūt: nē bypo. in pma epidimie pñficia:
plurimi inquit sūt motus: quoz natura parata erat ad
pñfis. pñfici pectorib? sūt stricti: qd angustū ē pulmone
necesse erit angustari: z vias suas stringit. 2

M e uehemēt? ptraria apponētes:

O portet quibus cho. ru. dominat cū solutioe vē
tris ab inferiori purget. Ueuhemētus dicit pur
gari pp grauitatē z fortitudinē cho. nigre: qz po
tioni nō obedit ab inferiori. ppter grauitatē sui. sicut. n.
cho. ru. ppter sui leuitatē est purgāda a supiozi: z cū vo
mitu: qz ipsa p se plurimū accidet vsqz ad os stomachi:
ita cho. ni. ppter grauitatē sui ab inferiori cum medicā
latiua. Intēro vero nfa in vtriusqz purgādis est a coz
pe per ouenietia membra emitti: sicut cho. ru. a supiozi:
ita quoz nigra ab inferiori purgāda erit pp nimia gra
uitatē sui: supiota. n. opozitū ad inferi? . hic aut Hippo. sic
intēdit. Constatūus: Inferi? qdes: qz hūoz ē grauis
uehemēt? aut qz est violētio: neqz glutinosos: est enī
fer a liqz humozū. vnde sol? pōrat cōtentionē omniū
hūozū: rōne vero cōseruata cōtraria opponat cōtrarios:
nā cōtraria cōuenit: alia. n. cholericā alia melācholici:
alia calidie: alia frigidis medicātia cōferit. 10

M edicari i ualde acutis si expedit
eadū dic: differre. n. i talib? malū ē.

A ltea iam dicit: qz bypo. furiosū dixerit abusi
ue posuit: sumēs illud ab aialib? ad libidinem
moti. Sōtū. n. natura hic mario motu mouet
i expellēdis sui spermatice supfluitatib?. Ego aut oīdi in
libro dī spūate: qz mulieres hē z masculi spma solēt emi
tere. Cū g in corpib? natura huiusmodi motu moueat:
z materia morbi expellat: z nō i toto coze in aliqib?
nī mēbris nobilib? mouet. huiusmodi aut motus bypo.
vocat furiosum: picipies purgari ante tūd defectu: z ca
lozis febzis augmētū. hūozes. n. furiose le mouentes ad
nobilioza mēbra currūt: z ea implēt. Accitos g morbos
intelligim? hic pacitos: quoz crisi in pma hebdoma
da venit. Constatūus: Dippo. inqz Si necessitas co
gerit: z cū tāta violētia pacita passū fuerit: i qñtania
apoplectia que in qñta die sepi? terminat adiutoria cō
ferre oz timēdū. n. est ne ante iminū geant. 11

U lbusciqz torzōes z circa umbi
licuz dolozes z lumbos: z doloz
non solut? sūt: neqz pharmaciis neqz ali
ter in bydropem sicā pficiat.

O rones autes sūt ex materia purgintia: aut ex
ventositate grossa z inflatiua in globoso vlt gib
boso intestino inclusa: vt non inde extra valeat
exire: vnde torzōes sūt. Que torzōes si circa libum vlt
vmbilici pnanēt: nō dissolue cū facia vel alio me
dicamē: itelligit mali humozes male cōplectiois oīan
tes plurimū: q mala cōplectio si non dissoluat generat
bydropifis: q ab ipso bypo. sicca: a modernis tympania
vocat. S. n. b passio ventri oīatur qñ tympani resonat
vēter percussus: ca vero soni in tympano z in bac passioe
eadē est. In tympano. n. aeris percussio p potrenitate ē
pellis. Idē i bac passioe sūt quā abulue vocat bydropes:

ppet tumētie vētrī similitudinē: et ei⁹ magnitudinē: nō
gr vētrī sit aliqua hūctas: sed potius quedā grossities
acris. Hydropsis autē nascit^r ex causis frigidiorib⁹: hoc
autem a calidiorib⁹. Ipossibile est. n. sine calore i grossius
acrem mutari illos humores 12

Quibus uentres lienterici byeme
superius medicari: malum.

Lienteria est quī id qđ omedit^r in eisde q̄litatib⁹
quib⁹ p̄tio fuit cito egredī. Si autē ex defectōe
cōtinue virtutis: que ex mala stomachi opletio
one: et intestinoz accidit: et aliqui pp vlcera seu: pustulas
stomachi vī intestini supficie ē. hic autē mor⁹ stomachi
vel boz mēbroz essentis ostiatur ex p̄blegmate frido et
acetoso in stomacho vī intestinis incluso. Vlcera autē
ex humoib⁹ vī supficie: quos necesse ē p̄ supiora purga
ri: qđ lenius ē eos ita emitti: sed nō tñ byeme. Humores
vero p̄blegmatici si sūt i intestini supficie: nō eiz vomitu
st purgādi: qđ nihil erit ei vomitu: nisi qđ stomacho id
lo sūt: et qđ p̄blegma inferiora petit qđ fuit causa hui⁹
morbi meli⁹ p̄ inferiora purgādi: qđ p̄ supiora. 13

Ad helleboz his qui non facile
sursus purgantur: ante bibiritōem
oportz p̄bhibetare corpa plurimo nu
trimento et requie.

Natura illi⁹ cui helleboz dandus est: si facilis
sibi fit educio ante et tātare oportet: cui⁹ rei p
batio est cū re vomitua et humectatua. Si au
tem hoc nō sūt sibi facilia: non helleboz denuis sibi: nisi
pus corp⁹ p̄p̄m⁹. Ad quib⁹ fit modis: Aut cū assue
ctioe vomit^r. ad qđ tñ nō hippo. inuēdit^r. B. n. vile est: et
ab omib⁹ scit. Aut ex corpōl ductatōe: et hoc meli⁹:
que plurimo cū nutrimento et rede efficit. De rede enī pa
lam est: sicut enī corp⁹ defecant exercitia: similiter et re
quies custodit humectatōes: et nō dissoluit eas. mult⁹
vo cib⁹ absolute nō humectat: sed ille sol⁹ qui omni cas
u facit. Lacedone vel ponticite: lacedine: et amari
tudine. et fortassis nō est vocādius cibis absolute: s̄ me
dicalis cibis maxime. Solus ergo cib⁹ sine cuiuslibet
rei additamentis naturaliter hūctat substantia lia mēbra
corpis: reges vero accidētali. Inde enī vici⁹ hūctare:
qđ nō deficiat humiditate sibi in corpe. Aqua vō si biba
tur: vī eo qđ balneet^r: subtilitacia corpis mēbra in nō
humectat^r: qđ certificabis: si libros nostros de natura
lib⁹ vtrūb⁹ legas: et libros de pitri. 14

Quam biberit qđ helleboz: ad mo
tiones qđem corp⁹ magis oportet
ducere: ad somnos vero et immobilita
tes min⁹. Declarat autē nauigatio quo
niam mor⁹ corpora turbat.

Monstrauit hippo. quare necesse sit corpa helle
boz sumentia mouere: quies enī corpa in suis
qualitatib⁹ facit manere: motus mouere et tur
bare sicut videt^r i nauigantib⁹ nauē agitātib⁹. qđ⁹ corpa
sola motu mouet^r: et quātomagis fieri actio. s. p̄urbatio:
si nictus et potio simul adduntur. Iohanniculus:
Ego nauigatōes in q̄busdā nō inueni: sed potius nomē
quoddā fastidium et ab omni natiōe significans: et sic
appropin⁹q̄s iste habet^r: Declarat abominatio vī fasti
dium semper sequētia motū corpōz: qđ motus necesse ē mo
uere et turbare vtrōz. motōe namq⁹ et humores mouen

tur et corpus turbatur. his autē motis requiescēdi facul
tas non datur helleboz: sed in ipsa p̄urbatione subito
purgādo cū fece emittitur. S. n. cū moueretur: paulatim
humores et c. mēdificādo spāmū inferret et motem.
Moueaf igit^r corpus nō facia p̄urbatōe quasi i mag⁹
no motu vexetur helleboz. Notio namq⁹ corpa pur
gar: qđ nauigatio declarat: et hoc est qđ inuēdit^r: qui dicit
hippo. Declarat autē nauigatio. 15

Quam uolueris magis ducere helle
boz moue corp⁹: quz uero statu
ere: fac somnū et noli mouere.

Sicut. n. motu irritat^r natura: ita et requie miti
gatur. Facta igit^r purgatōe fiat som⁹ et reges. 16
Helleboz periculosus ē sanas car
nes hūctus: spāmū enī facit.

Nemo inq⁹ sanis helleboz dāre p̄sumat: p̄cē autē
his quibus hūctis dūteperantia nimia supflui
tare facta est: et fort⁹ sūmmitati foris medicina
occurrat. S. n. supfluitas in eis nō inuenietur humores de
ficando facit spāmū. 17

Non febricitantib⁹ existentib⁹ si fiat
fastidiuz et cordis morbus et tene
brositas oculoꝝ et os amaricatū: sursus
pharmacia indigere significat.

Colera namq⁹ rubra distēperata sursum vāpo
rans fastidiū facit: cui⁹ sacrodo cordis morbus et
os facit amaricatū. Abfumentia vero cibi ē ab
latio desiderii. Cordis morbus in ore stomachi esse intel
ligitur: qđ antiqui hoc mēbru semp cor appellare cōsue
uerūt. Tenebrositas ē quāsi oculos corpe collis. Cui⁹
libz vī nimia obscuritas occurret: qđ sit et malis et pūgi
tius hūctib⁹ et ore stomachi p̄tēl. A cerebro. n. ad hūc lo
cū magna neru⁹ descēdit: vī si of stomachi parat nec ē
et p̄ ips⁹ actō aiata pariat^r: qđ vniuersalit accidit omib⁹
hūctib⁹ pūgitinis. Amaritudo i ore p̄p̄ie ē et cho. ru. et
bñ vicit^r: bñ appētib⁹ supioz indigere pharmacia. i. vo
mitu significat. 18

Supra dia phragma dolores sursus
pharmacia idigere significat. qui
cūq⁹ uero inferius: significat inferi⁹.

In nobilippo. ostendit oēs doloz sup dia phragma
idigere purgatione. Est qui pharmacia sursus pur
gari oportet: sub⁹ vō dia phragma purgatio inferior
est necessaria. Un⁹ et idigere vicit^r: ne i oi doloz supioz
vī inferiora pharmacia supioz vel inferiora dāda sit. S. qđ
his b̄ idiguerit: et id qđ sup dia phragmate sūt supioz idigē
purgatōe: qđ lenia sit: qđ sub⁹ inferiora idigent: qđ gra
ua. vī subdit^r. Quicūq⁹ inferius vadit: et inferi⁹ cogantur
ire: et his inferiora apperiat pota. 19

Quicūq⁹ in pharmacijs non sicut
cum purgant: non quiescant do
nec siciant.

Quidā cū pharmacia accipiūt: sicut statim: Quidā
vō nō illico: s̄ morā aliquantulu: qđ atigit ex nā
stomachi: vī ipi⁹ potiois vī hūctōz qđ in debet purgari. Et
nā stomachi si calidus sit et sic⁹ vī vtrūq⁹ aut nālia s̄
accipiet^r: aut p̄p̄ potioem: tunc enuenit^r. Et natura pos
tionis si acuta calida et pūgitia fuerit. Et humoib⁹ uis
purgatois si cho. ru. affuerit: his omnib⁹ sicut vicit^r

porcib⁹. sed si contraria adsumt: nō sicut veteres porcib⁹. si aut nimie purgatioe sint: sicut sequi sita.

Non febicitatib⁹ exsistentib⁹ si fiat stroph⁹: nel genuū grauitas: et lū borū dolor: deorsum pharmaia indigere significant.

Sicut antea purgatioe sursum necessario monstratur: ita hic inferiores oritur. Peripaciter aut intelligētib⁹ rō vna videtib⁹: h⁹ significatioe viderent. Extraq⁹ vero inuinit purgatioe: q⁹ de cōgruū lo cis: in quibuslibet mebris purgari o⁹ talia. quib⁹ talia i cōmoda fuerit: deorsū pharmaia fiat: q⁹ hūores graues sūt sub diaphragmate: cōsideret tñ vtrū febrix adit: q⁹ et febrix hoc multoties fieri solēt.

Bestioes nigre nel qualis sanguis sponte venientes: et cū se. et sine se. pessime. et q⁹ tūcūq⁹ fuerit colores plures magis malū: cū pharmino uero meli⁹. et q⁹ tō ples fuerit colorē: nō malū.

Igras egōes oīci sūt antiquos: et nō et cholera nūq⁹ nōdū habet acedines l'acumina: neq⁹ si in terrā decidit ebullitōes cho. n'attinetes: s⁹ sunt sicut sanguis vel grossi vini feces: que q⁹ in coe pmaneat neq⁹ inde exeat: mutare putrefiūt: et certā cho. n' parit. Splen. n. q⁹ sanguis fecē semp trahat: et oīs eorū midificet: et se inde nūtriat: sicut in libo de reb⁹ nā libo ostēdīm. Q⁹ inde supet stomacho remanet: et cū aliis suis supfluitatib⁹ id expellat. Si aut splen. put o⁹ de bis humozib⁹ epar nō midificet: aut sibi mīsa de bis teneat q⁹ tates: aut si ppter defectū has nō valeat retinere: exeat cū egōe quā dicit nigrā hypo. Quā sanguis addidit: q⁹ q⁹ sanguine nigrescet ē eas oritur. q⁹ ems hāc egōem arbitratī sunt ē nigrā: et nō alia de cā nigrescere: nisi q⁹ in intestinis oīū sit morata male autumare rūt. ipossibile. n. est modo egōem ē nigrā modo rubēā.

Nos aut in quadā pseritā vidim⁹ multos hāc egōem habuisse: et nō tñ plures obijit q⁹ enasissē. sed tñ si hō apparuerit ab initio morbi neq⁹ in augmēto sui: enasit infirmū. que aut in salubrit⁹ morbis ab initio l' augmēt apparuerit: et cā dissolutio cū corp⁹ fuerit: colorē rubi cūdū vel citrinū et nō aliū habuerūt. Egōes vō nigre in fine morbi et fecib⁹ sanguis assimilare: nimā incēdēm vel putredinē vidēt significare: sicut fit in cibis in stoma cho indigestia: qui in pessimos humozes et malos sunt mutari. Egōes ergo nigre q⁹ apparēt in morbi initio: nō bonū significat: q⁹ magnā passiōem epatis portēdāt: sed si post statū: aliq⁹ bonū significat: q⁹ nām monstrat humozib⁹ malis pualuisse: et eos a corp⁹ expellere. q⁹ tñ hypo. nō determinauit: sed alibi determinauit. oīa aut que pfecta sunt in crīstū apparēt statim. In subie quēt apothōmū iterū subitū. Egritudinib⁹ q⁹buscūq⁹ incipiētib⁹ si fel nigrū sursum aut deorsum erit: mortale. Sorsan in eo q⁹ dicit Spōre: hoc oedit intelligere. hoc. n. pōre lōgū tps p⁹ significare: q⁹ tñ bec egētio talis in toto vel plurimo tpe morbi fuerit. si. n. vno solo tpe i tellerit: morbi apparētē solū veniet ē dīxissē debuit. S⁹ q⁹ Spōre addidit: multū tps puto significare voluit. Qui q⁹ accepta porōe multe egōes exeat nigre: et laudabile nigras exire. sūt quoq⁹ diuersi coloris egōes bone sunt. ve rū tñ spōtaneā: malā nām et multā et pessimā et diuersas voluit monstrare.

Egritudines quibuscūq⁹ incipiētib⁹ bus: si fel nigrū aut sursum aut deorsum erit: mortale.

E si supior apothōmū monstrauit q⁹ tū bu. chole. n. viciū differat a cho. quā h nigrā dicit: et cās rude fierent oīi fm q⁹ oportuit: et q⁹ in initio morbi malū: in fine vō significet nō malū. Q⁹odo vō in hoc apothōmū aliq⁹ tū ad idē redire volo cā necessitatē future expōis. Et oū in q⁹ morbi ē in initio: nīllā quā faciat fm cursū nā ē expurgatio: sed pot⁹ accipiat ppe q⁹ tates in corp⁹ extra nām immozētes. impossibile ē. n. q⁹ nā maxime graua a morbo: neq⁹ ināc aduē aliqd vigerat ē fm sūt cursū multū opes. In bona. n. crīst. et laudabili necē ē cōtē pcedē: post quidē: oīdē expellē sicut hypo. in pma epidimie pncula: et octio inq⁹ pot⁹ dicit velocitatē crīst. et fiducia sanitatis. cruditas aut indigestibilis necesse est potēdāt malū exitū futurū: sicut nō crīst: seu coloris: vel morbi lōgū dīnē: vel moris: morbi vae reueritōis. bec hypo. Si aut post deoconē morbi quosdā nā malos expellat hūores: intelligim⁹ fm mūdifi carōem corp⁹ ē vī et cho. n. aut aliū malū hūores apparet post signū cōtōis: significat bonā et laudabile purgatiōē. si vō ē cōtōis et cho. bec vel q⁹ t malū hūores ante cōtōnē apparuerit: pessima signa sunt: q⁹ initio morbi coctio appere nō debuit: neq⁹ possit lucēre.

Quibuscūq⁹ ex egritudinibus acutis: aut multi tēporis: aut aborti bus: aut aliter extenuatis: si fel nigrū erit: aut qualis sanguis niger: sequēti die morientur.

Intēdit in hoc apothōmū: q⁹ si cho. p dīctā l' ege stio q⁹ t sanguinolēta appēat: et infirmo corp⁹ sine valde attenuata: necē ē mori die altera. Nā n. iam deficit in hōdī nō valēs vigerē vīdēt seu purgatiōē: et hos humozes malos matē: vī sit necē et ali hūores pualēat et extrinsec⁹ effluat: q⁹ nā nō sit talis q⁹ eis resistē valeat. q⁹ q⁹ ita sit: nō cōfēq⁹ sicut in aliis morbis: sic et i hoc morā morari. Mōstrauit aut hō in apothōmū pcedētē intellexit: q⁹ nigrū inq⁹ egōes q⁹ t. nigrū si quidē debere intelligi. Docuit et modū discernēdi inter egōem nigrā et cho. n. Egestio. n. n. sicut sūguis ē niger: a sanguine vō discernit: q⁹ bec ē coagulata: sanguis vō nō ē coagulat⁹. Itē egestio n. dīssert a cho. n. quā ege stio sit coagulata: cho. vō cōtōis: q⁹ nigrā ē et lucida sicut acetū pūgūtiua: et terre iniecia ebullit sicut acetū: egestio vō n. nullū horū habet.

Dysenteria si a felle nigro incipit: mortale.

Purima dysenteria et cho. est ra. q⁹ bozū būoz rum acumina excoztēt intestina nimio suo aut mine: quib⁹ ingerunt vulnera: multi tamē hanc euadūt infirmitatē: sed si sit et cholera nigra: impossib⁹ le est q⁹ succedat sanitas: q⁹ bic morbi a vulneroso can cō nō differat. q⁹ si eacer nācēs in interiorib⁹: dūre vel tarde sanet: et q⁹ talis sit l' o⁹ quo medicina possit apponi: q⁹to min⁹ in intestinis: vbi nulla pōt medicina sup poni. Concedam⁹ aut sub quadā hypoflast⁹: q⁹ medicina possit apponi: q⁹ tē egestio bec loca trāseat: nulla ibi pōt remanere medicina.

Anguis sursum quidē qualis

cunqz malum : deorsum uero si niger
erit: bonum.

In alio aphorismo iam ostendit de egestione nigra:
in hoc vo de hac ubi sanguis qñsque erat: siue
de ore siue de pte posteriori vñqz sursum dicit:
de ore solimodo r nō de naribz oportet intell: ac si di-
cat: Sanguis de ore erit: mali qñsque erat: siue ipso
sue: siue rube: vel rubicūd: vel purpure: niger: subtilis
aqueosus: vel pusillus: de posteriori vo laudabilis. si tñ m'
tus sit qñ fluxus: nō est bon'. opozt qz paulatim egrediat:
vt morido in nigredinē trāducatur. Si aut sanguis ad ali
qđ suat intestini: oportet vt arbitramur eē malū: qz pu'
melior est qz mul'. qui est flux'. Intelligit aut ex verbis
suis erire ab inferiori bonū signū eē: r hoc tñ nō certus:
sed abusus: vt ppēdam' nigrū erit: bonū signū eē cer'
tū r laudabile: qz tñ de ore erit in laudabilis ē qualis
cūqz erit. Sed hic nobis pōt obici: qđ supioribz' Sūū
erit: vt egestio nō sit bona: quā antea nigrā malā dixerit.
Sed qz dicit Nigrū: ipm est qz sanguinē dicit in epi-
dia erit nigrū de apēde oris venari: qđ manie dicit esse
curamētū r ē verū. Incidēt: n. melacholia opte curat'
si sanguis erat ab inferioribz': suspectos vo ad hūc mor'
bū bñōi sanguis venire nō pñitit: sicut bypo. Intellexit
sanguinē sursum erit: qualēqz malū eē: deorsū vero
bonū: sicut p emoroidas bon' erit niger si nā illi' corpis
multa qñratē inde habuerit. qz si nō: nō o nām pñitit
ad hoc affuerit: quū vñqz molestū sit: si pl' qđ oportet
at: vel si minus erat. 26

Igre egōes si a dysenteria hito :
ut intestioz carnes egerat mortale

Dysenteria ex vulnera est intestinis: que vulne-
ra si adhibe in initio sunt cū egōibz' qñ piguēdo
erit: sed si mox ē nō restringat: cū egōibz' qñ
pellicule de superficie intestini ex cōcata egrediat: r qñ
conice pellicis eē videt. Itē si adhibe pl' dysenteria mor-
res: ps substatie intestini os egredit: quo in tpe vulnera
bec in initio nec in augmento dicēda: sed poti' facta vel
cōpleta fore. Quz ergo in dysenteria erat de intestinis
que quasi frusta carniū valeat dici: sū bypo mortale ē
vulnera. n. in his locis but' qñtatit impossibile ē carne
creare: vel ea loca solidare. 27

Quibuscūqz in febribz' sanguis flu-
it multitudo undecūqz: in resum
pñōibz' uetres his humectant.

CAlor: nālis quā ex sanguis fluxu defecerit: nō
fmi qz os abū digerit: neqz in sanguinē trādu-
cit. qđ qz sit: necesse est p totū corp' diuidi nō
posse: neqz ipm inde nutrir: vñ hoc fuit cā humectandi
ventres plus qđ oportuit: quoad natura sua in virtute
redierit. 28

Quibuscūqz fellē egestiōes sunt:
surditate supeniēte quiescūt. et
quibuscūqz surditas fellēis egestiōibz'
supeniēntibus: quiescunt.

In hoc loco bypocras surditatē illam que stabi-
lis est ē insolubilis non intellexit: sed pot' eam
que in febribus vel in morbis alijs superuenit:
quā cholera caput ascedit. c. b. o. n. ru. quā vñ in in-
firmis audir' surditatē facit: quā quā nā in egestōe
emiserit: surditatē illā iam tollit. 29

Quibuscūqz i febribz' sextanis exi-
tibz rigores fuit differit sunt.

Rigores in febribz' r maxime acutis supeniētēs
crisim illico sequi oī. Sed si rigores i die critica
fuerit: r signū cōctōis appuerit: crisis illa bona
erit. Si si neqz i die critica: neqz signū cōctōis appuerit
crisis illa neqz fuit: cōpleta neqz bona: testat' bypo. in p'
ma epidimie pñcula: Oportet uidē bños quibus crisis
inuit' laudabilis fuit ogesti. Nos aut iam dixim' in p'
ploibz' qz signū cōctōis fiducialr sanitatē r crisis veloci-
tatē ostēdit. Itē crisis nō omni die venire dicit bypo. i
pñstid: idē i aphorismis his r pma epidimie pñcula: qđ
ocā coadinauim' oīa: r exposuim' qñ oportebat dici
crecice attrinētia in meracrisos: cōctōi vo pñmētia in li-
bro crisos sunt dicta. Itē i libro meracrisos: differitā
esse crisis septe diei monstrauim': quā bypo. hic tetigit
i febribz' sextanis si rigores fuit differit. differit aut byp.
tūēdit: aut malā crisis: aut incredibilē: aut suspectā: aut
infirmatē reducēda: siue morbi diurnitatē: que crisis
septe die venit cū pessimis accitibz'. Bec oīa in libris p'
notiōis sunt dicta: r expmētis sunt firmata. Bec autē si
quia repetā: timeo ne lōqz opus necessitate nō expēte:
quā iam in alijs expleuerim libris. 30

Quibuscūqz exacerbatōes fuit: si
qua hora febzis accepit: i crastinū
eadem hora incipiat differita.

Morbi in initio aliquē febris inuadit hora ter-
tia diei: post cessant aliqua hora diei: altera die accipit
in eadē hora qñ inuast pñs. i hora tertia diei: r quocūqz
tpe dimittit: codē tñ tpe tertia die accipit r qñta: vt nūqz
mutet' suū accipe: sed tñ ouerfat' cessare morbus in his
qñ iste elōqz magis eo cui' incipit ouerfat'. qđ bypo. in his
verbis suis intellexit. Alii dicit' tñ intellexit: qz si febzis
pñi diei hora tertia incipit r onocēda dimittit: i crasti-
nū vo. rñ. accepit: r sic ex ordine vt suus pcedēt' initii sit
sequētis diei: differita. qđ dicētes nulla rōne vñt: neqz
firmare pñt expmētis. Itē dicit' aut bypo. differita: quā
mor' dur' r diurn' sit: ac si dicit: si tpe accessiōis eq'
le fuerit quotidianē: siue tertianē: siue qñtanē: differita
se. rñ paucis vel multis moraz boziz. Hoc aut dicētes
pimēto pñt firmare. Lā ē: qz si se accessio instabilis sit:
nō interpolādī tpe vñū custodit: si si firma r stabilis sit:
tpe vñū interpolatōis nō dimittit: tūc qđ dissolutio eius
pura ē in instabili ex necitate est facilis. Si nā mē febris
fuit firma: vñā interpolatōem custodierit: necia ē me-
dicina fortis: que moueat r spaciū etiā tpe. Hoc bypo.
differitā intēdit. 31

Laboriosus in febribus circa arti-
apostasas sunt.

E labore dicitur qz ei' cā sit nim' mot'. r hic la-
bor cert' of' r absolut'. Est aut labor ali' qñ non
ex mltio r forti motu: b nō of' absolut' sed po-
tius diffinit'. i labor spōtane'. Labor ē nimio motu
nim' calor: in cōcatenatōe mēbz sedē: neqz admirādū
si in his locis apostasas exorte fuerit: qz quatenatōes
pl' qđ oporteat calefuit: nec ē collectōes apostematū si-
ant. Labor vo spōtane' bños ad cōcatenatōem hbit:
si ē i oī morbo solet fieri: cui' termin' ex vna re succedit
in spacio. i in spacio cōcatenatōis in bñozibz' appato re
cipiēdiē. In quibzda morbis apostasata raro solent fieri:
in morbis aut ex labore apostasas fuit plurimē: maxie

in spontaneo labore: si labor ille fit ex nimio humoribus. Sic autem apothomus sic debet intelligi. Laboriosis quoque modo in febribus apothomus in articulis et circa maxillas necesse est nasci: quoniam cum sit febres humoribus illos ad caput mittit: quos deinde illa caro mollis quod est circa maxillas recipit. Si autem humoribus in acellas vel in lingua deesse dicitur illa caro mollis quod ibi est suscipiet: unde apostemata necesse est fieri.

32

Quibusque resurgit ex moribus si aliquid doluerit ibi apostemes sunt

Resurgit enim morbi habuerit et hoc eadem labor sit: dolor potest dicitur: sicut ante dixi et inuenisse: et in hoc loco quod dicitur doluerit: nimium motum oportet intelligi: et inde labor pati. Ego autem vidi hoc minus a moribus resurgentes: quoniam in corporibus suis humoribus non dolummifficari: qui fuerit morbi materia: sed ad hoc remanente in eis aliquid quod dicitur: quod dicitur in febribus fatigaretur moribus ut inde diceretur: et apostemata ibidem sunt nata: quoniam cum labor fuit: dolor vero signum laboris: quod vbi fit motum nimium: virtute deficiente: calor augmentatur et dolor: quod humoribus ad ea membra deesse dicitur: sunt signa apostematum incipientium: calor vero et defectio virtutis et motu materiam cum sunt collectio apostematum. Sic ergo hypochondriacum laborem autem utrumque verum: sed hoc vix interdu melius dicitur: quod autem ex labore non auerit: debuit itaque subiectum aliquid fatigauerit membris. Uterque enim apothomus potest esse: si vix intelligi: vbi dicitur: Laboriosis et febribus etc. Sic vix apothomus quod modo interpretatur: laboris illi tunc dat intelligere: quod ex egritudine resurgentes panis. Uterque vbi subiectum et ad hoc exponendi: laboris autem egritudine potest dicitur.

33

Ergo et prius doluerit aliquid ante egritudine: illic confirmatur egritudo

Nulla differentia est videtur: si hic apothomus superius vixat: et oes tres sunt vix apothomus: hinc singuli ab invicem sepe: quod monstratum quod tres sunt vix: et quod singuli singuli prime autem sensibus: hinc rursum aliquid dicitur sum: quod tres sunt vix: si infirmum in sua infirmitate laboris senierit: oportet apostemari in articulis et maxilla in maxilla. Si vix egritudine exis aliquid membris fatigauerit: aut ante infirmitate fatigauerit eodem membris apostemandum erit: quod humoribus semper ad membra fatigata currere solent. Hoc oia hypochondriacum intelligenda in moribus suspensio ad apostemata facienda: non in illis quibus crux cum purgatur venit. Ego autem monstravi quod vix quod vix intelligenda: quod si quis notare velit: libri criticos si sunt legendi.

34

Si a febre habito tumore non existente in faucibus tumore capere supernenerit: mortale.

Quod si febre habito dicitur: absolute sic potest intelligi: licet si dixerit: Qui si febre et si tumuerit: et si febre singulariter posuit vix quodam deimmanit: sicut in epidemia facit: sicut vbi in multo loca dicitur: febre habuit: febris est acipit: vel febicitant. non absolute qualibet posuit: sed determinate tunc forte intelligitur. Potest tamen etiam vix sine febre fortitudine suffocatoe superuenire: repetere sit mortale: si sit nimia fit certum signum infirmum: non eadem est moris magis fit cito. In tali enim febre sicut monstravi in libro de corruptione spiritus: multi a eadem trahi est necesse. suffocatur autem pusillim: vix potest trahi

suffocatur igitur moris magis certa significat. Minoratur enim abest in aeris attractu: propter quodam stricturas in instris spiritus. Moris enim quod non venit ex angustia in instris spiritibus: ex sola ablatio est spiritus: non est suffocatoe. Si forte autem spiritus: aut ex defectu virtutis peccat: mouetur autem in nimia frigiditate in fonte vite diuante. Icoed. Suffocatio vero ex angustia vix spiritus est sine dubio: que autem ex plenitudine est spaci in peccat: et pulmonem mediat: aut in spaciore ipsi pulmonis: aut ex apostemate in pulmone vel canalibus suis: vel in capite canali: quod gutt vocatur. Aliquid etiam apostemata in spacio quod est ante gutt: si in faucibus. Lib. inquit Domer: et potest fauces transgredi, hic fauces intellexit: vbi gutt meri versus os iungit. bryo. quod hinc eadem loci fauces vocatur: quod dicitur: Tuoze non est ante in faucibus: quo in loco inuenit: quod os bene apiente loci ille possit videri certissime: de gutture vero non taliter fit. Sicut ergo bryo. dicta talis intelligenda: si febre habito suffocatoe superueniente subito si non cum tunc in faucibus: mortale est. Antid apostemata tumore dicitur idem est intelligi autem de apostemata tripliciter est cum dolore: quod a mortis pblegmone vocat: quo non calor significat et in dolore: et sine dolore et cum curia scilicet appellat: vel sine dolore et non durat: tumore siue mollicies nuncupat. Moris autem oem autem postponit oem superfluitatem in subiectis membris collecta vocat tumore. Si autem videris fauces non apostematas: et subito suffocatio superuenit: passio in solo gutture est intelligenda: quod suffocatio alius de non venit sicut dicitur: igitur subito hic de gutture dicitur venire, apostemata enim in pulmone non subito suffocatur: sed ab initio paulatim augmentatur vix: ad statum tunc suffocatur. Idem facit et vulnera pulmonis. idem quod fit cum spaci in inter peccat et pulmonem sanie est repleri: que sanies ex rupto est apostemata: vix suffocatio tarde venit: apostemata in canalibus pulmonis facit curia spiritus: non suffocatoe forte propter foraminis latitudinem: et si corpus subtilitatem. non enim impleat apostemata canale pulmonis: quod necesse est et solo gutture suffocatoe subito venire vix vix spiritus sunt angustie: que lacertis suis cum pelliculis suis spaci curia spiritus apostemate superueniente opilat. hoc autem apostemata quidam mediet vocat: quoniam alii chimachia quidam alii simichia. Simichia si apostemata sit in lacertis et faucibus. Lib. michi si in lacertis a gutture exeat: necesse est et vix gutture dolor sit illi. Hoc idem in pnothid affirmat: fauces inquit dolentes et non tumores cum angustia et molestia: cito suffocatur et occidit: sed tamen in hoc apothomus non noiaf dolor. Arbitrar: et est sine suo die nos posse intelligere: aut intellexit esse possibile hac suffocatoem sine dolore veni quod videtur esse verum. possibile enim est et nimia humiditas pblegmatica ad pelliculas interioris gutturis veniat: et apostemata sine dolore faciat: aut lacertorum guttur aperientium motu auferat: unde vix stricte suffocatoem cogit facere. et hoc idem potest fieri si siccitas in lacertis interioribus gutturis dicitur: et ista icoed in nimis extensio: et iste vix inde striganf. Ego autem monstravi in libro de voce: quare sunt isti lacerti: et quod claudat et aperiat: et inde babebat incoadationem.

35

Si a febre habito collum conuertatur ut nix possit deglutire: tumore non existente in collo: mortale.

Quoniam tumore habito noiaf bryo. non dicitur loca in quibus: si appetit: sicut superius dicitur in faucibus: fecerunt. Ergo: vel in faucibus: quod intellexit: vel nix in toto collo apparene de intrinseco: vel

35

possit videri. Quod cum fiat: neq; infirm; trasglutire va-
leat: necesse est mortale sit. Et aut vel de apostemate in
lactertis meri: v; in subfistia sui. In hoc eni loco inulta
nobilita mēba sunt aduēta. In hac: pellicule: spōdiles
nerui: ligamēta. Qu; igit apostema nernos et ligamēta
mēbrozū ybi ipm est attrahat: necesse est spōdiles moue
ant intus: aut in partē vnā. si. n. nerui extēdāt: et ligamē-
ta de parte alterutra: mouebūt spōdiles in partē eandē:
si de ambab; parib; mouebūt iteri: qd meli; expulsiuo:
quon libū bypo. de mēbrozū dislocatōe explanauero: i
quo dicitur. Tortura spōdilis ex motu suo interiori est: et
apostematib; indigestio. Idē ē eodā. Sibb; retro ex oistē
leat; est spōdilis in interiorib;. In secūda pēcula epidi-
mie hāc spēs mōstrauit esse squinatē: Passio inq; sequi
natie sit et spōdilib; collū iteri se mouētib;. vnde et loc;
cōcū; apparet exteri: q; dolet si tangat. Quib; ex vbi;
quādā tortura spōdilis. iteriozū offēdit. In hoc apbo;
rismo oēm torturā dedit intelligere oicēs: Si collū cō-
uertat; et. bec. n. verba oēm cōuersionē spōdiliū q; extra
nām est sunt significātia. hūc aut tōmre i epidimia co-
loz addit: sed retineat hic: q; inde colligē necesse vidit
dolore calido apostemate. Sed forsan hic intēdit tortu-
rā et nitiā siccitate et solari mortuū dicit. Torturā. n.
de apostemate nō necesse est mortale ēē: sicut illā quē ē
de suffocacōe: q; molestie in suffocacōe et nō trasglutire
nō sunt eque: nisi cū forti tortura: et nō trasglutire et sic-
citate sunt nimia: maxie cū febriū fortitudine: ac si dicer-
ret. A febre habito et. nimia siccitas supueniēs hūc mē-
bro et febrū; est: que in hac passioe signū et cā sunt mor-
tis. signū: q; mōstrat torturā et q; fecit. causa: quia
mōstrificat: sicut et cetera passioē. 36

Febriatū si ceperint sudores bo-
ni sunt tertiani: quitanti: septeni:
et qui nono die: et. xi. et. xiiij. et. xvij. et
xx. et. xxi. et. xxiiij. et. xxvij. et. xxx. et. xxxi
et. xxxiiij. et. xxxvij. et. xxxix. Isti enī
sudores egritudines indicant. Quia ue-
ro ita non sunt: dolorem significant:
et longitudinem egritudinis: et conuer-
sionem.

Non solū sudores: sed etiā multe egōes: et vānariū
q̄ritatez: et apostemata post auricularas: et in arti-
culis sunt laudabilia: si in dieb; ceticis appeat
si ita vixit; sufficeret. Sed nō intēdit hic oia cris signa
osidere: nisi hūmodo sudorē et dies ceticos ante. l. ene-
nirē. Moxb; n. hos terminos trasfēntes nō crisi; cū sudo-
ribus si tū faciet: neq; cū egōib;. sed poti; cū dissoluti-
bus paulatī exēbit; vel cū apostematib;. Expimēta. n.
attracta: q; nō ois vieriū numer; ceticia dieb; ē attribue-
dus. vnde mirādū de eis qui cū nullā cū differētiā in
dieb; q̄ritū ad crisi; et bonū ēē hūmōi hōib; n. acq̄cerēt
expimēta: et intelligatē causas spaciozū tpiis: sicut nos
scim; in meracrisioe: vbi oīdīm in ambab; pēculis po-
ribus qdā prius medicis de bmo oib; reb;. et in tertia
pēcula eārū causas. Multe aut sunt diuersitates harū
vieriū in multis libris: quon cum quis ponat numerū ipoz; p-
ut voluerit. Sed ego fm bypo. numerāui: sicut inq; scri-
ptū inueniē in epidimia: et p̄nositas: et in hoc libro quē
numerū quon coadunāui in libro crisioe et meracrisioe
posui. In hoc libro incipit bypo. a tertio: q; nūciat q̄ritū
in vreb; mōbris. Post subinfert q̄ritū: q; crisio nō

venit in q̄rito: necesse est et appeat in q̄nto. Ego aut qui
tū postposui tertio: q; ita in oib; libal inuenio: nec in ali-
quib; libris q̄ritū inueni: scio tū quartū inūitū ēē in ceticis
dieb; l; bypo. hic p̄termittit: vel forsan q; p̄m; hic l; vbi
scipit: quē si bypo. retineat: bac de cā tū fecit: q; ois
moxb; pacū; cui; crisis sudorē p̄tendit in tertio vel quarto
pl; q; in q̄rito est futur;. In q̄rito ē rar;. q; post nimia i
uestigatōem inueni. Est aut bec cā q̄re bypo. q̄ritū p̄ter-
misit: q; in principio interpolatōis pacū; mōbi eraceret
bardes et oistētie grates debet ēē: altera vō in tertio. In
crisi. n. sine dubio mox; vstē ē pacuioz;. Itē quoz; mox;
bonū interpolatōes in iparib; dieb; sunt: velociorē crisi;
faciūt: in parib; tardiorē. v; si interpolatōes mōbi in p̄
mo ipari fortiores nō sunt: et mox; n̄ stat. pl; q; dūm
tabi interpolatōis magnitudo in parē uerit. bec ego
intēdi de q̄rito. In sine hū; apbozūm qdā. xxi. qdā vō
xxiiij. alci p̄terit. ego at vtrūq; ceticū ēē credo: s; xxiiij.
est certio: xxi. l. i. et p̄termittit: q; inūitū ceticoz; die;
i oluturnis mōbris ēē oīdīt. die. n. ceticū inūitū p̄cedet
xl. q; tū cū sudore vērī rariorē est. xxi. xxiiij. inūitū. 37

Rigidi sudores cum febre acuta
quidē facti: mortē significāt. Cū
molliori uero febre: lōgitudinē egritu-
dinis significant.

Quod hic dicit certum cōstat esse in expimētis.
oportet tamē causam inuestigare: quā enī in
possibile videt esse boiem calidissimā febrē habē-
re: et tamē in sudorē frigesce. Sed est intelligēdū nō
ibidē calozē esse febrē: vnde frigid; sudorē emegit. q; si
ēē: necessario sudor calesceret. Sed quon sudor et eutem
ereat: que possibile est ut sit frigida: pot; et sudor esse frigi-
gidus interiorib; calefacētib;. Nos aut mōstrauim; tes-
tes nō esse: nisi ex quozdā humozū putredinib; q; hū-
mores aliq; in toto coze putrefiūt: aliq; i quolib; suo
uale. Si aut vtrūq; cōueniat: ut putredo sit in vasis: et ca-
loz naturalis mēba substātiaia regēs: vel iā exticū sit
vel vicin; extinctōe: necesse est ut qd purgās idē egrediat;
frigidū habeat; neq; strariū est: ut calor febris i suo acu-
mine p̄nāeat: et sudor frigeat: vnde et mortē significat;
quia mām ostēdit ēē nimia et frigida cozi vianē: quā
neq; calor febris neq; calor naturalis: calefacere potuit
In febre vero molliori possibile est infirmū sanari: quon
nā mām illā frigida et humidā longo tempe digesta sit.
Febriū ergo acuta et signū mortis ē et cā. cā: q; coz; ois
soluit. signū: q; humiditātē cozi vianē frigidissimā pot
tēdit: quā neq; calor febris neq; calor nālis calefacē po-
tuit. Febriū vō nō acuta s; poti; mitis et q̄ta: cozi nature
spacia: q; mām illā digerat neq; coz; dissoluit sic acu-
ta: nō ergo mortē designat. 38

Cubi in coze sudor: ibi egritudi-
nem narrat.

Ite poro inuui; ut si totū copus morbo v; ma-
teria mōbi aspgat: necesse est et totū coz; pur-
getur sudore. Sudor. n. nālis nihil aliud est q; pur-
gatio nature ex nimis supfluitatib;. q; dōa cris esse ap-
probat; aut hūcital mōbro cogēte a coze p̄soluit: qd
quoquo mō fiat ex sol; ill; locē vbi regnat infirmitas. 39

Cubi in coze calidū ul' frigidū:
ibi egritudo regnat.

Utiq; in mēbro coziū calor vel frig; merite
necesse est ibi mōz; sit. Significat. n. ipm mēbr;
et sic expimēta: vnde est et mōbidū. 40

Eubi in toto corpore mutatio
est corporis aut infrigidat: aut stari
calidus fit: aut calidus alter ex altero fit:
significat longitudinem egritudinis.

Multis videris et multa miam: longior est hinc
una et non multa. Natura in puo rpe non pot
multa et ovesam ogeret miam. multi: naq; buo
res dūteparie quat: talia solent facere signa. Dilegma
quide et cho. n. infrigidat: sanguis vō et chole. n. calefa
ciur: deniq; et vnuquisq; humorū fm se calozē facit. lō
ga igitur est egritudo: qm alter alteri nō cedit. i. qm alter
impedit digestiōem alterius: et vtrūq; remanet in sua
qualitatibus.

Eldor multus ex somno sine aliq
manifesta causa factus: significat
qm corpus plurimo cibo utit. Si uero
cibū nō accipiet hoc fiat: significat qm
indiget euacuatiōe.

Quidā medicorū ita scribūt hūc apbozīm: Si
dor mult' in somno sine causa manifesta fact':
ali' sine aliqua causa: quo. i. etiā si nō scribat: tū
intelligit. Inuenit naq; sudor mult' in somno: aliqñ q
dem ciborū: aliqñ vō humorū ipotumitate. Inq̄rēdū est
igit ab eo cui accidit: qualis et quāta cetera sua sūt. si. n.
ex cibus sūt: facile soluit. si vero ex humorib': euacuet.
mult' naq; labor multaq; fatigatio: sudorē facit. ergo qm
in humorib' vel cibus digerēdis laborat: nā sit sudor: ne
cessario. Inuenim' .n. hippo. i. multis libas suis hūc re
nōs p̄rmissis arbitrat: nōs posse intelligere. bene. n.
capitū accitit: quā apparet nō esse exteriora: sed pot. u.
interiora. Mult' .n. sudor dicit: qd si nō mult' sit: ex de
fecto est virtutis: vel ex raritate corporis. Mult' .n. duo
bus modis est: aut. n. cibo multo ante morbū assumpto
qui cā est bmo mae: aut ex cibi in morbo illo assumpti
multitudine: qui si fuerit ante morbū purget: p̄ lens ab
stinentia corrigatur.

Eldor mult' frigid' uel calid' sem
per finēs: frigid' maiorē: calidus
uero minorē egritudines significat.

Sudor die cretice dicit' est ante: sed sudorē toto
rpe morbi sine crisi apparēt hic modo dicit' tā
de. Sudor in q̄t frigid' maiorē egritudinē: calid'
dus vero significat minorē. qu: ambo multos humores
significat. frigid' frigidus: calid' calidus: vnde et hic ma
iorē egritudinē designat: quia multā mām cū pauco ca
lore ostēdit. Ecce tra vero calid' sudor: multū calozē cum
pauca m. i. iō minorē ostēdit egritudinē.

Ebres quēcūq; non deficientes
tertia die sunt fortiores: piculose
quēcūq; uero sic defecerit: significat
qm nō periculose.

Ebrius. n. nō deficientes: nec nām defecere: nec egrus
cibū sumere p̄mittit. P̄terea et quis in dia trit
l. in tertis dieb' in quib' minui debet: fiat for
tior et crescat: quia subit piculū fieri: quē passioēs nō
crescit: sed in diatribis semp paulatim minuunt: piculo
se nō sūt. Hippo. hic inēdit febres nō deficientes: in q̄
rum mūdificatiōe corpis nō sūt interpolatiōes. Qd v

etū siquis inuestiget: sic se habere inueniet. Febres enī
deficientes: et earū in tertio die interpolatiōes quoquo
modo sūt in te polare: nō sūt molestae: quia nulla defici
est nō molestā: nisi illa quē corp' mūdificat: et interpo
latio sua fortis sit et longa. si enī brevis fuerit interpolati
tio: sicut in vera tertiana est videri: et accessio minor
sit. rīdiorq; solū nō molestā: sed etiā cito cessat. Si aut
tempa sūt accessioēs maiora rī. sūt boarū. similiter aut
salubria et nō molestā: sed tamē longiora q̄ vera tertiana.
Unde etiā dicit febres mūdificantes corpora in accessi
one sua nō sūt molestae. Non enī sūt ex apostematib'
in visceribus: neq; ex pessimis humorib' putredinibus: se
brez aut bmo: i. mō mūdificat et corpora de se.

Qubuscūq; febres lōge: his do
res et pustule sūt in articulis.

Hoc aut nō semp cōtingit: nec alia buuimodi.
Causa vero horū est: quia occurruntates morbo
rum: aut ex materie multitudine quārit febres
sunt: aut ex grossitudine sua: sūt frigiditatis sue: quē qz
contigerit: necesse est multum temp' digerēdi. ex multo
aut tempe natura debilitata per cōueniētiē regiōis ma
teria morbi nō valens emittere a nobiliorib' mēbris au
t ignobilia mām morbi cogit transmittere: vnde et causē
sunt apostematū: et bonū humorū in articulos defecēdi
tūit: et his dolores sūt.

Qubuscūq; ex febrib' resurgētib'
aut pustule: aut dolores sūt in ar
ticulis: hi apliorib' cibus utit.

Hic loquē de resurgētib' ex egritudinibus: qui
quam accipiūt cibos p̄ q̄ oporteat: necesse est
nascant morbi: ex nimia plenitudine sua: maxie
quā vīr' eorū sit defecta.

Rigor incidit febze nō deficiēte
debili exite virtute: mortale.

Non dicit Incidit: nisi ac si iam sit et ante non
fuerit. inq̄rēt enī quis semel eueniet viderē
signif. care. Si aut diceret Incidit: rigores mlt
toties euenisse significaret: sed si semel eueniet: non est
certū signū mortis siue bone crisi: quia hec passio sit ex
defectioē virtutis. tremor enī in debilib' factus: et iurus
et extra: virtutē defecit et calozē monstrat. quod aliqñ
est signū mortis: et aliqñ sequit' crisis: quē si etiā molestā
sit: bonū futurū ostēdit. Si aut rigores multoties euenie
runt: et febzis non defecerit: h' virtus fortis sit: non tamē
laudabile erit. si debilis: mortale. Si enī rigorē purgatio
sequat: et febzis nō dissoluat: necesse est corp' dissolui
quod vīr' eorū sit defecta. Si ex defecta virtute cōmōtēd' rigori
et eius molestatiōes nō patiet: aut ex purgatiōe aut
gmentate defectiōne virtutis. Si vero rigor sine purga
tione fuerit: neq; b laudabile erit quāb' ex causa. b enī
accesio est causa defectiōis virtutis: signū est calozis defi
cientis: qd rigorē purgatio cōsumit sed vomit' vel sudo
ris: qd qui nō addit: debilitatē mōstrat virtutis.

Elcreatōes si in febrib' nō deficiē
tibus liuide ul' sanguineae et fetide
et fellae sūt: oēs male sūt. egeste uero
bene: bone sūt: et fm secessū: et fm uri
nas. i. si uero nō aliquid utilitū egre diat
p̄ hec loca: malum.

Est qd apbozifmus debet esse brevis: ita debet
rer abbeuialle omnes purgationes que ex mala
materia sunt: et bene purgates sunt infirmo lau
dales. Si uic bippocrates taliter intedit. **M**onstrat
enī tria genera purgatiois. vni ex ore cum excretionē:
alterū cum egfectione: tertium cum vna. **P**ostq̄ inuēti
gunt species purgatiois. cum creatioe dicens: **L**uide:
sanguine: fende: et choleric: et que omnia creatiois sunt
actiōes. **E**st enī malam materiā purgantia: qualitates
malas fuisse mōstrant in purgato coepte: tamē aliquādo
purgatio est sicut purgatio eriginis in putrefacto apo
stemate: que nō iuuat morbiū illum cuius causa eruit.
Aliquādo erit purgatio illa sicut sanies rupti apostema
tis: quā sequit̄ mūdificatio laudabilis membri infirmi.
signa vero bonū esse qd egrediet̄ mōstrantia: sunt mate
riā maturitas: et corpis tolerātia: et subleuēis infirmi le
uitas: morbi natura: tempus quoq̄ et etas: et regiones: et
infirmi natura. **F**inis vero huius apbozifmi in libi in
uenitur duobus modis. **U**nus taliter sicut hic scriptus est.
si vero non aliquid egrediet̄ vtilis pro locos hos: malum.
Alii libi carēt nō si vō aliqd vtilis egrediet̄. malū. 48

Non deficientibus febribus: si
que quidē extra frigida fuerint.
que uero interior ardeant et sitim habe
ant: mortale.

Potest inuestigari: hec accidia possunt esse
in febre nō deficientē. ego enī hec accidia: neq̄
vidi: neq̄ esse cognoui: nisi in febribus pacatis
et communis: si periculose et pessime sint: sicut in febribus
lis paritis: in alijs nō. neq̄ in acutis febribus salubribus: neq̄
in tertianis que calidiores sunt alijs. **Q**uō vero iūrit̄ cum
diceret: **N**on deficientibus: nullam differētia inter alias
et liparias intellexit. Sed sicut quid dicit: **I**n spondilibus:
nō solū in spondilibus dicit: sed spondilibus ocat: mōstrat
se intendisse nūq̄ spondiles: nisi in oculo esse: ita et hic si
interiora ardeant: mortale. In quibūda febribus solus: si
non deficientibus intendit. **C**ausa boni accidentiū apo
stema est calidissimū de genere phlegmonū et berisphila
rum: que sunt causa sanguinis trabedi ad locū mem
bri apstema sit: unde et incēditur interiora: et cutis fri
gescit exteriora: sicut videt̄ i sitio rigoris i febribus. 49

Non deficientibus uero febr
ibus si labium aut oculus aut sup
ciliū aut nasus distorqueatur: aut nō
uideat aut non audiat: iam debili ex
istente corpore quodcūq̄ horum fiat
prope mors est.

Otura sit in membris cum extenditur lacerti
iuncti ipsi verentes se ad radices sui originis.
Spasmū uero et tetanum patitur neruit: aut ex
causa calidi apstemat: aut ex nimia frigida situe ne
citare: que si neruis eueniūt: molesta sunt: maxime i nō
deficiente febre et infirmi debilitate. quodcūq̄ enim bozū
duozū appareat: mortis vicinitatē ostēdit: maxime si nō
videat neq̄ audiat: virtus enī sensuālis est defecta. 50

Si in febre nō deficientē diuisa in
puenerit et desipientia: mortale.
Liquidā hec accidia vtrāq̄ de ena sunt cau
sa sicut cerebri passione: unde q̄ sit spūs ma
gnus et rar⁹ in p̄noctis dicit. Aliq̄ ista diuisa

est ex passione in quibūda instrumentis spiritalibus
habita: quia cum apostema in interiori costarū sit pellicu
la: vel in pulmone: sive cetera passiones pectoris et pul
monis: mutatur spirit⁹: que omnia molesta sunt et per
iculosa: maxime cum febre acuta: que cūbis morbis sem
per contigit. **Q**uō autē dicit **I**n febre non deficientē: sipe
riori assimilatur nostre sentētie. 51

In febribus apostema non solutū
ad primas crises: longitudinem
egritudinis significat.

Quod in hoc apbozifmo dicit: palam esse videt:
neq̄ necesse fuit vt diceret. **S**ine dubio enī ira
est: vt si apostema in p̄ma crisi non deficiat: mor
bi longitudinē potēdēt. **P**rimā crīsim nominat iūrit̄
future crisis: ideo longiorē morbiū designat: quia nimia
morbi mām designat: que p̄e multitudine etiā ante ter
minū procipt. 52

Quibuscūq̄ in febribus aut i alijs
egritudinibus voluntarie oculi la
chrymantur: nihil inconueniens. **Q**ui
buscūq̄ uero non fin voluntates: in
conueniens.

In p̄noctis dicit̄ est: qd lachryme de oculo
fluente: non sunt laudabile signū: cum inq̄
oculi nihil patiūt: neq̄ opthalmia: neq̄ palpe
brarū asperitate: et similia. **L**achrymā enim flux⁹ sine
oculis patiētib⁹: neq̄ ex volūrate infirmo defectōem si
gnificat cōrentiue virtutis. **N**on autē qui in fine huius
apbozifmi peior: cōparatiue dicit: bene dicit. **E**rror enī
fuit in p̄noctis hoc scribētis: non hippocratē. 53

Quibus in dentibus in febribus li
mositates fiunt: fortiores et diu
turniores fiūt febres.

In mositatis causa est nimis calor: quo humidi
tas phlegmatica desiccat. 54

Quibus plerūq̄ tussis sicce et mo
dice prouocate in febribus utenti
bus: non ualde sitientes sunt.

Ecce tussis intelligitur quibus nihil creatur:
que aliquādo fuit et mala complexio: ideo instru
mentis spirit⁹ dominatē: aut ex guttibus asperi
tate: vel ex subtili et parua humiditate. **E**t quodcūq̄ bo
rum fuerit: necesse est pulmonis cānales humectare.
Si autem ex asperitate sola sit: oportet vt ex motu tu
sis pulmo humiditate attrahat ex vicinis locis: unde nō
valde sitient. 55

In bubonibus febres facte: oēs
male exceptis ephimeris.

Ania febribus vni dicit ab hippo. vocat ephime
ra: que aliqui veniūt ex apstematib⁹ que in ascel
lis sunt in inguinib⁹: alijsq̄ corpis carnib⁹ mol
lioribus: quorū causa est manifesta. nisi enī sit manifesta
et appareat apstema tanis et febris illa nisi p̄pter aliq̄
viscerū calida apstemat. 56

Ebricitanti sudor supueniens nō
deficiente febre: malū. plōgas enī
morbi: et humorē plurimū significat.

Ibi apbozifmus superioz cōtinuasset. vbi su-
doz multus calidus dicit: et frigidus melius esset.
mōstrauit tamē hic vnde malū sit. non enim sa-
tis est: quod morbus non deficiat: sed etiā longitudinē suā
nūciat. causam lōgitudinis mām nimīa esse mōstrauit.
que quā fit nimia: necesse est temp^{us} prolonge qd hanc
causam consumat. 57

Aspasmo et tetano habito febris
supnueiens soluit egritudine.

Etan^{us} est species spasmi: in quo tamē qmō mē-
bri sit spasmatus non apparet: nisi quādo ante
et retro extendit equaliter. vnde et p^{ro}prie tetanus
extensio dicit^{ur}. Spasmi ergo triplex est generaliter: aut
enī est ante: aut retro: vel etan^{us}. I. vtrūq^{ue}. Causa spasmi
sicut dicit hippocrates: aut plēitudo est nervosū mēbri:
aut inanitio fuit: qui spasmi^{us} quā acutā feb^{re} sequat^{ur}: ex
inanitione efficitur. si antecedit^{ur}: necesse est ex plenitu-
dine fiat. Et hūc spasmo si febris superueniat: dissoluit^{ur}
humiditas calefacta humiditate sua: ad quem curandū
taliter medici intēdūt. Qualit^{er} sit post feb^{re} spasmi^{us}:
mortalis est et pessim^{us}: qd vō ante non fuit. 58

Acausione habito rigore supnue-
niente solutio fit.

Bi de rigore disputat: in eodē libro dicit causā
quia rigor aliq^{uando} fit de hūcibus choleris: velo-
citer se mouētib^{us} in mēbri sensibilib^{us}: quē qd pa-
tiuntur necesse est: et sudore supnueient: vel cholerico vomitu
soluit^{ur}: quia hūores cholerici qui mām sit acutē feb^{re}
erectis immiscit corp^{us}: vnde et febris soluit^{ur}. vii. hippo.
Causa acutē feb^{re} venas est offensa dicit^{ur} in estate: que tūc
hūores cholericos sibi trahit et cholerico genere. 60

Tertiana vera si non indicatur in

Septem periodis longissima erit.
Nulla inter causam et tertianā differētia est: q^{uod} am
ad mām vnde generat^{ur}. ambe eīz nascit^{ur} ex cho-
lera rubea. Sed tri causam est qui ipsa cho. comi-
nēf et augmētēf ebullit^{ur} intra venas cū sanguine mixta.

Tertiana vera qmō moueaf p cop^{us}. Vera tertiana eāq^{ue} nām
suā suat: in qua pura cho. ru. distat et mīta. Tēpore quo
q^{ue} est iusto regione: et etate infirmi: cōplexiōe simli calidis
et sicis: tertianam huiusmodi necesse est cū rigore interpolari:
et cū sudore vel vomitu cholerico: siue cholerica egestione
suā accessione finiri: siue etiā cū omib^{us} his: Quod q^{uod}
sit: et exacerbatio sua multo min^{us} est quiete. tota eīz inter-
polatio duob^{us} dieb^{us}: et duab^{us} noctib^{us} cōplef. Vera t^{er}tia-
na non plus q^{uam} tri. dieb^{us} et exacerbaf: vñ hippo. Pululmōi
tertiana lōgior: in vii. periodis finit^{ur}. q^{uod}tm eīz p^{ro}ptina
in vna die facit tri interpolata in vno piodo. vii et iud: cas
fm numerū periodoz. vii hippo. hoc idem in p^{ro}gnostica
intēdit: q^{uod} q^{uod}rtana feb^{re} noiauit dicens: Iudiciū q^{uod}rtane
est si hūc rōz. T^{er}tios at puidētes q^{uod}rtane siue tertiane crī-
ses: fm piodos indicam^{us}: eas nō fm dies. Septes at piodi
tertiane vēit^{ur} in die ab initio. xiii. vbi alii finit^{ur}: neq^{ue} xiiii.
expectaf. q^{uod} ar se. acuta die terminaf. xiiii. pacuta vō. vii.
die: si t^{er}tiane. vii. piodos: viōzes enī tertiane in vii. pio-
dis terminaf. et sic possibile ē pacutias. v. l. iiii. seu. ii. die
finiri: si t^{er}tiane in eodē mōro interpolatiōis: neq^{ue} vā
vii. piodos expectat. Hippo. b^uti^{us} t^{er}tiana alii appellat ve-
rā: alii absolute tertianā: et h. osuēt eīz ipē et oēs antiq^{ue}
feb^{re} huiusmodi his duob^{us} appellare modis. 60

Quibuscūq^{ue} aures in febribus sur-
descūt: sanguis ex naribus fluēs

aut uenter turbatus soluit egritudine

In apbo. alio ante dicit^{ur} surditatē esse: q^{uod} hūmo-
res cholerici cōspati caput ascēdūt: q^{uod} dissoluit^{ur}
q^{uod} vter soluit^{ur}. In h. apbo. eadē noiauit: q^{uod} san-
guis subit^{ur}. Iūguis eīz ex narib^{us} fluēs: soluit^{ur} surditatē
in parib^{us}: si nō infiri audit^{ur} eēntia pariat^{ur}. neq^{ue} mirādūz si
cessent accit^{ur}: q^{uod} purgēf hūores generatēs ipsa. 61

Quibuscūq^{ue} in parib^{us} diebus
differita sunt: et amica puerisiois.

Unc apbozifmus hippo. fecisse ego non possum
credere. est enim falsus: quoniam in p^{ro}gnostica: et in
hoc eodem libro dies criticos per quaternarius
numerat^{ur}: et in epidimia multos infirmos quibus crisis
in. xiiii. venit scriptis: neq^{ue} solum in. xiiii. sed etiam in. x.
atq^{ue} .xl. et .lxx. Itēz in. xiiii. solit esse crisis: et in. xiiii.
et prima crisis in quarto. quomodo hic ergo dicit^{ur}: et in. xiiii.
in paribus non omiserit diebus: malus esset si in criticis
diebus febris non dimittit^{ur} scriptis: sicut in quibusdā
libris est inuenit^{ur}: sicut hic etiam sequit^{ur}. 62

Quibuscūq^{ue} in febribus quotidie
rigores fiunt: quotidie febres sol-
uuntur.

Rigores fiunt quoniam cho. mouetur: et per totū cor-
pus effluens in vnaquaq^{ue} interpolatiōe purgat^{ur}
vñ necesse est et feb^{re} soluit^{ur}. Simili sitertia
ne et q^{uod}rtane sunt: soluent^{ur} fm numer^{us} siue interpolatiōis.
postq^{ue} solent reuerti cum interpolatiōibus alijs. si autē
b^{re}es soluit^{ur}: quēdas tamē qualitates male remanēt in
tra corpus: que fuerint causa reuertiōis ipsaz. 63

Quibuscūq^{ue} in febribus icteritia
supnenerit ante septimū diē: malū.

Icteritia aliquid est quoniam chol. rub. per totū
corpus effundit^{ur}: et maxime in cute fm crīsum.

Quibuscūq^{ue} in febribus icteritia generat^{ur}: aut enīz ou-
rum apostema sustinet^{ur}: aut calorem: aut conspationē.

Ouris apostema non venit subito: quoniam sit malū dicitur
num: et longis diebus creatum. Calor: et cōspatio possi-
bile est et veniat subito: icteritia autē ante septē dies de
his duob^{us} est: quia cholera rubea non potuit fluere: et
per totū corpus se diuidere: fm crīsum ante septimū diēz
quod aut dicit hippo. Icteritia ante septimū malū esse
vēr^{um} est: etiaz neq^{ue} post septimū veniēs bonū esse vēr^{um} est:
sed non certū. hoc tri hippo. bene dicit^{ur} in apbozifmo sub
sequenti: quia potest esse et ouri apostema vel cōspati-
tio post septimū veniāt: neq^{ue} cholera per totum corpus
fm crīsi se diuidat. Inuenit^{ur} autē in alijs libris aliud esse
finis huius apbozifmi sit: Nūq^{ue} q^{uod} de ventre nimia humi-
ditas exierit. q^{uod} qui adiciūt cholera diuierat per corpus
etie q^{uod} hūiditate illa: et mob^{us} illi solvere intellexit. 64

Quibuscūq^{ue} in febribus in septimo
aut nono aut undecimo aut q^{uod}rtō
decimo die ictericia supnenerit: bonūz:

Si non dextrum hypocondriūz durum
fiat. si uero sit: non bonum.

Incapbozifmus supio est consuetus: ut sic ficat^{ur}
tur: Icteritia ante septē dies: siue cubio malus
est. si at in vii. siue post bonū. nisi dextrū hypoco-
ndriūz durū fiat: vñ epar intelligit^{ur} pati: quod supen^{us} dicit^{ur}.

Lū enī sanguis in epate nō pōt mūdificari: nisi fel totaz amaritudinē ibi cōmittat & cholere prinēte traxerit per vias: q̄ in fel & venas sit epatis: oſtipatōe infuſiente il lis: siue ex apoſtemate siue q̄buslibz aliis: necē est sanguis nē nō mūdificari per totū corpus diuide: & ictericiā in de fieri. 66

In febrib' circa uētrē cauma forte & cordis morbus: malum.

Quāto audiam' os stomachi intelligim'. An tidē q̄ in b' uenit' p̄sumit' per dolozē b'ui' loci ap pellē dolozē cordis. **M**odus it̄ in corde: & do loz vni' eē intelligi' fm̄ eos. Alii dicūt eū itellerisse mor sū in corde: ebullitōes mot' cordis: quē inſp̄etati sūt sic dicētes: Ebullitio cordis ē mot' sp̄issus: qm̄ q̄i icetigatio q̄das eē videt'. Cauma forte in vētrē. i. stomacho est cho. ruā in hac sua tunica supiori seruo: vñ b'ue feruorē patiē tes morū in ore stomachi pati necē ē: & cordis morū sū eē intelligit': hoc q̄ accitio iō sūt mala. Si aut̄ ex vbie b'ip po morū cordis sp̄issum: & vclōt' motū ē: an vltimate p̄ssima sunt: quia vite fundamētū igneo calore eē calefa tum ostendunt. 67

In febribz ex somnis timores aut spasmī: malum.

In alio p̄cedit apboſismo bippo. mōstrauit sō nus inoēte: infirmis: quē mortale dicit: & vnde hoc firmare' subtilit': vbi inq̄: Si dēspiciā sō nus sedat bonus: q̄b' ex vbie onidit' sōmū malū ē: cū quo dēspiciā nō sedat: s̄ pot' augmētā: & etiā ab eodē ēf fici'. In b' etiā apboſismo mōstrauit nocumtū sōmū. i. ti mozes & spasmū. loco at̄ spasmū in aliis libris dolozē in ueni. **M**ortis etiā vnam' in morbis mortalib' in sō no timores: dolozes: & spasmū fieri: quē tūc subleuā: qm̄ mali b' ozes q̄ mā sūt morbi: in sōno caput aſcēdit. **T**i mozes eū significat mltos būozes qui sūt mā morbi in sōno aſcēdiſe ad caput: & itoluiſſe cerebrū. Spasmū vō in animōes: tūc etiā nā magis mouet' interi' q̄ exteri': & sic qm̄ post cibū ilico dormiūt: granitātē in capite patiūt' s̄ sūt qui ad sōmū corpib' būozes plenis reueniūt: grauaf & patif' eoz cerebrū. Si enī būozes illi sūt melācholicī: adſūt timores: in aliis spasmū & dolozes ſemp: q̄ sōn' cā est boz ppter effluuā būoz in viscera & cēia mēbra inu terioza. sed tū idem sōnus maius dat inuamētū in dige rēdis būozibz. vñ dormiētes post ſaturitatē nō mltū pa tiūt' sed aliū in bis nō sōli būozes in cerebro adunāf: sed in ore stomachi: ideoz sūm' inde mag' aſcēdit. si tñ bi oiget' sūt: sōnus bon' erit: si indiget' malus. 68

In febrib' spiritus offendēs ma lum: spasmū enim significat.

Poteret enī aerē bic intelligi' per spiritus: qui est anbelit': nē in p̄noſticis: ac si diceret: si aer qui est anbelit' mutat' sit a viſi ſuſa: si aliqd̄ eū offēderit: ita vt tricef: spasmus significat'. **D**oc enī nō otingēti' si qm̄ lacertē & neruū mouētes pectus incipi' t' spasmū: qm̄ si augmētē' & in aliis mēbris mltiplicē: in spasmū in cidit infirm'. **M**odus autē anbelit' est duobus modis. vn' in tractu aeris: & mouet' interi': alter emittēdo aerē & cū mouet' exteri'. Aer aut̄ aln offēdit' qm̄ anbelit' tra haf: & hoc est qd̄ dicit bippo. Tractus anbelit' aln mlti plicat'. vt post pozē tractū alter subſequi ilico videat'. si re q̄buslibz remiſſiōibz. aliq̄ etiā offēdit' emittēdo: nē idēz testaf. Aliq̄ inq̄ aer in viſi ſuis offēdit': qm̄ exteri

us egredit': in q̄bus ambob' vnus ſolus curſus anbelit' ab eodē mōſtraf: in hoc vō oīs anbelitus offēdit'. Si in quit aer in viſi ſuis extenſus: fuit interi'. siue in vtrūq̄z fendit: malū est. hoc bippo. intendit bic. 69

In febrib' acutis spasmī: & circa uiscera dolozes fortes: malum.

Dotes nāq̄ dolozes & spasmū ſunt: si q̄ spasmus ſiat in acutis febribz: aut febres dīcaſſe: aut ni mūi būozes exuberāſſe ſignificat. 70

Quāto urine groſſe: globofe: pau cē: nō ſine febribus mltitudo ueni ens: ex his tenuis inuat. maxie uero ta lia ueniūt: q̄bus ex p̄ncipio: aut celeri' hypotaſes ſiunt.

Arima est colamenti' sanguis ex epate veniens ad uenā. Groſſe aut̄ & globofe urine: ex pigui' & glu tinofa itā ſit: vñ & pauce ſit: qm̄ ex ipſa dēſtat' te exire p̄hibēt'. **D**e aut̄ ſi mltē & tenuis ſit: inuat: qm̄ mām ſubtilitātē ſignificat: qm̄ iaz nō ſit exēdū impēdētē: tūc maxie vō be illis etiā: in q̄bus urine aut ſtatim apu cipio: aut nō mltū poſt p̄ncipiū h̄it hypotaſim: grauis eū est materia. q̄ vñ iā groſſāz oīcēt: nō ſuffici' bippo. & ideo globofam aduicēt: qm̄ ondere nobis intēdūt: aut q̄ritatē ſue groſſitudinis: aut diuerſitatē: qm̄ fruſtra in ea appareāt diuerſa cirābis. i. globioſa ſiſta. In q̄busdā libris loco globioſe limofam inueni: & hoc in libris Timothei eſt inuēit': itidem in libris Dionyſi. Sed bi ſi cū groſſi tē ſua diuerſitatē b̄ioz ondere itēderit: noui quodq̄z ſignificauerit. Si aut̄ q̄ritatē groſſicie ſolū: non magis ali' id. q̄ ali' mōi: rauerit. Sed bippo. in bis vbie non ſe intēdiſſe mōſtrauit: niſi tñ vñā paucā & globioſam: nē poſt teſtaf in ſubſēquētibz: qm̄ mltitudo ueniēs ex his te nuiſ dixerit. Et ſi vñā paucā & groſſāz diceret: nō mltū ſignificaret. mltis eūz bec vñā ſine febribz: eūc: qm̄ uatū ra būoz abudantiā expellat per renes: ſi etiā bec vñā aſn nālū eſt in febribz. neq̄ aliqd̄ arbitari pōt q̄z mutatō b̄m' urine in febribz ad ſuū ſit illaudabil'. **M**utatioōes enī vñāz & in febribz p̄ſumit' dētermīnate in ſp̄iffitudinē ſūt: qm̄ morb' accedat ad dēclinādū. Ad ubiſ q̄ aliud bippo. b' indicauit: niſi vt qd̄ rap erat onderet nobis. aliq̄ enim in initio morbi: ſue paz poſt initiiū: vñā pauca & groſſa ē cūz fecit' in ſūdo: qd̄ qm̄ ſit: nō ſic aliā vñā bo nū ſignū erit. & ſic ſi in tenui vñā in initio morbi ante oī geſtō būozes hypotaſis appareat: eſt laudabil'. ſic etiā ſi vñā groſſa pauca in q̄ritate erit. nō enim per renes exire potuit. qm̄ mali būozes p̄ſumit' purgēt' qd̄ aut̄ re manet vicienſ: necē eſt p̄ vñā ſubtilē egrediaf. hoc aut̄ plani' q̄ ab bippo. dicit: q̄ ipe reuē dicit abſolute. vñ na nālū nō debet abſolute eē tenuis neq̄ groſſa: ſi inter vtrūq̄z mediocritas. i. groſſio: ſubtili aq̄loſa. ſubtilioſ groſ ſa cirāboſa & trūboſa. & necē eſt vt ſi mltā: q̄ q̄ p̄ ſua cōdiſuſione. i. opilatōis prius non pōt erit: pureſſa op̄ilatōis mltam oportuit emergere. 71

Quāto urine in febribz p̄turbate p̄tis dolozes aut adfuit: aut aderit.

Hinc quidam cum ſuperiori continuant apbo ſiſmo dicētes: Quibus urine ſunt conturbate & cōuēre velut ſubinguliz: dolozes in capite aut adfuit aut aderit: hoc qd̄ dicit pueris: p̄turiſ ſupiori pu tāt eū poſuiſſe. i. renū. Alie vō pueris itēdūt turbulētē.

Sed quia priores subtilē vīnā capitis dolores signifi-
ca re putat fallū: qū temp dolores capitis turbulēta vīna
soleat accedere vel leg. Itēz bypo. vīnā hāc turbulētās
voluit intelligi: qū velut subbugaliū subitūlit. Tales enim
vīnas: aut būoriz turbatio: aut cibor: indigestio reddit:
quor: fumositas ad caput ascēdes dolores faciē: qd fit qū
calor in grolas mām incipiat opari. Videm? ejs in exte-
riorib? qū colat: ignis in gubāda coporib? opes ventos
generat: e nām inde turbat: sic in cera: z pice: z resina:
z alib? pōt inuēiri. Quedā aut būuifmōi vīnāz turbulē
te oīū exiūt: qd scilicet bypostafim grolam velociat faciūt
qd qū fiat velocitate cessant: morbi significat. Que vero
bypostafis nō faciūt: z turbulētē exiūt: si fortis sit vīus:
logū morbiū significat: si debilis: morē. S; bec bū? apbo
rūmī ratōi nō attinet. Nos tū subdidim? qū adiunet: qd
ad hūc apbo. explanādū attinet: boc ē si vīna inqē tur-
bulēta nēce est in aut dolores capīt adfint: vī futuri sint
aut tā affuerit: sic bypo. dicit. Bōso ēz vīetōitates cū ca-
loze cito ascēdit caput: nō tū nēce est in oīū capīt dolo-
re būuifmōi vīnā esse. Aliqñ ēz dolo: capitis: solo ca-
loze fit: vel ex cho. rui. capite vel stomacho exite: vel ali-
ex nimia būiditate caput inabitāt: ali ex vīpātōe: ali
qñ ex grola capitis vīetōitate. in hōz nullo nēce est vīu-
nam turbari. 82

Quibus in vii. terminatur: his nu-
berum habet quarta die urine rube-
ant: nec alia firm rationem.

Purimi bū? libat in pēores byp in hac arte igno-
rātes: sic in mltis locis: ita z in hoc apbo. sūt ce-
cepti: qd arbitrati sūt alia fm rōem dūisse: vt oīū
deret significatiōes de fono: vigilis: anhelitū: portioe: vo-
nūre: z alib? aliis in pñoticiis mōstrat: qñ si qz opoz
ter apparet: crīsim in vii. futurā significat. Quos ego vi-
co igrare. pñoticoz fundamētū: qū infirmi vigilāt:
plūm angustiat: z febris angustat: anhelit? mutat: qū
ad crīsim apoziquat. Nō ē nēce est ex bis significatiōi-
bus in vīna appārēnt? liberari bis accitib? Intēdit g
qū Alia fm rōes igitur: alias significatiōes nūtas sepius
appārētes: quas ignoras: ad tribus būuifmōi pēores
zsti enim festinauerunt ad interpretandū anteq? bypo-
cratis caperet intellectū. Quarta enim oīs sic dicit byp-
pōnūcia est que mōstrat qū futura sit oīs. vii. Oēs er-
go future significatiōes coctōes pēdētes: z in ipā appa-
rētes crīsim significāt in vii. futurā. vī nō solū in qūta ru-
bea nebula in vii. crīsim significat: s; alba adhuc certior
z oīgnior: z boc marie si media sit nebula z suspēsa: oīū
cta z eqūis. Si aut morb? acut? sit: sola mutatio coloris
vel liqozis: s; substātia vīne ad futurāz crīsim in vii. oīs
sufficit. vbi grā: vīna tenuis si ingroset in qūto oīs gros-
sitiē moderata: vī vīna alba: si citinet vī pomū citinū
in bis morbos būit? pacatos nēce est crī die. vii. vīat.
Bypo. aut tū vīā significatiōes nō iauit. Rubēa nebulaz
pēpico nos alias significatiōes cape: p hāc oīdētes crī-
sim futurā si sint tales: qūo inuit per istā. boc aut signa
in oīs quā nūciam vocant sūt appārētes: sic vīna: spūta
z egestiōes. bec enīz semp crīsim futurā significāt: sed tū
nō semp laudabilē. In hoc apbozimo solā rubēa nōia-
nitq? raro apparet: est singlaria. alba ēz sepi? apparet
z in digestione certissima est. Si aut bypo. tale qd de ru-
bea reticulit: nullus in ea tantum in deesse credet
Rubēus enīz color zsi salutē morbi significat longioz
esse: tamē dōmōstrare solet. vī bypo. in pñoticiis: Crī-
na iquit si sit rubea: z bypostaf similit? z leuis: significat
morbiū prioz longioz: s; tū saluberrimū. Sed adhuc de

bet intelligari: si rubea nebula quā apparem in qūta
crīsim futurā in vii. dicit significare bypo. si inqū appa-
rens in aliqua alia nūciatura aliam futuram crīsim si-
ue non futuram potendit in subsequenti critica. Hoc
autem inuestigari faciēdū est in infirmis. Būuifmōi enim
rubēz augmētum non tale z tam certum: in qūlibz alia
apparet dat signū qualiter z quātū in quarta appārēs
dat iudiciū: nisi qū morbi mor? sit velocissim? In hac. i.
nebula i qūta vīnā: tēpis tantū pūit quātus vīqz ad. vii.
trāsūtur ē. bypostaf enī apparet rubea in quarta: pōt
sibile est crīsim venire in septima. sed si in vīetōitate appa-
rūrit: pōssibile ē tres oīs sibi sufficere ad faciēdū crīsim:
nēce ē ergo pl? tēpis sibi dari. Si igit B rubea appa-
reat: certū qd bonū significat. Vidi. n. multociēs būuif-
mōi signū appārere i qūta z crīsim deuenire i vii. z vbi i
vii. deuenire crīsim in xiii. z vbi in ix. vidi crīsim deuenire
i xvi. z vbi i xi. crīsim sūt in xx. z vbi in xx. crīsim in. xxx.
deuenit. 83

Quibus urine lipide aut albe: ma-
le: maxime si in phreneticis appa-
reant.

Vine lipide būuifmōi multā longiquitate sig-
nificāt coctiōis z morbi: vī z virtutē vīsolūi
z est mortale: sicut videmus de febrilis z phre-
nesi. Ego aut cōfirmo būuifmōi nē iuassit: si inqū
talē habuerit vīnam: qū enī hic morbus de sola si. cho.
nēce sūt appārere vīnā cholēcia. S; vīna quoz
sa lipida apparet: multā longiquitate coctiōis signifi-
cat: z motū cholere fursū potendit ad caput ascendere.
Aliqñ. n. vīna solū est lipida: vel solū alba: vel solū tenui-
tis: z tū colores cholēcia apparet i lipis: sed qū āquosa
z limpida sit in vīetōitate crūditat est. Qd autem dicit
Marie si in phreneticis: in eis plūmū appārere intē-
dēncz ita est sicut alii intelligit: quasi i omni phrenēci
hanc videri nēce sit. hoc aut arbitrātes nō signa infir-
moz intellexerūt fm qz opozet. Inueni vō i aliis libz
taliter scriptū hūc apbozīmū: Quib? vīne limpide aut
albe male: z be i phreneticis appēt marie hē qū cura de lū-
turis: i dō? lz dicit: r. sensus tū vī? z idē oīs. 84

Quibus bypocōdria suspēsa sūt: z
subzugiēcia lumbi doloz supue-
niente: ventres bis humectant: si non
nētositates erūpant: aut urine mltitu-
do supuectā: i febrib? uero sūt bec.

Bypocōdria suspēsa dicit z tumida est
se qd mltē sit ex caus? pmo ex vīetōitate gīsa
z inflata: z hic loqē de ista. S; aut duob? mo-
dis: vī z ocuitate stomachi sit: z viciis sibi locū cito oīs
solubil: vāliq? cā accitāl: qū que oīs hāc bypo. dīas
fecit. i. subzugiēcia. pma enī nō sic habuit s; sub bypo
cōdria tētositate z tumozes quasi vter. Altera habuit
rugitū: qui quasi vor ē illi? vīetōitat qū nec magna nec
mlta sit. Bec aut vīetōitas tēdit ad inferiora: qū būidita-
te pua: qū dēscēder i ca. en. z tūoz vici ad bypocōdria
dēscēdit quo ad inferiora dōz puenit: nisi quē mēba
illa dūstānt mēba inferiora sunt dolozosa. Aliqñ
quoz ex dē būiditas dēscēdit in vētrē: z largo facto for-
mine cogitur extire: ergo bene dicit qū diceret. Nēce est
bis humectent ventres: nisi festinēt ad uenas būiditate
ille: z tunc p anū exire vīetōitates. Aliqñ etiā vīetōis: re-
dit ad uenas. i. vīetōitas z būiditas: s; qz dūqz ad vīcas.
qz i febrib? dicit B sūt: s; iherudo atiqz: sūt qū diceret:

ille febricitauit: vel febrēs būit: febrēs intēdere sūt caloxe apostēatis: 7 sine vulneribus: passioibus alicui mēbro pp: 7 accitibus. qui ē: fabricatē 7 apostematē lateris seu pulmonis seu cuiuslibet mēbris cōstauerūt de bis vice re pletur: periplemonia: splene: 7 similib: eos laborare. Intēdit aut bīc in febribus quobus mōis: aut vt beca cēdētia oīcta ex febrib: sūt: q̄ nō sūt cū apostematibus aut in bec mēbra veniūt nō vōsotatē: neq: vīna faciētia: neq: solutiōes: quoz cā q̄ bec rugositas veniens in bec mēbra nō sū naturē cursū ē: sū mōrbū. 85

Quibus spes ad articulos apostēa cōuertit: eruet ab apostemate urina grossa 7 multa 7 alba facta: uelut in la boziosis febrib: 7 Et maxie si q̄rtanis q̄busdā incipit fieri. Si uero sanguis ex naribus fluat: valde celerē soluitur.

Aut aut in articulos laboriosos eūde aī mōrbū apostema: 7 etiā tūc si in mōbo laboriosus fuerit illud mēbrū. Et bis idē q̄bus mōrb: plōgat. qd sit ex mīis 7 grossis hūioribus. Si aut nā p̄stiat ad mūdicatū cū vīna corp: ab apostemate enadit in sū mōrb. Tal: ē vīna mltā mām plegmaticā oīdit: q̄ per corp: flūes in articulos colligit: 7 apostema 7 dolozē facit. sed si in q̄rta oīe q̄t ēptē corp̄laria bec vīna fluat: ipa mā p̄stiat deducit: et q̄ apostema sūmū erat. Qd aut oīet sanguinē fluere e narib: eua cū rōes vsem ostēdit cū purgatōib: q̄ ātea p̄ vesicā egrediūt. illi: materie inq̄ purgatōibus: que futura ad articulos fuerat ad apostema generādū. Et febrēs laboriosas ad sū tudinē horū intellet: per q̄ alias oaret intelligi. In pīna vō mīcia: fecit hūiores fluere in vīne vīas. bec febris laboriosa sola velociter generat apostematā: nō longū expectis tpe: sū: cur quēlibet febris alia. Aliquādo sūt apostematā post auriculās in bis febribus: p̄ter q̄ hūiores descēdāt ad iūferiora: vbi generat apostema. sed si calor sit mīsus: necesse est vt materia ascēdat supius: vī vel apostema post auriculās gignit: vel sanguis flūens e naribus. q̄ qualiter apostema per fluxū sanguis velocius q̄ vīna soluit: nō necesse est mōstrare: bic q̄ hoc oīb: pateat. vī bypo. Si sanguis flūat ex naribus valde celeriter soluit. vīna vō tēpore soluit longo. Quod oīcit In q̄rtanis. I. oīe q̄rte: ad similitudinē attulit. I. oīe mīcia. oporet aut sūm hanc oēm oīem intelligi nūciat. 86

Si sanguinē: aut pus mixerit: renū aut uesice ulceratōz significat

Quam vlcera in renib: vel vesica sūt: aut in loco vbi vena sit: nō parna: maxime cū corozōis alia: qua: necesse est sanguinis mixtura sequat. Si aut eadem vlcera non in loco sint: vbi vena sit: neq: sūt corozōis: sequit sola sanie mixtura. Aliq̄s etiā vlcera sūt in vīne vīis: vī iūgūtur sanies 7 sanguis. De at vīe sūt inter renes 7 vesicā: p̄t enī vulnera esse in renib: vel vesica. Possunt aut intelligi in sanguis mixtura aliud eum intēdisse: non enī idē ēē dicere sanguinē mingūre: 7 sanie mingū. Aliq̄s enī apostema crepat extra vrine iūstia: 7 tūc mingūt oīb: vel trib: oīb: sanguis 7 sanies: sicut cessant. S; qui mingūt sanguinē mīis oīb: 7 mēb: significat eē in vesica vulnera: vel renib: p̄t aut intelligi locū vbi vulnera sūt ex dolozē: 7 ex crepitib: cū vīna: que oīcā postea. intēdm: āt in vīne vīne sūt in renibus vel vesica vulnera esse. 87

Quibus in urina grossa: quasi car quī frustra: uel sicut pili sūt: bis de renibus exeunt.

Rusta carniū intelligim: de renū substantia eē: si cur pili nō ex eoz substantia sūt eēntia. In bī aut reb: substantia renū impossibile ē dissolui: qd si q̄s diceret: nām renū nescit. neq: de substantia vesice sūt sicut qdā arbitrat sūt: qd ē inde dissoluit: 7 quamvis aī nullas: sicut paulo post medici expmētati raro se vidisse oīcāt pī op̄ generatōes: qd in hac vīna nascit: q̄ pili: 7 marie albi eē vidēt. Ego at expmēto quēdā vidi lōgios res q̄s credi posset minūse pilos: q̄s mediatē vī: drat chī. Aut aut sūt: ante q̄ hac vīna haberet: p̄tōt aut fabas fractas 7 mītas: casū quoz recētēs comederat 7 sicci. Itē vidi alii cā grosse dicte sic vīnare. In bī hūio res grossi in renibus p̄ caliditatē incēsi 7 efficacit generat pilos hūiūmōi. Aurio nāq: bī: mōbi testat rōe ēē sicq̄ enī hī passi sūt nūc cū medicina subtilitate dissoluit: 7 incidētē curati sūt: 7 cū oīcta biocartina. Si aut in renib: vel vesica adint vulnera adeo magna: vt q̄ pili dissoluit de hoc substantia: nō hī iūst hī p̄t nocent medicamīa. Dirādū ē bypo. aut hac passioē vocasse: 7 eū dēmisasse: 7 nō paulos vīas ad p̄s tpe īgrasse. Lo cus ē dēmisasse q̄s de renib: dicit: etre: neq: q̄s sūt in pōib: significari oīcit: veluti sū p̄tā mīxerit: 7 etre de renib: dicerem: nō t̄ p̄t substantia renū: s; creari in renib: dicerem. 7 Frustra vō carniū p̄s sūt renū inde dissoluit cā vulnerē: pili nō filit: 7 creant intra renes sic 7 la pides. Bic at apbōisim: sic male inuēti in q̄busdā libris dicit in vīna sic pilos carniū frustra de renib: habē significat. nullasq̄ dīstētia fit in pilos 7 carniū frustra: q̄ t̄ pili nō assēt carnī. Ego at in vīna 7 inec hī patētib: nūq̄ vidi: s; in febrib: vidi q̄s frustra carniū egredi in vīna: cū inq̄ vīna ozobo assumilabāt q̄ de grossa sanguine generat ex calore renū seu epatis incēto ē. Frustra at carniū in vīna sana nūq̄ vidi. Pōt q̄ vīna grossa in renib: vīna nāq̄ de grossa ē q̄t ad tenuē: grosse 7 tenuē vīne q̄ sūt in vīrmitate sūt intelligēde: abusuē t̄ media noib: extremop̄ alū possibile ē ēē vocatā: vt p̄t si cōpē: aliq̄s vīnā ad tenuē: vocam: grossas: 7 ecōter so. Qui igit tal bypo. oīcta dīstētia ē: erit apbōisim: s; sus: dicit in vīna sua si tenui frustra carniū p̄t: vt sicut pilos de renib: etre significat. q̄ si vīna sit tenuis: passioes erūt iuūes: qd sere tāget ī apbō. subscēnt. 88

Quibus in urina pingui exite sur fura mingunt: bis vesica scabit.

Vina tenuis nō ē q̄litas 7 ē venaz dōis: nō te nuis vōs: mediocritas: quā bypo pinguem dicit. Quicqd in vīna creat in renib: vt vesica eē passioē significat: sic bypo. dicit: Quib: in vīna pingui exite mingunt sur fura: q̄ in bec nō sūt in vīna: p̄t ē de vesica: q̄ nō ē de renib: oīcit ē supi: de vīna vō si ē t̄pamētūm dicit vīne: t̄t alioz etre de vīna: sic de vesica car 7 sanguis incēto ē: q̄ sit ex caloz vīrmitate: qui sanguis grossus sit plus t̄statur in ecēto: marie si sit nē fecer vīne: quā fecē nigri hūioz medici vocant. Et nē in scabie excozlat cutis sup̄ficies cozo t̄rie assilata. Itē dē iūteriora mēbra iūterius passa. Si g vīna vel vesica scabit: necesse est vt q̄ vīna creat cozer: sic sur fura. p̄t aut per vīnā intelligi vīde cozer venis: si enim vīna eē tenuis passio est in venis: si vō non tenuis: in vesica etre. 89

Quicquid sanguinis sponte mingunt
his de renibus uene rupturam
significat.

Quod spiritus in eis dicitur: vel sine manifesta causa
exterior: vel subita sine pcedētib' accētib' pōt
intelligi: sicut uidem' vulnera in uesica cōcreari
impossibile ē ibi uenas creari pp' multitudinē sanguinis: sicut
soler in renib' eadē cā fieri. neq' eī sanguis in uesice co
lat: uenis: sicut in renib' ppediē colari: neq' ad eā sanguis
effluat: nisi q' dū ad eaz nutritiōē sufficit. Uene aut' q' cre
pant: sanguis erit pur' san' et subit'. q' aut' tñ pfozēt
ut in sanguis emittat: s' sicut sudor: et paulatī stillas egre
dit: et uina q' sanguini est mīta. Aliq' tñ sanguis de re
sice uenis erit corosus: s' accēdit signa q' uesica sit vulne
rata. color: et sanies in locis sitis: et aliq' frusta de uesi
ce subitūta. Donus q' est p spōre intelligi subitō: s' n' sine
cā manifesta. Aliq' eī de renib' sine exteriori cā mīst' san
guis egredit: q' uene i eis crepāt: vel q' sanguis i eis au
gitur: vel et nimio saltu: casu quoq' vel p'cuss' dūb'. 90

Quibuslibet i uirinis barenosa s'bitat
his uesica aut renes lithiasis hnt:

Non ē necesse barenas mingētib' lapis in uesica sp
cōcreat: aliq' eī et i renib' generat. error aut' in
hoc apb'osimo ē ap'us: s' aut' b'p'o. medietas
tē apb'osimi p'termitit: aut post q' lib'atū scribens h' negle
git: q' vbiq' concreat' lapis: non et nēitate uina bare
nosa erit. 91

Quod sanguinis mingunt aut trūbos.
et straguriariz hnt: et uoloz icidit in
pectine et i uentre et pitencon: circa ue
sicam uolozē significat.

Eius hui' apb'osimi inuēit' script' duob' mōis
ali' eī uolozē scribit: alii passioēz: nulla v'boz
h'or' est differētia. In alio ē error: q' eī circa ue
sicā b'p'o. uici passioēz in uesica soli eē intelligit'. Sed
tñ passio ista omni inf'io uesicē ē cōmita i. uesice renib':
et uis uine: q' inf' renes et uesicē dicit' sit eē bonū q' est ex
v'bis suis intelligi circa uesicā: nō solū in uesica: s' in certis
v'zine inf'is. q' h' sic intelligat: planior erit sensus apb'o
risini. nō eī dicit' circa uesicā viceratōes: s' in uesica. 92

Quod sanguinis aut pus mingunt: aut
squamas: et odor grauis uesice ul
ratione significat.

Quod sanguinis aut pus mingunt: aut
squamas: et odor grauis uesice ul
ratione significat.

Quod sanguinis aut pus mingunt: aut
squamas: et odor grauis uesice ul
ratione significat.

Quod sanguinis aut pus mingunt: aut
squamas: et odor grauis uesice ul
ratione significat.

straguriā solui. Aliq' eī in his locis pustul' natis: nō tñ
sanies sit: s' potius pustule p se desiat. Syb'p'o. v'v'v'v'
inēdēs: hāc subintulit quasi plamioem. 94

Quod sanguinis aut pus mingunt: aut
squamas: et odor grauis uesice ul
ratione significat.

Non dubit' est q' q' hūiditas mīta de uētre in
venas effluat egestiōes desiccat et minuat: et uis
cet p'cessū q' p uinā dūcē debuerat. q' dicit'
q' q' erit cā fece cibi egestiō liq'idior: et maior: sit: et uinā
palā est minuari. B' aut' inuit' ut mōstrar' q' uiter siccatas
et effluētia uētris medicē: s'm q' expedit. q' q' liq'idior: est
uēter q' os pot' minuit: et ad uesicā uertat. h' it' sit sicci
or: pot' maioref: et q' tñ possunt ne in uenas creat pbi
beaf. Dūc' eīz tūc p uinā: q' p'cessū d'bebat dūc'. Nō
ctu aut' dicit': q' tūc est spō digestiōis.

Sunt particula quarta. Incipit quinta.

Pasmus ex bellebozo:
mortale.

Consuetudo fuit antiquo
rū: q' diceret' bellebozū
absolue intelligere albu
quē inquit qui biberit:

et spasmus purgato superuenit: mortale. Sed tñ h' accūs
in iurio purgatōis nō mortale erit sicut alie potioēs sit
mortale: q' ut fuerit ebrius sunt ilico suffocati. p'cit' āf
ergo q' nō nouēat: angustiet' in vomitu: v'c' neruius pa
tis ex cerebro descedēs ori stomachi cōmit'. et p' eū necē
est os stomachi patiat'. Uidem' eīz mltiōes hoies pati
entes in ore stomachi marimū uolozē habē: q' tñ bellebo
rū nō biberūt. et uolozē at illo spasm' supuēt: sic uidim'
i quodā iuuenē berugine eris vomēte. C'ert' v'c' beru
go eris vocat' q' vomit'. S'uit et berugo in colore lūida
imo in omni q' uitate cōmota: q' berugine vomita spasmus
subiecut' est: erugine vō purgata cessauit feb'as: statū a
spasmo liberat'. ē. Possibile ē q' h' dicitim' ut v' b' d'et' bel
leboz albu spasmū patiat'. p'p' colligatiō osis stomachi:
et nerui in uolozib'. Aliq' p'p'et nimia sanitiōis patiat'
spasmū bibētes belleboz albus: sicut a c' d'it' sepe inuēb'
ebo. et b' d'it' solutiōnē nimā. et in suis corpib' quēdaz
mēbz: et marie lacerti spasmāt'. De plēitudine aut' spasmū
mū mōstrauit eē curabilē: s' de inanitiōe neruoz: de sic
catōib' spasm' est incurabil'. Aliq' quoq' spasm' est ex
colligatiōe in uolozē: quē neglexisse eū nō debem' exiit
mare. q' eīz pus uixit spasmū de inanitiōe et plēitudine
fieri: tūc etiā q' est ex colligatiōe intelligit'. taliquē aut' f'us
gult' uēit p'p'et uolozē et p'ctiōēz stomachi vel nerui.
hoc at' gen' spasmū ex bellebozo solet nasci: nō tñ b'p'o.
notauit: s' possunt' intelligere hūc spasmū eē de inanitiōe
q' oīa res p'guita ē uesicacina. h'ec sit genera spasmū
rū et bellebozo uēitū: neq' aliq' est curabil': nisi q' cum
uolozē et p'ctura p'p' motus uōmēd' uēit' eīz est de sicci
tate icurabil'. Dū h' b'p'o. dicit: q' Mortale dicit'. Qui
dā eīz spasmū ad curadū dūc': v' tñ incurabil' est. 2

Quod uulnere spasmus superueni
ens: mortale.

Igitur aut spasmus de bellebozo mortale dicit
et piculofus esse intēdit: et plurimos tñ inde mori:
sic et bis fuguerit et uulnere in p'ncipalib' mē
bris facto: et e' cerebri v'c' par: vel in neruof locis testat
eē mortale: s' tñ quotiēctiq' superuenit n' necē ē tñ mori.

plimof q' mori: z nō oēs intēdit: sic z i plimā loci signa
re mortē mortale dicit: z nō oēs dicit mori: s; plurimū
spasmi in vulnere venientis causa tumor: supueñens est
z apostema: q' si sint in neruosis mēbris sicut pōt videri:
sp' spasmi p'mā loc' apostemat: vel tumor vici': oēis
accēdēs passio huiusmōi vici' ad fūdāntū: vel intū ner
uor: pūit: z post patit totū corpus.

Angvine multo fluente: spasmi
tinnat: aut singult: malum.

Non ē intelligēdiū h' dē intēdit: qd supius. cō
fluent ēz mlti locis dicit mortale: z mortē signi
ficare: s; tñ nō equalr: vñ z h' mortale nō sile est
supior: s; min' mortale. Dic at' spasmi q' de mltō sangui
nis est fluxu: vñ est de supiorib': quia causa eius de ina
nitioe esse cōprobatur.

Spasmi innat' z singult' post ni
miām inanitionē: malum.

Quod at' dicit' bellebor bibētes pari vniuersale:
h' repetit: vñ nō solū ex belleboro spasmi eē ēbe
ret intelligi: s; ex orhi purgatōe ad vltimū ducē
re: neq; tñ min' piculosus ē: h' ex inanitionē q' qui ex belle
boro solo dicit' ē vēre: s; ē piculos' h' qm ex inanitionē ē
singult' ēt ē spasmi' quē os stomachi z mēri: sicut mō
strat alias patiūt.

In moderata purgatōe spasmi
aut singultus innat': malum.

Spasmi ē mor' inuolūtari': z volitaria obtinēs
loca. Singult' est spasm' stomachi nimii pleni
aut defecati: aut modicatioe: aut irritatōe aliq'
incitati. Oēs ēz immoderata purgatō pessima ē: soluit' at'
per repletionem. repletio vero spasmō pñte: aut singul
tu nequit fieri.

In ebriat' aliq's repente sine vi
ce fiat: spasmō inato mori: si nō
febris accepit eis: aut aū bozā fm quaz
crapule soluunt' locut' fuerit

Huiusmōi spasm' de neruor ē plēctudie. Vini
ēz vniuersalr iplet neruor: calidū est. oīs at'
calidū cito pfoat corp': marie si vniū sit si gros
sum. vñ q' vniū mltū ebibitū z calidū: z cito corp' pfoa
tiur: z neruor iplēs cito facit spasmū. S; tñ aln bonita
te sua qd infirmū fuit relaxat cito. si at' loc' tal' sit q' re
staurari nō possit: spasm' ille cito mortē infert. Inuesti
gare o' ppetatē boz' ybor: s; q' Repetē hū voce dicit. B
eniz dtingit q' sensus z mor' auferit corp': z accētia h'
apoplexia s' uenerit vocari. bypo. at' mōstrant' nasci ex
neruor patitib' fudamēl. Impossibile ēz est corp' to
tū spalmē: si nō cerebrū h' patiat: aut ex se: aut ex alior
neruor vel mēbor colligatiōib'. Ebrietatē aut antiq'
intellerit capis ē passioz: pp vniū nimii. noīat aut lū
gia grecor z arafios: abusiue a craneo tractus: selios vō
icētiatio. bypo. vō qū lūi bozā int' veniēs: s; quā cra
pule soluūt: tpe intēdit qd nō laudabile ē in oīm eq'ltre
boie. sūt enī boies q' secūda dissoluit' oīe ab ebrietate: q'
dam eadē nocte: qdā tertia die q' oīa dtingit s; q' vniū
est vtiū oīs: s; fm nāz z vñtē bibētū. sic aut nō oēs cibū
oigerit eq'ltre: talr z vñtē bibētes: non ab ebrietate sua
equalr dissoluit'. vñ nos o' expectare logi' tpe ebriat'
dissoluit. si autē tūc febris nō supueniet: neq; ebrietas
dissoluit: neq; ille locut' fuerit: spasmō inato mori. 7

Quicūq; a tetano apprehendunt':
in quatuor dieb' moriunt'. Si uero
hos effugerint: salui sunt.

Tetanus ē mor' pacit': ab vtriq; spasmī morib'
z traxis cōpōit'. vñ necē est in fine vel loc' eē. nā
aut forte mori hūc nō pōt pati: z lōgitudinē tē
poris. Cūq; sua i pmo o'zē piodo: sicut ē mortale. 8

Epilepsie qb' an iuuentutē nascūt'
mutatōez hnt: qb' uero post uigē
simūgtū annū: cōmōziunt plurimū.

Mutatio morbor certa est: qd de mēbris mu
tēur in mēbra. Aliqñ aut' abusiue qūbz alatio
morbi dicit' mutatio. h' qdā dicit' h' eē nō muta
tiōez morbor: s; poti' curatiōez cor' quā bypo. talr itelle
rit. Ad aut' epilepsie grossa ē: z pblegmatica: z frigida.
Curatio q' bu' ē cū immutatōe etatē de bōiditate in sic
cū exercitiū z defecatiua oīa: z medicina hūc morbo
dia. Dic aut' bypo. solū pp etatē dicit' mutatōez. Si at' be
ne iustigauerim' curā medicādi huiusmōi infirmos faci
lē inueniō: q' istud qd dicit' edicit' itelligi alia hūc mor
bo dia. Itē bypo. in mltis locis h' libri: epilepsie' inq'
iuuenis cū immutatōe etatē frigōe z vīete euadit: sic z dic
epilepsie ante pubertatē veniēs mutat' quz pubescit: s;
vō post. xxx. ānos cōmōziūt. vbi itēdit tpe pubescit: qd
a. xlii. āno incipit: in. xxx. annis finit. Quicūq; vō an p
beratē hāc habuerit: euadit in tpe pubertatē: si fm q' o'z
adiut' fuerit. Dico at' q' si in alq' etatē eueniet: z se ad
iuuare voluerit sanari pōt: ex negligētia ēz sua nō sanā
aū. xxx. ānoz etatē. Ad at' dicit: Si post. xxx. āniū uenerit
ipī cōmōziūt: q' iam. xxx. ānos trāserit intēdit. Epilepsia
ergo an pubertatē vēēs dissoluit' in pubertate. Si autē
post pubertatē i. a. xlii. ānis vqz ad. xxx. uenerit: pōt sa
nari: si nō neglexerit. Si post. xxx. in quāda libris inuēi
possibile ē illi cōmōzi. in ea moriū plurimū.

Quicūq; pleuretica fcti: xlii. dieb'
nō purgāt: hī i empima transeūt

Confuevit bypo. dicē purgatōez materie pleures
cū creati spūi z mūdificatioe: fcti q' oīa inuēi
tur in pitonotomaton: z in. pnoticis. B at' tpe
sue mūdificatiōis tñiatur: sicut in empima scidit. Empi
ma autē eē intēdit: aut oēm imutatioez aposteat in sanie
sic in loc' mlti. pnoticoz ē inuēit: aut fluxū eiusdē sani
ei in spaciū qd ē int' pect' ē pulmōnē: ē mediastiniū: q'
vtraq; vēit. qū pleuritici nō mūdificāt spūi: s; tñ fluxū
saniei i spaciū mediastiniū pectoris dicit' z pulmōis. 10

Petis fit maxime i etatib' a xlii.
annis usq; ad xxxv. annū

In ateriori apbozōm o' vēites s; etates mōstrat'
nū mōrbos: quōz iuēit' vēre fluxū sanguinis
z pñtū. h' nūmz ānos intēdit: qd ego explana
re volo. Quare iuuenes hūc morbi incidāt: supi' dicit
memini. Petis ē vulneratio pulmōis: z dissipio tot' cor'
poris: sicut z sanguis spūi: pulmōis seq' ulceratio. Et at'
sanguis spūi cognatū hūc etatē: s; z pulmōis ulceratio:
q' petis dicit: viciū tñ sūt hūc affectiōi z passioni: quorū
quot lū strictor pector' z totor cruriū: z lōgū hnt col
lū: z pect' tenuē: z hīeros elatos. B bypo. dicēs pñtū
a. xlii. ānis vqz ad. xxxv. āniū: nō intēdit spaciū eoz esse
eqle: qd si pñtū eē intēdam' rep' eē inuēim'. Anni enī
iuuentutis sunt a. xlii. vqz ad. xxx. z a. xxx. vqz ad. xxxv. sūt
iuuentutis anni. 11

Quicūq; signatā effugiūt: et ad pul-
monē eis puerit i dieb⁹ vij. mori
unt: si uero hos effugerit empiū fuit.

Hic hippo. immūte mutationē morbi de gutture
ad pulmonē dicit occidere an. vii. dies. et vix po-
test esse: qui suffocet. pōt etiā trāsire. vij. dies: quz
mā mutata in sanie empiōs faciat. Cognoscit autē ad
pulmonē migrasse rōne pulsus: nā ou^r et ioxidat^r et in
eq̄lis ad p̄cipale mēbz translatā significat māz. Ad o-
lis aut et equalis et oxidat^r cū bona respiratōe et equali
certam diuisione significat. 12

Qui a p̄tisi molestā: si spūū q̄lecu-
q; expūit q̄ue fetet sup carbones effu-
suz: et capilli a capite deflūūt: mortale.

Hic p̄tisi itelligit vlnera pulmonis: in q̄b⁹ spu-
ta p̄ticia mōstrant. p̄baci sup carbones expū-
unt: et spūū putret: sic dicit an i vulnerib⁹ ve-
nice. Si vlna fuerit et. Dicit aut capilli a capite flūūt
mortale: et vix est: q; significat nutrimentū ablatū eē: se-
to vo corruptio humoz: et cōsumptio mēbz: fo-
lidop significat. 13

Qui b̄uscūz p̄tiscis capilli deflūūt:
diaria supueniēte moriunt.

In b̄ loco p̄tiscos dicit morituros: in q̄b⁹ quz ca-
pilli cadūt mōstrant iam qd significat. et docuit
q; defectiōne significat b̄ioz q; sunt nutrimentū
capilloz. Si aut diaria supuenit: vicinos dicit esse mor-
ti. et vix est: q; diaria et defectio est virtutis cōtine: et ipa
augmētat multomagis defectiōne virtutis. 14

Quicūq; sanguinē spumōsū expū-
unt: his et pulmōe ductio fit.

In quōdā libas inuenit q; expūit et vomit: et
multos tēptantes ita legētes cōgim⁹: dicētes
cū in vomitu itelligere multas q̄titate voluissē:
h̄mētūf. Videm⁹ aut multos sanguines de pulmone
spūētes: neq; tū vomētes. abusiue q; Euomūt dicit. t. nō
enī est sanguis spumōsus si fit mult⁹: et ideo de pulmōe
ne erit. si vō pau⁹ fit: nō ideo inde erit: si de aliis locis
fuit eos. Et sanguis spumōsus eriens cū tussi dicit vul-
nera pulmonis: neq; tū qū vulnera pulmonī affuerit ne
cesse ē semp sanguinē esse spumōsū. multoties n. boies
videm⁹ de alto cadentes: et alio alijs collidētes: alioq;
se inuicē p̄cutiētes: et alios sup alios sic ablatas cadētes
q; cū tussi multū sanguinē expuerūt: bōi colas et null⁹
odori mal⁹ q; nī sanguis de vena rupta pulmōis vēit. 15

P̄tisi habito: diaria supueniente
mortale.

Hic p̄tisi dicit: si sanies fuit p̄tisi: et capilli ceci-
derūt: et diaria supuenit: mortale. b̄ aut absolu-
te possit dicit: et sanie reuēit: mōstrant ea sup
fecere ad signū mortis: sed tū non ita vicinari sicut et ca-
dentib⁹ capillis. 16

Quicūq; ex pleuritide epici fuit: si
purgēt in xl. dieb⁹: a q̄ die ruptura fit
gecūt: si uero nō: p̄tisiū transeūt.

Cim p̄us fluxū saniei dicit: mōstrat illis sol-
attinere q̄b⁹ a p̄a rūpē in latere: et fluit sanies ad
spaciū p̄toris: et pulmōis mediū: q; oēs si nō mū-
dificēt in xl. dieb⁹ v̄t multū necesse ē tabescē pulmonē cor

rodaf. sanies q; lōgo tpe corrupta acit. v̄t in mūdifica-
da pleuresi dicit. xlii. hippo. dēmittant: et sanie mūdificā-
canonē i. xl. Quoz dicit ouluerit mōstrant et c̄riscos et
in meraciscos et i apbosis. 17

Quicūq; nocet hoc frequēte utenti
bus: carniuz effeminatiōne facit:
neruoz incōtinentiā: mentis stuporē:
fluxum sanguis: defectōes spūs: q̄bus
dam uero et mors sequit.

Libi mōstrat hippo. qd calidū et fridū faciāt:
sive moderata sine ad vltimitatē veniant: et in
b̄ libro p̄pe de calido et frido: i quo etiā ondit q̄s opar-
ri o; cū lūdis. b̄ aut breuē adimant: et p̄mū a calido in-
cepit ondere q̄s calm i vltimitate opet. Effemina car-
nes. i. mollicat et rarificat: q̄b⁹ verbū possit abusiue: ob
b̄ tū q; oēs fecit fuit mollioz et debiliores marib⁹. testa-
tur b̄ q; neruoz incōtinentiam addidit p̄. neruū. n. rari-
cauit et mollicauit. q̄t sub eo; dissoluat caloz. Dicit
stuporē inēditi. defectiōne eiusdē medi q; fit et dissolu-
tiōe cerebrī: calo sumo ascendēte ad caputē et i neruis
origit. Defectiōes spūs i bis q; ad fluxū sanguis sūt appa-
rat: et fluxū. n. sanguis spūs deficit dissucriat: v̄t i moris
subseqt: h̄ tū b̄ succēdit ex lōgitudine tpe; q̄busdā mltū
q̄busdā vō pū. fluxū vō sūgnis et d̄cōnes spūs cito moris
seqt. b̄ aut apbosis i mult lib⁹ ē diuersus: v̄t p̄ma
net sētus. In vno lē funis iuenit. f. Adoz seqt: i alio dū
b̄ rigerit moris succēdit i alio Dec ferūt ad mortē. 18

Rigidū uero spasmus et tetanos
et nigrozes et febziū rigozes.

Ic nimis fridū itēdit: sic aq̄ fride abusi⁹ facit. Hic
uit spasmū et tetanū p̄p friditate neruoz. sic n. nō
duēt q; ex nimio calozē dissoluāt neruū: sic nec frido o;
nimis infridat: q; frig⁹ d̄stipat eos et cōstigit: v̄t i nigro-
zes fuit: calozē nālī a frigore d̄supto: aq̄ flos et rubē co-
lor d̄stipat: q; ex t̄cto fit niger color: sic fac nigredinē fri-
gides aq̄ abusi⁹. frida aq̄ p̄e fac frig⁹: p̄aenō vō fac fē-
bz. rigozes febziū vōs eē i alijs libal restat ondere. 19

Rigidū inimicū neruis: ossibus:
dentib⁹: cerebrō: spinali: medulle
calidū uero utile et amicum.

Sic lēsiōb⁹ q; fuit et fride aq̄ abusi⁹ ondit p̄-
tes q̄b⁹ ē iimica. Et nota q; b̄ ossa nālī m̄bz sunt
isētibilia: passibilia tū sūt. Dia vō mēbz fridoza
et sanguie carētia: necesse est et ledant et vltimitate fridi:
q; quz ita fit: calidū cōueniēs erit eis. 20

Quicūq; infrigidata sūt: recalefa-
cere oportet: exceptis q̄buscūq;
sanguinē manare futuruz est.

De nō ē h̄ic sūū qd alibi dicit: Dia d̄sile curat.
b̄ aut sūt lūetiūgaum⁹ explanum⁹ et cōplem⁹ in
megalegni: vbi quodā mōstrant⁹ neciaz magi i medi-
cina v̄t icipiam⁹ an curare illa q̄magi ē iustitā: et i mo-
lestatōe durioza. s̄t b̄ itellim⁹ d̄ sanguis fluxu. v̄t a sua i-
cipiat medicia: et v̄t ad b̄ redeam⁹ v̄t mēbz ad sūū t̄pa
mētuz reducat. h̄ v̄t sanguis flux⁹ est ibi nō apponit
caloz: q; caloz apit et maiorē fluxū facit. 21

Cerib⁹ frigidū modax: cutē idu-
rat: dolorēz sanie facit: nigrozes:

rigores: spasmos: tetanos ⁊ febres.

Quia fm veritate vult intelligi: moras solū calidū intelligat. Sed tñ q̄ sēsus bozer sua 3 ria: ⁊ frigidū dicit ēē moras: nō quoniescūq; corp⁹ t̄garat: sed qū vlcera corp⁹ habeat. Omne enī mor⁹ cor⁹ qd̄ morat p̄fizat: vt motus a superficie ad interiora sentiat morosionē. Aqua vero frigida cū nō cutē p̄fizat valeat: nisi q̄mz sua expetit subtilitas: vlceratis tñ mē b̄s p̄p̄ raritate sui vīq; ad interiora possibile ē p̄fizare. Nos autē i libris medicine simplicis naturā mōstrauimus cū iustilibz rei moradacif. quod libz. n. frigidū mor⁹ omne vlcerosū. Nō vlcerosū indurat inde cutē pp̄ frigiditatem sui: ⁊ dolorem sine sanie facit. p̄pter frigidationē calozis naturalis sanie semp̄ vlnierib⁹ faciētis: ⁊ dolozē facientia dissolui non permittit. Alia accidentia inde facta sunt perius sunt expōita.

Est autē ubi i tetano sine vulnere iuuene bñ carnosio: estate media aq̄ frigide multa infuso: calozis reuocationē facit: calor uero hic liberat.

Quam frigidū ⁊ calidū qd̄ faceret superius ostendit: h̄ iuuamētū eozū mōstrare intēdit: ⁊ de aqua frigida incipit. Est autē vbi in tetano. Et hic oē gen⁹ sp̄asmi intēdit. Est in media estate ⁊ bñ carnosio corp⁹ in uenili estate aq̄ multa frigida ⁊ subita facit vt calor reuocatus redeat in corpore interioris: vñ ⁊ morbus soluitur. Hoc autē frigidū nō facit nāliter: sed pot⁹ accidentialiter: quia calozis naturalē in carnosio corp⁹ reuocat. Hoc autē certificat: qz in alijs nō iuuat etatib⁹: neq; buic in omni tēpore: sed media estate: qū frigidū corp⁹ p̄cutiat: neq; cessē ē vt aut vicat calor nālis: aut adiuet cā sui. vicat qū est defect⁹: ⁊ adiuet qū sit foris: qū iteris reclusis: neq; dissolui p̄mittat. P̄obibent autē imponi frīgida tetano ex vlnere: ⁊ si iuuenis sit i firmis etate: carnosio corp⁹ media estate: calida regiōe. Frigidū n. sicut dicitur moras ex vlnieribus: ⁊ dolozē sine sanie facit. Ubi vero sp̄asmi ex vlnere maxime ex neruosi mēbri apostemate: frigidū multū ē nociuū: qz doloz vlnieris non mitigat: ⁊ apostema nō soluit.

Calidū sanies faciens nō in omni vlnere maximū signū ad certitudinē cutē mollit: attenuat sine dolore: rigoz tetanoz ⁊ sp̄asmoz mitigatoziū. Cor⁹ uero q̄ in capite sit soluit grauedinē. Plurimū p̄fert ossiūz fracturis: magis uero denudatis. Mor⁹ autē maxime i capite vlnera bñtib⁹: ⁊ q̄cūq; a frigiditate oriūnt aut vlnierat: ⁊ herpetis comedētib⁹: ano: pudēdo: uescice ⁊ matrici: Calidū quidē determinās ⁊ amicu: frigidū uero p̄trariū occidēs.

Est frigidū cā sp̄asmi ⁊ tetani ē raro ⁊ curamētū: similē ⁊ calidū nālis ē curatiūz: raro vō nō curamētū. Vlniera n. coroziosa: ⁊ q̄ būorūz ad se currētū sē suscepta: si calor adiuet: qū marie eis noceat: qz duo infimū adiunat. I. adiūmētūz vlnierūz ⁊ non iuuamētū. Generare in vlnere sanie magna certitudo est sanieat. i. possibile. n. ē in vlnere sanie faci

ente vt periculosum vel molestū debeat ēē. Vlni⁹ autē qd̄ cā ē sp̄asmi si facit sanie: neq; etiā putrefactia vel in circuitu coroziosa: ⁊ oīa maturātia sanie sunt faciētia. Oīa hec vlniera certū ē: pp̄ia sua habet nomina hē cā: cerosa ⁊ beruginosa: abutue a quodā cā pus curatē nō mē mutatiā: farsia: formicina ⁊ similia. h̄ sunt signa se curitat vlnieris. Frigidū intelligim⁹ de aq̄ calida: q̄ qū iuuat vlniera: nō tñ facit sanioia. P̄ h̄ bippo. noiauit iuuamētū caloz qd̄ sp̄ certificamur: h̄ sunt mollit cutē qū iduruerit: ⁊ subtiliat qū igrossescat. Mitigat sic fridūz facit. p̄pter ozibilitatē nre nature ad ip̄i. i. calozis. Ip̄le enī est quē nos naturalē dicim⁹: q̄ exsticē: qz veniat fm t̄pamētū facit oīa que dicim⁹. i. maturat maturāda: non bona in bona mutat: dissoluit: ⁊ purgat noctiua. si autē ista nō facit p̄fecte: doloz tñ mitigat. In passioe cap⁹ p̄p̄ similit̄ grauitatē soluit: qz materiā morbi exigent: iuuat. n. materiā morbi soluedi: Plurimū iuuat ossium fracturas: maxime vno denudatis carne in capite fractas: qz qū frigidū maxime noceat bis: ⁊ nō solū bis sed etiā cerebro: ⁊ bis quēdāz. p̄pter frigiditatē moruatur. mēbra: sicut vidim⁹ in calcanie: digitozū extremis: ⁊ ceteris extremitatib⁹: coroziosis i hyeme semp̄ vlcerosis: qui bus calidū est iuuatiū. Item cōuenit calidū vlnierib⁹ comedētib⁹: ⁊ corozētib⁹: sicut herpeti ⁊ similib⁹: que si sint calida ⁊ cholericā: qū tñ frigida: sunt contraria sicut vlnierū moradacia: ostat qz calida sunt iuuatiua: qū frigiditas ea moradat. Similit̄ calida ano sit amica: frigida inimica. Ann⁹. n. neruosis ab ano: itidē ⁊ calidū. Similit̄ ⁊ pudēdo: uescice: matrici: calida qdēd amica: frigida vero inimica. Dec enī sūt neruosa ad quoz p̄p̄ia necesse ē friditudo cito a scēdat. Et p̄culdubio. qz bippo. calidūz amicu ⁊ determinās: frigidū vero aduerzū ⁊ occidēs vniuersaliter monstrare intēdit: qz hec iuuatiua illa vero inimica sunt.

In his uero opz frigidū uti unde sanguis fluere futur⁹ est: non sup loca s̄z circa cā. Et q̄cūq; p̄blegmonel aut inflāmātiōes i rubcū aut s̄b sanguineū colozē sunt tendētes ex recenti san guie: qm̄ ueterata denigrat: ⁊ iuuat he risipilam non nulneratā: quoniā uulnere rate noceat.

Intendit hypo. mōstrare in his uerbis suis vbi frigida adiūet. Dicit q̄ iuuare illos vnde sanguis apparat⁹ ut fluere: vel unde iam fluere. Neq; oportet similit̄ sup vlniera peni vñ sāguis exierit: qz sicut dixit frigida noceat vlnieribus: sed circa cā loca vnde sanguis ad vlniera venit. Dicit etiā omni calidū p̄dest apostemate: ⁊ locis comestitiis que incēsa fuerint. p̄pter suū calozē succurrere itēdit. Dec. n. loca frīgida cōueniētia sūt: ⁊ quiescētia q̄ vñ vidēt rubea: vñ recēs sāguis: rubea cē cernit. vñ frigida supposita lino: scere facit vñ denigrat. Iuuat item suppositū berisipillā nō vlnieratā: si. n. sit vlnierata frigidū est morad. loca enī q̄liaciūz patiat⁹ dolozē: doloz ip̄e sit cā t̄bēdi illudē sibi humozū pessimitatem.

Rigida uelut nix uel crystall⁹ pe ctozi inimica: tussēs cōmouētia: sanguinē fluere faciētia ⁊ catarros.

Hucusq; de calido et frigido disputauit: nunc autem sit
cut nunc et cristallu frigida inferit: et quoto frigi
diora: tato nocetiora. Sit et pectoris inimica:
vtpote tussis comouetia: et plimas venas sit ruperia: vti
flutus sanguis sunt causa: et catarru a capite ad pectus
et pulmonē deponetia: quia cerebrū infirigidat. 25

Articul' dolozes et tumozes si
ne ulceratōe podagrā et spasmū:
et hoz plurima: frigida aqua ifusa refri
gerat et attenuat: et dolozem soluit. stu
por enī mediocris dolozes minuit.

Rigida sicut dicitur calida iuuat apostēta: et
rubicida: et sanguinolēta. Epugnat et mēbris sa
nūe: vti sanguine: vel būores ad ipas misuris. Si
milit et hīdē vti intelligi: quī dolozes mitiget pp oblatam
causam vnde fit: quia supposita frigida his supozē facit
et stupor: quī sensum tollat: dolozē minuit. 26

Quia que cito calefit et cito infrigi
datur leuissima est.

Uncq; os nos intelligere hypo. intēdit leuissi
mā in pōdere. Si et hī intēdisset vile qddā et lō
go tpe et magno labore inuestigasset: qd tū libe
re appo sitū leuiter appbēdi pōt. Intēdit ergo leuissima
que stomachū nō aggrauat: et q cito trāsit digesta: neq;
solis bis q hic posuit et tētanda aq; si quodammodo qm
bac de cā retineat: quī leuīerat: et posuit obscurā cās. Est
aut leuissima: qd nō turbida. 2° qz in ipsa nō apparēt
corpa terrea: tertio: qd nō horribilis est s; sapida. qrtio: qz
cito calefit et infrigidat: que quī assūmit cito digrit. Et
sicut cib' digest' est bon' sicut et aqua suo mō bona videt
et leuitat: sue digestiōib'. Quicq; g aquā ad bibendū
tentari sunt: nō certiora erpimenta hēre possunt. alia
enī fallunt. 27

Quibusq; bibere desiderium est
noctu ualde sitientib': si sup doz
merint: bonuz.

Omnib' h' dicit vti nimii sitienti potus de nocte
dand' vel nō dand': fit: si iuuabit inq; si bibitori
sup dormierit. et bñ: quī somn' mām que cā sit
fuerat faciat digerere. os tū pendubio vti nimii sitientib'
bus pot' eis oēs. Sitis aut fit ex vino pax mixto: aut ex
potu paruo. Sanitas g custodiat hoc mō: Si būidius
pax est: cōpleat potu cōpetent: ne calor augmētat' extē
gnat: si aut sit parua: nō est necessitas bibēdi oēs licen
tia. S; si ex pua sit būiditate: licentia os dare. si mltā: nō
indiget potu: si. n. dormierit quiescit sit. 28

Aliebria educit ex aromatis cale
factio. Multoties nero et ad alia
util' ēet: si nō capitis grauedinē faceret.

Aliebria vō sanguine menstrui bic intēd' et hy
po. et purgatione post pny: q menstrua h' ostru
gant cā apostemal' in vultu: vel ex strictione ali
qua et ex alijs s'ib': que cāe si singul fuerūt: singule au
ferēdo medicabunt. si h' sint sine his pcedētib': menstrua
pcedant et calefactiōib' remediens. Lāe enī carētie eoz
vel grossities est sanguis: vel ostipatio venaz sanguines
ad vultū mittentiū: vel angustia oris ipsaz. ppter coctū
gationē matrici. Quoz vtrūlibz calefactiōib' cū aroma
tib' erit enacuandū: que ora venaz aperit si clausa sūt:

sanguine subtiliat grossius: et ostipatiōē soluit. Si autē
grauitatē capitis nō faceret: multū alijs causis sicut dicit
iuaret: et maxie in febrib' capita inde grauant. Expe
rimētū aut testat' qz ex oib' aromatis' doloz capis ge
nerat. Rō aut fater: quī pter pauca aromata alia sit ca
lesfactoria ex calore suo nimio: necesse est capita sequat
grauedo: maxie aut hoc facit cassilignea: costus: cinna
momū: amomuz: nuy: mulchata: et similia. et hoc idē quia
sunt calida. 29

Mulier iutero hñs phlebotomata
abozsum fac: s; magis cuius ma
ior est fetus.

Etus si nutrimento careat necesse est peat. qū g san
guis quo nutriendus ēet phlebotomia demat
cōsequē vti videt: neq; solū ex phlebotomia pa
tis: s; et quī mī abstinat a cibo aliquandū. qto g maior
erit: tato cit' piclitate: vtpote quī plus comesturus ēet
ciboz qstias demat. 30

Mulier iutero hñi ab aliq acuta
rum egritudo dñi accipi mortale.

Uod h' dicit ex necitate os cōsequi. Si et acuta
egritudo cū febre sit: necesse est febre cōtinuā et cali
dissima fieri. h' aut nā ē acute egritudinis inq;
cū febre sit mortale. Mortale āt ēt quob' mōis et cōn
tina febris: qz certū est fetū mortificari: quī cibū necesse sit
at tenuari nisi febre hñi. si vō velim' magis fetū saluari: et
mī et mltā ciboz cōtinuatōe piclitate: augmētā inde
febris et eius māt: vti cōsequē vti peat fer'. Si āt eade egritudo
da sit sine febre: sicuti apoplexia: epilepsia: et tetan' mox
talis: quā magnitudinē morbi et grauitatē fetus mater
ferre non possit. 31

Mulier sanguines uomēti: mēstru
is supuenientib' solutio fit.

Um sanguis ad supiora moueat: post vō deuē
at inferi: necesse est mor' supior soluat. Oportet
aut artificialr machinari: etiaz vti inferius dedu
cat et nature actiōē cogi. 32

Mulier menstruis deficientib' san
guine ex narib' fluere: bonuz est.

Uod ē certū signū est: qz in mēstruis sanguinem
stringi nocet: si h' ea deficiat: et aliūde sanguis efflu
at iuuat. Loca āt qd sanguis exit purgā ē: quī
mlta sint: min' tū quī exit et narib' piculosus. Alia tū tū
piculosa: qdā tū plus: qdā vō min': quoz tū si aliq inue
niant' nō piculosa: nō ideo in hoc abozsumo fallus erit
hypo. quī absolute et indiffinitē sanguine et narib' pōat:
pneuit enī vñ ponere et mltā notare. vñ et p moroz
das sanguis effluat qd ipse retineat: nō cōtra hoc: qn bo
num portendat. 33

Mulier iutero hñi si venter mul
tum fluat periculuz est aboztiēdi.

Noc loco hypo. intēdit idē qd albi de phle
botomia: aut de inanitate. s. ablatōe cibi. minū
et sanguis et debilitat mulier: cōmouet enī se
tus: et cōpūit matricē. 34

Mulier que a matrice molestatur
aut difficulter generat: sternuta
tio superueniens bonum.

Hunc apophismum obscurat molestatio matricis sola. h. e. qdā oēm matricis intelligit molestatio: nō solum accensio: qd suffocatio vocat matricis. nō est certa suffocatio: ēē videt: si pot' ablatio anhelit'. Alii intēdūt hypo. secūdinā itellēxissē passioēs. secūdinā est grece cū vulua cōmīscet in noie: q̄ mltū a rōe videtur oēnialiter: si videt' rez oīcē: q̄ secūdinā qm nō de vulua cū fenu erierit steruaturatū pūcūens eaz expellit. Sed error: eoz palā est: pmo qd de secūdinā iam alibi oīperit hypo. scō qd bec grece h. ambigua sint in noie: nō tū loquēs de vulue passioē: itelligēdū est de secūdinā oīcere et nēitate. Aut vō oēm passioēs vulue itelligit: ar bitrā fālū. palā est et itelligi pblegmōnē: scilicet: heri nio est anhelit' pculdubio steruaturatōe imat': qū qnāsi fua medicina eē videat'. in ablato est anhelitū: cū nā qm motua agdet' in steruaturatōe qd vigilās efficit' et excitat' tur: qd ipi' steruaturatōis mōri nēce est qdā supfluitas ba bita expellat': qd plau' expsi in libro qd nō de steruaturatōis feci. vñ et steruaturatio in singulū valet. ex ipo est cōmōis ipetu frōqnter par' vel secūdinā q nō de vulua exiit: cū fenu ipa eadē steruaturatio expellit. que iō oīcē secūdinā: quia a partu secūda est: 35

Mulier menstrua hñti sine colore: apozio: et nō fm se semp facta purgatione indigere significat.

Hunc apophismum inuenim' in multis libris sic: **M**enstrua si sunt olusca: et nō sūt pūcūentia: purgatione indigere significat. Itē bec diuersitas pot' itelligit: qm qd si in suo tpe vēnit: tūc et cōmādicatū ē corp' illa mltā. qd pby exire mēstrua. si nō tū ad solā itelligēdū ē pharmacā: rez etiā ad oēdūmā oīcē: qd ego mōstrui in libro. ppo de mēstruis: cū oīcē quoz: aro: marica nēcia sint etiā nascātes p' me: et oīuerse etiā medicne g'rosos bñoz subtiliātes: vt pōte calamētus quo assueim' vñ in mēstruis puocidis. Ad hoc enī intēdū mōi vt opilatōēs venaz ad vulua de fēdētū apiamus: et g'rosū sanguis subtiliātes: et de g'rosis corp' mōdificātes bñoz. Si aut in libris inuēit sine colore diuersa: certus sit qd optimū est corp' mōdificari mēstruoz et colorē nō solum ex pblegmatic' bñoz: s' ex melācholicis: et cholēis mutā. Hypo. aut mōstrauit in libro de colore mulier: qm itelligam' qles sint bñozes corp' oīantes hic aut pcepit cū pharmacā et vomitu mōdificari. qd vō nō fm se facta dixit: hūc expositiō nēc cōuēt: ac si oīe rit: **M**enstrua in colore si sunt diuersa: et nō sūt se sp facta purgatione indigere significat: qz qd corpib' mulier malī bñozes dominant: nō solum mutātes colorē in mēstruis sed etiā in partu tps corruptōes patiunt'. Si est bñozes plus qd oportet sint g'rosiores in cursu suo reddunt cōrriozes et tardiores: cōtraria enim cōtrarie. 36

Mulier in utero hñti si subito ma mille graciles fiant abortit.

Ex hoc apophismo potēdū qd fetus in corpore mīsa part' ex ciboz mīnosatōib'. **M**ulieres et mamilas qdā veni sunt cōmūte: in qbus si sanguis mīnoet: nēce est mamille gracilē: vñ fer' aut morit': aut ad eructū cōpellit: sic hypo. in p' l' itest' est de fer' nā: **M**ul' cib' iud' qū cā fer' est augmētādi: quēz puer de vulua accipit: nō tāt' est qd sibi sufficē possit: nō uenit mēstr' ex actis. cūloz et ex sapozosē atqz subtiliōz puer sp fugit sanguinē: qū iud' iam magno facto: cib' nō tātus sit qd sufficē possit: recalcitrare eo et nimis

moūet rūpū pellicule: qd' ligat' tenebat. Idē itelligit facere: qm nō inuēto cibo ante tps cogit abortire. 37

Mulier in utero hñti si altera milla gracili fiat geminos hñti aliter abortit. Et siqde dextra gracilis fiat: masculū. si uero sinistra: feminā.

Quod de ambab' dixit mamillidēdē de altera oī itelligit: qm sanguis de venis mamille alteri' mīnoet. Si gemini iud' bēant: nēce est vt cū nutrimentū venas ill' mamille subpedat' ab: abortire fecus: Qd vō dixit in dextra masculū abortiēdū: in sinistra vō feminā: in alio apophismo auctozabat masculū eē in dextra: feminas vō in sinistra. dextra nāqz para calidior: est epar qd calidū et hūidū in ea sinistra vero frigidior: quia splen est in ea. 38

Mulier que neqz pregnās: neqz generauit lac habet: hui' mēstrua defecerunt.

Hunc inuestigat: et perspicant hic apophismum multa disputatione indigebit. Quāqz ergo bene itelligē volūnt: nēce ē libros meos o' stitit' nāb' p' legat. hic et vultū oīcēdū qd hūc loco citat ne cessariū. Qm. n. mēbz gnāns hūiditātē h'z cū ppter necessitates alioz mēbz ab eo generandoz vel nutritioz: bec autem humiditas sibi est qm supflua: qd quare plus qd aliud mēbz hēat aliud: soli deo fūanda ē. id ē. si tū qdquid mēbz istud facit: virtutib' cōplet naturalib' mūlti et oīuerse: quaz vna diuersa d' vel cōmutatua: qd cibū in nāz oīerit accipit. Qualitēqz aut cibū in sibi tudine suscipient' pfecte mutauerit: cūbū eundē augmētandi et nutritiōis mēbz illud cāz facit. Doc aut est qd hy po. alibi dixit: **C**ib' in qd nutritiō: cert' est: quāsi cū b' est. i. c' remanēs supfluitas cibm' d'f: et iactare mēbz a quo retinet' assimilā. Si igit' i' ossib' sit: in cāuitate eoz rus erit medulla. si i' epate: sanguis. **D**ulcis. n. quāndā si bi trahit hūiditātē spumosa: in suā reponēs cāuitatez. Itē et oīs cāuitatio cūbū bñozes fuit viscosos: sūt et vnguina et vtraz vasa ab inguinib' eructa: qd spermat' vō canē infra. In lingua quoqz hūiditas habet que vocat salua: id eoz māmille carnes hñt molles: qd glandulosa: que cibū sibi venientē in suas mutat nās. Quis q' caro mollis sit et albus nō sanguinolēta: hūozositas sibi veniēs efficit quasi lac: et qd magis effluit illic tanto magis augmētāt: sic octauo et nō mēse i' p'gnātib' videt'. qz tunc veni māmilla: et vulne mediastine sit plene: qd si ne pceptiōe possibīle ē oīngere: qd mēstrua pban' de fē cesser' b' hypo. intēdū in hoc apophismo. 39

Mulierib' gbus ad mamillas san quis puerit' manā significat.

Item in disputatōe pcedēt' apophismi qm sū quis ad māmillas veniēs in lac mutand' sit. hypo. aut b' facta: qz si qū veniat nō mīuet: mania significat: qd tū mūqz vidi tēpe nio. et si oīgent qñqz: raro credo euenire: qm b' que of' mat' ergo. ac si vii diffet. qd si vep' sit fm qd oīcē: et si itell' ligat' caro hñti da in māmillis qm nō sūguinolēta fuit: nēce ē frigidā sit: vñ et sanguis qm ad eas veniat mutat' in lac. Sic vero bec caro: scilicet caro māmilla: frigidior est carne epatis: sic et lac frigidior sanguine. Quā g' aliquid sanguinis calidissim' et feruētissim' toto corpore affluerit: nec est fumū in capite ascēdē et manā generare. **M**ulier vero

huius uimietate coloris: cū ad mamillās sanguis ueniat: si potest in lac mutari: p̄ uimietate sui: et magnitudine coloris: uñ necesse est in capite ascēdare: et manā gignat. 40

Mulierē si uis scire si cōcepit: melliteratū qñ dormitura est: da ei biberē. et si liquidē tozificōes habuerit circa uētrē: cōcepit. si uero non: mīne.

Conceptio est aut de hīor: p̄ginitus: aut ex uetōsitatib: grossis et inflariis: nō cito exēritib: uero te uia q̄ exērit carētib: q̄ mlierē pari bypo. intēdit q̄ p̄stura est: uulne circa loca illa: p̄ q̄ uetōsitatē de beat. Mel ar̄ tūc fiat melliteratū necesse ē ēē crudū. ad hoc eīz non inēdīm: ut inflatio et uetōsitatē generet. Quā uō mītura ē in q̄ p̄ quietē et cibor: p̄tēndinē. hoc eīz uo cause sunt uetōsitatē generāde. 41

Mulier siq̄dē masculinū p̄cepit: hñ colorata ē. si uero scīaz: discolorata

Colorata ē nō colorata uirgī: q̄ in conceptu femine semina nō est boui coloris. Que duo id sūt: q̄ ē mīe frigidiorē sūt masculī masculū uō qñ foruitū dīnē et uelocitatē in motu hēant: raro nī b̄ accidit. masculī cōcepti alia hñt hgnatōz in dīnē. et uelocitatē motū: q̄ ē raro uidēt: q̄ semina p̄cepta alī fortior et uelocior masculo ē in motu. n̄ ḡ b̄ signa. p̄ certū lūc b̄rida. 42

Et mulieri p̄gnātī berisipila fit in matrice: mortale.

Oportet inuestigare an sola berisipila in uulua sit mortale: uirū nō p̄blegimōs sūt: s̄ berisipila in uulua necesse est pueri sola febre occidat: p̄blegimōnes non ita: q̄ berisipila qñ fiat et c̄bola rubea: et calida materia febre generat: et ideo mortale. 43

Quod p̄ter naturā tenues exītes cōcipiūt abortiūt ante q̄z grossescāt

Quidā in p̄p̄etēs hūc ap̄bortismū exponūt tripl̄. quidā enīz ex nēcitare itelligūt abortire: qñ p̄ter nāz sūt macre: q̄ macredine nutrīmētū pueri solet deficere. Alij si nō crasse fuerit: in macie p̄māserint: Alij qñ p̄ter nām tenues crescē incipiūt: p̄p̄ēdūt q̄ abortiūt. Loquimur itelligūt in ultimata: tenuitatē: b̄ c̄q̄bus mīsta refectio sit nēcia ut ad nām redeat cap: corpora: unde fit ut eis crescētib: fame fetus abortiat. hoc autē inēdīt bypo. 44

Quod cūq̄z corpora moderate hñt et abortiūt secūdo mēse aut tertio si ne oī occasio manifesta: his cotillidones uolucaginib: pleni sūt: et nō possūt p̄e grauedie tenere fetū: s̄z abrupunt.

Quod sine cā uicī manifesta: sine febre acuta in tēdī: sine diarria: sine uulnē: berisipila: sanguis fluxus: saltus: p̄cussio: em̄osura: nimia abstīnētia: timore: et s̄lib: sine q̄b: p̄cedētib: si abortiūt moderata hñtes corpora ex nēcitare oza uenariū uulue abortiēdi erūt cāe: q̄b: qñ secūdina nutrīmētū accipiat: si matrici mucilagīnib: sit plēa abortiūt: q̄ nutrīmētū secūdinā nō uat̄. Ulenaz hēc eīz oza cotillidones appellat: nō sūt q̄dā purant carnes tenues ozi b̄az uenay in m̄scētes. Hypo. autē in libro de m̄l̄p̄e p̄stīcōib: s̄ cotillidones in q̄ ore uulue plene sūt p̄blegm̄e mēstrua sūt pauca et nē cessitare. p̄t̄agoras uō in p̄ina p̄te de reb: nālīb: coti-

lidones appellat oza uenay: et arteriay sanguinē ad uulnam m̄tēntem.

Quod cūq̄z exītes p̄ter naturā crasse nō cōcipiūt: his piguedo os matricis obturat: et p̄mīq̄z extenuantur non concipiunt.

Peter nām bypo. itelligūt uicīssē in crassitēi uī timitate: Alii si eīz ip̄mē tū sint crasse: sed p̄ores sūt uiozes: q̄z pinguedo s̄ibū uocata: nō uulue p̄mīt oza et opilat: nūq̄ qñ crassines in ultimata stat. q̄ oza matricia uicīz interius os uulue q̄ in interiori est extremitate colli: et in initio uulue inēdīt: hoc eīz certus os uulue uicīz: nō illud q̄ in exteriori extremitate ē colli: q̄ nāc iugit̄ femine. In uīz non os matricis: sed uocatur os colli matricis. 46

Et matrici in uertebroz posita fecerit sanie: necesse est cōmōtū fieri.

Quod cōmōtū dicit curatōz esse intellexit: et bene q̄z si sanie matrici fecerit: et marie in p̄p̄et̄e r̄iornēcē ē et cū licitio curat̄e s̄imlib: alijs. hoc bypocras intendit. 47

Et uis maris q̄dēz i dextris: scilicet uero in sinistris magis.

In libro de spermate ordi: q̄z ser̄ masculū nō sit nisi qñ in initio cōp̄lexio sua calidissima fuerit: quā enā adiunat si locus ubi causat̄ sit calidus: dextrū aut matricē loci s̄st̄ ēē calidiorē: qñ ep̄ati uicī nēz. Itē adiunat calā cōp̄lexio ser̄ s̄m̄ate de iusticiis mlierē exērit: q̄ sūt positi i matricē angul. q̄d. n. de dextro in dextrū latus currit calidū: sit: et de sinistro in sinistrū frigidū: est et aquosū: uirū et ser̄ sinistrū latus in utero: necesse est frigidior sit. uirū ego lati⁹ oīsp̄ant in quā particula mea: super bypo. anothomia. 48

Et matricis p̄cipitatioes obtarmi cū appone apphēdēs os et naref

Ene dicit: q̄z si secūdinā p̄cipitatio or̄igūz statū clauso: et motu nimio p̄st̄m obtarmico appositio: necesse est fecundinam egredi. 49

Mulier in utero hñti: tēnasimon in natus abortire facit.

Enasimon fit ex hīorib: p̄ginitus grossus p̄gētib: intestini: q̄z uocat colon: q̄ infirmū coq̄z exp̄nē si forte eos p̄gētes possit emittē: uñ et b̄ exp̄sio si mlieri grauide euēit: hēc bypo. dicit: cā est aboz nēd. nīm: eīz exp̄sio nimū facit motū: uñ abortire necesse est fetū: aua rūpitur ligamentum. 50

Mulieris mēstrua si uelis retinere sitia maiorē ad mamillas appōe.

In bypo. auctorizauit: quō mēstrua mīozata et nō exēritā debeam: medicari: b̄ mōstruat quō sūt refrigerāda: et uetōsas maiores inbet ap̄ponē ad mamillas: neq̄z nī apponēdē sūt nisi subius eas sup̄ uenas q̄ de uulua alcēdūt ad ipsas maiores eē iust: ut maius et fortius possit exp̄mī. 51

Quod cūq̄z in utero hñt: his concluditur os matricis.

Agnū signū et certū ad itelligēdū si femine cōcepit: si forte obfetrūz manū iponar uulue: et tan

gere poterit. Sperma eſt qđ vultuſ incidenti: ⁊ mulier cō cepit tāgī matricis cōcavitatē lateraliter: ⁊ ita matricis os neceſſe eſt contriungi.

Quālii i in utero hñti: lac ex māmilla mltū fluēs ſenū ſignificat debile. Si uero ubera dura fuerint ſanū ſignificat ſetum.

In pmo mēſe lac fluit ſm nāz: ſi ſepe ⁊ plus qđ oportuerit exteri mltā quātitas venē vultu: ⁊ māmillaz matrice plene eē ſignificat. Plēitudo ex abudātia ē materie facta ex ſer? ſi recipiētis dōilitate oportet qđ pſiderari ſi māmille macilēte ſint: ſic autē pte pū fuerit. Inde eīz guttas ſignificat ſanguis: qđ qđ fuerit cā ē ſer? fori pūtur: neq; os mltū plēas eē vt inde lac effluat. Neceſſe eſt gđ duras eē mediocrit int duriffimas ⁊ macriſſimas. Qui eīz cib? ſetus ſi mīoat: neq; dōilis eſſe ſignificatur.

Quāq; corrupture ſūt ſer? his ubera gracilia ſiunt: Si uero rursus dura ſiūt. Et ſi dolor ē in uberib? aut in uertebz aut in genibus aut in oculis non coarſpūntur.

Hypocras ait: mulieri i vto hñti: ſi alia mamilla graſt fiat: gemos hñti aliter abozit: ⁊ ſi dextra maſculus: ⁊ ſi ſiniſtra femia. H ſi a ſignificatio: ſi a muliere abozit: dices his vbera gracilia fieri: neq; tñ inuit macilētia māmilla: ſp abozit ſe quē neq; ſolū h ſignū abozit. Oz qđ iueſtigari qđ ſemp appareat in gravidis. Vñ ex macilētia nō ſolū neceſſe ſit abozit: ſed ſepe ex ſolo caſu abozitur: ſine ſolo ſaltu vel ex clamore fortis: vel ex magnitudine odij vel ſono magno ⁊ ſubito: ſicut tonitruo. Poſſet etiā eē ex febrilione: vel heriſpila vultu: vel ex abudantia in fundo matricis miculaginis ⁊ ſimilib? vñ coſtat fieri abozit ſine macilētia māmilla: ſed tñ hypo: tēdit ſine macilētia māmilla: nō poſſe fieri: vñ multociēs pſcrnat ſuz: ſi ſum poſſ; cape intellectū: ⁊ cōpē: qđ ex pſcritis abozit: non tñ ſine māmilla macilētia: qđ ſicut macilētia māmilla: ſit ex puitate ſanguinis in venia māmilla: ⁊ matrici medis: que cā ſunt auferēdi ſenū? cibū vñ pcut. Si autē ex iſtis pſcritis fiat macilētia: itelligit occaſio fuiſſe nām magno impetu os inulne apuiſſe: ⁊ ita ſanguine in generatua mēbra ad abozitū diuiſiſſe. Natura eīz qđ mag nō conamie nociua expellit: ſanguine ⁊ ſpiritu mēbz: qđue ſicut iſtrumentis ytiſ in expellēdis nocētib? vñ ⁊ apoſtemata ſiūt i mēbz patiētib? bui? foruit. Feſti nās enī nā vt loca dōletia deſcendit tranſducit illuc ſanū gūitē ⁊ ſpiritu ad hoc expellēdi. H ſufficiat i pma huius aphorizmi pſida. Secūda que pme iroducit cōtraria: vñ dicit: Si rursus ſit dura. in quibzlibet locis dicitoolere ⁊ nō abozit: taliter itelligit: Si mamille ſint mēbre abozire eī neceſſe: impoſſibile eſt aut abozire ſi cap macritate. Si aut māmille ſint dure nō ſignat abozire ſed pētus in quibzlibet locis leqđ dolor. Si ergo macies ſignat pāncitate ſanguinis: ſic ⁊ durities multitudine potēdit. Nō aut buiſſimō durities eadē ē cum ſupio: que ſenū ſignificat ſanū illa cñi moderata ſiūt. Nec in ultimitate eē immoderandis: ad quā cū veniet natura in aliqua mēbra expellit: ſi dolor ſit: ſer? tñ permanet impaſſibilis. Et autē hic locus inueſtigatōne oīgn? qđ natura ad vultū mutat: ⁊ apoſtemata faciat:

⁊ ſi apoſtema venit aut ſetus illeſus permanerit: Sed qđ abozit nō ſemp hāc duritiē ſequat: moliciem vero ſemp comitit: nō ad raro ⁊ foruitū cōtēgētia itendit: ſed potius ad ſempiterna: nō fallētia: ac ſi uerit: Si mulier abozit moliciem māmilla: eē pſenatāda. Durities vero ſine plenitudo in plurib? ad aliq mēbra non ad vultū repellit: vñ dolo: que hypo: dicit ſubſequit: Que ſi ad matricem denentur penulubio māmille mēbre cū. Si ergo ex paruitate albi abozitur macilētia comitit. Si ex aqnoſitate ſanguinis ad vultū deſcēdit: ſi fractura veteris ligamētū dōt quocq; nō ſine pua macilētia fit. Que inquit vbera gracilia habēt: his inopia nū trimēti corūpet ſer? nā ſi ſagui adeēt māmille nō oīo deſecte eēnt. Si vō itez dū fuerit: ſaguiē abudare ſignificat: tñ corūpet ſetus qñ abūdāſ reſicit. In uertebz aut ⁊ genib? ex ipſius pondere ſunt doloze: ſi uerib? vō ex lacū plenitudine. Nervi n. oculi trahit: inde oculi dolo: ppter cōtēz ſui ad māmilla.

Quābūſq; os matrici dūz eī: his nece eſt os matrici cōcludi.

Dicitur eī in anteriorib? pſida: qđ cōcludi ore matricis: apoſtema vel grauitas: iſt impregnatio ſignificat: que tñ dūſerit. Si n. matrici durit ſuma ſit ⁊ clauſa: dūz apoſtema ⁊ calidū ē in ea. Si n. ſit grauida nālter tactu erit moliffima. bene aut ordinat ſer? ſi ſupio: aphorizmo ſubſequit: Adulteri pēgnati os vultu clauſū ē: ⁊ in ytero habet.

Quāq; in utero hñtes a febrib? accipiunt: ⁊ forit caleſcūt ſine oc caſio mālfeſta: generat pīcloſe ⁊ diſſi culter: aut abozitū periclitantes.

Quābūda pēgnatib? aliqđ corrupti hñozes in ceptide colligūt: vñ febril foriffima ſit: ſine dubio cā eſt abozitē: aliqđ tñ febris molleſcit ſm nāz bñoz: que ſuis molleſcit: ſi tñ enadit ſm qđ oportuerit quz marta remanet febris: quā medici neq; medicinare: neq; dicitare poſſunt bñ: ſit grauide: ⁊ iō febril ſemp redit fatigans eos tpe totū gūidatū: iōq; ſer? nō pferēs paſſioſe matricis pū: aut ſi ſuſtinet tñ iſhm? pū: ſerit dū mā mātua cū ſuſtēabit: ⁊ mat tñ oebilis fuerit. Que iō diſſicult ⁊ pīcloſe generat: qđ qum i pū yriūq; cozza debeāt eē fortia ſt tñ oebilia.

In fluxu mīlicibz ſpaſm? ⁊ animi defectio ſi ſupueniat: malum.

In tñ i oī fluxu mulier ſpaſm? iōq; ſi ſolo fortioze ⁊ lōgior fluxu. Defectio vero animi omni ſanitiōi ē nāl: qđ nutritio cordis deſiciēt: ſed ſpaſm? hñō in oī tñ mīte ſanitiōi maxie ſi ueruoſa membra patiāt.

In ſtruis plurimis cūciētib? acci dūt egritudines: ⁊ nō uciētibus a matrice accidunt egritudines.

Quidam arbitrar? medici ex abudātia tñ bñozis morboz g gñt: ſi hypo. ſi tñ ex abudātia: ſi etiā ex paruitate ſua: neq; ſolū in mulieribz: ſi etiā in marib? Ex paruitate eīz ſui alit corp? deſiccat: alit refrigat: alit vñq; iōq; ſi oīa mala cōpleto vltima cū bone actiōi nociua: naſcit ex morboz generib? Nihil g in hypo: dicit vñ: ⁊ mīd oculū. Qñ aut mēſtruis plurimo veniētib? egritudines cūciēt oſtendit: neq; a matrice

interit: neq; tñ veniētib; a matrice: venire egritudine
subintalit: si vtriq; mēbor: soli scdo a matrice exiungi
nece ē pñr: qđ nullatū? a dīpīci posūm? nisi iude pua:
vel magna sint mēstrua: sicutū? Aliqñ ergo mēstruo:
abidūcia plūmō: ex larga ē apēcie ovis venaz: ad vultū
veniētiū: alii q: sanguis ē calidior: vel subtilior: alii q: to
tū corp? in malas qūitates mutat: q: a sanguie grauiatur
vel a sanguis nō fit mutat? a pāmēto suo hālū: q: corpus
inde grauiat: ad venas ovis vulue: pellit: sic videt mor
bi gignit: qđ ad qūlib; mēbra deducit: hūiores mali. De sit
causē mēstruo: abidūcie. Paruitat aut bis sit hūe: vel
eiz ex cōdūcio: vel venaz ostiparō: p qđ mēstrua vēūt
ad vultus: vel ex grossine sanguis: r frigiditate sui: vel ex
venaz fortitudine sanguis ē nō recipiēte. Quodlibet aut
boz qđ sit post lōgū tēp: nece est mōbos generare heris
pilas: pblegmōes: sclosum: cancrū. Vñ ergo dicit bypo.
Non veniētib; a matrice accidit egritudine. 58

Lano pblegmōes patiēti: r ma
trice pblegmōē hñte stranguria
supuenit. In epate uero pblegmōes
patiēti singul? supuenit. Et i renibus
hñtib? sanie stranguria accidit.

Stranguria ē parua r pessima mixtura: qđ alii fit
ex defectiōe vtus? pteitine in vesica: alii ex acura
vrina. Cōtēntia ostēit causā male cōplexiōis vñ
apostēatie. Aciut vrina ex passiōe renū: ex colamēto san
guinis: r alioz hūoz: ad renes defecēdētū: r vzinā acuen
tū. Et bñ dicit stragūria fieri ex pblegmōe ani patiens
sine matricis: bis enī vesica colligat: vñ r patiētib? colli
gabir. Quā qđ i renibus mā aduine putrida p vesicas ne
cesse ē effluat: ad quā pūctiō: r cā statū pūcti: cogit: r cō
mouet vt expellat. Si aut apostēma in ano luerit: nece est
inde pati vesicā: qđ pñit eā atq; strigit. qđ an? r vesica
sint vicina: inde nece pati. Ego aut dixi alibi q: qđ bypo.
passiōē pñit: siue futura aliunde vēire dicit: nō absolue
pōit: si in vltimitate magnitudinis eā intēdit. hoc quoq;
nō intelligit qđ pblegmōes in epate singulū aseruit ve
nire. qđ eiz neriui epat? r stomachi sint colligati: nece est
alteri alteri cōpari: pñit qđ apostēma magnū sit. 59

Mulier si nō pcepit: uelis aut scire
miga deozuz: r siqđ trāsire uideatur
odoz per corp? ad os nares: cognosce
qñ ea nō ppter se non generat.

Per hō pñt Suffumiga: suffumigatio hñc loco
opria ē itelligēda: tbur: myrrhe: storac? suffumi
gano: r siluz nā calidoz: r odorifex: quoz sum?
qđ r totū corp? ascedat: quousq; ad os r nares pueniat:
a qđ? qđ odor nō sentit pñctē: matrx opilat: qđ qđ sit
nece ē nō cōcipi. qđ nō p se generare dicit: tñ poderōsū
inuamētū inuui. Mlti eiz boies volūt certficari vtuz
filios vel filias debeant bñe: in quo marie nobilissimū la
bore solēt. qđ aut semie nō cōcipiūt sepā: vt qđ solos
filios vel solas filias hñt suspites post se flingūt qđ bere
ditates suas possideat. Plato in libro ad Titū: generadi
tetigū artificū: cū pauca plibatur? sum dicit: hū pus ex
pōnēdi fūi oēs aphorismi de matrice tractaturi. 60

Mulier i utero hñti: si purgatiōes
exerit: impossibile est fetū sanū esse.

In purgatiōe hac intēdit mēstrua in tpe sic āca
veniētia: neq; pōtē qđ tūta mīnorātia hñe signi
ficat defectō fet? Si eiz para r pua vēitit: r semē
vel bis nō est nece tñt infirmari: sed si tñt egredi: r qđ
tatez seruauerit: fet? san? nō erit. Ego aut artviro: mēstrua
a pñatib? effluēcia per venas illas tñt egredi: qđ in collo
sit matricis: qđ secūda oib? venaz introis cōcūat:
tis vulue sit suspēsa. vñ oleat vt ab ill venis in mēstruo
rū egrediat. Quā g aliudē creat: nece ad nutrēdi fetū p
venas supradicti cōcūat vēitit: nece est fetū infirmari: vt
pote cui alimēta defunt. 61

S mulieri purgatiōes nō exerit:
neq; febre neq; rigore supuenien
te: anxietates: abominatiōes: defectio
nes animi ei acciderint: reputa hanc in
utero habere.

Istud de ill tñ intelligēdū: qđ mēstrua ex oadie
r nulla re impedite vēitit: si subito r sine vlla ma
iūstia occasiōe se strigit: qđ ex alia significatiōe
auctoz hñt debē pñdē. I. abominatiōes: angustia: defe
ctiōes: mēstruo: cessatiōe. ex qđ? intelligit mlier cōcepit
feticū ex appetit? pessimitate: qđ in cōcepto os stomachi
nocet: qđ tñ oia pñt eūre sine cōceptu iūstē qñtē: quib;
humores mali cōmīntur stomacho vel alij mēbro: vt
pñficere medicū bene oportet. 62

Quicūq; frigidus r densas matri
ces habet non cōcipient. Et que
cūq; hūmidas hñt matricis: non con
cipient: extinguitur enī in eis semen.
Et quecūq; succas r magis ardentēs
non cōcipiunt: indigentia enī nutrime
ti corūpit semen. Et quecūq; ex utrif
q; temperie habet moderate: huiusmo
di fiunt generantes.

S hypocraticos audet r trāsmutare aphorismo
r oportuniore dare loco: nūl plus facerē qđ vñq;
bis onobus atepositu trāsdūcerē. r in hoc loco
ponerem: vt disputatio mēstruo: cōpleret. r quot mo
dis sterilitas fieret dicerem? pcederet g ille: Mulier si nō
cōcepit in vtero: uelis aut scire si cōcipiet: conegēs vñt
mētis rē: scqñt aut ille loc? qđ est nūc exponēdus: vñ oī
cū. Quicūq; ex vñq; hñt tēpē moderate: huiusmōi ge
nerates sūt. Immoderate aut: si nō in vltimitate ad cō
cipiēdū sūt dūre: ergo vltimatis erāt steriles. Et qđ? etiā
pñdēt qđ sterilitas fiat etiā in maribus: qđ tñ mltis oc
cultas. Sed pñficatū intuetib?: primo palā sit qđ non
generat qđd masculi: postq; clarebit qđ vñq; generan
tes esse mede cōplexiōis: quā si excedant nūqā genera
bit. Incipēdiū ergo pūe a sterilib? mlieribus: qđ malā cō
plexiōē seu cōpōsitōē vñue habuerint in pñie in vlti
mitate: in qbus qñbet qñroz pñcipaliū oīant? qualita
tis: siue due hāz: sicut mōstruim? in libris nris de cōple
xiōib?: vbi cōplexiōes intēptas octo esse dicim? qñroz
simplices que hic tāgūm? r qñroz cōpōsite ex bis cōmī
yte simplicibus. Quā ergo matrici cōmīnet frigiditas
in vltimitate: r densitas matrx inde: quā venari ad os
vulue venientum: ex necessitate strictissima sunt: vnde
steriles sūt mulieres: quia secūda non patit solidari
venaz oia: vnde etiā si posset fetus recipere nutrimentū

non tamē valet. non enim illuc mēstrua penetrare pōt
sed si quoq; modo illuc pēgūt parūssima sunt. Item
quia venē adēsanē faciliē quā venē stricte sunt: sanguis
aut in his adunatus frigidus ē: et pblegmaricus: quī plu
rimē q̄litatez hāc ex q̄litatez b̄sideratū matrici: refri
gescit ergo sperma in vultu ē: ex matricis frigiditate
nisi sit calidissimū naturaliter. Incipit ergo p̄mū a com
plexione frigida. Quēcūq; in q̄litatez hāc b̄dēt frigiditas matricis: et
densitas non cōcipiūt. ex q̄bus oatur intelligi frigiditatē
densitatē cōmiseri: inde p̄dicitur quia frigiditas siccita
ti ē b̄uiditāz semp adinsecat. Sed nōquid semp p̄pter
hoc: semp enī ex matricis frigiditate dēstas subleq̄r:
et inde sterilitas seq̄r. sicut diximus. Oportet autē bene
cōsiderare: q̄ si matris frigida sit non cōcipe dicit: p̄pter
opilationē sive substitit: non tamē dēstas causa est nō
cōcipiēdi: fiducialr enim nos intelligere putauit. Et quē
matrices habēt b̄uidas in vltimitate non cōcipiūt. quia
semē exinguit in huiusmodi: sicut in grano z ordeo v̄
demus: quē cum in paludosis locis seminātur: non ibi
nascitur. Et quēcūq; siccitas z magis ardētis nō cōcipiūt
quī semē non habeat nutrimentū: q̄ idēdem cōtingit ac si
seminaret in locis barenotis: vel non cultis z petrosi s.
In matrice at calidissima sperma illud panē quod semē
in ardētis ma terra pateret: sū diebus canicāribus se
imparetur. Sic ergo nobis de quattuor qualitatibus fa
ctificem d̄strans singulas eaz virtutes: quibus z eaz in
teligātur cōplexiones. Quēcūq; ex vtriq; temperant h̄ic
moderate huiusmodi generatōes sūt. Quod ex vtriusq; vi
rit: nō ē qualitatibus intellect: quī qualitates quattuor
sunt: ex vtriusq; ergo bis triaria. Intēdit in calore frigidu
tate: siccitate: z humiditate. Nos aut mōstrauimus in li
bro de cōplexione ex calore cum frigiditudine: ex siccita
te cum humiditate tēperamentū ēst matricis: ergo tēpo
ramētū ex hoc ēst paritate contrariorū. i. calore: frigidu
tate: siccitate: z humiditate. Quoz parū si vniū dēst sus
ticit sterilitatis. Si enī matris in calore tēmpora sit: tem
peries aut humiditatis z siccitatis dēst: sterilis inde per
manebit. Quia ergo hypo. de sola feminaz loquebat steri
litate: de matricis tñ dicit cōplexione: de marib; oīno
reticuit: vel quia nos intelligere f̄ductauit: vel quia post
modū de his vtriusq; est. Successores autē hypo. de ma
ribus apbōissimū hūc interpretauerunt: Similiter z d̄ ma
ribus dicentes z reliqua. Sed multi intēpres ab hypo.
intellectu longe esse asserūt. Nos aut ex dictis hypocr
tis in mulieribus idē esse in maribus possumus intelli
gi: dicentes ex cōplexione frigiditate sperma marū non
bene posse excoqui. Si aut tēperamentū in frigiditates
parū exierit: z vultū calidissimū inuenierit: possibile est
gigni. sed si ad vltimitatē tēperies exierit: impossibile est
generari. Et humiditate quoq; non pōt sperma excoqui
bene: si ergo in vltimitate fuerit impossibile est gigni. Si
igit sperma calidissimū fuerit: quasi ros quēlibet in cen
sa erit: neq; generabit. Similiter etiam p̄pter siccitatē vtrius
q; matraz non extē dicit: quī in cadit in vultu: qd ad cōcipiē
dum esse maxie est necessariū: sicut in libro de spermate
ostēdim;: vbi si non in plurimā vultus cōcūitates semē
extēderet: feminā non posse cōcipere dicunt. Dic autē
panca fecimus quasi multoz subandēdoz finem dēctā.
Quod aut Platonis auctoritate ad Ticiū nos dicitur
ros p̄m̄issimus h̄ subintulim;: Magna inquit est an
ctitas z gloriofinitas: intelligi: q̄l quo cōueniūt corpa
v̄ cōcipiūt cōstita ad inuicē. hoc autē quod sup̄ius vi
cim; mōstratē q̄re femina sterit: et non generat: z ima
culis sumit: quoque causa fuit in maribus z feminis tēpe

ra nēta in vltimitate egredi: que tñ intēpres si parua sit:
z corpus intēperatū corpi cōtrarie cōplexionez vel qua
litatis se iūcturū possibile est cōcipi. Si ergo iugatur sibi
simile impossibile erit. Si enim frigidū sperma frigidam
vultū in cadat: impossibile est cōcipi: similiter si siccum
siccā. itidē ē in alijs cōplexionez intelligēdi est. Frigidū
vō sperma in matricē calidiorē necesse incidat: b̄uidū: mō
in cōplexione. debet etiaz oppositio vtriusq; alteri: quod
nō excedere. Vltimitas vō matricis pōt intelligi ex quo:
tam apbōissimū p̄cedit: Muliebria inq; ex aromatib;
calefactio educit zē. tāta ēz ē m̄icū opilatio vel in odore
aromatici p̄mixtat trāsire ad os z nares. Tūde facit sicc
tas z b̄uiditas sic dicitur: semē exinguit: aromatica igro
sūt z ipsū sūt: vt fūru trāsire nō p̄mittit. Calor si vlt. mi
tate matricis sit mutat q̄litatez aromatū z cōm̄pit: z in
tēla facit: vt tñ ascēdat: nō tñ in suā p̄petatē deueniant:
qd calor si q̄q; adit: rari: n̄ erit ī feminis: p̄sertim q̄ nālī
frigidiores sūt masculi. Vac tūc iugitatio aromatica b̄no
tāt steriles: cōcipietes z nō cōcipietes. Quia
etiā b̄notari pōt ex frigū ipaz: sic ēst oppositio aromāz
si macilētissime: lenitissime: siccissime z alipissime fuerit vō
cōcipit. Dic apbōissimū hypocris: tñ si sit tñ cē. 63

Similiter z in maribus. Aut enī
propter raritatem corporis spiri
tus extra fertur: ut non incidat semen
Aut propter densitatem humidū non
diffundetur extra: Aut propter frigidū
n̄ calefit ita ut congregetur ad hunc lo
cum: Aut propter caliditatem ipsū hoc fit.

In tantā temeritate ouenit lafos huius apbōis
mī: vt si scipsi intellexerit. p̄missū ē. sē mōstratuz
itidē ēē in masculis. Sūt ergo necessarii q̄tuoze
eadē genera cōprobare p̄plexionez sicut nos fecim;: sed
a raritate scipsi corpi: quā siliū ī semis posuit: Quod si
p̄spiciat in dagaue quob; mōis oberrasse regies. Pri
mo. n. q̄ si ita ēst rem alit ordinatū ap̄posuisse deberet.
Secūdo: q̄ mētū? ē q̄ iueniūt masculi corpi? rari: z
tñ in generādo calidissimi z potētissimi. Neq; mirādu
est: quī raritas sū calore z humiditate fiat. B̄ aut ap̄lex
io s̄gmatis abūdiatissima est: z ad generādū p̄fectissima:
quū s̄gmatis creatrix materia in huius corpe sit plenissi
ma: z virtus ad creandū fortissima: z emissio sperma
tis nō nisi ex vasis sit fortissimie si ex emissioe spirituali.
atq; habere spirituale: b̄uiditas tñ q̄dam est necessaria
p̄ quā emittat: vnde latro iste deceptus ēē ap̄obaf.
Dicit item p̄pter corporis densitatē nō extra effūdi b̄ui
ditatē: qui si aliam q̄ spermatis humiditatē intellexit: a
scū n̄ alienū fuit. Si autē spermatis intēdit z propter den
sitatē totū corpus nō effūdi extra dicit: nihil dicit de
complexe vāsoz spermatis. melius enī diceret si p̄p
vāsoz structura fieri asseret. q̄ sperma subdidit pro
pter frigiditatem cōplexionez corporis nō callescit: z cor
sam esse nō generandi: vti quēdā dicit: sed ex subleq̄
tib; vtriusq; falsificauit vt dicendo: Congregat ad lo
cum hūc. quū enī locum hūc nominatū ex verbis suis
nō bene determinatū nos intelligere fiduciam: qd tamē
parium vicium est quantū ad maius suum. Jū subseq̄
quenti enī huius apbōissimū loco errorē in propariū
posuit. Quū autē propter caliditatem hoc ipz sit: dicit
In hoc enī q̄ p̄m hoc fit: vixit aliud de quo istud p̄s

deret se pmississe intus. Cum ergo pus dixisset: Propter frigidum non calefit ita ut cogeret ad locum hunc: modo vero propter caliditatem dicat: ipsum quod sit vicinum propter caliditatem non calefiat: ut cogeret ad locum hunc: quod in falsum dicere: vel propter caliditatem ipsum hoc fit: ut cogeretur ad locum hunc: quod etiam malum est dicere: quoniam calor dissipet et non cogeret. Bonum quidem est dicere: propter calorem vel quodlibet aliud artum caliditatem intendi vel incendi: non quia propter calorem non calefaciat: vel quod cogeretur ad hunc locum.

Lac dare caput dolentibus malum est: malum uero et febricitantibus: quibus cumque hypochondria suspensa rugiunt: et siticulosos. Malum uero quibus fellic fecerunt: et in acutis febribus: et quibus sanguis multa egestio facta est. Conuenit uero priscis non ualde febricitantibus. Dare uero et in febribus legibus nullo predictorum si gnorum presente: et extra rationem tabefacit.

Item est bonum de cito conuertibilibus: quod duabus de causis cito mutatur. Si enim calor inueniat plus quam oporteat cito in fumositatem se mutatur: si minus rem transducit in acrofitatem. Quod facile intelligitur si lac nouiter emulsum coquatur: aliquidque non coctum reperiat: coctum enim in fumositatem mutatur: non coctum in acrofitatem mutatur. Sed digerentibus: quoniam conuenit: lac multum et bonum nutrimentum facit: uero tamen excoquitur et digerit in flatum sub diaphragmate: et dolor in capite conficitur: hoc et sanis lac agit. In infirmis aliter: quod eripuerit videlicet: qualiter uero sit oportet intelligi. Si etiam sanis: in flatum hypochondriorum et dolor capitis quomagis facit caput dolentibus: et viscerum inflatoribus. Quod autem quibusque hypochondria suspensa dicitur bene subintulit: quoniam lac non uocat his locis: nisi quoquo modo hypochondria suspensa sint ex apostematibus. In plethymone: heri spila: iunia: yndimia: et scilicet: quibus oibus attinet ex suspensa sunt. Nocet etiam eorum locorum rugitioribus: etiam si sint sine apostematibus: quoniam tunc rugit: nihil aliud fit quam quedam inflatio et retroitas: quibus lac nocet: quod mutat in acrofitatem et retroitas: aliqui tamen damus in bonis infirmitatibus: sed cum sale et melle excoquitur perficit: quod retroa bumectat. Nocet siticulosos: quod in fumositate venit: siue sit semperiterna fuerit et naturalis: seu temporalis et accitilis. Nocet et selles fecerunt: quoniam cedat fumositati sibi cholera vometur. Quod fit: quod lac matie propter calorem mutat in fumositatem. Conuenit priscis et pulmone vulnerati: qui dicitur Labacat: nullo pedem signorum prae. Si lac vel bonum est dico indigeret bono et facili nutrimento: qui dicitur Non febricitantibus dignum est inestigari: quod non validis sume pmitit. Si quod si possit dari febricitantibus valde: quod ubi non necum fuit: nos autem insequimur: si quis ipse fuerit oportum. Modos bene utrimus: quod non os cari valde febricitantibus. Miros tamen si et uentum febricitantibus dari iubet: et quibus supra dixerit malum febricitantibus dari: quod si non ualde febricitantibus dari reperit: quod si apothosimus non conuenit fuerit: sufficere enim poterat: quod supra semel dixi gerit. Sed quoniam in uerbis suis soleat esse bene: non tamen timenda repetere uoluerunt.

Quibus tumores in uulneribus apparet non ualde spasmiat neque insaniunt.

His uero non apparet repete: quibus quidem retro: spasmi et tetani sunt: quibus uero in prioribus parte: mania et dolor lateris acutus: aut epistima: aut dysenteria: si rubei sunt tumores.

Tumores intellexit omne apostema et grossicie in corpore preter naturam emineant: in quibus denotauit plethymone: quod quidam acuti apostoma soleant dicere: antiqui tamen omne calorem nimium vel inflammationem apostema vel tumor sit sine: plethymone dicitur. Dicit ergo hypochon: Si in uulneribus tumores. Apostemata apparet non ualde spasmiatur: neque insaniunt. Spasmiatur ergo et insaniunt aliquando: sed tamen raro. Si autem apostema magni sit valde: et pessimitate habet si se: neque subito apparet et retro fiat: spasmi et tetani signi ficari uoluit. Retro dicitur: ossum intellexit. Si autem apparuerit: alia passioem quam spasmi esse uoluit: retro loci est neruosi: aut uero uenosi et arteriosi. Quis ergo de uulneribus apostematis aliquid pessimum ad aliquod nobile membrum uenerit: si uulnera et neruosi loci retro sunt: necesse est spasmi vel tetani expectari: quia be passiones sunt neruosi locorum: si ante sint et pessima materia ad cerebrum acciderit fiet mania: et si ad pedem ascenderit: dolor sit lateris acutus: et plurimi finit inde empirici. Si autem in intestina materia descendat: egestio sit sanguinis. Si tumores rubei sint: et si subito emanerit: sanguis egestioem intellexit: quae sine uulneribus in intestinis passio sepe coeuntur uulnera in doctis habentibus: vel ante in doctis loci oppositi: et subito retro se uertit: non tamen absolute inuicem quoniam mania et pedes possunt intelligi. Si quis in proxa cruris uenens non tamen sit lacertio: licet uox fortibus vel magnis cordis: cota tamen in genui proxa maxime corda habet: possibile est fin colligantia sui adinuenient pedes inde incurere passioem spasmi: causa lacertio in posteriori parte core locato: quoniam lacerti illi ex miori parte sunt carnosissimi ergo spasmi ex sola retro causa nascitur: quoniam sepe non solum in pedibus: sed etiam in manibus esse uideamus: quae loca longe a nucha sunt remota: et nerui manuum et pedum a nucha procedunt: deos filii.

In uulneribus malis et fortibus existentibus: tumor non apparet multum magnus: laxa bona: cruda mala.

Quod magni dicitur: uulneribus potest attrinere: vel apostematibus: vel vris. Dec pessimitas tamen intendit inesse uulneribus: quae in fine sunt lacertio: et in extremitatibus vicinis cordis. Sicut autem antea mala dixit apostemata subito non apparet: ita de omnia apostemata esse mala ex uulneribus malis esse asserit. Uulneribus enim huiusmodi maxime si doluerint: non summa: quoniam ad nobilia membra tumores mali fluant: nam malos tumores ad nobilia membra descendere certificat: quod uoloxes huiusmodi fluere possunt. Quis quod uulnerum maliciorum est nam quod debilitat: huiusmodi autem suppositum et offensa gerit: quod nisi ad uulnerum: quod ex uoloxe dicitur certificat per totum corpus: uulnerum: spasmos et tetanos et mania facit. Laxa dicitur et flueta uulnera bona sunt: cruda uero dura et indigesta mala. In his autem uulneribus medici multum salis frigiditatem frida et sic: et stipica medicina. Dolor autem fit ex loci in uulneribus: et medicina calefactoria est exhibenda.

Posteriora capitis dolentia: in frō
te recta uena incisa iuuat.

Non solum interdu purgatiōem de locis infirmis: s; mām p pte oppositā latius extrahere: qd ex cōtrario fit. Si ergo in latitudine fuit a dextra i sinistra: uel a sinistra in dextra fieri iuuat: qd si i pfūdita te fuerit anteriora retro posteriora aī medicari o; vñe bypo. Posteriora capitis dolentia: recta uena i cisa iuuat. Nos aut multo genis a natiū i inde oculorū dolorē: si ab idā būos logos i pēfūctes: cū i scarificāde i posse riori pte i crani posterioris summitate. 68

Rigores mulierū i incipiūt ex lū
bis magis ⁊ per dorsū ad caput:
⁊ uiris retro magis q̄s in p̄iori pte cor
poris: uelut cubitozū: coxarū: ⁊ ppter
cutem raram: declarāt uero pilus.

Rigor cum frigore sensualiter incipit: frig⁹ uero ex
dorso solet esse mai⁹: ⁊ uenit magis subito. bene
ergo o; rit rigorē ab his locis sepe: ⁊ marie mu
lierib⁹: quā frigidiores sūt masculis. Rigore aut illum
necesse est p̄gare ad neruorū initū: qd in capite esse cō
stat. Nucha uero quā sit in dorso necesse est inde pari:
⁊ post cerebri p̄ a ei quo nucha pcedit: ⁊ exordū sumit
que quia est mollior ad mutādū est facili⁹. Anterior p̄
corporis nō rigescit: quā cōplexio sua rari⁹ sit: ⁊ inde
fit calidior: resāb hoc pilū creuit: quonā generatōem in
libis de cōplexiōib⁹ iussit: cū et explanauit. Pili aut rari
tate declarāt raritatis caliditatem. 69

Quartanis habiti nō ualde a spa
suis app̄chēdūtur. Si uero ap
p̄hendātur prius ⁊ superueniat quar
tana: soluitur.

Pasim⁹ ex inanitōe acutissim⁹ est ⁊ mortalis. q;
si ex plenitudine neruorū i mēbrozū cōtingit: si
cut in epilepticis ⁊ similib⁹ aliis: nō acut⁹: neq;
molestus: sicut p̄os erit: quē bypo. hic intēdit. ⁊ huic q;
tana supuenit: uenire nō p̄nitit: cū dissoluit quē etiā
iam signent. Cui⁹ medicādi duo sunt modi: cū purgati
onibus: uel coctō b⁹: quē utraq; in q̄tatis cōsiderat. Purg
gatio. n. cū rigore: coctio uero fit cū calore. 70

Quib⁹ circūcūditur cutis dura
⁊ sicca sine sudore finiet⁹: quibus
uero laxa ⁊ rara: cū sudore finient.

Propi qui moxi cutis dure: sicce: ⁊ extēse: moxi tu
ri sunt sine sudore: rare uero ⁊ lape cum sudore.
Prius fit inde: qd cū carēt humiditate: uel si quā
habēt: nō habēt in cute. Secūdit⁹: quia multā etiā habēt
illam intra cū tem. 71

Ictericū nō ualde fuit iustitū.

Quod bypo. hic intēdit oportet aī adueri. Uēto
stas. n. cōadunata in coepe supra exiēs cū cru
entatē uel infra suo modō: uel pmanēs intus
generat uires cutiēdem: aliqñ ex defectō uires: aliqñ
ex adunatiōe p̄legmati. Dūc uenositati icterici sunt
cōtrarij: quia sunt cholericī. Si aut icterici uēositatē ha
bēt: nō tñ erit magna: quā magn⁹ calor: cū dissoluat.

Finis quinta particula. Incipit sexta.

In diuturnis lienterijs oxi
remia supueniēs: prius non
exiēns: signū bonum.

Lienteria est uelox erit⁹ cibi ⁊
por⁹ in eisdē q̄tati⁹ qd cō
mesta sunt: qd aliē bēn⁹ oisū
niri p̄os. Liēteria. n. nihil ali
ud est qd cib⁹ indigestio: qd egrediētib⁹ i nulla mutatio
digestiue uis in eis inueni⁹ in colore: liquorē: odore:
ūmo in nulla q̄litate. Deleni diffiniunt lenitate inestunt:
qd ex vbi⁹ intellexisse uident⁹: qd ex lenitate inestunt b̄mōi
patiūt. nā ex nimia lenitate: neq; retinēt⁹: neq; refriguit
comesta ⁊ bibita. Stomachus g⁹ ⁊ intestina qd qd retinēt⁹:
sua aspirate retinēt tñ. Cōstat igit⁹ ex lenitate patiūt
Sed qu⁹ antiq̄ laudabil⁹ noīa i posuerūt: in b̄ autē non
sunt efferēdi ignoantes cōtēntie actōes: cū nā ē āplecti
⁊ tenere ⁊ recepta: ⁊ digesta mittere ad feriora. Sicut aut
uēscie strāgrū nō tā diu retinet uisā quoad digerat⁹: uel
p̄p granitate sui: uel p̄p acūmē mittit cū foas: sic cibi
⁊ por⁹ a vētre emittit⁹: qd cōe est oib⁹ egrediētib⁹: qd si
beleni intellexissent nō sic diffinissent: stomachi ⁊ iēs
stinoz defectōem: quā comesta stomachi graui⁹ ⁊ inte
stina. Qu⁹ aut fit ex sup̄ficie excozati in iēstioz iēstia
cibi ex bumouib⁹ acut⁹: nō tñ nullū defecta uirtute stoma
chi: quā tñ necesse ē deficiere. cib⁹. n. quā ad ea loca uer
ueniat ⁊ noceat qd pūgū: nō potuit retineri: tñ necesse ē
q; exeat sine aliqua digētiōe: apparet quēdā acuta ⁊
pūgūna. qd aut ex lenitate stomachi ⁊ intestinoz: sine
aliqua significatiōe pūgūna erit. Difficili⁹ aut uirag⁹:
q; excozatio bumouib⁹ qd cūtib⁹ ē finit⁹: cito sanā cū cū
banis stipit⁹: s; si diu pmanēat ad digētiōem saniei fē mu
tat. Sed defectio cōtēntie uisū ē ex mala cōplexiōe: qd si
p̄fecte illi mēbro oisū uire saniei: aliqñ ex bumouib⁹ iēstia
stomachi ⁊ iēstina se claudētib⁹: quoz uis⁹ ex quo. f.
oxiremia i p̄n⁹ qu⁹ stomachi oisū fē i ditas: que quē elon
get⁹: ⁊ oxiremia finit⁹: cū cū ē cibi iter stomachi alēstū
la mox. Qu⁹ ergo passio moxet⁹: necesse ē stomach⁹ ad reti
nēdū debilitet⁹. cibo. n. imōtate aliqñ i capiti digestibilis si
erit⁹ qu⁹ nihil imozet⁹: ⁊ nullo mō i stomacho digerat⁹: nī
la q̄litas mutatiōis cibi nēcio appēbit. neq; oxiremia i d
pit: nisi p̄legma abūdz nimis iter stomachi ⁊ marie aci
dū. Cū nō absolute dicit oxiremiā bonū signū ē: sed in
diuturnis lienterijs addidit⁹: qd aliqñ oxiremia i hac passi
one est a p̄n⁹: uñ ⁊ prius nō exis dicit. Qu⁹. n. h passio de
p̄legmate fit frīdo ⁊ stomachi refrigeratio: oxiremia nul
lo tpe cessat: quā i seipab⁹ sit b̄mōi passio. Qu⁹ g oxire
mia i a p̄n⁹ sit liēterioz signū: liēteria sit de p̄legmate oxir
remia p̄ aliqñ tpo sup̄uētiē significat cib⁹ moxan⁹ i sto
macho aliquādiu. necesse ē g⁹ uel digerat⁹: qd nā ad sua fuer
it actōes. Uidetur mibi hoc apbozūm mea sufficisse
disputatio: cū i fundamētū qd cape uoluerit: mēi lib⁹ de
uētib⁹ nālib⁹ legē oportuerit: ubi mltā signa de uētib⁹
si dādi inēiet: legat quoz illa p̄tula qd significat⁹
⁊ accia qd sit exēritū coepa. offusitrat⁹ tñ i t̄tā p̄tula de
iustigatōib⁹: mētū ē de p̄tib⁹ refragras ātiq; quoz aucti
b⁹ i liēterie passioib⁹: uñ h oz reperi p̄mititēdo vba offu
strati. Liēteria i p̄s diuulsiū antiq̄ alia. n. ox̄fēteria: alia
liēteria: alia reuasiōis of. b̄mōi passiois diuulsiū ē
ātiq̄ i exēritū putauerit diuers⁹: oicētē si aliqd de signis
genere exierit: uñ uacuosū: uiscosū: cū fo vētre exēritā
sunt digesta atq; cocta vocat⁹ cū cūctis. Si autē nihil
digestū siue coctum exierit uel uiscosum ⁊ sanguinū ad
mixtum: liēteria esse dicit⁹. Si autē sanguinolenti ex
erit ⁊ uictuosum ⁊ aliqñlū digestū: t̄tasiōis ē dicit.

hec sunt verba ossifrat: Nescio autē quid hūc coegerit
vtrē indigesti iūgeret cū sanguis vīscositas genē: gum
nulli hūc cōtempneus illud fensisse videat: neq; silo
neus: neq; Eratbe: neq; aliq dū bucusq; a mei tenuerit
tēp: neq; n. *Origenes*: et loci sunt: neq; alij pōres his.
Eratbe. n. in libro suo de morbo: cā: de curatiōe morbi
bi ait: Passio inq; quā sepius vocat aliq dyfenteria:
quidā vō lienteria: hāc liqūissima leuē gēstio cū mala
qlitate et spūitate: et odoris grauitate: et post cibū atq;
potū: veluti egressio mīta spūiosa: fetida ē. *Phar*
goras in secūda pīcula de acutib; morbū sequētib;:
Qui: inq; lienteria hūc lenitate iūstīno: et qdā lubici
tate necē ē eos pati: marie qū sint ieiuni: et his pūb; spū
bus cito egredī: et ppetatē b; passioū velocitatē hāc in
tēdit ē cibi egrediētis: et ablatiōem olgōis facit veloci
tatē hāc intēdit ē: sed ex velocitate erendi indigēem ve
nīre. vñ ergo et alij multi medicī cōsentim; nīl aliud ē
hāc passiōe qū indigēem cibi et pot; et velocitatē eritus
indigestor; cibi et pot;: et idē etiā ceteri intelligūt atiq;
Itē in libro de passioib; dī ē de hypo. de lienteria iūenit
q; in lienteria cib; subtilis et nō coagulat; sine dolore et
gredī: vñ inde corp; sumit; nō coagulatū itelligūt indi
gestū. *Sc*ōfuerūt. n. antiq; nō coagulata dicē q; idigēstia
sunt. In libro n. quē hypo. in enīsim; intitulatū de regi
mēto sanitat;: quē hūc ali negat ē de hypo: et cū: firmatōe
eū ē pūb; illius feruētis repit; scptū. Aliq; inē nūm
aliq; a quib; cib; erūt; et idigēst; et subtilis erit: et sine do
lore: nō pp; aliā passiōem sicut lienteria vēit. bi oēs *Ossif*
strato fuerat antiochus: postiorio: vō mlti successerūt
quos *Ossif*trato; fuit ē vidisse: et cōcōdat; et lienterie passi
one. Nescim; q; vñ ossiftrato; tale dī vīssit coact;: et vñ et
antiorib; suis obuiare: et posteriorib; mētīs lienterias
existere cū re indigesta: qū Sanguis mīta dicēt. 2

Quā nares humide naturaliter: et semē humidū: cito infirmātur: quib; uero cōtraria: salubrius.

Quā nares nāst est siccior: nulla res siccitatē ad nares fluit et cōbo: neq; cū cute eoz; appet su
dor; supfluitas ergo eoz; subtiliata cū purgatiōe
emittit illa q; a medicis occulta vocat. Sed quoz; pple
rio nāst ē hūidior: maximā a corpib; emittit abundan
tiā: et marie a cerebro quib; subā et nā subāst est frigidi
or; etiā semē hūidū ē et ligdū et fridū: sicut cōuersio in
sicciorib; a quositas sumit; et semē exiccat. Quoz; q; cō
plexio tot; corpib; vel etiā cerebro hūidior fuerit: sanitatē
ē corruptā et hūidior: qū erit pua occasiō eis veniāt carari
ri. Si aut; hūiores illi a faucib; ad inferiōra dēscēderūt nō
cēt gutturi: canalicib; pulmōis: meri stōachi: et mēbi alijs
vñ necē ē tussis incidat; anbelinū: sūpnatā: indigestibilē
corruptelā: et aliq; oīaria: et si salia fuerit et fluida: etiā
dyfenteria: q; hypo. mōstrauit in pītōne aretoncheida
ton. i. in libro de aere et aqua et regiōibus.

In diuturnis dyfenterijs: abstinentia malū: et cū febze per.

Quānteria nascit; humorib; calidius: sicut viciū m; intestina excoīatib;: Excoīario vō in supfl
cie intestino: est i pri;: que quā cūm; durat ma
gis cōcūat; et efficit vulnera: vñ stōach; et colligātia i
testino: patit; et i augmentatiōe morbi patit; os stōachi.
vñ os abstinentia sed; qd ab itio succedit hūc morbo: pp
hūiores et repate ad stōachū reflector; qūm; de cholericis
sint generib; marie cōmpūit itēstia: qūm; bi etiā dēscēdit
supflōia inatāt stōach;: et inde fit cā abstinentie ex collū

gācia intestini: et p abstinētia aufert; qdā actio nāst. f.
nutritio sine q; vita nullaten; pōt regi: que quā cūm; p
ferit duo necesse est itelligi: vel vt fiat saniosa vulnera vñ
maria in ascan; apostēmata. Quā aut; bec euenierit: et sto
machus et vicinitatē parat itēstini: proculdubio infir
mus periclitari incipit.

Quāntia ulcera male cōsue tudinis malum.

Quāntia pilos cadere videris a locis vulnera circū dantibus: malum morbus inesse videtur: maloz; coīosiones: et parit; et vulnerib; hūm; et necessi
tate nō permittūt vulnera sanari.

Dolores in laterib; et pectorib; et alijs corpis pūtib; si multū disse rūt ad discernendū: malū.

Quāntia differētia cognoscit; dolor; latere exis tiū et pectorib;: et alijs pūtib; corpib;. Dolor; loca uō solū sūt itelligēdi: s; eoz; qūitate: quoz; scā ē mēcia qū infirmitatis future: et eride medicinā dī pno
stica. Si. n. costis magn; dolor; in ascan;: et qū ad furcūlas
vīngat; vel sub; hypo cōdria dēscēdat; tria significat;: qū
passiōem hūc ē sit impossib; sine pelliculā costaz; ad pū
sides: et q; passio molesta sit et piculosa: et fortis adhibēda
sit medicina. Si ergo passio ascēderit ad furcūlas: pūb;
botomia ē necessaria: Si dēscēdat ad diaphragma: pbar
macia erit vada: sicut i pītōne aretonomatō. i. libro re
gimīs acutoz; testat; hypo. Si dolor; sit pu; et qū pūctura
qūis soler euenire i costis: nō ascēdes ad furcūlas: neq;
dēscēdes sub hypo cōdria: passiōem i carnosio locis co
staz; ē significat; nō molesta: neq; fortis medicina vā
da est. h; aut; modo singuloz; mōdar; dolores mēbz; et
magnitudines eoz;. Sili si apostēmata sint i pēssimis lo
cis: dolores erunt granes: sicut hypo. testat; in epidemia:
grane pōt; portare in nūis i dolorosis locis. Quā vō
passio i ceteris ē pūtib;: dolor; remū subleget; acur;. q; i cete
ris vīz; pūtib; pelliculas circūdatas singulos: renes: ve
nas quoq;: et renū arterias: et cōcūitatē eozū intēdit: et
etiā potā vñ vīna erit. Itē etiā de epate itellerit; i cūi;
carnosis pūtib; dolor; sit erit grauis. si aut; i pelliculā suis
sue i venis: acur; erit dolor. Quā itas acūis dolorū
fm mām erit faciētū hūoz;. si. n. si bios cholericē: acur;
sim; erit dolor; sili si grossa sit vīcositas nō bñ vñ erat
Si aut; sit nā plegmatica: mollior; erit dolor; non g; ex
qūitate doloris sola qūitas itelligi fuit; etiā qū du debe
ant Imozari. Si aut; hypo. ad b; intēdit vt pūidos nos red
deret de qūitate vñ uīcūssus doloris: ad b; nra sufficit
disputatio. Si vō nō solā diuersā qūitate doloris; ali
ud itelligādū inuenit; vt. itelligim; qū mēbz; sit vīlū:
et qū iūrlū: et qū nobilū: et qū ad piculū pēliūis: ac si
dicēt; Nō sufficit sola itestigatio qūitaris dolor; in vī
uēssis loc;: neq; si i eisdē dolor; vñ: et nō mltiplr; sit. vt
origenes parat; i latē: et i eodē die viogenes parat; in ea
dē pēnō vebem; qūlos dolores itelligē: s; si sint fillos vñ
differētes os itestigari. Hoc aut; duob; modis iūerit; l. ex
qūitate doloris: l. ex qūitate fortitudinis. qūitate h; pūgitū
sit dolor; et itatū: grauiatū: coīosū: lēpū: l. et nūm;
vñ i durior; qū vñ diueri. qūitate fortitudinis pl; l. nūm;
os itelligē: qū itēdm; quoz; qūitate magnū dolor; vīz;
Consequerūt enī medicī rem fortiorē appellare maiorē
erit nō pīneat ad qū itatē: sed ad qualitātē. vīcīe enī
febz; magnā vel parū: quz; febze nīl aliud fit q; calor
nō ergo mirādū si dolor; fortiorē vel maiorē dicāt esse
neq; si dicāt rem diuerfam in qualitate minorē esse vel

maiores volentes differre grauitate in dolore pūgentes: et
similibus.

Rheumatici et circa uescicā dolores
labioziosē sanantur in febribus.

Prophetici in renib⁹ vel uescica sanari dūnt et i se
nibus: quoniam nūq̃ deficiat actio boni mēbroz
et mēbris patiētib⁹ quales necessaria sūt et sanē.
Itē ad sanandū cura: q̃ bīc trāsit dīonū acutop supflui
tas: que quā aliquē locū trāscit uulnera ibi renouat: et
magnificat: q̃ passio in seniozib⁹ indurat: q̃ et as eoz de
cīnat: sicut alibi dixit hypo. Senes bīc passiozibus com
mouentur.

Dolores et tumores fm uentrem
existentes: superiores quidē leui
ores: inferiores fortiores.

Superiores bīc intelligim⁹ nō ex mēbroz lōgitudi
ne sed poti⁹ p̃sum dīate. hoc aut loca ab helonia
uocāt p̃tura. i. a pelliculis ventris ad extēriora. b
intēdit q̃i supiores dicit. Ad aut intra pelliculas na
scit. i. in intēstīnis et stomacho tēlētis: ubi nō supiores
fortiores eē dicit: et bīc quoniam dolores bīs locis innascent
tes fortiores sūt in maiora.

Hydropsicis q̃ uulnera in corpore
nascūtur non facile sanantur.

Hypocras in libro de uulnerib⁹: Uulnera inq̃t si
nō pfecte siccāt: nō sanāt. In hydropicoz aut
corporebus ppter abundantia humiditātū: im
possibile esse uidetur.

Alte pusculō nō ualde purigino
se sunt.

Alte uel sunt duplices. q̃dā. n. defozis sunt al
te et acute forme: et alie late in fundo: sursū nō
ascēdūt. alte et acute calidiorē sunt mēlate uo
et nō sursū ascēdētēs frigidiores: et inde ouab⁹ de causa
nō purietēs: quoniam late sūt nō acuti bōzoz.

Caput dolēt ul' circūdolenti: sani
ores aut aqua aut sanguis desinēs
fm aures et nares solūnt egritudines.

In multis locis de h̃ dolore iā disputauit: et si si
subtil' indagem⁹: et nō sic alī arbitrentur: q̃z so
lū bīs de causis egritudo soluit: nō subtil' et rē
liter pcedem⁹. hypo. n. absolute dicit: Si sanies uel aq̃ ex
aurib⁹ uel naribus effluat: egritudinē soluit. Nos au
tem intelligere debem⁹: si ex apostematē caput doluerit:
sanguineo uel alijs humoribus crudis coadunatis. q̃ si
crepuerit: et bīozes p̃ hoc loca effluxerit: egritudo solui
tur sicut dicit. Sed si dolores ex grossa uetustate in flari
tate uel ex cholera ru. capitis pūgūta: uel ex pessimo vul
nerib⁹ sive alijs apostematib⁹: sanitas alit' p̃cedit.

Melancholicis et phreneticis emez
roides innate bonum.

Moroides nō solū fm purgatiōem solūnt has
egritudines: s̃ etiā fm bīozū purgatōem q̃litate:
et si fuerit nigrū melancholicis humorib⁹ mixtū
qui sunt in sanguine sicut in uino sex. Non ergo mirādū
si melancholia et phrenesis sanē p̃ emoroidas.

Moroidas sanantī antiquas si
nō una fuerit relicta: et piculū ē sic

ri hydropes: aut ptisim: aut manias.

Moroides impossibile est esse sine ois uenarū
aperte in anop: q̃z p̃ multitudinē et grossiciē
quis ep̃ melicholicas et sanguis feces expellat:
quas hī striteris ne p̃ oia uenari creāt: in epate dura na
scit apostematata: magnitudinē et grossiciē sua ep̃ aggra
uaria: et calozē et egritūta: sicut si puo igni multa ligna
aggregēt: lubito suffocat. Quā aut sanguis nō nisi de ca
loze nālī sit: calozē nālī excretionē est sanguinē nō ge
nerari. Hydropicis uo nō efficit nisi q̃z sanguis nō gūc
quā mām si ep̃ expellē nō possit a se uenire: uenit p̃
monia crepāt: et ptisim efficit. Bīc ergo dicit de emoroi
dibus multis vti debere remanere: p̃ quā mā illa possit
enactur: marie si antea solū fuerit purgari inde.

Singultu habito sternutatio su
perueniens soluit egritudinem.

Singult⁹ et dicit de plenitudine et inanitate uenarū
marie de plenitudine: q̃z quoniam uenari uenarū est
fortis mot⁹: quoniam bīditas illa expelli possit. b̃ at
mot⁹ in sternutatio de iuent. Singult⁹ aut plurimū ex ple
nitudine fieri de p̃cedit ex pueris: q̃z se cibis implet
neq̃ sibi cauēt ex frigore: sicut eis affludis. frigor. n. ner
uosa cōtrahit loca ad bīfloodā omniē humiditātē uel
superfluitatē: et inde singulus fit.

Hydrops habitō fm uenas in
uētrē aqua sūctē solutio fit.

Ec significatio in spōtaneis purgatiōib⁹: ualeat: q̃z
fm hypo. nulla medicina indiget. Si n. medicū
nam adhibeas: nō erit spōtanea.

Diarria bito diuturna spōtancus
uomit⁹ supūctū soluit egritudinē.

Ltera significatio spōtaneis purgatiōib⁹ q̃ ex actōe
ē nāe. Dat q̃z hypo. autē medico que uilis ē ad
mām extrahēdam in cōtraria loca.

Pleuritide habitō: aut plemo
nia diaria superueniens: malum.

On ē intērio sua q̃ ex sola mēbroz cōcolligā
tia nari passiozū sūt accētia. Intēdit q̃z poti⁹
ad fortitudinē et magnitudinē passiozū. Ep̃ar
uō singultū patit: eo q̃z ois stōachi uicinat: sicut et tussim
p̃ colligatā spīs insit. Ex bīs aut ubi hypo. mōstrauit
q̃z cōstudinariū fuerit. Nō. n. dicit q̃z p̃ pleuresim fm p̃
plemonia habnerit: q̃z ab bīs supat⁹ fuerit et bī. Si aut
h̃ supuenerit: et diaria supuenientem signū erit. Lā. n.
ē diarie quoniam sibi cibū fm q̃z ois nō pōt trahē: et in sāgu
nē mutare. aliqui aut ex corruptionē stōachi cibū itra se
cōtūpēt. q̃z si plemonia uel pleuresis pue fuerit: p̃nt q̃dē
diaria supueniēte solui: marie si pua causā et p̃nt fuerit.
vnde oportet medicū studiūfium esse ut nō aliq̃d absolū
te dicat: si accēdia que dicit nō ex p̃tibus sūt causis:
sicut diaria in loco doctum: nec ppter cibū uel poti⁹ cō
tingit: sed ex essentia morbi. Significatōes. n. suis sem
per debent iungi significaria.

Oculis patientem: diaria acc
pi bonum.

Appozisim ante est explanat⁹. Nō at diaria
hic laudat: sed ppter spōtaneitātē: unde fit q̃z
medic⁹ quilibet auctorizare eo: sicut medicos n̄rī
t̃pīs uidem⁹ facietes in oculoz passiozib⁹ clysteri i
maria medicatē.

Tu sicam incisaz: aut cerebrū: aut
cor: aut diaphragma: aut epar:
aut uentrem: aut renes: aut intestino
rum aliquod gracilium mortale.

Quod mortale dicitur in multis locis morte ptes
porēdere iuncturam quā magna et pfoas fuerit icatio
sed in hoc loco nō mōstrant qd bonū hellecēt
Loidis tñ incitō mortalis ē sine dubio: ceteroū uō mē
braz nō necessariosiū qū magna et pfoas fuerit icatio
Quis aut scit si nō h. hic intēdit icationē refice magnā
et pfoas: vsqz in cōcūitate: et itz in ceteris. Qd si h. mōi
fuerit: impossibile est cō solidari. Idē contigit et i neru
uosis locis diaphragmatis et subribili: et itz in. De roma
cho multi discordāt. Alii dicūt si retro in cōcūitate in
cūsis fuerit possibile est saluū fieri: et nō solū sic: sed etiā
si incisus fuerit ut sui appetit angulū i quo medicinando
errāt illi qui libros fecerūt de vulneribz suis mortiferis.
Cur autē hōi icationes nō solidēt: dicit dū ē: Loidis et oia
pbgmatissimas icationes nō solidēt: qz temp mouēt. refice
qz est neruosa: subribilis: et sine sanguine: que tñ sanāqum
ad expellēdū lapidē incidit: qz collū et carnosum ē et v.
Epar si incidat sanguis sequi fluit: parietes qz motuū
anteqz solidēt: qd fit qz ueni incitō sunt. In de arbitro:
verū dicere dicētes posse sanari qui incitō i ntra cōcūa
nō fit. et quidā dicūt: et extremities qst dgitos emine
tes posse incidi: etē sanari. Incisionē quoqz cerebrū
multoties vidī sanari. semel. n. vidī in nubia ciuitate sa
marie sanari quēdā magne et cōcane incitō cerebrū hre:
et tñ morte eadere qd cōtigit rarissime. Qui ergo dicūt
incisionem magnā et pfoas ēē mortale veri sūt. si n. prin
gat vsqz ad vētriculos cerebrū pauldubio ē mortale. Sub
ribi intestinū et romach: qz carnosā sunt: incitā non tñ
cōcūa pte solidari: sed si ad cōcūitātē incitō puenit
rit: v. vel rarissime pte sanari. Idē et in renibz contigit:
qui nō solū bis de causis sunt incurabiles: s; qz bis sicut
exterioribz mēbris nō pōt apponi medicīna. 19

Quando incisū fuerit os: aut carti
lago: aut neru: aut maxille tenu
es: aut ppuiciū: neqz crescit: n; pglutiat

Quod dicit: Nō crescit: nō ad tantā redire essen
tiā intēdit. Lōglutinat qz extremities inuicē
Nulli autē vubis ossa et cartilaginē nō crescere
amissa quādā sui pre. In b. aīte discordāt: qz inuicē et
cōtigit. Quidā. n. afferūt videri palī ossa fracta inuisca
ri et solidari: ed vidēt ēē decepti: cartilicā. n. qz i dñs dā
atilibz ossa fracta solidēt: et tandē si spōte mouit: loci
dātur ossū fracturā circūdāsse: co: pūculū qdā subri
le: qst ligamētū inuenim. qz si paulatī euellat: fractura:
neqz solida neqz iuncta regit. Alii tñ in aliis mēbris hōz
repugnāt expimētis dicētes crescere: sed nō sol: dāt: cresce
ntē vbi debet solidari. Sed ego nec vidī nec audiri car
nē crescere in his locis: nec vbi fissura et incitō fuerit.
aliud. n. fissura: aliud incitō est. incitō. n. ē pfoas vsqz
ad alia latera. b. hic hypo. dicit nō posse solidari. Causa
quia loca sunt neruosa et subribilia: neqz tñ. ppter hoc s;
quia sunt sepata magno spacio. 20

In utrē sanguis effundat: pter
naturā necesse est in sanie puertri.

Ite apothecā pōuerim in libro inueni. In aliis
n. Si sanguis in spaciū effundat: et oē spaciū vē
tris hic intēdit: quōū firmat intellect: p hoc qz

pter nān subinfert. vñ intēdit qz sanguis a loco in quo
est effluit ad spaciū vbi nō esse affluunt: aliqui. n. venas
erit: et ad spaciū iter venas currit. qz oītr necessario fa
cere sanie quādā: sanie vñ intelletisse spēm: qua sanguis
sui etruit nām et bene. Si. n. sanguis loci sui nālē eacit
nō in sua nā pmanebit: sed sue in sanie mutabit: huc in
n. gredimē: aliqui qū affluat ad spaciōssima loca nō sibi
nāla aliqd bñdī necesse est et faciat. 21

Miacis: et morozoidibus: aut nari
cibus innatis manie solutio fit.

Quia. n. nā humores mania generat: expellit ad
mēbra min. qz cerebz nobilia: et hoc fit qz bz
mozes melaccholicū sunt et grossi: necesse est et p
varices et morozoidas emittat vnde soluat mania a cere
bro oportet. 22

Quibusqz dolorē a dorso i cubi
tos trāscit phlebotomia soluit.

Ioco doloris collectio inuenit alius libris: que
dolorē facit et est vtilis. Impossibile n. est ad la
certo: et neruosis locos et carnosos bac deken
dere et dolorē nō facere. Alii libi habēt: Dolorē aliqui
a dorso se mouēt: qz mā a loco ad locū effluit. aliqui vō
sanies maxime qui inflatur pte vctositas et grossa. Ppor
ter ergo purgari mām ab interiori cubito per phleboto
miā: qd hypo. mōstrant quon dicit: vñ i modū p loca
cōgrua purgari dūenit: et si hic loco collectōes intel
lerit: tūc dolor deccēdes a dorso ad cubitū. ppter colle
ctōem fit: nō quia essentialiter loca carnosā et lacertosa
doloris sunt in i. vnde etiā phlebotomia valet. ppter cō
mune totū corpis purg. tōem. 23

Itimor et pusillanimitas multū
habent tempus: habentes melā
cholicum perficit.

Ialiquis timorē et pusillanimitatē sine manife
sta occasiōe pati: oportet meland: oli i vcturā
si spicemur: et h. dec accidentia nō vñ mouent.
qz hōz ab in rio certa causa fuerit et mouēt sūt: manū
acti efficiūt. multo et in his passioēs cecidisse vidim.
ppter iram: odiū: iriticiā: que sūt iuitū passioēs fuerūt
maxime tamē bis quozū corpa apparata sunt passioēs
humusmodi. 24

Intestinozū si incidatur aliquod
gracilium non conglutinetur.

In videri mihi hic apothecā hūc reperere: quz
supius hypo. iam pmittit eum: vbi de incitōe ve
fice et ceterozū membrorū dicit: ibi ipm suum
interpretat: nō ergo mihi vidēt qz esse repert. 25

Erisipilam extrinsecus factam:
intus conuerti non bonum: intri
secus uero extra bonum.

In hic de sola oportet intelligi berisipila: s; de
oī passioē ab iteriozū mēbris nobilibz ad igno
bilia exteriora se mutare: qd si fiat cōtrariū et
ab extrinsecū int: cōuertant malū. Sed videm hypo. mul
ta in b. libro notantē ad silitudinē et aliozū multozū au
croizatē. Qd autē introductū expimēto approbādū inuit
et aptū est ratōi. 26

Quibusqz in causone tremores
sunt alienatio soluit.

Quibuslibet alijs pmitto inuestigare huc apbo-
rismi: qui ad plurimos alios autotopados itro
ducit: siue hypo. fecerit eis: siue qlibet ali^o polue-
rit. Ego tñ sic inde dico: Materia unde nascit^r causon ē
intra venas & arterias: que si muer^t ad neruos in pñimo
sit inde ramos: & ex neruozū passib^{us} cerebz qđ eozū ē
fundamētū cōparit: & sic nēcario fit alienatio. Palā gē
qđ si mā a venis & arterijs ad neruōs fit mutauerit causon
soluit. Sed B hypo. nō affluunt: qđ n. ex accitib^{us} passio
nē sequit^r solui dixerit: pfectā salutē intēdit. hic ergo
fit causon soluit: passio alia que nō mutue pñiosa est
incurrit. 28

Quicunq; empici: aut hydropici
curant: aut incidunt: his effluente sa-
nie aut aqua multa & repete: oio peiūt.

Hypocras cōstituit vocare empicos hñres sanie ī
ipacio inter pect^r & pulmonē. Qñō incidē debe-
bat mōstrauit in libro cū inuītū ē. Si uene pul-
monis: quē alij intulauerūt de empicis. Quib^{us} nō ē cri-
lis incho: nisi mltō labore empimare & magno: & qđ
cū creatu deſat curatione: bi magnā angustia patiūt^r spi-
rit^r: qđ spaciū pectoris maxime eis cōstringit: vñ ad inco-
sionē cogit. Hydropicos vero pñuerūt medici incidē
pl^ug^{us} incidere. Hypo. in his inchoēm vel inchoēm qđ
cūq; subita intēdit purgat oēs. Vñq; aut cauere inuīt^r
qđ futurū nō pñedit in bonū. Oñſtrat^r ma^u quoddā
dixit de hydropicis: qđ multos vidit subita & multa pur-
gatōe mox subito arreptos febri: qđ de ceteris mēbris si-
cut & peccos pñt intelligi. magno. n. apostemate inato
z incho: fame vero effluēt subito molestū est: qđ subito
incidit subtilitates & virtutis defectōes: & vix postea ad
se rediūt. Qđ fieri ideo in empicis arbtroz: qđ oza venaz
aperiūt qđ sanies in locis illis etēda ē: aut ppter acumē
sui qđ interdu ibi sterēt: qđ opilatōem faciēs. qđ autē
subito exierit: oza venaz apuit: & multū spū emiserit vñ
causa fit defectōis. In hydropicis vero nō bec sola cau-
sa fit: qđ ibi rediūdet aqua: vñ qđ grauitatē vñri apo-
stematis portat qđ est in epate. qđ si subito exeat aggra-
uat^r inferi^r epat: & secum trahit diaphragma: & cetera pe-
crosis viscera. 29

Eunuchi non podagrizant neq;
calui fiunt.

Incho testiculorum in eunuchis assimilant eos se-
minis. sicut. n. femine nō caluescūt causa sue bu-
miditatis: sic nec eunuchi. Podagra dicit^r: qđ
ita erat in tpe suo eos nō podagrari: sed bodie eis emēt^r.
qđ bui^r tpe filij viuūt in suauitate lurrine & gulostate.
Hypo. sic intēdit vt omnib^{us} podagricis pedes nālri sint
defecti: sicut in eptle apparit cerebzū defecti. S; neq;
bi hñe nēcessario bec passio euenit: si nō in oia peccauerit
Nō ergo fuit podagrici: nisi qđ ad pedes eozū humores
defecderit: qui si nō fluēt nq; creſceret: passio bec nō
fieret. Nima ergo quies vel exercitia buic passioni sunt
nocitura. Tlocer & forte vinū & multū: maxime si pñses
rit fatuitatē cibis. n. tūc bibat cito nerui inde feriūt^r.
Tlocer & coir^r. Sed in tpe hypo. bi fuerūt rari: regimēto
& bona oia bec faciētib^{us}: & ex cōtēnētia fm corpū sus-
ficiētia. Quia ergo nostrū tpe homines ad delectatōem
fuerūt oculi: iccirco podagrici fuit innumeri: vt pōte
numū exercitati: & mādicatōes pl^ug^{us} oigerē possint: & vñ
nō inebriati: & qđ forte vinū bibūt ieiuni: & abūdantes
in coitu. qđ tñ nō incaderēt bec oia simul sed vno vel plu-
ra: sūt tñ nocitura. Licet. n. eunuchi nostrū tpe bi coeāt

podagrici tñ fuit ex nimia delectatōe & gulostate. Que-
cūq; oia sunt de podagra: intelligēda sunt & de arteri-
ca: qđ pñs fuit podagrici: post arterici. Ex pñditat etiaz
podagra comitat^r. Sperma enī quia maculatu fuit: nō
cessariū pedes filiozū debeat passione duplicata ex pa-
rentū causa & ex filij culpa. 30

Non podagrizat si mēstrua
non defecerunt in ea.

Contigit ergo nō podagrari si mulier purget^r cu-
m mēstruis. Ego in apollinio pñedit^r podagra:
nō esse et sola neruozū defectōe mōstrauit: nisi
humores ad pedes cucurrerit: qđ vñ tpe rite hypo. mu-
lier^{us} podagrā nō contingere nisi mēstruis deficientibus:
sed tñ nostris euenit tpe mēstrui etia eueniētib^{us}: quia
male viciat^r b^{us}: multis tñ quia mēstrua nō veniūt ex o-
dine suo. Paucis tñ ppter malā oia euenit. 31

Pler non podagrizat ante aphro-
disiam.

Contus est fortis causa in generāda podagra: qđ
manifestat^r ex verbis de eunuchis pñedit^r: sed
qđ eunuchos podagricos ēē videri pueros me-
nūq; vixisse meminit: nisi alqñ tumorē in genubus de-
nūq; suis gulostatib^{us}. 32

Dolores oculoꝝ meripotio: aut
lauacrū: aut pīria: aut pñlebotō-
mia: aut pharmania soluit.

Quod hic dicit hypo. expimētis nō rōne attēdit
nō. n. miridū ē si balneis vñtib^{us} oculoꝝ do-
lor soluit^r: aut si alteri vñni interdiciū iunariū
fuerit: & abstinere nō iuneri: post vero nimia illec^r
lectatōe bibentē adiuneri: & multa b^{us} que in lib^{is} suis
scēpñit nō bene medicā determinat. Inidē hic hypo.
fecit notans qđo & vbi res iuneri: nullā inde reddēs
rōem: nisi qđ doloz iuneri expimēto diffinens. Nōdū
quoz idē cōtingit: vnde credo hypocrati & ept^r cōperi.
vidi. n. quosdā iunare vñni expimēto: quosdā vñ balnei
Nūq; aut hypo. scriberet nisi pñs vñual^r certif^r caref^r.
Sed ego nullū vidi magistrozū meozū: qui tale quid fe-
cerit. Sed post bozū rōem inuestigat^r: qđ certificaueri
in dolozib^{us} oculoꝝ opari cepi. Lauacrū vñ in pñis expi-
tis sūt: Medie^r quid ī rome fuerat qui quēdā pñlebotō
mauerat in oie a passioe secūda & bñ. post bec oia subue-
ni ego cū medicina sibi expimēta ppter calidū apostē-
ma: qđ in oculo habuerat: cui^r doloz in pñolabar: sed qđ
eū accipiebat: max^{us} qđ dēs erat: qđ calidissimos bñcos
cito ad oculos venire sentiebat: qđ ab oculis creūtib^{us}
oculoꝝ doloz mitigabaf^r: nō tñ olo extinguebat. quinta
die tota: doloz nō cessauit: si pot^r erent vnde panēs me
vocari pcepti. Inueni autē affātes sibi duos medicos me-
liores oculoꝝ: qđ in hac arte rome valuerūt: bi qđd colly-
ria fecerūt solidaria: & dolozis mitigatoria: qđ illud est
in quo cerula intrat lota: amidūq;: opit^r ab oculis ex-
pellētia ad eos cōfluētia: & sensuāl^r dolozis moxificitia
Ego tñ medicamētia illa nūq; landauit^r n. repugnat
humorib^{us} ad oculos currētib^{us} si sūt fortia: si pot^r co-
gite foras. Si ergo effluētia sūt acuta vulnerāt & ego
diūt vñc oculoꝝ tūcia. Si autē multa sūt etēdit & sci-
diūt ei. Qđ ergo medicamina nō tānt vñ habeāt: vt acuta
illa obdormire faciāt: tolerabib^{us} doloz augmētāt: qđ si
adeo collyria sūt fortia totū dolozē emittētia spū vñbi
li nocēt: vt pñanire apostemad^r vñ deſecret^r: & grossi-
cies: & duncies ī pñicūl^r corp^r supit^r. Rōnabil^r aut hoc

discernens et multum et acutius humorē ad oculos venire
sentiens: incepti p̄mū calefactiōem facere: vt magis possēs
passiōem tentare et certificare. cōsuetudo enī est calefa-
ctiōis: dolorē multum dicere aliq̄d: et post alios humores
ad oculi loca ad ducere: q̄ virtute humores p̄mos dis-
solutē dissoluit et alij de p̄oribz locis. Cum ergo aqua
calida et sp̄gia deferret subintulit infirmus. Multoties
in q̄ die hoc dolorē inquit medicamine. et ego ei. Quid hoc
tibi facit? Dicit: nescit: sed paulo post multo pl̄
confortat. Dis auditis oculorum medicos reputi: et rema-
nēda sibi bene p̄mū sine refrigerantibz colligisse sana-
rit: et statim in balneo ei misit. sic ergo tandē deuit: et tota
nocte dormiuit. vnde certificauit: q̄ humoribz acutis no-
centibz oculis: et multis corpe nō pleno: oportune patiē-
tij balneari op̄e. Post vidi quēdā iuuenē optalmiā
patientē multis diebz ante q̄s viderē: in villa. n. qdā mo-
rabas. sed qum dolo augmētaret: ad ciuitatē venire co-
actus est. Vidi ergo oculos q̄s ficos: sed tñ vene inflare
et sanguine plene erāt. misit equin balneo et p̄cepti vt bibēt
parū vini mētri. et sic grauis somn̄ fugauit: et tota no-
cte eo dormiuit: dolor cessauit crassina die. Vis q̄ visis
et exptis certior iam exiit: vt quz sanguis grossius et coa-
gulat̄ in oculis sit sine reliq̄ plenitudine corpiis medica-
ri et potatōe vini. vini. n. p̄pe coagulata dissoluit: et p̄-
per suū motū citissimū a venis eiicit. Decore medica-
mina oculorū sunt magna: siquis op̄e fin q̄ oportet.
Calefacto ergo salubior: et a molestatiōe est remotior.
Aut n. curatiōis est significatiua: ut ipa eadē est cura.
Si aut currere mā oclerit: quod clausi superat curat
et dissoluit. sed si adhuc current et calefacto subierit: eadē
hora dolor quiescit: et post multū maiorē adducit: vnde
nobis inuuit plenitudinē adesse corpi. Oportet q̄ inue-
nigari vt si corpi sanguine sit plenu p̄boloromia adhi-
beat̄ alijs nō dūobz pharmacia: si nō facile discernit
in multo mal̄ dūobz seu solo s̄agūe repleat corpi. 32

Oculi a diaria maxime capiunt
longa.

Balbus in greca lingua diuersa est s̄z balbos
diuersas litteras corūpētes. r. ergo rūpētes vo-
cant̄ traulisti suo loco vranf. l. Qui corūpūt. l.
et vice sua. c. ponunt: apellant̄ spalos. Sed hippo. in hoc
ap̄bōisino solos posuit traulis. Cum aut lōgā lieteriaz
p̄oraster: ois norata ē balbucies: q̄ mollicie lique pro-
pter humiditatē itēdit: que oī attinet balbuciei. Testāf
hoc ergo infantes. r. l. et. et multas alias litteras corūp-
pētes: sed ad etates veniētes liquis p̄fecte solidātes amit-
tunt illas balbucies aliq̄b̄ m̄ in eis remanētibz. Causa
ergo ois balbuciei mollicies ē humiditatis: sed tñ rō lfe
isformē liquis ē diuersa: n̄ in lris foamādes lique sunt
quēre. Si aut liqua adeo sit fortis vt in oibz sit firma
ad p̄nūciādū diaboli balbucies ois. Si aut balbuciat:
balbuciat in illa sola littera in qua quzmarie ligāa est
firmāda: et tamē nō p̄nūciat. Ego aut estimo. p. r. p̄fecte
tis. Lposiuit p̄pulo. solosq̄ colluenerit antiq̄ beleni b̄
nomē vari oī balbuciei qui q̄s i. r. peccēt: et maxime
q̄s in illa quā; soler pcedere tau: q̄s fit: q̄ maxie b̄c lin-
guā oportet firmare: et inueniūt alij vice. r. p̄nūciates
l. multis locis: et nō tamē pcedit trau. Sed b̄s nomē po-
suerit beleni: aut illa illā solā notauerit in qua magis
firmāda linguā scierūt: aut q̄z t̄p̄le b̄c nō habebant
p̄pter nimā sui abstinētiā: q̄s t̄tēficat: q̄ modo m̄lta
balbucies inueniē que ab illis nō scribūt. causas aut q̄re
vice. d. a. p̄fer. et vice. r. t. oicit: et multas b̄mōi reuicē
inueniūt. n. p̄ueri in p̄mis nō p̄fectos. r. palā ergo est

quia in illa balbucie qua ante tau corūp̄it. r. maxie lin-
gua firmāda est: q̄s fit in traulis et alij s̄llo: vt trauco
curso et traulo: l. quibz quz liqua firmāda est nō dilatat̄
neq̄ firmat̄ p̄fecte circa dentū extremitates. Causa est
aut: quia ligua nō est cōposita fin q̄ oportet: vel q̄a cō-
plexio corū mollior: et humidior est. Vnde pueri balbu-
ciem semp patiūt: sicut ebilitat in pedibz: quos nō p̄-
fecte sup̄ terrā p̄tē firmare. Patiūt et etate p̄fecte in oī
scēdārū linguarū mutatiōe. Patiūt et illi quozū v̄tus nō
m̄s passiōibz oclerit. Soler etiā cōtingit ex nimia s̄icci-
tate lingue ostante ex q̄libet infirmitate: q̄ s̄icciat raro
venit eis qui sunt s̄icciissimi: quia balbucies p̄pā ē humi-
ditatis quz lique lacertū causā nimie humiditatis i exte-
mia oclerit: nequeit p̄fecte dilatat̄: q̄s fit causa defectio-
nis sue: l. neruorū ad lacertos a cerebro veniētū. Ebro-
sis quoq̄ soler hoc cōtingit: vel q̄ cerebzū nimia humidi-
tate infundit: vel q̄ inde aggrauat̄. Nā iter aut balbu-
ciēs: vel p̄pter nimias cerebzū balbuciat humiditates:
vel p̄pter lique humectatōes: vel v̄trūq̄. Qui q̄ cerebzū
humidissimū sit: necesse est humiditatē illā descendē ad
stomachū: vnde lōge cū est diarie. q̄ liqua nālū sit
humidissima: etiā stomachi b̄uiois quibz balbuciat: quū
pelliculā stomachi ligua coopta sit. Diaria aut lōga sto-
machi passio est. p̄pā et humiditatis nimia. 33

Acidū ructuantes nō valde pleuritici
sunt.

Multū acidū ructuantes nō valde pleuritici sūt.
Qui eis nō valde oclerit: rarij ē necesse est nō q̄
nunquā cōtingit: q̄dā t̄lligūbz h̄c ap̄bō. in
terp̄tes. Nos in alio loco v̄trūq̄ de pleuritici: q̄s i spu-
rum citrini cholici: aut citrini rubei sit euab? attinēt
speciebz cholericis. q̄s i spūti fuerit alij p̄legmati: n̄
gr̄mētā cholie p̄nebit: rubi cū dissimū sanguini. Pleu-
ritis enī ap̄stema est in ieritioribz costaz pelliculā. Ap̄-
stema nascit̄ ex q̄b̄ulibz sup̄flus b̄uioibus. Scōm qua
litas ergo ostantis b̄uiois erūt sp̄utū q̄litate: et b̄bi-
tus i firmior: s̄lstr ad spem sanitatis: vel ad desparatē mor-
tis. Pulmo et costaz pellicule b̄uioes nō capiūt equalit̄
q̄ pellicule ip̄sē sūt et solide: et pulmo rarus in tota sub-
stātia sua: vnde oēm b̄uioē cito recipit: costaz pellicule
nō nisi q̄d de cholericō ē genere. Vbi ergo p̄legma vo-
minat̄ raro pleuritici sūt: maxie si p̄legma sit salū: p̄-
gēs et moies in reffini ad id purgādū. neq̄ solus purgas
p̄legmare: sed de oībz b̄uioē cū eo descendēte. v̄s hippo.
in quodā libro suo. sp̄itoni oromato: b̄uioi v̄trūq̄ nā
littere: nec pleureffis: nec alias i cūdit infirmitates. 34

Quicq̄ calui sūt: his uarices nō
nascūt magne. Quibusq̄ uero
innascūt: rursus capillati sūt.

Sis p̄p̄des in oicis sapiētū aliq̄d falsum inue-
nit: admirabit̄ vel dubitabit: vbi i p̄p̄tulo ou-
bitādū n̄ ēēt: stabit tādē re certificata ē falsas:
sapiētū nō ēēt id nō oubitat. Oibz aut certū ē caluos
aliqui nō posse capillari: et si sūt i eis magne varices. Qd
vō oicit: Si varices magne innascūt capillat̄: et si v̄p̄
des q̄ oclūt alij q̄ caluicē t̄nōstātē i tellexerit. bec. n.
passio ex malis innascit̄ b̄uioibz: sic alopecia et t̄ria. q̄
veritū est ad pedes: necesse est fieri varices: et p̄li reuer-
tur: quia quū humorēs p̄tēs pilos corūp̄it: necesse ē
vt redeat̄ descendētibz cūctis. 35

Hdropicis tussis supueniēs: ma-
lū: p̄rexis uero sine malo.

Constiterit autē dicētes Suppūtiōē vel supū-
tū: intelligere dībet passīōis accētia ex pessimi-
tate: vel augmētatiōe: si auctū fecit. **H**imogenus
in libro de acētibus morbis supūentiōē. **I**dey ē in hoc
apboisimo hippo. fecit de tussī. non enim oīs tussis supū-
uentis hydropicis malū erit: s; tūc tū qū exītat ex mor-
bi essentia. **S**i enim crevit būditas aquosa hydropicis
pertingēs vīq; ad cānales pulmōis: generat tussis inde
vī vicinus est suffocatiōi. **J**oanniculus: **C**anāles
pulmōis per pulmōnē sparfos: oportet intelligi: qū autē
cānalis dicat singulariter guttur: vī diuersi pōt intelle-
ctus: per cānales diuersi: diuersi intelligūt. 36.

Discuriam phlebotomia soluit: in-
cidere uero uenā qū int' in talo est
De nō certificam: nisi quiddā adiciamus vt oi-
cam? incidere uenā soluit discuria: ē vere phle-
botomia soluit discuria: si toti corpori infit san-
guinis abundātia. **Q**uod int' incidere dicit: si intelli-
gas uenas in brachijs: fallūm erit: nec ouenit dicitis bip-
po. qū in passioibus supioribus epatis a mēibus phlebo-
tomari: in inferioribus vō a genuis: interiorib;: aut sup
calcaneū: incidi bas uenas dicere asseuit. **Q**uidaz tū ar-
bitrātū qū audiāt intus: interiores uenas dici in pedi-
bus. **S**ed parua est differētia inter interiores ē exteriorēs
pedū uenas: qū de vna ē eadem exeat. **D**ico ergo ē affir-
mū hūc apboisimū non fuisse bippo. **J**oanniculus:
qū dicantus intus: vel interius: latius intelligimus. in-
terius vō basilla est in mēibus ab asellīs: pōies: exterius
cephalica: qū a spatulis veniat. interius in pedibus est fa-
pbena: qū a familiari latere exeat: exterius sciatica ab ex-
traneo vel exterioris latere veniens. 37.

Quante habito: tumorem fieri
in gutture bonum. **E**xtra enim
conuertitur morbus.

Istud ver est ē vtile: qū enī morbus ab interio-
ribus ad exteriora cutis moueat ad ignobilia ē
nobilibus: bonū signū est. 38.

Quibuscanq; absconditi cancri fi-
unt: non curari melius est: curati
enim per eū citius: non curati multuz
tempus perficiūt.

Absconditos cancores intellexit in interiorib; cor-
poris: p̄funditate: quoz nō apparet extremita-
tes: sed interius vulnerosi sūt: ē saniosi p̄focan-
tes interiora corporis. **Q**uod aut nō curati dicit esse me-
lius: duobus modis intelligimus: si videamus omnia que
oportet non posse fieri fm q; oportet: neq; scilicet mēbus
sanetur p̄fecte: non de sanādo eos nos intronitramus:
ergo tū tēpē passio: vt mēbus possit defendere malū
gnitātē patiēdo: maxime si cancer vulnerosus sit. **Q**uod
est non medicemur: tū illū lauamus: ē nō cū quolibz
liquoze: sed qd expūmētis est: pbatur ē ratiōe: vt non fa-
ciat putredinē: neq; in mēbo pariat sumofitātē. **Q**ū au-
tem dixit absconditos cancores nō curare: intēdit nō de-
bere incidere vel incidere. **U**idi aut quosdā medicos in-
cidētes ē incidētes supiora cancri in ano: vel in matris
cis collo: neq; sanitati p̄stare: sed potius infirmos ad
mortē maturauerūt: qūbus si non medicinaretur dūtinus
ē cū minoz piclo viuerēt. nō ergo sunt curādi: qui can-
cros habēt huiusmodi. **S**ed cāncros ortos exteriores p̄o-
dest curari: si quoquo modo radici p̄st incidi. **R**adices

cancri sūt vene circūdātes ipm plene melācholico sāguī
ne. **B**uius etiā incisiōes vel incisiōes mlti pbauerūt: p̄ci-
piēs curari tū vulnerosū: ē adeo p̄cussū vt infirmus
incidi vel incidi p̄etur ipm: etiā si in tali membro fit vbi
nō radicitus possit incidi: qd etiā mlti chirurgi interdi-
xerūt: neq; bippo. dicit licere ad incidēdū: sed si in extre-
mitate sit corporis: ex vbi suis incidere vel incidere de-
bere his pōt intelligi. **A**ristodorus ē colasicoides cū suis
sequacib; intelligit ex vbi suis p̄mū posse curari. 39

Sasim? fit ex plenitudine aut ena-
cuatiōe: ita ē singultus.

Sasimus est qū cōtra extremitatē suaz lacertus
cōstrahit. ē ille mor? neq; nālis est: neq; volūtā-
riū. tūc aut vtrabz qū nervosa interiora repli-
cātū vī replēatur. **E**t idē qd ē corde musicor patitur:
que cū būdo aere infunditur ad se inuicē rugant: ē idē
fit si aer mltū succus sit: idem patitur qd coagit focos:
vel estimo soli apposite. **S**ingultus etiā vocat spasmū in
stomacho: vel meri factus. cū? si nālem cēnā cape vel
m? nō spasmū esse dī: sed qdam ad vomēdi mor? foroz
tū ē vomit? **A**d que duo stomachus ē meri motu mo-
uētur: qū aliqd a se desiderat expelli. **I**n vomitu enī stō-
machus ē meri ad expellēdi cū inarātia mouent. **I**n sin-
gultu qū in interiori parte stomachi sunt expellūtū. **Q**ū
enim adeo angustio sit mor? eius in singultu: ac si in
uiscēte sint hūmāti stomachi ē emittunt. **S**icq; eīz piper
sūcū seu mīxū bibat: post aut vīnū qū aqua calida mīxū
cadit statim in singultu: aqua vīnū qū stomachi substā-
tia piper illud inuiscat: cū? acumine qū sibi nocet mo-
uet stomachus vt piper per singultū eiciat. **E**go aut in li-
bro meo de accētibus mōstrauī. s̄mētuntur ē tussim
operari idem. 40.

Quibuscanq; dolor fit circa hypo-
condriuz sine phlegmone: febris
his superueniens soluit doloem.

Dolor pūgitiuus nō doloem: sed ex s̄mētudine p̄u-
tura vocat. **P**erispila aut cholericā doloem ap-
pellat: q; hoc apostema semp doloem cōcomitat
si ergo doloem circa hypocōdriuz sine apostēate venerit:
neq; pūctura: neq; dolor affuerit: cōspitatio seu grossiti-
es vōtola ē inflatua vel inapātia cōplexiōis erit. **Q**uoz
curatio est febriē liqāciēs ē dissoluēs mām cōspitaciōis
ē vōtositatis generatiuā: ē malā cōplexiōē ad t̄pamētū
reduci. 41.

Quibuscūq; sanies facta in corpo-
re non manifestatur: his propter
spissitudinē sanici aut loci grossiciē nō
manifestatur.

Iste at apboisim? duob; mōis inuēit in libris:
ē diuersimode expōit. vterq; tū modus est ver.
vere ēz grossa sanies nō manifestat tū etiā: q; lo-
cus vbi est sit grossiti: vī ē quida grossa sanies ē quidam
grossitiel absperitū loci. **S**icq; aut vtrūq; s̄mēt aduenit:
vt non propter grossitiē sui ē loci manifestatur sanies:
bonus est. 42.

Icteris si epas durū fiat: malū.
Cricis enī sua calidū seu vīz significat in epa-
te nasci apostema. **S**i autēz ictericus fuerit sine
duricie epas: significat cōspitā ē venā: vī pōi

huius et nā sū crīz adunatā māz circa cutē expelli. 43.

Quicunq; spleneticū a dysenteria capiuntur: his superueniente longa dysenteria: bydrops nascitur aut enteria: ꝑ pereit.

Bonū ē si quēdā subsecūte apbozīnū pūmīssū vbi dicit Spleneticū dysenteria supūies bonū: quē spē in q̄ro loco ab hoc possit: tamē me hic enī interpretari cōuenit: qum spleneticos dicit eos qbus diuturna duricies inest: splenis intellexit. His si dysenteria supūenerit: duriciē soluit. hoc autē ē q̄ hūiores purgant melācholicū: qui in substantia fuerant splenis. Purgatio vō qū modū excesserit: ꝑ diu durans infirmis nocuerit: dysenteria subsecūtur: que in quā clōgat. Quēz hūiores mali spē intestina trāsierint: percutiūt intestina ita vt virtus eoz deficiat: calor naturalis distēgat: vnde fuit causē bydropis: ꝑ lienterie: ppter percussionē intesti noz: bydropis ppter colligatiōē epatis eoz. 44.

Quibuscunq; ex stranguria ilcos innascentur: bi in septem diebꝫ pereunt: si non febre superueniente multū urina fluxerit.

In ileon nulla inferius egrediūtur: ꝑ si acutius vel acutius dysenteria. Omnes autē medici in hoc cōcordātūr ileon esse: que vīe stercoz interclū dicitur in subtili intestino seu grosso. Multū ex solo apoflemate restāt hoc cōtingere: siue ex opilandē: ꝑ stercoz siccitate: vel ex humoribꝫ grossis ꝑ viscosis. Sed ego hec apoflema calidū ꝑ durum facere dico: neq; enī credo constipari ex humoribꝫ grossis ꝑ viscosis: cōcedi mī tamē posse fieri sub quadā bypoteh. Omnes fere inter ptes huius apbozīm quidē dixerūt qd a ratidē est re motū: ꝑ ideo non credēdum. Dicit enim: si in vesica nascitur apoflema: intestina patiūtur ppter cōpressionem ꝑ inde passio hec fit. Ego autē vidi meo tēpore de strāgu ria multos ad mortem deuēisse: ꝑ multos inde mortuos esse: quoz vesica vīssū apparebat plena: extēsa: dolozosa: ꝑ nullus tamē parietūz incidit colozem istūm. Quō ergo dicitur q̄ ilcos ppter cōpessā intestina ab apoflemate vesice nascat: quia si fieri: magis necessārio ex apoflemate vulne cōtingeret: q̄a vulnus ascendit usq; ad oia fragma: vnde magis intestina debuerūt cōprimi. Si enīz vesica apoflema habuerit: solum rectūz intestīnūz cōprimi. Adhuc dicunt quidā peius: qū febre calidā ileon innare fateant: qū febris ppter solum apoflema vesice fit: quod q̄tōmagis quidē febris sanari: nisi curati de apoflemate: ꝑ apoflemate sanato: febris sequitur curatio. Non ergo ex febrībꝫ ilcos est curari: sed potius ex cessatidē febrīz: ergo febris cessatio fit: cessante apoflemate non ergo febris bonū ꝑ laudabile erit signū: sicut dicit istī. Item febris non est cura alicuius morbi: nisi de frigiditūde fuerit sola: vel cum humoribꝫ phlegmaticis: vel cuꝫ ventositatē grossa ꝑ inflata. qū ergo istud fieri dixerint: ignoro: qum neq; ratidē autozari possit: neque experimēto. Itēz nescio quō inuestigari possit hoc. Sed si bippo. vel aliquis aliū qui hunc fecerit apbozīm in firmū vidisset huiusmodi: nescio enī quibꝫ hunc apbozīm fecerit: bonū ē est dicit: hūiores ꝑ crudos ꝑ frigidos accidentia fuisse huiusmodi: tū cum febre ꝑ rīne

purgatidē curari: sicut dicit istī. Hūiores enī illi ppter febrem dissoluitur: ꝑ per vīnam multā ꝑ grossā: sicut aiunt emittuntur. 45.

Uulnera quęcunq; annua fuerint: vel longius tempus habent: es necesse est emitti: ꝑ cicatrices fieri conuātas.

Uulnera que diu elongantur ꝑ non sanantur: ꝑ si sanātur recidiūt: necesse est vt cure faciant vel quia mali humores ad ipsa currūt: vel quia mēbra in quibus sunt ppter humores diu currentes in malas qualitates mutātur: vel ppter malignitatē ꝑ pessimitatē suāz. Antiq̄ bulimōi vulnera vocauerūt fāria. Moderni specialiter diffinire volentes vnicuiq; speciei imposuerūt nomen ppiūm: Quēdā chironē vocātes denomināuerat a chironē prius sanante. Quēdam thelephā: a thelepho: qui prius sanauit ea: Quēdā corosina: que cum spūcie coposia vadant: non tamē cutem pforant: Alii foenicā: Alii ignem facrūz. Que autē cutem in teriozē ꝑ carnem pforant: vocāt corosina. Que vulnēra putrefacta vocāt: non tū sunt vulnera: sed quēdā passio vel vulnēre ꝑ putredine cōposita. Sūm enīz quēdam mēbra putredinem sine vulnēre patiētia: ꝑ quēdā sola vulnera: que vocāt berisipila. Nec vulnera habēt naturam nomina berisipile: fāria: foenicā. alia que non sunt huiusmodi: vulnera solū appellauerūt antiqui. Bip po. in hoc apbozīmō mōstrare voluit: quia vulnera nō elongantur: nisi quia ossa patiūtur: quod expimēto testatur: ratidē terminat. Multoies enī sanātur: ꝑ paulo post tuncescendo reuertūtur: hoc fit quia medicina carni nem super mala ossa fāne app vtrū vulnera quasi sanat: qum in ossibus subteriozibꝫ pmanet coꝑtūta: que fit reuertēti causa tumorē incipiēte: sane sequente: ꝑ vulnēra in carne faciente: ꝑ ita nō sanātur nisi cum medicina: quam in suo libro dicit de vulnēribꝫ: quāz ergo mōstrauit in tertia particula megategni. Pporē dicit oia vulnera desiccari: marie si ossa desiccata habuerint: tēz minus desiccatis erit quādo corruptio apparbit ossis ꝑ os extrahere. post sanata ergo vulnera q̄nq; os eperit: tanta remanet cōcūitas. 46.

Quibuscunq; gibbi ex asmate fiunt aut tussi: ante iuuentā pereit.

Quomodo gibbositas fit: in libro de oratione de mēbroz mōstrauit. Que ante: que retro: que lateralitē fit. Dec passio marie attinet orio: quāz perfecte intellexit ꝑ librum istū fuit lecturus. Ego tamen hic dicam q̄tūm necesse fuerit: Gibbositas orio venit ex percussidē: siue casū: siue ex duris vulnēribꝫ in teriozibꝫ: que si sunt in vna orioi spōdili: ꝑ parte interioz: terra cōcūitas est in eodem spōdili. Si ergo gibbi ex asmate fiunt aut tussit: ante iuuentā pereit: quia molestatiōes fortes faciunt ppter imperfectiōes mēbroz spīrituālū. Estingit etiā hoc si casus nō pcecessit: nec ꝑ cūf fio: ex solo apoflemate duro: crudo: ꝑ indigesto intus. Vulnera autē ad se inuicē differūt: sūm q̄tātem: locum: ꝑ duriciē. si sunt in loco mobili ꝑ magno anhelitus fiet maior ꝑ periculozior. si aliquatūli humores fluxerint in cānales pulmonis: generat tussis: bulimōi vulnera nō sunt dura: ꝑ ideo aliquatūli post vel prius sanēs fit: ꝑ infirmū occidit. Vulnera nō effluētia nō ilico infirmū mortificāt: quia humores grossi ꝑ durū ꝑ crudi sunt. sed que cum tussi cito sanies faciūt ꝑ occidit. Idem etiam

vulnera cum asinate faciunt ante iunetam, hec enī aut sunt magna: aut in periculo loco pectoris. Pulmone autē & corde parietibus loca ea circidantia parua sūt: & angustiosa. Non ergo cor & pulmo crescit: nec ad vitā sufficit: qđ gibbositas pectoris spaciū angustiat: & ideo asma incidit: quod nullaten⁹ enadere queit. Si autē sit ante gibbositatē: spiritus angustiat: ppter solum apostemā: & stomagis si dui crescit & augmetant⁹ vulnera. Pas- fiones autē spiritus mltē crescit & diuerse. s. hippoc. hoc no- men solum posuit bis qui spiritum patiūt spiritū. Con- stitudo enim sūt antiquor: spissitudinē spiritus ex an- gustia: vel nimio exercitio: vocare anbelitus. Adodemi diuturnā passionē spiritus similiter vocant anbelitus: & si sit sine febre: & pessimitas adit spiritus. 4.7

Quibuscūq; phlebotomia aut
pharmacia cōfert: hos uero phle-
botomare aut pharmaciā dare cōueit

Primū est intelligi quod hic dicit attingere sanie: qui nisi tamē corpora purgaret: non oīu erāt sani. Opōrt ergo in vterio iungari hos cū phlebotomia: si de plenitudine timet: cum solutide & vomitu: si de corruptis hūoribus. oīu enim mltos hūoris modi cōstitutū: qui singulis egrotat annis. mltis quoq; podagricis artibus: non tñ adeo fortiter ut putrescerēt digiti hoc modo subuenimus: & venturas passiones distu- linus. similr. prelauiimus quibusdā empima: epilepsiam apoplexias: & cetera: hoc modo purgatio. Phlebotomia autē vniuersal est medicina oīu passioni de plenitudine. purgatio cum solutide & vomitu: si generalr attendant⁹ vna esse videtur. qđ si specialiter: non vna est: quia cum quibusdā hominib⁹ cholericos humores purgare conte- niat: aliis quoslibz alios: fm naturas morbor oīu affue- roz diuersi fomiter purgādi sūt. Ego autē cognosco quē- dam: cui annuatim solet euēnire mania: si nō purget cor- pue: de quo miratus sum: quia qui venire mania incipit ab initio eam futuram cognoscit: & qm me vocauerit: oīa purgatōe quieuit: qđ purgatio oīo faciat adiuna- menta: quia & corpora a malis humoribus mūdicant: & acuminibus ad anum venientibus aperit⁹ vterū emor- roide: per quas pessimus sanguis effluit: que si fluxerint de cōsuetudine: & claudunt⁹: mania inde gignitur: oedi hūic purgatōes non solueret: sed autūno: & hoc per singu- los annos. Si autē tempus purgatōis neglexerit: manie future signa sentit. similr & quedam mulier cancrū hūit: quam fori medicina purgari: cholera nigram expelle- re: deinde singulis annis cū pharmacia in vere: quā si ne- glexerit: intrus in loco cancri dolebat. Noui & quedā cui lepra sitianerat: quē tñ phlebotomia & pharmacia pur- gati: cui postea susceit in vere pharmacia annuati: & pte- temittēt signa apparebāt passiois: semp ergo idigebat purgatōe necessaria cholere nigre: & epilepsie: & apople- xia. Asinat minoratio necessaria est phlegmatis. arteria calida de genere cholericō est: frigida phlegmatico. No- ui autē quedā: cui per singulas effates tertiana venebat: oīa ē hūic pharmacia cholere rubec purgati: & sic p- mltos annos cessant tertiana. medicabaz autē sibi in si- ne veris fient cōueniebat hūic humori. In apoplexia: epi- lepsia: artetia: & melancholia: aliis quoq; de humorib⁹ grossis in initio veris pharmacia cōuenit. vgi ego feci vni- libz quibus i vere necessaria sit purgatio intulanti: que pars est regende sanitatis. 4.8

Pleneticis superueniens dysente-
ria: bonum.

Hinc explanauimus: qđ superius Quicūq; sple-
netici a dysenteria capiūtur &c. nō expōnitur
quia iam superius expōsitū est. 4.9

Quibuscūq; tumores podagrici
sunt: in quadraginta diebus de-
feruescentes resistent.

Tumores podagrici & humoribus sunt abun-
dantibus in cōcatenatiōibz calcareorū desen-
dentibus: hos in pūmis lacertosa loca: & cetera
eūtem circidantia recipiūt. Quia ergo loca illa implean-
tur exēditur humiditas: que cōcatenatiōes custodit ex-
terius. nerui illi & corde in podagricis non tumescūt. oō-
lent ergo tñ extensione concatenatiōnū: qđ mōstratur:
quia spatio fugiente nūq; podagrici fieri vidēt⁹
spasmus enī plurimū cōtingit ex apostemate: & in ner-
uis & cordis. Curatio autē podagrie: & oīis hūitis aposte-
matis vna est & cōmūnis: ut dissoluat⁹ materia ad calca-
reos: fluida subtilis cito dissoluit⁹: grossa vel viscosa tra-
de: si vtraz adit tardius. Pulvisimōi tumores non tran-
sunt extra quadraginta dies: si patiens fuerit obediens.
Apostema autē calidū in carnis oīis terminat in vīs
solutide itidem vt acuti morbi. i. in q̄tuordecim dieb⁹:
quia natura carnis rara est & tenera humiditati vicina.
vnde apostema in cordis & neruis tarde collectiōes recit-
pit: & tardius dissoluit⁹. quia enim ad collectiōes vniū-
res inde ad dissoluitiōe collectiōes erit tardiores. Ideo
qđ hippo. dissoluit⁹ podagricor nō in q̄tuordecim die-
bus terminauit: sed in q̄dragina: quia humorēs i cōcate-
natiōe descendētes: necesse est a natura dissoluāt⁹.
et sumosi fiant cōmissēdi subtilialr humiditate ocreata
tionis: & tunc electi purgāt⁹ & dissoluit⁹. Que oīa in
quadraginta diebus nō possunt fieri. Hippo. aut in pno-
sticis nominauit dicens in ipsa terminū diuturnor mor-
borū: & transit ut acutum. Dec oīa in meracitēos ppe-
ere expōsi. 50

Quibuscūq; cerebrū sursum cōcu-
tatur: necesse est febres & fellis uo-
mitum superuenire.

Ebrem pati ex percussione cerebri: vniuersale est
omnibus nobilibus mēbris si calidum apostema
habuerint. Fellis vomitus ex colligatiōe nemo-
rum cerebri & stomachi subdest. Al cerebro enim oīo
magni nerui descendūt ad os stomachi. cholera autē so-
let descendere ad stomachū: non ex hac causa foluit: sed
ppter dolorem nimīū. i. tristitiam a gustū: manie si sto-
machus sit defectus. Mēbra enim qđ descendit ex vici-
nis sibi mēbris: humores recipiūt: marino subtilis: sicut
cholera & humiditates a quoslas. Cholera enim que euo-
mitur a quosle humiditati cōmiscet. sanis autē cholericis
multum a cibis retardatiōe: cholera ad stomachū cōueit.
Noli solū aut percussione cerebri cholera cōmūi: sed si
vultus cerebri panniculus: qui dura mater vocatur pa-
tiat: hic enim qui multis in locis cerebro lingat: ipso pa-
tiente & cerebrum patiet. Ossistratiā autē dicunt ner-
uis exire ex cerebri panniculis: & ideo qđ vulnera nascū-
tur: sūt in dura matre ex sola illius panniculi venient
passiōe: qđ in sola fili cēntia ē. hec ossistratiā nō ossistat⁹
tus dixit. Ossistratus autē in senectute sua libz scriptū ē
anatomia: in quo dixit Iunia & fundamēta cerebri sunt
nerui qđ pscere ego explanauī in anatomia hippo. 51

Quibuscūq; sanis dolores repete-
sunt in capite: & continuo sine uo-

ce sunt ⁊ stertunt: pereunt in septem diebus: si non eos accipiat febzis.

Cum bippo. sine voce: aut multos dicat: nō de sola voce intelligit vel sermone: sed de sensu ⁊ tota voluntaria nobilissima actio: ⁊ aliqui inde sensus liberat: quia quosdam sine voce esse: ⁊ tamen sentire bippo. inuenire dicit. sed quum actio tota voluntaria ⁊ sensus patitur apoplexia appellat. Est aut maior ⁊ minor stertere signum est maior. ex defectu aut actiois neruop sternutatio in ambag apoplexiar: quod pfecte monstrauit in libro de interiorib⁹ mēbris. hic tamē inde dicat⁹ dicitur qd necessarii sūt: Lucius sano subito vēit dolor causa erit grossa: ⁊ inflata ventositas. cōtingit etia⁹ ex multa materia plegmarica in capite veniēte subia. Cuius curatio erit subsequēs febzis: que cum calcificatione grossam ventositatē ⁊ materias plegmaricas dissoluit. Hec aut passio septimū diem non excedit: quum mēbrum nobilissimū sit: ⁊ nobilia mēbra periculū morbi ⁊ longitudinem rēpōis nequeat pati: sicut iam multis locis expressimus.

Intendere oportet ⁊ iudiciū oculorum in somnis. Si enī quid alibi apparet commissis palpebris: non ex diaria existente: aut pharmacie potōe: malum signum ⁊ mortale ualde.

Tunc nō apparet albedo oculorū: qū non pfecte se claudūt. Nō duabus sit ex causis: aut ex siccatate palpebrarū: aut ex defectu motuū. In diaria aut ⁊ pharmacie ex desiccatione sua sit: que citius apparet in palpebris q̄ in ceteris mēbris. sicut enim coria facia extendūt: sic ⁊ hec mēbra si patiūt. neq̄ dubiū est si virtus defecta sit oculos claudi non posse: neq̄ solum oculos: sed nec etiam os. vñ huiusmodi defecti ore aperto comiunt.

Despicientie cum risu quide⁹ facite seniores: moleste uero cū tristitia.

Nulla quidem despicientia est salubris: que tamen cum risu sit minus picalosa est: sicut dicit. Qis vero despicientia vel ex passioe est cerebri ⁊ solius sui: aut ex colligantia aliorū mēbroꝝ ⁊ cerebri. est autē uersa sū diuersas causas. Desipere enim ex solo calore si nomaterie corruptioe est quasi inebriatio vini. De cholera rubea cum sollicitudine est ⁊ tristitia: cuius incensio si augmētet ⁊ in nigram choleram muret: facit mania. Oportet autē vt recorderis qd de cholera nigra diximus alibi: quia quedā de incensioe cho. ru. sit: que ceteris melancholicis passioibus pēioe est: feci sanguinis assimilatur: est enim fer. bumoz. est ergo grossior: ⁊ ceteris grauior: ⁊ sicut alibi diximus: nisi cito medicinet pessimū morbus inde generatur.

Incutis passionibus cū febze luctuosa suspiria: malū.

Multoties in pueris vidimus: quia qū lachrymatur tractus aeris impeditur: ⁊ quasi in pectore fixatur: sitq̄ quasi interuallū: ⁊ postmodū impletur quod incepit. Hippo. in epidimia de hoc spiritu dicit Spiritus duplicans introitū suum: est quasi res aliqua odorif. qd sit ex defectioe ⁊ virtutis debilitate: vel organo duricie. vel vtriusq̄: vel quasi ex spasma lacertorū pectoris. Si enim virtus defecta sit: pigrescat in dilatatione

pectoris: quātm sufficit animali in medio subsistit sue actiois: ⁊ quiescit. post q̄ ad sufficiendū suū incepit redit. Duricies organo spiritus dilatato: cum lenitate non sufficit: vñ necesse est vt tremat in dilatatioe. Spasmus si huiusmodi spiritui debeat facere: non oportet nos itonstrare. Cum aut lacertis pectoris frigiditas veniunt: vel quibuslibet neruis: sit duricies in his organis: ⁊ mor⁹ de genere spasma. Consectudo est febzis ⁊ omis calozis res sanare huiusmodi q̄ si cū his accidentibus sit febzis intelligere possumus: quia non frigiditas lacertorū ⁊ neruop pectoris hoc facit: sit ergo vel ex duricie. ppter nimiam siccitatē: vel defectioe virtutis: vel ex genere spasma: quozūcūq̄ quēdāq̄ sit: illaudabile est in acutis n. obis. q̄ offensionem spiritus in luctu dicit: mortum animati vñ itū iurellcit. ⁊ si intēderit vt spiritus quēz dicit cū vce: quasi luctuosa sit: nimis dolorem significat: quem in illo spiritui sentiat: ac si diceret. Superflua alia cū voce cōposita.

Podagrica ⁊ maniaca uere ⁊ aut tūno mouent ut in pluribus.

Podagrica: ⁊ cetera arterica mouent in vere plurimū. vñ bippo. Ipse qū uernales nomina ret passioes: ⁊ arteticoe subitūlit dolores. aliqui ⁊ in autūno mouit: quoz iū corporibus mali bumoz res ppter fructus in estate comestis adunāt. Ego aut in libro de virtutibus naturalib⁹ monstrauit de virtute expulsa: qd noxia expellat. Noxie res sunt aliqui ex multitudine sua qua graui: ⁊ aliqui qua qualitates sue repugnāt res: qū sint nocue. Ducturne passioes mouent in vere quibus de causis predictis male oīctūbus. Duo res enim in corpore liquefūt in vere: ⁊ ad debilia currūt loca de fortiorib⁹ locis. Mouent aut in autūno ppter eniam aliam causam predictam.

Incelacholicis egritudinibus periculose eruptiones aut apoplexiam aut epilepsias aut spasmū aut cecitatem aut maniam significat.

Apoplexia: epilepsia: spasma: ⁊ cecitas veniūt de plegmate: ⁊ de cho. nigra: quaz cause cōdes sūt. mania vō non cōcat bis: impossibile ē enim de plegmate nasci: qū materia vnde gignitur ex necessitate sit furiosa: ⁊ cholera rubea est semper huiusmodi q̄litas nigra non semper: nisi qū multū intensā: ⁊ in malas qualitates transiens corrupta.

Apoplectici maxime fiunt etatis a. xl. annis usq̄ ad lx.

Non oportet hic intelligi oēm apoplexiam: s̄ potius eam que de cho. nigra nascitur: ⁊ hec in pcedenti apothismo nomiat: ⁊ est ppter dominationē cho. nigre in his etatib⁹: sicut in autnali tpe.

Somentum eruperit: necesse est putrefieri.

Uti putant hunc apothismū ppter subitūritatem esse salsum. sed ego dico bippo. in infidē hic omētum super inferiorē stomachū oportuū esse: qd quū extierit ⁊ apparuerit etiens a pelliculā totū ventrem opietibus: que sipba vocant: ⁊ foris p̄mālerit aliquādiū: impossibile est intro rediens sanus remanere: sicut ⁊ in aliis exercitiis inuēitur. Sed si intestina ⁊ extremitates epatis extierit: ⁊ tādū non gmalērit donec

mia frigiditate frigerint. redeunt in priores sanitatē sana-
ta ventris in cūctis. hoc est non dū extra morietur: qū tū
redeunt putreficit: vñ etiam cōsueuerūt medici incidere ēē
quid exierit inde. qñ qñq; exierit: ē citissime reducitur nō
putreficit: non tūc bī cōsequitur hippo. mēti: quia raro est
inuēiri: ē in plūmis cōtingit qd dicit hippo. 59

Quibusq; a sciatica molestatis
interdū in locū suū: his mucilagines fa-
cte sunt.

Quotiens in cōcatenatiōe humores adunātū
pblegmaticū: qui mucilagines vocāt a medicis:
quib; concatenatio infunditur: ideo ossa a lo-
tis suis facile egrediunt; et reuertunt; qd hic intendit de
sciaticis. Poster autē intelligi non solum verteb; egre-
dit; sed ossa potius ibi posita: sicut in libro cōcatenatiōis
dicit. Concatenatio inquit spatule ex vna nū resilit parte
Intellexit autē armū in spatula positi: quia ex vna parte
resilit tū. 60

Quibusq; a sciatica molestatis
interdū in locū suū: his tabe-
scit crus: et claudicat si non urant.

Quotiens hunc aphorismū precedentī aphorismo
iungit: quia quib; sciaticis ex nimia humiditate
pblegmatica verteb; resilit: et reuertit; ex tempo-
re longo: crus putreficit et consumit; nisi cum loco succur-
rat sibi: et humiditas exsiccet. sic enī precipit de armo
exerunt in libro concatenatiōis: vt cū in cōcatenatiōe succur-
rat sibi: ne loco suū exeat amplius. Verteb; autē si exie-
rit et dū permāserit sine cubio claudicare facit: quā pō
non furnet sūm qd oportet. Idem cōtingit et membris oī
bus motum suū naturales amittentib;.

Aphorismus septimū paritelle.
Intercessores nostri aphorismorū interpretēs hip-
po. maiora aggressi sunt qd oportuerit: qui qñ
plus pcesserūt: tanto plus inuenerūt qm ad
fines libri dēnerūt: tantū truncauerūt qd in explanatio-
ne nihil sit vtilitatis: quib; taliter contingit sicut quibus-
dā rhetorici: qui cum in causis suis defecerūt: obui-
antes tandem acquiescūt sibi obuiantib; defernētētes.
Idem fecerūt huius libri interpretēs nihil vtile asserētēs.
Vnde ego multū mihi caui ne incurrerem insaniā huius
rei. de certatū enī inutilia: explanās. p posse vtilia: et ita i
rotius libri interpretione non excessi mensurā. neq; enī ni-
mis abbreviaui: neq; nō amplificāda amplif. caui.

(Sunt sexta partila: Incipit septima.

In acutis morbis frigidi-
tas extremitatū: malus.
In diuturnis morbis: et ma-
xime sine febre in mulie-
ribus sine seniozib; frigidi-
tas extremitatū non male-
rum periculosa est sicut narium: auriculaz: plantarū pe-
dū et manū: Sed egritudine acuta non minimū est
periculosa: sed mortale potius et molestissimū: qñ apo-
stemata sint in viscerib; magna et forzia. Hippo. alibi:
Peracuta est passio febze calidissima et cōtinua: qñ sit
fne apostemate: extremitates infrigidari est nō ratio-
nale: sed magis incendi debet et calidissima fieri: quātoma

gis igit qum apostema sit in viscerib;.

In osse egrotati caro liuida malū
et spēs colozie non parū periculū inducit in
passione cuiuslib; ossis. significat enī pessimā
putredinē: et in carne circūdantē congelatiōē
atq; calozie naturalis extinctiōē. 3

In uomitu singultus et oculi ru-
bei: malum.

Ingul; fit in stomacho quasi spasm; in neuro:
et de humorib; nocuius aliquādo nocentib; sto-
macho totū vel soli eius ori et meri et inde vno
tu supueniente necesse est statim desce. Sinantē apo-
stema in fundamētū est neuroz. i. cerebri vel stomacho
robū aut oculorū ad vtrūq; pner significandū. 4-

In sudore rigor: malum.

Ibi dicit: Accidētia crisi non facientia crisin;
signū sunt discite fne mortis: qum nā sit in his
perterrita et morbum fugiat: vnde rigor in sudo-
re malum est. 5

In mania dyfentia aut hydrops
aut estasis: bonum.

In mania et hydrops possūt significare sanitatē
manie sūm qd res nocte inferunt manant a capite.
Sed estasis longa est vnde cum rationabil; sit
augmētare qd sanare: sed tū est asim intendit cōtinuita-
tes et fortitudinē manie: quēdā maniosy vidi in pms
parū habere: post hoc augmētāuit: et causa fuit salutis
vñ ad me rediit: et inuestigāte inueni fortitudinē mortis
materie manie fuisse cām sanitatis: sicut i passionib; acu-
tis: quib; fortia accidētia supuenientia bone crisin fuisse
signa. 6

In egritudine diuturna abstinen-
tia et egestides cholericę: malū.

In abstinentia sola mala est in passio diuturna: qū
enā dētib; ex cōsuetudine soleat crescere appeti-
tus. qd si hanc cholericę egestides sequant; peior
est. qd Cholericę dicit: de genere cholere rubre sine ni-
gre itellexit: vel viridis vel heruginosę. oia enī hec signi-
ficant subales hūiditate et calozie febre: iē incensā. 7

Ex multa potatiōe rigor et desipi-
entia: malum.

In vñ vñ multā potatōē itellexit multū vi-
nū ebibitū: qd aliqñ sedē desipientia: qū caput sa-
guis et vēris calidis replet; vñ cōsp; tactu maxie inuēit;
calidū. rigor tū raro cōtingit inuenib; plurimū autē seni-
bus: quoz calor: naturalis cōgelatus est et extinctus: vpo-
te vino nimio supatus: sicut et flāma lignis mltis solz ex-
tinguit; et lucerna multo oleo sibi apposito. 8

Ex apostematis itus ruptura: dis-
solutio: uomitus: et defectio animi fit.

Quod Intus dicit intēdit stomachū. Vomit; ēz
sequit qd pcesserit illud tū ruptura in pecto-
re vel pulmone fit: nō vomitus venit sed tussis:
et aliqñ suffocatio. si ruptura fit in intestinis: egestis erit
saniē. Dē aut rupturā defectio cōcomitant animi: quia
calor: naturalis extit: sicut monstratū alibi. 9

In sanguinis fluxu desipientia aut
spasmus: malum.

De apophis: magna largis auctoritate: quia
alienatio de inanitione sequitur: sicut ante de tre
more pedum et manuum diximus: que sunt de dese
ctioe virtutis motus: et cerebri motus disturbatur eadem
ratioe. Nec si desipientia non est fortis: sed iuncta spasma
est vituperabilis. Desipientia autem post sanguis fluxu mala est
et si sit sola: peior si cum spasma. Item spasmus solus de
inanitione malus est et mortalis: sed alienatio sine spasma
non est periculosa adeo.

In ilcon nomitus: singultus: spas
mus: desipientia: malum.

In isto ilcon nihil descendit inferius: quod prius
huic passio esse videtur. Vomitus enim non semper
durat: sed superius quid ad motus veniat. Quod
si angustetur: stercore emittit: unde et singultus sequitur. Alii
quidem in hac passio singultus et desipientia pueniunt: pro
nerui alligati in stomacho et cerebri. Intestina enim quae
patiuntur ad efficienda egestione moventur: quae qui inferius
non possunt eicere: propter conclusionem. I. opilationem pie:
moventur cum angustia: non naturaliter ad supiora: ut expel
lantur nocentia.

In pleuretide periplemonia: ma
lum.

In pluribus libris inuadit: In pleureti piplemonia:
neque sequitur malum. qui autem ita legitur bippo. inten
ditur credit post pleureti piplemonia sequi. Ego
autem dico bippo. nobis inuasi passioe et alia venientes
et priores tamen pmissis: que passio nec parua: nec salu
bris est: et si ipse malus non adiugetur: ex necessitate tamen ma
la est. Si enim augmetur materia unde pleures consistat
et dilates in costis et effluat: necesse est ad pulmonem cur
rat: et piplemonia faciat. Periplemonia autem non necessa
rio sequitur pleures: si enim parua sit et salubris: materiam
illam cum tussis et efferatice emittit. Quod si magna et mor
talis: an suffocat inferius et pleures commiscet.

In piplemonia phrenesis: malum.

In piplemonia de acutis sit humoribus: necesse est
in cerebrum ascendat spiritus nimis. unde phre
nesis conficitur.

In vulneribus fortibus spasmus:
aut tetanus: malum.

In pluribus libris iste apophis: est talis: De in
cessione nimia spasmus aut tetanus malum. et plu
rimi sic interpretati sunt: sed solus Xenon pro in
cessione nimia nimium motus possit: dicens hoc confirmari
et apophis: sublegetur: quia stupor et tremor: spasmus: et
tetanus: materia vulnera sequitur: sed quae Incessione dicere
sit coitus: oportet ut plurimos sequitur. Alii Incessione in
tendit esse febrem: alii aerem: alii cibum: quia cum foco: et
omnes vix dicunt. Spasmus enim et tetanus de his venie
tes rebus: vel de vulneribus pessima videtur: quod de facita
te: vel inanitione esse cognoscatur. Tunc autem iam diximus
quo spasmus de inanitione sit periculosus.

In percussioe in capite stupor: aut
desipientia: malum.

Desipientia oportet intelligi: quod non oportet lo
qui infirmus vel faciat. Stupor quoque non loqua
tur: nec faciat aliquid: sed oculis apertis et sicut time

tes facit: et ut amens tacuerit: et perculdubio hi patiuntur
in cerebro: in quo virtutem regitiam diximus haberi. necesse
est ergo intelligi: quia percussio vix ad eentia venerit cere
bri: et hoc sine dubio malum.

In sanguinis sputo sanici sputus
malum.

Et bippo. vocatur passioe et alia passioe nasce
tem. vix Paragoras fecit librum non mirum. Ne
que in omni sputo sanguis sequitur sputus sanici: nisi
qui pessimus sit sanguis. qui ergo de pulmone fit: tempus est
sputum huius sanici.

In sanici sputo ptisis et fluxus: ma
lum. ubi vero salina tenetur: moriuntur.

Alim interitum cōspitōe totius corporis: que qui
leui est febre propter vulnera pulmonis. Fluxus autem chole
rica egestio: que quo emittit ptisis: qui appropinquat
motus: et propter siccitatem vel virtutis defectioe. Ubi salina
tenetur: moriuntur. notant quod ptisis morietur: cum enim
spuit et tussit: semper cōsumitur. egestioe viros pmaet
materia interius: et clauduntur vie spiritus: et ita iusto car
moriuntur.

In phlegmone epatis singultus:
malum.

Tri oēs apophis: hos se sequi: nūciant: quae pas
siones et accitit ex altera passioe nascit: et au
gmētata passioe: et comititia: quod singultus facit
nascit de apostemate epatis. Apostema autem istud non semper
nec: qualescūque nascit: sed si adeo magnū et calidissimū
motus: ut os stomachi: et supiora sui partiant: quia hoc vno
per nerui colligatur sibi. Bippo. in secunda particula epi
dimie. Neruis iste subtilissimus est: et ideo stomachus et
epate non patitur: nisi apostema magnū sit et pessimū. quod
si sit calidissimū facit cholera nimia in pnis currente ad
intestini: hoc qui acciderit ad stomachi pungens os eis
facit singultus.

In uigilia spasmus aut desipientia:
malum.

Adnis spasmus sicut dixi de plenitudine vel ina
nitione est: vigilia vero peior est inanitione qui ex
cit: vix spasmus de vigilia de inanitione est pess
m: hoc vigilia qui efficit alienatione mentis causa est. In
uenimus autem in quibuslibet libris desipientiam non notari:
sed sic haberi: In vigilia spasmus malum. Ego autem arbitror
quod innerit bippo. peiora accitit morbos facit.

In ossis denudatione herisipila:
malum.

Quod dicit Malum oportet intelligi pessimum: neque
in sola denudatione ossis: sed semper vel raro ap
paret: ut omne quod circūdat carnes herisipila faci
ens pessimum sit et molestissimum.

In herisipila putredo: aut sanies
malum.

Et quidem accidit nascitur quod sit apostema
pessimum.

In litargico tremor: malum.

Targia est apostema in puppi cerebri ex materia
phlegmatica generatur. tremor igit in ea malus
est: significat ex materia propter incōtinētiā sui

ad neruos motuos beneuiffe q̄ a pte posteriori ſit ma-
gis: ut oñ eff alibi: cuñ inſuſioe nerui ſi remolli-
t: ſpū nō oñ ſo h̄ aliq̄ter deſicēte: nec neruis vt i paraly-
ſi oño remolli-
t: virtute regitiua mēba ſuſu ſerant: q̄
q̄ nerui remolli-
t: nō ſuffici-
t: dare mēba ſufficiente
et firmā ſedē: ſtābilē: mēba itē ſp̄ ſua quodine deſcēdūt
Ex q̄b motib⁹ ſuū ſit tremor: vt i lithargia ſit tremor:
q̄ mā eſtoſitat̄ reſoluta miringas: et neruos q̄ ab eis oñ
unū mouet: et ſcutit: vnde tremor ſit. 22

In forti pulſu in uulnerib⁹ emoz
roſagia: malum.

Pulſus i vulnerib⁹ et peſſimis apatib⁹ ppter car-
nē eos circūdantē vir mouent⁹ et cū doloze. Cūq̄
ſi ſe dilatat: malū doloze facit et ſua peſſiſſioe: q̄
q̄ in nā ſit ſua: et p̄p̄ia ſpacia habuerit: bñ dilatat: et ſi
ne p̄edimēto alie. Cūq̄ aut̄ in mēbis apoſtoma naſca-
tur calidū: ſtrictura: et dolo: ſenſū faciūt nocitiuū: et b̄ ab
oib⁹ pulſus vocat. et p̄t eē vt mor⁹ pulſus b̄ angmētē.
Ego ſo mōſtrari i libro de virtutib⁹ nālīb⁹ virtutē ex p̄-
ſua expellere nocitia: ſi ſudoz egōnē ſanguis fluxus i
ſua eretica: quā q̄ actū nālī adiuuet: mutat maxie pul-
ſus: et ad res nocinas expellēdas cogit: et ideo ſanguinis
fluxus ſecurū. 23

In doloze diuturno circa uentrē
ſanies: malum.

In doloze et frigiditate eſt vel uulnera ſtomachi
cōplone et groſſa rētoſitate ſiue et p̄ctura ac u-
mie: quoz uil remanet ſi inſim⁹ p̄fecte euaserit.
ſi aut̄ mutabit⁹: necūq̄ e p̄t vel collēcōne inde ſeq̄. 24

In cholico ſceſſu dyſſentia: malū
Ullū cubit⁹ ē q̄n uigō pura nigra ſiue rubea ali-
q̄ corripit i teſtina: et ſi ſit dyſſentia cā. 25

In offis fractura deſipientia ſi in
uacuū acceperit: malum.

In iſtēdit ſolū carue caput. nō aut̄ abſolute in-
tēdit oēm fraturā ſi tñ illa: q̄ p̄ſorat iterioz ſu-
p̄ficiē vq̄ ad vacuitatē circūdantē cerebz: q̄ ſi i
ciderit ſic deſipientia facit: q̄ paſſio p̄p̄inq̄ uab⁹ pellicu-
larē et eſſentia cerebz. Meſiq̄ q̄ dō Senonē coegerit detru-
cit eoz cū bipo. ſi uicē In offis fractura deſipientia: ta-
cuerit: deinde ſi i vacuū acceperit et alteri ap̄boſim⁹ p̄-
cipiū fecerit iungē ita: ſi accepit in vacuū in pharma-
cie p̄ctio ſp̄ſm⁹: mortale. vicit. Senō bipoctatē intē-
diſſe ſp̄ſm⁹ de pharmacie potōe mortale eē. Errauit q̄
p̄mū ap̄boſim⁹ falſificādo: q̄ nō naſcat deſipientia de
ſola offis fractura. ſiue et in capite ſi ſiue i aliis mēbris:
nemo tñ inde deſipit: niſi p̄uſſio rēq̄ ad pelliculas cere-
bz p̄grigit. 26

In phar macie potione ſp̄ſmus:
mortalis.

In q̄m q̄n quā abſolute pharmacā ponat: ſolūtū
onē vērīs et vomitū intēdit. neq̄ aliq̄s uib⁹
bit ſigs dicta n̄ſa p̄t reſoluerit: q̄ ſi coq̄ ſortit
pharmā: n̄ purget: q̄n ſp̄ſm⁹ mortū ſit et peſſim⁹. 27

In doloze forti circa uentrē frigi-
ditas extremitatū: malum.

In extremitatū frigiditas nē vicitim⁹ aū magnus vi-
ſcep̄ ſedē ap̄a: q̄n ottingat eſt deſectū: q̄n ppter
māz frigidā que oſfrigit et ſuffocat calozē nālez
ſedē ſtomachi anguſtia oſfringēd nāz ad extremitatib⁹

ad locū doloze. Itē et ſanguine ſecū portat a tota corpo-
ris cute: et q̄maxime ad extremitatib⁹ nē manib⁹ et pedib⁹
Qd tñ b̄ vicitim⁹ ſingul⁹ eſt cā ſi dicitis extremitatū: nē b̄p.
vicitim⁹ nulli i locis nominare multa reſpēdo bis et ter ea
de. neq̄ mirandū: nō n. de via re multa excuſſū i vno
et eodē loco pōt oia diuidere. notat ergo ſingula ſingul⁹
in locis ſuis. 28

In utero habēt tēnaſm⁹ ſuperue-
niens abortit.

In aſm⁹ eſt paſſio recti teſtini p̄p̄ egōnē ſanguī-
nis et vulnerib⁹ ſup b̄ teſtiniū habūt. Et ſi vt
bñ equo cū vel b̄ abuſue poſitū: q̄n ſit exp̄ſiſſioe
p̄p̄iū: vel bñ et illi rei q̄gruſi. exp̄ſiſſioe: q̄n ſepe ad
ſellā ſurgit et exp̄mit. vñ ſepe totū coq̄ labozat et ſariga-
tur: maxie matris p̄t oñiōnē ſui et teſtiniū. neq̄ mī
randū ſi bñc abortiat: quā a leuiorē etiā motū idem cō-
tingat ſibi. 29

In ſubſcūq̄ os aut cartillago inci-
ſum fuerit i corpore nō auget.

In die ap̄boſim⁹ itra altere ſexte p̄ctē ottingit: vbi
oſ. Qd cūq̄ os inciſū fuerit: aut cartillago: ner-
u⁹: vel maxille tenues: vel ſp̄ritū: nō creſcit ſe-
gletināz. q̄n ſit exp̄oſit⁹ nō q̄ b̄ reſerat. 30

In ab albo pblegmate habito dia-
ria ſupuerit fortis: ſoluit egri-
tudinem.

In ſubſcūq̄ bipo. et oēs medi⁹ pblegma albū vo-
care vñ ſp̄z hydropis: q̄ nō n̄ſo tpe vocat by-
poſarca. Pblegma aut̄ vīc albū: q̄n aliq̄ et ſi
uicit: et alioz omittit⁹ b̄ſoz: et et oē p̄bia nālī albū
dico ſi al: i nēle: ſi firmū aut color ſuſcit et ſi de oca
tenatiōe vicit: ſp̄diles doſis: nō q̄ alibi q̄ in doſo ſint.
Soluit vō emittit⁹ b̄ſozia ſupueritē forti. 31

In ſubſcūq̄ ſp̄mofū egēſiones i
diaria bñ a capite pblegma oſluit

In nō b̄ explanem⁹ et diſſimam⁹: nō intelligim⁹:
q̄n aliq̄ ſp̄mofū egōnē deſcendūt b̄ſozes ad
ſtomachū a capite: mitti cū rētoſitate. aliq̄ ſūt
i eēntia teſtinoz et ſtō. Qd cūq̄ bop̄ fiat vñ bñt cāz p̄-
p̄ia: alia ſi p̄p̄as. p̄p̄as q̄n groſſa rētoſitas forti motu ab
illis moueat b̄ſozib⁹: q̄ pblegmatice b̄ſozes in vniuerſas
diuidant ptes. Uetioſitas mouet aut ex nā ſui: aut ex ni-
miate ſui calozis. Manifeſtū aut̄ eſt velut ex bis q̄ ſo-
co ercoquunt⁹: maxie ſi materia ſit viſcoſa. Et nā ſui: ſi
videm⁹ in tēpeſtare maris: quā ad ſcūmū collidat ven-
ti. Arbitrātes vias pblegmatis a pulmone ad ſtomachū
et inde motū a pulmone ad ſtomachū deſcendere et inde
ſp̄mofū apparere: neſcio quomō in catarro intelligit⁹: in
quo q̄n b̄ſozes palam a capite ad pulmōnē deſcendūt:
quare nō ſp̄mofū ercit. De pulmone vō nō ſp̄mofū
erit ſanguis: niſi quā ipſa p̄ ſubſtāntia pulmōnis ericit.
Si aut̄ i pleuretiā aliq̄ ſp̄mofū ericit: et i plempionia
ſit: b̄ igne caloz facit in tpe paſſiōis. Si aut̄ a capite ad
cānales pulmōnis p̄mō deſcēderit: et p̄ ab ipſis ad ſtōm-
i teſtina ericit: nulla via tranſeūdi iuenit niſi quā oī-
cim⁹: p̄ima p̄ cordis vetriculorē: et b̄ ſi deſcēdit ad venā
q̄ vocat cāua: vel ad ep̄atigibbū vel ad iterioza ſua: et p̄
in venas alias q̄ diuidūt a porta et circūdant teſtina.
vel a vetriculis cordis i maxīmā venā deſcendūt: et deſcē-
nt in vniūſiōe ep̄at venaz: et quō remanet ſp̄mofū: q̄n cū
ſanguine tam lōga via ſit mictū. 32

Quibuscūq; in febribus in urinis
crinoides hypostasies fiūt: longā
egritudinē significāt.

Hoc est verū ē expimētō pbatū: quia cum in vi
na quasi crinoides. i. grossa farina frumētū ap
pareat: mortale est: sicut idē in pnosticia: Qui
bus aut plurimū in vrinis apper ante mobit: eoz mors
festinat potius q; elōget: quozū qui saluant mobit elon
gant: qui sunt crudissimi: ideo tardi vigeri. Itē in epi
dimia multos intulit infirmos in qui ozi infirmitatibus
talis vrina apperit: z quidā cito mortui sunt: alij lōgo tē
pore post. In pma pcula post triū tempozū q̄litates ex
pletas: infirm' noie excellēt' suā passiōem recitauit. tūc
bippo. dicit: Dic quidē infirm' vrinā fecit multā subtili
atq; grossam: que mota z turbata apperit vrinā q̄st cry
noides alba: z extrema habebat homo frigida. mortuus
ergo fuit in die. xi. Des' infirmo in tertia pcula cum
bini inciper passiōem dicit infirmo pieto in folicidia
i. vinali veniētia subtilis z diuersa habet res pusi
mas suspēdas q̄st crinoides: huc venit crisis in die. xli.
vii intelligit q; mortui cito moriūt: z euadētēs longo
post tpe sanāt. Des illi quib' talis apper vrina: vel cito
moriūt: vel longo tpe post sanant. 33

Quibuscūq; cholericę hypostasies
fiūt: super' uero tenues: acutam
egritudinē significāt.

Quanto pl' cholera dñat: tāto pl' acumē egritu
dinis significat. Nos autē in multis locis dicit
murq; cum absolute cholera dicat: intelligit
de rubra. Semp. n. antiqui consueuerūt et cum rubam
cholera intelligere velint z alios humores: determinēt
eos p colores suos z qualitatē. Qd super' erit Tenet:
aqua: aquas intellexit z subtiles. Sic n. bippo. dicere cōsue
uit. alij arbitrati sunt qd salsum est: sic et vrina subtilis
crudū z tardū significat. Ego aut nūq; vidi vrinā cui'
hypostasis esset cholericā: z supma sui pā subtilis foret z
aqua: quā lōge quidā sunt interpretēs bippo. intē dñs
se nō loci sed tpe dicēs: ac si diceret: hypostasis vrine
fi in pncipio fuerit z subtilis: z postea cholera vrinata su
erit citrina: acumē significat mobit. Jobāniculus:
Quia bippo. tenue dixit formā intēdit. possibile. n. ē ex
intēdō bippo. sup' tenuis fit z subtilis: hypostas. n. vrine
fi gūi fit z gūa atq; cruda suspicōes ē lota. Quicq; subtilis
fit z subtilis atq; cocca: supma pā ei' tenuis fit z subtilis.
testat aut h qz bipo. subtilitatē quā trēdit i sumo vrine eē
intellectū. nō subtilē vrinā q̄st: h sup' tenues hypostasies
tergit. 34

Quibuscūq; urine distantes fiūt:
his in corpe turbatio fit fortis.

Si in vbi h distates interpretati fuerim' sentētia
falsificabit: qz in vrina null' fit loc' vacu': h si
distates diuersas itēdam' ptes bñ dicit q' h bac
vrina turbatio corpi fortis fit: q; si nā vcat z dñet: fit
vrina equalis in oib' ptrib'. q; si cā mobit sibi repugnet
p vbi nā pualat nō afflat ppi in q̄ pot' mob'. Si aut i
mobit p valitudine ptes sint plurimę: apperit maiores
significatōes sue. i. oī turbatiōes fortis sume. 35

Quibuscūq; in urinis ampulle su
pernatāt: nephreticā significāt et
longam egritudinē fore.

Ampulle iste et humiditate sunt: z cum grossa
ventositate: maxime si humiditas sit viscosa: vi
de consequit frigid' mobus in renibus in quo
viscositas grossa supaduat: z ita longa egritudo signifi
catur. omnis enī mobus frigidus vno vigeri. Alij ar
bitrantur vrinā acutam acumine suo oia arteriarū in re
nibus aperire: z inde quā pars spūs exeat: ampullar' fa
ciat causas. 36

Quibuscūq; pinguis hypostasis z
cōglobata: his nephreticā signifi
cat z acutā egritudinē fore.

Quandocūq; egestio vel vrina pinguis est: pigue
dinis significat dissolutiōes: neq; magis eius q;
in renibus q; que in toto corpore habet. Non
ergo solis renibus attinet hic mob': sed toti pignēdini
potius: que igneo calore dissoluit. Qd aut vici' Nephre
ticam: vobus modis intelligi potest enī passio est in
renibus: vel nō passiois species hic intēdit: sed acumē
eius. Vel aliter nephreticā apbozism' ē: vt ab aliū mutatur
interpretātibz: qui vice nephretis cerebz posuerūt pbrē
nefem. hoc tamē nō significat pbrēnefem: neq; absolutā:
neq; si incēdēs habet nimis. est enī vniuersale signū
omniū febriū corp' dissolutiōis. q; postea dicit Lon
globata: subito tempe apparētia possibile est potēdat
p globatū. n. insil' z subito significat: globata vō quoz
pe alteri iūcta q̄st cumulus reddat. est. n. ppe glob' vt filiū
filo a mulierib' cumulat. cōglobatū vō cōtrariū est: ad
hoc qd supra dixerat: distates. hūc locū antiq; z maio
res nostri vsq; ad nostrū temp' taliter sunt interpretati.
Ego vero dico quā Globata dixerit: puitatē apparētie
tpe tris ordire voluit: vnde z ppe cōsumptiōem pignēdi
nis renū significauit: quia piguedo consumpta toti' cor
poris nō subito ad vrinā venit: sed paulatim. Quod enī
dissolutū pmiū vicinis mēbris illabit z de ill' ad viciniora
z ita mēbat' donec ad renes veniat. Piguēdo vō renū
dissoluta ad vrinā venit subita z adunata: qd testat expi
mēta. In libris h apbozism' inueni' diuersis. alij sic bñt:
Quibuscūq; itē vrine piguedo i q' ē hypostas. alij Su
pi' piguedo hypostas. ego assertio bñt' Sup' piguedo
ois. n. piguedo solz supnatare nō inferi' dēclēat. 37

Quibuscūq; nephreticis existenti
bus predicta signa accidunt: et do
lores acuti circa musculos spinales fi
unt: si quidem circa extrinsecos locos
fuerit: si apostema futurū expecta
secus. si uero dolores magis circa inte
rioros locos: apostema futurū expecta
magis intus.

Ambob' pcedentib' apbozismis bippo monstra
uit quomodo passioes renū possint intelligi: h
quia oīi renes passi sunt. dicit enī: Si signū p
dictis dolores circa musculos psondū ē: tūc: si signū p
ficatur futurū apostema. Dozū musculozū v' retro sub
cute circūdas ambo latera toti' dñt: alter aut nō exten
sus int' p totū dñt: sed p subteriores spōdiles nūq;
rū quicūq; patiat' futurū in eis apostema expectat: neq;
mōstrauit si apostema debeat in renib' vel in lateri vel
in vtriq; esse: sed expimētū testat: quia in solis possit eē
lactertie: vel in renib' solis: qd cum sit aliq; ad interiora
rendit: aliquādo ad exteriora. 38

Quicūq; sanguine uomit siquidem sine febribus salutare: curat uero stipiticis et in frigidantibus. Si uero ex febre: perniciosus.

Ametes. p. cl. dubio qd emittit a meri exit et sto macho: qd est a pulmone et canalib' suis nō vomit: sed spūti vocat cū ruffi. Quidā tñ interpret arbitrar' qd bippo. intēderit: ex cūta a pulmōe et suis canalib'. Sed falsus est homi intellect'. s. n. sanguis a pulmone exit cū spūto: nō est salubris etiā carētib' febribus: tñ si hec passio elonget: necesse est febris sequat'. Cū quom vomitū dicit: certā rem cur' est nomē significauit. Quō salubritas intelligat vel nō: ex qualitatib' infirmi inuit si febre habuerit vel caluerit. si febre nō habz apostema sed uenē sunt apte vel vuln' est sine apostemate. b' vuln' cū stipiticis cito sanabit'. si cū febre sit et apostemate magno: erit incurabile et mortale.

Catarrhi in supiori uentre: in sanie conuertuntur in .xx. diebus.

Apriorē ventrē intēdit pecc' circūdās pulmōē. Unde si catarrhi descendāt a capite ad cānales pulmōis: in pulmone apostema erit: et sanies subsequet' in dieb' .xx. nō in .xxi. diebus: sicut alibi innuitur. viginti. n. oies ceticis ab eodē dicit'. nō .xxi. sicut i meraciles mōstrantur.

Sanguine et trumbos mingat et straguriā habet: et dolor incidit in pitoneon: et sub uentrē et peccinez ca q̄ circa uesicā sunt egrotare significāt.

Iste apozism' in multis libris nō inuenit: nos aut in quarta bu' libri pēcula iam explanauimus: ubi dicit'. Si sanguine mingant et trūboe: straguriā habet: et dolor incidit in pectine: et sub vētrē et pitoneon: circa uesicā dolorem significat.

Lingua in tēpata repēte fiat: aut apoplecticus aliquid corporis uel melancholicū huiusmodi efficit.

Intempamētū lingue est: quoniam sermonē rectus formare nō pōt sicut oportet: aut quā totā uirtutē amittit: ut moueri nō possit. Quā autē apoplecticū aliqd corpis dicit: ablatōem sensus et mor' intendit: sed nescio qre p b' accūtia subleq melācholiā dicat. Melācholiā. n. passionis signa tā mōstrauit: quā alibi dixit: Et cācer et lepra alpbia. Itē alibi: Qui diu timebit et suspitōem dēbit: sine cā māifesta erit melācholiā. b' aut accūtia nūq; nōstat bippo. neq; aliqd ātiq; qre: s' non oia dēmiatē dicit ut de melācholio cēt genē: et repēte. Per repēte tñ intēdit molestiā pualē cā apostemate ex uentia sui: et in tēpamētū opsoni nō facile dissolui.

Sup purgato seniozi singultus superueniat: non bonus.

De uiniuersali uerū ē in vomitu et singultu: ubi cūq; n. abundātia egestiōis siue vomit': propē defectōem etatis illaudabile ē et seniozib'.

Febis non a cholera habeatur aqua multa calida infusa in capite: solutio fit febris.

Hic nobis inuit bippo. q: nō ois febris de cholera sit. Si uero nō sit a cholera: qualicūq; fuerit p multa aquā calidā capiti infusā solutio fit. Silt in epidimia de quodā lixore vocato: bic quā multa aquā calidā capiti infunditur: a febib' liberat'. est. Sē b' n. de calore solis vel friditate: aqua calida capiti infusa uidetur pdesse et ei que de labore vel positi opilatione vel que ex sua est cōstrictio: vel ex aliqua re fit positi opilatione. De aqua. n. calidā intēdm' ut p cā calos febris exalter: ex ceter: et dissoluat'. Sed si apostēa cūq; febre sit nō inuat: neq; si cū humozū sit putredine: nisi plus humores nocituos purgem': vel ipi p se digerāt et egrediantur. Cōsueuerūt antiqui has passioēs vocare pleuresim piplemoniā: epaticā: pleneticā: in quib' opūat febrez esse accūtalē: nō substātiāle. Quoniam ergo aliqui dicit febrizientē vel habere febre: neq; apostema in aliquo dicit b'io hntē: intēdūt haberi et aliqua re supradcā exteriori: si inter: et putredine humozū intra uasā. Est autē febris quā dicit empiat': in qua frig' et calor: nō sentit' i eodē loco. Ligois: vel liparia: lrimodis febris: corpius inter: calidissimū: extē: frigidissimū facit. Eius mium habet humiditatis. Limodis a nobis vocat moxibus pestilentialis. Causon eadē est et in cēstio. Nullius aut antiquozū fuit quī febre piplemonicā vel epaticā dixerit. Bippo. bic intēdit febrez que et ipse sunt passioēs et sine apostemate. Inuenit in multis libris vice aqua dicit: ac si dicat: Febris nō a cholera habentis: de capite aqua multa calida effluit: dissoluit febrez. bi aut intelli giunt nō a solo capite sudore effluere: sed etiā de toto corpore. Tū per principale membrū totum corp' intellēxisse eum dicit. Ego aut dico: si hoc uerū esset febre a cholera sudor iste non inuaret: sed videmus multas febris quibus cholera domiatur: et tertianā et causon dissolui cum sudore. Propter igitur intentio erit multo melior.

Mulier utraq; uextras hñs nō fit. Multi masculi cum ambab' manib' ac si dextris operant: sed nostro tempore mulierē neq; audimus neq; vidimus: que tale quid faceret: quod ex sue defectioe est nature. masculus aut contigit et uir: tuosius neruis et lacertis: mulierib' dextra in fortitudine est tēpata: quātomagis ergo et sinistra. Bippo. in mulierib' clauis dextra affirmat in cēdi ut plus accipiat ei bi et cōfortetur. In hac n. gente oebiles naturaliter sunt dextre. Alii loco ambarū dextrarū dextram non habere intendūt: dices bippo. intēdisse in dextra uulua nō se cundare. Alij multum ab hippocrate discordāt dices: tes eum intēdisse hermaphrodites: quoniam natura sua habeat etiā muliebria: sed mulieres hermaphrodite nō cū natura sua habeat uirilia.

Quicūq; empiā uruntur aut in cidentur: siquidē sanies pura fluxerit et alba: euadunt. Si uero cennēta et male olens: percutit.

Per sanie omnia intēdit uulnera et apostemata: collectōem suā in sanie mutatiā. illā tamē maxime intellēx: collectā dēm: que inter pecc' sit et pulmōē: ubi semp atiq; in cūctōem facere solēt ad cūctā dā sanie: neq; dubiū est albi sanie esse laudabilē: et male olens et cennēta pessima est.

Quicūq; in capite ppter sanie uritur: siquidē sanies pura fluxerit

et alba euadunt. In tunica enim illius sanies est. Si uero uelut amurca fluxe rit: pereunt.

Hec nobis monstrat unde bi infirmi pereunt: et unde euadit. Si. n. sanies tunica fit epatis: et sub sita sana et sine macula fuerit euadit. q. si substantia epatis corrupta fuerit: necessario perit. Et de pessimitate sanies: qua uelut amurca dicit: signi dedit perituri si substantia fit epatis.

Oculorum dolores: meri potio et lauacrum et phlebotomia soluit.

Hec non assimilata dicitur hippo. sed ad placitum suum posuerit antiqui. Hippo. non est: quia superioris apothemi dissideret. i. discoloraret: ubi dicitur: Dolores oculorum meri potio: aut lauacrum: aut phlebotomia: aut pharmacia soluit. quod nos i. ferra replantum picula. Bic enim passioni tres medici nas subititit: quoniam supra ubi uia fieret altera non apponenda dicit. Quicquid committit cum hippo. esse monstrat ubi hec tria conueniat in oculorum passione: quod si monstrat: acq. nesciam? eum fuisse hippo. Sed sicut hippo. interpretari fuerit: neque suum fuisse potuerit: quare interpretari eorum recipimus: uel nos alia facerem? quod quid in suis dicit expositio: ubi nihil ueritati vicinat: nisi quoniam in corpore sanguis malus grossus sit et multus et melancholicus: quod necesse fit purgari. Bonum est quod dicit ut sanguis in primis dissoluatur: et postmodum phlebotomia minuatur. non autem sanguine dissoluit: nisi uini puri et balneum. Qui autem istud dicit nunquam expeti sunt: sed exercitatio res se in medicamentis: ipsi intelligit qualis efficiatur: quia corpus plenum non patitur balneum: neque uini potatum. non enim ista conueniunt: nisi in sanguine grosso et coagulato i. quibusdam morbis: et non corpore pleno toto.

Hyperopisus fit iussum habeat: de

Hyperopisus fit. Ste apothemi est expositio super: ubi eisdem vbi fere de: Hyperopisus iussum parit: malum.

Etraguria et diffuria uini potio et phlebotomia soluit: icidere uero uenam que intus in talo est: bonum.

Etraguria est quoniam uina guttatim et velociter cecidit. In diffuria cum uritice et angustia: neque sit in magno labore actum suam explet vesica. Straguria est de acuminate aut de defectio in vesica continentie. Defectio autem hec aut est ex apostemate: aut ex vulnere: aut ex intempera complexionis: seu de grossa ventositate. Si sola est diffuria: uel ex virtutis defectio: siue ex apostemate: uel autem datur passio si sit de frigidityte et inuati uini potatum. Interdum autem hippo. multa quantitate uini: uel pax mixtu. Iunat autem uini apostema de grosso sanguine opilatum: si corpus non fuerit plenum. tunc enim cum phlebotomia soluitur. quod Incidere intus dicitur: superius expositum: ubi phlebotomia diffurias soluere et intus eicit icidere.

Aequinante habito: tumor et ru

Aequinante habito: tumor et ru

Aequinante habito: tumor et ru

ueritur uel dissoluatur. Quicquid spachilon in cerebro patiuntur: in tribus diebus pereunt. Si uero hos effugerint: sani sunt.

Hec passio multo nomen nominatur in libro suo de concatenatione membrorum. In hoc autem apothemi non nisi confusio cerebri intendit: quoniam post intulerit: Si uero hos effugerint: sani sunt. Si enim passio hec nihil aliud est nisi confusio totius morbi in quo habet: impossibile ergo si in cerebro facta sit sanetur: ab usu hoc nomen posuit. Et intendit quando hec passio incipiat: et non firma sit et perfecta. Sicut enim passio carnes incidit mortua: a grecis vocatur chibphona: semper illa carne ex magno nascitur apostemate: sensum auferens: loquaciter nigrescit: colorque sicut mortue carnis facies. hec in hec passio incipiens: et nodum ad perfectum uenies: chibphona vocatur. copleta autem in carne non potest curari. Sic de spachilon in cerebro debet intelligi. Itaque impossibile est ut hac passio carnis morbi que causa est magni apostematis quod chibphona vocatur: medicum antiquum spachilon uocauerit: unde Prodicus de quodam phinonisi dicit: Phinonisi in coram spachilon est passio. hoc autem modo dici solet et in cerebro. La autem uelocitatis et magnitudinis morbi et nobilitas morbi. Si autem in tribus diebus non moritur diebus: et ad quartum usque progreditur: possibile est penales uirtutes et euadit infirmus.

Eternitatio fit a capite ex cerebro calefacto et hucratato quod est a capite uacuo: acre descendet illud uacuum et faciet sonitum: quoniam erit et ei angustia.

Comunis fimo bis duobus intelligitur modis: aut est uelut pricilariter. uel ac si diceretur: Quis sternutatio non est nisi ex cerebro: cuius causa est cerebri calefactio: et loci uacui in capite bumectatio. particulariter ac si ita poneretur: Sternutatio quod fit ex cerebro: cuius causa fit etiam cerebri calefactio: et loci uacui in capite bumectatio. Hoc autem uerum est: non enim est alius sternutatio ex calefactio cerebro et loco capitis uacuo bumectato. De nam enim superius fimo siue festina imposita naribus sternutatur: et aliquid uerum cui rursus accedit superius ab inferioribus qui fit causa sternutatio: quoniam ad naribus penetra soaminu. Fallunt ergo arbitres esse cum sternutatio solummodo aere a capite exeunt. Pala. n. videmus aere exeunte pulmonem stringi pectus. ceretificat autem quod dicimus: quia sternutatio semper procedit per nares aeris tractus: quia nam in tunc aere adunat: ut sternutatio fieri faciat. necesse est ergo ut ista sternutatio qua nam cogit ventositatem grossam et inflatam expellere a capite hic intelligatur. quod non totum uel cerebri passio. fuit necesse. Bumectata. n. capitis uacuitate: suspensum erat in sternutatio diceretur: si bumectatio abducat in capite non sternutatio fieri siue dissoluatur illa: uel inde coapiat. Pala. n. in multis uidemus passio quibus multi et nimis humores effluunt a naribus: neque tamen sternutatio conuincitur. Neque enim sternutatio: nisi ex acutis humoribus: uel si i. nares aliquid acutum ponere. Idem dico: quod sicut nalis rursus purgatio et suspensio canalium pulmonum: sic et sternutatio modicam naris soaminu. Soaminu autem naris quod ad os vadit: B. larga sunt. uel ad cerebri: que stricta sunt: ad os uenientia modicam cerebri a ventositate ad inferiora ascendente: que cerebri munificat de ventositate ab ipso descendente. Si autem inuestigauerimus sternutatioem a cerebro hec mouet caput

alleuiatur. hinc enim stenuatio fit quum humiditas dis-
soluitur cerebri: et aerem conficit: quem natura post ex-
pellit. humiditas ergo illa nō dissoluitur: nisi calore na-
turali exciet. adunatio enim humiditatis est defectio
est caloris naturalis. Ad vero dicit vacui locum in ca-
pitis: vtriculos cerebri debemus intelligere: aut que ce-
rebrum exterius circuegit. possibile est enim in de aere
exire et substantia cerebri penetrare. et primo tangat hu-
miditate illam: et deinde ad nares veniat. Hippocra-
situm stenuatio dicit esse multitudine aeris subito
exiens: quod vniuersale est aeris vnde dicitur venietis. 53

Quicūq; circa epa dolent: his fe-
bris superueniens soluit egritu-
dinem.

Quod dicit Superueniens: monstrat dolore epa-
tis superueniente non haberi febrem. hic dolor
quum in epate fit maior: non est nisi ex apostema-
te magno et calido: aut ex ventositate grossa et inflata.
Contigit autem quādoq; et ex opilatione: sed tunc parvus
dolor est in epate. magis enim granatur q̄ doleat. Ma-
gnus dolor ergo sine febre et ventositate ē grossa et infla-
tū: cui si se superueniat sine dubio sua erit cura. 54

Quibusq; puenit sanguinem au-
ferre ex nervis: hos oportet pble-
botomare in uere.

Hec apothissima pars est illius: ubi pharmaciam
vel pblebotomiam conuenientem in vere esse dicit
mus: sed hic non inuenitur in quibuscūq; libris.
Quidam vero in hoc loco posuerūt et retulerūt: alij ex
toto non hic nominauerūt. miro: tamē quare hic illius
bis scribunt et bis etiam interpretantes non recordantur
eum iam fuisse interpretatum. Quid enim bippo. fuit ne-
cesse hic repetere bis: et bis interpretationem bifariam fa-
cere. non enim obliuionis fuerit tante: quin recordari
possent bis positum fuisse. Unde plus miro q̄ quid idē
repetant: diuersis tamen locis interpretationem dant di-
uersam. 55

Quibusq; inter renes et uentre
pblegma concluditur et dolorem
uentrum: his fm uenas in uescam cō-
uerso pblegmate solutio fit morbi.

Merinus de hoc apothismo dubitauit: et causam
habuit dubitandi. Ad hoc enim loca non solet
conuenire pblegma: est ueniat cito descendit ad
inferiora penis ossa. Item Merinus: Impossibile ē in-
quit hoc pblegma grossicie sua penetrare uenas: sicut a
quosa humiditas hydropicorum perforat uenas: et exiens
per eas emittitur per uenas. Ego autem dico q̄ si sicut
Merinus uelimus intelligere ad hoc dubium remanet
quomodo pblegma possit perforare. Si enim dicat ad
renes inde per uenas currere: falsum est hoc dicere: quum
peritoneum inde sit lōge. Bonū est ergo ut ita intelliga-
mus sicut alij pater Merinum interpretantur: et. spaciū
inter renes et peritoneum intendam. Pius tamē opor-
tet certificare quod bippo. dicit fori nature nihil pos-
se repugnare in expellendis: materia sit grossa et uis tri-
te sint. Videmus enim quia materia apostematis quum
natura a quibuscūq; expellat eam locis: ossa etiam trāsit.
non ergo est impossibile posse uenas pblegma perforare

re: et per uenam exire. Oportet tamē pcedere et materi-
am pblegmatizā subiliare ut possit currere sicut et ipsa
opas in sanie inter pectus et pulmonē se coadunant. 56

Quibusq; epa aqua impletum
in omentu erupit: his uenter a-
qua impletur et moziuntur.

Eficari aqua plus ad epa q̄ ad alia membra
festinat: et maxime ad extrinsecos circumdantes
pelliculas. In animalibus enim que comedunt?
epa ita aqua circumdatum inuenitur. Si autē uelice ille
quādoq; crepans: aqua de illis exiens in spaciū pellicu-
larum super uentrē extensū curret interius ubi sensu
per in hydropicis aqua solet adunari. be enim pellicule
quasi solide et nūq; perforate: neq; interius habent cor-
pus nisi solum stomachi: coloris et splen. q̄ autē dicit
ventres impleri aqua: non interiores intēdit pelliculas:
sed stomachi porius ubi cibus et potus adunant. Item
dico enim intendisse spaciū in interiori pectore: multo-
iens uentrē vicinus: et hunc locū intelligimus: sicut quum
vicinus aliquē magnū habere uentrē: mulierē in ven-
trem magnū habere fetum. q̄ autē dicit uentrem et
meri bis ad impleri: oportet inuestigare si semp vel raro
intendit hoc fieri. Videmus enim hydropicos aliq̄ do-
enadere: tamen in uentrē aqua habere: sed humiditas
hec enacuat sic: q̄ catartici et diuretici et cataplasma-
tibus dissolutis medet. 57

Alices: oscitationes: rigores: ui-
num mensurate bibitum soluit e-
gritudinem.

Alices esse vicinus in sanis: quum redeat eos pre-
sentis qualitatis: ac si eos grauitas mouet aut
se post boas aliquas de actioibus in actiones
alias. Sunt et alices in infirmis: quum non in vno statu
maneat iacendi de vno situ in alium mutant. Hoc eis
ideo contingit: quia quosdā humores nocitiosos in ore
habent stomachi nō in spaciostate suis: sed in suis inclu-
sos pelliculis. Oscitatio est quum materia humida sit: et su-
per cutim mali currat humores. Sermo autē noster
non de rigore est exteriori: sed de interiori. Est quib⁹ ac-
cidentibus uinū quum potas sanitatē operat: cuius com-
mitionis quātitate innuit: quum mensurate dixerit.
intendit enim tantū debere esse uinū: quātū fuerit aque
et temperet nocuentū uini: et repugnet fortitudini sui
caloris. Vinū enim temperatū totum corpus calefacit:
membra perficit: humores temperans: calorem natura-
lem excitans. 58

Quibusq; cerebrum motū fue-
rit ab aliqua actione: necesse fieri
sine uoce statim.

Consuevit sine uoce dicere: et toti uoluntarij mo-
tus et sensus ablatiōem intelligere: sicut uidetur
in apoplecia. Cuius causę sunt multe: quāuis
solum motū cerebri bippo. hic tetigit dicens totū corp⁹
pari: si motio cerebri euenierit: quod fit siq̄ de loco al-
to ceciderit fortior: quo casu cerebrū maxime turbatur.
et non solum cerebrū sed etiā coniunctio spondilū: et me-
dulle cozi. Si enī sit motus fortis ab his pcedentibus nū-
pūter nerui: sicut in libro de anatomia monstrauit. No-
cet autē seniorib⁹ maxime animata uirtute inde defici-
ente nerui a cerebro exiite: quidā tamē rumpuntur: qui

das tamē laxant: unde infirm' sine voce & sine motu totius corporis efficitur: vñ quo virtus animata expers facta in se retrogradat. Si vō cerebri vel alique pellicule ex hoc casu rūpū: infirm' erit mortu'. 59

Corpozib' humiditas carnes habetibus famem adhibere conuenit. fames enim desiccatur corpora.

Nihil dubit est: quin omnis medicina morbos sanat humidos: si sit defecatiua: quia cōtraria solent curare cōtraria: fames vero desiccatur per accidens. Si autem corpus ex cōsuetudine dissoluitur: & cum cibo suo dissoluta non restat: fiet siccat. In p̄mis enim de corpore humidior pars dissoluit: quia dissolutio nihil aliud est: nisi quod humores corporis sui mi facti per potos egrediuntur. Quod quibus de causis efficitur: exteriori aere: & interiori calore. Unde animalia in hyeme tota accidētia & quasi dormiētia: nulliq; calore intus vel extra admittētia: nihil dissoluitur: et si aliquid est: paruissimū est. ideoq; quedā non indigent cibo: quedā paruissimū.

Plerisq; omnib' apophorismis: vtuos alios inueni in multis libris a paucis expostis autiq; quos quā p̄is quidā expostitōe: expostuerit: diuerse tamen expostuerit: quasi prior expostitōe obliuiscit: sed ego in quarta eos explanauī particula. Verba vero sunt eadem hic & ibi: nisi quia p̄is non ascripsim' vt deglutire non possit. 60

A febre habito: tumore non exsistente in collo: suffocatio repente innascitur ut deglutire non possit: mortale.

Secūdo taliter inuenit. 61
A febre habito torqueatur collus ut deglutire non possit & trāsglutiendo angustietur sine tumore manifeste: mortale.

Quālibet eos in quarta particula explanauerit: taliter hic sunt repēdētia: vbi dicit. 62

A febre habito tumore non exsistente in faucibus suffocatio repente uenerit: mortale. Si a febre habito collum conuertatur: ita ut uix deglutire possit tumore non exsistente in collo: mortale.

In his ambobus nihil remanet exponendū: nisi si q; addidit hic superfluit: vt deglutiedo angustietur: in qua passione quā mortalitas sit vidi vt nihil deglutire possit: & si quis aliquid deglutierit: patitur angustia sine tumore colli. Planū est autem intelligi: si bene aperiat os infirmus: & lingua extendat plane in inferioribus oris. tūc enim durities trāsglutiedū apparet esse propter interiorē tunicā meri: que conglutinat gutturi in utrūq; magis iungi. Dicitur enī alibi: quia stomach' illam pelliculā inferius trahit: & quā de ore accipienda accipere velit: guttur sursum aēdit. Quā autē apostema in gutture creuit & maiorat: pellicula ista stomacho non obsequit: vt trahēda trahat inferius: aut nunq; inq; obedit: est quā idōq; cū angustia maior: unde fit vt nihil

aut si quid cum duricie trāsglutire possit.

Adoze multo frigido calido superfluyente: oportet mitti humiditatem a corporibus fortibus superius: debilibus uero inferius.

Hic apophorismus enī superius sit dicit: non tamen hic equaliter ponitur. Est autē in quarta particula interpretatus taliter positus: Sicut multo frigidus calidus semper fluens: frigidus maior: calidus minor egritudine significat. Cuius vero sudoris multum do est in corporib' collecta humiditatis: que hic precipitur expelli superius cum vomitu a corpore forti: inferius cum pharmacia a debili: quod dignū est respondendi. Oportet ergo curare qualiter in libro de curatione passionum dicitur. Hic ergo apophorism' ab alijs ponitur hic: & alij tres hunc apophorismū sublequētes: quos inuenies in quibusdā libris hic multi apponērit interpretes: qui iam uix per oīes sunt & expōiti in quarta particula. ideo si quis fluū est hic illos repetere: quā parū in solidis differant verba.

Primus hic est:

Eczes quicūq; non deficientes tertia die sunt fortiores & periculose. Quicūq; uero sic defecerit: significat quoniam non periculose.

Alius sic:

Quālibet se. longe: his pustule diuturne aut in articulis dolores fiunt.

Alius sic:

Quālibet cumq; ex febribus: aut pustule diuturne: aut in articulis dolores fuerint: hi amplioribus cibis utuntur.

Hic apophorismi idem superius illis positus in quarta particula: est parū differit in verbis: in sensu tamen nihil est discretiōis. Post hos alius inuenitur hic apophorismus.

Cibus quem accipiunt febricitantes sanis est uirtus: infirmis uero morbus.

Erimo iste longe est ab hippocrate. Dixit enī ante: Non pura corpora quālibetq; nutritio: magis ledes. Item si ex egritudine cibū accipiens quis nō cōnaleat: significat quoniam corpus amplioribus cibo utit. Si uero non accipiet hoc fiat: significat quoniam euacuatione indiget: & multa dixit alia cursui naturae arctata. Deceptus ergo finit quā cibum citatē sanis: infirmis uero morbus esse dixit. Cibus enim non est virtus sanis: sed uirtutē sanis facit: neq; morbus infirmis: sed morbus facit. Itē alij apophorism' hic solet seq.

Premiis aliquid excubitus non motis sed quasi rasura ictu su pernatauerit parua: paru' est morbus: si multa multus. horū uero multa necessaria est uentris solutio. Si uero uenter: non mūdificabit: sed potius insen

la dabitur: q̄stomagus dabit: tātoma
gis plus peiorabitur.

Consuetudine bipocra. dicere Exeūtia: et intelligere
que exēit per intestina et non alia. Sed quidā
intelligūt vīnā: in qua sic solet fieri quāz audiāt
permutari et non moueri. Alij autē aliter de hoc apbo
risūo discōdāt. vbi ei Supnatauerit habet: ab alijs
Subnatauerit legitur: intelligētes vīnā que et superi
et inferius resoluti solet. vtrūq; dicere possunt. Sed intē
dentes egestiōem meli⁹ supra q̄ subius legit. non enim
possunt videri supposita egestiōi. Sed vbi dicit: Quasi
rasura: egestia intelligūtur: nō vīna. Ex his ergo verbis
nō certis neq; diffinitis innuitur apbozīnū non fuisse
bippo. Adhuc etiā falsificabit: vbi necessaria vētris solū
tio dicit esse. neq; enim hoc est necesse: neq; id vt eis qd
obst acceptis iuribus: quia nō nocet multis cholericaz
egestiōes habētibus ad rasurā vsq; superueniētib⁹: neq;
autem per iuscula necesse est solui ventrē: si certificetur
q; cholera purgata sit. Intentio ergo huius apbozīni
ita inordinatē ponentiū fuit rez ita implicari: quod ma
iori apbozīni expositiōe indigeret: quod sopbiste solēt
facere multiloquio inuoluētēs se. Quidā autē interpre
tātes negāt bipocratē pbiuisse dare iura: sed dare mē
ta vel sepius interdixisse: cōditionēq; ad hoc apposuisse
quātomagis dabitur: tātomagis peiorabitur: quasi nō
semper nocēt iuscula modū excedētia dandi. Quā igit
apbozīnius in cōpositus et inordinatus fuerit sic sopbi
sticatur: vt quoquo modo possit stare: iungētē et demē
res sicut placet cui libet. Quidā enī dicit: Premissa ali
cubi egestiōne et non mota: sed supra videat quasi rasu
ra multa morbū multū: paucā designat parū: et in mul
to morbo necessaria est vētris solutio. Iungūt aliū aliud

Si aliquid de inferioribus spissum egredit: et multa ius
cula apponatur cancro peius: et addit aliud quasi al
terius apbozīni caput: quia materia melancholica esse
videtur: que multa erit si multa spissitudo fuerit: si par
ua et melancholica parua. Alii sic: Si materia de infe
rioribus cruda exeat: erit melancholica: si multa multa: si
parua parua. Alii: Si multa morbus erit mult⁹: si par
ua parua. Que diuersitas ex obscuritate apbozīni est
certa. Ego hunc apbozīnū: neq; pōderosum esse existi
mo: neq; obscurū: sed potius esse falsū. Throchius et
Chicochidos et Exchiphius simi interpretes hūc apbo
zīnū scripserūt sic: Quis de inferioribus res cruda exeat
melancholica est materia et. quod dicit esse particula
re: quā qui fecerit vniuersale intellexerit: vnde dubita
tio accidit. Sed si accipias sicut ego sum interpretatus:
neq; dubitas: neq; obscuritas erit ipsius. Egestiōne cru
da exēte melancholica materia certificat esse in iustis
mentis virtutis digestiue: et ideo cruda exiit egestiō. L bo
lera vera rubea facit cōtrariū: in qua solet intestia emitti.

Expletis apbozīnis bipocratidis: hic in fine scri
psi que rationabilibus et autēticis interserebāt
a sopbistis: vt refellerē non esse dicta tantiphi
losophi: quedā vero alia hic apponere reuini: quia qui
libet poeta inueniēs falsa non esse bipocratidis: confu
mare potuit.

Simunt apbozīni diuī Hippocratis: cū
commētis Galieni eius interpretis.

Incipit tabula sup libros Hippocratis sequentes in B ope: continens initia oñz capitulor fm ordinē cū nūcro charar aduincto. Signata est. n. quibet charta suo nūcro: exceptis qñtuor chartis q sunt in fine libri epidimiaz et añ inis tium Legni Salient: ibide inpositū est opusculū Hippo. de nā fetus: qđ additū fuit: postq fuerat inceptus liber te gni: 2 sic nō potuit numer chartar pñuari ibide. nec op' erat: qđ predictū opusculū nō sit diuisiū in capitula: 2 sic fa cto saltu p' qñtuor chartas inuenies numer in pma charta Legni 2 inuati nūcro posito ppe fine liba epidimiaz.

Nota etiā q inuenies in pñti tabula sequi qñ plurima capitula vnicū numer q omia tinent in carba signata tali numero. Et simili mō in tabula sup Legni Salient q posita est in fine tot' operis.

Capla pñi lū
bri pñoxicoz.
Ois q medicū. 47
Ur in singul.
Sinnisq medicie.
Qđ si possit nō.
Uex q vi.
Infesti artificis
Est etiā qđ. 48
Opotet gte.
Et si nares. 49
Oculi cōcūti.
Que si sic fuerit.
Et si b' mōi. 50
Et si lumen.
Ozetia vidē. 51
Et si palpebre.
Bonū ē egr.
Quia nō est. 52
Et si repente.
Et si pedes.
Et si reget
Et si regeta cernice
Aut si sup ventrē
Et si i augmento
Frendē dēbō
Si i egrō cor. 53
Manū nobili.
Spūs si frequēs.
Spūs vō bon'
Sudo: bon'. 54
In hypōcōdri.
Si enī i aliqua.
Oculi tamē ff.
Acuta etnē. 55
Que collectio.
Et vsq in oīs.
Solertq hūic.
In his tamen.
Apostemate vō.
Quod si vsq.
Apa vō solitū
Apa vō circa.
Elegant' oib'.
Omne apa. 56
Op' gte esse.
Qz autē que.
Putredo ca lau.
Scōba ps pñof
thicoz.
Ligūdroz.
Disturgēs ex. 37
L' vō ex epate
Et si caput.
Bonū aut ē egr.
Bonū ē modeste
Dianū vō si.
Qđ si liuor. 58
Et si color.
Sit testēs 2 virga.

Sōn' v' moris.
Pessimū autem.
Stercoris egō.
Liqda bona ē.
Unile ē sterc'. 59
Unile ē etiā.
Et colore subci.
Bonū est etiā.
In oi acuta egri.
Aqnosum vō.
Pessimū aut.
Narum vō p.
Vestitantes sine.
Dolor sub bi.
Urina laudabi. 60
Urina rubra.
S' cūb hypostia.
Nebula pedēs.
Cū fuerit vicia.
Limēdus ergo.
Urta mozt'. 61
In vtroq sexu.
Urina cruda.
Traslicies vt ara.
Rōnis est 2.
Laudendū est.
Uomitus si sit.
Oib' bis isec. 62
Et qñ illud.
Ois odor mal'.
Sputū i oi egri.
Si subzbeu.
Si vō tardum.
Et rubet oīno.
Uiride spumosiū
Et si nigrum.
Si i palmōe. 63
Sputū subfag.
Oē spūti pñeuz.
Ois odor pñi.
Putredo dōst.
Si nā a die septio
Moztē nāg i
Oib' ē est. 64
Apatum qđaz
Qz medicū.
Et ex collectio.
Et ex signis b' i
Qui vō veloci. 65
Et vtz qñ ex.
Quib' piplemo.
Intereti autē.
Sepi' inafici. 66
Apa vel vesica.
Idē idē apa.
Plures ex bis.
Acutē ex. 67

Vesica dolēs at.
S' si supenerit.
Si vō vrina.
Dec aut moztbi.
Tertia ps p
nosticoz.
In febrib' idē
Illi dies idē. 68
In qđ' febrib'
Prim' piod'.
Et nō est pos.
Deñi fm hāc.
In qđ' valitudi.
Et finis qñtane.
Scōm hūc oidi.
Que vō i bzni.
Lōsiderabis. 69
Scōam banc.
Si color i capi.
Atq sanguinē. 70
Aunus dolor.
Iuuenes qñit.
Apatā in gutture
Squantia pñi.
Altera huiusmōi
Tertio vō in qua
Et si delimerit.
Bonū ē at m. 71
Quā tumidam.
Quoz febris si
Quib' febrib' pma
Quib' febres lon
Trasfact' ex dieb'
Doc autē apa.
Quib' vō etas.
Febrib' vō ioz.
Et sic ill quos. 72
Dē apa magis
Quib' adfuit se.
Quib' ille color
Que vō viximus
In febrib' nē
Pueri i acuta 73
Infesti g tua
Nec in qualibet
Idēstū quoz
Et b' ē nra 74
Scito oēs vali.
Adhuc signēs 75
Nec vespario
Nec te ad alias
Liber regis
acutop pñi.
Qui vō egrotat
Que qđ ē diuer.
Si n. in lagaci
In quo tñ nō. 76
S' posterores
S' antiq. pusis
Inde lenia virib'

Spost potius
Si qñ epid.
Sed 2 vulgus
Alia laudates
Quoz i bñ mozt.
Scptuz itaq. 77
Ad dec vō aut
Que res itaq.
Quz ergo hui'
Quoz videlz 78
Pñiana vero
Quapropē qñ 79
Si q eger bis. 80
Itaq p' b mō
Scō vō si eger.
Qđ si tē oemū
De bis aut que
S' qñ spūti pl'
S' b eis mari. 81
In plenitudo
Pñiana vō ex
Qui enī oēs
Quippe enī qz
Nisi q medic'
Quib' eiz cibo.
Adhuc vō qđ' 82
Et qđ' nimiz
Quos qđē vtzg.
Qđ quidē eo
Sputum quippe
Quoz vtz alpez
Qđ nō tñ cū
Alia aut sustētā.
Quapropē vt
Bis at q plen. 83
Quo supio si
Qđ si antiq' 84
Et vidēdū ē
Pozzo succi
Scōba ps re
gis acutop.
In pleureti vō
Est aut iunati. 85
S' ana quolz
Deñi calefacto.
Postea bordeu.
Siccop at cale.
Nā b' calefac.
Inseio aut nō
Nisi q calefac.
Qui q dolor. 86
Pozzo si passio
Dis itaq facit 87
Lpe enī solo.
Iste sermo est
Et vō vbi pñi.
In quibus etiā
S' autē 2
Scio nāg mī.
Nocui vō i. 88

Nā 2 sñietu.
Qđ qđē facile ē
Qui enī semel
Si quoz oxy.
Sist aut 2 q. 89
Plurimi vō q
Que acritia
Si enī qui
Si itez cement
Iunat itaq. 90
Quoz vō i sū. 90
Quoz at pñla
De aut nostre
Nō igit os
S' alia bis 2.
Quapropē col. 91
Doc enī 5
Vtz vitem'
Lū q etiā mozt.
Necō etiā i. 92
Qđ ē qz diutio
Qđ aut in qđ'
Et alia bis neces.
Necq moztbi finia
Sce enī iunamē.
Sut enī q pñi.
In qđ' plūmū.
Adulorētis qñ.
Que qđē acci. 94
Qui vō euadit
Necq etiā qñpā
Malū ē nimiz.
Et ego qđē suz
Uicene aut sūt. 95
Verbi gfa hō
Que itaq iā oēa
Pñ' tñ ledie
Bis at oib'. 96
Nulze vigilie
Tertia ps re
gis acutop.
Por' at vult
Dulē at pot' 97
Mōtē len'
Lū q dispō
S' plurimū in
Et cā q cū
Qui at bi'. 98
De vino at al.
Palme potus
Sicidū ē etiā.
Hydromel fñ. 99
Hydromel at
Bq mellis mul.
Vinoz ē gēnē
Screat' op. 100
S' etiā c' ego
Diueritate aut
S' i bis morbis
Sed qđē iam

Nō tñ b' sen. 101
Que m' formoz
Est etiā qñq
Dia aut que.
P' pñiana vō
Locū aut mel
Por' at q or. 102
Dore vō qđ'
Alcidissim' vō
Qđ sita fuerit
Sed egrotō oxy.
Paz accidissī.
Rurūz vō. 103
S' i feriozū
Qđ malū i acuti
Itaq vō nocu.
Bonū qđēz bi.
Qui at solo potn
Si q ad firmi
Ulr at acredo
Acriti fela. 104
Aq vō nullū.
Si doloz cap.
Lui aut sola. 105
Dica quoz q'
Balnea vō i q.
Ubi aut corp'.
Qñ g breuis.
Introit' vō 2
Qui aut leuaf
Deñi mte aq.
Mōtū dēf. 106
P' qz loco fri.
Necq oleū qñ
S' caput qñi
Et cauentū est.
S' necq balne.
Necq qđq pot.
Qui balneum.
Balneare i pipi.
Balneare hūi.
Balneare n. 107
Balneū mto
Liber 4 regū
mī acutop.
Causis aut 108
S' 2 feb. mta
Sut aut qñmūz
Sut at ligua aspa
Dūic bibē aqñ.
Et si amap os
S' vō adhuc si
Salitū aut nūbī
Sobibōfē aut
S' si signa ex.
Et si apa ali. 109
Si vō siue bis
Causi gen' aliō
Tali causo nisi.

At h. i. venter.
Rompata vo.
Acutas at pas.
Igic qde figo. 110
Pblemminatia
Quicq vo pbleu
Sieri vo affonui.
Et auferre sang.
Accidit at plunui
Quicq dolores
Et o: hoo ta. 111
Et resumete z
Simancho at fit
An vo in estua
Et poliozes ter.
Et antipaso spaa
Ssz z artia vi.
Si febz affip. 112
Porti aut vti
Si vo lappato.
Quat phama.
Quib cuq vo oi.
Quib cuq i feb.
Quib vo i pnia.
Lorpi qde qet
Sorbitiones aut
Didicet at be lo.
Quib cuq vo fe.
Accubare vo. 113
Tropocodrio
L oeremare vo
Si at transmittat.
Inconscietat at fe
Sut at visiones
I qoz attendend
I qoz eoz q fin
I qoz marie qde.
Lustidore igit o3
An aut no obe.
Autede vo z ma.
In pice vo c3
Si vo i febe
An i febz ite.
Quib cuq at 114
Doo at tales
An aut febz itat
An aut febz itat
Eflina z auti.
Et si qde i pib 115
Febz singulu.
Lotal 2 inry.
Si vo situlicoi
Perplemnoica
Si vo doloz sur.
Subaufere vo
Demu subdyfte.
Si vo sub iten.
Si vono fiale
Mortu vo sunt
Perplemnoie ele
Dyferia apa
In febre cho. 116
Lecani vo lib.
Qui at a renidib
Egritudies at fol
Del ebozicare c3
Quib cuq ex apa.

Que ex iunool.
Quenciq vo a di.
Effe vo marine
Alui sfasy. vto.
Lak aut sfasy.
Legumina vo
Licer sfasy. vto.
Lene at spnicar
Lupini at mie
Silui at z o. 117
Et cufodes. i.
Marie vo fit
Mefce qde er.
Oprie vo vias
Lapne vo carnes
Lbri. i. porci
A choloz vo feca.
Hic talc custodi
L oert aut z doo
Et oleu da vt pti.
Si vo hui qde.
Et hidropoz vo.
An c3z vtrus us
Si vo febz at
Dietarie vel die.
Scre vo capba.
Si vo sangui. 119
Si vo tibi vef
Si vo phama.
Ualidissimu at.
Et si qde i thora
Que ex iferoze
Opont i succu
Seqif capla
particula pime
libi epidiaz.
Quib cuq ex 120
Figure be qde
Quib cuq of. 121
Infatu epilep.
In rené doloz
Mullebria qd.
In cranone anri.
Que i rigore
An rigore re. 122
Apostales no
Libiaz effatio.
Simara exrife.
Ad ferim anri.
Puer tusses cu
Lachryme i a.
Febe be qde. 123
Hiffidies col.
Lapla fce
particula.
Adapire coan.
Atrenuare ada.
Alui buoz n 124
Spis pui
Medicamtu.
L osequetia z. 125
Ueneme 1202
Dut at plurima
Delleta p. art.
Quart ce em. 126

Tusses sicce
Poffiora capitis
Sulceptioes hy.
L oiracuellé qd.
Lata exantbiata
Quencq maturat
Oculoz hntu
Egressi ad ap. 127
In magnifual
Lira magnu lo.
In piritho velut
Bastica septimo.
Quib splen. p. 128
In putrefactio.
Splé dui i ferio.
Que ce egg. p.
Lapla terne
picule.
Si cut raritas. 128
Erpurgé cur.
An at cozzuit. 129
In gymnasii
Mulier qua p
Mun a capite
De exputreleens
Uetofu dcaulfa
Fridu vald re.
P. rine coa. 130
Figuras mii.
Que ex motano
Que velut alate
In catarris male
Rigores i bo.
Capitellu ex. 131
Sanguis flux.
Breuia subdu.
Qui spumacut
In pectioib. i. 132
In vo facti fricu.
Permutationes
De extenuati
Lorpi lactura
Fricile ximui
Subitride sub.
Sic depmi ma
L lauis apieno
Trodic febz ite.
Malu febz ite. 132
Uenap rubedo
Qui uelit i hnté
Occafioes vi ce.
Ulcera fca def.
Rotidui spui
Emorroidas ha.
Medicantes qde
Renelariés z
Alti loci loca
Est qd sang. 133
Lapla que
particula.
Loeritib. dmbia
Ultima pinguis
Luitellui i ce.
Agafis qde puel.
Alind apa eqfr
Cola hnt qila
Loceffioes ad in
Que n mltu le.

Aqua elixa 134
Qui ex emozia.
Si qila oz purg.
In eno leguia
Mafeste vgi.
In calido na fri.
Son i fridat
Son fedil erecto
Debiles diere. 135
Alq inertu h
Alq rozabilis vti.
Percalido na
Studiu salutis
In rigilado fitis
Quib plim ca.
Qui cali vtrub
Siccitate i terra.
Tragos qf appet
Ocu i vt beant
Sig mortalita
Labozes cibis 136
Lapula
quite picule.
Na moxboz
Inuenit ipe ada
Bene docta na
Lachryme nariu
Spis itro ite.
No eode oia oi.
Urie erit.
Dois aia sep. 137
Mozboz mtri.
Sal oiscentiis
Quencq ex ira
Laboz articilis
Ale exercitui.
In iustis sang.
Si auris volue.
Ligua vana def.
Lbolcu vo a
Uria filis co. 138
Lingue filia
Si mamar capi.
Doib i aurib.
Terr a demutare
Debilioza mtri.
Pauru i aurib.
Lido afflata.
Lais ventre
Nigre cholé iust
Supauctiles
Frigiditas aq
Helleboz bulie.
Fluras z intri.
Signis i fo. 139
Rigora supio.
Attractio pulmo
Frigidissim eib.
Ulcera apponit
Feia capia ex
Percalo nutri.
Lapla ferre p
picule.
Larnes trahit z
In callozib. vti
Quib pguis.
Perrioz aet 140
Doloz ppiu

Do ex laboz. 141
A qrtanis co.
A quib moxbo
Lboleza vt diti
Lolita sacedis
Alenatib. 142
Supozes qles
Quib cozia cir.
In mutabilib
Diffinitio qdes
Quib iaguis flu.
Aut qd nares
Rotida sputa
Uria mltu hpyo.
Quaxan vo
Luicq estafia.
Que circa gi. 143
Quib i oerib
A capite ofiu
Per choloz.
Lapla sepie
particula.
Tusses cepe. 144
Quib i aut.
Mufet iust. 145
Lidifime vo
Incidit at sub.
Pdmu i ficile
Uenap fagus
Si inceppo. 146
Buboni neq
Finiebat aut
Centri done
In tenuitate cir.
Quia multa de
Et strati oenu.
In q p pofuerit
Aquoloz cito
Hydropu no z.
Que circa co3
Sig furois. 147
Tusses labozio
In labozio fe.
Spis ptiis.
Pufel autin
In pyritbo vo
Doloz i cost.
In diuturnu dyf.
Lira defluta.
Ophioi docti.
Nephreticas no
Que i omis co.
Quib i nubil q.
Appetia i q. 148
Labozes i pio.
Ad p mulicbia.
Diozofitas p
Labozes trino
Lapla octaue
particula.
Que ex parua ta.
Doloz leuatoz.
Incidetes z in.
Audi bi meli.
Et ligue gus.
Spis fimir
Dnia vba. 149
Sermoes filé.

Procedetia fu.
Permuta des q.
Obtinuit z no
Lachryme vo.
Gustis spui
Sol est frig.
Labozes oia.
Que in fomno
Manifes i qd.
Anini v i ueti
Eas quide
Ad affine z 150
Ani tps in
Lemp in quo.
Lps egritudis
Periodi z pio.
Epidimicoz mox.
Periodus i pio.
Igntu forte q
Qualis mod. q
Op coq in.
In palpebris fu.
Reicrator os
Defio tozides
Derephilla est

Finis table b

Liber pronosticorū diuini Hippocratis incipit.

Omnisq; medicus artis studio seu gloria seu delectabilis amicorum consequi desiderat copiam: adeo prudētū regu-

lis rationem suam muniat.

Ut idetur mihi ut sit ex melioribus rebus ut medicus utatur pūillōe.

Quāvis est q; hippo. nō utitur hac dictiōe. s; pūillōe nūllū loco pronosticōis. Inde est q; facit se qui hūc sermōe ita qū vicit: q; est qū antecedit r; pcedit: r; scit: r; iudicat. Et nō utitur hic plogō in isto libro suo: nisi loco ipso: quoy nūm? est mūlt: in hoc nostro tēpore qui nominat scipios auctores ingenii: r; estimat q; opatio medici non est nisi cōfirmatio sanitatis sup sanos: r; redūctio eius sup ipsos quādo corūpūtur. Pronosticō autē de futuris rebus videt eis q; nō sit de opatiōe medici in aliquo: sed est ex opatiōe diuinorū: r; ppter hoc intēdit hippo. ostēdere in plogō hui? libri sui q; per pūillōe iūnas medicus: r; ponit summā eius q; acqūit ex cognitiōe eius tres res: quāz vna est q; medicus quādo vītur pronosticōe recipit infirmū ab eo qd eis pcepit: r; mittit se in manibus suis vebemētius. Et scia cūda est: quia quādo pūis cognoscit qd accidit infirmis in futuro antecedit ad illud tēpore lōgo: r; pparat se ad opponēdū ei. Tertia est ne estimet de eo q; ipse fuit causa mortis eius: qui mori ex infirmis. Hippo. ergo videt q; cognitio medicine per hunc modū sciēti nō est inferi or cognitioe eius causāz sanitatis. Intēdamus ergo nūc ad cōsiderandū in sermōibus eius: in q;bus narrat vniū quodq; horū trium iūnamētū q; narrat.

Ut in singulis naltitudinibus preterita: pfectia r; futura cognoscat: r; egro reuelet de se scipio eger minime pferenset. siens q; se per eū cognoscat totum se illi certius cōmittet.

Quod est: quia quādo pfectit: r; antecedit: r; indicat infirmis aliquod pfectens ex eis que habent: r; que preterierūt: r; que futura sunt: r; interpretatur ab infirmis totūz quod abbeuinauerunt a narratiōe sua: est dignus ut de eo credatur q; est potens scire res egro ruz ita ut illud puocet infirmos: uel sit fiducia ad cōfidentum: r; cōmittēdū se in manibus medici.

Iam narrat hippo. in hoc sermone iūnamētū pūmū ex tribus iūnamētis que acqūit ex sciētia pronosticōis in sermone suo: ita ut puocet

infirmos ad cōfidentum: r; cōmittēdū se in mātib? me dici ppter sanitatē que antecessit: r; quā indicat eis cōse quif illud: ut sit dignus q; de eo fiducia habeat: q; ipse est potens scire res infirmorū. Naturā egritudinis: r; causā faciētem ipsam. Erat ergo cōfessio demonstratiōis super illū sūm modū hunc: quādo antecedit medicus r; infirm? illud quod fuit ut indicat: r; credit de eo q; est potens scire res. s; naturā egritudinis sūm veritatē: r; de quo habet fiducia q; ipse est potens scire naturā egritudinis. Est fiducia etiā infirmorū de eo cōmittēdi se illi vebemētior: r; de quo cōfidit infirm? in cuius manib? se cōmittit ipse sanat plus egritudines.

Et infq; medicine laudabil existit: quā actor futura in singulis perpendit: quāuis omnes procurare minime possit.

Et interpretatur ab infirmo totū a cuius narratiōe est abbeuinauerunt.

Iam a cuius narratiōe abbeuinauerunt infirmis nō est ex eo cuius sciētia non sit ex eis: cōfessio dixerūt quiddā expositio: ut sunt mēbra interiora: r; egritudines que sunt in corpore: r; causē illāz. vix illud a cuius narratiōe abbeuinauerunt est nisi a causā pūitūis eaz r; accitib? que sunt in corpore: ab eo qd ex eis est manifestum sensui. Quādo ergo audiuit infirmū a medico alū quid horū pter quod ipsi nūciauerūt ei illud admirat de eo: r; dignū est ut admīretur de eo. Et nos quidem iam ostēdimus in subsequētibus arce: quā cōpēndiū ite modus sciētie.

Quod si posset iam non futuri pēuifor: sed diuinis pphetis dicere tur nobilior.

Quare eius cura erit: quā ipsos curabit sūm meliorem modū: quā ipse pfectiuerit de causis accidentibus ad quid conuertantur.

Iam narrat hippo. in hoc sermone iūnamētū sūm q; est ex iūnamētis que acqūit ex pronosticōe. qd est: quia quādo medicus pūis scit cām infirmū sūm veritatē: intēdit ad accitētia de quoy apūtu dūe est ut accidat ei: r; pūibz ex eis qd possibile est pūbere: ut nō accidat r; intēdit ad illud ex eis qd nō est possibile. pūibere qū accidat: r; pūibz illud ne fiat magnum forte. Et medico quidē possibile est oīno ut antecedit: r; resistat oīnibus accitibus que accidunt: sicut gubernator nautis sapiēti: q; timet insultū cōmōis maris sup se.

Utrum quia ui r; acumine egritudinis hunc repēte mori subito cōtingit: alium uero medicine apparatus puenit: r; uix dieculam uite adijcit.

Quam ergo quidam infirmorū moriuntur antequā ad eos uocetur medicus ex pūauitate egritudinis eorū moriūtur: r; quidam eorū non moriantur quādo uocant medicum: qū moriātur

quare nō remanent nisi in die uno: aut plus illo pax: antequāz p̄paret medicus cum arte sua: ⁊ resistat unicuiq; accidenti: tunc oportet ut cognoscas naturas illaz egritudinum: que sunt per transcutes uirtutes corporū. Et si fuerit etiam aliquid cum illo celeste in egritudinibus: oportet ut sit medicus in eo sapiens cum p̄uisione.

Narrauit hippo. in hoc sermone suo duo inuamēta que acquiruntur ex scētia. p̄uisionis: ⁊ uirtutis inuamētis tertius in sermōe suo. q̄ p̄i us scit: ⁊ p̄cedit: ⁊ indicat mortē eius qui mori: ⁊ salutē eius qui saluati. Inde est q̄ quidaz medicorū impiorū ex p̄p̄natio cepit ⁊ introuisit quidaz adolecētē infirmū in balneo: cuius cepit corpus sudare ppter syncope: que accidit ei: cepit letari ⁊ gaudere ppter mltitudinē eius que currebat ex eo de sudore: q̄ ergo possi illud pax moreretur infirmus: aduēit ei cōsanguineus illius cōturbat magna: ppter estimatiōē eorū sup ipsū: q̄ ipse interfecisset eum. Quod autē dicit v̄s ad hunc locum non est nisi expositio plogi: quem p̄misit hippo. in libro suo isto. sermonis autē quē ipse beati cōp̄hēdit oratiōē. s. sermo nis eius est in illo etiā fuerit aliq̄ celeste in egritudinibz acutis: spēs hui⁹ expositiōis cōuenit ei q̄ iam domitis est in discipulis: ⁊ exercitat in eis: ⁊ est eius studiū incipiens ad p̄ficiēdū ex hoc libro. Cui autē nō est domitus in sermōe grecorū nō est ei cognitio ei vltimatōē aut solitudo de rebus: immo nō accidit ei nisi scētia sermonis sophisticarū ⁊ finientū in illo vitā suā inuani. Qd ergo cōuenit de expositiōē est modus alius p̄p̄i: qui cōplet sermone longiori hoc sermone ⁊ latiore eo. Et res q̄dē absoluta in distiñsione cōsideratiōis in hoc mō expositiōnis est elicitus intentiō est acquirere quo p̄ficiat q̄ amat illud. Dimittat ergo hūc sermōē: in quo ego incipio ab hoc loco vsquequo pueniat ad sermōem: in quo dicit hippo. Oportet vt ponas cōsideratiōē tam in egritudinibus acutis fm̄ hanc viam.

Aterest artificis ut vires egrī atq; egritudinis bene ppendat.

Idetur mibi q̄ de melioribus rebus est ut utatur medic⁹ p̄uisione.

Non vitur hippo. hac dictiōē. s. p̄uisionis: s; cursū cōsuetudinis grecorū cōmūnis: quo viuunt ea. quod est: quia greci non vitur hac dictiōē nisi fm̄ sollicitudinē de re ⁊ curaz de ea. Et illud q̄ significat nūc Euripides v̄ficatōē in sermōe suo: q̄ Sclleries apud mortē suam viā dicit p̄uisionē in hoc vt calus eius est fm̄ figura: cui quā non detegeret quādo ipsa caderet. Et nos inuicimus itēz hoc mōē. s. p̄uisionē v̄i grecos in sermōe nobis suis: sc̄p̄ super sollicitudinē de aliquo: ⁊ fm̄ carā de eo: ⁊ antecēssionē in p̄paratiōē eius: cuius p̄paratiōē fit inuamētum. Et sermo itēz famosus apud boīes. s. an regimē mundi currat per v̄sim p̄uisionis: non signat nisi hanc intentiōē. Hippo. vō non vitur sermōe suo p̄uisionē fm̄ hanc intentiōē: sed vitur eo loco p̄uisionis. ⁊ nō facit etiam illud absolute: sed erp̄te: que cōstat istis oua bus in t̄cōibus similit. Quod est: quia inuēim⁹. Dom̄ ex verficatōē v̄i hac dictiōē. s. p̄uisionis: sup res in quibus

homo cogitat: ⁊ quas imaginat⁹ anteq; fiant: ⁊ ex hac in remōe rep̄erit p̄uisionē. quod est: quia res mai fēste in naturis suis que foamātur in intellectu anteq; appareat sensibus suis: in quib⁹ dicit fm̄ veritatē q̄ homo vitur in eis p̄uisionē. Et nō voluit hippo. per hoc nomen nisi vt significet q̄d cogitat in rebus: ⁊ imaginatur eas anteq; fiant. ⁊ ppter hoc dicimus in rebus que intel ligunt p̄mitte abiq; volūtate: quia accidunt p̄ter q̄ v̄s in eis aliquis p̄uisionē. In rebus autē quas fecit postq; cogitat in eis: dicit q̄ sunt post cogitatiōē ⁊ sollicitudi nem. Et super hoc significat sermo Solonis: vbi dicit: q̄ oportet vt in iudiciis que posuerit illi de verisifagas in interfectōē: ⁊ in vulneribus: ⁊ cōbustioē: ⁊ medicinis: vt vitur p̄uisionē si homo fuerit dans in potu illas v̄s lens interfectōē per eas. Inuēim⁹ etiam hoc nomine ⁊ similibus v̄i rhetores mltiores in oratiōibus suis: q̄i volūt narrare q̄d fit p̄ter v̄s p̄uisionis. p̄p̄ie illud q̄d fit abiq; volūtate: sicut interfectio abiq; volūtate: ⁊ id ad quod egredis iratus. q̄d est: quia ip̄i v̄s in istis rebus q̄ ip̄i sunt p̄ter q̄ vitur anteq; eorū p̄uisionē. Quādo ergo homo decipit focū tēpore lōge: ⁊ cogitat ⁊ p̄uisionē in eo q̄d facit cum eo: anteq; cōf̄et facere illud: vitur p̄uisionē. Quod ergo significat hoc nomen p̄uisionis sc̄l; apud grecos: est res cōmūnis: que dicit de actiōib⁹ bonis ⁊ malis. non sicut dicit quidaz: q̄ dicit de actiōib⁹ bonis tr̄. q̄d est: q̄ in questioē de qua querit boīes. s. an regimē mundi currat per fortunā ⁊ casus: aut per v̄s p̄uisionis: nō significat p̄uisionē nisi rem cōē. ⁊ significatio illi⁹ est: q̄ ponit p̄p̄e eaz. casus. ⁊ ex hominibus sunt qui ponit p̄p̄e p̄uisionē loco casus: q̄d fit ex sc̄p̄o: ⁊ oēs f̄ gnificat intentiōē q̄nam. Inuēim⁹ aut philosophos etiaz dicētes in mūdo multonēs: q̄ regimē eius currat cit v̄s bonitatis: vel administratōē eius: qui est creator benedictus ⁊ sublimis: in quo est p̄uisionis. ⁊ non excipit in sermone suo bonitas ad suam scientiā: nisi quia hoc nomen sc̄l; p̄uisionis dicit de actiōibus laudabilib⁹: ⁊ de actiōibus vitupabilib⁹. nam si fuerit p̄uisionis. s. antecēssio sollicitudinis de reb⁹ dicit cōis. Manifestū est ergo q̄ nōmē cōuasiat a re que ratiocinat⁹ ante esse suū: ⁊ ex hac eadez intentiōē cōuasiat nōmē p̄uisionis. q̄d est: quia res manifeste in naturis suis: que app̄henduntur anteq; sint per signa significatiā ip̄as: necessario dicit q̄ in eis nō admī nistrat nisi p̄uisionē. hic quidē sermo est equalis sermōi eius qui dicit q̄ nos nō scim⁹ eas nisi ante esse suā. Mō hī autē videt p̄uisionē nōmē ponit p̄p̄ie illud quod fit per fortunā ⁊ casus: vt intelligat⁹ ex ea hoc intentiōē cōis. q̄d est quia p̄uisionē quādo dicit s; hunc modū significat q̄ nō dicit nisi de actiōib⁹ bonis tr̄. Necessario dicit q̄ in eis nō administrat p̄uisionē: ⁊ hic quidē sermo significat q̄ non dicit de actiōibus: q̄i p̄uisionis. s. sollicitudo de esse mūdi: nō est in actiōibus malis. Inq̄t Damai: Dūtax de hoc sermōe q̄d est cōtrari⁹: ei q̄ p̄cessit de sermōe ip̄i. q̄d est: quia dicit: In eis que p̄missa sunt in questioē in qua querit de esse mūdi: an regimē. s. eius currat p̄s p̄uisionis: aut per fortunā ⁊ casum: nō administrat hoc nōmē. s. p̄uisionis: nisi fm̄ intentiōē cōmē: quē admodum ostēdit illud cōicari ei postq̄d ip̄o. p̄p̄e ip̄m casus. Ex eo q̄ ponit iuxta nōmē ip̄m casus: ⁊ ex sermōe philosophorū itēz q̄ regimē mūdi currat per v̄sim bonitatis: in quo est p̄uisionis. Et dicit: In hoc loco. q̄d est: quia p̄uisionis q̄ dicit: fm̄ hūc modū significat: quia dicit de actiōib⁹ bonis tr̄. Et r̄isio q̄d in illo est illud q̄ dico. s. hippo. in sermōe p̄cedēte non voluit: nisi vt ostēderet q̄ possi bile est vt fiat hoc nōmē in v̄s p̄uisionis fm̄ intentiōē cōmūne in oīis actiōē que nō fit per casum: sicut cōtingit:

vt intēdī in ea ad bonū: 7 intēdā in ea ad malū. In hoc autē fermōe voluit ostēdere q̄suis sit possibile vti bac intētiōē. p̄uio: cōtēst sup oīam actionē: siue sit bona siue mala: sicut significat sup illam questionē: cui? reme moratio p̄cessit p̄uio: tñ nō vītur ea philo sōphi in q̄stione: in qua querit de esse mēdī nīst fm intētiōē p̄p̄i am. lbonitatē tñ: 7 p̄pter illud nō inuēim? eūz dīctissē in p̄nōtatiōē: q̄ nō est nīst per res futuras tñ: sed per res q̄e sūt in rēpōsibus tribus. Et diuinus quidēz p̄u dēs est enūciator de eo qd iam p̄cessit nō min? q̄ sit eius enūciatio enūciās de eo qd futurū est. 7 similr etiā enūciā totis de rebus p̄ntibus: p̄ter q̄ p̄uio viderat eas: non est laus minoz laude illaz ouaz. l enūciātiō illa duo. l p̄p̄i tum 7 futurū: sicut ostēdit hippo. in fermōe suo. l q̄ est qz quādo p̄cēdit 7 p̄cedit 7 indicat infirmo res p̄ntes ex eis q̄e sūt cūz ip̄s: 7 tōtē p̄teritū: q̄e futura sunt: 7 enūciat de hoc infirmo totū: a cuius narratiōē abbreviauit. erit ergo vīgntis vt cōfidat de eo qd ē potēs scire res in firmo: ergo p̄uēdiā per artes in enūciatiōē eius qd p̄e terit: p̄ter q̄ testificat: 7 in narratiōē rep̄ p̄uioz in iudicio vlt indicatiōē eius qd futurū est: et eis equal. vep̄ iuamētū qd acq̄rit ex vtroq; hōz diuērficat diuērficationē mīra. q̄ est: quia p̄nōtatiō de eo qd futurū est: magis iuamētina est q̄ enūciatiō: de eo qd p̄terit: 7 q̄ est p̄sēntis: quia nō iuuat per enūciatiōē: de eo qd iam p̄terit in ali qua vōspōsiōē infirm? imo nō iuuat per illud: nisi mēdī dīctis tñ q̄ vult ostēdere p̄uēdiā suā per artem medicī nē infirmo. 7 itē qdēm fermō q̄suis sit extra artē medicī nē: tamē licet q̄ cum pōsiōib? eum declaret: 7 exponat intētiōē q̄e significat? in fermōib? q̄e sunt in libris. verū quāuis iuamētū fiat per ostēctiōēz in expōsiōib? bus in rebus alitissim? in fermōib? q̄e sūt in libris. significatēs per idē moēs anime cōpōnētis librum 7 naturā eius: sicut id qd inuēim? eos fecisse in hoc loco ex laude: qua ip̄i laudauerūt pōsiōēz hippo. in fermōe suo. l mibi videt q̄ de meliorib? rebus est vt vīat medīcus p̄uio: q̄n possibile fuit ei vt dīceret q̄ de meliorib? rebus est vt vīat medīcus? p̄uio: p̄ter q̄ adūgeret ad illud: l mibi videt: q̄n sit ad erigēdūz dēmōstratiōēz in eo q̄ dīxit iustificatiā. Ad aut dīxerūt scēces abūcālīs: quū voluerūt inter p̄nōtatiōēz differētiam esse: 7 antecēsiōē indicatiōē: non solūmodo non est egrediēs ab eo qd est necessariū: in quo nō est p̄ficiū: sed cūz illo est ex genere error? 7 falsitatis. hoc autēz est fm q̄ videt eis: in quāti viciat q̄ ip̄i docēt hoīes intētiōēz. verū tamē oīa dīcūt nominē in eo q̄ significat de rebus: 7 hoc est p̄ncipū error? eoz. l paruaul sciētē eoz: 7 fermo eoz nō est nīst in eo q̄ significat nōia: non in ipsa natura rez: quaz cognitiōē sit iuamētū in medicīna. qd est: quia. p̄nōtatiō dīcīt f3 plurimūz de reb? certis: certitudinis sem p̄tēre. 7 q̄nq; dīcīt de reb? in quaz certitudine minuit ab illis parū. 7 p̄pter illud inuēim? expōsiōēz huius nomīs addere ei mīstōiēs illud qd enūciat. Dīcīt ergo in q̄busdā illaz quaz p̄mittūt: 7 cum q̄bus incipiūt q̄ p̄nōtatiō in eis est certa: 7 q̄busdā eaz q̄ p̄nōtatiō est in eis cum qua est fiducia: 7 fortasse nominant cognitiōē ex vīridiā aut artificiali. Significat ergo p̄ illud qd addit ex illo ad hoc nomē q̄ non est illud qd significat certū: 7 vep̄ est semp. p̄nōtatiō ergo oportet q̄ dīcāt fm duos modos: quoz vnus sup res certas veras semp: 7 alter sup res q̄e minuitur ab illa certitudine paruz. Cognitiō vō certa semp est sicut q̄ ver exīst succēssīōē byemīs: 7 post ip̄az estas: 7 post estatē est aut iūnus. Illa aut cui? certitudo nō est sempiterna: est sicut fermo arati in luna: quia q̄n est extremitas supior: manifeste in

clinatiōis significat exūfulationē septētrīōis. 7 si est exp̄sa: significat exūfulationē austrīnam: hoc nō inuenit ita nisi fm plurimū: sicut designat illud exp̄mētū: 7 fortalī se nō inuenit ita. Et sociis qdēz abūcālīs videt q̄ p̄nōtatiō dīcīt in rebus certis: sed antecēsiō indicatiōis vī dēt eis incerta: q̄n dīcūt q̄ plurimē res q̄e antecēdunt 7 indicāt nō certificant. possibile est enīz homīni vt antecēdat 7 iudicet: p̄ter q̄ p̄sciat illam rem quā iudicat: aut possibile est q̄ loquat homo ecōtrario ei? qd est in anima. 7 si non amat vt nominet rem formatā in aīa scī tam: nominat eam p̄culdubio opinatā: vt cōfiteat de ea 7 si non fuerit in anima eius: qui antecēdit 7 indicat de aliqua re non cognita: tūc in aīa eius erit opīnō. p̄culdubio de ea. Verū tamē de grecoz cōsuetudine nō est vt dīcāt antecēsiōē opīnōis: negz sociōz abūcālīs etiā q̄suis sint diuērsi in nominib? mltaz rez f3 aliud q̄ grez eoz cōsuetudo currit in vñ eoz. 7 iūuēim? eos cōfētē res q̄ nō dīcāt antecēsiō opīnōis. Si ergo res est ita itē ponat nomē aliud qd significat banc intētiōē: nō p̄nōtatiōē: post q̄ cōtēcti sunt hoīes exp̄tētiōē eius quod posuerūt inde. 7 si nō est eis possibile vt faciāt illud: tūc oportet eis vt erigant vel intelligāt q̄ significet illud ex rebus fm q̄ currit cōsuetudo de eo. Jam autē cūerit cōsuetudo vt nominet p̄nōtatiōē per casum rez: de quaz aptitudine est vt p̄ueniāt fm plurimū: 7 rez certaz in quaz enuentū non dubitat. Et opatio quidē p̄uēdiū medicoz non est inq̄stio de huiusmōdi rebus: 7 vep̄ antecēsiō indicatiōis est de eo qd accidit infirmo: 7 inuētiō in illo 7 certificatiō fm plurimūz: q̄ si occiderit in eo error erit raro. Sermo autē noster fm plurimūz q̄suis sit dīctio vna: tamē illud qd intelligit ex ea diuērficat diuērfitate mīta in mltitudine 7 p̄ncipitate. quod est: q̄ q̄ homo antecēdit 7 indicat aliq̄a rez 7 inuenit in ea. x. viciōbz 7 erratū in eo semel: tūc error eius non extrahit eum: nisi ab hoc vt sit semp vīridicus. verū tamē est melior eis qui erratū bis: 7 ille qui erratū bis melior est eo qui erratū ter. de oībz vō illis dīcīt q̄ ip̄i inueniūt fm plurimūz. 7 p̄pter id oportet tibi vt intēdas ad dīsciplīnas q̄e faciunt te acquirere veritatē. quaz q̄ acq̄sitis erit rectificatiō tua 7 certitudo tua pl. ergo sollicit? sis de bis 7 addīce eas. Inq̄stio vō de eo q̄ signāt vel significat nomina addet tibi veritatē. Eurīdes enim sōphīsta quia vīcēt hoc ca pīulū 7 intēdiū intētiōē eius: oderūt cum oēs auctozes dīsciplīnē: 7 p̄pterea factus est idem expōsiōis vt rideret de eo Socrates in oīni loco: q̄suis esset laudandus in rebus aliis. Et potest esse q̄ ego etiā iam peccāui in reme moratiōē abūcālīs: q̄n est melius p̄pare ad docēdūm eos q̄ sunt. p̄mpt. p̄pare ad addicēdā medicīnā p̄ res certas veras 7 dīmītere p̄bītiōēz illoz 7 cōstīmēz vī tam eoz ex duob? modis: quoz vnus est in docēdo eos in redargutiōē sōphīstaz 7 alienatiōē eoz: 7 altera est in cōradicēdo illis ocep̄tībuz. 7 p̄pter hoc vīlū est mibi melius esse in hoc libro vt intēdam ad docēdūm res q̄bus sit iuamētū tñ: q̄m mibi possibile sit habere spaciū longū vt inquirā in libro alio de eo q̄ vīcāt abūcālīs: cōradicēdo per idē libro hippo. in p̄nōtatiōē. 7

Est etiam quoddā celeste: in quo oportet ipsūz medicū p̄uēdere: cuius si tanta sit p̄uēdiā admirabilis nimīq; stupenda: nōne illi? est ut futurum pīculū uel oīno p̄bibeat: uel cōpētēti amīniculo tolerabilis fiat: 7 si mo

rituro finē: alij uero salutem pñūciat: nūq̃ accusatōēz in altero meretur?

Et si fuerit euz illo in egritudinib⁹ res celestis: tūc oportet ut sit medicens cū pñūciōē in ea sapiēs. Et si in terpretat de infirmo totuz a cuius narratione abbreviatur: erit dignus ut pñūciat de eo q̃ ē potēs scire res infirmoz.

Oportet etiā qui uult exponere aliquē horū sermo nuz vt ostendat illud in pñis actu: deinde intradat ad affirmādū idem in libro suo. Res enim in de scriptōē eius q̃dō uidet facit est. vt aut sciat viam ex cuius disciplina possit intrare fm pñm: qū antecedit ē in dicat de eo q̃d fuit: aut enūciat de eo q̃d pterit: pter q̃ testificat⁹ sit illud: aut qū narrat de reb⁹ pñibus: pter q̃ audiat illud et eis: aut uideat illud pñm: et sufficiat: et rari. Et q̃d uidet necesse est vt scim⁹: nisi uiridici in eo q̃ uicim⁹: q̃ iam oīdīm⁹ certitudine illius in ope ipso medicine. Et qū nō cogit me aliq̃ loqui in re vna: et eadē uia⁹ uicib⁹: quaz vna sit in expositōē. plogi hui⁹ libz: altera in expositōē fmonis particulariū qui sunt in eo. Uideb⁹ mibi q̃ meli⁹ est vt postponā fmonē in hui⁹ fmonib⁹ reb⁹: pōnā remōziōēz meā de eis in expōē sermōni medicinali: q̃ sunt in hoc libro: ques uolo exponere: ppe qū aliq̃ eoz q̃ exposuerūt hūc libz nō fecerūt illud: q̃ necitas sciētie eius sit ualde uehemēs. q̃d est: q̃ hippo. fm sentētiās eoz dimittit remōziōēz eoz in quo pcepit medicus exerceri: qui ipse nō narrauit qūo ozyt cognoscat illud q̃d in pñis: aut q̃d pñis est: uerū tñ oculū est sensui. Cecidit iter expositōes hui⁹ libz in intētiōē hac: quā notauit hippo. celestē: pcepit vt sit medici⁹: cū pñificatōē de ea sapiēs diuersitas uita. q̃d est: q̃ dū dū eoz uidet q̃ egritudines accidāt hoib⁹: ex ira oē: q̃d est bñdic⁹: et sublimis: et facit testificari sup illud boies mltos: eis q̃ scripserūt enūciatōēz pcedētē: pter q̃ ostendat q̃ hippo. uia fuerit sūa hec q̃ edidit hūc libz: nō ostendit illud nisi pñdētes expositōes. q̃d est: q̃ in etiā in expositōib⁹ nō est enūciatio absoluta de eo q̃d uidet reari: hē et sūa eius q̃ edidit libz: qūis sit sūa falsā. et nos nō inuēim⁹ hippo. uicē in libro aliquo facz q̃ uicis bñdic⁹: et sublimis causat aliq̃ egritudinē. et ipe quidē enūciat⁹ itez in libro suo de regimie acutaz egritudinū cām ppe quā notauerūt antiqui notū hoc noie: et cōtēnerūt oēs homies sup hoc: q̃ uis libz. f. de acutaz egritudinū regimie est ex libz hippo. In libro autē suo sup quēz signat⁹ est in egritudine diuina: dixit plus illo sermōē in redarguētiōē illi⁹ q̃ purabat q̃ uicis bñdic⁹: et sublimis sit cā alicui⁹ egritudinū. Nō q̃ oportz vt dicat in egritudine epilepsie: q̃ ipa est egritudo celestis: neq̃ in amore. Quidā boies estimauerūt q̃ egritudo celestis est amor: et testificatur sup illud ex enūciatōē certa signifi catōis. Eristratris sup egritudinē filii regis: q̃ causa eius fuit amor. Sed ipi nō oīdērūt q̃ Eristratris noiet amor egritudinē celestē: neq̃ hippo. neq̃ aliq̃ reliquoz medicorū antiquorū: cuius aut corp⁹ macrescit ppe amor rem: aut cuius color fit citrin⁹: aut acciderit et ingertudo aut febrix euit et: inuēim⁹ oēs antiquos ponere causaz in illo q̃ dā cas pñitinas. Lapparetēs. et vna eaz ē angustia. et ex hoib⁹ est cū accidit angustia. ppe morē alicui⁹ sit sūa: aut pñmque euit: aut amittant uolēt. et eis est cū accidit illi ppe nocuētū cuius tūne euitus: aut sup seauit sup euitatē sūa. et accidit angustia oīso censui

qū suis pñitaz cēstibus: et hñitibus pñcipatū et uolūtatēz qū pñitaz illis: et oīs q̃ diligat aliquid rem et pñat ea: naz et in istoz numero ingredit etia cui accidit angustia propter amorē: pter q̃ sit ei⁹ egritudo celestis aut terrena: nisi suscipiam⁹ fmonē antiquorū pueriorū: ipi ei⁹ estimat q̃ amor accidit q̃dū dā boibus ppe fatan. et pñea etiā q̃ cū in oieb⁹ crif est celestis. ipi ei⁹ nō amittat nisi ppe sūam sūa: et nō p sūiaz boib⁹. q̃d est: q̃ nos nō uicimus in eo cui⁹ nō est scia ei⁹ nobis: aut egredimur a termino ratiōis: q̃d est celestis: imo nō uicim⁹ in istis reb⁹ sit cōtin git q̃ dicam⁹: aliqd mfi q̃ sunt mirabiles et extraneas tñ: et nos inuēim⁹ etiā hippo. scietē cām crif: sicut ostēdi in tractatu sūo libz uicē crif. Et ego q̃d sciet dixi in eis q̃ pñitaz sūt sum dimittit remōziōēz sermōni maloz: et enūciat fmonēs sufficiētes tñ: et ego q̃dēm nō dimittit inq̃stionē de eo q̃ cōtradixit abuzal in libro. pñificat⁹ tñis: et nō peccauit in eo nisi p hūc cām. Sūm mibi uideb⁹ q̃ faciā in hoc fmonē: et in religi⁹ q̃ sequitur ipm. et rogo et illū qui legit i hoc meo libro vt faciat sile illi⁹: et qū mea uolūtas iam certificata sit sup hoc tñ nō oportz vt uita perer sup dimissionē mltor ex eis: in quoz remōziōēz peccauerūt expositōēz. q̃d est: q̃ pñitaz potēt i legere id q̃d ego scripsi sup studio exasitē expiri fmonē illos sūli fmonē sū. et pp hūc cām ego sum dimittit remōziōēz alicui⁹: ex hoc in expositōē hui⁹: q̃ notauit hippo. celestē: inq̃rens de modis quos signat vel significat hūc fmonē fm sentētiās hippo. Manifestū est ei⁹ apud oēs boies q̃ oportz ter q̃ sit vna rex q̃ sit in arte medicine: et pppo. si laudat sciam eius tñm: am narrat q̃d est id q̃d est: q̃d laudat sciam alicui⁹: rez pter q̃d narrat quid est uis id est aliēnare. Oportz q̃ vt sit pñificatio per hūc nōm q̃d nō minuit hippo. celestē: vna ex reb⁹ quas ostēdit hippo. in oibus libz. Sūm dico audacter et nō temere: q̃ non est possibile vt sit hec res quā notauit celestē: nisi dispositio aeris cōtinētis nos. Et hippo. quides scripsit de ea in libro aphorismoz hunc sermōē: Cū fuerit byeme pñata pluuia septētriona: et fuerit uer pluuiofuz et austrino: oportz nēcio vt euēiāt i estare acute febres: et ophtalmie: et flux⁹ sanguis: et ppe multib⁹: et hñitib⁹ naturas bñidas. Iste nāq̃ sermo: et quē post eū scripsit: nō est nisi pñificatio de reb⁹ q̃ accidit corpib⁹ ppe dispositōēz aeris. Mō autē dixit in illo libro aphorismoz nō ē nisi sūma bacuis. In libro at sūo in egritudinib⁹ subit loq̃tur in eis sermōē amplū. In libro aut pñificatōēz dimittit id oīuoz: q̃ sit scia est de eo intrās in hūc scie modus. Meli⁹ est q̃ expositio ribus vt indrāt de cā ppe quā dimittit hippo. narrare q̃d est hūc ipse notauit celestē: et dimittit falsitatē in expositōib⁹ suis. Mibi at uidet q̃ hippo. dimittit narrare in hūc libro pñificatōēz in egritudinib⁹ subit: vt non ploga ref libz ei⁹. et ex eis q̃ significat illud est: q̃ quā finitū bñ libz: dixit in sūe ei⁹: sermō: oñē bñ: Et oportz vt cogites uelociter in euetū egritudinuz subitaz: et nō fugiatē dispositio boie pñis. ergo signat vel significat in sermōe suo illud: q̃ oīs medico vt sit scies pñificatōēz in egritudinib⁹ subit plus q̃d sit ei⁹ scia in religi⁹ ipēz: pñificat⁹ tñis: et pōit sermōē suum ppy in illo sermōē: et narrat esse ei⁹ in libro aphorismoz: sicut dixi in sumis bñmib⁹: et loq̃tur in libro suo in egritudinib⁹ acutis sermōē am plo lōgo: et pp id ponit dāz expositōēz expositōēz suas libz ei⁹ in egritudinib⁹ subit pter expositōēz suas libz bñis. et similiter uidet mibi vt faciā.

Oportet ergo te circa acutas egritudines sollicitū fieri. Primo etenim faciē egri pnotabis utrū sit similis

fano. Et etiā si sibi sano similis sit: quod optimū est. si uero p̄trariū: pessimū est.

Oportet ut ponas p̄sideratōes tuā in egritudinib⁹ acutis s̄z hāc uia: Cōsidera prius faciem infirmi an sit si milis faciei sanorū: 2. p̄pe an sit similis ei s̄m q̄ fuit: nā q̄n ita est: tūc est s̄m me liore dispositiōis eius. Facies autē que est p̄traria illi faciei simili in ultimo per illud s̄m q̄ fuit est deterior facie 2c.

Significauit bippo. significatōe manifesta q̄ ser mo eius in hoc libro est in egritudinib⁹ acutis. Et incipit loqui in illo ex significatōib⁹ acceptis et facieb⁹: q̄n sunt p̄mū q̄ apparet. 2. q̄n virtus eaz est in p̄nificatiōe magna: 2. res in hoc q̄ ipse sunt p̄mū q̄ apparet est manifesta. Sed q̄n virtus eaz in p̄nificatiōe sit magna docet 2. scilicet in eo q̄d est post. verū facio trāfire per mētem tuā in p̄mis. p̄logus qui est cōior: eo q̄ est in arte ista accēdes in libro suo nōlato camedion: vbi dicit q̄ res similes 2. dissiles in p̄ncipio rei sunt ex maiore re valde: nam nō est inceptio p̄nificatiōis t̄n: que fit a cōsideratōe in his rebus. s̄per de mōstratōes: nam ipse nō inceptio p̄nificatiōis t̄n: que fit a p̄sideratōe in his rebus: sed de mōstratōes etiā sup̄ res q̄s nos oportet face re. Ego quidē iam osidī has res q̄s oportet nos facere in libro meo in via de ingenio sanitatis. Nunc uo oportet ut primo ponas tuam p̄sideratōem 2. inquisitiōes de p̄nificatiōe in hoc libro: postq̄ feceris trāfire per mētem tuā. Secūdo q̄n nō significatiōes t̄n q̄bus significat q̄ futu rum est sunt partes artis medicine: qua fit p̄nificatio. sed ille q̄bus p̄uēit etiā ad cognitiōes eius q̄ p̄terit 2. ille q̄bus cōp̄rēbēdī q̄d est p̄sens in coepe infirmi. verū t̄n iam cōsuetudo cōuenit nōiare cognitiōes res p̄tūū signifi catiōe. Bippo. ḡcepit tibi ut ponas cōsideratōem tuā in p̄mis in facie infirmi: an sit similis facieb⁹ sanorū an nō: 2. p̄pe an sit similis ei s̄m q̄ fuit. Dec etiā sentētia est vna sentētiā que in se sunt bippo. i. q̄ nō oportet ut inq̄rat de rebus que sunt in arte medicine ex natura cōi t̄n: sed oportet ut inq̄ras etiā de illis ex re nature que p̄p̄ia est vnicuiq̄ hominū. Inde est q̄ in inuēis cum in loco isto in quo p̄cepit cōparari inter mēbra lesa infirmi: 2. in mē bra sana: inuē ne ponas illam cōparatōem inter mēbra extranea: sed inter mēbra p̄tētia. Et melior q̄des dispo sitiōis faciei infirmi est q̄n moras similis ei: s̄m q̄ fuit in dispositiōe sanitatis. 2. deterior dispositiōis eius est dispo sitio in qua est s̄m finē p̄trarietatis illius faciei similis illi s̄z q̄ fuit. De dispositiōe autē eius media inter dispositiōes que est melior: 2. inter dispositiōes q̄ est deterior: necē est tibi inq̄rere q̄n extrema determinātur. q̄d est: quia p̄p̄n quio: eaz faciei cuius dispositiō est melior dispositiōis est melior eaz: 2. p̄p̄ndoz eaz faciei cuius dispositiō est deterior dispositiōis est deterior eaz. 2. cuius longitudi no ab vna quaq̄ uiaq̄ est equalis: dispositiō eius est media inter vtraq̄. Bippo. autē significatū faciem: cuius dispo sitio est s̄m melior dispositiōis in sima vna. quod est: quia ex facieb⁹ que est melioris dispositiōis: est facies que est magis similis faciei naturali. facies autē cōtraria valde simili naturali faciei in ultimo: q̄n non est cōis ne q̄ cognita: significatū super eam bippo. significatiōibus multis particulatibus: 2. ego s̄z p̄teritis de vna quaq̄

illaz significatiōnū in eis que sunt post.

Et si nares acute.

Et iste modus est ei⁹ ubi sit nasus acutus ex eis.

Hec significatio est p̄ma significatiōnū malaz q̄s possunt bippo. i. nasus acutus. Oportet autē ut ponas cōsideratōes tuam de naso cuiusq̄ hominū per cōparatōem suam ad id s̄m q̄ fuit per naturaz: sicut dixi. quod est: quia nasus aquilinus videtur apud banc dispositiōes acutior q̄s fuit: 2. similiter etiam simus 2. alae ne. i. qui quī beat eminētiā in sup̄iori parte est cauius 2. curtus. Et oportet ut sis seruans dispositiōes nati per na turaz: nam s̄m longitudinē eius ab illa dispositiōe natu rali ponas q̄ntitatem malicie eius: quod significat super ipsam apud te. Et videtur quidem nasus visione manife sta acui in eo cuius corpus macrescit. p̄pter egritudines longam: aut redit dispositiō eius ad penam vel p̄pter fa mes: p̄pter labores aut casum fontem: aut p̄pter causam aliam: 2. accidit eis fricopie: 2. similiter inuēiam⁹ ipsam fieri in moitua. Necessario igitur dicitur in hac signifi catiōe: quia est mala accidens infirmitatibus malis quā dō aliquis utitur inquisitione de illis rebus cōmūbus apud homines: cōiter super quas conueniunt. Inquisitio autē de infirmitate in qua nasus sit acutus est de opere antozq̄ ratiocinatiōis. q̄d est: quia app̄hēsiō eius non est possibilis nisi per viam qua app̄hēdunt res occultas te ex rebus apparētib⁹ t̄n. verū t̄n ē oportet ut p̄p̄ra teris in primis de significatiōibus quas narrauius per viam qua app̄hēduntur res que occultantur tempore ali quo: q̄n melius est vt ponamus sermonē nostrū in p̄i mis in via super quas cōueniūt cōiter hominibus omnib⁹. Melius est enim q̄s ut incipiam⁹ in primis: 2. incedam⁹ in sermone nostro via qua app̄hēduntur res occulte ex rebus manifestis.

Oculi cōcaui: tempora plana: au res frigide 2. p̄tracte: 2. pulpe eaz inuerse: frons arida 2. tēsa: 2. totius fa ciei color viridis: seu niger aut pallidus siue plumbēus.

Et modus eius est ut sit nasus acu tus: oculi p̄fundi: 2. tēpora plana aures frigide 2. p̄tracte: 2. pulpe eaz in uerse: 2. cutis que est sup̄ fronte durā: tensa: 2. arida: 2. color faciei totius viri dis: aut niger.

Omnēs iste significatiōes apparēt in facie in egritudinib⁹ cōzonie: apud labores: 2. apud s̄m copim: 2. p̄p̄ie in bona moitis. 2. p̄pter illud sit inuestigatio de eis: q̄n non assimilē eis s̄m q̄ sunt sani faciles: q̄n significat rem malas. Narrauim⁹ autē super q̄d rebus super quas ueniūt oēs est: quia oīne quod est cōtrariū rebus naturalib⁹ vltima p̄trarietate est signifi catiō sup̄ p̄ditiōes. 2. oīne q̄d est simile rebus naturali bus significat euasiones. 2. oīne illud de quo querit v̄lq̄ ad hunc finē in istis rebus nō est s̄m viam in qua querit de eo cuius occultatio est spacio quodā. Oportet autē vt inquiramus de natura eaz cum p̄luritatē s̄m semitam in qua significat ex rebus apparētib⁹ sup̄ res occultas dico ergo q̄ euentus hoz accitum erit: aut a causa que

et d. gila. et hinc l.

liquificat mēbra camosa corporis et coarctat ea: aut a debili-
tate caloris naturalis: qui cōsumit: vt nō sit ei possibile
expādi: p puenire ad extrema corporis: sed ē in vīsceribus
tū pauca caliditas: r oledat illud vt nō currat sanguis
r spirit⁹ ad extrema corporis: sic currebat ante: qm rema-
neret s3 natura sua. r pp illud os vt appareat hoc altera-
tio de vīsceribus naturali ad vīsceribus egrediēte natura in fa-
cie plus r magis. qd est: qd sit ossa: r būditates: r ea
ro in hoc mēbro aduincit ppiqua: r ossa qm eoz substa-
tia est īstēris moris fm eoz vīsceribus: r in būditatibus
r carne fit possibī liquificatio r resolutio: r minuitur faci-
le pp paruitates que ē in eis de sanguie r spiritū: vti est
necius vt sit apparitio hoz accitū in facie: r ipsoz cogno-
tio facilioz qm in reliqis mēbris. qd est: qz in nato nō est
de carne nisi fm ipm nēcessitatē tñ: reliquū vō est os. qna
pnt os qm liquit caro qd est in eo aut minuit pp qdāz ena-
ctiōes: vt videat extrētas ap acuta. r qnqz accidit ei il-
lud itez: qm supfluit sup ipm frig⁹: r hoc accit⁹ ei ppe ac-
cidit qd moris. qd est: qd qm frig⁹ partū carnosa: substa-
tia que in ipso est īstēris: qz vt nati extrētas acutior vi-
deat qd sit. Et bippo. qd nō significat p nati acutū ni-
si natiū: cui⁹ extrētas acut⁹ qm accidit pp egritudines
acutas. s3 hūc qd modū videat extrētas nati acuta. Oculi
autē pūdātur ab istis eisdē causis: r s3 supfluitates būdi-
tatis eoz: r ipoz lenitatis sup extrētatē nati festinat hoc
infirmitas ad eos: r in eis cu illo est spiritus aīal mlt⁹: r
caliditas mlt⁹: r eis qm enaciū ē r mlt⁹ vt cōtrahāt: r
ipoz cōtractio est eoz pūdātio. Et similr etiā vno tēpo-
ra le britiaz ipa applandāt: qm in eis tñ sunt ex oibus
partibus capitis lacerti. s. vno lacerti qd notant lacerti tē-
por. reliq aut capitis sunt puata carne oso. Aures autē in
frigidant: qm sit ex genere cartillaginū in qb nō est ca-
roni pauci sanguis. r pp hoc inuēim⁹ frigus ppare ad
eis valde: r cā in illo est pparatio eoz. r qz ipe dispoſite
sūt ad recipiēdū hūc cāz ex natura sua: r nō est possibile
vt sit cā in vīsceribus pulpar aurū: nisi lenitas substatie eoz
r qz ipe nō sunt sic reliq aurū cartillagines certe recte cū
cute subtili. Duple igit aurū liquit: r cōtrahūt: r ex-
sicant: r colligūt a causis: quāqz omniū remeōationē.
r qm eis accidit illud: inuēant ppe ad posteriora vīsus
origīne neruoz: qd pducit ad anres sensū. qd est: qz ptra-
ctio r cōstrictio cōtat oibus corpib⁹ qd simulant coarctat⁹
qm extrēcat: r est. ppuz vīsceribus mēbroz coarctat⁹: qz inuer-
sā r attrahit vīsus mēbus ex quo pcedit neruū cui⁹ illo
mēbro cōtrahūt. Videm⁹ et3 illud vīsceribus manifesta in vī-
gītis. qd est: qz coarctat intrinsece vīsceribus qm extrēdūt pp
aliqz cāz: vides digitos māifesta vīsceribus curuari: r si tēdū
tur eoz coarctat apparēt: vides eos vīsceribus tota
tenē. r plus qd dēcedat illud ex ea in frōte: qm sub cu-
te qd est in frōte est expāsa substatia camosa subtili: r infir-
mitas festinat ad illud cui⁹ natura est cariosa vehemen-
tius: qd ad illud cui⁹ natura est ex natura cutis. Alteratō
autē coloris deterior est: que ē in nigredine: qm fit a sup-
fluitate victorie frigidis sup sanguinem id qd inuēim⁹
accidere in ipso qm effundit extrinsec⁹ a coarctat⁹
et3 r fit nigrū. Cōuersio autē coloris ad viriditatem est mi-
noris malicie qz alteratio ei⁹ ad nigredinē. Et de cōſuetu-
dine qdē grecor est vt significat p colorē viridē colorē ci-
trini: r fortasse notant ipm sic de cōſuetudine pluriū eoz
est notare colorē cauliū r lactue: r ille qdē color vīsceribus
uioz est ad nigredinē qz color citrin⁹. r ipe est qd inītiū
coloris fūct⁹ coloris nigri. r extrētas būtis coloris est a
frigore sicut coloris pini: r pp id fit facies qua aggregat
illa accitua oīa que narrauim⁹ significat mortē. r facies

quidē fit cui⁹ bac vīsceribus s3 plurimū in egritudinib⁹: dzo-
nias. qz si appareat hoc accitua in pncipio egritudinis in
facie significat timorē pditionis magnū valde: qm cā in il-
lo nō est tūc nisi malicia egritudinis. qd est: qz nō est mirū
si liquat coarctat⁹ r denigrat r infrigidat qdāz extrema
ei⁹ qm plōgāt egritudō ei⁹. In pncipio autē egritudinis
r ppe acut⁹: ex eis qm facies videt cui⁹ bac vīsceribus: signi-
ficat pditionē. pculdubio: nisi fit cā facies illud res alia
nō egritudo. Et bippo. quidē ostēdit cās que faciūt illud
ppter egritudinē que est in eis: que sūt post. In hoc autē
loco itelligē a me qd narro tibi vīsceribus illud qd dicit de
eo: cui⁹ remeōationē putat bippo. vīsceribus qd est: qm si
cut ex facie cui⁹ est hoc vīsceribus in egritudinib⁹: dzo-
nias: nō significatur illud fm hanc qntatē timorē: similr
nō inuēim⁹ eam significare fm hac qntatē timoris in
regione frigida: r boia hūmīs: r vīsceribus frigida: ex vīsceribus
sit oibus aeris: r etate senij. Dicit autē bippo. vīsceribus saliter
in libro apollinor: Quādo egritudo uenies est natu-
re infirmū: etati eius: r forme eius: r boie pnt: ex boia
annūntat timorē minor est timorē egritudinis: qm nō est
conueniens alicui hūc pparatum.

Quē si sic fuerit in pncipio egritudi-
nis oportet ingri an uigilie pcesse
runt: aut uctris solutiōes: aut icunij la-
bores pus affuerint: r si aliqd bozū co-
gnoueris pcesse minus periculosum
uerberis. qz si die ac nocte pcedētibus
gequā boz sustinuerit: nō mltūz picu-
losūz spabis. Si uero nibil bozū cogn-
ueris: mortis signum sperabis r ceta.

Quod si fuerit facies in principio
egritudinis cū hac dispoſitōe: r nī
fuerit tibi possibile adhuc ut significes
cū illo per reliqz significatōes: tunc ne-
cesse est tibi ut inēroges an uigilaue-
rit hōmo ille: an lenificatus fuerit uenter
eius lenificatioe uehemētī: an euenerit
ei aliqd ex fame. Nā si significat aliqd
ex istis tunc necesse est tibi ut putes de
eo minozē maliciāz: r illud expieris do-
nec scias an facta sit facies cum hac dis-
poſitōe ppe has causas in die r in no-
cte. Quod si nō significat aliquid illoz
r non quicuerit in spacio qd determinā-
ui ante: tunc oportet ut scias q illa sunt
ex signis mortis.

Magis interfacies et egritudinib⁹: r magis pdece-
r logior a sanitate est egritudo in facie būtis
eam in incepoſe sui a diēt⁹ significat mortē: pte-
ter qz sit caula illi⁹ cā extrinseca. r egritudo minoris timo-
ris hac egritudine est: in qua facies būtis eam est cū dis-
poſitōe hac per cām apparēt: sicut uigilie supfluit: r ie-
tūm vel fames aut lenitas vētris. qd est: qz rectificatio
in his causis est vt nō cadat vīsceribus oīo in fine: vel vīsceribus ab

vna eaz in pncipio egritudinis. ventis timor in ea qñ o3 fm dispositiões est minor: qñ cā in illa est minoratio baz rep: 2 nō est malignitas 2 malicia infirmitatis. Et ego sup narras breuē 2 plane cām egritudinis corporis: in quo est facies cū hac dispositiōe in dieb' p'mis egritudinis. **Di co q' qñ aggregat vt stus retētia sit debil:** 2 hūiores qui sūt in eo sūt subiles: 2 caliditas febzis vehemens est necesse ppter debilitates virtutis vt euacuet temp corp' euacuatiōe oculati: que occidet sensui. qd est: quia illud quod currit ex eo non est nisi ex hūiorib' illis subtilibus 2 ppter caliditates febzis insinuatū semp illi hūiores subiles plus 2 subtiliatur 2 cōsumuntur qui ex eis non sūt in hoc termino subtilitatis. **Erīt ergo euacuatio** bec hac de causa cōtinua semp: cui non est abscisio sicut ena ciuatiō assidua: que accidit per vomitū: aut per lenitates ventris: aut per puocationē vaine aut mensitruoz. **verū tamē omēs iste species euacuatiōis sūt sensibiles.** Diffe rentia ergo inter eas: 2 inter eam euacuatiōē quaz dixi mus est: quia ipse sūt sensibiles: sed illa euacuatiō est in sensibilib' ppter subtilitatem rep: que euacuatur ex corpore: 2 ppter illud non inueniunt faciem cum hac dispositiōe in egritudine pblegmatica: neq in egritudine cuius cā est repletio corporis ex sanguine. rep necessaria est ad hoc vt facies fiat hūmifmō dispositiōis primario hūmifmō ditatis: que est in corpore. Et oportet vt antecedit eueni tum egritudinis labor: aut angustia. **Dumoz enī qui est ex genere cholere: non aggregat in corpore nisi ab istis causis.** Et si cōtingat itez vt regio quā inhabitat infirm' sit cōplexiōis calide: aut boza p'ns ex hōis anni fit effas: 2 cōplexiō aeris continēt nō calida 2 sicca: erit calitas corpis in hūmifmō dispositiōe facilior: 2 p'prie fit vinctus super cōplexiōē infirmi per naturaz fuerit cholera: 2 inueniunt itez ex corporibus corpora faciliē resolutiōis: quomoz o3 tomachi est debilē: 2 qñ aggregāt ista duo cum eo q' narrauim' est caltus in egritudine: in qua faci es habētis cum significat morē facile valde. **Quā ergo scit medicus has res: non est iuuamēus per eas in p'no sticatio tris: imo in inuentione medicatiōis: ita vt ponat intentiōes suam in illo in cōsōtatiōe virtutis cum cibis cōmēntib' stomacho. verū tamē sermo in inueniēde cu ratiōis est exiens ab eo in cuius via sum'.** Oportet ergo vt inuēdat inquirēdo exsistē de causis extrinsecis: que po nunt faciem cum hac dispositiōe. **Dico ergo q' cause faci entes id cedē sūt quaz dixi bippo: 2 sūt fames: vigilie 2 lenitas vētris: 2 tibi absolute inest vt adiungas eis oīa que sūt eis similia: sicut euacuatiō sanguis supflua: que fit ex naribus: aut ex matrice: aut ex venis que sūt in ano aut ex vulnerib': aut ex eis que sūt eis similia: 2 sequit illud angustia vehemens: a qbuscūqz causis fuerit. Et di gnūm est q' bippo. iam dixit Angustiaz: qñ ponat in ser mone suoz: cōcedo Vigilię qd est: quia vigilie sūt a cau sis multis: 2 sūt enim ab angustia: ergo opozt vt ingre diat in remeōtatiōe vigiliaz: 2 similr etiaz in supfluitate solutiōis ventris. opozet etiam vt apud te ingrediat oīs euacuatiō supflua. 2 qui iam exercitat' est in ope medici ne exercitio vltimo: est p'uidēs in cognitiōe cuiusqz rep: que sūt in ea: declarat' est illius causa efficiens facie: cu ius dispositiō est bec dispositiō. **Modus aut significatiō num que significat eam difficilis est:** 2 ppter illud absti nuerit se mlti medicos a narratiōe eius p' mēdēs: qñus eaz scierit. **Nos aut narrauim'** ei totū in libris nostris quoz digna ē remeōtatiō de eo narratiōe quā qñ scue ris 2 videris infirmū in qñqz boza fuerit illud: possibile erit tibi vt iudices sup eaz qd possit facie ei' ad hāc dispo sitiōē: 2 p'prie si fueris sciens regimē quo vltus fuit ante**

egritudinē suā: 2 cōplexiōē eius: 2 plus illo mltū si iam fueris exp' pullus venat' ei' expimētō: 2 cōgneris qñta tem caliditatē se. **Ami'** exēpli est: vt ponas q' sit aliqis in firmoz cā infirmitatē: cuius sit labor pcedēs: 2 ieiunū: 2 angustie: 2 sit illud in boza effas: 2 cōplexiō aeris in ea calida 2 sicca: sit et vinctus sup corp' ei' p' naturā cholera 2 etas ei': etia etas inueniētis: caliditas febzis eius cū illo foute: 2 vinctus sup vīnā ei' cholera: 2 pulsus ei' signifi cet debilitatē virtutis. **Dico q' o3 vt scias q' egritudo infir mi ē egritudo in qua fimo noster est: 2 q' facies ei' sit cū dispositiōe: in qua significat sup mortē velocē: si nō p'ntat nutritiā fīm q' o3: 2 ponam' egrū aliū in quo nō inueniat aliqd eoz q' narrauim'** nō antecēdes in egritudine sua: neq in die p'mo: neq scādo: qñq in die trito fuerit eger videas facie eius: fīm q' narrauit nūc bippo. **dico q' o3 vt scias q' facies hui' infirmi facta est cū hac dispositiōe a qbus dā caus extrinsecis. qñ q' scieris illud tūc cogita in teipso qd sit id qd possibile sit p'pe illa cā an flux' vētris supflus us: an vigilie qd est: qñ nō est possibile vt fiat facies ieiunū: nātis cū hac disposiōe subito: pter q' cāe egritudinis faciat illud sic dixi: 2 sit infirm' in natura sua fīm q' narrauit. Et si tu iam vidisti infirmū in die q' est ante hāc diez: tūc im possibile ē vt delecti sit a testi ē de natura fluxū vt accidat ei sūt vētris supflus ex seipso. qd est: q' significat dēs q' si gnificat fluxū vētris fluxū mātēst. Et ego qdcm narraui eas in libro meo de crisi: 2 in libro meo de p'notificatiōe accepta ex pulsu. Qñq scieris illas significatiōes: pote ris boza qta videris infirmū in dicare q' acciderit ei vigi lie supflue. qd est: q' videbis oculos ei' exsiccatos: 2 non est possibile vt sint ita q' euacuatiōes: 2 videbis itez pal pebras ei' cū vicietate moueri cū disposiōe: qñ ipse sint tra cte ad inferiōra nō fice: sic palpebre eius qdēt suber. Et si tu etiā nō vidisti infirmū nisi in illa boza: 2 nō vidisti etiā ante illud: nō iste significatiōes accepte ex pulsu signifi cāt ē significatiōes qdā sup illud qd ante fuit. qd est: qdā si illud qd facit illud fuerit cā supfluitas fluxus vētris: tūc remāebit sup infirmū residū parū significatiōis cā fa ciētē illā euacuatiōē. Et si accideret ex vigilie: imaginat' tibi ex pulsu venaz: qñ sit corda cōmgiat cordata. In eo aut cū facies ei' cū hac disposiōe pp ieiunū: nō inueni a liq' hāz significatiōis: q' significat euacuatiōes: neqz q' si gnificat vigilias: 2 non sit p'notificatiō in eo nisi ex aliis. nā cā egritudinis ieiunū ē cū p'notificatiō significatiōis p'prie: nō ex p'notificatiōis signifiatiōis que sūt p'pe ieiunū: 2 plus illo mltū: qñ cōsideras p'curatōē p'pe caliditatē re solutē: 2 nō declarat' tibi q' disposiō febzis fit tibi: qñ si de clarat' tibi q' disposiō febzis fit bec disposiō: tunc scias q' bec nōnatiuitas faciei nō accidit nisi ab hac cā: nō a cā extrin seca. 2 o3 qdē vt plōges morā in tactu eius: 2 ponas ma nū tuā sup ipm torti: nō sup ipm locū qui tāgē tris: si sup locū qui ē supior: eo etiā. 2 cōsidera febze manu tuā cōside ratiōē vehemētē: an sit tacta tris: an iam resolutā etiaz cū illo ex subtilitatis corpis res q' sunt: sic scintille ignis pe netrātes in manū tuas quā tāgēs infirmū: 2 p'uenit puen tōē mātēst ad p'fundū ei'. **Sed ubi eaz q' ponit facie hac bēns eas cū hac disposiōe in qua significat mortē dispositiō est bec disposiō. Et narratio baz rep sic dixi est difficil.** verū tamē non sūt ex eis que nō narrat: aut ex eis quoz cō gnitiō est difficil ē qui iam domit' est: 2 exercuit se in il lo. Et mibi quidē mltiōes p'ites fuerit qui p'cessit inde cau ei' res istas: sed ipi ex additiōe facti sūt p'prie sup cognitionē rep: quas didicerūt ex editis libris in p'notifi catiōe. qd est: quia apud illū qui vidit 2 p'cessit 2 indica uit eas certificati est: q' eaz appbētiō est possibil': 2 non bēbat in illo qñ sit ei' officiū appbētiō illi' rei in pncipio**

uaz inter quodā pueroꝝ: quoz vnusquisq; alteri similis est vltima similitudine: nō est possibile distinguere ei qui non videt eos nisi semel. de suis aut nō est aliqd sup qd debeat illud. Per illud aut qd dicit de hoc nō intēdē nisi admonere iuuenes in hac scietia: ꝛ ppe qui ex eis nō vident infirmos: ꝛ indicant bñuissimōs res. qd est: quia nō est tibi possibile vt enūcies: qd nō accidit infirmo nisi an gustia tñ: imo poteris dicere qd vigilie accidit ei. ppter angustiaz. Et si fratres enīz nō sciūt qd filius regis fuerit Amāus: qui viderit cotuos: aut comices volantes: neq; qñ inuēit pulsū illi? qd adolecētis significare amorē: sic ei rerūt quidā. sed ipse nō significauit id nisi sicut ego significauit semel. qd est: quia boza qua posui manū meaz sup facie infirmi: accidit ei vt trāsiret ante eum mulier ex eis que erat in mādo sua: qre diuersificatus est pulsus eius statim: ꝛ corrupt? est. ordo eius. qñq; parū tēporis gran hūisset: ꝛ mulier recessisset quaz viderat: rediit pulsus eius ad illud qd erat per naturā. sup illud aut qd diuersificatur de pulsū fm hūc modū nō significat res vna cōis. Et est causa qre agitat anbelit? ꝛ pulsus infirmi. Discretio dō bñi? cause ex q agitat anbelit? ꝛ cognitio eius: oportet vt sit ex istis reb? quas audit infirm? aut quas videt. qd est: quia illud qd dicit corā infirmo: ꝛ facit accidere in pulsū eius diuersitate: nō est illud nisi. ppter agitacōes ex eis que audit. verū ego iam scripsi in illo libro. pꝛus sed est in pꝛonosticacōe. In hac aut boza oportet vt redeamus ad illud sup qd fit. Illud ergo in cuius via fuit est: qd possibile est qñ medic? enūciat mltas ex reb? que pterierant ex reb? que sunt ptes infirmo: vt miret de eo. f. qñ narrat bñuissimōs res: quaz pmissim? remēciatōes. f. vigilias: ꝛ lenitate nature: ꝛ famē. ꝛ fortasse difficilis fit enūciatio qd vna eaz singularis sit cā egritudinis: f. enūciatio qd illa sit vna ex vtiab? eaz: aut vna ex trib? pculdubio est possibile vt antecedit: qd enūciat de ea fm veritate: ꝛ illud qd ex est qd puocat illi: quia audit illud vt laudet ipm dicente: Qui enūciat illud per illud qd enūciat inde fm lenitaz interrogacōis: ꝛ est vt medic? dicat infirmo que est causa toanatilariis faciei sine an vigilie supflue: an icinnū fuerit cā. Multoties enī ei significat infirm? per ambas res simul: quare fit admiratio eius de medico plus: ꝛ fortasse significat vna eaz. ꝛ mirat de eo etiaz infirm? qñ dicit illud qd est. Voc est ergo qd significat bip po. per fmonē suū. Oportet enim vt tu ingras an vigila: uerit homo ille an leniscat? fuerit dēter ei? lenitate vt benēctian euenerit ei aliqd ex fame. Deinde dicit post il lud: Et si significauerit aliqd ex illis: oportet vt putet de eo: quia est minoris malicie: ꝛ illud ē necessarii qñ meo lenis est vt sit virt? infirmi cū dīspōe in qua nō cadat ab vna causaz extrinsecap. ꝛ malicia egritudinis etiaz est minor ꝛ faciliōr: qñ causa liqfactōis corpis supflue est vna eaz rez: ꝛ nō est fm egritudinē ꝛ maliciā eius. vep qñ sit possibile vt sit causa in illo causa extrinsecap ledēs corp? ꝛ febzis liqfactōis ipm est nece vt sit experientia illi: ꝛ donec sciat an facta sit facies cūz bac dīspōitōe. ppter has causas in die ꝛ nocte qd numerat: nam si facies sit facta in bac dīspōitōe ex aliq causaz extrinsecap tñ: sicut dixi re ductio eius ad dīspōitōe naturālē erit in die ꝛ nocte. ꝛ si facta est cum bac dīspōe. ppter cām in corpore: moraf fm dīspōitōe finaz illaz ꝛ addit maliciā eius. Bippo. ergo inueniē in eo qd dicit: In vtiab? rebuz: recte inuēisse. In quāam? ergo nūc de intēdōe fermōis bippo. f. Si ergo fuerit facies in pncipio egritudinis cūz bac dīspōitōe: ꝛ nō est tibi possibile adbuē vt significes cum illo per reliquas significacōes. qd est: quia necesse est ex fermōe ei istu vt sit vna oiaz rez: aut vt iste significacōes nō appa

reant in pncipio egritudinis: aut vt illud qd significat non sit certus. ꝛ ppter illud non est possibile vt iudicet ex eis sup res in qbus dubitat. Ego aut dico qd iste significacō nes non apparēt semꝝ: neq; si apparēt significat rem certam. Et ego qdem ostendā qd illud sit in expōitōe mea de eis: postq; posuero fermōe bippo. qui sequit bunc fermōnem.

12

Et si huiusmodi egritudo tridua nam fuerit qui pcecesserit labores non minus pccitaberis: ꝛ oia que sunt inquireda circa corpus pquirere debes ꝛ etiam circa oculos.

Quod si egritudo iā transierit tres dies ꝛ facies fuerit cūz bac dīspōitōe: tunc oportet ut inquiras de illis reb? qd pmissi tibi in qestōe de eis. ꝛ consideres reliquas significacōes in corpore ꝛ oculis.

Hoc nōmē. f. pncipiū egritudinis: significat initium egritudinis: cum non est latitudo aliqua: ꝛ significat tēp initium: qñ est latitudo aliqua: sed illa est parua: ꝛ significat cū istis quobus pmiū tempus egritudinis ex tēporibus post: qd est tēpus augmētū: ꝛ post augmētū status: ꝛ post statum declinatio. In fermōe igit bippo. Nuper si fuerit facies in pncipio egritudinis cum bac dīspōitōe: nō significauit qd boꝝ tēporum intellexerit. In fermōe aut suo nunc scilicet qd egritudo iam transierit tres dies: ꝛ fuerit facies cū bac dīspōitōe: significat significacōe manifesta: quia intellexit in fermōe suo pmissio per pncipiū egritudinis initium cui est latitudo. quod est: quia spaciū tēporis huius initij extēditur vsq; ad diem tertiū. Apud bunc ergo terminus pcecepit bippo. vt adderet ad significacōes quas dixit: significatio ex reliquis significacōibus in quibus dicit: Et non est tibi possibile adbuē vt significes cum illo per reliquas significacōes: ꝛ numerauit eas in fermōe suo: qui sequitur bunc fermōnem ꝛ dicit:

13

Et si lumen effugerit ꝛ nolentes qz lachrymas effuderint: atq; foras tanquaz in suffocato pminuerint: aut alter altero minor apparuerit: ꝛ alba corꝝ in sanguinea cōmutata fuerint ꝛ tanquam uene nigrozis uel pallozis intus in se fuerint: ꝛ lippitudinez babeant: ꝛ instabiles aut tremuli fuerint: aut extra nimis extiterint: aut intus multuz delituerint: ꝛ tota facies horribilis apparuerit: hec omnia periculosa ꝛ mortalia iudicabis.

Nam si oculi effugerint a lumine: ꝛ aut lachrymantes iolūtariē fuerint: aut fuerint torti: aut fuerit unus

coruꝝ minoꝝ altero: aut eorum alba ru
buerit: aut fuerint in eis uene fusce aut
nigre: ⁊ fuerit in eis lippiudo: aut fue
rint agitati: aut instabiles: aut tremuli
aut eminetes: aut profundi nalde: aut
fuerit color faciei totius mutatus: tūc
oportet ut putetur de istis significatio
nibus omnibus quia sunt significatio
nes male perniciose.

Re communis in omnibus istis acciditibꝫ que nar
rauit hippo. est: quia sunt extra naturā. Eoꝝ vō
diuersitas est in hoc qꝫ quedā eorꝫ dicuntur esse
cōtraria rebus naturalibꝫ valde: sicut dixit hippo. in eis
que pmissa sunt: ⁊ ppter illud dicit de eis: Quia oīa sūt
significatioēs male pñciosas in facie: in qua significat
sup res naturales. qđam eĩs eorꝫ sunt plus in illo: ⁊ qđ
dam eoꝝ minꝫ. ⁊ oportet ergo nūc vt inqꝫmꝫ cāsa qđ
accidit sꝫ sentetia hippo. Dico ergo qꝫ oculi fugiūta lu
mine. ppter debilitatē virtutis visibilis: ⁊ debilitas huiꝫ
virtutis fit in qđbusqꝫ hōis. ppter debilitatē instrumenti
eius: sicut illud qđ accidit in ophtalmia: ⁊ forsan debili
tas ppter qꝫ emenat in instrumentis nocumētū horribile
⁊ qđ est debilitas eius. ppter hanc cāsa est illud significa
tio qꝫ est mortalis: ⁊ similia etiā qđ lachrymans: nāz si fue
rit ille lachryme ppter ophtalmia que accidit in eis: aut
ppter materiā que descendit ad eos ⁊ capite: tūc illud erit
fm videretū cursus naturalis: ⁊ nō significabit mortem.
pauldubio. sed si fuerit. ppter debilitatē virtutis: signifi
cabunt mortē ⁊ pñciosā. Tortuositas vō oculoꝝ accidit in
eis a spāmo lacrimo: mouētū eos: qđ fuerit bec causa
in lacertis mouētū oculos tūc: nō significabit illud rem
mali: ⁊ qđ fuerit. ppter cām hoc horꝫ neurop que veniūt ad
oculos ⁊ ad cerebrū: tūc illud erit significatio pñciosā in vl
timo. qđ est: qꝫ lacerti ppingui cerebꝫ vebemētus sen
tiūt egritudine accidētē in eo: ⁊ ante oēs lacertos. For
tasse enīz accidit bec causa in lacertis oculoꝝ: quos dixit
hippo. in hoc sermōe: ⁊ fortasse accidit in lacertis rēpoꝝi
in qđbus locutus fuit hippo. in libro iūcturaz. Et dimi
nitio vilius oculoꝝ ab altero cū diuersitate cursus natura
lis est accidēs pñciosus: qđ est: quia significat mortē viri
tutis regētis oculos. Rubificatō autē alborꝫ ipor: sicut illa
que accidit in ophtalmia: ⁊ ebrius significat repletioē: ce
rebꝫ ⁊ meatu eius: ⁊ mīotioēs apostema calidus: qđ ac
cidit in istis mēbris. qđ est: quia cūfuso sanguinis ad ve
nas que sunt in oculis: ppter quā vident alba capꝫ rubea: ⁊
est pñcticulus omēs partē oculi: qđ notat cornea: non fir
nisi ab istis duabꝫ causis. Crepletōē cerebꝫ: aut ab aposte
mata calido. Et ego qđam iam osidi in libro meo de ana
tomia qꝫ iste pñcticulus ligat omēs alios pñcticulos qui
sunt in oculo: ⁊ ostēdit itēz qꝫ extremas alimach. Interui
obici aduēit huiꝫ loco ab oculo: cū eo qđ ē in eo vēnis.
Et iam ostēdit hippo. ostēdēs manifestā quid intellexit
per sermōē suū. Aut rubent alba capꝫ: illas venas in eis
que scripserit post illud: nās ipse dixit: Aut si fuerint in eis
vene fusce: aut nigre: ⁊ hoc qđam accidēs. pauldubio est
pñciosus: qđ est: quia vene que sunt in oculis apparēt ru
bea: aut ppter repletioē sicut dixit: aut ppter apostema
calidū in cerebro. Sed fuscesitas ⁊ nigredo accidit in ocu
lis qđ infirigidatur: ⁊ non infirigidat nisi qđ accidit eis
mors: ⁊ ppter illud isti colores semp significāt pñciosā.
Lippiudo autē accidit sicut iam cūfusi p cām in instris

que sunt in oculis: sicut illud qđ accidit in ophtalmia: ⁊
in egritudine: aliis ex egritudine: oculi: ⁊ nō significat
illud timorē. ⁊ accidit etiā illud pp debilitatē virtutis na
turalis regētis: qđ nō pōt digerē cibū qui venit ad oculū
qđ est: qꝫ nos ostēdimꝫ qꝫ lippiudo ē supfluitas cibicū:
digestio si rectificat. vep necesse est ne sit possibile in egritu
dinibꝫ ophtalmie vt rectificat oculo cibū qđ vēit ad ocu
lū: pp mīotudinē hūiditatis effulse ad oculos cōtrario cor
sus nālis: ⁊ pp egritudine accētes in infuso oculi. veritū
qđ est mutatio nutrimentū ⁊ pñcio ē manifestā: signifi
catio illi est submersio oculoꝝ: ⁊ tūc iam destruit oīa vt sit
cā in hꝫ ut accidat lippiudo mīotudinē hūiditatis: ⁊ fmo
et vt sit cū illo debilitas virtutis tūc. ⁊ nō sit illa debilitas par
ua: imo mīta valde: ita vt nō sit possibile vīti cibū digerē
re: qđ pūit ad oculū fm vebemētā paritatis eiꝫ. Ocu
li autē agitati sūt quorꝫ morꝫ ē sp. significat autē aut mania
aut tremorē lacertoꝝ oculos mouētū. ⁊ ista oīa accētia
sunt qđ accidit in hūmōfmo egritudine: in qđ est pñcio
significat pñciosā. qđ ē qđ mania qđ est euerꝫ eius pp pūa
uatoꝝ hūiditatis est mala valde. Tremor etiā accidit pp
siccitatē humoꝝ: qđ hūit mīudificatioēz oīoꝫ hippo. qđ ē
vitupauit oculos eminetes ⁊ submersos valde perunt oculi
eminetia qđqꝫ fit in pñcio egritudinis: ⁊ ppe in eo qđ vō
mir pp cibū mīū quē assumptū: aut vīni mīū qđ bibit.
Pñciosatō vō valde si accidit in pñcio egritudinis. ⁊ pp
illū hūit dixit hippo. aliqđ hoc duorꝫ in pñcio fmois hūi
qđ dixit nāzqꝫ acuti ⁊ oculos submersos: ⁊ si dimittit oīē
oculos eminetes: in fmois suo pñcio: nisi qđ ipi si vidēt cū
hac oīspōe in facie signatē mortē. qđ ē qđ ipossibile ē vt
sint eminetes oculi si ⁊ submersi. valde vō submersi ppe
termittit oīē: qđ illū nō accidit in oculis in pñcio. Et vō
hippo. quidā existimat in hꝫ vt eminetia oculoꝝ qđ fit
hūi ei in illo qꝫ pñcios fit fmois hūi. qđ est: qđqꝫ ancessit
⁊ locutꝫ ē in facie significat mortē qꝫ nāzqꝫ fit acutꝫ
⁊ oculi submersi: voluit vt rediz ⁊ discerneret illū: nūera
aut illū cū significatōē qđ appē post dē tertū. oēndē p
parat in fmois suo: Aut fuerint eminetes. Et ego exponā
qđ videt ē illū qđ intēdit in hꝫ fmois suo: post qđ posuer
ro totū fmois eiꝫ fm hūc ordinē. s. Si egritudine trāsierit
tres dies: ⁊ fuerit facies cū hac oīspōe: tūc opꝫ vt qđas de
rebꝫ qđ pñcios tibi in qđe de eis. ⁊ cōsidera reliqꝫ signifi
cātes in toto corpꝫ ⁊ in oculis. ⁊ significatōes qđ apparēt in
oculꝫ sunt vt fugiāt a lumine: aut lachrymans: aut toꝝqānt
aut minores vñꝫ ab alio: aut videat alba capꝫ rubea: aut
sūt in eis vene nigre ⁊ fusce: aut appeat in eis lippiudo:
aut agitat: aut sint eminetes: aut submersi valde: aut co
lor faciei tonꝫ cū illo ē fit mutāt. Nte nāz significatō
nes oēs sūt male ⁊ pñciosas: ⁊ si vidi illū nisi i facie qđ vñ
ximꝫ. Scias qꝫ est significatio magna sup mortē. fm qđ
hāc intētiōēz vt mibi qđ hippo. nūerant cū significatōibꝫ
qđs possibile ē appere in facie significatē mortē eminetia
oculoꝝ: qđs ipossibile sit vt accidat illū in ea: qđ hippo.
nō intēdit distiguē accētia qđ accidit in facie significatē
mortē tūc: s. distiguē it significatōes significatē pñciosā:
qđ appēt in facie. ⁊ pp illū dico qꝫ qđs sit ipossibile vt ac
cidat i facie significatē mortē aliqđ hōis accētiū qđ dixit: ⁊
nō illū nūmo plūma eoꝝ. nō ē fmo hippo. Sicut ē: qđ
intēdē eiꝫ ē vt loqꝫ in oībꝫ significatōibꝫ mal. Et tū qđez
recte poteo scire qꝫ ipse recte inuēit: sic dixit in fmois suo. s.
Et si ē tibi possibile adire ut significēs cū illo pñciosā sū
significatōes sꝫ hūc modit: vñquodqꝫ hōis accētiū qđ
xit sit vñ: aut si appeat i pñꝫ egritudinis: aut si appēt nō
gnificēt pauldubio pñciosā: nāz in vñ cōsidera vñquodqꝫ
hōis p se inuēies hūc fmois in fine certitudis. Unde ē qđ
accidit mīotioēs vt fugiāt oculi a lumine in pñꝫ egritudis

propter multitudinem vini: et etiam propter ebrietatem vomitus
et similiter etiam quicquid accidit de lachrymatur et torquatur
tur: emineat aut rubeat vane que sunt in eis: sed muta
tio venarum que fit in eis ad fuscitatem vel ad nigredinem:
non accidit eis in principio egritudinis: neque submergunt
oculi in principio. Submergunt ebrietas: neque accidit in
eis lipitudines: sed sunt necessarii ad minus tres dies aut
quattuor.

Oportet etiam videre quid de oculis
in somno uideatur. si enim sola alba
uideatur subclusis palpebris: nec solu
tio aut per se aut per catartici precesse
rit: neque ex consuetudine hoc euenerit:
mortis signa timebis.

Oportet autem ut consideres illud
quod apparz de interioribus ocu
lorum in hora somni: nam si apparet aliqd
ex albis eorum palpebris subclusis: de in
de non fuerit illud a solutione: aut potius
medicinis: et non fuerit in eo de consue
tutine eius ut dormiat eius oculi cum illa
dispositione: tunc illud est significatio
perniciosa ualde.

Item exposuit bippo. sermonem suum. qd apparet
de interioribus oculis in hora somni in sermone
suo. Si apparet aliqd ex albis eorum palpebris sub
clusis. et addit in certitudine huius sermonis
um scilicet: deinde non fit illud a solutione: aut potius
medicinis solutione. Et oportet quidem etiam ut nos ad illud ad
damus: aut similiter a causa alia: cuius virtus fit bec vir
tus. Et ego quidem sum aggregans intentionem huius sermo
nis in summa una. Dico ergo qd hoc accidens accidit a debi
litate virtutis mouetis palpebras: et est interficiens si non
fuerit euentus eius a quibusda causis extrinsecis: sed in
digenit cause extrinsece in faciendo venire hoc accidens ut
consecute sint de ebrietas virtutis sue ut pfermat virtu
tem et mollificat eam: sicut solutio vel diaria: et potius me
dicinis solutione: et tedium: et angustia ebrietas: et vigilie: et
priuatio cibi: et pcessio sanguinis supflui: et relique euacua
tiones practicas quantatem equelem. Sup illud aut qd
paulo ante dixi: qd bippo. interio est ut numeret oes egrit
tudines periculosas: exceptis illis que in facie apparet tan
tum: significauit cum expositione in hoc sermone: ubi dixit:
Deinde non fuerit illud a solutione: aut a potius medicinis
solutione. qd est: quia antecessit et exceptit in sermone suo
in facie significat mortem: ubi dixit: Aut lenitur veter et
lenitatur ebrietas. Sermo eius lenit veter eius: cois
est solutio et fluxus veteris: qui fit a medicinis solutione po
tius. veritatem in hoc sermone qui incipit inceptio secunda
qd determinat accedendum predicatum addidit vnicuique
exceptione: que oportet ut excipiat in eo: ergo necessario
facit illud.

Et si palpebre inuerse fuerint: aut
liuide siue labra similiter fuerint
liuida: aut nares distorte: his signis si
ue solis: siue cum predictis mortem pxi

mam iudicabis.

Et si palpebre inuerse fuerint: aut
fuscæ: aut liuide: aut fuerint labia
et nares cum illa dispositione cum quibus
dam illorum signorum reliquorum: tunc oportet
ut scias qd infirmus est ppique mortis.

In pluribus quidem scripturis fm hoc inuenitur
inceptio huius sermonis scripta: et inuenitur etiam
in quibusda eorum loco interiaz spasmate. et illud
quod significat bec dictio. f. spasmate est contractio: sicut
quod accidit membris illis quibus aduenit frigus: et illud
quidem accidens significat mortem membrorum: aut frigus iporum
et similiter etiam liuiditas. Inuersione aut palpebrarum signi
ficat spasmum: aut mollitiem vnius duorum lacertorum qd coopi
unt oculos: et ambe ille egritudines interficiunt infirmum:
qm reliqua signa significat simile illi. Et significauit sup
hoc bippo. in sermone suo cum quibusda illorum signorum
que dicit qd non sufficit soli in significatione sup mortem. 16

Bonum est egrum inuenire iacentem
in latere dextro aut sinistro: et ma
nus et pedes et crurice non ut in spasmato
distensa: et totum corpus in sua positio
ne flexibile et mitem rigidum: que habitudo
sanis est familiaris et amica: et iacere in
modum sani est melius.

Et oportet ut inueniat medicus in fir
mum iacentem sup unum latere suorum
scilicet dextrum uel sinistram: et manum eius
et pedes et crurice flexibiles parum: et cor
pus eius totum in sua pparatio humi
dum: quoniam plures sani non iacent in
somno nisi cum hac dispositione. et lauda
bilior quidem decubitus est qui sanorum
decubitus est similis magis.

Sermo iste est significatio qd bippo. determinauit
in isto suo sermone: in cuius via sumus signa per
iculosas. qd est: quia tu inuenis eum in hoc sermone
narrare signa que apparet in toto corpore: et non inceptit
in illo inceptio secunda: sed continuit illud cum eo qd
precessit de sermone suo. qd est: quia precessit: dixit in ser
mone suo In facie: significat mortem: quia oportet ut con
sideres reliquas significaciones in corpore toto: et in oculis:
Et numerauit post illas reliquas significaciones in corpo
re vnam cum vestigio alterius. Sermo autem eius iste: Et oportet
ut inueniat medicus infirmum in hora qua ingreditur sup
eum iacentem sup vnum duorum laterum eius: non sup dorsum
ipsius: sicut qui habet mollitiem: non fit nisi significatio lau
dabilis: qui significat ebrietas virtutis retinens corpus
et figetis ipsum cum lacertis: sicut significatio sup debilitatem
virtutis huius est vna non inueniat infirmo esse possi
bile iacere sup vnum latere suorum. Et bippo. quidem inuenit
in sermone suo illo rem eodem in eo. f. sermo eius: Quoni
am plures sani non iacent in somno nisi cum hac dispositio. et ma
nifestum est qd oportet ut inueniat infirmum medicus iacentem
fm hunc modum in hora in qua ingreditur sup eum.
oportet etiam ut intelligas illud ab eo agens non dixerit illud.

quod est: quia non absoluit sermonem suum: et dicit: Et oportet ut inueniat infirmum iacentem super vultu suorum: sed addidit ad illud remotionem medici. Deinde dicit post illud: Et oportet ut sint manus et pedes et cernui duplicata pars. De consuetudine namque plurium sanorum est ut iaceant in sono cum bacis. Quod dicitur in p[ro]phetia dicitur p[ro]phetia suum sci licet: Plures sani re alia qua in p[ro]phetia dicitur sit iuuamini: cōseruatoe cui? indiges ip[s]i: quibus dimittit remotionem ei? in alia bonorum: et est: quod in ei? venis cui eo est p[ro]p[ri]us vni cuius infirmorum: sine alio. Non ergo vni ponas considerationem tuam ad id eodem. quod est: quod non ergo vides infirmum iacentem in sono: sic de consuetudine plurium sanorum est: ut laudes decubitu ei? et quod tu vides decubitu ei? diuersi ab illo: non ergo vni vituperas ip[s]os: quibus sit significatio mala: iuno inire et cōsidera an de consuetudine infirmi cūcurrerit ut iaceat in sono cui illa figura: nam si fuerit ita non erit significatio vituperabilis. Sermonem vero suum. Scopus? ei? totum in p[re]paratione sua b[e]n[e]dictio possit p[ro]p[ri]o corp[or]is ext[er]ius fieri. quod est: quod man? et pedes ergo vni duplicabiles pars: et totum? corpus etiam ergo vni sit decubitus? f[er]m h[uius] modum. Et sit figura eius loquens qua ab ext[er]ius imitatur. Figure autem decubitus? in alio est equitate sit in quod? est totum corp[or]is? restum in vltio testis: et ille in quod? man? et pedes? et os dicitur: cui? pars sit p[ro]p[ri]a dicitur: sit duplicata in fine duplicatio. Et figure quidem decubitus? transiit equitatem accendit: quod reditur n[er]ui testis videretur: sicut ostendit in libro meo de morbo? lacerat. Media autem inter bacis figuras egressas ab equitate non est ext[er]ia penitus: et p[ro]pter illud notatur eam bipedo. b[e]n[e]dictio: quod de aptitudine corp[or]is: b[e]n[e]dictio non est et ext[er]na. 17

Quia non est signum laudabile egrum supino corpore iacere brachijs rigidis et pedibus.

Iacere autem infirmum super cervice suam cum testis manuum suarum et pedum suorum: et collum suum: et miore laudis quod illud sit decubitus? non p[er] se laudat: et p[ro] illud non ergo vni dicitur quod est miore laudis. quod eis oio laudabile non est: non est neque vni dicitur: quod est miore laudis.

Et bipedo quidem significat quod iste decubitus? non est laudabilis oio in f[er]mo d[e] sed b[e]n[e]dictio f[er]mo: et est f[er]mo ei? si emigrauerit et descendit in lecto suo vltus pedes suos: tunc illud est octeri? quod est: quod sermo in hoc decubitu quod est deterior: significat quod decubitus? quod est ante est malus. Et mihi quod vides quod iste spes decubitus? sit medie inter laudabile et vituperabile: quod vltus eaz non est magna: neque in significanda sanitate: neque in significanda morte: sed aut sunt medie inter istas spes decubitus? aut declinat ad vnam vnam extremitatem declinat: parua: ita ut sit possibile ei quod loquens in eis sermone non ex[er]sit: ut cōparet eas cum vna? extremitatibus suis: sicut fecit bipedo. in hoc loco in sermone suo. f[er]mo? ite decubitus? est miore laudis quod decubitus? p[er] se? et decubitus qui sedet ei est deterior eo. Et ergo vni sit suas quod dicitur et est quod ergo vni dicitur non sit decubitus? infirmum super collum suum currens in consuetudine ei? nam si fuerit res ita: et infirmum non respexit medicum ingreditur super eum: tunc non erit rectum ut est? met? quod ille dicitur? sit met? inter laudabile et vituperabile sed quod tunc ut ip[s]um numerus in ip[s]o? decubitus? laudabilis. et si non fuerit de consuetudine infirmi decubire f[er]m h[uius] figura: et fuerit bonos medicum qui ingreditur super eum vbi metis veracitudo ex eo: tunc non est significatio laudabilis: et plus illo si infirmum? natura fuerit veracitudo: et p[ro]p[ri]o ergo vni dicitur in hoc decubitu: quod est media? inter laudabile et vituperabile in seipso. eius autem postremum declinat ad duas extremitates f[er]m natura infirmi. 18

si repente se a capite lecti ad pedes factauerit: malus non esse dubitabis.

Quod si euigilauerit: et precipitauerit se a loco suo versus pedes suos: illud est deterius.

Ecce decubitus? super lat[er]em? sequitur aliquam operationem similis etiam decubitus? super collum: sicut iacet oēs. et p[ro]p[ri]o illud quod p[ro]p[ri]a cadat super lat[er]em suum: cōvertit? p[ro]p[ri]o dubio aut super faciem suam: aut super collum. et similiter si figuratur ip[s]i figura in qua redit ad superiorem: cadit et descendit versus pedes: et precipitatur. Necesse igitur dicitur bipedo. in hac significatio quia est mala. quod est: quod significat mortem virtutis: que tolerat corpus. 19

Et si pedes nudos: et tepidos inuenieris: et inordinate cum labore ceruicem atque pedes factauerit: pessimum est: et angustie signum.

Quod si inuenias eum illo: et pedes eius sint discolorati: et non sint calidi valde: et iactat pedes suos et ceruicem suam cum dispositio diuersitatis et agitationis: tunc illud malum est. p[ro]pterea: quia significat angustiam.

Quam rectius est illud quod declinavit bipedo. sermone suum in additioe sua. f[er]mo? non sunt calidi valde. quod est: quod infirmum? cogit in febribus? acutis valde discolorare pedes suos: quod accenditur cui accendit reliquos membra. Quia ergo non est dispositio febribus: hoc dispositio: et inuenis infirmum detegere pedes suos: tunc illud est significatio super molestationem infirmi: et quod habet angustiam. et si inuenis eum figurare man? suas cum cervice sua et pedibus suis: sed et dicitur bipedo. in eis que p[ro]missa sunt. et vides ista media p[re]dicta cum discoloratione et diuersitate: tunc scim? quod illud est significatio mala. quod est: quod significat angustiam: sicut dicitur bipedo. Et hoc nomen angustia scilicet significat quod infirmum? cui oib[us] suis figuris ledit? quod decubitus? et p[ro]mutat semper de figura ad figuram. Et qui inuenis infirmum iacentem: sicut dicitur: videris eum mutare semper figuram in qua iacet: et man? eius et pedes ipsius iactant cum dispositione diuersitatis et agitationis: et situs ceruicis eius super puluinar inaequus: tunc scias quod habet angustiam: aut p[ro]pterea quam inuenis in ore stomachi: aut p[ro]pterea debilitate virtutis sue. Postquam autem cognoueris etiam in illo voluntatem infirmi: considera ne sit ex molibus per naturam: qui terreretur ex omni causa accidit eis: quibus sit parua valde et debilis. 20

Et si eger iacuerit delecta ceruice et aperto ore.

Et ex significatiōibus mortis est quod dormiat infirmus ore aperto ipsius semper.

Quod dormiat infirmus ore aperto suo: quod non accidit illi ab extrinseca causa: et ex solitudine: aut medicum solutina: aut re alia cui? sit h[uius] testis: tunc illud

est ex debilitate utriusque mouetur lacertos qui agunt os: et claudunt ipsum sicut uici ante in lacertis qui mouet palpebras. Lertior quidem scripturarum quibus scribit iste sermo est hoc scriptura: et in hoc inuenimus cum scriptum in quibusdam scripturis antiquis: et inuenimus eum scriptum in diuersa tem eius quod scripsimus eum: sicut illud quod inuenitur scriptum in descriptione dialcozidis: in hunc modum: Et ex significationibus malignis vel prauis est: ut sit infirmus: ore aperito: et ut dormiat semper. In hoc autem sermone sunt due significationes: quare una est oris apertio: altera assiduitas soni. At hippo. quidam iam ostendit in hac significatione secunda: quia est mala: quia non sit os cum ea dispositione apertum in libro aphorismorum: ubi dicit: Sonus et vigilie quoniam quodque horum praesentat eandem: tunc illud est malum. et melius quidem est ut silus contentus per illud quod non uerit narrando os apertum nisi cum sono. nos enim non inuenimus illud accidere semel plurimum nisi apud sonum. et si inuenieris iterum apertum os suum propter sonum: tunc scias quod illa significatio super mala uisum magna est. 21

Etflecta cernice pedibusque tortis.

Et ut pedes eius ipso iacente super cernice suam sint duplicati duplicatione uehementi et rectori.

Inuenit in quibusdam scripturis loco duplicati duplicatione uehementi: separati separatim uehementi. Et iste quidem decubitus est malus: quod significat punctione rationis infirmi. quod est: quia tu non inuenis aliquem cuius consuetudo cucurrit ut iaceat in sono cum bacis gura. et si tu scripseris hunc sermonem semel quod scripsimus eum saltem duplicati duplicatione uehementi: tunc illud ite: est decubitus malus: quoniam est extraneus: quoniam forsitan non inuenitur aliquis horum hoc efficere. 22

At si super uentrez preter solitum iacuerit: malum est et alienationes significat: siue dolorem uentris.

Sonus autem infirmi super uentrem suum preter quod iam curreret consuetudine eius in sanitate ipsius ut dormirer super uentre suum: tunc illud est significatio mala. quod est: quia significat punctione rationis: aut dolorem in partibus uentris.

Inuenimus autem hippo. fecisse remotiones in omnibus istis sermonibus semper cum discretione: cum quod oportet discernere eos ut distinguit per illud inter illud in quo currit consuetudo infirmi: et inter illud quod non currit eius consuetudo. quod est: quia dormire super uentre preter quod cucurrit consuetudo cum eo significat aut punctione rationis: sicut decubitus qui est ante istum: aut dolorem qui est in partibus uentris. quod est: quia tu inuenis multos ex eis qui habent dolorem in ventre suo eligere apud sonum hanc figuram. 23

Et si in augmento egritudinis repente surgat steterit: malum in omni acuta egritudine: et pessimum est in plethymonia.

Et infirmi saltem ad sedendum in hora status egritudinis sue est malus ualde in omnibus egritudinibus acutis: et

deterior est qui fit in peripneumonia.

Qui habet plethymonia: sentit in pectore suo et in pulmone suo constrictionem uehementem quod dormit super cernice suam: et quod sedet anhelans. eius est melior: quod est: quia partes pectoris que sunt in anteriori parte eius cadit super dorsum qui dormit super cernice: quare accidit inde ut stringat pulmone: ergo non ingredit ad ipsum ex aere quoniam: quia fiat sufficitia in emetione cordis. In reliquis autem egritudinibus lesio infirmi est mala in hora ista: ergo oportet ut consideres illud in consideratione uehementi. Hippo. enim uo exceptit in sermone suo: significatio mala ualde in uariis: quod est: quia egritudo facit accidere in hac hora. propter quietem et tranquillitatem propter uehementiam sui laboris. et si intendit aliquid mouere ipsum in hac ratione scilicet inde: et sit super eum prauus. Qui ergo accidit contrarius illius ita ut infirmus saltem ad sedendum in hora status egritudinis sue: tunc oportet ut scias quod illud est significatio mala super difficultatem anhelitus eius: aut super angustiam aut super permissionem rationis. 24

Rendere dentibus in febribus propter solitum: neque a puero: mortem uel maniam significat. quod si frendeat cum insania: mors sequitur ueniens.

Tridor autem dentium in febre eius: cui non fuerit consuetudo illa a puercia sua: est significatio manie et mortis. Oportet ergo ut antecessas: et iudices illud: quod timeat super infirmum de utrisque rebus simul. Nam si facit illud quod facit inde iaz ratione eius punctione: tunc illud significat quod eius punctiones iam appropinquat.

Etridor dentium accidit quando mouetur lacertis: qui sunt in repositibus et madidulis motu spasmi. Et hominibus enim accidit illud propter causam que accidit in lacertis: tunc aut in principio generationis corporis: aut in fine eius propter aliquam causam. et ex eis est qui accidit illud: qui originem ventos accidit nocumtus: et qui possibile est accidere neruis qui ex eo oriuntur spasmus. Et oportet quidem ut scias quod in creatione cuiusque membrorum in unoquoque corporis est propter eas que est propter et si aliquid: et iaz narraui illud in libris alijs sermo amplo ultimo. In hoc autem libro sufficit mihi ut enunciem illud cum summa uia: et rogo geres ut hanc summam seruaret memorie commendat in omnibus horis: et non mirentur ex hoc si euenit originem neruorum nocumtus in horis diuersis in corporibus multis: ut accidit inde tremor et spasmus in diuersis lacertis: nam sicut uides compositionem quorundam corporum compositionem bonam: et quorundam corporum compositiones mala ab initio generationis eorum: ita ut quaedam corpora sint velociter cursum: et sit per quaedam corpora sit erectio difficilis. et similiter inueniunt ea diuersificari in debilitate et fortitudine in reliquis membris similiter etiam inueniunt ad quorundam hominum pedes propter rare nocumtus et quilibet causa. et quibusdam corpora accidit illud in uoluntate manu: et quibusdam in octo: aut in capite: aut in alio quo membrorum reliquorum semel compositiones cuiusque corporis a principio sue generationis. Non est ergo mirum si sint lacerti mouentes oculum debiles in quibusdam corporibus: et in quibusdam eorum lacerti mouentes mandibulas: ita ut accidat per illud istis ut strideant dentes

corp in boz omibz et qualibet parua cā: q̄ accidit eis: et accidit illis vt moueat octos suos motu freqnt. quod est: q̄ stridor ventū p̄ naturā est cōsiliū causē q̄ accidit in oculo et lacertū suis a p̄ncipio creature: qm̄ nō ē possibile bñtū hāc cām vt figat actu octū: s̄ mouet sp̄ motu nemulo. Sp̄alm? aut accidet in lacertū mādibulaz in febre pp̄ nocumētū q̄ ingreditur sup̄ cerebz et illis cāc q̄ accidit in lacertū oculū: q̄ dicitur bippo. in eis q̄ sūt pmissa: q̄ octi sūt in ea agitati. q̄ est: q̄ receptio nocumētū accitū in cerebro p̄pat in quōdā corpibz ad lacertos mēi et tūmpoz: et ad lacertos q̄ sūt in mādibul. Necio igit dicitur bippo. q̄ b̄ accitū significat manā et mortē: et sermo eius mania ē cōlis sermōi suo: ac si diceret: ratiōis vebemens p̄mixtio. In significatōe aut mortis cā est nocumētū in grediēs sup̄ cerebz: verūtamē ex eo de quo dicit ē sermo ei? q̄ b̄ accitū significat manā: deinde sermo ei? post illud. si faceret illud q̄ facit inde rōe ei? iam p̄mixta: tūc illud significat q̄ eius mors p̄p̄nq̄ iam. Manifestū est igit q̄ si stridor ventū significat manā: nō solū tūc nō est possibile vt dēcat qm̄ accidit mania: imo oportet vt vebemēs fiat et foris: et b̄ est q̄ mibi videtur: q̄ est interio hui? sermōis: quē dicitur bippo. q̄ stridor ventū accidet in eo: de cui? auertudie nō est a p̄ncipio sui esse significatio manie: q̄ accidit in eis que sūt post. et si inuēis cū infirmo vno accitū siml. s̄ mania: et stridor ventū: tunc scias q̄ ei mors ap̄p̄nq̄ valde. Per sermonē igit suū primū nō voluit nisi qm̄ tu vides infirmū dētes stridere: p̄ter q̄ ei? ratio sit itz p̄mixta: tūc scias scia absoluta q̄ illud est significatio manie et mortis. Per sermonē suū secūdū vō luit hāc intēdēs quā dicit. Quī vides infirmū p̄mixte rōis dētes stridere: tūc scias q̄ ei? mors itz ap̄p̄nq̄ valde: et illud significat sermo ei? s̄ illud significat valde q̄ est: q̄ ei? mors iam ap̄p̄nq̄: qm̄ ipse enūciat in sermōe suo in p̄ncipio vel sermo q̄ illud accitū significat mortē: et addidit cū illo sermōe valde et dicit illud significatio q̄ ei? mors itz ap̄p̄nq̄: volēs q̄ n̄ tardat: s̄ festinat valde. 25

E aut carbūcū? siue p̄cesserit: siue egritudinē sup̄uenerit: opus est attēdere. s̄ si exsiccat? fuerit: et colorē viridē vel citrinū nō lūidū p̄tulerit: mortēz dicit proximam.

E t qm̄ fuerit in corpore infirmū ulcus: aut antecēdēs egritudinē suā aut euēiēs in boza egritudinis sue: tūc oportet ut cōsideres ipm̄. q̄ est: q̄a qm̄ infirmū esse p̄uertit ad p̄niciē: tūc ulcus illud sit ante mortē eius siccū: aut cum lūiditate: siue viriditate.

E t scias at vlcē? erit pp̄ vebilitatē vtrū q̄ corp nutrit. color vō ei? nō est vir? in hoib? cib? s̄ v̄ uerificat s̄ diuerfitatē corpōz in būoz: quorū vnuquodq̄ vinct in eis: et sim q̄ritatē nocuit accitū in vnoquoq̄ eorū. q̄ ē: q̄ vinctō in corpore qm̄ est būoz q̄ est ei genere cholē: ē color citrin? et qm̄ vinctō est būoz melacholic? aut est color viridis: aut lūidus. s̄ sermo ei? in b̄ loco viriditē: nō ē color citrin? s̄ color q̄ intelligit ex hoc motu. dicitur. in eis q̄ p̄missa sūt q̄ color viridis qm̄ dicit de citrinō: qm̄ dicit de colore iunior vel iunior.

colore beruginoso. et pp̄ illud noiant qdā colorē fulfur colorē viridē. Nocumētū vō accidet in corpore qm̄ est manū facit enīre calore lūidū: qm̄ b̄ color ē. p̄p̄nq̄? color nigro. et qm̄ est paruit: facit accitē colorē citrinū: aut viridē. et pp̄ illud scripserūt qdā alij būc sermōes sui būc s̄litudinē: nā vlcus illud sit ante mortē ei? siccū cū citrinū nīre. et scripserūt ipm̄ qdā alij sermōe modū: nā vlcē? sit ante eius mortem siccum cum viriditate. 26

Manū nobilitas signa sic p̄nota. **M**ois: in febre acuta: in p̄plemonia et in p̄brenesi nō uera: et in capitis dolore: si manus ad faciē tulerit tanquā qm̄ bet positurus: uel qm̄ collectur? aliquid hac illac quiescit: uel de uestibus qm̄ pilos euulserit: uel qm̄ festucas de pariete decerpserit: pessimū est et mortale.

Desse autē motus manū hoc est qd̄ te scire oportet q̄ ipse in febrib? acutis et periplemonia et in p̄brenesi et in dolore capitis qm̄ sunt mote uersis faciē: quasi uenēt cū eis aliquid: aut colligat furculos: aut euellat cū eis de panis nillos: aut auferat cū eis de pariete aliquid: tunc totum illud est malum et mortale.

Mortis manū. s̄ ex opatio quā in b̄ sermōe dicit: accidit ex imaginatiōe sili ei qd̄ imaginat ille in cui? octis aqua cōgregat: et estimat q̄ res q̄ videret inter būiditatē grandinē et tunicā comeaz: q̄ coepit pupillā sūt defozis: qm̄ cōfluunt in boza sanitatis sue viderē res in aere corā ocul? suis. sile etiā būc inuēim? bis accidere: quos dicit bippo. in fe. acutis: et periplemonia: et in p̄brenesi: et dolore capitis. q̄ est: q̄ estimat ipm̄ videre res defozis: et ipse nō sunt nisi intra octos ipoz. Jam enī ostēdim? q̄ lūmē visibile lucidū est s̄cē būmiditati subtili clare simili valde albugini oui: qua fit inuagētū in custodia oculi a nocumētis: q̄ accidit in eo p̄ se. et quia hoc lūmen visibile penetrat ex pupilla oculi etiā ad aerē extrinsecū: cū quo cōtinuat lūmē visibile in hac būiditate. Et ostēdi etiā in sermōe meo de visu q̄ aer lucidus cum quo cōtinuat: hoc lūmē visibile stat loco instrumētū naturalē cui? vltus est s̄lis vtrū nerui in corpore: et illud ē in tractatu meo. s̄ libi mei de demonstratiōe: et in tractatu. cū libi nostri in sententiis et sumis bippo. et Platonis. Et sui locut? in illo etiā sermonē longū in tractatu. et libi mei de iustitio mēbzo. et sicut sensus cerebz quo sentit oloz accitū in dignis vbi ḡra fit mediatiōe nerui inter ea: sic etiā est? sensus quo sentit res visibiles: q̄ sūt defozis vel extra: sit aere mediātis: qm̄ est longitudo illaz rep̄ ab eo longitudo cōlis. Aqua q̄ est aggregat in octo stat in hac būiditate effusa iter hac būiditatē grandinē et inter pupillā de q̄ dicit: q̄ siml? est albugini oui. Rep̄ at pp̄ q̄ imaginantur pluribus eorū quibus accidit fastidium res similes reb? que accidit ei in oculis cū aggregat aqua: enētus etiā est in hac būiditate, quod est? quia locus in quo occurrit lūmē visibile būmiditati grosse aut nigre: que p̄hibet ipm̄ penetrare exteri? est in quo imaginat

exteri⁹. fm naturā illi⁹ būditatio stātio in facie illius lu
minis visibilis. fortasse enī est qđ videt corā oculo sile ca
pillorū: aut filius: aut vilius veltūtor. ⁊ fortasse estūnat ho
mo qđ volat corā oculū suis sile cimicib⁹: aut muscis par
uis. ⁊ fortasse est qđ videt simile lentiaut grano milij ni
gri. Simile ergo būit acutis in febrib⁹ acutis: ⁊ periple
monia: qñ eleuat ad caput vapores ex būditatibus qđ
sunt in coepe: ⁊ turbāt būditatē clarā: que est in pupilla
qđ est: qđ infirmi imaginā⁹ vicires illas qđ pōtūm⁹. In
doloze vō capitis vchemētē ⁊ pbzenē: qñ caput plenus
est būditatib⁹ qñ puenit aliqd illos būoz ad oculū: est
causa euenūs illoz accitū: quoz pcessit remēozatio. ⁊ si
deriaant neqđ determināt oēs media noīa que dicūt in
bribus pbzenē. f. collectionez festuaz: ⁊ euulsionez
villoz: nisi ex hoc antecedeat. qđ est: qđ mli eoz qđ⁹ acci
dit bec imaginatio: narrauerit eam nobis in boza euen
tus eius: ⁊ in fine ipsius. Genera autē eius sunt duo. qđ est
quia ex hominib⁹ est: in quo ipsius pmisce⁹ ratio ex illis
rebus qđ imaginat: ⁊ est eius vītus qua ipse expit res fa
na: ⁊ ex eis est cuius ratio est fixa fortis: ⁊ vītū eius qua
ipse expit res accidit iam quoddā nocumētū: qđ inuē
mus eum ppter illud fixū patientē ad resistēdū infirmū
tati accidēt: ⁊ est vīcēs eam: ⁊ qđam eoz itelligit illud
qđ accidit ei. Et nos qđem fecim⁹ stare illū qđ erat ita sup
imaginatioez: que puocant eum ad hoc vt moueret ma
nus suas: sicut dicit bippo. ⁊ dicit qđ ipse estimabat qđ in
pānis suis eēt vilitū: aut in radicib⁹ pietis: qđ videbat pa
leas: ⁊ mltōnes vicires qđ estimabat qđ sup lectū eius eēt
fessuce: ⁊ qđ volaret corā oculū suis genera animalū par
uoz: ⁊ qđ ipse conabat venari ea: qđ mouebat man⁹ vt
caperet ea. Res vō qđ estimabat eēt in pānis ⁊ pariete cona
bat colligere. Necesse fāno igit sūt egritudines qđbus ac
cidit illa acitū egritudinis maleqđ: in febre acuta: ⁊ pe
riplemonia: ⁊ doloze capitis nō sūt ista accitū: nisi ppē
magnitudinē eaz. In pbzenē vō ppter nobilitatez mē
bz cui accidit nocumētū ex infirmitate. qđ est: quia pbze
nesis est pncipio in omni genere suo. Infirmi autē pncies
ex febrib⁹ ⁊ periplemonia ⁊ doloze capitis nō est nisi p
pter magnitudinē eaz: aut inconfonē. 27

Spiritus si frequens sit significat
dolozem ⁊ successione in his que
sunt sup diaphragma. **Q** si magnus ⁊
cū intermissione: significat alienationē.
Et si idēz per os ⁊ nares frigidus exte
rit: mortale est.

Spiritus autē qñ est frequēs signi
ficat doloze: aut incēssione caloriz
in his: que sunt sup diaphragma locis.
Et qñ est magn⁹: deinde est inf spaciū
longū: significat pmixtionē ratōis. Et
quando egredit ex naribus ⁊ ore frigi
dus: est perniciosus valde.

Iam exposui sermonē hūc expositōe cōpleta in
tractatu secūdo libri mei de malicia anbeli⁹: ⁊
altr ego sūz narrāo in hac boza plūmū eius qđ oi
ri illū. dico ergo qđ bippo. intellexit per sermonē suū in
hoc loco Spiritus anbeli⁹. dico qđ qđ anbeli⁹ frequēs
fortasse significat doloze: ⁊ fortassis significat inflāmati
onem in mēbris que sunt in pectore: ⁊ sunt eoz ⁊ pulmo:

quoz loc⁹ est super diaphragma. Et ego qđdes iaz ostēdi
qđ anbeli⁹ in boza doloze est paruis: frequēs: sed apud
inflāmatiōez est magn⁹ frequēs. Anbeli⁹ autē alitasegur
est ille qui est inter spaciū longū: si fuerit magn⁹ signi
ficat pmixtionē: ⁊ si fuerit paruis significat exictōez ca
liditatis inate. Vt bippo. significat hūc cās in sermo
ne suo. f. Et qñ egredit ex narib⁹ ⁊ ore eptis frigidus: tūc
est pncipio valde. Et ego qđem iam ostēdi in tractatu
secūdo libri mei de malicia anbeli⁹: qđ bippo. nō dixit
in libro pncipio: nisi has species tri⁹ ex specieb⁹ ma
licie anbeli⁹: qñ sermo eius nō est nisi in egritudinib⁹
acutis. In libro autē suo qui nominat epidimie: dixit spe
cies alias ex specieb⁹ malicie anbeli⁹: que sunt pter has
species anbelitus. 28

Spiritus vero bonus cognoscitur
ex ordine suo ppro: ⁊ habet eni
dentē salutis ostēssionez in acuta egritu
dine: que cuz febre est: cuius terminus
est in quadraginta diebus.

De esse autēz bonitatis anbeli⁹us
oportet te scire qđ cū eo est virtus
magna in significatiōibus salutis in
omnibus egritudinibus acutis que sūt
cuz febre: ⁊ in qbus uenit crisis in qua
draginta diebus.

Bippo. notauit anbeli⁹ū naturalē bōitate anbeli
nis: ⁊ significat illud qđ in coode: pectore: ⁊ pul
mone: ⁊ diaphragmate nō est causa doloza. ⁊
mēbra etiaz que cōtinuant cū istis mēbris: qñ in eis est
apostema calidū: aut cā doloza volēt apud motū eoz
in anbeli⁹ū sine istis mēbris: ⁊ sūt stomachi: splen: ⁊ epā
rum qđ nō est in aliquo illoz mēboz egritudoz: aut sup
sua caliditas: ita qđ est in infirm⁹ qđ coop⁹ eius adurat:
neqđ coopiat ipm frigus ita vt nō secutē caliditas inata
qñ eringat: tūc nēcio magnificat ⁊ significat species
in egritudinib⁹ acutis: qđ ex saluabit ⁊ subleuabit ex
egritudie sua: qñ timor nō accidit in egritudinib⁹ acutis
nisi aut ppē magnitudinē egritudinis ⁊ febzis: aut ppē
apa qđ apopar note inflāmat: ⁊ appellat nōmie ppo
inflāmatiō. qđ est: qđ in chronica egritudinib⁹: est nō ac
cidat aliqd boz accitū: vterū cautela ⁊ timor accidit
in eis: qñ nō sit securitas sup vītū: qñ timeat ⁊ cadat f3
lōgitudine spaci⁹ ⁊ pp illud dimisit bippo. f. mēozare eas
in hoc libro: sed posuit iudiciū suū in eo in acutis egritu
dinib⁹ nū. Et qđ genera egritudinū acutaz sūt duo: qñ oīz
vni est egritudinū qđ viciat eaz f. mēbz ab soluto: ⁊ fecit
duz egritudinū que viciat tropice: significauit bippo. in
sermōe suo. f. Egritudines acutae. f. qđ sunt cū febre: ⁊ qbus
venit crisis in xl dieb⁹. Hec duo genera sūt declarauit ergo
bippo. in f. mēbz suo. f. cū febre differētā iter istas egritu
dines: ⁊ inter spāsmū ⁊ fecotomiā: cōlicam passionē: ⁊
egritudines reliqđ acutaz: qđ qđ nō est febzis: ⁊ in f. mē
bz suo. f. ⁊ euēt crisis in eis in xl dieb⁹: qđ oportet vt nu
merent cū egritudinib⁹ acutis: qđ viciat acutē f. mēbz ab so
luto egritudines que viciat tropice. Et euētus quidez
haz egritudinū est qñ infirmat homo in pncipio egritu
dinis sue egritudine acuta: deinde aduēt ei crisis in die
qtrādecima: aut ante ipsū: ⁊ nō soluitur per eam egritu
do eius solutōe cōpleta: qđ remanēt ex ea reliqđ ex
redūm vīqz ad dies. xl. quod est: qđ euētus crisiū que nō

sunt cum cōplemēto sui: nō est in his egritudinibus nū: sed accidit etiā in multis egritudinibz chronicar: ꝛ pprie in arefactive ꝛ febre gñtana: in aggregatōe saniet in peccore ꝛ pñi. **U**nātmē bippo. dñmñt itēz dñt bas egritudines in sermone suo isto. quod est: quia dñt qꝛ boni nā abnolunt est significatio laudabilꝛ valde in egritudinibus que dicuntur acutis sermone absoluto: ꝛ cuꝛ eis est febris: ꝛ sit egritudines que etēduntꝛ vsqꝛ ad dies qua draginta: ꝛ sunt que nominātur tropice. In reliqꝛ autēz egritudinibz acutis: cuꝛ quibus non est febris: ꝛ sunt egritudines chronice in quibus venit crisis in. xliij. diebꝛ. Et secūdm est egritudinē que sunt ppe istas. Egritudines chronice. Et genꝛ tertiu egritudinē est: que sunt mēdie inter has duas egritudines: ꝛ sunt ille in qbus status dñt crisis sunt. lx. dies: ꝛ non dñt sermōe dñcñst ad confectū illud quod apparet vñsñl in curatōe egritudinē: ꝛ qui expñ illud: in inquirīt de eo in medicamini bus egroz: ꝛ sit qꝛ res in eo est: sicut narraui. Qui autē dñt qꝛ bippo. voluit per sermōe suum qꝛ in egritudinibz acutis venit crisis in qñtuodecꝛ diebus numeratōe dñt crisis in eis non sñt illud: qd oportet cum scire: nec intel ligit etiam bippo. dñt dñt. quod est: quia si per sermōes suū: qꝛ in egritudinibus acutis venit crisis in qñtuodecꝛ diebus non dñt nisi vt enīciatꝛ ꝛ numeratꝛ numerūz dñt crisis quis est tñc sermo eius: et venit crisis in eis in. lx. diebus: in eis non significat nisi numerꝛ dñt crisis. Qui ergo voluit hanc snā. f. qꝛ dñt in qbus venit crisis vsqꝛ ad dies. xliij. dies. dñt etiam qꝛ dñt in qui bus venit crisis in istis egritudinibus quas dñt in hoc sermone: sunt quadraginta dies. 29

Eudoꝛ bonꝛ ꝛ laudabilꝛ est in omni acuta egritudine: qui in cretica die fit: ꝛ egrū liberat. Et aut bonꝛ qui fit in toto corpore: ꝛ eger ex eo suauior ꝛ ꝛ fortior efficitꝛ. Qui uero nihil hoꝝ fecerit: is est inutilꝛ. Frigidus autē malus peior si in ceruice ꝛ in capite solo: qui quidē in acuta febre significat mortēz: cum lenta uero prolixitatem significat egritudinis.

De sudore aut qui melior ē in omni bus egritudinibus acutis ē qui fit in aliquo dñt crisis: ꝛ enadit per ipsūz ille cui ē a febre causatione integra. Et laudat etiā qui ex eo ē in corpore toto: ꝛ sit infirmus per ipsum ad tolerandā egritudinē suam faciliōz. qui aut sudor nihil eoz que dñmñt facit: non fit in namētū per ipsūz. Deterior aut sudor est qui est frigidus: postea qui est in capite ꝛ ceruice tñi. Iste enīz sudor cum est cum febre acuta significat mortē: ꝛ quādo ē cum febre leniore ꝛ quietiore

significat longitudinē egritudinis.

In sermone quidē in meliore sudore qui est: du as narraui bippo. ex significatōibꝛ eius: ꝛ dñmñt sit rememori significatōes tertias: qui eius eudꝛ sed ꝛ necessario. quod est: quia sudor qui fit in aliquo dñt crisis: ꝛ enadit per ipm infirmus: pfecte sit euentus per ipsum. pauldubio in toto corpore. In sermōe suo in sudore laudabili: qui nō est in sumo bñtate dñt: quia accidit in corpore toto: ꝛ allentat ex infirmitate: ꝛ dñmñt rememori de diebꝛ crisis: qui illud itēz sedꝛ necessa rio sudorem laudabiles. quod est: quia sudor qui fit in toto corpore: ꝛ allentat ex egritudine: cuius sit. pauldubio in aliquo dñt crisis. Et hoc est species alia ex speciebus sudoris: ꝛ eius malicia est parua. ꝛ est ille in quo dñt xli. f. Sudor autē qui nihil illoz facit: non cōfert. Inuit ergo bippo. per sermōes suū in illoz sudor qui fit in toto corpore est ille quo infirmꝛ puenit ad hoc vt facilius toleret egritudinē suā. ꝛ ille qdē sudor est fm oꝛcos mo dos. qd est: quia aut facit accidere hoc oꝛto inuaniat que dñmñt: aut vnūz eoz. ꝛ qꝛ eis vnūz ē minoris malicie est: qꝛ facit accidere hoc oꝛto inuaniat. Et hic quidē sudor itēz dñmñt in quas dñmñt: quāz vna ē que facit accidere inuaniat pñt: ꝛ secūda facit accidere inuaniat tñi secūda. ꝛ melior qdē eoz vtroꝝqꝛ est sudor: quo fit infirmꝛ faciliꝛ toleras egritudinē suam: quīs nō fiat in corpore toto. Ille vō qui nō facit accidere illud: sꝛ addit in prauitate egritudinis: est deterior vtroꝝqꝛ: quīs fiat in corpore toto: ꝛ oēs iste species sudoris sñt calide. ꝛ ppter illud nō dñt bippo. in aliqꝛ eaz: qꝛ est calida: qꝛn de cōsuetudine eius est vt dñmñt vtroꝝqꝛ est sudor: qd necesse fariō: ꝛ que intelligit ex Trijs suis. Et bippo. qdēz posuit ppe oēs istas species sudoris frigidū. loqꝛ eger hoc vt cōtē: Et deterior sudor qdē etiā est qui ē frigidus. ꝛ dñt itēz de sudore qui sit in capite ꝛ ceruice: qd ē malus. qd est: qd iste oēs species sudoris indicatꝛ syncops: ꝛ si sudor est frigidus: ꝛ est in capite ꝛ ceruice tñi: tñc est deterior oibus speciebꝛ sudoris. qd est: qd nō indicat etiā syncops: sed qd iam tñerit. ꝛ pone discretionē tuā illine ex prauitate febris: nā si fuerit acuta: tñc mors. pauldubio accidet ab vnaquaqꝛ harū duarū specieꝛ sudoris. frigidū: quīs sit in toto corpore: ꝛ illius qui sit in capite ꝛ ceruice: quīs sit calidus. ꝛ si febris fuerit qdē ꝛ trāquilla: possū bile ē in qbusdā horis vt possit vtus digerere bñores in longitudine tēpōis: qñ nō antecedit ꝛ timet ex vehemētia febris. In diebꝛ at crisis nō dñt aliqd in sermōe suo in speciebꝛ sudoris: qd dñmñt in fine eius: quīs iāz dñt rit illud in pñcipio sermōis suū in oratōe de melioribus speciebus sudoris. ꝛ nō facit illud: nisi qñ de snā ei est vt narret oēs crisis eiꝛ in sermone pprio. ꝛ ipe dñt iam illud in hoc sermōe: qñ vna vñtū eaz est: vt verificet cē crisis: si est ad sanitatē: vel si est ad mortē. Et oportet vt scias qꝛ finē huius sermōis scripsi tñi. Dia scōides fm hūc modū: Et deterior qdē ex sudore est: qui est frigidus ꝛ est in capite ꝛ ceruice tñi: qñ iste oēs spēs ex speciebꝛ sudoris significat aut mortē: aut longitudinē egritudinis Et manifestū est qꝛ hoc scriptura est breuioꝛ qꝛ scriptura quā scripsimꝛ in eis: qd sunt pñmñt. sed qd intelligit ex ea est illud idem qd intelligit ex illa: ꝛ nō est necessariū eoz postor: nisi vt addat et qd inueniatur addit in scriptura pma. f. Sermo eius: qñ sudor qd est frigidus cuꝛ febre acuta: significat mortē. ꝛ qñ est cum febre lenioꝛ ꝛ quietioꝛ indicat longitudinē egritudinis. Et inueniatur in qbusdā scripturis scripti successioe huius sermōis sermōes alij in sudore. ꝛ bene fecerit illi qui eicert eos fm qꝛ ipsi non sñt bippo. sñt Archamides: ꝛ Diascōides: ꝛ alij mlti. 30

In hypocōdriis si sine dolore fuerint: si molles: si bene compositae: binc et inde bonū erit. Si uero seruētes aut dolētes: uel quodā spasmo distētes: aut in se dissiles: in his p̄siderādū est.

Et si uero que ē sub hypocōdriis melior dispositiōnuz est ut sit salūm a dolore: lenē: equale: a latere dextro: et sinistro. Quod uero inflāmatū est: aut dolorosum: aut tensum: aut latus eius dextruz est diuersum a latere eius sinistro: tunc totū illud oportet ut caueatur.

Sed uult aliquis narrare meliorē dispositiōē eius: que est sub hypocōdriis: b̄tūus et cōpēdō sūus dicit: Sub hypocōdriis melior dispositiō eius est dispositiō: in qua similis ualde dispositiōi naturali. Hippo. aut qm̄ uoluit narrare significatiōes particulares: que significat p̄ter illud: inceptit in p̄mis: et narrauit res que nō sunt inuēte in eo: et sunt quas nominat noui medici p̄tationē accitius. Dū aut significatiōes quas diximus post illud: sunt acceptae ex accidetibus an nectis huius loco: nam sermo eius est: q̄ melior dispositiō utrius eius que est sub hypocōdriis est: ut sit salūm a dolore: q̄ dicit in reb̄ que accidunt. Sermo autē eius Le nē equale: ex reb̄s que inueniuntur ei: ueritāmē leuitas eius non significat nisi ex dispositiōe eius: et ipsi ordine sui manu qui cōpēferis super ipsū. q̄ est: quia illud cui aduēt cōtariū huius dispositiōis est illud q̄ expelletur manū: quādo cōpēmit super ipsū expulsiōe uehemēte: et est durus. Equalitas autē eius nō est in hac qualitatē: tū: quoniam possibile est ut sit equalē totum: s̄m hunc modum. ueritāmē pars eius dōlet: et pars eius non dōlet: et pars eius est calida: et pars eius est frigida: et pars eius est eleuata: et pars eius est depresso. Et p̄ter illud posuit hippo. p̄te illud cuius dispositiō est ex hoc loco melior dispositiōi significatiōē eius q̄ non est equalē: et dicit: Sed quādo ē inflāmatū: aut dolorosū: aut latus eius dextruz: diuersus a sinistro: tunc omnia illa ut caueant oportet. et s̄mo eius: q̄ dō ē inflāmatū uadit sit per totum hunc locum: et manifestū est q̄ hoc nomen significat aduersionē et incensionē. et similis etiā sermo eius est dolorosus: trāsit super oēm locū hunc. Et sermo eius similis: aut tensum: non intēdit itē: nisi ad totū hunc locum. Per sermonē dō sūum: quādo fuerit latus eius dextruz: diuersus a latere eius sinistro: uult diuersus in equitate sit: aut in caliditate et frigiditate: aut in dolore et quiete: aut in extenatiōe et gressu eius: aut in mollitia et tēsiōe eius et tēsiōe. Fortasse enim accidet in hoc loco qui est sub hypocōdriis tēsiō: p̄ter q̄ sit in eo apostema: q̄ nominat inflāmans: aut p̄ter siccitatē uehemētem: que accidet mēbris: que sunt in hoc loco: uel in eo et in paniculo regente costas et in diaphragmate: aut propter apostema calidū: q̄ accidet mēbris: que sunt in hoc loco: aut p̄ter apostema q̄ nominat inflāmans: et est apostema cum quo est dolor.

Et in aliqua eaz̄ pulsus fuerit: angustiam uel alienationē significat.

Quod si fuerit in hoc loco etiā qui est sub hypocōdriis pulsatio significat agitatio: et p̄mixtiōē ratiōis:

Inuenit in quibusdā scriptis scriptū loco pulsationis saltus: et nos non dubitamus q̄n saltus accidet a vento inflatus: s̄ in plurib̄ scripturis inuenit scriptū "Pulsatio. Et pulsatio accidet aut ab apostematib̄ calidis magnis: que accidunt in uisceribus: aut a pulsu uenae magne extēse super oecum quas sentit in firmis: sicut dicit hippo. in libro suo: qui nominat epidiomie. Ille cui uena que est in ascid. i. curuatura brachij siue poplitis pulsatur: est mania. Lacerte itē. Manicellus est igit q̄d hippo. significat per sermonē suū in hoc loco pulsatur: pulsū uenae pulsantū: quādo est uehemēte et fortis: qui sentitur p̄ter q̄ ponat manus super eum: et sentit fortasse eius infirmus solus: et fortasse manifestum alteri etiā. Quodcūq̄ hoc accitius accidet infirmo: est significatiō illandabilis. q̄ est: quia uena pulsantis magna: est uenū eum mēbris nobilibus. similis etiā stomaachus: et epas: et diaphragma. Et quādo uideris in loco q̄ est sub hypocōdriis pulsationē aut saltum: tunc scias q̄ uult illos mēbris: est infirmus: quoniam diaphragma q̄ accidet illud: in eo facit accidere p̄mixtiōē ratiōis facile et facit accidere illud etiā os stomachi: non minus q̄ facit accidere ipsū diaphragma: quādo in ipso est apostema calidum magnū. In reliquis aut mēbris que sunt in vētre: quādo accidet in eis aliqua egritudo: quas oīrimus: sequitur illud timor. et p̄ter illud dicit hippo. et bene p̄cessit in sermone suo: q̄ hoc accidet significat agitationē: aut p̄mixtiōē ratiōis. agitationē quidē: quoniam sequit oīes infirmitates que sunt in eis. Timor: ut timeant medicinē infirmi. Permixtiōē uero ratiōis: p̄te diaphragma et os stomachi. Et oportet ut iudicas de laetis: qui sunt super uentrē: quoniam non oportet necessario ut accidet p̄mixtiō ratiōis: timor: quādo accidet pulsatio in eis: aut saltus: et p̄ter illud oportet ut intelligas ab hippo. ex sermone suo. q̄ si fuerit in illo loco eodem: qui est sub hypocōdriis pulsatio: quia uult per sermonē suū in illo eodem loco: ut significet pulsationē aut saltum qui sit in mēbris: que sunt post hunc lacertum: aut retro os stomachi.

Oculi tñ sunt intuenti in hac egritudine: q̄ si uelociter mobiles appaerint: maniam significat.

Ed oportet ut p̄sideres oculos habentū hanc infirmitatē. nam si uideris oculos moueri motu frequentē: tunc timoribus habenti eam maniam.

Quoniam p̄cessit hippo. et dicit in hoc accidet: q̄ significat agitationē aut maniam: narrat in hoc sermone quādo accidet mania: aut q̄ puenit agitatio nū. et discretio illius est ex motu oculorū. De motu enim eoz oportet te exquisitē p̄curare: nō in hoc accidet te tñ: sed in reliquis accidetibus remanentibus etiā: de quibus estimas: q̄ sequitur ea p̄mixtiō ratiōis. q̄ est: quia motus oculorū qui non est motus frequē: significat hoc acciden. p̄mixtiōē ratiōis. Et non dicit p̄mixtiōem ratiōis in hoc sermone absolute: sed dicit: Tunc tñ me habenti eam de mania: qui uoluit significare: si dicitur hoc accidet q̄ narrat motu p̄mixtiōis ratiōis uehemēte. Et mihi q̄dē uidet q̄ iaz oīus ē: q̄ motus oculorū q̄

ē motus frequē: verificat opinionē de eūtu pmitiōis
rōnis et sermone meo in eis: que sunt pmissa: qui lacerti
oculosi sunt: ogniozes morbozū que sentiūt egritudi
nē accidēt in cerebro: ē egritudo quidē accidit in cere
bro p cōitatē ē cōmunitatē diaphragmatil ē ois stoma
chi in egritudine accitē in eis: sicut iterū aduenit ei ool
lor p cōitatē reliquozū mēbrozū nālū ē nēualū i egi
rudinib⁹ suis: qd est: quia cerebrū cōicat mēbris quibus
adueniūt nerui multi magni in egritudinibus suis: quī
origo omniū neruozū est et eo.

Acuta ex tunc passione collectio si
affuerit in hypochondrijs cū tumo
re et dolore: malū est quā ambas cōple
ctiē. Si uero in altera earū que in fini
stra est: melior est.

Collectio autē accides in eis q̄ sunt
sub hypochondrijs qm̄ est tumida
dolorosa: deterior est que cōprehendit
utroq̄q locū. et si fuerit in uno duozū la
terū tātū: saluioz ex ea que fit in latere
sinistro.

Dolores et tumores in hypochondrijs, est ut intelligat p sermone
sunt collectio: oēs grossitudinē extra nām. No
ut autē medicozū hoc noīe nomināt. vna spēm
tū ē spēm apostematū: et est apostema sup qd quāz ma
nus tuas psseris: inuenies ipm̄ lenē: in quo nō ē dolor
et apostema etiā qd appropiāt noui medicozū noīatōe
calidi noīauit bippo. collectōem durā dolorosam. Qd ē
eā ipē noīauit noīe quo nomināt noui medicozū hoc
apostema inflāmatū. Et manifestū est qd egritudo b̄ qī
accidit in vētre si ē in latere dextro: ē ei malicia vehē
rior ppter epas: et si ē in latere sinistro ē ei malicia minor
ppter splenē: deterior que ē: ē quādo cōphēdit ouo
latera simul.

Quē collectio si in pncipio subitaz
mortē non itulerit.

Et ista aposteata dura significāt i
pncipio rei timorē mortis subite.

Dicit qd aposteata dura et dolorosa qm̄ accidit i
eis que sunt sub hypochondrijs: et sunt illa etiā q̄
nouī medicī noīauit apostematā calidā acutā: et
significāt timorē mortis subite. Et qm̄ nō addit buic ser
moni: et ē cū illo in quibūdā mēbris intrisecis que sunt
epas: stomach⁹: splenē: et siphac: qd ē sup vētrē apostēa:
nō possibīl ē vt apostematū lacerti qui ē sup vētrē fa
ciat accidere mortē: nisi fuerit apostema in quibūdā do
ris magnū: aut fuerit virt⁹ infirmū debilis: aut errauerit
medic⁹ in curatiōe eius: aut errauerit infirm⁹ sup seipm̄.
oportet ergo et illo vt sermo ite sit script⁹ pter qd deter
minetur et discerneretur.

Et usqz in diē. xx. pmanērit: neqz
febris deciderit: neqz dolor dese
cerit: in pus cōuertetur.

Quod si trāserit xx. diēs et febris
remāserit: et apostema nō quie
rit: conuertitē esse eius ad pus.

Timor facies apostema calidū: si vincit virtutē
in quātitate sua aut qualitate: aut effundit ad
quēdā mēbra nobilia et vincit nām. pculdubio
et sequit inde illud mors subita: sicut dicit bippo. qd si
fuerit hoc dōlo dōlo eius: tūc nō caret vna dūari rez:
aut super eū natura: et resoluat ipm̄: et expirare faciat:
et dissipat apostema: aut nō vincat ipm̄ nā in fine vno
Cum ergo illud ira fuerit: accidit ei vna dūari rez: aut
vt resoluat et expirēt qd fuerit in eo calidū subtile: et apo
stema ē indurēt qd fuerit in eo grossum: quare sequit il
lud sedario caliditatis: que est in loco apostemato:
et quies doloris. et remanet qd remanet ex apostemate
lapidosum qd nō resoluat: neqz mutat: aut nō respirat
ex eo aliquid: sed morē donec maturet in aliqua horā
et maturatio ei⁹ erit fm̄ qualitatē ei⁹: et qm̄ fuerit illud
nō quiescit febris: neqz cōsumit apostema. Et illud etiā
erit fm̄ duos modos: aut vt vincat ipm̄ virt⁹ et resoluat
ipm̄ quare fit sanies: aut vt nō possit resoluere ipm̄ ppter
debilitatē suā: quare putrefit: et corripit: sicut accidit in
cadauerib⁹ mortuozū. Recte ergo dicit bippo. qd si febris
remanet et nō quiescit apostema: cōuertitē esse eozū apo
stematū ad pus. qd est: qd apostematū sequit relol
utōem humozū facietis ipm̄: et quies febris sequit expi
ratiōem rei calidē subtilis et eo qd est in apostemate. et si
cui vici inuenim⁹ illud accidere multoties. et est: qd illud
qd est in humore faciet apostema calidū subtile resolu
ut: et qd est grossum viscosum residet: et figitur in loco.
Causa aut ppter quā possit bippo. terminū in aggrega
tione saniei in istis apostematib⁹ diē. xx. iam uarari in
tractatu secūdo libri mei de dieb⁹ crisis.

Septē dies sanguinis flux⁹ ex nari
bus utiliter supuenit. Perquirenduz
est autem: an dolor addit frōti et scoto
mia: que si affuerit: sanguinis flux⁹ ex
naribus annūciabis.

Habētib⁹ autē hāc dispositōem acci
dit in pmo periodo luxur⁹ sangui
nis ex naribus: et iunātur p ipm̄ ualde
sed oportet ut querat ab eis: an inuene
rit dolorē capitis: aut scotomiā. naz si
cum eis fuerit aliquid ex illis: tūc illic
erit declinatio.

Remouatōes suā etiā de apostematib⁹ calidis
accidēt in mirab⁹ vētrīs in hoc loco non ois
creuit neqz determinat. qd est: quia dicit:
Et accidit ei flux⁹ sanguinis ex narib⁹: et iunātur ipm̄ valde.
Et de natura quidē illi⁹ est: vt accidat ppe qd fuerit in
epate aut i splenē apostematā calidā: sicut dicit bippo.
in alio loco. laudauit. n. bippo. flux⁹ sanguinis narius qd
fit ex latere: in quo est mēbrū infirmū: et vitupauit illum
qui fit fm̄ cōtrariū illi⁹: sicut si fit splenē apostemat⁹ et ve
niat flux⁹ sanguinis ex nare dextra. illud. n. nō ē laudabi
le. Et dicit qd flux⁹ sanguinis accidit ei in pmo piodo in
relligēs p piodū pmiū: qui est ex piodis vieriū crisis. et iste
quidē sermo inuenit sepe in quibūdā dēscptōib⁹ deter
minat: et in quibūdā capz aggregate. qd ē qd in quibūdā
earū inuenit in pmo piodo: et in quibūdā capz in piodis p
mis. Et si tu intelligas eū scēpturā pmiā significat piodos

septenoz. Et si intelligat fm scripturā secūdā possibile ē etia vt significet pios dos septenoz: qm tuenim quosdā quibz accidit flux: sanguis nariū in septimana secūda. Terū meli' ē vt intelligat iste sermo fm bāc scripturaz: qd dicit de pio dis qrtanoz. qd ē q: pluribz eozū infirmo rui accidit flux: sanguis nariū in septē diebus pmi: r ex eis ē cui accidit flux: sanguis nariū die nono aut vider cimo. Et bippo. quidē addidit in significatibz que signi ficat declinatōem humorū ad fluxiora: r illud ē cuius cā accidit flux: sanguis: r dolor capitis: r scotomia: r locu tus fuit in illo magis coplate: qm in boc sermone in subles quētibz: r uos etiā dicim' in fluxu sanguis fmonē am plū: qm puenim' ad sermōē ei' in illo loco. 37

In his tamen quibus etas xxxv. annorum est.

Et dignius quidem est ut timeat fluxus sanguinis ei cuius etas est intra xxxv. annos.

Aluciat bippo. in hoc sermone suo terminū qui sumit ex etatibz in pronosticā de fluxu sanguis de nariis. qd ē: q: pueniēs ē vt timeat flux: san guinis ei cui etas ē intra trigintaqz annos: qm sanguis bāc etate ē mult: r virt' ei' fortis: r caliditas mīta. 38

Apostemate vero molli existente sine dolore r sub tactu mutabili cōtingit egritudine terminari: in predi ctis tamen sepius.

Ed ex apostematibz qd lene est a quo nō est dolor: r mouet sub di gitis qm pmiē desup: crisis erit tardi or. uerum erit minozis timozis qz illa apostemata prima.

Ista sunt apostemata q noui medicorū appro priat nose yndimie r zimie. Autiqui vō multos rēnt noiant ea apostemata tm lenia. r fortasse addit ad illud: nō ē dolor cū eis. r fortasse dimittit vi cere illud: qm declarat ex sermone eozū lene. qd ē q: cūz apostematibz lenibz nō ē dolor. Bippo. aut nō fuit cōtē tūz in hoc sermone illo: sed dixit etiā: Quia mouet sub digitis: qm pmiē desup. Illud ergo iterū ē intrās in fmo ne suo lene: nisi si voluisset p bunc sermōē vt significet apostemata que submergūt qm pmiē sup ea cū digitis. Et nō inuenis illud accidere in oibz apostematibz q mouē tur qm pmiē sup ea. sed illud nō accidit nisi qm cōtēgit in cute mollicie: r qm bmoī apostemata pueniūt a pblez gmatē plongat spaciū eozū: r timor accūs ab eis ē mīoz. Eant vō in lōgitudine eozū spaciū ē vebemētia frigidit eozū: qm maturatio nō cōplect nisi p caliditatē. Lā autē in paucitate timozis accidētis ab eis ē qm cū eis non ē dolor. quod ē q: dolorē pstermūt virtutes. 39

Quod si usqz in diem lx. uel xl. sic māserit: se. nō deficiet: in pus cō uertet: r omne apostema circa uentrē ad hūc modū dīiudicabit.

Quod si ptransierit lx. dies: r febriz remāserit: r apostema nō quēne

rit: significat illō itez: qz i pus trāsibit r qd ex apostematibz sit etiā in reliqs pri b' uētris: cursus ei' ē iste cursus.

In precedētibz quidē ē locut' in apostematibus calidis: q sanies colligit in eis qz nō quiescit fe bris: neqz expirat apostema: r relouit post xx. di es. In hoc aut sermone ponit terminū collectōis saniei in apostematibz frigidis diē lx. Et inuenim' iterū aposte mata quozū dispō media est inter ista apostemata: in q bus termin' aggregatōis saniei est dies xl. r ego quidem vltimabo sermōē meū in eo vbi scribā ipm fm ordinē in sermone meo in dieb' crisi. In hoc autē loco bippo. dicit: q non in apostematibz tm q in eis fuit q sunt sub hypocōdriis aggregat sanies qm eozū plōgat spaciū: sed in eis etiā que fuit in reliqs pri b' vētris. Significat ergo illud: q illud qd est sub hypocōdriis apud eū est vna ex pri b' vētris: r iste loc' noiat ppe hoc noie. qd gre ci nomināt ipz hypocōdriū: r expositio eius est quod ē sub costis. 40

Apostema uero solidū cūz dolore horrendū est: r cito mortiferum.

Qd aut molle sine dolore et sub tactu curile: tardius.

Quod autē ex apostematibz fuerit dolorosū durū: significat timorē r mortē subitā. r qd ex eis fuerit lene nō dolorosū r mouet sub digitis qm pmiē sup ipm: tūc ipm est tardū illo.

In addidit nobis in sermone suo isto sup illō qd pmiē: r nō dixit aliquid nisi sermōē suū i apostematibz duris cū quibz est dolor: quia fuit magna. Et ego quidē iam annūciāui illud in eis q sunt pmiē: vbi dixi: q apostemata calida que accidunt i mi rach vētris si nō fuerit magna valde: non ex eis euenit timor. 41

Apostema uero circa uentrē min' colligit humorem: qz qd in hypo cōdriis: mīne oim qd sb umbilico est.

Et apostemata q fuit in uētre: sūt minozis aggregatōis: qz apostēa ta q fuit in eo qd ē sub hypocōdriis: et minozis inflammatōis ex eis sunt illa q sunt sb umbilico.

Aggregatio saniei i apostematibz que accidunt in mirach vētris. in eo quod est sub hypocōdriis quādo non expirant apostemata: est veloci: r plus: etiā ppter caliditatē illius loci: r fm elongatiōem apostematū ab hoc loco ad inferiora est diminutio agy gregationis saniei ab eis: r paucitas illius. r ppter hoc fit q apostemata que accidunt sub umbilico: nō transeūt nisi raro in pus. 42

Elegāt' omnibz signis signū ē iā guinis effusio: ex his apostematibus q insunt in pzenotatis locis.

Et nō oportet ut timeat in illo nisi

fluxus sanguinis: proprie ex locis que sunt altiora illis.

In quibusdā deſcriptōib⁹ inueniſcriptū in eo Et pprie ex locis: que ſunt altiora eis. ⁊ ſignificat illud qd nō fit effuſio ſanguis in apoſtematibus accidenſib⁹ in eo qd ē ſub hypocondriis nri: ſed in apoſtematib⁹ accitib⁹ in eo qd ē ſub illo loco ad interiora Et in quibusdā earū inueniſ ppe cū ablatōe bui⁹ dictio nis Et: ⁊ ſignificat illud effuſio ſanguis: ⁊ accidit etiā i apoſtematib⁹ que ſunt in inferiorib⁹ vētris. Verūſi illū ēſt mīr⁹ qd illud qd ſignificat ſermo pmi⁹. ⁊ in quibusdā deſcriptōib⁹ nō inueniſ hoc dictio Et ppe: ſed inueniſ iſte ſermo ſcriptus in eis f⁹ hūc modū: Et nō oportet vt timeatur in illo effuſio ſanguis: niſi ex locis q̄ ſunt altiora eis: ⁊ ſignificat iſte ſermo qd ſcribit ſm hanc deſcriptōem: qd effuſio ſanguis nō accidit in apoſtematib⁹ accitibus in inferiorib⁹ vētris: ⁊ illud ē veritas. qd effuſio ſanguinis nō accidit niſi qd apoſtema eſt in locis que ſunt ſuper vmbilicū: ⁊ qd apoſtema ē in loco qd ē altius hoc loco: eſt effuſio ſanguis pl⁹: ⁊ qd ē in loco altiore eo valde eſt effuſio ſanguis multo plus. Et bippo. quidem narrauit manatōem ſanguis in eis que ſunt poſt: ⁊ ego etiā loqr̄ in illo ſermōne magnū cōplēti magis qd iſte ſit: quādo pueniero ad illū ſermōne. 4.3

Omnē apoſtema diuturnū in pdi ctis locis in pus uertet.

Et omnia iſta apoſtemata qm̄ plō agatur eorū ſpaciū: ⁊ antiq̄nē in iſtis locis: oportet ut timeat conuerſio eorū in pus.

Aggregauit bippo. in ſermone ſuo iſto ſumā ei⁹ quod pceſſit de ſermone ſuo: ⁊ ſignificat illas eaſdē res: quas dixit ſingulariter in ſumma vna quāpp nō ē nobis necē exponē hic ſmōne 22. 4.4

Oportet ergo te eſſe attētū in his qd cōputruerūt ſm̄ hmōi diſcipli nam: qd ēminet ⁊ oio extra ē: ⁊ int⁹ min⁹ ē ⁊ pacutū: laudabile. qd uero ſpacioſū ⁊ minime acutū: peſſimū.

Et oportet ut ponas pſideratōez tuā in apoſtematib⁹ q̄ in pus conuertūt in illis partib⁹ ſm̄ hanc ſimilitudinēz. Dico qd eorū laudabil⁹ qm̄ declinat ad exteriora ē: qd ē ex eis puū: ⁊ ē ſm̄ finē declinatōis ad exteriora: ⁊ eſt acutū capitis: ⁊ dēteri⁹ eorū ē qd eſt magnū latū: nō habēs caput acutū.

Item oſiſum ē ⁊ manifeſtū tibi ex hoc ſermone: i quo narrauit bippo. eſſe apoſtematū accidētū in mirab vētris oſiſione manifeſta: qd nomū narrauit ſaniet multam: qm̄ aggregat loco ppter manatōem alicu⁹ apoſtematū cōuerſiōem ipſū in pus. Et fortāſſe erit collectio ſaniet in apoſtematib⁹ ſub cute: ⁊ multoties aggregat magis int⁹ qd illud: ⁊ cauſa in illo ē vna quāru rerū. pma quidē cauſa ē: qd apoſtema qd in pus cōuertit: eſt inter ſipbac exteſum ſup ventrē. Et ſe

cūda quidē ē: qm̄ accidit egritudo in aliquo lacertōz q̄ ſunt ſup ventrē: ⁊ aggregat ſaniet ſub vno duozū panni colorū qui ſunt ſub lacerto: ⁊ nō declinat ad exteriora: aut ppter viſcoſitatē ſuā ⁊ groſſiciē: aut ppter ſpūſitudinē pānidulū qui circūdat illā ſaniet qd eſt: quia natura conat eiecerē ſaniet: ⁊ expellere eā a mēbris infirmis: ⁊ multoties quidē ſequit in illo finē ſui: ⁊ cōpler intērio nē ſuā ad quā intēdit: qm̄ inuenit poſos cōueniētes illi ſicut panniculos: ⁊ cānales: ⁊ cumulos. Et qm̄ ſunt illi poſi cōſtricti: diſtrūpit etiā illos pānidulos ſtrictos qd cōprehendūt eā: vt dilateſt etiā loc⁹ qui ē ſub ea. ⁊ a iſtū manifeſtū eſt qd illud in quo aggregat ſaniet ſm̄ hunc modū ē laudabil⁹ eorū que ad exteriora declinat: ⁊ nō ad interiora. Et laudabil⁹ eorū eſt etiā cui⁹ locus qui circūdat ipſū quādo extendit in latitudine minoꝝ: ⁊ res manet cōſtrictū: habēs caput vnu cui⁹ figura eſt figura pince. Quod eſt: quia iſta apoſtemata ſignificāt ſoſtutū dinem virtutis expellētis ſaniet ad exteriora: ⁊ qd ſaniet ea nō cōſumpit locū magnū ex corpibus: que ipſa cōſuꝝ rodit ⁊ moridicat. Et intērio vꝝg qd ē vna: ſine ſcriptū ſit in deſcriptōe: habēs caput: aut ſit ſcriptū i ea: acutus eſt gibboſitate. 4.5

Eorū autē q̄ int⁹ crepuerūt: ſi qd exterior⁹ apparēt: peſſimū. quozūz uero nihil ſigni ē extra: meliora.

Laudabil⁹ eorū cui⁹ eruptio fit ad interiora ē illd⁹: qd nllō modo rū cōicat loco extriſeco: ſed ē cōſtrictū latū: ⁊ nō ē dolor cū eo: ⁊ uidet loc⁹ ei⁹ exterior tor⁹ ſimilis coloris.

Non dicū in iſtis apoſtematibus qd ſint laudabil⁹ iſta ſermone abſoluto: ſed per comparatiōem ipſozū ad illa que erūptur ad interiora ⁊ exteriora ſimul: qm̄ ipſa ſunt exteriora illis que erūptur ad exteriora. Quod eſt: quia eorū eruptio eſt in ſublimi⁹ oꝝ loco cutis qui eſt ſuper ventrē. Et eruptio iterū quādo eſt ad interiora nō eſt poſſibile ponere ſuper locum infirmū medicinā: ſicut poſſibile eſt illud quādo eſt ad exteriora. Et effuſio ſaniet iterū quādo eſt ad inteſtina: ſe curitas nō ſit ſuper ea quā moridicat ⁊ abradat ipſa: qre accidit in de in quibusdā boꝝ fluxus ſanguinis vētris: ⁊ quādo effuſiō ſaniet ad inteſtinū ieiūniū: aut ad inteſtina gracilia minuta illd⁹ nocet penetrādi cibi ad epar ⁊ quādo effuſiō ad ſtomachū cōſumpit digeſtiōem. manifeſtū eſt iſtū qd dēteri⁹ apoſtematib⁹ eſt quod ex eis erumpit ad vno latera ſimul. Cū interiora ⁊ exteriora. Quod eſt: quia nocumentū duplicat tunc: ⁊ nō eſt natūre loc⁹ a quo incipiat generare carnē: ſicut fundamēta que ponunt ſuper terrā. 4.6

Potius atq; laudat q̄ alba ē ⁊ eq̄r p totū: neq; i ſupficie incq̄l: neq; mali odoris. q̄ uero cōtraria: peſſima.

Anies autē ē laudabilior: qd ē alba eq̄lis ⁊ lenis: ⁊ nō habet odorem horribilē. Illa autē cuius diſpoſitō eſt ſm̄ finem cōtrarietatis illi diſpoſitōi eſt in fine malicie.

Quod aut opoiteat ne sanies habeat odorem bou-
ribile res in ea manifesta est. Quod est: quod odor
vehementis fetoris significat putrefactionem non
maturitatem. quod aut opoiteat ut sit color eius albus: scies il-
lud quando intellexeris quod sit euentus sanies: et declarabi-
tur tibi illud secundum ordinem quem ostendi in libris alijs. Quod e-
st: quia exponere utraque res in omni loco: non est nisi alie
natio: non quod scilicet. et res quide quod ostendi in libris alijs
sunt iste. In libro quidem de virtutibus naturalibus: ostendi quod
vina virtutibus naturalibus est virtus immutativa: quia digerit
cibus in stomacho et epate: et coquerit in epate ad sanguis-
nem: et in stomacho ad humoris conuenientem et fiat sanguis:
et quod enisquodque membrorum humoris qui appropinquat na-
ture sue ad se coherit. Quod est: quia digestio ultima fit per
additionem nutritis in nutrito: et assimilatoem eius cum eo.
Jam ergo manifestum est: quia indiget ut nutrita in spacio
longo enisquodque membrorum. Et ostendimus etiam in libro nostro
de spmate: quod sanguis videtur multoties in venis ex quibus
nutrit homo antecedere: et recipere quidam mutatoem ad
generatoem spmatis. Quod est: quod non est rectum ut tunice vena
rum nutrita ex aliquo nisi ex sanguine hoc. Quamvis autem
medicorum nominis hac humiditas est nolle derivato a no-
mine spmatis: propter quod ponitur nomen spmatis derivatum
ex colore suo: non est substa. Et ergo quidem iam ostendi in
libro meo de grossitudine extra naturam: quod apostematata
sunt ab effusione sanguinis ad loca apostematosa: donec im-
pleant venas in principio rei et excedat eas: deinde post illud
venit ex venis ad loca vacua: que sunt in circuitu earum
in enisquodque membrorum: et illa loca multa sunt et subtilia:
et ego iam ostendi illud in libro meo de malicia coheretiois
eius. Et quoniam ille sanguis spissus in membris apostematosis
eius in pres suas iam egressus est ab instrumentis per quod
comprehendit ipsum naturam: non est possibile in eo ut redeat ad
corpus suum: sed coheret et putreficit: sicut omnes res que
calefiunt calefacte vehementer in loco non suo. quod si calidis
res innata egrediat equalitate sua naturali egressioe
multa putreficit sanguis: sicut putreficit in coxis mor-
tuorum. Et si virtus eius fuerit adhuc remanens: accidit sangui-
ni dispositio coepta ex dispositioe extra naturam: et ex dispositi-
one naturali: quare putreficit pars eius propter dispositioes
innatas: et quocumque barri onari dispositioem vici: tunc signifi-
catio operatio eius sunt magis vincentes in colore: odo-
re: et substantia. Ex his ergo rebus quas dixi in libris alijs
possibile est ut sit alteratio sanguinis conuersi ad sanie alte-
ratio laudabilis. In primis vero non putreficit: sed recipit
maturatoem: sed fecido appet in eo aliquid putrefactiois
egresse a natura. Verum illud est parit: sicut dixi hippo.
Non his odor bouibilis. Et necesse cum illo est etiam ut sit
color eius similis spmatis: ergo erit albus. verum albedo eius
non est pura: sicut est albedo nilius. quod est: quia natura po-
nit spma simile membrorum radicalium similitudine pura. Sa-
nies vero assimilata coloris membrorum radicalium assimilatio
ne mutabili: quoniam cause facienti spma non commisceet disposi-
tio extra naturam. In sanie autem non est mixtio. dispositio extra
naturam cum causa faciente eam semper sicut dixi equalis. Verum
miscetur ei pauldubio: quando sanguis iam exiit ab instru-
mentis sua naturalibus: hoc bec quidem est causa que ponit co-
lorem spmatis et saniei albi. quod est: quia sanies assimilata
membris radicalibus: sunt tunice venarum: et nerui: et liga-
menta: et puniculi: et cartilaginee. Et causa iterum in sedimen-
to albo quod residet in vena: est illa et de causa. quod est:
quia euentus eius est similis euentui saniei: quoniam est medium
inter sanie et humores naturales. quod est: quia res que
refugit naturam ut operetur in ea: est cibo apud coheretioem
suam ad sanguinem residet in vena: non ergo alteratur ab ea

et sit sanguis. neque enim est sicut sanies: cause cuius faci-
enti ipsam permixta est dispositio extra naturam.

Explicit pars prima. pronosticorum.
Incipit secunda.

I.

Omnis hydrops in
acuta egritudine: ma-
lum. Infestatur enim
febre: grauedine: et
dolore. Conspurgat
autem ex lumbis et
ilijs et epate.

Hydrops quidem que fit ex egri-
tudine acutis omnis est ma-
la. Quod est: quia habes eam
non euadit a febre uehementi: et moritur. et plurimum quidem
incipit ex ilijs et lumbis: et ex ea que in-
cipit ab epate.

In principio quidem huius libri dicitur hippo. Et
opoiter ut ponas considerationem tuam in egritu-
dinibus acutis secundum hanc viam: Considera in primis
facies hominis. Dixerunt quidam: Causa illi? est:
quod fmo est? non est in facie significatio morte in
egritudinibus acutis: nisi: sed fmo facie significatio morte in
omnibus egritudinibus. Ipse vero non legerunt quod dicitur in fine libri
sui: ubi dicitur: Et fmo me? non est nisi in egritudinibus acutis: et
que generantur ex eis. et quod ipse dixit. Etiam in apatibus? signifi-
ficat illud quoniam non posuit fmonem suum in illis quod ex eis erit
punctus in die vigesima non: sed in illis quod extenduntur versus in die
xxx. et diem. xl. et die. lx. Et dixit iterum in egritudinibus acutis
illud quod extenduntur versus ad diem. xl. hunc fmonem. Et esse autem
bonitatis anhelit? quod ut scias quod cum ea est virtus magna val-
de significatio? salutis in omnibus egritudinibus acutis? sunt
cum febre: et in quibus venit crasis in illis. et in hoc autem loco
ostendit ostentare manifestam quod fmo cum non est in omnibus? sed
hydropis: sed in illa quod fit in egritudinibus acutis non. ostendit
loquitur post illud in illis quod sunt sanies et sanguinis: et in ha-
bitibus primum. et loquitur etiam in febribus quartanis. et oes ho-
mines ouenerunt quod ille febres sunt ex egritudinibus chroni-
cis. Quod autem dicitur hoc loco est in illis. Et acutis egritu-
dinibus omnis hydrops que fit est mala. Quod est: quia bar-
bens eam non euadit a febre uehementi: et permanet do-
lens dolore uehementi. deinde narrauit etiam esse eius. i. ge-
neratione eius quod dicitur. Epate noie suo: et dicit omnia mem-
bra que sunt in locis vacuis noie eorum: et illa membra sunt in
testinibus ieiunij: et mesaraie ventris: et intestina gracilia: quoniam
non intellexit per sermonem suum loca vacua nisi membra quod
sunt sub costis inter membra pectoris et inter os femoris:
quoniam quando comparas hunc locum cum locis que sunt al-
tiora eorum: et locis que sunt inferiora eorum: super que vincencia
sunt ossa inueniuntur eorum vacui. et totus hunc locum inueni-
tur lenis: quoniam homo non suscipit. ex primo cibos multos
et potus. Et simile etiam est quod verificatur: non significauit
per sermonem suum lenem nisi hunc locum. Et vniuersa licet
quidem omnia sunt hydropis. puenit a nouissimo accidere
in virtute generatiua sanguinis: quod deficit ab illo quod est:

deest ei complementum? et sicut cibaria recipiunt digones in stomacho: similiter in epate et venis. et sicut in virtute digestiua stomachi nocumētū accidit fortasse est parui: et fortasse est magni: et similiter et in epate. et fortasse nocumētū accidit in epate est ex causa in eo: et similiter etiam in stomacho. et fortasse est. propter cōtātē eius cum alijs membris in egritudine. Et manifestū est quod omnia mēbra que dolēt: quedā dolēt propter nocumētū quod. propter se accidit eis illud aut propter vicinitatē et propter quātā aliorum adiuuēt: aut quoniam inter ea est cōtātē magna in nervis et venis. Nam epate cōtinuatur cum renib⁹ et splene et stomacho et intestinis per venas magnas: et propter quātā et iterum cum istis mēbris est propter quātā: quia quedā eorū cōtinuatur alia ab epate: et appropriat quedā eorū tactui eius. Verū hippo. nō videt splenē hoc loco: quoniam sermo eius nō est nisi in egritudine? acut. et nos quidē inuenim⁹ epate quando in hoc mēbro accidit apostema propter egritudinē chronicā cōcāre ei in dolore. accidit ergo ab eo necesse est ipsi⁹ hydropisus cōprehendens totū corpus. Et videtur hippo. mēbra que sunt in locis vacuis vētris: et nati sunt species hydropisus accitū ab eis in b. f. mone.

Confurgēs ex lūbis: et illis signifi-
cat ex pedū inflatiōe: et diuturna
uētris effusio: nō tamen cum defectu
doloris: seu uētris tumoris.

In quo itaqz incipit hydropisus
ex illis et lumbis: pedes eius apo-
stemati: et accidit ei fluxus uentris: et
permanet cum eo spacio longo: et non
resoluitur per ipsū dolores quos in-
uenit in illis suis et lumbis suis: nec de-
tumescit uēter eius.

Apostematō pedū est res q̄ cōcitat oib⁹ speciebus
hydropisus a causā accidēte in epate: et accidit ei
iterum aut accidit hydropisus propter splenē: et vniuer-
salit̄ oī cui accidit hydropisus. Flux⁹ autē ventris ē accit⁹
quod est. propter hydropisū q̄ incipit ex illis: quoniam accidit i inter-
stino ieiunio: aut quod eguill apostema. quod ē: quod debilitas
in eo cui. accidit bec spēs hydropisus: nō accidit propter nisi
in venis quod epate trahit cibū. et sunt venę q̄ sūt quod eguill
i. m. f. m. raice. Quā q̄ accidit in eis illud nō seruūt epate
neqz penetrat ad ipsū cib⁹: quare remanet i intestino iei-
iunio: et i intestinis minutis. et q̄ sūt ista mēbra debilia:
ita ut grauet ea cib⁹: expellit ipsū totum penit⁹ ad inferi-
oria: quare fit illud causā ut accidat flux⁹ ventris. Et vi-
gnū est quidē etiā ut cib⁹ corumpat in habetib⁹ hanc oī
positiōe: et uentraf ad cholera propter caliditatē mēbroz
apostemat⁹ apate calido. et q̄ uringit illud: accidit in
intestinis modiciato vebemēs: excitans ea temp ad ex-
pellendū q̄ in eis est reuētiū: quare fit illud etiā leticida
causā ad hoc ut euēniat flux⁹ ventris. Necessario q̄ dicit
hippo. q̄ ille flux⁹ ventris nō sedat dolorē neqz detumescere
facit apā quod ē in vētre. et significat p. bunc fmo
neqz iterum q̄ cum fluxu vētris qui accidit eis ē dolor: et
venter eoz tot⁹ est apostemat⁹ et inflatus. quod ē: quod enē
tuo doloris in eis q̄z necessario ut fit propter apostema ca-
lidū et propter modiciatōē. Alipatio autē ventris et ei⁹ infla-
tio oportet ut euēniant mēbro: quoniam intestina implent⁹
to inflatio: et euēniunt h⁹ ventrosi: inter⁹ est necessari⁹
propter destructionē digestiōis. Causa autē ficiōis vētroz

statis i ventre est debilitas virtutis expulsiue: que est in
intestinis.

Quius uero ex epate est origo: sit
cum tussicula: nec p̄ciūt quicqz
et tumēt pedes: nec egerūt nisi modicū
et cum angustia: et circa uētrez sūt apo-
stemata nō cōtinuē extra manāria: sed
q̄qz ueluti fugientia.

In hydropisū autē q̄ fit ex epate ac-
cidit hūi cam ut puocet scipz ad
tussindū: p̄ter q̄ expuat aliqd de quo
sit curandū: et apostemat⁹ pedes ei⁹: et
nō soluitur uēter eius: et nō egredit ex
eo nisi res dura sicca euz uolētia: et acci-
dūt in uētre eius apostemata: et q̄dam
apparet q̄qz in latere dextro: et q̄dā i
latere sinistro: deinde uero nō morant⁹
quin quiescant.

Per sermonē suū pronocat scipz ad tussindū:
vult appetitū et desiderii ad tussindū: quod est
q̄ bns hanc egritudinē desiderat tussire: et acci-
dit ei modiciatio: q̄ puocat ipsū ad hoc. Quā q̄ incipit
tussire abstinet a tussire: et nō incipit cū ea nisi experiat in-
uementū eius tū. quod ē: q̄ apā epate tangens diaphra-
gma uringit pulmonē. Accidit q̄ in eo simile restrictio
accidit in ipso quando apostemat⁹: propter mām descen-
dentē ad ipsū a capite. Quā q̄ accidit illud desiderat isir-
m⁹ et mouetur ad tussindū: sperans et ea euacuare rez le-
dentē et collatē p ipsas restrictiōē accidentē in ea an-
belitus. Quā q̄ incipit tussire abstinet statim ab exaquo
niā intelligit egritudinē suam fm veritatē quā experit il-
lud: et certificat in seipso q̄ spēs ei⁹ est vana. et q̄qz com-
mouet nā etiā tussire: ut aperiat p ipsam opilationē acci-
dentē in pulmone: quoniam nō velis homo tussire: q̄re ac-
cidit inde multotiens ut sit difficile tolerare ipsā et pbi-
bere eā. In bntisimō autē egritudine quā incipit isir-
m⁹ tussire et non inuat p eam: et sentit q̄ vire natural non
inuat ipsū ad illud: abstinet statim a tussire. propter banc q̄
cām accidit ei ut puocet scipz ad tussindū. quā q̄ isir-
pit tussire absit ab illa velocitē: quoniam nō expuit aliqd cui
sit q̄ritas: sed hūiditātē subtilē aquosā sicut spuma q̄ ve-
nit ad camā pulmonis ex venis in quib⁹ sanguis aquo-
sus est recept⁹. Hoc ē q̄ differtia inf hydropisus acciden-
tem cā epate: et inter spēs hydropisus: quāqz remotio
pessit. Et inter eas iterum est diu alia in multitudine sup-
fluitatū descendentiū inferi⁹: et paucitate earundē. quod
est: q̄ cuius intestina sunt infirma: aut quod eguill. i. m. f. m. raice
q̄ sunt inter ea et iterum epate: accidit ei flux⁹ ventris. quā
q̄ aduenit hydropisus causā epate: ista mēbra non habet
egritudinē: et cib⁹ eius non corumpit neqz grauat sup b-
membra propter virtutē eoz. Non q̄ accidit ei flux⁹ ventris
sed ex cib⁹ moraf in corpore eius: et pars eius p̄ciūt vāqz
ad locum itra sp̄bac quod ē sup ventres: et pars ei⁹ expul-
rat: et resoluit propter suam aduersionē et decoctionē sui ex
apostemate calido quod est in epate. et cū cor inuenit etiā
am mollis: lenis: quoniam nutrimentū eius ē et sanguine
aquofo subtili. Quā q̄ premis sup eam digito tuo: rece-
dit ab eo statim: deinde non moraf q̄n redeat ad vīpōnēz

suam primā: et non est de aptitudine ipsius quod accidat ab ipso principio cunctis hydropisibus. Sed et pedes in primis apostemantur propter vehementem longitudinem ipsorum a membris multe caliditatis. Cum ergo plongat spatium illi: accidit apostema in toto ventre: ita quod quiescit super cutem et oblitio profundius illo: cedat: deinde non morietur nisi parum donec redeat ad visum suam primam: et ille est sermo hippo. Et fuit in ventre apostemata quibus deinde non morietur quod quiescit. Et possibile quidem est quod non voluit per sermonem suum istum quod illud accidit in principio boni apostemati: nisi quod in principio sui esse multoties dicitur: ita ut est tunc quod ipsa iam quiescat ponit: et resoluatur: deinde post illud redeat: et accidit: deinde non morietur etiam quod quiescat: deinde redeat: et accidit: cum ergo extendit se per membra propter quod quiescant. Et differetia quidem inter ista apostemata: et inter apostemata que dicuntur accidere ei cui aduenit hydropis causa illorum est: quod quando compis super ea cum illo tuo cedat sub eo et descendit. Et causa in isto est: quia natura eorum est phlegmatica viscosa: sicut illa apostemata.

Et si caput et plante pedum et uole manus frigide fuerint: uenter uero et latera et mandibule caluerint: malum est.

Et quod fuerint pedes et caput et plantae manus frigida: et uenter et latera calida: tunc illud malum est.

In egritudinibus quidem chronicis et prope in hyeme et in corporibus decrepitorum non est mirum si infirmitas extrema corporum non in principio perierit febribus tunc: sed in spacio moris earum: qui ipsa per naturam paucae carnis: et loca earum sunt valde longinquia a loco viscerum. Veritatem sermo hippo. in hoc libro non est in egritudinibus chronicis. Causa igitur in frigore extremitatum in egritudinibus acutis sunt plurimum contraria et cause facientes in egritudinibus chronicis. Quod est: quia euentus huiusmodi accidunt non puenit ad extrema propter debilitatem suam. In egritudinibus vero acutis euentus est: quod puenit ad totum corpus ex sanguine est quantitas parua propter magnitudinem apostematis calidi quod est in visceribus: et quod est plurimum sanguinis retentum in membris apostematis: et propter illud membra media corporis: et sunt peccata et veterum inueniuntur vehementioris caliditatis: quod in initium paroxysmi in egritudinibus acutis multoties est cum rigore et bozzipilatione: et non sunt extremitates corporis tamen frigide: sed etiam cutis que est super peccata et ventrem totum: veritatem huiusmodi friditas non significat rem malam. Si autem remanet peccatoris partes et viscerum calide: aut addit caliditas earum donec pertrahat in illo earum natura: et extremitates sunt frigide: tunc est significatio super magnitudinem apostematis calidi quod est in visceribus: et dignum est ut sit rectum: et ut etiam intelligat: sermo enim est: et uenter et uero latera calida: quod caliditas hanc partem est manifestior: et est magis apparet quod fuerit per nam: et sic quod febribus quod greci narrant liparios: et est illa in qua aggregat in corpore caliditas et frigus simul: et huius generis.

Bonum autem est eorum ex toto calere: et mollem et suauem puenientem esse.

Et de melioribus rebus est ut sit totum

corpus calidum lene secundum equalitatem.

Primus narrat hippo. de ipsius egritudinibus: que sunt sine malicia. Sin qua inueniuntur membra media esse calida: et extrema frida: post illud narrat propter ipsam dispositionem que est melior dispositioni: et est illa in qua totum corpus est calidum et lene secundum equalitatem. Quod est: primo est secundum equalitatem coarctatibus duobus: non solum: sed etiam calidi et lenis: in uenit etiam corporis calitas in febribus aduentionibus equaliter. Veritatem corpus in eis est extrematum et siccat. Cum quod est calidum lene secundum equalitatem: significat quod complexio eius est melior complexionum.

Bonum est modeste et non laboriose et non repente cuntes latera commutare: et si sibi leuis uideatur.

Et oportet ut sit permutatio infirmi facilius: et quando permutat corpus eius est leue.

Summa in omni pronosticatione est que est super illud quod moris et qui uincit coparatio inter fortitudinem egritudinis: et virtutem infirmi. Quod ergo egritudo est fortior: moris infirmi periculoso. Quod est debilis virtutem infirmi non morietur: dummodo non cadit in curatio et error. Et hippo. quidem narrat hanc summam in apophorismo cuius initium est: Et oportet ut coparetur inter virtutem infirmi et inter virtutem star egritudinis. hoc namque summam est scia pronosticationis. Et qui genera virtutum que sunt in corpore sunt tria: que incipiunt ex tribus principibus: et sunt cerebrum: cor: et epas: factum est quod cognitio debilitat: cuiusque eorum et virtutis eorum signum facit ex operatione cuiusque eorum. Quod autem virtutum sunt one: que ex cerebro procedit. quod est: quod quidam eorum sunt preparatiue: et sunt cogitatio et memoria. et quidam eorum sunt scientes vel intransientes: et sunt ille quod sit sensus et motus. Operatio autem virtutis quod est in corde et operatio qua complexus pulsus renat: pulsationis. ver operationes virtutum que est in epate sunt ille quod complexus in bona generationis sanguinis et humorum. Et qui genera sunt. pronosticationis se uero genera: tunc est ut consideres et aspicias in omni significatione qua narrat hippo. cuiusque duorum generis sic est ut faciat nunc in sermone suo quod est ut sit permutatio infirmi permutatio facili: et qui permutat sit corpus eius lene. Quod est: quia ista significatio significat uehementiam virtutis inuentis corpus voluntate. Et non est uia in hoc loco inter sermo meum voluntate: et inter sermo meum uelocitate et electione. Ingressus etiam in hoc genere illud quod ipse dixit in occubitu i eis quod premissa sunt in sermone cuius initium est: Et est ut inueniat medicus infirmum iacentem super latum decubitus aut finit. Quod est: ego iam osidi in hoc decubitu: et in decubitu quod uenit ad supiora quod uenit ab operatione lacertorum. Et de similitudine quod mea est et nominem hanc decubitu nomine deriuato ex uehementia virtutis. et ego dices iam locum sui in eo sermone libro i libro meo de moribus lacertorum. Et dixit etiam Dioscorides: quod corpora alialium sunt coposita ex deficiente et ex delato: et quod defersens est virtus: et delatus est corpus: et sicut ille quod defert pondus alialium sit corpus eius difficilis: si graue est ei: et si est leue illud pondus: sit motus eius et facilius. Similiter qui uirtutis est: sit ei facile deferre corpus: et non aduenit ei apud motum suum in uocamentum. et qui est debilis grauat super eum. sit ergo difficile subleuare et deferre ipsum.

Sauis uero si fuerit: manum quoque et crura ponderosa: bozzandam.

Et qñ corp⁹ fuerit graue: ⁊ man⁹ ⁊ pedes graues sunt: tunc timor erit magis agmentat⁹.

Significatio infirmi super grauitatē membroru suoru est: quādo conat⁹ motū cū volūtate: ⁊ grauitas crurū declaraf ei qñ conat⁹ surgere ⁊ ambulare: aut mouere eas: ⁊ ipse est iacens: similr ⁊ grauitas mor⁹: manū declaraf ei qñ conat⁹ ei eis aliqd retinere: aut pōicere cū manu sua: aut ponere eas: aut pmutare eas de loco ad locū. ⁊ similr grauitas colli ⁊ reliquaz p tū docti ondis ei qñ vult mutare figuras earū: aut pmutare eas ex dispōne ad dispōem. Grauitas autē mēbroz est ex maiorib⁹ significatōib⁹ significatōib⁹ debilitatē virtutis ⁊ nobilitatē earū. verū illud nō est significatio sup debilitatē virtutū omniū: sicut dixi in eis que sunt pmissa: sed super debilitatē virtutis que est in neruis ⁊ lacertis tñ.

Quod si liuor admixtus viridi: unguib⁹ digitūqz affuerit: mortē aduentare nō dubitabis.

Et si cū grauitate fuerit palloz tractis: tūc mors in pmo descendet.

Iam ondis in alijs locis quō sit destructio virtutū regentū corp⁹ simul. nō dū vna earū pmanet super: tūc corp⁹ remanet sūm dispōem suā. pculdus bio. Uerū bippo. postq narrat significatōes q significat reolutōem virtutis mouētis lacertos ⁊ calum ei⁹ addidit ad illud significatōes alias significatōes destructionis virtutis alteri. Nō est: quia palloz unguū ⁊ digitū qui trahit ad viriditatem significat extinctionem vlt⁹ mortificatōem caliditatis naturalis manātis ex corde: ⁊ ppter hoc nō dixi sūmē aboluto: q palloz qui trahit ad viriditatem significat mortē qñ est cū grauitate corporis: sed addidit etiā cū illo sermone suū: descendit in primo: quoniam ille significatōes apparet apud mortē: ut apud virtutū simil.

Et si color hic unguēs nō ifecerit: cetera mēbra corripuerit: speculoc⁹ nō deerit. pderit uero cūcta signa ppedere: q si egrū sufficiētem uideris: ⁊ una boni significatio affuerit: ē minus tibi pmittere cūz quolibet exteriori apostemate ⁊ futura salute: sed palloz in pdictis locis picula nō deerūt.

Et si denigrantur digitū penitus ⁊ pedes: tūc illud erit min⁹ in significatōe pditionis: qñ sit quādo declinat ad viriditatem ⁊ palloz. Sed necesse est tibi tūc ut cōsideres reliquas significatōes: ⁊ regas esse carūz. Nam si inuenis infirmū tolerantē quod aduenit ei de nocumēto tolerantia facili: ⁊ fuerit

cū significatōe alia ex significatōib⁹ q significat salutē: significat illud q infirmitas expellit p exiturā: ita q infirm⁹ saluabitur: ⁊ cadent loca que denigrata sunt ex corpore.

Non oportet ut dicere tūc: Illud erit min⁹ in significatōe pditionis: sed q illud fortasse nō significat pditionē penit⁹: ⁊ fortasse significat significatōem in vltimo sup pditionē. Et fortasse putat aliq de bippo. q nō fuit sciens illud: qñ non vtitur hoc sūmōe sūm veritatē quā significat. s; res nō est ita: qñ cum addidit ad hunc sūmōem ei⁹ discretionē vlt⁹ ad finē ⁊ vlt⁹ minationē ipsi⁹: ⁊ narrauit illud narratōe manifesta: d clarauit ondis apparet: q fuit sciēs veritatē i eo q dixit: Uex ipse nō pcurat⁹ est exquiste exponere lib⁹: qñ fortasse denigrant mēbra ppter mām q effundit ad ipa. Et iam ondis bippo. ondis manifesta qualr significat illud: qñ dixit: Qñ videris infirmū tolerantē illud q aduenit ei de nocumēto facili. f. patiens illud: ⁊ fuerit cūz illo significatio alia ex significatōib⁹ significatōib⁹ salutis: tūc sciās q nigredo mēbrū nō accidit nisi ppter mās que effundit ad ipm. q si fuerit res cū diuerfiare illius: tūc est signū sup mortem.

S testes ⁊ uirga pter solitū dimini ptabiqz apparuerint aut min⁹ doloris aut mortis aduentuz pronunciabis.

Testes autē ⁊ uirga nō significat nisi dolorē aut mortē qñ ptabunt.

Inuenim⁹ hoc mēbra sibi in eo q iam appropinquat mortē: illud qdē est necessariū: qñ virt⁹ alia qñ morit⁹: ita vt nō sit ei possibile puenire ad extremitates corporis: sed trahit versus originē ei⁹ ⁊ radicē suā: ⁊ videtur versus mediū corp⁹. Est illi etiā dolorē videmus multoties reducere ⁊ dhere virtutē versus originē suā. qñ illud est: necē vt dhan⁹ mēbra: ⁊ retrahant versus originē suā. ppter dolorem.

Somin⁹ ut mortis est pueniēs ⁊ natural⁹ ut nocte nō effugiat: ⁊ viciō nō impediāt laudabilis: ptrari⁹ uero improband⁹. min⁹ tamē si a mane usqz ad tertiam tenuerit.

Somin⁹ autem oportet ut sit sūm q currit cōsuetudo cū eo: qñ currit cursu naturali: ita ut sit infirm⁹ in die ex pgefact⁹: ⁊ in nocte dormiens. q si mutet illud est dispō deterior. sed min⁹ q dez lesior nocumētū qd est ex somno est qñ dormit infirm⁹ in principio diei usquequo ptereat ex eo circa tertā ipsi⁹ us. Somin⁹ autē qui est post hanc horā est malus.

Hippo. recte inuenit quoniam narrat significatio-
nes que sumuntur ex somno et enuiciatione sua etiam
de causa in illo: et in faciendo totum quod est ituna
metu naturale: et omne quod est in contrariis illi est illud
dabile quod est extra dispositionem naturalem: similiter etiam sunt
res cum quibus non currit consuetudo. nam si fuerint currentes
sunt consuetudine sunt laudabiles: cum quibus non currit con-
suetudo sunt illaudabiles. verumtamen res naturales sunt te-
pus bippo non fuerit nisi res cum quibus currit consuetudo
nisi aut inuenimus facere ciuitates diuersum illi? in oibus
rebus et in somno etiam. dormiunt et in die: et uigilant in no-
cte. et quoniam consuetudo currit e contrario cursus naturalis:
non certificat iste sermo quem dicit bip. quod est: quia consue-
tudo in hac hora est plus naturalis: non apud bistes ciui-
tates ex mulieribus: nisi sed apud plures viros. 12

Prima magnitudinem doloris signifi-
cat: aut alienationem.

Quod de deterioribus signis est ut non
quod dormiat infirmus: neque nocte ne
quod die. quod est: quod ipse non uigilat nisi aut
propter dolorem et angustiam: aut quod adue-
nit ei permissio in ratione sua: uel propter
hanc significationem.

Uigilie accidunt infirmo in nocte et die: aut propter
dolorem qui super eum fuit prauius et contristauit eum:
aut qui permissio rationis incipit cum eo. quod est: quia
permissio rationis facit possidere uigilias propter siccitatem quod
diuersa super complexionem cerebri. 13

Terciois egestio si neque exsiccata
neque liquida olo sed iusta et hora so-
lita: signum est ea que sunt bis diaphragma-
te esse salubria.

Egestio autem laudabilior est que est le-
uis coniuncta: et est ei exitus in hora
exitus sui qui fuit in dispositione sanitatis: et
est quantitas ei pro compactione ei quod
aduenit corpori. quod est: quia egestio quoniam
est cum hac dispositione: est pars inferi-
or uentris sana.

Hippo. assumptis significacionibus significaciones eges-
tione laudabile est substantia eius et ipsi querunt
tate: et ex hora ipsi exitus. Significaciones autem si-
gnificaciones egestionis illaudabile non inuenimus: cum sumptis
se ex his tribus: scilicet ex colore etiam et odore: et ex uoce au-
nera egressionis eius. Egestio autem cum substantia est natu-
ralis est que non oua in termino lapidis: neque lenis in ter-
mino aquae: et fluat et currat: sed est de lenitate cum dispo-
sitione cum qua possibile est ut permaneat coniuncta per
fluat et currat. quantitas uero eius naturalis est: quod est per
compactionem eius quod comedit. Hora autem eius exitus natu-
ralis est hora cui qua currit consuetudo infirmi in sanita-
te sua: et oportet etiam ut adhuc ad illud quod dixit: colore
egoniam naturale et odore eius. oportet enim ut sint fin
fuerit in hora sanitatis. verumtamen bippo. non narrat illud
quoniam possibile est tibi ut intelligas illud ex sermone ei

In egestionis egrediendi a dispositione naturali. quod est: quod de
structura eius est in rebus multis ut significet eas ex con-
trariis carnis: et dimittat rememorari eas in nominibus suis.
et non dicit: Et quando egestio fuerit cum hac dispositione erit
inferior pars uentris sana: nisi quoniam ipse compauerit hanc
prem cum petore: ut intelligas hic et sermone ei ista ista
machina et intestinum ieiunum: et reliqua que sunt post ipsum
ex intestinis: et non est necesse periculum in aliquo quod
cultus quando est egestio cum diuersitate huius dispositionis
ut significet quod dispositio horum membrorum sit egressa a di-
positione naturali. quoniam bippo. non dicit illud. Neque etiam
est sermo sanus: quoniam possibile est etiam ut sint membra que
sunt in uentre inferiori sana: et currant ad ea ex epate: aut
ex splene res multe uel male mutatas colore egestionis
naturalem et substantia ipsi et eius odore. Et multoties ad-
dunt etiam in quantitate eius humiditates que effunduntur
ad stomachum: et neque etiam exitus eius est in hora simili huius-
re que fuit ante illud. Egestio autem que in ultimo est fini-
lis egestionis naturalis non significat per inferiores uel
tris sane sunt nescit dicit bippo. sed quia non effundit
ad eas etiam ex membris que narrauimus aliquid. Egestio autem
egrediens a natura significat fortasse quod membra que sunt
in uentre non sunt infinita. et fortasse significat: quod effun-
duntur hec membra ex membris qui sunt supra bidentates. Et
ipsi quod sunt uel egoniam sunt multe et diuersae: quoniam epas non
pellit ad stomachum supfluitates suas tris: et quod generat in
eo ex humoribus egrediens a natura: quod expellit ad ipsum fluat
fluitates totius corporis. quod est: quod stomachus et uenas cum oibus
membris medietate epate: et recipit supfluitates oium membro-
rum ipso medietate. et fortasse quod effundit ad ipsum expellit a
natura ad ipsum quoniam uult iudicare totum corpus: aut aliquid
membris ei: aut duo membra: aut membra multa. Et multo-
tens est illud quod effundit ad ipsum finem vias accit. et qui est
illud significat egritudine in toto corpore: aut in uno mem-
bro ex: aut in membris multis. Quod si uideres in mete tua
illud quod narrat bippo. in sermone suo ex successibus huius-
modi sermone: et addat ad illud quod dixit. 14

Liquidam bona est: si sine sonitu uento
si fuerit: nec iordiate manauerit
si ei frequenter manat: egestio maximo labo-
re ac uigiliis afficit: et defectu adducit.

Et si egestio fuerit subtilis: tunc lauda-
tur ex ea ne egestio ea sit uox: et ne sit
egressio ei frequenter paulatim. quod est: quod
illud est: accit infirmo lassitudo ex mul-
titudine surgendi et persequendi ei accidit ei
uigilie idem: nam exitus rei multe multo-
tens si facit securitatem infirmo de syncope.

Remanebat est in hoc quod egestio huiusmodi maneat:
aut quia cibum non penetrat ex uentre ad epas: aut
quando effunditur ad ipsum ex epate aut splene
supfluitates. verumtamen possibile est ut sit illud laudabile
quoniam epas et splenem totius corporis iudicantur ipsum. et non
est illud illaudabile: nisi quando est finem remittit accit
scilicet quando non penetrat cibum ad epas: aut res que effun-
duntur ad stomachum ab epate: significat dispositionem malam
Et differetia quidam inter dispositionem primam et inter hanc dispo-
sitionem est: quod egestio in dispositione prima non est
uox: et hec etiam est differetia alia: est: quia egressio eges-
tione non est frequenter paulatim: quoniam quod egreditur finem

hic modū nō est aliquid ex accitib⁹. **F**lur⁹ aut⁹ vēri su
pilius qui fit raro: multioris significat crisi⁹ laudabilē:
z significat q⁹ natura expellit res supflūā in q̄titate sua
aut in qualitate sua vt euacuet corp⁹ totū aut aliq⁹ ex
mēbris eius z mūdificet ipm. Et itelligo p⁹ sermonē meū
fauciariorē: inaniorē: composita a nālīb⁹ humoib⁹ qui i
q̄titate sua multiplicat. Per mūdificatōem vō z fluxū
vētris inrelligo vacuitatē corpis ab humoib⁹ egrediētib⁹
bus in qualitate sua a natura. Et cōsequit⁹ hīc egestiō
necumētia alia: que dicit⁹ hippo. in sermone suo. quod ē:
quia quādo ē illud domer accidat infirmo lassitudo mē
titudine surgēti z cū cōsuetudine eius: accidit ei vigilie
z q⁹ ipse vitupar etiā z egeōm que fit cū multitudine frē
quetiōis nō est nisi ppter ea q⁹ deicit ipa z mollificat virtu
tem: quoniam q̄muis raro accidat vt laudet bmoī egestiō.
Verūm casus vtrūb⁹ anner⁹ ei ē illaudabilis: sicut flur⁹
nariū accidēs fm viā crisi egrediēs in q̄titate sua ab
equalitate. 15

Tale est sterē fm q̄titate ciboꝝ
assumptoꝝ cūenire z bis uel ter
in die: in nocte uero semel: z iā luce pxi
mā aut solito more p̄rigere.

Quāto opoꝝt q⁹ sit egestiō s̄z illū
q⁹ accidit corp⁹ duab⁹ aut tribus
uicib⁹ i die: z semel in nocte: et sit pluri
mū eius ppe mane: aut sicut de p̄suetu
dine hoīs est surgere.

Iam dicit hippo. hīc sermonē in eis que sunt p̄
missa: z mel⁹ quidē eēt vt poneret sermonē illū
nūc in egōne multa: que sit fm semitā crisi: z ē
illa quā narrat ante. Et ego quidē etiā vitupo fmonez
eius: opoꝝtet vt sit egestiō duab⁹ aut trib⁹ vicib⁹ in die: et
semel in nocte: z reliq⁹ q̄pe sc̄pti post illud: qm̄ supflūū
ē: neq⁹ fuit necessariū dicere illud. q⁹ est: q⁹ sufficiat vt oi
ceret. Sicut de cōsuetudine est bonis vt surgat. Qd⁹ autē
dicit in fine bui⁹ fmonez z est fmo eius. f. Et sit plurimū
eius ppe mane: aut sicut de cōsuetudine est bonis vt sur
gat. inuenit⁹ in quibuscūq⁹ deceptōib⁹ sicut ego sc̄pi illud
z in quibuscūq⁹ deceptōib⁹ inuenit⁹: sine illo: aut fm hūc
modū: Et erit plurimū eius ppe mane: sicut de cōsuetudine
est hoīs vt surgat: sed nō ē differētia inter has duas scri
pturas: qm̄ intētiō in eis vtrūq⁹ ē intētiō vna: z ē q⁹ me
lior: p̄tū est cū qua iā currit cōsuetudo. 16

Tale est etiā appropinquatē iā fmo
egritudis idē sterē dēfari.

Et opoꝝtet ut cōdēsc̄t egestiō quā
do tēdit infirm⁹ uel appropinquat
uer sus crisiū.

In cōdēsc̄t egestiō qm̄ appropinq̄t infirm⁹ v̄sus
crisiū nisi qm̄ fuit subtilis aquosa ante illud: nō
que fuit spissa dura: ergo sermo ei⁹ in eo ē cuius
egestio a principio sue egritudinis est humidā. veritatē
hec abbreviaui in sermone de cōsuetudine antiquoꝝ fuit
z ppe hippo. f. significatio rei ex cōtrario suo: z dimissio
rememoratiōis ei⁹ cū suo noīe. 17

Et colore s̄z citrino fieri: nec infō
lidum dēfari.

Et opoꝝtet ut egestiō sit declinūs

ad citrinitatē aliquatūlā: z nō sit uehe
mētis lenitatis.

Meli⁹ eēt si sc̄psisset hīc fmonē in principio sue lo
cūtiōis de egōe ita vt eēt fmo ei⁹ fm hīc modū
de egōe qdē laudabilior ē q⁹ lenis cōsuetā: z ē
erit ei⁹ in boia erit ei⁹ que fuit in oīpōe sanitatē: z est
q̄titas ei⁹ p̄ cōpatēm ei⁹ q⁹ aduenit corp⁹: z color eius
declinūs ad citrinitatē: z nō est uehemētis lenitatis: sicut
iā dēterminauit sūbām egōis: z q̄titate ei⁹ z boia erit:
z qualitatē ei⁹ simul. f. v̄sibile z odorabile: sicut dixi an
te: z manifestū est q⁹ color egōis nō trahit ad citrinita
tem: qm̄ cholera cōscēdēs ab epate cōmīscet ei⁹ z illud ē
qm̄ cholera q̄ admixta ei est: est nālīs cōlis in q̄titate
sua z q̄titate: z cōueniūt sup illud oēs medici: qm̄ q̄ndo
effundit ab epate ad ventrē cō. egressa in q̄titate z q̄ti
tate sua ab eq̄litate: nō est color egōis p̄tēs ad citrini
tate: sed est citrin⁹ pur⁹: z qm̄ nō effundit ad intestia cho
lera: sicut illud q⁹ accidit ei qui habet ictericiā: tūc color
egestiōis est albus. 18

Bonū est etiā si lūbzicos admixtos
habuerit.

Et ex eo q⁹ laudat etiā est ut egre
diatur cūz egōe lūbzici: qm̄ appo
quat infirm⁹ uersus crisiū.

In laudat egestiō lūbzicōz: nisi quāz nā ipa ex
pellit eos inferi⁹ cū reliq⁹ supfluitatib⁹ que sit
in corp⁹: nō qm̄ egrediūt⁹ cām aliā fm viā acci
dētis: z ego quidē iā locut⁹ fui fmonē longū in hoc que
procedūt fm semitā crisi in libro p̄tēscō. 19

In acuta egritudine uentres nō
ut plenit⁹: s̄z ut uacūū tractari: z n̄
tenue s̄z carnosū inueniri bonū.

Et opoꝝtet ut sit uenter in oī egri
tudine uacūus p̄guis.

Ermo ddes ei⁹: vacūus: ppe extēnsū plenū est: s̄z
p̄guis ppe mac⁹ extēnuat⁹: sicut significat oco
pma res rēntas in vētre: z dicitio secūda ventrē
ip̄sū: sicut si diceret: Quia oī in oī egritudine vt sit uenter
vacū⁹: est corp⁹ eius p̄guē z nō macrū. 20

Aquosū nō steruus: z liqūz suē
albus aut nimis citrinū aut spumo
sum malum est.

Egestiō aut aquosa s̄talis z alba:
z citrina uehemētis citrinitatis z
spumosa: illud totū malum est.

Egestiō qdē aquosa significat destructionē dige
stiois. s̄z alba significat sic dixi an⁹ q⁹ cholā citri
nā nō descēdit ab epate ad p̄tes stōi: v̄z egō v̄s
hemētis citrinitatē significat v̄nā uap̄ rep̄: aut egōnē cui
cōmīta ē cholā citrina z mltā: aut egōnēz cui cōmīta
est cho. viridis: vt berugo est. q⁹ est: qz b̄ nomē q⁹ dixit
hippo. s̄ḡt s̄z lingua grecōz: boe uoia coloris s̄z. egō āt
spumosa s̄ḡt p̄mitionē vētōstā uehemētis illarūne bu
miditātis: cui⁹ sep̄atio ab ea ē difficilis. z fortasē s̄ḡt cali
ditatē supflūā. q⁹ est: q⁹ nos iuuenim⁹ spūmā cūenire ex
teri⁹ fm hīc modū i mari: ppter ea q⁹ vēti sc̄cutū aquā
s̄z i p̄fūditanib⁹ pelagi p̄p supfluitatē caliditatē. 21

Item modicus et viscosus et lene
sine album seu citrinus aut spumo-
sum: malum.

Ex eggone quod mala est paucis visco-
sa lenis: sine sit alba sine citrina.

Narrauit bippo. in hoc sermone duas spes ex spe-
ciebus eggonis quod ambe pueniunt a liquefactione cor-
poris. Et non est differentia inter utraque: nisi quia
paucis viscosa alba puenit a liquefactione adipis facta a
caliditate ignea que non est rebemencia malicie: sed egestio
que trahit ad citrinitatem lenis puenit ex liquefactione adi-
pis. verumtamen ei euerit: et aut quia caliditas facit ipsum esse
rebemencia malicie: aut quia adeps liquefactus antiquus est
qui iam coputruerit quadam putrefactione. quod est: quia
videmus adipem sibi quia putrefuit exteri: colorque mutant
ita quod vides utrumque viscosum manifesta declinare ad citrin-
tatem. Eggonis autem ad viriditatem declinatio: si viriditas eis fu-
erit. propter admixtionem cholere viridis: ut verugo eris cuius
ipsum iam ostendit quod hic erit color: intelligitur ex nomine
rebemencia citrinitatis: euerit: et a liquefactione rebemencia.
Et omne quidem quod pcedit ex corpore quod vides lene: est propter
vnam quatuor proprietatem: aut propterea quod ipsum recipit digonem
sine equalitate: ita quod non effugit nam per aliquam ex tribus
eius quam ipsa non resoluit: aut propter liquefactionem rebem-
encia: ita quod non fit etiam in hoc vna ex tribus materiei cui
non adueniat causa. propter hanc ergo causam sicut melius est: si oī quo
fit lunam etiam ut sit equalis: similis autem omne quod est malicie
rebemencia malicie quod est equalis. quod est: quia primus susci-
pit operatorem nam cum totalitate sua: et secundum suscipit
maliciam egritudinis cum sua totalitate. In viscosa autem res
manifesta est et expostio: quod euerit et est multoties quod rebem-
encia: sit caliditas rei. et multiplicat: et fortasse sunt
humores viscosi propter qualitates ciborum. verumtamen isti hu-
mores quod pcedit ex corpore non est eorum quod sita paucis. Res
autem viscosa quod pcedit paulatim est contraria prime conueni-
entis liquefactioni paucis. quod est: quod non iuuenim multoties
liquefactionem rebemencia facit et fluxum ventris superfluum.
verumtamen illa cuius hec est dispositio est pculdubio fetida. Et dis-
feretia quidam inter humores crudos et hanc est in hoc ca-
pitulo nunc quod est: quod est humor crudus non est fetor. 22

Pessimus autem est et mortis signum:
viscosum: nigrum: fetidum: et uiride.

Et significatiua mortis magis hec
est egestio nigra: et pinguis: et feti-
da: et uiridis.

Egestio quidem nigra nigredo sit ex commixtione
chole. ni. pure. viridis autem sit ex commixtione cho. ni. q.
non est pura: et cuius quod sit paucis. Egestio vo-
pugnis pcedit apud liquefactionem adipis a caliditate
ignea. fetida autem significat putrefactionem in corpore. 23

Mortui vero pductionem significat
egritudis: neque minus signum est mor-
tis quod lotus a iesthinoz profert: aut
colore porroze siue nigrum. Cotigit etiam
colores istos simul euenire.

Egestio autem diuersorum colorum signi-
ficat de longitudine egritudinis plene quod

indicet ille spes alie: et non est illud quod signifi-
cat de pductione minus quod illud quod significat
ille. et intelligo p id eggonem in qua est visco-
sitas: et cuius color trahit ad colore porroze
et que est nigra. et fortasse egrediuntur isti
colores oēs simul: et fortasse egreditur
unusquisque eorum p se.

Egestio diuersorum colorum significat quod in corpo-
re sunt egritudines diuerse multe: que indigent
spacio longo donec digonem suscipiant. quod est:
quia quando sunt multe: possibile est ut sit quarundam ea-
rum spaciū longum. quod si non fuerit in eis egritudines lo-
getur natura pculdubio quando necesse est ei ut resu-
stat inimicis multis indiget etiam ut acquirat tempus longum
in expugnando eos. 24

Tentiositas sine sono laudabilior
est: quod cum sonitu. melior quod illa
quod in claudis: significat tamen amentem aut
dolorem laborantem: nisi sit uoluntarie.

Tentiositas autem exitis lauda-
bilis est cum qua non est uox: et exi-
tus eius quandoque cuius uoce est melior:
quod eius restrictio non est. et quando egre-
ditur cum uoce: tunc non significat: nisi
quod emittens eam aut est cum dolore: aut
cum permixtione rationis nisi fuerit exi-
tus uentiositatis ab ipso cum uoluntate

E hominibus est: ex quo egreditur uentiositas cum
sono prater quod uerecundetur: et ex eis est qui pce-
dit more super hanc actionem. Quando egredi-
tur ex istis uentiositas cum uoce et sono. et multi quidem
hominum sunt qui utitur illo. oportet ergo ut ponatur il-
lud ex eis sine enam uariis dispositionibus: aut ut non intel-
ligant quod faciunt: aut rebemencia dolorem cogat eos ad
illud absque uoluntate ipsorum. prater istos autem est: illis qui non
inspicitur ad illud: non oportet ut estimerent uentiositas
tatis ab eis cum uoce significare rem malam. verumtamen me-
lius est ne sit exitus eius cum uoce. quod est: quia uentiositas
que egreditur cum uoce ex ipso significat pculdubio: aut mi-
ritudine uentiositatis grosse uaporoze: aut stricturna inter-
stinoz in quibus penetrat. Cuius ergo non fuerit uentiositas
multa: et instrumenta a quibus egreditur ampla: tunc exitus
tositatis est absque uoce. 25

Dolor sub hypochondriis hanc prop-
rietatem habet si reces et sine calore
fuerit: si rugit supuenerit et cum eggone:
uel urina eruperit solui: alioquin ad in-
feriora transmittit.

Appostemata autem quod sunt in eis quod
sunt sub hydocondriis: et quod oculis
tantum ex eis quod sunt ppinguis: et non est
in eis inflammati: rugit accides in illo lo

co soluit: et pprie si egrediat eū egōne et
urina. q si nō egrediat: tunc ppter mu-
tatiōis deōz fit. Et qñqz fit inuamētū
itēz p descensioē coz: ad iterioza.

Hippocrates significat in hoc loco per aposte-
mata que sūt in eis locis qui sunt sub hypoco-
drie: que occultant in eis apostemata que nō
minuat areculi. vñ dimia. i. mollicie: et oia apostemata
ista sunt grossitudo extra naturā: et quādo nō ē cum eis
caliditas sunt ventosa: et pprie si fuerit propinquē tēporis
hippo. o. iam itaqz dicit: q ista apostemata resoluūt quā-
do accidunt in vētre rugit. Veritāmē vōz ista nō signifi-
cat in vētre ventositatē nū sed q illa vētositas est pmi-
xta humiditati. Nam ergo egreditur vētositas inferi: aut si
nō egredit sed descendit ad pres inferiores: sed ē ex
ventre duo accidentia que accidunt in eo. i. doolor: et grossi-
tudo: et ppter si euacuat vētositas cū vīna et egōne: qñ
quādo accidit bmo euacuatio nō remanet in vētre ali-
qd ex supfluitatibz.

Urina laudabilis est que hyposta-
sim albā subsidentē et equalē et cō-
tinuāz atqz lenē habebit: et si pmanens
usqz in crissim erit. Et enī fidelis nūcia
salutis: et significat breuitatē egritudinis.
q si modo cū hypostasis p̄dicta: mo-
do sine fuerit: diuturnitatez significat
egritudinis: neqz oio fidelis est.

Et laudabilior quidē urina ē in q̄
et sup̄fluitas residēs alba: lenis:
equalis in tempe egritudinis totū usqz
quo nemiā in ea crissim illa enī significat
breuitatē egritudinis. q si alteretur ita
ut quādoqz migat urinā purā: et qñqz
resideat in ea supfluitas alba lenis: erit
egritudo longior: et est securitas in ea
minus.

Item ante dicti q significatio vehemētie virtutis
principij pmi: quod ostēdi in libro alio esse cerebrū
et debilitas ei est ex opibus volutaris: similiter
etiā inuenim hippo. assumptis significatiōes vehemē-
tie virtutis alteri: et debilitatis eius ex opatōibz illi vir-
tutis. Et iam quidē narrauit quāsdā barū significatiōnū
in eis que p̄missa sunt: et narrat quāsdā barū signifi-
cationū in hoc sermone: cui p̄missim rememoratōem
et nominat hanc virtutē in qua nūc est sermo et virtus
tem mutatiōis. Significatiōes vero que significat fortis-
tudine huius virtutis et ipsi debilitatē in stomacho: sumit
tur ex rebz que egerit omni die. Sed significatiōes signi-
ficatēs vehemētiā virtutis debilitatē ipsi in epate et
venis sumit tur ex vīna. quod ē vīna declarant ex vīna
significatiōes manifeste: quāru quēdā significat digōem
certā: et quēdā eozū digōem vīminutā: et quēdā digōem
corruptā: et quēdā destructiōem digōnis. Et similiter etiāz
qz eo declarat quod p̄cessit ex vētre. Et sic ut ias ostēdit
est quia in egritiōe sunt signa significatiā egritudinis p-
ter egritudines ventris: similiter etiāz apparet in vīnis signa

significatiā infirmitates alias p̄ter infirmitates epatis
et ventri. Prīmū aut a quo incipit hippo. significare
in sermone suo et quod intēdit sunt signa significatiā dig-
stōem: deinde addidit ad illud reliqua signa. et p̄pter
hoc oportet et loquimur in p̄mis de signis que narratū i
p̄mis in hoc sermone: cui p̄missim rememoratōem. p̄-
cepit enī et consideret in sedimine quod in vīna res-
idet: an sit albus: lenis: equalis: an muret: ita et si sit i
quibz sū q ipse dicit: et in quibz dā carū cōtrario illius
vel eductio illius: et frequenter accidit in eo illud ita et
migat infirm. Verbi gratia: Si infirm migat in die se-
cundo vīnā nō illaudabilē: quoniam fuerit in nocte que ē
post ipam migat vīnā illaudabilē: deinde migat et in
mane diei tertij vīnā laudabilē: quoniam in sero illi diei
fuerit migat vīnā illaudabilē. Et illud quod significat
et bmo vīna est: quidā humores qui sunt in venis
ceperūt digōem et viciē eos natura: quidā eozū nō rece-
perūt digōem: q si nō migat infirm vīnā indigestā
in eo q est inter vīnas digestas: tūc vīna eius ē melior
vīnariū. Nam si fuerit in ea sedimē: tūc oportet pauldu
bio ut sit albus lenis equalis: et sit hec dispositio ei in toto
spacō egritudinis vīsqz cōsumat. Et si fuerit in ea se-
dimē: tūc oportet pauldubio ut sit in ea nebula alba: et
oportet necessario ut sit color equalis in vīna in citrinū
rate: et subtilitā ei inter subtilitatē aquosam: et grossam
sicut vīna aini. Veritāmē vīnā in qua nō est sedimē
migat ille cui regimē est equalē in vīno subtilitatis. h
vīnā in qua est sedimē multū migat ille cui regimē est
regimē grossum. vīnā vero in qua est sedimē paucū mi-
gat ille cui regimē est regimē equalē. Et similiter etiā co-
lor vīne. nā ipse in egritudinibz que accidunt a cholera ē
declinās ad citritatē. Sed in egritudinibz que sunt ab
humoribz crudis est declinās ad albedinē. Et similiter se-
dimē ipm in egritudinibz factis ab humoribz crudis est
multū: sed in egritudinibz que sunt a cholera: nō est om-
niū aut paucū valde. Veritāmē sufficit ut sit in vīnā i
egritudinibz istis nebula pendēt. Et significo p sermone
meū: nebula: rem grossam albā que est in vīna: nō in su-
periorē pte vasis: neqz inferiorē pte eius: sed in loco qui ē
inter hec duo: aut mediū: vere aut declinās ad superiorē:
aut ad inferiorē. et de cōsuetudine qdē mea ē vīnominē
illud hoc nōmē. Hippo. aut vīnominē ipm nubē que ē
in vīna: sicut nubes in aere. quod est: quia nubes vel ne-
bula que est in vīna est grossior: ea: sicut nubes que est
in aere est grossior aere. Et multotiēs quidē dixi q illud
qd p̄det in vīna est simile bue: et est illud qd de cōsue-
tudine mea nōmīno: nebula pendēt. Hoc est ergo qd
oportet te discere in p̄mis et memorie cōmēdare. In eis
vero que sunt post: oportet et ponas mentē tuā in his q
dixit hippo. qd est: quia vīna in qua residet temp aliqd
simile sedimīni qd narratū hippo. significat fiduciam et
securitatē. i. quia in infirmitate nō est timor: et q de apti
tudine eius est pauldubio ut resolutio solutio eius: et ad sumū si
mox vīna sū hāc oīspem in die p̄mor: et in nocte q ē
p̄ ipm nō p̄rabit egritudo p̄dici p̄mū ex p̄dici oīez
crisis: et fiet eius perfecta crisis. Et iam ostim est ostēde
bona q sermo hippo. iste nō est nisi in febribz: quoniam
significatiōes vīne nō sunt sup egritudines: que accidunt
in cerebro et nucha: aut in pulmone et pectore p̄ter qd
cū eis sit febris: an sint salus cū qb sit malicia velocis
crisis: an in eis sit timor et spaciū longū erit p significati-
ones alias. Causam aut p̄ter quā fit meli sedimen resi-
dens in vīna albiā ostēdi in sermone meo In sanie:
i. siue tractat p̄mi.

Urina rubea nimis cuz sua fili hy postasi: egritudine magis supiori bus diuturna dicit: e tñ nuncia certa z fidelis sperade salutis.

Quod si urina traserit ad rubedi nem nimiaz: z superfluitas in ea residēs fuerit cū illo albi coloris: lenis erit egritudo lōgioris spaci qz prima: sed erit salua ualde.

Color vrine declinis ad rubedinē quando currit aquositas sanguis cuz ea significat illud multitudine sanguis qui nō est recte digestiois: z ppter hoc cum vicens in corpore ē qui magis iuuatius est ex humoribz fit q in egritudine ppter illā causam nō est timor. Et quādo vrina declinis ad rubedinē ē aquosa: significat q indiget digestioe: z qm digestio in diget spacio tempis donec compleat iterū necessariū est vt significet hoc vrina q cōsumptio egritudinis tardat plz qz egritudo pme in q residet in vrina sedimē albu.

Ed si eiusdē hypostasis fursurea fuerit: mala est: pessima uero si squamosa. Alba autē z liquida z lenis: mala: peior tñ q dicta est fursurea.

Et qñ supfluitas residēs in urina ē similis grossis pibz simile ordci tñc ipa ē mala: z deterior ē ea q ē similis petalis: z q ē subtilis alba ē mala ualde: z deterior ē ea q ē similis fursuri.

Rossa simile sunt frusta magna que remanēt in simula ordci quādo quasat z cribellat: z sit illa cū molitio refugit molā. Cum ergo videris in vrina sedimē simile istis frustis: scias q illud ē significatio mala. qd ē: quia grossum ut simula ē qd ex ea nō est molitū molitōe decet. Illud autē quod videt in vrina nō est possibile vt sint partes cibi que penetraverūt cū nutrimento ad venas: z pmanerūt vire aut sicce. Vt illud est: aut ex adustioe z ebullitōe sanguis grossi fit ei decoctōe: aut ex liquefactōe carnis liquefactione diuersa. Et diuersitas quidē liquefactōis eius est: qm re solmūt partes molles ei: bumide a caliditate ignis: et sūt partes que arecūt vire: z exsiccatūr sicut qd torrey fit super fritoziū. I. tartaginē. quod est: qd pmi quod liqz fit in bmo febriū: est adeps recēs nouus: deide liquefit post illū qui est vniro: pmo z antiquior: deide post illud caro recēs molles: deinde post illā caro vira antiqua: deinde post illā membra ipa: z quādo liquefiūt mēbra: vides in vrina partes inaequales similes petalis: z ppter illud vrina hec in qua residet simile petalis ualde deteri or est qz vrina in qua onduūt similia grossis simile tñ. Et nos quidē inuenim iterū ipēm aliā sediminis subtilis sicut spuma in qua nō est grossicies albi coloris. Et causa albedis coloris ei est pmitio aeris accidēs ei cuz totalitate sua plz qz sit cōmixtio ei: ei qd ē grossum. Aut tus aut hū sedimis fit ex viciōitate grossa que pmisser ex superfluitatibz humorū: quozū digestio nō rectificat pmitioe qua difficile sit separe eam ex eis: z ppter hoc sedimē est dispositio quā de cōsuetudine bippo. ē nomi

nare equalitate. Et enētus illius est: qñ sedimē totū est equaliū partiu: quoniam qd est permixtū corporei alicui ptes ei vident viderē in suba sua z tuo colore. z sedimē diuersum cū partes sunt diuersē parue est deterioe cuius partes sunt magne. quod est: quia sedimē diuersum cū partes sunt magne est significatio ei super virtutē nature sū magnitudine illi substantie cōposite et illis partibz z rectificatōe z rectificatōe digōis eius. Partes aut parue significat q materia iam vici nām z supauit eam: z q pugna inter vtrasqz est quasi equalis: ergo h res cōmunicat cū omni sedimine equali. Supfluitates aut pticulares que sunt in eo pueniunt a bonitate mare riet recipiētis digestioem: z malicia eius qd ex ea nō est digestū. Et bippo. quidē dixit cū istis tribz spēbus ex spēbus sediminis: spēm aliā quartā simile fursuri: z h spēbus est deterior specie tertia. quod est: quia species prima et species scōda significat q caliditas febriū est inflāmāna z ligāciōe: z oportet ne ordinaret qñ fieri. 29

Nebula pēdēs in urina si alba bona est: nigra uero mala.

Nebula pendēs in urina qñ est alba: est landabilis: z qñ est nigra: illandabilis est.

Postq compluit bippo. sermōne sū in speciebus sediminis resēdēs in vrina: redit ad sermōnem suū in nebula pēdēte in ea. Significat ergo per sermōne sū: pēdēs: quia vult per ipm cocticos pēdēs in ea. Et manifestū est: q causa in malicia ingredimīs ex hoc est: qñ nigredo accidit: aut ppter frigū ve hemēs: sicut sanguis qui denigrat quādo coagulatur: z fit pendens. z sicut mēbra que in frigidatū in vltimo a frigore: z cōuertit eozū dispositio ad mortē: aut ppter su perfluatē caliditatis. nam sanguis quādo adurit denigrat: z sū reliqua coapa: z illorū etiā q incedūt tpe lōgo in solo est iuo denigrat color. 30

Quam fuerit urina citrina clara: indigesta egritudines significat.

Et dum urina permanz citrina: stilis sbe: significat q egritudo ad huc est indigesta.

Color vrine naturalis est equalis citrinitatis. qd est: quia enētus eius est a potibus qui bibuntur postq eis commisceat de cholera qui cititas pauca. cum ergo cōmixtio cholere cū potibz est plz qz oportet: si fuerit qualitas eius fortis videbis colorem vrine igneū. Quamq vrine huiusmodi substantia fuerit tenuis: significat q egritudo nō igerit. quod est: quia oportet sicut dixi q vrina naturalis sit in colore suo temperata in citrinitate: z i substantia sua eqilis: ita vt nō sit subtilis sicut aqua: neqz grossa sicut vrina asini z bestie. Et ego qd tam narrai totū quod necesse fuit narrare de natura vrine z speciebus eius in libro meo de crisi: z ppter hoc oportet ei qui vere desiderat scientiā. pnostratōis vt tē dat ad intelligendū illud ex libro meo de crisi: qñ intertio in expositiōibus nō est nisi explanare que occultat ter ex sermone: z exponere ipsum. Discernere autem inter illud quod dicitur: sū rectitudinē: z inter illud quod nō est ita: z narrare demonstratiōem super vtrūqz simul ex superfluitate est. 31

Timedus ergo ē infirmus defectus.

Quod si cum illo spacio est longitudo: tunc non sit securitas ut remaneat infirmus usquequo digeratur egritudo

Sicut motus vixina spacio longo pateret digeratur vel maturatur: tunc sup infirmum inde valde est timor: nisi virtus egritudinis resistere valde sit fortis: et manifestum est: quod necessarius est cognoscere illi: si memor es illius quod dictum est in libro apobolismorum: considerare vehementiam virtutis et cognoscere spaciū super quod est de natura egritudinis morari vsquo recipit digestionem. Cum igit sciueris illud considerabis an sit possibile egritudinem morari vsquo ad bonā statum egritudinis an nō.

Urina mortalis significatiua fidelis et certa est aquosa: aut fetens: aut nigra: aut lutosa.

Et de urinis magis significantibus mortem est que ex eis est aquosa: et que est fetida: et que est nigra. et que est grossa.

Urina aquosa est: cum suba est tenuis et color ei est albus: et significat cunctitatem humorum in fine et timor: et debilitatem virtutis facit digestionem. In rebus autem fetidis et rebus nigris iam sunt locuti in eis quod sunt pmissa. et iste quidem fuit singulares fuit ei alius significat mortem. Et eo autem de quo inquirere oportet est de vixina grossa: an significet mortem sola singulariter: an idiger in significatio illud ut coponatur cum vixina quā narravit ante eam. Nigra. Et ego quidem iam narravi sum quod vidi inde apud determinatorem consideratio in ea: et per scrutationem in causa illius: ut quādo legeris illud possibiles tibi ut cognoscas veritatem et virtutem in ea: et eligas meliorem expostionem huius sermonis. Dico ergo quod ego inueni per experientiam quod vixina nigra quanto plus grossior est: eius malicia est fortior. Urine autem cuius color non est naturalis sed est grossa: euenit: eius cōuertit ad vnam duarum rerum. et est: quia finis eius cōuertit fortasse ad mortem: et fortasse ad sanitatem que venit in primo: sicut inueni in rebus aliis multis et rebus que sunt extra naturam: quoniam mūdicantur per eas corpora. Et manifestum est quod nominavit hippo. vixina grossam: que est grossa valde. Quod est: quia vixina que dicitur quia est grossior sermone absolutum: non significat peritorem significatio vixina.

In pueris vero aquosa: malum.

Et deterior vixina in iuvis et mulieribus est nigra: et in pueris est aquosa.

Urina nigra et aquosa significat in omnibus etiam peritorem. Veritatem significatio vixine nigre super illam in etate stantem in iuuetute: et in gradu primo: et significatio aquose super illam in etate puerorum est in gradu primo. Quod est: quia ego iam dixi in his que pmissa sunt: quod res que sunt in vltimo contrarietatis rebus naturalibus sunt in vltimo significantes peritorem. Sed contrarietas vixine nigre ad vixinam naturalem in pueris non est sicut contrarietas vixine aquose in eis. Quod est quia de natura puerorum est ut mūgat vixinam grossam in qua sit sedime nultum. Stantium autem in iuuetute vixina est tenuis: sedime quod in ea est est paucius: propter hoc fit quod vixina nigra in eis significat peritorem sine: sed in

pueris vixina aquosa significat sine peritorem: propter causam aliam. Quod est: quia omnes res recipiunt digestionem velociter in eis propter vehementiam virtutis immutatur quod est in eis. et de nā quod digis est ut in igitur nō vixina nū sed egdes etiā in eis recipiunt digestionem in fō: et ipm in eo qui habet pleurethm aut periplemonia: et humiditatem de scendentem ex naso in coram: et lipitudinem opthalmic: et sanem in vicerib: et ppter hoc pueri quādo mūgat vixinā aquosam: et plongat spaciū illi: cui est pter quod mureta ad grossitudinē aliqua mutatio: significat illud peritorem.

Urina cruda clara et diuturna cum alijs signis bonis: certus est apostema futurum sub diaphragmate.

Qui mingit urinam crudam tenuem spacio longo: si relique significati ones indicant quod ipse saluabitur: tunc oportet tibi ut expectes eius exituram: que exibat ei in locis que sunt inferiora diaphragmate.

Quā rectū fuit quod narravit hippo. in hoc sermone. quod est: quia egritudines quas digisem suscipere est difficile: et sunt ille quāto generatio est ab humoribus grossis frigidior de aptitudine crisi et ut eue niat eis cū exitura que accidit in cope. Egritudinis autem quāto generatio est ab humoribus calidior subtilior: crisis est cū solutio ventris. Vel aliter: Quam ergo motus vixina tempe longo pateret quod digeratur: tunc oportet ut cōsideres virtutem infirmi et cōtempleris si fuerit impossibile ei morari nimis propter longitudinem egritudinis: tolerando longitudinem egritudinis ipsi: aut crisi eius erit cū exitura que venit ei. Verū discretio illius est ex reliquijs significatiōibus. quod est: quia si relique significatiōes significauerint peritorem: tunc illud significatio erit mortis. et si non significauerint rem malā: tunc illud erit significatio euasōis. Exitura autem fuit in egritudinibus chronica in pueris inferioribus corporis: et causa in illo est frigus materiei et grossitudo eius: et debilitas virtutis accides ex labore et inquietudine que venit ei ex longitudine egritudinis. In egritudinibus autem acutis exitura veniunt ad latum narium. quod est: quia humores in egritudinibus huius sunt minoris grossitatis: et caliditas est plus et virtus est sanior. In egritudinibus autem medijs inter istas euectus exituram quibus fit crisis: declinat ad vnum duorum laterum: et non est possibile ut picatur in eis. Sicut tempus quod ipse accidit superius et inferius: sed discretio illius erit ex reliquijs significatiōibus.

Quasi facies ut aranee tela supernatans in urina vitupanda est: significat enim liquari egrum.

Et oportet ut vitupes crassitudinem que natat super urinam sicut tela aranee: quoniam significatio hec significat liquescentiam.

Euentus crassicius super vixinam quā migat ille cuius dissoluit corpus: et illa in qua hippo. sunt posuit sermonem super: est sitis euentui suo super: quoniam infrigidat. et hippo. quidem illam cām in gnāre illi narravit.

Ratiōis est: et ordinē in nebula nō negligere: utq; sup̄emū an mediū teneat locūz: similiter et colozem. **Q**ue etenim media est cuq; p̄dicto colozī laudabili laudabilis: sup̄rema nero et nī gra uituperabilis.

Et oportet ut cōsideres de urinis illam in q̄ est nebula: an illa nebula sit in inferiori parte: an i sup̄iori pte ei: et cū qb̄ colozib̄ est. nā q̄ eaz; deſcēdit inferi: cū colozibus quos dixi: puta bis de ea q̄ est bona et laudabilis eam: et q̄ earū aſcēdit ſuperi cū colozib̄ quos dixi: puta de ea q̄ est mala et uitupel cā.

Significat ut hippo. in hoc ſermone ſignificatio ne manifeſta q̄ nōiauit nebula rem groſſam p̄dēte in vrina: quā noiaui i libro meo de criſi: nōmie cōtinuato et nōmie caliginis nebula: et iam dixi illud etiā in loco alio. **S**i q̄ p̄ hoc q̄ dicit: vna ouariū p̄petatū: aut q̄ hoc nōmie ſiḡi nōmie generis in nebula diuini et caliginis: aut q̄ nebula nō nōmīat aliqua boz; rū caligo. **N**ō aut fiat inuamētū per omne qd̄ in vrina p̄dēt ſim deſcēſiōem eius ad inferiora: iam inui ad illud in eis que p̄miſſa ſunt in locis: in quib; dicit: quia multotiēs cōmiſcet i v̄tōſitas groſſa vaporoſa. **R**es q̄ cū digeſtio iā rectificata et cērtificata eſt: et diſcreta: et equata: et cū p̄tes ſimilant eſt: in qua nō eſt v̄tōſitas: quare deſcēdit ad inferiora vaſis in quo eſt vrina. **I**llud aut cū p̄miſcet aer et vapores: qm̄ ad ſup̄iora eleuatur: erit eius eleuatio et ipſi oclinationi in multitudinē et pau citate p̄pōſitiōem a q̄ facit illud.

Et uendū eſt: ne neſce uicio capia ris: ut qd̄ ab ea eſt alienū diiudices. **E**t caue tibi ne te faciat errare ueſi ca: ita ut ſit in ea egritudo: et uide as i vrina aliqd̄ inde: illa ei; ſignificatio non erit tunc ſup̄ coꝝ totū: ſ; erit ſup̄ ueſicā ſm̄ ipſam ſolam.

Hippocrates bene egit in exceptōe ſua quā fecit modo in ſermone ſuo: ut nos rememorem faceret illud qd̄ oim̄itrim; diſcernere multotiēs in egritudine. **E**t oportet quidē vt rememoremur hui; exce ptiōis apud in quiſitiōem nrām etiam de eo qd̄ p̄cedit ex v̄tre. qd̄ eſt: quia cōicat iſtis duab; euacuatiōib; ſimul: q̄ ipe euacuat ſup̄fluitates toti; coꝝpōis: et ſup̄fluitates mēbroꝝ et quib; euacuat: et accidit quādo coꝝpōis diſpō eſt diſpō naturalis vt euacuet ſup̄fluitatē ſuā p̄ vrinā et euacuet ſup̄fluitatē ventris per egeſtiōem. **Q**um ergo diſpō eius ſit diſpō p̄ater nām: euacuat cū vrina aliquid ex renibus vel veſica: qd̄ ſignificat: quia i eis egritudo et euacuat aliquid cū egeſtione ex toto coꝝpōe: qd̄ ſignifi cat egritudinē que eſt in ipſo. **I**nde eſt enī q̄ tu inuenis multos hominū migrere ſanī: quum ergo illud eſt ita: ne ceſſe eſt tibi inquirere de loco ex quo egredit illa ſauies. **S**imiliter etiā quādo egreditur cū vrina res ſimiles pe talis: nam etiā de illo in diſtino eſt: ſicut eſt qm̄ cum vrina

egredit ſanies: et multotiēs quidē migrat homo vrinā ſer tidam: cui p̄mixta cholera multa: et eſt illud ex renib; et veſica: et multotiēs illud erit ex toto coꝝpōe: p̄pter virtutem vigerentē humore in toto coꝝpōe. **T**ui; vero virtutis minera et ipſi manatio: ſicut oſtēdit eſt ab epate: et ſor taſſe nō erit in h̄ mēbro egritudo: ſ; totū coꝝpō; mundiſſi cat p̄ vrinā: veſica: et renes: et aliqd̄ ex mēbris ei; ita q̄ eſt fundūſ ſup̄fluitates q̄ ſunt i eo ad venas. **Q**um q̄ diſcerit nūc renes ſanguinē qui eſt: egreditur ſup̄fluitates ille cū aq̄ueſtate ſanguinis nō accidit etiā qm̄ in lod multis coꝝpōis ſit exire: et euacuat ſanies qd̄ egredit ex eis qm̄ rumpunt ſcum vrina.

Laudabilis eſt uomit; cui p̄blegma admixtū colozibus fuerit neq; nī mis uiscoſus: quanto nero a ſimplicitate remotior tanto ſuſpectior.

Uomit; magis inuatiū cūm quō eſt p̄blegma p̄mixtū colozib̄ ualde: et nō eſt qd̄ uomit; ex eo ipſiſſum ualde: qm̄ uomit; quāto plus eſt p̄pingor ad hoc ut ſit pur; et deterior.

Significat ut ſimonē ſuum iſti: rem quā noiaui pur; p̄ hoc q̄ poſuit p̄peipias rem; **P**ermittū: et ſignificat iter hoc nōmie pur; q̄ intentio q̄ ex eo ſignificat nō eſt min; illo. qd̄ eſt: q̄ uos viciū? in vrino q̄ eſt pur; aut qm̄ nō p̄miſcet: ei aq̄ue et p̄mixtio aque cū eo eſt p̄mixtio pura valde: et vniūſoc; q̄ reliquorū coꝝpōis q̄ eſt pur; qm̄ nō p̄miſcet ei ſuba alia. **M**ultotiēs enī vides cholera expelli vomitur: p̄cedit inferi? et eſt groſſa rubra clara: et eſt illa quā dīz; boi; nūm; nāt ſilem vitellis ouoꝝ: et fortaſſe vides cā p̄us bimūda et min; rubea: et eſt illa q̄ nōmīat p̄prie cholera citrina. et fortaſſe vides p̄mixtū ei p̄blegma ſubtile aut būdiatēz aquoſā. **H**ippocrati; q̄ videt ne aliqd̄ būoꝝ ſit pur; ſ; oēs būoꝝes ſunt p̄mixti ſil. qd̄ eſt: qd̄ būoꝝ pur; qui eſt ex genē cho. ſignificat victoriā rehemētie caliditatē. p̄blegma vō pur; ſignificat frigiditatē: et vniūſoc; boꝝ ouoꝝ būoꝝ: ēt qm̄ eſt pur; ſimplex: vides enī groſſiorē. qd̄ eſt: quia p̄blegma p̄p frigiditatē eſt qm̄ oꝝgelat; ſed illud qd̄ eſt ex genē cho. p̄p victoriā et oꝝiūz caliditatē: vides quaſi ſit a duſtū: et ſiniat būdiatas ei; qm̄ iſti duo modi ſit cāe rez que i groſſant. ſ. caliditas ſup̄flua et frigiditas: qm̄ caliditas ſi nit būdiatē et deſiccāt eā: et friditas oꝝgelat eaz.

Uomit; ſi ſit ſicut ſuccuſ porzi: aut uiridis: aut plumbeus: aut niger malus eſt.

Quod ſi illō qd̄ expellit uomitū eſt i colozē porzi: aut uiride: aut ſuſcū aut nigrū: tūc oꝝ n̄ putet de oi qd̄ eſt iſtis colozib̄: q̄a eſt malū.

In colozē dīz; ſuſco et nigrō iaz; locut; fui i eis que p̄miſſa ſūt. **C**olozē aut porzale vicit hippo. in h̄ ſuo ſmone: ſ; hui; colozī nō eſt nōmie p̄p am qd̄ ſit ei. et non derinat hoc nōmie ei niſi ex porzo. at vō vides q̄ porzi nō noſat ex hoc colozē: niſi q̄ iſte co loꝝ noſet ex porzo. qd̄ eſt: q̄ deriuatio quibūda nōmie eſt manifeſta: ita q̄ poſſibile eſt tibi vt iſtelligas oꝝiaz que eſt in poſitiōe coꝝ poſitiōe p̄ma: et iter deriuati ex eo.

sicut est dispositio in colore lacteo. Et quadoq; fit diffi-
cilis in quibusdā nominib; cognitio nominis positi positi-
tione pma z color certuati et eo qd est: q; possibile ē tibi
ut dicas q; color dactylicus nō noia ē dactilo: s; dactyl
noia ē color dactylicus. Sicut z color niuis. nam tu nō
potes scire: an ē niue deuotē: an nix ē h; colore: z ma-
gis etiā cui color ē rube; clar; nō scitur: an ē ea noies
color rube; clar; hoc noiesat ipa ē eo. Bas ego res in
h; libro citi vice vna. Potes aut vt sit solitudo tu de
eē nominis pid qd fit inuamētū. inde ē q; fit i significat-
tōe manifestā sup intentionē quā significat: sollicitudo
aut eo qd est pl; hoc ē est supfluitate. Et ppter h; o; ti-
bi ne finias vitā tuā in ipso. rē mel; est vt peritas curā
tuā z vitā tuā in studio de eo quo fit inuamētus: nam sic
generat in coze qn est fm dīspōnēs nālem cholera ru-
clara: sic etiā generat in eo qn est dīspō ē extra nām ge-
n; aliud cholere: cui color est color pozi. z multonēs d-
de generat h; cholera in stō ppter cibos de gen. re olez:
qn nō recipit origōne: sicut sicla: cepe: z pozi. z foras se
generat i venis h; cholā absq; istis cibis. ppter aliquā egri-
tudinē: z effundit aut ad stōm: aut ad intestina: z signi-
ficat illud caliditatē in coze egredientē a nā: z supflui-
tatē cui appropiaz in sua cōplōne: sicut illud qd appro-
piaz bñis d; generat ab olerib; q; narraui. 40

Quibus his infect; fuerit: est nū-
cius mortis: z infirm; mortis est
contingens.

Quod si uomat homo un; omnes
illos colores: tunc illud crit mor-
tale ualde.

Si uoluit p sermonē suū oēs istos colores quoz
pcessit rememotatio. scolorē pozi: z colorē su-
fū: colorē nigri: z si uoluit p istū colorē aliū
pter hos egredientes a nā: tūc illud signū erit significatio
sup pditionē fm uas itatōis sile: qn significat q; i cor-
pore sit multe egritudines parue. 41

Et qn illud qd uomitu expellitur
est uiride z fetidū: tunc significat
illud mortem subitā ualde.

Iste vomit; significat fm q; dicit bippo. pp signi-
ficationē suā sup putredinē z sup mortē: si fue-
rit memot; ei; qd pcessit ē fmone nfo. 42

Omnis odor malus in quocūq; uo-
mitu fuerit: malus est.

Et oēs odores fetidi putridi sunt
mali i oi qd uomitu expellit.

Ausia i illo ē: q; ois egritudo in q; accit putredo
addit malicia ei; fm q; dicitur an illō. 43

Putū in oi egritudine pulmonis
sen coste est utile: si sit uelox: si fa-
cile sine labore.

Putū uero oportet in oib; egritu-
dinib; descenderib; ad pulmonē
z costas: uteductio ei; sit uelox z facil.

Ermo qd ē ei; si sit uelox: significat pncipiū ei;
gritudinis. h; fmo ei; facile ē: nē si dicit: Et enēs

ill; est quandoeductio eius est uelox: ne sit nocumētū
cū eo. qd est: q; ex uelocitate pductio spūi intelligit vna
duas pprietatū. pma significat inuū egritudinis: z secūda
spaciū ipia actōis: qn facilis pductio spūi ē qn ag-
gregat ille ex res ill; Quaz vna est vt nō sit in pectore
color rebemēs: nā illud qn est phibet pect; ab oparōe
sua: etiā qn incipit cōpleri. Et secūda est vt virt; ei; nō sit
debilis: nam qn virt; est debilis multificat anteā cōple-
at actionē: q; phibet a spūo. Et necessariā etiā ē i illo
vt sit qd spūi facile: nam qn est uicōsus: multificat in mē-
bris iustificatōe rebemētū cū; eradicationē ab eis fit difficil;
z qn illud ē: phibet pductio eius. I spūi pp adherentia
suā in pulmonis meatib; z sit etiā si est rebemētū grossū
ciei: fit difficil pductio ei; z est necē i infirmo vt laboret
i productōe eius: z adberet etiā in quibūsdā meatib; i tri-
ctis ex meatib; pulmonis: z ppter hāc cām accidit multo
trens apud illud pfectio: z ppter hāc cām accidit multo
liratis aquosū fit difficil pductio: qn currit in circuitu
neris egredientis in anhelitu: z euadit ex eo. Et bec causa
pma a qua fit pductio spūi: ē causa que noia ē p pnci-
pū qd est: quia causa pma dicit fm duos modos: sicut ostē-
dit in libro meo de causis: quozū vñ est ille qui est a mā:
secūda est ille ex quo est inceptio motus: z inceptio mor-
tis in tussē vt uirt; motus pect; ē. iam ostēdi illud etiā i
libro meo de causis accidentū: qn cōstrictio pectoris qn
est breuis: fit difficilis erit aeris cum fortitudine z uelocitate
metia: z bec uirt; extrahit qd est retētū in meatibus pul-
monis: z in uenis diuisis in eis. Et ppter illud operatio
pectoris qn est opatio fortis: nō est qd phibet ipis;
z humiditas retēta in canna pulmonis est equalis i gis-
tudine: tūc pductio eius. I spūi ē facilis. z qn nō ē aliq; d
bonū quozū: fit grauis productio spūi z pma. z vna
duarū rex fuerit inuēta: z altera pūata: erit pductio me-
dia inter ueteriorē z meliorē. z ad summū fm paucitatē
z multitudine in vna quaz harū utari rerū: z debilita-
tem carū inuenim; quosdā boies pducētes spūi facile:
z quibūsdā eozū fit difficilē pducere ipm. Itā ergo uidef
mibi: q; onsum est tibi ostēsiōne manifesta z certificata ē
apud te intētiō bippo. in sermone suo: vt sit pductio spūi
i facilis: z qn certificati ē illud: tūc certificati ē q; fmo
ei; Uelox nō significat spaciū ipis tussis: s; boia pma
ex bois egritudinis: z ē illa in qua dicit bippo. in libro
apothomozū: Quidō in pleureticis apparet spūi inci-
piens in pncipio egritudinis: eozū egritudo est breuis.
Uerū si intellexeris ex sermone suo Uelox: quia intē-
dit spaciū tempis actōis: est illud de quo ostēdi: quia
ingredit in sermone suū facilis erit error tuus uob; uo-
dis: quozū vnus est estimatio tua de bippo. q; dicit hoc
temp; bis: z secūda dimissio eius qua dimisit illud qd
dicit in libro apothomozū: z uirt; eius est magna ualde.
Et iam ostēsum est tibi etiā: quia non ppter has duas
res tūc oportet vt intelligas sermonē eius: sup illud qd
dicit de expositione nostra ad illud quod dicemus post
hūc sermonē. 44

Szubeū: z sano spūto admixtū
uidetur in eo rubedo ualde per-
mixta saluē.

Et est vt intelligat q; sermo ei; ualde fit sup mi-
tionē: nō sup rubedinē: sicut si diceret: Et opo-
ret vt uideat in eo rubedo pmixta saluē ualde: z
bec dictio. I. ualde significat rebemētā apud eū z multu-
tudinē. Jam. n. dicit etiā ante: z magi inuauit; vōis ē in
q; pblegma pmixtū est. hōl. ualde z dicit in h; sermone

et videb in eo rubedo valde pmixta saluie: et tu quide po
teris scire q nos iam inuenim⁹ in eo qd iam eposum⁹
in hoc sermone: qum intellexeris fmonē q sequē. 45

O rubeu: aut citrinu: neqz sano spu
to admixtu: et cum laboriosa tussi: ma
lum nunciat.

Nam si tardas a principio doloris
tardatote multa: deicide ē sputu et⁹
subrubeu: aut citrinu: aut ē tussis mltā
et nō ē pmixtu saluie: ualde est malum.

Iam pmiū in eis que pmixta sunt vt ostēda certi
tudine sermonis ei⁹ velox: et intētiōem fmonis
eius valde. Dico ergo qm rediit in sermone
suo isto ad narrādū res cōtrarias eis q ab ipso sūt pmisse
sūt de cōsuetudine ei⁹ pmiū fmonē suū velox. ppe fmo
nē suū. nā si tardas a principio doloris tardatote multa: et
cozā sermone suo valde pmixtu sermone fuit: et nō ē pmi
tu saluie valde: et cozā fmonē suo: oportet vt sit sputu
ei⁹ facile sermone fuit: aut cū tussi multa. Ad est: qd sputu
tum qd spū abiqz colore cū facilitate: et velocitate sua
nō indiget ex tussi: nisi qritate leui. Verūtrū q oportet
vt misceant res que euacuant ex coepe adinuice: et non
euacuet ex eis aliqd purum simplex: sicut iam dixi in eis
que pmixta sunt: et dixi iterū in libro meo de crisi: et in ex
positio mea qua eposui libri apozimozā: Quia o3 vt
sit pductio sputi in plenitudine i pleuretico velox. 46

E rubeu omnino molestū: et albu
viscosum globosum: inutile ē.

Peterea et rubeu quādo ē purū:
significat timoreu: et albu visco
sum globosū inutile.

Non addit nobis hippo. in sermone hoc aliquid
supra illud qd dixi in eis que pmixta sunt. Ad
est: qd dū nō pmisceat aliqd: est. pculdubio pu
rum. et rubedo quide accidet in eo. ppter cholera citrinā
albedo aut et viscositas et globositas accidit a phlegma
te adusto. Et ego quide iam ostidi in alio loco: q māe q
effundit ad mēbra faciūt accidere in eis apostemata ca
lida: et apostemata dura: et apostemata mollia: et aposte
mata lapidea: et cācroz: qz sunt māe male: sunt aposte
mata accidētia ab eis maliciosa: et miorat malicia apo
stematū erit fm humores generātes ea. Ad ē: quia māe
sanguinee et phlegmaticae sunt mioris malicie et māe q
sunt ex cho. citrine genere: et que sunt ex genē cho. nigre
oēs iste sunt male: qm isti duo humores sunt simul cor
rodētes mēbra: et actio q dicitur eis: et appropas cūli
bet cozi: q cho. citrina facit venire f. acutaz: et chole. ni
gra fit difficilis resolūtiōis. erit ergo egritudo difficilis:
qm iste humor. ppter grossitudinē suā et ppiquitatē suā
nāe terre inuiscat in mēbris suscipiētib⁹ eū: et opilat ea: et
fit difficilis ppter illā cām eradicationē ei⁹ eis. 47

Utride spumofum: malum.

Et quod ex eo etiā ē uiride spumo
sum: est malum.

Utridē iā dixi: q de cōsuetudine hippo. est vt
significet p sermone suū viride: aut colorē citri
nū: aut colorē quē quidā boim noiant zinariuz

i. heruginosus. Et ego quide nō indigee fmonē in hoc
q isti duo colores qm sunt in fine puritatis vltimo: tūc
sunt mali: qm iam locut⁹ fui in eis que pmixta sunt i oib⁹
humozib⁹ puris. Ad est: q humores oēs isti qm sunt pu
ri excepto sanguine: significāt egritudinē malā: qm etiā
tus illi⁹ est a caliditate inflāmata. Ad ē: qd chole. citrina
quādo est pura significat q humiditas eius aquosa: cui
ius causa videns eam vident: iam adusta est et fuita.
Zinaria at puenit ex adustioe huius et decoctioe et veni
gratōe ei⁹ nigra aut puenit ex adustioe hui⁹ humor⁹: et ē
illa q fit cho. nī fine malicie et cozois: aut ex sūguie
grossio: qm exicat fm illā similitudinē: et foras se veni
graf sanguis pp mortē suā et oñiuz frigidis sup ipm. et o3
vt hui⁹ fmonis sis memor: et nō velas a me vt narretibi
res eadē multoties. Sputū vō spumofū et est illud qd di
xit i fine b⁹ fmonis: cui⁹ pmiū rememorationē: et p
uenit a pmixtioe aeris cūz būditate phlegmatica: qd ē q
gnatio spume i oib⁹ reb⁹ nō fit nisi fm bāc similitudinē. q
nerat qdē in mari tūc quis veni⁹ incidit aqua i ptes mul
tas puas: et retinet in eo qd est in illas ptes: q generata
in eo qd decoct⁹ apud supilitatē caliditatē: et coicit illi
ouab⁹ sil: q generant ab vñis ampulle mltē pue: et fit
difficilē resolo baz ampullaz: et ppe qm aggregat iste oue
res sil: et sit vt sit aer ille et retent⁹ in eis turbid⁹ vapozosus
et būditas in q retent⁹ est ille aer grossa et viscosa: qm in
būditate tenui sicut aq clara pura: cui nō admisceat res
alia qm aer retinet⁹ est ille possibile vt mox ē a spa
cio longo: q illa bora q ille apulle oisūpūnt puenit ille
le aer q est i eis ad locū qd est. pping⁹ et pūm⁹. et ppter
bāc cās fit q apulle q sūt in mari resolutū bora veloci
in būditate vō grossa viscosa: qm aer turbid⁹ fumolus
retinet: moxat in ea tpe lūso: qm suba lūso: nō pper
rat ascēdere surū sicut aer pur⁹: qm būditatē oisūpūnt
est difficilis. sic ēis gnatio ampullaz fit ex suba būda q
inter ipsa retinet aer: silr etiā cap resolutio fit apud ois
ruptōem illi būmilitatē: et oisūpūnt illi⁹ fit facilis qm
est in nā sua: et mot⁹ aeris qui ē in ea ad ascēdēdū surū
mot⁹ fortis. Sed difficultas oisūpūntis ei⁹ fit qm non ē
subtilis: neqz mot⁹ aeris otri in illa suba būda ad supe
riora ē fortis: et bec quide est oisūpūnt aeris fumosi turbid⁹.
Ad ē: q aer cui⁹ oisūpūnt ē bec oisūpūnt ascēdit surū: neqz
ē etiā subtilis: sed ē ex būmilitate et oisūpūnt cū qua non
possibile ē ei solvere illā subām extēsam: et ppter bec qm
aqua bulit nō generat⁹ in ea ampulle: quaz dissolutio fit
difficilis. Ampulle aut grū resolutio fit difficilis: gene
rā apud būozes vñtosos gūso: et apud decoctōem būo
ris gūsi aut viscosi aut victuosi: qua gnāf vñ⁹ vapozos
sus: et būditas q ē sup ois vñtuosa viscosa. Sed
ergo hūc modū oportet vt gener spuma in corpibus aia
lū. qd ē: q nō oportet vt efflueat q spuma generet i cor
porib⁹ aialit⁹ sicut generat in mari ab agitata vēti in eo
cū fortitudine: sed a caliditate ignea q liqfacit sanguinē
et gnāt ex eo vētositate vapozolam: nō quide inueni
m⁹ illud accidere in oculis multis infirmoz. In eo aut
qd dixi in hoc capitulo ē sufficiētia: et tibi qdē necesse vt
sis memor ei⁹ in euetū ois spumofis: sicut fit sputū sicut ege
stio aut vñna. Eue⁹. n. rei nocue nō ē nisi fm hūc mo
dū: qd declarat in istis: nō dixi illud nisi vt nō fideret
vice alia aggregatio lāgitatio causē i euetū ei⁹. 48

Et si nigrus est: mortale est.

Quod si iam in illo suctum sit ex
puritate sua ut videas ipm totuz
nigrū: tunc bec est deterius illo.

Iam locutus fui in humoribus oibus puris sermone eodem in eis que sunt pmissa: et dixi etiam in humoribus melancholicis sermonem proprium. Si ergo non fueris sermone id tunc redi ad ipsum te lege ipsum 2 illud enim est melius quod ut ego scribam tibi rem vnam et eandem multotiens.

49

Si in pulmone coheres sonnerit: nec quicquam in exteriori: malum est. Sternutatio cum reumate in omni egritudine pulmonis et costis: malum est. siue. n. illa sternutatio precedat siue coequa sit egritudinis: malum est. Sternutatio uero sine reumate in omni acuta egritudine: bonum est.

Coriza uero et sternutatio in oibus egritudinibus que sunt in pulmone uel costis: sunt male: siue sit illud ante aduentum egritudinis: siue post euentum eius. In reliquis autem egritudinibus principio: sternutatio est ex eis quibus fit inuolumentum.

Omnis egritudine omnis medicorum est ut significet per sermonem sui: coriza: humiditate alba lenis: euacuata et naribus: sicut de osierudine coriz etiam nominare humiditate que descendit ex palato catarrhi. Et mirum est quod hippo. dimisit ut adderet sermoni suo: coriza loco sternutatio: catarrhi. quod est: quia malicia corize quando accidit in humoribus egritudinibus: non est nisi ex parte vna: catarrhi autem malicia est ex duobus modis. Et ego quidem iaz dixi multotiens quod nos iaz inuenimus res quarum malicia est in hoc quod ipse sunt cause rerum aliarum que nocent. verum ipse cum numerasset quicquid in significatibus malis. Et inuenimus iterum res alias ab eis: que non sunt nisi significatōes male: tamen: quibus non accidit res mala: sed non significat tamen nisi rem malam que generat ab eis. Et inuenimus res alias quibus dispositio est tertia dispositio: quarum malicia est ex duobus modis scilicet. ex parte significationis: quod enim earum est propter egritudines malas. sed ex parte causarum: quod ipse etiam facit egritudines alias multas. Catarrhi autem et coriza sunt in egritudinibus pulmonis: quod eleuat ad caput vapor calidus. Nocumēti autem pueniens ab eis non fit ex eis vtriusque simul: sed ex vna earum tamen: et catarrhi. quod est: quia coriza est res euacuata ex naribus: et fit euacuatio eius necessaria ad exteriora. Oportet ergo ut sit catarrhi deterior coriza: propter hoc ego nescio quare omnino sit hippo. dicere catarrhi in hoc sermone: nisi voluerit ut intelligat ex sermone suo coriz etiam catarrhi. et potest etiam esse quod scriptum est: dimisit dicere illud. Inuenimus. n. nunc res multas in quibus hoc accidit. Sternutatio autem semper plurimum puenit cum coriza: quoniam iterum mouet totum per motum vehemētem nocet pulmone. et propter hoc oportet ut oleat in coriza et catarrhi: quod sunt significatōes male semper in istis egritudinibus quum impleat pulmone humoris malo. in malicia autem earum quod accidit postquam plaga egritudo est causa: quod significat quod egritudo quod est in pulmone est magna fortis: quod capiti iam aduenit nocumēti inde. In reliquis autem egritudinibus non est possibile ut accidat sternutatio in principio egritudinis: neque aliud ex aliis accidit: quod si accidat post longam egritudinem significat euasione: quoniam egritudines sunt principio et reliquas

significatōes. quod est: quia significat digressum et vehemētiā virtutis expulsiue que est in cerebro. hoc. n. virtus quod est fortis ita ut expellat vtriusque vaporis: quod generat in cerebro cum humiditate que apparet in quibusdam hominibus: et sentit et occultat in quibusdam earum et non sentit et fit eius apertio difficilis: facit euenire sternutatioes. 50

Sputum sub sanguine clarum in principio pulmonis ualitudine: in principio nullo colore turbatum: salutem significat. sed si usque in diem septimum aut amplius idem sputum mauerit suspectum est.

Sputum autem cui aliquid sanguinis admiscetur: qui non multus est: et est rubecum clarum in apostemate pulmonis: in principio egritudinis significat salutem ualde. Si egritudinis superuenerit septem dies: aut plus illo: et sputum fuerit cum illa dispositio tunc fiducia tua de illo inde erit minus.

Erimo etiam iste est sermo cois in oibus apostematis: sicut calidis: et iam dixit hippo. ipsum multotiens in alio loco: et est: quia currit ex humore effuso ad membra apostemata: quod in ipso est subtile: quod appareret de membro in quo est apostema non est spiritus in natura sua: sicut cutis apparet. et propter hoc quod accidit in ore et in oculis: foraminibus harum in oculis apostema: currit ex eo humiditas subtilem similes virum quod currit ex vultu. sicut huiusmodi quod in pulmone fit apud euacuata humiditas ex eo ad loca vacua quod sunt ei: et sic canē ouis et eo. et humoris quidem humiditas densa in hanc missis et expellit et significat nam sanguis facit apostema in pulmone: quod ipsa est aquositas illi sanguinis. et propter hoc si huiusmodi facies apostema fuerit de genere cholere: videbis colorem illi humiditatis citrinum. et si fuerit sanguineus: color est ipse ruber. et si fuerit purpureus: et istis oculis simul: videbis coloris eius ruber clarus: productio sputi humoris huius est vna de significatibus laudabilibus: et minus ipso laudabile est sputum sanguinis puri: et dignum est ut abhorreatur homo hoc signum. et tibi quidem est possibile ut pulmone quod distringit aliqua venarum et ex elcere quod accidit in eo: quoniam sputum tunc etiam erit sanguis purus. verum quod euacuata de sanguine et expellit in eo quod habet perplemioniam paucam valde simile euacuato sanguis et sputo eius in eo cui aduenit attritio in pulmone mo propter totum tunc quod est ipsum: et accidit simile huic iterum quod effundit ad os sanguis subtilis subtiliter: et est gingina mollicata etiam non est possibile retinere ipsum ad effusio. et euacuatur etiam ex palato similis huic sanguini aquoso subtili ad huiusmodi causa eadem. non ergo est extraneum etiam si accidit simile illi in pulmone. et tibi quidem est possibile ut significet super illud facile et subtiliter sanguis: eius quantitate quod est: quia sanguis qui euacuatur a pulmone non est grossus in sua subtilitate neque multus: neque moratur hoc accidit usque in diem septimum: sed moratur prope et digerit in diebus primis quatuor. et si non mutatur in hac hora: mutatur proculdubio in ebdomada prima. Si autem moratur etiam in hoc spacio semper dispositio sua illa: tunc manifestum est quod egritudo semper dispositio sua illa: tunc manifestum est quod egritudo semper longat: quod si permanet usque ad diem septimum propter quod suscipiat digressum: significat quod ipsa recipiet digressum in tempore

longo: et de aptitudine spacij tps qñ plogat infirmitas
est vt accidat in curatõe ei? error: mult: aut ex infirmo:
aut ex ei qui seruauit et aut ex reb? extrinsecis: et multoties
accidit ex medico etiam. qñ si nõ accidat error: et aliquo
istoz: nĩc nõ fit securitas sup virtutē: qñ cadat et deuĩ/
cat in hoc spacio in quo recipit oĩdem. Et ppter hanc
causam dixit hippo. tunc si egritudinĩ supuenerit dies
multi et spũtũ fuerit cum illa dispositiõ: tũc fiducia tua
de illo erit minor.

Omnis spũtũ perseveratē dolorē:
malũ est. Spũtũ nigrũ pessimũ
est. Et omne spũtũ cũ doloris diminu
tione: bonũ.

Et omne spũtũ p qd nõ gescit do
lor: est malũ. et qd ex eo est dete
rius est nigrũ: sicut narraui. et omne p
quod ē doloris sedatio: laudabile.

Ermo iste coĩs in omni quod pcedit ex corpore.
dicit. n. illud in libris aliis: et libro aphorizmo:
rũ: ubi dicit: qd oportet pprie vt consideres quietē
egritudinis. Multoties. n. pōt natura sup egritudinē: qñ
mis egritudo fit mala et vincit eā: quare mūdicat corp?
p eua curatōem rei male et materiel male ex eo. Quĩ ergo
aspicit illud qui videt et considerat maliciā ei? terret ex eo:
qñ nescit si fit euent? eua curatōis illi? p accidēs: aut sit p
pterea q natura euacuat rem malā. Et rememoratō ei?
quā facit hippo. in libro aphorizmo: nō est nisi ad no
mē quietis tñ. In hoc aut libro adũgit ad illud dolorē
et dicit: in laude sua: quia laudat spũtũ et omne cũ quo
ē quietis doloris. Et nos quidē inuenim? euz post paulu
lũ narrare significatōes oēs accites in egritudinibus q
cōuertunt ad salutē: et cōpēbēdit eas in noie quietis: et
pcepit tibi iterũ qñ pcedit in sermone tuo vt pscrutetur
pscrutatōem et consideratōem in significatōib? quas dicit
vt fit tibi possibile qñ ppozitionis adimutē iudicare
sup qñtatē declinatōis egritudinis versus salutē: aut
versus maliciā: sicut est illud qd inuenim? ei? facere i b
sermone quē intēdē? exponere. Dicit. n. q. pducio spu
ti qñ p ipam nõ quiescit doloris: nō est signũ illud lat
dabile: et nõ sufficit tibi vt scias tñ illud in pñosticatōe
certa p illud qd accidit: sed indiges etiā vt aspicias in re
liquis accitib? et nos inuenim? hippo. oĩdĩse illud qñ
ipse dicit: spũtũ nigrũ. qd est: qñ in hora doloris fm vñpo
sitōem suā qñ est significatio coĩs: est necessē. ppter illud
considerare in eo qd expulsi: qñ spũtũ aut rubrũ aut citri
nũ significat illud q timor est minor: et si est nigrũ signi
ficat pñtōem significatōe forti valde. Cum ergo pscru
tatus fueris illud et inqñsieris de illo: et reliquis reb? rema
nētib? aggregabis tibi inde res vna coĩs in pñosticatōe
certa forti. Et hippo. quidē ordinat post hũc sermonē
significatōes laudabiles et illaudabiles: vt rememoret p
eas illud qd pcessit de sermone ei?.

Omnis dolor pñctoꝝ locozũ si
supuenerit spũto ul? solutiõe uen
tris: uel pblebotomĩa adhibito: ul? quo
libet competētē medicamē non fuerit
diminut? pus ibi futurũ denũciat.

Quicũq; dolor i istis locis nõ qui

escit: neq; apud pduxionez spũti: nec
apud euacuatōem utrĩus p egestiõe:
neq; apud mĩntiõem t regimē et cura
tiõe p medicinas: tũc oportet ut scias
q eius esse cōuertit ad pus.

Oportet vt scias de esse doloris qui fuit in prib?
pectoris et pulmonis: et nõ quiescit et curatōes
ppter q fit boni malicia et re alia. Excepto hoc
qd ponit in hoc capitulo tñ: qd cōuertit ad pus. qd est:
quia ille egritudines sunt medie inter egritudines q cō
sumuntur cũ velocitate et facilitate: et inter illas quib? nõ
est sanatio.

Etredo cholericā spũto admixta
et sine spũto mala est.

Et quicũq; accit pus sup spũtũ ad
huc uincēte cholera est malũ ual
de: siue sit exitus eius qd egrediet qñq;
spũtũ sup qd uicit cholera: et qñq; sani
es: aut sit utriusq; exitus simul.

Et quicũq; apostematũ qd in pus cōuertit in sup
periosis? corpis trib? in quibũdā quozũ quedā
ps est sanies: et residuũ illozũ est indigestũ: nõ ē
curatio facilis. Si aut ondit i eo cũ illo significatio alia
mala est ei? malicia pl? et pluri illo malicie sunt apozē
mata que sunt in mēbris nobilib? qd est: q significat
q humor facies ea est maliciosus valde: qui illud signifi
cat q natura conat apostoma maturare: et ipa nõ in
uenit in eo uia oĩo.

Et si a die septimo contigerit.

Et precipue qñ icipit sanies et iam
supuenerit egritudinĩ septē dies.

Ermo iste coĩcat ei qd accidit in aliquo diēz
crisis. qd est: qñ euent rei in aliquo diēz? crisi
sis finit pñostificatio et certitudo ei? certitame
illud an sit laudabile aut illaudabile: significat ex signifi
catōib? alijs: qñ qui accidit infirmo sudor in die septio:
aut flux? et rits: aut flux? languis nariis: deinde est vñpo
ei? post illā euacuatōem melio: tunc illa significatio est
laudabilis et si ē ei? vñpo deterior: tũc ē illa significatio
et illaudabil. Et significatio cuiusq; barũ dispōnũ qñ
ē in aliquo diēz? crisis: magis certa et magis credēda:
qñ qñ ē in alio die. Et ego qdē illa locut? fui in illo sermone
plurō in libro meo de crisi: et in libro meo de ceticis die
bus. et oportet ei qui vult intelligere qd dicit hippo. in
libro hoc fm certitudinē et pscrutandē: vt exercet in
pñis in libris illis.

Mortē nāq; in qñdecimo nũciabis
nisi signũ qdlibz aliud spande sa
lutis adesse cōsideraueris.

Et time ei q pducit hoc spũtum:
q moriet in die. xiiij. nisi eueniat
ei accidēs laudabile.

Iam intellecti certitudinē hui? sermonis et veri
tate ei? in expmētis nostris de me in eo qd in
dicauĩ sup infirmos: et ppter hoc q vt consideres
qd dicit hippo. et ponas mētē tuā in eo vt nõ existimes

sup sermonē eius qd est sicut illud qd sc̄p̄erūt multi me-
dicoi cū sermonib⁹ quib⁹ nō sit nisi sufficiētia p oīem
tū: quinq; cōp̄endib⁹ intēio eorū in eo qd apparet in
infirmis declaraf ab eis: quia sunt falsi. qd est: qī tu pos-
tes qī offideras b̄c egritudinē quā narrat: et exēti: cū
in anima tua: et oī p̄osito est: media inter egritudinē
malas: et egritudines laudabiles pcedere et indicare oīē
in quo ipse infirm⁹ morietur. pone ergo verbi gratia: q
aliquis piecit vel expuit in oīē septima sanie nō puram:
neq; in illa oīē tota: sed cū ea p̄mixtū fuit aliquid de ge-
nere cholere: aut fuit totū qd expuit hui⁹ generis tū p̄e-
ter qd fuerit cū eo sanies: sed relique remanētes res. p̄cul
dubio in hoc infirmo fuerit medie. sc̄as et vir⁹: et reliq;
res remanētes: ita qd nō fuit in fine fortitudinis virtus:
neq; in fine debilitatis. et similiter etiā regio et bona p̄is
ex bonis anni: et dispositio aeris et etatis: et ponamus q
oīa ista fuerit media inter illud qd est in fine bonitatis:
et inter illud qd est in fine malicie. Et sicut narrauim⁹ in
istis reb⁹ quia sunt medie in bonitate et malicia: et similr
ponam⁹ qd vñ quodq; generū significatiōnū qd apparet
in infirmo est mediū. dico qd ist⁹ infirm⁹ mora timetur
vel expectat in oīē xiiij. qm̄ de hoc bōa est media in euentu
mortis. qd si apparet in eo significatiōes alie laudabi-
les: tunc sc̄as qd mora ei⁹ tardaf ab hoc termino. Et si ap-
paret significatiōes in eo illaudabiles male: tūc time ei
mortē ante oīē xiiij. Et bippo. quidē narrat significatiō-
nes laudabiles et significatiōes malas in eis q sunt post:
quoniam dicit quādam carū nōib⁹ suis: et aggregat rememo-
riam quādam earū. Nō aut oportet q tu putes de ill⁹ si
significatiōib⁹ optineat absolutā: et vt p̄feras earū nūmē-
sed oportet tibi vt rememoris ei⁹ qd sc̄p̄it bippo. i. eis:
et qd addim⁹ etiā nos ad illud: et vt p̄feras earū nūmē-
et virtutes ipar. In quocūq; ergo inuenis bippo. viciſſe
quia significat euasione aut p̄ditiōem: pone eā in gradu
p̄mo: que quidē significat euasione in significatiōibus
laudabilib⁹: et significatiōes quidē p̄ditiōis in significati-
onib⁹ illaudabilib⁹. Et similr etiā i quo dicit: quia signi-
ficat mortē in p̄mo: aut quia est p̄nicioſa valde: et non
dicit in ea absolute: quia est p̄nicioſa: aut significat mor-
tem. et similiter etiā intellige rem in significatiōib⁹ salutis:
qm̄ dicit in significatiōib⁹: quia significat significatiōem
magnā sup euasione: aut quia significat fiduciā et salutē:
rem: et q egritudo est breuis spaciū: et que sunt illis sitia.
Significatiōnū aut in qb⁹ dicit: sermone absolute: quia
sunt p̄nicioſe: aut indicat euasione: natura est media in
duas extremitates: et nō est occultū de istis significatiō-
bus in quib⁹ locut⁹ fuit p̄ cōp̄atēm suā: quia sunt plus
significatiōes mortē: aut pl⁹ significantes euasione quare
addidit ad eas multitudinē et oīminutiōem: qm̄ quādo
apparet cū sp̄uto p̄nicioſo qd ostendit in oīē p̄rima: qdā
significatiōes male que sunt in gradu p̄mo: nō est possi-
bile vt remaneat infirm⁹ vsq; ad oīē xl. et pl⁹ illo multiz:
si apparet cū illo pl⁹ significatiōe vna. et s̄līr etiā si appa-
reāt cum eo quēdā significatiōes laudabiles: quēdā illau-
dabiles: p̄tēdē egritudo vsq; ad septimanā tertiā. qd
si mīscant significatiōes significatiōes euasione et signifi-
cates mortē simul: oīēdē fuerit significatiōes euasione
plures aut fortiores: aut significatiōes mortis plures aut
fortiores: tūc timeat vel expectet infirmo in illis dieb⁹ p̄-
mis qd plongsit spaciū vite sue: et expecta ei in eis cōtra-
riū ill⁹. I. spaciū vite sue abbreviat. et etiā si infirm⁹ fue-
rit fener: aut debilis virtutis: aut fuerit bōa p̄is et bo-
ris anni male cōp̄erit⁹ egredies ab equalitate: aut dis-
positio aeris in illa bōa similiter: etiā expecta ei mortem
cum velocitate: postq; sc̄etur etia in istis q intentio

est sumpta ex virtute magna valde.

56

Quod hmoi est robur et cōstantia
egri: et bon⁹ sp̄s: et facilis p̄iectio
p̄ntredinis cūz tussi: et eq̄litas tori⁹ cor-
poris i habitudine caloris et mollitudi-
nis: nec siticrit: et si urina et stercois et su-
dor et somn⁹ bene se habuerint. Que si
bene se habuerint: tūc sunt pollicētia:
ex quib⁹ si plura defuerit post oīē xiiij.
mortē futurā p̄nūciabis. Et cōtrariuz
quidē qd est mortis signū hmoi ē. i. de-
bilitas egri: sp̄s anx⁹ magn⁹ et dēſus:
dolor p̄manēs: p̄iectio cum laboriosa
tussi: sitis p̄fuerans: corporis circa ca-
lorem inequalitas: uētris et laterū calor
magn⁹: sed et frōtis et manū et pedum
frigor: et urina et stercois et sudor et somn⁹
ut dixim⁹: sunt minātia mortē. Nec si
predicte p̄iectōi cholericē p̄ntredis sup-
uenerit: mortē futurā ante xiiij. diē nō
dubitabis: uel in ix. uel in xl. Et hac er-
go p̄sideratōe sp̄utū dices eē mortale.
Et si uitalia mortisq; signa cognoueris
pronosticorū rectitudine inoffensē pro-
gredieris.

Esta sunt signa laudabilia. i. ro-
bor: et conscientia egri: et bonus
sp̄ritus.

Et hoc sermone incipit determinare hippocra.
significatiōes laudabiles: et significatiōes malas:
et sunt ille in quib⁹ locut⁹ fuit in eis que p̄missa
sunt: et p̄pter hoc ego p̄terāco omēs eas: et venio ad ex-
ponēdū qd dicit post eas.

57

Et postematū quēdā i. xx. qdā i. xl
quēdā in lx. rupturā differūt.

Reliquorū autē sanioſitatis pluri-
mū rūpif: qdā ei⁹ in xx. et qdā
in xl. et qdā in lx.

Non nobis declaraf quid voluit p sermone suuz
Reliquorū sanioſitatis. quod est: quia possibile
est qd ipse significauit p̄rei quā sanioſitatis illud
quod accidit in mēbris aliis: et nō qd accidit in pectore
et pulmone: et est illud in quo est sermo eius vsq; ad hūc
locū. et possibile est qd significet iterū species sanioſitatis
accidētes in istis mēbris que nō assimulantur illis sp̄ibus:
quaz p̄cessit remenozario: et possibile ē qd significauit
per sermone suū istas duas species simul. Et quādo dicit
species que nō simulant illis quarī remenozatio p̄cessit
tūc oportet vt exponā intentiōem ill⁹. dico ergo qd bipo-
po. nō possit sermone suū vsq; ad hūc finē in omnibus
specieb⁹ sanioſitatis accidētes in pectore: sed in illis i qb⁹

12

[illegible]

Oportet ergo medicū diez pncipiū
non ignorare: ⁊ i qua hora corp
pñimū habuerit calere ant rigere: ant p
infirmū cognoscere qñ incepti eodē lo
co dolere: ⁊ cōpunctiōes sentire. **H**ec
enī sūt pma collectionū indicia: ex quo
dies erit tibi cōputandi: ⁊ inde erupti
onē expectabis i predicta tēpora.

Ex oportet ut pſideres qñ eſt ince
ptio ſanſiſtatĩs: ⁊ cõpites illud
a pmo die quo febricitauit infirm⁹ aut
aduicit ei ſi adhenerit rigor: aut quãdo
eſtimat q̃t inuenit dolorẽ: ⁊ facta eſt loco
eius gũitã i loco i quo inuenit dolores
Iſta enĩ ſunt ex eis q̃ ſunt i inceptõẽ ſa
nſiſtatĩs. Ab hac ergo hora op̃s te nu
merare ⁊ expectare rupturã in horĩs q̃
ruẽ deſciſt rememoratio.

Enio: res sup quas cōueniūt oēs medici vt fa-
cerent eas apparere apertissime manifesta est vt
in boza saniofietia aptum que sunt in mēbris
nobilib⁹ que nō solūm p medicationē sed sunt sanio
fias: accidit rigor: sequit illud febrie. Et ego quides iam
osidi in libro meo de rigore q euenit eius est et acuitate
sanio generare l mēbris nobilib⁹ q modicat et cor
rodit: ppter retentionē in eis: facit facit medicine acute
q appropinquat vlcib⁹ maliciois: et egrediantur ac
cidētib⁹ a putredine: accidit eis tunc rigor: et febrie:
q sequit buiusmodi rigorē febrie. Et ppter hoc dicit bīp
poet. hoc quo acciditā simul: q possit pmiū qd dicit
et febrie: dicit eis. A pmo die in quo febrie infirmus:
nō voluit p id pmiū diem egrediat: sed die in quo ac
cidit et febrie dicit rigor. f. in quo febrie: pausa facta ē plus
q fuit: accidit infirmo etia illa boza: grauitas: quia bīp
mo: vltimū ē in partes multas parua: q dispargit in
mēbro apostemosis: q cōuertit ad saniet: aggregat in

loco ex locis vacuis ppiquis loco aposto. Dixit g̃ bippo.
q̃ te oportet expectare rupturā apostematū i die xx. aut
in quadragesimo: aut i lx. ab hora in q̃ accidit ista acci
dētia. ⁊ sunt tria: quop̃ vnus est rigor: ⁊ secundū est g̃u
ras: ⁊ tertiu est fe. uehemēs mltū pl^u q̃ fuit: sic dixi. 59

Et si collectio i uno latere cōgig:
t aut ambob⁹ euenerit: utriq⁹ percu
ctaberis. et si i altero magis caluerit de
hic iacere sup⁹ altez⁹ uideb⁹: et si pond⁹ in
altero sentiat iterrogab⁹: et ex hoc apo
stema i altero latere et non i ambobus
esse diiudicabis.

¶ Quid si fuerit saniositas ab uno latere: tunc oportet ut pñderes de esse ipsoꝝ: an iueniat dolorẽ in latere: et si unũ duosq; fit calidius altero: pñpe infirmo ut iaceat super latus suũ sanũ deinde interroga eũ an imagine et q; sit quasi pond' suspensũ lateri supiori. nãz si fuerit it: atẽ saniositas ẽ ab uno latẽz

Iam sciuntur et ostiuntur et indicantur animum:
 ☉ in petecore fuit pānāciū ostiendū et ipse in vno
 media: ostiuntur iter ostiuntur et quoniam vno
 quifque tendit a thosace ad oostū: quare fuit in petecore
 due cōcitatē vel vno vterque. et ppter hoc quādo ag-
 gregat in vno lateri et faniofasius trāit ad lat' aliū
 lateri accidit illud in loco qui est inter apācas quod ē:
 da fanie in loco loco currit circa omnia infirma: led in hoc
 loco. i. in petecore nō ēt possibile et effundat a laterē o-
 rō eius ad lat' infirmi alio et fanie nēq' a laterē in-
 firmo ad lat' oostri. Et ppter hoc pceptū bippo. v. cōf-
 dere fanie et ppeculāris fēt cōtēta in vno: laterē
 petecoris fūmū: aut vno cōtēti. quod est. da quādo q̄
 est in apostemariū pulmonis cōuertit ad fanie et egritū
 dūde plemione aggregat illa fanie pōpe in vno: q̄
 cāuitatē vel ventriū petecoris fūmū: nō in vno cōtēti.
 Et vero quādo q̄ est in apostemariū accēdit in pan-
 niculo regēte collassa in egritudine pleuris: cōuertit ad
 fanie aggregat illa fanie in vno vno ventriū. pecto-
 ri pōpe nō in ambo: et significat sup' lat' infirmi et
 vno vterque: quā vna est mutatio caliditatis. quod ē:
 da lat' infirmi sentit vberemiorē caliditatis: et secūda
 est gratuita: da quādo rō facie iacere infirmi sup' lateri
 alterū sentit gratuita et vno sup' lateri in laterē ppo-
 riori nēq' fanie aggregat in illo laterē. 60

Eter signis huiusmodi que sūt pu
tribilia pīcturabz: feb. enī inde
ficiens erit: sed ī die modica: ī nocte ue
ro magis accēsa ī sudor mult⁹: ī tussī
endo falsa reges ⁊ oculoꝝum reductio
atq; ī coꝝ angul⁹ rubor: ⁊ angulū pstri
cto: ⁊ digitoꝝ calefactio. Amplius ta
men ī eoz mudē digitoꝝ summittant⁹ ⁊
ī pedib⁹ fiunt ⁊ recedūt minuta aposte

mata: fastidius patiunt: et per corpus eorum necesse nascunt: et non morantur.

Oportet ut agnoscas omnes empiricos per significaciones istas: in primis quidem febribus non separant ab eis: sed in die minuta erit: quousque fuerit nox augmentata magis erit febris. Sudat sudore multo: et non gescunt a tussi: et non expunt aliquid de quo sit curandum: et sibilant oculi eorum: et rubet gene eorum: et curvant ungues manu ipsorum: et calefiunt eorum digiti: et prope eorum extremitates: et accidunt i pedibus eorum apostemata que fiunt: deinde quiescunt: et non desiderant cibum: et fiunt eis corporibus eorum necesse: quibus locis minantur retentiones.

Hippocrates notavit empiricos illos: quos i corporibus sanies est aggregata vel retenta: sicut est aggregatio vel retentio eius i membro apostemato: et si iam erupti est apud empiricos. verum de consuetudine medicorum est hoc nomen notare. prope qui habet hanc egritudinem i pectore suo et pulmone suo. Et sanies quidem i egritudine his postquam rumpit apud aggregat in spacio quod est inter pectus et pulmonem: et qui non sinit illa sanies eum: vel locitate et facilitate: cunctis dispositionibus eius ad primum moris infirmum. Et qui est illud: accidit ei febris lenis assidue et continua. et augmentatio huius egritudinis. prope est in nocte: et illud accensum aduenit omnibus habentibus et febrem febrem. Et additio quidem in nocte i caliditate febris non est ex natura: sed propter quoddam ex accidentibus: et est quia membra radicalia corporis: qui habet febrem. calidius calefiunt et inflammantur. propter illud necesse est ut sit febris quia habet in omnibus horis equalis: et una sentit caliditas lenis: sicut et caliditas que sentit ex calore. Cum igitur infirmus comedit et bibit: et digerit cibum eius: accidit ei simile illi quod accidit calci qui roatur super ipsam aquam. sentit enim qui tangit corpus eius extrinsecus: quod caliditas eius foris facta est quod fuit ante illud. et ego quidem iam ostendi vobis illud multoties: nam si cibarius illum qui habet hanc febrem in huius diversis: scies quod illud non accidit ei nisi. propter cibum: non per egritudinem. quod est: quod tu iue mis caliditate febris accendi i hora sumptio cibi: et augmentatur hora qua recipit cibum summi infirmus: et fit vehementer: et fit foris valde in hora penetrationis cibi ad corpus. Sicut autem accidit ei. propter debilitatem: quoniam cibum penetrans ad corpus eius resoluit in sudorem: quia erat male digestus i prima et secunda digestionem: iam accidit desiderium tussis: quare aduenit ei simile sonitui quod fit i gutture: et non precipit aliquid cui sit agitas: quia si precipiet aliquid cui esset agitas non remaneret empiricus. Et cetera propter quas non est ei quod expuit quantitas sunt tres: quarum una est viscositas sanietis et grossitudo. Et secunda est spiritusudo pammiculi cunctis et regenti pulmone. Et tertia est debilitas virtutis infirmi. Sermo autem hippo. Et profundant oculi eorum: et accidunt quod coicant omnibus febribus chronicis: et prope qui eorum siccitas est siccitas manifesta. in rubore autem generat causam et caliditas que est in pulmone et tussis. quod est: quia ille de causa simul rubificat faciem et totum caput: quia ad ipsum eleuantur vapores ex materijs que sunt i pulmone. In

curtitate autem vnguis est huiusmodi factio carnis quod strigit eum et retinet a duobus lateribus sinit. Digerit vero sanies sinit plurimum in egritudine chronicis infirmis: in ipsi in febribus et febribus permanet calidus: quia est generatio barri febris in membris radicalibus: et caliditas extendit in extremitatibus digitorum prope qui in loco carnosio: et non extenit. et in illo illo dicitur bi si rememorat fuerit eis quod narraui tibi quod accidit apud susceptionem cibi. quod est: quod appetit caliditas multiplicat in loco ubi est humiditas prope. et qui plaga tepiditas apostemata eorum pedes: quia mors totius corporis incipit illic propter longum diem eorum i membro in quo est incipit vire prope qui reliquorum membrorum: et tunc quod destruit desiderium eorum: quia videri videtur morientia cum reliquis et tunc. Uelice autem veniunt i corporibus eorum propter aggregationem huiusmodi consuetudinem eis. Nam hippo. narrauit nam huiusmodi tractatu secunda libri epidemia rui: ubi dicit. Et gnabib sub cute viri: quod quia retinebit illi lic calefit. quod est: quod hoc vir penetrat i prescuti inter scapulas. Quis ergo puenit ad suspicem et appetent phibet a penetrare de sua: quia est spiritum valde: et propterea vides ipsum ruipe hanc prope cutem: et separat iter ipsam et iter prescuti trificans velociter. Cum ergo aggregat in loco eo quod est iter duas laminas: generat vesicas.

Qui vero necloci empirici fiunt: utrum ex eis quod dicta sunt aliquid contigerit considerabis an spiritus sit frequens: et spiritum cum inficiet tussi: et utrum quia excreare ceperit: dolor amplius fiat. et i tali rupturam an xx. dies expectabis.

In eo autem cuius prologetur spaciū a saniositate: apparet ista signa: et oportet ut consideras per ea ultima fiduciam. Quod autem ex eis est brevis spaciū oportet ut consideres: an in eo sit aliquid illarum significationum que sunt a principio aut consideres etiam si est anhelus illi huiusmodi dispoñe quod est deterior.

Bene inuit hippo. in hoc sermone suo in eo cuius prologetur spaciū a saniositate: quod oportet ut fiduciam de eo habeat ultima: quia consequitur ex virtute huiusmodi significat: omni ne i eo cadat dubitatio neque ambiguitas. Saniositas autem propter tempus significat per significaciones quas precessit rememoratio: et sunt rigor: et febris vehementer: et grauitas. et scilicet etiam per significaciones quod dicte sunt i eo cuius prologetur spaciū qui apparent: et per difficultatem anhelus qui addit malicia super illud quod fuit in eo quod precessit: quia euentus huiusmodi accidit eis ut sit necessario. quod est: quia pulmo cōprimi: et coartat et contrahit: quando impletur loca vacua pectoris sanie.

Et utrum quum excreare ceperit dolor amplius fiat: et in talibus rupturam ante uigilantem die expectabis.

Quod autem rumpit ex illis: utrum sit eius ruptio uelocior aut tardior per istas significaciones oportet ut cognoscat si dolor accidit a principio rei:

et malicia anbelitus et tussis: et pductio
sputi non cessat remanens: tunc oportet
ut expectetur eruptio in die uigesimo:
aut ante illud. q si dolor fuerit minor
et omnes iste res fin comparatorem hac:
tunc oportet ut expectet saniofitas post
illud spatium: et necesse est ante illud spa
cium ut augmetur dolor: et malicia anbe
litus: et productio sputi.

Pronosticatio saniofitatis: an festinet enere? et
an tardet est ex reb? ex quib? est pronosticatio
eruptiois apostematatis saniofitis: et iste res sunt do
lor: et difficultas anbelitus: et tussis: et productio sputi. qd
est: quia iste res si sint assidue fortes significat q eruptio
propat: et si non sint assidue neq fortes: significat q tar
datur. et oportet necessario quando conodit coap? in quo
est saniofitas et acuitate sua ut accidat inde dolor. In tussi
aut et productio sputi causa est vir? subtile quando pene
trat et egreditur ex coape in quo est retentum. In difficulta
tate aut anbelitus? causa communis est natura infirmitatis
et causa ppa est dolor qui addit: et fit prau? 63

Et quos febris in die rupture dimi
serit: eos euasuros enuncia b: tunc
ipsi cibum appetunt: et non sitiunt: et modi
cum atqz conuictus est qd egerunt: pus
quod exiit albus est et lene: et per totum
equale et sine labore et cum modica tussi:
et in breui sanatur. ppe hos sunt qui p
xima signa his signis habuere eorum.
quos aut febris in apostematatis ruptu
ra non deserit: et quasi furtina postmo
du inuasit: et afficiunt siti et fastidio ci
bi: et egerit molle: et pus qd lactat liuet
et uiret: et plegmati admixtum atqz spu
mosum: his signis pertractatis pituros
non dubitabis. Qui uero quedam horum et
non oia habuerit: eorum quidam moriunt:
bi etiam in uita manebit: utriusqz tamen
difficile exitum consequetur: bi tamen tuo p
uideti indicio discernunt.

Et plus qui saluatur ex istis est ex
quo separat febris ex die suo post
eruptionem: et desiderat cibum uelociter.

Omnia oratio cum qua incipit ab hoc sermone
manifesta est apud omnes: qui sunt memores
eius quod dicimus in eis que premissa sunt. Et
propter hoc ego dimittit illud: et sum uenies super illud
quod sequitur ipm. 64

Quibus piplemonicis supra aure
uel infra apostema contigit et pu

tredine fecerit: et quz crepuerit: fistula
parit: et sic euadit.

Quibus accidunt exiture ab infir
mitatibus periplemonie post au
rem: et in locis inferioribus: tunc ille exi
ture sunt saniofiti et sunt fistule: et haberi
tes has infirmitates euadit.

Fistula aut sunt ex his que in hoc sermone sunt
occulta. Quod est: quia per hoc nomine fistula sci
untur aut significatur et sumuntur in lingua gre
corum embule. I. canule cocane longe et ventose: quib? exi
tur catatores. Cum ergo accidit in corporib? animalium
aliquid extra naturam simile istis cocantibus? nominat
hoc nomine significatur fistulas. Et puto de bippe. q non
nominantur has exituras hoc nomine nisi ppter longitu
dine cap. Et summa huius sermonis est: q exiture que ac
cidit habentibus piplemonia sunt quibz in glandulis q sunt
sub auribus? et locis q sunt sub pectore. 65

Iterum est autem tua diligenter fin
hec precepta ppedere quando febris
permanet: neqz dolor minuit: et sputum
est incoueniens: et egestio non est choleri
ca: neqz liquida: urina modica: cum by
postasi plurima: et alia cuncta signa boni
sunt nuncia: tunc sub aure ut dixim? apo
stema futurum expectabis.

Et oportet ut consideres in istis
moribus fin hanc similitudinem:
quando febris est permanens et dolor non
quiescit: et productio sputi non procedit
secundum q oportet: neqz uincens super il
lud qd descendit ex uentre est cholericum
neqz est liquidum purum: si urina est mul
ta ualde: et ipsa fer multa ualde: et sunt
relique significatiões significantes om
nes salutem: tunc oportet ut expectet
hanc habentibus dispositionem euentum
huius exiture.

Hippocrates narrauit in hoc sermone significa
tiones que significat exituras: et diuisit finone
suum in duas sectiones: et narrauit in sectione prima
qualiter pcedit homo: et significet euentum huiusmodi exi
turarum: et narrauit in diuisione secunda qualiter pcedit
homo: et significet inter euentum huiusmodi exiturarum in
superioribus pectoris: aut in glandulis que sunt sub auribus
bus et inter euentum earum in locis que sunt sub diaphrag
mate: et melius quid est et incipiam? a diuisione prima.
Dico q summa b? finonis est et egritudo sit difficilis et
gestionis non mortalis. Quod est: quia non est possibile ut
sit maturitas egritudinis facilis: et resoluatur per exituras
accidentem: sed per fluxum uentris: aut per resolutionem occultam
tam paulatim: neqz ut sit pncipiosa et accidat exitura cui?
esse sit necesse. oportet ergo ut sit egritudo resoluta p euentum

exiture media inter egritudines que sunt nō male et in
ter egritudines perniciosas. Necessario ergo hippocrates
significauit in faciendo quādam egritudinis significa
tiones malas et quādam laudabiles. Et ego quidē sū nar
rans vnaquāque earū ponēs in finis illam a qua illarū
significationis incipit plus: et est illa i qua sermo hippo.
est cum hac ostendit de victōe. Hippo. Quādo est fe
bris permanēs. S. Significauit hippo. q. infirmus ba
beat febrem permanēte: que penit? nō interpolat. Hip
po. Et dolor non quiescit. S. Quoniam si dolor quiescit
nō indiget euentu exiture. quod est: quia egritudo tunc
est sedata et quiescit. Hippo. Et pductio spūi nō pōce
dit sū q. opozet. S. Quādo productio spūi est scdm
q. opozet: nō habet infirmus necessitatē vt accidat exi
tura. Hippo. Neq. est vinctēs super illud quod descen
dit de egestōe cholera. S. Jam dixi in eis que premissa
sunt: q. in egritudinib⁹ que sūt a cholera: nō accidit exi
ture. quod est: quia necesse est in euentu exiture vt humo
res sint indigēti crudi grossi vt pōlonge egritudo et nō
consumat per euacuatōem: sed aut per exiturā: aut diges
tione accidentē paulatim tñ. Quod autē dixi post hūc
sermonē: Et nō liquida: quidā homines scēpserūt sū hūc
modū: Et nō sūt liquida puri. Sermo ei⁹: puri: significat
q. nō pmisset ei cibū: alius: et q. qualitas ei⁹ est vna et q̄
litas que est cho. Sermo autē ei⁹ liquidus: significat mul
titudinē fluxū vtrius si fuerit res que sunt de genē cho
si fuerit liquida: nō prouenit exiture: immo eueniet crisi
per fluxū vtrius. Quidā homines scēpserūt hūc s̄monē
cū diuersitate illi⁹ sū hūc modū: Et nō sūt q. egrēdiē
de genere chol. sed res liquide pure: intelligit ex sermone
eius: liquide: que descendit dēscēsiōne equali: et ex ser
mone ei⁹: pur: res descendētes aquosas quibus res alia
non permiscet. Jam enī dixi in eis que premissa sunt: q.
nō puri cadit super illud cuius qualitas est simplex:
cui non permiscet aliud: et videtur manifestū est q. hippo.
in narrādo fluxū vtrius: qui est ex genere cholere nomi
nauit puri: illum cū qualitas est qualitas vna pura:
res aquosas: sūt sunt ille que nō recipiūt digestionē: p.
per hāc causam indiget spacio longo donec suscipiant
digestionē: et est spaciū in quo proueniūt exiture. quod
est: quia de aptitudine egritudinū acutariū est vt fiat cri
sis in eis pōpe per fluxū vtrius. Uterū de natura egritu
dinū chronicarū est: et eueniūt eis exiture que veniūt
in corpore. verū tibi absolute inest vt queras de diuersi
tate scēparari in eis que consequiūt in boza mōstra
tione tua. In hac autē boza sū narrās summas inten
tioneū hui⁹ sermonis vt inquiras inde quo iuueris in ar
te medicine. Dico ergo q. interio hippo. in hoc suo sermo
ne est: vt iudicet illud quod necessariū est in egritudi
nibus: quāri crisis sit per exituras: et est necessariū p̄ocul
dubio vt proueniāt ille egritudines ab humorib⁹ indige
ntis grossis. quod est: quia egritudinū quādo sunt cum
hac dispositōe de pōlonga spaciū et prouenit ab eis exitu
ra: nisi resoluat per digestionē. Et significat oēs quidem
digestiōes sunt vtrius multa in qua est fer multa refidēs:
et quetiōs vtrius est in qua est fer multa refidēs: subitā
tia ei⁹ p̄ocul dubio est grossi: q̄ subitātia vtrius natura
lis: et p̄pter hoc illud inueniūt hūc sermonē diuersi
descriptōib⁹: qm̄ q̄ dā boles scēpserūt illū sū hūc modum:
S. vtrius ē multa valde: et ea multa fer refidēs. et ex eis fu
erūt q̄ scēpserūt illō s̄ hūc modū: Neq. etiā ē vtrius multa
valde: et in ipā ē refidēs fer multa. 66

Sepius innascitur apostema hoc
bis quibus dolor aut calor est sū

hypocondrijs. Quibus uero piplemo
nicis hypochondria neq. dolent neq. ca
lent: et spiritus est vtrius sine causa ma
nifesta: bis apostema supra aurē nascit.

Ecce que sunt in istis exituris in lo
cis inferioribus non eueniūt nisi
eis qui habēt in eis que sunt sub hypo
condrijs aliquid inflammatiōis: et que
ex eis sunt sursum: non accidūt nisi ei
cuius ea que sunt sub hypochondrijs sūt
uacua a grossitu dine et dolore. Deinde
accidit ei malicia anhelit⁹: et morat spā
cio aliquo: deinde gescit absq. cā.

Quando accidit in egritudinib⁹ quāri p̄cessit
rememoratio subito malicia anhelitus: deinde
quiescit post illud et est euent⁹ eius et ipsi⁹ quies
absq. manifesta causa scia: significat eleuatōem humo
rū ad caput: sicut significat et iterū declinatōem corū in
ferius apparitio caliditatis in eis que sub hypochondria
sunt. Quod est: quia opozet vt intelligas ab eo et fme
ei⁹: quia non accidit nisi ei qui habet in eis que sunt sub
hypochondrijs aliquid inflammatiōis: et caliditatis inflām
tis egrediētis a natura: et euent⁹ hui⁹ caliditatis est aut p̄p
apostema notatiū berisipila: aut p̄p apostema qd̄ notat
p̄p apostema calidū. q. si diuersi accit illi⁹ ita q. euacua
tur qd̄ est sub hypochondrijs: et appet declinatio bioū sur
sum p̄p maliciā anhelit⁹: quā dicit: tūc expecta euentū illi⁹
exiture in eis q̄ sūt sursum. 67

Hypothesis uel uescia in pede piple
monicis salutē promittit: melius
tamē si in principio spūi proiectio ex ru
beo in album mutatur: quia his signis
certa salus promittit. Sed si qd̄ reijci
tur nō est ut opozet: neq. in urina est
hypostasis: timēdū est ei mēbro cui su
p̄uenit apostema piculū.

Exiture que in pedibus sunt i egi
tudinibus piplemonie fortis ma
gni timoris: omnes sunt inuatiue: et
melior earū est in cuius euentu et eius
quod produciē cū spūto apparuit mu
tatio. Quod est: quia quādo est euent⁹
apostematis et doloris postq. illud qd̄
cum spūto pducitur iam est mutatum
a rubedine ad dispositiōes saniositatis
et p̄cedit exterius: est salus illius ho
minis super finē fiducie: et exitura quie
scit: ita q. perit dolor in uelociori hora
rū. Q. si illud quod spūto pducitur nō
egrediē sū q. opozet: neq. apparet in
i 4

urina fex laudabilis residens: nō fit tūc securitas qn contrahat iūctura in qua exiuit exitura: aut occurrit habenti eā uehemētia fortis.

Etenim exiturā in crurib⁹ in egritudinib⁹ per iūcturam plenonie panis laudabilis pculdubio ē. qd ē: qd ueritas est ei⁹ qd dicitur est in tractatu secundo libri hippo. in egritudinib⁹ subitis: et in exituris laudabilib⁹ in ultimo: et est fermo cims: Adelio: earū est que est ocellinis inferi: longiqua ualde a mēbro in quo est egritudo: et prope quādo est ei illud cū digestiōe. Ipse enim iam laudauit digestiōne iterū in tractatu pmo libri epi⁹ dimiarū in sermone suo: Digestio significat velocitatem erisus: et fiducia et firmitate sanitatis. Et significatio sup oigōem est mutatio spū: et euacuatio ei⁹ cū multitudi ne ab qd dolore et labore. sermo ei⁹ ei⁹: in spūto. pcedit aut exterior: non significat nisi hoc: qd si accidit exitura in crure ante qd maturet apostema: euadit infirmus a timore qui timet super eū et infirmitate plemonie. uerū tamē fit difficilis sanatio iūcture in qua accit: et pōt esse et accidit in quibuldā boīs ab illo cōtrario. Et hippo, quidē iam locut⁹ ē in hoc loco absq; aliqua significatio nū oigōis: sicut fecit iterū in eis que pmissa sunt: reme moiar⁹ ē enī absq; aliqua significatiōe oigōis. quod ē: quia addidit ad significatiōes sumptas ex spūto significatiōes etiā sumptas ex uina. In sermone autē suo de spūto malo dimisit ei addere sermōne suū: nō est cum oigōe fex qd illud oppositū est oigōi: sed content⁹ fuit tūc ut diceret: qd si qd procedit per spūtu nō egredit⁹ fm qd opozet: qd uisum est ei qd hoc signū est iūctiōis in si gnificatiō sup fraudē egritudinis: et a malicia: quoniam processio spūti tūc aut qd ipm suscipit digestiōne tūc: nō sufficit super certitudine in egritudine. quod ē: qd multo tūc processio spūti cū multitudine exteri⁹ pter qd egritudo adhuc suscipit digestiōne: et multotiens egritudo iam est digesta: et nō ē processio spūti fm qd opozet. Et illud quidē accit in quibuldā boīs et reuoluitur utrius mouētis pect⁹: et fortasse ē pp uicōitatē saniet: et fortasse ē et ex aggregatiōe ambarū rerū simul. f. reuoluitur uirtutis: et grossitudine saniet. Opozt. n. in egritudinib⁹ de aptitudine quāq; ē ut saniet⁹ et suscipiat egritudo oigōem: et procedat spūti exteri⁹ fm qd opozet. sed in egritudinibus oppositi⁹ huic egritudinī sufficit significatio una: et est ut nō pcedat spūti fm qd opozet. et significat itē egritudinis malignitatē: et dolū: et ei⁹ malicia cū pibidē spūti a processio de exteri⁹ fm qd opozet: et euacuatiōe materi erū retentari in pulmone et pectore: et significatiōes alie que app. rēt in ea significatiōe indigētem hūo: qm mani festū ē qd malicia egritudinis addit qd piciit spūti: cui illa iterū qm pmanet humor: rēnt⁹ in pectore et pulmone indigēt⁹: sed minoris malicie illo qm humor eius est digest⁹: et processio eius exteri⁹ nō ē fm qd opozet: neq; iudificatio ei⁹ tūc: sed qd plures exiturā nō accidit nisi in iūcturā: sicut dicit hippo. in epidimijs. Significat itē nū in hoc loco quāuis egrediet⁹ sit ab interē sua in sermo ne suo. nō ergo fit securitas qd cōtrahat iūctura in qua egredit⁹ exitura. et causa in illo ē aptitudo locor vacior: qd sit i iūcturā significatiōib⁹ materias effusas ad eas. et pos sibile ē itē ut inuēt ad illū mor⁹ ex. qd ē: qd effusio hūo rū ad mēbra qm mouēt et calefiūt ē faciliōr. 68

Quod idēz apostema si euauerit atq; spūti putredinis nō euene

rit: neq; se. defecerit: malum ē: et egri amētia moztis pūia expectabis.

Quod si exiture occultet⁹: et quod producat⁹ p spūtu nōn pcedit: et febris est indeficiēs: tūc illud malū ē: qm nō fit securitas sup infirmū qn pmissetur ei⁹ rō et moriā.

Non ē illud quod significat sermo ei⁹: si occultatur exiture equalē ei qd significat sermo ei⁹: si quie scit qd ē: qd sermo ei⁹: quicquid significat rez generalē: sed sermo ei⁹ occultant⁹: significat uelocitatē qd earū subito. Et illud quidē accidit in quibuldā boīs ppter subtilitatē humorū: et raritatē mēbris: et caliditatē aeris cōtinētis: et uirtutē medicine admittit: et uehementiā uirtutis infirmi. Nā ille causē oēs qd aggregat⁹ resoluū apostema ueloci⁹: et de aptitudine quidē exiturā ē ut occultet⁹ fm plurimū: qd currit⁹ ex eis humores facientes ea: redeites aut ad mēbra et qd effusi fuerūt pus et de uirtutē hippo. et ut nōmī illā acōem reditio nē: aut ad alia mēbra et mēbris que sunt in pfundo corporis. et ppter hoc qm causē a quā occultat⁹ exiture sūt cōtrarie ualde: accidit ut sint exiture etiā cōtrarie ualde: qm significat aut uelocitatē euasōis a re ledēte: aut egritudinē uagnā ualde: qd accidit apud reditiōnē materiez ad mēbra nobilia. rez ille res sūt cōēs in oib⁹ exituris: ut uisceratio cap. cōis ē oib⁹ exiturā qd occultat⁹. qd ē: qd ois ut uisceratio reliq; significat deo: et ppe qd appēt in mēbris uoloxia. ppa autē in istis exiturā uisceratio ē significatiō appētū in mēbris anbelit⁹. et hippo. narrat hāc uisceratiōē: et manifestū ē qd psequē illud etiā uisceratio cōis. qd ē: qd dicit fm hūc modū: qd occultat⁹ exiture: et qd pdu cit cū spūto nō pcedit et febris ē inuestiētiā: tūc manifestū ē qd sermo ei⁹ occultat⁹: uult qd ipse submergit⁹ in pfundo corporis: et euacuā in mēbra nobilia. qd si ipse resoluēret⁹ nō ēt febris pmanēt: pductio spūti ēt facili⁹. manifestū ē qd mā submergit⁹ i istis in pulmone: et pp hāc cām accit eis pmissio rōis: qm illud ē unū ei⁹ accit⁹ qd accit ei cui⁹ ois p cōuertit⁹ ex plemonia ad has egritudines. et cā in dimissioe hippo. et ut dicit qd accidit eis malicia anbelit⁹: moriū: sūt scia ei⁹ qd illud intelligit⁹ ex rez qd pcessit rememotio. 69

Lures ex his q grādēni sūt: periplemonica collectiōe depeit: alij uero alijs collectiōib⁹ magis.

Quatenus accidentē a periplemonia moriuntur: sunt qui in etate pcesserūt plus. et reliqua uero saniositate illi qui sunt adolescentioris etatis: moriuntur plus.

Non ois ut itelligat ab eo sermo ei⁹: qd iā pcesserit in etate itellectu absolutio: qd pparēm adole scētū: qm qd pcesserit in etate: nō ē possibile ut saluet⁹ ab aliq egritudinib⁹ qd sit sal⁹ adole scētū ab ea: sz illos qd sūt iter istos et iter istas i adolescentia. sz illos qd uicū alcul: iueniū euadēt ex egritudinib⁹ p qd adole scētū: sic dicit i sermone suo i apatib⁹ calidior i anib⁹ accit⁹ b⁹ in saniositate accit⁹ pp plemoniā. nā quib⁹ b⁹ egrit⁹

tudis sanatio nō fit nisi pductōe spūi: et sic necēia in illo v't foris: q'z sit enatio adolefcēt ab ea pl' q' euasio ei' q' iā pcessit i etate. Ad reliq's aut' spēb' sanioctatō ap'itudine adolefcētū ē ppe vt ad eos f' s'ituer mors ante al'culi. i. augmētū pp dolores et febres q' b' dicit hippo. i. eis q' pcesserūt i etate iā hūc sermone: s' decepti sūt tar diosius illis multū q' ē: q' a se. et p'morio mēti aduenit eis mir': et aures eos scidūt: q're sanioct fuit pp b'c cām. ve rūtū in istio etatib' redit deo egritudis q' vēiūt: inficiūt pl' b'ites eas: adolefcētes v' ante q's sanioct fūat eoz au res moūit. q' ē q' a: et quoz aurib' currit sanies: spatur adolefcētib' sanitas. si apparet in eis signū aliud laudabi le: accit q' in reliq's spēb' sanioctatū vt sit mors adolefcē tiū et eis in hora euēt' sanies velocior propter febrem et dolorem.

70

Autis febrib' ex'itibus si dolor a lūibis et femore ad diaphragma ascēderit: mortale est: alijs tñ signis p uissis ex quozū pluralitate siue pancita te diiudicabis.

Dolores autē qui fiunt in lumbis cum febre: et in locis inferioribus si induūt diaphragma postq' separantur a locis inferioribus: est illud mortale ualde. oportet ergo ut regas intentione tua reliquas significationes. **N**ā si uideris cum illo significationem malam ex reliquis significationibus: non speratur tunc illi infirmo. **Q**uod si egritudo iāz ascenderit ad diaphragma: et relique significationes non sint male: tunc confortet spes tua q' illi infirmi cōuertitur esse ad sanitatē.

Intellerēt qdā ex f'mōe suo Induūt diaphragma: sicut si dicit: Faciūt accidē p'mitionē rōis. q'nt uiceret f'm hūc modū: S'z dolores q' sūt ei' f'e. in lūib' et i loc inferiorib' q'nt ascēdūt ad diaphragma faciūt accidē p'mitionē rōis uehementē. Et et b'o mib' sūt q' intelligūt illud meli' q' intelligūt isti: et iterp'stant ab illo sic illud qd nos scrip'sim'. Et significatio sit p' certitudine illi' est illud qd ipse scip'at i fine f'mōis sui ubi dicit: Tūc p'stat spes tua q' illi infirmi ouertit eē ad sanitatē. qd est: q' p' f'mōē sūū vt significet q' si egritudo ascēdit ad pect' accidet ab illo vna vnaq' rep: aut p'dito infirmi subitō: aut si fuerit egritudo i vltimo bonitate: accidet ab illo sanioctas. S'z illi' d'icretio erit ex reliq's significatōib': nam si nō fuerit male accidet sanioctas. q' apparet saltē significatio vna mala: motie tur infirm' p'oculubio.

71

Uesica dolens atq'z rigida: febrib' nō deficiētib': malū p'nūciat: magis tñ cū uētris stictura.

Et quādo uesica est dura doloro sa: est mala in omnib' dispositōnibus interficiēs: et magis interficiēs est

quādo cū ea est febris indeficiens. qd est: quia dolor uesice confortatur ad hoc ut interficiat: et ueter nō procedit in illa hora.

Item vici multoties q' hippo. significat p' f'mōē sūū p'legmō: infāmatioē. **A**pa vō qd nōiauit cristates et uenerit post eū hoc noies: significat hippo. p' determinationē ipsa ipm detinuit: sic illud qd fecit i hoc loco i f'mone suo: Est q' est uesica eura dolorosa. Causa vero propter quā dicit in istis infirmatibus quia sunt perniciose et propter quādo euz eis est febris indeficiens: significauit in sermone suo significatione manifesta: et ē magnitudo doloris et strictio uetris: et retentio uine accidet propter intestini recti stricturem: et propter dolorē uesice: quoniam infirmus probetur a lenitate propter illud quod accidet ei de dolore boza qua conatur illud: et hoc quidem accidē cōmune est in omnibus doloribus. dolor autē loco in quibus est apostema calidū fortasse accidet ab ipse locis in quibus est apostema: et forte accidet a mēbris vicinātib' eis et similiter etiā quādo pect' mouet in boza anbelit': accidet in uētre dolor quādo in splene aut in epate aut i uirach uetris est apostema calidū. ppter hūc cām eoz retet vt accidet infirmis spēs malicie anbelit' in qua fit anbelit' paru' frequēs. Et ego qd ostēd cām bui anbelit' malicie: et reliquarū spērū malicie anbelit' in libro de malicia anbelit'.

72

Et si supuenerit urina sicut pus et si hypostasi dolor soluitur.

Et dolor soluit quādo mingit urina sicut pus: et est in ea fex residens alba lenis.

Quādo recipit apa calidū accidēs i uesica maturatio ē: effundit' būores digesti ad spaciū qd est i uesica et euacuat' cū uina grossa. ergo ostēdunt in fece significationes dignis laudabiles.

73

Uero urina nō sic fuerit: et uesica non mollescit: neq'z febrib' deciderit: mors in primo piodo aderit.

Quod si nō lenis urina neq'z uesica et est idficiēs febris: tūc expecta habeti illuz dolorē perditionē in p'mis periodis sue egritudinis.

Ergo qdē est? **N**eq'z lenis uesica et est indeficiens febris: ē f'mo manifest'. In f'mone autē ei' qd si nō lenis uina: est occultatio et clausura. qd est: q' de consuetudine ei' est vt significet p' b' nōmē sup egritudines nō sup accitā: et s'lt reliq' qui uenerit p' eū. ipi. n. dicit: Lenis apa: lenis uiricie: mollificat tēto: lenis ooloz: et nō inuenim' aliq' eoz dicere Lenis uina. p' d' q' eē q' hippo. v'it b' noie in uina f'm v'ia transpirationis: ut irelligat' ab h' mutatio uine ad illud qd est meli': et q' cōcesserit illud: possibile est vt significet hoc dictio euacuatioē uine post retentionē eius: sicut irellig' ex f'mone eius: apostema uesice: et retetio uine. de p'stictudine eū illius ē vt accidet q' egritudo ē ualde p'niciosa: ne fortitan infirm' euadat et ea. Scdm hanc ē similitudinē inuenit' iste f'mo script' in descriptiōib' **E**ristrat

z diascolidis: z descriptioibz alijs ab illis. Et inuenimus
ipm in quibusda descriptioibz scripti fm hunc modum
q si non pcedit vna: z nō lenit vesica. z nō est necessa
ria i bac descriptioe in qstio neqz qstio.

Hec autē morbi species amplius pue
ris a viij. anno usqz in decimūq
tum euenire cōsuevit.

Thec spēs aduenit ppe pueris:
qum sunt viij. annoz usqz quo cō
sequuntur xv. annos.

Qum pueri multiplicet cōfessione in boia in q
nō uenit: oportet vt aggreget in corporibz eoz
multitudo humoris q nominat crudua. qum g
mundificat nā huc humor omni die ad partes vesice:
z currit ad ipm i meatibus vine: aggregat illuc: z gene
tur ab eo lapis i quibusda boiis: z puenit i quibusda eo
rū ab eo quādo est egritudine apostematū calidi i vesica:
z nō accidit illud nisi qī aduenit vesice nocumentū ma
gnūz ex trāitu boz humor per eam.

(Sunt secūda pars. Incipit tertia.

In febriz idem termi
nus quibusdam ad ui
taz: quibusda ad mor
tem.

In febriz autēz
uenit crisis in nu
meris diez: cū dē
in quibz saluantur ex homibz qui saluantur
z pduntur qui perdunt.

Sum quidē acquisiuit i a me o vos oēs amī
ci mei q coactis me vt exponerē omēs li
bros hippocri absqz pperatore sup illud diu
os libris. Quoz vñ est de diebz crisis. aliter
est de crisi. z hī quidē duo iam sparsi sūt in
manz multoz boiū: sicut libri alij multi ex
libris: in quoz editioe rogauistis me. z ppter hanc cām
nō ppero ad exponendū aliquē libroz hippocrati in li
bro suo. ppro: qm ego iam narraui totum qd necessariū
um est scire ex eis i operatioe medicine: z i libris alijs mī
tis quos ego edidi: adiunxi ad illud expositionē que ei
uenit. Et qm multos smonū eius ppter illud qd i eis
de occultatioe exposuerūt quidā expositionē mala: nō pla
cuit illud alicui nostrū: sed bonū nobis fuit illud qd vi
disi i intellectu illoz a me: qum sit simili z uenient
sententiē hippocrati. Rogauistis g tunc me vt confirma
rem vobis in libris quod audis i a me auditū. Dixi autē
vobis ppter hanc cām: q oportet ne sit expositio nra cū
um smonū eius expō vna: qm non exponit eos omnes
expositioe vna z eadē. Sed expō mea erit aut eius cū nō
rememoratus fui ex eis in aliquo libroz: meoz expōne
integra. z erit expō mea beuiz z abbreviata: vt non co
gar vt i smone vno z eodē in rebz eisdē multoties. Et pp
hoc qū ego iaz narrauerim id totū cuius scientia necessa
ria est in crisi: z diebz crisis in quobus libris ego dicam i
hoc libro summā illius tri: z ponam principū smonis
mei ab hoc loco. Dico ergo q nomē crisi in egritudinibz

non est sumptū nisi ex intentōe que nominat hoc noie
in iudicio: qm significat mutatioē velocem valde q ac
cidit i egritudibz. Et fit illd fm qrtuo: mōs: qm infirmū
aut euadit ab egritudine sua statū: aut declinat declina
tioē magna ad illud qd est meli: aut mori statim: aut
declinat ad vspōnem malā declinatioē vehementē. verū
tamē duo modi pcedētē nomianz crisis ab hippo. abso
lute. sed duo modi qui sunt post eos nominant fm plu
rimū crisis cum additioe que addit in vnoquoqz eoz ad
nomē crisi: z est aut mala: aut feda: aut res alia simi illi.
z fortasse notant omnes crises tm absolute. Et vos qdēz
sciuistis iam q oēs spēs crisis accidit aut p uacuatōnez
apparentē manifestā: aut per editū in corpore: quod ē
q mutatio vspōnis infirmū q est mutatio vehemēs ad
illud qd melius ē p iomū z sudorē longum nō fit nisi
raro z i infantibz tm. Et ex homibz quidē sunt q nolant
illud crism. z ex eis sunt q non nomināt ipm crism. hī
es aut crisis vocat dies in quo accit biuiūmū mutatio
valde multū: z certificat in eis illud. In alijs autē diebus
non accit crisis fm certitudinē: z neqz accit in eis etiam
multū. Et nos qdē non inuenim q hippo. non intellexerit
vieriū crisi nām ante oēs boiis tri: sed inuenim i melle
xise ipm etiā eos meli: q omēs boiis: z narrauit cām i
etiū eoz: z nos narrauit illd in libro nro de diebz cri
sis: z ordim i eo q fortiores piodi oim accitiū in dies
bus piodoz sunt illi qui sunt in septenis: deinde secūdi:
post eos sunt piodi q sunt in quarte: z eoz euēt est ex
vitiōne septimane in vno: z significatio sup crism ac
cidentē in septenis sumit ex quarte. quod ē: qā dies qrt
us indicatiū ē septimi: z dies xi. xiiij. indicatiū. Et hip
po. quidē nominauit hos dies oēs indicatioē: z inuuit
vt numerent septimane fm hūc modū: due quidē spēs
mane pme fm modū vitiōis: sed tertia fm modū cō
tinuitatis. Et modū quidē vitiōis ē: qādo ssumitur
hebdomada pma i aliquo diez: z cōputat initū hebd
made secūde a die qui sequit ipm. Adod aut cōtinuita
tis ē: qm uenit die septimane simul in die vno apud
quē cōsummat pma z incipit ab eo septiana secūda: z
pter hoc facit ē dies xx. vltimū septimane tertiē: quonā
h tertia septimana computet iterū fm modū vitiōis
oportet inde vt esset dies. xxi. forioz die. xx. Sed nos
nō inuenim rem ita: qm crisis accit in die xx. pī valde z
certius. z ppter hoc quā tres septimane cōplent in xx.
diebz: z principū septimane quarte fit dies xxi. z tres se
ptimane alie cōpleant etiā in xx. diebz dicit hippo. in xl.
die: quia est dies crisis: z nō dicit illud in die xlii. z simi
liter etiā die lx. z die lxx. dicit enī qā sunt dies crisis: nō
quia dies lxiiij. z lxxiiij. Dec est ergo cōputatio piodozū
q accidit in septenis: z cōsequit illud cōputatio piodozū
dōzū q accidit in qrtis. qd ē: qā vnaqueqz septimanarū
in duas vitiūdi qrtas. oportet ergo inde vt dies qrt fit
ad initio egritudis ssumatio qrt pme: z principū qrtē se
cūde: deinde qrtā q ē post ipam: ē qrtā incipit a die octa
uo: qm incipit septimana secūda die octa die: ergo est
dies xi. cōplementū qrtē tertiē z principū qrtē qrtē: octū
qrtā qrtā incipit a die xliij. qm septimana tertia incipit ab
bac die: z pp hoc facit ē dies xviij. cōsummatio qrtē quite:
z ē dies in quo cōicat qrtā qrtā: qrtā sexta: z sunt ille
in quae vitiūdi septimana tertia: z fm hac cōputatiōem
fit dies xx. cōsummatio triū septimanarū: z ter quartarum
Iti ergo sunt dies crisis qui faciūt postimos periodos
rum. Et inuenim etiā dies alios: in quibus accidit cri
sis in egritudinibus acutis inter istos dies. Et ergo quō
dam iam dixi causam in enētū illius in libro meo de die
bus crisis: z sunt dies crisis tertiūz: z quintus: z nonus.

110
dixi
p
f

Est fortasse accidit in quibuscumque diebus cristo in die sexto, veritatem ille dies est dies cristo male, quod est: quia in ipso fieri cristum fin plurimum est cum accidit: cum quibus non est fiducia: remanet de egritudine post ipsum residuum neque fortasse egritudo consumitur in eo consumptioe completa: si soluitur in quibusdam diebus solutio perfecta: res proculdubio. Et ego quidem iam narraui omnes istas res: res alias multas in libro meo de diebus cristo: et narraui etiam bippo, plures earum. Veritatem ille finem separatim in libris diuersis. Ego autem aggregaui totum illud in libro meo de diebus cristo: et discendi etiam aduenit toti: quod non discere uir et determinauit: et complui toti in quo abbreviaui: et propter hoc oportet ei qui uult ut verificetur et pronostificatio ut legat in his duobus libris simul: et sicut libri veterum cristo: et libri cristo. In hac autem hora non est mea intentio: nisi ut exponam tibi sermonem bippo. in hoc libro.

In diebus idem in quibus ex hominibus saluatur qui saluatur: et perijt qui perijt.

Sermo est in eis interit aut super dies cristo: aut super cristo. et melius quidem est ut intelligat illud de cristo non de diebus cristo: quoniam quantum sit possibile ut intelligat de diebus cristo: tam sermo eius in quo dicit: Saluati qui saluati ex hominibus: et perijt: non est veritas: nisi illud quod significat cristo: et propter illud dies etiam facit illud: et sermo est: saluati qui saluati ex eis: et moris qui moris: significat quia nomina qui saluati ex eis: et moris ueritatem accedente in egritudinibus: non illa quod conuertit ad salutem tibi.

In quibus febribus si cuncta signa bene processerint: et spes mali in quocumque non habent in die quarta: aut prius terminum uite indicabis. Sed in quibus cuncta signa male puenerint: neque boni spei ulla affuerit: in quarta die uel ante morte obibit.

Quod est: quia magis salue feb. in quibus fit in initio super firmiores si significatioes consueuntur in die quarta aut ante ipsum: et magis maliciose feb. et in quibus deteriores significatioes appetit interficiunt in die quarta aut ante ipsum.

Significauit bippo. per sermonem suum: saluatores: febres quietas et simplices que fraudem non habent: neque malicia: quoniam iste feb. qui apparere in eis significatioes super quas initio est cum fiducia: non transiit prima quarta: sed resoluitur in die quarta: aut ante ipsum. et sicut etiam deteriores feb. et sunt in quibus apparere significationes perditioes earum interfectio est aut in die quarta aut ante ipsum. Manifestum est igitur bippo. nominat dies tertium in diebus cristo in sermone suo istos: consueunt in die quarta: aut ante ipsum. et sicut inuenimus eum in tractatu suo libri epidimiarum: posuisse diem primum ex diebus cristo male diem tertium. Significatioes autem in quibus fit initio su per fiduciam sunt significatioes particulares: quas laudauit laude uehementer: et ipse rememorat earum etiam post paululum finem vias exempli.

Primus piodus hoc numero continetur: secundus in septimo: tertius in xi. quartus in xiii. quintus in xvi. sextus in xx. Qui numerus per quaternarium augmentando in acuta egritudine usque in xx. dies occurrit. Neque est computari in pleto numero dierum: quodammodo neque anni neque menses ad quorum formam tres septimanas in xx. diebus spacio terminantur.

Et piodus primus ex piodis eorum apud hoc peruenit.

Iste sermo et totum quod sequitur ipsum et sermo simile et manifestum est apud illum quod est memor: et quod ipse dixit ei eis quod sunt premissa.

Et non est possibile ut numeret aliquid horum finem computationem totum die rum pfectorum: quoniam non sit possibile ut computet annum neque menses eius finem computationem dierum integrorum.

Non dicit quia non est possibile ut putet aliquid horum finem computationem diebus integrorum: completorum: nisi qui computauit tres septimanas in xx. diebus. Et similiter annum et menses eius. non est enim possibile ut computet finem computationem dierum completorum. et est illud quidem verum: quoniam annum non est nisi centum et lxx. dies: sed cum illo etiam est quarta dies: et propter pars una et centum partibus. Nomen autem uniuscuiusque est m. et lxx. dies: et plus xviii. Nomen autem mensis apud antiquos medicorum grecorum manifestum est: et apud illos multos quod sunt ex ciuibus in isto tempore istis: cadit super tempus quod est inter coniunctionem solis et lune. qui ergo uult scire hoc tempus finem veritatem et demonstrat dies: super illud habeat libri completum quod edidit Eutarchus in eo. similiter etiam super terminum et tempus anni: est enim liber alibi ubi neque edidit in eo. Propter hoc quod dicit bippo. quia non oportet computent septimane neque quarte finem computationes diebus completorum: sed in illo est diminutio per quantitate qua complent tres septimane in xx. diebus. Et ego quidem iam ostendi cum in illo tractatu: libri mei de diebus cristo presertim quod aliquis eorum quod processerint me conaretur inuenire illud.

Ende finem hanc rogemus augmenet euenit primus piodus in xx. diebus: secundus in xl. tertius in lx.

Ende post hos piodos finem illas duas: et finem illi modum additionis erit piodus primus in xx. diebus: et secundus in xl. et tertius in lx.

Non uult per finem suum istum quod non sit inter xx. diem et dies. xxxiii. et dies. xl. dies aliqui in quo fiat cristo: quoniam si illud est finem hunc modum iam est sermo finem suo. quod est: quod dicit in libro epidimiarum dies i. quod b. fit cristo iter hos dies: et quod apparere etiam in egritudine contra dicit illi. verum ipse noluit nisi quod ego narro: et est quod ipse computauit tres septimanas: et peruenit in vestigio postremo ad dies. xx. et non computauit eas computationem egritudinis septimanas secundam a septimana prima. et fuit illi ratio ei per quod habet dies. xliii. et ordinauit septimana iii. et septimana secunda: et consummata fuit per quod habet dies i. viginti.

Precepit ergo ppter hanc causam vt cōpūter septimane que sunt post diē xx. fm illā similitudinē: ergo cōpūter eue septimane ex eis fm diuīctōē: 7 septimana tertia fm cōstituit vt cōpleant tres earū in diē xx. Ergo est termin' secundū in quo cōsumitur tres septimane alie diē xl. 7 est cōplemētū oritur ex eis in diē xxiii. Et ppter hanc causam oritur hūc diē ante diē xl. Et fm hanc cōputa tiōē cōplent tres septimane tertiē in diē lx. Et sicut oies dies lxx. apud cū est dies crisis: nō oies lxxiii. sicut vi xit in libro epidimiarij. 7 nō verificat illud nisi quoniā tres septimane cōplent in diē xlii. 7 est illud ita vt com putentur due septimane ex eis fm modū diuīctōis vt cō pleat cōsummatio earū in diē xlii. 7 cōpūter septimana tertia fm modū cōsummatōis cū septimana secūda: 7 cō pūter etiā in diē xx.

In quib' ualitudinib' determina tio est tarda: pronostica in illis in initio sunt latētia: earū enīz pncipia cō fusa sunt: ideo cautius inuigilādū est Et in singulis quaternis dieb' studio sius intueādū: qd si feceris: aut uix: aut nunqz falleris.

In quib' aut ex istis uenit crisis i spacio lōgiore: pnosticatio i pnci pio sui est difficilis, qd est: qz pncipia ea r' sunt occulta ualde. nerūtū oz ut co gites a pmo diē: 7 quoties trāscūt dies iij. considera: nō enī tibi occultabit ad qd declinet egritudo.

Rememoratio ē' iboc loco nois crisis: significat q' intelligit p ipm onas mutatoēs simul. f. illas que cōuertit ad salutē: 7 illā que cōuertit ad ma licia. qd est: qd dicit: Et significatio super egritudines de aptitudine: quāū est vt cōsumant in dieb' paucis a pnci pio sui ad qd cōuertat est facili valde: sicut dicit hip po. in egritudinē in qd' uenit crisis in quattuor dieb' pzi mis: quoniā se. de aptitudine cui' est vt quiescat in diē quarto est queta ualde. sed illa de aptitudine cui' est vt sit interficiēs in diē quarto: est maliciofa ualde: 7 signifi catōes etiā que apparēt in vnaquaqz barū duaz febriliū: que quidē apparēt in febre salua: sunt oēs significatōes laudabiles ualde bone: 7 que quidē apparēt i febre ma liciofa: oēs sunt illaudabiles male ualde. 7 quies sit ita nō est rectū vt petraferat aliqua earū diē quartā: quoniā nos iim scim' q' crisis accit semp: aut qui natura r' cit egritudinē 7 supat eā: aut quis illa uicit ipam 7 supat eam. Egritudines igit dētas ualde de uicit natura uelociter. Fraudulētis uero malis supat uelociter ipa natura. Et ppter hanc causam sunt egritudines in quib' uenit crisis uelociter cōtrarie ualde: sed egritudines que indigēt in con sumptōe sua spacio lōgo sunt similes: qm sicut supflui tas in uirtute in egritudinib' uelocis cōsumptōis est ma gna: 7 qm est nature: 7 qm est egritudini: sicut etiam qui nō supfluit vna earū sup cōparē suā in uirtute super fluitate magna: sed pugna carū similis est equalitati: est necessariū ad hoc vt uicat vna earū spaciū tēpōs lōgū Significatio enī prudētū i lucta sup illū q' uicat ex onos bus luctatozib' non est nisi fm hūc modū: qm qd uidet aliqz eozū supfluitatē mī' eozū sup cōparē suū in uir

tute supfluitate magna sperat ei uictoria: 7 hora sita sta tim: 7 si nō uidet alicui eozū supfluitatē sup cōparē suū in uirtute scit qd spaciū eozū luctatozū plōngat: 7 non scit ex furore illo pmo qd eozū uincat: sed declarat illud postqz pducit tēp' 7 prudētēs quidē in arte intelligit illud ueloci' qz uulgares homines: qm ipi sunt paratores ad sciendū supfluitatē parū in uirtute qz ipi. qd est: qd res que supfluit pudentes in arte sup ignaros ei' est scilicet sus per supfluitatē parū. ueritatē qz quēdaz supflui tas ppter paruitatē suā occultatē sensui: non ē' possibīle etiā significare sup ipam pudentib' boca q' apper sensui. 7 ppter hoc scipit hippo. cōsiderare mutatoē egritudi nis in oib' q' tuoz dieb'. nā si cōsiderat illud: non occulta bis ei ad qd declinet. s. ad sanitatē infirmi 7 ipsi' euasioēz ut q' natura uicat: aut ad pēdēm eius ita vt eam uicat egritudo. Dec ē' ergo summa illi' f' monis: sensum autēz scādū sup illud intelliges ex libro meo i crisi. 8

Et finis qrtane huiusmodi est. Et quies qrtane nō est nisi fm hūc ordinem.

Transiit etiā iste sermo super multos medicos rum: 7 non intellexerūt eum: 7 ppter hoc fues nimis eos mirātes de nobis: 7 estimāt q' inda catio nostra in infirmo qui habet febē quartanā: q' ē' febris consumis. uerbi gratia: post xl. uel post lx. oies: nō est nisi fm viam diuīctatōis: hoc est: quia ipi non mirā tur de nobis quādo pcedim' 7 iudicam' simile illius i febre tertiana. 7 statio illius super illud cōicit vtriusqz mul. qm sicut cōnumerauim' in febrīb' cōtinuis: omēs oies fm cōtinuitatē in pnosticis de crisi: de cui' apitū dine est vt accidat: similiter etiā numeramus in febrīb' bus habētib' paroxisimos fm periodos. Ergo illud qd facit oies quart' in febrīb' cōtinuis: illud facit oies septi m' in febrīb' facit' paroxisimū tertianū. idē ē' similis quartane pure: crisis enī uenit in eis in vi. periodis: non in septē diebus. Et proportio diē quartī a pncipio egrit udinis ad diē septimū est: sicut proportio periodi quar ti ad periodū septimū. quod est: qd oies quart' est indica tiuus diē vii. 7 period' quart' est indicatiu' periodi septi mi. Et ego quidē narraui iam totū illud in libro meo de diebus crisis. Et ppter hoc sufficiat tibi tū vt scias in hoc loco q' crisis febriliū quartanariū sit in periodis: 7 nō in diebus. 9

Ecundū hunc ordinem.

Significauit per ordinē ordinē oierū crisis. nam sicut ppter as diuersitatis est malicia ordinis: similiter etiā ppter as ordinatōis est ordo. Et ppter hanc causam nominauerūt greci mūdū nomi ne significatē ordinatōē 7 ordinē: quoniā omnia que sunt in ipō pmo sunt ordinata. Terra est in medio ipsi' deinde mare. laqua in circuitu eius: 7 post illū cōtis nens. laer: 7 post aerem est ignis: deinde post illū oies continētēs omnia. Ordine autem motū stellarū fixarum non est mibi necessariū dicere: quon inueniat illud semper vnius dispositōis. Motus autē stellarū beatissimū. I. errantū: quāuis non sint equales in omni die: tam currunt fm ordinem 7 ordinatōē. Quod est: quia ipse omnes secant semper in tēpōe equali loca eadem orbis signozum. 10

Que uero in beni finitū: talis cognoscitur. Differentia enī illa rum est euidentissima. Quasiuris quidē

spiritus suavis: neque dolo: aliquis nimis
et nocturna quies naturalis: et reliqua
signa cuncta boni ordinis ut diximus:
moriaturis uero spiritus anxius: et turba-
tus animus: uigiliarum instans: et omnis
significatio mali nuncia.

Existidines uero de quarum apti-
tudine est ut consumantur in mino-
ribus spatiis sunt faciliores differencie
et discretiois. Quod est: quoniam res qui-
bus alie differunt sunt secundum maiorem
que est. Quod est: quia illorum qui sunt
secundum semitam salutis est anbelitus bonus: et
sunt salui a dolore: et dormiunt in no-
cte: et sunt relique significationes in eis
secundum ultimam fiduciam. Illorum autem qui pe-
recunt: anbelitus est malus: et permiscet eos
permixtio: et accidunt eis inquietudo: et
sunt relique significationes in eis secundum
ultimam malitiam.

Item ovis in eis que sunt premissa: quia uult per
sermonem fuisse facilius: et magis leue: et dicit pau-
lo anteque securo res febres: et ille in quibus est im-
missio super fiduciam: et fortiores significationes consumuntur
in die quarta: aut ante ipsam. In hac autem hora conuertit
se: non enim fuit ut significet significationem manifesta super lan-
guabilem significationem: et propter illud addidit ei quod illorum
sunt secundum semitam salutis spiritus est bonus: et sunt salui a dolo-
re: et dormiunt in nocte. Illorum autem qui pereunt: spiritus est ma-
lus: et tegit eos permixtio rationis: et accidunt eis in quietudo
et addit iterum ad unum quod boni uox sermonis sermo-
nem fuit: et sunt relique significationes in eis secundum illam fimi-
litudinem. Dicit ergo in sermone primo: Et sunt relique signifi-
cationes in eis secundum ultimam fiduciam. Et dicit in sermone se-
cundo: Et sunt relique significationes in eis secundum ultimam ma-
litiā. Significat ergo significationem manifesta per hanc ad-
ditionem hippo: quod est rememoratio in uno quoque horum
rati sermonis significationis criticari quas dicit: non est
nisi secundum semitam exempli: addidit autem sua iterum ad finem
suum. quod est: quia res quibus offeruntur alie sunt secundum maiorem
tem: que est: non facit illud nisi ex necessitate. Dixit enim in
eis que precesserunt: quod diuersitas in egritudine de apertu-
dine quarum est ut consumantur in minoribus spatiis inter
illas que saluatur ex eis: et inter illas que interficiuntur est
magna ualde. Egritudinis autem quarum spatium prolongat:
non est diuersitas inter saluas et precabiles magna: sed
earum significationes sunt similes ab initio earum. Sermo autem
est: Cogit eos permixtio: possibile est ut significet illos qui
rum permiscet rationes: et possibile est ut significet illos qui
agitantur agitatione: et inquant: et non figit eis occubitus
et melius quid est ut intelligat ex eo intentio prima: quoniam sit
hec dictio uehementer conueniens ei.

Considerabis igitur augmenti tempo-
ra usque in status: an sint ut supra
disposuimus.

Oportet ut cogites esse hore: et esse
cuiusque quantitatis augmenti: usque
quo consequatur egritudines horarum con-
sumptionis et digestionis sue: quauis
ille res sint curretes secundum quod narrauimus.

Sicut dicit hippo. prout in quarta prima: Et oportet
tibi a primo die ut cogites: deinde addidit ad illud
exemplum in eo. Similiter etiam inuenimus eum dicit
se in hoc sermone cuius premissum rememorandum. simile
ei quod dicit in illo sermone et est hoc: Sed oportet a pri-
mo die ut cogites: et quoties pertransierit quatuor dies con-
sidera. non enim occultabit tibi ad quod declinet. 12

Secundum hanc quoque rationem: et
in parietibus et non parietibus: et
cantus cris.

Et secundum hanc uiam accidunt mulieribus
crises etiam post partum earum.

Oportet autem ut sit computatio dierum in hac egritu-
dine a primo die in qua mulier peperit: non a die
in qua inuast eam febris. quod est: quia plures ca-
rum inuadit febris die secundo vel tertio post partum: et ab
istis diebus numerantur medici plures et expectant crisin: et illud
quidem non est rectum: sed postquam numerant ab ipso die
partus mulieris. Et quoniam hippo. narrat totum cuius scien-
tia necessaria est in diebus crisis: breuiter et compendiose ei
sum est mihi ut faciat te rememorari ei quod multoties di-
xi in ista alio loco: et est: quia nos inuenimus res multas ex
rebus de quibus sit inquisitio: quibus non puenit inueniendum in
operatoe medicine: verum tamen nos inuenimus de eis in dis-
tinctione rationatiua. quod est: quia inuenimus per personam
causam non est nisi in cognitione dierum: quia uenit crisis egritu-
tudinis. Si autem gratia aliquid de egritudine illa an oporteat et
non oportet acuta egritudine absolute: an acuta ualde: an chro-
nica: aut acuta cum additioe aut conuersioe: tunc inquisitio
eius illa non est prope nisi in nominibus: non in intentionibus
et quibus possibile est homini ut cognoscat pronosticari
onem de eo de cuius egritudine est ut eueniat: aut scientia
medicationis: vel ad scientiam medicationis secundum rectitudinem.
Donamus ergo uerbi gratia: quod premissum. i. per signa cer-
ta cognouerimus et scimus scientia certa quod infirmus euadet
ab egritudine sua in xx. et illud eueniet secundum quod sperauimus
de eo. ueritatem aliquis dicit: quod egritudine illa est acu-
ta: et aliquis dicit: quod non oportet quod nomine egritudine
cuta: quia terminus acutarii egritudinis est dies xiii. Et isti
etiam duo diuersificantur simul. dicit enim unus eorum in hac
egritudine: quia oportet ut nomenur chronica: quia iam
pertransiit diem in quo perueniunt egritudines acute: et
egritudines quidem non habent spem aliam tertiam et parte
temple qua nominatur hec egritudine. Et dicit alter: quia
oportet ut nomenur egritudine acuta conuersua. et dicit
alter: quia oportet ut nomenur egritudine acuta cum ad-
ditione paulatim. Si ergo homo intendat aut auscultet sermo-
nem uincentium istorum: illud quod conat certificare: et quod
post illud considerat quod ex recte ratione inuenit: et quod eo-
rum errauerit: finit in illo de uita sua tempore legem per quod per-
ficiat per illud in operatoe medicine in aliqua ex rebus. Et si
mulier etiam qui habet cognitionem et qua potest procedere
et iudicare quod egritudine soluat in die xxvi. preter quod ei sit
possibile iudicium in egritudine: an oporteat quod nomenur
acuta aut chronica: aut acuta cum additione aut conuersua:

non nocet ei illud in operatōe medicine in aliqua ex rebus: quoniam meli⁹ est vt ponat numeri spēs: egritudinū fm tēpus: 2 per quātitatē numeri piodozū: in quib⁹ accidit crīse: ergo erit egritudo que soluit in iiii. dieb⁹ p^{ri}mis prima crīse: deinde secūda post ipām: in qua venit crīse in quattuor dieb⁹ secūdis: deinde tertia post eā in q̄ accidit crīse i q̄tuo dieb⁹ tertijs: 2 post ipām egritudinē q̄ osūmū in quarta q̄ta: deīn q̄ soluit in quarta quita: 2 post eā illa cui⁹ crīf sit i q̄ta sexta: 2 est illa q̄ soluit i die. xx. Quis q̄ fuerit p^{ri}mo die cū plicat⁹ quartē: 2 venit crīf in septenis: 2 q̄ extendit itē: temp⁹ duplicant⁹ septi mane itē: 2 soluit egritudines in die. xx. deinde p^{ri}mo mutant⁹ ad mēses. deinde trāsūt ad annos. Oportet q̄ inde vt i egritudinib⁹ sint duo fm: quaz dicit⁹ quedā a^uctē: 2 q̄daz cap⁹ chonice. verūm ego multoties nomio eas b⁹ note: vt certifice⁹ fmo inf. 2 fortasse cogimur ponere itē vt trasq⁹ egritudines q̄ noiaut⁹ ouerue. 2 q̄ fecerū⁹ m⁹ illud: erit spēs oīz egritudinū tres: quaz vna queq⁹ diuidit⁹ etiā in spēs alias. Jnde ē q̄ p^{ri}me spēs q̄ sunt egritudines acute quafda noiaut⁹ hippo. absolute acutae: et quafda cap⁹ egritudines valde acutae: 2 sit illē q̄ nō trāsūt vnt oīē. vū. s⁹ crīf venit eis aut in b⁹ die: aut aū ipm. Egritudines aut q̄ noiaut⁹ absolute acute sūt ille q̄ extendunt⁹ vsq⁹ ad die. xiiij. alle aut q̄ trāsūt⁹ b⁹ die: cadit i innētionē nominū hesitatio eis: q̄m nō est possibile vt poua⁹ tur egritudinū cui⁹ crīf venit i die. xvij. nouē q̄ sit ei p^{ri}mi: neq⁹ egritudinū i qua venit crīf in die. xx. 2 quz illō ita sit: cadit i hac re q̄sta hesitatio. 2 ppter hāc cāz vsūz ē mibi q̄ ex sufficiētia ē vt ponā mēsi acutaz egritudinū die. xx. nō die. xiiij. 2 in illo itē est hesitatio alia rua gna: q̄m er egritūde acuta nō intelligit⁹ nisi egritudo in qua est febris: uehemēs assidua. alia aut q̄ non ē ita: tunc ipsa osūmū in. xiiij. die aut infra illū paulatim: tūc nō noia⁹ egritudo acuta. Jste q̄ sūt spēs egritudinū acutaz. Et b⁹ sit spēs alie i quib⁹ egritudines diuidunt⁹. quaz: crīf venit p^{ri}mo die. xx. Et istis etiā egritudinib⁹ est latitudo mēsa. 2 videt⁹ mibi q̄ o3 vt ponant⁹ que et eis extendunt⁹ ad die. xlii. vt pōne vna: 2 singulis eis fiat spēs alia. 2 ponas eis q̄ extendunt⁹ vsq⁹ ad septimū mēse: spēs alia: 2 ill⁹ que osūmunt⁹ in āno spēs alia: 2 illis quaz: crīf venit in mēso annos: non in mēso mensū spēs alia. Et p^{ri}mo hoc ego vsūz dicēs in finone b⁹ illud q̄ de osuetudine mea est: vt dicā temp⁹: 2 est q̄ ouent⁹ tibi vt recedas ab hoc toto: 2 ponas studiū tuū in cognitiōe boze in q̄ soluit⁹ egritudinē. deinde ē q̄ inuenit⁹ hippo. in vna spēs egritudinū: 2 ē illa quā de osuetudine sua ē noiare saniofittatē: ponere tēminū crīf eius. s⁹ rupturē ei⁹ quibūda boib⁹ diem. xx. 2 q̄ buidā boib⁹ die. xxiij. 2 in eoz quibūda. xl. diem: aut sexagesimū: 2 ppter b⁹ suz diuitēs rememoratiōne pūdet⁹ ei⁹ in positiōe nominū vnicūz: hāz spēs: 2 ouerto studiū meū ad sciam pnosticitatiōe de die q̄ rumpit⁹ vna queq⁹ hāz spēs saniofittatē. Et illi⁹ quidē inuētiō ē p^{ri}mo eas vias: 2 sūt expimentū: 2 rōcinatio p expimentū. cōprehēdit⁹ termin⁹ p^{ri}mo in ruptura vni⁹ spēs aut durat⁹ ei⁹ spēs saniofittatē. Rōcinatio aut significat⁹ tibi ipsā saniofittatē 2 cām facientē eam: 2 res adiūantes ad ipām: quā q̄ videris vbiq⁹ quafda spēs saniofittatē: nipi i die quadagesimū: 2 inueneris eūctum eius fuisse ex humore tempore in frigideitate: 2 in boza temperata in frigideitate: 2 inueni⁹ etiā infirmū 2 regionē 2 nām corporis: 2 membra infirmū: oīa tēperata in frigore: deinde videris aliā rumpi i die. xl. 2 inueni⁹ cōpletionē oīum mēboz eoz q̄ narrat⁹ declinē ad frig⁹: 2 videris aliā nipi in die. xl. 2 cōpletionē oīz eoz quoz p^{ri}mi⁹ rememoratiōes declinē in ea ad caliditatem: poteris idē significare ruptur

raz aliquaz spēs saniofittatis: q̄ pōueris in q̄stionē tuā am i inuētiōe illi⁹ q̄dō compēndit⁹ i expimentū: 2 opa ueris reliq⁹ spēs saniofittatē ad istas q̄s dicim⁹. Caliditas tēb⁹q⁹ mutatoz: 2 frig⁹ eoz 2 cām mutant⁹ eos: que ē caliditas inata: 2 reliq⁹ res inuēntes ad illud: 2 sūt boza p^{ri}is 2 regio 2 dispositio aeris. Estimatio aut sup⁹ q̄stia: item virtutis causē facientē illud sumit⁹ ex acce infirmū 2 nā corporis eius p^{ri}ia: 2 nā mēbi i quo et accidit saniofittas: 2 ex significatiōib⁹ alijs significātib⁹ debilitat⁹ virtutis que est i venis pulsantib⁹: 2 nō pulsantib⁹: 2 foritū diuē eius. Nam apud quēz nō est cognitiō hāz rez: 2 cōnatur appbendere sciam dispositiōm oīum spēc⁹ saniofittatis: expimentō 2 consideratiōe indiget i illo boza annos. Qui autē considerat⁹ quantitatē caliditatis inate 2 compatiōne eius cūz b⁹ozib⁹: qui idigenit⁹ oīgētiōe appbendit⁹ illud ad cuius inuēntiōem intēdit⁹ facili⁹ p^{ri}etore 2 p^{ri}opioquoze via. Et hoc quidē dispositiō est eius: cui est possibile estimare res occultas ex reb⁹ manifestis 2 est ille cui possibile est vt enūciēt in vnaquaz spēc⁹ saniofittatis: quia rumpet⁹ in die. xx. aut in die. xxxij. 2 s⁹ hanc similitudinē in speciebus alijs. 2 nō est mibi necessarium dicere in egritudinē: an oporteat vt nominet⁹ acutā: an chonica: an cōuerua. Diferētiō enī illi⁹ 2 ipsi⁹ terminatio non est de operatōe medicozū: quozū p^{ri}epa ratio est ad ipām operatōem medicine tū: sed est ex operatione sopsistatū: quozū studiū est inquirere vanitates. Et ppter hanc causam inuenim⁹ eos in bulisimodi ind⁹ sitidibus sedentes sup⁹ sedes altas: 2 loquunt⁹ discipulis suis in illo locutōem multā valde. verū ignozitia corū de cognitiōe eius de cui⁹ aptitudine est vt accidat infirmū moxet⁹ plus q̄ ignozitia eozū de quātitate altitudinis maris. Et ex eis sunt quidā alij quozū dispositiō est contraria buis opostitiōi. silli q̄ possibile ē intelligere egritudines 2 earū cognitiōes. 2 pnosticatoz de eo q̄d sumz ē 2 non ē possibile eis respondere de questib⁹ rationabilibus. 2 ppter hanc causam putat⁹ de quibūda listozum: quia sunt medici: 2 de quibūda eoz: quia sunt sopsiste 2 medici per sermonē. quod est quia ipsi nomināt⁹ hanc spēm medicozū hoc nomine: 2 quādo vidēt⁹ aliq̄ eoz legere in libro: aut vti ratiocinat⁹ eis in expōsitiōe rerū q̄ bus sit illa amentū: estimāt⁹ de eo quia est ex medicis qui noiantur medici locutūis.

13

Dolor in capite acutissim⁹ cum febre fuerit: 2 signū aliq̄ mortis apparuerit: mors cito aderit. 2 si signū mali nō affuerit: 2 dolor usq⁹ in uigessimū diem pmanerit neq⁹ febrib⁹ abierit: sanguine de narib⁹ expectabis: aut aliq̄d apostema in inferiōribus partib⁹ corporis. Sed dolore adhuc recēte sāguinē de naribus expectabis: aut apostema expectabis: magis tñ dolore frontē

Et ac tēpora nō relinquente. q̄n fuerit i capite dolozos uehemētē assidui cū fe. 2 fuerit cū illo aliq̄d signozū mortis: tūc illō erit ualde mortale. 2 si fuerit dolozos absq⁹ illi signis 2 p^{ri}trāsierit dolor diez. xx. 2 feb. fuerit

iseparabilis: tūc oportebit ut expectes fluxu sanguinis ex naribus: aut aliqđ apostema in pitib⁹ corporis inferiorib⁹: s; dñ pmanet dolor recē: o; ut expectet eruptio sanguinis ex narib⁹ aut saniofittas: t ppe qñ dolores nō sunt nisi uerfus tempa ⁊ frōtē.

In hoc finone exposuit rem iuuatiuā valde ex reb⁹ quas scire necituz ē in pñosticacōe. veritū illud ē absq; ordine: s; ei⁹ ordinatio erit fm būc modū: s; qñ fuerit in capite dolores vehētes: assidui cū febre si fuerit cū eo aliqđ signoz moris: tūc illō erit mortale valde. ⁊ si speraueris ex istis reb⁹ q; equat infirm⁹: tūc expecta illi fluxū sanguis ex narib⁹ a pmo die vsq; ad diē vii. qđ si tūc extēdat: tūc expecta etiā illō: vel expecta etiā sanie que currit ex narib⁹ aut ex aurib⁹ qđ sit euasio infirmū. s; si pmanēt isti dolores q; sūt in capite vsq; ad diē x. tūc expecta etiā fluxū sanguis ex narib⁹ v; illō nō sit nisi raro. Egresso autē sanie ex narib⁹ aut euē⁹ exiretur i pitib⁹ inferiorib⁹ accidit mltoties i illa hora. Et qñ tu expectas aliau fluxū sanguis ex narib⁹: tūc ad diē i ppe tua ad id dolores accites ver⁹ tpa ⁊ frōtē. 14.

At q; sanguine spabis pl⁹ in illi qui sūt min⁹ xxxv. annoz: apostēa uero magis i bis q; ut amplioris etatis.

Et meli⁹ est ut expectet eruptio sanguis ei cui⁹ etas ē i fra xxxv. ānos q; aut est maioris etatis q; illc: expecta illi saniofittatē.

In b⁹ finone bippo. posuit ēminū spei ppe ad fluxū sanguis ex erate. ⁊ cā in illo ē manifestā: quā iam mltoties dicit⁹ ⁊ est q; gnatio sanguis i hac erate vsq; quo etas pēq; xxxv. ānos est multa: ⁊ ē etiaz cū illo i hac erate calidior: ⁊ cholā sup ipm est mag⁹ vniu⁹ cē: ⁊ ego qđes iam dicit i precedētib⁹ q; sanguis cui⁹ dñs positio ē hoc ois pō est ueniēs ad hoc vt nā accidē faciat fluxū sanguis narium. 15

Ariū dolor acut⁹ cuz acuta febre pmanēte: malū ē. expectabis i co alienatiōez ⁊ mortē: graue. n. ē ⁊ molestu. Interest ergo tua bñ oia a pñcipio egritudinis pscrutari ⁊ attēdere signa.

Dolor āt auris acut⁹ cū fe. assidua fortē: ē significatio mala. qđ ē: qā nō sit securitas sup hñtez ipm: qñ pñi sceat ei⁹ rō ⁊ moriat⁹. qñz ergo hoc sit bñs timorē uehemētē: tūc o; ut cōside res rōe tua reliq; signa oia a pñcipio.

In bis aut cartilagib⁹ apparentib⁹ que oñdunt ex aure nō inuenim⁹ vñq; accidere dolorē uehemētē. neq; si accideret etiā: sequeret illō timor: qñ hoc mēbz nō est ex mēbris nobilib⁹: neq; cōtinuaf etiā cū mēbio nobili: verūm fmo bippo. nō est i hoc mēbio: imo de pñtudie ei⁹ est: nē multoz etiā alioz medi

cor⁹ vt significet p finone suūz Dolor auris: sēnsū doloris itra forāme auris. qđ est: q; egritudo tūc est i nernis qđ⁹ fit audit⁹: ⁊ nō est loc⁹ lōgūa a cerebro. ⁊ ppr hāc cām o; vt pcat cui accidit dolor: uehemēs i aure sua: qñ cerebz cōicat nernis i egritudine. ⁊ ppter hāc accidit iterū ei cui aduenit hec egritudo pñictio rōnis. ⁊ moriunt ē quiddā ex eis qđ⁹ accit illud subito: nē ille cui accidit apoplexia cū mā faciēs egritudinē auris: ⁊ ppter multitudinē ei⁹ que puenit subito ad cerebz. 16

Iuuenes q; sūt in hac passioe: i die septimo uel pus pēit: senes uero tard⁹: q; febres ⁊ alienatio min⁹ eis q; i iunenib⁹ pñgūt: atq; aures eoz erumpūt ⁊ pus emittūt: i senili tñ etate ualitudō resurgit ⁊ iterum i. iuuenes uero anteq; rūpat⁹ apostema pēit: qđ si crepuerit ⁊ signūz q; libet appuerit boni: aliqđ boni sperabis.

Et morit⁹ q; ex hōib⁹ fuerit iuuenis in septē dieb⁹ ex hac egritudine ⁊ ueloci⁹ illo: senex uero tard⁹ illo mltū. qđ ē: q; fe. ⁊ pñictio incētis adueniūt eis min⁹: ⁊ aures eoz scidūt ⁊ saniofittas sūt ppe hāc cām. uerūm i his etatib⁹ reditiōes egritudinis qñq; iterāt ⁊ interficiūt plures hñtiū eā. iuuenes autē anteq; aures eoz fiat saniofittas: moriūt⁹. qđ est: q; si currit sanie ex aurib⁹ eoz: tūc spatiū iunenib⁹ salus si appet i eis signū aliud laudabile.

Iuuenib⁹ autē accidūt febres ⁊ mentis pñictio pl⁹: qñ uincēs sup cōplones eoz est caliditas ⁊ cholā: ⁊ pp hoc o; vt añcedat pñctio eoz anteq; scindant⁹ eoz aures ⁊ saniofittas fiant. Sup senes autē est tūmor fm istas res min⁹: v; egritudo iterāt sup eos: qñ hñoz faciēs dolorē nō recipit i eis dñgōnē fm cōplēmētū pp frig⁹ uincēs sup cōplones eoz. Reliqua autē q; dicit in finone suo istō manifesta sūt ⁊ plana. 17

Apostemata in gutture cuz acuta fe. malū ē. ⁊ si aliud malū signum ex iā dictis uisum fuerit: mortale ē.

Cattur autēz in quo accidit ulcus cuz febre: est significatio mala. q; si appareat cum illo significatio alia ex significatiōib⁹ que narrate sunt in eis q; pmissa sunt que sunt male: tūc o; ut pcedas ⁊ iudices q; infirm⁹ est cū dispo sitōe hñte timorē.

Lcus accidēs i gutture est significatio q; i cor⁹ pore ē hñoz mal⁹ corosiu⁹: ⁊ est cū illo cā egritudinis magne male: qñ tractatio fit cū dolore uehemētē.

et oportet ut ostenderet reliquias significatioes cum certitudi-
ne, pronosticatiois cui eo quod est futurum. Et sit hoc preceptum
apud re coe in oib' significatioib'. et ppe in illa que no
sunt in ultimo laudis: neq; in ultimo malicie. et sunt ille
qui quib' est de ostendit bippo. ppe pape tibi ostendera
re reliquias significatioes.

Quinátia pessima et cito mortife-
ra est: que in gutture no apparet:
nec extat in ceruice cuz rubeti tumor:
dolore tñ acutissimo exñte et spu ortu
mic. Nec mali spes i pma die suffocat
aut secunda: aut tertia: aut quarta.

Quinátia autem deterior et magis
mortifera cum uelocitate est: i qua
no apparet in gutture: neq; in ceruice
aliquid malum: et est in ea uehementior do-
lor et ppatio anhelitus. In illa enim squi-
nátia cui' dispo est hoc: dispo pfocatur
hñs ea in die pmo: aut in secundo: aut i
tertio: aut in quarto.

Item manifestum est tibi ostende apparet et fmo
eius. scilicet: deterior: spiritus quinátie est: in qua no
apparet neq; in gutture neq; in ceruice aliquid
extra nam: neq; in colore: neq; in caliditate: neq; infla-
tione. qd est: quia significauit p guttur loci qui e coras
meri et epiglote: uel circa meri et epiglote. qd est: quia si-
gnificauit p ceruice collis: sed p guttur uult spaciū quod
ondit post linguā qui apertus et pmitit lingua uelut ad
inferiora. Et in hoc spacio sunt duo meat: quoru unus
meri et alter est epiglote. Lirachea arteria. Cuius ergo no
ondit in aliquo horu duoru meatu aliquid extra naturā:
tūc scias q apostema est in meba q sunt intra epiglote.
et est illud causa cui' prefocatur. qd est: quia meat anbeli-
tus natura est strict: quoniam ergo accidat ut laudat penit
ppter apostema illozu meba: oportet neq; et prefoc-
cet infirm. et ppter hoc cogit qui uult anbelare ppare
ceruice sua ut meat epiglote aperiat salut parū. qd est:
quia occubrit sup collū claudat epiglote penit: quoniam
meba que sunt ab anteriorib' cadit sup illa que sunt re-
tro uersas spodites ceruicis. Oportet ergo ppter hanc cāz
et ppter apostema calidū quod est in faceris: ut accidat
dolo.

Altera bu' mali spes est cuz i gut-
ture apostema rubet: et ipsa morti-
fera est tamen pigrior est prima.

Quinátia autem i qua sunt dolores
sim illā similitudinē: sed accidunt
cum ea apostemata et rubedo in guttu-
re: est mortifera ualde: sed est tardior
ea que dicta est ante ipam.

Item in hoc sermone dicit spem alia et spibus
squinátie ex qua fit loci qui e i gutture aposte-
matus rubificatur: et sunt in ea dolores silesia
qui sunt in specie pma. uerū ppatio anbeli' no ē in ea
similis sibi in prauitate. difficultas anbeli' no ē in ea

praua uehemēs: qñ lacerti epiglote no apostemat cum
ea apostemate uehemēt. necessario igit dixit in hac spe-
cie: quia est mortifera: sed illud est tard' qñ species quae
dixim' ante ipam.

Tertia uero i qua ceruix et guttur
rubet: pporb' diuturnior est: et ni-
si tumor ad interiora redierit: spei loc
omnino no resistit.

Quinátia autem cum qua rubet gut-
tur ceruix: est tardior spaci: et for-
sitan saluā ex ea habētes eaz quādo ē
in ceruice et pectore rubedo: et non sub
mergit rubedo ad interiora.

Exponit in hoc sermone spēs tertiā ex spēs squi-
nátie. Et nōm ē apud medicos diuersificā: q
dam. n. noiant eaz aliquo noie: et quidā noiant
noie alio. uerū qd dico multoties inuenit bippo. fecit
se illud. qd est: q: dimittit plangonē in noib' et notat
egritudinē fin q prepat eaz qñ sup intētiōē est que
mētia in re quēstia: nē cōtrarietas in nominib' intētiō-
nem nō habet. Quinátia aut in hac intētiōe inuenitur
apud eū q habet cognitiōem opatiōis medicinē. qd ē: q
deterior: specierū squinátie est ex cui' uehemētia puenit
ad hoc ut cogat infirm' cui ea ad preparandem anbeli'. et i
qua sunt dolores uehemētes: et no apparet cuz ea in gut-
ture neq; ceruice aliquid ex accidētib'. et que sunt mino-
ris malicie q illa species: sunt spēs cui' qd' anbeli' nō fit
difficilis: sed dolores sunt uehemētes cui' apostemata gut-
turis et ceruicis et eozū rubedine. et minoris malicie etiaz
q illē squinátie ē squinátia tertiā: quā narrat bippo.
in hoc sermone cui' pmissum rememoratōem: et est illa i
qua dolores nō sunt uehemētes neq; prauī: neq; fit diffi-
cultas anbeli' in ea. In illa aut squinátia cui' dispō ē
hec: epiglote est incolumis ab egitudine. et neq; aggre-
gat sanies in ea: nisi in gutture: aut i ceruice: aut i uerisq;
simul: et uincēs sup hāc sanie fin plurimū est cholera: et
ppter hoc nō fit in ea apostema nisi pmitit ex cholera
et sanguine. et ppter hoc dixit bippo. Et non pfundat ru-
bedo ad interiora: quoniam qñ accidit in his locis aposte-
ma molle pblegmaticē sanitas illi' facili' uelox: et nō
est illa egritudo acuta. reliqua aut que sit in hoc sermo-
ne: sunt manifesta.

Et si delituerit: non tamē ipsa die
cretica: neq; ppe aliquid apostema
rubentē tumorē alio trāsduxerit: neq;
putredinē patiens expuerit: uel ad mo-
dicū defecerit: et si dolor requie mētis:
mortē uel iteratōis laborē pmittit.

Quod si fuerit occultatio rubedis
nō in aliquo diez crisi: neq; apō-
exiturā que coagulata in exteriorib' cor-
pis: neq; qñ expuit infirm' cuz tussi fa-
cili' et uidetis infirm' qñ genuisse
dolorē: significat illō mortē aut reditū
nē egitudinis.

Res in malicia egritudinis si occultat apha aut rubedo: quodcumque illorum fuerit: nam vtrique si inueniuntur in descriptioibus: per quod expuat in firmis: facies cum facilitate: aut coaguletur in iterioribus gutturis: exiura qd egritudine manifesta et appareat. In fine autem fuit. Non in aliquo videri: et si peruratio et in istis: an oporteat ut addat illud ad id quod est per ipsum: ita ut intelligatur et eo apha: si occultat in aliquo videri: et si non accidit inde ipsum res mala. quidam. n. exposuerunt et si in hac intentione. An oporteat ut addat illud ad id quod est per illud ita ut bippo. voluerit ut illud accidat in aliquo videri: et si sit crifis qua fiducia habeat: certa: et hec est veritas: quoniam per mutatio egritudinis ad malicia est: ut redeat rubedo ad interiora: et non resoluta apha. et si fuerit in aliquo videri: et si non solum non erit illudabile: sed et malum valde. quod est: quia malicia per veritatem est: quod indicavit videri: certificat et festinat. quod si fuerit pductio spiritui cum euentu exiture in manifestis corporis facili: et occultat apostema: et rubedo: tunc non expectet motus infirmi.

22

Bonuz est autem tumor et rubor et foras promineri: quod apostema si ad pulmonem inter lapsum fuerit: pus ibi efficitur: et amentis reddit.

Et melius quidem est ut rubedo sit de interioribus ad exteriora: et ut sint reliqui exiture decliniores ad illud quod videtur.

Iste finis et post eum est: manifestus est apud eum quod moror est: et quod precessit de finem nostro.

23

Cum tumida et rubentia incidere timendum est: quod vel sanies inde se quiescit: vel sanguinis fluxus nimis. Laboribus igitur ad aliam curam perferre: et si neque sic incisione poteris effugere: et amplius crescit et liuescit: et si quod palato adheret subtiliter: tunc incide: sed prius totum corpus festinabis purgare tempore faciente: et suffocatis timore minime reluctante.

Res autem in incisione uue et perforatione est timorosa: quoniam permaneat rubra magna: quod est: quod sequitur illud apostema uaria et fluxus sanguinis. Verumtamen oportet in illa hora ut detumescat per reliqua ingenia. Quia ergo euacuare illud quod dicitur: et sit extremitas uue maior et grossior et declinior ad palliditatem: et sit quod est superius subtilius in illa: confide de curatioe uue. Et melius quidem est ut coneris curatione postquam curaueris uenter: quoniam fuerit spaciis temporis puenies: et non timueris infirmo ut pfoceat.

Menit bippo. cum scia. pnofticationis sciam curationis: quoniam non est possibile adicere. pnofticationes finem veritatem et fiducia absque curatio: et scia curationis. nam si scideris uiam apostematam aperte calido: aut aperueris ea: aut perforaueris: sequitur illico fluxus sanguinis et aperta calida. Cum ergo euacuare totum illud. scilicet dicitur: tunc incide ea: et proprie si descenderit in venter solutus cum multitudine aut ex seipso aut medici studio.

24

Quod febris si pmodicum leuescit nec signum finis egritudinis habuerit: nec febris defensus in die critica fuerit: iteratione egritudinis expectabis.

Quando autem quiescit febris postquam appareat in ea signa significatio presumptione egritudinis. neque quies febris cins in aliquo videri: oportet ut expectet reditio egritudinis et super ipsum.

Non oportet ut expectet reditio egritudinis: quoniam apparet vniuersus signorum quod dicitur: sed quoniam apparet ambo sit. quod est: egritudines que descendunt absque causa facere illud: de aptitudine hanc est ut redeat: quoniam tunc sit quies eorum in aliquo videri. Et manifestum est quod nos significauimus per finem nostrum: absque causa facere illud: illas quod quiescit postquam appareat in eis significatio signi facies euasione in diebus crisis.

25

Quibus febris permanet: neque labore grauatur: neque multum molestantur uue dolore: his apostema futurum est in iucturis inferioribus partium post diem. xx.

Quibus febris longe: his pustule aut in articulis dolores fiunt.

Et quoniam permanet febris eius: et est cum dispositione salua: et non est cum ea dolor ex labore penitus: neque causa alia manifesta: oportet ut expectet ei exitura cum apostemate et dolore in iucturis: et proprie in inferioribus.

Iam narravit bippo. in hoc loco vniuersum totum quod ipse dixit in eis: que premissa sunt: et finem suo in egritudinibus mirabitur: et in sermone suo in egritudinibus pectoris et pulmonis. quod est: cause legitur dicitur febris quoniam sunt tres: quarum una est febribus in quo est egritudo quoniam est anatosis et difficilis: et secunda est humoris crudi grossi quod non digerit: et tertia est error: accidet: tunc si acciderit vniuersum sit aliquid ex membris infirmis: neque ex infirmo error: super seipsum: aut ex medico super ipsum: aut ex ministris: aut extrinsecus: hinc error: accidet in hora piti et ratione: et dispositio aeris et loco in quo est infirmus: quoniam est malus: aut ex nocuitio quo ledit: aut redio: aut tristitia: tunc manet et sit causa longitudo febris humoris crudi et difficilis digestio. Et de consuetudine quidem est nature ut expellat humoris et quodam mebra corpore ignobilia: quando non est ei possibile euacuare illos. multoties enim dixi iam: quod de propate humoris calidior subtilior in subtilia sua est: ut fiat crisis eorum per euacuacionem.

k

Et crudis aut z grossis natura mudificat corpus: aut p
exitura accidit z in corpore aut digestione digeretur eos.
Et hoc ps qua nominati digestione est euacuatio mate
rie a natura: aut p vna scdm plurimie aut per fluxum
ventris raro. 26

Rasactis xx. dieb' post febrē.

Et oportet ut expectet exitura qñ
pñrāsīt egritudine xx. diē.

Inuenim' iterū cū dicitur. qñ. diē in eis que sunt
pñmisa et sermone suo: In egritudinib' cho
nicis: vt significaret et hoc sermone suo qñ: non
dicit de egritudine que est chronica donec puerit ad
xx. diē. Et ego quidē iam enūciaui in eis que pñmisa sunt
cām ppter quā nō est possibile alicui vt euicet sñm verū
tate terminū egritudinis acutari. Non est ergo miz qñ
dicit in egritudinib': qñ crisis eaz venit in xiiij. diebus: si
rememorā etia diē x. quod est: qñ in libro apbozimo
rū dicitō xiiij. diē xx. in posttōe sup terminū egritudi
nū acutaz dicit etiā diē xviij. et apbozīm' in quo dicit: il
lud est iste. Quarta est indicatua vij. et pñcipiū scidē se
primane est viij. dies: et indicatua xiiij. dies xi. quonā
est iij. septimane scidē: z dies vij. iterū est dies indica
tius xx. quonā ē dies iij. a xiiij. diē: z dies vij. ab xi. 27

Hoc autem apostema minus eue
nit illis quozum etas est inferior
a xxxv. anno.

Et cōueniēs est ut fiat exiture iste
multe in spacio tpis minore ei cu
tus ē etas infra xxxv. ānos.

In vltoties iam dixi qñ crisis egritudinū que sūt
ab humozib' acutis calidis qñ vir' est fortis: sit
solutōe vtrius: z p cōtrariū illi' crisis accidentiū
egritudinū ab humozib' frigidis qñ vir' est debilis: neq
sit p exiturā: neq per vtrius solutiōem: sed aut interfe
unt in infirmū: aut digerit in spacio tpis longiori. Egritudi
nū aut mediāri inter istas crisi fit p exituras: z sunt ille
in quib' inuenit vniūquodqz duozū horū cōtrariōz que
dicim'. Et significo p vno cōtraria cōtrariū nature hūoz
quos dicim': z cōtrariū rei vel virtutis. qñ est: qñ inueni
unt in vnaquaqz eaz due res cōtrarie eis que sunt i vna
quaqz illaz. Cōtrariū quidē eaz in natura humozū: qñ
sunt in eis humozes frigidi cōtrariū humozib' calidis: et
cōtrariū quidē vtrius: quonā vtrius est i eis fortis: z fuit
in eis debilis: z qñ humozes sunt calidionon est possibile
vt sit vtrius fortis: quonā de aptitudine crisi est vt acci
dat cū exitura que egredit in corpore: z qñ sunt frigidi ē
necessaria in euēti exiture vtrius fortis. Et significatōes
quidē significatōes debilitatē virtutū z eaz fortitudinem
assumptas ppter vniūquodqz eaz: z sunt que sumūz exopa
tionib' eaz iam dicim' in eis qñ pñmisa sunt. Assūpte aut
et etatib' sunt ille qñ capiunt et iunēture z senectute: z
sit ille qñ deimnatūz bippō. In b' fmonē suo. z vueniēs
est vt egrediant exiture eaz multitudine in spacio tēporis
minore ei cui' est etas infra. xxxv. ānos. Cui aut sunt ma
ioris etatē: sit iij. si non pueniūt ad vne terminū sentit
ciēt' exituraz i dā ē min' z in tpe minoz. in decrepito
euent' eaz ē min' illō multū valde. Et fecit nos rememo
rarē itēz in fmonē suo isto et qñ dicit in pñcipio fmo
nis sūt: z est hoc eaz quo plongat febris sua: z est cū vñ
positiōe salua: z nō hēt doloz et labore: neq et cā alia
manifesta: z reliqua q sequunt illud. 28

Quibus uero etas est plixioz: fiet
apostema febris manebit.

In eo aut qui est maioris etatis
qñ illi: euent' exituraz qñ plōgaf
febris eius est minus.

Illud nēcrius ē qñ dicit bipp. qñ nēce est i eue
tu crisi p exiturā in corpore vt vir' bēat aliqd for
titudis: z nō sūpēbilis i vltimo. Et ppter banc
cām oī vt sit euent' exituraz et qñ plus pcedit homo i
etate min'. In eis aut qñ in senio sūt non tñ pax accidit:
s' pax valde in vltimo. In b' aut fmonē nō significauit
p fmonē suū Maioz etatis qñ illi: decrepitos absolute
s' illos qñ sunt maioris etatis p compatiōē inueniūt et
eis quib' supueniūt. xxx. annū. Et ego qdē ordi in eis qñ
sūt pñmisa illud sup quo vñs bippo. hoc noīe f. maioris
etatis: z ordiē rēi illā nō min' qñ ordiē in subseqnēb'. 29

Hoc quartane sunt future: certi
tamē circa autumni.

Et oportet ut expectet huiusmōi
apostema qñ febris est pmanens
z expectet permutatio febris ad quar
tanam quādo facit interpolationē z re
dit non sñm ordinē: z sit illud ex boza p
pinquitate autumni.

In vltiōi libro meo de spēb' febrūz qñ febris qñ
tana generat ab hūozē melācholico: z dicit ē qñ
quāto b' hūozis acit fñm vnos modos: quozū
vñs ē a sanguine grosso qñ assimilat in venis fecit vasis
vini et modus 2us est cholera cirina qñ adurit. Et b' spe
cies scidē ex cholā nī est maliciōsa mala coadōes mē
bra in quib' aggregat. sed spēs pma est minorū malicie
z fraudis: z ppter qñ antiquaz spaciū ē in corpore: z nō
occurrit i eo caliditate supple extra nām. Et quū illud
sit ita: tūc oī qñ inuenit febris assidua qñ nō quiescit neq
inipolat vt expectet ei qñ plongat qñ quertat ad exitu
ras qñ dicit. Et qñ inuenis cā interpolari: z iuenis illō ac
cidere in ea. ppter versūz summationē etatis: tūc scias
qñ esse ei^{us} quertat ad feb. quartanā. qñ est: qñ hūozes qñ bu
liunt i estate in febriz assiduis qñ fuit cho. nī. extinguit
caliditas eaz quādā extincōe: qñ euadit infirm' p illaz
cām a caliditate febris: z ppter qñ accidit ei sudor. verū
tū si nā non pcedit z euacuat rez adustā ex humozib' qñ
est sit fec: sed morat in corpore: redit secūdo z calefit z pu
trefcit. Et qñ accidit ei illud: bulit itēz secūdo z in fāmā
febris. Quū qñ accidit sudor: resoluit cū eo res qñ ias: buli
erat ex cho. nī. qñs buli itēz res alia ex ea: accidit porit
m' al' ex ea. Et qñ egritudo corpis non ē egritudo vna:
s' egritudines multē: qñ cho. nī. generat in quibūdā mēbris
z deficit mor' ei' in quibūdā eoz: z motus in quibūdā
eoz aut putrefcit: oī nēcrio vt sūt paroxysmi febris non
sñm vñū ordinē. Quz qñ equat cā in oib' vñis cum victo
ria cho. nī. accidit sic febris qñtana: z ppter si ē boza an
nī tps in quo pmutat faciat ad autumni: ita vt pbibeat
resolūtiōē hūoz: z faciat eos redire ad pñmūz copie
quz qñ venerit hyeme z occurrerit copzi fñm illaz vñs p
neq addet i ea qñ adiuet ad inclinationē hūoz ad iterū
ra copie. Seruat ergo sup ipz illa infirmitas vñsquo p
uenit tpo aliō inq' pmutat boza ad caliditate. 30

Et sicut illis quos p̄dixim⁹ aposte-
ma oris: sic q̄ xxxv. annuz p̄terie-
rūt q̄rtanarij efficiūf.

Et sicut accidūt exiture ei cui⁹ etas
etia accidit q̄rtana ei cui iā supuenerūt
xl. anni: aut ē maioris etatis illo.

Iam locut⁹ fui f̄rmēter longū in oueritate et
tus in libro alio: et p̄pter illud sufficit mibi i bac
bora rememotari ei⁹ cōpēdiose. Dico ergo q̄ s̄
guis inuenit in corpe puerorū mule⁹ valde. et si non esset
eorū p̄mixtio in regimie: est ille humor tñ in coisib⁹ eo
rū mūl⁹ valde. p̄pter illud q̄ erigit etas eoꝝ. verūtamē
quā ip̄i comedat multū inordinatē: oportet vt generet
in coisib⁹ eorū etiā humor qui noīat erud⁹. Quāq̄ pue-
nūt ad finē adoleſcentie: tūc ex eis est qui regit regimie
bono: et qui facit illud est vincto i corpe ei⁹ sanguis tñ:
et ex eis est qui errat in regimie suo: et p̄misit p̄ q̄ p̄mi-
ſcit pueri parit: et p̄pter hoc inuenim⁹ istos infirmari
infirmatib⁹ cōtinuis forib⁹: qñ humores erudi aggre-
gant⁹ in coisib⁹ eoꝝ. p̄pe cū multitudine. In etate autem
que sequit⁹ hāc etatē aggregat⁹ in ea in corpe ei⁹ qui p̄mi-
ſcit p̄pe: et errat in suo regimie humor: qui est de genere
cho. quare vicit in corpe ei⁹ cū sanguie humor q̄ in omīat
cho. ci. et ru. et morat⁹ illud in quibuscūq̄ hōib⁹ vīsguo sup-
pueniū eis xxx. anni: et in quibuscūq̄ hōiū donec supueni-
unt xxx. anni: qñ termin⁹ p̄m⁹ in declinatōe corpis ad
frig⁹ anni ei⁹ sunt xxx. anni: et termini ſecūdi post eū āni
sunt xxx. et multorū quidē hōim iuuet⁹ puenit. p̄pter
cōplexione p̄mā: et p̄pter vīſpoſitōes ouerſas ad quas
p̄mutat⁹ corꝝ. p̄pter accētia que accidit ei: aut p̄p̄ mu-
tatiōem p̄lonis in ſpacio medio inter duos terminos
quos dūt. Et p̄pter hāc cām inuenim⁹ bippo. fortasse di-
xiſſe: ei⁹ etas est xxx. ſicut fecit in hoc ſermone. et fortasse
dixiſſe: ei⁹ etas est xxxv. q̄ est: da mutatio in vnoquoꝝ
hōim quā ſit ouerſa: nō est poſſibile vt inueniat⁹ oibus
eis ſm vīratē ſpaciū vñū quod ſit cōe. Et ego quidē indi-
geo te ad hoc vt ſis hāc ſmōne f̄mās. iam dicit. n. et iterū
in his que p̄miſſa ſunt ex ſermone meo: in dieb⁹ criſ: nā
ſi tu ſuaueris illud: et aduēris ip̄m ad illud cui⁹ p̄miſi
m⁹ rememotatiōem: nō erit tibi difficile inuenire cām in
eo q̄ narrat⁹ bippo. in hoc ſmōne. Nā ſicut humores
ſm hōiā a mī caleſcūt in etate calefactiōe vehemētē ita
vt bulliat⁹ vbi gratia: et ſicut oportet ex illo nēcio vt gene-
ret⁹ ab eis cho. ni. et quā ſequit⁹ eos autū⁹ aggregatos in
corpe: et nō p̄mitter eos reſolui. p̄pter frig⁹ ſui: neq̄ eua-
cuare facile. Siſt etiā habet⁹ res in etatib⁹. nā quando
corꝝ p̄mutat⁹ de etate ſtat⁹ ad etatē p̄fectoꝝ humorib⁹
etate ſtat⁹ vīcētib⁹ iam reſolutus ad cho. ni. p̄bīz h̄ etas
illā cholera reſolui: quare accit⁹ ab ea febris quartana: et
indiget ille cui⁹ etas est h̄c etas in mūſificatiōe corpis
ſui ab h̄mōi humore ſpacio lōgo. Et p̄pter hāc cām ſit q̄
oē egritudo melācholice multiplicat⁹ in etate que cō-
ſequit⁹ etatem ſtatu: verūtamē ouerſificat⁹ in paucita-
te et multitudine: et ſunt lepta et egritudo in q̄ ececiat⁹ eu-
tior: cācer: et algueſques melācholice: et febris quarta-
ne. Et ſit enī algueſques paſſio melācholice qua homo
ſol⁹ ſeci loq̄.

One apoſtēma magis i byeme
morat⁹: et ſi ſanafnō reciprocāf.

De eſſe autē exiaturarū oportet te
ſcire: quia fuit in byeme pl⁹: et ea-
rum quies eſt tardior: ſed earū reditio-
nes ſunt min⁹.

Hippocrates in hoc loco ſecit exiuris tria eē ne-
ceſſaria. quozū vñū eſt et p̄m⁹: q̄ fuit in byeme
plus. et ſecūdi eſt: q̄ earū q̄es in hac bora eſt tar-
dior: et tertii eſt: q̄ earū reditiōes ſunt min⁹. Cauſa autē i
hoc q̄ ip̄e fuit in byeme pl⁹: declarat⁹ tibi q̄ natura hūi⁹
ris: qui vicit in coisib⁹ in hac bora. Jam. n. dicit in eis q̄
ſunt p̄miſſa: q̄ criſis humorū calidoꝝ ſit p̄ vtrū ſolutio:
nē: et humorū quidē frigidoꝝ criſis ſit p̄ exiura. Cauſa
autē in tarditate q̄es earū meli⁹ eſt quidē vt ponafna-
tura humoris: et frig⁹ aeris. quod eſt: q̄ neceſſariū eſt in
ſanatiōe exiuris vt reſolutio humorū faciens ip̄am. p̄culdu-
bio: ſed reſolutio humorū groſſoꝝ vīſcoſoꝝ eſt difficilis:
et p̄pe q̄ aer eſt frigid⁹. et p̄pter hāc cām fuit earū reditio-
nes min⁹: qñ egritudines q̄ redeūt indiget mortū vt mo-
tore q̄ moueat eas donec redeāt: ſed humorū frigidoꝝ
eſt valde difficilis mor⁹.

Quā ad ſunt febres nō mortificare
tes ante ſe putat tanq̄ muſcas volata
re vñ aliq̄ nigra: et ſi dolor in vītalib⁹ ſu
pueuerit: rubcā cholera et uomitus ſpe-
rabis. Et ſi frig⁹ aſſuerit: et ſb hypoco-
drijs frigidi⁹ ſentit⁹: certioꝝ et ſbitū uo-
mitū ſpabis. et ſi abū aſſumūt reiciūt.

Quā autē cōquerit⁹ in febre nō mor-
tifera de dolore capitis: et uidet
corā oculis ſuis aliquid nigrū: tunc ſi
accidit ei cum illo dolor in ore ſtoma-
chi ſui: accidit ei uomitus cholere. Et ſi
aduēnit ei cum illo rigor: et ſunt partes
inferiores ex eis que ſunt ſub hypocō-
drijs et frigide: crit uomit⁹ ei⁹ uelocior
ad ip̄ſuz. Et ſi recepit aliquid in illa bo-
ra ex cibo aut potu: feſtinat ad ip̄m ma-
gis uomitus.

In etio bippo. i hoc ſermone eſt vt loq̄f de vom-
itu q̄ accidit ſpōte ſm modū criſis. Et p̄ma vter
minatio ei⁹ eſt: vt egritudo in qua illud accit⁹ nō
ſit mala. et multotiēs quidē noīat hāc egritudine nomi-
ne vterq̄to ex euafioe ab ea. Et termin⁹ ſecūdi eſt et acci-
dit infirmo dolor capitis: et videt corā oculis ſuis rea
nigras: et illud quidē accit⁹ a vapoſib⁹ cho. ci. pure. Ite
n. humor: qñ caleſcit calefactiōe vehemētē et adurit⁹: gene-
rat⁹ ab eo ſum⁹ niger et aſcēdit ad caput: et eſt ille cā cui⁹
accit⁹ dolor capiti. et q̄ puenit ex hoc ſumo ad oculū cō-
turbat hūiditates ei⁹ claras lūmiſoſas p̄nām: quare acci-
dit in eis ſile ei⁹ q̄ accit⁹ in aere clara lūmiſoſa quādo p̄-
miſcet⁹ ei ſubito ſum⁹ niger: et alie ex rebus nigris. Quz et
go ſentit illud ſpūs vīſibilis p̄cedēs a cerebro ad oculū
ſicut accit⁹ in eo apud aggregatiōem aque in oculo: acci-
dit ei idē vt imaginē res nigras videre in die. Differentia

aut inter vapores filis istis ascedentes cum multitudine a pulmonibus iter illos q̄ eleuatā stomacho ē: q̄a accit cus istis dolor in ore stomachi. q̄d ē: q̄a pulmo nō sentit lesi onē hmoi humorū ppter puritatē sui sensus: aut qm̄ nō ē ei sensus penit. Q̄a aut stomachi qm̄ ē mēbrū sensibi le pp̄ multitudine neruorū descendētū ad ipm̄: nō ē possi bile vt peat sup̄ ipm̄ aliq̄ eorū q̄d accit in ip̄o. Et pp̄ bāc cām fit q̄ qm̄ humor q̄ ē de genere cho. modicat ip̄s accit inde in eo dolor: q̄ dicitur dolor cordis. et pp̄ b̄ etiam oportet vt accidat ei vomit⁹ choleric⁹. et significat iter illud abducit⁹: q̄a cōuertit oī pmanet dolor: et pūct dolor ad cor: et accidit ab eo oēs euacuatiōes q̄s sciunt medici q̄ sunt de genere cho. Significat ergo p̄ hūc smō nē suū. q̄a cōuertit motiōem suā q̄ vomitū mouet: qm̄ p̄ smōnē suū. Cor: vult os stomachi. et pp̄ hoc nomiauit modicatōem accitē in eo dolorem alfordū. et cordis. Et narratit hippo. iter in alio loco ab isto significatōis aliā significatē vomitū in istis: et ē salu⁹ labii inferioris et mot⁹ eius. q̄d ē: q̄a tunica intrinseca stomachi qm̄ in ea accidit modicatio pp̄ cholera: mouet hūmori. Et nos quidē intellexim⁹ et creatōe curatōe vel medicā anatomie: q̄ tunica intrinseca et tunica sōi regit ipm̄: regit meri: et lingua: et gust⁹: et totū os. et oēs pres hui⁹ tunice sunt cōtine. Nec ergo tunica est q̄ mouet labiū qm̄ accit modicatio in eo et acuitate cho. aggregate in ore sōi. q̄d est: q̄a de aptitudine hui⁹ humoris ē vt nater sup̄ os sōi propter leuitatē suā: et qm̄ ascedit ad os sōi: et vter euacuatur et eo: et elicit vomitū oī facilitate. q̄ si accidat infirmitas in illa hora rigor: nō solū ppat euer⁹ vomit⁹: s̄ accit etiā cū multitudine: qm̄ de aptitudine rigoris ē fm̄ plurimū vt faciat accidere vomitū cho. sicut ostēdit ille meo: rigoris: q̄ sumat etiā in illa hora aliqd̄ ex cibo aut potu. ppat euer⁹ vomit⁹ valde: qm̄ chol. reuēta in sō corripit illud q̄s suscipit.

Quibus ille dolor a p̄mordio febri
in capite est et dolor iij. die aut v.
auget: in vij. euadit. Quibus uero die
iij. dolor incipit et crescit usqz in v. uel
in vij. finit in ix. uel xi. Si uero cōtigat
in v. et urina porci similis est: in xiiij. die
liberantur.

Et in quo istorum incipit dolor ab
ipso p̄mo die: tūc dignū est ut fiat
fortis in die quarto aut quinto: et quz fu
erit septim⁹: deles⁹ et euadit ab eo s̄z plu
rimū. Si uero incipit dolor in die iij. et
fit fortis in eis proprie in die septimo:
euadit in die ix. aut xi. Et ex eis sunt
in quib⁹ incipit dolor in die v. deide sūt
reliq̄ dispōnes eorū fm̄ dispōnes illorū
qui pcedūt eos: deide psumit egritudo
eorū in die xiiij.

Narratit hippo. in hoc smōne tres spēs et spēs
doloris capitis accitis in eo fm̄ tēp⁹: et tres tmi
nos crisis eorū. Spēs ḡ p̄ma ex eis incipit in die
p̄mo euer⁹ egritudine: et spēs sc̄da incipit in die tertio: et
spēs tertia incipit in die quarto. Q̄d aut cōtat eis oib⁹ est

q̄ crisis venit in eis ppe diē septimū ab hora qua incipit
dolor: et ppter hoc dolor is q̄ incipit in die p̄mo crisis: ve
nit in die septimo. Sed illi q̄ incipit in die tertio: vēr cr
sis in die x. q̄ ē vij. ab illo die. verū hic dies qm̄ non sit
dies crisis oportet vt eueniat crisis in die ix. aut in die xi.
Ante diē vij. vel. x. aut post ipm̄ diē. Et sua etiā a mē in
hoc loco q̄ dies ix. numerat in dieb⁹ crisis: sicut dies tēp⁹
quēdamodū ostēdit in eis q̄ pmissa sunt: quz nō ē de apri
tudine egritudinis vt eueniat crisis ei⁹ in q̄rtis: neqz in s̄c
ptimis: s̄ in dieb⁹ mediis iter eos: sicut ostēdit in libro meo
de dieb⁹ crisis. Spēs aut tertia ex spēs doloris capitis ē
ē illa q̄ incipit in die v. et extēdit vsqz ad diē xiiij. qm̄ cali
ditas fe. nō habet fortitudinē: et significatio illi⁹ est tardi
tas euer⁹ doloris vsqz ad diē v. et qm̄ q̄ addis sup̄ illō
septē dies aggregate ex illo toto rōi. dies: veritū dies xij.
nō ē dies crisis: neqz ē possibile in hac crisi vt antecedit
p̄ diē: qm̄ ostēdit q̄ ē illud. p̄mū egritudinis quaz mot⁹ est
acut⁹: et ppter hoc ē necessariū vt tardet crisis vsqz ad
diem xiiij.

Que uero dixim⁹ tertianarijs eue
niūt eqliter uiris et mulierib⁹. In
nocturnis uero eueniūt in febrib⁹ diurnis
et in ueris tertianis.

Este qd̄ res sūt uiris et mulieri
bus in febrib⁹ tertianis: et ppe in
eis qui sunt minoris etatis q̄z illi. acci
dunt eni in eis ille res in febrib⁹ illis. ue
rūtāne euent⁹ eorum in febrib⁹ que sunt
diurniores: plus est in febrib⁹ ter
tians puris.

De aptitudine harū rerū est: vt accidat eis qui cō
pleti sunt in etate sua: et illi sunt quos de cōse
tutine hippo. est nominare viros et mulieres in
omnib⁹ febrib⁹ tertianis: quoniā cholera in hac etate
est vincēs in corpore victoria uehēmētī. Illis aut quoz
etas est minor hac etate non accidit illud in omnib⁹ feb
rib⁹ tertianis: sed in puris earū tñi: quoniā cholera in
natura harum febriū vincit valde. Et accidit illud iterū
in egritudinibus acutis valde: quoniā cholera in istis e
gritudinib⁹ vincit victoria superflua: et proprie in illis q̄
sunt in statu inuentus: et non dimisit dicere illud: nisi
q̄ possibile ē nobis intelligē illō ex smōne ipsi.

In febrib⁹ si ē dolor capitis neqz
an oculos quibuslibet nigris appa
rentib⁹: sed ueluti flāma lampadib⁹: et
s̄b hypocondria dextra ul sinistra sunt
tensioēs et tumores et tetani sine dolo
re: his sanguis fluxit⁹ est de narib⁹.

Quam autē euenit in his febrib⁹ do
lor capitis: et aduenit ei in oculis
suis loco nigredis quaz uidet corā eis
caligo: aut uidet corā oculis suis simi
le coruscacōi: et aduenit ei loco doloris
alsend tēso in eis q̄ sunt s̄b hypocondrijs
a latere dextro aut sinistro absqz dolo

re: neq; inflat: expecta illi fluxu sanguinis ex naribus loco uomit: et expecta, p pzie in buiusmodi loco ei qui e minoris etatis eruptioem sanguinis. Qui aut laz psecut e xxx. annos. et qui est maioris etatis eo: sit expectatio tua ei de rupti one sanguinis mui: sed oportet tibi ut expectes ei uomitu.

Significauit p moue suu in bmo febribz febre qua significauit in principio seruionis sui cu hac dictioe. s. qui aut coqueris in febre no morifera: de dolore capitis: et reliqua que sequitur illud. qd e: quia postq seruauit re coez in istis duabz febribz simul dixit: q coicat eis vtrifqz q criso venit in his vtrifqz euacuacione. Deinde addidit ad illud qz ppiu est vnicuiqz earu: quare possit cridm p euacuacionem in febre post euentus vomit cholere: et possit et in febre secunda fieri cu fluxu sanguinis nariu. et significatōes significatōes illud. in feb. qd pma sunt imaginatio rep nigrari: et dolor ascend: et i secunda quide tenebrositas visus: et choemfatio que vide tur coza oculis: et tensio accis in eis que sunt sub hypo codrijs absq inflamatōe. Et iste significatōes significat significatōes magna declinatōes hu. ad caput. Et bippo. etiā iam dixit in eis que sunt pmissa: fluxu sanguinis nariū accidit a crisi apostematū calidom acciditū in eis q sunt sub hypocodrijs ppe in eo qui est minoris etati pp multitudinē ei qd est in coepe ei de sanguine. Et addidit itez in sermone suo isto: ad rememoratōem causaru vomit cholere: illud accidit in iuuenibz. In tractatu at pmo libri epidimiaz dixit in eo de aptitudine cuius e vt accidat ei fluxu sanguinis nariu: q accit ei vt oculi ei etiāz lachrymet. s. q aggregaueris illud totū: ad iueris illō qd oitū est in alia libis: poteris procedē et iudicare in omnibz horis fluxu sanguinis nariu: qui accidit e ppie si oitū ei illo oitōe manifesta: significatio euacuatiōis sumpta ex pulsu. hec. n. significatio pcedit euentū fluxu sanguinis nariū. pencl. dubio.

36

Pueris in acuta febre spasm ptn git: maxime aut si uetres pspati sunt: et uigilet: et expaueat: et plāgat: et colore uariet: ut mō ciatrini: mō rubei: mō liuidi: mō uirides fiat. hec ueniunt pueris usqz in septimū annū: maioribz uero his et iuuenibz spasm in febriz nō cōtingit: nisi magnis exntibz infirmitatibus: ut est phrenesis.

Pueris aut accit spasm qn eozuz febris e acuta: et uetres eoz sunt stipitici: et sunt uigilātes: et expauescūt: et plorāt: et cōuertunt colozes eoz: et p ueniūt ad uiriditatē: et ad rubedinē: et ad fuscedinē: aut ad pallozē. Et faciles quidem magis sunt iste res pueris qui sunt in ultimo putatit: usqz quo perue

niunt ad septem annos. Pueris uero qui sunt maioris etatis istū et uiris: nō accidit in febriz ipoz spasmus: quādo non superuenit eis ex significatiōibus aliquid ex eo quod est in fine malicie: sicut significatiōes que accidunt in phrenesi.

Non est sermo eius in spasm accide in aliquo membroru: sed in spasm accide in toto corpore. Euent?hui?speciei spalmi accidit facile pueris: et ppie lactantibz et eis: et causa in illo est lac: et p pzie quādo est grossum. et plurimū qd accit eis illud ppter cibos multos quos suscipiūt nō in sua boza. qd est qd ipi nō itelligūt aliquā ex rebz nisi solā comestōem. Et ex eis etiā que ad illud adiunāt: est debilitas virtutis neruozū in eis: et ipi mollificatio. quod est: quia genera virtutū ex quibz existit corporis regimē tria sunt: et non inueniunt in pueris nisi tri tne fortēs. Clit? autē tertia que est in neruis: intensi in eis debilis mollificata mollificatōe uehemētior qz cetera virtutes. Et propter hanc causāz euent? spalmi eis est valde facilis: fit facilis itez reditio cozi ab iplo ad dispositōem naturālē. Uiris aut nō fit facilis euent? spalmi: neq; est facilis sanatio eius: quādo accidit eis ppter uehemētā virtutis neruozū. Accidit aut spalm? iterū absq febriz quādo accidit frig? su per complexionē corporis: et multiplicat in eo humores crudi grossi. Accidit etiā iterū: quādo fit in neruis et coe dis apostema calidū ppter cōmunitatē cerebri cū eis in egritudine. veritāmē sermo bippo. in hoc loco non est: nisi in spasm accide in febriz. qd est: quia intensio eius ab initio libi est: vt narret pronotificatiōem in egritudinibz acutis: et in conuerfuius egritudinibz. Et significatōes spalmi accidit ei qui iam complet? est in bmo egritudinibz acutis: sunt significatōes que significāt phrenesim maliciolam malā: et prope totuositas faciei: et stri dor dentiu: et multitudo palpitatiōis oculoz: et totuositas accides in eis: quonā sufficiūt in pueris uigile tñ: et uehemētia timozio: et est illud quod ipē significat per sermonē suū expauescūt: et fletus et uehemētia tensiōis corporis: et cōstrictio ventris. veritāmē ille res non sunt nisi causa euent? spalmi. Significatiōes uero significatiōes euentū eius ab illis causis sunt: dolozes egressi a natura accides eis significatōes maliciā humorū pp quos accit eis spasm? qd est qz color uiridis et uediū ad fuscedinē: significat qz qualitatibz est mala: s. color rubeus significat multitudinē sanguis.

37

Interest ergo tua ut mltro studio puentes et euasuros: sine pueros sine iuuenes discernas: nec i quibz egritudine te negligēter offeras.

Oportet autēz q significet de quo operatur ut saluet: et qui perit: ex pueris et ex alijs ex omnibz signis: sicut ostensum est ex esse cuiusqz eaz in una quaqz egritudine.

Iam scripsit bippo. hūc sermonē in eis q pmissa sunt: et scripsit cum iterū in hac boza: scribē iterū in sequētibz: qn vtilitas est magna valde.

K3

veritatem quibus fecerit illud: et t'erauerit sermone suum
multitudo: tamē iam puenit ad multos medicos: et nō
intelleuerit ipm: qm ipm multitudo vidit in aliqua
rudis significacōe: carēbam illud: et tamē euadit bipmo post
illud ad infirmos sua. et t'iam ergo de bipmo. sup b
ipm mentit' est in sermone suo pter qm ipm intelligat: et
videt etiam significacōem laudabilem: oem ipm infirmas.
Dicat ergo de bipmo. q' errauit in sermone suo: pter q'
ipm intelligat: quia fortasse et viciat: et super significacōes
multas laudabiles significatio sua mala: fortasse super
tas et viciat significatio sua laudabiles significacōes mul
tas in laudabiles malas. 58

Nec in qualibet egritudine te offe-
ras negligenter.

Et sermo meus hic non est nisi in
eegritudinibus acutis: et que gene
rantur ab eis.

[illegible]

Honestus quoq; illud est: qui fami-
 lates huic uult promittere: illi ue-
 ro morte uult principiare: ⁊ in beati et i
 prolata egritudine omnes ut diximus
 significatioes oportet dignoscere: ⁊ cō
 ratione ppendere: atq; uires carni con-
 ferre: cautius tamē hec in uiribus ⁊ spu-
 itis facere.

Oportet ei q uult pcedere t eniā
are salutē ei q saluaf: t mortē ei
q morif: t iudicare longitudinē egritu
dis ei cū quo pmanz ei egritudo dieb
plūibz t abbreviatōne egritudis ei cū
quo moraf egritudo eius diebus pauci
oribus: ut cognofcat omnes significa
tiōes: t difcernat eas poftqz cōparaue
rit earū uirtutes adinuicē: ficut narra
uimus in omnibz fignificatiōibus: t p
prie in urina t fputo qñ fput infirmus
faniem cū cholera.

Quod autē oꝛt exiēdē z speculāris sup oēs signi-
ficatōes: z nō sīs contēt' vificatōe significatōis
vni' iā dicit illud in eis q̄ pmissa sunt. In v̄ autē
smone addit ad illud rē p cui' sciam iuuamētū sit valde
z ē: q̄ nō oꝛt ex pōdētē v̄tus significatiōis absolute;
dē postq̄ opat vnaq̄q; ear ad opē suā. qdā. n. significatiō

[illegible]

ei p natiuitate q puocauit illi qui audiuit me et ill' de
 uoio eius vt exstimeret: q iudicatio mea d illo qd ius
 dicantur est ex arte medicine: sed ex arte diuinationis:
 Et similiter illud etias qd iudicauit super illum qui dox
 miebat: ocelli eius erant apert: illud erat ei p naturam.
 Et digni est etiam vt sitis memores eius quez inueni res
 supini sup lectus fuit: iudicauit de eo: q oportet neces
 sario vt sit qd e ei eo naturale. Et intrau semel ad mulie
 rem: vidi oculi eius pectri multo maioris oculo finis
 stro. Iudicauit ergo sup eam q illa emmentia que appa
 rebat in oculo eius antecedes fuit ante egritudinē eius.
 Et vidi alterius infirmi tempora plana pter q fuerim
 sciens ante illud: i iudicauit sup illud: q illud erat ei nā
 le. Et iudicauit sup infirmū aliu: q oculi eius erāt nāliter
 lachrymose: multoties iudicauit etiā sup toxtuositatez
 algebimū. duoz cornū frontis et toxtuositatem oculoz
 et toxturas labii: q euentus illius fuit ante egritudinem
 ppter causas extēricas. Et multoties iudicauit d pulsi v
 uerfo: in illo in quo onidit detes: q illd erat p nām pē
 q sciueri: postq sanar? Eūle isum? remāst cū eo. Et i
 ducati etiā de voce bda: et voce rauca: et voce tremula: q
 qddā ei? erat p nām: q dāda eius accidit ante egritudinē
 Et qm las locus fuit in illo fmonē longū in libro meo
 de rariatib? pnotificatōis: tūc nō est mihi necē narrare
 illud i hoc libro: sed sufficiat mihi vt faciā te rememorar
 nū fūme sciētē qd apprehēditur huiusmōdi res: deinde ab
 scida sermone bda. Dico ergo q qm onidit tibi q in egr
 tudine nō est timor: et omnibus significatōib?: opor
 tet ut scias q euentus illi? accedētis. pculdubio fuit ante
 egritudines ab aliqua causāz apparētē manifesta. Et
 ppter hoc oportet q verificatis sermone meū: fmonē
 bippo. vt cōsideretis oēs significatōes: qz rememoratō
 pcessit postq pōderaretis virtutes earū. fm q pcessit:
 et bippo. enunciatū de eo. ipse n. vixit illud fm semitaz
 exēpli in spūto qd expuit: et sunt in illo cholera: et sanies
 pmitte. Et fmo eius ille est in locutione: in qua dicit: Et
 qd ex saniositate accidit et sup spūto ad huc vinci cholē
 ra est malū valde sine fit illud qd d eo egredif qmā spū
 tus sup qd vici cholera: et qmā sanies aut fit exius vtri
 usq simul. qd est: q pcepit bippo. tibi in hoc sermone
 vt cōsideres in omnibus significatōib? que apparent in
 infirmis cōsideratōe exequitū: et addit ad illud multas
 ex eis: q possit initiū sermōis sui a significatōibus lau
 dabilib?. et dicit: Et ista sunt signa laudabilia vt infirm?
 fit bene toleras egritudinē suā cū facilitate: et vt fit anbe
 lit? eius bon?: et vt fit salu? a dolore: et vt pliciat qd plicet
 ex spūto cū tūstī facile: deinde icipit postq expleuit nu
 merationē signoz laudabilū fm o dines numerat signi
 ficatōes malas et dicit: Male autē sunt cōterare illis.
 et vt sit iste vt fit vicielle infirmo tolerare egritudinem:
 et vt sit anbelit? eius magn? et frequē: et nō dēlar ab eo
 dolore ei?: et vt sit spūto eius qd expuit in tūstī cū labore:
 et vt sit itati siti vebemētis et vt sit caliditas fe. i corpe diuer
 sa. hoc ergo fuit initiū sermōis sui in significatōib? mal?
 quā pcessit rememoratō successit exēpli qd narra
 uit in spūto. et dicit: q oportet tibi sicut fecisti in hoc lo
 co: ita facias i oib? aliis locis pter q dimittas aliquaz
 ex reb?: sed cogita inter te et animā tuā in virtute cuiusq
 significatōis: deinde cōpes eas ad initicez. 40

Et hec est nostra doctrina in acu
 tis passionibus: et in epidimicis
 egritudinibus. i. longis: ut in cancro: et
 silibus piculis ne torpeas. et tēpora pte

sentisqz morbos attēdas.

Oportet ut cogites eūz uelocitate
 super euentum egritudinū: et nō
 effugiat te dispositō boz pntis.

Iuamentus magnū fit in pnotificatōe accidentū
 tū de aptitudine: quoz est vt accidant infirmis
 p cognitionē egritudinū supeniētium pntiū ex
 eis et futurarū. Et bippo. quides narrat in libro aphoz
 smoz sumas breues in egritudinib?: que multiplicat i
 vnaquaz hora anni. et que pntis dispositōis aeris pte
 sentis: et dispositōis antecedit. Dixit. n. in horis anni: In
 vere qdem accidit alquelegues. i. melacholia et mania: et
 reliq que narrat et numerat p? illd ex egritudinibus
 qd sūt. pntis veri: et vnicuiqz horarū amē qz seruāt com
 plexionez naturālē. In horis autē que cōplexionez suam
 naturālē nō seruāt vixit hūc sermone. Qz accidit egritu
 dines alie: que sunt pntis illi dispositōis aeris. deinde nar
 rat que hāz egritudinū accidit in fine: et que accidit i
 hora mutatois aeris pntis. In eis autē que accidit i fine
 vixit hūc sermone. Qm fuerit hyems pntia pluuia: et fuit
 erit borealis: et ver pluuiois et austrinus: et reliqua que
 quunt illud. De egritudinib? aut qd accidit in dispositō
 aeris. pntis boz anni vixit hūc sermone: Boz anni autē
 i qd ē vniuersalit pntia pluuie sanior ē: qz ei mltitudo
 et reliq q sequunt. Qm qd vixit de egritudinib? supeniē
 bus i libro aphozismoz nō ē nisi sumā breuitē. In libro
 autē epidimiaz vixit alia: qz necessāria sunt scienda de esse
 earū. Quātas autē qd est necessāria in cognitōe harum
 egritudinū qntis estimet: q fit intrā in cognitōe reruz
 nālū: tū ergo narrabo ea in expositōe mea: qz exponā lū
 bz epidiaz postq cōpleuerō hūc libz. In hac autē hora
 ergo suz narras sumā pnotificatōis de eo de quo locut?
 est in hoc sermone cui? pmissim? rememoratōis. Dico q
 q pcepit tibi vt addas ad istas significatōes quas nar
 raui in libro pnotificatōis pntis egritudinib? acutis: si
 gnificatōes quaz euentus causa ē aer. Pnat ergo aliqz
 tibi q onidit tibi significatōes iudicātes fm egritudinē
 fluxū sāguinis nariū: et fit boza pntis ver. Dico q qd illud
 qd accidit optz vt sit expectatō tua flux? sāguis nariū
 pl?. q si fuerit euēt? opsonis aer? pntis ea. et bu. erit pl?
 illo mltū. Sz si cōplexio ei? duob? tēpozib? aut in trib?
 ex tēpozib? anni qd iā trāserūt fecerit neāam generatōne
 sāguis: tūc erit spes tua: vt euēat fluxus sāguinis nariū
 multo plus. Et fmo qd ē reliqz spēz euacuatois fit vt
 nullis ei qd est in fluxu sāguinis nariū. p p b sufficiat mibi:
 vt faciā te rememorar i illo exēplūz vni: et est sudor: de
 cui? aptitudie est vt accidat. Dico q qd i febrib? fm plūmū
 i hora estatis cū puarē pluuie nō accidit sudor. Nō si ac
 cidat in hac hora salis quātas pua pluuie: accidit in fe
 brib? sudor. Itaz q ostēdit est tibi onidē apparēte qz
 adiūgit ad reliqz significatōes ppas egritudinib? signi
 ficātes sudore: de aptitudine cui? ē vt accidat fm dispo
 sitōez aeris pntis: erit spes ei de cui? aptitudine est vt ac
 cidat certior et magis festina. 41

Scito oēs naltudines posse euenir
 oibus tēpib?: qdā tñ qbusdā ma
 gis ē euenire: et qz signa mala sūt: ma
 las eē: qz uero bda sūt ptra se habere.

Oportet aut ut scias bene de esse
 significatōnū et reliqz signoz signoz
 K 4

quia in omni anno: et hora omni ex horis anni: que ex eis est mala significat malum: et que eorum est laudabilis significat bonum

Innumeris medicis non tamen in quere de differentiis inter significationes: et inter signa: sed etiam rebus: quoniam inquisitio de illis non est ex eo quod significat ex nominibus: sed egredietur in inquisitio de eo cui? intentionem querit: et propter illud oportet ut intendamus ad inuentiones quas intentionis quas significat de ore dictio: et sunt ille quas inuenimus medicos quante non fuerit causae. et inuenimus etiam theoricis firmamisse quod ipse significat illud valde. Et eo ergo quod differetie que sunt in eis in omni demonstratione que sit vera: aut sufficientia facies sunt due: quare una est necia: cuius viaque pars sua sequitur coparationes: et sunt ille ex quibus coponitur propositio: et altera non inuenit semper: sed secundum plura. Et vniuersi itaque iste due differetie diuisione altera in duo: quorum vnu coprehendit experimenter: et alter ratione. Iste ergo sunt diuisiones intentionum in nominibus aut significationibus: eas non inuenimus oes grecos vlos fuisse sup eas eis diuisionem nominibus: sed per diuisiones eorum. Vnde ergo mihi ut diuinitas remeoratione reliquorum: et ipsi quidem vtiuntur in diuisione prima super rem que significat semper vna et eandem rem notae significationis: et vtiuntur semper plurima notae significationis. In diuisione autem secunda nominatur quod coprehendit experimenter et considerat signum: et quod coprehendit ratione significationis veritatis cognitiue vel scia quia vtiuntur greci in hoc capitulo non inuenimus medicos: sed illi artifices quorum est propositio cognitiue vel scia lingue grecorum et illis attinet. sed per cognitionem diuisionis in qua diuisionis res: inuenimus ut valde magnus in demonstratione et profectione: videtur mihi quod manifestum est et planum apud oes boles. In sermone autem bipos: quod vtiuntur bores quorum ex generibus significationibus est vtiuntur vna et eadem semper. que significat salutem: et que significat rem malam est necia inquisitio nostra. quod est: quod dicitur in libro apothosmorum. Quia egritudo est vniuersae nature infirmitas: et etiam eius: et ipsius forme: et bores prout ex bores anni: tunc timor eius est minor quam timor egritudinis: quoniam non est vniuersae alicuius horum propter. Non ergo contradicit iste sermo sermone eius in hoc loco. quod est: quod ipse dicitur in eo quod si significationes male significat semper rem malam: et non dicitur quod significatio eorum super illud semper est vniuersae dispositionis. In differetia autem cuius primis remeorationes non primatur natura horum quorum ex generibus significationibus ad contrarium sue nature: sed cruciatum quod vnuquodque facit illud secundum paucitatem et multitudine: secundum naturas et etates: et reliqua que ipse dicitur in illa hora. Oportet ergo quod illo quod bipos: non dicitur secundum bores contrarias: et prope in sermone suo: Non oportet ut gloriari propter salutem quas inuenit infirmus per diuersitatem rationis: neque ut terreat res prae: quae accidunt absque ratione: plurimum enim eius quod accidunt ex illo non fortitan morae: neque plaga spaciis eius. nam hoc etiam non est contrarium ei quod dicitur in hoc libro: quoniam non scribitur hic sermonem qui est in profectione: nisi per illas eandem causas: quoniam mutatio ex significationibus malis ad significationes laudabiles: et ex laudabilibus ad malas non est nisi in accitibus. Et signa autem non est aliud de aptitudine cui? fit ut primatur ad contrarium ei? secundum quod ipsum est: sed significat bonum aut malum cum multitudine: aut paucitate propter quod significet in alia quia bonum bonum et post ipsum malum: aut malum et post ipsum bonum. Iude est quod signa ex vana sumpta: de quibus dicitur quod sunt mala: non est possibile ut sint in aliis bonis laudabilia: neque signa etiam laudabilia est possibile ut primatur in alia quia bona et fiat mala. et similiter etiam quae apparet signa in facie et colore eius: et ipsi forma: et eius figura: et similiter

etiam est sermo in decubitu: qui facit infirmum superius: et pallo re mebris: et eius nigredine: et alijs ex infirmitatibus: que accidunt in eorum: quod oia ista signa sunt seruata vtiuntur sua que est in eis propter tempus: et non est illud in magnitudine: quoniam iam primis et dicitur: qui recipiunt in illa additione et diminutione: sed in genere: quoniam non est possibile ut mutet aliquid ex signis laudabilibus ad genus signorum illaudabilium: neque aliquid ex signis illaudabilibus ad genus signorum laudabilium: quoniam inquit de eis cum differetie et determinatione: que eis propter accitibus aut non sunt ita: quoniam accidunt in quibusdam difficultatibus ambulet: et propter rationem: et tenso eorum quod sunt sub hoc potest dicitur: et videtur coram oculis suis simile consuetudine: et imaginatur res nigras: et accidunt eis dolores in alfeudis: et sal tunc labij inferioris: et egrediuntur ex eis exire aut lat? aut ris: aut in loco alio: et fortasse erit per eas quibus: et fortasse addit in magnitudine egritudinis et rehemetia ei? Et bipos narratur illud in sermone suorum accitibus quibus fit crisis quoniam non facit illud fortasse significat mortem: et fortasse significat malicia complexiones. Et ego quidem iam determinavi totum id quod est simile in libro meo de crisi: et in libris alijs ut non inueniam nobis scitiam alicui? re per in profectione: et propter hoc non sum piger in accipiendo consilium a te in hac hora: quoniam sit de consuetudine mea ut inueniam illud semper: et quod vniuntur tibi semper in primis ut studeas ad videri illud quod ingredietur in ope medicine. de rebus autem quas inquisitio est in vitiis: aut in eis que significat notae: aut quare scia necia est ad dialecticam: inueni tibi ut postponas inquisitionem de eis vbi ad horam que erit vacans: sicut illud quod oportet te facere in hac hora: i eo quod significat ex nomine significationibus: et ex nomine signi. Et quoniam narratur totum cui? scia fit inuenimus in arte medicenitica ergo sum addigens ad sermone meum rem aliam quia certificat id quod dicitur in eis que premissa sunt. Dico ergo quod accitibus quod fit crisis notans signa: significationes autem non est possibile ut non inueniam. quod est: quod greci nominant bis duobus nominibus. signum et significationem res quibus possibile est scire si infirmum saluatur aut perit. Et si alijs diligere ut aggreget illud in summa vna: dicit quia sunt signa que significat debilitatem virtutis que regit corpus: et eorum fortitudinem. Et manifestum est bene: quod ingrediuntur in eis significationes que significat digestionem et eius diuersitas. Ex accitibus quoque quibus fit crisis non est aliud cuius diuersitas sit hoc diuersitas: sed intelligit ex eis quod crisis accidunt: et cum illo etiam aut fit cum euacuatione: aut accidunt ei exitura: aut quibus euacuationibus? et exitura accidunt: sicut fluxus sanguinis narium: vbi gra: et vomitus et apostemata quod sunt a vniuersis lateribus auris: vix aut illa crisis bona fit aut mala non est possibile ut scias ex significationibus? buiufmodi: quoniam oes istas crises non inuenis conuerti ad salutem plus quam ad maliciam. Et bipos. quidem non narratur differetie illius neque determinationes ipsius secundum finem veritatis ex accitibus: sed ex signis et significationibus: unde est: quia dicitur quod digestio significat velocitatem crisis et fiducia sanitatis. Res autem crude que non digeritur: que conuertitur ad exitum malam signi sicut aut quia non erit cui? aut potest esse aut longinque egritudinis: aut mortis: aut reditio egritudinis. propter hoc ergo possibile est ut sciamur si crisis accidunt aut accitibus que facit crisis: et possibile est ut nominem illa accitibus et significationibus: crisis: vix aut illud conuertat ad salutem: aut ad mortem: significat ex digestionem illi: non sciamur ex digestionem ite per quod crisis accidunt: sed ad euadere infirmum an moriatur. et oportet ut sis etiam memor illius cuius quo expoli tibi nominem: qui fiat per ipsum inuenimus in arte medicine. Et scias ite per signa quibus fit crisis ingrediuntur in genus accitibus: que significat euentum euacuationis: et euentum exitura: et quod ille euacuationes secundum veritatem non

De istis signis
significatibus
et significationibus
et signis
et significationibus
et signis
et significationibus

sunt nisi cause cōsumptōis egritudine: aut castis sicut. Hecis aut est significatioes que significat illud.

Adhuc significatioes quas dixim?
In ethiopia: et hesperia: et septentrio ne experti sumus.

Quod est: quia tu inuēis has significationes: quaz pcessit rememoratio certificari in regione nubie: et in regione scilauonie: et in regione hesperie.

Non vitur bippo. in sermōe suo In regionib? breuitate: sicut de consuetudine sua est ut faciat. qd est: quia possibile fuit ei vta diuigeret ad fmonē suū primū duas viciōes tū: et nō fuit necessariū ut scriberet bue sermone: ppter hoc ego sum adiūgens illud ad fmonem suum: et ostēdens ostēsiōe manifesta quō erit qñ addet ei illud: sicut si dixisset. Oportet ut scias bñ de esse significationū et reliquor signor: q ipsa in crī anno et in omni hora ex boz annū: et in omni regione que ex eis sūt laudabilia significat bonū: et que ex eis sūt mala significat malū. Jam ergo manifestū est ex additiōe mea in hoc sermone. et in omni regione: q sermo eius cuius pmissum est memoratiōes est supius: nec est nēctas eius: qñ nō in telligit ex eo aliqd aliud nisi q significatiōes laudabiles et illaudabiles significat semp. que ex eis sūt laudabiles bonū: et que ex eis sūt male malū in omni regione: siue sit calida cōplexio eius: siue frigida: siue equa valde. qd est: quia remōtatiō eius de regione nubie sū scimitas exēpli significat regiones calidas: et de regione scilauonie significat regiones frigidās: et de regione hesperie regiones temperatas.

Nec desperatio aliqua te cōturbet
quia locupletius qz existimes tibi arridebit signor series: si ut monuim? nostre rationi inuigiles.

Oportet ergo ut scias sciētia certa quā nō est negādūz in locis eisde quā sit recta inuentio tua multiplicata: quā tu cognoueris significatiōes et sciueris quomodo discernas eas et regas eas cum certitudine.

Es quā dicit in eis que sunt pmissa ppter ea qz sunt necessaria scripsit eam bippo. in hoc loco. Et est sermo eius: quia qñ tu intelligis intellectu bonitates significationū: tūc tu qñis non pcedas et scias semp illud de aptitudine cuius est ut accidat s3 veritates veritū qñ iam certificasti et recte inuenisti sū plurimūz duplicita mltā non errabis. et in hoc ostēdit bonitas boni minis super aliū ex eis qui antecedit: et indicat illud qd est futurū. qd est: quia inuētiō pter qz accidat in illa error maior est qz mētura virtutis bonis. Paucitas autē erroris est de opatiōe pudentiū in arte: et qui recte inuēit ex istis omnibus in .xx. vicibus: et errat vice vna: melior est eo qui errat in .x. vicibus vna vice. et cuius error est etiaz in omnibus centū vicibus vice vna in vltimo: melior est itē eo cuius error est in omnibus .xx. vicibus vice vna. et melior illo itē est cuius error est in omnibus .ccc. vicibus tū vice vna. Oportet ergo ne rectū sit illud de quo querit a nobis expmētatiōes de additiōe nostra: in eo qz dixim?

scilicet et illud ponit te ne erres semp. Cum ergo nō possumus respondere in illo estimat: qz iam nos vicerit: et ostēdit qz additiō nostra quā addidimus est supius: nec est necessaria. Nos enim qñis nō possum? qñ erremus semp. veritū sū dispositiōe puenimus ex cōplemēto aris ad plurimū: qñ illi ad quod pueniit illi mltitudo: non in pñificatiōe eius qd futurū est nū sed in egritudine et sanatiōe egritudinū etiam.

Necqz te ad alias egritudines et alias pceptōes ab hac pceptōe velis diffundere: quia quecūqz determinant nostrō numero certo dicz ceticorū: nō sro quoqz sint expōsite ordie pceptorū

Et non oportet ut puenias ad nomen alicuius egritudinis: que nō est dicta in hoc libro. quod est: quia oēs egritudines que consummūt in spacio tēporis qd pmissimus et determinauim?: cognosces per hec eadē signa si rexeris et discueris ea.

Uides mihi quia scripsit hunc sermonem in fine libri sui. ppter sermonem suū. et sermo meus iste est in egritudinib? acutis et que sequūt ex eis: et ppter hoc ipse qñ non dicat plures significationū laudabilū et malap qz dixit nisi sermone absoluto qui cōicit omni egritudinē: et qz ex eis sunt significatiōes paucē scipate ab eis: facit nos remōtari fmonis sui: quia non vult misit dicere aliquā ex rebus de qua fuerit nobis dignū estimare: quia sit falsa. qd est: quia qñ dixit quāda egritudines nominib? suis: et dimisit dicere qdam eaz: significauit per illud qz nō fecit in vanū illud qd fecit neg: siue causa. sed quoniam in qbusda egritudinib? est necessariū sermo. ppter sine reliqz eaz: et ppter hanc cām dixit eas. Ille aut quaz dimisit remōtariōes oēs ingrediunt in significatiōib? cōibus. Inde est qz illud qd scripsit in pmissis facie significatē mortē: rectū fuit ut diceret qz est significatio mortifera in omnibus egritudinib? acutis. Et si militer etiā qd scripsit in decubitu et anhelitu: et in sone: et in vigiliis: et in reliquis rebus remanētibus: in quibus venit crisis in bonis quas determinauimus in eis que sūt pmissa: quoniam liber iste eius nō est in egritudinib? chronicis: sed sicut dixit in egritudinib? acutis: et que accidunt ab eis. et significauit bonū in qua venit crisis eaz: et dixit In qbusdam eaz: quia accidunt illud in die .xx. et in qbusdam eaz in die .xl. et in quibusda eaz in die .lx.

Sinit particula tertia et vltima libri pñificorū bippor cratis.

Li. regiminis acutorū

Incipit liber de regimine acutorū morboꝝ hippocrati

Nota qꝫ liber iste tres hēt titulos. 1. Prim⁹ dicitur est. 2.⁹ iste: Incipit liber de aqua ordet hippo. 3.⁹ ē: Incipit liber contradictionis hippo. scētētiis medicorū de affidis: sed solum prim⁹ approbat a Galieno infra cōmento. xxiij.

I.

Ali de egrotatiū accidetibus i sin gulis egreditur tractatē potius consensisse feruntur: eos quidem i his qꝫ tradiderūt inuenisse qddā nō

est dubius. potest. n. etiā quāuis non medicus quis eadeꝫ facere: ubi egri accidetia pcpinens deuotaauerit. Sed ⁊ eorū etiā qꝫ his medico scire necessē est: ⁊ absqꝫ egri iudicio nota fieri debēt: plurima itacta omiserūt.

Li qꝫ sentētiis illis de affidis relatas scripserūt in eo qđ scripserūt de accidetib⁹ qꝫ in egriis in unaquaqꝫ suaz accidit egreditur inuenerūt qddā. Pōt autē facere hoc: ⁊ inuenire in eo etiā qꝫ medicus non ē: qñ bene intelligit ab unoquoꝫ egroꝝ illud qđ ipse. s. infirmus inuenit de isirmitatibus. Reꝝ autem pluriꝝ quas medico scire necesse est euz istis: pꝛeter qꝫ infirmus ipsas ei diceret: dicere di miserūt. Verūtam illa accidetia diuersa erūt in egriis diuersis: ⁊ quorū dā eorū sollicitudo magnificat i significatōe

Non solum si scripserūt rememoratōes sentētiarū relatas illis de affidis non dimiserunt aliqd dicere ex accidetibus: que infirmus accidet in eo inuenit eos dicit de illis accidetib⁹ plusqꝫ oporteat: sicut ostendit parus post. hoc aut actio nō est opatio pudenti in arte. s. vt non omitterat aliqd dicere ex reb⁹ quas vulgus scire pōt: qñ pudenti inuētiō in arte sua non est bec sed vt scribāt totū: quo fit inuētiō in medicatōe egroꝝ: donec ipis ē qñqꝫ sit necessariū addere ad id res quas oēs vulgi sciūt: ⁊ omittere rememorari res multas ex illis quas ipis sciunt: qñ videt qꝫ ipis nō ē inuētiō i fine artis.

Que qđ ē diuersis egriis diuersa sunt ex parte: obscuras: ⁊ itelligi vificiles habēt significatōes.

Quāuis illa accidentia diuersa fuerit in egriis diuersis: ⁊ quorū dā eorū magnificat i studiū i significatōe.

Significatio est sciētia sumpta ex significatōib⁹. Ad istū aut vtunt hoc nomie significatōis sup signa rōnabilia: sicut ostēdi in tractatu quem apō sui de significatōib⁹: ⁊ accidetib⁹. Dicit ergo hippo. de reb⁹ ad quas cognitiōē vel sciētiā fit coactio in bac sciētia: ⁊ quib⁹ inuētiō medicorū nō oēs inueniunt scrip te in sententiis relatis illis de affidis: sed dimittunt in multis locis.

Si n. sagaci ⁊ oportūa inuestigatiōe collata discutiā i inuētiōis qꝫ morbi typo nōnulla ab eorū sentētiis discrepātia poterūt inueniri.

Et qñ suspiciūt res ille ad significatōē: sicut oportz i sanatoꝝ cuius qꝫ egreditur: tunc sciuntur ex eis res mltē aliter qꝫ narrauerūt illi.

Postqꝫ dicit qꝫ medici qꝫ fuerūt de illis de affidis dimiserūt dicere res multas: quib⁹ inuētiō fit i significatōe: sicut est etiā ⁊ narrauit illis p inuētiōē sermonis sui: significatio. et dicit: Sicut opz in sanatione cuiusqꝫ egreditur. Qđ ē: qꝫ qđ inuētiō fit i significatōe sanatoꝝ egreditur illi ex arte medicine. Et possibile quidē ē vt aliqd existimet: qꝫ hippo. dimisit dicere significatōes que necessarię sunt i cognitiōe egreditur: ⁊ pꝛesentia de eis. vā res non est ita: nam significatōes iste cōpꝛehēse sunt necessarij in significatōibus quibus fit inuētiō in medicatōe. Si enī non fieret inuētiō per cognitiōes egreditur: ⁊ pꝛesentia de successione eorū i inuētiōe medicatōis: melior esset supia: nec eēt necessaria oīo. Tūc ergo quz p eam fiat inuētiō in ipsa: tūc est pꝛter illud inuētiō in sanatoꝝ egreditur: res in hoc qꝫ ad cognitiōes significatōis sup infirmitates fiat cognitiō i sanatiōe egreditur est res in qua loqui nobis non est necē. Qđ est: qꝫ oportz in pꝛimis: vt cognoscām egreditur: q fit. de idē itē dām post illud ad medicatōē ipas. q aut p pꝛosnatōes fiat inuētiō in medicatōe egreditur: ita ostēdit hippo. in plogo libri sui de pꝛosnatōe. Itaqꝫ si aliqd dicat qꝫ p omnia que sunt in medicina nō fit inuētiō: nisi i cognitiōe egreditur: aut i pꝛesentia de eis: aut in medicatōe: erit in istis etis i hoc sermōe inuētiō etis in fmo pꝛimo. Qđ est: qꝫ medicatio ex medicatōe nō est nisi sibi pꝛi. Sed pꝛosnatōis: cognitiō egreditur est ante medicatōē: Et pꝫ illud non est possibile aliter: vt dicat qꝫ finis medicine est cognitiō egreditur: aut pꝛesentia de eis: sicut dicim⁹ in sanatoꝝ egreditur. Et inuētiō a me i hoc loco qꝫ sanatoꝝ egreditur ē destructio egreditur: postqꝫ est cūis egreditur: ⁊ euacuatiō ⁊ non que ad bac futura est. Tōs aut iam scripsim⁹ in omnib⁹ illū quo cōtēti sum⁹: vel qđ sufficit nobis i tractatu quē edidim⁹ in fine medicine: ⁊ non oportz nobis nunc: vt occupemur ab eoad qđ itē dām p illud qđ extra ipis ē. Qđ ē: qꝫ itelligim⁹ sentētiā hippo. pꝛter qđ idiguerim⁹ sermone ex quib⁹ in fine medicine. Et qñ iste sermo ad cūis expōs in itē dām inuenit scriptus in plurib⁹ descriptis: in quib⁹ cōfētiā est fm modū alius: tūc non est supiū dicere illud. Dfā autē inter ipsz i sermōē quē

premiū est in dictioe vna: et est: aut q̄ est: quia sermo est scriptus fm̄ bñe modū: et qum̄ suscipiunt ille res ad significandū: aut sicut oportet in sanatioe cuiusq̄ egritudinū. Qui autē scriptus bñe sermōe fm̄ hanc descriptio nem intellexit ab hippo. et sermone suo: significatio: eorū gnitionē egritudinū et p̄fectiōē de eis: et intellexit et sermone suo: sicut oportet in sanatioe cuiusq̄ egritudinū: quia visum est ei q̄ medicatio egritudinū nō est ingredi ens in hoc nomie. significatio super sanatioem egritudinū: et si illud est ita: tūc diuissio bippo. dicēdi p̄tē artū qua fit medicatio egritudinū in sermone quē dicit ante bunc vbi dicit: in eo diuiserūt plura eorū: q̄nis ille egritudines diuerse sicut in egris diuersis: et quozidā eorū sollicitudo magnificet in significatioe est non fm̄ rectitudinē. Et manifestū quidē est q̄ qui dicit bunc sermō nem dicit q̄ bippo. non iteratū etiā sermōe suū et scripsit bunc sermōe alius: nisi vbi adderet ad sermōe suū p̄mū rememoratōem bñe p̄partis artis medicīne. f. medicatioe egritudinū: et quādo nō est diuersitas in ali quo quo fiat inuamentū in medicatioe egritudinū: tūc p̄olō gatio sermōis in eo est superflua. oportet ergo p̄propere ad sermōes i dō⁴ docet bippo. res dō⁴ fit inuamentū in medicatioe egritudinū.

In quo tamē nō solū eos nō laudo: uerum etiā quia medicīne p̄ pauca numero atq̄z exlargia: p̄terq̄z in acutis passionibus exaceruerūt: ut ca tartici et lez tpib⁴ suis.

Eos: sed quoniam ipi etiā non utuntur sanatiois speciebus: nisi quarū numerus est paucus. Quod ē: quia plurimū quod inuenerūt de sanatione p̄ter sanationem egritudinū acutiarū: non est nisi dare in potu medicinas solutiuas: et aquā casei: et lac in horis suis.

Dicit q̄ ipi vñ sunt speciebus sanatiois que sanita tem acquirere faciūt rebus paucis: quarū numerus est paucus: exceptis illis quibus vñ sunt in egritudinibus acutis. Innuūt ergo ad hoc q̄ ipi in eis dixerūt species sanatiois multas: et per vitā meā iuro ipi fecerūt illud. verū illud quo vñ sunt in egritudinibus chronicis vere etiā nō p̄les apud eos: nisi p̄ potū medicinarū solutiuarū: et aquā casei: et bibis in horis suis.

Ed postiores eorū corrigentes dicta medicinali uie q̄dā sc̄ciū ul sagaci⁴ et egrotati familiar⁴ reliquerūt. Ali autē q̄ post eos uenerūt postq̄z redierunt et rectificauerūt q̄d scripserāt illi: sc̄pserunt res filiores uie medicīne ex reb⁴ q̄s unicuiq̄z infirmorū appropinquare oportet.

Item in libro qui scriptus est secūdo post libū qui ante ipm̄ scriptus est: qui est rectificatio magis: quoniam est interio libū secūdi et interio libū qui edidit⁴ ante ipm̄ cadē: et sunt plures dictioes ei⁴ ille dicti

ones eedē verūtāmē inuūt ex eo aliquid post aliqd ex rebis positū in illo libro p̄mo: et addunt res in eo q̄ nō sunt in illo: et mutant in eo res ab eo quod est in illo. Et illi⁴ exemplū est: si uoluerit vbi corificet tibi liber aculis secundū: qui nominat⁴ est autolokis: rectificat⁴ post libū quē scripsit ante eum. Sc̄dm̄ ergo hunc modū et inueniunt mus illos de assidū: quoniam medicū illi⁴ regionis postulerunt sententias alias post illas sententias p̄cedētes: quas r̄um quedā sunt ille sentētie p̄me eodem: et minuerūt ex eis res: et addiderūt in eis res: et mutauerūt in eis res. Id est ergo bippo. in libro secūdo: q̄positio ei⁴ est familiorū uie medicīne q̄s libū p̄mi.

Ed antiqui p̄orsus de dicta leuia uiribusq̄z carentia inutiliter ediderūt: eo q̄ multa diminute p̄ferri p̄seruūt: p̄orsus d̄ dicta nibil utile tra diderunt.

Ecum hoc iterum antiqui non scripserunt de regimine aliqd cui sit quātitas.

Nomen regim̄is cadit super medicatioem que fit per medicatōes in quarū vñ cucurrit cōsuetudo: sicut p̄oratio et cauteriū: et reliqua q̄ oportet r̄an p̄: et manū nominatū operatio n̄m̄: et nominat⁴ pars secūda per dicta: et nominat⁴ pars tertia cū illis una bus ex p̄artib⁴ medicīne medicatio. et manifestū quidem est q̄ completum huius partis fit per vñm̄ medicinarum. Hippocrates ergo redarguit medicos qui fuerunt ante ipsum: quia nō scripserūt in regimine aliqd cui sit quātitas: et non dicit bunc sermōe nisi quoniam ipi nō scripserūt in regimine sententiā penit⁴. quod ē: quia ipi scripserūt in eo aliqua: sed nō scripserūt in eo aliqd cui sit quātitas de qua cures. Et bippo. q̄dē oñs in sequētib⁴ de sanatioe cui ē quātitas: q̄ medicatio ē. 7

Inde lenia uiribusq̄z carētia inuolūtr ediderūt: nō tñ in hoc errauerūt: qm̄ ipam uel ipoz p̄tiū uel p̄tē uariorū morborū eorūq̄z multiplicitates ignorarēt.

Altitudinem autem diuersitatis cuiusq̄z egritudinū et multitudinē diuissiois eius non ignorauit aliquis eorū.

Non ipi non ignorauerūt tñ multitudinē sp̄ez egritudinū: sed ipi sc̄pserunt in eis etiā plus q̄ oportuit: sicut oñdā in sequētib⁴.

Ed potius numerum palam tradere conantes nō inuenerūt: aut quoniam fortasse difficile comprehendi: siquidem ex altissimis inuestigandū sit: aut quia non alius morbus ab alio utunq̄z differre uidetur: nec idem esse sentiuntur: nisi eodem nomine nocitentur.

Quam autem ipsi in numero specierum cum istis egritudinibus sermone ponere uoluerit. non inuenierit in eo quod scripserit inde. Quod est: quoniam fortasse non sit facile comprehendere numerum earum si est si significatio significans super egritudines: ita ut unaquodque earum diuersa a sua copare sit in aliqua re. putat enim quod illa egritudo non est ipsa egritudo alia eadem nisi sit non meum et nomen illi egritudinis eiusdem.

Item dixi paulo ante: quod medici qui sunt de illis de assidue scripserunt a principio et quod scripserunt de accideribus plerumque oportet. quod est: quod dixerunt quod egritudines quod sunt a cholera sunt scripte: et postquam paululum percesserunt scripserunt iterum: egritudines uerice sunt scripte. deinde scripserunt post illud iterum: egritudines renu sunt scripte. et scripserunt post illud iterum: egritudines distillationis uaine sunt scripte. et uerice sunt scripte. deinde scripserunt post illud etiam: et species ipsarum sunt scripte. deinde secuti sunt: et scripserunt post illud etiam: species itericie sunt scripte. et scripserunt post illud etiam: et cause vel species prae sunt tres. quod est: quoniam ipsi uiderauerunt in diuersitate acciderum quod mutat a causis multis: et dimiserunt intendere eandem egritudinem: et non uiderauerunt in eis: sicut est illud quod fecit bippo. et inuenit eam. Ipe. n. uelut illo canone: quo solo possibile est inuenire numerum egritudinum. Ego autem iam ostendi illi canone in primo libro mei quod est in via de ingenio sanitati. Et narraui iterum rem ex eo parum in libro meo de elementis: secundum istas bippo. et inuenit ibi tractat quod coposui sermone breui abbreuiato: qui est in speciebus egritudinum: nunc autem illud ad quod nos intendere est speculatio sermone bippo. quoniam interitio expositio non est nisi in hoc. quod est: quoniam qui conat expositio constituit demonstratorem super illud quod dicit in epistola sua quod exponit librum prologum apud homines esse primum sanatiois sanatiois egritudines quod sit in uametu in medicatio egritudinis interfectio. hoc est ergo summa sermone bippo. cuius primis rememoratorem: res autem particulae quod ex eo intellegimus nos narraui eas.

Ergo quoniam epidimie uel epidimiae morbi quantitas aut quantitas: aut uniuersalis mortalis est: si ipsi morbi uarij et inaequales sunt: et afficit plerumque plurius mos ut diximus et interimunt.

Et quando non est dispositio egritudinis algeued dispositio egritudinis mortalis communis: si sunt egritudines diuersae et perique: accidit pluribus hominibus ex rebus quas primis et narraui mus ut moriantur.

Significauit bippo. per sermone suum istum: quod ex egritudinibus est egritudo quod coiccat multis hominibus in bona uia. et quoniam egritudines sunt pericabiles: notatur egritudo illa mortalis. et qui sunt faciles: notat noie alio quod ipsas significat. Notatur itaque egritudo algeued: ita ut sit egritudo algeued si egritudo quod multiplicat in bona uia in regione uia: et sit mortalis ipsa egritudo algeued

sed pericabiles. Et hoc etiam est genus aliud ex generibus egritudinum coicans multis: et notat egritudo diuersa: et prope coas oibus istis egritudinibus sit ille quod accit ex regione: et le dunt per eas homines secundum modos diuersos multos: et non est eaz gnatio cois. Ad autem rectum est ut sit: bippo. significans per sermone suum: sed sit egritudines diuersae et perique quod est: quoniam nequius est ut dicat dunt b' sermone in eis. In non perique sed files. sed iudicium in egritudinibus regionalibus: et egritudinibus algeued et pericabiles: non est nisi per assimilationem eaz. Ad ergo nequius est in illo et una uia repa: aut ut dicat quod certior descriptio non est descriptio in qua est: sed sunt egritudines diuersae non perique. Aut ut a sermone et perique: non oportet intelligi quod queda sunt. perique quod bulda: sed egritudines quod sit ante eas. Egritudines de quibus euentu cucurrit coherudo: nam egritudines algeued sed egritudines pericabiles per accidit. de euentu aut eaz quod bippo. diuersas notauit egritudo coherudo: et sit ille in quibus est sermo et hoc libro. In egritudinibus autem quod nominant algeued loquuntur in libro suo quod nominat epidimie. et loquuntur de egritudinibus regionalibus in libro suo de aere et aqua locis et non singulari. In egritudine nominata mortalis facit librum primum: quoniam narraui in libro suis quod est una egritudo algeued.

Ed et uulgo peritum ab ipso homini cognoscetum discernere nequit.

Ueligi autem non cognoscit meliore a uillioze et perioze pauldubio in cognoscitioe harum egritudinum.

Dicit quod uulgi non cognoscit pauldubio meliorem medicorum in cognoscitioe harum egritudinum ab aliis. Et manifestum est per sermo et est in egritudinibus acutis quas dixit paulo ante.

Alia laudantes: et alia uitupantes.

Et laudant et uitupant propter species alias et species sanatiois.

Dicit quod uulgi non cognoscit species medicatiois: quod oportet et quod laudare oportet: laus eorum et uitupatio non est per se nisi et species alius: et per hoc diximus quod laus et uitupatio non currit secundum egritudinem. deinde bippo. per successionem hominis sermone postquam narraui demonstrationem super sermone suum scriptum habet sermone.

Quod et in his morbis eorumque medela ignoratia hac per maxime quam dicturi sumus significatioe. Experi namque totum medicinalis scie ab his pitissimum huius egritudinis causa ablata putat. Que. n. medicina in eo inuare uidet: et noia sunt habilia. Qui ergo ea uignouerit: pitissimum uidelicet et sirupum: aqua quoque mellis et huiusmodi: et illius a uulgo medicus habetur qui insipiens itidem ut sapiens in dicare putatur.

Et maior significatio nuz sup hoc quod uulgi ignorat ualde esse harum egritudinum: et secundo medicatio

nem earz quod oportet ut sit: est q' dico
 ⁊ e' q' de illo apud que nō ē scia medicie
 putat q' est scies medicinā ppter has
 egritudines. qd ē: q' doctrina nominū
 spēz sanatois: de qb' existinat q' sunt
 rectiores habētib' has egritudines est
 facilis: qm homo q' scit hec noia. f. aq'
 kist hordei: ⁊ pot' ille: ⁊ ille: ⁊ aq' mell':
 estimat de eo oēs vulgi q' ē medicus:
 quoniam scit illud qd narrat: ⁊ melior et mi-
 lior res una eadē.

Quam sint medicie quib' vtil' melior medicor' ⁊
 vilior eoz vne ⁊ eadē sit. ppter illud melior apō
 vulgi nō cognit': quoniam ipi nō intelligāt differ-
 rentiā inter illū qui medicat cū illis medicinis quib' me-
 dicant egritudines in bovis suis: ⁊ cū q' sitate q' ois: ⁊ iter
 illū qui facit illud infirmare. verūm bippo. postq' abci-
 dit in hoc loco pponem secūda prologi sui libi: incipit
 de rebus quas intēdit ex sermone qui sequitur sermone
 suus istum.

Scripturū itaqz me eē ea q' bacte-
 n' ignorata fuerūt necessariū du-
 co: quoz itaqz doctrina excellētissima
 ē in his q'cūq' iuuamē ul' leſione sūt pa-
 ritura. Id aut' qd ignorat a medicis ē
 cur medicor' ps totius uite sue nō desi-
 cit dieb' propinare in acutis passiōibus
 ptiſa nā hordeacea nō colatā utiſt' opa-
 ri consiliū. Alij uero ut nec unū hordei
 granū trāsglutiat egri sūmope studēt.
 Qd si fieret ⁊ nō colata eēt: maximum
 credūt eē nocumētū egroro. Alij autē
 nec colatā nec nō colatā dāt: quoz rur-
 sus ps nūqz nisi vj. die trāſacto. Alij
 uero morbo deficiēte in die cretica.

Uides autē mihi q' ois ut scribam
 oia de qb' medici sciam nō habēt
 quoniam eoz cognitio nobilis sit q' sitatis
 ⁊ magne scie: ⁊ oia q' faciūt iuuamētūz
 magnū: aut nocumētū magnū. Quid
 autē de qb' medici sciam nō hnt sūt iste:
 Que cā ē pp quā sit q' qdaz medici mo-
 rant' tempe uite sue toto dātes in potu
 infirmis in acutis egritudinibus ptiſa
 nā hordei nō colatā. Et qn faciūt illd
 existimāt q' medicatio eoz ipis ē f'z re-
 citudinē. Et ex eis ē q' puerit' studij
 suū totū ad hoc ut nō deglutiat infirmū

granū hordei unū: qm putat q' in illo ē
 nocumētū magnū: f'z dat ipāz in potu
 infirmo postq'z colat eā. Et ex eis sunt
 q' infirmo in potu nō tribuūt: neqz pti
 sanā hordei: neqz aquā cius. Et ex eis
 sūt: qui nō faciūt inqzquo trāſcāt sup
 infirmū septē dies. Et ex eis sunt: qui
 nō faciūt illud inqzquo psumat egritu-
 do ⁊ ueniat crīsis.

Prat' de hac qōne quā dicit bippo. q' est q' sitio
 dialectica. possibile. n' est medicari egritudines f'z
 recitudinē ptiē q' inq'at de b' mōi q'ōnib'. qd
 est: q' bippo. dicit q' recitudo in medicatōe egritudinū
 est medic' ex cognitōe rez q' ois facit: nō ex inq'itōe cau-
 se i' diuerſitate cadētē inf' illos q' scripserūt p'ea sanatois
 diuerſas i' egritudinib' eisdē. De ca' q' sitio vere nō est ius-
 uariua valde iū: imo ois vt ptiſat qd de ea sup oēs res
 sicut oīdaz qn pcedā in f'mō meo. qd est: qm dignū est
 vt oīdaz in p'mis i' eis: q' necessaria ē inq'itō de ea: ⁊ q'
 liter ē r'ſio in ea. q' aut inq'itō de eo sit nēcia. intelli-
 ge ex eo qd oico. ⁊ ē: q' diuerſitati q' cadit iter p'bos nō
 inuenit instrumentū manifestū quo experiat. qd est: q'
 tu nō inuenis instrumentū manifestū quo experiat' ser-
 mo q' dicit: q' mūd' nō ē generat'. neqz f'mo q' dicit: q' est
 generat'. neqz f'mo q' dicit: q' est coruptibilis. ⁊ q' dicit:
 q' nō corumpit'. neqz f'mo ei' q' dicit: q' nūll' ē extra
 ipm vltimū vacuū. ⁊ f'mo q' dicit: q' est infini'. neqz f'mo
 qui dicit: q' v' mund'. ⁊ f'mo q' dicit: q' sūt plures vno.
 neqz q' sit eoz nūer'. sūt plures vno. neqz etiā si f'z
 plures vno nō cōprehendit eoz numer'. neqz nūerant'.
 neqz est possibile vt v'at inq'itōe de illo significatōe ma-
 nifesta. Et sūt est dīpō multaz aliaz rez ex reb' q' dōbus
 inuenit qd in philoſophia. Et eis n. sūt res in dō' nō est
 nobis possibile oīno iudicare iudiciū abiciēdes. et ex eis
 sunt res lōga indigētes inq'itōe. Rez aut' q' iuuamē
 infirmū aut nocēt eis nō est dīpō hec dīpō. quod est: q'
 in inueniōe eaz nō ē nēciū ipa longū: ⁊ vt p'at'. De
 oib' aut reb' q' existinat dāz boies se iueniūt: putat q'
 iudiciū in eis est facile: qm si inuenit q' v'unt in infirmis
 tūc ois vt laudent ⁊ suscipiant. ⁊ si nocēt q'z eaz ē v'us:
 tūc ois vt fugiant ⁊ suscipiant. ⁊ si non nocēt aut iu-
 uant nocumētū aut iuuamētū qd q' sitate beat. tūc ois
 vt putet de eis q' sūt ex reb' que nō faciūt aliq' bāz dua-
 ri actionū. verūm opz iter medicis vt elongent' ab oī
 qd nocet nocumētū manifestū. Res aut' que nocēt aut
 iuuant iuuamētū aut nocumētū puo nō ē mix' f'z retia-
 neant oēs eas qui putāt de eis i' p'ncipio opioez: aliq'ā
 In esse aut' rez inf' q' ē dāia magna valde: ita vt laudent
 eas quidā boies: ⁊ quidā eoz vitupent eas: cadit admi-
 ratio ex eis q' laudent res q' v'it' in nocumētū ē v'it' ma-
 gna valde. Et ex eis q' vitupant res quib' in veritate sit iu-
 uamentū manifestū hec ē qd de q' inq'it' nūc bippo. f'z
 ne exēploz particulariū: ⁊ iam dicit eā iter Arīstoteles:
 ⁊ r'ſiōnes i' ea in tractu libi sui p'mo de febrib'. ⁊ i' cōſtit'
 in abbreuiatōe f'monis ois eo ⁊ explanatōe via bippo. qd
 est: q' postq' narravit i' libro suo quē vixim' ante illos
 qui ex medicis v'unt in febribus? Sūo regimū quo ois
 v'it: ⁊ dicit illos q' cadere faciūt virtutes infirmos p' p'bi-
 tionē reuerentē longam a cibis: ⁊ dicit. Latōne me-
 dici qui cibabat infirmos carne: ⁊ potabat eos vino: le-
 cutus est illud hoc f'mone: ⁊ est f'mo eius cum dicitōne

sua fecerit cadē mltos infirmos i passioēs valde magnas
 ⁊ si oīus febrēntiū etiā ab infirmis b' h'is : eēt q' b' i
 regimē in sanatōe etiaio mala : remanēt illi q' exēcēt
 medicinā fm hūc modū nō sanātes aliqūe infirmoz. ⁊
 rū qd' mēl' similit' est vt sic est q' in medicatōe oīus febrē
 entius nō ouenit vniū i idē regimē. ⁊ p'p'et q' vt laudet
 Aristīrates t' oēs qui iudicēnt de hac q'stione p'et ipm
 ⁊ scripserūt r'isōne in ea. ⁊ oīgn' est etiā vt laudet q' fuit
 it p'm' qui q'suit de ea. Et scias q' nō ē inditō de ea ⁊
 r'isō i illo i egritudib' acutis v'ignis : q's i reliq's egritudi
 nib' remanētib'. qd' est : q' iuditō de ea est cōis cōicāns
 oīb' egritudinib' : q' iū diuersitas i medicatōe nō cadit i
 ter medicos i egritudinib' acutū t'n' : s' i oīb' egritudinib'
 aliis : ⁊ p'p' hoc figit in vnoquoq's eoz spacio lōgo tēpis
 fm regimē qd' vltiz ē ei q' iudic' q' quidā boies inuati s'c
 co. h'ec reliq's aut remanētib' p'et eos quoz nullus inuati s'
 est p' regimē eoz : i' ipi exīstīmēt sup infirmos q' ipi er'
 rau' : r'ut sup seipos secrete. ⁊ f'osēt etia sicut dicit bip
 po. in libro suo de algebra i illis q' errant i structura ossiū
 q' frangunt' : ⁊ accidit cū fractura eoz vuln' : ⁊ ledit in
 firmos p' illas cām. qd' est : q' bippo. dicit q' ipi nō exīst'
 māt q' cā in illo nocumēto sit ligatura : sed malicia for
 tune. S'ist' accit etiā simile huic i egritudinib' quaz sana
 tio sit p' regimē. E'le aut cius qd' ipse dicit i hoc f'mone
 quē p'emiūm' ad exponēndū est manifestū q' legit hō
 bis eū aut ter fecit ⁊ ponit mētē suā in eo. qd' est : q' rū
 inuenis bippo. fecisse i exēplo suo p'iculiari f'monē cōēs :
 ⁊ est f'mo d' quo osuēdo accūrit p'his ⁊ plurib' op'itū
 b' artīs dialecticē vt noient ipm etiā f'monē vniuersalē
 Aristīrates enī dicit regimē qd' est fm finē d'ietatis ei
 qd' p'p'et. bippo. autē dimisit oīd' regimē horribile : ⁊
 dicit regimē mediū. qd' est : q' famēs q' est i vltimo : ⁊ re
 p'etio transiēs equalitatē quā fecit Lato : s'it in veritate
 horribiles. S'z p'p'itū' his ouob' ad equalitatē ē regimē
 mē qd' narratū bippo. q' d' regis p'eu ipm i egritudinib'
 acutis : ē ex medicis cui ē magnitudo ⁊ nobilitas. qd' est :
 q' ex medicis est q' cibāt infirmos p'isana boidei. ⁊ ex eis
 est q' potat eos aq' a' t'n'. ⁊ ex eis est q' nō potat eos hac
 etiā vsq'quo veniat crīsis eis : ⁊ regit infirmū in boia q' est
 int' inuā egritudinis ⁊ inter crīsim cū eo qd' bibit t'n' : sicut
 aqua ⁊ aq' mellis. ⁊ si indiget in q'busdā boies vtutū s'itū
 po acetofo. Lā aut diuersitas inter eos est fm q' dicit
 bippo. bippo. n. narratū illud i sequētib'. Jam aut d'v
 xi q' Aristīrates dicit illis : t' inuāt i tractatū p'mo lib'ri
 sui i febrib'. ⁊ est q' qdāz boies indiget aqua boidei t'n'.
 ⁊ qdām eoz indiget cū illo etiā p'isana ipsa. ⁊ qdāz eoz
 nō indiget aliquo eoz : s' i sufficit eis vt p'fuit se cum eo
 qd' bibit t'n' vsq' ad boia crīsis ⁊ inuāt p' id. Et bippo. q'
 dem fm q' narrat i sequētib' ex infirmis est q' indiget p'is
 ana boidei : ⁊ qui idiget aqua ei' t'n' : ⁊ q' non idiget ali
 qua eorum. 14.

Ad hec uero: aut interrogati: aut
 nō iterrogati: nec quicqz idoneū
 r'ndere solēt.

Et p' illo q nō ē de p'suetudie me
 dicozū ut ingrat de b'mōi qōmō
 ⁊ pōt ē ut nō inueniāt apud eos r'isio
 ⁊ si interrogē de eis etiā.

Manifestū ē o'sione plana bona ex hoc sermone
 q' bippo. fuit p'm' q' q'suit de hac qōne : ⁊ r'idit
 de ea. Dicit. n. qd' ē q' medicū nō osuērit iter
 rogare de b'mōi qōmō : ⁊ si interrogāt eos qdā homies

de eis: aut quā querūt nō ē eis possibile inuenire respo
 sionē in eis. 15

Quæ res itaqz iā demū ita ad hoc
 p'educta est: ut etiā uulgo ligidissi
 me clares uideat: ⁊ medicinē ars oīo
 ars esse nō uideat.

Quāuis sit appropatū huic arti to
 ti ut utupet cā uulgi uitupatione
 magna donec ipi nō exīstīmēt omnino
 q' ars medicinē sit inuēta.

In hoc sermone itez iuenis bippo. narrasse p'et
 amplius p'iculare res ex reb' vniuersalib'. In p'
 mis qdē nām ex diuersitate q' ē iter illos q' exer'
 cēt aliqūā artū q'cūq' fuerit: ouibat hō nēcio ita q' fac
 ei besitare qd' nō ē eis scīa de ipa: et f'mo qdē naz cōue
 niētia eozū in ea ē significatio magna sup scīam eoz. et
 bec qdē ē res cū q' oīd' aduicōzū demōstratōis geome
 triciā. qd' ē : q' demōstratōes iste nō sufficiūt sapientib'
 t'n' : sed inuenim' eas itez apd' uulgos p'babiles vel famo
 sas cū certitudine. inde ē q' ipi dicit in eo q' v'it demōn
 stratōib' geometrics q' declarant rem manifestā in q'
 nō est diuersitas. Et bippo. quidē narratū f'monē i hac
 diuersitate i o'zōne que sequit hūc f'monē. 16

Quā ergo hui' dissentionis magni
 tudo de acutis passioib' inter cu
 ratores eozsqz iūcruerit: ut quod uni
 egrotāt tanqz p'fecturū alicui altrei
 uideat nocuū: sic ars medicinē in diuī
 nationis nanitatē redacta est. Qui. n.
 diuinatōes exercēt ut aspuces quidaz
 quas quidē aues in sinistrā partē uola
 re uiderūt: malū. quas uero in dextrā:
 bonū p'sagiū p'tedere iudicāt. S'ist' au
 tē ⁊ auruspices hic hoc : ille uero huic
 cōtrariuz uidet.

Quā ergo quantitas diuersitatis
 acutis p'scē hāc summā : ita q' illd' qd'
 appropinqt alicui infirmozū qdā eozū
 q' estūmat q' illd' ē inuasiō ualde: est
 inat sup illd' ali' qd' ē malū t'n' : ⁊ s'z hoc
 d'f' in arte medicinē: q' ē s'is diuinatōi
 nā qui uti' diuinatōe dicit in aue una:
 qā quādo uolat sinistrē: tūc illd' signūz
 malum est. ⁊ quādo uolat dextrē: tūc
 illud signū est bonū. ⁊ similiter inuenit
 etiā simile huic in arte que cōsideratur
 in uictimis: in reb' in quib' aspiciūt: et
 ex diuinis sunt quidā qui uidet contra
 riū harū iniaz.

Tult p diuinatōem artē augurādē: p cōsiderati
onē i victimis vult artē quā ples hoies noiant
hoc noie. p speculatiōem i victimis: et ē illa etiam
quā reliqui antiq̃ hoc noiant noie. quod ē: q̃a sciētes eā
postq̃ aspiciūt i victimis: pcedūt etiā i iudicat̃: et eis
succesioes. Tōmē aut̃ victimar cadit sup sacrificia: quod
offerūt deo gloriofo i sublimi et aialib̃ venerādo i ma
gnificādo eū: et sunt illa in quib̃ cōsiderātes pcedūt i iu
dicat̃: et eis postq̃ aspiciūt i viscerib̃ eorū. Illi aut̃ q̃ di
uinat̃ p volatū aut̃ noiant auctores augurādi: et sūt illi
quos bippo. in hoc loco volatū diuinat̃: quū nomē di
uini i diuinatōis cadit sup oēs artes i quib̃ fit pcessio
et indicat̃ successioes. q̃d est: q̃a diuinū noiant speculātes
i victimis: et auctores augurāt̃: et illi qui cōsiderāt i nati
uitatib̃: et illi qui indicat̃ successioes p signa in q̃bus cō
siderat̃: et cū istis etiā sunt illi qui ppterāt̃: et illi qui diui
nant p res diuinat̃. Et ex hōib̃ sunt q̃ noiant hoc nomi
ne illos etiā quos noiauit bippo. interpres somnior̃. ve
rūmāne manifestus est q̃ bippo. noiat hoc noie. i. diuinū
auctores augurādi n̄ h̄nt fecit v̄ficatō: q̃d ē: q̃a verū
ficatō v̄cit etiā in locis multo fuit: q̃ ars augu
randi pcedit i fact quod est fuitur: et v̄cit i principio sue
potētiē h̄nt sermōne: Sed venit i interrogē? quosdā
diuinat̃ aut alkeum? et significat p sermōne fuit alkeu
m: illi qui aspiciūt i victimis aut interpretat̃ somnia. q̃d
est: q̃ somnia sunt a deo b̄dicatō i sublimi. Verū mani
festū est: q̃a significat p diuinatōem illos qui diuinat̃ p vola
tum. quod est: q̃a nō est possibīle vt dimittat̃ et quātū
tate augurāt̃: i ipse iam v̄cit illud in alio loco sitū vt
sūt i reb̃ nobilib̃ quātū tate. quod est: quia v̄ritate
cōsiderat̃ in anib̃: et ipa noiat p ppe ars augurādi. et pōt
esse q̃ ego plongau i sermone in situtudine diuinatio
nis p̄ q̃ opozuit. sed bona ē mibi iam vt redeat ad intē
tionē bippo. in sermone suo et ē iste. Quia inter illos qui
v̄ritate augurādi p̄ diuinitatē nō cadit q̃ n̄ medi
cos in plurib̃ reb̃ p̄cularib̃. Inde ē q̃ ego v̄idi i q̃bus
dam bonis quosdā et auctores augurādi diuinitatē
fuisse in ase aut̃: quas noiat bippo. i hoc loco dectra
et sinistras. Et erat v̄r augurū arab̃: et alter grec̃ de tra
asie. Dixit ergo arab̃: q̃ aus volans dectre significat sa
lutē mulierē et infirmitatē suis: et volas sinistre signifi
cat euasione viroz. Augur vero qui erat de illis de asia
dixit: q̃ aus volas dectre facit necessariū in questioe de
euasione viroz: q̃ ipsi euadit ab infirmitatib̃ suis: sed ro
lans sinistre facit necessariū in questioe de illo lram̃ ne
gatōis: et ē nō. Interrogau ergo virosq̃ an videat̃ q̃ b̄
vir sit aus sinistre aut dectre quicūq̃ volat? sit p̄ter q̃
videat̃ q̃ inter hoc et aus volat volatū eluato valde: et
inter hoc vt volat p̄ terra: aut inter hoc ouo. Et si ē in
hoc ouo alia: an inter p̄p̄quū alto et p̄p̄quū inferiori:
aut medio sit differētia. Et s̄r etiā interrogau eos de aue
volatē p̄p̄que aut longique in volatū suo: an apud eos
sit in illud oia. Arab̃ aut̃ ex eis dixit: q̃ nō ē oia iter
aliquod boni: quicūq̃ volat? sit: s̄r sit longū in altit
udine: aut longitudine aut latitudine. Hec v̄o dixit et
dixit etē oiam inter illud: et dixit q̃ auctores augurādi
sc̄p̄erūt q̃d of i aue que volat dectre aut sinistre postq̃
nō elogat̃ in volatū suo: s̄ ē in illo fm̃ equalitatē. deide
dixit: Et v̄r aus equalis in volatū suo in longitudine et p
p̄p̄itate est fm̃ cōtrariū v̄ritis ineq̃lis. deinde dixit: q̃
testificācia ei sup illud sunt libri p̄os augurio: et s̄r
et gerimō: et artimidrit̃ qui noiat foca: et alij eor̃ et famo
sis auctoz augurādi. Sc̄ui q̃ et b̄ q̃ apud augurē arabī
cū nō ē disc̄retio: s̄ de greco sc̄ui q̃ apud eū ē disc̄retio:
et q̃ ē prudēs in arte sua. q̃d est: q̃ diuinitas in arte cu

ius sc̄ia exp̄it exp̄imēto sit p disc̄retōem sc̄iap eius: et v̄
misionē disc̄retōis ei. Et q̃m ego iā pcessi i sc̄ui illi et
bippo. iudicauī illi auguri greco q̃ iudiciū ei? in volatū
aut̃ ē magis ille v̄r art. postq̃ g̃ addidit nobis etiā cū b̄
testimonia famolorū et auctoz augurādi credim? p
fm̃oni et. Postq̃ vero eret̃ etiā ille arab̃ testimoniā
multa sup certitudinē ei? q̃d p̄misit i iudicauit infirmis
enūciat̃ ei cām in certitudine iudici sui et fm̃ p̄sumus.
et est: q̃a si aue eq̃lis i volatū suo i longitudine et p̄p̄itate
idicat̃ salutē viroz: et aus cui volat? ē ineq̃lis in longi
tudine et p̄p̄itate idicat̃ salutē mulierē: et aues q̃ v̄r vola
tus i longitudine et p̄p̄itate et ineq̃lis sunt multe valde:
et illa cui volat? in illo ē eq̃lis ē v̄na t̄ritatē nēcio certifi
cat iudiciū ei? in mltis hōib̃: et nō v̄ficat̃ p̄aud angur
v̄o grec̃ addidit nobis itez disc̄retōes alias: fm̃ q̃s v̄r
aus dectra q̃us eq̃lis sit? et volat? in p̄p̄itate et longi
tudine significat i q̃busdā bonis multas infirmas: et i q̃bus
dā eaz ip̄i p̄d̄ictōem. q̃d ē: q̃ ip̄e dixit: molit̃ i cui? ars
est ars mulierē sic carmiatio lane q̃ sal? eoz sit p̄ ille illi
quo sit sal? mulierē: et oīdit ide etiā q̃ meliores auctores
augurādi sc̄p̄erūt illud i libris suis. et addidit nobis itez
cū hoc disc̄retōes alias oīdēt̃ ei illi arabī nō erat sc̄ia
de aliquo eoz. Et ego q̃dē nō dixi h̄nt fm̃onē nisi p̄p̄
fm̃onē bippo. q̃ sed h̄nt fm̃onē: q̃ nō exp̄osuit ip̄m ali
q̃d fm̃ q̃ opozuit: meq̃ fm̃onē quē dixit etiā aī ip̄i v̄bi
dixit: et p̄ illor̃: q̃ nō ē de cōmūde medicor̃ vt inq̃rāt
de h̄mōi q̃onib̃: et ē possibīle vt nō inueniat̃ r̄isio in illis
r̄is it̄terget̃ de eis etiā. q̃d ē: q̃ bippo. q̃s oīdit exp̄lū
rez i q̃d cadit diuinitas fm̃ b̄m modū intellexit q̃dā
hoies fm̃onē aī illū nō recte de p̄tiana boidei n̄. et in
tellexit eū q̃dā alij meli? q̃ istī parū de regimē egrituz
dinū acutaz. et intellexit ip̄m q̃dā de eo medicatōe
soluit̃. s̄r it̄tellexit? it̄tellexit melior̃ intellectū oīm q̃ p̄cessit
r̄is eoz: rez istī nō intellexit i intellectu oīp̄lo. q̃d ē:
cā quā inq̃rīt bippo. sit dixit ei oī diuinitate q̃ cadit in
oib̃ artib̃? q̃s exp̄imēto possibīle ē exp̄iri: et sc̄ia certa
manifesta: q̃ ē b̄ sicut narraui et fm̃one qui h̄nt sc̄ia
sermōne.

Quoz uidelz oīnz adeo intēdis su
din ut ifirmo sanitate sano uero cras
et honestatē cū hūana uolūtate lucrēz.

Quod est: q̃ sollicitudo eorū in oī
bus infirmis est magna in acqui
sitōe sanitatis: et sanis in cautela: et cis
q̃ studēt acq̃rere sanā uel formā bonā
i bōitate acq̃sitōis sue et i oī q̃d uult bō.

Sermo iste bippo. detegit errorē ei? q̃ estimabat
q̃ questio bippo. quā dixit i sermone q̃d est aī
ip̄m nō ē nisi in p̄tiana boidei t̄r: et qui existiat
q̃ ip̄a est i regimē egritudinū acutariū: aut in oī regimē
ne absolute: et s̄r etiā ip̄e detegit errorē ei? et existimat
et q̃ questio in oīni est sanatoe. Illorū quidē qui eū
stimat̃ q̃ sermo eius est in p̄tiana boidei t̄r: aut in regi
mine acutaz egritudinū: aut in regimē oīm egritudi
nū ē in eo q̃d p̄sumit̃. Et dixit ergo in hoc sermone: et
sermo eius. Quod est: quia sollicitudo eorū in oīnib̃
infirmis est magna in acquisitionē sanitatis. quod ē: q̃a
oīnib̃ infirmorū sanatio ab infirmitatib̃ suis nō est
per regimē t̄r: quoniam ex eis sunt multi qui indigent fa
natōe p̄manit̃: aut medicatōe p̄ medicinas. et p̄ illo et
nō ē possibīle vt sit sanatio p v̄lū p̄tiane boidei t̄r: meq̃

est possibile etiā vt sit sermo eius iste: in regimie acutaz
egritudinū trīn: neq; in regimie oīm egritudinū absolute
neq; in diuersitate que cadit in istis trī: sed in omni di
uersitate absolute que cadit in omni arte que expmēto
expit. qđ ēq; inuenit canonē vniuersalē cōm in oib;
artib;: 2 in ipō ē explicita rep. pncipaliū. Et ex reb; qđem
pncipalib; ē qđ quā cadit diuersitas ppter pñāā ozdei.
2 sūt etiā ē diuersitas que cadit ppter regimē qđ nō fit i
egritudin; acutis trīs qđ ē etiā in egritudinib; reliq;: 2
pl' etiā illo diuersitas que cadit in omni sanitate: 2 pl'
hoc ē cōmuniō ē diuersitas que cadit in omni arte que
fit in corp;: quā sit etiā ppter corp; sanon; qđ ē quia
etiā isti indigēt arte q; rectificet eos: 2 regat egritudines
eoz; nō vt accrat eis sanitatē trīs: s; vt cōseruet sup eos sa
nitatē eoz;: 2 illa in qua vixit bippo. 2 sanis i cautela.
qđ ē: q; in cōseruatōe alicui ē necessaria cautela. Et dixit
etiā bippo. p hāc indiget dem pñāā mētū in acquisitiōe
sōme bone. qđ ē: q; sicut in sanatōe egritudinū necessa
ria ē in qstio hec de qua indiget nūc bippo. Sūt etiā qđ
sollicit ē acq;ere formā bonā indiget illo. Dēs ergo ist
res ingreditur in artē qđ sollicit ē de eē corp;: qđ autē
dixit bippo. post hūc sermonē: cōp;ehēdit oēs artes. qđ
est: qđ dixit: omni qđ vult bō. nā angur etiā 2 aruspex:
2 cātor: 2 rhetor: 2 vniuersaliter oīs artifex scit q; causa
diuersitatis in arte ē res vna. 2 est vt sumat vniuersiq; q;
eoz; rē pncipalē: 2 ponat cā vniuersalē. Inde ē qđ ego nō
scini diuersitas qđ cecidit inter opifices augurāder non
indiciū errorē eoz; nūc pñāā mētū de hoc. Et pp hoc
dixi cām auguris arabid 2 greci ante. qđ ē: qđ rectifica
tio oīs artis nō ē nisi p discretōe rep. pncipaliū a reb;
vniuersalib;. Qm n. potēs ē discernē res istas: ē melior
artifex. Et sicut rectificatio artis fit p discretōem hāz rep.
sūt etiā ē iudiciū in ea. qđ ē: qđ opifex artū errat qñ pōit
qđ accit vni bōi vt trācat sup oēs boies aut sup plures
qđ oporteat. Nā qđ nūq; accit alicui boim nō iuuet
aliq; artificū qui p mētē suā trāsire faciat: q; sit iudiciū.
qđ ē: qđ diuersitas vere nō ē nisi vt sufficiat bōi q; illa res
est sicut existimat: nō vt destruendē 2 decipiat 2 pcurat
querēdo victoriā: sicut fecerūt multi quorūdā hominū
in aliquo post aliquā dīta: q; somnauerūt ipm in seipso
diuersio: q; sit illud fm q; 2 sicut illi qđ dicit: q; non de
clarat in aliqua quāā dispōit: an nos sum; vigilātes
an dormiētes: 2 intellect; noster sint fixi: an iam pmixti
sum; qđ si cōcesserit homo eis qđ illud ē vep; dicunt q;
nō est manifestū: que quāā snāz sit verior: in sermone
suo: vigilātes an dormiētes: 2 intellect; nri sanian per
mixti. qđ est: da tu nō inuenis aliq; boim qđ dicat hūc
sermonē apud quē nō sit sufficiētia: qđ illud est ita: neq;
apud quē sit opio cadē in alā suā: immo nō dicit bmo
sermonē: nisi qñ intēdit ad cōtrādictiōē 2 resistēdū: 2 ac
cidit simile hūc etiā in arte medicine. qđ est: quia quidā
pfermūt ad hoc vt faciāt accidē in ea res pter q; veris
cēt vel credat. Et ex eis sunt quidā qui inueniūt res me
lioz; reb; q; inuēte sunt antiquē: 2 nō fecerūt illud
nisi qñ intellexerūt accidēs qđ accidit vulgis: qđ narrat
bippo. dixit. n. q; ē: q; ipsi laudat rē qđ ē extranea pñāā
tina: pter q; intelligat eā fm q; ipa ē magis iuuatua q;
res cōis de qua antiquē scit: qđ ē iuuatua. Et ex boibus
sunt qđā qui regūt infirmos ita vt sufficiat eis p illud qđ
facit eis fiducia de electōe vel delectatōe illi; regimie: et
sciunt qđ illud est deceptio ex eo 2 fraus. veritū ille qui
affert illud sup eos est viliq; cētus 2 donū. Qm ergo
narraueri ex sermone in diuersitate: que nō ē nisi p fmo
nē hūc: sicut diuersitas que cadit inter bmoī boies: rema

net vt diuersitas certa inuēta nō cadat: nisi qñ nō oīser
nū iudiciū. verū nō abicidit ipm: nisi aut sup pl' q; o;
aut sup totū qum sit ēē ei; hūc. In hoc ergo etiā oportet
vt laudet iust; bippo. in rememoratōe diuersitatis certe
trīs: que accidit ei qui conat; affirmare vere esse aliam ar
tū qñ existimat illas res: 2 erigūt in aīa ei; alit q; opor
teat: 2 nō est illud ex eo p sermone trīn querēdo existē cū
ingenio: aut cū fraude ppter quā decipiat ppter amoz;
donū 2 pncipat; 2 aggregat oēs cētū qđ ē: qđ nō inue
nis aliq; ex illis qui intēdit vere expiri snas expimē
to recipē snas: 2 cōseruat illi qui sēbz acutā
carnib; asiatas: 2 potare ipm vino: 2 cibare eos p sitis do
net fit q; in potu dat eis de aqua qñtas vniue. Nā qñ
dispo est in hoc regimine: seditas ei; 2 infania ē in fine.
Et hūc vñs ē ad vñā diuaz rep; aut qñ qđā deceptoz;
vñ sunt eo ppter admiratōem ei; 2 ipm; sanitatē: aut
qñ ipsi fuerūt in fine infanliē estimauerūt: q; ipsi vere i
inuetōe sua inueniūt rectū. Qđ aut scipit bippo. Nō re
ctificat; vt intēdat p illud nisi intētiōem eius qui solici
tus est vere affirmare aliquā artū: qñ nō attrahit nocu
mētū malū quādo administrat aliter q; oportet: qđ est:
quia in eo cui; dispositio est bec dispositio: discretio
dicij expimēti est difficilis: in reb; aut valde manifestū
iudiciū expimēti est facile. at vero iudiciū in diuersitate
inter res inter quas est discretia parua: 2 inter illū que
oportet nutrire aqua pñāā ozdei ex egrie: qui egritudi
ne hūit acutaz: 2 que opoz; nutrire pñāā ipsa: 2 que
nō ē nutrire aliquo bō; duoz; sed regit potū aq; hūi: est
res quēniens intellectui bippo crati. 18

Pñāā nero ozdeacea merito me
iudice sup omne de grano factū
cibariū in his acutis passioib; excellen
tissima habet: cūq; qđ a pmo ac pcepi
pñū omnib; alijs ptulit collaudādo af
fentio. Pñmū quippe: qā utilis visco
sa est 2 lentis: ista quoz; 2 mollis nec
nō 2 lubrica tēperata qđ bñs hūiditatē
stimq; extinguit: atq; si opus fuerit ab
lui facilius: nequa qđ pñāā stiptica: 2
nō ad tussim nec ad laborem furiosa:
nec inflat in stomacho: nec accrescit: q;
utraq; nimirū in decoctōe dū in pote
state haberet expleuit.

Pñāā igit ozdei apud me recte
electa est sup oēs reliquos cibos:
qui sūt ex granis in istis egitudinibus
2 laudo illū q; premisit eā: 2 elegit ipāz
sup alia. qđ est: qñ in ipā est viscositas
cū qua est lenitas: 2 cōtinuitas: 2 mol
licies: 2 lubricitas: 2 humiditas eq̄lis
2 sedatio sitis: 2 velocitas ablutiōis si
illud necessariū est etiā ex ea: neq; ē in
ea stipticitas: neq; stimulatō mē: neq;
qđ inflamat 2 accrescit i stō: qñ iā inflatū

fuit et acruit in decoctione in ultimo quod possibile fuit in ea inflari et accrescere.

Uidebimur mihi quod illi qui posterit descriptiores huiusmodi libri aqua prifane bozei non legerunt nisi hunc sermonem: sicut illi qui posterit ite descriptiores eius in contradicte sententia prout illis de assiduis non legerunt nisi plerumque huiusmodi libri. quod est: iam ostenditum est ex propositio fecida fuit plagi quod hippo. non intendit in sermone suo tradidere medicis qui sunt ex illis de assiduis. verum ipse non monuit nisi assiduationem in medicatio egritudinis acutae. Sermo autem tunc quod dixit post illud versus ad hunc locum est: ipsa arte regere egritudines acutas: et non est inuentionem eius in illo tunc: imo cadit super sermone alio colore eo. Et ego quidem iam ostendi in expositione mea quia exposuit librum hippo. de restauratio et dislocatione: et librum eius de iocundis: quod de assiduatione eius est ut ducat boiem et faciat cum stare super sermone qui cadit sub sermone alio colore: eis: quod docet cum res vniuersales in illis rebus in quibus intendit ad sermonem: et ponat eos loco ex tempore. quod est: quod efficiat banc operationem non elonget ab eo de quo iudicare intendit: neque est quod docet boiem ex rebus vniuersalibus occultis etiam. et sicut ipse ponit sermonem suum in prifana bozei: et inquit de causa dicitur sitatio que cadit in esse eius: et iudicio in ea: similiter etiam in iudicio quo iudicat in toto illo regimine quo regit egritudines acutas. quod est: quod dicitur sitatio que cadit inter medicos in plethotomia venarum: et in modificatione cum medicis. et similiter etiam in emplastris: et vaporatores: et versus suppositoires: et clysteres: et versus vini: et hidromellis: et balneatio in balneo non est paria. Et hippo. quod iam narravit totum illud in hoc suo libro in canone vno: et dixit illud ante. et est simile quod auctores experientie qui separant inter res paritares: et inter res vniuersales eius differetis non sciunt illud canonem: de consuetudine eorum est ut non nect res quod distinguunt inter rem eodem: rem primum separatam non differetia. Et ostendit ergo nunc in sermone hippo. in prifana bozei dixit. **U**idebimur quod prifana bozei facit eligere medicis antiquis super reliquos cibos qui sunt ex granis in egritudine: acutus: significat per cibos qui sunt ex granis cibos qui sunt ex eis. Et nomen quidem granorum cadit super frumtus: et bozei: et milium: et reliqui grana et sicut lens: et faba: et lupinus: et panicula: et mes. et falcus: et fenu greci: et oboz: et tritici parui: et cicer: et reliqui grana similia istis. Quod ergo cibi superti ex istis granis sunt mali apud vulgus: quonia faciunt accidere velociter nocumtum magni: excepto pane et candarusio tui. ipsi eis cibant ex eis vtriusque huiusmodi egritudines acutas. et adhuc duo tui oportet tibi ut copares prifana bozei. quod est: quod lens et milium et fenu greci non vane cibis infirmis in quibusda bozis nisi loco medicine prope dolores quosdam qui sunt in ventriculo: fimo quod ipsa sunt cibi qui cibet eos. Dicit ergo hippo. quod prifana bozei recte eligis super reliquos cibos qui sunt ex granis. Et manifestum est quod eligis enaf candarusium: et panem: et grana ex quibus fit decocto que notat ibi arabis. quod est: quod si potes detegere errorem eorum qui putant quod candarusium non odus erat scitus in diebus hippo. et paucitate scientie eorum de illo: ex hoc quod dicit antiquorum eorum qui coposuerunt canitantes que nominant comedie dixerunt candarusium et hippo. dixit etiam ipsum in libro suo de regimine. quod si dicit res quod ille liber non est hippo. tunc est aut Ruffinus aut Kaitis: aut Kilitis: aut Raston: aut quosdam antiquorum. Ipse enim proportionat multis. oes autem isti quos dixi antiqui fuerunt: quorum quidam fuerunt antiquiores hippo. et quidam in tempore et fuerunt. Ille vero cui remeioatores facio in hac boza est

et illis qui notat hoc nomine. Hippo. filius Euclidis: et est ille quod dicit huiusmodi. Sed Sidrota. Hippo. filius: et ad talia: quibusdam hominibus videtur quod nunquam edidit librum: et quibusdam videri est quod edidit duos libros: huiusmodi sunt liber algebra et liber de iactura. Laus autem pro qua eligi et prope prifana bozei super reliquos cibos qui sunt ex granis et manifestum est sermone hippo. quonia dixit in succedebat huiusmodi. **U**idebimur quod oes boitates inuenias in ea in medicatio egritudinis acutae non inueniunt in aliquo reliquorum ciborum: certum est iudicium tuum in illo: quod facis trasire per metem tuam naturam egritudinis acutae: et virtute prifane bozei. quod est: quod natura egritudinis acutae sic dicit hippo. autem: est illarum in cibis febres sunt plurimum sunt pro assidue: et eueri: febres et per altitatem caliditatem: inate ad caliditatem ignis: sic ostendit hippo. in locis aliter: in hoc libro etiam in sermone suo. quod est: quod ipsa incipit a pectore: et ascendit flamma et ad caput. et sicut etiam inueniunt de assiduatione eius in tractatibus epidemiarum esse: et notet febres magnam notam ignis: et significat illud apud ipsum: quod non est natura eius ex vtriusque alia nisi substantia ignis: nam si medici inueniunt non est nisi opponere contraria contraria: tunc prope curatio eius febrium oportet ut sit regimine per infrigidationem et humectationem: tunc est curatio oppo sita nature febris quod est calida et sicca. quod est: sicut etiam cum bac dispo. Et quonia generatio febrium acutae etiam sit putredines humorum: tunc non oportet sit soliditudo tui ad hoc ut vigeras ex eis illud in quo possibile est digressio: et cibus: cibus ex eis quod iam aduultum est: et egressus est ad hoc ut in eo sit possibile receptio vigis sollicitudo parua. Et si necesse est ite ei qui huiusmodi acutae: ut sit opatio eius in corpore ipsius in ultimo boitates: et illud non fit nisi qui cibus et res locis vigis: vel ocia delectationis et penetrationis: tunc agere gant in hoc cibo oia que sunt necia. Audiamus ergo nunc sermonem hippo. in virtute prifane bozei que fit. dixit enim quod est: quonia in ipsa est viscositas cui qua est lenitas. Et aut quod lenis est vispo est dicit vispo asperla asperitas: vobis est in omni acuto agrimodico: aut acetositas: aut stipico. Res igitur acrimonia huiusmodi sunt oes res asperas: sicut oboz et fenu greci. Rep autem acetolap remeioatores oportet nos cum mittere preter secantibus tui. Res autem stipice sunt: sicut pira et forbe: et omne quod est sile eis. et ex granis sicut lens: et que eis sunt filia. Videmus ergo etiam quod prifana bozei in natura est malicie rep aspar: quonia in ea cibus viscositate sua sensibili est lenitas etiam. et viscositas eius est viscositas continua: quonia est similitudo partium. propter contumaciam suam. et illud quod non inueniunt in aliquo genere tui. Et laudamus quod prifana bozei etiam cibus laude magna mollicies eius: quod lenis fit resistit asparitum quod est in virtute sua: et sua infusio: et sapore non abominabilis: sicut panis qui comedit purus solus propter infusidam multum: quonia quidam infusidam etiam: tui minuit a boitate prifane bozei. In prifana etiam bozei non est necia masticatio: sed huiusmodi tui: illud quod bibis. Et in ipsa ite et alia magna boitas. Lubricitas ipsius: et prope aqua eius: nam ipsa trasit in incessu suo prope etiam: propter quod in ipso remaneat et ea aliquid: sic remanet ex rebus quod retinetur et adheret. et hoc quod est res que accidit ois rebus viscosus sunt plurimum: excepta prifana bozei. Unde est quod inuenis solubilitatem factam et tritico quod notat candarusium viscositas verum tui est ei lubricitas. Prifana vero bozei inuenis lubrificantes facit plurimum quod in ipsa est de absterse huiusmodi. Unde est quod medici qui volunt stomachos abstergere ex humore viscoso quod in eo remanet vomitu cum aqua prifane bozei: sic faciunt illud cum per mellis: et terunt ipsam ferrari vel fabri errari etiam crudum: et leniunt cum quo facit ut absterget per ipsum: et oleas ab ea malicia colore quod est in cute. Per hac ergo absterse quod est ea fit inuentionem in

et prope istud
et ad talia

et ad talia

et ad talia
et ad talia
et ad talia

et ad talia
et ad talia
et ad talia

desectio ei? penetratio ipsi? ad meby: z ppe qui neces-
saria ē penetratio cibi a latere cōcano epati ad latus eius
gibbosi. qd est: qd res qd generat cibum grossū vlt
cōti adberet illi: z retinet. Et pp hoc fit qd tritici qd vo-
cat cundarusū nō solū necet illi cui? hoc meby ē infimū:
imo necetias illi cui? meby nō ē infimū qd meat? epatis
cimo nā sūt tritici. Nā cui? dispōsit nā. In illis ē h? dispō:
omnis res qd adberet grossi cibini tenetur: z adberet eis
illie. z pp h? sūt apud penetratōes illarū rep. cui? dispō ē h?
dispōitō grandine ī hoc meby. Et cū h? enā qd ī vīco
fiteat pīfane bordei nō ē būiditate supflua nē ī aq? z bydro
mel: z sorbitio facta ex tritico qd nō ī aq? cādarsū z qd fit
ex cui? cū spēs? odierib? qd ē: qd omnes iste res molli-
cāt stomachū z faciūt nausē: ita qd sēt infimū illā nau-
sē. In pīfana vō bordei. cū būiditate sua z humectatio-
ne ē h? qd nō facit nausē. Et itelligē a me ī b? loco fmo:
nē meū stomacho: qd currit opuendo in intellectu ei? nē
meritiū h? os stomachi etiā. nā ei? est os stomachi dōile
mollificati moar? qd emedit natās sup ipm spacio lon-
go. Sū qd pīfana pp quōdā cibos pīfatiuos dūcēt
tēf stomacho: expellit ab eo qd sūt retētū ī ipō ē quod
accidit in ipō dūc accēdit. qd ē: qd būiditas supflua
q? ī ipō expellit ab eo statim: z digerit illū cibū expul-
sū hāc dispōitō: sicut qd natat ex cibo sup os stomachi
morā digestū: neq? vōcedit z egredit pēi? qd est: qd
opatio hāc meby nō est vlti desectio: nō digestio.
Cui aut ex cibo est rigidi? cū h? qd ipē pīfana ei? etiā p?
cibi: z aggregat ipē z stipici? ipm facit effeciat ipē etiā p?
qd mēlura eēt fit. Alq? z sorbitio facta ex tritico qd nō ī aq?
cādarsū cū būiditate sua facit accēdit nausē. In pīfana
aut bordei cū eo qd ē ī ea de bonitatib? rep. buncatū
tū nō sūt nocuētā mala qd sūt in illis. Deinde bippo. cū
xit in ea p? illō etiā qd ē fedarina sitis: qd testificat ei iste f?
mo inuamētus magnus valde in eo qd ex egritudinib?
acutis ē adurens effeciat corp? pīfana ergo bordei in-
uenit in h? ca? p? inuamētus qd bydromel: quib? velocitas
ablutiōis ē qd dicit p? illō qd ē inuenta ī ea ē sicut est by-
dromelli. Et si cōparaueris pīfanaz bordei bydromelli:
iuenies eam meliorem ipso in egritudinib? acutis. Me-
runtit cōdā hoc qd pcedat in sermōe meo. Jā inest aut
mibi vt opla? fmo? ī pīfana bordei. qd ē: qd bippo. ci-
xit ī ea: qd ē velocis ablutiōis: z addidit ad hūc sermōē:
si necessariū ē illō ex ea. Incessit qd in sermōe suo ad hoc:
q? nos nō idigē? ī omnib? egritudinib? acutis cibo velo-
cis ablutiōis. qd est: qd reliq? bonitatē qd narrat de pī-
fana bordei sūt inuamētus ī omni bona ī oib? egritudinib?
acutis. p? velocitatē aut ablutiōis fit inuamētus: qd volū-
tas lenire nā: qd cibos quos infirmi suscipiūt tardat dē-
cēssē z erit? . Non ē ergo velocitas ablutiōis res cuius
dispōitō sit pīfana dispōitō febris: neq? sicut vna species
medicatiois cōuenientē: sed ē sicut res rectificatōis qdā ac-
cidētia cōsequētia eas. Deinde bippo. dicit p? illō: Et nō ē
in ea stipiciatō: neq? stipiciatō mala. Et manifestū qd ē:
q? sermo ei? iste est ī vīcositate pīfane bordei. qd ē: qd
icipit loq? ī ea cū h? z pīfatiōe ei? a stipiciatō ē inuamētus
fmi plurimū. qd ē: qd tu nō inuenis aliqū qd vīat aliq? rep.
stipiciatō mīlī pp accēssē qd faciat nausē: aut apud pp
fluitatē lenitatis nature. qd ē: qd cibi stipiciatō aggregat co-
pora z strigit ea: z cogit meatus cibi: aut qd penetrat in
coepa: d h? vt coarctent: z pībēt resoluōes que occultat
a sensu: illud quo fit inuamētus ī hoc ē vt sint meatus
in aliquo mollificati z apti. Sermonis aut ei? iūctō: Et nō
est in eo simulatō mala: ē qd nō facit accidere ī hora vī-
gestōis sine aliqū simulatōis. laus ergo ei? est qui laudat
pīfanā bordei: z h? ē nocuētū qd fit in pluribus cibos.

qd est: qd qdaz ego faciūt accidere in venter moridatōes
z qdam eoz inflat: z quidā eoz sūt cōpositi ex pībis ad
inuicē resistentē. Inuenim? eis hoc duo inllēte z canle. qd
est: qd corp? cuiusq? boz vīat ē ex reb? qd retinet naturā
aqua aut qua coagitat ē ex reb? apitūis subtilitatib? eas:
sicut accidit illis qd bonos efficiūt cū sale. qd est: qd
bonū qd fit ex cibis fmi būs modū fit vīlūm pīu adin-
uicē resistentū: qm de aptitudine cibi est vt moxē z diffi-
cili fiat ei? desectio: z res qd cū eo pīuicē fēstinat ad eri-
nī velociter: z sūt etiā oīū qd sumit cū sale: aut almiur:
aut melle. In cibo eis ex istis cōpositio vītat? existūt cō-
trariē: z similis oīa iura: mīlī parua ex eis. Et nō illō vīd
bippo. in pūcipio fmois sūt qd laudat vīcositatē pīfane
nō bordei: qd ipa est cōtinua. h? nō est possibile illud ē īta
pter qd totū fit siliū pīu. nūc aut scriptū cūz meos suos: qd
mīlāt mala: z nō dicit absolute ut pīfana bordei nō ba-
bet simulatōes: imo addidit ad illū sermōē sūt mala.
qd est: qm nō inuēis aliqū ex reb? qd fit cōtraria vīgestiō
ciboz plus hac actiōis: ita qd oēs qd scripserūt de cibis vī-
rūt qd res ciboz diuerfor? . ppe qui ex eis sūt cōpositi ex
virtutib? contrariis ē res nocua valde: qm pībēat stoma-
chū cōpēbēdere cibis: z retinere necesse digerat vīgestio
ne aliq? cōpleta. Et nos qdēm inuenim? hoc etiā in exerci-
tātib? z qd vīrūt lucta fū sēmita que oīz nā ipsi comedūt
in mane in pīdō sū panēz tū: z comedūt in vespē vlt
in cena sua carnē. Et si non eēt scīa mea qd tu potes inuēi
res istas ex libo nō ē vīrūtib? naturalib? . loqrēz in
eis plus hoc fmois: nā fit tu nō legeris in illo meo libo
tūc studū tūi in legēdo hūc libū est vanū. z pp hoc ego
abscidō fmois meū in simulandō: z sum pūcens ad
exponēdū aliud qd dicit bippo. vlt loqrē de pīfana bor-
dei: qd non inflat: neq? accēdit in stomacho. qd est: qd
sēmit qd mīlī boies vītat? inflatiōē pīfane bordei: ad
didit in sermōe suo z dicit qd est: inflat z accēdit in de
coctiōe in vltimo: qd possibile ē vt fit inflat z accēdit. Si
quiscauit ergo p? fmois nūc hūc vītatōes: qua vītatō
tur pīfana bordei: z enīcauit mīlōis ei? z narrat de
coctōis ei? . z est fmi qd ipē scripserit in decoctōis ei? . etiaz in
sequētib? plus hoc verūtū mībi videt vt reitēret fmois
meū de pīfana bordei fū illud. Dico qd si decoq? pīfā
nā bordei decoctōe valde bona: fecisti iam cibū nō inflatū
uī. Sorbitiōē aut ex fabis facta: si trib? coctis dieb?
non est tibi possibile vt eius inflatiōē ab ea remoueas.
qd est: qd inflatio ei? iest ei? ex subtilitāte ei? . ppa: nō est qd
minutōe decoctōis ei? . sicut pīfane bordei. Jnde est qd tu
inuenis de ostendit eoz qui coqūt eas: nec eas exstēte
faciūt illud: z ppe cocti oīū. Jpī ei? vīrūtū fabā crudā
sup tabulā: deide calefaciūt eā post illud paululū: mit-
tūt eā pīu suis nō decoctā decoctōis decocti. verūtū ego
loqrē nūc dicit in decoctōis pīfane bordei in sequētib? . Tūc
vō postq? bippo. significauit vīntē pīfane bordei: sequit
illō cū descriptōe vīus ei? . Et ego sūz venies itēz sup illō
postq? pīcesserō z tibi amīcuerō: qd ego ofido qd cōple-
bo fmois meū in cōparatōe tēz pīfanā bordei: z bydro-
mel: z reliq? res manētis in sequētibus.

Quaprop? quā eā. in his morbis cō-
gruā dixeris exhiberi: canēdū est
ut nec unā die vīat exinanire pīmitas
sed abiqz ulla inēpolatōe dare non desi-
stas: nisi fortasse qm potiōe uel clysteri
fuerit necesse.

Non ergo oīz inuīcīatū ei qd tūtur

ptisana hordei in bis egritudinibus ut
utatur euacuatione uenarum: neq; die
una: s; utaq; ea: z nō inepolet ea: nisi in
digeat illo plus per potū medicīne: aut
usum clysteris.

Hoc sermo incipit hippo. solvere q̄em quā
inquit. verūti non vñt illo nisi fmo diminito.
Occultat ergo fmo eius per bāc cām: Conabo:
ergo euacuare p quā vspōes: ppe q̄i vñt iste fmo non
est in eo occultatio: z iterabo q̄em a pncipio sui. Et ipa
quidē est s; hūc modū: que est cā in diuersitate inter me
dicos: ita vt qdā eoz vñtur in egritudinib; acutus aqua
hordei: z cū ea fece ei: z qdā eoz aqua tñ: z qdā eoz nō
vñtur aliquo hoz duoz vsquequo vñat crīs. Dec est q̄
questio. In rñsio aut ei? file vt audias eam: Nam qdā
eoz qui hñt egritudinē acutā ledit aqua ptisane hordei
plus: z qdā eoz ledit ptisana ipa: z quosdā eoz nō ledit
aliq; eaz. vñuq; q̄ inuēim? medicos festinare in affir
mationē iudicii sup oēs patietes egritudines acutas: pter
q; expiant illud in oib; eis. Et ego qdā sum vñscēns in
ter eis istos infirmos: qui eoz iuuat cū ptisana hordei:
z qui eoz iuuat aqua eius tñ: z qui eoz nō indiget ali
quo hoz duoz. Dico q̄ qui indiget ipa ptisana hordei: qui
hñt egritudinē acutā: ex eis q̄ nō indiget medicatōe alia
neq; vñt ptisana: sicut pblebotomia: z solutōe vētris:
z alie eis vñtibus: neq; bñt actio ei quo timeat sup eū p
tio: aut ledat ipm. Et aqua iūta ptisane hordei nō necē ē vt
eū qui bñt aliq; istos: ex quo timeat sup eū. z q̄i ois nēcio
vt pblebotomia ei: aut ipm soluat: aut sedes volozē ab
eo q̄ bñt: tūc non ois vt des ei aliq; ex ptisana hordei:
neq; aqua ei? donec facias cū eo illud. Hoc enim est q̄
oportuit hippo. pñs scribere: deinde incipe a reb; pñculari
rib; in vñquoq;: z loq; in eis: si fuisset ei? intēcio: exponē
sermonē suū: z q̄i nō fecit illū occultat fmo ei? nēcio:
pptea q; pñs ex eo ordo s; quē oportuit vt ordinaret.
verūti nobis sūciens est postq; sedm vestigia sermo
nū eius: vt addam? vñuq; hoz ad pncipia z radices:
quoz pñsim? remōiationē: z intrēdam? in pñis ad ex
ponēdū hūc fmonē quē pñsim? z ois qdā vt audias ser
monē meū in illo: fm q; ego interpo: fmonē ei? z dico
ipm sua dictioē postq; addidero in eo quādā additionē
vt verificez z certificez. Dico q̄ q; sūciēt oīs infirmo qui
vñt ptisana hordei in istis egritudinib;? Et ego qdā dicā
post paululū: qui infirmo indiget ptisana hordei vt vt nō
vñat vñuerfali euacuationē venaz: nisi idiguerit illo pp
potū medicīne: aut vñm clysteris: tūc enim seq̄tur vñm
ei? Isti enim q̄uis des eis ex ptisana hordei bis q̄i indi
ges illo: tñ tu recte intēdis in opatōe tua q; ois vt fit quā
ritas quā vas eis ex eis fm q̄ritatē corpis. Ego qdā nar
rabo accitā: in q̄bus q̄i cōsideraueris: vñtis in eis solu
tōe vētris: aut minuitōe: aut vaporatōe: aut emplastro.
Si q̄ in b; fmo pñsisset hippo. z dixisset illud: deinde re
dixisset post illud ad vñuq; ostēdēdū ei? z expōsuerit
eis per ordinē: qui nēcius erat nō ēēt fmo ei? occultus.
Tūc aut q̄i ipē nō intēdat nū narrare q̄ accidit sp̄i vñ
nec remanet sermo eius per bāc cām spacio lōgo similis
fmo claufo: tūc nēcio occultat fmo ei? Et tu scies certi
tudine fmo mei q̄i intēdis fmos ei? pñclares expō
sitos: z inuenies sermōe eius sumā inordinatā occultaz
ppter illam causam. 20

Sergo eger bis i die sumere cibū
pñciunt: bis z ptisanā dabis filr.

q; si semel: z semel pma die. postmodū
si poteris bis assine: si illuz repleti ui
deris necesse habere.

Qui autēz pñsuctus est in die bis co
medere: ois vt des ei ptisanāz hoz
dei bis. z si pñsuerit comedere semel: ois
vt des semel ei in die prima: z gradare
ipm si est possibile: ita ut recipiat ex ipa
bis: q̄i uides qā indiget additōe.

Dicit q; ois vt cibent bis: q̄i pñsucto in regimie
eoz cucurrit cū illo. z q̄i indiget sumē illd bis:
tūc ois vt des ei cū illud bis. q̄i pñsucto cucur
rit vt comedat semel: tūc scipe eis dare seml: deinde pñu
tare ab illo paulatiz vsquequo cibet ois bis. nam sermo
eius: Et gradare eum: nō significat nisi hoc: z illd est fm
hūc modū: z est vt des ei in pma vice totū quo indiget in
illa vice. quq; in secūda fuerit vice: va ei ex eo q̄ritatem
paratā valde: deinde adde in illo post paulatiz vsquequo
equet cib? in q̄ritate. Vñ? fmo certitudo nōdū ondi
tur ei q̄ legit hūc libat: q̄i hippo. nōdū significat qui
egri iuuat p vsz ptisane hordei. verūti pptea q; pñs: z
dixi q; hippo. nō voluit p b; nisi regimē ei? cui? egritudo
est egritudo trāquila q̄ta. onidaz eiz paz post q; hippo.
etiā voluit p illd b;. Dec ē q̄ intēcio fmois quē pñsim?
vt exponerem? ipm. Nos vñ boies multos inuēim? sc̄ip
sisse cū fm hūc modū: sit q; pñs? est comedere in die se
mel: ois vt des ei illd in die pmo semel cū gradatiōe. q̄
si possibile est in istis etiā vt des eis illd bis: tūc eis il
lud bis vñs vides q; indiget additōe. verūti non intelligit
q; fmo aliq; qd est q; fmo ei? in die pmo cū gradati
ōe non est possibile vt fit: q̄i de aptitudine gradatiōis
nō est: nisi vt fit in eo qd sumitur multoties: nō in eo de
quo sumit sēl: neq; in pncipio rei ēt ab ipō die pmo. 21

Itaq; pmo hoc mō illd bur? quātū
tatis dandū ē: qd nec multuz: nec
paz fuerit: neq; grossuz: vel nimis sub
tile fuerit: vt uidelicet corpori ea q̄ non
fuerint necessaria z pñcta introducun
tur: nec uenie nimis exinaniātur.

Et oportet ut detur infirmo in pñ
cipio quātitas nō mltā neq; gros
sa: sed ut euēiat composi aliq; ppt pñue
tudinez: neq; supfluat in eo euacuatione
uenarum.

Consideraz qd dixit hippo. in b; fmo ille qd est
mabat: q; iplebat infirmos: q̄i ipē in oñi die ei
babat infirmos ptisana hordei: qd nō sit fm aliq; alid
errore nō igras sc̄ipm. qd ē q; ipē nō pcepit vt in potu
des infirmo de aqua ptisane hordei: nisi q̄ritas q; vñat
copialiq; pp pñsuctudinē: z nō supfluat in vacuitate ve
nar: Si aut intererit q; q̄ritatē qd est eis in potu d aqua
hordei in oñi die bis vsq; ad vñt semitū: z ē pā? deēz
z octo aureoz: in oñ vice vt? est mō mltū qd cib? quo ipi
cibāt infirmos in vice vñta: tūc mibi videt q; ipi abstinerēt
ab alienatiōe. Iuuat repbēdē cōtra pñmō. verūti ego
onidā b; post paululū. Tūc at ego exponā fmois hippo.

in principio rei. qd est: qz ipse nō vult per sermonē suū: in principio rei: in principio egritudinis: imo dicit tibi vt intel ligas ab eo ex sermōe suo: in principio rei: inter dōz aliā cō muniōz hac inter dōz. qd est: qz tibi qñ vides in p̄mis qñ infirm? idigit p̄fana hordei vt des ei ex ip̄a qñtates nō multas: neqz grossas. Hippo. eiz facit cauere sp̄es h vt impleat corpus: aut euacuet multū subito. 22

¶ Secundo uero si eger scior sit qz opozteat: nō multū iuris vādum est: s3 ante illud aquā mellitā p̄pinādū siue uinū: utruz uidelicet qz iuuatiū uideris esse. utrū aut iuuatiū sit in sequētibz explanabimur.

¶ Tātitas autē que datur infirmo de sorbitiōe in uice secūda: si egritudo fuerit scior qz opozt: non opozter ut sit multa: s3 est necesse ut p̄cedat et bibat ante qz sumat sorbitōz: aut hy dromel: aut uinū quodecūqz amboz uideris magis iuuatiū. Et ego qdē enūciabo magis iuuatiū in unaquaqz dis postionū in sequentibus.

¶ Per egritudinē sciorē mltis significat mōis: qñ res cōis vltis in ea sit vna. In p̄plemonia quidē et p̄fēt: qñ nō expuit infirm? ex mēbris in firmis aliqd. In infirmitate aut epad: et partū stomachi et intestinoz: et splenis: qñ retinet natura: ita qz non p̄cedit ex ea aliqd: aut illud qd p̄cedit ex ea fit cūz difficultate: sit feces qd egreduntur sicce dure squibalee. Sup egritudines aut scias que sūt in uenis pulsantibz: et nō pulsantibz: significat per siccitatē lingue et tenebrositatē et ariditatē totius cutis. et similit̄ res in vlcēbz: etiā que sunt dōfōis ostēdit ostēdit m̄festa. Ap̄ostemata etiā que sūt in eis sunt sicca qñ ex eis nō currit aliquid virtus. et si militer ap̄ostemata oculi mltoties sūt sicca qñ nō currit ex eis aliqd. Et egritudines cerebri etiā qñ non m̄dificatur: vel currit ex eo aliqd per nares aut palatum: dicit in eis necio qd sūt sicce. Et opozt quidē vt scias vniuersalr qz significatio sup oēs egritudines scias est retētiō sup fluitati in eis: et p̄hibitiō earz ab exitu. Necio igit p̄cepit hippo. in istis egritudinibz vt sumat infirmus ante succēptionē sorbitōis aliqz res humectatē: sicut hy dromel et vinum. Innuat qz vlti duo sunt pluris humectatōis qz aqua. et quoniā facit fidē facere s̄monē in v̄tute v̄troz: v̄sum est mibi vt postponā dicit cōparatōz inter v̄traz et aquā vsquequo p̄ueniā ad illā partē hui? libz: in qua narrat hippo. virtutē v̄troz. 23

¶ Quid si tunc demū os humidū factus fuerit: de pulmōe opoztū ne expuerit: eis iuris tunc secūda repleto denegāda nō est ex toto. Qui eiz citiore mltaqz būditate abūdat: eius citior est terminus. Qui eiz tarda et parua

¶ terminus tardior expectat.

¶ J humectet os: et fuerit qd expui

tur ex pulmone scdm q opoztet: tunc opoztet ut des eis onio sorbitōz uice secūda. qd est: qz sup quē supfluit humi ditas uelocius et plus: significat illud uelocitatē cris ei? et sup quē supfluitas humiditatis est tardior et minor: signifi cat illud tardiatem crisis eius.

¶ Quoniam aut p̄mutat de genere egritudinū siccat ad cōrarias earz: et dicit vna earz p̄ter qz addi derit ad s̄monē suū: qz p̄t esse vt sit fimo illius in illa egritudine s̄m semitā exēplificatiōis per cōpara tiōnē eius sup reliquas egritudines homēnas ei necio occultat sermo eius. qd est: qz sermo eius qz si humectat os: et fuerit qz expuit ex pulmone s̄m qz opoztet est signifi catiō sup aliqz egritudinū: nō oīs mēbz absolute: sed qz ex eis est cūz infirmitate quodā infirmitatē anhelit. et p̄ hoc sicut dicit occultat sermo eius. verūm est fimo sanius verax. et est qz qui euadit ex infirmitate: et sp̄tus eius qd expuit est s̄m qz opozt: s̄t cris ei? uelocior: et eius dispo sitio huic dispoitiōi cōraria. Accidit ei vna vnaqz res: aut vt pereat: aut vt plōget sp̄ctus egritudinis eius. Opoz t ergo vt cetur p̄fana hordei ei cui? euasio ab egritudine est euasio bona: vt addat in v̄tute eius: et adiuuet ip̄m illud ad sp̄uendū illud qd expuit ex būditate cū t̄fisi. naz per sermonē suū s̄m qz opoztet: nō vult nisi illud cū quo sunt significatōes digestiōis. Et ego quidē iam narraui istas significatōes in libro meo de crisi: et in tractatu quē cōposui de rēpozibz egritudinis: et narraui in de rem mo dicā in expositiōe mea: quā expōsit libz ap̄ozinoz in loco in quo docuit hippo. qñter opoztet vt sit p̄noscitatio ex significatōibz que apparēt in sequētibz: et posuit exē plū in sermōe suo p̄fessm: et scripsit hūc sermonē. Exēplū illius est in p̄uenticiis: qz si apparet sp̄tum p̄nuit ab ip̄o principio rei: erit egritudo breuis. et si tardat apparitō eius: erit egritudo longa. 24

¶ His autē que p̄misim? qñter qui idem dictū est maxie cōtingit. At uero quedā p̄tēmisim? que elegātiora magis et necessaria: nec ignorāda post modum exequemur.

¶ Tunc qdem res in seipsis sūt s̄m plimū quēadmodūz narraui. Et ego qdēz p̄termisi dicere res alias multas elegātias qñtatis: de quibz opozt ut scias qz ego narrauo eas in sequētibz.

¶ Alim vici ego itez qz in sermōe eius minuit ex re bus qbus sit iuuamētū in discretōe eius: quo in digest qñtatis nō parua. Et hippo. qdēz etiā facit fidē sermōi ei? in istis rebz. In hac aut hora p̄cipit vt au diaz illud qd dicit nū. qd est: qz res que euacuant in se ipsis sunt crisi res quas narraui. 25

¶ Sed qñ sp̄tu plus est s̄m qñtate d̄fectiōis quoqz plus aliqd dan duz est bis. hoc aut ita usqz ad terminū suū tēpus: et postea duobz diebz exequē duz est: deinde uero cū? f̄minuz uidelhis

anta uel septima die uel uidecima: et ut
etiā parē et imparē numez pſideratio
tua amplectat: eis ius ad pſadiū da: et
ad cenā illuz in cibū groſſiore muta.

Ec quāto fuerit mūdificatio pluſ
oportz ut ſit mltitudo eſ qđ ſuſ
pit inſirm⁹ fm illud uſqz ad horā criſis
Et plurimū eſ uſqz ad duos dies poſt
criſiz. In eo cuius criſim uides fieri in
die gnta: aut ſeptia: aut nona: ut ſit ſo
licitudo tua etiā cōplectēs parē et impa
rez numez. **U**n ergo fuerit poſt illud:
oportet ut utaris ſorbitiōe in mane. et
qđ fuerit in uſcpe: pmutare ad cibos.

Significauit per ſermonē ſuuz in hoc loco: criſis:
aut ſolutionē egritudinis completā: aut pmuta
tionem inſirmi: ab illa diſpoſitiōe fm quam eſt:
ad diſpoſitiōē in qua ſit ſecuritas ſuper ipſm de timore.
Dippo. quidem pcepit vt perſeueret in illo duob⁹ die⁹
bus poſt criſim vt perſeueret perorſinus: qui ſit in die⁹
bus paribus: et ille qui ſit in imparib⁹. quod eſt: quia ac
cidit multotiens vt ſit fiducia ſuper hoc qđ egritudo ſit ſo
luta ſolutionē bona certa: et regat inſirmus ſolitudine
minor. quare ſit illud cauſa vt eueniat aliquis ex paroz
ſiſmis febrib⁹. cōſidētus ergo illo eſt: qđ uis uideat criſim
iam eueniſſe: vt ſerues ſanitatē regimini: quo uſus eſt in
firmus: et inuatus ſiquequo tranſeant duo dies poſt cri
ſim. Cum ergo tranſuerint duo dies poſt criſim: tunc cō
fide et rege inſirmū regimine groſſiore: pter qđ pmutet
eum ad aliud regimē ſubito: ſed utere ſorbitiōe in mane.
et qđ fuerit poſt illud et receſſerit dies: utere cibis. Dani
feſtum eſt igitur qđ bippo. non dat inſirmo ante horā de
terminatā quam ante diximus: neqz panem: neqz aliud
ex reliquijs cibis: ſed cōtētus eſt ſemp vſu pſane hordei.
Dec aut operatio non eſt eius qui implet inſirmos et ſa
tiat eos: ſed pprie eius qui uult vitupare bippo. ē opatio
eius qui ſubſiliat regimē inſirmozum pluſ qđ oportet.
non eſt aut opatio eius qui uult ſubſiliare regimē inſir
moz: pluſ qđ oportet: neqz operatio eius qui ingroſſat re
gimē eoz: ſed eſt ex operatiōe eius qui regit inſirmos: re
gimine uere medio inter oēm ſupfluitatē: et eſt melius re
gimē. et demōſtratio ſuper hoc qđ ipſm eſt regimē medius
eſt reſiſtētia eoz qui vitupant bippo. et amor ad inimicem
eoz ad uincēdum. Et iſte eſt eſt qui redarguit eum per
hoc qđ implet inſirmos: et ſariat eos ſicut ſecta teſili. Et ex
eis qui vitupant eum: per hoc qđ ipſe pſocat inſirmos ſa
me ſicut Eraſtates. qđ eſt: quia qđ dixit Eraſtates:
reſiſtit eum eo Apoloni⁹ Zineta garo diſcipulis bippo.
in tractatu pmo ſui libri de febrib⁹. Et vitupatio vtrozū
qđ de hoc qđ ipſi interſecbāt inſirmos fame: non tranſit
ſuper bippo. magiſtri eoz. ueritū oportet vt cōſentiam⁹
iſtis ſermonē eoz: qđ ſit magis licit⁹ et ſimilis ſermoni
bippo. Cui aut uict⁹ qđ implebat inſirmos per ſatiatēz
ciboz: oportet vt putemus de eis: quia ſunt ſimiles The
ſilo magiſtro ipoz. nam tu iuuenis hūc vix ignia: cui non
eſt intellect⁹ in aliquo ex eis que dixit bippo. neqz in re
gimine: neqz in alijs.

Ed hoc eis maxime qui pſanaaz

ab initio in tpe toto exercuerint morbi
Et iuuant p iſtas res fm plurimū
q utiſ pſana hordei cū totalita
te ſua ab ipſo pncipio egritudis.

Illud qđ intelligit ex ſmē ſuo: pſana hordei
cum totalitate ſua: pſana hordei cū ſeſe ſua: et pſana
hordei absolute et res ſua eadē: et pſana hordei ſi cola
ta. qđ ē: qđ qñ tu colas eā poſtq̄ decoquitur: et remoues
aqua per ſe: deinde das inſirmo aquā illam tñtū dicit
tunc vt variis pſana hordei cum totalitate ſua: neqz cū
ſeſe ſua: ſed aqua eius tñtū. Et ego quidē ſum dicēs nunc
etiā illuz qui indiget pſana hordei cū totalitate ſua ab
ipſa inceptiōe ſue egritudinis. et dictio mea de illo erit cū
abbreviatōe et breuitate: ſi non fueris tardus neqz piger
ab auditu eius qđ pcedit ex ſermonē ſuo. Dico ergo qđ qñ
illud qđ expui cum ſpito eſt fm qđ oportet: et nō eſt in
firmo neceſſitas ſumēdi medicina: aut vt clyſter: tunc
bippo. pſcit cibari ipſm pſana hordei. Et iam enūciatū
etiā ſciam ſuā in hac amonitiōe et dixit.

Ileueticis ſi a pncipio aſſit fa
cilis ſputi pſiectio: et cñm dolor
moz ut pus expuere cepit: ultro geſcē
do meliorat. purgatio uero ad pſectio
nem curōnis uenturā pducit: uirius ue
ro min⁹ coadunat: qđ ſi ab hac diuerſa
dieta tardet. **N**ecnō etiā termin⁹ leui
oz: atqz purgatiōis efficacior: minusqz
recidius uenturū eſt.

Quod eſt: ga dolores in eis qui ha
bēt pleureſim geſcāt ſtatim ex ſe
ipſis: qđ icpiūt ſpuere aliqd cui ſit qđ ti
tas et bōſicat eoz mūdificatio. qđ eſt:
quia mūdificatio eoz tūc eſt magis cō
pleta: et aggregatio puri in eis eſt mior
qđ ſi regerent ecōtrario hui⁹ regiminis
et criſis eſt facilior: et melior euacuatio:
et mior reditio.

Onia aut inuamēta hec ſunt a pſana hordei:
qm humiditas qđ expuere ē neceſſe humectat:
et incidit inſiōe equali: qñ uir⁹ eſt fortis: et mū
dificat inſtrumēt⁹z anbelit⁹ ab humozib⁹ malis ſit bis
duab⁹ actiōib⁹. ſubſectatōe: et inſiōe uelocia. Et nos i
uuenim⁹ hos būozes hy dromel humectare: et ſati eos in
cidē. Uebemētia autē uirtutis et fortitudo ei⁹ nō inueni
t in hy dromelle: ſicut inuenim⁹ eadē in pſana hordei. In
pane aut et tritico: qđ nō ſit eadē ſi inuenim⁹ ouerhōe il
lius. Qđ eſt: qđ uehemētia uirtutis: et fortitudo eius inueniū
t vtrūqz: būectat aut et iſcio nō inueniū t eis: neqz alijs ex
ſiōe cibis: quos de pſtitudine medic⁹ et dāt inſirmis:
ſicut oua: reſiliū gall⁹: et pſices petroſi: et pulli colubis
niz: qđ ſit ill⁹ ſiſta: et medic⁹ etiā qđ dat inſirmo qđ b⁹ pleu
reſim p qđ declinat ei⁹ egritudo declinatōe cōpleta: ita
et ſi lideat aliq⁹ rex excepto ſpito illoz būoz qđ digeſti
ſit cū ſpito: lentes frigidas factas cum aceto neceſſario
putat⁹ et eo: ipſe ē cā morſei ppetra qđ ſuffocat in nocte

secūda. verūti nō inuēis aliqū ex eis qbus est ratio
qui lentibus cibet infirmos. qūqz infirmus hydromel
et hordei pīfana abbozet et nō bibit ea: tūc magis cōueni
tes cibi ei sūt pisces petrosi pparati cum aqua: et porio: et
aneto: et sale: et qūitate olei repāra. Et reliqz ad pīfūi spe
cieb⁹ quoz passus nō est in pectre: piscis qui nemias au
liscū. Et opozet qdēz vt pcedas et des ei ante illud aliqd
de fecaniabū. qd est: q fecaniabū nō nocet stomacho:
nisi fuerint nerui illi egrī infirmi: et matris mulieris. sū
māt ergo loco illi⁹ quasdā medicinas reliqz: sicut medi
cinā factā cū passio: et radice liqricie: vel lilii. hec medicī
na sola qū bibis cū hydromelle maturat supstituitates q
sunt in pectore: et pulmone maturatōe bona: et fit facile
spūere eas cum spūto. 28

Pīfana uero ex optimo hordeo
facta bene ad pfectionez excocta
esse debet: pcepitque autem si nō colatā
dare uolueris: sicut autē et si colatā.

Et opozet ut pīfana hordei sit fa
cta ex meliori hordeo: et bonificet
eius decoctio ultima bonitate et pcepit
si nō est uoluntas nisi ut administraretur
aqua eius trī.

Et opozet vt cognoscas meli⁹ hordeū ante expi
entia eius per impletōez et ipsius spissitudinē
m. In expientia uo eius per decoctionē meli⁹ est
qd inflat in decoctōe sua vltima inflandē: et est sobritio
que fit ex eo multa valde. Hec enī significatio etiā est si
gnificatio vera q cōfīdī in bōitate hordei. qd est: q pī
tudo nō est cū significatiōe vera sup bōitate ei⁹: neqz pī
maturitatē vel digestiōē in bōia cōfīdē vītas ei⁹ est pī
plurimuz. Hippo. ergo pcepit vt pīfana hordei in oibus
boris sit in vltima bōitate: et pcepit qū nō est volūtas vt
aqua trī: sed spissitudine eius etiā. et hippo. iam ostēdit
causam in illo. 29

Am enim omnes alias habet bo
nitates: lubrica etiā est. unde et
nocuiū hordeum si quis transglutierit
et illud secum illabendo subducit: neqz
enim inherens trāfīneādō usqz locoꝝ
erecti pectoris remāet uel iūscat.

Quod est: quia pīfana hordei cūz
reliquis qui in ipsa sunt de bōita
tibus expellit per lubricitatem q in ipsa
est nocumentum hordei qū deglutitur
qd etiā est quia nō morat: neqz ad
heret in transitu suo in aliquo locoꝝ in
rectitudine pectoris.

Et cūz q hippo. intēdit per fmonē suū: rectitu
do: fm plurimū rectitudinē vie per quā fit incēdē
sus. et qūqz significat per ipm rectitudinē incēdē
tis in trāitu suo. Et manifestū quidē bene est: q rectitudo
vie in pectore: et rectitudo aduentus pīfane hordei qū de
glutit et vīat ad stomachū est per meri. Vult ergo p f
monē suū quia nō adheret aliqd de pīfana hordei in hac
via. qd est: quia caliditas qū est in egritudinib⁹ pectoris

et pulmōis vehemēs multa: ita qz efficitur rem que adhe
ret meri: efficitatōe cui⁹ remotio fit difficil: facit illa res
que adheret accidere angustia et fitim. 30

Quippe enīz quia lubricissima etiā
est fitim amputat: facile digerit
nalde enīz lenis est si perfectā habuerit
coctionem: quibus uidelicet omnibus
necesse habet eger.

Pīfana quidēz hordei est lubrica
et tūa nalde incidens fitim uelocius
digōnis: uehementis debilitatis quan
do eius decoctio multū fit bona: et om
nibus his rebus indiget.

Non dicitur hippo. in eo cū⁹ bōificat coctio ex pī
fana hordei: qd est lubrica valde trī incidēs fitim
uelocius digestiōis: sed addidit ad illū fmonē suū
vehemētis debilitaria. Sermōne autē ei⁹ in eo cū⁹ bonifi
cat decoctio ex pīfana qd est lubricū valde: iam dixi in
eis que pmissa sunt. Sermōne uo suū qd est incidēs fitim
addidit in sermōe suo. ppē naturā hordei. Et ego quidē
tam dixi qūter opozet vt iudices de substantia calidi et frī
gidi in corpibus animalū in libro meo de cōplexiōibus
In corpibus autē nō spirātib⁹ in libro meo de vīribus
medicinarū simplicū. verūti hippo. dixit in eo cū⁹ coctio
bona sit ex pīfana hordei: qd est uelocius digestiōis etiā:
et nō fit taliter nisi qd est dissolutiū: nec est in eo vītas
es: neqz difficil mollitōis: neqz inflatiū. ppē lōgitudinē
spaci coctiōis eius. In eo autē q dixit in fine fmonis suū: et
est fmo eius q illud qd decoquit de pīfana hordei hac
decoctioe est vehemētis debilitaris: si non dixisset: qū
uelocius digestiōis: esset nobis facile vt dicerem⁹: qū
ficauit per fmonē suū vehemētis debilitatis: sicut si dice
ret: conuertit uelociter: et digerit in stomacho et alterat.
Opozet ergo qū pcessit et dixit hūc fmonē vt intelligat
ex debilitate eius: aut ppē paucitatē ei⁹ qd aduēt corpi
ex nutrimento ei⁹: aut qū tu nō iūcis i eo qūitate fontē ita
vt pcutiat neruos: aut mentē: sicut acetū et vinū. 31

Si ergo medicus in omniū⁹ bis
quecunqz in accipiēda pīfana ne
cessaria sunt egro curam adhibeat: ubi
uidelicet in illis q sibi ad ea opus sunt
fit perfecta: fit pculdubio multis mo
dis nociua.

Quam ergo nō curat medicus de
infirmo cum toto quo indiget in
eo cuius dispō est de acceptiōe pīfane
hordei hec dispō ut fit ultima i eo quo
indiget: aduenit ei ex ea nocumentū in
rebus multis.

Incipit hippo. narrare illud in quo fideret fecit
sermōne paulo ante vbi dixit: Et permistit dicē
res alias mītas nobilis qūitates: qd te etiā scire
opozet. Et ego qdēz narabo eas in eis q sunt post. 32

Quibus enim ciboz reliquis in
uentre habentibus ea anteqz pur

gentur: porrigitur eis: si dolores habu-
erint: augmentatur. si autem non efficitur:
nec non status crebrius ducitur: et quod
malum est excipitur: pulmo namque desicca-
tur sub hypocondriis: et diaphragma
te laboratur.

In Am in cuius uentre supfluitas cibi
est retenta: et dat ei aliquis hanc sobri-
tione: propter quod pus euacuet illam supfluita-
tem. tunc si huiusmodi dolores addit in eo. et si non
habet dolores: accidit ei dolor: et fit anbeli-
tus tunc magis addit frequentie. et iste
quidem anbelitus est malus. quod est: quia exci-
cat pulmones: et facit laborare eam quod sunt
sub hypocondriis: et mirach uentris: et
diaphragmate.

Significat per fmozes suam supfluitas cibi fecit cibum
retentum in intestinis: quod uocat stercus et merda. Cum
ergo dat aliquis pituitam hordei: et in uentre retinet
aliquid fecis: cum moria plaga illi: propter quod euacuet: oportet
necio ut euacuet latrini nocumetum pro operatorem accide-
tes in intestinis ex stercore retento in eis: qui uentositas non
transit ad stercorea ut egrediat post acceptioem pituitam hor-
dei: sed uideat loci infirmum aduentu malo. Propter ergo
ex illo necio ut si dolor iaz sequitur paululum redeat: er-
go infirmus quisque oia iam querit: nisi accidit ei dolor. quod est:
quia vaporis et venti inflatione: et fumus quod eleuat ex stercore
qui puenit ad latrini facit in ipso dolore: et addit in
dolore ei. et cum hoc etiam anbelitus fit tunc uehemens frequen-
tie. Cum ergo frequens sit anbelitus fit in instrumentis anbeli-
tus caliditas magis addita pro frequentia eorum moris: ergo ex
siccat pulmo et diaphragma pro hac caliditate: et exci-
cat etiam cum hoc: et calefit membra corporis animalis que sunt
sub hypocondriis et mirach uentris. quod est: quia oia ista membra
motu pectoris mouentur in anbelitu. In eo autem quod dixit in
inceptioe huiusmodi: est fmo ei: nam in cuius uentre est
supfluitas cibi retenta: est quiddam occaltiois. Cum ergo dicitur
sermo eius sanus est fmo huiusmodi. et qui non est medicus so-
licitus de infirmo: in eo cum uispositio de acceptioe pituita-
ne est dispositio: cuius remeiorationis pmissum: accidit inde
nocumetum in locis multis. Unde est quod in cuius uentre est sup-
fluitas cibi retenta: et dat ei aliquis hanc sobritudinem: antequam pce-
dat et euacuet illam supfluitatem accidit ei dolor magnus
ualde.

Habuc nero quod latrini uolentibus cale-
factoriis addibitur dolorum non alle-
uiatur: nec exit sputum bonum sed potius uisco-
sius et indigestibilis efficitur. Rursus uero
nisi catartico aut phlebotomia: utrumque sci-
licet magis necessarium uideris: dolor dis-
soluatur in huiusmodi egritudinis statu posi-
tis. si pituita detur: in beneuolentis moris im-
perio subugantur.

Et cum hoc etiam si fuerit dolor late-

ris assiduus qui non alleviatur per eua-
porationem: et sputum non egreditur: sed addit
uiscositas eius absque maturatone: tunc si
non resoluitur dolor: aut lenificatio natu-
re: aut phlebotomia: fmo illud de quo si-
gnificat quod necessarium est: et dat huiusmodi
hanc egritudinem pituita illis huiusmodi illaz
dispositionem: aduenit sup eos moris uelociter.

Oportet ut idem quod uicam quod iste fmo bippo. in
pleuresi est fmo uia exple. Et ego quidem iam ostendi quod
ei euacuet est ab apate quod fit in panico tegere co-
stas. Cum ergo illud apate in fmo sui stat: et dat aliquis illi fmo
mo pituitam hordei: nocet ei nocumetum magno: et significa-
tiones quod significat statum egritudinis pleuris sunt assiduus dolo-
ris: et ut non allevietur ex eo aliquid vaporatorem. Et bippo.
quidem addidit in fmo suo significatorem pleuris maligne ma-
gne: et sunt additio uiscositatis sputi: et phibitio ei. ab exitu
et adherentia ei in membris infirmis: et trinitate ei. quod est: quia
fmo ei addit uiscositas ei: significat uehementiam uiscositatis
illi: quia dictio ipsa significat sed uehementiam uiscosi-
tatis. Sufficit ergo per hanc additorem in significatorem differetie
in illud cuius uiscositas addit fmo huiusmodi: et in illud quod
recepit maturatorem. quod est: quia illud quod recipit maturatorem
est uiscosus uiscositate tepata. uerum illa uiscositas non ad-
dit. illud non accidit ei in fine uentris: ne preter illud sup
le croze sui libet non fuit piger addere in fmo suo absque ma-
turatorem. quod est: quod non maturat: et addit ei uiscositas: et est
malum. Cum ergo dispositio infirmi est hoc dispositio: et dat ei aliquis pitui-
ta hordei antequam resoluatur ab eo dolor: aut per mutationem:
aut per lenificationem nature: nocet ei et inuenit ipsi. quod est: quia
bippo. dicit: In pleuri cum dispositio est hoc dispositio quas dicit: quod
non alleviat per euaporatorem: tunc remanet sup eas alie due
medicationes soluentes dolorem: et sunt phlebotomia: et solu-
tio siue lenificatio nature. quod est: quod uisus medicinarum que
fuit ex opio et iulquiamo et madragora non resoluit dolo-
rem pleuris. uerum ipse non facit aliud nisi quod stupefacit sensus.
et dixit bippo. in hoc loco phlebotomia et lenificatio: na-
ture remeioratione absoluta. in eo autem quod est post: ipse ostendit
uisum cuiusque eorum.

Et quod nimis oib: et his filiis causis
pertingit eos quod pituitam cum toto reci-
piunt: in septimo die aut ante necessario
interire. quorum quidam utique mente patiuntur
alij uero orthomiam: uel stertendo sus-
focantur.

Propter has ergo causas et alias copiam
res eis: sunt quatuor pituita hor-
dei cum totalitate sua digniores aut mori
ant in die septima aut ante ipsam: et qui
dam eorum moris possunt egrediri sup ipsos
nocumetum in mente sua: et quidam eorum pro-
focantur ex anbelitu preparationis.

Oportet ut ostendamus causas alias quas dixit bippo esse
copares istis causis: et quia ipse etiam trahit moriem
subita. quod est: quia ipse dixit in hac dora: quod cum in illo
est uisus pituita hordei: antequam resoluatur uiscositas sputi

accidit pp frequentia anbelit? cui? cā pfoat. Et possibile quide est vt eueniat eis nocumētū qñ bibūt vinū anteq̃ euacuent: sic dicit hippo. aut bydromel: aut fecaniabin. qđ est: q̃ reliq̃ res nō occultat: vulgus nēdū aliis. Necio igit̃ dicit: q̃ necio qđd eor̃ moriunt: postq̃ ingredit̃ sup̃ eos nocumētū in mēte sua. De eluctetia eij̃ hōz accidit̃ tū est vt sequant̃ potū vini: et potus vinosus: qñ fuerit illud in noui sua hora.

Quos gdes utiq̃ oēs celit? eē pcul
 Quos antiq̃ arbitrati sūt: quia in eis qñ mortui fuerūt: lat? uirefcere aut nī grefcere sicut in pcussis solet fieri locis reperiēbant.

Antiq̃ autē estuabāt sup̃ istos ppe
 q̃ ipos pcussit pcussio de celo: qñ ipi qñ moriunt̃ inuēit̃ lat? eor̃ uiride eē sicut uiridis fit locus pcussionis.

Hinc existimātes estuauerūt antiq̃ ppter velo
 citates mortis eor̃: viridis fit locus in quo est egritudo lateris. Et manifestū quidem est q̃ ille locus est locus in quo est radix apostematis. qđ est: da ex sanguine q̃ effundit̃ ad illū locū ppter dolore: totū qđ diuidit̃ in cute fit viride: et addit in hora mortis nigredinē. asilaf ergo loc? illi q̃ fit ppter pcussioē taliter.

Quod qđ eo ptingebat: q̃ anteq̃
 dolor dissoluere morte pūcti fuerūt: ppea q̃ pūno desiderii magnū anbelitus incurrerūt.

Et cā in illo ē: qñ moriunt̃ anteq̃
 dissoluat̃ ab eis dolor: et p̃ illud cadunt in sabuc uelociter.

Ult per sabuc anbeliū magnū frequē: et signifi
 cat q̃ anbelit? eor̃ erūt cū hac dispositiōe in eis que sunt post. Dicit q̃ hippo. Et pp anbelitū frequētes mlti: sic dixi etiā fit spū uiscosus nō matur: q̃re p̃hibet ipm uiscositas eē eleuari ita vt exspuat̃.

Putū gpe qđ nō excreat̃ aerē in
 troductū p̃trabit et uelocius exire cogit.

Quod est: q̃ res que expuit̃ qñ re
 tineat̃ p̃hibet aerē ingredi: et cogit eum exire uelociter.

In ois aer p̃hibet ingredi interi? in huiusmodi
 egritudib? qñ qñ accidit illud opoz̃ necio vt moriat̃ hō statim: sicut ille qui pfoat. rez maise sū est q̃ nō p̃hibet de eo ingredi nisi q̃ntitas sufficiēs in unamēto anbelitus: et ppter illud uiuit spacio rēpois. Qui q̃ addit̃ uia diminutō s̃z lōgitudine ipis moriunt̃.

Quoz utruq̃ aliez alteri ad picu
 lūz suggerit̃ cōplemētū. spūtū nā q̃z uiscosus statū inspissat̃. stat? aut sp̃f sus spūti uiscositatē augmētat: uiscositas uero clabi uetat et erūpi.

Est ergo q̃ unaquaq̃ hāz duaz
 ēaz adiuuat alterā sup̃ piculum. qđ est: q̃ spūtū qñ retineat̃ facit anbelitū frequēte. et anbelit? etiā qñ fit frequēs addit in uiscositatē spūti: et p̃hibz ipūz spūtū exspui: lubricari: et separari: ul̃ sp̃gi

Significauit hippo. significatiōe manifesta inter
 tōes fermōis sū. Sic ergo q̃ unaquaq̃ hāz duaz causaz simul adiuuat alterā. Et ego quidez narro illud etiā. Dico ergo q̃ spūtū quādo adheret cauī ne pulmonis cōstringit̃ meatū aeris in ea et coartat euz: fit ergo q̃ attrahit̃ infirmū de aere. ppter illā cōstringitōē et coartatiōē minus. et ppter q̃ntitaz paucitatis eē qđ attrahit̃ infirmū de aere est diminutio eius quo indiget in unamēto anbelitus: et ppter hoc fit pperatio eor̃ in vice secūda ad attrahēdū uelocior: q̃ ipsa fuit in vice prima. Et notat̃ iste modus anbelit? anbelit? frequēs.

Quod nō tñ cū p̃tisana nō sūo te
 more detur ptingit: uerūtū et mul tomagis qñ et aliū cibū potū nēm? ea aptum sumere permittit̃.

Et nō accidit̃ iste res apud usum
 p̃tisane hordei in nō sua hora tñ: sed ipē accidit̃ etiā plus illo mltitōies: qñ comedūt: aut bibūt res alias min? pueniētes q̃z fit p̃tisana hordei.

Iam ante locutū sūi in intētiōe huius fermōis
 apud fermōis hippo. ppter has causas: et causas alias cōpares eis. ueritatē ego non dixi illic nī si uinum et bydromel et fecaniabin. Nunc aut opozet vt narrem etiā reliquas res remanētes: quaz nocumētū ostēderūt plures medicor̃ in eo cuius dispositiō est hec dispositiō ex infirmis esse uebanētus nōcumentū nōcumento bydromellis et fecaniabin et vini.

Ia autē sustētādū tam eos q̃ colla
 tū illoz sed potius aliū sibi assumūt: se p̃ssime una cadēq̃ est: inēdū at diuersa

Et uia gdes sustētādū fm plurimū
 est una eū qui utit̃ aqua hordei: et cū ea fece eē: et eū qui utit̃ aqua eē tñi: et eū q̃ nō utit̃ aliq̃ hāz duaz: s̃z est p̃tē? eo qđ bibit̃ tñi: et fortasse est uia sustētādū diuersa.

Igit q̃ uia sustētādū est p̃pinqua adiuuēz in
 ter eum qui uirur p̃tisana hordei: et eum qui uirur aqua eius tñi: et eum qui non uirur aliq̃ hāz duaz: sed est contentus eo qđ bibit̃ tñi. et fortasse est uel cesset ut fit uia sustētandi scūcta diuersa. Et hippo. qđem ostendit̃ in eis que sequūt̃ hunc fermōis. scilicet ut fit uia sustētandi scūctima diuersa.

Quia propē ut tibi dicā facere opz
 incipiete itaq̃ scbe siue cū dolo

re sit siue sine dolore: paruo post sūptū cibū tpe trāfacto nōdū nētre exinanito egro ius ptradiciū est accipe: usqz dū uidelicet cibum ad inferiora intestinoꝝ noneris descendisse.

Et oio ut facias qđ dicā qñ inci pit inuadere febzis cū dolore: aut abqz dolore: z tēp^o eius ab acceptōe ci bi est. ppinqz: z uenter ei^o nō enacuaf adhuc: tunc opz ut phibeas eū ab acceptōe sobritudinū: usquequo scias q cib^o eius iaz deſcēdit ad inferiora intestina

Bene facit hippo. q abſcidit sermonem suum: z quia non ordinatit euz ordine quo oportuit vt ordinaretur. z ppter hoc inuenit eas cum nunc qm iteratit sermonē suum incepisse in illo inceptioe queneceſſaria erat. z nō accidit ei hoc accidē: nisi quoniam ipse iucepit narrare respōſionem in questione qua quesiuit de diuersitate que cadit iter medicos. z dixit in parte illius res multas: que ingrediūtur in capitulo vie de ingenio ſanitaris. Et quoniam necesse fuit ei qñ ſenſit illud quod accidit ei vt dcleret totū quod ipse ſcripſerat: ideo poſtea iterat ſermonē suum a principio ſui cōtra: rio ſermonis pñmi. Hoc enim accidens multotiens nū bi accidit: z viſum eſt nūbi quia melius eſt vt iteratē ſermonem meum a principio ſui fm contrariū eius qđ ſcripſiſſim ipſum: z dcleret totū quod ſcripſi: ā in pñis. Et ego quide ſim narrans qualiter necesse fuit ei reſpōdere in illa questione de qua ego ſum in quirens: z pōne ſermonē eius fm ordinē: z aſſenare viam in illa ſuper illum qui diligit vt exponat ei aſſe res euz explanatōe. Aſculto ergo me in intellectu tuo: ſicut ille de natura cuius eſt audire ſermonē a principio ſui. Que eſt cauſa ppter quam ſit multoties qđ accidit eis quibus eſt meſſura ex medicis vt cadat inter eos diuerſitas in medicatōe infirmatū. Ex opinioe enim eſt eoz: q illud quod expitit ſuper quosdam homines: z cōuenit quibusdam eoz: cōuenit oibus eoz. Inde eſt illud: in quo cadit diuerſitas inter eos in regimine egritudinū acutaz. vtiūtur enim quidam eoz aqua boꝝdei in infirmis vſqz ad boꝝam criſis: vt utūtur quidam eoz pſana boꝝdei: z qdam eoz ſunt qui bus non videtur vtendus eſſe aliquo boꝝo uoꝝ. Accidit ergo ex illo vt inueniant in quibusdam: z errent in quibusdam. quod eſt: quia quidam qui habent egritudines acutam indigent: quia quidam qui non indigēt aliqua bā: uoꝝ vſqz ad boꝝaz criſis. Et ego ponā eꝝm plūm ſermonis mei in illo vt verſicerit: ſcilicet vnaꝝegritudinū acutaz. Pone ergo q nos intendimus medi cari pleneſſim. dico ergo quia ſi infirmus fuerit propin qui ſpacis ab acceptōe cibi: z inuafit euz febzis anteꝝqz enacuerit venter eius: tunc non oportet vt dentur ſobritudines donec ſciatur q cibū quem accepit iam trāſiuit in deſenſione ſua per interſtina. Num ergo aliquis inci pit cum ſermonē ſuo hac inceptioe: deinde ſequitur illud cum reliquis que ſequitur eum fm ordinē quo oportet vt ordinē: non eſt in eo occultatio.

4.2

His aut q pletici ſūt de potib^o oxy mell^o dandū eſt: ſi byemis tps fue

rit calidū. ſi aut eſtatis fuerit frigidū: ſi nimia ſiti laborauerint: dāda eſt muſſa mellis cum aqua.

Et oꝝ ut aut ex potib^o in eo q bēt dolore pletis ſecaniabin. Si fue rit boꝝa pſens byemis: utaf eo calido. z ſi fuerit eſtas: utaf ipo frigido. z ſi ſiti toſis fuerit uehemēs: utatur etiaꝝ bydro melle z aqua.

Non eſt vſus ei^o in bydromelle: in eo qui ex infirmis bēt ſitim vt abſcindat ſitim ei^o: ſed vt faciat euz cauere ab vſu ſecaniabin plus. Propit hanc ergo cāz dixit aqua: poſſiqz dixerat bydromel. qđ eſt: qā opoꝝ fm egritudinē vt vtiatur ſecaniabin plus bie oio bna. Quz ergo bibit infirm^o ſecaniabin qñtitate multa: z eſt ſitis ei^o adhuc fixa: opoꝝ vt ſumat in potu poſt illud bydromel. z ſi ſitis ei^o itez poſt potū ei^o fuerit fixa: opz vt in potu ſumat aqua. qđ eſt: qđ hippo. virupat potū aque ſoli. Et tu qdes ſcies in ſeqñib^o res pp qz vtiupat potū aque in prebui^o libetū: quia loſſe de vtiute aque nūc aut opoꝝ vt intēdā ad expōndū qđ ipē dicit in hoc ſmōe: cui^o pñmiſm^o rememoratōe: qre pcepti vt daret in byme ſecaniabin cum eſt calidū: z daret in eſtate exiſtens frigidū. In ſmōe enim de hoc admoēt nos ad vtēdū potū aque nūc inuatiuo inuamēto nobiliſſim eo qđ by egritudinē acutā. de qua eſtimaf q hippo. omiſſit rememoratōe ei^o pñſis. z tibi qdem teſt vt redarguas hippo. ſup illud qñ ſermo ſuit in eo dignus vel meris: vt ſit ſingularis ſm ſingularitatē ſua. pñpā nō in pre ſermonis ſm q pparaf. Poſſibile quidē eſt vt intelligas ſimam eam in vſu potus aque frigide: ex hoc ſermonē quē dicit vtiūc. qđ eſt: qñ in potu infirmoꝝ oas eis qui ſitūt in aliqbz boꝝis ſecaniabin inſrigidatū: nūc māiſſeſtū eſt bñ q iam dedit eis in potu etiaꝝ aquā frigidā. Illud enim eſt ſeqñes ſentētiāz eius: quīs non dicit in aqua frigida aliqd oio: quoniam hippo. videt q febzis ſit qñ declinat caliditas innata ad caliditatē ignea. z medicatio quidē ſit per oppoſitionē hui^o cum contrario. Et quoniam ignis in natura ſua eſt calidus z ſiccus: z ſimilr febzis: tūc aqua frigida inueniūtur contraria nature febzis: quoniam ipa bumectat eoz^o z inſrigidat ipm. Et cū illo etiam ego iam dixi ſmōeꝝ multū q ego vidi febze extingui ſubito apud potū aque frigide in boꝝa in qua opoꝝ vt bibatur: in libro meo qui eſt in via de ingenio ſanitaris. z ego quidē ſim narras nūc ſumay illi^o. dico ergo q: qñ accidit febzis ſola pter q cum ea ſit diſpoſitō alia cui ſit poſſibile exire ex potu aque frigide nocumētū: tūc ſi vti aqua frigida nō ſolū eſt impoſſibile vt noceat: ſed inuamētū eſt ei magnū. z qñtitas que bi biſ: z ſit inuamētū per eam ex aqua frigida: eſt euz meſſura que poſſibile eſt vt ſaniet euz pter q attrahat aerē. Sz quoniam qđ de ſecaniabin bibet eſt qñtitas parua: non eſt poſſibile vt qđ de eo in potu daf in oio die vice vna ſit plus. iiii. vnciis z media. Intēdō q dandi in potu ſecaniabin: z dādi in potu aquā frigidas: q eſt qñ volum^o extingui ſe. z daf in potu ex ea qñtitas mltā ſubito: donec impleſ ex ea infirm^o: ē diſſiſſa. qđ ē qz q bibiſ f3 bñc modū: nō bibiſ niſi ſm q: ē medicina. Secaniabin ā ſi inſrigidatū nō ſumit in potu infirmi in boꝝa eſt ad nūc vt ſi faciat eos eſtuare ſtiti: z noceat eis. oꝝ eiz vt adinuenit qñ poſſibile ē adiutorū ſup hui^o illi^o. z pp hac cāz ſum^o aut ad dādūz i potu infirmo i boꝝa eſtat ſecaniabin inſridatū: anqz manu

reut egritudine eius: et non datur eis in potu et aqua frigida donec sanetur: in eo q non maturat ex egritudine/ bus. qd est: quia aqua frigida inspissat apostema: et pfo cat qd est in eo: quoniam scibus non aduenit infirmo nisi ppter apostema: et pbiat in eo qui infirmat ppter bu mores illud maturat: et tunc quide non datur infirmo in potu de secania nisi qntas parua: quoniam peccat et calefit in stomacho et calefactio digerit: anteq pue niat frigiditas eius ad locu apostematis in pleureti. et si perueniat etiam ex ea qntas parua: rectificat eam secania bin post illud: quoniam in ipso est virtus inciliu. qd est: quia illi in quo est incisio et penetratio: dispositio est contraria dispositioni eius: qd est inspissans oia corpa. 43

Quo supto si doloz loco ingruerit egroqz accidit inesse uideant ti meda: expedit ut hui qsttatis ptisana detur: que neqz sit grossa: neqz sit mltia et hoc post septimu diem: si uirtus eius tolerare nequeat.

Post illud aut tunc si in loco fuerit doloz: aut uideris infirmo aliqd accidituz ex quibus timef super eum: tunc oportet ut qd datur de sorbitione sit quatitas: neqz grossa: neqz multa. et sit ratio tua de ea post diem septimu si uirtus eius fuerit tolerans.

Qui aut uidetur q qui dicunt de bippo. q ipse re plebat infirmos: ipse vñ sunt bac dictioe fm bac intentione: quia non grauerit bunc sermo: ni si suphiciet: pter q steterint sup ipz. Et similiter etia qui dicunt de eo q ipse interficiebat infirmos fame: non ostendit ex eis nisi q ipse non legerit nisi bunc sermonem tñ Et si vnaqueqz duaz sectaz cōsideraret bunc sermonem me te sua: et remeōraret eius qd dixit bippo. et q inuenit in eo bene: et est sermo eius: q differētia inter naturas est multa et magna: forsan ipsi yerecōdarent ex tribus rebz contrariis: et plus illo si remeōrarent: et reliquaz rep fmanē rñ quas ipse dixit: qui ostēdit q regidēs distāt adinuices diuersitate magna valde: et hōz annū et etates: et cōsuetudines: et regimē: qd ppum est vniūqz infirmo: autēq infirmet. Unde est q si tu cōparaueris inter res contrarias in oibus que dixim: inuenies maiores differēcias in regimine. Qui ergo uideris quāda eaz opponi: in quōda in ueniens differētia etā medias inter eas multas valde. Et ego quidē iam locut' fui in differētiis que sunt in istis rebz sermoēs cōpletū in libro meo in via de ingenio sanitate. et ego quidē iam dicens nunc sumū illi. Ponam ergo homini: cuius forma corpis natura. i. naturalr ē sic ca: et suphicies corpis eius extrinseca est spissa: et uene eius sunt amplex: et uis eius animal est fortis: et de cōsuetudine eius est vt conedat cibos multos: aduēse egritudine in boza byemali: que nō est frigida frigore uehementi: et habitatio eius est regio: cui' oisip est simul dispositio hoze pñtis: et fuit regimē eius ante egritudinē regimē delicioz et quietu: et pmluit in eo qd comedit: et vñ est ex cibis ex qbus mltiplicat eius nutrimentū: et os stomachi eius cū illo est forte. Et ponam' alij cui' corpore forma est būda lenis: et suphicies eius extrinseca est rara: et uene eius sunt minutē: et uis animal eius est debilis: et de cōsue

tudine eius est vt sumat ex cibis qstiat multa: aduēse egritudine in boza estatis puer: et habitatio eius: et regio est simil' illi. Et pone cū istis rebz q ante egritudinē suaz fatigauit eius corp' ppter tedia que aduēit ei et opatio nes cōtinuas: et q comedim f cōtrariuz eius cui enenit cōsuetudo eius obos paucos et olcibus: et alius ex eis quoq nutrimentū est nutrimentū pap: et q os stomachi ei' natura est dōile et nō forte. Qui ergo polueris hos duos fm q narraui: pone q ambo infirmi sint egritudine sua et pone egritudinē vñ que ex eis aduēit egritudinē quā dixit bippo. in hoc sermōe fm vias et explicationis. f. pleu refim: an vides qd oportet vt sit finit' cōctiois in regimi ne vtrozūqz vñus: an vides qd oportet vt cibe' secidus eoz ab ipso pmo die egritudis sue: sed pimus regat eo q bibit tñ vsq ad oie septimā. qd speras q eius egritudo nō tardat plus illo. Ego autē enūcio tibi illud qd expus fui in vtriqz tēpoze lego. et est: q inueni hoc regimē in vtriqz iuuatū valde. et si cōuerteris rem in vtriqz: et cū baueris pmiuz eoz ab ipso pncipio sue egritudinis. et pbi bueris alter eoz a cibo vsq ad oiem septimū: interficies vtroqz simul ante diem qntu: tuem inuēto eius est et rebz qd cū velocitate: et pñeris vtutē alteri. Et pone cū eo qd diximus: si vis illud q dīpō etatis cūiusqz est et cōtra ria dispositioni etatis alteri: ita vt ponas pmi filiu qdā mōta annoz: et secūdu puer. nam qz polueris illud: erit mōs de cōdēs vniūqz eoz velociter: qñ in oibus que nūc dixim: intētio est vñtētio vna. Et bippo. qdem signifi cauit istuc in smōe vno. qd dixit: et fit vt dea ei sor bitionē post die septimā: si vñs fuerit tolerans. et tot' hic sermo est locutio vna. verūti inuēto eius est et rebz qd dixi ante. qd est: qz tu scis an vñs sit tolerans vt remācat qñ vteris in eo secaniabini et hydromelle: et aqua vsq ad oie septimū et oibz qd dixi: qñi quēda eoz que dixim' sūt in ista: et qdā eoz nō inuēta: et cōparas iter vtutē rep inuēta: et vtutē rep qñ inuēntim: poteris scire quoz oioz bus sit possibile infirmū fmanē cū buiūsmōi regimē. Et ego qdē iam narraui totū qd dixi in libro meo. Si ergo iam legisti illud: tūc fac ipm trāsire p mentē tuā nūc. et si nō legisti illud: tūc intēde nūc ad legēdu illud in pñis si vis intelligē veritatē sentētie bippo. Mos eīz iaz narraui/ m' oia illa: et secuti suim' in oibus q scripsim: et dixim' snias bippo. qñ sint snie certe valde. verūti nō est possibi le homini vñi si addicet aliqz artū fm q opz vt addicet et cōpēbēdat oia q in ea sunt ex rebz participaribz. et ppe hanc cām nō necē est tibi vt gras audire oēs res particu lares ab bippo: s qz vt castiges ppe illū: cui necē ē epoz nere totū qd dixit bippo. et bñ inuenit in eo et explanauit ipm: et dimittit illud ppe amōze victorie et laudis. et ē in tētio ei' vt faciat cūtre snias alias in medicina. verūti nos pp venerationē istaz quā exībēim' veritatē laudam' bippo. in reliqz rebz: et in remeōratōe sua de intētie cer ta in vnaquaz rep: ita qd aliq in ea aspiciat in oibus bozis intelligit viā in inuētoe spēz medicatiōis determi natā. Unde est qd iam ordim' q intētio cōis in oīdo cū bñ oibz sanis ex eis: et egrotis est intētio vna: et aduēto aīal virtutū. Et bippo. qdēz significatū sup illud in hoc ser mōe significatiōe exposita in smōe suo: si fuerit tolerans: vñs ei'. qd est: qz cōmestio et pot' in boza sanitat: et reli qua q fuit in eis qd' sit inuamētū in eis in h vt remācat vita: nō fuit nisi pp bac vtutē. et ppeaz ēt simif cib' et pot' tus in boza egritudis. qd est: qz medicatiōis ēt significat in pñis dispositio egritudinis: sicut pblebotomia: et clystere: et emplastrum: et emboca: et solutio ventris: et potus secaniabini et hydromellis: et reliquā que illia sunt similia. Virtutis autem cōseruatio non significat

nisi super vsum cibi trñ. qñ si cibus non noceret in aliqua
 bozar in aliqua rex dispositioni egritudinis: cibaremus
 egros sicut cibamus sanos: considerando in virtute trñ.
 Sed qñ mltoties nocet sicut dicitur: oportet vt cedere
 m? ppi illud in vñpõe egritudinis: nō fñ qñ ipa significat
 vsum cibi in aliq bozar egritudis: sed fm qñ ipa phibet
 ab eo. Qui ergo nō phibet inde aliqd: et vocat te vtus ad
 vtendū eo: opo? vt cibus infirmū. qd est: qñ p cibū in seipso
 nō fit iuuauitū in aliq bozar in egritudis vñpõe. Et ego
 quidē nō vñpõe fm dñs nisi qñ mltoties inuēit in vna
 medicina? vtus cibi: et vtus medicine: sic illud qd inuēit
 in pñfana bozdei. quod est: quia vtus eius ppi debilita-
 tem vtutis est fm qñ ipa est cibus qñ nutrit. Et qñ ipa in
 cidit etas: et biectat res qñ spure nece est: nūc opatio ei?
 in illo ē sicut opatio medicine. Critici autē qd notat can-
 daruluz nō est nisi cibus trñ ei qui hēt pleurisi. Secania
 bin vō est medicina: sed in pñfana bozdei inuēit vt? vñ
 usq? simit: et stat egrie in iuuauitō loco vtroq? verūm
 infirm? suscipit eam fm qñ ipa est cibus vt cōuenit vtutē
 sed fm qñ ipa est medicina ppi medicatiōez egritudinis.
 Qui ergo tollat vtus vt moriet vsq? ad bozē crī egritudi-
 nis pter qñ infirm? sumat pñfana bozdei: tunc secaniabin
 et hydromel sufficit infirmo trñ. Secaniabin quide? qñ
 virt? eius est vtus medicine trñ: hydromel quoniā nu-
 trit nutritiōe paruo debili. Qui ergo speras qñ euēiat crī-
 sis ante diem septimū: in qñto vbi grā: aut in qñto: nūc in
 mēis mltos infirmoz quos possibile ē morari absq? can-
 cepñoe pñfane bozdei. et qñ tardat crī vsq? ad diez septi-
 mū: tūc dīpaz est qñ inuēias aliquos eoz quos fit possibi-
 le morari. et est: qñ? cui? vtus est fortis: et forma corpis ei?
 est dura. fit difficilis resolutiōis: et hīozes qui sunt in eo
 grossi sunt viscosi: et aer continēs ipsum est aer frigidus.
 qd est: qñ si nō expirari? ex corpore aliqd nō esset nobis
 nece sumere cibū. sed quoniā expirat et perit ex eo aliqd
 nūc opo? vt fit grās cibi quā sumit fm illud. Ille ergo
 et cuius corpore illud qd resoluēt fit grās parua val-
 de: possibile est vt se curet qñ phibitoe a cibo. et plus eti-
 am illo si vtus eius fuerit cū illo ab ipso pncipio rei foris
 quoniā virt? qñ est debilis sicut in senib?: aduēit ei debili-
 tas velociter qñuis minorē? qd expirat ex corpore. Et ppi
 bāc cāz vñ paulo ante illū cui supuēiūt qdraginta anni: et
 oimisi dicere illū cui supuēiūt septuaginta anni. 44

Quod si antiquus cibus nondum
 descenderit: ac breuis temporis
 mora post cibum nouissimū transierit
 neq? ferre valeat ei si ei? virtus et etas
 permiserit: clysteris opus habet, si autē
 defectus sit uirtutis uel etatis supposi-
 toriū immittendū est: nisi cibispōte sua
 bonoq? exitu egerant.

Et quando cibus antiquus nondū
 descendit adhuc: et tempus eius
 cum cibo alio est tempus propinquum
 tunc si uirtus eius est tolerans: et etas
 eius est iuuentus: oportet ut clysterize-
 tur. Si autem debilis fuerit: oportet
 ut supponat liciniū: nisi egrediat ab?
 ex seipso bono exitu.

Inuēimus hippo. in hoc loco etiā significauisse
 medicatiōe egritudinis corpis: et inuēim? cum
 cōfiderasse cū illo in vtutē nō fñ qñ ipa significat
 in aliqua bozar medicatiōe: sed quoniā ipsa multoties
 significat contrariū illius: et phibet vti ea. qd est: quia qñ
 firmus indiget clysteri nō est quoniā virtus eius est for-
 tis: sed significatio sup illud est ex vñpōitiōe stomachi.
 Virtus autē qñ est fortis pcpit in euacuatiōe: et qñ est de-
 bilis phibet ab illa. Et cōsidera etiā mēte tua cōseruatiōe
 hippo. Inuenis enim cum in quibuldā bozis remeozari
 virtutis trñ in huiusmodi infirmis: sicut inuēimus cum se-
 cisse in hoc sermōe: cui? pmissim? remeozatōez: et fortasse
 remeozatur etiā etatis. quod est: quia sublimior inten-
 tionum omnū est intentio sumpta ex virtute. In signifi-
 catiōe autē virtutis necessaria est cognitio etatis: quoniā
 virtus in pueris debilitatur velociter: ppter mltitudinē
 eius quod currit et expirat ex corporibus eoz. et morat
 plus illo in statibus in inuēture. verūtamē sicut inueni-
 res in infantib?: in hoc qñ substantia corporis eoz lenis est:
 et humiditas eoz resoluēt: et fit illud causa casus virtutis
 et resolutiōis eius. Similiter etiam inuenitur res in re-
 gionibus et bozis anni. nam quilla que ex istis est cali-
 dax etiam est dissolutio virtutis: et casus eius ppter mul-
 titudinē euacuatiōis corporis plus. Necessario igit in
 uenimus hippo. fm plurimū posuisse sermōe suum in
 virtute trñ in huiusmodi distinctiōibus. et multoties qui
 dem remeozat etiam cum ea alterius: vel vnius reli-
 quaz rerum remanētis: quare remeozat cum reme-
 moratione vtriusq? simul illis rebus remanētib?. 45

Et uidendū est quo tempore ius
 vari debeat in pmoedio uel in oi-
 bus temporibus morbi: qñ enim pedū
 plante frigide fuerint: tūc ius maxime
 et omnis alius potus patienti denegandus
 est. Sed qñ iam calor in calcaneū
 descenderit dandū est. nouimus enim
 uim temporis huius in morbis quide?
 omnibus qz magna sit: et in acutis ma-
 xime. In his. n. quanto plus caloriz ē
 tantomagis cū fallacia sunt.

Et oportet ut sis seruās ppiē ho-
 ram in qua oz dare forbitionē in
 pncipio egritudinis: et in reliquis ho-
 ris eius. Nā qñ pedes sunt frigidi: tūc
 oportet ut phibeas ab acceptiōe forbi-
 tionis: et plus illo multum oz ut phibe-
 atur ab acceptiōe oīs quod bibit. Cū
 ergo declinat caliditas ad pedes: opor-
 tet tunc ut des forbitiō. Et scias qñ uir-
 tus huius hore in oibus egritudinibus
 est uirtus magna: et ppiē in egritudinibus
 acutis. Et ex istis egritudinibus
 ppiē in eis in quib? est febris magis
 addita: et in quibus error est plus.

Est dicitur: q. intentio in acceptione cibi est vna: et e. s. l. u. a. b. o. virtutis. verum ut oportet necessario cum illo etiam ut sit consideratio in dispo. infirmi. Similiter etiam inuicib. boze in qua os infirmo ut res. for. bitio: est q. n. p. b. i. t. e. g. r. i. t. u. d. o. a. b. i. l. l. o. : q. n. f. o. r. a. s. s. e. n. e. s. s. e. e. s. t. n. o. b. i. s. m. u. l. t. i. t. u. d. i. e. n. s. v. t. i. b. o. i. n. i. n. c. e. p. t. i. o. n. e. p. o. r. t. i. s. m. o. r. : s. m. i. n. t. e. n. t. i. o. n. e. p. r. i. m. a. s. u. m. p. t. a. m. e. x. v. i. r. t. u. t. e. : s. i. c. u. t. e. s. t. i. l. l. u. d. q. u. o. d. i. n. u. e. n. i. u. s. i. n. s. a. n. i. s. : q. u. i. a. p. r. o. p. i. n. q. u. a. t. v. i. r. t. u. s. a. p. r. i. n. c. i. p. i. o. r. e. i. p. p. t. e. r. q. u. a. d. a. e. u. a. c. u. a. t. i. o. n. e. n. a. t. u. r. a. l. e. s. u. t. c. a. d. a. t. : r. e. s. o. l. u. a. t. : q. u. a. r. e. i. d. i. g. e. t. u. t. s. o. f. o. r. t. e. s. : r. q. n. d. e. a. p. t. i. u. d. i. c. t. i. n. e. i. b. i. t. e. q. u. i. s. u. m. i. t. u. r. i. n. i. n. c. e. p. t. i. o. n. e. p. o. r. t. i. s. m. o. r. : i. n. b. o. r. a. s. t. a. t. u. s. e. o. r. : e. s. t. u. t. n. o. c. e. a. t. i. n. f. i. r. m. o. n. o. c. u. m. e. t. o. m. a. g. n. o. p. r. o. p. t. e. r. i. l. l. u. d. p. b. i. b. e. t. a. b. a. c. c. e. p. t. i. o. n. e. e. i. u. s. : q. u. a. n. t. i. s. c. o. p. u. s. i. n. d. i. g. e. a. t. e. o. v. e. h. e. m. e. n. t. : C. u. e. e. r. g. o. s. u. n. t. b. o. z. e. m. e. l. i. o. z. e. a. d. o. a. n. d. u. c. i. b. u. m. i. n. f. i. r. m. i. s. : A. u. t. i. b. i. a. u. t. v. t. q. m. a. n. i. f. e. s. t. u. s. e. s. t. : m. e. l. i. o. z. b. o. z. a. p. i. n. i. l. l. o. e. s. t. b. o. z. a. i. n. q. u. a. i. n. u. e. n. i. u. n. t. p. r. e. s. p. e. c. t. o. z. i. s. r. o. t. a. c. h. i. i. n. v. l. t. i. m. o. t. r. a. q. u. i. l. i. t. a. t. i. s. r. q. u. i. e. r. i. s. : D. e. r. e. r. i. o. z. v. o. b. o. z. a. p. e. s. t. b. o. z. a. i. n. q. u. a. i. n. u. e. n. i. u. n. t. i. s. t. a. m. e. m. b. r. a. c. u. d. e. t. e. r. i. o. z. e. d. i. s. p. o. n. e. : E. t. m. a. n. i. f. e. s. t. u. s. q. u. i. d. e. z. e. s. t. q. i. n. b. o. z. a. i. n. q. u. a. s. u. n. t. c. u. m. d. e. t. e. r. i. o. z. e. d. i. s. p. o. n. e. e. s. t. b. o. z. a. i. n. c. e. p. t. i. o. n. i. s. p. o. r. t. i. s. m. o. r. : E. t. b. o. r. a. i. n. q. u. a. s. u. n. t. c. u. m. m. e. l. i. o. z. i. d. i. s. p. o. n. e. e. s. t. b. o. r. a. d. e. c. l. i. n. a. t. i. o. n. i. s. p. o. r. t. i. s. m. o. r. : I. a. m. e. r. g. o. m. a. n. i. f. e. s. t. u. s. e. s. t. b. e. n. e. q. i. m. e. l. i. o. z. b. o. z. a. p. s. u. s. c. i. p. i. e. n. d. i. c. i. b. u. m. e. s. t. b. o. z. a. i. n. q. u. a. d. e. c. l. i. n. a. u. i. t. p. o. r. t. i. s. m. o. r. e. g. r. i. t. u. d. i. n. i. s. : E. t. i. n. c. e. p. t. i. o. q. u. i. d. e. p. o. r. t. i. s. m. o. z. i. u. s. e. s. t. i. n. b. o. z. a. i. n. q. u. a. a. g. g. r. e. g. a. t. u. r. c. a. l. i. d. i. t. a. s. q. e. s. t. i. n. c. o. r. p. o. z. e. r. t. r. a. h. i. t. u. r. v. e. r. s. u. s. c. o. r. : r. p. e. c. t. : S. e. d. a. u. g. m. e. n. t. u. p. o. r. t. i. s. m. o. r. e. s. t. : q. n. e. x. p. a. n. d. i. t. c. a. l. i. d. i. t. a. s. p. a. u. l. a. t. i. m. v. e. r. s. u. s. e. x. t. r. e. m. a. c. o. r. p. o. z. i. s. : b. o. z. a. v. o. s. t. a. t. u. s. e. s. t. q. n. e. x. p. a. n. d. i. t. u. r. c. a. l. i. d. i. t. a. s. i. n. t. o. t. o. c. o. r. p. o. z. e. : r. p. r. e. b. e. n. s. i. o. e. i. u. s. e. s. t. s. u. p. e. r. i. p. s. u. m. r. o. t. u. e. q. u. a. l. i. s. : b. o. z. a. v. o. d. e. c. l. i. n. a. t. i. o. n. i. s. e. o. z. e. s. t. o. r. a. r. i. a. b. o. z. e. i. n. c. e. p. t. i. o. n. i. s. : E. t. e. r. g. o. q. n. d. i. s. o. l. u. i. t. c. a. l. i. d. i. t. a. s. : r. s. e. p. a. r. a. u. m. e. m. b. r. i. s. c. o. r. p. o. z. i. s. m. e. d. i. u. s. : e. s. t. b. o. z. a. q. u. a. s. i. g. n. i. f. i. c. a. u. i. t. b. i. p. p. o. i. n. s. m. o. n. e. v. n. o. q. u. i. d. e. x. i. t. : e. s. t. s. e. r. m. o. e. i. u. s. : C. u. i. e. r. g. o. d. e. c. l. i. n. a. t. a. c. l. i. d. i. t. a. s. a. d. p. e. d. e. s. : C. u. o. d. e. s. t. : q. n. o. e. s. t. s. e. r. m. o. d. i. c. e. n. t. i. s. : C. u. m. g. f. u. e. r. i. n. t. p. e. d. e. s. f. a. c. t. i. c. a. l. i. d. i. f. i. c. a. t. u. s. e. s. t. s. e. r. m. o. e. i. : d. e. c. l. i. n. a. t. c. a. l. i. d. i. t. a. s. a. d. p. e. d. e. s. : q. n. d. e. c. l. i. n. a. t. i. o. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. p. m. u. t. a. t. i. o. n. e. m. c. a. l. i. d. i. t. a. s. i. n. d. e. l. o. c. o. a. d. l. o. c. u. m. : C. a. l. e. f. a. c. t. i. o. a. u. t. p. e. d. u. p. o. s. s. i. b. i. l. e. e. s. t. v. t. i. t. e. c. a. l. i. d. i. t. a. t. e. f. i. x. a. i. n. l. o. c. i. s. m. e. d. i. s. c. o. r. p. o. z. i. s. : s. i. c. u. t. e. s. t. i. d. q. d. a. c. c. i. d. i. t. i. n. b. o. z. a. s. t. a. t. u. s. : 46

Porro succuz p. r. i. s. a. n. c. p. r. i. m. o. : d. e. i. n. d. e. u. o. r. o. g. r. o. s. s. i. u. m. a. d. b. i. b. e. a. s. o. p. o. z. t. e. t. : p. o. s. t. b. o. c. a. u. t. p. e. r. i. f. i. c. a. t. i. o. z. e. r. o. n. e. m. p. r. e. d. i. c. t. a. z. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. u. m. f. a. c. e. r. e. o. z. :

Et oportet ut utaris in p. r. i. m. i. s. a. q. u. i. b. o. z. d. e. i. d. e. : d. e. i. d. e. u. t. u. t. a. r. i. s. p. o. s. t. i. l. l. u. d. s. p. i. s. s. i. o. : p. o. s. t. q. z. c. o. s. i. d. e. r. a. u. e. r. i. s. c. o. s. i. d. e. r. a. t. i. o. n. e. e. x. q. u. i. s. i. t. a. i. n. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. i. b. q. u. a. r. u. p. r. e. m. i. s. s. i. u. s. r. e. m. e. m. o. r. a. t. i. o. n. e. :

Postq. b. i. p. p. o. p. r. e. c. e. s. s. i. t. : r. d. i. c. i. t. : q. n. o. z. u. t. r. e. g. a. f. i. n. f. i. r. m. : c. u. m. e. o. q. u. o. d. b. i. b. i. t. t. r. i. : q. n. o. p. o. r. t. e. t. u. t. r. e. g. a. t. u. r. c. u. p. r. i. s. a. n. a. b. o. z. d. e. i. r. e. d. i. t. n. u. c. : r. o. s. t. e. n. d. i. t. q. n. o. p. o. r. t. e. t. u. t. u. t. a. f. a. q. u. a. b. o. z. d. e. i. t. r. i. n. : r. q. n. o. p. o. r. t. e. t. u. t. u. t. a. r. i. t. u. r. c. u. i. e. a. f. e. e. e. i. u. s. : r. d. i. s. t. i. n. c. i. t. i. l. l. u. d. b. e. u. i. t. e. r. : e. p. l. a. n. e. : A. d. e. s. t. : q. n. i. u. c. o. g. i. t. a. s. m. e. t. e. r. e. t. u. a. : r. c. o. s. i. d. e. r. a. i. n. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. i. b. q. u. a. t. a. s. d. i. c. i. t. : r. i. n. u. e. n. i. o. q. i. n. f. i. r. m. o. n. e. c. e. s. s. e. e. v. t. i. p. r. i. s. a. n. a. b. o. z. d. e. i. t. : t. u. n. c. i. n. c. i. p. i. a. t. v. t. i. i. l. l. a. i. n. p. r. i. m. i. s. a. b. a. q. u. a. e. i. u. s. o. v. e. i. d. e. p. e. r. m. u. t. e. f. a. b. e. a. p. i. l. l. u. d. p. a. u. l. t. a. z. a. d. v. e. n. d. i. p. r. i. s. a. n. a. b. o. z. d. e. i. t. : s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. p. e. r. s. e. r. m. o. n. e. m. m. e. d. p. a. u. l. a. t. i. m. q. n. v. e. r. i. s. i. n. p. r. i. m. i. s. a. q. u. a. b. o. z. d. e. i. t. r. i. n. : q. u. i. d. e. f. u. e. r. i. t. p. o. s. t. i. l. l. u. d. b. i. b. a. f. i. r. m. o. e. r. a. q. u. a. b. o. z. d. e. i. t. q. u. a. n. t. i. t. a. t. e. m. u. l. t. a. : e. x. p. r. i. s. a. n. a. q. u. a. n. t. i. t. a. t. e. p. a. r. i. a. m. : d. e. i. d. e. c. a. b. i. s. p. i. l. l. u. d. e. x. v. i. a. q. u. a. s. q. e. r. r. u. z.

quantitate equalē. v. e. i. d. e. c. a. b. i. s. e. i. p. o. s. t. i. l. l. u. d. e. x. p. r. i. s. a. n. a. q. u. a. t. i. t. a. t. e. m. u. l. t. a. : q. u. i. e. r. g. o. f. u. e. r. i. t. i. n. f. i. n. e. v. e. r. i. s. p. r. i. s. a. n. a. b. o. z. d. e. i. s. o. l. a. : p. o. s. t. q. z. s. c. i. u. e. r. i. s. q. p. r. i. s. a. n. a. b. o. z. d. e. i. i. n. c. i. b. a. t. i. o. c. o. r. p. o. z. i. s. r. q. s. o. f. o. r. t. a. t. i. o. n. e. v. i. r. t. u. t. i. s. e. s. t. v. e. h. e. m. e. n. t. i. o. z. i. s. a. n. t. e. c. e. s. s. i. o. n. i. s. : s. e. d. i. n. f. a. c. i. l. i. t. a. t. e. d. i. g. e. s. t. i. o. n. i. s. : r. m. o. l. l. i. o. r. i. u. s. e. s. t. a. q. u. a. e. i. u. s. : C. u. m. e. r. g. o. v. i. d. e. s. d. i. s. p. o. n. e. i. n. c. o. r. p. o. z. i. s. a. d. d. e. r. e. b. o. n. i. t. a. t. e. m. : r. v. e. h. e. m. e. n. t. i. a. v. i. r. t. u. t. i. s. a. d. d. i. : t. u. n. c. a. d. d. e. t. u. r. e. t. i. a. i. n. e. o. q. d. o. s. i. n. f. i. r. m. o. d. e. p. r. i. s. a. n. a. b. o. z. d. e. i. t.

Sunt particula prima: Incipit secunda.

In pleurexi uero accidente dolore: siue continuo: siue post moram: primo quidem calefactorium est adhibendum: dissoluens intentione dolens: non fit secundum inutile.

Et quando accidit i pleurexi dolor: siue sit ille primitiuus siue postremus in fine: tunc te o. z. ut uaporatise in primis conando per illud resolueri dolorem: nō est f. m. inconuenientiam.

Elius apud me est: ut dicamus in hac bo. ra nra etia illud quod iam multoties di. cimus: e. s. t. q. expofitio nō est. nisi eius qd. ex sermone ē occultum. Verū tamen expo. fitores nō sunt contenti illo nō in expofitio. nibus suis: imo conant. etia verificare sermōes: quos. ex. ponere intendit. Propter hanc ergo consuetudinē cogor. ego etia ut o. mittam alterationē o. i. n. o. i. n. e. o. q. d. nō bonū est mihi ex sermone: r. adiungam ad illud cur. expofitio est necessaria s. m. plurimū sententiā meam in eo. Verū tū ego nō scribam demonstrationē in eo q. videbo cer. tum esse in huiusmodi expōne: quoniam iam scripsi r. dixi in vnoquoq. eor. sermone in. p. p. u. i. : r. etiam non dicam nisi summā tū quā o. i. d. i. n. i. b. i. s. a. l. i. i. s. : s. i. c. u. t. e. g. o. s. u. m. f. a. c. i. e. n. s. i. l. l. u. d. i. n. d. o. l. o. z. e. i. n. h. o. c. l. o. c. o. : D. i. c. o. e. r. g. o. q. d. i. a. m. n. a. r. r. a. u. i. e. s. s. e. d. o. l. o. z. i. s. i. n. l. i. b. r. o. m. e. o. d. e. e. l. e. m. e. n. t. i. s. s. m. s. e. n. t. e. n. t. i. a. z. b. i. p. p. o. : r. i. l. i. b. r. o. m. e. o. d. m. o. z. i. b. i. s. r. a. c. c. i. d. e. t. i. b. : r. d. i. c. i. t. : q. e. n. e. t. u. s. e. i. u. s. s. i. t. i. n. c. o. r. p. o. z. i. b. u. s. s. e. n. s. i. b. i. l. i. b. u. s. : q. n. i. n. e. i. s. a. c. c. i. d. i. t. a. l. t. e. r. a. t. i. o. m. a. g. n. a. s. u. b. i. t. o. q. u. e. e. x. t. r. a. h. i. t. e. a. a. d. i. s. p. o. n. e. n. a. t. u. r. a. l. i. : b. e. c. e. n. t. i. a. l. t. e. r. a. t. i. o. a. c. c. i. d. i. t. s. m. v. i. c. i. o. s. m. o. d. o. s. : Q. u. o. z. u. m. v. n. u. e. e. s. t. : q. n. s. u. b. i. t. o. m. u. t. a. n. t. v. i. o. l. e. n. t. e. r. i. n. q. u. a. l. i. t. a. t. e. m. : s. i. u. s. E. t. a. l. t. e. r. e. s. t. : q. u. a. d. o. s. i. t. i. n. e. i. s. l. o. l. u. t. i. o. c. o. m. i. n. u. t. a. t. i. o. n. e. : A. l. t. e. r. a. t. i. o. i. g. i. t. u. r. e. o. z. p. e. r. m. u. l. t. i. t. u. d. i. n. e. s. i. t. i. n. q. u. i. b. i. t. u. s. i. s. a. g. e. n. t. i. b. u. s. : q. u. a. d. o. c. a. l. e. f. i. c. i. t. : a. u. t. i. n. f. r. i. g. i. d. a. n. t. : a. u. t. b. u. m. c. a. t. a. n. t. a. u. t. s. i. c. a. n. t. : G. o. m. i. n. u. t. a. n. t. a. u. t. s. o. l. u. t. i. o. s. i. t. i. n. e. i. s. : q. u. a. n. d. o. i. n. d. i. c. u. n. t. : a. u. t. t. e. n. d. u. m. t. e. n. s. i. o. n. e. v. e. h. e. m. e. n. t. i. a. u. t. s. i. c. i. n. d. u. m. : S. e. c. d. m. e. r. g. o. b. a. n. c. d. i. s. p. o. n. e. i. n. u. e. n. i. u. s. d. o. l. o. z. e. m. e. t. i. a. m. i. n. p. l. e. u. r. e. x. i. f. i. e. r. i. i. n. e. i. s. q. u. i. h. a. b. e. t. s. o. l. a. t. i. : s. u. n. t. i. l. l. i. i. n. q. u. i. b. : s. c. r. i. p. s. i. t. b. i. p. p. o. : A. p. o. s. t. e. r. a. e. n. t. c. a. l. i. d. i. u. q. u. o. d. f. i. t. i. n. i. s. l. o. c. i. s. f. a. c. i. t. d. o. l. o. z. e. m. p. p. t. e. r. m. u. l. t. i. t. u. d. i. n. e. c. a. l. i. d. i. t. a. t. i. s. q. u. e. e. s. t. i. n. e. o. e. g. r. e. s. s. a. a. n. a. t. u. r. a. l. e. d. e. n. s. m. e. m. b. r. a. p. r. o. p. t. e. r. m. a. l. i. c. i. a. z. o. p. o. n. i. o. n. e. : e. t. i. a. r. e. p. l. e. t. i. o. n. e. e. x. t. e. n. d. e. n. t. e. i. l. l. a. c. o. r. p. a. a. p. a. r. a. : P. r. e. c. i. p. i. t. g. b. i. p. p. o. u. t. f. i. t. m. e. d. i. c. a. t. i. o. p. r. i. m. a. q. u. a. n. o. s. c. o. n. a. r. i. o. z. i. m. e. d. i. c. a. t. i. o. n. e. i. l. l. i. d. o. l. o. r. i. : r. s. e. d. a. t. i. o. n. e. e. t. : v. t. u. s. v. a. p. o. r. a. t. i. o. i. s.

quod est: quia de natura vaporatiois est. vt rarificet cutē
et fit facilis resolutio eius quod resoluūt. et ea: et subleuat
sanguinē qui est in apostemate: et resoluūt eum. Cum er
go feceris has res: euacua aliqd sanguis qui est in apo
stemate: et minuet temio mēbro: leuor per hunc copo
rem qui est in eis. et quando non minuit sanguis qui est
retentus in loco vaporatiois: aut generat in eo cūqz illo
vctositas vaporosa. ppter caliditatem: accidit ex illo vt ad
das dolor qui ē in eis: et nō minuit sanguis retet in lo
co apostemato: nisi ppter mīlitudinē huius in toto coe
poe. quod est vaporatio: ppter calefactionē suam attrahit
ad locū morbi ex sanguine plus qd resoluūt ex eo: quoniā
de aptitudine reze calefactionē in natura sua est: vt sic ipe
res soluūt rem retetā in mēbris qd? appropinquāt: silitur
etiā attrahāt ad ea illud qd inueniūt supflui in mēbris vi
cināb? eis. Cū qd nō resoluūt dolor: p vaporatiōē: qz vt
euacuet corp? totū euacuat de foris. Enacuatio aut foris
in eo qui bēt acutā egritudinē est s? duos modos: quoz
vn? per solutiōē vctis: et alter p phlebotomiā. sed nullo
cop pcpit bippo. vti nīsi pcpit narratū accitā qd signi
ficat fūtiōē in vtroqz inuamētō. Hec ē ergo summa ser
mōis: cū? pmissi? remōtatiōis. Qd autē ex reb? parti
cularib? intelligit: ego sum exponēs qd ex eis occultat
sup plures boies in eis que sūt post: et ego nō dixi super
plures boies in eis qd sunt post: nisi quoniā qui iam pze
cessit: et expe? est in intellectu sermōis antiq? tūc qd parū
est illud cū? intellex? sup ipm occultet ex sermōe. vze
intētiō nra in expositiōe nō est in istis nī.

Est aut inuatiuum calefactoriū
ncl nitreum uas: aut cneum: siue
terreu aque calide plēnū.

Et magis quidem inuatiua apo
rario est que est cum aqua calida:
ex qua implet uter: aut uescia: aut uas
cneū: aut fictile.

Nōmē vaporatiois cadit sup oīne quo calescit cor
pus aliquo modoz. Spēs autē vaporatiois alia
est qd est hūida in vltimio: et alia qd est sicca: et alia
est cōmixta: et alia qd nō mordicat: et alia est mordicantia.
Et in istis etiā spēs sūt medie. Prima aut spēs ei? est illa
quā dixit bippo. in smōe h: qd nō est mordicantia et ē hu
mida. Et spēs secūda ē media int? hūidā et sicca: et mordic
antia et nō mordicantia. Et spēs tertia sicca est mordicantia
ua. Sed si bippo. dixit morbos in qd? uetiā est vna qd
bet bay spēs: et est summa sermōis ei? in narratiōe sua sm in
uamētū qd accidit ille qd legit ipm. Et quoniā nō dixit il
lud: tūc nō est aliqd qd cogit nos ad dicēdū illud: qd in
tētiō nra nō fit nisi exponē sermōē alteri? a nobis non
anticipare sntas nras in illo. verū qd sit intētiō nra in ex
positiōe cōtraria expositiōi reliquoz expositoz. qd est: qz
alii expositores a nobis implet smōes suos smōibus so
pbitas: et in sermōib? suis miset qd sntes sopbitas: in qd
bus nō est inuamētū dicētib? in intellectu finis artis. Et
sum ego qd cōs conas sēp vt dicā res qbus fit inuamētū
vltimū. Uideat mibi nūc ppi illud ne sū pger addere in
sermōe bippo. illud cū? remōtatiōē dimittit. verū ego
sum scōis sntas eius: et pcepta ei? enūmeralia. Hic ergo
qz narratū iam paulo ante cām ppi quam fit qd vaporati
ōis fert multū in dolorib?. Et narratū itez dolores in qd
bus nō fit inuamētū p vaporatiōē aliquoz modoz: nisi
pius euacuet corp? ante illud. Et qz uis iste sint cōes
oībus spēbus vaporatiōis: nō opoz vt scias qd p vapo

ratioes que est hūida fit magis inuamētū in apostematib?
calidis: quoz enet? est ab hūiorib? qd sūt de genere chole
re. et p illā quē ē sicca fit maior inuamētū in eis quoz enet?
tus est ex sanguine subitū aquoso. qd est: qz qz vt facias
trāhre p mētes tuā in oib? boies qd medicatio fit p oppo
sitiōē cōtrarij cō cōtrarij. nā hac eadē intētiōē inuamētū
inuamētū fieri p vaporatiōē: cū qua uon est mordicatio
in medicatiōē huius modiciū. et p illā que mordicantia
est fit inuamētū in hūiorib? grossis vicos: qd subleuat et
incitat. Et ppter h? qz te conari ad cogitandū humore
vincētē in mēbro apostemato: et significat h? illud qd
dixi. ex etate infirmi: et cōplexiōe ei? naturalis: et hōia pze
senti ex hōis aīe: et regiōe: et rēgūtie qd pcessit. Cū ergo
apparuerit tibi apā: tūc significat qd pcessit. Cū ergo
bus comitātib? ipm: et sunt color: et magnitudo apatis: et
qz ipm expellit manū: et lenitas ei?. Cū qd fuerit egritudo
ad quā medicadā intēdiōē: ples aut p plemoria: tūc fit
gnifica sup illud etiā ex reb? qd expulsiur ei? sputo. Et qz
hec significatio quā dixi nō est nisi p estimationē: nō per
cognitiōē certā cū qua nō est timor: et ppe qd mēbru in
quo est dolor est in pfundio corpis: tūc est incipe cum
medicatiōe a rebus quaz inuamētū vides magis vltimū
qz reliquaz: rez remanētū. qz si p vltū: ex nō fit inuamētū
qz pmuta te ab eis ad vsus illaz: et reliqz. si aut nō quie
scit dolor: tūc euacua corp? totū. Et nos qd ex inuamētū
bippo. inceptisse in curatiōe a spēbus vaporatiōis a timo
re lōgūdiorib?: et ē hūida qd ppeti? nō mordicat. qd ē: qz
vltū huiusmōi vaporatiōis quib? ipz nō fuit inuamētū:
tū nō est nocumētū ei? magnū. Species aut vaporatiōis
que sūt cū aceto: et cū oxobo: aut cū alijs ex eis qd sunt eis
silia: si nō preparant vt ouenit morbo: tūc nō solum nō
fit per eas inuamētū: sed ledunt lesione vchemētā. quoz
nam virtus ear? est foris.

Et antea quolibet liquidozū ap
ponendū lateri est: ut uidelicet ca
lefactoriū succedens leuius toleretur
quoz utiqz meli? est spongia spaciōsa
aq calida infusa: et postea expressa.

Et oportet ut antecedat: et ponas
sub illo super latūs aliqs res mol
les: ut sit uaporatio magis cōueniēs.
et melius etiam est: ut ponas cū illo su
per lat? spongiāz mollem magnā infu
sāam aq calida et expressā.

Postqz pcepit bippo. vt apozimet aqua costia
exstēs in vtre: aut in vesica: aut vase eneo: pcpit
nūc vt ponat sup illo sup latera qd res mol
les: vt sit obuiatio illaz: rez qbus coste vel latera vapo
rant sine coartatiōe: neqz ledit oīno. Et possibile qd est
vt sit lana mollis: aut aliud ex pānis duplicatā duplica
tiōe multa: aut puluinar parutū ex puluinarib?: que sub
ceruice ponit. Post illud aut qd dixit: vaporatiōne que
fit cum spōgia: non pcpit vt ponat sub ea aliqd.

Deinde calefactoriū ex oīni latere
et oīni pte coopiedū: qd factū ibide diuiti
us imozet. Et canēdū etiā est nō sum? in
de ad egri nates ut id odore? ascedat:

nisi qñ sibi iuuamētū uidebit: nā t hoc fm tempus ipm interdū iuuat.

Toporiet ut cooptat locus uaporois ab oib⁹ pñb⁹ sicut circūdatū cū qbusdā q̄ uelūnt. nā qñ tu fece ris illō: erit moza ei⁹: t rmanētia spacij ei⁹ lōgior: t nō afcēdet uapoz ei⁹ cū illo etiā ad nares ifirmi: t attrahet ipz nisi uideris qā iuuat p illō in qbusdā reb⁹. fortasse ciz nō iuuat in qbusdā horis.

Reliq̄ q̄ dicit hippo. in hoc fmōe mīfesta sūt nisi res uapozis tñ. ois v̄t exponam⁹ ipaz. Dico q vapor facit accidere angustia uehemētē: t le fides: t additiōe in malicia anbelit: pp additiōe suaz in caliditate: t coartatōes meatū pulmōis: q̄ accidit eis qñ implent uapozē hūido. Remāet q̄ vt p attractiōes va pois cū aere nō fiat iuuamētū tñ: nisi qñ pleures ē sicca: er q̄ nō expuit aliqd. Iuuamētū enīz tūc in attractiōe va pois erit plus q̄ nocumētūz accidēs ab ea. In h̄ g loco iunenim⁹ hippo. abscondit fmōes suū in specie pma ex spēs⁹ uapozatiōis. deinde post illud incipit narrare spēs secūdam: t dicit:

Quista hordeū t ozobū in aceto in fusa aque mixto: que mixtura ita fortiuscula fit quā hō possit bibere: fac bulire. post bullitionem uero in facculo missa lateri suppone: similiter etiam t de fursure.

Oportet at ut redeas ad hordeū t ozobū in fusa aceto p mixto permi xtione paululū fortiorē illa q̄z homini possibile est bibere. postq̄z resolutis illō t facis ipm feruere: t pois ipm in kisti futa: t pone ipm sup latus: t similr fur fur fm hunc modum.

In inuēim⁹ hippo. scipe vt decoquāt hordeū t ozobū cū aceto: fm q̄ ipa sūt: sed postq̄z oterū tur. t illud qdē mīfestu est ex fmōe suo post q̄z resolutis illō. Et tū qdē potes scire ex ipa actōe q̄ hippo. nō uoluit nisi illō qdē dixi. qd est: qz uapozatio est cū hac dispōe quētiō: t fortior. p illō pcepit vt fiat etiā de fursure sile illi. t nō fit hec spēs uapozatiōis fortior spe ciebus quaz pñsim⁹ remōciatōes: nisi pp vtutē aceti. q̄ si superis ipm cū ozobo adiunabit illō etiā sup vtutē ei⁹ iuuamētū nō paruo. qd est: qz vtutē ozobi fit sufficiētia in incisōe grossitudinis hūoz: t digōe eoz: t eoz resolu tiōe. t pp illud ois vt vtaris istis spēs⁹ uapozatiōis in eo in cui⁹ mēbris ifirmis uideris aggregatos ēē hūozes gros sos viscosos: t appetit tibillō ex regimie qd pcessit qñ fuerit generatiū buiūsmōi hūoz: ex cōplexiōe infirmi t ex hōa pñt ex horis anni: t ex regimie: t ex etate. t cū il lo etiā qñ nō fit iuuamētū p vsum spēs pma: ex spēsbus uapozatiōis qdētis trāquill: q̄z vixim⁹ in pñis. qd est: qz cōueniēs ē tibi post cōsideratōes tuā in dispōe corpis: qñ nō appēt tibi significatōes repletōis: t vltus fueris specie bus qdētis trāquill ex spēs⁹ uapozatiōis: t nō fit iuuamē

tū p illō: vt scias q̄ cū in dolore ē grossitudo hūoz a d⁹ resolut⁹ vapor iustianu⁹ ledēs: qñ nō est ei cūctus. Spēs aut uapozatiōis q̄z dñt inuēit resoluētēs hūozes viscosos t vctōsitatē: t hūozes generātes eam: t ppe uapozatio q̄ est cum ozobo. verūm hippo. dñt cōmixtiōe aceti cū aqua donec equef. Est g fmō ei⁹ in illo in vltimo est siōis t bōitatis. qd ē: qz dicit Et ois vt fit cōmixtiō ei⁹ ma gis acerola paulatim q̄ cōmixtiō quaz homini possibile est bibē. Significat g per illō qd pñt tibi vt ceuites qd ex eo acuti est pp modiciatōes suā: t ceuites illō sup qd vincit a quōstas: pp destructiōe actiōis ei⁹. Aceti enim acuti inuēit in incisōe hūoz viscosoz grossoz: t resolu tiōe eoz cōuēti⁹. q̄ illō sup qd aquositas ē magi viti cōs. Et qñ mēbra apostēata nō est possibile vt tolerent istas medicinas: ponit hippo. cōmixtiōe aceti mediā in ter duo extrema. Hec est ergo species secūda ex speciebus uapozatiōis tribus: q̄s dñt in principio fmōis mei.

Eccoz aut calefactorioz ea pñt entia sūt: qd cū sale t cū milio siml assatis in faculo rēcōdita apponūt. mi liū quoqz qd pōdere leui⁹ atqz sibiū ē.

Ex spēs⁹ aut uapozatiōis sicce pñt entior est illa q̄ fit cūz sale t milio assatis in faculo lene. quod est: qā mi lium est leuis ponderis.

Hippo. narrat in fmōe suo isto spēm etiā ex spe ciebus uapozatiōis: q̄s dñt in principio fmōis. Et dicit salez: t milii: t res quidē que cōis ē vtilis siml: est siccitas. t illa qd ppa ē salī ex vtilis est: qz ē mozi dicatū: t milio qd est nō modiciatū.

In Am buiūsmōi calefactoriūz illum quoqz usqz ad fursulas. i. spatulas ascēdit: dolozem dissoluit.

Et resolut hec uapozatio etiā dolo res qui ascēdūt usqz ad fursulas.

Significauit hippo. significatiōe mīfesta p addi tiōne suā. in h̄ fmōe suo etiā qz resolut hec uapozatio reliquos dolozes. i. illos qd pñt ad loca que sunt sub hipocōdriis.

In Acisio aut nō fit nisi tūc tñ quz iā usqz ad spatulas ascēderit doloz

In Acisio at nō resolut dolozes fm hūc modū nisi ascēdat ad fursulas

In Acisio est qd hippo. significauit p fmōe suūz incisio phlebotomia venaz. Et enīciauim⁹ nos etiā qz hac medicatiōe fit iuuamētū in fmōe suo tūc nō resolut doloz fm hūc modū. Et hippo. qdētis nar raui de esse huius medicatiōis res multas cum eo: quod scribit in sequentibus.

In Ali ergo calefactorioz doloz dissol uat: nō in eo dñt imozādūz est: pulmonez nāqz desiccāt: t empīma co adunāt.

Quod si nō resoluat doloz p uapo ratōez: tūc nō ois ut plōget moza

z est vena non parua. qd est: quia vena que venit ad manum ex parte spatule qñ trāsit p aissid sub cute: vuidid itez in curuatura man' in locis supiozib' eius. Et maifestu quidē est q illa loca sūt supioza qñ tu figuras manu: figura quā dicit hippo. in libro suo de restatōe z dñs locatōe. qd ergo remāet de hac vena post diuisionē ei' supius in trāstitū ei' per loca maifesta brachij: oportet vt pblebotomef ex parte loci in quo diuidit: z inuēit situs hui' vene ppe sñi rectitudine originis ei' pñe: z pp illō fit q ipa euacuat sanguinē ex locis q sunt sup furculā ve loci? qd autē venit ex ea ad curuaturā man' oblique euacuat sanguinē ex istis locis min'. verūm illud est plus eo qd fit in reliquis venis remanētib'. illud autē qd venit ad curuaturā man' ex vena intrinseca z magna: oblique quidem qd euacuat ex sanguine ex locis: quoz pmissum rememorationē est parū valde: ex locis vō supiozib' pectoris est multū valde. verūm origo vene qd venit ad manus ex parte titilici: pñ quia est originē vene q nutrit partes supiozis pectoris. Hippo. ergo pcepit pblebotomare hāc venā anteqz oriñtēf: z vñat cū vena q orit' ex vena que venit ad manus ex parte spatule. z qñ bec vena fortasse nō apparet: tūc minui' loco ei' vna venaz intrinsecāz qd dicit vēire ad brachiū: z qñ nō apparet aliq venaz intrinsecāz: tūc minui' vena que generat ex cōmūatōe duarū obliquaz: z vñatē ipaz in curuatura man'. Et quoniaz possibile est etiā in quibūsdā bozīs vt nō appeat bec vena z appareat vena q venit ex parte spatule: tūc oportet vt pblebotomef etiā. Postqz scio q euacuātō ex qbuscūqz locis fuerit attrahit ex toto corpore animā. verūm illō non fit velociter neqz equit' ex oib' venis. Nos autē cōnamur z studem' vt fit illud qd euacuātō de sanguine ex mēbro apostematō velocine z plus qd ex reliqz mēbris z ppe in egritudinib' basilia: z inuēim' illud in pblebotomia vene q nominat' baslica: z plus illo multū qñ est declinatio sanguis: q multiplicat ad partes supiozes: aut sunt partes supiozes ex parib' pectoris graues: naz grauatās ppe erit tunc in seid z in mamilla. Apostemata vō que sūt in parib' pectoris inferiorib': quonā ipsa sūt pñ q diaphragmati: tūc necō dolozes q accidunt in eis veniunt ad loca q sunt sub hipocōdrijs. Non ergo iuuamētū euacuatiōis ex curuatura man' in hac egritudine est iuuamētū magnū valde: quonā loc' cordis est mediū inter vtrāqz. Et vos qdē audistis iaz me dicēte ante: q vena q nutrit partes inferiores pectoris orit' sub corde. Totū ergo hūc sermōē dixi ad significādū qd hippo. bñ inuēit in sermōe suo. Oportet ergo vt pblebotomem' vnam q notat' baslica. z quonā possit terminū euacuatiōis sanguinis mutatiōes coloris eius: tūc loquit' illud qd dicimus: vt loqimur in illo. Dico ergo q eius qd colligit de sanguine in latere apostematū mutas colorē cā calidi tates reliqz autē qd remanet ex eo qd est in oibz mēbris remanet sile ad inuicē: ita vt si accidet qd fit sanguis qd est in toto corpore plegmatic': oportet vt fit sanguis qd est in latere apostematō rubens: z si fuerit sanguis qd est in toto corpore ruber': oportet vt fit sanguis qd est in latere inferiori oculis ad nigredinē pp aduersionē suā. Doloz autē medi' inter alteratiōē a colore rubeo ad colorē nigrū est color rubens clarus. Significatio igit sup euacuatiōnem ex locis apostematōis est pñuatio coloris. Nos etiā iam narrauim' qritatē euacuatiōis q sufficit in hac egritudine. z quonā virtus fortasse pbebeat euacuare hanc qritatē sanguinis: tunc oportet vt scias q iuuamētū qd suscipit mēbzū apostematū ēdē est tunc minus. verūm oportet vt sit omissio tua casus virtutis plus q euacuatiō tua eius qd multiplicat ex sanguine.

Porro si passio sub diaphragmate fuerit: dolozqz usqz ad furculas non ascenderit naturā cum bellebozo nigro uel fellichino lenias: oportet bellebozo nigro daucuz: uel fiseleos: aut ci minū: siue anisum: siue quodlibz aliud odoriferz: fellichino aut asam cōmifcusas. Si utraqz cōmifcusat: idēz opus faciūt. Sed tñ ex bellebozo nigro solutio fit utilior: z ad crifim puocadā efficiacior. Illa uero que ex fellichino ē ad dissoluēdū inflatiuā uētositatē pñptior.

Quod si egritudo fuerit sub diaphragmate: z nō ascenderit doloz usqz ad furculā: tūc oportebit ut lenias natura: aut potu bellebozi nigri: aut potu medicine que nominat' fellichini postqz pñfiscueris belleboz: aut cuz se mine dauci: aut cum fiseleos: aut cuz ci mino: aut aniso: aut alijs ex medicinis odoriferis. Sed quum medicina que nominat' fellichinus asam cōmifcusas: z qñ pñfiscueris ista duo etiā erit opatio similis: sed qd soluit bellebozus niger est magis iuuatiuū z magis attractiuū cris qz illud qd soluit medicina que nominat' fellichinū: sed fellichinū resoluūt uētositatem inflatiuā plus qz bellebozus niger.

Quod autē expmētū significat virtutes medicinarū solutiuaz: z humorē quē soluit vnaqueqz earū iam sciuisti in libro meo de vñtib' medicinarū simplicū. In inuētiōe autē cognitiōis hōzē in qua necesse est soluere ex locis ad q declinat dñozes q vñtū z mltiplicat: ad mltas ratiocinatio. verūm significatio certitūdinis: z testimoniū sup illud nō est nisi ad expmētō. Et hippo. qdē significauit sup statū medicinarū qd oportet nos in potu tribuere infirmis in huiusmōi egritudinib' z dicit de bellebozo: qd soluit res q sunt magis iuuatiue ad crifim. z dicit de medicina q notat' fellichinū: qd eduxit uētositatē inflatiuā. Et nos inuēim' pñone eius res que sunt magis iuuatiue ad crifim: significare apud cum res q faciūt crifim egritudinis uehementius: sicut si dicēz quia sunt magis iuuatiue. Et qñ oēs medicine solutiuaz sunt nocive stomacho: z ppe ozi ei': qñ fit pluris sensus ppter neruos q oriunt' in eo: vñtū est ei qd oportet vt pñmiscant cū medicina qdam medicine odoriferis: vt non occurrat virtus medicinarū solutiuaz ozi stomachi nuda simplex: pter q pñmiscat aliqd aliud. Deinde dicit: Et qñ pñmiscas medicinā que notat' fellichinū: z belleboz similis est opatio eo: similis. Et vult q vñs vtrōqz ē uenienis z nō est cōtraria vna cap' alteri. quod est: quia corruptio

pmictōis medicinar solutiūaz non est quādo vna earū soluit cholera verbi gratia: z altera pblegma. quod est: quia possibile est vt euacuetur vti quo humores simul i vna boza. led quādo vna earū soluit boza aduent' sui ad corpus: z altera pot' spaciū longū a susceptrōe sua. Quom ergo bibū medicina cōposita ex istis duabus medicinis simul est solutio inaequalis agitatoria. Et significo per ser monē meū: inaequalis agitatoria: quādo existimamus q' medicina iam descēdit: z abscisa est a solutiōe: z incipit post illud solutio secūda. quod est: quia de cōsuetudine medicine quae soluit boza quā aduenit corpōi ē vt egrediat' cū ea etiā aliqd ei' quod soluit medicina altera. Quom ergo remanet ex illo humore quātitas parua z de bilitat' vtr' medicine: erit inceptio eius cū solutiōe bñol' conuenietis ei itez. Termin' ergo boze in qua soluit medicina quae nominat' selicibini: est termin' boze i qua soluit bellebor': z de aptitudine eius est illo etiā vt soluat humore melacholici sicut bellebor'. In hac autē boza manifestū est: q' opozet vt sit scīens illas res z suas eas. vti autē earū in eo qui habet pleuresim: non opozt vt sit in omni boza: z rememore apozosimi in quo dicit bipp. p. r. m. o. n. ē b. i. c. Necessē est in egritudine acutis raro vti medicina solutiua in principio euri: qñ nō ē egritudo infirmitas acuta nisi sicut pleuresis ē cū ea febri' fortis valde. Opozet ergo vt caueas cautela vebemētī ab hoc vt des in potu medicinā solutiūā: vt ere euacuatōe. ppe p plebomōia: qñtis dolor iaz puenit ad loca q' sunt sup bipo cōdriis. iuuamētū. n. qñtis ex ea fit min' q' sit ex solutiōe: verūtamē fiducia in ea ē vebemētior: immo in euacuatōe p plebomōiā non cadit aliqd timoris: i solutiōe aut accidit timor multoties: z ppe qñ non fuerit cognitio: nature infirmi. Ex hōib'. n. sunt quos soluere difficile est natura: z ex eis sunt quos soluit qñtis pua medicine solutiōe multa. z opozet vt sit quātitas quaz das in potu de medicina cū mētura: cui' cē iam scīuisti: z expt' fuisse ei in plurib' hōib'. z inuenisti eam soluere mētura equalē. Nā qui tū nō es scīens nām hōis cui in potu das medicinā: tūc tu es in timore q' soluat eū medicina p' q' opozet: aut nō soluat eum oio: aut moueat nām ei': z nō psequat' illud quod necessariū ē. Omnes ē res iste attrahit sup illū qui egritudine habet acutū: no cūmētū magnū valde: cui' rēctificatio nō ē facilis: sicut est facilitas ei' in eo qui nō habet febē. Quom ergo nō ē febri' fortis: z tūc es cognoscē nām infirmitatē ea ei in potu medicinā solutiūā: aut illā quā narrauit bipp. aut aliā ex reliq's medicinis solutiuis z similib'. z vna illarū medicinarū est medicina quā de cōsuetudine medicor' ē nominare bierā. bui' autē medicina p' d' ouerso mō fit. verūtamē melior compositio ei' qui solutiūā potest potare medicina est illa in qua cadit bellebor': z nō cadit in ea scamonea.

12

His itaqz factis post solutiōez de p'isana dandum est: minus quidē qz consueuerat: sed irrep'ēsibiles expedit minūas quātitatē.

De p'isana vero hōzdei opozt ut detur bibenti medicinam postqz bibit eam quantitas non diminuta ab eo qd de p'suetudine ei fuerit sumere diuinitudem cui sit quātitas.

Oporz etiā vt studiū impediat ozi stomachi ne

enētiat ei nocumētū pp potū medicinarū solutiuarū: et p'p'e quādo potat medicinā ille qui habet febē. z vna quidē rerū qua cōsuetat' os stomachi ne eueniat ei no cūmētū est: vt non bibat medicina simplex p' p'p'eter q' amiscant' cū ea quedā res de quārit' aptitudine est feda re maliciā ei'. quod est: q' natura medicinar solutiūaz ē cōtraria nature corpōi quē ipse soluit: z sunt vniuer' saliter p'ncates z intermētes ea. Nam sicut quido nos bibim' qñtatē puā ex opio: z mādrago: z iusquiamo z alijs ex medicinis similib' eis: quārit' vtr' z subā sunt cōtrarie corpib' p'mētes ea: iuuamur p illud iuuamētō magno. silt' medicine solutiue iuuant nos: qñtis sint cōtrarie nostre nature. verūti nos sumim' ex eis qñtatē puā z vtinur ea g'rendo iuuamētū. Sicut ē nos i boza quz in potu dam' medicinā solutiūā p'miscim' cum ea qdaz semia odorifera: vt sedes p illud maliciā medicine: z nō p'hibeat ipas ab opozitōe sua: qz virtutes ear' sint subtilitatu: z incline humoz grossoz: aperitue vtriq' z qz sit solutio: simil' etiā fit iuuamētū post potū medicine solutiue p vsum al: quantullū de p'isana hōzdei. qd est: qz medicina solutiua p'per paritātē sui figit in ocauitate stomachi. veniūt i transitu suo p meri z p p'pes lue riores stomachi nō solū recipiūt ea loca i transitu illo p ipsā qualitatē: imo adberet eis aliquid ex substantia eius z nocet eis nocumētō magno. nāz nō vō pot' aque hōz dei iuuariū post susceptrōne medicine: nisi qñ d' nā ei' est vt abtergat z attrahat inferi' totū qd retentiū est de medicina i transitu suo p illa loca: z tēperet z resoluat quātitatē z qualitatē quae retēta est in eis. P'op' has ergo res p'cepit bippo. dare i potū aliqd de aqua hōzdei post acceptrōne medicine solutiue. At vō qñ solutiōis est pma inceptio nō videt ei' vt in potu des aliqd de aqz hōz dei. qñ timet z cauet vt destruat opario medicine solutiue. z p'p'pter illud dicit:

13

Empoze enī solutiōis nullum ius puenit p'pinari. solutiōis uero cōstante: p'rimū quidē de p'isana min' sumere qz p'sueuit dandū est: deinde uero semp abscondēdo usqz dum pl' octur si dolor geuerit: neqz quodlibz aliud cōtrariū occurrens obsteret.

Quoniam opozet in boza solutiōis qñtis cessat solutio: va de aqua hōzdei ad sorbendū quātitatē minozē ea q' cōsueuit bibere: fm quācurrīt p'suetudo ei' ut biberet eaz. deinde fiat ascēsiō p' illud semp ad dandū in potu quantitatē multā: si dolor iam geuit: z non p' bibz aliqd aliud ab illo.

Inuenim' bippo. oicē de esse hāz rep' szium ei' qd docēt multi medicor' in b' nostro tpe. qd est q' medicū i hoc t'po tpe qñ soluit infirmū cibāt ei' post illud cibo multo. Bippo. o' p'cipit vt des bibēti medicinā p' mūdificationē de aqua hōzdei minoz qñtis. qd est: q' vtr' corpōis qd iaz solutiū est qñ supat' z oebilitat' p solonez: non ē ei' possibile tollere cibū z bñ digere ipm nisi sit pauc' valde. o. n. vt sit aliqd sumit

m

et vnde p'isana iugat
Dose p'is.

potator: medicine de aqua bordei p^o ecitū ei^o ex ea i die p^o mo cū mensura quā digerē possit. deinde addat in illa post paulatim si dolor iam fuerit et nō p^ohibet inde ali quid aliud. eē at^o doloris manifestū ē. s^omo aut ei^o: nō prohibet ab illo aliqd aliud: oportet vt intelligas s^o apbo rismos quoz rememotatio p^ocessit, vbi enūciauit hippo. borā in qua oportet regere illū q^o habet egritudine aciu taz abiq^o aqua bordei. et sūma illi^o: q^o oportet ne sumat sorbitōem qū spat q^o fiat crisis anteq^o necesse sit infirmo sumere ei^o: aut quādo in humore retēto i loco apothema totū nō ē aliqd maturitatis.

Iste s^omo est etiā s^omo meus: et si necesse sit uti aqua bordei.

Am dixit hippo. iterū in eis q^o p^ocesserūt: q^o bora sumedi p^orisana bordei: et sumedi aqua ei^o ē sūis et q^o differetia inter vtrāq^o nō est nisi in re vna tūc: et ē s^omo eius: q^o oportet vt sit illud quod suscipit infirm^o in p^omis aqua bordei.

Et uero nbi p^orisane op^o fuerit inci pe illā dare a p^oncipio cāe l^o morbi fateor: eē meli^o q^oz uenaz^o exinanitiōez p^ocedere: postmodū uero in die tertiā morbi: aut in q^orta uel q^onta siue sexta si ue in septima dari incipe oz: nisi tūc cri sis tūc t^opis fuerit p^oietura.

Eo eni dico q^o incipe dare infirmo sorbitōem a p^oncipio rei: melius ē q^oz p^ocedere et uti euacuatiōe uenaz^o: dei de incipe dare infirmo sorbitōem i die etio egritudis sue: aut in q^orto: aut i q^onto: aut in sexto: aut in septio: nisi atēce dat crisis infirmū: et fiat i hoc spacio.

Inuenim^o hippo. sed in sermone suo isto id q^o dixit in libro suo de ap^othosismis: et est: q^oz videt ei^o vt sit v^olus regimīa q^o ē in v^olmo siue subtilita tie in bora stat^o egritudis tūc. Et si videris q^o stans sit in die q^orto: et videris q^o infirmo nō ē possibile vt remaneat vit^o cū v^osi aq^o tūc tūc hippo. videt q^o meli^o ē vt sumat infirm^o in p^oncipio egritudis sue aliqd de p^orisana bordei: et sit inceptio illi^o in die tertio aut q^orto. Et sūit etiā dixit in eis q^o incipiūt dare infirmis sorbitōes: die q^orto aut sexto aut septio: q^o ipsi errāt si nō p^opa^o vt fiat crisis i illa bora. Et oportet vt intelligas ex s^omo ei^o: crisis sit v^olū: nō cō sup^odem egritudis: tūc sup^odem p^oletā: s^o p^omutatiōem infirmī etiā ab illa v^olūpōe ad v^olūpōem aliā p^omutatiōem magna.

In quib^o etiā p^orepatōis p^oncipūz maxime sūm sūle fieri ut dcm ē oz.

Et p^orecessio quidē p^orepatōis etiā i istis oportet ut sit sicut dixi simi lis sūm plurimū.

Orit etiā in illis in quibus videtur etiā vt oes eis sorbitōem in p^oncipio: oportet vt sit p^orepara tiōis antecessio etiā equalis. q^o si indignerit p^oleboromia: aut clyster: aut v^osi sup^opositiōis: tūc faci as illud eis in p^orimis.

Similit^o aut^o et de illis potib^o quos bibi cōuenit: quos etiā viciuri su mus: nāq^o eozum que vixim^o plurima eadem sunt.

Et simil^o etiā utere eo q^o oportet ut bibat ex potib^o quos ego dica^oz in sequētib^o. s^omo eni me^o sūm plurimū est iste s^omo idem.

Hippo. p^orecepit vt p^oreparatiōis sit antecessio etiā ante: quāuis sit regimē infirmī cum eo q^oz bibi tur tūc: p^oter q^o v^orat^o sorbitōe. s^o qui p^olebotomia v^oneat: aut v^osi clysteris: aut v^osi sup^opositiōis. s^o oportet vt p^ocedat prius.

Scio nāq^o multos medicos qui extra q^oz oportūm est opant^o ab omnibus in p^oncipio duobus uel trib^o uel plurib^o diebus custodiūt egres: po stea uero ius et potū illis sumere p^omit tunt: quod etiā p^ospendūt. Quam eniz corpus maxima mutatiōe mutetur: ei maximū cōtrariū illi^o mutatiōis p^opus esse dicūt. maximū aut illi^o mutatiōis contrariū optimū est: sed sūm utilitatē et cōcordissimē securitati exhibēdum: et maxime in dando cibum in his que media sunt.

Scias autem multos medicos q^oz facere contrariū eius quod oportet fieri. Quod ē: quia ipsi omēs custo diunt infirmos a p^oncipio egritudinis duobus diebus: aut tribus: aut plus illo: deinde dant eis sorbitōem et potū et potest esse ut uideatur illis: q^o bec res est conueniēs: et est ut quando corpus alteratur alteratiōe magna: sit illō quo resistitur illi alteratiōi etiā magnū ualde. et per uitam meam resistere illi alteratiōi est bonum ualde: uerūtamen oportet ut sit istus illius sēdm rectitu dinem et fiduciam. et ex modis quide^oz alteratiōis p^oprie est assumptio cibo^o.

Inuenim^o hippo. redarguere medicos qui p^obi bent infirmos vel custodiūt et cōferuāt eos ab v^osi cibi in dieb^o p^omis: deinde p^omutāt eos subit^o ro: quoldā eoz ad v^oendi p^orisana bordei: et quoldā eoz ad v^oendi eo quod bibit. et non rememorat eoz q^o dāt infirmis et cibis q^o est fort^o v^osi anteq^oz maruret egritu do. quod est: q^o de cōsuetudine eius est multoties sicut vici paulo ante vt dimittat illud quod valde magnū est

ex errore: sicut dixi paulo ante: et non contradicatur ei: et ipse quidem significat per illas res quibus vituperatur error: parum nocumētū quod accidit ex errore magno. Dicit enim et de omnibus qui resistunt egreditur in hunc modum: et existit metus quod opatio eorum est in rectitudine quando ponunt mutatioem corporis mutatioem magnā. propter magnitudinem mutatiois corporis: et quod illud quod viderit de hoc est bonum: veritatem non omni mutatioe oportet vti: sed mutatione quadā. Et bippo. quidem dicit in illo quedā sūmo nem in eis quod sunt pmissa: et ipse etiam loquitur in eo i sequētibz et certifice p sūmone suū illud quod precipit de causa tela a mutatione subita.

19

Inociuus uero i mutatioe dīngit: et q ptiā nā cū fece mīnistrat: nocet etiā et q trīn succū ei adhibet: nocet etiā q solū ppinat potū: sed nocumētūz eius ad illos non est tñ.

Et quibus plus aduenit nocumētūz ex eo: qui errat in usu pmutationis est ex usu aque bordei: et cum ca fecis ei: et nocet illis etiā qui utuntur aqua bordei tñ: et eis qui utuntur etiā eo quod bibitur tñ. ueruntamen nocumētūz eius istis est minus.

Dicit bippocrates quodbusdā debemētū aduenit nocumētū ex mutatioe regiminis subita: quā paulo ante dixim⁹ est: quod medici custodiunt infirmos in pmissis diebus: prohibet eis sumere cibum uel mēter: deinde incipiūt cibare eos uersus diē quartū aut quintū: deinde permittit subito ad administrandā ptiā nāz bordei: et cū ea fecit ei: et min⁹ illo cui⁹ pmutatio est ad aquā bordei: et min⁹ uenit nocumētū eis qui utuntur eo quod bibitur tñ. quod est: quia nocumētū qñitas ē sūm magnitudines yturis ei⁹ quod administrat.

20

In etia et consuetudines in diēta: dū etiāz sanitas adest: scdm iuuamentum procedere debent. Cum ergo ex diēta insaniis maxima diuersitas et alia huiusmodi uideantur: quātomagis necesse est fieri in morbis: et maxime in p acutis.

Et oportet quod ut currat cōsuetudine in regimine dū pmanēt sani sūm re magis inuatiuā. quod ē: quod quz ex regimine appeat diuersitas in sanis: magis in speciebus diuersitatis huius et aliorū: tūc qzto forsitan oportet: ut sit diuersitas eius etiā in infirmis maior: et ex egreditur in ppope in eis que ex eis sūt acute ualde.

Inscipit bippo. demonstratōem facere sup sniam suam in regimine quod possit: et dicit ea: et cōtra dicit etiā in illo eis qui utuntur ex spēb regiminis cō-

trario eius quo oportet utat. Et quā sūmo eius in eis est plan⁹ uideat mibi ut antecedit et annūciat uenerit. Dico ergo quod vna ppositiōnū quib⁹ utit in dematiōe sup illō est ppositiō utis quod dicit sūm hūc modū: Si pmutatio subita in regimine ad cōtrariū ei⁹ sūm quod est: facit sanis nocumētū: tūc forsitan accidit illud nocumētū infirmis plus multo. et nos quidem possum⁹ exponere hāc ppositiōem spēbus multis sūmonis: dicitōib⁹ diuersis. uerbi grā: ut oīcam⁹. Quod aduenit sanis ex nocumētū apud pmutatioes suā in regimine subito ad cōtrariū suū min⁹ ē eo quod suscipiūt infirmi ex illo: aut sūm hoc quod suscipiūt infirmi de nocumētū apud pmutatioem eorū in regimine subito ad cōtrariū pl⁹ est eo quod suscipiūt sani. Et tibi quidem ē possibile ut dicas eā. cū dicitōe alia cōtrarioe hūc modū: Rerū que nocumētū accidere faciūt: nocumētū ē sanis min⁹ eo quod est infirmis. Et dicitōe oī etia cōtrarioe hac: Si est nocumētū rerū que accidere faciūt nocumētū eis qui sunt fortes min⁹: tūc nocumētū eaz eis qui sunt debiles est uehemēt⁹. Et tibi quidem etiā inest absolute: ut dicas intentiōes quā dicit sūm cōtrariū ei⁹ quod dixim⁹: aut ex ipsa re qua fit inuatiuā pmutat⁹ in eo sup quod facit deomōstratōem: aut ex vna ppositiōnū cōmpensariū in ea. Dec ē ergo vna uariū ppositiōnū quas dicit bippo. et est ppo sup quā cōueniūt pserle: et de cōsuetudine quidē Aristotelis et secte ei⁹ est ut nominet illā cū hoc est dispō ex ppositiōnis necessarie receptiōis. ppositiō autē scēda cū cōgnitiō sūmis expmētōis: sile ut audias eā. Scias quod pmutatio regiminis subito ad cōtrariū ei⁹ sūm quod est nos sanis et cōcludit ex istis uariis ppositiōib⁹: quod illud quod suscipiūt infirmi ex pmutatioe regiminis subito ad cōtrariū ei⁹ sūm quod est ex nocumētū magno ualde: et pl⁹ illo multū cū egreditur ē acuta ualde. Et ergo hoc interiō sūmonis bippo. et inuenim⁹ eū dicit ppositiōem pmiā parū uariū ppositiōnū: sup quas cōueniūt pserle absolute: pserle quod de mīraret sup ea et verificat eā. ppos aut inuenim⁹ scēdā eū certificare et reb⁹ piculari⁹: quod expmētō pphēdit et scies illud ex sūmone suo quod seq⁹ dicit sūmone.

21

Quod quod facile ē pphēdi. Mala nāqz diēta cibi et pot⁹ q sūm simile fit: securior est in omni tēpe tucri sanitatez qz ea que melior est si in ea mutatio subita fiat.

Et cognitiō ill⁹ est facilis. s. quod regimine malū: uel comestio: uel bibitiō cū cibo et potu simili adinuicē maioris fiducie est uisiter in oib⁹ hoīs in cōsuatōne sanitatis: qz pmutatio subito ad aliud regimē meli⁹ eo.

Inscipit bippo. in hoc sermone certificare. ppositiōem scēdā uariū ppositiōnū quib⁹ ipse deomōstratōes facit sup sūmone sūm ex exemplis pricularib⁹ multis: et aggregauit illud in sūma vna et dicit: quod nocumētū euenies ex pmutatioe magna subito egre diēte ab eo quo currit cōsuetudo non est pui: et omne quod sequit⁹ qd pserle ex sermone suo est planū manifestū. ueruntamen ego sūm dispōitōem si iteret ex eo sup aliquod quod uideat mibi indigere oppositiōe ei qui non est exercitatus in intellectu continuatōis sermōnis adinuicē: nō ergo piger ab oppositiōe eius etiā. quod est: quod oportet i expōe ut intendat per eam dilectio domini cōis: non tention

in 2

exproxi in sermone tris: sed cor qui sunt expti. Qui ergo cognoscit seipsum: quia non est expti neque exercitatus penitus? alii scilicet pma: tunc os vt in illa ante exercet. 22

Qui enim semel uel bis in die sumere cibum consueuerit: si a solito usu in aliis sibi mutetur: non metum eis gnat et defectores. Quibus autem non est consuetudo praedere: praedetur: mox deficiunt et aggrauantur corpora eorum: ac torpescunt: atque mollescunt. si cenant post: eructuat acidum. Alii autem sunt qui nature mollicies patiuntur propterea quod stomachi eorum contra cursum sue nature aggrauatur: cui uidelet exinanitio fuit afflueta. non autem bis impleri: et bis digerere potest in die.

Unde est quod illis quoque consuetudo aut quorum consuetudo cucurrit ut comedant semel: deinde permittant subito ad contrarium et finem fuit: accidit nocumtum et debilitas: et quorum non est consuetudo praedere: praedetur: debilitat illos il lud statim: et grauat corpora eorum: et red dit ipsos pigros: et mollescit eos. **Q**ui si cenat cum illo etiam eructuat eructatque acetosam. et ex eis sunt quibus accidit lenitas nature: et causa in illo est quod grauat stomachum eorum secundum contrarium eius secundum quod currit consuetudo eius. Quod est: quia consuetudo cucurrit apud eos ut stomachi eorum sint uacui: et ut non impleantur ex cibo bis: neque digerant cibos etiam bis.

Propterea quod non fuit contentus hippo. ut enicia rer quod euenit eis qui permittant subito ad contrarium et quod currit consuetudo eorum: nocumtum magni: sed narrat etiam finem quam parte oportet: ut rectificet illud in unoquoque homine: prolongat sermo eius. quod est: quia si ostenderet tamen quod aduenit eis nocumtum magni apud permittentem eorum subito ad contrarium et quod currit consuetudo eorum: esset sermo et intellexit breuis. Prima ergo mutatio quod subito fit ad contrarium eius quod currit consuetudo est hoc permittit quia nunc dicit hippo. scilicet quorum non est consuetudo ut praedant et praedetur. Ipse enim dicit in eis: quod illud debilitat eos: grauat corpora eorum: et facit eos graues: et mollescit eos: et non accidit in eis accidia ista: nisi quando cibis sit super virtute eorum in loco poderis. quod est: quia debilitas virtutis in eis non est ex eis quod propria sunt eis: sicut quod de consuetudine eorum est et accidit apud permittentem cibis. propter hoc ergo addidit in sermone suo: quod corpora eorum qui reguntur bene in regimine grauantur et mollescunt. In eo autem cuius consuetudo currit ut

praedant et non facit illud: enicia et eo quod scribit: debilitas et virtus: et non dicit cum illo quatuor quod est: quod virtus apud humanum permittit debilitat in se. et cum illo etiam ipse postea dicit de illis quod reguntur humanum accide pigritiam. Deinde itaque permittit: et exponit: quod illud facit eis accide pigritiam. Deinde itaque permittit: et rimet ex obo opationibus: sicut si diceret quod ipse terrentur vt coent fies opationibus. et hoc dicit res vere et uerbo vera est: quia ipse cuius est hoc dicitur sentit debilitas tem forte: et non audet propter illud facit aliud quod opationibus quod faciebat autem. Deinde dicit itaque: et quod virtus eniciauit in regimine suo: accit et vt eximitur quod viscera eius sunt quod suspensa: et mingit uina acuta et uiride. Et manifestum quod dem est quod significat permittit fuit acutam uina: quod calefacta est plerumque de consuetudine et est calefacta. per uiride autem uel intelligit illud quod de consuetudine grecorum ciuitatis athenarum est intelligit ex ea: et inuenimur illud remanere cui est visus ad hunc finem. quod est: quod ipse uidet hominem cuius color est citrinus iterrogat eum quod sit causa uiriditatis coloris eius: praeterea quod ipse uideat quod inter hunc uicem uiridis et citrinus est oia. et dicit de huius quod est uehementios uiriditatem quod fuit: et signum ficitur illud uehementia citrinitas. et color dicitur citrinus uere est color croci. et uina fit bene uisum quod permittit perfuitas aquosa cholere colore clare. quod est: quia de uisum natio coloris rubet clari a colore rubeo ad colore albi est cum mensura ordinatior coloris citrini ad colore rubi. clare. et scripsit hippo. itaque accit alia quod accit eis quod uisum mox reguntur regimine. et ego quod inquiram de eis qui ueni ad permittit et in ipso. nunc autem os vt intendam ad exponendum finem cuius permittit rememorationem. quod est: quod hippo. addidit ad accidia quod accidit eis quod praedetur propter consuetudo eorum cucurrit cum illo. quod si cenauerit cum illo eructuant eructatque acetosa. Et nos quidem scimus quod eructat acetosa fit ex frigore stomachi: et fit mitiores et plene gmate quod aggregat in eo et multitudine ciborum: et quod sit ex cibis temperat et quantitate sua: et virtutes eorum sunt frigide. Et res cois in oibus rebus est disgregatio caliditatis in a te quod est in stomacho: et quod cibi uicini eas uel defectus ab beniaitio eius a bis digerendo illos cibos: sicut est illud quod accit quantitati parue ignis: quod super eam pios quantitas multa lignorum: aut quantitas equalis buida parua. Deinde dicit hippo. Et quidam quod hoc reguntur regimine accit lenitas nae. et inuenit in multis descriptionibus loco nota quod fuit lenitas nae: nomen aliud simile et signis angustias et inquantum. et manifestum est quidam quod angustia et queretudo accidit ex multitudine ciborum eis quod reguntur hoc regimine: et difficultas deoctoribus: et multitudo permittit nis super lectum et assiduatio eius. Et nos quidem inuenimur hippo. ostendisse in postremo permittit omissione manifesta quod digestio est similis deoctoribus. Inuenimur quod illud quod caliditate buida vaporosa: non siccata tenebrosa: sicut est caliditas febrium. sed caliditas buida vaporosa est sicut caliditas nalis que est in corporibus animalium. 23

Qui quoque oxiremia emittant: potest fieri ut adiuentur sic alienando se ab his quae ex mutatione dietae in contrarium patiuntur. igitur itaque ut post cenam per integram dormiat noctem si hyems fuerit a frigore: si estas a calore tuti. quod si non dormiant diutissime suauiter deambulando non cessent. deinceps uero aut nihil: aut leuia: aut minime nocua

cenet: bibatq; paꝝ uini nec aq̃ mixti.

Et necesse est istis ut alienentur ab eis qđ aduenit eis apud pinutati onē corū in regimine ad cōtrariū. Qđ est: qđ oꝝ ut dormiāt per quātitatē noctis integre post cenā ipoz. In hyeme quidē cū custodia a frigore: et in estate quidē cū cantela a calore. qđ si non fuerit eis possibile ut dormiāt: pambulet deambulatōe multa facili leui: pꝛet qđ stent. Quod ergo post illud fuerit: aut nō cenet: aut si cenauerit: cenet cena leui que nō noceat eis: et bibat etiaꝝ uinū paucū aq̃ nō mixtū.

Et istis quidē rebꝫ est res vna que cogit ad dicēdū ipaz in hoc loco. qđ est: qđ bippo. intentio est vt ostendat qđ mutatio eiꝝ quo currit cōsuetudo subito nocet corpibꝫ: et qualiter oporteat vt medicet illi quibꝫ accidit et nocumētis huiusmodi: et qñ vñs est ei vt faciat illud: tūc sequitur etiā sermōe eius. Dico ergo qđ pꝫ quidē qđ precipit bippo. quid est vt dormiāt īsonio multo longo spacio: quod est estinuant plures expositi totū post cenā: sed regit intentio huiꝫ pmonis: post prandii. qđ ē: qđ nō ē simile vt significet p sermōe suū: pꝛet quātitate noctis integre: nisi somnū ciet: non somnū noctis. Quod autē dicit etiā post illud vbi dicit: qđ si nō fuerit eis possibile vt dormiāt: deambulet deambulatione leui multa: pꝛet qđ stent. et qñ fuerit post illud: aut non cenet: aut alienet: cenas suas: restitūq; qđ ipse pcepit vt sit somnꝫ post prandii. Quod ergo fieri oportet: est vna vnaq; res: aut vt rectificet scriptura quꝫ sit erronea et scribat. quod ē: qđ oportet vt dormiāt p quātitate noctis integre post cibos suos: in hyeme quidē cū custodia a frigore: et in estate quidē cū cantela a calore: aut si sua tur scriptura in qua ē post cenas eozꝫ fm qđ ipsa est vt intelligat ab eo sermo eiꝝ fm hūc modū. quod ē: qđ oportet vt dormiāt nūc ante cibos suos: sicut dormiebāt āre post cenas suas p quātitate noctis integre: ita vt sit sermo eiꝝ: post cenas suas: adiūctꝫ ad sermōe: p quātitate noctis integre. Illud autē quod ipse precipit p ipm. s. fmo nē: de dimissioe cene: et minoratōe eius: et alluatiōe ipꝫ: eius intentio est intellecta manifesta. Quod est: qđ vult vt figurat et quiescat stomachus: et confortet pꝛpter illud qđ trāsit per ipsum de labore qui euenit ei et grauitas cibi quo vñs est: nō fm cōsuetudinē. et cōfert in hoc etiam vt sit illud quod bibit parum non mētū. Qđ est: quia oportet vt caneatur et custodia ēuetus rugit: et eius quod humectat stomachū: et infrigidat ipsum. Et cauit in illo est illud quod grauat stomachū ex multitudine cibozꝫ: quod aduenit etiā ex vino. oportet ergo vt sit mētū calefactus et confortans stomachū. Dec ē ergo intentio sermonis sui. reliqua autē que sequuntur ipm manifesta sunt.

24

Similiter autē et qui bis in die comedere cōsueuerit: si prandii dimiserint: corpora eozꝫ in se deficiunt atq; ab omni opꝫ excutit: pꝛecordia vo-

lent adeo: ut eozꝫ viscera sibi suspensa esse videant: et urina cholericā viridisq; coloris stercus incensum. quidam autē oris amaritudinez: oculos obductos: tēpa fornicatiā fridos sētūt articulos.

Et similiter qui cōsueuerūt i die bis comedere: qui dimittunt prandium: mollificant corpora eozꝫ: et debilitant: et cessant ab omni opꝫ: et accidunt eis dolor i pꝛecordijs suis: ita ut existimet qđ viscera sua sint suspēsa: et sit urina eozꝫ urina acuta viridis coloris: et stercus eozꝫ incensum: et ex eis sunt quidam qui inueniunt oculi eozꝫ submersi: et tempora salūti: et infrigidantur extrema eozꝫ.

Et quia qđ sunt i hoc sermone ex eis qđ sūt filia eis qđ accidunt eis qđ cibant non fm qđ currit cōsuetudo iam expositū: tūc expositū illa accitit. In eo autē qđ est i ipso pꝛet illud qđ est in sermone quē dixi: ego sum dicēs nūc qđ dixit bippo. Et ē stercꝫ eozꝫ adustū. et manifestū quidē est qđ adustio et incendii accidit stercori ex caliditate. qđ est: qđ corpꝫ sit in eo qđ dimisit cibū suū um quo cūcurrit cōsuetudo eiꝝ siccꝫ et rebemētū ignitū. Deinde dicit: Et ex eis ē cui accit in ore eiꝝ amaritudo: et est ille sup quē ex eis ē vincēs p nām cholera. et inqꝫ it uenis oculos eozꝫ submersos. et cā in illo ē effecatio vtro rūs qđ cā pꝛet quā adustio stercꝫ. pꝛet saltꝫ aut tempore vult qđ venazꝫ pullatiliū que sunt i eis pullatū ē manifestū. et cā in illo est declinatio caliditatis inare ad caliditatem igneazꝫ i naturā sup qđ qđ vincit ē cholera. Extremities autē corporis infrigidant in eis tūc qui implet stomachus materijs qđ sunt ex genere cholere mordacitibꝫ eozꝫ et ledentibꝫ ipm: qꝫ resoluūt ab eis virtus: tūc et infrigidantur extremitates corporis.

25

Purini uero qui prandium obmiserunt: cenā nequeūt explere: qui si cenauerint: stomachus eis grauatur somnuz uero molestiorem qđ si pransi fuerint ducunt.

Et plus qui dimittunt prandium: non est possibile eis ut compleant cenā suam: et qui cenant grauat stomachus eozꝫ: et fit somnus super eos molestus plus molestus qđ si ipsi pꝛecessisset et pransi fuissent.

Super quē natura. i. naturaliter vincit cholera: et morat pꝛet qđ pꝛandeat fm qđ currit cōsuetudo eius: refugit ipsemet a cibo pꝛet malicijs dispositiōis sui stomachi. Qui ergo cogit seipm: et sumit ex cibo: grauat illud super ipm: cōtristat eum: et fit molestus ei pꝛpter illud somnus eius: sicut dixit bippo. et

m 3

significat illud quoniam ipse moras super lectos suos cuos
dispositione mala.

Que accitua siquidē etiā sanis con-
tingūt ex imutatione diei diei
medie in cōtrariū q̄z solebāt: insuuz est
apud me ut ne quicq̄z subiungatur aut
subtrahatur.

Quando ergo accidūt ista accitua
sanis p̄pterea q̄ ipi mutāt regimē
suū in medietate diei ad cōtrariū eius
quo currit p̄suetudo eoz: tūc rectifica-
tio maior apud me est: ut nō addatur
neq̄z minuat̄.

Inuenim bippo. intrromittere in posticōb̄ fmo
tis sui in accidētibus extraneis: que ip̄e narrat
accidētibus eis qui mutāt consuetudinē suam
subito et sanis summa sermōis que similis est narratio-
ni accidētū que accidūt sanis. quod ē: quia manifestus
est q̄ si ex nocumēto mutatio corp̄is in medietate diei
in sanis consequit̄ur summa: tūc forsan quādo accit̄
illud infirmis plus multū est: deinde bippo. post illud re-
dit ad narrandū accidētia que accidunt eis: in eis que se
quūt̄ur hūc sermōe.

Si enī ei qui semel in die cōtra
suetudinē suā comedēdo tota die
uenas euacuauerit: et post solito more
cenauerit: corp̄s grauat̄. i. post p̄ter mis-
sum prandii uexatione corp̄is ac dese-
ctōe: post cenā nero grauedie seq̄nte.

Si igit̄ illi qui comedit nō sedz q̄
currit p̄suetudo ei semel: quz uti-
tur die suo toto euacuatōe uenaz: et ce-
nat sup̄ q̄ currit p̄suetudo eius grauat̄
corp̄s: tūc oportet ut graue plus mul-
tum: si quim dimittit prandiu fatigat
illud ip̄m et debilitat: tūc quz cenat gra-
uatur corp̄s eius.

Intentio huius sermōis ē illud quod ego narro
Dicit bippo. Si quis dimittit prandiu p̄ter q̄
currit consuetudo eius: quim cenat minus q̄ currit
consuetudo eius in ea grauat̄ super ip̄m corp̄s eius in no-
ce: tūc q̄to forsan grauius plus multū si compleuerit
cenam suaz: sicut currit consuetudo. Inquit Dymān:
oportet ut in intelligas a Bal. ex sermone eius minus q̄
currit consuetudo eius cū eo uti cenon in cena tūc: sed
in duob̄ cibariis simul. prandio et cena. quod est: q̄ bipo.
po. dicit. Et cenat sicut de consuetudine eius est ut faciat.
Intēro ergo Bal. in sermone suo: quim cenat minus q̄
currit consuetudo ei uti: non est possibile ut intēdat p̄
eam cōtradiere bippo. sed quim cōparat quod comedit
nūc ad quantitātē quā comedebat in prandio et cena simul:
dicit minus q̄ consuetudo ei fuit uti.

Si iterū centent post largiorem ue-
narū exinanitiōem: multo magis

corpus aggrauatur.

Et si redit iterū et cenet postq̄z uti-
tur euacuatōe uenaz: spacio lon-
go: grauat̄ corp̄s ei pl̄ multo.

Quidam eoz qui dimittit cibū ecōtrario eius
quo currit consuetudo eoz minuat̄ spaciū scilicet
nū fuit: et quidā eoz prolongāt illud spaciū. bipo.
pocrates ergo dicit in istis qui prolongāt: q̄ grauitas cor-
porū eoz fit multo plura.

Iuauatq̄z corp̄s et uenas p̄ter so-
litū exinaniet̄ si ab his q̄ in eadē
die patit̄: tuendo se a frigore et calore
atq̄z labore alieniet̄: q̄a illi passio in his
quoq̄z duplicat̄: cena quoq̄z sua lenior
fit solito: nec sicca sed humida sit: pot̄
uero nō sit aqua mixtus: nec cibi quāti-
tate minor: postera aut̄ die pradiū alle-
uiet̄: sicq̄z gradatim ad solitū reuertā-
tur usum.

Iuauet̄ etiā qui utunt̄ euacuatōe
uenarū fm cōtrariū s̄suetudinis
eius: ita ut alieniet̄ ab eis que eis ene-
munt̄ in illa die fm q̄ narro: canēdo a
calore: et frigore: et labore. Est enī mo-
lestū tolerare illa: et alieniet̄ in cena ab
eo quo cucurrit consuetudo eius: neq̄z
sit quod cenet siccū s̄z humidū: et bibat
uinū suū non commixtū: qd̄ non sit mi-
nus quātitate cibi sui. Quinq̄z fuerit a
mane huius diei alieniet̄ prandiu suū ut
redeat ad illud quo currit consuetudo
sua gradatim.

Inuenim q̄ sicut bippo. rectificauit p̄ regimen
qd̄ dicit: nocumēta que enunt̄ eis q̄ cibatur
aliter q̄ currit consuetudo eoz. Simil̄ etiā nūc
inuenim: q̄ ip̄e rectificat nocumēta que accidūt ei qui
dimittit cibū. Precepit ergo i p̄mis ut caueat a calore et
frigore et labore. deinde dicit: qd̄ est: ip̄m tolerare res
istas ē ei molestū. et p̄cepit p̄ illū ut alieniet̄ in cena sua et
eo q̄ cucurrit consuetudo ei: q̄m iuciam p̄les boies fa-
cere dūm b̄ actōis. qd̄ est: q̄ ip̄i p̄cipiūt ut ille q̄ phibet
cōplere prandiu suū p̄ter quasda occupatiōes: cōpleat
illam diminutionē boia cene: p̄ter q̄ sciat: q̄ quis cor-
pus vere idigeat ut cōpleat qd̄ minus de cibo ei: uenit
stomach̄ eius nō pōt oigerere illud p̄ter illud qd̄ ad-
uenit ei de nocumēto p̄ter longitudinē ieiunij: et cū b̄
quod p̄cipit bippo. de alieniatōe cibi: p̄cepit et a ut sit
humid̄. qd̄ est: q̄ humectatio ē cura cōueniens. stoma-
cho et corpori qd̄ ericcatū est ericcatōe rebemēti. et vide-
tur etiā ei ut eoz stomach̄ p̄fortetur potu uini: et p̄cipit
ut sit qd̄ eo bibi nō cōmittit neq̄z diminutiū q̄nta-
te cibi. qd̄ est: q̄ uinus aquam cōmittit debilitat stoma-
chū: ueni bibere quantitātē parū et eo est incōueniens
stomacho qui ericcat̄. Et p̄cepit etiā ut sollicitud̄

habeat de esse regiminis in eo cui aduenit nouimentuz
fm huc modū: in mane illi⁹ diei: precedat enī ⁊ alleniet
de cibo suo quē comedere cōsueuit: vt redeat corp⁹ ad il
lud quo currit ei⁹ cōstuetudo gradati. i. paulati. 30

¶ **Q**uod si in summo corporis cho-
lera dominatur ipsi plurimum hoc
molestius patiuntur.

Quorum vero ex istis sup̄supiora
corpiſ cholera uincens fuerit: to
lerare huiusmodi res sc̄om plurimuz ē
molestius.

Alm viri ego et paulo ante eo illo super quem cholera est vinces? tolerancia eius quado permut regime suis: subito ad ieiunium est molesti eo? quia tolerancia eius sup que vincit pblegma. qd est quia cholera vincit sup forma corpis eius et stomachi est per lociter. **A**ntia aut pper qua non aboluit ppolo. finitio suis v dicit: sup que vincit cholera: led addidit ad illud supiora cholera eius est quia cholera rubra dara que non minas cholera citrina: aut cholera rubra quado nata in supiorib? stomachi necessario dicit: in illo cui? dispone sitio est illa? vincit sup sui est cholera in supioribus corpis eius. Et quado est defecio eius ad inferiora nota tur choleric? in inferiorib? corpis sui. qd est quia tu ieiunium sua famili facerdot: quia vincit sup forma corpis eius est per plegma. veritate cholera rubra dara natabat i stomacho eius omni dicitur q necesse erat ei vomere et eis in pmo quidam illo parat: aut in balneo aut post etiam ei ab ipio. **I**n audino aut philosopho quia inuenimus q fuit vincit sup completionis eius cholera: veritate illa cholera defecdebat in eo ad inferiora testis na. et parit quide inuenim? ei vomere cholera citrinat inuenim? paucitate domini cholera super egessione in saulo fm multitudin domini eius sup ipas in audino. **E**t ergo dicitur ei ubi fuit ecorario et quo currit conseruato eius: est vinces sup forma corpis eius: in stomacho est cholera rubra: oportet ut accidat eius sup paulo ante viri. **I**n eo aut sup que est vinces cholera i stomacho eius tur inuenim? accidia que accidit pper molestia tolerancie illi sup et similia accidit? que accidit in eo sup cui? forma corpis et est stomachi est vinces cholera. Reliquo aut accidit: quada non accidit aut penit? et quada eo accidit: sed ipa viri periora et tranquillioa. qd est quia bipio pcessit i dicit eo eo q dimittit ubi fuit fm ecorium quo currit conseruato ei? quia terrebat opib? et doler et pcedacio. **I**os stomacho putat q vilcera eius sunt supiora: migrit vnia autam videret? et adurit ster? eius. et eis funt qui inueniunt in ore suo amaritudinem: fuit oculi eius fubmersi: et saluti tempa eo? et refrigerat ipos extrema. et quada bonis accidit? accidit pl? ei sup forma corpis eius? vinces cholera est: quada eo? accidit pl? ei sup cuius stomachi est cholera vinces? quada eo? accidit vtriusq? fuit dispone vna. **D**oloz aut pcedio. **I**os stomachi accidit et in cui? stomacho est vinces cholera: et accidit ei pper id terroz ab opib? et frig? extremis. **U**rina aut accit vira dicit coloris: adurito stercosiz: fubmersio oculoz: et sal? tempoz accidit ei sup forma corpis eius? cholera est vinces. **A**ccidia aut que accidit vtriusq? fuit sunt et estimato eoz: quasi vilcera eoz sunt supiora: et amari tudo eis eoz: qd est quia ipi sentit pper iciniu? non non occurrat conseruato: quasi ipio vilcera non fuit fisa.

Amariuntur autem osia accidens et sup. foema corpis cuius vi
cens est cholera: nō accit. fm q̃ ipa fit accidēs qd̃ euenit
at p̃p̃te in oselēd qm̃ fensit qd̃ de ea nō fit p̃p̃te n̄
fit illuc qd̃: ē quia natura inter oia m̄bia ap̃p̃uit os ap̃
p̃p̃etūm sapoz. Adulatio aut cūbī fm p̃m̄a et os cū p̃m̄a
t̄ effundit cholera ad ipm̃ stomachū: z natat in eo: z fit
m̄m̄ in eo in quo cholera illa cēfēdit inferi. qd̃ est: qd̃
cholera in istis modat̄ intestina: z facit ea p̃pare ad
euacuatoz. In illis aut nōcumēti ē in stomacho: z
p̃p̃ b̄c cū fiesat q̃ audī: zegerat omni de bis: z
qd̃ egerat t̄re: z fūm̄ qm̄q̃ nō fūgebat oio: quod ē:
q̄a intestina fī nō modat̄ ea quēdā res modicatie
aut graui: ea multitudo fecis: nō p̃uocāt illū cū fūm̄
ad euacuatoz. Et nō quēdā nō inuenim̄ v̄nūq̃uēd
b̄oz v̄nūq̃ accidē et sup. fūp̃ioz corpis cuius v̄nūq̃
est cholera q̃ v̄m̄itū v̄m̄ cūbī: qd̃ ē: q̄a intestina eo nō
modat̄ cholera: qm̄ ipa ascendit ad os stomachi et
modat̄ ipm̃: z ledit ipm̄: neq̃ inuenim̄ intestina etiaz
grauari in eo q̃ n̄bī comedat.

Quoniam autem pblegma eis dominas
est: maxime si ieiunent pro consuetu
dine sua lenius et facilius ieiunium ferunt:
quare semel in die preter usum come
dere facile sustinent.

Is aut sup supiora corpis quorū
uicēs ē phlegma: tolerātia ieiunij
contra p̄suetudinē fm plimū neamenti
or ē. p hāc ergo cāz ē fit tolerātia ei⁹ in
insapiēdo cibū in die semel cōtra p̄sue
tudinē faciliōr.

b Hippocra. dicit in eis que sunt pœmia: q̄ tolera-
tia in illis sup̄ fluxio corpis quousq̄ vincēs ē
cholera suffulcit cibū et semel et molestio.
Tūc aut̄ inueniunt̄ qm̄ int̄d̄ ad fermōne in eis sup̄
tūc vñcēs p̄bema dicere in p̄m̄io: loq̄ sūceptio
is cibī semel ieiunū. **P**osit̄ ergo mutariōnē sūā et
cū m̄ocumēti ēd̄ manifestū ad rem cū occultat̄ m̄o-
tūmēti m̄i ratiocinatōnē. quod ēst: quia cōueniēt̄
et sup̄ fluxipat̄ ille qui p̄hibet ad acceptōe cibī suo
tōt̄ contra cōsuetudinē nocumēti p̄l̄: et non fluxipat̄
omittit cibū tūc m̄i: illo: et tolerat̄ sup̄ quē vñcēs ē
p̄bema ieiunū ēd̄ tolerat̄ faciliō: q̄ tolerat̄ ē sup̄
tūc ēd̄ vñcēs cholera: tūc manifestū ēd̄ q̄ tolerat̄ in
sūceptōe cibī semel ēd̄ faciliō. **L**atū aut̄ tolerat̄ ieiū-
nū quē vñcāt p̄bema ieiunū ē sūceptōis cibī semel
m̄o: oñs ēd̄ in eis que p̄m̄ia sunt̄ et fermōne m̄o sup̄
tūc vñcāt cholera. quod ēst: q̄ ieiunū facit̄ os amari
ebemēti q̄ sup̄ fluxit̄: bumoz aut̄ p̄bemat̄ q̄ oisgerit̄ in
lo p̄acio cōuertit̄ et mutat̄ ad sanguinē. In aliqua aut̄
tūc cholera: nō ēd̄ possibile et redeat̄ ad substantiā sū-
tūis: q̄ ēd̄: cholera citrina generat̄ q̄ calidit̄ res p̄-
tūis q̄st̄ in sanguine. **M**olēblosa aut̄ gñat̄: aut̄ et
emēt̄ ad tūis sūo. citrine aut̄ q̄ adurit̄ res gñā et
q̄ sūt̄ in sanguine. **S**niat̄ aut̄ p̄bemat̄ p̄cedit̄ p̄l̄
tūc illis in d̄ ēd̄ ēbēs et p̄bema gñat̄s sanguis. et cō
rō ēd̄ cū p̄l̄p̄o ēd̄ ebēs: cibis ad sanguinē fit̄ medū
sanguinē. et nos q̄d̄ inueniunt̄ sū accēdē in cibis m̄-
tr̄m: s̄ in vnoquoq̄ d̄ cibis aboz: et q̄d̄ putat̄: sūt̄ in
et bonitatē: ficit̄ panis et triticū: q̄ notat̄ cādūsus
p̄ficēs. **E**spōit̄ aut̄ quā expōit̄ hoc fermōne ēd̄ et

meliose descriptionū: et rectiore eaz. quod est: quia res que facte est hoc sermone quādo legis p se est vera certa et iuratiua et quod possit ex finibus. et hoc quid est melior: intentio ad quā intendit in eppone. veritatem nō in uenit hoc deceptio in omnib' libris: immo inuenit in q' būs dā libris in ea cōtrariū eius qd inuenit in quibūdā. Et inuenim' b'is sermone in vnoquoq' libror' cōtrario q' inuenim' in alio cū sit ergo ppter illud falsus in cōueniētiā ei quod precessit.

32

Hic autē nostre ad hoc significatio nes sufficiūt: q' maxima mutatio i his q' nre nāe accidit corpūq' figure: generat morbos.

Iste est ergo terminus significatiōis sufficiētū in hoc q' permutatio magna valde in accidētibus que accidūt in naturis nostris: et forma corporū nostrorū ppe generat morbos.

Omne nature significat apud bippo. res multas. in hoc autē loco illud qd currit p mentes meam est: q' significat p illud cōplexiones corporis. et similis etiaz tu inuenis eum nominare cōpositionē membrorū in hoc finone formā: et ingrediunt' in cōplexiones membrorū natatio est quod natat ex cholera i superiōribus corporis: et sedime quod i ea residet inferi: et suspensio viscerū: et paucitas fisionis eorū. quod est: q' stomachus q' est magn' natura adheret viscerib': et retinet ea apud repletionē eorū et cibo. et q' euacuat' ex eo dimittit viscera eragitari: cōtrahunt' et colliguntur. et ppter hanc cām sentiūt illi: quoz sunt i viscerib' suis quasi ipsa sint suspensa. Et q' cholera rubea narat i quibūdā corporib' supra stomachū: iam dicit illud i eis que sunt p' mixta: et enuciati q' illud sit q' mutas sitas venē q' estumidit cholera ab epate ad intestinū quod nominat quodecim digitos. verūtamē q' quā: continuat' ex eo pars cū stomacho. In istis igitur inuenim' cholera natare: sed i alijs hominib' inuenim' eam totā deicēdere inferi?

33

Non igitur oportet multam exinanitiōem uenarum fieri ante suū tempus: nec dari cibum in statu et acuminē morborum: nec dietam subito in his: neq' in illis: nec in alijs semper p mutari.

Non ē ergo possibile uti euacuari none uenarū multū in hora nō sua neq' dare cibū in hora stat' egritudinū et inflāmatiois eaz. neq' ē possibile etiā mutare regimē sbito: neq' apud istos: neq' apud illos.

Non scriptis bipporates hunc sermone finem ordi nem et ferē: quod est: quia oportuit ut adiūgetur ad illud quod dicitante ipsum: donec fieret tot' sermo fin hunc modū: Et super superiora corporū cū sitis: horū cholera est vincēs tolerātia eius huiusmodi rerū fin plurimū est molestior: Et super superiora corporis cuius vincens est plegma: facilitas tolerantiē

ieiunij super ipsum contra consuetudinē fin plurimū ē vchemētiōr. ppter hanc ergo causam etiā sit ipm tolere suscepiōem cibi in die semel contra consuetudinē facilius. non est ergo possibile uti euacuatōe venarum multū in non sua hora: neq' dare cibū in hora stat' egritudinū et inflāmationis eaz. quod est: quia bipporates quim completi sermone in quo ostēdit q' permutatio magna in regimine nocet sanis medi infirmis: nec sario sequit' illud cum re que similis est rememorationi omnū eazū que dixit. et dixit: Non est possibile multū uti ieiunio in non sua hora. quim ergo ostēdit illud ad quod ostēdēdū intendit per istas res quas dixit: pmutatur ad sermone aliū quo ostēdit rem primā eandē: et q' vititur istis reb' leuissimis super quas conueniūt est fin semitā studiū in sermone. Inceptōes autē huius sermōis secūdi etiā inuenim' ipsum ponere ex hoc sermone scdm rectitudinē: et est eorum: Dic est ergo terminus significatiōis sufficiētū in hoc q' mutatio magna in accidētibus que accidūt in naturis nostris: et forma corporū nostrorū generat ppter egritudines. Et inuenimus sermone sequente continui cum eo hunc sermone: Et alia inest et dicat etiā res alias multas et cōuenientes et fraternas istis reb'us accidentes stomacho. Et ego quidē exponā hunc sermone in sequētib'. Hic autē ego sum rediēs veniēs super sermone. quē ad exponendi premittit: intentio quidē illi sermone est hoc intentio: non est possibile uti fame cum multitudine neq' pmutatōe in regimine in hora stat' egritudinū et ieiunio ad dandū cibum: sicut non est possibile uti econtrario illius subito. Et manifestū est q' sequit' hūc sermone q' regimē oportet ut sit fin q' mouit bippo. et summa illi ē cautela a pmutatōe subito ad cōtrariū.

34

Sed alia bis cōuenientia dicem' de his que stomachus patit: q' uidelet cibos solitos etiā si sint illaudabiles leni' ferret: et pot' similiē: insolitos autē egrius: etsi non sint mali cibi et potus similiter.

Et alia inest ut dicat etiā res alias multas fraternas istis ex reb' accidentib' stomacho: et sunt q' tolerātia sumendi cibos quos comedere consuetudo fuit: q'uis in nā sua sint illaudabiles est faciliōr super eos: et similiter potus. Illos autē tolerare cibos quos comedere non consueuerūt est molestius: quāuis non sint mali: et similiter etiam potus.

De consuetudine bippo. est et significet per finem suū: fraternas res similes: sicut si dicat alius quilibet cōueniētes in genere sunt ppinque valde homogenee: q'ni relique fraternes sequit' fratres in illis: sicut fratres socores: et filii fratris patris: et filie fratris patris: et reliqui qui sunt similes istis. In reliquo autē qd ē in isto finone manifestū qd ē q' bippo. ostēdit illud qd iā declarauit a principio sermōis sui. et summa illi ē q' res consuetudinis est res fortis valde. et pmutatio ab ea ad cōtrariū subito nocet corpori nocumēto maxio.

De consuetudine bippo.

Quapropter eos qui multam carnem et alia: et similia magnam uim habentia contra usum recipiunt non uehementer admiror: huius esse qualitatibus quod in stomacho quedam plus faciunt doloris alius: et alia minus. sed si ea que subsequuntur perciperis necesse est ut in hac nostra proportione nostrorum ciborum uehementi admireris.

Et omni autem quod facit susceptio carnis multe contra consuetudinem: aut allici: aut auiden: aut lactis eius: aut ramorum eius: aut reliquorum que illis sunt sicut ex cibis quod prope insunt uirtutes magne non admiror. scilicet ex omnibus quorum est hec dispositio: quod quidam illorum faciunt dolorem in stomacho plene: et quidam minus: et si tu consideraueris et sciueris reliqua que sequuntur illud.

Sed sum cogens in prima intentione sermonis: unde redibo post illud ad loquendum de inuamem et acquiruntur: res particularibus que sunt in eo. Dico ergo quod intentio huius sermonis est: quod non oportet ut sit admiratio et nocumeto quod accidit super corpora per mutationem in regimine ad illud cuius uirtus est: quod cibis et potibus est uirtus magna. et nocumeto autem accideret per mutationem ad cibos et potus: quorum uirtutes sunt debiles: quibus et non euacuentur quin nocet: necessario cadit admiratio, hec est quod intentio huius sermonis. Res autem particulares que sunt in eo sunt iste quas dixit bippo. In principio huius sermonis dixi quorum uirtutes sunt fortes cum nominibus suis: et sunt comestio carnis multe: et allici: auiden: et lacte eius: et ramorum eius: et manifestum est quod significat per lac auiden et ramorum eius: quod sermo eius: In alio et auiden et lacte eius et ramis ipsius: est sermo absolutus. Ad comestione vero carnis addidit: cum multitudine. quod est: quod uirtus non magnificat nisi qui comeditur cum multitudine. Qui autem comeditur cum equalitate: tunc uirtus eius non est magna. In sermone autem qui sequitur hunc sermonem inuenimus bippo. primum tunc ad dicendum cibos quorum uirtutes sunt debiles. scilicet ratione facta ex similia bordei: et panem factum ex ea: et calidum et mundum: illud ex quo sursum non auferitur. Deinde dicit per istos cibos spes filios bordei: ex ea recentis: medicamentum: antiqua: et potum uinum: et potum aque: qui mutet illud contra consuetudinem: et potus uini puri et comitum. Addidit ergo ad illud dicens: et uinum aquatum comitum mollicat stomachum. Chumectat autem: debilitat ipse: et quare in intentione uis uentositatis. Cuius autem purus facit saltum in reprobis: et granitatem in capite: et solum. et non facit uinum purus has operationes nisi per caliditatem. aquatum uero facit sanum per humiditatem et suam frigiditatem. Et dicit et quot uis spiritus uinum. Aggregat ergo oibis quod ipse dicit inceptum sui sermonis sermo uisus: est: quod omnis mutatio subito extra cursus usus: tunc nocet corporibus: nocumeto maritimo. 36

De enim contra illud est. Immutatio ergo diete fit in his finem quod cor

pus non fuerit a dieta immutatum: nisi ad uegetationem uirtutis. unde necesse est ut addamus in cibo: et non in defectu: unde necesse sit subtrahi.

Et oportet ut mutemur in hac parte sermonis nostri sermonem contrarium ei: et dicamus quod mutatio in regimine quando administratur in istis preter quod corpus permutetur non ad uehementiam in uirtute: tunc oportet inde ut addatur in cibis: neque ad debilitatem: et oportet ut minuat ex eis.

Non est possibile ut sit adiutorium in sermone ab eo alteratio ab eo: ita quod ipse sit verax. quod est: quod bippo. dicitur sermonem suum in duas diuisiones: quarum una est sermo quem bonum efficit: et altera est sermo contrarius ei alteratur uisus ad finem huius sermonem quem ipse bonum efficit: deinde redit nunc et uenit ad alterationem a sermone altero. Allicui enim inest ut dicat in eo qui uidet illam sententiam: quod magis simile est ei quod egri inueniunt per mutationem magnam in regimine: quod dispositio in eis iam mutata est ad contrarium eius finem quod fuit. quod est: quod fuit in eo quod possit sana: et facta est egra iure. Et bippo. quidem contra dicit huius sermonis in eo quod premissum est ex sermone eius finem uenerali: et est sermo eius. Ueritatem oportet ut per mutationem res currat finem rectitudinem: et securitatem cum ea cautela: et significat super intentionem sermonis sui finem rectitudinem. per res multas: et aggregat illud cum beatitudine et dicit: Non est ergo possibile ut administrare uacuitas uenari cum multitudine in non sua hora: neque dare cibos in hora stat egritudine: et inflammationis earum: neque est possibile etiam permutare huius regimine subito: neque apud istos: neque apud illos. Oportet ergo ut bippo. iam precedat et contradicatur huius sermoni que dicit nunc quum ipse dixerit de sermone suo contrarium sermoni suo: et addat in eo nunc etiam et dicat: et oportet ut scias quod hoc etiam uehementi uirtutis infirmi: et dispositio cuiusque egritudine: et reliqua que dicit post illud in sermone suo: super cum expositione ueniam successione huius sermonis. Dumain: Inquit Galen: et narrat in illo res multas quibus sit inuamem in expositione eius: et significat per eas certitudo eius. Cum ergo erupit in narratione exemplorum que ipse attulit ex sermone bippo. quasi oblitus est exponere ipsum. Et dicit quod bippo. precessit et contradicatur illi sermoni: et non certificatur ut quis est ille sermo. et propter illud quum Galen. iam plus dixerit: quod oportet ut per expones intendat collectio hominum ut per eas etiam inueniuntur debiles ex eis: nunc uisum est mihi ut exponam sermonem bippo. secundo: et exponam ipsum per me ipsum ei exponere que conuenit ei. 37

Oportet ut uitemus in hac parte sermonis nostri sermonem contrarium ei: et dicamus quod permutatio in regimine qui utitur in istis preter quod sit mutatio corporis non ad uehementiam forte: quare necesse sit ex illo addere in cibis: neque ad debilitatem: quare sit necesse minuire ex illis.

Hoc commentum est Dumaïn.
Bippocrates quoniam discipulavit de sermone certo
 quoniam bonum fecit: redit ad discipulandum de sermone
 falso ceterum sermone suo. Sermo autem cōtrari⁹
 finoni suo ē sermo eius qui dicit: q̄a oportet quādo cor⁹
 pus pmutat⁹ de sanitate ad egritudinē: vt pmutet etiam
 regimē in eo pmutat⁹ magna. Et bippo. quidē cōtradi-
 cit huic sermoni in eis q̄ pmuta sunt fm indicū rhetor⁹.
 q̄b ē: q̄a de pmutat⁹ rhetor⁹ ē: vt narrēt in p̄mis q̄ddā
 cui volūt cōtradice: ita q̄ quādo recipit ille sermo nō in-
 tendit nisi ad cōtradiciōē: ē: t cōtradictio iam trāsiuit
 p̄ auditū t nō recipit. fm hoc ergo inuenim⁹ bippo. p̄e-
 cessisse t cōtradixisse huic sermoni in sermone suo: q̄ res p-
 mutat⁹ ē bona: veritatem oportet vt curat res ei⁹. fm
 rectitudinē. nō enī oportet vt pmutet subito ad cōtrariū
 neq̄ oportet vt sit vltus ieiunij cū multitudine: deinde si
 at reditio iterū subito ad ingrossandū regimē infirmi in
 bona inflāmat⁹ febres. Scdm̄ hūc modū inuenim⁹ euz
 cōtradice huic sermoni. In hoc autē loco adliūgit ad illud
 questionē dicēte huic sermone. q̄b ē: q̄a bippo. quis vixit
 paulo anteq̄ sanor⁹: corpa agitant⁹ apud pmutat⁹ cor-
 rū a pmutat⁹: quasi q̄rit q̄q̄a seipso t dicit: Et aliquid
 ei⁹ qui q̄rit vel credit cōtrariū hui⁹ sententiē inest vt oi-
 cat⁹: q̄ agitatio corp⁹ sanor⁹ q̄ pmutant⁹ ab eo quo cur-
 rit pmutat⁹ corpa accit⁹ nescio. q̄b ē: q̄a corpa cor⁹ nō p-
 mutat⁹ ad vebemētā virtutis: t indigent additōe neq̄ ad
 vebilitatē: t in digēt viminutōē cor⁹ in regimē vt cōser-
 uet p̄ illud sup̄ eas sanitas cor⁹. Sed qm̄ egros cor⁹ mu-
 tat⁹ mutatoē magna a sanitate ad infirmitatē: tūc opor-
 tet vt in eo regimē pmutet etia pmutat⁹ magna. De in-
 de postq̄ inceptū etiā cōtradice huic sermoni: venit cū illa
 precedētī cōtradictōē eadem: t dicit eam: t adiūgit alias
 res ad illud: in quib⁹ necesse ē cōsiderare t scire cas in in-
 firmis: t dicit huic sermone. 18

Etm quo etiam morbi cuiusq; di-
 spositionē egrig; virtutē atq; na-
 turam: t in dieta tam cib; q̄ potus cō-
 suetudinē o; ut cognoscas.

Et oportet ut cognoscas etiā cum
 hoc vebementia virtutis infirmi
 t p̄sponēs cuiusq; egritudinis: t natu-
 ram infirmi: t p̄suetudinē eius in re-
 gimine ipsius: nō illo quidē est cū cibis
 tñ: immo in illo etiam quod sit cum
 potibus.

Hippo. p̄cepit vt addas ad reliqua que ipse docuit
 it reuertit sit ordo tñ quo ordinās regimē in eo q̄
 habet acutā egritudinē fm suē rectitudinis: et
 cōsideratōem in vebemētā virtutis infirmi: t v̄spositōē
 egritudinis ei⁹ etiā: t p̄suetudinē ei⁹. q̄b ē: q̄a summa ei⁹ cu-
 ius certitudinē vis ē: vt nō mutet forma regimē donec
 appareat signa digōis. t illud q̄d ē q̄n antecedit t scis
 quor dieb⁹ ē possibile vt pueniat egritudinis stat⁹: t quor
 nia possibile ē vt mutet regimē q̄ narrat in additiōe t
 viminutōē: qm̄ infirmi differūt adinuicē in vebemētā
 virtutis t vebilitatē ei⁹: t in v̄sposne corporali: t v̄sposi-
 tiōē egritudinis t p̄suetudinē q̄ p̄cesserit ante eos: tūc
 erit reb⁹ sunt in quib⁹ qm̄ cōsideraueris poteris per exis-
 matōem artificialē cognoscere additiōē t viminutōē
 nē in forma regiminis: t significo per sermone mēz: for-

mam regiminis: consideratōem. sc̄i opozt vt in infirmis
 regatur potu secunabim: aut aqua mellicata: potu aque
 tñ: v̄squo ap̄at signa digētiōis: aut oportet vt eos
 p̄sanam hōdei: aut aquam eius tñ bis si necesse est
 illud i oie: aut semel. Per has ergo res quas dicit: nūc
 bippocrates opozt vt cognoscat viminutōē t additiōē
 regimē. q̄b est: q̄ non ē tibi possibile vt scias q̄n indigēs
 aqua p̄sanam hōdei q̄rit oportet vari ei⁹ ea: t filr etiā
 qm̄ necesse ē potare secunabim: aut p̄hydromel: aut aquā.
 veritatem sicut necessaria ē in inuētiōe forme regiminis
 cognitio virtutis infirmi. San ita sit fortis: aut vebilis: t co-
 gnitio v̄s: in q̄b matura egritudo: similr t nūc opoz-
 ret vt cōsideres cū illo ad quantitē vebemētē virtutis: t
 vebemētā vebilitatē eius. q̄b est: q̄ sup̄fluitas i vebemē-
 tia virtutis t vebilitatē ei⁹ in additiōe t viminutōē ē m̄s-
 ta valde. t filr etiā v̄spos infirmitatis o; vt cognoscat:
 qm̄ non est tibi possibile tñ vt cōsideres an egritudo sit
 pleurea: aut p̄plemonia: imo o; vt cōsideres cū illo qual
 sit v̄spositio eius i colorib⁹ accitib⁹ cum ea t in febrib⁹
 t in eo q̄b erupit in creatu. q̄b est: q̄n in quib⁹dā spec-
 eb⁹ pleurea cū q̄bus t color: sit color: vebemētior: qua
 runda eaz: dolo: est leuior. Et ex sp̄b⁹ eius sit q̄b q̄bus
 sunt febres fortes. t in quib⁹dā eaz: sit ille febres cōtior
 t trāgiores. t in quib⁹dā eaz: sunt ille vebemētiōes. Et
 similr etiā quod erupit: nam quod vultus ei⁹ sit multē
 sicut erit bippo in libro p̄noscitacōis. Et qm̄ infirmi v̄-
 uersificat in istis sup̄fluitatib⁹: quas dicit: tūc nō ē
 possibile vt narremus illud q̄b narrare volum⁹: de illo p-
 res quas nosat empirici medici cōuenientia accidentū
 q̄b est: q̄ non est possibile vt scribant sup̄fluitates in q̄-
 bus sup̄fluit virtutes alie p̄t alia: aut in q̄bus addunt
 febres vebemētia: aut mensura additiōis q̄ritat⁹ ei⁹ q̄b
 erupit adinuicē: aut viminutōē eius t additiōē ei⁹ in co-
 lore: aut in odore: aut in v̄sposne sp̄u ei⁹. Sed ē necē t
 bi qm̄ nitelligis virtutē cuiusq; rez: bap p̄ se singularit⁹
 cōpares alias cum aliis: deinde aggreges ex eis summā
 v̄nā. t in h̄ quidē declarat bonitas medici t vtilitas ei⁹
 q̄ntis sit illud res vna t eadē. quod ē: q̄ solers est v̄s-
 gnio: vt aggreget ex virtute oīum bay rez p̄culariū sū-
 mā vnam q̄ intelligat formā regiminis quo o; regi: t q̄rit
 rarez cuiusq; cibor⁹: illum autē q̄ est ignar⁹ inuenis in illo
 min⁹. t filr etiā qui est diligens laborē inuenis cū in illo
 plus q̄ illū qui ē piger. t q̄ exercitat⁹ est inuenis cū in illo
 plus q̄ illū cui non ē experimentū. t qui ē seruāsime-
 nis eum illo pl⁹ q̄ illū cui non ē memoria. q̄b est: q̄ veb-
 lilitas virtutis figit⁹ q̄ o; vt p̄etur infirmo cib⁹ multoties
 paulatim: t p̄parat illud t viuificat ip̄m si p̄suetudo cui
 currit vt comederet bis i oie. Vebemētia aut virtutis si
 gnificat v̄nū illi⁹: qm̄ illud p̄suetudo hominis currit vt co-
 mederet sē i oie. tūc opozt vt cōseruet cib⁹ ei⁹: nāz vt eaz
 significatōes significat illud. Et similr etiam cui⁹ resolu-
 tio est facilioz: puocat illud i oie vt p̄etur cib⁹. t cui⁹ co-
 pois resolutio ē difficilioz: puocat illud in eo ad cōtra-
 rium. t in cui⁹ corpore humores sunt subtilis male: facit
 illud necessario obare ip̄s. t qm̄ sunt dūozes qui sunt
 in corpore ei⁹ cōtrario illius: significat illud v̄ndū esse
 cōtrario. Et additiō t viminutōē i v̄noquoq; ip̄oz non
 fit fm cōparatiōē sui ad seip̄m: sed t fm inuāntenti q̄m
 qui est i via de ingenio sanitatis: t ordinatū sermone me-
 um i eo: t in ordinē redegi t allenet cognitio eius et
 ip̄s memoria. quod ē: q̄ impossibile est q̄ fuerit possi-
 bile bippocrati loqui i omnib⁹ istis reb⁹ fm q̄ opozt
 cum ordine t serie i libro vno: t est iste liber i cuius ex-
 positione nos sumus: t p̄prie qm̄ fuerit primus qui

iuuenit has res. Qui autem didicit eas ab hippo. s3 illis absq3 serie z ordine; deinde singulare faciat seipsum vt exerceat at z curet eas i opere medicine: nō est impossibile quin sit ei possibile etiam vt addat in expositione eius quod dicitur hippocrates: z ordine eius: z ipis serie. Et si potest etiā ponere illud in tractatib3 multis erit dignior: vt expositio eius de illo sit multo pl3. Nō ergo conuenit ali3 cui vt obuietur ei cū in seruidine rei sup3 ipis in hoc libro ppter multitudinem ei3 quod supuenit ei de accensib3. Utrū oportet vt scias q3 nos ostidim3 vniquodq3 accidētū horū declarāte ppa in libro nostro qui est in via de ingenio sanitatis: z quia si redit ad libru illu p dilectiōem ei3 ad sciēdiū: intelligit vniquodq3 eorū: z sciet tūc q3 iste res dicte sunt absq3 serie inordinate. z quādo sollicitus erit de hac sciētia in opere medicine laudabit certitudinem eius.

39

N Ecno etiā in mutatiōe tua semper minime aduigēduz ē: minui nāq3 maximū iuuamentū est: si tñ egro tolerabil3 sit: z morib3 in statu sit usq3 duz statū cōpleat z digerat.

E T oportet ut sit pmutatio tua ad additiōem min3 multū. Qd ē: q3 diminutio ul3 est magis iuuatiua scd3 plurimū qñ infirm3 est tolerās: dū permanet egritudo ei3 stans usq3quo pscq3 statū suū z digerat.

Q Uam forme spēs cuiusq3 regimīs inuentio sit ex reb3 quas dicit hippo. in eis q3 sunt pmissa. Et q3 oportet vt sciat cum illo etiā illud q3 ipse dicit in fmonē quē ante istū: vt sit possibil3 inuētiō q3ritatis in vnaquaq3 specie regimīs: significat sup3 illud in hoc sermone quē ad exponēdiū premisim3. Dic ergo: Et q3 vt sit pmutatio tua ad additiōem min3 multū. qd est: q3 diminutio vniuersalit3 est magis iuuatiua in plurib3 hominib3 qd est: q3 cum scuit q3 i cognitiōe spēs cuiusq3 curatiōis est necia existimatio artificialis: z q3 existimatio artificialis non ē nisi viri q3 intelligit oēs res que necrie sūt in arte medicine: z q3 seruat eas vel memorat eas z curat opari eas: z exerceat in eis: z q3 inuētiō eius cui3 sit h3 ois pōitio ē parua valde adiuncta ad illud q3 scripsit hunc fmonē cum dicit nūc. Et recte fecit illud. z vult q3 pmutatio ad diminutiōem est qñ cognitiō ei3 effugit mensuram q3q3 plus ea que ē ad additiōem. qd est: q3 additio fm plurimū nocet inuētiō cuius rectificatio non est possibilis: rectificatio aut3 inuētiō qd accit a diminutiōe ē facilis: qñ possum3 qñ vident3 virtutē iam suprat3 dare infirmo ex cibo q3ritatē parua: sed q3 minuat ex cibo qñ puenit ad stamachū plus q3 oportet ē difficile in oib3 dispōnib3: z ppe in egritudinib3 acut.

40

Q Uod est: q3 diminutio ul3 ē magis iuuatiua fm plurimū: qñ infirm3 est magis tolerās dū pmanet egritudo ei3 stans usq3quo cōsequat statum suū z maturetur.

N On iterum hanc partē fmonis d3 pcessit: nisi q3 noui vt rememorari te faciā intentionē hippo. fm quas currit consuetudo ei3 in h3 libro: z t3 libro

apozissimoz: qd est: q3 te o3 qñ vides infirmū cui sit possibile remanere vsq3 ad statū egritudinis pter q3 cibet: vt p bibetas cum ab oib3 cibis: z vt aries i eo potu quozundā q3 bibunt tñ: quoscūq3 pot3 videri esse necarios.

Q Uod aut3 i quib3 morbis z eratib3 oportet fieri dico.

E ego quidē fm hoc sum narrās ut scribā tibi in q3 egritudinibus o3 ut administres illud.

I Am declaratū est q3 hippo. vult redire postquā ostidit regimē vniuersale in h3 libro: z loq3 in reliq3 egritudinib3 acutis: verūtāmē non inuenit ei liber in hoc. qd est: q3 illud q3 inuenit scriptū in hoc libro p fmonē in balneatōe. Et si est res inuēta in domo hippo. inuenies ipas quā scripsit loco rememoratiōis et descriptiōis qbus sit remēdō: z ostendit ei3: tuenies ipas post mortē hippo. z pparauit hōib3 tunc dignū est vt sit illud ex eo qd est simile vt sit. q3 si est loco libri adu nati tūc non ē ex eo qd sit simile fmoni hippo. z sit etiā res significatōes sūt sup3 cum i egritudinib3 z morib3: quia sunt in eo res multe bone valde. z ego quidē discernam illas res quz exponā eas.

E alia bis necessaria: atq3 pcpuas significatiōes subiūgere parū post oportet.

E t hominī etiā inest ut scribat res alias fraternas z siles istis reb3.

I Am redit hippo. iterū ad illū eadē fmonē quē multis certificauit exēplis: z ostidit q3 pmutatio ab eo quo currit consuetudo nocet infirmis: verūtāmē quā sit pmutatio eorū in illo a reb3 que accidit sanis non infirmis. ppter illud dicit: q3 ipse sunt fratres ne: z significauit per fmonē suū istum: quia sunt similes. z significatio super illud quod ipse voluit dicere: nō est significatio ppropinqua: neq3 similis: neq3 fraterna: sicut de consuetudine eius est nominare eam: sed est ipsa met intētiō quā intēdit: z certificat tibi intentio in sermōe suo expōne mea qua exponā sermōem sequētē hūc fmonem.

N Ecq3 morbi sententiā mobilez subiūgere in quo plurimū sermo nō est cōtinetur: sed quod pcellentissimū est ibi dicendū est. Morbus aut3 acut eadē die qua initiiū habet ul3 postea quā tūcunq3 cibi aliqui recipiūt: alij autem qualiscūq3 iuris partez assumūt. Ceteri uero potū i quo panis fuerit infusus que quidē omnia peioza sunt: q3 si his cōtrarijs dietarent: s3 tñ min3 nociuū est hoc tpe: q3 duob3 uel trib3 diebusue nas exinanire: trasactis uero quattuor diebus uel qnq3: hmoi dicit impitiri. Peior uero his omnib3 uenarū eucnatio. In fine aut3 huiusmodi diete ante

morti digestionē facta exhibitio: q̄a ⁊ hac ⁊ illa dicta utentib⁹ celerius moris plurimū intendit: nisi quando morbo in perfecta fuerit salute: nec etiā erroris in principio morbi facti emendatio sicut hec impossibilis est: sed medica bilioz est.

Et melior significatio in illo est: q̄a non est fraternū intentioni in qua glorificat sermo noster: sed melior sermo in illo est hic: Quidāz in quo incipit egritudo fortasse acuta comedit in illo die quo incipit quosdam cibos: ⁊ fortasse sumit cibum a mane illi⁹ dici. Et ex eis est q̄ bibit aliquid sorbitiois que cūqz fuerit. Et ex eis est q̄ bibit uinū in quo infusus est panis: sed totū illud est deterius q̄z si regere contrario illi us: uerūtamēn est minoris nocumēti quā est in hac hora q̄z si infirm⁹ uter uacuitate uenarū duob⁹ dieb⁹ aut tribus ex dieb⁹ primis. et quz pertran siren egritudinis sue q̄tuoꝝ dies aut quqz: utere hoc regimine. ⁊ deterius illo est etiā ut utat uacuitate uenarū in istis dieb⁹. ⁊ quā fuerit in fine regatur huiusmodi regimine anteq̄z maturus eius egritudo. quod est: q̄a moris festinat ad euz plus qui regit hoc regimine: nisi egritudo fuerit in ultimo salutis. Erroris autem q̄ fit a principio egritudinis non est rectificatio sic rectificatio hui⁹ erroris impossibilis: s̄z medicatio ei⁹ est facilioꝝ multū.

In eis quidē que premissa sunt dixit hippocrates res accedentes sanis quādo mutat illud quo currit eoz cōsuetudo ad infirmitatē per assimilationē: autē dicit: permutatio eius non est ex via assimilationis: sed ostendit in ipsa re ad cuius declarationem inirendit a principio sui sermonis abiqz medio: quia dispositio eius est hec dispositio eadē. Considerem⁹ ergo quid sit illud quod dixit hippocrates: quia nō oportet ut precedas ⁊ alleueas infirmos in dieb⁹ primis: ⁊ quā appropinquat hora status egritudinis impleas corpora cozi. In oī enim sermone hoc quē dixit nūc ostendit inirendi nocumētū accidēs sup infirmos pp illi eadē errorē q̄ accitq̄z appropinquat hora star⁹ egritudinis eē magni⁹ erroris autē q̄ fit inceptio egritudinis: oī medicatiois eē facilioꝝ: ⁊ in sermone suo isto dicit ei q̄ incipit grossare regimē infirmoꝝ in circa die q̄tū ⁊ quā anteq̄z maturet egritudo. 44.

Ecce enim inuamētū in quo mihi uideor tibi maxime pfutur⁹. Ca uendū itaqz est ne in primis dieb⁹ a principio morbi ab aliquo iuriū q̄ etiā diuersa conuenit esse egrū phibeas: paulopost eisdem refectur⁹.

Uide⁹ mihi q̄ ex maioris inuamēto qd accipi tibi ē: q̄a nō oportet ut phibeas isfir mū in primis dieb⁹ sue egritudinis a quib⁹ daz sorbitioib⁹ fm q̄ ipse diuersificat: ⁊ tu pat⁹ et post paululū cibare ipm quib⁹ dam illaz sorbitionū.

Sermo hippo. in hoc loco etiā est ipem⁹ sermo ei⁹ quē dixit in eis q̄ premissa sunt mltioriē: quz pcepit cibari illū cui nō ē possibile remanē aliq ad hora star⁹ sue egritudinis abiqz cibo aq̄ hordei in principio egritudinis: pter q̄ sumat aliqd de fece ei⁹. q̄ fortasse cogimur permutari ab eo ad regimē quod ē subtili⁹ eo: aut cibare infirmū ppe star⁹ horā q̄ necesse ē eis: ⁊ si fuerit regimē eoz in eis q̄ precefferit grossi⁹. ⁊ pmutet ab eo ad regimē subtili⁹ eo. 45.

Ent enim qui ptisanam grossam dant in principio morbi: ⁊ nociti uam ignorant: quā rursus dederunt eam post uenarum inanitionē duobus diebus uel tribus pluribus factam. Sūt ⁊ alij qui succū eius dant: q̄ silit nocitiū nesciūt esse: si dādi principiū fm utilitatē nō fuerit: nec quicqz attendit aliud aut intelligunt nisi quia si ptisane grossum ante morbi digestionē fuerit datum ei qui succū sumere consuevit: maxima lesio inde contingit.

Inuenimus qui utuntur a principio egritudinis ptisana hordei ignorantes qz nocet infirmo quando precipiunt ut faciunt sobbere ipsum illā post qz precefferūt: ⁊ utunt in eo euacuatio ne uenarū duobus diebus: aut tribus: aut plus illo. ⁊ silit etiāz tu inuenis eos qui utuntur aqua hordei ignorantes: qz nocet infirmo: quando in potu ei dant illam preter quod incipiunt dare ei ipsā fm rectitudinem: ⁊ non seruant tantū ⁊ sciunt nisi quia si bibat infirmus ptisanaz hordei anteq̄z maturetur eius egritudo: cum iam curreterit eius consuetudo uti aqua eius: facit accidere

super eū nocumētuz magnum.

Hippo. dicit q̄ medicis non ē scia de hora i qua o3 dari infirmo p̄lana boidei aut aqua ei⁹. ve rūt i p̄l fuit q̄ dare infirmo p̄lana boidei aut eeg maturet egritudo nocet ei. Qui aut illud q̄o intelli gite eo quod seq̄bic et sermone ei⁹. sunt ille eedes res quas multoties dixit: vñm est mihi vt dimitā ipm: quz sit sermo eius sanus. 46

In quib⁹ plurimū ipsi errore con tinentur: quippe qui sepius egros euacuatīs uenis ad accipiendum ius transinuant: qum potius ab accepto iure ad euacuandas uenas esset mutā dum: maxime si tunc molestus fuerit morbus.

Et ipsi quidem scōm plurimū ex il lo sunt super erroze. Quod ē: q̄a multoties mutant infirmū a uacuita te uenarū ad utendū sorbitōe in horis in quib⁹ multū inuaret p̄ mutatiōez de sorbitōe ad usum uacuitatis uenaruz: sic cōtingat ut molesta fiat egritudo in illa hora.

Sermo hippo. q̄ō ēq̄ multoties mutāt infirmū de uacuitate uenarū: significat p̄mutatōem eo3 rū q̄ permutat cū p̄mutatōe secūda. inde est: q̄a significat p̄ sermone sūū illū: q̄ p̄mutatio medicorū qua p̄mutat regimē et omissioe cibi ad vendū sorbitōe: est piope in illa hora in qua fit inuamētū per vñm ieiunij. oñdē ergo p̄ sermone sūū istū etiā in hoc loco q̄ expla natōe: q̄ nēcio o3 vt admistret q̄n seq̄ egritudo sta: uz sūū subtili⁹ regimē. 47

Multotiens autē a capite: et a par tibus circum pectus crudi de ge nere cholera3 attrahuntur humores. unde et illis uigilie accidunt que p̄fecto digestioni morbi repugnant: angustia superabundat: et murmurant: et mente perturbantur. oculi quasi subito splen doze obtunduntur: auricule uocum ti nitibus implentur: articuli frigent: uri na indigesta: et spiritum subtile et salsum et paruum: satiq̄ colore tinctum: cir ca colluz sudor: inquietantur: status et tractus inde sic permutatur: fortius atq̄ crebrius ducitur: tempora planā tur: si cui defectio spiritus acciderit: hoc peius est: a pectore cooperimenta repellunt: manus tremunt: pluribus autem inferioza labia palpitant.

Et multotiens quidem attrahunt a capite et a partibus pectoris hu mores crudos de genere cho. et accidunt eis uigilie p̄hibentes egritudinem a di gestione: et eozuz angustia fit uehemēs et murmurant: et p̄miserunt rationes eozuz: et accidunt coram oculis eozuz simi le chozuscatione: et implentur audit⁹ eo rum uocibus: et in frigidantur ipsozum extrema: et urine eozuz sunt indigeste: et sputum eozum est subtile salsum paruū tinctum colore puro: accidunt eis sudor in eis que sunt circa collū: et accidunt eis inquietudo: et mutatur anbelitus eozuz in attractionē eius ad sursum et fit fre quens: et magnificatur: et plana fiunt tempora eozuz: et quodcunq̄ istoz acci dere facit paruitatem spiritus est de te rius: et expellunt a pectoribus suis pā nos suos: et tremunt coza eozuz: et mul totiens salit labium inferius.

Dicit hippocrates: q̄ oia ista accidētia eueniūt eis qui regūt infirmos et medicis regimie malo .f. q̄ et eis efficitur co3⁹ eoz in dieb⁹ p̄mis: oēis de p̄mutat⁹ post illō ad bandū cibos subito i die tertio aut quarto: aut q̄to: aut sexto: atq̄ seq̄ egritudo ei⁹ status sūū. Innuir q̄ ad h⁹ q̄ egritudo seq̄ statū sūū in vno horum dierum: p̄mutatio eoz in regimie cucurrit fm̄ recitudinē. q̄ō ē q̄ sermo ei⁹. Et o3 vt muret regimie sanoy in hora egritudinis eoz: uidet mihi q̄ esse ei⁹ de claratus est et certificatū in eis q̄ sunt p̄missa et sermone: q̄n̄ qum sint ois p̄dēs corpis q̄ntoz. sanitas ei⁹: et ois p̄ ei⁹ ab inceptōe hore egritudinis eius vsq̄ ad horā status eius: et tertia post istas oias ē dispositio eius a principio illi⁹ vsq̄quo consumat⁹ sumptioe integra: oēde dispositio q̄ra post istas est ois p̄ ei⁹ in q̄ regit regimie cōualecēt vsq̄quo sanat⁹ sanarate firma: o3 in vna q̄q̄: bap sp̄ez vt nō p̄mutat a regimie fm̄ q̄ est p̄mutatōe magna donec p̄mutet⁹ et illa dispositio fm̄ quā est ad dispositōem aliā. Num ergo possibile est vt conseruet infirmū a p̄cipio egritudinis sine cū p̄hibetōe uehemētī a cibo vsq̄ ad sta tū egritudinis cū bmoī regimie nō inest alicui vt redar guar ipm sup̄ illud. Et cui non est possibile cōseruare in firmū cū hac dispositioe: quoniam non securat quin cadat vir⁹ eius in dispositōe illi⁹. tūc manifestū est q̄ peccauit in hoc quia p̄hibuit infirmū a cibo p̄hibetōe uehemētī quoniam illud efficeret co3⁹ eius pl⁹ q̄ oportet. quod est: q̄a si cogit ei dare cibū in illa hora in qua oportet vt subti liet in regimie eius: quoniam stat⁹ egritudinis iaz appo pinquat: tūc manifestū est q̄ corpus eius efficitur et ho catō egrediēte ab equalitate. Propter hoc q̄ dicit bipy po. q̄ sequit⁹ illū cui⁹ dispositio est hoc dispositio et regi mine accidentia mala multa: oēinde narrat omnia illa accidētia. vñū in uestigio alteri⁹: et ponit p̄mūz quod dicit et eis humores crudos qui sunt de genē cholere. et non nominat eos hoc nomine. f. crudos: nūq̄ q̄n̄ alteratio

supplimentū apud eū notat digestio: quia nō sit possibile qñ alterat vt nutrit corpus: sicut oue cholere: & virus. veritatem quia sit illud: ita tamē qum natura sit vices buiusmodi. supplimentū: cūcitur cūctudo apud eū vt nominat illud quod supat natura: vt eis digestiō: & quod nō supat natura indigestiō. & ppter illud dicit etiā in sanie: qā accidit ex apostematibz quādo maturat vel digerunt. quia tu nō inuenias aliqd ex membris corpis nutriti ex sanie: sicut nutriti ex humoribz q nominat crudū: & ex phlegmate quādo complet digestio ei? fm completmentū vt sit possibile in eo vt nutrit corpus animalis: s3 hoc inuenim? digōem in humoribz q sunt ex genere cholere: sicut inuenim? illud sanguini q est in apostematibz quādo sit sanies. Et intellige nomē digōis in hoc loco fm intentōem pma generalē: & intētiō qdē pma generalis in ea est: quādo natura est vincēs humiditates potēs cōuertere eas fm virtutē suā. Qd aut putrefit ex humiditati bus in corpibz nō spiratibz: qñ caliditas innata nō ē ei auxiliari in alteratōe carnis ppter illud est egrediens a genere ei? quod digerit. Et accit etiā sile bui multoties in supplimentibz a quosio ē euacuans cū vana. Et ppter illud in vana: q ex ea est digesta: ex ea indigesta: q nō nō sit possibile corp? nutriti ex vana digesta: & nos qdē vtimur hac intētiōe ex intētiōibz digōis: qñ dicim? i cholera: aut in reumatismis: aut vir? quod egredit de vlcereb? & materis que currit in ophtalmia: q sunt digesti aut indigesti. fm hūc ergo modū or in cholera: qā ē cruda indigesta. quod ē: qā cholera qd ē vebemētū rubidū nō calida fetidi odoris est indigesta: digesta aut est cholera vebemētis crinitatis: cui nō est modicatio panti ferocias. Dicit ergo bippo. qā oportet nēcio in eo q regit regimē malo: vt effundat & resider ad stomachū ei? cholera indigesta descedat ad ipm ex capite & pectore i vna quaqz vnaquāqz boaz. s3 boza in qua phibet infirm? a cibo aut patit famē pl? qz oportet: pter q sedet stomach? eius cū qbz s3a rebz iuuatūti: ut in illa boza i qua pmutat ex prohibitiōe a cibo vebemētū ad sumēdi cibos fortes. ppter statū egritudinū. Deinde bippo. post illud specificat accitā alia q accidit ex regimē malo: quoniam pmi ē vigilie. & manifestū qdē ē q vigilie sequit prohibitiōes vebemētis a cibis: & suscepiōem eorū in nō sua boza: & ista duo siml sunt illandabilia ex regimē medicorū: & manifestū qdē ē q ex vigilis accit nō digerat egritudo: qum somnū seqtur digestio. Deinde dicit q vebemētis fit boz angustia. & manifestū qdē est q illud accit eis a duabz rebz nīl. s3 a phibitiōe vebemētū a cibo spacio lōgo: & ab acceptiōe ei bi fortis subitō: ppter quē grauat stomach? & qñ grauat stomach? malign? fit spūs infirmū: & accit ei tribulatio. Deinde dicit: Et murmurat. & significat p fmonē suū istū aut simile illi qd significat fmo q est an ipm. qd est: q sicut aliquid bolus accidit tribulatio qñ vincit sup ipm melacholia. fit quiddā eoz fit velod ire multotiens qñ aggregat in stomacho ei? cholera: aut p amaritudinē que accit eis in ossificis suiset buiusmodi cholera: aut p mixtōe rōnis: nā de aptitudine ei? est vt accidat ei qdē ve locis ire: & i cū stomacho aggregat cholera & i cereb? eius. Deinde dicit: Et accit ei coxā oculis suis simle chomatōi. & cā in illo est eleuatus vapor q eleuat ex stomacho: & multitudine sanguis q ascēdit caput. & pmutat boz duoz accit multoties ppter ea q infirm? sumit ci bō nō i sua boza. & secundu quidē fit ppter fluxū sāguinis nariū a quo fit crux: aut ppter pmutatiōē rōnis que accidet i primo. Et filr imperio audit? ex vocibz: aut ppter vapozē qui eleuat ex stomacho: aut ppter viciōsitatez inflatiū que generat in capite. De extremitatibz aut

corpore & sunt man? & pedes scias: qz infrigidant facile qñ accidit ei stomachi lesio aliqd ppter famē longa: qñ accidit i eo modicatio ex materis q sunt ex genere cholere: aut ppter mutatiōē que accit in eo ex multitudine nē ciboz q sumunt in nō sua boza. s3 ita eoz accit a regimine ei? pmutat remediatiōē: & vixim? qz medici pcedunt & efficacit corp? infirmū i dieb? pmutat vebemētū eoz post illud subito ad vsum ciboz factor ex gramis i boza qua est oueniēs vt subtiliter regimē eius. & filr etiā inuenim? vānā nō digeri qñ regit infirm? hoc regimē nē qñ sup sanguinē in boza q efficacit corp? infirmū qñ nō datur ei in potu aqua boidei aut bydromet: aut se canabin vincit cholera: qum nō cōmisceat ei res alia neqz mundas: sed i boza in q pmutat infirm? subito vt vrendū cibū: tunc etiā qñ stomach? grauat & laborat ē vt? aialis. inde est qz syncopis accidēs ppter eo stoma aialis oris stomachi in lesionibz. qd est: qz bnic mēbro aduenit lesio ppter ante reliqua mēbra & fme: & ex acceptiōe cibi in nō sua boza. ppter has & res etiā fit spū tuū eoz subtile: salū: pauci: crinitē colozū? puris: & accidit sudor eis circa pect? tū. & aduenit eis ingreditur & malicia anbelit? quod ē: qz egritudo manet idgesta ppter vniūqz nodqz boz duoz supplimentū. s3 famē longa: & acceptiōē cibi in non sua boza: & sequit digōis pantiōē nē spūti quod narrauim? & filr etiā sudor q accit circa pect? ppter casum virtutis ex famē: & ppter illud qz grauat eas ex acceptiōe cibi in nō sua boza: & filr ingreditur. ipm. n. est accit qd cōcitat istū duobz filr. s3 famē longe: in qua implet stomach? virtutē: & acceptiō cibi in nō sua boza qñ grauat ei. Malicia aut anbelit? in q mutata anbelit? accit. ppter apud acceptiōē cibi i non sua boza nō apud famē. qd est: qz anbelit? mutatio & statio ei? in boza exius anbelit? est significatio sup attractiōē & spasmū: qñ attractio eius ad sursum fit apud ceterū anbelitū Anbelitū aut? s3 ium huic narrat bippo. i tractatu 2? vbi libz sui q dicit epidimia i egritudinibz alguescedat i pēsimis: vbi dicit: Et reditio duplicata ad famē: & sicut ille q attrahit attractiōes p attractiōes: & declarat tibi qz b3 spēs ex speciebz malicie anbelit? accit. ppter acceptiōes ciboz in non sua boza: nō ppter famē & fmonē bippo. & fit frequēs: & magnificat anbelit? in eo qz regit regimē malo. quod ē: qz anbelit? frequēs & magn? accit a coartatiōe diaphragmati ex cibis retēti in s3 q nō supat eos stomach? & digerit eos tunc qñat ab eis viciōsitatez. qd ē: qz eo nēcio tūc vt minozet introit? aeris i anbelitū p coartatiōem diaphragmati: quia dilatatio pectoris fit cōlis dilatatiō ei? q fuit in eo q fuit ante. & pntatē g viminutiōis ei? qz attrahit p aerē ad illū fmo q fuit ante: & viminutiō iuuamētū anbelit? & ppter hūc ergo viminutiōē ei? nēcio: aut vt ponat aial dilatatiōes pectoris sui magnā: aut vt fiat frequēs dilatatio: aut vt faciat ouas res siml. Et ego qdē iā locut? fui in oibz spēbz malicie anbelit? fmonē multū in libro meo de malicia anbelit? & annūciaui in eo causas faciētē illas spēs: & reliqz spēs malicie anbelit? qz demarāt sup illud: & sum? cōtēti illic eo qd vixim? vixim? bippo. dicit post illud: qz plana fuit in eo q regit bmo regimē. Inuenim? & aut b3c sermonē scēpti fm duos modos. quod est: qz inueniēre memoratio tēpōz in qbusdā deceptiōibz singularit? sicut si diceret: Et applandit pta ei? Et illud qd intelligi ex b3 sermone est: qz tēpōa eoz trahunt ad latius aut sursum: & foras accit illud apud tēsiōem tēpōz duoz: & tēsiōne spasmū: & tēsiōne vniūqz eoz: & foras accit apud mollificatiōē vniūqz eoz. Deinde dicit bippo. Et q

facit euenire ex istis accitib⁹ paruitatē spūs est deterius
 .s. accitū que narrat: et pp illud etiā repellit pānos a
 se: qñ in flāmā eoz⁹ et accit eis angustia. et qñq accit i
 manib⁹ et pedib⁹ eoz tremor: qñ magnificat nocumētū.
 Sals⁹ aut inferioris labii qñ significat modiciatōem ve
 hementē in ore stomachi: et pp illd fit hoc accit prouoc
 canis vomitū humorū acutorū. 28

Quēqz accidiētia si in principio
 morbi appareāt: nimīā mētis alie
 natōem significant: et egrorū plurimi
 inde moriūt.

Et qñ appent ista accidentia in pñ
 cipio egritudinū: significāt per mi
 xtiōem rōnis uehementē: et moriūt isir
 mi fm plurimū.

Propter hūc pñcipio accitū qñ narrat quādo ac
 cidit in principio egritudinis: significāt pñcipio
 rōis uehementē. et opozet ut intelligas ex fmōe
 ei⁹. pñcipiū egritudinis: hoc loco totū tēp⁹ in quo nōdū
 appet aliqd et signis vōisib⁹ qñ est: qñ ego inde dixi i li
 bio meo de crisi: qñ nomē pñcipiū ordinat intēdēs mul
 tas: et qñ intelligit ex hmoi nōle pñcipiū ē vna ciuifonū
 assumptariū et ciuifonū eaz et tēp⁹ egritudinis vniuersa
 lib⁹: quādo dicim⁹ qñ egritudo ē opozita et pñcipio au
 gmentō et statu et declinatōe. **Q**ui ergo appent ista accide
 tia qñ narrauim⁹ ante ppe statū egritudinis: significāt crisi⁹
 qñ fiet in pñmo. et manifestū qñ ē: qñ illd fit i egritudib⁹
 et qñ euadit infirmi: et qñ appent in pñcipio egritudinis
 nō ē possibile ut indicet crisi⁹. qñ ē: qñ nō ē possibile in
 aliqua egritudinē ut veniat in ea crisi in pñcipio quū
 ipa sit: verū ipa nō significāt tūc nisi mētē p̄turbatōem.
 Ego qñd iam locut⁹ fui de istis accitib⁹ sermonē plūx i
 libro meo de crisi. **Q**ui vult ergo intelligere illud: legat li
 briū illū. qñ ē: sermo me⁹ in eo plongat a narratōe in
 bachoia. verū ego contē⁹ fui sicut feci in reliqd reb⁹ p̄ze
 teritis: ut faciā in istis etiā: et indicauī summā eoz tñ. Di
 co qñ qñ curā habet natura ut faciat crisi⁹: accit i cor
 pore indetudo qñ pper pp ista accitū cū significatiōib⁹
 manifestis et significatiōib⁹ oīōnis. qñ accit aut indetū
 do pp hāc cām p̄ter qñ nā curā habeat expellēdi illas res
 nociuas: ē illud significatio timoris magni. Et ego qñd
 de accitib⁹ a qñ accit crisi⁹ tā locut⁹ fui in expōib⁹ in li
 bris aliis: et narraui nām eoz: et in quo dissentiūt accitū
 qñ notant appētia post: et ingrediūt in nūer accitū etiā
 signa vōisib⁹. qñ ē: qñ ego exposui libriū pñosticozū: et li
 briū bñoz: et libriū apothozū: an expōem inēā hui⁹ libri
 et fmō qñd in re aliqua iterat mltitōrēs ē ex opatiōe ei⁹ qñ
 diligit plongatōem sermonis. 49

Qui autē bis euadit et ei⁹ euasio:
 aut propter exituraz qñ accit ei⁹: aut ppe
 fluxū sanguinis nariū: aut pp spūtū sanī
 alioqñ non.

Qui autē bis euadit et ei⁹ euasio:
 aut propter exituraz qñ accit ei⁹: aut ppe
 fluxū sanguinis nariū: aut pp spūtū sanī
 ei grosse: p aliud uero nō.

Propter hūc pñcipio qñ infirmi moriūt apud eū
 tum boz accitū: et nō dixi illud absolute: sed

excepit cum eo: scōm plurimum. et voluit enūciare qua
 liter sit possibile ut viuāt quidā eoz: tūc incipit narrare
 illū. i hoc smone: et dicit: Et ex eis sit qñ euadit: aut ppe
 exituraz: aut pp fluxū sanguinis nariū: aut pp spūtū sanī:
 que digesta ē maturatiōe vebētis. Significāt qñ euz boz
 qñ ista accitū eueniūt isirimis et multitudine bioz. 50

Et qñ etiā qñ spā medicorū mlti re
 p⁹ est qñ egrorū habitudinē cogno
 scere queat sicut opozet: sit uidelz virtu
 tis defectōem patiunt: aut si ex ipa ue
 narum inanitiōe: aut ex alia furia: aut
 ex labore egrū afficiēte: seu quouis alio
 tozpoze nature corporis accidēt: ut simi
 lib⁹ accidētib⁹.

Et nō inueni medicos enūciantes
 de eē infirmoz: qñ oportuit eos
 cognoscere illō qñ accit eis de debilita
 te in egritudib⁹: an sit pp uacuitatē ue
 narū: an stimulatōe aliqua: aut labore
 eueniēte infirmis: aut eo qñ euenit ex
 reliqd accitib⁹ pp nām corporis: et ei⁹
 dispōem et spēs ill⁹.

Propter hūc pñcipio posui smonē suū in fortitudine vir
 tutis infirmi: et ei⁹ debilitate: qñ ista duo sit et
 accitib⁹ sublimib⁹ que nēcia sunt i cognitōe re
 gum: iteratū smonē suū nunc i illo: et dicit: Et non in
 ueni etiā medicos narrātes de eē infirmoz: qñ opo
 zet eos cognoscere illud qñ accit eis de debilitate. qñ ē:
 qñ debilitas sit aut pp uacuitatē venarū: nam uacuitas
 ē nāp est vna significatiōis significantiū illā significatōe
 pma. et pp illud inuenim⁹ bippo. multocius nomiare iē
 iūmū uacuitatē venaz: qñ de consuetudine boiuz ē ut no
 mine generl sup spēm que est sub eo: Aut p̄ter labore:
 aut p̄pū sicut dolorē: aut qui accit p̄ter mollificatōes
 infirmoz in egritudinib⁹ acut⁹. Et ex ea est qñ sit stimu
 latōe aliā: et non ē facile ut intelligat intentio smonis
 ei⁹. stimulatō aliā qñ est: qñ si intelligit p ipm modiciatō
 onē accidentē in stomacho aut in testis: tūc manifestū
 est qñ hoc accit est ingrediēti i nomē doloris. et si in
 relligit p ipm vigilias aut syncopein accidentē pp os sto
 machi: tūc non est fmō ei⁹ fm veritatē sup qñ significat
 illō. veritatē de virtute apparet vniuersalr qñ cadit aut
 p̄ter euacuatiōē que fit p̄ fluxum sanguinis nariū:
 aut vomitū: aut solutiōem ventris: aut sudore: aut p̄pē
 ieiuniū longum p̄tensiōem illud quod opozet: aut p̄p
 ter vigilias: aut pp fluxū affictū assellandē: et cū bñ etiā
 sit pp lesiōem aut dolorē oris stomachi donec accit fm
 copis. Et hoc quidē accit euenit aut ex multitudine cibo
 rū et grauitē ipoz: aut p̄ter qñlitas ledētes: hoc n. duo
 simul fatigāt os stomachi: et faciūt cadere virtutē cū illo
 p̄cōitatē. Oia autē nociuēta ista eueniūt a caus mani
 festi. Et hec sūt nociuēta alia quoz caus non apparēt
 qñ copis dispō infirmoz fit hec dispō: p̄ter qñ acciderit
 eis euacuatiō apparens: aut vigilie: aut fames: aut senti
 ant i ore stomachi sui aliqd nē illud qñ narratū bipp i
 principio sui libri de pñostico: quū dixit: Et sit natus eo
 ruz acutus: et oculi profundē et tēpora plana: et reliq
 sequuntur illud: quoniam ista dispositio corporis euenit

aut a vigiliis: aut a solutione supflua vetricis: aut fame. et fit abiqz istis causis quado accit vt humores qui sunt in cor-
pore sunt subtiliter: et caliditas febria adurere: quod est: et
reliquo ei quod subtiliter mebus fm hac dispofit: fit
p euacuatiōem que occultat a fenfu: et quozda hominū
debilitat etiā vtus ppter maliciā opsonis que accidit in
vino principiorū quado aduenit ei leſio. Primū ergo in
quo aduenit labor: est principiu in quo accidit leſio: deinde
fermo: poſt ipm duo principia alia. quod est: qz tu ſcia q
vna virtutū ē virtus que ē in neruis: et eius pceſſio ē ex ce-
rebro. Et virtus ſecunda illa que ē in venis pulſatilibus:
et ei principiu est ex corde. Et virtus tertia est in venis non
pulſatilibus: et ei origo est ab epate. Multoties aut accit
malicia opsonis p virtutē vni horū meborū queciqz ſit
erit que ei ppa exiſtit: et ledit p leſione ei etiā quod vtutes
alie. Adagis ergo feſtinas in pdrōes valde: quado accit
leſio in corde: deinde ſecūda poſt ipam: quado ledit cere-
bri: pdrō aut accit ab epate est tardior: et. et ſicut iſta
mēbia quado ledit ppter maliciā opsonis que accit i
eiſ recipit virtus: que ppa est illi mēbio nocumētū magnū
valde. ſiſt etiā quado ledit mēbia p piqua vnicuiqz boz
pncipiorū ppter maliciā opsonis que vicit ſup ea adue-
nit nocumētū ppter cōſtatē illis principijs: et ex mēbio ſit
mēbia quos nō ſunt ppa illis principijs. verūtamē pp
cōſtatē eoz cū ipſi ſi genere: aut in quibūda ppterant
ſuis ledit mēbia ex quibz est principiu illarū vtutū. Cum
ergo ozi ſtomachi cōſtat virtus alialis leſione accit ſm
copis: et quado ledit p virtutis alialis leſione accit ab eo p
mixto ratioz et ipſam: et fortaſſe accit ab eo ſenſio ner-
uozū. verūtamē iſte egritudines quado confirmat apparēt
omnibz hōibz. in hora aut euētus earū et iparū augmētū
paulatim deſent ſup plures medicōz. et oportet quidez
vt cognofcant nō quado conſequit ex magnitudine vt
non occultet vulgus: ed in principio euētū earū: et vix
manēt in generatōe hoc n. ē meli. q ſi nō ppa illō: nō
est in hora augmētū earū pculdubio. Videt. n. mibi q
bippo. ſignificauit p ſermone ſuū iſtū oēs iſtas res quā
dixit. Et qd accit ex reliqz accitibz ppter nām corporeis
et diſpōez illi: et ſpēs eius. ſignificauit ergo p ſimone ſuū
nām corporeis: cōpōne ei. et p ſermone ſuū: diſpōez
opsonē ipſi. quod est: qd cui corpū nā est rarū: tūc rari-
tas ei: et euer. ſpēcioz ē ei ſacilior: et cui corpū ē ſpſſūz
pologat egritudo ei: ſit et etiā mēbia. Et hōibz. n. ſunt
ſup quedā mēbia quozū vincoz ē frig: et ex eis ſunt ſup
quedā mēbia quozū vincoz ē calor: et ex eis ſup quedam
mēbia que ſunt ſicciora: et ex eis quozū mēbia ſunt humi-
diora. De nā. n. cuiuſqz eozū est vt iſſime infirmietate q ē
ei ppropia.

Mali est nimis quā egrū in doloris
uozū die potū acimine defectū in vi-
uozū die potū aut cibū: aut ius accipe
pmittit: qd ipam defectōem ex inaniti-
one eſtimat eſſe. Et rurſum cōtra ma-
lū est uirtutis defectiōem ex inanitiōe
eſſe: qd ignozas medicū cibū reſtringit:
quo utroqz errore egrū moleſtā: nerū
tamē hoc ultimū est min⁹ malū pzoze:
unde tibi familiari eſſe oportet. Sigs
enī alī medicū ſiue plebeius ad egrū in
greſſus hoc accidit intellexerit q nō de

derit ei cibū uirtute exiſtēte debili: ei qz
ea cibi uel pot⁹ que a pzoze medico ue-
tita fuerāt accipe pcepit: nō est dubiū
qz egrū inuamētū ſit: qd hōi magno
hōi dedecus est: qd iſ poſterior ſiue me-
dicū uel uulgaris fuerit: uelut mortuū
ſuſcitāſſe uidet.

Et deteriozibz rebz est ut ſit debili-
tas uirtutis infirmi p uehemētā
doloris: et acuitatē egritudinis: et pce-
piat infirmo accipe ex potū: aut ſorbiti-
one: aut cibo: et pcepiēs illd exiſtimet
q debilitas infirmi nō ſit niſi ex uacui-
tate: qz ex deteriozibz etiā rebz est ut ſit
debilitas uirtutis ex uacuitate uenaz
et nō ſciat illud medic⁹: et cōſtringit ſup
illū in cibo. Iſte enī error etiāz facit ac-
cidere ſup infirmū timorē: uerūtamē
minus multum qz primus: et est digni-
or ut de eo rideat plus qz error paim⁹.

Quoniam ſi ingredit ſuper infirmū me-
dicus alius: aut aliquis ex uulgo: et co-
gnofcit illud quod accidit ei: et pcepit
eum accipere cibos et potus a quibus
prohibuerat cum ille medicus primus
declaratur manifeſte inuamētū eius
infirmo: et dedecus ſuper illum cuius
hec est diſpoſitio ex hominibz: est uehe-
mētius multum. Qd est: qm ipi uidet
itrātē poſtremo: ſiue ſit medic⁹ aut uir
ex uulgo reſuſcitāſſe mortuū.

Accidit infirmis multoties pp dolorē vt deſtru-
atur pulſus eoz et deficiat et cadat anbelis eoz
et nō moueant aliquo motuū. et accit etiā ſile il-
li ab acuitate egritudis. et ex hōibz ſit in qd nō ſit caſus
virtutis ppter hanc cām: qz pp uacuitatē uenaz: et ſi quoz
cūqz mōs fuerit illud: ſue ſit pp euacuatiōē ſenſibiles:
aut occultā a ſenſu: ſiue ſit ppter ſamē uehemētē: ille cui
accit illd pp ſamē uehemētēz idiget acceptiōe cibi et ppe
ratioz iſto illo ſo cui accit illud pp dolorē aut acuitatē
egritudis: idiget hio illine. q: idiget multū euacuatiōē
pprie nō additōē in corpore ſuo: et iſtū pat aliqd ei et
bo nocet eis nocumētū magno valde. Cui ſunt corp⁹
bilat⁹ pp uacuitatē uenaz et regie regimē ſubtili: nō cet
ei illud. verūtamē declaratio illi nocumētū: ei termin⁹
nō ē fm ſimilitudinē ſz quā est i pmo. Et ſecūda vltur
pe qd est et non ſciat an debilitas infirmi ſit pp uacui-
tatē pzoze: aut pp dolorēz. Reliqua aut que ſunt in hoc
ſermone ſit manifeſta.

Et ego qd ſi dicēs ſignificatiōes
qb oz ſignificari ſup unū qd qz.

Hippocrates itez fecit fidē in hoc sermone: sicut fecit fidem paulo anteq̃ scriberet libru a liuz in egritudinibꝫ acutis.

Uincine autē sunt he res ⁊ his q̃ accidit stomacho. si enī corpa p̃tra p̃suetudinē suā magna torpuerit quiete: non p̃t statim cōfortari. **Q** si quiete uerint atq; reguerint per longū tēp̃: postea uero ad laboris exercitia fuerit subito translata: maluz est. **S**illi uero modo ⁊ singula corpis mēbra: ut uide lꝫ pes: uel q̃libet artūū q̃scere solit⁹: si quādo sbito ad insolitū trāsserāt laboris exercitiū. **E**odē modo ⁊ in dētibꝫ: ⁊ in oculis accidit. **N**ullū deniq; inuenitur membrū: cui non itidē cōtingat. **M**olli etiā iacere culcitra p̃ter solitūz uisuz fatigat corp⁹: sup̃ autē durā ⁊ etiā s̃b diuino indurat: si insolitū est.

Approximāt autē rebꝫ accidentibꝫ in stomacho iste res. **Q** d̃ est: quādo corp⁹ quiescit quiete multa contra p̃suetudinē suā: non est possibile ut confortet statim. **N**am si quiescit: ⁊ re quiescit tempe lōgo: deinde post illō redit ad utendū labore: facit operatōem malā manifeste: ⁊ similē etiā membrū aliq̃ corpis. de pede enī fit simile huic operatōi: ⁊ de iūctura aliā q̃ndo nō est de p̃suetudine eius cur⁹ est ut faciat cū laborare: ⁊ p̃mutat in quibusdāz horis sbito ad faciendū eū laborare. ⁊ accidit sile huic etiāz in dētibꝫ ⁊ oculis: ⁊ nūq; inuenit mēbrū aliq̃ cui nō accidat illō inde est q̃ somnus sup̃ lectum mollem cōtra cōsuetudinē fatigat corp⁹: ⁊ dozmire sup̃ locū durū ⁊ s̃b diuino cōtra cōsuetudinē: indurat corp⁹.

Iam redit hippo. iterū ad sermōnē ad quē intēdit postq̃ cōpleuit sermōnē suū ad quē refert⁹ fuerat ab illo sermone: in debilitate uirtutis: ⁊ dicit: q̃ istas res quas dicere uult sunt siles rebꝫ accidentibꝫ stomacho quas prius narrauit. q̃ d̃ ē: q̃a ip̃e intēdit p̃mo neq; suū illā eandē summa quā verificauit: q̃ p̃nuatio magna subito ad cōtrariū facit euenire sup̃ infirmos no cumentū magnū. **Q**uod autē scribit in hoc sermone: est fꝫ hic modū: sicut stomach⁹ quādo deficit ab op̃atione sua tempe lōgo: nō ē ei possibile ut bene faciat op̃ationē suā donec redeat ⁊ cōsuēcat illud s̃m q̃ fuit paulatim ⁊ appropiuet op̃atōibꝫ suis que sunt ei: s̃nt etiā corp⁹ eius

totū ⁊ vniūquodq; reliquorū mēbrorū. **D**einde dixit post illud vniū post aliud ⁊ illis mēbris cū nō s̃b iuiat: ⁊ dixit in fine sermonis sui mutat cōm formit: ⁊ verificauit p̃ illud etiā illud ad q̃d intēdit a p̃ncipio sermonis sui: in imitatione cōsuetudinis.

Uerbi gratia hō quiuis i crure duobium uulnus habens: quim cōmiserit se in initio laboris ad medicadū ita ut nec pedē a loco dimouerit: abijt itaq; apostema hac ope atq; mltō citi⁹ sanus efficitur q̃z si in medicadō iuerit ⁊ rediuerit. q̃ si sup̃za pedes stādō vi. l. vii. die uel citius uel circiter iuerit: p̃ ilico accidit sibi doloris q̃z si a p̃ncipio in medicando iuerit ⁊ rediuerit. si quoq; aliud op̃ni exercuerit: fit eius causa grauior q̃z si hoc modo in medicando eundem labore eisdē assueuerit diebꝫ.

Uidec autē mihi iterum q̃ op̃ortz ut scribam exemplā earum reruz **D**ico ergo: q̃ q̃n accidit hōi ulcus i crure suo: q̃d quidem ulcus nō est saluum neq; securitas de eo habet⁹: ⁊ est ulcus eius in corpe suo nō saluum neq; malignum: deinde p̃iicit seipsum a p̃mo die ad curam: ⁊ nō mouet pedem suū ⁊ nō separat ipsum ⁊ aliquam partiū delect illō apostema ab eo per op̃ationē istam p̃prie: ⁊ sanatur corpus eius uelocius multum q̃z si curaret ip̃so incidente ⁊ redeunte: q̃ si surgat ⁊ ambulat super pedem suum in die quinto se xto aut circa illud: erit illud quod accidit ei statim de dolore uehemētius q̃z si curaretur a p̃ncipio sue egritudinis ip̃so incidente ⁊ rediente. q̃ si fatigat se ipsum subito i superfluo labore fit egritudo eius uehemētior multum q̃z si curaretur scōm hunc modū: ⁊ laboret huiusmodi labore in illis diebus.

Hippocrates i hoc sermone etiā posuit sermōnē suū i mutatōe sua subita: ⁊ posuit exemplū illū euz reliq̃s exēplis multi: quoz rememoratio p̃cedit vlt⁹ q̃d accidit i pede. ⁊ dixit: **S**i accit alicui vlt⁹ i crure suo. ⁊ oz ut regescat ⁊ q̃lescat: ⁊ dimittat illud: ⁊ ponit ut ambulet ⁊ incedat deambulatōe medio cri. q̃d est: q̃z s̃mo ei⁹ incedit ⁊ redit: significat hoc: nocet illō ei. p̃cul dubio. ṽerū illud nocumētuz ē min⁹ nocumētō accide te ei q̃ q̃lescit ⁊ regescit diebꝫ p̃mis: deinde sc̃ipit ambulare subito i die q̃nto aut sexto aut circa illō. die tertia

aut q̄ta. Et ex hoib⁹ q̄des sūt q̄ putāt q̄ s̄mo eius circa illud: intēdit sup oīes qui sūt post q̄ntū diē. s̄mō septi mū octauū ē nomī. Sed necesse est istis vt scriberēt lo cofermonis sūt: circa: extra. Illud autē q̄ dicit: nō ē pos sibile in quib⁹dā bozīs vt accidat bōi vlc⁹: ⁊ t̄cipiat am bulare i die vii. aut. vii. quom fuerit an illū quier⁹: t̄rādū: ⁊ faciat euenire sup eū nocumētū magnū. Ego autē dico q̄ illud accidit multo t̄s valde: q̄ vlc⁹ ē magnū valde: aut est malignū vel fraudulētū malū: ⁊ pl⁹ illo multus si aggregant ista oīo simul. q̄ si vlc⁹ nō est magnū: neq̄ infirm⁹ mali vlcis maligni: t̄ cure fm q̄ opozet: tunc opozet vt intelligas hoc cū eo cū bona sit vlcis: ⁊ me hōiaf circa diē septimū aut octauū: ⁊ possibile ē ei vt in cedat p̄ter q̄ nocet illud ei in aliquo. p̄p̄ter hoc ergo addidit bippo. in sermone suo: in vlere: ⁊ nō est saluū neq̄ seculū. Q̄ s̄dēit ergo p̄ illud q̄ significat per vlcera sua: vlcera plana: ⁊ p̄ sermone s̄mō infirma: ⁊ sūt vlcera que sūt in corpe et? nō salua neq̄ maligna mala: sicut vlc⁹. quod est: q̄ cū? vlcis ostio bec ē: deinde nō cadit i cura ei? erro: nisi erro: s̄mō in vlcis vlcis sua paulatim: ⁊ opozuit ei vt quiesceret ⁊ requiesceret: aduenit ei nocumētū. verū illud non est magnū: sicut si ip̄e figit ⁊ quiesceret in oīeb⁹ p̄mīs: deinde incipit ambulare in die tertio aut quarto aut q̄nto aut sexto. Qui autē habet vlcis magnū: ⁊ vlcis quod sit in corpe suo est vlcis ma lignū malū: non est nocumētū vlcis ambulatōis a p̄ncipio sūt infirmitatis nocumētū p̄mī: immo malignū valde: sicut ille cui vlc⁹ quod accidit ei est parū: ⁊ sūt vlcera que accidunt ei vlcera salua: ⁊ si figit ⁊ quiescit in oīeb⁹ p̄mīs: deinde incipiat ambulare circa diē q̄ntū aut septū non nocet illud ei nocumeto magno sed paruo. p̄p̄ter hoc posuit bippo. sermone s̄mō: in eo cuius vlcis ostio est bec media inter duo cōtraria: ⁊ intelligo p̄ oīo vlcis: vlcis magnū ⁊ parū: ⁊ qui est maligno vlcis: ⁊ cū? vlcera sūt salua. quod est: q̄ vlcis nō securū nō nocet nisi aut p̄ natura loci in quo sit quādo vlc⁹ est magnū q̄ntū sit illud quod vlcis p̄p̄ter ip̄m de cute vt carne parū: aut p̄p̄ter q̄ntatē eius quod vlcis p̄p̄ter illud etiā vlc⁹ saluū. s̄mō planū: aut ē ita. p̄p̄ter natura loci quādo est ignobilis: aut p̄p̄ter id q̄ vlcis p̄p̄ter eo quādo est parū.

Que itaq̄ iam dicta omnia ad s̄mō mutatio subita in cōtrariū: q̄ uidelicet im mutatio subita in cōtrariū: taz in his q̄ i alijs nocumeto magno p̄stat esse.

Ones ergo res iste sibi adiunice testificauit semp q̄ mutatio sbito ad cōtrariū apud istos ⁊ apud alios facit nocumentum magnum ualde egredi ens a mensura.

Hypo. in successe oīs exēpli quo exēplificauit rememorat ei? ad q̄ intēdit p̄ sermone s̄mō: s̄mō est q̄ in hoc loco post q̄ dicit exēplū quo exēplificauit in vlere fecit illa opozem.

Plus tamē ledit stomach⁹ ex subita mutatiōe ab inanitis uenis ad accipiendū cibum multo magis q̄ con suerit: uel quim totū corpus commu tatur subito a nimia quiete ad multū

labore: q̄ ex mutatiōe ab accepto cibo multo ad euacuādas uenas. necesse est autē corpozi ut quiescat ⁊ requiescat: et si mutatio eius sit subita de labore i ge tem: opozet inter stomachū ab accepto cibo multo cessare: q̄ nisi fiat: corpus uexat atq̄ fatigatur.

Nocumētū autē factū in stoma cho apud pmutatiōem subito ex uacuitate uenarū ad utendū cibo plus q̄ p̄uenit est multiplex multū. In re liquo autē corpe quādo permutatur ex tranquillitate subito ad laborem uehe mentem: est illud quod suscipit de no cumeto plus q̄ illud q̄ aduenit ei ex pmutatiōe magna ex multitudīne cibi ad usum uacuitatis uenarū: et indiget corpus in istis etiā ut quiescat ⁊ requie scat. Et si est permutatio eius ex labo re uehemēti subito ad tranquillitatem ⁊ quietem: tūc opozet in istis etiā sto macho ut quiescat a multiplicitate sū mendī cibum. Taz quādo non faciūt illud: fatigantur corpoza eozū: et gra uantur ea.

Hec est intētio bippo. in eo quod intēdit de clare. Tres pmutatiōes subito ad contrariū in eo quod venit ad stomachū: deinde ip̄e post illud quā pmutat a sermone in re generali que etiā nominat vniuersalis: loquit in omni pmutatiōe facta subito ab eo quo currit p̄seruado vlcis ad b̄ic locū. quod est: quia quā sunt species cōprehēse in generib⁹: ⁊ res p̄cūlares in reb⁹ vniuersalib⁹: opozet vt sit pmutatio in oī re subi to erro: veritatem bippo. in hoc sermone quā redit ad loquēdū de esse stomachi: narrat species pmutatiōis q̄ sūt in eo: ⁊ dicit q̄ nocumētū factū a pmutatiōe in re gimine quādo est ex p̄bibiōe cibi ad multiplicatē cō mestionis subito est multiplicatio pl⁹ multa nocumēti facti ex pmutatiōe a multiplicitate cōmestionis ad p̄bi tiōem a cibo: ⁊ assumilat illud etiā ei quod accidit toti corpi in motib⁹ suis. quod est: quia nocumētū supueni ens corpozi apud pmutatiōes subito ex tranquillitate ad motū est: min⁹ eo quod est ex pmutatiōe a motu ad quie tem. ⁊ scripsit in hac pmutatiōe que etiā sit in nō fia ho ra rectificatōem eius: sicut scripsit illud in omnibus que scripsit in eis que sūt p̄mīs: q̄ntis non sit ex reb⁹ qua rī opozet rememoratōem facere necessario: neq̄ ingre diaf in eo quod est in via eius. Hoc est ergo q̄ voluit in sermone suo precipere ex pmutatiōe a tranquillitate ⁊ de te ad mortis ⁊ operatōes: vt tranquillū sit ⁊ quiescat cor pus eius totū. ⁊ iste est sermo eius: Quādo homo habet famē: non opozet vt laboret: vt secūda p̄cūla aphoriz moz dicit: Vbi in digesta nō opozet laborare. quod aut pmutat ex labore vlcem etiā ad tranquillitē ⁊ quietem:

bippo. precepit ei vt sit illud qđ comedit de cibis minus eo qđ comedebat ante illud: et hoc ē trāquillitas stomachi: qñ quādo hominis corp⁹ laborat et comedit qđ comedere cōuenit: generat in corp⁹ ei⁹ humores multi. grauat⁹ ergo ppter illos humores et laborat. et labor quidē apud eū significat in hoc loco nocuentū magnū: quia re existimat ipm loco generat⁹: quod diuidit sup species nocuentū multas.

His at omnib⁹ de immutacōe quīdem repletōis et inanitiōis maxime agit. Valent autē ad omniū accidētū cognitiōem: et ad eā unde sermone habui in acutis. s. morbis ad modū dādi cibū fm̄ utīle immutacōne: ad furie quoq; significacōne: necnō siquid apparet a loco qui est sb̄ diaphragmate: sicut dicitur sum. Oportz enī ut sit permutatio sicut precepi de ea: deinde ut nō administrē aliquid de sorbitōe do nec digerat egritudo: aut ut appareat in intestinis signū puocās ad dimittendā p̄bitionē ab usu cibi.

Purimū autē sermonis mei nō est nisi in pmutatiōe ad repletionē et euacuatiōem. Et inuamentū quidē sit per cognitiōne ei⁹ in omnib⁹ egritudinibus: et sit inuamentū etiā in eo in quo est sermo meus. s. permutatiōe in egritudinib⁹ acutis ab usu sorbitōis ad uacuitatē uenay. oportz enī ut sit permutatio sicut p̄cepi de ea: deinde nō administrē sb̄bitō aliquid ex sorbitōe donec digerat egritudo: aut appareat in intestinis signū aliud puocās ad dimittendā p̄bitionē ab usu cibi: aut signū stimulas: aut ostendit ex esse locoꝝ que sunt sub hypochondrijs: quod ego narrabo in sequentibus.

Iam aggregauit bippo. totū sermonē suū in hoc sermone in summa vna: et p̄cepit in eo cu⁹ oīsp̄osio est dispositio vna sua vt nō mutet regimē suū. Illi autē qui pmutant a sanitate ad egritudinē: p̄cipit vt pmutet regimē suū: verūtamē nō oportet vt sit pmutatio qua ipm pmutas similitū pmutatiōi reliquorū medicorū. Deinde scribit post illud in summa vna utētiōne in regimē eius qui habet egritudinē acutā. quod est: quia p̄cipit vt si egritudo iam digesta ē qđ de aqua bordei. et si non dū est digesta: tūc oportet vt pmutet ipm ad illud nisi appareant tibi aliqđ accidētia que significēt casum virtutis: vt euacuatio vētris supflua: aut stimulatio visp̄ositiōis alteri⁹: accidat que nō fuit ante illud. Et aggregat i sermone suo: stimulatō: omne qđ facit cadere

re virtutē aliquo modo: in quo ingrediūf modicior qđ sit i intestinis: aut in stomacho ab humorib⁹ acutis: et p̄pit in ore suo: et vigile: et tribulatio: angustia et vermes qui accēdunt de intestinis ad stomachū: et purit⁹ cutis: aut quocūq; membrorū qñ stimulat in nocte. Si et ergo et eo casus virtutis qui nō est ppter modicationē trinitē. ppter vigilias etiam. Deinde dicit: Et loca etiam que sūt sub hypochondrijs qñ videm⁹ ea: sicut ergo sup narans i eis que sūt post significat cum eo qđ oīcūm: qđ oportet vt detur infirmo: aut prohibeat ex eo. possibile est enī vt intelligat hoc quo simul fūi exigit intētiō hui⁹ sermonis. quod est: qđ bippo. post p̄bitionē suā ab acceptōe p̄tiane bordei donec maturet egritudo: manifestū est qđ illud ē quādo tolerans est infirm⁹: addidit ad illud hūc sermōne. et dicit: Nisi appareat i intestinis signū significat p̄bitionē a dimissione usūs cibi aut stimulariōne: aut ostendat ex esse locoꝝ que sūt sub hypochondrijs illud qđ ego narrabo i eis que sūt post. Inuit ergo ad hoc qđ illud etiā puocat ad dandā p̄tianiā bordei anteq; maturet egritudo. Licetū ergo est qđ vult p̄ sermōne suū istū illū cui⁹ loca qđ sunt sub hypochondrijs eius sūt ericacata et ericacatōe vebemētissima: et exenata. Scdm̄ enī hunc modū possibile est vt significet loca qđ sunt sub hypochondrijs ei⁹ vādam esse fōbitionē ai mo dū qđ significat moroz narratā in libro p̄notico: in qđ dicit bippo. Et est nalius eo acutus: et oculi submersi: tempora depresso. qđ est: qđ cum aggregatiōe bordei signū rū inueniunt loca que sūt sub hypochondrijs eoz depresso valde ita vt erret in eē eoz qui nō est exercitatus: et exili mer qđ sunt curuati sursum. sed non ē bordei locoz depresso ppter multitudinē siccitatis eis: et attractio eoz sursum ppter apostema qđ sit i eis aliquod. qđ est: qđ et siccitas et corporis peranaleitē mensura: qñ tendit diaphragma tenēde magna: attrahunt etiā loca qđ sunt sub hypochondrijs sursum apud b. Necesse ē ergo tibi ppe vt cōsideres cū mente tua: et discernas illud qđ accit de illo. ppter siccitatem ab eo qđ euenit ppter apostema: qñ inter medicatōes eoz est differētia. qđ est: qđ quib⁹ boc acidēs accidit: indiget regimē subtili. et cui accidit illud ppter siccitatem indiget vt regas ipm ecōtrario illius regiminis. et des ei de aqua bordei q̄ritatē multā paulatim.

Multe vigilie faciunt p̄tra cibi potusq; digestiōne. Similiter autē mutatio in diuersas partē eius mollit instrumentū: ipsūmq; quasi coctū red dit: et granat caput.

Tigilie uebementes prohibent cibū et potuz a digestiōne: et simili ter etiam permutatio ad partē aliam mollificat corpus: et ponit ipsū sicut illud quod coquitur: et granat caput et corpus.

Iam multoties p̄ mentē meam transiit in hoc libro: qđ intēit euz in codicillis otros: et postq; mort⁹ est bippocrates extraxit ad boies. qđ est quia diuersitas i ordine mēti qui sunt in eo nō est res euz vt cadat nisi ppter banc cām: et qđ bippo. nō firmat vel descriptit illa exēpla nisi postq; inuenit ea p̄ verificationē suam ad intētiōne enī uerale in hoc libro. s. quedā eoz sup margines eius: et quedā eoz sup dorsum

ipsum. Et non est possibile scribere quāto vni ponetur vni quodque bonū exemplū in loco in quo oportuit vni ponere. inde et illud quod dicitur in hoc sermone: cum pēnsumus remanens ostendit: eius dicitur non fūo loco. alio qd: loci eius non est illi locus: dedit ipse pāi lucē fūone sermōis in quo dicit: bipē. et pēpā in pmutatōe ad cōtrāriū subito cōtra sūmēndū. Et pōter. n. et vīr nūm et etiā iste sermo di illis re. f. q. pmutatō itra cō sūmēndū ad vtrūq. dicitur pēbēt cōs et pōr. qm vīr nūm pōnē fūone. vēr pmutatō ad vīn vīgīlāz ad multī plicatē fōmī cōtra sūmēndū facit accidere grauita tēr capitis et mōstificatōē capitis. quod etiā dicit remōtiō cōcōctōis et mōstificatōis quādo aggregatū fūit in fūmā vīa significat fūmā illā causā vīrūtē: sed nōm cōcōctōis sōlī significat causā vīrūtē ad quē ppter humiditātē acutā nō a fēccatē: gñe pē aptitudī vīgīlāz et vīr rēsolūtū cōp. et ērēctē pēpā ē aptitudī vēr fōmī et vīr dērgat et bumeret loca intrinēca cōpōis: pēbēt pīn et quod cūrit in cōp. a mortu. Et pter hoc oportet vī multiplicā in corpē et qm dōmī fōmō mīto pī qūctū quōdā fūppliatē vaporōis: quare fī et cōp. p illā causā mōstificatē sicut illud quod cōcōctū.

¶ Finis secūda ps. ¶ Incipit tertia.

Tus autem dulcis
lunum: siue albu
siue nigrum: et aqua
mell: et aqua oximell: siue secum
abi: i acutis mor
bis exhibenda sunt
post multa pside
ratione in his.

Inū dulce ⁊ uinofuz ⁊ uī uīnū
albuꝝ ⁊ nigrū ⁊ hydromel ⁊
aqua ⁊ secanābi ⁊ oꝝ ut sit us⁹
tu in eis egritudinib⁹ acutis post ꝑfide
rationē in istis rebus.

In nimodo inuenit bippo an ordinasse
fmoie sui istu i in serie possit fm q os
sed inuenit commisse in co memoratioris
spey vinoz quid est: aqua rez in qua o
uerificat vna est colorz secida e sapoz
z tercia est substantia: z quarta est odor: z quinta est stus.
Diuerfas ergo ipoz in colore viuident albu z nigrus:
palmei: z citrinu: z rubeti: z clari. z inter ista etiaz funt
spcies alie: sicut inuenim? ea ouerificari in colore si
militer etia inuenim? ea ouerificari z in virtute. *Diffe*
rentia aut in sapore inter ea viuident in dulce z stipicis.
Et manifestu vnde e? inter bec oia etiaz funt spemes
die: in quib? nquit aliquis hoz ouoz: sapoz z cospo
te etia e? istis duob? sapozib?. *Diuerfas* aut eoz in suba
viuident in aquosum subtile: z grossum valde: z mediu in
ter bec oia: z qd est mediu inter mediu z vnuqzqz hoz
ouoz extremoz. *Diuerfas* aut eoz in odore est q aliud
homo apt quod habet bonu odore aromatici delectabili
bus apud sensum: z aliud eoz est quod habet odore p

centientē odoris abiq̃ delectatōis: aliud eoz est cui pe-
 nitius nō est odor: sed eis etia ficit aq̃a. *Dueritas* aut
 eoz in virtute est: q̃n̄ est eis cui virtus totius valde, z
 er eis est quod est debilis virtutis. etia er eis est mediū
 in virtute sua: z er eis est cui virt^{us} est inter mediū in vir-
 tute sua: inter illud quod est in quab^{us} extremarib^{us}. *For*
 te quidē er vinis est quod calefact eoz? *Ve*hemēt^{er}
 plens caput: debile aut est illud quod facit terrarū illū.
20 *Adiū* aut inter hec nō extrema intelliges et extēmi-
 natione nostra qua p̃terminauim^{us} extrema. Et forte q̃
 ē et vinis nominat vinu^m: debile aut notat aquosū
 quod est: q̃a res qua discernit inter vinū quādo videm^{us}
 eam in vino aut vinos fortē valde: nominam^{us} illū vinū
 vinū vinū. *Viti* aut cui viti^{us} est cōtraria buic dīpōnī
 nominat aquosum: quoniam fit simile aq̃a in omnib^{us} dīpō-
 sitionib^{us} suis. colore z sub: z p̃terea odoris: q̃ paucitate
 calefact. *3* *Itē* vō sunt differētie vinis que sunt eis p
 p̃cie. *Quida* aut boim addit illis differētia que sunt in
 eis fm temp^{us} quod p̃terit sup^{er} vinuquod eoz. quod est
 q̃a er vinis est quod est antiqui^{us}: er eis est q̃d recēne;
 z er eis est quod ē mediū inter hec duo. Et manifestū ē
 q̃d est bene q̃ differētie ille accidit vinis er b^{us} extrinse
 cis accidit^{is}: quod est q̃a acuitas vinis ē calefactio eius
 accidit ei fm q̃ p̃terit sup^{er} vinū eo tpe quā muret causa
 eius i colore z odore: z virtute: z sub: illū fignitas res.
Nos i^{tem} putam^{us} eo tpe q̃a facit euenire vinis differētia:
 q̃ si temp^{us} nō inuaret aliquid istos: nō nominaret^{is}
 vinū a quibūda antiqua z recēta. *Verūtem* i^{tem} eo vinū
 in hoc nō est ad necessitatē in eo quod p̃p̃tū ē vinū aut
 noziū: fed q̃ ip̃i cui hoc quod dīgerūt annos: significat^{is}
 viret virtutē eoz q̃ eoz q̃a inuamēt^{is} z nocumēt^{is} que
 fuit eis vinū fm q̃ p̃terit eis eo tpe: sed q̃a illū
 sitat^{is} istos in differētia que sunt eis p̃p̃e. *Nos* quidem
 dicim^{us} q̃ temp^{us} quod p̃terit sup^{er} ip̃m nō est fm virtutē
 z intentionē p̃mā. Et er eis differētiū ē est fm prope
 vinis: quārus inuamēt^{is} z nocumēt^{is} sunt er ip̃a nū
 eoz: z er eis fm viā accidēt^{is}. Et er ip̃a quidē natū
 ra eoz sunt ouleudo z sp̃itricas: sūt fortitudo: z debi-
 litas: subtilitas: z grossitudo. *3* *Ita* aut er sunt p̃colo
 eoz: z odore sunt fm viā accidēt^{is}: q̃n̄ er vinis est q̃d
 est aquosum: z er eis est albi^{us}: z er eis est citrinū: z er eis
 est nigrū: z er eis est cui nō est sapor: sicut aqua: z er eis
 est boni odoris: sicut res aromaticae. *3* *Itaque* *Dūma* in
 Sermōne illū inueni notari in quab^{us} oclēp̃t^{is} b^{us} fimi^{us}
 er quib^{us} b^{us} lib^{er}is trāst^{is} illū: z est plen^{us} erroze: q̃ p̃ illū
 facit^{is} nō in intellex^{is}. *Opoz* ergo fm q̃m mibi videt^{is}
 in utē ē ip̃m rectitū ē intelligat^{is} z acquirat^{is} eo inten-
 tu qua fiat inuamēt^{is} fm b^{us} modū. *Am* q̃s er vinis
 est albi^{us}: calefactio est calefactio panis: p̃pter illū etiā
 inuenim^{us} ip̃m p̃eute caput parū: ṽez quod er eis est ei
 trini^{us}: q̃n̄ est ṽebemēt^{is} calefactio eis fit q̃ ip̃m p̃eute
 caput ṽebemēt^{is}. *Tigru* aut inuenim^{us} p̃ coparationē ei
 trini quod fit minoris calefactio eo mīn^{us} ledere caput:
 fed p̃ coparationē albi^{us} q̃n̄ ip̃m est tardiosis dēfectio^{is}
 eo in ṽenē: z mīn^{us} ṽine p̃uocauit inuenim^{us} ip̃m ṽe
 nenti^{us} p̃eute caput. *Sēm* b^{us} modū ergo fit q̃ dīsc
 rētie que sunt in eis in colore facit inuamēt^{is} aut nocu-
 mēt^{is} p̃ accidētia. *Ille* aut qui sunt eis q̃s odorē: q̃n̄ quod
 er vinis est boni odoris est melioris b̃m̃is: fm illud est
 multitudo que implet^{is} eo eo caput. quod est q̃a ē calidi^{us}
 z subtil^{us}. *Quod* aut er eis est mali odoris fm maliciā
 b̃m̃i generati ab eo: erit paucitas lēfiois eius in capite.
 quod est q̃a est frigid^{us} z gross^{us}. *3* *Ita* aut ei panis nō
 est odor nō facit acciderē in capite aliud oio: q̃n̄ ē ṽez
 b̃m̃et^{is} grossum. *Qua* aut eis sunt differētie specierū

vinor: quādo numeras eas que sunt ppe naturis eor: et que sunt fm viā accidētis: qm manifestū est tibi id cuius rememoratōis dimittit bippo. de numero ear: et ipar: ordine in hoc formone cuius pmissum: expsem. verūtamē qm inuenim bippo. rememotari oim differētiarū qbus inuamētū sit in cogitūde vinor: in eo qd hūc sequit fmo nē: condonam: et illud quod dimittit: et cuius dimittit rememoratōis in hoc fmo. 2

Potus autē potus min⁹ aggrauat caput qz uinū: mentē percutit min⁹ intestina utraqz magis expurgat: sz in scera inflat: splenē uidelz et epar. opilat cholera aut habetib⁹ amarā inceptus ē: qā eis sitim infert: supiorib⁹ quoqz intestinis est iuuatiū: nec tamē cōtrari⁹ iferiorib⁹: lz inflatiū sit pseritiz qū ei inflatiō facilis minime fit descēsus: sed potius in locis qui sub diaphragmate sūt immozatur.

Potus dulcis min⁹ grauat caput: qz uiuosus: et minus percutit mētes: et plus euacuat intestina in qbusdā rebus qz potus uiuosus. uerūtm inflat uiscera. s. splenem et epar: et nō conue nit habentib⁹ cholera ā amarā. qd est: qz facit euenire sitim in eis quorū dispositio est bec: et cū hoc iuuatiū intestinis supioribus. uerūtm nō est nocēs inferiorib⁹ intestinis fm illud qd accit de infla tione facta a potu dulci: quoniaz de scensus eius non est uelox: sed tardas et moratur in locis que sunt sub hypo condrijs.

Potus dulcis notat hoc noie et qualitatē sua in sapore: sz sitipticus et acer vel acutus. et quos aut dimittit rememoratōem: qm ingredit in sitiptico: qā in ipo est sitiptical pna. quod ē qā qm tu opas ras sapore ē? cui⁹ op ipo est bec ex uinis cū aqua: inuenit ipm quādo ipm cōpas manifesta inuentōe: quasi qiaz recepit rem modicā et sitipticalē. aquosum aut ex potu nominat omnē potū qd assimilāt in colore et subā sua aq quod est: qā hoc uinū uides lucidū clarū quod penetrat lumē subtile in subā sua: et uir⁹ cui⁹ dispō est bec: etiā ex uinis est ppinqua aque: qm nō impmit in caput debile estigū oio: neq in eo quod est ex neruis debile qd est: qā nō calefacit manifeste. Et ego quidē ero uicēs in hac specie vinor in eis que erūt post. Pot⁹ autē dulcis nota rit hoc nomine et sapore suo. Et differētia quidē int ipm et inter aquā in colore suo et subā sua ē valde magna. qd est: qā tu nō inuenis uinū dulce in aliqua boaz subtile in summo subtilitate: neq albi coloris. uerūtamē m nūit in bis uob⁹ et addit: et nō inuenim⁹ in eo aliquod uerūqz solū inde est: qz uina uulcia sumosa sunt. Uinū nominatū berolis: et nominatū sacri lū: ista duo uina

sunt grossa quoz vtrūqz est nigrū. et uina etiā que sunt i Macedonia et uini nominatū tenui: et nominatū cara dist⁹ sunt utraqz dulcia. Et differētia quidē inter utraqz in grossitudine et nigredine: et inter hoc uinū cui⁹ pnam⁹ sim⁹ rememoratōis est p qd itatē diminutōis eor ab eo in dulcedine: et uini etiā nominatū bunci biregi facta expresseione que postq decoctioe qd itas addit⁹ in uol cedine sup uinū est p qd itatē coloris eius et grossitudinis ei⁹ in subā sua. Et ego quidē iam ostēdi in tractatu qrtio libri mei de medicinis simplicib⁹: qz ois humor: uulc fit a caliditate et gressa ab equalitate fori sicut illa a qua fuit res acres vel acute faciētes in eis caliditate uebeme tem. acrimonia vel acuitas. n. est insepabilis ab eo cuius dispositio est bec. Et inuenit ex uinū dulce apud vsum sui calefacere corp⁹ calefactōe epata: et facit sitim. Et causa in illo est caliditas ei⁹ et ipsi⁹ grossitudo. inde est: qz in uenis expresseiois que additōe in grossitudine et nigredine et dulcedine p qd itatē tarditatis more ei⁹ sup ignē. Nam si perant in decoctioe sua equalitate cōuertit ad amaritudinē. Etiā sū mel quod est uulc omnib⁹ rebus quando multiplicas decoctionē eius est amari. Et ego qdē iam narraui sicut dixi est sapore omnū in tractatu et est quare? libi mei in medicinis simplicib⁹. Et ego qdē sum incedēs in hac boza etiā sicut in cessi in reliqz expōi bns meis: quib⁹ opoliū libros bippo. omittēs rememotari demōstrationū sup sermonē ei⁹: emittēs summas et aggregatōes ei⁹ tm. Dico ergo qz quoniam omne uinū dulce calefaciat et sit sicut dixi grossum in subā sua: oportet ut vtrūqz picularē que appent ab eo qz bibis nō sūt nisi ab istis uob⁹ qd itatib⁹. quod ē: qā color in se nō ē et in nocumēto aut inuamēto: ergo p qd itatē grossitudinis hui⁹ uini est tarditas penetratōis ei⁹. Poptet qz illo ut nō solū apiat opilatōes alicui⁹ mebroz: sed faciat in eis opilatōes. et ppter hāc causam fit nocumētū eius epati quādo in ipo est infirmitas nocumētū magnū: et ppe fit in eo est apostema aut lapiditas: et nocet hui⁹ mebroz etiā nocumēto pauco quādo opilatōes qd sunt in eo accidit ab humorib⁹ grossis: aut ppter debilitatē in eo sic illud quod fit sup ipm infirmitatib⁹ que nominat ppe dolores epatis. Deinde mebroz secūdi cui aduenit nocumētū post epar de uino dulci est splen. Res autē nō est ita in egritudinib⁹ pulmonis quādo est retēt in cannis que sunt i eo humor: grossus. quod est: qā penetratō ei⁹ i epar est ex uenis que nominat ampla porta ad uenas strictas que sunt in latere ei⁹ cōcano: que sunt i latere eius gibboso: et in istis uenis non sit penetratō omnū humorū que penetrat ad totū corp⁹. In pulmone autē accidit cōtrariū illi⁹. quod ē: qā pueniūt cānas ei⁹ post penetratōem ipsi⁹ in uenis multas: et oligem ei⁹ in eis et pma illozū spaciōz ad que pueit ex cānis pulmonis sit spacia pulmonis stricta: deinde penetrat ex illis ad spacia ampla: et penetrat cū eo in transitu suo illi humoros grossi: qui nō solū sunt calidiores eor sed sunt subtiliores etiā eo. et nos quidē scim⁹ qz mundificatio pulmonis ab eo quod ē in eo ex humorib⁹ grossis fit p tūm quod ē: qā oēs res aqueae subiles in ultimo currūt in circuitu aeris extriseci in tūst: et effundit ad cōtrariū pris i q incedit loco: qm cū aere extriseco in tūst ferit illi humoros loco materici. et manifestū quidē est qz opozit⁹ ut sit gū tūdo humor cū mēūra ut sit possibile aeri deferre illos humores: et nō sunt facit tūz qd fūit ē et tene⁹ in cāna pulmonia. et ppter hāc causam nō inuenim⁹ tūm mū difficare humores grossos et viscosos qd sunt in pulmone qm humores grossi viscosi qm mōtā in pūdo pulmonis adherēt illis cānis que sunt in eo sicut: iput: et illō quo

indigent medicine mūdificātes humores grossos retēn-
ros in pulmone ē vt fit dispō humoz tēpara in grossitu-
dine sua z subtilitate sua in humozibz aut viscosis nō sō
lū necesse ē humectare eos: sed indigēt etiā absterfione.
absterfio aut fit a rebz acrotis. ppter bāc causā fit by-
dromel et cōueniētioribz rebz scēatū rez grossaz p spū
tū. Secānlabīn aut humoz viscosoz: z secūdi post ipm
bydromel ē aqua boardei. vini aut dulcis pot cōueniē p
portū aq boardei: z opoz vt fit pot ei etiā post manū-
ratē apostematiz facti in pulmone in egritudine q nōia
tur piplemonia: aut in pleuritē aut in boza grauitali cor-
poz boz z apostematiz eoz: sed post maturatiōē apo-
stematiz. si aut vinū quando bibit facit sitim: tūc cōueni-
entia ei in scēatū: qd necesse ē scēari p spū est minor
Et vtr quidē vinū dulce in egritudibz acutis ē cōueniēs
ad scēandū illud quod exscēari necesse ē p spū. ppter
opatiōes ei qz narrauim? z ppter causā cōm oibz vi-
nis. z cōfotatiōē vntis: bāc aut necessaria est ppe in eo
qui vult exscēare humiditatez retētas in pectore suo z
in pulmōe suo p spū. Quod aut p spū ei effit vntitū
in subā suo z sapoz suo z vntē suo: sicut dicit hippo. in
libro pnosticop: in locis in quibz narratū spēs ei quod
expiuit. Et nos quidē nō in nemiū in eo cui ē dispō bec
et vntis qui bibit ipm ille qui bibi debet inuamētū aliō
nisi hoc inuamētū. veritāmē nocumentū ei qn bibit est
min? nocumento pot vntis quod ē vchemētioris calidi-
tatis eo: z nō est in eo inuamētū pter hoc inuamētū qd
narrauim? nisi qd adiunat ad euacuandū ventrē parū.
Et ppter hoc inuenim? hippo. in cepisse in pncipio pmo-
nis sui: narrare rez: nocumentū quaz ex potū hmoi vini
sunt parua: qn sunt plures: deinde redit post illud in si-
ne sermonis sui: narrat inuamētū q hūic vino sūt. ppa:
quz sūt pauca. Narrem? q illud qd ipse dicit: z scqmr i
illo vestigiū sūdis sui narrādū illud qd dicit. 3

Quātem lenius z min? qz fortiora
vina percutit.
Conpussio est qua percutit mētē ē mi-
nor pūssione vntoz fortiori.

Significauit hippo. q ipm vinū dulce facit pmi-
xtionē ratiōis min? quod ē: qd vina fortia pzo-
pter vchemētū fac caliditatis replēt caput bāo-
ritus z vaporibz: z calefaciūt ipm. p qūtatē ergo caput
mūtōis caliditatis vini dulcis ē patietias grauitali sue q
grauat caput: z pūssiois sue q percutit mētē. veritāmē
hippo. dicit: qd vchemētū euacuat testina qz reliq vina.
z qd inflat viscera z addit in apostematōe eoz: ego q
desiam narrari res istas ante. Deinde hippo. dicit post
illud: z nō cōuenit vinū dulce habētibz cholera. Amara
sine cōplone cōpis cut cholera est vincēs. Et de cōsuetu-
dine quidē medicop ē vt intelligat p sermonē sui: cho-
lera absolute: cholera citrina aut rubea. In cholera aut
nigra nō absoluit sermonē: z vicit cholera tri: sed ad-
dit illud nigri. z cholera quidē nigra est acrotis: h cho-
lera citrina ē amara. Ppter bāc ergo causā nomia
uit hippo. illos sup quos vincēs est cholera bñtes chole-
ram amarā: qd pūssit hūic cholere vir? aquosus vide-
bis subtiliorē z vchemētioris citrinitatis. Quā ergo nō
pūssit ei aliqd videbis eā grossam rubeā rubeidē clara
z cholera quidē generat in corpū quoz cōplorio calida
est z sicca. z cōueniētioris materie in generatiōe cholere
sunt res dulces: z ppter hoc fit q mel p rebz oibz gñat
cholera: qn ipm est dulci potibz rebz: z secūdi post ipm
vini dulce. Et nō solū cōuenit ei qui habet febē illō

cui est bec dispoſitio et vntis: qui cuius caliditas est et
hemēs amaricat humores ppe: quz ē cōplorio ei calida
z sicca: sed ipm etiā ppter grossitudinē suā non puocat
ei vina velociter: neqz dissoluit velociter. Pporz ergo
ei illo vt nō egrediant ei citri et bñdes cholere nigre:
neqz euacuat eos cū euacuat de sua. Inuamētus ergo in
eo nō est nisi vini. qd ipm soluit ventrē: qn qn nō fac
illud: nocet ei et oibz modis. quod ē: qd ea reliqs q sunt
in ea facit sitim. Significat ergo illud de eo velocitaz
alteratiōis ei ad cholera. 4

Cuius ergo dispoſitio est bec et ui-
nis ipm etiā inflat.

Quod est: quia humores grossi quādo calefaciūt
generāt ventositatē similē eis vaporosaz gisām
Et euent? inflatiōis fit ab bac ventositatē: qn a
vntis subtilibz nō generat vntositas. z si generat vntosi-
tas ab eis in aliquo boaz ē subtilis aerea: nō caliginō-
sa vaporosa. verū testinis inferioribz dicit hippo. q vinū
dulce nō nocet fm q vntositas generata ab eo tarde pe-
netratiōis morat tpe lōgo in locis q fit sub hypocōdriis
z ppter bāc causā nō nocet in intestinis inferioribz le-
sione vchemētū. p longitudinē morae sue in locis q sunt
in eo qd est sub hypocōdriis vsqzqz digerit illic digōe
cōpleta: z subtilier. Et quādo suscipit illa vntositas dige-
stione semel fit penetratio ei facilius: z inflatio accidens
ab ea subtilis. Et causa quidē ppter quā expellat q ingre-
stus supioribz ad intestina inferiora est causa a q egre-
dit ventositas extra. 5

Sed plurimuz in urina min? pen-
tratiūz qz vinū albi.

Quod est: qd pot? iste dulcis min?
puocat urina fm plurimū qz po-
tus uiuosus albus.

Poter vt ingras z cōsideres q ex vntis notauit
hippo. vntosum albi. quod ē: qd nos iā dixim?
in his q sunt pmissa q pot? vntosus notat? vere
hoc nomie ē vinū cōtrariū vntis aquosis. oz ergo et hoc
vt celer? calefaciat hoc vino calefactōe forti valde: z fit
replēs caput: z faciat pūssionē rōnis: z addat in calidi-
tate febraz. veritāmē illud cui? dispō ē becex vntie nō ē
albi: neqz qn ē recēs: neqz qd ē vet? quod ē: qd tū nō in-
nemis ex reliqz vntis antīdū pure alba: qdus sit in pnci-
pio sui esse album: sed fit semp qdō pl? antiquat citrinū.
qui ergo ē in fine suo fit citrin? color ei? Simile ē ergo
qd hippo. intelligit p sermonē sui: pot? alb? vinū stiprigū.
Et nos quidē nō inuenim? hoc vinū puocare vina: z si
est grossum tardat morā ei in locis que sunt sub hypor-
cōdriis: z si nō ē grossum nō morat illuc tpe longo sicut
vinū nigri: neqz penetrat: z egredit qd vina sicut vinū al-
bi pauce stipicitatis. qd ē: qd vina ista puocat vinā. Et
causa in illo ē sal? iparū a duobz nocumentis simul: causa
quon tardatur exitus aque z vini nigri. aque enim tar-
datur exitus propter frigus suuz: z vini nigri ppter grossi-
tudinem suam. Quod est: quia vinū stipicum est pau-
ce caliditatis quādo comparat reliquis vntis. z ppter
hoc fit q portus eius confert diare. veritāmē nō puo-
uocat vinam puocacōne vchemētū. Dignū est ergo
qd hippo. dicit in hoc vino: qd min? est puocatiū vntie
quā cōparat ipm vino nigro. 6

Et ea que cū spūto fit exscēatiōes
pl? qz al? pot? inuat.

uic plūz vntis
vntis ratiōis: et p? nō
vntis dulcis

Et uinum dulce est magis iuuatiuum
ad excreandum quod creatur per spu-
tum: quam uinum aliud.

Potum aliud intelligit hippo. aut potum quod co-
paratur potui dulci: et est locum in eo. quod est: quia
iste potus est minus puocatus: uinum fin plurimum
quod potius uinosus albus: aut intelligit per simonem suum: quod po-
tus albus: non bibe tamen sed omne uinum in quo non est dulcedo
absoluta. Cum ergo occultetur cognitio huius sermonis ex
sermone suo: et illud quo fit iuuatiuum est: ut sit simo eius
in potu uinoso albo: addit etiam illud et occultatidem: quoniam
non declarat ostensione manifesta quod uinosum est potus uino
sua albus: an est uinum forte uehemens calefactio: aut ue-
hemens poticitas: quod nominat illi de nostra lingua po-
ticum: et nominat uinosum quod est leuiter eo stipicium: et super
quod istorum est sermo eius. Ego sum declaras ueritatem eius
ad quod intendit: dico quod potus dulcis est magis iuuatiuum uino-
rum omnium ad excreandum illud quod excreatur per spiritum quando
non est uehemens grossitudine: neque etiam est proprium potui
citrimo oiminitur in grossitudine sua: et sua dulcedine. Vi-
num aut citrimum est malum in eo quo indiget ille qui baby-
be: quoniam est calidum uehemens caliditatis. uinum ergo co-
mune est quod necesse est excreari ex pulmone per uinum
dulce quod non est uehemens grossicie: et dulcedine est
uinum aquosum quum calor ex virtute debile: et humectat
humores: et incidit eos in sectione parua. et potus etiam huius
uinum est etiam minus timoris in eo quod habet febrile: quod potius
reliquitur uinosum.

Qui autem huiusmodi uinum bibendo
patiatur sitim: minus creantur quam
si aliud biberent uinum: qui uero non:
contrarium.

Qui autem facit potus huius uini eueni-
re sitim est quod ipse excreat propter
potum eius minus eo quod ipse excreat pro-
pter potum uini alteri: sed cui sitim eue-
nire illud non facit quod excreat propter
potum eius est plus eo quod excreat
per potum uini alterius.

Intelligit per sermonem suum in hoc loco hippo. uinum
aliud: de uinum quod non facit accidere sitim. Causa autem
per quam fit quod ex uinis facit accidere sitim minus est in
natiui ad excreandum spiritum facilius tibi est innatio si es me-
mor eius: quod deesse de sermone nro. quod est quia sitis morat: et quod
busdam hominibus quoniam bibunt uinum dulce: quoniam caliditas se. quia
est magis ad dote caliditatis et malicie: et quoniam caliditas febrilis
est cum hac compositione excreat spiritum: et ponit ipsum gro-
sius et uehemens viscositas: et non est necesse nobis
dicere quod illud cuius dispositio est hec: ex ipso creatore
est graue.

De uino autem albo utrum sit laudabi-
le uel illaudabile primo dictum est in
his que de dulci potu tractauimus: sed
et transiit in uesica facilius est quam cuiuslibet
alteri potus cui quo etiam uinum aperi-
tiu habere dignoscitur que in his morbis

semper iuuatiua est: uerum etiam in alijs mi-
nus alio uino conueniens est: sed tamen
liquidum in corpore mundificat per uiam ue-
sice est necesse ut a morbo liberet si pro-
ut oportet propinet. Quod bonum est cognos-
cere illas significatiōem uini: que iuuati-
uam et uocumeti est monstratiua: cuius
quidē toti noticie omnes quideque medici
me habere exptes facere.

Potum autem uinoso albo iam nar-
raui maiores res que laudant in
eo et uitupant: et plures earum sunt in ser-
mone meo de uino dulci. et quoniam pe-
netratio eius ad uesicā est uelocior multum
quam alius potus: et in ipso etiam est aptio qua
fit iuuatiua semper in egritudinibus istis
et in rebus alijs. Quod est: quia quāuis sit
in rebus alijs minus conueniens quam uinum
aliud: uerū tamē finem dispoem quando
mundificat corpus per uiam uesice facit
euadere ex egritudine quando admini-
stratur secundum quod oportet. Quod bonum est
cognoscere has significatiōes signifi-
tes iuuatiua uini et uocumeta eius:
quarum sciētia non fuit illis qui antiquiores
me fuerunt.

Iam narraui esse huius uini in sermone meo: de
potu dulci. quod est: quia hippo. comparat ipsum ei
et inquit de uirtute eius in hoc tractatu. Dixi
enim quod inquisitio de potu uinoso albo non est parua. quod
est: quia non est possibile alicui ex uinis albis ut calefactio
at calefactione uehemens: uerū tamē cui calefactio ex ui-
nis est uehemens: erit color illi etiam rubeus: clarus: et secum
dum post ipsum est uinum quod nominat citrinum: et tertius
post beconio est uinum rubeum: potus dulcis est quartum.
Uinum autem albus est minoris calefactionis omnibus uinis: et uis-
ferētie pculares in hoc uino in multitudine et paucita-
te sunt multe. illud autem ex uinis cuius dispositio est hec: oispo
est uinum in eis quod sunt similia: quod est uelocitatis penetra-
tio ad uesicā quam potus dulcis. In hoc autem sermone dixi
hippo. quod conueniens eius in rebus alijs est minus: quam uinum
dulcis. Res autem iste sunt ventris solutio: et excreatio
eius quod excreatur per spiritum. deinde dicit: Quis bo-
num est cognoscere significatiōes significantes uirtu-
tem uini.

Potus autem uinoso albo utrum sit laudabi-
le uel illaudabile primo dictum est in
his que de dulci potu tractauimus: sed
et transiit in uesica facilius est quam cuiuslibet
alteri potus cui quo etiam uinum aperi-
tiu habere dignoscitur que in his morbis

loture intestinoꝝ. boꝝ enim siquid lz
affuerit albu uini: ⁊ omnia uinoꝝ simi
lia non dare bonu est.

E autēz uti uino citrino ⁊ nigro
stiptico in istis egritudinibus est
sim rectitudinez quādo nō est in capite
grauitas: neq; times q; ledat mentez:
neq; etiam spūti excreatio est difficil:
aut est exit⁹ urīne difficilis: aut egestio
subtilis humida de genere alcorati. nā
rect⁹ est quādo aliqua harū rez ē ut vi
mittas uti uino albo: ⁊ omne quod simi
le est ei ex uinis.

One uini dulce est magnū: sed non omne vi
num nigrū est dulce: vꝛ ut inuenis in uinis ni
gris vniū nigrū qd est stipticu: sicut uini quod
inuenit apud nos i Asia. pꝛe ciuitate pergami in ciuita
te que nominat⁹ Sanchie: ⁊ i ciuitate q; nominat⁹ Da
las. Uina autē que sunt i Kalbikel: que nominant⁹ anati
stia stiptica uulcia cōposita ex duob⁹ saporib⁹ cōtrariis
et pꝛpter banc cām fit mali: quoniam non penetrat in ve
nas: neq; pōtēdit a stomacodolore: sed moꝛat in eo
tēpore longo: ⁊ inflat ipm. per illud autē qd ex uinis est
nigri coloris stipticu in quo nō est dulcedo fit inuamen
tu in quibusdā egritudinib⁹ accidentib⁹ in ventre: qñ de
scendit qd ipius puenit plus q; opozet: aut est illud qd
egredif⁹ ex eo de genere alcorati: tunc enī inuenis q; hoc
uini est cōueniens: ⁊ similit⁹ etiam uini album: ⁊ similit⁹
etiam uini stipticu ⁊ relique medicine cōuenientes. Hip
pocrates enī dicit in eo cuius dispositio ē hec q; uini ci
trini etiam cōuenit ei: ⁊ non dicit illud absolute in oi vi
no citrino aut palmeo: sed i eo quod ē stipticu citrinu.
qd est: quia opozet tibi vt itelligas smonē eius sup⁹ hec
duo simul sicut dicit: Uino autē citrino ⁊ stiptico opoz
tet te vt i buiysinodi infirmitatib⁹. quod est: quia vi
nu citrinū dicit⁹ de duobus potib⁹: ⁊ similit⁹ nigrus: quo
ru vnum est uini dulce: ⁊ alterū vniu stipticu. ⁊ hic ē
etiam uini aliud tertiu pꝛter hec duo: cōpositū ex ist
duobus saporib⁹: verūtamē illud cui sapor est n in ⁊ no
minat⁹ ex colore suo duob⁹ nomib⁹. vniu autē citrinū
vehementi⁹ ledit caput ⁊ mentē: quoniam est calidius ni
gro: ⁊ pꝛpter banc cām fit addens in febrib⁹. qd est: qñ
cōuenientia vna in febrib⁹ sunt vna aquola tri. Ne
cessario ergo pꝛber hippo. vti stipticu: quoniam color est
citrinu aut nigrū: quādo i capite est grauitas: aut i mē
te nocumētū: scilicet quādo feb. tangit mentē ⁊ ledit ipa:
⁊ in egritudinib⁹ etiam que sunt i pectore ⁊ pulmone
qñ in eis fit graue eieꝛe spūti: ⁊ dicit iterū: in eo cuius
dispositio ē hec ex uinis q; est incōueniens qñ vine ex
tus est difficilis: ⁊ manifestū quidē est q; illud est. pꝛpter
grossitudinē ⁊ ipi⁹ stipticitatē.

Scndū est etiam tibi q; superioꝝ
bus ⁊ inferioribus membris mi
nus nociuū est si aqua supermiscetur:
circa autēz intestina salubꝛius si fuerit
purum uinum.

Ebi autē necesse est ut scias q; no

cumentuz eius omnibus membris su
perioribus ⁊ membris que sequuntur
uiscā est minus quādo est permixtu
superflua permixtōe. in partib⁹ autem
intestinoꝝ inuamentū eius est pl⁹ quā
do puritati propinquus existit.

E vino stiptico ē conueniens in infirmitatibus
accidentib⁹ in intestinis que narrat hippo. tri:
⁊ per illud fit q; inuamentū eius ē in eis ē quādo bi
bitur existēs purū pꝛpter stipticitatē ipi⁹ quā fit inua
mentū in eis loco eius. ⁊ hec quidē stipticitas remouet⁹
ab eo quādo miscet⁹ aqua mixtōe multa: sicut inua
mentū eius ē in istis pꝛpter stipticitatē que ē in ipso quā
do bibif⁹ exis purū. similit⁹ nocumentū eius ē in partibus
pectoris ⁊ capitis vehementi⁹ quādo bibif⁹ purū. hec ergo
sunt mēbra que significat⁹ hippo. p⁹ sermo nō fuit: ⁊ o
rit: qā nocet omnib⁹ mēbris superiorib⁹: ⁊ nocet etiā coꝛpi
bus que indiget⁹ euacuatōe p⁹ vna. quod est: qā vniū fi
pꝛici pꝛhibet omnes species euacuatōis p⁹ vna ⁊ abscit
dit eam. Quā ergo abscidit sermo nō fuit in vino: in hoc
loco secut⁹ ē illū in sermone: cui bydromelle. ⁊ qñ quidē
iam narrat in sermone suo totū quod necessariū ē i
re de vini esse nisi pꝛp. ipse. n. cūmisit rem vna quā nō ex
posuit: ⁊ hec ē quā ego dixi in partib⁹ sermōnis mei. q
cōuenienti⁹ ex uinis omnib⁹ ei qui habet egritudinē acci
denti ē vniū aquosum: ⁊ hoc vniū ē vniū cui⁹ color ē alb⁹
⁊ eius subā ē subtilis: ⁊ nō ostēdit in eo aliqua ex qualita
tibus que inueniunt⁹ in reliq; uinis: nō stipticitas neq;
ponticitas: neq; aspitās: neq; dulcedo: neq; amaritudo:
neq; vti ostēdit ē ei. quod ē: qā hoc vniū soli inuenit⁹ pu
tum nocumētū: que pꝛouenit⁹ ex potu aq; ⁊ oi malicia
quam enire facit reliqua vna. Et nos quidē inueni
mus huiusmodi vniū in multis locis i regione Italie: ⁊ i
regione Sicie. in regione quidē Italie vniū qd nominat⁹
menosius de quo i potu dicit⁹ febricitanti⁹. sed i regione
Sicie vniū citrefis: ⁊ vniū quod nominat⁹ fibiles: vniū
quod nominat⁹ ciklis. Et q; iam itellerit⁹ significatōes
eius: tunc facili⁹ ē huiusmodi ex uinis tueri i vnoquo
q; pꝛpōzi in regib⁹ in quib⁹ fit difficilis inuētiō vnoꝝ
subtilium aquosoz. inde est q; ego tucū huiusmodi vniū
calikel⁹ ⁊ netbiri ⁊ acritis ⁊ critis. ⁊ fortasse nō inueniū
tur i istis locis vna subtilia aquola: verūtamē quādoq; in
ueniunt⁹ in istis locis huiusmodi vna: qñ pꝛp. ⁊ mira
bilius illo est quod ego vidi i Egypto. qd est: quia vna
grossa vehemētia fortis odoris inueniunt⁹ in locis calu
dis. in regione autē Italie ⁊ regione biennuati ⁊ in regione
Sicie nō est mirū si in eis sunt vna aquola multa. Opoz
tet autē vt inquirat⁹ ⁊ considerem⁹ que causa fuit in omni
sione hippocrati⁹ vt nō loqueret⁹ in hoc vno sermone p
pziū in sermone q; pꝛcessit sim q; ipm est minoris nos
camēti⁹ q; reliqua vna ei qui bē febres. quod ē: qñ nō
est tibi possibile vt dicas q; hippo. non fuit citrefis boꝝu
ru. quod ē: quia tu inuenis post paululū in sermone suo
de bydromelle scriptis hunc sermone: ē est i quibusdā
reb⁹ fortius vno subtili: pꝛp. tolerans aquas: qui nō est
odor: ⁊ in quibusdā cap. debili⁹. ⁊ nō dixit hunc sermone
nisi quā ipse cōparauit bydromel vno subtili quod pa
ru tolerat aquā cui nō est odor. Narrat ergo signifi
cationes vniū aquosi cum exquisitōe ⁊ pꝛcuratōe. Bi
gnium est ergo q; post q; narrat esse potus vnoꝝ: ⁊ o
rit: quia ledit caput ⁊ percutit mentem: viliū est ei q;
illud sufficerebat i intellectu vniū aquosi: quoniam pot⁹

fibile est ei qui considerat vt sciat res multas ex cōtra-
rijs eorum.

Hydromel si in omnib⁹ tempibus
morbi bibitur i acutis egritudini-
bus eius conueniētia plurimūz mīnoz
est eis qui cholera habent amarā : qz
magna habent nīscera qz nō hntibus.

Hydromel autēz quādo bibitur in
omnib⁹ bozis infirmitatis in egi-
tudinibus acutis est conueniētia eius
scdm plurimū habentib⁹ cholera ama-
ram : z quozum viscera sunt magna mī-
nus qz sit conueniētia eius eis qui non
sunt ita.

Sermo eius in omnib⁹ bozis infirmitatis signifi-
cat q^o sermo eius ē in egritudinib⁹ in quib⁹ dicit
q^o vt ē pīfana bozē ante q^o conseq^o egritu-
do statū suū ē incōueniētia : qm quādo homo habet fe-
brem acutā : z nō ē in pectore eius z in pulmone ip^o ali-
quid ex morbis : z vir⁹ eius ē fortis : z de aptitudine egi-
tudin⁹ eius ē vt conseq^o statū suū circa oīē quīrum :
tūc sufficit vt remaneat p^onti hydromellis tūc vt tole-
ret illud. hydromel ergo in omnib⁹ infirmis ē cōueni-
ē valde in buisimodi egritudinib⁹. Habentib⁹ autē cholē-
ram amarā iuuamētū eozū p^o ipsum ē mīn⁹. quod est : qā
cōuertit in eis ad cholera : nisi antecedit z egrediat⁹ : aut
ex intestinis : aut ex vesica. Nam si antecedit z egrediat⁹
cū eo quod nō nocet sit iuuamētū p^o ipsum iuuamētō ma-
gno valde. quod ē : quia egredit⁹ cū eis cholera. Et bippo-
crates. quidē significauit in hoc sermone in eo q^o dicit
complexiōē hydromellia. quod ē : qā magna iuuamētū
ē vt sit illud de eo quod bibit ille vīspōitio nature cui⁹
ē hoc vīspōitio : p^omittit⁹ ē p^omittione vehemētī donec
fiat propinquū aq^o. tūc tūc nō excitat sitim : neq^o gene-
rat cholera. Et sicut nocet habentib⁹ cholera amarā : si sit
etiā dicit in eo quia nocet eis quoz viscera sunt magna :
z intelligit in hoc loco p^o viscera magna : nō illū cuius vi-
scera sunt magna p^o naturā : sed illū cui⁹ viscera sunt ma-
gnificata p^opter apostema lapideū ei⁹ : aut ex apostema
te calido : aut ex apostemate molli. quod ē : qā hydromel
nocet istis : qm nō ē possibile in eo vt antecedit z egredi-
atur a corpore eozū velociter : sed cōuertit ad cholera
facile : p^opter in apostematib⁹ calidie : z causa in illo ē ca-
lidity eius : qm in apostematib⁹ reliquis egrediētibus a
natura ei⁹ ē : mīnoris nocumētū.

12

Hydromel autē plurimū min⁹ sitis
furiaz accendit qz vinū dulce : qā
pulmonē humefacit : z ad spūtū excre-
andū iuuamētū tpatuz pstat : tussim se-
dat. hoc autē ideo : quia virtutis hz qd
dā lauatiue : z spūtū viscosum plus qz
opoztet reddit.

Hydromel autē fm plurimū min⁹
excitat sitim qz vinū dulce. quod
ē : qz mollificat pulmonē : z adiunat ad

scrandūz quod excreari necesse ē euz
spūto iuuamētō equali : z sedat tussim :
z causa in illo est : quia in eo est quiddā
ablutiōis : z hec quidē ablutio facit spū-
tū viscosum p^o qz opoztet.

In propōitū vel enunciati in eis que p^omissa
sunt causam propter quā fit hydromel min⁹ ex-
citans sitim qz vinū dulce in locis in quib⁹ ostē-
di q^o ipa ambo simul fm dulcedinē suam propter con-
uersionē ad cholera : z q^o hydromel fm subtilitatē suam
z penetratōem suam ad omnia loca est min⁹ excitans si-
tim : qm quādo moras in stomacho spacio longo excitat
etiā sitis nō min⁹ qz excitat ipam etiā vinū dulce : verūta-
men hoc accidit raro. velocitas autē penetratōis eius a
stomacho z intestinis z epate ad renes z vesicā p^o qz vi-
ni dulcis : nō solū non accidit raro : sed ē inuēta i hydromel-
le in omnib⁹ bozis. propter hoc ergo factū ē hydromel
min⁹ excitans sitim qz vinū dulce. Hippocrates autē
non loquit⁹ in eo sicut dicit : sed enūciat hanc intētiōem
fm aliū modum. significat ergo virtutē hydromellis ex
operatōe eius in pulmone. quod est : quia ipa ostēdit in
hydromelle quia nō faceret illas operatōes si ipsum nō
penetraret in spaciū que sunt in pulmone : z abstergeret
e. i. iuuamētū autē eius ad scrandū illud quod necesse
est scrandi de spūto : nō dicit sermone absoluto : sed addi-
dit cum eo : cum q^oritate equali. fm facilitatē pariter.
quod est : quia nō pōt adiunare ad illud quod excrearet
iuuamētō magno sicut secantib⁹ : p^oter q^o in eo est se-
dario que nō est in secantib⁹ penitus. quod ē : quia se-
cantib⁹ excitat tussim : qm modicāt z exasp^oat propter
vehemētā suā absterōis. hydromellis autē ē p^ope
quod ex eo est multe committitōis absterōis a pauca val-
de : z nominatur illud cuius virtus est hoc virtus loci
uū : z non virtutis in eo hippocrates in hoc loco : q^o in eo ē
quiddā ablutiōis : nisi propter hanc virtutē : z signifi-
cauit p^onciatē que est in ipō de hac virtute per sermo-
nem suum : quiddā. hoc enim dictio quiddā addi-
tur ei ad quod addi significat p^onciatē. Hec ergo ablu-
tio parua inuenta in hydromelle : multotiens viscosum
efficit spūrum : nō quoniam illud in quo est virtus illa fa-
ciat illud : sed propter p^onciatē eius quod est in ipō de
illa. Quod est : quia necessaria est in eo quod de spūto ē
grossum medicina vehemētis absterōis que possit ab-
stergere humore viscosum qui iam tenet in canna pul-
monis. Si autem iste humor grossus est aggregat⁹ in lo-
co qui est inter pectus z pulmonē : tunc forsitan necessa-
ria est in excreatōe eius plus multū medicina cuius vir-
tus in absterōne z incisione sit fortis vt abstergat illuz
humorē a panniculo tegente costas : z incidat ipsum : et
subleuet eū. Quod est : quia non est possibile vt penetrat
iste humor in panniculū velantes. i. cooperientē pulmo-
nem : ita vt veniat ad cānam eius : nisi scdm hanc vīspō-
itē sitōem. Non ergo benefecit hippocrates in hoc q^o addi-
dit ad sermōem suum : z causa in illo : quia in illo ē quid
dā ablutiōis feratōē suum : z hec ablutio viscosum
efficit spūrum plus qz opoztet. quod est : quia melius esset
vt diceret fm hunc modū : causa in illo est : quia in hy-
dromelle est ablutio parua que multotiens facit decen-
dere spūrum : z augmentat viscositatē eius p^o qz opoztet.
quod ē : qā augmentatio viscositatis spūri non ē quoniam
vīspōitio hydromellis ē hec vīspōitio : sed illō est res qz
p^opa ē spūto. p^o hydromel autē si fit eo iuuamētū aliq^o

sed oimittit ipm remanere fm naturā suāz. melius ergo fuit vt diceret q per bydromel nō sit inuamentū in ipu to viscoso: nisi quia addit in viscositate spūi. Sermo. n. bippo. inuiscat spūi: estimatio est in hydromelle qā po nū spūi in hac dispōe. Inquit Hunain: Sermo nē dicit Sal: in quo fecit errare bippo. diligens victoriā de eo. inde est: q tu iuuenis ei post paululū in expositione sua qua exponit sermonē bippo. in quo discernit inter opatōes bydromellis vebemētis puritatis: et opatōes bydromellis vebemētis cōmōris testificari in eo bydro melle: quia quādo ē quātitas eius quod ē in ipo de mel le multa excitat sitim: et facit ipm viscosum spūi. Et ergo quidē faciā te stare sup sermonē ē istū: quādo puenies ad ipm. non est ergo sermo bippo. in hydromelle post q dicit: et causā in illo ē quia in eo ē quiddā ablutōis: et h ablutio viscosum efficit spūi pl q opozet non rectus Et manifestū ē q sermo nō est sermo absolutus in oi bydromelle: sed in eo quod et eo est vebemētis puritatis ita vt. ppter vebemētā caliditatis sit vt. ppter multitudi nē eius quod est in eo per melle excitat sitim: et spūi effi ciat ipm viscosum. quod est: qā quod ablutio. i. absterio nō fiat in bydromelle nisi ppter mel: et absterio etiā nō fiat melli nisi. ppter caliditatem eius sicut in quibz est ab sterio. Propter illud dicit bippo. i. virtute bydromellis que nominat ablutio q quādo in eo ē bydromelle plus q opozet efficit viscosum spūi: nō qm ablutit et abstergit sed qm calefacit et inflamat. Cum ergo istud sit ita: tunc nō opozet vt redarguat bippo. et dicat errare in suo ser mone: neqz vituperet etiā Sal. nā qd nūc vitim vt dispu tarem? p illud de bippo. nō accepim illud nisi ab eo. 13

A Quia nullis multis prouocat uri nam: nisi huiusmodi aliquid viscerum contradicatur.

B ydromel etiā puocat urinā uebe mēter: nisi phibeat ab illo quedā viscera.

Iam ante dixi q bydromel puocat vrinā: qm pe netratio eius ab omnibz visceribz que sunt inter stomachū et renes est facilis. Et ostēdit iterū q qm egritudo est in epate: q nō opozet vt bibat bydro mel: et nocet etiā spleni quādo in eo ē apostema calidus. quod est: qā cōuertit ex calore igneo q ē in apostemate calido velociter ad cholera. Et dignū ē etiā q viscera de lectant bydromelle. ppter dulcedinē eius sicut stomach⁹ quare puocat ea ad attrahendū illud cū velocitate. Et si militet etiā relique res dulces. nam inest vt dicat in eis: sicut ipse sunt delectabiles apud stomachū: sicut sunt cele stabiles apud omnia viscera. et de stomacho quidē ap paret q ipse delectat ex huiusmodi rebus. quod est: quia post q deglutim⁹ eas sentim⁹ quasi stomachū desiderare eas sicut sentim⁹ eus semp ledi. alius rebus et amaris: nō in hōa qua comedim⁹ eas: tūc sed post illud etiā p rēpus et ppter illud etiā nō inuenim⁹. Aliquē dā sumat eas i aliq hōaz nisi fm viā medicine. ppter humores aggregatos nō fm cursum nāles in stomacho. qd vō stomach⁹ fuit sanitatē suā ledit omnibz istis rebz. res aut delectabiles in venis sunt res dulces nū: sed etiā et meri inuenim⁹ de lectari delectatōe vebemēti quādo deglutim⁹ res dulces qm hoc mēbz ē aptū in nā sui cōueniēs eiciū: et libd ē h et rebz. Dmōi aut mēbz gnatio et pāniculo in rēlico et pāniculis stomachi: et regit iste pānicul⁹ etiā linguaz: verūm ex ligna manifeste apper sensus est de rebz dōcibz

Et meri aut sentimus q ipm delectat: deinde os stoma chi et rebz dulcibus qm deglutim⁹ quā animal est rema nens fm sanitatē suā. fm hoc ergo etiā opozet q vīscē ra delectent ex rebz dulcibus: qā attrahit et ei velociter qritatē multā in hōa sanitatis et nutritiā ea. Cum ergo sunt in hōa qua ledit a febre et apostematibz caliditas: cō uertit illas res ad cholera. inde ē: q tu iuuenis epat in eo qd nutrit ex alialibz p cōmestione sicū magnū valde de lectabile delectatōe manifesta: qm epat nutrit et impū guat ex cōmestione rez vclūci. In apostematibz aut cali diis et fe. nō cōuertit bñ oi res ad hoc vt addit in magni tudine epatis: sed generat cholera. quod ē: q calor: sebl est vebemēs: sed caliditas innata est equalis. Inquit Hunain: Jam declaratū ē de Sal. in hoc loco quia posuit causam nocumētū accitis in visceribz cōuersionē re rū vclūci ad cholera ppter caliditatē que ē apostemati bus calidis. Et iste quidē sermo verificat sapatibz calidis tū in opilatōibz et a patibz lapideis et in oibz bis libis in quibz quā sunt in visceribz addit res dulces quā com mediat et bibis nō. Causam aut communē in hoc q res dulces nocēt omnibz istis morbis iam dicit Sal. in pos tremo tractat istud de regimine subtiliatu: et ergo ponā smonē illū suū cū dictōibz istis: et est hic. Inquit. Sicut vina dulcia quādo cū eis miscentur aliqz medicine subti liatiue mūdificāt grossos humores viscosos plegmati cos qui sunt in pectore et pulmone. Similr etiā qm epat ē apātū aut splen: ē nocumētū accidēs ab eis mal⁹ q in uamentū eoz. quod est: qā ista mēba attrahit ad res dulces quādo pueniūt ad stomachū velociter: qre cō tanē. ppter illā causam in extremis moribz vne que sunt in eis facit: ppe vne que sunt in epate in locis in quibz cōcurrūt extremitatē venaz vne eas et vna que est in latere cōcūo eius nominato portā: et extremitates ve naz ramificatay et vna q ē in latere gibbos⁹ que no minat pfunda. Non ergo cōueniūt res dulces istis vi sceribz quādo in eis sunt apostemata: neqz quādo in eis ē lapiditas: neqz qm sunt cōficia venaz minutat⁹ que sunt in eis opilata: neqz etiā ipm mel. qm sit in eo vtns incitūa: verūm mediet frangit vebemētā virtutis dul cedinis mellis cū aceto: quare sit lectantibz quādo pro bas ipm cū rōne et expimēto cōuenienti rez: et magis in uatiū eaz in regimine subtiliatu. Cum ergo scis bec de dispositōe Sal. tūc nō est necesse tibi vt audias a me in eo rem aliā. quod est: qā iam declaratū ē tibi in smonē vno cōi: q res dulces nocēt in omnibz infirmitatibz ac cidētibz in visceribz in quibz coartat viā si illud est. ppter apostemata: aut et ppter opilatōes: et ē sermo eius iste quē dixit in regimine subtiliatu: apostematibus autē calidus que accidit in eis nocent propie res dulces: quoniā am res dulces si earum penetratio non est facilis et festi na: cōuertuntur ex caliditate illoz apostematum ad cholera.

Humores de genere cholere pur gat ab infra. qd aut purgat aliqñ bonū ē in colore: aliqñ satis pl qz v3 tū plusqz spumofuz: et qd maxime cho lerā habentibz quiqz magna viscera ha bent contingit.

E solnit etiam humores qui sunt de genere cholere inferi: et qñqz est quod ex eis educit bonū inferius: et

quādoq; est tinctū pl^o q̄s oportet et pl^o spumofum. et plus quidē accidit hoc in habentibus cholera: et quozum uiscera sunt magna.

Oportet et remanere i hoc loco finonis eius pcedent: in quo q̄s apparuit inter bydromel et vinus oule: viciū i bydromelle: q̄ minus exci- tat fitim q̄ vinū oule: ergo similis etiam i hoc loco fuit nūm q̄ cum cōparauit bydromel cum vino oula dicit: Et solutio ēducit būozes q̄ sunt de genere cholere inferius plus. quod ē: quia vinū oule etiam soluit. verumtū quādoq; bydromel soluit būozes de genere cholere: et q̄isq; solutio ēducit būozes malos: et isti būozes mali sunt de genere cholere: quib⁹ res alia penit non ē admi- rta: et color cholere q̄ est in eis ē color igneus: et color ru- beus grossus clar⁹. et spuma q̄ accidit i istū būozib⁹ est multoties: sicut euentus eius etiā in eo quod calefit per ignē calefactioē fori. sup istas nāq; res natat spuma: et q̄isq; est euent⁹ spume i eis sicut euent⁹ eius in eis hūmū- ditatib⁹ quib⁹ nocent venti et venit ab illa spuma. et p̄mū quidē būoz duos significat caliditatem egredientē ab eq̄- litate: et secundū significat coartationē instrumentoz et aggregationē agitationū ventoz inflantū reuolutoū in locis in quib⁹ nō est penetratio. et huiusmōi quides veni- tositates egrediunt⁹ quidē multoties in febrib⁹ in quib⁹ liquefit coq⁹. Et potius quidē bydromellis i his febrib⁹ est in vltimo cōtrarietatis et quod in eis est necessariū: et nocet vltimo cōtrarietatis eis qui inuolant. Por⁹ autē quae frigide est fm cōtrariū illū cōferēs vltimo inuol- mēto. Bippo. autē dicit q̄ euent⁹ būius egestiois est. p̄- p̄ie ppter potum bydromellis i eo sup quē vincens na- tura ē cholera: scilicet cui⁹ complexio est calida: egrediēs in caliditate sua ab equalitate: et hēt in egritudine sua apo- stema calidū in quibūdā viscerib⁹ suis. quod ē: q̄ nomē egritudinis cōmunis in huiusmōi loco est. p̄p̄ius et q̄ hēt apostema calidū: quoniā non fit inflāmatio febriū ab a- postemate lapideo: neq; ab apostemate molli: ergo ma- festus ē: quia q̄i fit in quibūdā egritudinib⁹ calidis i q̄- bus ē noster sermo: apostema: tunc ē apostema calidū: nō apostema molle. i. phlegmaticū: aut apostema lapi- deum. i. melancolicū. et illū cui⁹ dispositio est bec dis- positio: nomiat⁹ bippocrates i hoc sermone magnozū viscerū.

Screat oportū cū spūto ac pul- monis humectatio: maxie fit ex potu aque mellis plus mixte. Sed ege- stio stercozis cholera habētū et calozē fit ex potu aque mellis: cui⁹ mixtio pu- ro uicina fuerit multo pl^o q̄s ei⁹ cui⁹ cō- mixtionē aqua dominat⁹.

Screat ergo ei⁹ qd excreat p spu- tū: et mollicies pulmonis fit. ppe ex potu bydromellis cōmixti cōmixti- one supflua. desecsiō autē egestiōnis spu- mose: et ill⁹ sup quaz uincēs cholera ca- lida est: fit a potu bydromellis: cui⁹ cō- mixtio est uehemētioris puritatis pl^o

q̄s illius sup cōmixtionē cui⁹ uincēs ē aq̄.

Item dixi itē in eis que sunt pmissa: q̄ bydro- mel cōuertit in egritudinib⁹ acutis ad cholera: et nocet eis ppter illud: aque autē tarda penetra- tio: et mox in locis que sub hypochondriis sunt tpe lōgo: et ppter hoc necesse est tibi et fugias ab vti⁹ eius. Rect⁹ ē ergo ut vtaris potu cōmixto ex vti⁹q; simul: et fit cōmix- tio tua qua cōmises ea et q̄ritare multa a que: cū q̄ritatē ipsam quod ē: da vine exie⁹ fit facilius per biles potū: et ex- creatio eius quod excreat ppter spūti fit facilio: et veloci- or quādo tu accepis ipm s3 bīe modū: q̄ si tu pmissas cū hac q̄ritate aque q̄ritatē mellis maiorē hac q̄ritate facit euenire velocius sitis: et addit in viscositatem spūti.

Inquit Dūmain: Iste loc⁹ est in quo pmissi in eis q̄ pmissa sunt: q̄ facere stare te sup ipm et sermone Sal. quo inuenit⁹ eum confiteri confessioē manifestā: q̄ by- dromel permittit permittitē pura facit euenire sitim: et spūtum efficit viscosum. Non ergo meretur bippo. citu- pationē sup sermonē suū in bydromelle: quia quādoq; facit spūti viscosum: quāuis Sal. contrariū illius videa- tur. Propter has ergo res fit bydromel cōmixtū cō- mixtioē multa conuenienti⁹ in excreatōe ei⁹ qd excreat necesse est p spūti et in puocacōe vine. p̄p̄inū autē tam puro inuenim⁹ uehemēt⁹ conuenienti⁹ in solutioē na- ture. quod ē: quia modificatio eius quanto ē maior: et ve- locitas solutiois eius qd soluit ventres: et multumdo eius fm illud. et q̄i clysterizaf etiam ē multumdo solutiois ei⁹ per quantitē puritatis eius. Dec ē ergo causa i solutioē eius cui⁹ dispositio est bydromelle est bec dispositio qua soluit egestiōē sup quaz vincens ē cholera inbibita rin- cura. i. super quā vincens ē cholera victoria uehemēt⁹ et egestiōē spumofam. quod ē: quia erit būius egesti- nis inuenit⁹ et bydromelle cui⁹ dispositio est bec dispositio: et ipm cui⁹ hoc inuenim⁹ modicare inestina et adhe- gere ea: et q̄i conuertit iterū i cholera: addit i multitu- dine egestiōis sup quam uincēs est cholera. Propter illō nō laudauit bippo. vsum eius: et significat illud p sermo- nem suū: et etiam illa sup quam uincēs est cholera plus q̄ oportet. Egestiōē autē spumofas vituperauit etiam in libro suo de pronosticatioē: et egestio sup quaz uincēs est cholera. i. illa cui⁹ nō pmisset aliquid aliud est mala. quod ē: quia oportet ut egestio sit nō uehemētis tinctu- re: neq; in dispoēne ei nō pmisset res alias: q̄ sit equal inē bec duo. et quidē non ē differētia in finonē meū in hoc loco equal aut parte cōmixtiōis. Quz fūerit suās has res: et videri infirmū egerere egestiōē spumofa sup quā uincēs ē cholera: nūc scias q̄ feb⁹ est et se liq̄a fieri b⁹: et pp illō necesse est tibi ut p̄hibeas ab vti bydromellis in h⁹ febrib⁹: et vtar aq̄ boxdei: et attēdas et videres ap- paritionē significatiōis vti⁹: q̄uis fit viliū q̄ appet tibi i vtiā signis dīgōne egritudinis. qd est: q̄i tu das ei po- tu illa hora aq̄i fridaz iuuas ei iuuatū magnit. 16

Sed etiā cui⁹ egestio hāc habuerit qualitātē ipi maximo nocumēto est. neq; enī ardore q̄ sub diaphragma- te est extinguit⁹: sed potius furozē et fer- uorē stimulat: atq; ifirmo infert mor- bi intoleratiā: membrisq; generat mo- lestiā. In intestinis autē et in stomacho vulnēra generat.

Illa autē egestio cuius dispositio est hoc dispositio: sunt iterum nocumēta alia magna. quod est: qz nō extinguit inflammationē factā i locis que sunt sub hypochondrijs: sed excitat eam: et accidit ab ea paupertas tolerandi egritudine super infirmis: et inquietu de membrorum: t facit accidere ulcera i testinis et stomacho.

De consuetudine hippocratis est ut nōmet res ledet: nocumēta: sicut fecit in libro de restauratio ne: et in libro suo de immutatio. qd est: quia de cōsuetudine illoz de Epulis est ut etiam loco fimonis eorum: nocet: ledit. et similiter etiam inuenim⁹ hippo. vti illo multoties. et dicit in hoc loco qz nocumēta hui⁹ egestio nis cuius pcessit rememotario sūt magna: scilicet egestio su per quā est vincens cholera spumosa. Et de consuetudine quidē eius est ut etiam multoties dictionib⁹ que significat eam: cōsuetudine: et corpora quib⁹ adueniūt nocumēta sup significatōes. inde ē qz melius fuit ut diceret in hac egestione: qz significat nocumēta magna. non ergo dixit: quia significat nocumēta: sed i ea sunt nocumēta: qz uis nocumēta non eueniūt nisi in corporib⁹ lesis. Causa autē sunt faciēs illa nocumēta: qz significatōes significat eam. Alii ergo de hippo. nocumēta que significat et biniūm egestione. dicit enī: etiam ē: qz non extinguit inflammationē: quē que ē i locis que sūt sub hypochondrijs sed excitat ipsam: et non dicit hunc fimonē: nisi quoniam multoties sedat exitis egestiois sup quam vincens est cholera inflammationē factā i locis que sunt sub hypochondrijs. et ppter hoc addidit i fimonē suo: egestio spu mola: sup quam ē vincens cholera: quā non extinguit inflammationē: sed facit accidere cōtrariis illi: scilicet quia addit in ea vel augmentat eas. quod ē: quia qd ascellar hui⁹ iūsmodi ascellationē non sedat ab ea inflammatio que est i locis que sūt sub hypochondrijs: sed facit eam fortius et malignā: et facit accidere infirmo inquietudinē: scilicet an gustiam et syncopim: et paupertatē tolerandi egritudine: quoniam biniūm egestio accidit a causa vel infirmitate que inflammat loca que sūt sub hypochondrijs: et a de scensio eius in intestinis accidit coartari. i. languinolēta egestio intestinum. Et causa in illo est acuitas. et causa euenit coartari intestinoz est egestio refera sup quaz vincens est cholera. Causa autē que ē i locis qd sunt sub hypochondrijs non est nisi significatio significatō super ea. Et de consuetudine quidē hippo. est sicut dixi multoties et vtiur dictionib⁹ que significat eam faciēs morbos: sup significatōes que significat eam.

Dru⁹ necessarioz ad hos morbos medicādos postea intinabo.

Ecies autē euacuatiōis qua iste egritudines curant ego narrabo in eis que sunt post.

Significat iterum hippo. in eo quod pcessit de sermone suo: qd mēsurat narratiōē curatiōis cuiusqz egritudinū acuitatē: et significat illō etiā in hoc sermone: nō min⁹ eo quod significat illud i eo qd premisum est: ego inquirā de reb⁹ additis in hoc libro

post sermonē: in balneatiōe: et ab eo quod est i libro suo de egritudinib⁹: et i libro suo de causis: an sint digni ut pertineat hippocrati. in expositione mea qua exponam in illos libros.

Ed si in his morbis acutis p iure vel potu aquam dederis mellitā utile tibi i multis operaris: nec multū delinquis. quem autē oporteat illaz bi bere: et quem nō dictū est ut oportuit. dixim⁹ etiam cur deneges infirmo.

Et si ueris in his egritudinib⁹ lo co sorbitionū t totius qd bibitur hydromelle: erit tibi rectus in reb⁹ multis: et nō erit tibi possibile ut erres multo errore. Cui autem oporteat illud dari in potu: et cui non oporteat illud dari ut in eo dicat: et enunciauim⁹ etiam causā in qua non oportet ut in potu de tur infirmo hydromel.

In significat hippo. etiā significatōes manifestas: quia pcepit vti hydromelle tñ vlsqz ad borā euenit crisis. quod est: qd non vtiur aqua hoc dei nisi in egritudinib⁹ tñ in quib⁹ liquefit corpus: aut i eo cui virtus non tolerat ut morer vlsqz ad boram crisis. In reliquis autē egritudinib⁹ est recti et regali infirmus in eis hydromelle tñ.

Ed quidā iam dimittunt dare illam: quia uidelz debilitat illa uirtutem bibentiū: unde et illis eam citaz mortem credunt impendere: quod ita esse iccirco uidetur sibi: quia is q bibit minime potest sustentari. Sunt enim quidā ea tñ utentes: qui tñ oportune utuntur ea.

Dimittūt autē homines uti hydromelle: quoniam facit accidere debilitatē i uirtute eius qui bibit ipsum et propter hoc putant qz faciat euenire mortem nequiciter: et non dicitur illud in eo nisi quoniam bibenti ipsum: nō est possibile ut morietur per usum eius. Quod est: quia ex hominibus sunt qui utuntur hydromelle tñ scdm qz usus eius in quibusdam accurrit scdm rectitudinem.

Non est sermo hippocrati sicut i potu hydromellis: quia pfermit virtutes infirmi. t sermo eius: quia nō nutrit eum prosus: aut nutrit eum nutrimento pauco vti. vti autē iste operatiōes tres ad

Inuicē sunt diuerſe: ſue ſunt ex eis que pſternūt virtutes ſuam ſicut fluxus ſanguis et nariſ: et fluxus ventris ſit perſuius: et ſudor: et vomitus: et pſbitio a cibo per acci-
dēs: neceſſario dicim⁹ eo: quia poſternūt virtutē. In eo
autē qd proſuius nō nutrit ſicut aqua ſermo: qd poſter/
nū virtutē aut cōfortat eam: nō ſim veritatē: ſed ſim vias
tranſcriptiōis. inde eſt qd aqua nō ſolum cōfortat infirmū
ſim qd ipſa nutrit ipm: ſed eſt loco medicine que reducit
cōplexionē eius ſuper que ſupfluit malicia cōplexionis
donec cōuertit illam ad equalitatē. tertia autē cuſ iſtis
duob⁹ eſt cui⁹ nutrimentū eſt parū: et ē poſſibile vt mo-
riatur homo ſi vſat eo ſolo cui⁹ diſpoſitio ē bec non ſim
qd vīr⁹ eī cadat ex vſu illius: ſed quoniam non addit in ea
magnā additionē: et ex iſtis reb⁹ ē hydromel. quod eſt:
quia qñ infirm⁹ prohibet a cibo quattuor dieb⁹: et eo ap-
petidine eius ē vt moriat⁹: tunc poſſibile ē ei p vſum hy-
dromellis vt nō remaneat: nō vſq ad oīem quantū: ſed
etiā vſq ad oīem ſectū: et intelligit illū ſimone iterū in
melle. natura enī mellis ē illa qd ponit hydromel ex reb⁹
que nutrit nutrimentū parū. quod eſt: quia aqua non
eſt niſi cōpoſitū cibi nō cib⁹: neq⁹ bippo. illud tñ vī-
rit: ſed reliqui boni medicī: verū pauci ex eis dixerūt illō
in aqua qd ipa ē cōpoſitū cibi. Ite ergo res quas dicit
nū bippo. ſunt in hydromelle. qd aut ſequit illud nō ē
occulū tibi: quia dicit etiā in melle. 20

In tamen hic ſenſus hoc modo
pfectus eſt.

Hic aut ſua vera nō ē ſim hoc.

Non eſt iſte ſermo qd hydromel attrahat mores
ſup illū qui tolerat patientiā ſup ſeipm ver⁹:
in quo non ſit ambiguitas. quod ē: qd mors ve-
nit etiā ſup ipſos quib⁹ bibat nā aquā ſolum. ierit: quā
lit nutrimentū quod puenit ad corp⁹ ex hydromelle par-
uit: non eſt poſſibile vt ſeruet per ipm corpus: ita vt re-
maneat ei vita ſua p potum eius tñ: ſicut ſi biberet infir-
m⁹ aquam boudel ſolam. 21

Que tñ fortior eſt ſi ſola bibat niſi
uentrē ſoluerit.

Terū tñ hydromel eſt fort⁹ nutri-
mentū quādo bibit ſolum ſi nō le-
nit ventrem.

Patet de hippocrate qd ſignificat p ſermones
ſui: fortius multū a quo: in aqua eius ē virt⁹
a qua nutrit corp⁹. et poſſibile quideſ ē vt aqua
qñ corpus eſſiccat: ppter diſmiſſionē cibi qd humectat
et roidius eſſicit et moriet per potum eius infirm⁹ tempo-
re longiori tēpoꝛe quo remaneat qñ non bibit aquā oī
no. Inuenim⁹ aut bippo. ceterminare in eo quod addidit
in ſermone ſuo: hydromelle: niſi lenificet ventres. qd eſt:
quia hydromel. pſternit virtutē nature et debilitat eam
ppter euacuationē in eo cuius lenit ventres cum hoc qd
bec dictio ſignificat multitudinē ſolutiōis ventris: non
equalitatē eius. Et oꝝ qdē vt ſciat qd hydromel purū eſt
plus ad ſoluendū ventres: et quod ex eo bñ decoquit eſt
pluris nutrimentū: et intelligit hoc: et ſeruā illud ſuper vias
ruas. Qd aut ſcribit bippo. poſt i cōparatiōe hydromell⁹
cū vino ſubtili aquoſo auſcultat vt intelligat illud. 22

Et etiā quandoqz illud fort⁹ illo
leni vino quod aquā ſuſtinere nō
potest: eſt et quandoqz debilius.

Et nos inuenim⁹ ipſum etiā eſſe
fortius vino ſubtili parū toleran-
tis aquam in quib⁹ ſūda horis: et in quib⁹
dam earum debilius.

Erit et homin⁹ qui ſcriperūt loco fortioris et
debilioris: vebementioris virtutis: et vebementioris
debilitatis. et ex eis fuerūt qui ſcriperūt illud ſim
qd nos ſcripſim⁹ ipm. et ex eis fuerūt qui ſcriperūt loco: qd
rūndā horarū quādoqz ſim hoc exemplū. et qñqz inueni-
m⁹ ipm etiā fortius vino ſubtili aquoſo. et quādoqz inue-
nis ipm etiā debilius ipſo. Quod aut nunc intelligit ex
omnib⁹ iſtis deſcriptionib⁹ eſt vna eadē rea. quod eſt: qd
bippo. dicit in hydromelle: qd in quib⁹ ſūda horis eſt for-
tior vino ſubtili aquoſo: cuius ē bec diſpoſitio. Et ego
quidē iaz narraui cuius et vinit diſpoſitio ſit bec diſpo-
ſitio in ſermone de vinit. Hippocrates aut abſtinuit a reme-
diationē eius qñ ignorauit illud: et ſignificat illud in
hoc ſimone ſignificat de manifeſta: narrādo ſubſtantiaz
eius in ſermone ſuo: ſubtilis: et narrādo virtutē eius in
ſimone ſuo: parū tolerans aquā. quod ē: quia vinit nō
nominat parū tolerans aquā: niſi quā nō eſt neceſſe vt
pmitteat ei de aqua vt bibatur: niſi qñtas parua valde:
qñ quod ē cum cōtrario illius: ſcilz cuius cōmptio in-
digeret aqua multa: nominat plus tolerans aqua. Vinit
ergo tolerans aquā eſt debilis virtutis: quia non ſit iuu-
mentū in bibente qñ miſcetur cū aqua multa. Et ſermo
eius itē: in hoc vino: quia nō eſt odor ei: ſignificat ſigni-
ficatōe magna debilitatē valde ei⁹ et frigus ipm⁹. et eſt ſi
mille in his duob⁹ aque: ſicut ſi vinit eſt fort⁹ odor: ſigni-
ficat illud ex eo ſignificatōe magna valde vebementiaz
virtutis eius. quod ē: quia alteratio vinit aquoſi dum per-
manet vna eius i vire ei admiſcet qñtas parua et ſubſti-
tia terre et ignis: et nō eſt neceſſaria i vebementia bec duo
ſimul niſi digeſtio parua valde. Vinit aut cuius diſpo-
ſitio eſt bec diſpoſitio. I. multū tolerans aqua: non ſit cū hac
diſpoſitōe et digeſtiōe pauca: qñ longitudo eius ad aqua
eſt longitudo multa valde: et qñtas caliditatis quam ac-
quirat ppter illud ē multa: et hēt cū illis odorē. 23

Differētia autē que eſt inter vir-
tutē vinit aquoſi et mellis utriusqz
nō mixti magna eſt. qd cū duplū vinit
puri biberit qz mellis ei virtutē magis
illud mellis pfortat: niſi nām humecta-
ciat ſtercoris: etiā duplū egerit.

Et differētia inſum vinit et mel-
lis nō mixtorū in virtute cuiusqz
eorū eſt magna: qñ ſi aliquis bibit de vi-
no puro duplū ei⁹ qd ipē bibit de melle
cōfortat vīr⁹ ei⁹ ex potu mellis pl⁹ mul-
tum: ſi non lenit naturā tñ. quod eſt:
quia egeſtio etiā que egreditur ab eo
dupla eſt.

Et dicit bippo. loco ſermonis: mel: hydromel:
eſt ſermo eius manifeſtior. quod eſt: quia ſer-
mo eius fuit vſq ad hunc finē in hydromelle: et

ipsum compauit cū vino. ⁊ manifestū ē quidē q̄ compa-
ratio sua quā cōparauit ipsū fuit cū vino mixto cū aqua:
non cū vino puro. verūtamē q̄ n̄ intēdit vt esse compa-
ratiois sue curreret fm̄ iusticiā suā: posuit sermonē suū
in vino ⁊ melle. quod est: quia ex hominib⁹ est qui errat
in cōparatione sua inter hoc oīo per intentionē ex ea vt
faciat errare aliū: ⁊ ex eis est qui errat in illo abiq̄ volū-
tate sua. inde est: quia experitū res p̄ter hoc q̄ admi-
sceat res alia: ⁊ ponit virtutē earū: non eis quib⁹ non
miscet aliquid aliud nisi illud quib⁹ miscet quēcūq̄ cōmix-
tio fuerit. Et similiter inuenim⁹ etiā alios experietē res
que cōmixte sunt cōmixtione multa: ⁊ indicat ex eis sup̄
omne quod mixtū est quēcūq̄ cōmixtio fuerit: ⁊ nō eēt
eis necessariū vt poneret iudiciū fm̄ hoc exemplū: s̄ eēt
eis conueniēs vt sciret q̄ hydromel quādo miscet opoz-
ter fit cōparatio eius cū vino cui mixta est aqua: quoniam
si fuerit aptitudo tua vt fit cōparatio tua inter vinū purū
⁊ hydromel mule cōmixtione: non erit iusta: ⁊ qm̄
cōparatio eius difficilis est in eo cui admiscetur res alia
ab eo: posuit bippo. sermonē suū in reb⁹ quib⁹ nō admi-
scentur alia ab eis: ⁊ sunt ille que dicuntur pure. Compa-
rauit ergo inter vinū quod nō commisceat ⁊ inter hydromel
⁊ dixit: ⁊ quādo aliquis bibit de vino duplū ei⁹ qd̄
bibit de hydromelle: est nutrimentū eius min⁹ nutrime-
to hydromellis. Et quoniam genera vinorū multa sunt:
non posuit sermonē suū in eo quod ex eis est forte impu-
rens in caput: ⁊ facies permissionē in ratē: sed in ve-
bili ex eis aquoso. Cōparat ergo hoc vinū cum melle: ⁊
manifestū est q̄ mel est pluris nutrimenti ipso. ⁊ quādo
ipse p̄cepit vt cōparet inter quāritatē vini ⁊ medicatē
eius ex melle: non vult q̄ opozter vt bibat infirm⁹ vinū
quodq̄ eoz p̄ter q̄ admisceat aqua ei. Sed postq̄ mē-
surat de vino quodq̄ eoz quāritas quam vult ex eo: ⁊ dat
ea in potu infirmo qualiter vult. nam illud non nocet in
prohibitione tua aliquid. quod est: quia possibile est tibi
vt accipias de melle quāritatē vncie ⁊ dimidie: ⁊ des ei
ipsū in potu postq̄ pmiscueris in eo de aqua qd̄ ipse vult
⁊ facias illud omni die: ⁊ accipies iterū de vino quāritā-
tem triū vnciarū: ⁊ des eā in potu postq̄ pmiscueris in
eo de aqua quod ipse vult: ⁊ facias illud omni die. etiam
accipias iterū de vino quāritatē triū vnciarū omni die:
⁊ des ei in potu ipm̄ postq̄ pmiscueris ipm̄ sicut diligit
quod est: ⁊ tu potes hoc quādo tu exipris in numeris
hominū pluriū similiū in omnib⁹ dispositōib⁹ suis: et in
vino ex hominib⁹ etiā nō in vna hora ⁊ eadē vt cognoscat
virtutē cuiusq̄ eoz fm̄ veritatē eozū: q̄ quādo mel nō
lenit naturā p̄pter proprietatē suam: possibile est ei qui
vult melle vt mouet vob⁹ multis. Cum ergo istud fit ita:
quare ergo dixit bippo. in p̄ncipio sermonis sui: iueni-
mus etiā ipm̄ fono? vino subtili parū toleratē aquā in q̄
bulisā bozū: ⁊ in quibulā eozū debili? quoniam nō ē de-
claratū: q̄ quādoq̄ est fortis? quādoq̄ est debili? s̄ in
nuis temp fm̄ q̄ dixi ante fortis. Causa aut in illo ē q̄
bippo. qum̄ cōpleuit sermonē suū p̄ter q̄ discerneret
ipm̄ ⁊ enūciaret op̄ationē eius equalē in illo: ⁊ discer-
neret ipam recte dixit: qm̄ inuenit in quibulā bozū
fortis vino: ⁊ in quibulā earū debili? quod est q̄ndo
non discernit esse commixtū sicut dixit: ⁊ addideris ad il-
lud vi? creti: nē in lenitate nature: iuenies hydromel for-
tioris nutrimenti temp q̄ vinū cōmixtū fm̄ illā mixtio-
nem. q̄ si ex egestiōe quā educit hydromel temperata nō
cadit virt⁹. q̄uis opozter vt icias q̄ illud quod egredif-
tur ex hydromelle est duplicita multa eius quod egredif-

in eo qui nutrit potu vini tñ. addit etiā tibi illud in hoc
q̄ hydromel est pluris nutrimenti multū q̄ vinū. quod ē
q̄ si egredi lo que egredi ab eo est duplicita multa: ⁊ tole-
rat infirm⁹ vt remaneat per hoc q̄ nutrit cū hydromel
le tñ vob⁹ multis: tūc manifestū est q̄ mel est fortioris
nutrimenti q̄ vinū. 24.

Post ptisanāz uero si aqua mellis
bibatur: saturat nimia repletioe
⁊ inflat: eisq̄ que sūt sub diaphragma
te locis: minime iuuat. Antea uero nō
fit adeo nocitiua: sed etiam iuuamēto
habilioz habet.

Et si forbeat ptisanam bozdei: de
inde bibat post ipam hydromel:
satiat ipsuz illud satietate uehementi:
⁊ inflat cum: ⁊ non fit iuuamentum p
illud in locis que sunt sub hypocondri-
is. Si autēz bibat hydromel ante for-
bitionē: non nocet ei illud: sicut est non
cumentuz eius quando bibit post ptisa-
nam ipsū: sed quādoq̄ fit iuuamētū
p illud etiā.

Hunc sermonē dixit bippo. in ordine scōz quem
opozter te ordinare vsum bydromellis ⁊ ptisa-
ne bozdei. Et scias q̄ sermo eius iste est fmo cō-
muni: qui intelligit ex vno exemplo particulariū. s̄ by-
dromel ⁊ ptisana bozdei. quod est: quia opozter temp vt
sumas in p̄mis illud cū corruptio est facilioz: ⁊ ei⁹ eēse
nō fit velocior: deinde ⁊ post ipm̄ quod est fm̄ cōtrariū
illi? ptisana vno bozdei est velocioris corruptionis q̄ by-
dromel: ⁊ tardioris descensionis. Cum ergo bibis in p̄mis
bydromel: est in loco faciēis penetratē: ⁊ faciēis eēse
dere ptisanā bozdei. Et si bibas in p̄mis ptisanā bozdei
tūc bydromel probibet descendere: quare stimulat loca
que sunt sub hypocondriis: ⁊ uertit etiā fm̄ lōgitudines
tpis ad cholera: ⁊ q̄ uertit corruptū ptisanā bozdei etiā
quādam corruptionē. 25.

Cetum autem mel usui apparet
dūq̄ uidetur perforabile. Sed caz bo-
nitatem illud habere qua crudo p̄se-
ratur dicere non possum: non enim fa-
porosius crudo: si mel ante coctionem
bonum inuenitur: sed etiam plus dese-
ctum: ⁊ ad egerendū stercus inualidū
comprobatur: quozū neutrū quātum
ad iuuamētum necessariuz est. Ad qd̄
autem coqui expeditur indicabo. Si
ergo mel malum fuerit: aut immu-
dum inepti odoris: nigriq̄ coloris: co-
ctio eius malignitatem inuit aut tur-
pitudinem.

Decoctus autē bydromel melius est in cōsideratiōe sua q̄ illud q̄ non coquitur. q̄d est: quia uidēs ipsum subtile albu; quod penetrat lux: sed q̄ in eo sit bōitas que antecedit illud q̄d ex bydromelle crudus est ego non possum dicere: quoniā non est saporosus crudo si contingit q̄ mel sit bonum. ne ruz q̄d ex bydromelle decoctū est: de bilius est crudo: ⁊ minus sere faciens descēdere: ⁊ non est aliquod horū duorum necessariū in iuuamēto. Et pro p̄inquius quod prouocat ad utendum eo decocto: est quādo cōtingat ut mel sit malus: non mundū: neq; boni odoris nigri coloris: decoctio nanq; dīminuit de malicia eius: ⁊ uehementia sue feditatis.

In toto b̄ s̄mone suo narrauit bippo. oīas int̄ illō q̄d coctū est ex bydromelle: ⁊ int̄ illud q̄d n̄ decoctū. nō ḡ nēcia ē in eo penit̄ exp̄o. 26

Potus autē qui ozymel dicitur in byeme datus i acutis passiōibus plurimum iuuantior est. quibus enim necesse est scire iuuat: statim bonū facit.

Potus autē qui nominat̄ secania bin̄ usus: in multis ex egritudine bus est iuuatius. quod est: quia adiūuat ad excreandū illud quod per spūtum excreari necesse est: ⁊ bonum efficit anbelitum.

Cim q̄ vñs bippocras in sermone suo: notat q̄ vocat̄ ⁊ q̄ sunt similia illis: q̄q̄s est q̄ cōsuetudo nō currit cū vñ illi nōmīnē apud hoīes oīs lingue: ⁊ q̄q̄s q̄ nō nominat̄ illa res illo nōmīne s̄m ve ritatē. ⁊ q̄q̄s est q̄ vñt significare p̄ ip̄m rem artificia: ley. Aut offendim? in laceratis tempore ⁊ masticanti. Et manifestū quidē est apud oēs homīes q̄ secaniabin nō nominat̄ hoc nōmē ut significet aliquā opationē. Restat ergo q̄ bippo. nō dicit in eo: nominat̄ secaniabin: nisi p̄pter vñam diuāz rez: aut p̄pter vitupationē qua vitupat̄ nōmē sicut fecit in lacerat̄ tempore ⁊ masticanti: ut: aut q̄ cōsuetudo nō currit cū vñ b̄m̄ medicīne: q̄re addidit in s̄mone suo in ea p̄pter hanc cām: nō minas. Et possibile quidē est ut sit vñ quodq; horū duo rū: q̄n̄ l̄yon. pp̄m fuerit intentōi vsus ei? esse in illa bo ra. Et l̄ bippo. vituperauerit hoc ip̄m nōmē quā significet sup̄ hoc q̄d est melicia cōposita ex aceto ⁊ melle tñ Scdm̄ dīpōnēz vñ melis in seip̄o i hoc nōmē in greco possibile est ut intelligat̄ per ip̄m mel acetosum. Jam ḡ ostēdim? q̄d voluit b̄p. in sermone suo: secaniabin notat̄ q̄d aut̄ necesse ē scire de esse eius i arte medicīne: oportet

ut intendam? eius intentionē. Dico ḡ q̄ cōpositio secaniabin nō ē ex aceto ⁊ melle tñ: sed est ex bydromelle ⁊ quātitate parua aceti. ⁊ melius q̄dē in eo est ut decoquat̄. quod ē: q̄ vñt mellis frangit q̄ decoquit̄: quare accēdit bydromel p̄mixti ei iuuamētis: q̄d ex eo necesse sariū ē: ⁊ nō est possibile i eo ut nocet. Hippocrates aut tēn narrauit in p̄ncipio s̄monis sui iuuamētā q̄ sequitur ex vñ secaniabin. ⁊ narrabim? etia; nos ea i sequenti b̄. Nocumēta vñ accēditia ab eo mōstrat bippo. in fine s̄monis sui. Qd̄ aut̄ dixit i fine s̄monis sui illi? quem p̄mixim? est s̄mo ei? q̄d est: quia adiūuat ad excreandū illud q̄d excreari necesse est p̄ spūm. ⁊ facit etiā bonū anbelitū. Et nos quidē narrabim? illud q̄d ip̄e dixit i b̄ s̄mone: sequētes i illo vestigiū eius. 27

Bore vero qbus utit̄ eo sūt iste.

Bore vero eius sunt iste.

Intelligit per bonas eius: aut bonas in q̄d opozet ut administret̄ sicut cucurrit cōsuetudo eius illo: aut iuuamētā que acquirunt̄ ex eo. Et ego quidē iam ostēdi q̄ bippo. multoties vñt facit dicitō finē hanc intentionē. 28

Acidissimus uero his quibus spūtum scire est necesse: non parū facit iuuamētī. q̄ si id quod inclusū est adiūuat excreari lubricū faciēs: atq; canalia pulmonis dilatans: pulmonī prestat quiddā quietis: quia illū humidum reddit. itaq; maximū impedit iuuamētū: q̄ plurimū uidelz acidissimū oportūnū creatū p̄ spūm fieri admittens adiūuare non potest: quare spūti viscositas augmentat̄: unde et op? illi impeditur.

Quod est: quia ei qui acetosus est valde ex eo: non est possibile ut efficiat operatiōem mediā in excreatiōe eius: quod excreari per spūm necesse est: quoniā si adiūuat ad screandū res retentas: ⁊ facit accidere eis lubricitate: ⁊ dilatat canā pulmonis: tūc quiescere facit canā pulmonis quādā quiete. quod est: quia lenit euz: ⁊ quā efficit has operatiōes confert iuuamētum magnū. ⁊ quandoq; non est possibile ei qui ex eo acetosus ē ualde ut possit facere excreare q̄d excreari necesse est per spūm. quā ergo illud est addidit: in viscositatem spūti: ⁊ nocet visus eius.

Bippo. n̄ciat̄ in sermone suo ista nocumēta q̄ accit̄ mltoties ei q̄ idēz tñ vñ secaniabin aceto so. q̄d ē: q̄a qui nō indiget vñ medicīna cuius acetositas

*Remanet p̄
p̄p̄m tñ d̄ p̄p̄m
27. p̄p̄m p̄p̄m opozet*

consequat hanc summā: tūc supflūū est narrare nocumen-
ta que accidunt ei ab ea. quod est: quia hippo. non dicit:
acetofium tūc: sed addidit ad illud: valde: sicut si diceret:
vehemētis acetofitas: ille cuius dispositio ē ex fecali-
biu bec dispositio: nō est possibile ut efficiat ī spūto gū-
viscofo retēto in pulmone opatōem mediā: sed aut inci-
dit illas materias: et abstergit eas: et adiuvat ad excrean-
dū eas: aut claudicat ab hac opatōe: quare exerceat eas:
quā sicut illa ex medicinis cuius dispositio est bec dispositio:
tio: incidit materias: et abstergit eas: sicut etiā inuenimus
eā exerceat eas. Et nos quidē uō vitmur ea uisi exere-
atione materię grossaz retentaz in pulmone: nō ad ex-
sicandū eas: nāz tūc est nocua: sed ut incidat eas: et ab-
stergat ipas. Num ergo nō ē ē possibile ut efficiat illud
nō sit inuamētū per eam, pusis: sed nocet nocumētō ma-
gno valde. Et hippo. quidē narrabit in sequētibz: quā uō
est possibile in ea ut incidat et abstergat qd ē in loco.
Vidē ergo mihi ut loquar in esse dēspōis sūm quā ser-
mo iste dēspōis inueni in multis libris. quod ē: quā inue-
nit dēspōis in multis dēspōis in loco medii magnitū-
ti sit fiat tot sermo sūm hoc exemplū. quod est: quā acetofis
valde nō ē possibile ut efficiat opatōem magnā: sermo
vero iste est vanus. quod ē: quia hippo. oīdit in eis que
sunt post: qd fecaliabini acetofis valde: multoties p vīū
eius sit inuamētū magnū: et nocet quādoqz nocumētō
magno: ergo actio eius sēp ē actio magna: et nō efficit
in aliqua horaz opatōem parā. Quod ergo merē ē ut
dicat qd opatio eius sēp est: aut inuamētū magnū: aut
nocumētū magnū. meli^{us} est ergo ut dicat in eo: quia uō
sit ab eo opatio media.

29

Acidit autē hoc illis maxime quo-
rū morbus periculofus est: unde
cūqz fuerit: neqz tussire: neqz ea que in
pulmone sunt clausa: scireare pnt.

Le autē cui plus acritudo fuerit peri-
culosa ex quacunqz causa fuerit illud:
neqz possibile est ei tussire et scireare res
retentas in pulmone.

Hic hippo. qd vehemētis viscofitatis eius quod
excreat cū spūto et grossitudo eius quādo non
inuat per vīum fecaliabini acetofis accidit in eo
cuius dispositio ē dēspōis exigēs p dēspōem. In egritudine cu-
ius nō ē digestio oīo: quā ille cuius dēspōis est bec nō excre-
at p spūti aliqd penit.

30

Quod si ita fuerit: uires infirmi ne-
cesse est ut cognoscas: et an sibi quā
illud dederis salus speret.

Um ergo illud sit: tunc oportet
ut cognoscas uehemētiam uir-
tutis infirmi: et an speret ei euasio quā
do utitur eo.

Um pcessit et dicit: quā ille cuius egritudo ē piculo-
sa non inuat per vīum fecaliabini acetofis inua-
mento manifesto: et qd eis quidā fortasse eua-
siō dū qū inuamētū per ipm nō dimittit qd remouet partē
quā inuamētū raro: et hoc qd inuamētū enemiē ab vīu
fecaliabini vehemētis acetofitatis puenit quā infirmus est

vehemētis virtutis: quā absqz hoc est ei impossibile ut in-
uat per illud cuius dēspōis est bec ex fecaliabini inuamento
manifesto: quā nō careat iste fecaliabini vna duarum
partionū: aut nō incidat illas humores penit: sed ad-
dat ī viscofitatē spūti: aut incidat eos: et abstergat ipos.
Num ergo efficit illud accidit ex eo qd creat illaz materię
rū subito cū multitudine pter qd vīr sit fortis lup illud.
manifestū ē ergo qd illud quod sequit hanc opationē
ē ut pfect infirmus.

31

Ed egrotō oxy mel quando dare
solucris illud in ultimo tunc tepti-
dum esse oz atqz paulatim dari neque
multum necesse est.

Eoz ut sit qd ex eo sumit in potu
infirmitas: quā uis dare ei in potu se-
cantiabini cuius dēspōis est bec dēspōis: tepti-
dum in ultimo: et sit qd eas ei in potu
ex eo parz nō cum multitudine.

Hippo. pcepit ut in potu detur ei qui nō scireat
aliqd oīo. ppter grossiciē spūti et viscofitatē ei:
et vīr ei nō est debilis fecaliabini vehemētis
acetofitatis tepidus in ultimo. Et sit qd ex eo in potu sumit
parz. tepidus aut in vltimo est: qui est mediū inter calidū et
frigidū sūm veritatē. qd est: quā vīr but fecaliabini quā sit
vīr fortis valde: facit cauere hippo. ne oēs i potu ex
eo qd itas multa in vice vna. Et sicut etiā inuenimus ei fa-
cere cauere a potu ei oebilis quā sit frigidus: sicut pcepit
de eo in eis qd pmissa sunt: quā in pleureti et piplemonia
quā nō excreat aliqd: significat illud qd ipse nō sunt vige-
ste rei aut in digeste cōfert serm calor: et nocet ei frigus.
Causa aut ppter quam pbiat hippo. ab vīu fecaliabini
calidi est cautela eius vel timor: ex malicia egritudinis p
pter causā: quia quādo datur in potu infirmo humilis
modi fecaliabini: permanet egritudo eius indigesta: et ac-
cidit ei ex potu eius quādo est calidus et addat sitis pl^{us}
qz fuit. Et ego quidē iam ostendi tibi qd hoc accidit ad-
dit in viscofitatē spūti. Si ducialis est ergo apud eū ut
sit fecaliabini calidus parz: et illud est ppter ea: quia re-
fugit ab eo quod possibile est accidere a fecaliabini ca-
lido: et sequit vīum fecaliabini frigidi parz nēcio.

32

Parum acidissimum datum: os
adunat excreare: sicut extinguit: locis
qui sub diaphragmate sunt et uisceribus
aptum est: atqz lesioni que ex melle ac-
ciderit repugnat: et amaritudinē ab eo
pcedentem mortificat.

Ui autem parne est acetofitatis
humectat os: et palatum: et adiu-
uat ad excreandum spūm: et sedat si-
tim: et est conueniens locis qui sunt
sub hypocondriis et uisceribus et probi-
bet a nocumētōz inuentu a melle:
quod est: quia refrenat cholera quā p-
uenit ab eo.

Postq̄ cōpleuit sermonem in secaniabin acetofo rediit i sermōe suo isto ad narratōes secaniabin pue acetositatē: et dixit in eo q̄ dicitur os et palati: et adiuuat ad excreandū spūit: sedat sitē: q̄ est q̄ q̄ ip̄e aggregat res d̄b: fit iuuatū i ea et egritudinib: cuius oisipō est h̄ oisipōis: non est possibīle ut fiat ex eo nocuūti vni: et cū in illo est bonitas cōmixtiōis ei: q̄m quātitas q̄ in ip̄o p̄ misce hydromell: ex aceto ē quāritas q̄ fit sufficiētia in refrenatōe cholē: q̄ p̄uēt a melle. f. q̄ minuit ex illa cholera: sedat inimicitia eius. q̄ ē: q̄ ego itaq̄ ordi in tractatu q̄no libri mei de medicis simpli cib: q̄ v̄t ei? q̄ ē dulce in sapore suo est tria v̄tūti eius q̄ ē acetositi. **A**ltergo in hydromell v̄tute reliq̄ sint q̄ ne cessaria sūt i huiusmodi egritudinib: excepta re vna i qua rariū ē eis. f. q̄ calefit plus qualitate cōli conuertit ad cholera: et p̄mixtio aceti cū eo p̄hibet h̄ac alteratōes euenerit: tūc miscefit est q̄ aceti p̄ōit ip̄m medicinay i vltio bonitatis. q̄ ē: q̄ fit p̄p̄ aceti sedatiūti sitis: facit efficiēte sereatū ei? q̄ ē in ip̄o nō est i vltio grossitudinis et viscositatis: et comitat has duas opatōes et opatōib: ei? cui? oisipō est bec ex secaniabin: vt buncetat p̄tes ois et palati. Et p̄ h̄ac opatōes etiā q̄ fit ab eo inuenim: ip̄sum vehemētius cōferre spleni et ep̄ati: q̄m apit opatōes accidet in visceribus: et mūdificat ea abisq̄ lesiōe. 33

Rursus uentositatem relaxat: urinam prouocat.

Et est itez resolutius uentositatū et puocatū urine.

Quā fit sermo ei? adhuc in secaniabin parue acetositatē narrat: m̄t iuuatūti p̄pter q̄ admittit n̄strā in infirmitatē pectoris et pulmōis. **A**da ius aut iuuatūti q̄ fit ex v̄tū ei? est p̄pter cōmixtiōē aque cū aceto et melle in eo p̄ q̄ sitatē: q̄ est: q̄ ille cui? oisipositio est bec dispositio ex secaniabin: q̄m resoluat uentositatē grossā inflatiūq̄ est in locis q̄ sunt sub hypo cōdris: fit q̄ educit illā uentositatē grossā inflatiūā ab inferiori: et quāpiat et mūdēt oēs vias: euacuat humores aquolos: et illos q̄ sūt de genere cholere p̄ v̄tinā. 34

Sed in inferioribus intestinoz ultra q̄ opus sit: humiditate infert eaq̄ excoziat.

Artē autē aliam intestinoz humectat plus q̄ oportet: et facit accidere in ea excoziationem.

Quā dicit bippo. In būditate: q̄ plus est q̄ oportet significatū illō: q̄ ip̄a ē egressa a q̄ritate naturalī. Dicit q̄ bippo. q̄ secaniabin facit illō per hoc q̄ abadit et attrahit būores grossos viscosos: q̄ tenebant in locis supiorib: et incit eos: et mouet eos ad egritū. et fit etiā fact p̄ h̄ac v̄tūte decessus supfluitatū q̄ decessit ex ep̄ate. **Q**uā q̄ aggregat iste būditates in intestino p̄p̄ inferiorib: eoz: accidit a mūditudine eoz: vt p̄rascāt in illo q̄ritate naturalē: et excoziēt intestina p̄pter q̄litate sua. et q̄m in secaniabin est et v̄tū absteruā: est possibīle in eo q̄ admittit n̄strā tpe lōgo vt excoziēt intestina: et supfluitat cholentē et q̄m eo decessit v̄tū ē bec eadē v̄tū. et p̄p̄ h̄ac v̄tūte si accidet et in q̄busdā bozis vt m̄t replicēt: p̄ter q̄ sumat secaniabin excoziāt intestina. 35

Quod malū in acutis plerūq̄ accidit morbis: maxime quia uentris

uentrositas exire phibet: sursumq̄ remittitur. et quia debilitat uirtutem articul etiam frigus importat.

Et q̄nq̄ etiā accidit bec passio in egritudinib: acutis: et p̄p̄e p̄p̄te rea q̄ phibet uentrositates penetrare: et facit eas redire ad supiora. et q̄m etiā facit cadere uirtutē: et facit accidere frigus extremitatum.

Euentus aut excoziat intestinoz: fm plurimuz nō est laudabil in egritudinib: acutis. Excoziatio uo intestinoz est viceratō euēiens in superficie eoz apparēte. q̄m q̄ illō est ita: tūc nō ledunt nisi q̄ oib: que p̄cedūt ad egritū: p̄p̄e cū reb: mōdicatūti. et q̄m ledūt tur intestina: et nō p̄cedūt statū inferi? ille res mōdicatōes ea: redūt ille res q̄ penetrant cū eis ad egritū ascēdēdo sursum. **P**ropter h̄ac q̄m eadē: cām accidit etiā uentositatib: inflatiūti: vt redāt ascēdēdo sursum. q̄m est: q̄ opatio intestinoz nālīs: sicut ordi in libro meo de v̄tūtib: nālīb: est exp̄sio eius q̄m est in eis ab oibus p̄tib: et opatio hui? v̄tūti est expulsiō res retētas in intestinis ab eis q̄m q̄ incipit mot? iste a supiorib: euacuant ille res retēte in intestinis ab inferiori. et q̄m incipit ab inferiori: ip̄e lūit ille res sursum. et declarat hoc accidēs ostēdēdo apparēte i boza sanitatē: q̄m decessit i q̄busdā bozis subito cholera ad isferiora intestina: et phibet? eā ab euacuatione aut p̄p̄ occupationē n̄strā cū actiōe quā facim? ea ab iscindere nō possum? aut q̄m locus in quo fit euacuatio est lōginquus. q̄m est: q̄m nos sentim? in huiusmodi bozis cholera illā p̄pare ad ascēdēdo sursum: ita q̄ nō egrēditur. est enim ex bonib: cui accidit p̄pter reditiōē illius cholere lesio in stomacho suo. et ex eis est cui? caput implef: et facit ei sodā. i. doloz capitis: et ledit ip̄m. et ex eis est cui accidit ista duo simul. fm hoc ergo etiā inuenim? p̄pter excoziatiōē intestinoz q̄nq̄ festinate egritū egritōis: et decessus eius ad isferiora: q̄m intestina nō tolerant illud q̄ suscipiūt illa loca excoziata ex doloz: et q̄m q̄ impellit illa egritio penetrās ad egritū ab isferiorib: q̄m nō p̄cedit ab ano boza qua impellit ad ip̄m: sed coarta tur ille lacertus rotūdis qui est in ano: et opilatur extremitas intestini recti: q̄m ponit p̄ncipiū mot? qui exp̄mie q̄m est in intestino fm rotūditatē ab inferiorib: nō ergo nū uentrositates egrediunt: sed supfluitates etiā in huiusmodi egritudine reditit ascēdēdo sursum. et accidit etiā inde vt suscipiat v̄tūti nocuūti p̄pter mōdicatiōē p̄p̄ bibentē penetrare i las res que transeūt in intestina: et q̄m est: q̄ loca excoziata ledunt lesiōe vehemētē. q̄m mōdicatio illaz rep: que trāseūt in eis fit parua valde. Et tu quidē iam sciuisti q̄ omis doloz dissoluit uirtutē: et facit eas cadere. p̄p̄ h̄ac cām euenit et frigus extremitatū. 36

Itaq̄ quod nocuūti ex oxymel

Lenascit: illō notari necessariū est

Ex potu secaniabin scias quia me

retur ut scribat.

Iam ordidimus in eis que p̄missa sunt ex sermōe n̄so q̄ secaniabin tēperat in cōmixtiōe sua nō facit aliq̄ ex nocuūtiis que sūt ab hydromelle et v̄tūti et aqua. q̄m nocet in aliq̄ boza: tūc nocuūtiū

eius tñ nō est nisi q' excoziat intestina: r nō accidit illud ab eo in qbusdā bozis: nisi in eo i quo scetina sit nālter debilia pparata ad suscipiēdū hanc passionē.

Bonum quidē est bibere egz inde pax de nocte ieiunū ante accipie dū ius: nec quicqz inde prohibet dari post cibū sed post longū tempus.

Cōuenit potare quantitatē par uam ex ipso in nocte: r super ieiunium ante usum sorbitionū: r non prohibet etiā a potu eius aliquod post acceptionē cibi quādo pterijt sup illud tempus longum.

Hippo. postqz narratū ē tñ secaniabin rediit in sermone suo isto ad narrandū bozā in q o3 vt bibas. ppzie. r pūmū quidē qd narrat in eo est boza in qua possibile ē bōi ppzie vt vtaf eo qñ ē ex eis qui regant p vsum sorbitionū. deinde narrat p illd bozam in qua o3 vt administrat qñ regit infirmus qui būsda potibus nō sorbitionibus. Dixit. a. de eo qui vñ sorbitionibus: q necesse ē ei vt cauet potum ei' in boza tñ in qua sumit sorbitiones. r manifestū quidē est q illa sorbitio est aqua bozdei: r vitumr ea vt ciber ea co3pus r cōfortet. hoc quidē duo cōplent in ea bene qñ digerit. eius autē digestio bona fit: qñ sola est in illa boza i stomacho. qd est: q iam scitū ē ex sermone nostro i eis que pmissa sunt q' dīferitas specier. rez q' comedūt et bibunt. ppzie qñ nō sunt similes in vñbus suis: facit stomacho inqetudinē. ppter hāc ergo cām nō o3 vt bibas secaniabin donec digerat aqua bozdei. Aliq' digeritur absoluitur potus eius in nocte r in mane illius diei anteq' sumat sorbitiones: r sufficit quidē vt fit boza q' ē int' acceptionē sorbitionis r int' potū secaniabin quantitas vñaz bozaz. qd est: q' secaniabin pcedit in hoc spacio: r penetrat ps eius ad venas: r pare ei' descendit. venit g ad stomachū aqua bozdei r est vacu' mūdus: qñ pcessit r euacuatus est a secaniabin.

Quā autē solo potu dietantur: non grosse pñsane quicqz accipientes nō illis oxy mellem cōuenit solū: precipue qñ constet q' excoziat intestina. ad hoc enim agendū qñ uenie inanes sunt sua maior pñualet potentia: quippe nō h3 fecem sz aq mellis minuit ei' uirtutē.

Quā uero utit' in regimine suo eo tñ quod bibit: r non sumit pñsā nam bozdei: non cōuenit ei uti secaniabin solūmodo: r ppzie qñ abradit intestina r excoziat ea. qd est: qa maior potentia eius est sup hanc actionē: qñ uenie sunt uacue plus qñ nō sit ei' sex: r cū hoc etiā minuit d' uirtute bydromell.

Quā uero eo qd bibit tñ r nō suscipit pñsānam bozdei: nō cōuenit ei potare secaniabin in oib3

bozis egritudinis: qñ abradit intestina uehementer qui sint nuda nec tegat ea aliquid. quod est: q' abstergunt a pñsāna bozdei quādo sumit: r quoniam phibet vt pñsāniat ad corpus aliquid ex inuamētis que acquirit ex bydromelle. Et bippo. quidē iam narrat i eis q' pñmissa sūt ex inuamētis qd' inuat ex potu bydromellis.

Ergo ad infirmi inuamen oxy mel omni tpe morbi noueris esse necessarium: acceti pax aquemellis ini sce put tibi. s. ad inuamentū tñ uidet posse sufficere: qd eius quidē minuit nocumentum: ac inuamentum impendit necessarium.

Quod si uides infirmū inuari per usum secaniabin in omnib3 bozis egritudinis inuamēto magno: tñc mi sce cum bydromelle ex aceto quantita tem parua: ita ut nō ostēdat sapoz ei' in eo tñ: tñc enī minozaf nocumētuz eius ualde: r inuat qui indiget inuari per ipsum.

Quando excitat infirmo potus bydro. stim: aut sunt in canna pulmonis eius humores viscosi retēti aut uehementis grossitudis: tñc tñ vñ secaniabin idiget. r oportet vt sis memor q' iste res vñce sūt in eo qui vñt eis que bibunt tñ: r nō vñt pñsāna bozdei. qñ ergo indiget secaniabin vñt sic dixi: oportet vt fūdas sup bydromel quantitates paruam ex aceto: vt fiat ei inuamētuz aceti r pñt nocumentū quod pñuit ab eo: r manifestū est: q' oportet vt decoquat acetum cum bydromelle qñ permixtes ipsum ei eo. qd est: q' nocumentum eius tñc est minus.

Uniuersaliter autēz acredo acceti eos inuat qui hñt cholera maram: nō aut qui nigram. cholera autē euanescente in nām pblegmatis trāsfert: quā ab aceto trahit: nigra uero bulit: r crescendo multiplicat. Acetū enī cholera m nigrāz adiunat multipli cari r procreari.

Acetositate autē cerebrī uniuersali nō habētes cholera m nigrā. qd est: qa cholera amara expirat: r cōuertit ad naturā pblegmatis qñ eradicat eam acetum: cholera autē nigra ebullit r crescit r multiplicat in multitudine. quod est: quia acetum adiunat ad generationem melancholie.

Hippo. intelligit p suis sermonē: hñtes cholera m amara: illos in quoz corpore chimus amarus

generat naturā. Cholera citrina. et isti quidē sunt illi in quib⁹ orit hippo. q. aceti confert eis. Naturis autē me⁹ lancholicis nocet valde: et causa in illo est: qm cholera nigra est acetola qm est pura: et est vispo corp⁹ egrediens a vispo naturali. quod est: qd sapo ei⁹ quādo corpus ē sanū est ppinqu⁹ hui⁹ sapori quē narraui⁹: et nō est ex eo fin finē. Reliqua autē q sunt in hoc sermone manifestā sunt. quod ē: qd hippo. narrat in eo quomodo iuuat tur p aceti hñres cholera amarā: qm ca. ē vinēs sup cō plectionē eoz qum aceti sit frigidū.

41

A cetū feminis pl⁹ qz masculis ini micat: qd uulue nociuū est.

M aliorib⁹ autē fm plurimū acetiū ē magis intmicū qz uiris. Quod ē qd ledit matricē.

Quod autē aceti nocet neruis expmētus testat sup illud: et ratiocinatio significat illud. qd est: qd nerui sunt purati sanguine frigidi. Propē illā ergo cām oportet vt eueniat eis nocemētū facile ex oī materia in natura sua frigida subtiliū pū. Nocemētū ergo aduenit neruis ex omnib⁹ reb⁹ frigidis i naturā suis verūtāmē aceti ppter subtilitatē substantie sue habet penetratōem in pfundū mēbroz: et penetrat in totū mēbrū ita vt nō remaneat in eo ps: qm sit pua valde cui nō nocet scdm hoc ergo nocet aceti mēbris neruosis. Omēs ergo auctores i anatomie cōueniūt sup hoc q. mēbrū neruolum est matricē: et tu quidē iudicas sup ipas qm vides in anatomia ab his sermone i anatomico: quia est mēbrū qd dilatat et extēdit dilatōē et extēsiōē valde magna: et cōtrahit cōnect minuat qm itas et valde. qd ē: qd inuenit semp⁹ obēdere infantē et obēde ipm fm mas gitudinē: et implet ex eo omne spaciū: qd est ei siue par tū sit: aut magnū sit: sicut i stomacho qm implet cibis. vtz tū i stomacho nō pmutat pmutatōē magna valde ad cōtraria. in matricē autē accidit pmutatio magna valde: oī latio aut mēbroz: et eoz cōtractio cū multitudine ē res que est ppa corp⁹ neruosis.

42

Que uero nullū opus inueni nisi quia in acutis bibiē morbis: neqz enī in pleuresi uel piplemonia sitim uel tussim sedat. Sputū nō adiuvat scree re: et in his minus omnib⁹ alijs potib⁹ operat⁹: maxime si eger omni tempore morbi uti ea. Si uero de ea paz inter ozymel bibat et aquaz mellis: screeatū sputi adiutoriu largiē: cuius rei causa est potnū ipsozū qualitatis mutatio: q ab ea fit. Aliter enī nullo modo reperi mus eam sitim sedare: neruz magis fir riā incitare. Et aque pot⁹ in choleris cīs et qbus sub diaphragmate cholera do minat⁹: in cholera mutat⁹. Quis autē eaz bibūt uentre eoz exstēte inanito: eoz corp⁹ in defectionē adducit: magnitudinē splenis et epatis auget. Si incēso

nem habeat: rugitū facit. In pharma co natat: qd transire moras: quod inde est: qz frigiditati pūct⁹: et indigestibilis est: neqz fecē descēdere facit: nec urina pronocat: nociuior est: qd naturalr nō bz fecē. Sed si cui pedes frigēt aquam bibat: eius nocumētum augmētat mul tomagis.

Que uero nullā aliā inueni opati onē: nisi qd in acutis bibiē egritu dinib⁹. qd est: qd non sedat tussim in pī plemoniaco: neqz adiuvat ad screeadū sputū: sed opatio ei⁹ in illo ē min⁹ opa tiōe reliquoꝝ potuū qm uti i infirm⁹ po tui ei⁹ in oib⁹ moris egritudinū. Si autē bibat ex ea quātitate puā inē potū seca niabin et hydromel: adiuvat ad excre andū sputū: et cā in illo est mutatio qm tū illōz potuū. quod est: qd facit i cō roritate. Scdm uero aliū modū non inuenim⁹ eam sedare sitim: immo exē rat eam. quod est: qd potus aque habē tib⁹ cholera rubeā et amarā nā. Et i illis in quib⁹ uicit cholera in locis q sūt sub diaphragmate: et in locis etiā q sūt sub diaphragmate: addit iterū in mali cia eius: qd cōuertit ad cholera: et debi litat corpora quādo bibi uacuo uētre: et addit in magnitudine splenis et epa tis quando in eis est inflammatio: et fa cit accidere rugitū: et natat i stomacho quod est: quia penetratio eius tardat⁹: et causa in illo est declinatio eius ad fri gus: et quia est indigestibilis: et nō facit descēdere egestionē: neqz pronocat uri nam: et addit etiā in nocumētū eius: qd nō est ei fex in natura sua: et si fuerit pe des i aliqua horaz frigidit⁹ bibat aquā multiplicā nocumēta ei⁹ in oib⁹ istis ad quodcūqz eoz declinet.

In inuenit in aqua vit⁹ incisa: sicut inuenit illud in aceto: neqz calefactio: sicut inuenit illud in melle: et mel etiā cū calefōne sua abstergit et incidit. et ppter banc causam oportet vt sit aqua tota tar de penetratōis: difficilis digestiois: difficilis descēsiōis: qm sit ex pre alia laudabilis de qua nihil vitupat⁹. qd est: quia aque graues: aut ille quātū odor est fetid⁹: aut

02

falsae: aut ille in quibus oridif fapor alius ex faporibus me-
dicinaz: rō sunt aque simplices rūs: fed aque quibz pms
fecer bne medicina in qua oridif fapor eius: sicut si con-
ris expir mēl malum aut aqua bodel corupia: aut vini
aut acetū: aut que illis sunt similia. quod est: quia tu vi-
tuperas ex vino quos istoz: nō totū genus: sed illa spēm
rū ad cui? intēdi vltim: r quonia bippo. sermo est in me-
liozibz cuiusqz rex quas expir. necesse est tibi vt tu itellu
gas ab eo in hoc loco sermone eius in aqua fm bāc rōci
natōem: r qā ipē cōpat vnaquāqz rerū quas narrat ad
meliores aquas: et est aqua clara cui non pmscet āltat
alia nisi ex suo genere. bāc ergo aqua quāuis fit melior
aquaz: tamē inuenim? eā morari in stomacho r pelōgo
quare facti in eo accidere rugini fm plurimū: ita vt si ac-
cidat cholera qz vincat sup stomachū in nā sua: corupit
tur aqua in eo. ppter illā cām: r quādo descendit post la-
bozē sūū de stomacho ad intestinū ieiunū: nō penetrat
ex ipso facile: neqz ad epā: neqz ad renes: r pect? r plmo
neni. Et ppter bāc cām fm qz aqua nō puocat vānā i nā
sua: neqz adiuuat ad excreādū spūū: neqz ad resoluēdū
corp? totū. quod est: quia bec opario non fit nisi a rebz
subtilis subtilitate subtilis pūū calidis: non a rebz frigidis
grossis. r non inuenim? potū aque etiā sedare sitim: r cā
in illo est etiā lōgūdo more in stomacho sue r intēti-
nis. Neqz submergit aqua etiā in profundo corpis: neqz
rozē ei tribuit: neqz bumectādū arditatē eius. qz autē ipa
non nutrit corp? iam vici illud in eis que sunt pmissa.
Pppter hoc ergo non inuenim? ipam posse cōfortare
virtutē animalē. Et iste dōē sunt cause que puocauerūt
bippo. ad vendū aqua bodel r fecaniabin r vino i str
ntis: r omittere vti aqua. Scdm ergo bas res nō opor-
ter vt adinuistret aqua sola in infirmis: aliqz boaz.
veritamen tu inuenis aliquos medicos vti ea: r bippo.
etiā: sed bippo. vti ea min? qz vtiātr aliqui medici. qd ē
quia ipi rēgūit ad vendū aqua: qm nocumētū eneni
ens ex errore in vsu eius min? est nocumēto eueniēte ex
errore in vsu reliquozū potūū. r causa in illo est: qz vti?
eius nō est vebemē. Et Aristoteles locut? est in ea i hoc
sermone r hoc: quia dicit qz cibi fortes r por? quādo ad-
ministrant in bozīs suis oserūt iuuamētū magnū valde
r quādo administrāt in bozīs nō suis: nocēt nocumēto
magno valde. Nocumētū aut. puenit ex vsu fecaniabin
hydromellis r vini: aut. ppter pmutatōem subito in vsu
eozū ad cōtrariū sicut dicit bippo. aut. ppter cōmixtiōez
aque vltis cū eis. Adedici eni fm plurimū quādo vni-
tur eis cōnertūt cōmixtiōē eoz. inde est: qz ego dedi i
potū senel viro decrepito infirmo in omni die vinūz a
quosum: r intrauit sup eū medic? ex bmoī medicis. Quz
ergo vidit me fundere ex eo sup aquā quātitatē puā val-
de ruti: r dicit: Nō infirm? nō bibit vinū: r nō facit nisi
quia vider vinū tū vifione. Et ipē quidē nō intellet qz
qstiatōe cōmixtiōis vini cū aqua quādo bibis querēdo
delectatōem est ppter qstiatā cōmixtiōis ei? qm bibit
vt p ipm fiat iuuamētū. quod est: qz oportet vt misceat
de aqua cum vino qstias puā valde vt adiuuet ad pene-
tratōem ei? r extrahat eā ab hoc vt sit aqua pura tū:
r nō ponat aquā vinū. Et nos quidē inuenim? multos ex
sanis bibētēs vinū post qm pmscet cū eo aqua quātitatē
multe. veritamen nō oportet vt vincas sup fapozē ei? sit
aqua sed vinū. In egris aut oportet vt sit apitio fapoz
vini in eo qd bibis occulta. Et siuisit etiā inuenim? bipo.
p. oisille in fecantabin paulo ante: qum ipē misceuit ex
eo ad multā cōmixtiōis: r hydromellis etiā quādo reluit
securari a timore in vsu eius. vti eni aquoso ex eo miro
cū aqua cōmixtiōe multa. quod est: quia ei? qd ex eo pur

est si non pcedit r soluit ventrē: nocet eius vsus: r pprie
in hñibz cholera amara: r quoz vifera sunt magna scz
opilara: r aqua etiā nocet istis quādo cōuertit in eis ad
cholera ppter longitudinē more sue in locis qz sunt sub
hypocōdriis. quod est: quia in aqua cū reliquis que i ea
sunt de nocumētis est: quia nō est ei? fer: etiam nō soluit
ventrē. Nocumētū aut eueniēs ab aque potū i pncipio
paroxismoū feb. qd intelligit bippo. p sermone sūū: r si
fuerint pedes in aliqua botari frigidē: r bibat aqua: ou-
plicat nocumētū eius. in omnibz vñtis est ex istis rebz ma-
nifestis apud oēs boniēs sup quas cōueniūt. Per potū
aut aque sit iuuamētū quādo regimē infirmi est eis co-
qd bibis tū: r nō est post vltim aque bodel. quod est: qz
in potū dā aqua quādo regimē infirmi est ei co quod
bibis tū inter potū illaz medicinaz: r pzoē qm infirm?
habet sitim. quod est: quia aqua facit accidere sitis potū
bus sicut dicit bippo. r oretatē. Ip multitudine bumectat
tionis sue. Et ppter bāc cām pceptū bippo. dare in potū
qstiatē aque parū inter potū bydromellis r fecaniabin
vt adiuuet ad bumectādū illas res quas excreari necesse
est: r dā in potū iterū aqua quādo potus vñi nocet
nocumēto magno. oportet aut vt audias ab bippo. ser-
monē eius in illo.

P dolorē capitis timeas mētisqz
punctiones: ab usu vini summo-
pote cauendū est: dādūz ergo pro eo tū
aqua: aut vinū palmarū coloris simile:
sine odore aquosū r plus mixtū: post
quod etiā aque propinādū est parū
quod eius virtutem minuat in capite
r in mente.

Quam ergo times in istis egritudi-
nibz ex dolore capitis aut puctio-
ne mētis: oportet ut alienes usum vini
abstinētia vebemēti: r utaris ei? loco:
aut aqua aut uiuo coloris corāz aquo-
so cōmixto cū aqua cōmixtiōe multa:
cui nō est odor: deide da ei in potū post
potū ei? ex aqua quātitatē puā. quod ē
quia uirt? vini tunc minozat: r lesio in
mente r capite.

Desin se. egritudine. qz ambe peccatū mētē
qz faciūt accidere in corpē infirmi punctionez.
fm hoc ergo inuenim? bippo. intelligē p sermo-
nē sūū in hoc loco: puctio mētis: punctionē rōis: r pū-
pit vt alienet ab vsu vini qz accit illud. Et sit etiā pceptū
alienatōem ei? in dolore capitis vebemētū. Et ergo d-
de iā locut? fui in his duobz similibz in his qd pmissa sunt de
sermone in eo: veritū bippo. in hoc loco qz pcessit r ois-
rit: r oportet tibi vt alienes vsū vini alienatōe vebeme-
ti qz accidit ista accidiētia qz narratū: dicit successit illi
l? fm omis: da uicessē ē tibi vt res in potū vini cōstien
i. palmēi aquosum cōmixtū cū aqua cōmixtiōe multa:
cui nō sit odor. Et fmo ei? aquosū cōmixtū cū aqua cō-
mixtiōe multa cui nō est odor: est fmo rect? Sermonēz
aut. curāten: nō recipio. qd ē: qz meli? ēēt vt vteret i istis
vino aquoso albi coloris. Illud aut qd pceptū: vt des in

potu ei cuius dīpō est bec dīpō succēssīōe vīnēst rebe
mētia cautele ei⁴. quod est: dā dicit q^o vīritis vīni tūc mī
norat lesio in capite t^o mēte. t^o nō dicit: in vīno q^o ipm
pcurit caput t^o mēte: nīsi ppter caliditatē ei⁴ t^o velocita
tem alcēstīs ei⁴ ad caput: t^o eluatiōem humo^o q^o in cor
pore vīnūcū cum cor: t^o nocumētū capitis nocet mēti. q^o
est: quia partis cogitatūe ex pibus anime mālio est in
hoc membro.

Cū autem solaz aquā bibere expe
diat: cuiq^z multum aut paruz: t^o
cui calidum aut frigidū partim iam vi
ximus. Quod uero restat suo tempore
subiungemus.

Quem autē oz in potu sumere ppe
aquā tūc: t^o quē oz i potu sumere
ex ea quātitatē multā valde: t^o quē oz
minoz: are quātitatē eius quod ex ea in
potu sumit: t^o in quo oporteat ut sit il
lud q^o in potu sumit ex ea calidum: tā
ptem eius narrāui in bis que sunt ppe
missā: t^o ego narrabo partē eius in ho
ris suis.

Erastrates autē redarguit bippo. ppter maliciā
intētiōis sue in tractatib⁹ quos edidit. in febrib⁹.
t^o de bonelat discipulos suos. sapolloniū t^o dar
ciās: t^o dicit tēla q^o ipse fecit mēsuras ex nouē vnciis
qūi omēs nouē erāt corila vna: t^o corila vna est nouem
vnciaz: hāc de oīe implebāt ergo vnam ex eis: t^o ouas:
t^o ouabāt illud ei in potu q^o babebāt feb. de bippo. autē appz
q^o ipse vtebat omnib⁹ potib⁹ fm aptitudinē: non in hoc
sermone tūc: sed in reliq^z pcesserūt de sermone suo. Al
lud autē quod dicit in oratiōe pcedēt ex eo q^o significat
significatiōe manifesta: illud est sermo eius quē oportet
in potu sumere ppe aquā tūc: t^o quē oportet sumere qūi
tatē ex ea magnā valde. quod ē: q^o de clatā fex eo etiā q^o
vtebat ex aqua quātitate magna valde. Sufficit autē per
sermonē suū: in illos: dicitur q^o nos dam⁹ qūq^z iūfirmo
in potu qūitātē a que multā: ppter q^o addēt ad illū valde:
in redēdo sup⁹ erāstratē: t^o detegēdo maliciā opatiōis
eius: in eo q^o ipse retinēbat⁹ est apolloniū t^o darciās. Et
ipm qdē sunt duo viri de q^o impossibile est oridē q^o ipm
ediderūt libz oīo. veritatē ego sum potēs ostendere de
bippo. q^o dicit: Et opoz multotiens vt admittet ex aq^z
multa valde. t^o fmo etiā ei⁴ in eis q^o sunt pmissa qum pce
pit in potu dare aquā iūter potū bydro. t^o secaniabin: q^o
p potū aque fit iuuamētū: qūi facit accidē mām mīre bu
miditatis significat h⁹. t^o fmo etiā ei⁴ in bydro. t^o secania
bin cōmixtis cū aqua cōmixtiōe multa: q^o ambo būcant
os t^o puocat vīnā: non significat q^o ipse in potu dederit
de vnoquoq^z eoz vñā vnciā aut ouas vnciaz: sed qūitā
tem multā cui est qūitās cū qua pōt bumectare os t^o p
uocare vīnā: t^o adiunare ad esclēsiādū illud q^o necesse ē
ercreari ex pulmone. In secaniabin autē autē scpūt bunc
fmonē: q^o si videris q^o iuuamētū fiat p vsum bui⁹ potus
cū multitudine in omnib⁹ boziaz egritudis: addidit ergo
in sermone suo: cū multitudine: vt significet illud quod
dixim⁹. Sufficit illud quod dixim⁹ in cognitiōe malici
e intētiōis erāstratis cū bippo. Scias q^o bippo. su
ducia facit in hoc sermone iterū sicut fecit fiducia in eis

que sunt pmissa de sermone suo: q^o loquet⁹ in vnaquaq^z
egritudinū sermone q^o ei est. ppus: qum ipse nō exponat i
libro suo iūto esse artis regētis egritudines: sed non nar
rat tūc nisi res vles in egritudine vna iōm semitā exēpli
t^o est pleureis.

Icā quoq^z quo tpe dbe^z dari po
tus: sicut ille q^o ex bozdeo ē fact⁹:
t^o q^o cū herbis: q^o quoq^z de vniū passis: t^o
qui de frumento: t^o qui de melle: t^o qui
de iure: t^o qui de malisgranatis: t^o q^o de
alijs factis cū spēbus.

Est etiā ego narrabo bozā in q^o
oz ut admittent⁹ reliq^z pot⁹: sic po
tus fact⁹ ex bozdeo: t^o pot⁹ facti ex papa
uere: t^o pot⁹ facti ex vniū passis: t^o fact⁹
ex expsiōe iure: t^o fact⁹ cum frumēto: t^o
fact⁹ cū cartamo: t^o fact⁹ ex aq^z gnatōz
t^o pot⁹ facti ex relig^z ob⁹ remanētib⁹.
t^o narrabo et bozā in q^o oz ut admittent⁹
pot⁹ reliq^z facti ex medicis ppositis.

In hoc fmonē iterū pmitit bippo. fmonē vna
q^o egritudine ppus. Manifestū est q^o libz in
q^o scpūt bippo. medicatiōe cuiusq^z egritudis
acutaz fm singularitatē suā: aut nō fuerūt seruati vlsq^z
ad hāc bozā: aut bippo. ppus eos nō edidit. q^o ē q^o isti
libz q^o inueniūt nūc attributi bippo. nō filant fmo ei⁴:
vtrū in eis sunt res multe declinatēes ad fūas ei⁴: sicut
fmones inuēti in succēssīōe sermonis ei⁴: in balneatōe
in hoc libro. Et ego qdē exponā vnaquaq^z illaz scp⁹ ori
mī veritatē in expositiōe mea de cia.

Balnea uero in qbusdā morboz
vniāt: i qbusdā uero mime. Nur
sus bona qdē in qbusdaz locis pl⁹: i qui
busdaz mīr⁹: si uidelz necia aliqū psto
nō sint. Quā utiq^z buic instrumēta opi
necia sine utilia: aut idonei mīstrari ra
ro inueniūt. Quz uero infirm⁹ non bñ
balneat⁹: maxim inde patit nocumētū.
Necē ē enī buic officio loc⁹ coop⁹: t^o a
fumo tut⁹ maxia aq^z plenitudo: nō autē
crebro balneādum est: nisi fuerit forte
necesse.

Per usuz autē balneatōis possibile
est iuuamētū fieri i multis egritu
dinū: in qbusdā eaz semp: in qbusdam
eaz nō. t^o qūq^z est rectū ut minozet⁹ v
eius: qūi nō est illud quo indiget cū ea.
q^o ē: q^o iūstā q^o necia sunt in usu eius: t^o
mīnistrū q^o mīnistrāt fm q^o opz: nō inue
niūt nisi in paucis mālitiōib⁹: t^o quādō

nō balneat bñ infirmus: possibile est ut
eueniat ei nocumētū magnū. qđ ē: ga
indiget infirm⁹ in balneatiōe loco tēge
te ipm in quo nō sit fum⁹: et quātitate
aque multe: et ut balneatio non sit cuꝝ
mubafes: nisi illud sit necessariū.

Simile est qđ in dieb⁹ hippo. balnea facta nō erāt
quod ē: qđ fmo ē: qđ inuētiō inſtroy que necia
sunt in vſu eius: et miſtri qui miſtrāt fm qđ opoz
ret: nō inueniūt niſi in paucis manſionib⁹. Et ſermo ei⁹ ite
rit: qđ neceſſari⁹ eſt in balneatiōe loc⁹ in quo regat⁹ et in qđ
nō ſit fum⁹: et qđ itas aque multa: et reliqđ ſequit⁹ illud:
ſignificat qđ boies adbc qñ volebāt balneari caleſcie
bāt aquā in vaſis: et fundebāt eā in tinā: deinde ſedebāt
in illa tinā. Quod autē dicit in fine ſimonis ſui et ē ſermo
eius: Et ē neceſſe et balneatio nō ſit cuꝝ mubalem. Niſi
illud ſit neceſſariū: oportet et ſeruetur in eo quod venit
de ſermone poſt. quod ē: qđ inuenis enunciare bipp
po. in eis qđ ſunt p⁹: de illo qđ indiget in qđ ſit boies bal
neatiōe alimubafes. Et qđ inſuſeō ſup infirmū. qđ ſi nō oice
ret illud qđ erem⁹ ab eo: et nō oicerem⁹ illud abſolute: neqꝝ
ſupſue: ſed fm ordinē: et ſequeretur ſermone ei⁹. 47

Si autē corp⁹ egroti deponēdum
eſt nō calid⁹ qđ ipſe coſueuit eē oz
pꝛimo itaqꝝ parū aque: deinde crebra⁹
ſupponēdū eſt.

Et opꝝ ne abſtergaſ corp⁹ infirmi:
qđ ſi abſtergaſ: tunc ſit illud quo
abſtergiſ calefactū duplicib⁹ multis bz
qđ cucurrit cū eo ꝑſuetudo et fundatur
ante uſum ei⁹ ex aqua quātitas nō pua
et poſt ipm itēꝝ uelociter.

Non indiget aliqđ infirm⁹ et abſtergaſ corp⁹
ei⁹ qđ balneat: niſi ſup ipm ſit aggregata ſordid⁹
cies: aut habeat pꝛuritū. quod ē: qđ ſeſſio infirmi
in aqua et balneatio ei⁹ cū ea oportet et ſit abſqꝝ labore:
neqꝝ ledēs. Abſterſio autē corp⁹ ſit cū reb⁹ qđ abſtergiſ.
Res autē iſte omēs ſunt modiciatiue exſecutiue. iſta qđ ē
opatio pꝛaria ei qđ neceſſariū ē de balneatiōe adiuna
mētū qđ accidit ex ea. Quis qđ indiget infirm⁹ et abſtergaſ
corp⁹ eius: aut pp ſordidē qđ aggregat⁹ ſup ei⁹: aut pp pꝛu
ritū que inuenit: oportet et fragā virtus medicine cū qđ
abſtergiſ: ita et miſceat cū ea ex aqua qđ itas mltā: et mi
ſceat cū aliquo et oleis. et ppter hō dicit bipp. Et ſit vſus
eius quo abſtergiſ multiplicitas mltā: illud quo cucurrit
multitudo. ſp. qđ cucurrit ꝑſuetudo ſanoy cū vſu eius.
qđ ē: qđ nō ſolū ꝑcipit et ſubſtātia medicine qua abſter
gaſ corp⁹ ſit multiplicitas multa quādo neceſſariū ē et ab
ſtergaſ corp⁹ infirmi pl⁹: ſed ꝑcipit et ſit aqua qđ amiſce
tur cū reb⁹ quib⁹ abſtergiſ multiplicitas multa. quod ē: qđ
hoc intērio ſignificat qđ oportet et omittere vſus abſterſi
onis: niſi pꝛuoceat ad illud ſordidē aggregata ſup corp⁹
aut pꝛurit⁹: et et nō admittit⁹ in illo medicine acutē: qđ
nō admiſceat aliqd aliqd: ſic frangi inuenim⁹ auitate
medicine qđ abſtergiſ corp⁹ cū qđ miſceat qđ qđ itas multa:
ita etiā frangi inuenim⁹ virtutē abſterſiois ꝑ effuſiōem
ſup corp⁹ ante vſum ei⁹ aque multe caleſacte: et effuſiois
ſup ipm etiā poſt cū cū aqua aluminis. 48

Et ergo breuis ſit ad ſolū.
neceſſe ſit ut ſit ſpaciū ad locū
tine bꝛue.

Hec operatio eſt opatio cōmunis: ſive in balneo
ſit balneatio: aut i quibūda domb⁹ quādo ac
cendit in eo et implet tina aqua calida: ſicut ſa
ciunt nūc multi in manſionib⁹ quādo indiget balneatiōe:
et non ſunt in loco balnei. 49

Inſtroy uero et exitus eſſe faci
lis debet.

Et ſit ingreſſus ad eaz et exitus ab
ipſa facilis.

Hippocrati videt⁹ de balneo qđ non oportet et la
boꝝ infirm⁹: et pp hō ꝑcipit et ſit ingreſſus ad
tinā et egreſſus et ea facilis: illud qđ ſit qđ
ſunt pꝛietes et nētes tinā eleuari neqꝝ ſtricti. melior autē
tinā ē ampla qđ ſit. ꝑꝑꝛia balneis. omēs. n. iſte et cꝑet
paud ſiūt nō bñ et eleuari: ſed ꝑꝑꝛie terre. 50

Qui autē lauatur quictus tacit⁹:
neqꝝ quicqꝝ agēs: ſed aquaꝝ aliis
ſupponēs corpus diligēter fricando
pertractet.

Et oz ut qui balneat ſit quiet⁹ taci
tus non faciēs aliquā opationū:
ſed ſit alius qui fundat ſup ipm aquā:
et fricet corp⁹ eius.

Iſteres etiā adiunat⁹ ad ꝑancitatē laboris: ſicut
res quaz ꝑceceſſit rememorat⁹. et quies infirmi
etiā eſt inuatiua in mollificatiōe corp⁹ eius et
lenitate ipſi cū multitudo. quod eſt: qđ lacerti tendun
tur in boia mor⁹: et quādo tendunt lacerti minores leni
tas eius et ipſi mollificatio. 51

Ende multe aqꝝ ꝑmixte ꝑꝑatio.
Qm ergo fuerit poſt illud: ꝑpara
multā aquā commixtā.

Hippocrati videt⁹ et ꝑꝑare aquā multā: quam
vult fundere ſup infirmū poſt exitū ei⁹ de tina:
ſicut de cōſuetudine medicorū eſt in hoc tempe
noſtro quādo volūt et balneat infirm⁹. ipſi enī nō cōce
dunt et introitū ad locū in quo eſt aqua frigida: neqꝝ ad
locū in quo eſt tina ſubito: ſed fundit ſup ipm loco ei⁹
aquā tepidā. Et ex hominib⁹ ſunt qui etiā implet tinam
ex bñ uſu modi aqua: et faciūt ſedere infirmū in ea. quod ē
qđ poſt qđ corp⁹ eius eſt extenuat⁹ et rariſicat⁹ ꝑꝑ balne
atiōem cū aqua calida: aggregat ipm et fringit corp⁹ ei⁹
paulatim: qñ illud adiunat⁹ ad additiōes in virtutē: neqꝝ ſit
facile et eueniat eis nocumētū: qñis ꝑꝑet et eueniat in
aere cōtēte ꝑmutatio ſubito ad contrariū. inde eſt qđ
tu inuenis ſanos ꝑꝛere ſic ꝑꝑer bāc cām in aquā frigū
dā poſt balneatiōem ipoy cū aqua calida. vꝑꝑꝛi infirm⁹
et corp⁹ ei⁹ eſt debile ꝑꝑet aliqū cauſap nō tolerāt et
tāꝑ corp⁹ ei⁹ aqua frigida qñ ledant⁹ illud. Et ꝑꝑet
hanc cām inuenim⁹ bipp. frāgere ex frigore aque miſce
do ei aquā calidā. Quātitas vō aque quā ꝑꝑꝛi opoz
ter et aqua calida cū aqua frigida ſumit in ſuis et cōſi
derat⁹ de in diſpoſiōe corp⁹ pꝛi: deinde et cōſideratiōe in
natura infirmi ꝑꝑa: et cā boe ꝑꝛiis ex boꝝ ammi et regiōe

z diſpoſitōe aeris continētis preſente. Homines vero me-
lins operātes ſunt qui preparāt tres ſpēs ex ſpēb⁹ aque
tepidę que admiſcētur diuerſę ſunt vt vñt eis poſt bal-
neatōem ſuā cum aqua calida. Et eſt p^{ma} ſpecies ex eis
tepidā vebemēti tepērie: z ſecūda poſt ipſaz eſt minoris
teporis: z tertia eſt propinquior frigori q³ ſecūda. Et ſimi-
le quidē ē q³ hippo. nō voluit in eo q³ p^{re}cepit ex p^{ar}i
one aquarū mīxtarū multarū: niſi hoc quod dixi. q³ eſt:
q³ non oportet vt ſit fermo eius: aqua multa: fermo abſ-
ſolutus: ſed meli⁹ eſt q³ voluit p^{re}monē ſuū: z p^{re}paret
aquā cōmixtā multā: numeros ſpecierū multarū ex ſpē-
bus aque cōmixte vt ſit p^{re}mutatō ex vſu aque calide ad
vſuz aque frigide paulatim: q³ni infirm⁹ nō tolerat p^{re}mu-
tationē ad vñtarū ſubito. 52

Altum deinde ſuperuerſa.
Et ſit effuſio aque uelox.

Oportet vt intelligat ab eo ex ſermonē ei⁹: uelox:
q³ā intēdit ſup ipſam actionē: aut ſup ipſi ſpaciū
q³ō ē inter effuſionē aque ita vt nō ſit inter effu-
ſionē p^{ri}ma: z inter effuſionē ſecūda interpoſitio. z nomi-
naſt hac actio ſm veritatē: actio nō uelox ſed frequē. Et
nos q³dē inuenim⁹ hoc vno nota q³ eſt aqua apud antiquos
ſ. uelox: z frequē. q³ō ē: q³ā ipſi q³q³z nōmīnāt actiones
frequētes ueloces. 53

Poſtq³ loco fricatorij utere ſpon-
gia ad deſiccandū corpus.

Et utere loco exſiccationis cū frica-
rijs exſiccatiōe cū ſpongia.

Non inuenim⁹ medicos: neq³ aliquē hominū in
hac n^{ra} a boza vti in exſiccatiōe corporis infirmi
neq³ fricatorijs: neq³ ſpōgia: ſed inuenim⁹ eos vti
in exſiccatiōe infirmorū poſt balneatōem mādillū: z in
quibul⁹z eoz⁹ pānis: z p^{ro}p^{ri}e crudas qui ex eis nō ſunt
cādidas. Inuoluūt enī cū eis corp⁹ infirmi ab omni late-
re: z inuoluūt ipſi cū eis inuolutiōe vebemēti vt ſu⁹ ſu-
dore multo: z nō ē neceſſe ſemp vt ſudet infirm⁹ ſudore
multo poſt balneatōem ſuā. quod ē: q³ā nos vñimur bal-
neatōe multotiōis nō ad euacuandū corp⁹: ſed ad cōtra-
riū illi⁹. ſ. humectādū ipſi z mollificādū quādo eſt vebē-
mētis ſiccitatis. quādo ergo indiges in eo hoc nō opor-
tet vt dimittas morari in balneo mora longa: q³re ſud⁹
ſudore multo: ſed oportet vt p^{ro}p^{ri}e ad intrōmittendū
ipſi in tinam: q³q³z extraxeris ipſi ex ea: exſicca corpus
eius uelociter. 54

Neq³ oleum quādo multum ſicci
ſunt adtinge.

Neq³ oportet ut ungas corp⁹ eius
cum oleo aliquo: duz eſt uehemē-
tis exſiccationis.

Hinc ſermonē dixit hippo. in ſuccellōe ſmōia
hui⁹ z oportet vt vñas loco exſiccatiōis cū frica-
rijs exſiccatiōe cum ſpōgia. z melius q³dē ē vt intelligat
ſup vſum balneatōis vt nō exiſtmet aliq³ de hippo. q³ā
diſmiſſe dicere aliq³ ex eo: ad cū rememoratiōem ſit co-
actio. q³ō ē: q³ā nos inuenim⁹ p^{ro}p^{ri}e poſtq³ exſiccāt infirmum
cū ſpōgia poſt balneatōem nō oſtēdere an oporteat vti
aliquo oleo an nō. q³ h⁹ vñatōem in aliq³ boza manifeſtū ē
q³ā nō vñgit infirm⁹ cū oleo corpe ei⁹ humido: niſi dicat
aliq³: q³ā exſiccāt corp⁹ infirmi. ſ. adtingēdū etiā aliq³ ad
olei p^{re}ſentatōem eius ex aqua. Manifeſtū eſt ergo q³

res quarū ſciētia ſit iuuamētū: ē: iquiſitio de vſu aliquo
olei poſt balneatōem: z vebemētiō illa necēia ē iquiſitio
de vſu ei⁹ in boza balneatōis. Et an oporteat vt effuſa
tur oleū ſup balneatū: poſtq³ ſuſcit: aut antiq³ ſudet z cor-
pus ſit ſiccū: ſicut boza q³ exiit pānis ſuos: aut nō oportet
vt vñat aliquo boz⁹ vñatū: ſi q³ incipit corp⁹ roidū
fieri. Qui aut rememoratiō ei⁹ q³ dixi in vñte olei alicui⁹
in libro meo de medicinis ſimplicibus: ſcit ſcīa certa: q³
melior bozaz vñdū oleo aliquo ē boza tertia ex bozis
in q³bus adminiſtraſt aliq³ oleū. z ſcīm⁹ etiā q³ oz vt cum o³
leo vñgat corp⁹. ſ. corp⁹ balneatū poſtq³ balneat⁹. q³ eſt:
q³ā oleū calefactū mollificat corp⁹: z apit poros ei⁹: z re-
ſoluit ipſm. oleū autē cui⁹ tact⁹ ē frigid⁹ nō ſolu nō facit ali-
quā hāz opatiōnū: ſi inuenim⁹ ipſm facit tremorē. 55

Sed z caput quātū pl⁹ poſſis cūz
ſpongia deſiccandū eſt.

Oportet ergo ut caput p^{ro}p^{ri}e exſic-
ces exſiccatiōe p^{ro}p^{ri}e ſpongia quātū po-
tes: z ſis ſollicit⁹ de illo.

Res aut in hoc q³ oz vt exſicceſt caput poſt balne-
ationē exſiccatiōe exſicit: ita vt nō remaneat ſu-
per ipſi aliq³ humiditas: etiā ſi p^{ar}z ei⁹ ē mani-
feſta. q³ō ē: q³ re aptitudine oīa q³ remanet ſup ipſi de
humiditate ē vt inſidat ipſi. veritū nō ē tibi poſſibile
vt facias illud p^{ro}p^{ri}e ſpōgia: niſi ſit illud in p^{ri}ncipio rei p^{ro}vſū
aque cōmixte. z melior quidē vſu ſpongie in illo eſt vſus
mandilium. 56

Et canendū eſt ne articuli z caput
nec q³q³z toti⁹ corp⁹is frigefcat.

Non oportet etiā ut inſrigidetur
extrema: neq³ caput: neq³ aliq³
ex reliquijs corp⁹is.

Ermō iſte apud me ē minor q³ vt rememoratiōe ſo-
lū q³ni manifeſtū ē apud oēs boīes: q³ non oz vt
dimittat aliq³ ex mēbris nudū in boza q³ exſicca-
tur corp⁹ ex aqua qua adminiſtraſt poſt balneationē. q³ō ē:
q³ omēs homines ſcīūt q³ ad membra ſeſtina frigus quā-
do ſunt nuda. 57

Sed neq³ balneādū eſt pua tēpis
mora tranſacta poſt acceptū ius
uel quēq³ potū.

Neq³ oportet ut utat balneatōne
neq³ quando eſt propinqu⁹ termi-
nis receptōis ſorbitōis: neq³ quando
eſt propinqu⁹ termin⁹ potationis alicui⁹
ius ex potibus.

Non infirmus tū ſed etiā ſania non eſt conueni-
ens vt vñatur balneatōe boza qua ſuſcipiunt ei-
bum z potum. Quod eſt: quia q³ni vñtur aliquo
potui: deinde balneat⁹ poſt illud: repletur caput eius: et
qui ſumit cibum: deinde vñtur poſt ipſum balneationē:
repletur caput ipſius z reliquū corpus ipſius p^{ro}p^{ri}erea
qua attrahit cibum ad ſe ex ſtomacho ante diſſeſtiō-
nem eius. 58

Neq³ q³q³z potuiū circa ipſaz bozā
balnei p^{ro}p^{ri}inandū eſt.

Neq3 optet etiā ut utat forbitiōe neq3 aliquo ex potibus hora qua balneatur.

Mali⁹ qdē est vt suscipiat homo cibū & potus post quietē corpis eius ex inquietudine accidētē propter balneatōē; sicut facit illud etiā post qetē inquietudinis accidētis ab exercitio. quod est: quia vltus ciborū & potus post balneatōē statim implet caput: & natus qd ex eo sumit sup os stomachi s3 plurimū. 59

Qui balneū amat nel sani cōsueuerunt eis maxime adhibendū est: hi nanq3 desiderant & iuuat: si ergo vī miserint nocet.

Et o3 ut administrēt balneatio in firmis pl⁹ in eis q indigēt illa: p̄sue tī ipa in hora sanitatis sue. quod est: q3 isti cōsiderāt uti ea: & iuuant illa: & leditur quando dimittunt illa.

Iam ostēdit in maiori p̄tractat⁹ secūdi mei corpō nis q̄ expositi hūc libū sumis virtutū cōsuetudinis in sermonib⁹ quib⁹ significauit bipp. significatione manifesta v̄tutē cōcedinis. 60

Balneare in pīplemonia iuuatius est q3 in acutis feb. in latere eni & tenere costē: atq3 inter spatulas existētem dolorē mitigat. Item excoquitur quod per sputūz necesse est excreare & adiuvat: statim etiā bonificat: & screa tus auferit labozes: quia artus mollit: cutem humidā facit: urinā expellit: capitis releuat grauitatem: nares humidat reddit.

Iuuamentū autem balneationis scōm plurimū in periplemonia ē plus q3 sit in febril⁹ adurētibus. quod est: quia sedat dolorē in latere accidētē & thozace & iter duas spatulas: et maturat qd̄ screari necesse ē p̄ sputū: & ad iuuat ad illud: & bonū efficit anhelitū: & sedat penā. qd̄ ē: q3 lenit iūcturas: et humectat cutē: & puocat urinā: & resoluit grauitatē capitis: & hūctat nares.

Hippo. ostēdit in sermone suo istā causā. p̄pter quā sit iuuamētū p̄ balneationē in pīplemonia. & in febril⁹ adurētibus in sermone suo. quod ē: q3 sedat dolorē accidētē in latere & thozace & spatulis: & maturat quod excreari necesse est p̄ sputū: & adiuvat ad illud: & bonū efficit anhelitū. p̄pter has ergo res sit balneatio iuuatīna valde in pīplemonia. qd̄ est: q3 pīplemonia ena dicit ab egritudine: suis quādo excreant humores retētos in pulmone p̄ sputū. pleurētici etiā iuuat per

ipam iuuamētō magnos: qd̄ sedat dolorē quē habet. & p̄pter hoc melior ē vna duarū rerū: aut vt scribat etiā iuuamētū in pīplemonia & pleurēti est pl⁹ q3 sit in febril⁹ adurētibus: aut intelligat ab eo ex sermone ei⁹ pīplemonia & pleurētis. quod est: q3 dolor lateris nō accidit nisi in pleurēti nō in pīplemonia. Et significat etiā p̄ fmonē suū: & iuuamētū p̄ balneationē in pīplemonia est pl⁹ q3 i febril⁹ adurētibus: qd̄ iuuat p̄ balneationē etiā quida q̄ habet febē adurētē. Et manifestū est q3 necessaria ē in cognitōe eius qui ex habētibus adurētē indiget balneatione: discretio: & nō est possibile vt dicam⁹ illo aliqd̄ qū hippo. nondū dixerit in hora in qua o3 vt administrēt balneatio aliqd̄. post q3 ḡ audiēm⁹ ex eo i p̄mis qū opozteat vt balneatōe in fmonē q̄ hunc fmonē fecit: redibit ad sermōē suū: in hora qua opozet vt etat. 61

Balneare humidū ultra modū nētrē habētibus nō est plurimū necessariū: neq3 eis q̄ stiptici sunt pl⁹ debito nisi uentre p̄us purgato: neq3 defecatis cōuenit: neq3 fastidio uomētibus: neq3 eruct⁹ de genere cholere emittētibus: neq3 fluxū sanguis p̄ nares hñtib⁹: nisi illud min⁹ oportuno fuerit. Tu quoq3 scis quātū opozteat eē. Si ergo min⁹ sit: balneū est adhibendū: si tamen cor porū uidet⁹ necessariū.

Ilos aut min⁹ o3 uti balneatōe: quozū ueter in egritudine sua est mollis plus q3 o3: neq3 o3 etiā illos uti balneatōe: quozū ueter in egritudine sua est strict⁹ plus q3 o3: nisi euacuetur uenter eozū in primis: neq3 in eis q̄ sūt prostrati: neq3 in eis quozū animā leuat: aut qui habeat uomitū: neq3 i eis qui eructuāt aliquid ex genere cholere neq3 in eis quib⁹ aduenit flux⁹ sanguis nariū: nisi sit min⁹ q3 o3. Et tu quidēz scis quātūtatē fm quā o3 uti sit flux⁹ sanguis nariū. q̄ si fuerit min⁹ q3 o3: tunc utere balneatōe si corp⁹ indiget illa: et iuuat p̄ eam in reliquis reb⁹ in quibus iuuatur per eam: quāuis caput tñ indigeat illa.

Qui fluxū vētris habet supflūū abscedit ab eo illō introit⁹ ad balneū. p̄pterea qd̄ trahit illas mareas fm cōtrariū ad totū corp⁹. Nus ergo illud sit ita: aduenit ei nocumētū ex ea. Tu aut nara frim⁹ q̄ nō egredis: nō desit sup aliquē qm̄ mel⁹ sit vt ena cūct⁹ vter a⁹ in p̄mis et fecit antiq̄ quē ē in eo: deinde p̄cipiat post illud balneari. Et filr etiā q̄ est. p̄strat⁹. scit⁹ vir⁹ cōsoluta ē & victa est. qd̄ ē: qd̄ balnei addit in resolutōe ei⁹ casu ip̄s⁹: & cū⁹ alia etiā nauat & bz uomitū nō o3 vt balneet. qd̄ ē: q3 tunc sup ip̄m q̄ resoluta v̄tut

eius subito: et accidit ei syncope, pueniens a stomacho
Et illorum etiā quoy in eo stomachi aggregat ebolera: et
sunt illi quos significat bippo. p fmo nē fuit: eructuant
eructant de genere ebolere: ē ē ppiqui esse istoz. Et
sist etiā nō qy vt vtaris balnearōe in eis q hnt fluxū san
guis supflui nariū. qd ē dā bntes fluxū sanguis narium
qñ balneari perārit mentura in multitudine sua. Adāni
fētū est ergo tibi vt pcpias vt balnearōe quādo fluxus
sanguis nariū est oimnū? ab eo qd necessariū ē de ipo.
Et istū quidē necessariū est balneario cū fētinitatōe vt p
perer mor? languis qui est in capite. et quidē nos vtimur
balnearōe qñ indigim? vt veniat flux? sanguis nariū: et
nō euenit. Illud aut qd addidit bippo. in sermone suo:
si corp? indiget illa et iuuat p eā: in reliqs reb? in quib? p
eā iuuat? quib? tñ caput indigeat illa: significat p illō si
gnificatōe manifesta: quia ē necessariū multoties vt ca
lesiat aliqua ex domib? et sedeat infirm? in ea absq? tina:
et fundat aqua calida super caput eius tñ absq? reliquo
corpore eius.

62

Balneari nō nocet amātibus: et si
bis in die pcepis.

Qui aut est diligens balnearōem:
nō nocet ei si pceptatur balneari
bis in die.

Intuenim? hūc sermōe cum sermōib? aliis scri
ptis medicis qui trāsmisit victorino cōsuli cesa
ria tractatū in regimie sanital? sūm sūas bippo.
sūm mediatē: sic fecit etiā de fmo in quo dicit bippo.
q nō oportet vt pbiceat infirmus in diebus pms egritu
dinis sue a qbusdā forbitōib?: aut in fmo in quo dicit
bippo. etiā: Qui? accurrit? sūueto dñi cibo bis in die: os
vt oer cib? ei bis. verūm inueniū cū oimittit ex vnoquoq?
hoy quoy fmo nū mediatē ei? De h aut fmo ne quē p
mim? ad exponēdū nō oimittit aliqd. verūm nō narra
uit boā in q pcepit bippo. vt balnearōe in die bis i eo
q indiget balnearōe. Et manifestū ē q bippo. intelligit p
fmo nē fuit: q dilectat balnearōe in boā sue sanitatis p
uocat eos illō ad vtēdū multoties ea in die. qd ē dā isti
qñ vtū balnearōe bis in die currere faciūt rē suā i illo q
sūuētudinē qd currunt eis. os ergo vt intelligat ab bippo.
boā in qua pcepit vt balnearōe.

63

Balneari multo conueniētius est
ptisanam cum fece sumētibus: qz
eis qui accipiūt solum succum: quibus
tamē interdū cōuenire uidet quādoqz.
rursus et in his minus cōgruus est qui
solo potu dictant: sed in illis aliquādo
conueniens est.

Et usus balnearōis in eis q sumūt
ptisanā bozei et cū ea fecē eius:
possibilior est multū qz sit in eis q utiūt
aqua eius tñ. et quādoqz est possibilis
usus balnearōis in istis etiā. et minus
quidem possibile est uti ea in illis qui re
guntur potibus tñ: sed possibile ē etiā
uti in istis ea.

Ostēdit bippo i fmo ne suo isto boā in q os vt
balnearōe. et si ipse fecit illō in principio fmo
sui: nō occultaret nobis multū ex fmo nē
quos dicit medicos fmo nē sui. qd est: q bippo. dat illis
aquā bozei cū fecer fmo nē: quoy egritudo ē egritudo qeta.
quoy aut vlsō est dēto: hac vlsōne dat eis i potu adq
bozei tñ. et quoy vlsō est dēto: vlsōne bog duoz: et
quoy egritudo ē a curio: iuenim? bip. vt i eis potib? tñ
Et ego qdēs multoties ius ofidi q fmo ei? in h li: toto est
i morbis pectoris et pulmōis. et q narrat i h li? ples res
vlos f3 fmitā exēplificā i egritudib? bog mēboz: et p
pē i pleuresi. et ofidi iteq? q pcpit vt ptisanā bozei apō
maturatiōe egritudinū: et hac boā vltus balnearōis ē
absq? timore: qñ adiunat iuamento magno ad excre
andū humores retentos in pectore et pulmone in eo
quoy vlsōne ē bec ofidē: et sūueto etiā? currit cū
vltus illius: tūc non pbipet aliqd qñ in eo admittit bal
neario sūm vltus. Qui aut potib? tñ vltus bippo. vltus q
iuamentū eius i balneario est parū valde. Quidā au
tē intellerit ab eo ex fmo ne eius: parū valde: q non
os vt admittit? penit? Res aut non ē ita: qñ bippo. vlt
post illud: Et qñq? est possibile vt balnearōe i istis etiā:
et non narrat qñ possibile ē vt balnearōe i eis. Nec ē
est q nobis vt narret? illud: et seqm i eo qd dicit? sū
rentia bippo. dico q bippo. vltus potib? tñ in eo cuius
egritudo ē egritudo acuta qñ pcrasit vt toleret infirm?
expectatiōe sup illud vltus ad primā boā stat? egritu
dinis. Sar? aut egritudis qñq? est multoties cū matu
ritate eius: sicut ille qd accit in morbis pectoris et pulmo
nis. qd est: q egritudines in istis boā qua matranā inci
piūt scire illud qd excreari nec ē: nec ē possibile in
aliqua boā vt addat egritudo eoy: neq? in ipā sui
neq? in accitib? comitantib? ipay. qd ē: q egritudo mult
toties est egritudo qeta: et accitio comitāta ipsā addit
sic dicit bippo. in mēbris apotemat? q volozes et febres
in boā aduent? saniei accidit plus qz qñ facta ē: et mul
toties addunt? et minuit? cū qritate accitius et qritu
tate egritudis. et illud qdēs sit i aparib? in qbus sanies q
in eis generat? by egressionē: sic de sūuētudinē ei? est vt acci
dat in quibusdā egritudis et plemomia et pleuresi. possi
bile est enī in his egritudib? vt iuuat infirm? p vltus balne
ariōis: et regimie eius ad huc sit uti potib? tñ. qd est: quia
bippo. vltus q balneario sedat dolozes accidētes i eis: et
maturat qd excreari nec ē sūm. et vltus manifestū
est q oportet vt vtaris ea post euacuationē corpōis
Sciās enī vniuersali q si balneario admittit aū euacu
ationē corpōis: attrahet ad loca q sūt sub hypōcōndrijs
materias. et si fiat p euacuatōes corpōis: adiunat ad matu
rationē. et iuamentū qdēs balnearōis qñ admittit in
boā suae: est i egritudinē in qbus possibile est vt balne
ariōe in toto corpore: et pp hanc cām fit iuamentū p eā
tñ in eo q by se adurentē ei qd se sua nō by apā calidū:
neq? aliqd ex aparib? factū a cholera citrina tñ q ebullit
in corpore suo. et qñ signa maturatiōis ei? apparēt i eis: tūc
iuamentū eoy p balneariōe est plus multū. et qñ feb.
adurent qñq? est a pblegmate salso putrefactio: et os vt
scias q illi q buiūmū si feb. feb. balneari est sūuētudinē. qd
est: q hūc pblegmatic? nō relouit p balneariōe sic relouit
tur cholā: qñ ē grossus viscosus: et ei? caliditas nō exin
guat? neq? exinctionē suscipit: qñ indiget spacio longo
in maturatiōe. Nos aut nō posuim? fmo nē in eo nisi vt
remētemur a? in fine. Recordor aut q bippo. vltus in
pñ? expōnis mee q expōsi hūc libz i resitudo medicū q
cū ē illis de kindis hūc fmo nē. de reb? aut qz os medi
cum scire pter q infirm? dicit plures oimittit.

¶ Iste aut res apud illos quibus videt qd Hippocrates sit
et logicis sunt mēba lesa: z moxi accidētis i eis: z cau
se faciētes illos morbos. Quibz aut videt qd sit de empe
ricis: sunt boe anni: z cōsuetudines: z etates: z disposi
tiones aeris cōtinētis nos. Nos enī scim qd p cognitio
nem omnium harū rerū quas vidēt logici z empirici v
uam fmedici. z nos quidē inuenim? bippo. postqz narra
uit in hoc libro intentionē multas: quas quādo format
homo in mēte sua: potest scire regimē nō dāisse aliquid
ex rebz que dicte sunt nisi cōsuetudines: pter qd ipse dicit
interpositionē illi res alias quas ego narrabo tibi. quod
est: quia qd ego postposui sermonē in eis: nō fuit nisi vt
narrē eas in sermone breui: aut facile sit ei qui legit hūc
librū intelligere sermonē meū. Dico ergo qd vna intentio
nū z pma earū est intentio quā bippo. dixit fm viā exem
plificationis in vna egritudine: z ē pleurēsis hac dictōne.
Quātas aut que daf in hūno de sōbitōibz in vice secū
da si egritudo ē acutior qd oportet: nō oportet vt sit m
tas: sed oportet vt pus bibat aut cōsumat sōbitōnes hy
dromelle: aut vini: aut quod eou videris magis iuuat
mentū. Deinde dicit post illud etiā hunc sermonē: qd bu
metatōe: z illud quod excreat de pulmone est scdm qd
oportet: tūc oportet vt des ei omniū sōbitōdes vice se
cūda. omnes enī has res z que eas sequūt nō inuenim?
medicos de affidīs dixisse. Bippo. aut post hūc sermonē
etiā dicit: quia oportet vt cōsideret in digestiōe egritudi
nis: z hoc apud ei est ex maioribz intentōibz in cognitōe
forme regiminis: z omniū peculiarū mutationū que fi
unt in eo. Deinde dicit post has res hunc sermonē: naz
in cui? vtrē ē supfluitas cibi retēta: z dat ei hāc sōbitio
nem aliquis pter qd euacuat corp? eius ab illa supflui
tate: z cū hoc etiā si tūc habet dolorē addit in eo: z si nō
habuerit dolorē cōtinet ei. Et dicit iterū post illud hunc
sermonē: Et cū illo etiā si fuerit dolor lateris semp: qd nō
allentia euacuatōe z spūi nō egredit sed addit ei
viscositas abqz maturat dētūc si nō resoluit dolor: aut
p mollificationē vtrē: aut p phlebotomiā fm qd signifi
catur: quia indiget ea: z vānt pisanā habētibz hāc infir
mitatē: z ipsi sunt tūc cum illa dispositionē: supuenit eis
mos velocior. Deinde post illud etiā dīscernit fmonē
sūū z dicit: qd quādo incipit inuadere febīs cū dolore
aut absqz dolore: z termin? eius ab acceptōe cibi ē pcepti
quas: z vtrē eius nō euacuat: tūc oportet vt prohibeas
eum ab acceptōe sōbitiōnū donec scias qd cibis ei? iam
descēdit ad inferiora intestina. Et scripsit iterū post hūc
fmonē: Et qd cibis antiq? non descēdit: z termin? alius
cū cibo alio est. pping? z vtr? ei? est tolerās: z etas ei? est
status iuuentutis: tūc oportet vt clysterisē. z si ē debilis:
oportet vt ponat suppositiōnū nisi egrediat cib? ex seipso
egressiōe bona. In hoc ergo fmonē inuenim? cum nar
rare etiaz cum eo qd narrauit intentionē sumptazā vtr
tute: sicut facit i sermonibz qui sequūt hunc fmonē. Ipe
enī cōsiderare pcepit i multis locis in causa qd facit ca
dere virtutē: vbi dicit qd medici nō sciunt illud. Et dicit
iteqz qd illi in quibz puenit dolor vsqz ad loca qd sunt sub
hyponcondris iuuant eūz medicina tali z tali. Illōz aut
quibz ascēdit dolor eūz gravitate vsqz ad adiutorū z p
cipia pectoris: iuuamentū est per phlebotomiā. Inueni
mus ergo medicos qui fuerūt ex aliis de affidīs dimississe
rememoratiōē oīūz harū rerū: z reliquaz que eis sunt
similes: z rep? etiam qd dicte sunt i cōsuetudinibz penit?: z
plus illo multū res naturaz z species corporū: quas inue
nim? bippo. in multis locis dixisse. z noiauit quosdā ho
mines habētes choleraā amarā: z quosdā eoz phlegmati

cos: z quosdā eoz nigrā. quod ē: quia īuestigio harū rerū
narrauit p mutationē regimis i sanis: z quōd oportet re
ctificari: z regimen infirmoz. Et in fmonē suo in vino z
hydromelle: secūtiabū z aqua inuenimus eūz dicere has
easde mutatiōes. Et dicit etiā in alio loco esse maturatiōis
egritudinū: z non ē bec apud eūz intentio viliū i cognitio
ne forme regimis z pmutōis in eo. Et similis inuenimus
eum dicere i statu egritudinis quiddā fmonis: z ponit cō
deratiōē in hoc z in cognitōne regimis rem non par
uam. Omniū ergo harū rep? z aliarū que sunt similes illi
lis dimiserunt rememoratiōē medici qd sunt de illis de
chōdis. z medicus idiger vt scias eas oēs pter qd infirm?
eas ei dicat.

¶ Finis est tractat? tertius cōmēti Ba
lieni super libro regiminis acutaz.

¶ Licet Balien? in principio huius quarti libri regiminis
acutaz egritudinū dicat nōnullos opiatos fuisse libz
hunc sequentē non fuisse Hippocrati: z ipse etiam can
dem sequat opinionē: vt dicit locis in multis. Dicit enī i
tertio libro regiminis in cōmēto illius canonis: Diuer
ratem autēz medicamētoz qd ipse inquirē an ea que ad
dita sūt post fmonē in balneariōe hoc est post tertiu
bum acutaz: in fine cuius Hippocrates de balneariōe
determinat: sunt signa Hippocrati vt attribuit. Idem
etiam Balien? cōmēto vltimo secūdi acutaz ait qd mul
tociens p mēte suam transiuit qd Doctoz medic? in co
dicillis Hippocrati inuenit multa post mortē eius que
postea hominibz manifestauit: ordinādo ea ordine meli
ori quo fieri potuit: z ita suspicandū est hunc medicum
quartū libzū composuisse: vel multa addidisse z aliqua
subtraxisse vt libuit si ipse bippo. cōposuit. Et item in 2°
acutaz in cōmēto illius: Qd in quibz morbis z etatibz
opus oportet fieri: aut Quod ē: quia qd inuenit scriptum
in B libro post fmonem i balneariōe est res inuēta i do
mo Hippocrati z reliqua. Quicqd sit: volui tamen hunc
libz iam motuū tribus superiōibz inferē: quoniam dignus
sit: multa continēs z in practica z i theoria: vt de eo ser
mo habeatur.

Incipit liber quartus regimie acutaz egritudinū.

Il libro de oiera ea que post sermonē de bal-
neis oia sūt: de ceteris suspicatis sūt no pauci
medicorū et no bippo. etia: etia virtute in
terptatois et subtilitate et plationū deficiū
multi ab anteriori: sed tū neg irōnabili
promoti sūt et estimati bippo. q̄ de hoc. fm etime
vel volūtatē. n. illi. mens oia q̄ septa sūt ē vt estime
si sūpt. q̄ q̄da sc̄ptis: multa v̄ in eis et sc̄tis inculpa-
bilē aut cōtē vt estime rursus ab ipo bipo. ea sc̄pta ē p̄p̄a
tē opone vel opone libū vt p̄misit q̄ liby de oiera ac-
tat: in quo p̄ccationē vniuersitatis acatur egritudi-
nē curā doceret. **E**t q̄da v̄tq̄ et alias etē seriet inuenire
et in p̄iacet b̄ libro manifeste no certis dignas bippo.
et vt estime inter septas eis p̄p̄a et certis. q̄da deinde et
fm apb̄p̄osum apparuit multi tales apb̄p̄osimi i v̄
fm p̄p̄b̄p̄osimi. in cōdo et in memoria multis p̄ia et
p̄p̄osimi et interspersit in vltimo interspersit b̄: deinde
ip̄o et fm libū q̄ de traumatis et tragmatis. **E**t v̄l
neris q̄ in capite ap̄t facti: aduc aut et fm liby epidi-
matis: sūt aut et fm liby q̄ n̄ic nobis p̄p̄ositi. **E**t inuenire
et interposita: et magis aduc in vltimis liby. q̄tuo: igit
vt ita oia sp̄b̄ et aduc in eo s̄to ip̄o q̄dam d̄m fm et
fm mente bippo. s̄to v̄ fm atq̄z solūat: aut fm et
sc̄tis mente. q̄da aut fm atq̄z n̄entru: v̄ fm p̄p̄osimi
bocipm fm v̄nq̄q̄z tractati: et fm v̄nq̄q̄z tractati
ad ex vltimē seriet.

Culcus aut fit: quare
ficcare uenale in estina
boza euulserit dryme
as idest acres ⁊ chole
ricos bycozes. i. liquo
res ad seipsas.

res aut incipias.

Sicut boni dicit et qd calida & sicca: sicut in fi ne veris: sicut in principio etatis: sicut in medio vel ultimus: sicut qd incipit aut non fuerit. mo strata aut e et in monumēte epidimiae & trasis: que cōtinēnt nos aeris cū bēta trāsmittit ad spōsē corpis sicca qd ad siccū: būdū vō ad būmū? Supra demon strati aut ē et qd crasim qd sūm nūq̄ cōmōdota bona cu stōdit aliis vj obis hīc bñib⁹. Quāq̄ sūm tota oīa bēta bñ gerit. In pma dēstratū ē aut et qd ab eēntia & cōstītiōē qd sūm nām et qd moderata fuit dēstītes corp⁹ sūm qstītiōē extiterit et trāsmittitū fuerit: sūm h̄ p. pmo auxilio idēger: siccatū qd bēbūmari: bēbūmari aut siccatū: calefactū aut infridatū: infridatū aut calefactū. Quō ergo fūm aliqua circūstātia vel oīstītiō repē et in spē oīis pīctū: tōtū ergit aliq̄ siccatū venas fūm qualibz pte sui corpis: euellet bē būdū qd et p pīctū qd pntū: aliq̄ fūde nū ē cōstīctū nūm būdū būerit: ita et pūctū bēbūmari bēbē bñ dīctes qd ad erīctatē venas affert: eūstū qd sūm nū būmū relūmī pīctū. fū vō dēstratū: lacris qd fuerit fū qstīctū: siccatū vō fū vīctū būmūdus: corp⁹ trāsmittit eū: quēadmodū in nīm qd ipse rōtōs qd biberit in fanabīl repēte vīnūcū ad marīna facit bēbē impūmū falzū salq̄s eoēis noui et ipse qd erit ītūc etīo fūctūsalis corp⁹ bōmū būbē vīnū vīterū: Kīlīcā. calicē vō nū meri impūmū: bēbē adaugē magno cēlare facit in eo fū. fūc gīo nō ē mētē bītes pīstētē appetitū. i. dēstīctes: qnq̄ qd nēglīctū: qnq̄ pūlān: ē aut qū i nō eēndū mī pōctū fūm ad aliq̄ pīctū et vīctū.

ti. Iacuti oecumire potuit: ita et vñ qñ ē attractiva vena
temp emulsi biduante qd et appropinquante. nō oñdu
cas et repans subit: qñ qñ dñs ē. nō n. bñ mē ē vñ
tē qd bñ mellosi: qñ pñt et bzda qñs bñmūdi
gēfēfā. fñmē eodm: i. nāllig: fūta rīnā qñm
plē opus oñpō bñ facta fuerit. fñmē solā bñpñlato
qñ pñfē pñfē. vñ ē vñ fñmē totū opā. fñfē suplicare
biduante qd et carnisibz fñmēllit. casā erites i totū
coepit: i et caufonibz oñpō. qñs caufon pñ notā
nō solū vñpēnētia calosiz qñ totū opā pñ differt: fñ
ti. vñtional. ē. fñmē bñ pñfē fñfēllit: oñfict i qñ pñ
ēfēfē fñmē obicno de generatōe caufō fñmē dñs pñfē
riē qñ vñm adicm. nā qñs qd fñmē vñmāqñ pñ
tem: qñs qd fñmē totū opā caufō fñt. iñ caufō dñs qd fñ
totū opā fñfē pñt opāf. fēo vñ qd fñmē vñmā qñ
tē nō ē nēcētiē nā ipā pñs fñt opāf. qñ pñmē mē
vñfēfē: oēpēf qd vñfē: pñ bñc fñdāch: i. opāfob: qñ
ēfēfē pulmo: oēfē iēunt. nā qñs qd fñmē fñt caufus vñ dñs
qd emulsiē vñmē dñs. a. acres et cholico bñmē
res ad fñpāpēf: dñ carmē bñ dñpātēte iñt caufus. fñ qd
fñmē pñfēcula fñmē totū opā qñ rēgēt pñt aī: mōftrātū
ē i et vñ vñmē attractivā bñs opā qd fñdē pñt. i. nē
mō pñpō. fñmē aliter: mōdū licet fieri fñfēfē opāf
aut oē qñ mūtūfā aliquid pñfēfē iñmēbēlōz: fñmē
oñpō fñfēpñtē. mōftrātū. n. ē fñ attractivā vñfē fñmē
quāqñ pñfēfē: oīfā et excretivā. nō pñfōfēfē i qñ
qd ē vñmē pñt: qñs qd et plōbō fñmēfā. a. acres et cholico
bñmē vñfēfē. līquozē excretōz fñmēfā: bñdēt iñtēfē

Ed et febris multa detinet corp?
sic ab osteocopo. i. offiū labore ha-
bitus: laborat et dolet.

Libet febrix q̄des mltā detinet pp̄ bycor. i. liquoz
nāz q̄oz pyrmis. i. acres z cholicos dicit. latibet
b̄el vebentitū febriū sup̄uenit. B̄ est q̄m̄
tū z pyrmicatū. i. acerrimū b̄it calozē. n̄c qui minorē z
min⁹ pyrmia b̄it. p̄b̄laticoz sequū b̄uoz, labozat autē
torū corū ob dyrmis. i. acedine b̄ycor. i. liquoz b̄u
steofoctū. i. vlcerosū labozē. ocn̄ est finalē p̄ differētia
oiz laboz in bygrynia. i. sanatiui. 3

Est autē q̄multū ⁊ ex ambulatōe
lōga ⁊ siti lōga: qū deficcate uenu-
le drymia. i. acia ⁊ cala reumata eucl-
lunt ad seipfas.

E T fm pncipii dicti ē hūc aut rursus refecit
et adiecit pccatificas videlicet exteriori cās no
tatas vel notas ostendens qdā tēpore: na oēs
qdēs cās café & sicē cānos apant pñs. qdōd nō vidi pñ
pñti vñi qd aut marina facti quoscūq; a cau
sitas: quēdōq; alios p tarchū. alia pñcia scilicet: p tarchū
bitas cānas. itēscas: p tē cōmētiōē quēdā alioz ali
cōt. filioz: immoderata: aut qūid ē abulatore cā
mate. lēviti veniens balnear: qdēs pñia abies omni: t bñ
bēs vñi fm mixtiōē bitis vñi pl: incipit febire mor
canonide fē. alij qdēs vebemī tarchū: t vigiliat. 4

Ita autē lingua aspa ⁊ siccā ⁊ nigra
ualde: ⁊ q̄s idicon. i. nentrē mor
sus dolet: ⁊ sbegōnes būide ⁊ ocre fiūt
⁊ sitis uehemēs iest: insē ⁊ uigilie: aliqñ
uero ⁊ alteratiōes frenū. i. sapiētie.

Eti que assequit causos in hoc sermone præsunt: que vtiq; et coassidentia vocat. sunt aut beclini quia sicca et aspera et nigra; modicatio in ventre; subegestiones pallide et ruti videremus et vigilie; quos vero et vesipertia. igitur quod lingua sicca sitida et vltimo rota co; vti sicca et et calida et se ipsa talis; modicatio vero eorum et q; venter; ppter dymniam. i. a credine bycor; q in eni influit; egones vo colocare fm supabundantē bumozē. bumidas vo dicit eas nequa q; vigeri ostēdes. vigeritio ventis; oia cogit coadunat et ingrossat. vigilare vero bis q ita patitur. ppter siccitatem contigit. modo ruti eni est inmoderata bumiditas carafosa. i. immensum somnū; et vigilias autem multa siccitas opans. aduentū autē et ab alijs finthomati bus afflictoem vigiliaz causa fies. vesipertia vero videtur cum? fieri ppter cholera recurrentē ad caput; et ppter siccitatem et caliditatem crasfies. Quam autē dicat q; simpliciter cholera; manifestū est qm amara or; qm deinde eandem cholera nominat pallidā et riantam. Sic igitur nihil vere licitū est eorum q fm cholericū causum; nisi vtem q; nō vixit fm influsione bycor; fieri sed solū ppter attractōem illa sufficiter scripta sunt. qdā eni eorum q scripta sūt: qdā qdem sunt pactaga homica. i. passioēs cognoscitūa finthomata: qdam vo coassidentia causaz facientū et generantū eos; be qdem sunt pbyrgnēne. La antecedētes: be vero. paratibōtes. Ipoit incipietis vtem vocare a medicis. omniū vtem q dicit pbyrgnatiū. La antecedētū finthomati; tibi catalogū. i. annumeratōem vt vtiq; volueris facere. Sed ille q scribit libe bue cepit qdā a pbyrgnēniens. i. ab antecedētis. siccat eni venulas. pbyrgnēna. i. an recedēs causa est: vterq; aut cōgruo existēre dicere. pchariticas. i. pncipiētes: puta ambulatōem lōgam et sitim; et nō bas vixit sed pathomiaz aliquid. i. mltam febze. oposter autē hic adiciere vehementē sitim: quaz postea sitim vel simul cū alijs accitib; dicit: q coassidentia nominat; quoz be qdā aliquando be aut semp erasi stunt causis. hoc autē et ipe ondit dicēs aliquando vo et aliteratōes frenū. i. sapiētie aliquando eni ad semp oppositū. i. Ego autē semp aio et modē ea q circa indū. i. ventres et egerere cholericā nō esse eorum q semp coexistit causū. i. ardētib;. ppter magnitudinē eiz egreditinis: et ppter intremotōem dymne. i. acriū bycor; i. liquoz; bec cōtingūt bis q fm ventrē; et par habēt velut estia. i. lares causū. bis autē q fm pulmōē h qdē nō valde aliquo cōtingūt ea vero q fm linguā dicta sunt: et fm vesipertias magis: et vniatib; vniat q fm spiritum et magnū spiritū et exfussat cōtinue apietes os: et effusio igne spūs alleuiat. igitur qd qdē vniat totū dēclitū est: et nimis vtem in pno officio vclit nos ostēdim;. inordinate autē sūt scripta finthomata q fm linguā dymne oportuit scriptam esse sicca: scitūa eni alpa. ppter immoderatā eni siccitatem asperā cōtingit esse linguā qre alpa exis oio et sicca. quoniam autē nigra. ppter immoderatā caliditatem sicut ad solē morantib; cutis pidiemur; iam vaf vt puoet vniat et parat. i. bear vtiā aque. i. aquosum oimel albo facto ex fauo mellis.

Hic bibere aquā et mellicratū coctū et aquosum quantū vult.

Hic liber et nō bipocraz est descriptio vtiq; nō est vt fm tēpora Erasistrati tā adiaceret. ppio. i. in trib; pbyrgnib; mirabile igitur quāz autis est in iurari ea q de cereis kilicia. i. calicib; in apollinē et vti pum Erasistrato cognoscēs: quantū volunt bibere cōcedit causum patientib;. Adonstratū autē bec et fm certā et p

piā partē huius descriptiois ita cognoscēt hippo. igitur maligna quidē Erasistrati ostendit sufficitia et h. scru temur autē iaz ea que quidē fm serie dicta sunt: i. ubet eni neq; in aq sola neq; i melle solo nutritur. naz aq quidē dicitur q natura frida exis tarde incēdes est: ma nens i bypocōdrio plurimū tēge coūpissim fm acutas febres. mel autē facile et cholaz. ppter oia existunt aquosū dare mellicratū: vt aqua nō plonget fm supior ventrē veductū admixto melle ad anatoim. i. redit ctiōē. ppter h eadē et coctū idēz dat: infusculū? eni et inuētusius hoc: crudo eni vinā et mictionē magis mō nēs quēdammodi egōnēz crudū. min? ci vt dymn. i. acce qd coctū est: nō solū i eo qd vigerit fm coctionē: sed et i eo q; spumosi et? eē auferit. fm autē id qd dymn. i. acce et siles. i. inflatū sit anadriote. i. reddidit magis sub eat fm iestina: qre nutrit magis crudo. Indiget autē quā ita egrotant: vt vtiq; nō sufficiētes succū pilane et mel licrato mitti: predictū est eni in propa et circa parte bu itis libat eo h; q os mietari i acutissimis egreditinib; io lum potib;. et bec qdēz mibi oia fm fm cōmēntationēz huius que nūc piacet descriptiois bis q pzelegit. et memi nerit omentatōes q illis facit sūt ita dicit et dicit 6

Et si amaz os fuerit: uomere cōfert et ventrē dylsterizare.

Aritudo cholere amar operat os: cōis eni et vna tunica ē q int? in ventrē: et os q subūgit os. f. rōz igit? et dylster euacuat cholaz p vomitū et dylster

Et uero adhuc nō soluat: lacte aline coquens purga.

Qui aut oimō dēz euacuare vult cholera q in ventre: vere ē aut expurgatūa pharmaca: q dymna. i. acra et cala si oisaria: ppea ad lac aline venient: dymn trica qdē. i. a credinē nullā. n. bns: quēdamq; neq; alio qd: h supabundat būditate solū dēz ab oib; alijs lactib; et ppter ea solū subit egōnēz: pcedit eni id pp vtiōsitatē. h ita vtem solo sero poterit vti separas eū qū lac pcoris: poridames si imiseris vas enei aq pleni in lac: eni bec bñ imissio fiens sepat laz a calesco.

Alitum autē nihil neq; dymn. i. acre offerre: non ei subducet.

Alitus qdēz hūio: qūz qdē est i sale appet: et subā et vntē vo dymneis. i. acce dēz ē q rtiū libz sim plicius pharacoz: qm et symapio et pirtz et qūz alia calida virtutib; si: et dymna apparēt gustatib;. vbi ē q ad augētia vtiōnēz cauldorū frigeniū: vti dymna. i. acra et cala: bec. n. deficcāt magis dymneb;. i. acce? et ei; nō sūt illis calefaciāt: h nō min? calefaciāt.

Orbitiōes autē donec extra crisi dices facta fuerit nō des.

Bi suberiditos roboari virtutē bñe hūio fm: nē audi: fac. n. ita doctrinā et ipe bipp. q multū ea q sūt negata fm vniatōēz intrectionē scribēs: vti de ita fē dices sibi inuicē opozte opare ea q oia sūt vtiates eorum supscrutantē. Qm aut nō cōgruū est dare forbitōes an crisiū si vire? suffecerit fm pniā partē ppam et certā libi ostensum est.

Et si sanguis ex narib; fluxerit: solui passio: et si sudores superucne rint cretici gnisi. i. ppz et certi: et cum

urinis albis et grossis et lenibus subsistē
tibus hypostasisbus.

In acutis febribus ad caput fertur seruati sanguis
qui effrēditur in vena vel regēs venas natura
effundit hūc cū coactio vaporib⁹ et coadunatio
parati reliquorū oriat. sū eandē rō rōem quā et sudo
res effundit feruētē bycoos. i. liquores sanar egritudi
nē quā digesta egritudine supēniūt. oīctū est. n. iaz eo
hoc multoties in alijs qbusda monumētis cōmētarijset
in bis q de crētib⁹. quēdamodū in pma pte bui libi que
sū oēs cōcessa ē gñia. i. ppa vel certa: intētiōem que a
digōne egritudinis et vitē ad digestā suscipit: ita et nūc
apud oīctōem ipm qdē nō scēptū digōis notā. certissimū
aut signū ē in vñis scēptū. igit optima qdē est q albas et
lenē hys hypostasisbus vñas: et in pñosticia scēptū est: nō tū
digūū est hūmē dōe semp appere hanc: sed sufficit tibi
multoties in colore et hñstia: q sū nām benignū eneo
rima. i. sublimē appens ad salutis spēs: et vñqz bis ita bñ
tib⁹ supabundantū sū interpretatōem hēc sēries. additio enīz
vñis oīctōis ē et ceticos sudores: qre ex supabundantiā. b
vō gñia. i. ppa nō pñcipali in eis or. sū. n. egritudinis
spēm inferre assueuerūt talē nūcupatōem: et aliū optimo
rum medicorū et ipse hippo. in vñia. 10

Et si apa aliquod factū fuerit.

Rassimili ē iudicari crisi p apostema causaz: ad
huc aut magis si sine additōe pculā aliquam
cozpie enūciat oēs qz faciat. nā parotib⁹ qdēs
i. apatib⁹ que circa aurē vidi quōdā causas iudicatos:
sed nō gñia. i. ppos. hoc aut pap: post dices post con
uentiōem et cōmentatōem. 11

Sed si sine his soluta fuerit: re
uersio rursus erit egritudinis: ul
vertetib⁹: vel crurii dolor cōtigit: et ex
puet grossa si debet san⁹ esse.

Emozosagie et sudoris memorās si sine his cau
sus gēuerit: aut reuertet. n. pap p. erit. n. ait sū
reuerfione dolor crurii vel byschii. vertetib⁹
epuet gñia. nā indigē qdē emozosagie l sudore l apare
eū qd debet iudicari crisi possit vñqz aliqz estimare oīctū
ē sēntis: adiiciant oīctū q curās. i. medens ipse dixit vo
mē iūbēs et ventrē subducē. oīs potiū aquā et mellicratū
aquisz copiosius: quare si cūbis qz dicat emozosagie
l sudore et apa solutes causā: alias ei non posse solui: for
tasse videbit rōnes quādam manifestā dicere. manifestaz
oīcti vt moderate vep oīcentē et magis eo qd asī ea: nō tū
inculpatib⁹ oīctōe dīstasaz: non enī ver⁹ est sūmo. qd eīz
sū paporifimos oīcti est a causone bito rigore supēniē
te solutio fit. verissimū est. lequifaut et nēcitare rigores
bunc qñqz qdēs sudor. lūnos: qñqz vō vomit⁹ cholericozū
solit⁹ vel inferi⁹ egestio sola: multoties aut oīctoz trū
fuit: vō et qñqz rursus trās: vōqz enī boz mēte est i cau
son fieri atqz si debz solui finalit⁹: vel extra mitti et excerni
cholericos būores vel extingui: idēqz derelicta ē videri
p pñcipalissima sanatio causoz potio frigide aque q
semp nō curantim⁹ causos: nullo mōiēte cui frigida a
quaz oēdi quidē in ouenientē tēpore: de quo cōmentario
nez potio pars⁹ bui libi tractauit i pand: et alijs monu
mētis et dīscipionib⁹ ampli⁹. Gostasis igit estimabit me
quo oīctū nō nisi causū būitūz moitūz esse bibentē fridaz
aquā in ouenientē tēpore. et nimis hoc nō ego dixi: sū
oīs quib⁹ oīctū opulū⁹ vertitib⁹: et neqz memisse possim
nūqz coz: insecta ē vitilitas et salus. Hoc aut nō idē est

et q sanabunt oēs qui causū bñt si aquā frigida biberit.
qui eīz piculose et insalubrit bñt neqz p aliqd aliud neqz
p aquā sanare possibile ē: bis aut neqz tētare dare dēz.
qd aut in fine serierit oīctū est: Et epuet grossa si oz fa
n⁹ esse: obfauandū est tibi sū illos solos causos quicūqz
patientē pulmone lunt. 12

Causi gen⁹ aliud vter subducēs:
sitiqz plenus: lingua aspera sicca
salua: urine defectio: niglic.

Nos inuenim⁹ veteres grecos sū mononima. i. eā
uoca dicā ferēs: hñtia quidē vñā significat⁹
ex incisōe vō q sū ipm in oīas plures venenit
entia: in quo multoties dicere assueim⁹: gñales ēē dīse
rētias b⁹: vel oīas vel tres vel quatuor vel quātāzqz possi
bile. crētib⁹ aut oīonimib⁹ onplicit⁹: qbusda qdē neqz
vñt sibi iūce qñ cōmētantib⁹: qbusda aut fū qd neqz sū
nymis: sūst aut qū ab vno bierint nūcupatōne factam
vbi nūqz referūt duo genera causoz sup: tractatū: cognō
scat aut certissimē hē ea q sū non rōne subē alteri⁹ oīs
sa. qz vō rō ab intelligētia iudicat l eruatū dñi intelligētis
am hērem⁹ causi febzis cōcōdit: ita vt oīs et bouis et eq
z boīs. et eodē ordine vō sūmone debere in longitudinē
maiorē qz sū monumentū qz coercere elisicut et alios i
breue capim⁹. ppterea pñcipiū sūmoni hoc faciēs: caus
son febze inuenio medicos oīentes qñ caloz facit arde
re boiem: et indēscibile sūm by: si ita bēt becūqz q sine
ardēdo corp⁹ sitis mitigatā by: causū quidē simpli⁹: certū
aut et gñinūz. i. nām et nō oīem. ex cōmisse vō crētem
talē anomalū notat gratia cōpendioz doctrine notbz
i. adulterinū causū sicut i tertianis febzis assueim⁹: vt
nūcupatib⁹: ita audiem⁹ duo genera causoz febziū: ac
si oēm et genera tertianaz qz dicat duo: hāc dēz certā
et ppa et gñia: altera vō notham: cui qdā quidē assit
sintomatū qz būi sūmō: qdā vō nō. qñ aut 2⁹ causus b
quo nūc placet dicere: qñ defectū quidē est: et nō finali
ter certiorat⁹: mōcos manifeste attendēs mente bis q ab
ipso oscriptore eliciunt sintomatib⁹ ab eo fieri. nam sū pñ
cipiū quidē dicit: venter subduc⁹: siti plen⁹: lingua aspe
ra: sicca: salua: nō adiciēs qd addiderit in pōz: notb⁹ ei
sintomatū gñyñi causi atqz quidē habz: atqz non bz
rursus aut oīctēs oīnceps linguā esse asperā et sicā: nō
addidit nigrā sicut in pñoz: sed p hoc sintomate dicit
saluū. sicut enī quū lingua facta fuerit amara: tantam i
dicat abūdare cholera: ita quū salua saluū notat būozē
q vna quēdā est phleumatis speciez: trib⁹ crētib⁹ et oīctis
cist: acido: salso: dulci. Sicut igit pñoz causus i amara
cholera cōstēns: palidas excreatōes operat sū oupli
cē cām: et qñ subtilis ē: et qñ sū eaz ardes febzis angē
adueniente i eo tanta cholera: ita nūc phleumatic⁹ bū
mo: nō facile excreabitur exstās neqz angē febres neqz
flamme sūm bēt f. neqz ventosaz: et ppterea oīctū est
ab eo ventrē subducē: egere eaz solā: oīctōis būm ex
stēns ei nō piger: nam hūc ei quidē venter: nō tū sū
būmōis alicu⁹ spēm: sed ipsoz q offerunt in pñcipal
cibis cozapim⁹. non enī in solis potib⁹ bī dierant: quādam
modū plurimū coz quū sū pñoz causus egrotat: q sine
sorbtiōe citam illi crām bñt: in subtili et serneti būmō
re crētes. tardaf vō bī. ppter frigiditatē et viscositatē et
grossicē substātie phlegmat⁹. Non igit ouenit solo po
tu eo vt i dīta egrotant. hoc aut oīctim⁹ in bis que de
bēt dīgeri circa quintū vel septimū diem: fori videlicet
existente virtute. Si vero in nono vel in decimo vel in
xiii. vel x. incidere debet egritudo: succo pñsae a pñi
cipio i eo vñamur. Urine defectio. Assuevit vici ita ab

eis qui vel non digna ratione vel nequaquam feruntur. fit autem
per peccata etiam hoc bonum et causam in gressum hominis
transit. **Igitur**, hoc quoque virtuosus causat: quod propter se ipsum
propter meritum hominis: tunc fit magis in illa: quia et in capite
magis magis erigit vel erit. Extremities infirmitate.
Hoc finitima fecit causam: ut autem oportet non impediri
vici hoc bonum: etiam determinat hoc quodammodo. non in semper
tale: sed quod male moeror et alii. malitiosus fuerit. nam
in hoc cholericus quidam et ad res debet: quod ad fines quoque
potius erit dicitur: etiam in male moeror: causus fuerit in
per plebicas magis aut fumosa caloris subit: quoniam in hoc
qui finitrem vel par vel pulmonis facta sunt purpure
factio balat. humilis alioque. in illam autem igne: calor finit
malitia vero facta eruditur extremities infirmitatem
per infermitatem virtutis: et magnitudine plebica
ad finitrem trahit omne sanguinem: sine bis enim quae
fit in quibus finit eruditio.

Gali caſominiſi ſanguis ex naſo flu
xerit: uel apoſteima circa collum
factū fuerit: uel cruriū dolor cōtigerit
uel ſputa groſſa expuerit, hec enī cōſi
ſtente nētre ſiūt: uer te bzorū dolor: uel
pudendoz: liūz: non iudicacū teſticu
lis tenſis ceticum.

Quoniam autem per apostema magis q̄ per efflu-
tiones que in phlegmate putrefacto fieri febres
solentem habuit multiores monstrari et
p̄sentem autē causam nō opemari soli memini-
tū adiectū et emorrogia fieri in illis magnis causis
febris in quib⁹ consistit passio in pulmone fit. Causa
enim in tali diuisione caput impleū sanguine et
fuit cuncti quod supradictū et cū sic ut apertū venis. ppter
eandē uero causam et circa collū apostema et parotid
das fuit bio in tali partū. Quia autē passio consistit
in p̄b⁹ q̄ circa iunū uel ep̄a facta et inferi magnis apo-
stematibus. Abscessus hinc contingit q̄ et color uertebat et
limos pudet et respo theticulū qui tali laborat. Magna
confusio fit autē tunc testiculū quicquid causa a pleumone
fit et fit ipm. quādoq̄ uero uicariū ab aliquo quicquid
fuit effluet phlogomatibus. Spure uero et spūta quia quōdā
et cū in hrib⁹ fit pulmone passione cūctū et digestio
ne iam facta manifesta ignem hoc obfuso et inordinatio
et indeterminatio hui⁹ doctrine q̄ hypotipomif. I. fūb⁹
gnatōem quide causa cōfūsiōnem fide de hippo. et cō-
fūsiōnem uero nequaq̄ est p̄pū. In multis enī paritib⁹
paritib⁹ fieri debet. op̄etab⁹ deinceps fūb⁹ morbum
scribere catalogū. nō indimietur et inordinatio. q̄ fūb⁹
mānētiēte caritudine facere.

Et hic. i. uenter subducens: fm eū
dem dictū est modum facere.

[illegible]

i. imbecilitas hūida egrūt nō potente vincere ad seipm
cibū trahere; determināf be tales egōnes ab his q̄a veni
tre patiēte sūt; keochrylate sūt. i. succ^o facte i vētre. 15

Rosmata nero. i. forbitiões epí-
páticas. i. enulsivas &c.

[illegible]

Acutas aut passiones plebotoma
bis si fortis appareat egritudo et q
hnt iuuenescunt etate et robur aderit cu

[illegible]

copiada

quam et ipse predictis tribus subiectis intentionibus recte
 vo omnib⁹ his viciis nō recte existimādū vti a quib⁹da
 quor⁹ est: inmoderatus emper⁹ vel emperitus in solo
 plectoico vicio orcutū viciē obferuari phlebotomia:
 nos aut⁹ t nunc pite eo phlebotomiam⁹: qū color veb⁹
 mēs affumac boiem repente vel fracta fuerit aliq⁹ pica:
 la: vel os expulsum fuerit fm nodū. i. articulu: vel aliqd
 ali⁹ articu⁹ coeleuat⁹ fuerit. nō aut⁹ phlebotomiam⁹
 qūq⁹ t nimiz plectoico orcutū facto: p fricationē vō et
 balnea plura t viciā indigentē quobus vici⁹ vel tribus
 ad qd fm nām cūctū⁹. viciū ē aut⁹ d eis ampli⁹ in libro
 de plicia⁹ de multitudine t in libro de phlebotomia et
 adhuc in libro therapeutice methodi. i. curatiue doctrine
 igit⁹ fufficiat quidē t bec ad pñia: vt in montuento de
 phlebotomia dicat. adiciā aut⁹ gfa deficiendū nil intērio
 nē q a cōtinētē nos aere: qū fuerit calid⁹ fufficiat t hec⁹
 vt euaporet cito ad b corp⁹. tñt enī deflim⁹ a phlomia
 t admonemur: t in magna fuerit egritudo t iuuenicēs
 dō fuerit. hoc igit⁹ conscripto libri dereliquit: t habitum
 ipf⁹ patiētis corpis: fm pcedētē scriptōe t habit⁹ memi
 nit patiētē t oīas etat⁹ i seipso pphēdē vt oīdas. 17

Item qdē sigs finati⁹ uel ignati⁹ e
 lectro. i. electuariū mūda: siue ali
 qd pleureticoz. Si uero ibecillioz ap
 pareat si t pl⁹ sanguis auferas: clysteri
 fm uentrē uti p tertiu diē donec in fal
 lacia fact⁹ fuerit egrotās t fame idigz.

Item phlebotomia pñia q fm faringaz est. i. caput hy
 fosag pblcum potēs p phlebotomia electis
 electeris. i. electuariis emūdar: B ē ipsa q conti
 nent⁹ fm fleuminātes pñia⁹ euacuare p sputa. Inmū
 diū enī corp⁹ t perentomatiū. i. supfluitati⁹ plenu⁹ de
 cent⁹ vici⁹ qd emūdare dicit. alias vō egritudines acutas
 reliquēs de pleuretico dicit: velut t enā in pma pte li
 brī fecit. Si vō ibecillioz aut⁹ esse videā⁹ vel ppter mul
 titudinē sanguis qd fm phlebotomia ablat⁹ ē vel aliq⁹
 p emūdando clysteri vtere t tertiu diē collato. enī. i. remis
 so corpe a phlebotomia quātiūcūq⁹ derelictū ē fm ālta
 sem maliciofos humoz facientū egritudinē. B p clystē
 euacuare vult. manifestū aut⁹ est q⁹ intentionē h⁹ subdu
 cere nō solū supfluitatē cibī: sed t patiētē locū emūdare
 qd aut⁹ addit in sine fmonis hic. i. t fame indiget si vires
 bz manifestū ē bis qd meminerit eoz q⁹ i principio fmonis
 vel in pmo fmonē a me edocta sunt. 18

Phlebotomia hypocōdria in spiri
 tuū assūptōe fremon. i. diaphragmatif
 incēfiois uel spiritūū accēfiones ortho
 mie sicce qd⁹ nō pus subit: sz ad defectū
 onē spiritūū passioēs bec supuentiūt: ma
 xime uero t epatis dolores t puerfio
 nes egritudinū nō pñt solui: siqde pus
 tētauerit pharmacare. i. pharmacū da
 re: sz phlebotomia talū hygenionicz
 i. pñcipale ē: deñ uero in clysterib⁹ mū
 magna t fortis egritudo fuerit: si uero
 nō t postea pharmacia indiget: idiget
 aut⁹ in fallacia t moderatiōe post phle

botomiam pharmacia.

Bita log⁹ ē egritudinū phlebotomia quidē pma
 in ea: scda vō purgatiōe idigētū qd pma deseri
 pta ē: fleuminātia hypocoōdria fm pñtudinē
 byppo. aud. n. flāmiantem vocē: o. s. n. flāmēe t calide
 ostendunt egritudinū berispileate: herpetes: carbuncle: t
 ipsi qui pprie noiant phlegmones. vnter n. i. timozes
 medicor⁹ t meliores de vna spē phleuminantiū corpōz
 inferunt v⁹ oīuz cōe nomē: vocat ita solū illū tumorē
 rem qrenitēs ē t dolozosus cū calore multo. cēnib⁹ at
 t alijs tumoribus pter nām puta Kirro. i. uero: t eo qui
 vocat⁹ a iuniozib⁹ medicis hydemare. sūt. n. t oīz b cōe
 nomē oīuz tumorū qui pter nām. adbus vō t pneumato
 si. i. ventositatē dicitū est a nobis alibi p vniū libz de tu
 moribus pter nām. In sermōe vō qui nūc iustat: sic alia
 p capitula: t hoc viciū est si kirrus t schlr⁹ qdē. i. curus
 tumor t renitēs t indolozosus. pneumatosus aut⁹. i. vnt
 totitas fit dupl⁹ fm quasda cōcūtatē aī. i. sensibiles coa
 certatio spū byfode. i. ventos: aut rōne cōntēpblabiles:
 qūq⁹ quidā deinde mediet tumorē pter nām in muscu
 lis inciderūt: vt in fundo pus inuēstū. deinde inuēnt
 tes nihil aliud pter spū in os carne fm gua disseminatū
 t nimiz t tribos qūq⁹ solos qui ita incidunt vel viscosū
 humidū: vel mucilaginosū inuēntur: sed in talibus
 tumor fm trumbū vel mucilagīnē erat filr apparen
 te vspōne carne. spūs aut⁹ t vent⁹ fm pagē t disseminatū
 in bac. fm ferit igit⁹ qd piacet in fmonē dicit. i. phlegminā
 tia hypocōdria: vt mibi nō fm pñtū bippo. i. i. i. i. i.
 victum esse. quē n. bebāt itellctū qd adicit et hoc. i. nō
 spūm assumptionē phleumino eo calore in hypocōdria
 siue cū spiritu fuerit siue nō eandē indicationē habētē
 nō tñ neq⁹ ita videt⁹ dicere vt dicat in cōuentu. i. coadu
 nationē t inflammationē t spiritūū assumptionē sentib⁹
 qd ē falsū. nūq⁹. n. assūptio spūz iacet flāmēe vspōne i
 hypocōdria. vt igit⁹ qui scripti bec fleuminantia dicere
 hypocōdria qd in tumorē eleuant⁹: bī deinceps meminit
 frenū. i. diafragmatic incensionis: deñ spiritūū accensio
 nes. incensio igit⁹ qdē frenū mīferta ē. accensio autem
 spūs vt dicere qui velut incit⁹: de quib⁹ in pōi pte bui
 libri scriptū ē: spūs incidēs in supiori ablatiōe. t viciū
 est de eo fm cōmentatiōē illi⁹ ferit: sicca vō orthomia
 dicit⁹ eā que sine spiritib⁹ vel sursum recussione forat
 ita viciū vt nō ferat declinationē sed suffocet eā qd v
 dicit⁹: g a coarctatōe vētriculor⁹ fit qd spūs fm pulmo
 nē sunt. qui bec patiūt⁹: accubantib⁹ quidē oīb⁹ magis:
 stātib⁹ aut⁹ minus: residētib⁹ videlicet oībus rectis fm
 thoraz: iccirco vocat orthomia. I. recta spiratio. siētē vō
 ea aliqui qdē. pp⁹ phleumoniē vīscē: quēadmodū in
 pipleumonici: aliqui vō banchia. i. cānalib⁹ pulmōis
 phlebotomia indigere ait eos qd orthomia patiūt⁹ qd⁹
 nō pus coaceruatū est. Ad manifestū est. n. q⁹ illi euacuari
 pus indigēt: eos aut⁹ q a spiritūū assumptionē qd ē coacer
 uato spū bec patiūt⁹ phlebotomādo ēē ait. sūt at t epas
 tie dolores t splenis t alias inflammationes iuuat phle
 botomia t cōuerfiones egritudinū: deccō aut⁹ ē contērt
 ones vici egritudinū q a tumorib⁹ pñcl⁹ fuit. audio enī
 t hāc multos noīantes ita in nostra aīa oēs tumores qd
 pter nām. in bis enī abzuunciare oz purgare anteq⁹
 phlebotomē: t nimiz banc mentē: deinceps ipse dicit
 fm banc seriem. 19

Quicūq⁹ uero fleuminātia in pñci
 pio egritudinū moy conā⁹ soluc⁹ phar
 macia cōtēti quidē t fleuminantes nil

auserunt neq; remittit cruda existens passio. resistentia uero egritudine sana colliquat. ibecilli uero coepe sientie egritudo dñat. qñ aut egritudo dominat cozpoz: boc tale insanabilē bz.

In amporisno farmacare matura z mouē nō canda perposuim? apborisimū būc. In eisdē sim/ thomatib? qd? nūc recte ad pblebotomiā ire oī gñū existit: pūsq; qdā bōs malī cōsūt z coaceruē fm aliquā particulā qdēt dñi qñertī oī in hoc loco. qd aūt in fine est pscripte feriet quidā faciunt intelligibilē nō recte scribētes ppharmacie nomē fm finē dicēte pseri ptione in fallacia z moderatione idigere pblebotomiā p? ppharmaciā vocatū accusatiū casū. p genitiuo faciētes In tota. n. serie hoc ē ab eo cōsultum ad pblebotomiā de uenire pñus: deinceps ad ppharmaciā nō dñū t illi scri/ bant ad ppharmaciā pñ? assumptā: deñi ita ad pblebotomiā deuenire. alia vō serie manifesta bis deñi qui attē derūt certissime intellecta que dñi.

Feri uero affonum. i. inuocalem repente tenaz? assumptiones faciunt: si sano hoc homini cōingat sine occasione uel alia cā forti.

Dfectio vocis: assumptiones venaz? notam reple tiones in multitudine fientes. qñ igit be supimpe re fuit granari vñt necesse ē: z in piculo deuenire innans calorem ctinguēdi suffocationi quid simile pa/ tiētī a multitudine: epilepsie. n. z apoplexie z cardiacae syn copes sūt. pati. n. sūnt boma cōe per affonia. i. inuocali tatē hoc talia sūnt boma oñdit. adiecit autē sermoni b. i. si sano b? cōingat sine occasione uel alia cā fortis: occasio nem quidē oīcēs apertā cōmet pugnans quidem vel punctione certans ex circūpassione cubitoz in piculum circūducas suffocandi. cām autē aliā fortē qualis stupe/ factis. ppter timorem: vel ppter tristitiā maximā fit. in egrorantibus aut affonia. i. inuocalitas pōt fieri: z ipsi solis qñ opozet vocalibus organis nocita. l. lēss vel re spirātibz aut respiratiū. pñt aut vñq; z ppter resolu tiōē aliquā quidē z maliciā virtutis: ab bis aut affo nis. i. inuocalitatibus determinans cā que in hoc sermōe pñciat: ppterea adiecit: Si sano hoc cōingat.

Et auserre sanguinē fm habitum plurimum z qd minus.

Antea quidē qñ intētiōes pblebotomie dicit. habi. u. coepis uerelūq; nūc aut vñtū ē dicit. estimāt at quidā q? noīe virtutis habiū esse oī etum fm vñā rem vñq; dicta non recte existimantes. nam habiū quidē cōsistentia coepis ferens vicinus: qñ bic quidē aliquis fuerit mollis: bic vō durus. fortitudo nem aut virtutis uehementia energiaz. Lactum cognō scimus: quasi sūt due be intētiōes indicatiōe quidem euacuati di ex adessendo habētes ad se inuicē uero disse rentes: quēdā modū deum z ab etate. licet autē magis q? habitum coepis referre etiam non virtutē. reni. ppter molliciem habitus facile pueri vapozabiles: deinde sūt z seniores ppter siccitatē z frigiditatē difficile euapora/ biles. z pōt quis uicē bis trib? in tētib? pblomie z ex magnitudine qñ passionē que curatur: z ex habitu et virtute indicationē excipientibus nobis hanc opozet

euacuare. dictum ē autē z antea quoniā spbēdens nobis aer quali bēt crasim: scrutari opozet.

Acidunt aut plurimis eoz? talia: rubrores faciei: z oculoz? statōes: distantie manūū: z stridores dentium: pulsus: maxillaz? coactio: infrigidatio extremitatum: spirituum defectiones in uenas.

Erum q? repente cōingunt que scripta sūt: faciei solius rubores multitudine sanguinis indicant Statio oculoz? b ē immobilitas. Distātie manūū nocitas quidē eē z eas cōingit. ppter principiū neruoz sed alio mō a statōe oculoz? nā be quidē uelut tozpo/ rem quidē circa energias. i. actus oñdit: distantie vō ma nūum z stridores dentium nō ppter quietē neq; immobilitatē principiū: sed ppter uolūntatē motum sūnt. pul/ sus vō q? inquantū oñtēdūt nō oīno manifestū ē: q? de uolozosis infleumantibus pculis motib? inferebant veteres hoc nomē: z de palpis. i. de salubus: z aduc be hac que in arteriis uehementi motione. coactio vō maxil laz? ipsam osium ē sūnt boma: z distantia manūū: z strido ris dentium. u. infrigidatio deñi vñq; extremitatū in tali bus passionib? a multitudine dñoz oñdit grauari innas/ tum colorem. qd aut in fine feriet uictū est. Spūm de/ defectiones in uenas uicēns: est in affesia. i. in pullatione uic ci. uenas. n. veteres vocabāt arterias: defectiones igitur spūm uelut cōclusiones z qñtes possibile uicere. quan/ dā aut scōe feriet alterā habētia mētē principiū ponit bñc textū cui copulat cā q? deinceps scrip? est.

Quēq; dolores psgemite adue nerint: nigre cholere z ozymeo? id est acrimū reumatum influxiones fi unt: dolent aut intus morfa: morfe ue ro uel sicce facte uene tendūt: z flumi nantes euellunt influentia. unde z co? rupto sanguine z spiritibus non poten tibus in eo uias que fm naturā ambu lare infrigidationes sūnt accensione: z scotosices. i. tenebrositates: z afo nia id est inuocalitas: z caluaria. i. capitis grauitas z spāsim. si iam i co? uel epar uel in uenam uenerit: unde epileptici fi unt uel paraplages. i. apoplectici: si incō uenientia loca uel continentia inciderit spiritus: z a spiritibus non potentibus transire desiccatus fuerit.

Eeodē genere predictoz? sermonū z qui nūc ē z ppterea q? an būc illi copulat? z ppterea scri ptura vbi psgeniace. i. aduenerit: duplex inueni tur. copulantib? quidē pñtem sermōē pdicto syl/ labam p scribētib? cū. s. i. s. nō copulantib? vō p. p. fine. i. uel. p. geniace. i. i. puenit. qd aut oī tale ē: motio uoloz affue uit mouere in fluxione humoz? pculā que uolozē bēt qñ igitur kakochimū fuerit co? nigre cholere z ozyme o? i. acrimū z alioq; humoz? influxiones sūnt: ppter quas

ad huc ⁊ magis dolet laborans: ⁊ mordens q̄nt? a p̄di
ctis vō humoribus venis: q̄ in patēte p̄cula ⁊ antianur
moise: ⁊ hoc p̄m alterius fit cū. p̄pleta enī patiente parte
a pluribus reumatib⁹: corumpit quidē ipse sanguis p̄
mua: ⁊ sup̄plentez aut vasa: ⁊ hoc oēs in eo sp̄iuz trāsi
tūz. p̄bbit m̄aifeste: q̄i bec oēm ipse oñdit oīes: sp̄i
ritib⁹ vō nō potētib⁹ in eo vias q̄ fm nām ambulare: qd
paz antea vocatū spiritūz defectōes. q̄i aut ē h̄ de eē
sanguis ⁊ cū eo videlicet ⁊ sp̄is infrigidatōes sunt: tes
nebationes: asonie. i. inuocallitates: capitis grauedines:
⁊ spasmi. bec aut sequunt epilepsie apoplexie: q̄i in cor
tinētia loca plenas venas inciderint reumata. loca dixit
videlicet p̄culas corpis q̄s ascriptit ipse cor: ⁊ epar ⁊ ve
nam q̄ s̄eruat videlicet p̄dicta viscera q̄ caua p̄pterea a
medicis notaia est: q̄ vna venaz q̄ fm corpus aialie est
latissima. decenter igit sanguis q̄ in his locis p̄pterea q̄
plene sunt venis: ad huc cōcedit p̄ranfere spiritū: h̄ sic
in coepe motus coagulat. bec aut ipse cōscriptor oñdit
⁊ a spiritibus nō potētib⁹ trāfere dehecatū fuit. magis
vō. p̄prie est etiā dicere: coagulatus fuerit. nā coagulans
qdē vtiq; ⁊ q̄ ficant ⁊ q̄ infrigidant. nūc aut nō p̄pterea
q̄ ficatur coagulat sanguis: ⁊ qui infuit in eo mali bu
mores: exeruntib⁹. n. eū ⁊ stabellat ⁊ icorruptibile simul
⁊ kechimomēti. i. humane esse fm nām habere opant
vniuersum sanguinē: stantib⁹ gratis ⁊ innatū calorē abij
cientibus: ⁊ extinguētib⁹ coagulationis sanguinis vti in coepe
motus fit. p̄blebotomatis igit q̄ ita laborat fri. ⁊ gros
sus effluens ex venis v̄ sanguis p̄pter frigiditē oēm
banc. q̄i q̄ vō p̄ totū corpus sunt spasmi: ⁊ ad bonū de
mū ⁊ cōserūt ē q̄i q̄. cōtinētia. n. totū corpus oēs p̄cu
las calefaciūt: v̄ hoc quidē enapozet multitudinis: bec
aut expellat ad aliā vel ad aliquā p̄culaz ip̄ncipaliū
in q̄bus ē difficile solubilitat ⁊ icumeabū paraptigiam
i. apoplexiā opatur. mōstrant. n. est q̄ ita bip̄o. notaui
parallēses q̄ ex apoplexia vel epilepsia in aliq̄ etiā p̄nci
palioz p̄culaz defectēdentes: q̄i q̄ ⁊ sine sp̄ismo apople
xia facta in p̄ticularē paralisi quibūda dēfinit bec pas
sio q̄ vocat paraptigia. alio vō seriet m̄aifesta sūt. 24.

Eoz hos tales p̄fomentantes
p̄blebotomare in p̄ncipio conse
stim sublimibus existentibus omnibus
circūstantibus spiritib⁹ ⁊ reumatib⁹: fa
cile enim auxiliabiliora sunt.

P̄fometare oz eos qui ita se habēt: qz coagula
tus est in eis sanguis: ⁊ difficile fluēs ē: sed q̄ et
fricatio quēda infometado: fit melius gerere qd
nos scripsimus: deū de icidere cōfestim venā interiores
que in cubito. nō semp enī coagulat⁹ sanguis ita vt non
possit fluere inueni. fricare vō in eo tempore opozet p̄
multos hoies oēs corpis p̄ticular: ⁊ si liquidē fluxerit cō
moderate: rursus fricare itez ⁊ sup̄ asferre. si vō nō flux
erit fricare ⁊ fometare donec fluat. vbi aut in parapti
giā defectēdit passio: h̄ fricare in tpe breui rursus ⁊ fō
metare ⁊ fricare donec cōtissime dēuerit. bec ad huc sub
limibus existentibus spiritibus ⁊ euacuari non difficile
solubilib⁹ 25

E resumentē ⁊ criseos sup̄ confi
derantē p̄pharmacare: si non alle
uiat sursum. Inferiorē aut v̄trē si nō
subegerit clystere: asine lac coctum da
⁊ bibat nō minus. xij. cotilif. i. pugillis

si uero robore cūctū tenet nō minus sed
plus. xvi.

P̄t euacuationē p̄blebotomie restaurare iubet
⁊ robore hominē vt si nullo appet aliciat⁹
p̄blebotomiā: ad purgationē ducat. q̄ vō supe
rior p̄culaz qd est eā que p̄uenat purgationē dēclū
q̄t dicere notiatū p̄pharmacū purgatiū neg oñdit faci
ens eius electionē: m̄aifestū est. q̄i ad magnitudinē
egritudinis ⁊ virtutis robur respiciētes vel albi dellebo
rum vel aliqd aliop q̄ vomitū mouēt dabimus. q̄ vō de
inferiore ventre oīta sunt: manifesta sūt. neg mireris at
multitudinē lactis: ita enī apud veteres p̄uetudo erat:
victum est aut in anterioribus: q̄i p̄pter humiditatem
asine lac dat ⁊ cū aliis: neg coagulat qum bibis quēad
modū grossa lactea. admiscē vō ei mel ⁊ las suēt. 26

Sinanch⁹ aut fit: q̄ ex capite reu
ma multū ⁊ cōglutinofum boza
byemali uel uernali ad fagitidas. i. oc
cisiuas uenas sup̄influat: ⁊ spiritū am
plioz p̄pter latitudinē ep̄ispason cuel
lent. Q̄i autēz frigidū exis ⁊ conglu
tinofum enfractabit. i. opilabit transi
tus sp̄is ⁊ sanguinis epefzatas coagu
lat eas que p̄prie sanguinē ⁊ immobi
lem ⁊ stabile facit nā frigidū existens ⁊
enphzaticū. i. opilatiū ⁊ p̄pterea coa
gulat: lingua lūuida effecta ⁊ rotūdita
⁊ recuruata p̄pter uenas q̄ sub lingua
sunt: subcise enī uue uene: bi uero colū
nūla uocat alterutrinq; uenā grossaz
Q̄i igit plene exites he aut linguā fir
mant ⁊ terminant rarā exitem ⁊ spon
giosam p̄pter siccitatē: deinde bec a ui
olētia humidū qd ex uenis suscipiēs ex
lata quidem rotūda fit: ex bene colo
rata uero lūuida: ex molli uero dura:
ex bene uero curuāli incuruabilis: ut
cito suffocet nisi quis cito auxiliab⁹.
p̄blebotomiā faciens a brachijs ⁊ ue
nas que sub lingua succides ⁊ p̄pharma
cijs attractiuis ⁊ gargarismiis calidis
⁊ caput radens ⁊ cerotum collo ⁊ capi
ti circūpone: ⁊ lanis circumuoluere ⁊
spongijis mollibus ⁊ aqua calida exp̄
mente fometare: et bibere aquā ⁊ mel
licratuz nō frigida da: succū at offerre
cū crisis in infallacia iam fuerit.

Sue sinanchū vis dicere siue chinanchū: vel al
tez quidē eoz sinanchū: altez vō chinanchū am
bo uocaueris scire oz duos sermonis eē sināchi
p

vñ chibanead: aut arū aut nil noibus indigem? afficiunt
vñ cā docere longo meliorē? vñ qñ in noibus pretendunt
scribūt aut tibi p bene fērmōne spēm talis doctrine pzin
cipiūz bō facies? Reumatū qñ capite deferunt? quēdā
sunt subtilia fm offēstia: quēdā vñ ex grossis v viscosis
humoribz: quēdā quicquid: quēdā subtiliū sunt granfian
tia latas venas in strictionibz: certianū. talia vñ sunt que
sunt fm pharingē. contrariū aut in grossis cōtingit veni
entibus notari: oēs que valde stricte sunt venas. veniti
bus aut fm spaciōsis cap: detineri. incantatis: quēdā talia
humoribz vñ venis que sunt fm pharingē in timore
fer: picula: ficul: larrē. l. faur: in alijs seu vñ qñ multum
stricte erantibus sine suffragiis qñ laringis vel pharingis. esse
vñ qñ apertum. hinc supstantibus oē corpus et nō pley
etozium vñz gūz et antipalos. l. reuultionis qñ ad qñ
enāt: et qñ euacuat: qñ apocumomecha. l. expellim? a pa
tientibus loles quid influit supfuscipiat. facile hinc euac
pazare voluerimus calefacientes nil calefacto loco bō
prebebit. igit et totum quidē corpus qñ euacuari p pley
botomiā vel purgatiōne vel dythere. ipsas autem parti
es euacuare pculas p filipantia pharmaca apocuan
tia. l. expellere influentes humores et pharmacoz: quicquid
vñ demū vñ vehementer sunt cnpbarati. l. coplati et non
valde viscosi et nō grossi et p calida et ozymia. l. acia. vñ
poantia humores qui fm piculas partibus orinē: sine
pharmacie aut vne qñ tibi lingua incitē pblegmonē qñ
pharinge euacuat: qñ vñ humor quidē viscosi sunt et grossi
l. multa ozymia. l. acia: pharmacoz bñ ē necessitas in
dere videlicet et diuidere in subtilia et frangere grossa et
viscosa potentibus ad deteriore supficie antipare. l. eu
uellerē oēs humores circūpōnetes collo pharmaca vñ
zē bñia attrahunt. melius n. qñ fm cutē magis qñ p
dū colli contacti: ipis quēdā fm inspiratiōes incitūt phar
gingē. l. iofago et laringē. l. faur. fm expiratiōem aut p
eoe ferr. multoties nimis adiectū ad plicatas pculas
et reumatia transpōnat: ad alias quādā pculas nē
ēbente ea vel expōnat: quāq fm pncipiū pfficit. l. affit
et lara: vñ rursus alie oēz hinc reuanti qñ fm phar
gingē: et qñ fm laringē. manifiētū aut qñ qñ ad cutē incit
ret: multū bñ et ad fundū descendūt facile l. sunt sanabi
lica. oē vñ in vtriusq: auriū et eoz qñ collū et eoz
fm caput a quo pcedūt reumatia fat tibi bñ fermo dū
cui pfficit sinācor et cā eoz et pantiēta loca et curas: nō
indigemus notare finācor et sinācz quādamodū neq
chibancū et chibancū. Qui igit scriptū lūz bñ nil et
rans notare oēs passiones qñ fm pharingē et laringē
affit: et coarctans respiratiōne vōiane finācz: euac
et cap: eripere ipēs: altera qñ dū lunio et frigidū reuma
te sentit: qñ et vocare pblegmatia: altera vñ a calido
reuma. l. iacuto et acuti: qñ rursus phioxozia. l. amap
minū vel cholentici rursū nequāq peccabis. descend
aut aut qñ p? oictor: reumatū ad latiores venas offēd
qui aliter qñ colerici et ad subtiliores euacuat: talia
vñ reu manifestā. oēs aut attendere bñ et dixi mē. si vñ
intelligens pmiū bñ et ter relege intelliges. ego vñ trā
bo ad secundā spēm sinanchi. 27

Quam nero i aestiva uel autumnali
hora ex capite calidum reuma de
fluxerit & nitrosum ceu ab hora terti. i.
acre & calidum factum: mordet aut hoc ta
le exiit & ulcerat & spiritum implet: & ortho
mia aduenit & siccitas multa: & quod ipsi

unf hyfophia .i. subtilia apparent.

[illegible]

Et posteriores tenatos i collo ten
dit: et uidetur ut tetanus tendi: et
por apofoge et spūs paruus.

Quod aut deinceps dictū ē adhuc magis ostēdit
adbut pati lingam: monstratū ē in hac p̄tici-
ta aialē generationē p̄fictā. p̄tēcia dēicis autē
Et vox ap̄oſoge. i. perit ē ip̄is p̄r: nā vox quide oph̄a
lūa ap̄arege. i. perit patiēte v̄ dictū lingam. respiratio v̄
guā fit p̄pter coartationē pozi. dictū ē autē in libris q̄ d̄
v̄ſinia q̄r lōgicē tēp̄ et ſternalio ſp̄ſicio: B̄ aut ip̄m et cōſci-
ptoz nūc ita interpretat̄ ſe.

29

Et antipasis spiritus spissa ⁊ uiole
ta fit.

Spiritu t eā q^a inspirationē. s. expirationē t eā
q^a p^a expirationē scōam īspirationē b̄uicis dixit
alterutrinq^{ue} enī sp̄sū sit sp̄s. t enī q̄s q̄ p^a
īspirationē currēs. i. b̄uicū ē h̄is q̄ ita dispēnū t q̄ p^a
expirationē: aut īspirationē. demōstratiōes v̄o eorū
h̄is autē de dīstīa habes vīctas. 30

Sed et arteria ulcerat his q̄ ita dis-
positi sunt. erit aut̄ pp̄t̄ dyzmica
i. a credine humoris uidelicet.

Pulmonē dō igitur affectu pectus hūile: fīmonē
dō cognatū. monstratū. nē in libid. de vitilute
respiratōis nō indigetū fī subter parietē vel in
putatione respiratōis: sed quā refrigeratōis ē ventilitatē
nō patitur inuā? calor cetē? ab immoderatione possēt
incedit pulmonē. hanc ē pēdica spēm vsuōis ē in
gibioz alit pōz ē pē pēdica. ppter eēde effusū ē aut
tumēscit ē quā cōrūmōio. a cōrūz nāscit fīmonē.
ēf scriptura melior igit quā cōiunctōis ē a fīz ē pūm
etiam ostendit vōz ē cū pēdicit pōz in q fīz ē pūm
mōz ē quā difficilior ē spēm scām fīmonē. alī simplr
igit ēf scribendū quā vsuōis ē vsuōis igit ē pōz fīz
vōz ē fīz ē iunctōis scribi voluerit qz. custodire nec ē
ē ita subaudire cāz. ac fī pē fīerī cetē. multa et t
lia qz pēfectōis inueniunt vel defectuū modū

apud veteres scripta.

S febribus assuſperit ueteri ſerco
re ſubeunte uel nouiſt comestoꝝ exi
ſteti ſiue cu doloꝝ coſte ſiue no: quiete
agere donec deſcenderit cibꝝ pꝛimuꝝ
ad inferioꝝ uentrem.

E p has ſeries iſcacio ſit no cendi ea q̄ adiacet
in libro q̄ de dieta a curaz: in pꝛima tribꝝ ſcriptu
one hippo. no. n. opoztebat q̄ pſecutiſſime tractat
in gniſa. Lin pꝛima uel pꝛa pꝛe libꝛi ſcripta ſit de plenitu
dine hic rursus pauca interponere.

Otu autem uti oxymelle.

N oteriatide uel ideteriatide dictu e e pꝛu e in
gniſa. i. pꝛa pte libꝛi q̄ ſcriptu e b: e q̄ pꝛb vſqꝫ
quo z pſeruti uel pſicu memit bꝛ. qz de egro
tatibus ſermo cu ſm illu libꝛ erat no de reſcriptis ex egri
tudine: alia uo ſerie manifeſta.

Uero lappato. i. fluxibili exiſti
cauſus ſupꝛuenerit: ſi tibi uidebit
pharmacie apte bꝛe in hoꝝis triu dieꝝ
no pharmacare debes ſz quartanu.

Q uonia interpotane quide h rursus memit cau
ſi pꝛictis in pꝛincipio dꝛis e: e curis: manifeſtu e
zeni ſeries iſte ſm me e illꝝ apozuſi ſit: pꝛe
macare matura z mouere no cruda: neqꝫ in pꝛincipiis niſi
ozgant. Li pꝛu ſciat. plurima vo no ozget. i. ſimulat. q̄
da alſ ſerbit in pꝛincipio cauſos oꝝnu exiſtimates pꝛar
macare. deozt igit no ut hic oꝝpꝫ tres dies: ſed ut apꝛo
riſimus e b. in acutis paſſioibꝝ paucis diebꝝ e in pꝛincipi
pharmaciaz uti: oꝝ ſm apozuſinos oꝝtemare. z ſeru
tari: qm ſm pꝛincipia utendu pharmaciaz: e qm oꝝgonem
expectantes egri tudinis. ſi vo q̄s aut ſm pꝛincipia oꝝperit
ſimplꝫ aut no oꝝterminas atꝛe: ſallit.

Q uia aut pharmacaueris ſorbitio
nibꝝ utere obſeruans potiffimos fe
briu: ut nuqꝫ offeras exiſtibus neqꝫ de
betibꝝ e futuriſ: ſz deſinētibꝝ uel geſce
tibꝝ. i. ceſſatibꝝ e ut loqſſime a pꝛincipio

P eculari tpe tibi dictu mibi e i gniſa. i. pꝛa
pꝛe libꝛi b: e i paucis: z nſc de plogioꝝa z apꝛo
oꝝa: ut ſit ſmo bꝝ cpꝛo illꝝ cuſtodita me e bꝛpꝫ
qz z in aliis dꝛit: e in his q̄ de eo q̄ ſe. ex thozace q̄dem
acceſſit: bꝝ e ex coide: ad caput aut remittit ſtama.

Uibꝛuſcuꝝ uero diateleos. i. ſina
lic uenit hūidꝝ in febꝛibꝝ: his diſſe
retꝝ pedes calefacies z piſcellis. i. pſtri
ges cerotibꝝ z corozonis circiuoluēs caue
ut no ſint frigidiores alio coꝛpe. calis
uero exiſtibꝝ calefactiones nullas offe
res: ſz obſrua ut ſi ifrigidē. potu uero
utatꝝ mima aq̄ frigida: uel melliēto.

E. i. diateleos z de tepꝝ idē ſignificat. multis
aut exiſtibꝝ oꝝpꝫ in q̄bus origo p tota egri
tudine vētes hūidos e e nimꝫ ipſo no potēti
bus vna habē curā: ut monſtratu e multoties: no ſolum

nil e ex hac ſerie doceri benigniſ: ſz noceri credētes ſcri
ptu modu curatiois in multis oꝝpꝫibꝝ e conuenire. ut cni
alia oꝝerliqꝫ vēte hūidoꝝe e potēte: pꝛ pꝛ plegmo
ne q̄ ſm vēte: z pꝛter colligina ſe. potꝫ ſria q̄ ſuſuſmo
eſt plegmoni: ut ſm colligina febꝛibus ſm id q̄ vo
dicisti tempus ſiens.

Uibꝛuſcuꝝ z febꝛibꝝ uenit hūidus
z mēs turbata: z mlti taluꝝ cꝛoy
das. i. uellera auferut: z naſos ſodiunt
z ſm pazꝝ quide rñdēt ad interrogata
i: ipſi uero a ſciſpſis nihil dicūt rectu. ui
dent igit mibi hec talia melācholica eē
ſi uero talibꝝ exiſtibꝝ uenit hūmidus
fuerit z colligat: uidetur mibi ſorbitioes
frigidiores z groſſiores offerre z potuſ
ſtꝛicticos. i. conſtipatiuos z uinoſiores
uel conſtipatioꝝes.

Alia q̄da ſūt pꝛeneticꝝ ſinthonata. q̄ at bu
midicris vētis ſit q̄de q̄qꝫ z cu pꝛeneticide: no
m pꝛu bꝝ eſt: qz hūidū q̄de vētre eꝝ oꝝtemi
natioibꝝ. i. oſſinatioibꝝ: oꝝ curare. pꝛeneticū vo pꝛa cu
ra alia curari. q̄a at hic ſcriptu curā neqꝫ uincit pꝛe
netide: ſed magis mibi e uelle curare quā dꝛiſpōes eꝝ
eo q̄ ſm vēte pꝛmo. i. paſſione at caput epipatoꝝ
euellēt eꝝ palitret. i. oſſipati in paſſioe vētis. no recte
aut dictu eſt: melācholica eſt hec talia: magis. a. ran
ta cholera hec talia ſūt ventre oꝝeto.

Uibꝛuſcuꝝ uero febꝛiu uerſioes
a pꝛincipio z pulſus capitis ſunt:
z uꝛina ſubtilis: hiſ oꝝ expectare ad cri
ſes exacuturā eē febꝛem: no admirari
uero ſi deſuperit.

Um caput circūferri imaginatꝝ cauſos. i. ſtigo
neſat hec paſſio. q̄i autē e tenebꝛoſus viſus ſit
cu bꝝ appuerit: ſcorioſ. i. tenebꝛoſa vertigo voca
tur. z ſit pꝛter notu inordinatu ſicdis. i. uentoſi ſpꝛu
vel ſm caput hꝛiſis locale generationē vel oꝝozum rela
tioes. n. taluſ ſpꝛium generatioes turbatioes ſunt oſten
ſiue: pꝛter quas z criſes ſunt cu ſinthonatibꝝ turbatiue
ſcꝛe. n. oꝝ tales diſpōſies i medio quodāmo eꝝ rites z pi
culoloꝝ z ipericuloloꝝ. nā tētat quidā innatꝝ caloz diſ
cernere diſſoluē z eſſundē hūozes q̄ ſm coꝛpꝫ: ſubtilitate
vo certiffime eos: z ſm imaniſtū ſenſum excernere no
pōt. ſinalꝫ aut languēs neqꝫ iniatꝝ rētare ſolutionē e ſz
hoc ſpꝛis uentoſus no languēte viſto innato caloze no
generat. igit languere quide ipericuloſiſſimū eſt: ſupꝫ n.
egritudinē nā: viſtine vo languere pꝛitioſum: ſupꝫ cni
no pazꝝ. q̄i aut no ſupꝫ pꝛicta ſūt ſinthonata. z pꝛoſqꝫ
egrotauerit criſes ſūt z pſicuntꝫ: quedā quide ad ſanra
tem: quedā vo ad morte. pulſus aut nimiru oꝝnu ſm ca
put hꝛies hoc e ſenſibiles motiones q̄ artieraz calozis
ſunt multi ſinthonata: pꝛter q̄ z deſipiente ſunt multi
otiens. ita igit hꝛitibus vſꝫ pꝛictis: tñ inſcipiente aliquo
be calli eſſe a ſubtilitate q̄ uine indigeſta e oꝝidit egri
tudo. caput aut iplenti eſſe ſpꝛi uetolo ſignificant dau. i.
vertigines q̄ pulſuſ: ſcꝛe oꝝ nām no quieſcent ſed ſup
impolita q̄qꝫ oꝝtentis in coꝛpe malis hūozibꝝ e e uo
cernat a benignis eos: z oꝝcernat ſm quēctꝫ oꝝ modū

vel adimi. i. nō pncipalē deponat vel expellat pncipalē. oī
ctus igit sermo vitium? ē ad pncipitationē victorū qūq;
eni a pncipio egritudinis ē. qdē moderate fuit: sintboma
ta vō talia fm caput sūt pp estū vel pp anarīsim. i. vapo
rationē ex pncipio fm corp? vtrīs duobz. calozē igit q/
literatūz habiti ab ipso capite solo tali dispōne capitis
balneū iunat: z forbitiōne sufficere succū pnsane. qū aut
ex malicia boz duoz ad caput refer? ca. spūs vctolus: n
balneare cōfert hos. infalacit aut oī bec oia gerere singu
la. dēteratio vō dispōnūm vna sola ē ex vnaq; vōgionē
z indigōne: quap recte scriptor: memit vices: vna sub
tilē: qd viciū ē multoties indigōnē cō signū: qre null? me
dicop? itabz? egritudibz? negligit scrutariōz vīap. 38

Quibus uero i pncipio urine nebule
formes uel grosse: hos tales sub
purgare si z alia pferūt: qbuscūq; uero
i pncipio urine subtilites: ne pharmaces
hos tales: sed si uidet utile clystereizare
hos cōfert ita curari.

Tunc copulat h bis q dicta sunt fm pñdētā series
hinc nō: qd ex eis vtile hē pōt qd cōe q custodi
re purgare corpa oīmōda indigōne exite in hu
moribz? onit vices: Urine subtilis qd vnde grosse tū
gonis hnt iā bīpm substītūta: sed nebulosiores cas vi
delz q nebulaz hnt videlz onidradictissim. n. nigras si de
mū illas audire nos voluerūt. multa. n. cōfuz notūz sine
dēteratione viciū affluenerūt qū qd meli? in ipfis rebz? in
significatiōe ordire voluerūt. ita igit cū i salutē dēinat
crises: viciū simplr crises: mortuū vō iudicatō nō simplr
sed totū h viciū: crises mortu? ē: h qū cholera exēta q
simplr dicat ēē chozam. i. flauā nō nigrā intelligim? ita
igit z nūc audientū vīnas nebulosiores cas qd albas
hnt nebulas q sūt vōgionē signa: qz igit matura pharma
cat: z nūc ita scriptū pp h qui b? liba scriptor: cōfert bis
ita curari: nihil aut viciū hic de pblebotomia. pncipalīa
alia pcurrit oia dēinceps: nō q nūq; bi qūta hnt idigeat
pblebotomia: sed q z nūc alia viciū vult sola. s pblebo
toma enī sufficiēt in anterioribz? viciū est ita curari. 39

Corpi qdē getē ducēt z ungētē z
pifellonata. i. circūpstringēt ho
males. i. cēlīr: potu uero uti mellitō a
quofo z sorbitōe succo pnsane ad vespē
rā. uētrē at sduēt fm pncipia clystere:
pharmaca uero ne adducas bis i pnci
pio. si enī aliqd mouebis fm uētrē uria
nī maturaf: s? amēdros. i. insudabil? a
critboy. i. incrisibilis febris per multū
tempus erit.

Thic sermone tractat intentionē hīs i eo qdē
q ē cū moderata talphy. i. foxtura. i. fomētatiōe z
structura. succū at pnsane dat ex pncipio vt vtiq;
nō potētē sufficē vīq; ad statū z crīsim in mellitrato qū
indigēta egritudo nō ppe vō mutandōes: dat aut mellī
crati a quolū: qz aq monstrati ē nullū bonū hē ipsam
fm seipsā solā. in vespērā at vōgionē existiat dare pnsana
ei qz mellitrati pēdicētibz? aut nobis antea in ppa pte b
scriptiōnisq; postēriorē oī pnsana offerri mellitrato: z
meli? etiā z nūc ita viciū mellitrati qdē pīmy: postea vō

succū pnsane offerri. qū aut pducē postea dēterit i vespē
rā: pncipaliorē doctrinā facit nō vīozē. ppter qd aut tu
bet nō purgare in qb? idigētio oīmōda ē: cām ipse vōt
emprlogistīca magis qz analogistīca. ē enī vēniq; eā vī
cere z cognoscētī solū qd fit vel q fit sine indicatiōe logi
ca fit exēperia. i. expientia sola. logmatici aut vīri erat vō
cere. ppter qd purgātibz? nobis eos q ita se hnt neq; vī
gerit vīna z amēdros z acrythoy ē pmanet. igit fīna
lius qdē in alijs de talibz? oibz? scrutari sum: mīc aut i ca
pitulis dīcē qd vīte ad pnsā tu vō antē mibi intelle
ctu qmōz exītibz? virtutibz? vō didicistis. nō nūmā aut in
eis fortitudinē hnt: tē alterationē fm quā afflāt corpo
ribz? q ab ea dispēfiant cibū. nā vō bec vōgō notaf fm qū
tatē trāsmutatio dēbētī nutrire subā exīns. indigēt. nā
sicut i vētre absoptio vel ascriptio cibo dēte qdē ab alijs
motibz? vt actui qui circa vōgionē soli vacat. aurilio vō
aliquo extrozsum qū ibecillioz facta fuerit. qūq; fm cū
dē modū indigōne fm humor q i vēne: dēte qdē idigēt
aut fm calozē ex eo q i frigidatū ē z calefactū z siccari
z humectari: fm aliud z aliud videlz tps singulo boz i
ente. fm h q q scriptū h vīlūtī dēte ducētē copī cura
ri boiem viciū z pistolomētiū. L. circūscriptū. homolos
i. cēlīr pānis. ad virtutē aut q ex ēe. antipantia. i. vīa ex
stīmanit vīq; eē būdicitatē q ex vīctōibz? qū neq; calefa
ciēdo fortiter neq; ifrigidādo: s? leniēdo qb? maxie idī
gēt q vōgionē? z h cōfert vōgionē duoz: purgatiōes vīe
sunt. nā mouētēs qdē vebemētē corpo? sūndūt: talis enī
virtutis oīa sūt purgatiā pharmaca. bec igit qdē ē cā ad
uerfandi purgatiōes vōgionē? ad cūsum aut fmonis
hic eam iam. 40

Sorbitiōes aut cū ppe crisiū fuerit
ne des si turbet. qū aut rēfēmit
z addiderit ad meli? custodiāz uero oī
z oīuz febziū crises z auferre sorbitōē
fm hoc tempus.

Custodit z hic mentē bīp. q libi scriptor: in p
ncipio quidē cū mellitrato z succo pnsane dietā
ppe crises aut anferens scium. 41

Diffecerit autē he lōge febres fieri
z apāta. i. abcessus hē: si qdē ife
riora frīgida fuerit circa aures z collaz
si uero nī frīgida fuerit s? hnt trāsmuta
tiones: sūnt aut sanguis ex naribus: z
uētres talibus turbāt.

Ubi ē subtilis vīna ppter indigōz duoz: vō
cent plogant se. nō potētēs solui an vōgionē
qū at apātibz? i. labacōibz? hē tales iudicaf: m
totiēs iā viciū ē. rari vō alicubi z p creatiōes solones
copī sūt. vīti aut sūnt corpi vel vōcōfū apā gnābil bis
i q pncipit scripta sūt: vōcōdāt q nūc viciū sūt. 42

Quibus uero febres affodet. i.
paxie sūt z hypocōdia. i. pcozia
tēdū z iacētēs nī sustinēt i codē z exte
ma ifrigidatā: oīa plūma vīligētia z cu
stodia idigēt: vōducere uero eis offeren
tes nil aliud qz oxymel aquosū: sorbit
ones autē z nō offerri dēnotat

exquo ⁊ qd aſcedit ei: hoc. n. primum ſcire. qm̄ aut̄ interrogauerit eū ⁊ ſcrutar⁹ fuerit oia: p̄mū q̄l̄r qdē caput hz: ſi ido lozoſū ⁊ nō granedine hz ⁊ ſeiſpo. deū h̄ypocōdria ⁊ coſtas ſi idolozoſa: nam h̄ypocōdriū qdē ſi dolozoſū ē uel eleua tū uel ſcolonia. i. puerſione hz uel ſati eratē: uſ coſte doloꝝ iſit: ⁊ ſil cū doloꝝ uel tuſſicula uel toꝝio uel doloꝝ uētris qm̄ aut̄ qd hōꝝ aſſuerit h̄ypocōdrio: tē maxie ſoluerē uētrē clyſterib⁹. bibat at̄ mellitū calidū coctū. addiſcere uero q̄ iſurrectiōib⁹ ſi lipotomiſat: ⁊ ſi ſpūs eu foria. i. bona patiētia cū hz: uideas aut̄ egōnē: ne aliqūē forte neqꝝ egeſſerit co loꝝ uel purꝝ q̄les ſanū utiqꝝ hois egōel ⁊ febzis etiā ⁊ tertiā diē ſupexacerbata inſpiciēs ualde bñ tales in his egritudi nib⁹ etiānas. adhuc iā ⁊ alia oſpiciēs ſi q̄rta etiē dici ſilē qd hz: qd hōꝝ ipſozū piculoſi⁹ ſit. ſigna uero nigra qdēz egō moꝝtē ſignificat: ſilis at̄ ſano cū oib⁹ uti qz diebus appareat ſalubre.

Cuſtodire aut̄ oportet p̄mū qdē p̄mā diē in q̄ coꝝ gnōſce iubet cām egritudo: h. n. exquo ⁊ qd h̄ i. qd vnaqꝝ egritudo ē ondit. interrogare vō in bz p̄mū qdē caput q̄l̄r hz: uēn̄ h̄ypocōdria ⁊ coſtas. h̄ypo cōdriū qdē ſi qdē doloꝝ vſ ſi deſſia ſit vſ h̄it aliqūā ex ſcolonia. i. anomalia h̄ ē inēlūatē: qd etiā ⁊ p̄noſtia ſz h̄ac ſerē ſcriptis: Si ſeq̄r dectū diſpoſitū ⁊ ſiniſtrū: uel ſi coctoꝝi. i. ſatiatē hz aut̄ h̄ at̄ mibi vſ iſplationē cibarioꝝ eē. interrogare vō dignat⁹ ⁊ alia circa eā etiā q̄ deicepe ſe riē. uēn̄ iubet h̄ypocōdriis patiētib⁹ ſoluē vētrē clyſteri ſis: bibē vō mellitū ca. decoctū idēmate vō h̄ oia. de icepa ſcribit: Adicē iubeo oꝝ ⁊ q̄ iſurrectiōib⁹ ſi lipoto miſat: ⁊ ſi ſpūs aut̄ eufozia. i. bona patiētia hz eūb oppo niſ lipotomiſatū. ſpiciē vō dignat⁹ egōnē: vtp̄ nigra ē uel pura uel ſculpabilis q̄lis ſanoꝝ ſit ⁊ ſi ſe. i. tertiā diē ſup exacerbāt⁹. his itaqꝝ bñib⁹ q̄rta terrie ſilē hz qd ſm̄ poꝝ ximū piculoſam h̄ac videlꝝ aut̄ meorteſe. i. inuare qd ⁊ q̄rta diē. x. i. tēte ſeptie diſtinctū ē ſignep: n̄eteculim⁹ aut̄. i. inonaria manifeſta. ſi. n. p̄mā dieꝝ ⁊ tertiā poſtim⁹ fac⁹: ſicēda vō nō fac⁹: ⁊ oꝝgnū h̄re eē qm̄a poſtimū q̄rta vō nō h̄re. bñs igiꝝ ⁊ h̄ mali alie⁹ alteri⁹ gn̄ationēz indicat. ſi vō ⁊ nigra egeſſerit moꝝtē futura eē oſidit. me mēto itaqꝝ h̄ oꝝclūnq̄nē multa coꝝ q̄ dicta ſunt. ſi enī p̄mā dieꝝ t̄r. p̄portionalē attulerit poſtimū: n̄cū qdē ſi ⁊ q̄rta exatuit. ſi vō nigra egeſſerit: p̄niculoſum eſt ſignū ſi vō rurſus ſimilia ſanis per omnes dies egeſſerit: ſalū bre ſpera laboranti eſſe doc.

Quam aut̄ nō obediē balano. i. ſup poſtizio: iſit aut̄ ſpūs euſonia. i. bona patiētia: ſurgēs ⁊ thoꝝ uel tzoūū

uel ibi ⁊ lectulo ſi abſthia. i. inaiōſitas i ſit. hec aut̄ cū aderit laboranti maſculo uel ſcie ⁊ ſm̄ p̄ncipia inaſcunt⁹: deſipiē tiam expecta futuram.

Conſula ē ſerib⁹ mēo: expectare. n. deſipientiaꝝ qm̄ balanti n̄bil p̄ficiat: vſ aut̄ eufoꝝia. i. deſibi lit h̄re laborāte ſine etiā ex ſurrectiōib⁹ lipotomi ſat. i. aīo deſiimibi male dictū eē vſ neqꝝ exp̄ientia teſtā te ei neqꝝ rōc̄ſiet. n. qm̄qꝝ ⁊ tale qd. i. deſipe. p̄noſtatiōēz aut̄ ſit nō eoꝝ q̄ raro ſuit h̄ eoꝝ q̄ ſemp ⁊ qm̄ulti. 53

Attendere uero ⁊ man⁹: ſi uero tre mulē fuerint: expecta tali diſtilla tionem ſanguinis per naſum futuraz.

Et hic ſermo nō qd cōtinue neqꝝ quod multum ſit ſed quod raro docet. 54

Inſpicere uero oꝝ ipſas nares: ſi ſit ſpūs p̄ utraqꝝ trabat⁹: ⁊ ſi m̄ tūſ ſerat⁹ ex narib⁹: amat fieri ſpaſm⁹.

Eſtentiū m̄mib⁹ tremulis: ita. n. deſēs uicē: ſi ſpūs mult⁹ ſer⁹ p̄ vtiqꝝ nares ſpaſmū ſup̄uare aīa: ſuēnit. n. ita vocare ſpaſmōſa diſpoſnē h̄re ſm̄ muſculos q̄ p̄terbia. i. extrema naſi mouēt. 55

Sed uero ⁊ febze byemali lingua aspe ra facta fuerit ⁊ abſchie. i. inaiōſi tates iſunt: amat huic tali ⁊ remiſſio eē febzis: ſz tñ huic talē cuſtodire ⁊ famem uelis: ⁊ aq̄ potū ⁊ mellitū potū ⁊ etiāz ſuccis cuſtodire: neqꝝ credēs remiſſiō ſe bzis huic: quia qui qdem talia habent ſigna: periculoſi ſunt moꝝi.

Hymale ſe. qdā qdē ſimpli auditi eā q̄ byeme ſit: qdā aut̄ eā q̄ familiaris nō erit byemi. erit at̄ h̄ talis in p̄legmate: quēdamodū eſtiua ⁊ cho lera. ſi igiꝝ aīa in tali ſe. lingua facta fuerit aſpa ⁊ lipoto mia: oꝝ cognōſce eā ē piculoſa: ⁊ p̄pterea noli credē remiſſiōib⁹ febziū: qm̄ cū ſinibomatib⁹ uel ſignis malis ſiūt ſic nūc ſit cū lipotomia ⁊ aſpitare ſigue. Ne igiꝝ agēt ne gligēt dicta vſ cibū laborātes ſi aqua ⁊ mellicratū ⁊ ſuc cū p̄ſane ſorbere va. vſ aut̄ h̄ ſua eē ei q̄ oꝝ fame cruci are. ſamis. n. cruciatio maxie qdē. i. ſeiurū inedia oīmo: dā ſignificat. ſi vō nō ſed dicta oēmū qm̄ in potib⁹ ſolis: h̄ aut̄ mellicratū ⁊ ſuccū p̄ſane cōceſſu vari. vſ aut̄ mibi p̄pterea fame cruciare uicē eos: qm̄ tardat⁹. p̄lre bñtes re miſſiones febziū euphoꝝtates. i. ſacillimas vt decepti q̄ dā cibū fortioꝝ dederūt ⁊ maxie p̄pter lipotomia. vt ad talē igiꝝ dicta que p̄ mellicratū ⁊ ſuccū ſit multis dieb⁹ bus recte dicta ē ſamis cruciatio. 56

Quam ⁊ febrib⁹ terribile qd factū fu erit q̄ntamis exiitib⁹: uſ uen̄ repē te hūda egeſſerit: uel abſchie. i. inaiōſi tas facta fuerit: uſ aſonia. i. inuocalitas aſſūpſit: uſ ſpaſmōſus ſcs fuerit: uſ ſin gultuoſus: i. bis aſſodis. i. anxi⁹ amat fieri: ⁊ circa bypozino. i. qd ſub nares

et frōte sudores et collū retrofū capitis
Qui uero hec patiunt moriunt inflati
non in longum.

Quoniam uero q̄ et obseruatione vel opatione empe
rice scripta sūt a medicis vel repta q̄dā b̄ ē ex ipsi
q̄ uisa sūt sē vel si his emicationē h̄it vltio mōi
vt scripsim⁹ i eisdē et sūl potētia p̄derati. tale vtiq; q̄dē
ē hoc q̄d nūc of-vidē. n. scriptū ē. q̄ntum quēdā eger
renē q̄dē būdas egōnes. lipotomizantē vō et afontus. i.
inuocale factū. alii autē ipsofomium: et postea aut deinde
etrofūq; aut alter affodera. i. anxii: et q̄ circa faciē et collū
sudantes deīi morietes: scripsit q̄d existimat sydomā. i.
cōcursum signoz impericorū. sūt autē ea potētia et stoma
chia accēdēt synopā. potentia vō et pp multitudinē fieri
opā virtute vel et alr languētē. singulū deniq; eoz que
dicta sunt et fm seipm malū est nedū oueniētia oīa. lipot
tomizare. n. in repētis egritudinib⁹ piculosum: quēdā
modū et affonū. i. inuocale factū esse: et affodera. i. anxii
et nō bonū aut sudare circa faciē et caput solū. quēdā mo
dū igit hec nulla et mala sintomata sunt. ita et alia q̄ in
pnoctia scripta sunt et pōt q̄ applicans ea sibi inuicē vi
dere q̄d quidē docēt nouim⁹. n. vō alicubi et dictionē im
manifestā mīscat. s̄monī quēdā modū enigma multis q̄
dem: et ex b̄ sapientiorē ē videbit. admirantib⁹. n. vel itelli
gentib⁹. hominū vō nō sciētū discernē apathonomico cō
curfū. i. q̄ facit cognoscere ea q̄ suspēnit casu capiet. va
ri⁹ quidē in multis vō sermo: nā pathomico cōcurfus egr
itudis spēm idicat. supeniētia vō sintomata manifestu
dinē et malā morigerationē ē. et os vōscētē boz sinto
matib⁹ vniuersaliq; virtutē excogitare et opare sibi inui
ce ea q̄ appent: si quidē fortiora fuerint et plura appeat
bonis mala: cognosce in piculo boiem existē. si vō bona
mala fortiora et plura fuerint: bonoz expectatiōes habē
os in laborate. hoc ē et ipse hippo. vniq; existimat et ge
rere i. pnoctico. vniq; olum sintomatū et signoz singul
li singl⁹ docuit virtutē. in fine vō b̄ p̄scriptiōis ait. Os at
debetēte recte p̄dicē euafuros et mozturos et q̄b⁹ os vniq;
plurib⁹ vici⁹ pmanere egritudinē et q̄b⁹ vtiq; pauciorib⁹
signa dicentē oīa iudicare et excogitatē pnocticare et bis
q̄d euenit. igit vbi q̄dē bonis mala mixta sunt adeq̄ta
mō quodā virtutib⁹ exercitatio quidē viro idiger q̄ p̄side
rauerit in opis infirmis ea multoties. vbi aut sūt aut oīa
mala quēdā modū et nūc aut oīa bona: manifestū oībus
q̄d fiet. erit. n. et fm ipm: signo malo isto egerētē vtrē
lipotomizare: malo vō sūl: et afontus. i. tuocalitate si cū bis
et spasmofus et lygmofus. i. singultuosus v̄l affor dia. i. an
xius laborans facit: fuerit: apri⁹ indicabit piculū. si vō et
aliq̄d alind malū ē signū supia erit: quēdā modū q̄ cir
ca collū et faciē sudores: ad huc et magis q̄ dicta sunt nūc
ab ipso qui scripsit libz nullo bono signo mixto malis:
igit q̄ris quidē b̄ talis et necessitate moriet. manifestū
et coacervatione maloz signoz: b̄ aut pneumathaochis
sete. i. inflab⁹ fini feriet b̄ sicut enigma intersectū ē est: v
et dē eoz q̄ et necessitate oridūnt vel cōcedunt futura erit
q̄b⁹ cūq; significat b̄ puta pneumaochisere vtz multitudi
nē spūm q̄ fm ventrē et vō possibile sit ventrē ipm inflari
oēm: siue magnā et ipsam inspirationē: s̄ b̄ h̄c vidēci
mus bis quas sequit vici⁹ nō bonū signū quēdā
medū et eā q̄ ventris: q̄re nō os q̄rere alia signa bis et ne
cessitate pigmentis. i. anteceditib⁹. in bis. n. non ad huc
vt i. q̄būda nō ibis q̄ s̄ fortiora facta sūt i. fallacia eoz
que cōtingit aliqua fit pnocticio.

quibusq; aut i febribus crura fi

unt bysmadra. i. ulcerosa et mozātia n̄
maturant exstibus in febrib⁹: si et acci
dit suffocatio pharigis. i. faucib⁹ subti
libus exstib⁹ que circa pharigā: et neq;
digerit: sed neq; extinguit amat huic ta
li sanguis fluere ex naso. et si qdē mult
fluxerit: solutionem significat egritudi
nis: si uero nō longā. quantocūq; ue
ro paucior fluxerit: tanto deteriorē et
lōgiorem. si uero alia facilima facta fu
erint: huic expectare ad pedēs dolozes.
si uero tetigerit pedem: et dolozosus fa
ctus permaneat ignitus factus et nō so
lutus fuerit panlati ueniēt ad collū do
lozes et ad clauuz et ad humez et ad pe
ctus et articulū: et hoc idigebat symato
dis. i. ulcerofus fieri. extictis autē bis si
manus p̄trahunt uel tremule facte fu
erit: spasm⁹ h̄c talē suscipit et desipien
tia. s̄ et pbligaria. i. ampulle supcilio et
rubozes h̄ et palpebra altera circa alte
ram palasitraz. i. germinat: durus pble
gmon detinet: et bydēt. i. tument oculi
et desipietia multū supaddit: noctes at
magis supsignificant q̄s dies ea q̄ circa
desipietia. signa uero maxia mltā sūt i
ipare numez q̄s parē cūq; uero boz
nūcroz sūt piculosi superueniunt.

Et oia hec p̄dicta sunt: nunc v̄l mibi deiceps s̄
biuuiē qui opoliuit hanc p̄scriptionē v̄l q̄
dam ex p̄ticulari obseruationē sermonē fecisse p̄
caciter. melius. n. ē: sicut hippo. in libris epidimiaz as
sueit scribere: ita et ipm fecisse p̄dicentē qdē in p̄ncipio
nomē patiētis: et postea dies in q̄bus singulū factum est
quēdā modū in bis q̄ nūc dicta sunt sintomatibus liber
facere. facta. n. sunt alicui crura symatodora. i. vlcero
sa et nō maturant. ad huc aut subiciant: et febriofus effect
suffocatus facit: q̄scat. existimabit aut q̄s vtiq; sursum fa
ctam ē transitionē humoz qui in crurib⁹ sunt q̄ in trās
tib⁹ suffocabilē boiem facit. si igit b̄ talis vt hippo. dixit
est euafurus: emotozque vel homozogare. i. sanguinē
fluere p̄ nāsum potētē os. q̄ si multus fuerit sanguis sol
uit egritudinē: si vō nō ebōnicā facit. et si alia bene facta
facta fuerint: rursus ad pedēs dolozes cōcedē possibile
est. supponat vtiq; et b̄ faciat quēdā modū et p̄pble
gā hominē in his factū ē: q̄ aut caloz multū circa pe
dem ondere osneuit aut se. multū et ignea: et si in his nō
solum sintomata: rursus sursum recedēs magna mul
tudo generabit dolozes fm collū: et clauos: et bumēz
et pectus. vt ait oia hec cōtingerit et irrōnabil: b̄ enī est
extinguit: manus supponat factas ē et tremulas: oīū spā
mū sequi multitudine humoz descendente ad neruosa
p̄ticulari et ipm p̄ncipii eoz assumēte: huic enī desipietie

adtrans igitur qui scripti aliqui eorum quia egrotauerunt
ampullas sine alio habere hoc. n. significat pbligaria. p/
cacter eniciantur oibus qui ita bit futuz hoc sunt bona
et de his qd deinceps scripta sunt id est sermo. qd. n. factu est
aliqui eorum quia egrotauerunt siue quibus ad oes exte dens
vitit et rubores hie eoz: palpebra altera ad altera palu
stra. i. germinare: et sicci seu ruz fieri phlegmonē et tunc
fortiter oculos. bon. n. alia qdam manifesta: palustrari
i. germinare ciliis: aliter immanifestū ē vix ex pte eoz quā
dam fiēte iunctione: vel carnosum aliquo germē qd al
tero quidē innatū: ad alter vō extensum voluit ostēdere
si vō aliquid vtile esset ex innētiōe eius habere pl⁹ vtiq;
de eo scriuaret.

Hos autem tales a principio pbar
humacare eligens ante quintam:
si uero uorizat id est gurgulizat uenter.
si uero non sine apharmalientos id
est impurgatos esse. si uero dyanoizet
et egestionēs cholericæ fuerint: scamo
nea subpurga moderate. alia uero cu
ra q̄minimos offerre potius et sorbiti
ones ut melius habeat: si uero non su
peruenerint quartadecimā excedēs.

Cura scribit occurſionis siue coadunationis p̄di
ctoz. nō autē ea mihi qdē vt dicit neq; b v̄ bonū
sed: cura nihil eōe b̄ pter ea q̄antea iam dicta
sunt multoties. Scribitur. n. te dicit: et q̄ in vētre et cognō
ſcentē b̄ p̄ uouozimōs. i. gurgulationes purgare. si vō
et cholericæ que inferius reptāt fuerint: scamoneā cat cho
lerica pharmaci purgans. In alia vō cura iubet offerre
mimas sorbitiones: donec fuerint supercedēs. xiii. oē
hoc autem sermone iudicat ante. xiii. non posse vige
ri egritudinem.

Quam febicitanti quartadecima
existenti aſonia. i. inuocalitas af
fuerit: non amat solutionē citam: ne
q̄ egritudinis crectionē fieri: sed tem
pus hoc tale significat. cum autem ap
paruerit i die hac. i. quartadecima lon
gins ceciderit.

Hic sermo sup̄st⁹ ē bis qui viderunt mala sin
thomata maiorē virtutē h̄re in crisi bis diebus
appentia: hoc. n. vti vti et nūc qui scripsit libz
in vna p̄culari re: in. xiii. oē. ſicut. n. in aliis crisi
i. indicatū: ita et in hac si appuerit aliq̄ aliud malum
ſinthoma maiorē virtutē h̄re. o. aut enunciationē ei⁹ qd
futurū est facere. nā siquidē quēdā bonoz signoz maiorē
rem virtutē h̄ria affuerint laborāt qui egrotat tpe am
pliozi poterit ſaluari: nullo vō exite tali morie: nequē
te virtutē ſufficere v̄gōni egritudinis. male igitur qd hoc ſcri
ptū vitit longiorē oīno futurā cē egritudinē: p̄t enī
et velociter mori qui aſonia. i. inuocalitatem in. xiii. ha
bet cum alius malis signis h̄re b̄ ſinthomate.

Quam autem febiciēt quartano lin
gua turbata uerba loquit⁹: et uen

ter cholericæ subegerit humida: amat
delirare hic talis.

Ed et in aliq̄ alia diuersi si vō in quartana appa
ruerit p̄mū piculoſiore ſeptimā ostēdit. b̄ est. ea q̄
in illa ſient.

Estima et autā finali hora et i acutis
ſanguinis diſtillatio repente h̄es
ſynconiām. i. fortitudinē et multam
inſlāmationē fm̄ ucnas ostēdit: et in po
ſteriore ſubtilium urinarū ſuperappa
rentias: et si tendit ad ſtatū etate et cor
pus ex gymnasijs uel euſarchia. i. bo
nam carnoſitatem habeat: uel melan
cholicum: uel ex potu manus tremule
bonum habet: deſipientiam predicere
uel ſpaſmum.

Et hoc rursus series applicationē h̄ ſinthomatz
multoz nō cōuenientū ſimul in boie oī egrotā
ti: cicirco et inutilia q̄ ita ſcribunt vtili doctrina
p̄ ſta cognita: vt hippo. afficiunt facere. cūq; est at q̄
vſum hoc qdē oīnū bit virtutē quādā et vniuerſalta
tē. hoc aut vt ad multū virtutē h̄re: ſicd vō ad oſiduoſū
i. ad ambo opinabile uel rariū est inutile ad doctrinam:
qd oēnig ſcripsit. Seruitur fm̄ ptem et p̄mū. deinde qd
p̄mū ſcripsit ē. Estima et autā finali hora in acutis ſanguis
diſtillatio repēte h̄es ſinconiā et multā inſlāmationē fm̄
venas ostēdit: et in poſteriore ſubtiliū venaz ſuperappa
rentias. et si ad ſtatū tendit etate: et corp⁹ ex gymnasijs uel eu
ſarchiam. i. bonā carnoſitatē h̄eat: uel melancholicū uel
ex potu manus tremule bonū h̄re: deſipientiā p̄dicere uel
ſpaſmū. et ſicd ē i partibus ſup̄uenerint melius: in crisi vō
p̄nicioſum: niſi multus abūdant exceſſus ſanguis exitus
fecerit ſup̄abundantē fm̄ nares: uel fm̄ anū ex eleſma
taſies. i. trāſitiōes: uel apoſtaſies. i. abceſſus: uel dolores
in hypochondrio uel ad teſtes uel ad crura. Solutis at his
exitus ſunt ſputoz et groſſaz vīnaz albay leniū exit⁹. me
lius fuisset dicere ſinconiā. i. fortitudinē i dicere cura i di
gere venas. Scimus aut qd diſtillationē ſanguis ex nari
bus malū ſemp ait eē: p̄pterea qd nā quidē deſiderat ex
tentare exornere et expellere ſup̄ſuitatē. nequid at aut
p̄pter ibecillitatē p̄p̄ia: aut p̄pter groſſiciē ſanguis: uel
p̄pter deſititatē p̄p̄icū: uel p̄pter qdā boy uel oib⁹ cō
ueniētib⁹. malo vō exiſtente ſemp b̄ ſigno magis autem
aliquo fm̄ eſtatis et autumnū p̄ma: virtutem ei⁹ cōtin
git ſuperintendi. in bis enim diebus: et xanta ſuperabun
dit cholera: et quod continet aer calidus eſt: quare eu
thōn. i. bene fluxibiles oportet p̄pter ambo eſſe ſangui
nem. magnitudo igitur cauſe offendiūtur p̄pter quam
prohibetur fluere: quam ſinconiām. i. fortitudinem eſſe
ait fortitudo deſititatem ita nominans: indigere cōmū
vitijs cura fm̄ venas eos qui ita habent nondum vō
cet anteq̄ dicat: ſiquam dicit curam: non tamen dicit
predictionem autem ſolam p̄ximam ſcripsit: vīnarum
ſubtilium ſuperapparentias fieri fm̄ poſteriozem diem
non ſm̄ ſolam hanc ex neceſſitate deſitatis eis indigentijs
sed: et fm̄ eas que ante ipſam. et ſpaſmū ait et deſipienti
am futuram eſſe laborante ad ſtatū tendente fm̄ et a
tem ita adhuc cūz bis et gymnasijs et euſarchia. i. bone car

zon lex eis faciūt fm alium aliquē modū.

Peripleumonica ꝛ pleuretica ita oꝝ
scrutari: si acuta febzis fuerit et
dolores lateris alteriꝝ uel aboꝝ: ꝛ spi
ritu sursum delato si doleat: ꝛ tussis in
sint: ꝛ sputa expuit ignea ul' liuida ꝛ sb
tilia ꝛ spumosa ꝛ anthra. i. florida uel
crocea: ꝛ sigd aliud diuersū hꝝ: pter ea
q̄ edocta sūt: hos ita oꝝ deducere.

Magna ꝛ qdem digna rōne pleuretidis ꝛ pipleu
monie deterata sunt oia fm gnifiā. i. ppam pē
libri. q̄ vō oibz medicis sunt cognita derelicta
sunt ea q̄ nūc hic scribit: ꝛ pmi qdē cōcursum nomiatuꝝ
signoz a veteribꝝ empiricis. veteres aut sine deuota. i.
p̄sideratiā ꝛ p̄sideria vocabāt talia sint homata. febzis igitur
acuta ꝛ dolor lateris alteriꝝ uel utroꝝq; maxie fꝝ ex
pirationē: b. n. ē ꝛ spū sursum delato si doleat ꝛ tussis et
sputa ignea uel liuida ꝛ subtilia ꝛ spumosa ꝛ anchyra. i.
florida: ꝛ q̄lctiq; alr exaliterata pter q̄ in p̄seruadine. B
eni ostidit oicē: Et si qd aliud differens beant pter ea q̄
edocta sunt: hec oia pleuretidis ꝛ peripleumonici appa
rare ait cōtingentia. hos ita oꝝ deducere.

Suero dolor sursum finiat ad cla
uum uel circa ubera ꝛ brachia ici
dere oꝝ i brachio uenā q̄ itꝝ ad q̄lctiq;
ptium fuerit fm hanc.

Et hic rursus explanat mentē gnisse prius bꝝ libri
qꝛ derelictum erat qd̄ itelligi bis q̄ dicta sunt ei
ad eictpura bꝝ fꝝ rectū panēis lateris fac pble
botomia: qd̄ ostidit oicē: Incidit oꝝ uenā q̄ i brachio q̄ i
tus ad q̄lctiq; ptū fm hac apē succidēs interpretatio
nē neglexerit. quim deceret enī dicere uenam que fm cu
bitum: eam que in brachio dicit.

Subauferre uero fm habitum coꝝ
spozis ꝛ horā ꝛ etatē ꝛ calozē: plꝝ
aut audens si acutꝝ dolor fuerit dūce
re ad lipotosim. i. defectionē animi.

Hic rursus plꝝ in sūma intēiones pblebotomie
oēs uicē largiēs: tñ derelictū q̄lctā. neg. n. vtutes
mementi neq; trāsmutationis sanguis: sed neq;
regionis uel p̄stiterie: plꝝ aut auferre iubēs ꝛ audē qdē
vsq; ad lipotomiā agere peccauit in uictiōe adiciēs pp
qd̄ audere decet. nā ppf acūmē qdē doloris ad plꝝ eua
cuandū sanguis deueniunt: finire vō fluere nō ex acūmi
ne sꝛ ex alijs habemꝝ a virtꝝ: robusta: ꝛ etas iuuenescētiū
ꝛ multitudo sanguis: nā laboratōis densioꝝ ꝛ curioꝝ et
oissile euapozabilioꝝ ꝛ multictioꝝ: ꝛ hōa autē: p̄stite
tia eucrata: ita. n. regio: audere vsq; ad lipotomiā ou
centem ex his auenit.

Eni subclysterizare post hoc.
Ost pblebotomiā clysterizare iubet. melius aut
esset adiciēs hippocraticā determinationē nūi
formita. i. spontanea erierint bene.

Suero subclysteri thorace dolor
fuerit ꝛ tēdit ualde pleuretico nē
trez subpurgare. in medio uero purga

tionis nihil da: pꝝ purgationem autem
oxy mel: phar macare uero quartanū.

Pleuretidis notat id qd̄ uicē ē ab hippo. i. gnifiā
p̄te libri i q̄ purgat eos q̄ ita hnt pleureticos. cō
fuit aut id duplꝝ phar macare vō q̄tanti: inde
termiate dicit: ꝛ bꝝ p̄ p̄ncipio. nihil. n. talis auxilioꝝ
gerendū laboratū intentionē facientē oicꝝ nūmez. fꝝ qd̄
hippo. dicit aut ꝛ pꝝ p̄ncipiu ꝛ fessit anteqꝝ firmet bꝝ
res iuber phar macare: aut postea qū digesti fuerint: q̄re
circa p̄mā uicē aliqū vō ꝛ scōꝝ ꝛ q̄rā. ē at qū q̄nta pbar
macauimꝝ nō i q̄rta solū sicut hic scripsit.

Suero nō facile erectꝝ fuerit: mī
horē potū ꝛ sōrbitionē paucā suc
cū subtilē ꝛ sel in q̄tāq; hōra meliꝝ agit
cognosces autem ex urinis.

Et p̄culari tpe cibi scrutās hippo. sed ipse bꝝ q̄ b
scripsit in bis q̄ supꝝ ab eo scripta sunt calozē at
tēdere dignū existimauit q̄ calozē fm thoracē et
pedes: qui. n. uinaz nō tpe cibi ē vñis q̄re nō recte dicit
nūc succū subtilē sel oꝝ fꝝ quā hōrā meliꝝ agit. cogno
sci vō cā ex urinis: sꝛ enī q̄maxie bene reparationē
ad melius beant uine fm p̄cularēs potissimō: sed nō ita
longū tēpus. i. vꝝ deponat illud nos: ꝛ expectet vñi
nebulas ꝛ meozimas. i. sublimes uel inferius sūtes ba
beant. hec enim in multo tēpore sunt. cibari vō in acut
egritudinibz laborantes aliquando necessarium est in
p̄ncipio delinationis.

Matura uero sunt pyxela. i. sputa
quā facta fuerit sūlia pyo. i. puri. uri
ne uero mature sunt q̄ hypostasēs hnt
subzubeas quales ozobum.

Neq; supꝝ mēinit per supioia ita dicitis de
digestis urinis. neq; hippo. alr dicitis: Urina
vō optima cū hypostasi alba ꝛ lenis ꝛ bomala. i.
equalis: alia vō serici q̄ de pleuretidis ꝛ pipleumonici
manifesta ꝛ sine mea expōne: ꝛ vbi ab his q̄ ab hippo.
scripta sunt qui hoc scripsit recedit: ꝛ vbi maxime oīno
uel ex parte vnum aliqua ea sequit.

Peripleumonie electuariū cotallū
galbanum attractiuum cum mel
le atticō abrotanum in oxy melle pipē
belleboꝝ uel electuarium nigrū deco
quēs: ꝛ pleuretico ꝛ pipleumonico i p̄n
cipio circūdolosoz exite da bibere: bo
nū autem ꝛ panaces in oxy melle bulli
entem ꝛ colantem da bibere.

Et p̄mū ꝛ fm phar macoz reductura sputoz sūt
qd̄ aut per nigrꝝ belleboꝝ uel electuariū ven
tris subductiū. q̄ aut per panacea ita dixit filr i
quod vtrq; vñle existit.

Dysenteria apostema aliqū uel ele
uationē quiescēs. i. cessans fac ni
si in febribꝝ ꝛ sudozes ꝛ urine grosse ꝛ
albe ꝛ lenes sup̄apparent: uel in tertia
nis diebus uel akryson. i. uarice uel ad

testes uel ad crura uoloz uel ad byschi
on. i. uertebzū firmet.

E hic sermo i determinat. Enegz qui dicit ad opy
enteria indicante conscriptione neqz omnis cel
sant hoc inferens. 85

R febre cholericā aū septimū cū
rigore bycter⁸⁵ sup inat⁸⁵ soluit fe.
sine rigore uero si superinnascat extra
tempora perniciosum.

R On utiqz alicubi aū septimā cū rigore supinat⁸⁵
bycter⁸⁵ soluit fe. neqz vō p septimū: h̄ determi
natio ē talis: febricitatib⁸⁵ bycter⁸⁵ supinē: aliquid
qdē vt sint bona dispositio q̄ fm̄ epar: aliquid vō cholera
mā ex cernē p cutē tēnante: ceteri neqz iūte id quēdamodū
assuevit in omnibus fieri apostematibus. dictum ē autē
de talibus bycteris in apocēsimis. 86

O detant uero lumboz⁸⁶ t in melā
choliciuz per uenas spiritū defe
ctiōes q̄ fuerint pblebotomia soluit.

Q Um aut ait: per melacholiciū sanguinē supā
būdantē i uenis spūm defectiōes sunt: pble
botomia hec oīa soluit. spūm vō defectiōes siq̄
dē eoz q̄ fm̄ arterias dīc⁸⁶ tēni has uenas notābit uetēs
q̄ alia q̄ assygia. Lippulatio fiet utiqz passio. si vō eoz qui
fm̄ pulmone rursus h̄ vocatā aupinā. i. i. spirationē eni
gmaticē insinuat. pūt autē t multitudinē t grossiciē san
guinis nō solum per arterias t spirationes exitū nō h̄re
sed t q̄qz per ppe vocatas uenas. 87

Q Um aut a tenatib⁸⁷ iteri⁸⁷ uel ante
ri⁸⁷ nehemēē spāsiant⁸⁷: t circa col
lū t facies sudores a dolore mori⁸⁷ t sic
catif tenatib⁸⁷ urodeib⁸⁷. i. caudat⁸⁷: gros
siores dorsum p̄tinet uel mediē colliga
tiones inate ut ad pedes defūnit: huic
tali nisi febris t somn⁸⁷ supuenerit: t se
quētes urīne dīzōnē h̄uites uenerint t
sudores cretici: bibere uinū citrinū uio
sum: t alicio. i. pulētā coctā comedere
t ceroto ungere: crura circūuoluerē us
qz ad pedes calidos t infundētes sca
phe. i. catino t brachia deuoluere: t lū
bos a collo usqz ad uertebra. i. scyam
icerās ut t ateriōza p̄tineat t dimittēs
fomēta urīne q̄dē: calidā aut aquā ifūdēs
t extēdēs līntheco accūbās eū: t ne uen
trē soluas nisi balano. i. suppositoio si
multo tpe cūis nō egebilis.

E hic sermo i determinat dicit⁸⁷ ē cū eo qd̄ ipropie
qd̄ notū scripta sunt. h̄. n. i. a uoloz moderate
h̄atos ipropie dictū ē: p̄mittit⁸⁷ bu. i. acrib⁸⁷ ḡru
ente modē uerbo nō labozib⁸⁷. t iūmip⁸⁷ t fm̄ p̄ncipiū fe
rici in oīcēdo uehemēt⁸⁷ anteri⁸⁷ spāsiant⁸⁷. p̄ hec autē sic
catif tenatib⁸⁷ urodeib⁸⁷. i. caudatis grossiores ocellū tū

net eos q̄ vīqz ad tūcā. i. caudā uocās ita. uocāt autē ricio
finē oīis: si vō utraqz pres oīis uult tēdi t circa anter
iora t posteriora tetaniz⁸⁷ extendi possibile: sic p̄p̄ antea
dicit: Terban⁸⁷ vō lūboz. nō iussalacter at neqz dīgnū v
rimap̄ allectuatiōē passionū p̄cognouit: febribus. i. egritudi
nibus indigētes p̄uina oīdūm manifeste. egritudinū
autē q̄ fm̄ musculos nō iussallat ē significatio q̄ p̄p̄ antea
h̄ h̄ qdē pūy: dare vō uinū cū sine h̄. i. vt determinetur
vīz a frigore passū sunt vel p̄p̄ aliā cām: nō p̄uī uoca
tū ē h̄ t ualde audat. irrationabil⁸⁷ autē dictū ē t b̄. Uetres
aut neqz solūt nisi balano. i. suppositoio. soluit. n. utiqz i
talib⁸⁷ uel iter: alia vō ferici pene manifesta. 88

E ritudies aut soluit oēs uel fm̄
os uel fm̄ uetres uel fm̄ uesciam.

R On ē hic sermo v̄lis neqz cōis oīum: nō n. p̄ h̄ so
la sed p̄ matricē t per emozōia que per nasos
fir solutiones sunt egritudinū. 89

H ellebozizare oēs cos quibus a ca
pice fert reuma.

R On necessariū quibusqz a capite fert reuma
omnes ellebozizare: sed q̄qz capitis solius fa
cere p̄uidentiam assueuimus. 90

Q Uibusqz ex apatib⁹⁰ uel pblebo
rogia. i. uene scissioe uel p̄p̄ aliaz
fortē cām empici fiūt ne des belleboz
neqz. n. p̄derit: t siqz patiat⁹⁰: cā uide
bit belleboz⁹⁰ eē. si uero dialipite corpus
uel dolor i capite uel emplastrate aures
uel nasus uel expūitio uel geniculozuz
grauedo uel corpis tūoz p̄ p̄suetudinē
qd̄cūqz p̄tigerit neqz a potib⁹⁰ neqz a
nenenis uel ueneris neqz a tristitia ne
qz a sollicitudib⁹⁰ neqz a uigilijs si qd̄
dē boz beat cām ad hoc facere curā.

R Ellebozgia qdē dīc⁹⁰ uene scissione. q̄m aut neqz
eos q̄ ex tali cā empici facti sūt bellebozizare cō
uēt: neqz eos q̄ ex apatib⁹⁰: neqz eos q̄ ex alia ta
li cā manifestū. empici vō p̄p̄ incōtinentiā male i b̄ catalo
go. i. inuatiōē nūc dicit. incōtinentiā tpa fm̄ seipsam nō
centē incōtinentēs: puta plenitudinē: id gōne nochigia. i.
ebrietate ueneris multis: t multis uigilijs t quēcūqz ta
lia. p̄dicens autem quibus ellebozium nō oportet da
re ait: Si dialipite corpus: hoc est si dissolutū sufficiēt
factū fuerit si occasiōe uidely uel dolor i capite chronic⁹⁰
i. p̄lir⁹⁰ t oīssile solubilis: subaudire. n. te h̄ t uoloz i ca
pitis oiz: t oīb⁹⁰ his q̄ deinceps dicta sunt t aurib⁹⁰ empla
stratis t naso t expūitiōi. adicit autē genūū grauedinem
t dolorē t corpis tūmōē p̄ter p̄suetudinē: ita. n. i. oībus
his sine manifesta cā factis bellebozizare p̄siliatur. t dīni
dēs v̄lem hūc sermonē in p̄culariā dicit: Neqz a uene
ris neqz a sollicitudine uel uigilijs p̄dicta facta sunt: i. n.
ex aliquo boz fuerint dicit ad cām q̄ fecit armari iubet q̄
aut ex oīb⁹⁰ q̄ dicit⁹⁰ vt certissime dicta sunt t que nō dī
dicistis a libris bippo. t a nostris negocijs. 91

Q Ue ex itinere dolozes latez dolo
rosi byfichion. i. uertebzoz⁹¹ t q̄cū
qz respirātes uolēt occasiōē habētes

minima mala habet.

Hoc. i. minime. Quia significat buic. i. maxime: ma-
nifestum quoniam lupinum minima predicto-
rum habere ait mala.

Silvius autem et opus. i. succus est quod
quibus maxime: in expertis autem
non transit ventrem.

Radicem silvis vocare operetudo hominibus. i. led
uocet tui herbes: bac hic ait: et adhuc opus. i. suc-
cus herbe: in expertis. i. succus sicca operi cholera-
min? autem et hic. pap. n. postea ipse dicit scribit ita: et chole-
ra vero sicca venit istas et sonit? sunt et iduraciones insit. ma-
nifestum igitur quoniam spiritus ventosus coadunat? sunt ventre et ob-
latione silpibet autem dym. i. lacre.

Causas. i. estusum hoc.

Quid vitiis igitur significat b. i. estusum est. quod? quod
nihil ex textu manifestum est. et propter commentas quod
singulis horum dicit quod sublimis. multi silpibis valde
vitiis. apponit enim. i. officine vitiis quod sunt ratione talibus.

Mixtus uero caro fit: si cum multo ca-
seio mixtus fuerit uel commixtione
bouinarum carnium.

Radix. i. cholera rubra ab eo vocata et marie fie-
ri ait: hic quod sil silsum est caseo pl? obtulerit vel
est bouinis carnibus? ista enim. i. ventositas quod ex sil-
pibio gnat? epistatid. i. aglutinationis et brady peris. i. tarde
pertransitibus? cibariis mixta macet? ventre in exilis.

Melancholicus quod ex acuit? passio-
nes a bouinis carnibus? anipblyto-
f. i. supabilis nam capax et non peringentis ne-
tris est digerere.

Rat quidem eadem de silvis virtute fmo. imiscuit at
buic comestiones bouinay carnium et propter B velleps
sup ea transiens melancholicas passiones exacuit
anipblytos enim. i. supabilis nam capax igitur vtius est quod dicitur
one hac. i. enim sic illi quod capax eorum quod digerit dicitur. non tri bunt?
ipsum? i. exacuit melancholicas passiones a carnibus? bouinis
dicitur cam: quadda autem alia coior? dicitur cam ea quod sunt vitiis
cile coquibile et forte nate. nam anipblytas. i. supabilis est
illa quod nequaquam quod hyballita. i. suparet.

Optime uero utiqz eripietur sic fit et
coctis utat? et ut vetustissimis.

Et vtius hys silvis non fmo melancholicas passi-
ones: bouinis enim carnibus? mel? vti et coctis et ve-
teribus? quoadmodum bis ovis? digestilibus? si propter
voti? est dicitur hac. i. optime: neque. n. quod melancholicus egro-
tat: neque alii? quod hoc san? vel egrotas optime vtiis eripiet
propter bouinas et coctas et veteres carnes oblatas. si comedet
titi ovis? sunt be non bon? cib? si min? aliis quod talibus? offerit
nocent? igitur transpones hac vicionem. i. optime et faciens
sermonem minime inculpabilem operaberis.

Carpine uero carnes et quicquid in bo-
uinis fit male: oia. n. bunt et indi-
gonem et uetiosiores et cructuosiores et
cholera faciunt. sunt autem bii odorabiliores
solide et delectabilissime: be optime co-
cte et frigide: quod uero idelectabiles fetide

et dure be pessime et inrecetes: optie ue-
ro sunt estua bona: autumali uero pessime

Et rursum dicitur hic cam? eundi veteriores capnas
bouinis carnibus? digestibiles. n. sil? exites capi-
ne veteriores sunt bouinis: et cructuosiores mul-
toties facit? pncipiam biles quitate. dymitine. i. acro-
res autem exites et calidiores bouinis? indigeste reman-
sunt et cholera opas? igitur frías magis quod capax? come-
dere eas. optie vero sunt estua bona. autum? vo hac bona
pessime: optias esse in estate aut fuipap? carnes capax: si
enim est vtiis aliaz carnium? igitur oportebat quod igitur in bona
estua pessimas esse. contingit autem meliores esse eis? sunt esta-
te capis esse: quoadmodum quod berbar? comestua aialiu ma-
la sunt estate inueniri: propter non habendum adhuc herba
viride. capis autem aptissima esca rami arbor? et melior est
viti sine veris. bunt autem copiosas escas sunt estate quoniam autem
esca sunt plurimum potest ad carnium? apudinde vti et valp-
bus licet tibi addice? in autum? autem bunt optima propter vias
carnem: ita vero et passer fit talis optimam habet carne: au-
tumno autem capax? indigentes esca apta pessima et subtilissima
bunt carne? sunt vero hyemes rursum meliores habuit corpus
bunt nate viciat? a crasi? sunt bona? viciantes.

Circa. i. porci pncipiole quoniam enor-
me. i. crude uel sanguinee et circū-
asse: cholericæ uero utiqz erunt turbati
ue: suine uero omnia carnium? optie: uali-
dissime uero oium que non fortis? crasse
neqz subtiles macre neqz etate ierij. i.
sacrificij ueteris: comedere uero et sine
forma uel subfrigidas.

Et rursum. i. porci pncipiole veteres cui quod pu-
valde sic apud porci? est inueniri. i. apud ethymij
gem. i. non dumosi idem sunt? paretin. i. licet canis.
porci? et crastilas byas. i. sues. sponis vero nescio quid? spon-
los comedebat eos. n. quod supra pfectos etate ita noia bunt
veteres? isenabilissimi oium erat? sponis in vigatione ciborum
sanos? sil? et delectabili cibario: sic et in comedendo veni-
tres capax? et plenos saguie et pigned? et vti? digestibili-
li? vtiis inuenies cibariis? optia vero caro in delectatione
et vigationem est quod medio? sunt etate. bec autem et generatua est
sanguis benignus: pessima vero est vetustissima: et quod? quod?
perititione? oestit comedis? sere oium pessima quod come-
dit aialius? terrestris? humi? dissimula. n. bunt carne. et propter
supabundat? bunda caro eorum quod non noui? geniti sunt etas
pblegma generat plurimum. si vero enozine. i. crudiores? vti-
gerit multum magis: hac eadem autem ratione et carne suus pun-
guissimam? etate? veteriores existit? carne medio? eupha-
cor. i. bunt carnosior? suspicias est? humiditate? quod oia pi-
guedo homogenea. i. vigena carne deior? est ad vigatione
et nutrimentum. si et circialie sunt affatij? ierpe et eudomia
et vigatione? sunt et chole factue. p accedat eis dymitica. i.
acredine. coia. n. b malicia cholericorum cibario? est qui baci
da fuerint et dymia. i. lacra: coisupis. n. et simpliciter bec
talia et dymice. i. lacredine oia valde quod delectantur et vti-
trem remotioria cibaria reumant? quod toto corpore ad eis
ca sunt. hoc autem. i. sine forma os nos comedet? carnes por-
cinas? est sine pelle. i. non. n. simit? carni aialis cutis vi-
geri apta nata est seu vtiis frigidior? exis? curi. subfrigidas
autem bas oes? os vtiis existimas comedet manifestum est cali-
das? oes veres carnes existimas: fortassis eas ardiores
et veteriores subfrigidas esse. Ego vero in capnis quod carne?

et quicquid alie nā calide hūc sermonē accipio. in enētis aut
fm caliditate et frigiditate qles suum sunt: simplr ita vī
ctum indeterminate nō accipio. determinate. n. aptiores
sunt: calide vō frigidis. 107

Holera uero sicca uenter inflat
et sonit⁹ insūt et dolor costar⁹ et lū
bi: egerūt enī nīl īferi: s; pstringunt.

Eam q̄ simplr notat ab oib⁹ vel oib⁹ cholā hū
ditate oeriat a sic. cholā noie vō cōi s; abo v
tis ad modū generatiōis respiciens exīte cōm:
sic enī bu. cholera sit ozymeis. Lacrib⁹ hūoibus ex cozm
pione humoz q̄ comesta sunt factis: ita sicca spū vōtoio
ozymeī. Lacri. iōg; appropiātia vētri neruosa corpa mo
sa et tensa dolores faciūt. potētib⁹ aut spūitib⁹ hīs q̄h; q̄
dē detinere: q̄h; vō exire. ppter detētos spūs sicca chole
ram generari nō audeo dicē: suafibilis enī esset ita nō
minare ea que egerunt. 108

Hinc talē custodi ut nō uomat
s; uenē subducac clysterizās q̄ci
to aq̄ calida et pinguisima: et etiā aquā
ungēs plurimā īmtrte calidā in scapba
i. pelui accubare faciēs: et calide aq̄ pa
rum supinfunde. et si calefac⁹ ei uēter
subducitur soluitur.

Hoc quidē. i. q̄cissimē clysterizare et pbibere vo
mere cōia pcepta oīm q̄ in vētre cōtinent pter
nām studem⁹ excenti īferi: fm eundē autē
modū et calida clysterizare: puocantum. n. calidū: sicut
apocritici. i. reperi cū suū frigidit⁹ et pingue vō clystere
sicce clystere. p̄tia sanatio: q̄ et virtute. Alii ē bñctans
siccare: mirgās modirationē ei⁹dē adheret intētib⁹
et b. i. p. aqua et oleū calefacere et mitigare i scapba pyri
antem. i. fomentantem. 109

Confert aut et dormire huic tali.
Manifestū at̄ vī: i scapba. i. pelui fometatū eū vel
et sine illa dormire iubet. ipm aut p seipm et fm
seipm feruatū manifestū: q̄h; oib⁹ q̄ ex idigē
tissimum est dormire. 110

Ebibere uinum subtile et uetus et
acresceron. i. meracius.

Inū quidē vt digōni ofens⁹ dat subtile vt nō
maneat fm ventrē: vō aut et merati⁹ ḡsa calefa
cēdi magis. cō. n. vinū corp⁹ calefacit exīn. i. b. i.
bitū: maxime autem quod uetus. 111

Oleū da ut q̄seat et uenē subeat
i. egerat et solui⁹ dolor.

Rymeo. Lacrimū mitigatium oleū et siccitatis
correctium subducit aut moderate ventrē: qui
bus oīmb⁹ opus est ei qui curatur. 112

Acibis aut et potib⁹ abstineāt: q̄b⁹
indigētia qdē nulla ē fm corp⁹ ne
q̄z op⁹ appositione. indigesta uero qdā
ptinet digōne indigētia: huic qdē q̄te
est op⁹: abarjīs aut nō anq̄z digerant
moderate q̄ ptinent. si uero nō remi
rit dolor: lac asine pa bibere ut purgē

Sed qd p̄dictū ē faciēte te dolor nō solui⁹: am
plior ē ozymis. Lacredo trititatis cause: et pro
pterea purgare cōuenit corp⁹. asine vō eti lacte
iuber purgantib⁹ oib⁹ p̄pharmacis exīti humilior et ab
taracori. i. inopabiliō. B enī est alio lacte humidius et
subductius. 113

Sed uero humid⁹ uenē fuerit: et cho
lera subit. i. egerit et torridē et uo
mit⁹ et mordicacis hīs ualidissimū q̄
fecere: bibere uero mellitū et si uomere
Subducere at̄ fm eū moderate et q̄te

Manifestū siue de sicca cholera adhuc et nūc
ei ē fm: siue hī audire oīm fm seipm: q̄rcauq;
vō beat. apper cholera ozymeā. Lacri difficile la
uabilis vel laudabilis p̄niri fm ventrē. hāc aut subdu
cere tētar moderate si cū digerendo q̄ cōtinent fm eū
Multoties. n. in talib⁹ dispōnib⁹ agonisticis. i. violente
adiuans repētā simul expurgat chachocochimā fecit
pharmaco et p̄scrutās habitu et virtutē egratias et deat
et erat et cōstitutionē. i. cōstentia. Id aut q̄ in fine feret
dictū ē. i. bibere vō mellitatu et uomē vt uolēte p̄cripto
re expurgare supiorē ventrē dictū est. melior aut altera
scriptura q̄ ē supior q̄ nō rictici enī. i. expurgatium
exīti mellitatu ad p̄tia q̄ fm nām renouat ea q̄ corrupta
sūt sine nocere et p̄ictat os vētris fm uomitis. 114

Et hydropū due sunt spēs siue na
ture: quoz hic quidē hypofarchi
di⁹ conās fieri īcussibilis: hic uero cū
inflationib⁹ multa bona fornatione
idigēs: maxie uero afflictōe et pyria. i.
fometatōe et cucēia. i. ptinetia cibi. sic
ca uero et ozymia. i. acria comedit: ita
enī uriticotat⁹. i. urinatissim⁹ erit et for
tis erit maxie. si uero dispn⁹. i. difficile
spirabilis fact⁹ fuerit: et hora uernalis
exns p̄rigerit: et etas i statu suo sit et ro
bur fuerit: a bzachio sanguine auferre
deinde panes calidos ex uino nigro et
oleo iussudens comedit: et q̄z mīme bi
bēs q̄z plurimū laboret et carnes suinas
carnosas comedit cum aceto coctas
ut ad difficiles ambulationes obuict
i. sufficiat.

Uidā nō hypofarchidiū s; hypofarchidiū scribēt
nō tñ anafarcha vel catasarcha scriptū inueni ali
cubi: et nimirū innuicib⁹ ita notantib⁹. uicēte vō
eo dnas hās cē hydropis: et de scdo qdē inflationē trēde
te aliud aut nullū hīnthona adiciēte: ipsope vō nīl oī
pharia dicēte: manifestū ē q̄h; fm qd̄ ofundit et fallitur
fm p̄tās hydropis. i. hydropis. i. ḡf bi qdē medicop q̄mox
uicēte cē dnas hydropis agre supexcedētes q̄z agruū: s;
nō mūctps redargut eoa. q̄ aut hī scriptū deficit agre. ē. n.
hydropis hic qdē bñdi subtilis fm p̄ntentia coaceruas
multitudine i īferiore thoracis regiōe oī: hīc pakērates
i. purgantes: q̄h; quidē humidū euacuant: alius aut

nō aq̄ s; spū b; hanc regionē plenam: ⁊ fere supioza oīa tumefacta: hāc tympania nūcupam? alī? B autē qd pble gmatē b; totū habuit plenū: hūc hypofarchidūz qdā nū cupant: itaq; deſicēſ dicit B byderop: eē ouaf nāo: nō tū neq; rōne dicit B. i. conās fieri iſſugibilis: verū? eīz vtiq; dicitur ⁊ ita ſcribēs. Interfic āt mor ider? cū factū fuerit ſcribiſ āt ſeriet ita male ſcripta ab eo qd pmi ſcriptiſ alē nimis: deū bydropū quē cū inflationib; ait fieri curā ſcri pſit: B quidē cōe hitem oīz byderop: q; ſm pncipius ſcriptiſ afflictioz ⁊ ſomatēioz ⁊ timentā cibi oīlāa comedē ca. ⁊ ſicca. B āt qdē fol qd anafarcha quē icurabi lē derelinq̄. B. n. fol? incipit qnq; indiger pſomia: qū oemū er emoroidaz retēione. i. ablatōe: vel mēſtruoz mulierib; vſ ex aliq̄ta plectozica cā incipit oīſtit. tym panū aut vel aſclien byderop nullus auſus neq; viſus ē p pblebotomia ſanare. in eo igiſ oemū qd idiger pſomia cura qd oēnceps ca. ⁊ ſicca ſuit vtiq;: B igiſ ſcribēs qd de cene cōicūraſſe vſ. ⁊ qd B ſcriptū nō tū recte oemū dicit ſi vō diſſuſ. i. olſcille ſpirabilis fuerit qd laboat: pblebo tomia idiger pp plectozia nāz fortē in bydero icidēs. ſic ignis p̄clutē x̄tingitū iūſiſſe i lignis multis humidis niſi qd vō multitudine auferat: ita ⁊ in eo qd pp multitu dinē ſanguis frigidioris x̄tingitū p̄clutaf marā ē ſana? nō pſomia: ſm quācūq; hōz p̄clut B aſſūperit. male igiſ addit hūc ſm oīb; idē ⁊ hōz ethualis exiis. nā au ferendi quidē pl? vel min? ⁊ alia qdā ⁊ hōz ſunt iſtēio. huiſmodi aut pblebotomie iūſiſſe ē auxilij nā paſſiois. quidā aut vō oīacozides nō eſt iūſiſſe hōz ſ; vernalē ſeri perſunt ſuſpicāz ethualis qdē diſſolutionē v̄tutis: hys malis aut ad venturā paſſionū frigiditatē. Idiotice vō. i. vulgariter ⁊ vetuſte valde panes ca. ex vino nigro ⁊ oleo dat comedē ei qd pblebotomat? ē intentionē qdē habēs vērā. i. roboreare v̄tutē vt ſufficiat afflictionib; qd ſm gym naſia. i. exercitia: nō inuenies aut mām dignā intētiōe. ni gūcū vni plurimū ſanguinē generat. tū āt vt ſuſp̄lū ⁊ melancholicū faciat illo mel? ē chip. i. ſububeū vinū dare ſubne qdē oīſtitia: vt ⁊ v̄natiōz ⁊ eoz moueat: etare vō nō nouū quādmōdū ⁊ multū cōtingit. nouoz vō vinoz nullū vinū chip: ſed ⁊ albū aut ethz: rubcū aut nigz: inueterata vō chira ſit ⁊ tanta. B aut oēiū nimūz q; minimū bibentē plurimū labozare rectiſſime dictū ē. ſiccat. n. talis dieta ⁊ caleſc. ſuine vō carnes ſm illū qui viciat? ē modū comette in ſtatu exiit? ⁊ fortib; vō bene vtiq; dabunt. aliaz carniū vō nullus vtiq; poterit di gerē bene caſiā p̄clutā extingūc inatū calozē. mel? igiſ qd qz bñ digerit? dare bis ita ſebit. 115

Quicūq; v̄tres iſſimos inferiozes calidos hñt: ⁊ ozymec. i. acres egōnes ⁊ anomale. i. icq̄les exēit a colliq̄tiōe cis ſit. ſiqdē potētes ſiāt: hellebozo an tiſpale. i. recuellerē. ſi uero nō: ſucc? fru mētarij tritici groſſ? fac? ⁊ fabatin? ⁊ etnos. i. fabe integre aq̄ cocte iuris pin guamē: ⁊ panēſ eucitiſſis. i. ſubcinericij ⁊ piſces ſebziēti qdē cocti: inſebziēti uc ro exiit aſſi: ⁊ uinū nigrz iſebziēti. ſi ue ro nō: aq̄ a neſpul uel myrrthib; ul mal? granatis uel ſimicobalanis. i. dactalis: uel anathos. i. floze ymeaz uitis.

Magie ppie vtiq; dicitſet egōnes bis ab incēdio a cōbuſtione a coarſione nō a colliq̄tione exiſtē nā colliq̄tiō qdē in ipſo ſit. ppē ſe male mozigē ratā colliq̄ta pinguedie vel ⁊ carne mollī. coarſio vō in v̄tre comēſtis a calozē ozymec. i. acri p quē inſebziē cō tingit: hūc helleboz iuber dare albiū. indicauit aut B an tiſpale. i. reuellerē verbiq;: p ſupiozē v̄trē. ſi vō nō pote rit. pp̄ter quācūq; cauſam hellebozīm accipere ozymi? cre. i. acredie v̄tante hūc cibaria iuber dari ⁊ pot? ſupioz cantia ⁊ iſrigidātia. adit aut cibarij ⁊ qd ſiccare p̄it: quē admodū euſſias. i. ſubcinericiōs p̄as ⁊ aſſos piſces. bis ita rōnabiſ dictis ſerutandū quē oīē inferioz ⁊ ſupiozē v̄trē. nā qnq; qdē veteres thozacē ſupiozē v̄trē nō minātes oē cibi vas qd p? diaphragma iſeriozē v̄trē nū cupāt. qnq; vō iſeriozē v̄trē nūcupāt i quē cibaria trāſ? glutinitus. aliq̄ qdē oīa qd p? eū vocāt v̄trē inferiozē qnq; vō ſola groſſa iſteſtinor. ſūt āt qd colon ſolū noiant inferiozē v̄trē. fortaiſſis igiſ vtiq; q̄remus quā p̄dicatū p̄ticulaz vel qd ſuſiſſibilis? ē nūc audire: ſi magnū qd lucri deberē. q; vō inuētiō hōz taliū nil qdē nos docet pl? biſ qd ſim? ⁊ indicam? ipſi de eo qdē recte dicta ſunt: qd vō nō: magis aut hñt circū ſcrutatiōne cognitionis q; v̄tū tatē meliuz derelinq̄re eſt cito: ⁊ maxie vbi neq; gñſia. i. pp̄ia eius ē hec cōſcriptio. 116

Suero ſebziē hēat ⁊ torſiozes fue rint: lac aſinini pauci ⁊ calidū p̄mum v̄tri ex iudictiōe pl? ⁊ linospma. i. lini ſe mē: ⁊ triticea alphyta. i. polētās. i. ſari na noui tritici uel hōrdi toſti ⁊ cocti: ⁊ egyptiacaz fabaz: auferēs amara ex coriās ſemina bibat: uel oua ſemicocu gūta comēdat aſſa: ⁊ ſimilaginē ⁊ miliū ⁊ coriandz coctū uel condz i lacte co cto frigida comedere: ⁊ qd bis ſimilia ⁊ potus ⁊ cibaria offerantur.

Plurimū qdē eoz qd cōmētati ſunt meli? bis que p̄dicta ſunt copulāt B de bis qd ca. hñt inferiozes v̄trē: exiſtimātes ⁊ nūc adhuc fieri ſimōz. pau ca vō qdā ſepantes ſingulū B cōmentat. intētiō vō eſt i eis hūc qdē a ſupiozib; purgare chacochemie: hūc aut epikarſe. i. cōmiſcere ⁊ deſcē hūc aut ſupſicare: hūc āt inſrigidare. igiſ qdē lac aſinini purgare pōtēpitaramie i. cōmiſcē: lini vō ſemē ficcare ⁊ inſrigidare: alphyta vō qd ex frumēto epicheraſticū. i. cōmixtiū hñt: ⁊ hozdeacea bñ eis remiſcē ſiccatia ⁊ iſrigidātia. egyptia vō ſaba ſiti inſrigidare pōt. oua vō ſimilago hycōdra pacync̄hina ⁊ euc̄hima. i. groſſa ⁊ bona amēnib; vel hūozib; ⁊ ephy riſta. i. cōmixtura: ſ; exſiccāt ſupiciēter ⁊ in cibariis mi ſiū quē admodū inſrigidat. hec vō oīa dat frigida pp ozy mica. i. acredinē ⁊ calozē homoz qd opant paſſione. 117

Dietarie uel dietatiue maximū eſt obſuare ⁊ cuſtodire ſic i acutis ⁊ in lōgis egritudib; ⁊ intēſiozes ſebziū et remiſſiozes: ut tpa cuſtodiat: qn o; ciba ria offerre ⁊ iſallaciē qñ oporteat aſſer re ſciant: adhuc aut qñ plurimū diſtāt ab intēſione.

Dietatiue artis maximū ē aut hoc. i. cognoscere
 particularē tēpus cibi. ipse igit vñā intensionē aut
 plurimū distare tēpus illud in quo cibum dare
 oīs ab intēsiōe. est aut dicere intensionē principij pociū
 uti. hoc aut nō solum i. chroniciis. i. pluriē i. spaliū mōz
 bis sed in acutis vēr etiā existimar. ppter qd id adiecit
 in lōgis egritudinib⁹: quā magis in his manifesta bec ci
 bandi intēsiō. vel fortassis in his solis. in acutis enī suffi
 ciens ē cognitio tēpi cibi descendere ad pedes: nō tñ in
 chroniciis cibādus est ita: sed expectare decet qd optima
 remissionis. fm acutas enī egritudines expectare non h
 timore debentib⁹ cito intēsiōne future eē. quidā autem
 banc seriē scribunt ita: Dietatiue ē maxime vt obicruare
 z custodire sicut in acutis z ita i. chroniciis scire quō oīs ci
 bare. quidā aut finē huius seriē ita scribūt: Adhuc autē
 qd plurimū distant ab intēsiōne scire vt cū alijs qd iussit
 nos scrutari circa infirmū z hoc cōsiliāte eo. apper aut si
 ipm quis iustigauerit: hoc nō copulans piculari inuē
 tioni tēpi cibationis: Intēpōzaneū pceptū qd de cibari
 one et inulio dignum. 118

Sire uero cephalargicos. i. capi
 te dolozosos ex gymnasijs uel
 cursib⁹ uel ambulationib⁹ uel uenatib⁹
 uel aliquo alio labore intēpōzaneo uel
 ex nemeritis decolozos brācosos splene
 ticos liphemios. i. defectos sanguine
 z sisoderas. i. inflatos: z sic tussietes:
 siticulofos: uenitis defectos: z tēfos by
 pocōdrijs: z lateribus z metaphrenis
 i. scapulis tozpentis z obtuse uidentef
 quibus sōnitus aurium incidunt: z uri
 nationē nocturnā incōtinēti dispositof
 ictozodes z quoz uentres cruda emit
 tunt: emozogentes ex naribus uel fm
 anum uehemētē: uel in ephibematib⁹
 existētes: uel in eis labor occurrit ue
 hemens: z non continent: boz nullūz
 pharmacare z pericula quia enī acutā
 z nihil iuuat: z eas qd ad curā crectiōes
 z crises auferes.

Quoniam qdē inordinate mō ppatiōis monimēti
 uenitēfā qd fm libz hūc scripta sunt: manifestū
 existit oib⁹: multa vō vt dixi eo bñ dicta: pp qd
 z his qd dicta sūt: nō recte insisterit qdā: z magi qdāqz sūt
 z cōfunt sibi ppe: qui nō bñt doctrinā indicatūz eoz qd
 dicta sunt: qd vō in hac feriē dicta sunt: catalogū. nūmēz
 bñt ineptoz pharmacari. purgari vō in idē cōtingit ad a
 pharmacari: quēdammodi dēmū z pharmacare ipurga
 re. Cūdem⁹ igit quos a pncipio deditit interemit: ce
 phalargicos aut ex gymnasijs. exercitijs: uel ab aliquo
 alio labore intēpōzaneo fincomis. i. siccitē igit audies
 eos qd ex intēpōzaneis laborib⁹ cephalargici facti sūt ue
 purges. intēpōzaneis laborib⁹ oīno sunt quos pñs fm il
 lud tēpus oīp⁹ coqz ferre nō pōt. rememzaboz aut
 nūc ad multa uilis rei. cui⁹ z temp dignū existimo me
 minisse: coze nostro qñqz egritudinis ppatiōne pncipa

te pprie vt cōpleta sit extērioz quidē accidēs redarguit
 uisponē eūfscibz accēdens uel cephalargia. i. dolozē
 capitis: uel catarrū uel tussis mouēs uel tale quid aliud
 deinde ex hoc fm cōtinuātē languēt pociūz neqz cur
 sit egritudinē generante uel vñ forzi moui quēdammodi
 iniquitate uel frigiditate uel aliquo alio talū. nullū enī
 boz sufficiens est fm tussip⁹: nām languozē cpari ueb⁹
 mentē: h̄ sūt febris ab aliquo eoz facta aliud ephime
 rap uolatz bec talis est febris: sūt aliq alia finitoma
 turre. i. b̄tē inde erit multoties: z hoc dēmū vt dixi pp
 uisponē cozpoz singulū talidū nō cā egritudinis h̄
 occasio fit. pprie enī vñqz maxime tales cās noiat
 occasiones uō simplr apertas vt multoties affuerunt
 ipsi vocare quā ab aliqua manifestaz causaz nocumē
 tum factū fuerit manifestū in coze. nulla enī alia dispo
 sitione egroratiua subiecta: neqz egritudo digna rōne se
 quaz z facti in cozpoze nocumēti qd fecit id cā est. scias
 igitur cū ptem sermonem in talibus causis fuerit: qe
 neqz fm tussip⁹ rōes nocēt coz⁹. capitulū h̄s autē ē vñū
 quidē: z pāmū labozes multozōmes piculariter existē
 tes: cursus z pugne z penetratiua uenera: tertiū etia
 tio infrigidario uigilie ita treflicite timozes. igit uenero
 rū quidē meminitalia vō distice: z nūmē eandē uir
 tutem habentia: que enī vt dictum est spū turbant: pur
 gationē nō indigent. ppter ea: qd neqz in kakochimia fa
 cta est egritudo bec. transiens aut ab his cognitiōibus
 ipse mōstrauit quos quidā pñs dixit. pprie vō uocant
 decolozos lymphimos. i. defectos sanguie. adhuc at eos
 qui ppter aliam uisponē nō fm nām habēt coz⁹: cha
 chochimos. i. mali colozos uocant. bi ergo achroz. i. de
 colozos caleheri indigent p gymnasium: z potū vini cali
 da uirtute z cibaria sinilia: h̄ z brancofoz. aut enī: sūt bo
 rum humiditate z infrigidationē z in flatione quozqz oī
 semiat in laringa reumad sanare decet caput siccitē z
 patiētes particulaf p localia auxilia: sed z pleniticos aut
 nō indigere purgationē. hoc mihi uidet nō uicere recte
 indigent enī si vñqz aliqui alij indigent: z bi purgari me
 lona. i. nigra. uinceps his: liphemoz meminit: hoc ē co
 rum qui deficientē habent sanguinē: z si nōdum manife
 ste sunt achroz. i. decolozos. post eos aut meminit neu
 pmatoz. i. uentozoz z sicce tussientū siticulofoz imas
 misse interpretans vt nō ordat vñqz singulū singularit
 audiendū est: uel his tribus simul factis. est aut neqz se
 paratim vñquodqz dictum manifestus vt z antea iam
 alicubi dictum ē: neupmatodeos enī. i. uentozos qm
 tum quidā noiant eos: qd fm inspirationē aere indigent.
 ē aut qñ z eos qui uetoz sunt: sed z alterutqz eoz multa
 cās habet: z si oēs ptransiero longior sermo erit: quā
 apparēdo quosdā quidā eoz phlebotomia indigentes
 quosdā purgatione: quosdā aut alio auxilio: ita vō ē qd
 sicce tussitū nō fm vñā fuit uisponē: neqz qui siticulof
 eozum: ita vō neqz de febrizientib⁹ siticulofis sermo est ei
 scimus nūc nos: uel in febriziosis uel de vñqz. z si enī
 vñus eoz meminero qd fm apborismis dictus est: vñ
 de rabef. dictū est. n. in apborismis ita: zñ febraciē erit
 tenti apoficia. i. sine appetitu esse z doloz oīs stomachi
 z tenebrositas oclorum z si oīs amaricatū sursum pbar
 mada indigere significat. si vō examariat os siticulof
 sunt: ita vō z sydoes. i. uentoz: pāmū quidē qui ab eo
 uicunt ignoz. uel si cum uenit defectos eos qd facti sūt
 sydoes. i. uentoz audiemū quibūdā legentibus fm
 se z transmutare ferri bñ singulū possem z oīa cogno
 scere uilia se docere nō multos aples liboz. quēdammo
 dū z de his qd uinceps dicta sunt. aut enī: Ertēfos bypo
 condrijs z lateribus z scapulis z obtusse uidentē z qd⁹

tinnitus auris sunt: et quicūq; vinctū obuium. i. potētia vir-
ge incōtinentē dīponunt. fm vnaquāq; in hāc passio-
nam et cause et dīpōnes sunt multe et curis diuersis in-
digēt. eaz qdam ē igit qm et purgatione indigebūt q p
colagū pharimaci. i. cholere educunt. de oībus igit hīs
ad huc aut et de his q pīnceps dicta sunt: nō enīcūctel
indēminatās sed dēminatās et manifestas doctrinas et
longa expētia iudicatas in nris bēs opibus: q eligē-
cris infirmitēs iudicare vniuersa q ab isto dicunt: memov-
rādo pīs q gnīta. i. ppa ē in pēsside deducta ē: et a no-
bis doctrinas hys vtilēs. ola. n. in ea scripta sunt cū vēmō
strationibus et explanatiōe et dēterationib⁹ decētib⁹.
q vō ita dīssēmiata quēdamodū q nūc subiacet series nī
bil iūat. si. n. nūc audiet q simplr singulū bōz sine de-
terminādo multa male geret fm artē: si. n. vniūquib⁹ vt
o dēterminabit. sciet pmo qdē q nībil hys ad iūctiōē
eozum adiūctis: oēmū multis libris indigēs ad sēntati-
onē q de piacētibus: sed trūō est suadere multis bōum
supuenire qdēs manifestis scriptionib⁹: solis: dēclīnāre
vō bis q scripserūt eas q nō tales: vnt iūstū est: s hīmi-
lam curā illi qui scripserūt cognoscēdi libzōs cum solici-
tudine et cura cognoscēdi nos q scripserūt fecerūt: h nos
istā itacare qdēs et dīnates et adiūctas q dicit. 119

S vero sanguinez alicui pferat au-
ferre: solidū facere uentrem et ita
auferre et fame cruciare et unum aufer-
re ab eis: deinde dicta puenienti reliq;
eoz: et pyrā. i. fomentum: et iginis
i. imissionibus cura.

N os fluere venire auferre sanguine: si. n. pma-
near p ablationē fluxū dīssoluit vētrē vel vētrē
fame trucidare vel cruciare qbus auferre sangui-
nem et a vino abstinerē recte dicitur: quēdamodū dicta
cōuenienti vti: et curare nō pyrā. i. fomentum: et hy-
ginis. i. imissionibus. i. clysterib⁹ et suppositorijs. siquidē
in oībus dicat auferendū sanguine: falsum ē. si vō in qui
busdam opozet dicere qui sunt. 120

S vero tibi uenter densus uideat
esse: molli clysteri clysteriza.

N on vniūq; scriptione boc manifestum enim
est omnibus. 121

S vero phararmacare oz: bellebo-
ro ifallaciter sursum purga: inferi⁹
autem nullū talium.

V t p dīcōe passiōē in q iubet b egeri. i. indigeri
hūc sēmonē facit: et nūq; nīl p dīcens: aut igit
perit aliq; series: in q passio diuīnūmodi oīdeba-
tur: aut obliuiofus fuit qui b sēripit: et talis qualis qui
nūc nominatur a veteribus sublimis. 122

T alidissimū aut ad urinationem
et ad sudores et ambulatiōes duce-
re et fricatione geta uti ut nō densēs ha-
bitum. si uero chinopees. i. sedens sue-
rit: alij fricent eum.

T hoc ita vt p dīcōe passiōē sēripit. 123

E t sigdē in thozace super frenas. i.
pīstragma pīstrat passio euz: rese-

deat qz multoties et miuine acclinent:
donec ualētes fuerint et sedentē fricent
multo tpe multa aqua calida. si uero in
inferiore uētre subfrenēs habeat dolo-
res: ei iacere pferat et nullo motu moue-
ri tali corpori extra fricationem.

E t hac serie cōiūctet vtiq; qdē hec et q an hec oia
de doloib⁹ scripta ēē ea q in principio seriei dēre-
licta ēē peccātē pmo huius libri sēcriptio: et po-
stea manēt peccātē. itaq; neq; iūstetne eā q in his q
dicta sunt veritatē possibiles sumus: ne qui falsū i talib⁹
amplius inaniter immozari videamur. 124

Q ue ex inferiore uentre soluunt p-
urinas et sudores nō lubricitate
decidat moderate a casu soluunt que
parua: que uero uehemētia perniciofa
tales enim uel pereunt uel sine malis
alijs non sunt sani: sed pssunt huius
modi morbi: p vīd dropē cātari dē tres
auferēs caput uniuscuiusq; et pedes et
alas terens in tribus ciatis. i. pugillis
aque corpora. quū antez doluerit qui
bibat: calida infundatur: unctus autē
pztus. scimus antez bibat et comedat
panes calidos ex aliphato. i. oleo.

E t per hanc seriei licet cōiūctet vel cōiūctet de
doloq; cura oia q pū scripta sunt dicta ēē. hanc
qē legēte seriei medic⁹ anday auferēs p dīctas
pīculas cātari dāz: dedit hydriopēti: et p vīd oīes āpa
quoddā bīs in gastrokūmia. i. corā: dēclē p tres alias
incūctas ab eo multa fluētē aq; vīstū ē curat⁹ eē: cōtracū
est enī cōtinuo plurimū tumoris q pter nām: sed nō mor-
tus est: et nō p multos dies. increpant igit qdē medicū
dicēs male data ēē corā cātari dāz: i. cātarellaz. opoz-
tebat. n. auferentē sua corā dare bibere caput et pedes
et alas: et b ēē qd fm hūc libz dictū ē. nō pīgritanti igitur
qui auday medic⁹ in alio nūrtus dedit ita: deinde apātē
i. absensu filr fm corā facto et incūctō eo vel incūctō i filr
fluente bumido p multos dies mori cōtingit: qū hūc l3
ē oēmū vtiq; vtiq; i. vīnatū pharmaco p cātari dē
cōstructo vtētes quōdā sine nocumēto bibēntū id. 125

O n. i. succum fici in lana appo-
nere intus ad uenam. i. narēz uel
piter ā. i. coaguluz pūolente bīze. i. ob-
struere i nasū: uel d calchādide. i. uiri-
olo circūuēllēs p pīme: et cartilaginez
extrosuz p pīme alterutringz: et uētrē
solue a sine lacte cocto et caput radens
stiptica. i. conspiciatua offer: si boza ca-
lida fiat.

M anifeste ex talibus oīdīz hūc libz monimentū
cōmīxtaz esse tēplationis: inoz dīnatē trāstīcōē
ab alio ad aliud sēntet sicut et nūc in emozagia
q

que ex narib⁹ scripta sunt auxilia: hec quidē ipsi pri que emozagebat oblata: hec autē antipastica. i. remissiva vel reuulsiva quēadmodū ventrē solutius: hec at capitis de/ fatia et stiptica. i. ostipatiua quēadmodū ea q̄ in frigidat q̄ vo deiceps bis enigerat pharmacop. hnt scripturas et qdā admitta auxilia. igit de pino quidē sermōe facit deuocata sifamo: deinceps aut pilos. i. palpebras ehirur/ giā scriptis: quā notat anobzochisū. i. conofui: et p^o hoc rursum sifur emozoidaz et de alia sanatione: deinde em/ picor pharmacop. i. foribitiones: et p^o h^o ostiuctiōes phar/ macop. oculor. de iū deysterico. i. mificalib⁹ sifib⁹: demū et d mycōe. i. papanē: demū deiceps hydragogū. Laq̄ du/ ctinū pharmacop. de iū hydroticō. i. stercozis ductinū: de i de edricis. i. in ano patientibus et bydericis. i. hydropicis dat diamiconos. i. qd p papauer et hytrian. i. vmicellos. Sūt igit eoz q̄ dicta sunt plurima qdem manifesta: adia cent aut quedam et immanifesta de quibus deiceps faciet sermōem.

¶ Suis cōmenti Salieni sup q̄rto regiminis acutaz.

¶ Post hunc quartū libz regiminis acutaz egritudinū dignū curi vt accederet bis libris supiorib⁹ liber clarissi mus hippo. medicinalia tā theozica q̄ practica continens qui epidimia notat: omissis in octo pculas cū cōmēta/ rijs Jobānis alexandrini: qū nō potuerim Salieni com/ mētaria hfe supā eundē libz: vez quā credā nō longe moziis vtilitatis eē hec q̄ illa cū eisdē impini curanti: ne hoies nostri tpiis tanto ope puati eēnt: qui d. n. iucundius qd oulci⁹: qd pstanti⁹ homini in vita eē pōt: q̄ vtilitatē

aliquā hoibus opa sua atqz labore afferre: eo maxie quz nō nobis solum nati sim⁹ vt ait Plato: sed ptem nostri patriā: partē pēntes: pē amici vendicāt. Titulus vō libri talis est: Incipit epidimia hippo. hoc aut vocabulū ep/ dimia notū esse oibus arbitror: maxie bis qui lras gre cas noziū: nā epidimia grece iterptat supaduēiēs mot bus: epidimon enī aduena dī: et est q̄i genus ad pestilē/ tiam et pandimon: qd pādimon greci dicūt q̄i egritudo plurib⁹ hoibus ē cōtingē: et ē vt plurimū mortalis. Pe stilentialis vō morbus ab hallabate hoc sermōe sue ibe ozice capto de aere pestilentiali ita diffinit: Adoz⁹ pesti lentialis ē morbus multiplex subitus vno eodemqz tpe multitudini hominū cōis. vt multiplex vt oridat vario/ tas h⁹ morbi: et pestilētia. n. aeris q̄i q̄i sūt febres conti nue: q̄i q̄i sūt carbūculi: q̄i q̄i sūt enterie morbilli et va riolē et huiusmōi talia. vt subitus ad oīam morbi vndū mialis vel endimialis qui paulatine aduenit ex ipressio ne loci aut aquaz vbi hoies habitāt vt bocū sicut docet hippo. in libro de aere aq̄ et regionib⁹. reliq̄ posita in dīf finitione ponunt ad oīam morbi. ppzū. morb⁹. n. ppus nō enenit vno eodēqz tpe sed ali⁹ et alius qū h⁹ morbi cō tingat ex malo regimē et indebita admistratiōe sex rez nō nālium in q̄ re oīmeri diuersimode peccāt. nonnulli tñ doctores dicūt inī morbū pestilentialē et epidimicū hoc interesse: nā epidimic⁹ est quā aer fit pestilens a cā supiori. pestilentialis vō qū a caus terrenis peccit. quod vtrūqz tenēt princeps scda pmi. et q̄i q̄i facit illud virtu tes agentes celestes et virtutes patētes terrestres: et figu re celestes et figure terrestres: quoz opio an vera sit alio rum sit iudicium. Ex bis colligit manifeste q̄ nō ē tuta illa expō terrio. pnosticoz. canone q̄rto: vbi exponit ep/ dimicis. i. longis egritudinib⁹. Nota in sup q̄ sepe cōmē tator in multis cōmentis vtrū illa dīctiōe iū: quā credo idem significare q̄ ly: sicut nos dicim⁹ ly bō ly aial q̄i q̄z ex sententijs potui colligere.

Incipiūt epidimie diūt Hippo. z cōmentaria Joban nis alexandrinū solū medici z iohisite super epidimias easdem.

Uniū dēterminatū bip. de a cutis morbis q̄nti intēdū nos dūc ad aliā doctrinā: z v̄r p̄mōtione f̄moni faciam: reducam: ad memoriā au ditoris ea q̄ iā dicta sūt ab ip̄o dictū ē aut nobis: q̄ de acutū morbis dēter

mlabat: s; hī morbi acuti orinū sūt: i in loco patiēte v̄r i plūb: z i loco nāq; patiēte dico nō i his q̄ sūt in pectore aut i pulmone: aut i pelliculis q̄ sūt iter costas. z B̄ exē plū sūp̄it bip. z ad sūt cognitiōis dūit a signis cōdūitū z sup̄uenitū: dēti b̄ia h̄ mō noticiā: v̄r ē p̄mo mode ratio calefactioz: vidēz eis q̄ sūt p̄ aquā calidā. postea itēz vsus sūt illis q̄ sūt cū milio. p̄ h̄c at itēz accipit ea q̄ sūt cum ozobo z bozdo: z quot sūt h̄i. **Q**uō v̄o v̄m p̄p̄cat: z i subrillare peccatē bu. dico aut p̄blegma: rici aut melacholici vitmur sale. si v̄o nō sūt arti mor b̄i obedēs: vsus ē inaniōis. vbi v̄tq; mā erat repēs: aut p̄blebotia: aut purgatiōe aut v̄tq; p̄ h̄c at q; nā v̄c arte m̄strāte: itaq; venim: z ad canones dietaz. s; q̄m rema: net q̄litas q̄dā sūt i vale i quo elatū sūt p̄fice aut carnes aut aliqd̄ talep̄: dietā vitmur additiōe q̄ ē balne: expur gant q̄dē reliq̄as q̄ pozos ratificat. p̄ h̄c at capz dietē q̄ ē p̄fiana: s; h̄c p̄fiana aut tota dabat aut luce: cuius z succ: ei solū dabat q̄i volebam: alterare solū z nō mu trire: z si recollit cauebam: ne p̄manēt granū i gutture z tūm facit. notā at dabam: p̄fiana q̄i op̄ erat z nutrit re. z scōario accipiebam: v̄nū i diez pp̄ multas sūt oīas q̄s h̄y a tpe: coloz: cōstictia: z gustū. q̄m aut nō debat po fieri: accipi p̄finale oīgōs egritudinis ip̄o vitmur. dāba m̄ aut i mellitū vbi op̄ ē p̄argatiō: z q̄i op̄ erat diuī dētiē dabam: oīgm̄ simplex hypōctici. Est aut q̄nq; q̄ p̄ finale alfectionē morbi v̄tebamur aq̄ z nō sine ceri tā cā vbi erat multa adustio vbi sūt erat patiēs: z ali q̄ morboz nō bēbat apa calidū: z tūc dabam: aquam: igit aut nō aquā fridā s; decoctā. Tūc aut itēdū bip. de teriare d̄ morbis epidimiacis: s; v̄ pateat q̄s vici a vi tiōis sc̄ipio. Morboz nāq; hī q̄dē sūt p̄culares. i. p̄cularit sp̄atū: aliū v̄o cōēs. Et cōiū hī q̄dē sūt s̄uēti z cō gniti z viciē epidimiaci v̄o sup̄ueniēs z iucōsueti: z nō cupant epidimici. Et p̄culares q̄dē sūt q̄i eadē ciuita te differētib; boib; v̄ntes morbi sup̄ueniūt. vbi ḡra: buic q̄dē teriana: aliū v̄o q̄ntana: aliū v̄o amphimerina: z hī sū p̄ueniūt s̄m differētē etiā z differētē dietā. Endimi aut sūt s̄c q̄i in aliq̄ ciuitate: aut pp̄ aq̄s s̄uētas: aut pp̄ ali q̄d tale s̄uēti. **L**ēda morbi oib; oīngūt v̄r n̄fressi eni dimia. Epidimici aut sūt s̄c q̄i mutat aer s̄m subām suē s̄m cēntia: aut s̄m q̄litate s̄c viciū ē. si v̄o byems s̄icca et bozealle: v̄r v̄o pluuioz z austrinū. si at s̄m cēntiā coz r̄ipaf generat morbos pestiferos: z maxie s̄i p̄occupaue rit acutū z mortifer. s̄m q̄litate aut p̄mutaf aut s̄m v̄nū tps aut s̄m v̄o aut s̄m q̄ntuor. Pestiferi aut morbi: aut q̄busdā alicui: d̄ictōis sup̄ueniūt s̄c tictozib; aut nauit aut q̄busdā talib;. **N**ūc igit nō intēdū bip. dēteriare de p̄cularib; morbis: h̄. n̄ fac in ap̄bōis: neq; de endi mis: q̄ de vici dēteriāuit i libro q̄ de aere locē z aq̄s. s; de epidimiacis dēteriā: z cētiū patuit nobis intētiō p̄fī negotiū. **U**tp̄ aut v̄tilis ē p̄is tēat: z v̄ d̄icim: q̄ v̄tilis z necessari: q̄ docet nos b̄rē sc̄lam cognitiōis z p̄noscita tionis. t̄itū aut epidimiaz nō p̄p̄ p̄p̄uit pp̄t id q̄ non dēteriāit solū de epidimiacis morbis s; etiā de p̄cularib; b̄. z d̄icim: q̄ bip. v̄o epidimon. Iambulās p̄mūdū inue nit hos h̄er i scriptis: pp̄ h̄ viciū epidimie: s̄c ionchus vici: s; p̄pter p̄dictā viciōes: q̄ morboz hī q̄dē sūt p̄cula

res: aliū aut endimi: aliū v̄o epidimiaci. **U**tp̄ at p̄pus s̄t s̄s sc̄at: bip. aut nō: z d̄icim: q̄ septē s̄uerit ip̄i scripte z app̄opate epidimie. z baḡ alie s̄t q̄s p̄p̄ alie at oīo nō ip̄opate alie v̄o mixte. z oīno p̄p̄ s̄c p̄ma z tertia. oīo ip̄opate q̄nta z septima: mixte v̄o sc̄da z tertia. s; tertia q̄dē i tentionē h̄y bip. viciōis at teltale aut alie aliteri. **Q**nta v̄o ecōuerso s̄e h̄y: viciōes sūt bip. intētiō at nō ē ei. q̄m igit nos res sequimur. p̄pter h̄ tertia magis igit. **Q**uis at ē oīdo liboz bip. z d̄icim: q̄ oīo p̄mo d̄is h̄y s̄m nāq; dēteriare: z i his q̄ sūt s̄m nām v̄tq; op̄dneq; adducē s̄liber q̄ de b̄uana nā: dētiū de nō pueri: z ad ea q̄ sūt s̄c nām dēuēnire: z dēteriare i his p̄cularia z v̄r viciā s̄c h̄it ap̄bōis. i. b̄i. n̄ s̄c a ciuita q̄dā virtute v̄r morbos op̄lauit. postea oī dēteriare endimos morbos: s̄c facit i libro q̄ de aere locis z aq̄s: p̄ h̄ aut epidimias: et ep̄di miaz oīno p̄pas: dētiū venire ad eas q̄ sūt p̄p̄t p̄p̄t p̄p̄t ip̄opate. **Q**ui p̄t p̄b̄i supponat p̄stratū: z d̄icim: q̄ nō p̄actice sed i b̄eozie: theorice v̄r oīa: tam nālī lo quēs: viciē de elis: de op̄lonib; h̄uozib; de mēbis: d̄ v̄r tūtib; z de actiōib; z viciōis: de causē viciē de p̄matinis ascedentib; z d̄icim: z figura docet p̄cognoscē cōmōre d̄ito. **D**ico aut p̄icularz q̄ sūt viciōis: q̄ ab hippoctidē de s̄c h̄ caplin: quot. n̄ sūt q̄ docēt tot sūt i viciōes. noster aut galie: i viii. p̄icularas d̄icim h̄ic tractatū. **Q**uis aut ē mod̄ d̄ocetratū: z d̄icim: q̄ nō ē s̄m mōs q̄a q̄ sūt a naletici op̄positi z teriez resolutio. aliū. n̄ sūt mōi bip. ē enī ap̄bōis iuitic: rectatoz: z mixt: z ap̄bōis iuitic: q̄ dē ē paup̄ s̄m onib; z viciēs s̄is. rectatoz: aut ecōuerso s̄e h̄y: aut mixto v̄tq; q̄nq; at abzeuat s̄ermōs q̄nq; oīlatate: exēpla s̄c h̄. n̄ z i p̄noscit exēpla tradit: rectatoz v̄rens. h̄. n̄. viii. cōuenire viciē i p̄ncipio liboz: z in his est p̄is intētiō.

Quibusq; ex v̄sso lntione circa m̄rice z tumorē in capitis grauedinē p̄uertūt z iuxta bregma do lores maxie z q̄cun qz alie a m̄ricibus s̄tis i viij. uel x. mētib; i byschia s̄m iaf.

Quāq; dēteriāum: q̄ nēcia sūt z an̄ s̄inē ad sc̄iam bip. oīter h̄ p̄cedam: ad v̄sso illimā z p̄fundissimā intētiōē ip̄ius s; p̄mo supponēs q̄dā faciam: vobis sūt at supponēs h̄: viciūq; iuenim: diuerlas scripturas h̄ debem: oēs expo nere s; varias. **S**c̄da ē suppo: q̄ si iuenim: diuerlas viciōes idē significātes: oīnos sup̄fluas oīmūtē z oīno ex ponē aut v̄sitas aut p̄babiles aut varias. **T**ertia ē sup̄ po: q̄i oī cōm̄tatozē p̄mo viciōes explanare. **S**c̄do cō ponē intētiōē totū: oīno. t̄erzio q̄dē v̄r sit vera vel fal sa: z h̄c oīa assignabim: p̄ totū p̄sēz sc̄atū. **I**ncipiam: aut a p̄mo: z d̄icim: q̄ i p̄ncipio diuerlas ē scriptura. q̄dāz scribit q̄buscūq; q̄dā quodcūq; q̄dā v̄o d̄b. oēs aut v̄ viciōes idē significat: z B̄ in p̄ma viciōē itēz z i sc̄da viciōē diuerlas of scriptura. h̄i q̄dē viciū ex v̄sso: oīno: aliū v̄o a dissolutiōē: aliū v̄o abis: q̄ p̄p̄one viciū dissolutiōē. **I**tez z i tertia viciōē ē discōrdia. q̄dā aut viciū circa ma trice: q̄dā de m̄rice: q̄dā s̄m m̄rice: s; non diuersificaf s̄ gnificatū. **Q**uā at h̄ viciū: dētiū singulas viciōes expla nem: v̄t sit exponam: itellectū totū: oīno: dissolutiōz

aut ex dissolone dicitur ut est in egressu embryonis. i. ab
ocum. hystera vel secundum dicitur mīre. h aut hystera vel
scōina nōlat: et matricē et dēfio et vter. hystera vel scōina
or: qd oīdiata ē et ista pncipalī mēbzor: aut qd vīria alīz
or: mēbzor: cōfīdī: et pncipalī actīes suas vter matricē: qm nē
nālē instītm a pncipio agit fm qd nutrit. Dēfio or. p co
q oīdiata ab ipā: dēfio. i. frēo vīctū: ad dēfio. n. gree latīe
or fr. Matricē aut vter ppī id qd ē sicut mīr qdā embryōis.
Quid at vīctū tūoz: oēs qdā aut tūoz vīctū inflatōez
ostantē ex pblegmōe. bip. vō vīctū tūoz quālibet inflatō
nē et cū pblegmōe et sine pblegmōe. Grauedīnē at capī
tis: vīctū doloze capīlī qd fit cū grauedīe. sunt at doloze
vīctūm dō. ē enī doloze dīstīnū: purgatū: et aggrauatū
u. Bregma aut or os qd ē ī medio frōdī et verticis qd ē
supī: frōte inferius vertice: et vīctū sīmplr vter: dēclīa
tis facit bregma sicut frōs elēuata. Sed post qd quālibz
vīctīonē expōsum: oīcam: itaqz īntēronē bip. Est at b
duplex: bīs pōnēs et dōcōnē. et pma dō ē hēc: Bip: ab
oīz mulieris nō egredīat mēstrualīs purgatio: sī supne
nī grauedō capīlī: dēclō ē b: g: bregma marie dolet. Sē
dā īntēro ē b: Sīat cōclūfio sīme īntērois: sicut ī sup
pōnē: et īstāf alīa cōclūfio. ē aut b: Sī ī muliere abozīz
supnenat: et nō egredīat mēstrualīs purgō: sī fiat graue
dō capīlī: et doloze marie bregmatīf. qd cōclūfio qd ī oīcam
aut. et mēse ad hystēriā tērmīf mālā. b: at ē ītēro bip. In
qramus itaqz vīz vera fit b: vel fālā. et īngramus ppter
qd fit doloze capīlī: et pp dā marie bregma dolet ī mulīe
patīetē abozīz: nō egredīat mēstrualīs purgōne. et qdā vī
cūt qd doloze capīlī pp b: fit qm cerebz patīf pp collīgan
tīa quā bz cū mīrice ppī id qd nēruola ē. bregma at mīa
rīoz dolet: qd antērozes ptes mīricis passē sūt. sī vō postē
rīozes ptes mīricis paterūt: tūc postērozes ptes cerebz
fm occipitū paterūt mīrice: et b: qd īpī vīctū. Inste
m: aut īpīos vīctōes: qd nō pp dīctā cām ab ipīs opa
tīf cerebz mīricis: nō n. recipit īpā alīunde nēruos. nēruoz
nāqz trīplex ē pncipūbz qdā ē cerebz et nucha īcipiūt:
et vocant motūz et sensibīles: alī vō ab extremitate ossū
īcipiūt: et vīctū ligamētīs: alī vō sūt tērmīatīōes lacertoz
et vīctū tērmīatōes. matricē aut nēc motūos recipit nēruos:
nēqz ligamētīs: nēqz tērmīatōes. Et īpī opponat ppī dā nēru
ola or: et vīctū: qd pp sīmilitudīnē: tenīs sīc nēru dīla
tāt et cōstrīgīt sīc ī matricē dīlatāt et cōstrīgīt. Sīs post qd
īlloz optīos remouīm: vīcam: aut nos vīā cās pp quā
cerebz patīf qm matricē patīf: et ppī dā bregma maxīme
dolet. cerebz igit patīf cū mīrice pp bāc cām. b: n. matricē
ocana vel cōmūa qd dēfērīat ad lūbos: et ī lūbīs ē tērmīn
nuche. quotīes igit bz calīdū āpa matricē bāt: et calīdum
āpa cōmūa vel cōcāta ē: et nī cōangustāt nucha: et per
īpīam patīf cerebz. scōa aut ē cā: qd ī supnenīetē passīōe
nō ē facta egressio mēstrualīs purgatiois: sī sūt retētūs
sanguīs: et b: retētū putrefactū: et b: cū generatū ē calor et
nām: et supnenīetē febzis: et nō sēsīmplr sī se. sīnocha: et nī
cāz a calīditate et cū nām dīssolutū sūt bu. et generatī
sūt īpī: bī aut ascēdētēs ad cerebz fecere doloze capītīs
Quare aut bregma patīf magīs pīno pp alīquā cāz anō
thomīcā. scīdī dī. n. qd ī retēōe mēstrualīs purgōis fē
bz supnenīetē nō sūt vīne patīf sī arterīe. dēmostrā
tī ē nī. anothomīa: qd sūt arterīe īcipīetēs a corde dēse
rūt ī ad locū cerebz: et fm rectū ad bregma ascēdūt: et sīc
fit doloze īpīo b: regmate. scōa at ē cā: qd postērozes ptes
cerebz vīre sūt et dēclō vīz et ossa petrola et solīda: alītero
res vō rare et ad sīmīlīdīnē sūt spōgie: et pp b: bregma sīc
raz: et facīle recipīs supnatīōes magī dolet. Tērtīa ē cā
q postēroza cerebz malī sensibīlīa sūt: alīteroza vō sensī
bīlīa et sensībīlīoza: et ppī b: magīs dolet bregma. nī sūt

aut ē bregma qd dolet: sī oēs ptes capītīs: marie aut b: v
gma: et īo bip. addīdit marie. Quid at ē b: qd vīctū: ī octa
nō aut octio mēse: et vīctū: qd vīctū ē ga. at expōnēs b
vīctū: qd nī ē ītelligībīlī b: fmo. qd tū vīctū vīlī. mēsz qd ē
et cōfīdī: ī b: at mēse mōmē. mālā et dēfērīat hystēriā: et
ēbzor: vīctīf ad caput: vīc sī nās sūt pē: sī mī qd et ī r.
mēse qm et pē: et tē mōmē mālā et dēfērīat hystēriā. qd tū
vīctū qd cōcātū aut dēclūm mēse vīctū qd ē p: abozīz: et cū
dīf b: pp b: qd vīctū: et vīssolutīōe. et sīne. ppī b: sīne pīuz
vīcas sīue scōa: vīctū ga. qd dēfērīat b: ī opīb: arīlī: sī b: pōt
ēē: et assignem: cās: et vīctū īpīe: qd ego exērcēs opa arīlī:
et multo tpe ī cēpīentīa pēuerās nībīlī tale īuenī: et sī īuenī
sēt sōlū. et eoz qd raro orīgīnt: nō ē assignare cās. qd sī vī
cem: de b: et vīctū: qd supaddī: sūt b: fmo: et nō ē pīuz
bip. et ī b: et tota ītēro. Quībūlīcūqz ex vīssolōe ē mīrice
et tūoz ē capītī grauedīnē vīctū: et īuxta bregma dolo
res marie: et dēclō: alīe a mīrice: ī hīs ī octo vel dēcē mē
sīb: ī hystēriā tērmīf. Et pōdīcī aut hīs qd vīctū: supī
vīctū: tītulū epidīmīaz: nō ppē pōdīcī: et eo qd nō sōlū
dēclat de mōbz epidīmīaz hīstā de pīcularīb: et qd
sīt vīz pīz: statī ī pncipīo dūbz tractatīs de pīcularī
ī mōbz mēntīonem facit. 2

Figure de qd tenaces cernice for
tes: et alia et ossib: fortes: be uero
debiles ut capita volantes: et aurib: flue
tes: bis hypoe pcanē: et dētes pmutatī
3 recolī: vīctū ē vobī p pcedētia: qd vīctū: et
ē īstē tractat: et de pīcularīb: dēclat egrīdū
nīb: sīc igit īcipīēs a pīcularī mōbz: qm vīctū:
et sūgenat abozīz mulierē et nō sūt mēstrualīs purgō
pīctā orīgīnē: nūc trāssēt fē ad alīā spēculatīōnē: et vīctū
q figure qd capītī qm laudant qm vīctū: et vīctū
et capīte fērmō ē īngram: magnitudīnē sīgūā et dīspōnē
capītī: et pīmo īmagīnitudīnē. Et scīendū qd pūī caput sēp
malū ē sicut et pūī pect. pūī. n. pect. malū ē. ppter ea qd
vōmīclū ē pulmōis et cordīs. b: at mēba dīlatā et cōstrī
cta egēt latitudīe locī: qm sī pūī fuerit pect. nō mōto at
corde vī conuenīet: suffocāt calor nālīs et debīlīs fit: et nī
ē īndīgō: et īndīgōne supnatīōes et būdītatēs sērmī
ad pulmōne aut ad cor et generāt pīpīem mōmīa: aut alī
qīs būdīsmōī passīōes. Caput aut dīs magnū ē: qd mul
taz virtutū ē capax. s. sēntīat pncipalī et mōmīaz: pp
b: aut oculū pū ē. qm: cerebz receptaculū ē alīalīs spīs
pupilla oculī pūa et nīc et dīmittit illū. sī sīgīf qm voluērī
m: alīqd acutū: vīdere: qd claudīm: oculos: et dēclām: pū
pīllas vī fortī etīaculē vībīlībīlīs spīs. ppī b: atīc: cāz
vīutap pūum caput. et nē credas qd magnū caput sēp
laudat nīqz qm fuerit cū bona figura: sīc ī pīculoe optīo et
ī bellīs et ī ossīb: qd qm magnū habuerit caput: nī
figurātū habuit. figurā aut capītīs rotūdā ē: et er vīz
pētenīer pīlā: rotūdā qd aut pp capacīssīmū sicut de
mōstrāf a geometrīas: aut qd a celo īfusa ē nobīs alīa rōlā
et vī ī dēgenēt ī alīa figura locīata. b: at sīgūe octo sūt
dīspōnē: aut vīz qd dēclat: aut vīz qd augēt: aut vīa
augēt: alītera vō dēclat: et b: pmutatī: aut antēnī: sīc ē
nām fē bz: postēroze fm nām fē bīstī: aut ecōuēro etīa
nām aut dīco aut dēclat: et dīco aut augēdo. Et ānīq dēclō
oēs būdīscēmōī dīspōnē capītī figurās vocāt. bip. vō bo
nā vīc sīgūā qm āb augēt vī emīnēt cū pīdīcī bēterīa
rīonīb: nī dī qm vīa et etīa nās. alīa vō fm nām ē mala
et b: aut vīutap. dīspōnē autīc vīc sīgūā quēntīes ē cū bo
na formāōe. et bī qd bīstī b: figurā tenaces cernice et ī
fortes et collī. fortes at vīc et collī illos qd bīstī magnas

spōdiles ⁊ lacertos ⁊ tenātos fortes. s. n. magne fuerint spōdiles nuche manifestū ē q̄ ⁊ nucha ipsa magna ē. sēp enī fm pporzione nuche nō opaf spondiles. s. vō multa fuerit nucha. manifestū ē q̄ cerebz multū ē ⁊ vbiq; pporzione seruata fm nām: viciū ⁊ bī caput. Sūt ⁊ his omēs virtutes fortes. s. n. magnū ē cerebz et ad pporzione capitis: manifestū q̄ bene agit calor nālis: qm̄ magne sūt spōdiles: magna sūt et ossa pectozis q̄ iugis icipienia obliq̄a spōdilib⁹. s. aut magnū ē pectus bene ē hz calor nālis: bñ ē hz et pulmo. igit et vitales virtutes bñ ē bñ hz aut calose nāli fortificatos: bene sunt viciōes et nutri mēta mēbz op. qd aut ē nutrimentū mēbz op: sanguis q̄ fert ab epate: igit et ep bene ē hz: et fm nām ē bñ oēs virtutes. et hec ē q̄ laudat figura capit. Que aut ē q̄ viti perat: quoties anterior ps ⁊ caua ē posterior at augeat nūc. n. nō ferūt p anteriores futuras capitū supfluitates ce rebz: hz ferunt p aures et expurgant: et hos bip. auribus fluētes viciat: et ipō qd dicit viciū. s. n. fluētes. sicut i explo. Tu vō vici q̄ et oculi lachrymant: et nares mucilagines emittunt: et os būdū fit: qm̄ aut supior mādibula vniū ē capiti. ppter hz anteriores pie caua erit: et fugio mādibula recidet: et tendit strotū. erinde et palati caua et dentes molares dentib⁹ molari⁹ nō viciunt: nec canini caninib⁹: nec iciliū iciliū: ppter hz q̄ dentes supior mādibula recidet: sicut et inferior mādibula dentes sūt emittentes. vñ et bip. dicit: Et dentes pmutati. et hoc habet prelesu intentio.

Quibusq; osus ab hypoa viciat sit his medi⁹ iudici⁹ natus: qbusdā uero unde dentes summati signantur.

Dicitur ē i anathomia: q̄ viciū ossa bz fugio: mādibula: fer oculoz: duo nascit ouo i medio molariū et nāsi q̄ ferunt ad dentes caninos: et duo et trematitē mēti et osu palati. bis itaq; ē bñbz ⁊ fert mādibūdas p nares: et ipsa oīnuo ducta putrefacit carti lagine q̄ est i medio onoz ossū nāsi. s. vō et i pfunditatē tendat putrefactio sic q̄ attingat ossa: residet multoties os aut descendit: et sic residet mediū nāsi. s. aut os pariat q̄ est in extremitate mēti et cadat: tunc os nāsi cartilaginofum residet et cauatur.

Intantū epilepsie uel inflationes simul pubertatib⁹ qbusdāz: et per mutationes habent ⁊ alia.

Con tractat⁹ iste dīscōlin⁹ est: qm̄ nō feruat cōtinuatōes i suis documētis. itez. n. et ad aliā egritudine trāssert ē bip. s. pmo viciōes explane m⁹: viciū itellectū viciam⁹. Infantes vici bip. nō solū q̄ la ctat: s. q̄ sunt vici ad pubertatē. et q̄ bī fit vep: sic byrosi l⁹ et xepit⁹ viciū: Infanti⁹ neq; lac fit neq; parium: neq; calui sūt nisi p⁹ pubertatē: nisi. n. viciū infantēs vici ad pubertatē: ridiculosū ē: q̄ viciat ab eis: q̄ i fātes lactētes: neq; lac bñt neq; parium: neq; calui sūt. bī enī et nō itelligētes sūt enī: et bī qdē de pma viciōe. Scōa aut viciō differēt bz scriptura: aut. n. bz i fāmas nōes: aut epilepsias. s. at bz i fāmas nōes: bī vici⁹ i fātes i pubertate dicit bñ i fāmas nōe calozis nālis: tūc. n. calui dicit fit et scioz: qm̄ i pueris fm substantiā supabundat calor nālis nō fm q̄litate: sic est i igne q̄ accendit a pncipio: et a lignis viridib⁹: postea bene accēdit et i fāmas s. vō bz epilepsias. sicut dī ē q̄ epilepsia ē spasm⁹ toti⁹ cor poris q̄ lesioe pncipaliū actiois: vici aut q̄ i pueris habēbz⁹ epilepsia: bī a frigido et viscofo humore cōtingit

multoties aut et a genitorib⁹. i bis nō ē sanitas neq; ab arte neq; a medico: nisi solū ab etate pubertatē: tūc. n. caloz nālis acutior facit⁹ et supabūdas fm q̄litate sūmit humiditate: et soluit passionē. bī at viciōis paries viciat oī et a viciōis: qm̄ i q̄ cadē etate ioxinat⁹ fit circa vici⁹ etatis pmutatio nō soluit passionē. Et alia vici⁹: q̄ non solū epilepsia pmutatio erat: s. viciōis: sed ⁊ alias passiones quecuq; sunt in pblegmatic humore.

Intantū dolor ponderosus qm̄ replent cibo: uomūt pblegma. qm̄ aut ampliā doloros uenenosus: et facile qdē fuit: soluit uero qm̄ abi euacuant⁹: arenosa rubeazq; subsistit: et sanguinez migūt: stupor femoris psequens: qesce re nō viciunt: s. exercitari nō repleri iu uenes bellebozizare: nenā incidere: diu reticis purgare subtiliare molificare.

Dicitur ē vobis p pcedētia: qm̄ bip. pliculares morbos pot⁹ muliere hz: vñ a plicularib⁹ itez. et pmo dicit de muliere illa in q̄ supenit retentio mēstrualis purgatio: p⁹ bī at ea q̄ sūt de capite ⁊ viciōis figurat: capitis: et tertio de infantib⁹ dēterminat. vñ dice bam⁹: aut i fāmas bz: aut epilepsias. et doz viciōis expōnes ⁊ itellectū. Nūc igit aliā trāssert se doctrinā nō. n. ē bī oīnuū q̄ illo de pueri: qm̄ viciōis trāssert ē a vobis q̄ pueri nō parit⁹ nephretica viciōis. igit q̄ sūt: ē bī fermo ad supiores. vñ fm p dicit supior ē a nobis ⁊ ordinationē pmo viciōis expōnam⁹: viciū itē nō viciam⁹. De nephretica viciōis facit bī mētiōes. nephretica aut dico viciōis nō qm̄ ē a pueri nō. a p. n. cōis passio ē: et i alius mēbris facit. s. sicut epiaū dico viciōis nō: nō oēm passionē epiaū s. defectū epiaū: sic et nephretica dico viciōis: qm̄ lapis i renib⁹ generat⁹: que aut vici ponderosū dolorē: aut facitē sensū pōder cōstituit: aut vehemētē dolorē ⁊ itolerabilē ⁊ viciōis. Alū at qdē viciat: aut fieri⁹: aut cibaria: s. fit bip. Labores cibis p dū p nāsi: aut sanguine q̄ altat⁹ nutrit mēbra: et bī. n. cib⁹ or. s. sicut dī q̄ sanguis qdē cib⁹ solū nōiat. cibaria at cib⁹ ⁊ ali mēta: et magis alimētū q̄ cib⁹: pblegma qm̄ pblegmaticū būoz: et frigidū ⁊ humidū. Quiescere aut ē sine labore bellebozizare p cerebz purgare. s. post q̄ viciōis expōsum⁹: viciam⁹ itentionē. sicut dī aut q̄ bip. hz spēs mor bi doz ⁊ cognitionē: et curatios doz canones: et vici viciā: non solū curatios: s. pseruatios nobis dat. Et q̄ ē spēs egritudinis: iā dicit illis q̄ nephretica viciō ē. s. li cūsis renib⁹: et qm̄ fit dolor i bac liciā: pōderositatē sensū sūt: et imoderatū dolorē iudicē: s. vō i acuitate renib⁹ generat⁹ lapis: tūc i pncipio qdē pōderositatē supenit sensus. postea vō qm̄ lapis os egredi p viciā: venies a cōcauitate renū ad viā q̄ ē iter renēs ⁊ viciat: affert dolorē i imoderatū. s. vō i subā renū fiat lapis: tūc et qm̄ generat⁹ facit acutū dolorē: et qm̄ fert ad ipas acuitatē renib⁹ i ipa at acuitate pōderositatē facit dolorē. qm̄ vō dē a renib⁹ extra ouel lapie: venies ad viā q̄ ē iter renēs ⁊ viciat: facit itez acutū dolorē. Quare quoties i acuitate generat⁹: tres sūt acutū dolozes: et vñ⁹ grauis. vñ et cōstī nua balnea oīdīaūm⁹: vt sic ad mīn⁹ mitigem⁹ dolozes acutos. Generat⁹ at bī lapis nō solū a frigida mā sed a calida mala opione oīdīaūm⁹. Et qd ē mīdīdū. mul ticia. n. a calida mala opione fit lapis. et calidatū supenit sensus. bī at accidit sic. qm̄ ē vbi cludit calor nālis

defata fupficie a frigiditate: ē vbi frigiditas i pfunditate agēs: expellit calore ad exteriora: et vt in oib⁹ qñ a frigate generat lapides: tūc pōderofitat fupuenit fentus. An vō a calitate: itē imoderat fupuenit dolor: et h dēcē pma cognitio nephretice paffiois dīpōfiois. Scōa ē illa qd ēst p vtrina: qñ arenoſa cū bis egreditur. La renoſa hypotaſia. color aut ē fm hūiozē peccantē vel efficiētē: ſi n. alba fue- rit: ē pblegmatica: ſi vō rubea ſanguis: qd illuc iroduit: et oge- lat: et tūc facit effūc lapide: aut qñ lapis egreſſus radēs vaſa vitrica: fecit bi vtrina: ſic aut ē i alijs. ex colore. n. co- gnoſcim⁹ humore qd ē in cā. cū bis aut ē pblegma vomūt qñ in renib⁹ colon adiacet: colon opatit ſtomacho: ſto- macho aut os ſtomachi. ppi h fm accie os ſtomachi p colligatiā opatit renib⁹: et nō indigō fit: ſic vomūt pble- gma. fortiaſſi aut ē fm pmitiūā rōnē: opatit rēib⁹ os ſtōa cbi: qñ fit dolor ſtōa: et tūc tāq̃ a budans neruis et bñ ſenſibile exis os ſtōa cbi opatit ſtati. ſere aut ē oib⁹ mē- bīs pp abūdiāā neruoz: et h dēcē ſit imoderat fuerit dolor ſtati. ſi h vō durabit dolor: et imoderat fiat: infirmaſ os ſtōa: et ipſo infirmato manifeſtū ē qd ſubtilia attrahit reumata ſellea: et tūc venenoſa ſup oia comūt. fortiaſſi aut nō ſolu et h: ſi qñ pp affictionē paſſiois: neq; cūbis replet ē bis neq; dēcūt: et tūc ſic aut ē cholericū fit totū corp⁹ et pp h cholericū vomūt. Et aut et alia diſpō nephretice paſſiois ſtupor: femozis cūbis. ſi vō in dextra pte renū fit lapis: ps oēc femozis: vel dextrus cruris bñ ſtupor: ſi vō i ſiniſtra: ſiniſter bñ ſtupor. Et qñ h dēcē: quō fit ſtupor cruris vel femozis renib⁹: patētib⁹. et qdā dicitur qd nerui ſunt qd ſeruiſa renib⁹: ad ſemur vel crura: et pp h ſupuenit ei ſtupor. Ea aut nō h dēcē: qñ vene ſūt et arterie: qd mit- tūt ramos ad ſemur vel crura et ad renes. et cū bis venis manifeſtū ē qd dā nerui ſeruiſ: et et tūc ſit ſtupor. Si vō a liq̃s opponat: et qre alio mēbro patietē nō fit ſtupor cru- ris. et dicitur qd nō recipiunt crura tā magna vaſa ab alio mēbro ſic a renib⁹. et ppi h magnitudinē vaſoz ſit cōpā- ſio cruris ad renes. Si p h qd dicitur tranſeam⁹ ad aliud i ad curatios carōes. oīc itaq; bñ. qd os i bis belleboz dare: et ipſe dēcē dicit belleboz: tū vō oīc ſcamoneā et ali q alia purgatiua. Et oſtēdā qñ recipit iſdicationē ab eta- te: oīc n. i iuuenes bellebozare. ſi n. in pueris aut ſenib⁹ ſupueniat h nō ſubſtinet multoties belleboz: et tūc vtrū mur picularib⁹? et localib⁹ medicis. Coiurectis iurib⁹ po- tētib⁹ ſubſtare et purgare. vñ i dūc: diurectis purgare ſubſtare et mollificare. An iuuenib⁹ aut nō ſolu purgare vtrimur: ſi multoties i qdūda pblebotomia. et i pblefoma oſtēdā et vide: os nō otingēte vena i cūbis h ppiquā. oīc aut illa qd ē iſplicitura poplitis a pre iſterioz. B. n. ſac in lū- bro de regimēto acutor pleurica diſpōne ſupueniente icidebat vena ſi in cubito pp vicinatat. ſi vō nō inueniat vena i genu: tūc icide eā qd cānicula pedis: ſic ē et i manu ſi nō inueniat nobis vena qd ē i cubito: inqrim⁹ et ramū qui tēdit ad extremitatē man⁹ iſcidim⁹. et bi ſit i cala ſeq̃lita re. et bi expō poti⁹ placuit doctoioz nfo: itē pma nō min⁹. Et et tūc vidē poſſunt qd de picularib⁹ morbis dētermiat ſi n. alijs pp frigiditatē ſupuenit dolor: alijs p calitatē nō ē h epidimiacis: ſed magis picularē. 6

Muliebria qd aquoſis ſi i multū p manēt: qñ uero nō cito icrit iſtāt

Raſſer ſe bip. ad aliū ſermonē: ſi pus dictiones exponat: oīc dicitur iſtationē. Muliebria di- citur opationes mulierum: oīc aut opationes mu- lierū: nō ſolu ſuſu ſit: et bi talia: ſed opōnes mulier dico opōnes: purgationē: pti: lactis generationē: et bi: oīc et tūc muliebria et paſſioes qd ſupueniunt ſolis mulieri

bue vt paſſioes et mīcī pēpitario et retētiōes mēſtruoz et bi: dicitur itē muliebria et mēbra qd ſole mulieres bñt vt matris collū mīcīa: oīc itē muliebria et mēbra: qd bñ mēſtruus dēterat h mō bip. Aquoſas: Dicit nō eas mulicē qd pate ſit ad bydropſim: ſi eas qd ſunt pble- gmaticę et bñde. In multū aut oīc: aut habēdo reſpectū ad ipſas purgōnes: aut ad etatē mulierū: qdā n. ſeptē oīcib⁹ purgan⁹: qdā vō trib⁹ ſolae vō vſq; ad ſenile etatē. h āt oīc i multū. Quē āt ē iſtatio bip. oīc n. qd i bu midis mulierb⁹ ſi etiā fuerit tarda et retineaſ bydropi ſis ſupuenit. Et ſciēdiū ē qd nō oīc euacuationē velocē et tardā: bñdo reſpectū ad ca. et ſi h bñdo reſpectū ad ipſas mulieres ad inuicē pblegmaticaz. n. tardioz ſit euacua- tio et diuturnioz qd cholericaz: ſicut et i eo qd ēst de criſt: apbimerina diuturnioz dicebat ē tertiana: nō pp diſſe- rentē mām. oīc igit: qñ i bis nō expurgāſ mēſtra oīno aut nō oīno: os tūc pblebotomare et adiutare nāy: etia. n. et in apbomiſit oīc.

Cranone atq; dolores frigidi noui uero calidi.

Ecce h egritudo de qd mētiōē faciū h: ſoſona titu- lo tractat. epidimica enī ē et nō picularis: qd de tota ciuitate mētiōē facit. et qd oīc: qñ i crano ne. i illa tali ciuitate et atq; dolores facit ſunt et noui. an- tiquos notaſ eos qd a pblegmate ſeſbāt: pte multo uo- rates. noui aut oīc dolores qd ſeſbāt a caliditate ppter modicū ſpē hūioz. et qdā dicit bi expōū. alij vō oīcū alia et oīcū ſic: qñ antiquos dolores oīc qd multo pte āre ſupueniunt in crano. enī i illa ciuitate i ſi. oīcū ſic: et iſtente aere ſi i. nouos aut qñ modicū ſpē ſupueniunt.

Sanguine uero plurime et que ab hy ſebiam frigida.

Sanguine aut oīc pblegmaticū. ab B. n. vñ plurib⁹ ſunt hyſchiatric paſſioes: mucilage replete coctilidones. ſi ſi- gido et viſcolo bu. Et oīcū aut qd a calida mala opſone generāſ hyſchiatric paſſioes: caliditate diſſoluēt pble- gma: et mucilaginoſus hūioz: et generatē ventofitates et hoc modo diſtendētē membrum. 8

Que i rigores fortes etiā nō oīno ante alleuiant: ſi ppe ſtatium.

Ecce itē de piculari ſac mētiōē bip. ſic oīcū ē ſup⁹: itē oīcōes explanam⁹: et ſi ſic ſic dēcē addu- cem⁹. Rigor ē ſic nos docuit liber de cais qdā dā poſſitū a tēore et ſritate. h āt rigor triplex: et aut. n. an ſe- vī calitate ſupuenit ſic qd ſupuenit aut poſſimū: aut i ſpā ſe- iſte of altem⁹: vel comitātē: ſicut vbi ē pblegma: ſm me- diū dēcē putrefactū: ſm modū vō nō putrefactū. Et āt et alij rigor cū ſe. qñ nō appet ſe. ſicut rigor qd ē iſcaleſcibil⁹. Et āt et p ſe. rigor: qd etic⁹ et ſupueniēt vocat qd ſupuenit in cauſone: vñ a cauſone habito rigore ſupueniente ſolo. hūc aut rigor oīc bip. altem⁹ vel oconitatē: ſicut oī- cit rigor: aut qd multo pte durant: aut illū qd yebement affligit. Statū aut oīc ſpā qd ē p augmētū: ſicut i pri- cularib⁹ poſſim⁹: ſicut et i toto tpe egritudis. Sed poſt qd oīcōes expolui⁹: oīcam iſtationē bip. oīc aut qd mo- bi eūtes in rigores: i ſtatu alleuiant: ſi ſtatu vñ oīcū et totū tps iſtelle qd picularē poſſim⁹: ſi ſupponā nobis duo morbi: apbimerin⁹ et qñ. In apbimerino qdā rigor i picularib⁹ poſſim⁹ durat a principio vſq; ad ſta- tū: qñ aut i ſtatu iſcit caliditas: ſiſ caleſcēt totū corpus: ſtati rigor alleuiat et oīminuit. In qñtana aut totū tps ac- cipe ſtatu totū egritudis: et oīc qd i qñtana i principio qdā

grossioz exiit mē: nō fit rigor: sed ifrigidatio ossa cōpri-
mens: postea pcedente egritudine: r mā subleuata circa
statu supuenit uehemēs rigor: cū tremore magno: nūc ar-
ricta qdē letat: idiota vō: nūc: a statu autē diminuīf
rigor: mā euapozata: ppter h addidit: nō oīno arī status
vō: neq oīo cessat rigor: vñ: r plato ait i gorgia: passus
sum aut multoz passionē: nō oīno tibi obediō.

Anterigorē retēdēs urinaz si i
utile ierit: r uē si pcesserit r soni
affurient: pīe aut r modus febris pari-
ter autem r que ex laboribus.

Dicistis enī q multiplī dī rigor. nūc aut bipp.
creciti r supuenient dicit rigorē. S; vñ intēno
nē dicam: p dicere volum? qdā: q: intēdīm? iro-
ducē auditorē: venio ad egro: r cognosco spēm egritudis
qñi tertiana ē sī vrigat: itaqz ingro sūm traditā doctrinā
in cretic: siue salubris ē morb? siue mortalis: iueni q sa-
lubris: r terminabit vel soluet: iueni q terribilis: r terribilis
p expurgationē: aut a pā: r iueni q p expurgationē per
vīnū p ventrē p fluxū sanguis q naribus p vomitū p su-
dorez: nō. n. iueni q vomitū neqz labiū sup: citari neqz si-
gnū sine? sanguis neqz purbationē ventris: neqz vīne
euacuationē. speram q p sudores fiet terminatio: postea
reuerfus sū ad egrotū: et iueni q retētiō scā ē vīne: r qd
dico ingro ne forte renes oppilationē hūere: aut multī
egressi sūt secessus. bī. n. alternari ē hūit ad egressū onē: vñ
bip. dicit: **U**ria noctu multa facta ē: nūc hōz iueni. sic
itaqz pñderant: q pot? sudor supueniet: et oū bōidera-
rē supuenit rigor: et fac? ē sudor: factū ē sicut pñderant:
r sic alteratio facta ē egritudis. si v aliqd nō dicat: Quid
igit exiit mā idgesta? si b supuenit nō ē difficile. ppē b
bicit bip. Si in vīle ierit. q. d. exiit bona et digesta v-
riarū b supuenit cū alijs oib? signis: si cū bona tolerā-
tia vel sufferētia et vigōne et mō bene iacēdī: et his sū-
ant retēdēs vīnaz bonū ē: et b ē magl vep. r b vñdit
bip. vñdēs: Et soni. et ipse qdē dicit: Si sonni. tu vō dicit
modū iacēdi bonū: r bona habitatio: et oīa alia. dicit aut
bā. q. possibile ē sonnū fieri i morbo: quoties morb? est
moderāt? et vigilia fuerit laborāz. Et vñm? q pp b ad-
ditū ē: Si i vīle ierit. quidā aut liboz bñt: Et vñt si p
cesserit. si qdē igit sine nō fuerit text? vñm? q bip. magl
cās voluit assignare retēdēs vīne. et pñdera ipm b dī-
cere: cū q si vñt pcesserit: retēdēs vīne. si nūc nō dico
bāc retentionē: si ēā q fit p sudores. si vō text? ē: Si vñt
nō pcesserit. vñm ē expō. Parē aut r modus febris.

Pariter aut dicitū ē: qñ tāq i sui memoriā scripsit hunc
tractatū. si. n. et ē. fuerit moderata et nō uehemē: tūc ha-
bebit? q alteratio fit egro: tudis: in his sudorib? Parē
aut ē q ex laborib? Dicit q impossibile ē: et ex causis p-
mitius cognoscē: q ē egritudine. pñs at sūt bī cāe: aut. n.
tristitia: aut vigilia: aut labor: aut sollicitudo: aut ira: aut
aliquid tale aliqd: qdē spēs nobis māifestat se. q i cōlā ru-
fir: pp bñ ē i expō de laboribus mētiōne facit. 10

Postales nō oīno quib? rigores.

Postema dicit nō fit iteq in rigoribus. vñ b qd
dicit: Qñ it expolat qdē in qd? rigores sūt: si fit
apa. in cōtinuis vō i qd? nō sūt rigores apa sup-
uenit: aut mā grossa exiit: aut virtute nō potēte expellē
mām. Et i cōtinuis qdē ē: qñ i qd? nō ē rigor: et si fit apa
s expurgatio sic caulon nō pā: si p expurgatiōes dico
i. p sudores multoties cassant. rigorē at b dicit non sup-
ueniēt aut creticis: si cōmunitātē vel incitātē. 11

Gibiaz efficiatiōes: ut anī egritudi
nē ambulātī: aut ex egritudine pti-
nūo: ppē qd forte qd ex laborib? i arti-
culos dimittit: ppter hoc r crurium ef-
feminatiōes.

Estentatiōe dicit bip. debilītatē: pp id qd semi-
neus seclus debilis ē: r ism? vñ aut manifestā
fit nobis intētiō bip. supponat ism? ad quem
venio iuenio se. crūnā int vasa: iuenio q: ex labore vie
passus ē fe. r debilis i pedib? r qd: vñcoq: qñi pp id q cō-
tinua ē fe. p apa terminabit: r in eo q ex labore vie debil-
ē pedib? vñco q ad pedes supueniet apa. s. ad articulos.
venio ad aliū egro: iuenio eandē passionē: eūdē morbū
r sacra ē expurgatio mēis s; nō pfecta: vñ remanēt b? reli-
quis materiis in egro ppē i pfectā deteriorationē. ppter alī
quā cām necessariā coacta sūt ambulare: sic et b debili-
tati sūt pedes: r reliq mē venē ad pedes: r fecere apa:
vñ facta ē duplex ismatis pedū et ambulatiōe ē r apa:
te si forte aliqd occurrat? p viciniam vel viciniam die scā
deteriorationē: ambulabit ille supueniet aut i pedib? r vñ
cū q mīme ppē b r bip crūnū dicit: p morbū. 12

Emata extritice? manendū: r ex a
tuta r capitata: r cqlr pmaturan-
tia: r nō circūdura: r deozū tendētia r
nō bicipitia. contra uero mala: quanto
aut plus ptraria pessima.

Emata vocat bip. corpū apāre: et alias pustulas
dēs. r oicū b oīa exanthmata metāp hocie dī-
cta ab eis dī extra pullatā. Quid at intēdebat b
dicendū ē: pñdera aut ipm b velle dicit tibi q: optimū ef-
fer: si corp? possit seruari sine supfluitatib? si qñ b ē i
possibile: generalit? i nobis bina supfluitatib? meli? expur-
gent: et nō maneāt i nobis: et si expurgent: bonū ē si ex-
cep? sed si nō ē possibile: bonū ē deruet mā ad mēbra
ignobilia: et nō ad nobilia: bñ at fit. et nūc oīc q pñmata
supuenit. i. exanthmata. i. extra egrediētia ad cutē. s; hoc
vñc vñlo et i acutū tendē: et acutū bñc. vñsū. n. bñsū
bonū r cām bonā. signū at q: fortē ē virt? r mā cala ē cā
at q modici locū occupāt. si vō i latitudine tēdāt: et vñ
gnū ē malū et cā. signū at q: vñc debil et mā fria ē et ex-
pedit vel exigit vñmunitatē ad vigōnez. cā at mala: qñ
multū locū occupāt. oīz at bec apāta et eqle et mollē ba-
bē cōmaturatiōne mēis: vñ nō vna pā ipm? fit oua alia
mollis: neq media ipm? qdē fit maturata: r igit circū
oua. et itēde qdē ipē oīc nō circūdura. r expō ē bec: eqle
oī cōmaturari māj. volēs at vñc: et deozū tendētia apāta
qñ q deozū tēdat vel repat māt: nō sursum chīurgia
scā i illo mēbo: bñ expurgabilis iueniat mā. et oīc q si
vult ea ē bicipitia: q: nā vñsua ismā fiet: nō maturat
mām: r ilpice artē bip. qñ vñc circūdura et expāta r ca-
pitata: r mediū vsus ē vocib? ppē b vñc: bina hōz mala
r quāto plus cōtraria tanto pessima. pñdētia aut sicut
media: nō ē necessitate habet bina mala: acuta at bona
manifestā ē q: bina mala sunt. 13

Quod ferinū autūno: r cordis do-
lores: r q frictile: r qdē melicū:
ad pncipia pmoitiōes speculari: r libzī
ei: r ascarides: sic si anī i occasū.

Hic aut bip. trāssert se ad tpa: r itēde de autūno
q 4

tēfū vō nō ouz: z b bēm' aūr ar arif. q nō ē nā tūa. fī
 nī pīa oppōit vūf: fī vūf vūf: cūro dē mōlle: tō vō rē
 miffi fē qd aliud ē tēfū: aliud ouz: z b ē opōe oclionis
 Itēdū aūr oclē: q vūf z oclēfī articūlū: mōlle aūr
 remiffi officīes fūf oclē: aūr fūbtefflē vīf mōderatū
 id qd oclē ē ē fī cēdī dūros articuloz: z oclēfī q vūf
 ouz z defīcatū: q tū cēdē cā faciūt z durīcē z durīcē
 onē: b dēcepti fūf: z dēcāb' idē dūfūf z ouz: z b
 bīat dē dēcācē pīa qū cām nō ē mōlli z remiffio mō
 tiōne fāc' z oclēfī: q pōtēfā bīf: dēcāb' aūr. z totū offī
 tūū: offīfūf aūr remiffiofī ē: pōftea aūr qū mōderatū
 offīfōne: z mōderatū durīcē offīcīū: nūf lūppōnā bī
 dūas ē fī mōllīcī ē fī aliq mōllī: z pīa bī oīmīf
 pōfca q offīcīū a cūfūf: pīcūto ē bī aūr fī acūta mō
 līa faciūt: z bī pīa fīfīfīfī. Dīffīcīlīes ouz: z durī
 cīes articuloz: z idē offīfūf: malū: z afīracīōes articulo
 z malū. Dīffīcīlīes offī articuloz: offī offīcīōes articuloz
 vīe remiffi fīat vīe dūfīfī. offīfō fī vī pī cūfū ē: aut
 fīccatē: aut a frīdatē, z idē offīfūf' oclēfī fōrtūdo lī
 lī. Afīracīōes articuloz. Quidā āfī lībōz bīf mō
 vī līacēdū qd afīracīōes. Gālī. nō pīa pfīracīō mō' emī
 iacēdī cūa totū cō' vīfīcī oclē ē pīofīcī: z fī fūp vī
 tē pīr fīolī iacūat: aut fīfī' tēdēfī: fīgnīfīcāt aut a līe
 nātīōe: aut dōlōz z mōzē. fī aūr bī afīracīōes: fīgnīfīcāt
 afī offīfōne articuloz: īndūcīt āfīracīōes articuloz:

Oculi uirilitas repercussiu.

Quiritas vñ a pturbatiōe s̄ ira ⁊ motiōe iordinata. sic
enī virilē dicim⁹ boiez vane loquētē: ⁊ q̄ fac viriliū vana
⁊ multotiēs vane veniēt: sic igit virilitatē oculi vñ inor
dinatū motū oculi. h̄ aut̄ cōstīg. ppter dissoloz lacertoz
oculoz. ⁊ qd̄ dicit̄ ē alibi: instabiles ⁊ tremuli: h̄ aut̄ ocu
li virilitatē pte: nesciūt q̄ alienatiōez aut pte aut futurā.

¶ Et reiectatiões ⁊ pfractiões maluz.

¶ Quidā ita accēperunt vni sermonē Bē oē cu supior: et oī
xerūt sic. Oculor virilitatē et relectatōes. qm̄ ita oīcit: Rele
tatu oculi? buē illuc p̄p̄ B viri tūc qm̄ iordinare: xēst
tūc itē gies: qm̄ i cām oīcit: Repūmū oīcōs. B̄ḡ. n. alie
natioz aut p̄nē: aut futū. Alj ita accēperūt relectatōes
et oīactōē p̄ totū corp̄: qd̄ et vep̄. et ita iūfirmatē i
tūc: i solū meliā p̄icit nā i x̄. p̄p̄i corp̄ iūctū alenū
Qd̄ oīcit i. p̄nōdū oīderare oī et ege. qī virtutē parit
i. B̄ aut B̄ oīcit qd̄ et relectatōes: B̄ ita iū vte fē.
oē ducit fē de lecto ad lectū et reilit. Et oīactōes oīcit qī
supient p̄sma fō oīp̄i aut supilio facta. et oī oīcit i
alibicurrus: B̄ oīactōes oīcit. B̄ ita fit m̄ lacerto oīp̄o
luto: aut m̄ lacerto oīp̄mato.

Explicit particula prima: Incipit scōa.

Daperire coangustare: bec
qdem illa uero non.

Completa ē a nobis p mapp
in q oedit pla t mirabilia oc
cumēta: qb' oicidim' sciam
anatomicā t nālē t pco
gnitūā. Nūc autē edit nobis scdm pul t discitūā t dif
ficilia documēta docet. s' hū supponē p' oātā: oictiones
explanm' t: oicū intēsiōē oicūm'. oicit autē: dāpire. b.
ait oēs scūt: qū amplare ē. b. ait oēs: coangustare. b. āt
ptes ignozēt: itellēxere oūas ptes ofomē ē apud grē
cos: t credebāt ptes oit coangustare t būctare: nō est
ait b. s' coangustare oitc' ofringē: bec autē explanat
oicitiōē. Intērio autē bec ē: qū coangustāta coapō apī
rē: adapta coangustare. b. ait oē facere qū ad immoderā
tē aut coangustatiōē: aut apōtione tēdit corda. c. uam

aut ocerit b plicare plic volēs plic rōnem ocerēt: c
 t raria dicit ocerant. bñ plicat: cñ ocerdas volēs
 cñ aut opas plicat aut opas coāgnat ēd pōat: aut
 rāficant rāficant aut pōat: cñ manifestis. effi
 aut aut immoderā fidos aut p p calidat aut p pōpōit
 ut motione epulsiat: aut ppter obeditat virtutē. et
 ppter calidat rāficat pōit: qñ fida: fñ ppter obeditat
 rāficat: fōficat: c qdā admirabile pōit: q vñ pūit
 fudōz: q multoties fudōz: vñit tradit vñit: fido
 res cāfuerat: qñ fōficat vñit rāficat. fñt r r r r r
 corpe: fñ vna rāficat aut aliquid mēbz. multoties aut co
 angūlat p pōia: aut ab infirmitatē: aut ab adē alit
 p lūmābz: aut fñit alit: aut ppter obeditat epulsiat
 ne. qñ aut multoties in fupōbz: aut ppter calidat
 ē: rāficat fñt vñit: qñ fupōia alit. fñt fñt fñt
 cū tūm nudi fñt: rñt cōgnat: c incālit fñt fñt
 pōz: b fide o cōgnat: fñt vñt vñt vñt vñt vñt
 pñt: Dec dē illa vñt fñt fñt fñt fñt fñt fñt
 aperit c cōgnat: b pēz: dē illa vñt vñt. fñt rñt
 dā: cōgnat mēbz: apēz: mēbz: adpā cōgnat.

Miores hos qdez exercere: hos at ap
ponere: illos at exficcare: ⁊ huic qdem
illi uero non.

¶ Et dicit qd aut itrelligē supabundātes būozes eperce
re z expellē. Multotiens n. medicū dēdidi etiā veniens ad
hypodicticū z volēs euacuare pblegma: etiā uacuū cōle
ra rubē: z pōt illēd. bippocraticū vō medicū peccantē et
supabundāte būmozē euacuā. z p ē p pōne manifestū
ut peccātis būmozis finalē euacuatiōe volēs aut mā
nifestare: qñ qñ būda cōue euacuare dicit: effocare. B
eni g oiaforescēt expellim? B ē supabundāte būozē: z
fient g būditate: n pnt: areat: z apone: z b? alia fa
lofantes. euacuātores būozē ficitate facim? B ē opā ma
nor qñ dīca cēt ēst būda: nō n. p pblebotomia aut pur
gatiōe: būnc posim? euacuare. deficiētes aut būmozē
ēstauram? alios multotiens n. intene exite in aumati
ca etate supabundant pblegma: z bū euacuem? in fene fō
si supabundant pblegma: n. etiā m? B ē: oam? z nutrimentū
ppf bas. n. cās cū z vitupam? z laudat? a Sa. mō idē
f ad altud z alid. z gēneris. n. vitupam? f libzō n nutrimentū
qñ cacochym? ēst. z caualēs supfluitates. n. simplicio?
aut multotiens ē laudat? pnt ficit pbarmaciā: f g z i pbar
ma cūa ficit cū vitupam? ficit vō pbarmacia laudat? vō
nor. n. i pps in multis oisfōm? . Dūic dēdidi illi vō non
fuitis ficit epilōg? ēst: q multotiens alia mēba indigēt
euacuatiōe: z alia indigēt būmozis. z B ē qd itē dē
per: bū dēdidi illi vō non.

Tenuare ipinguare corp⁹: cutē:
carnē: et alia: hec qdē: illa uero nō
lenire exasperare.

[illegible]

tellige alia qđcđq; idigēt augmēto vel diminutiōe. rursus
et h' epilogos: qm̄ multoties mēbra multa egēt augmēto
et alia itēz diminutione: et iō dicit: Hec qđē: illa vō nou:

Indurare mollicicare hec quidem: illa
uero non.

¶ Dicit autē v' s'zū eē idurare et mollicicare. et iō dicit bip.
q' si idurent mollia mēbra. os autē ipa mollicicare quēdā
modi tracheā arteriā: nō mollicata fiat: s' fm̄ nām cura
os ipa idurare: quēdamodū et mīscē. hāc autē nā cura fēc
vt recipiat sperma: sic videm' et i' his q' sūt eē quēdamod
edificans etia' p' mūz vt recipiat calē. itēz et h' epilogos
tus: hec qđem illa vō nō idurare mollicicare.

Suscitare stupefacere et alia multa ta
lia quēcunq;.

¶ Multoties venio ad egrotatē. et h' i' p'ncipio ē irascibil'
fer' iracū: et nō solū p' p'os h' s' c'neos: et cognoscens
mozēs suos q'bus furiosus sitidco h' eē ei s'z' op'one' sua.
postea venio ad ip̄s: sūt ito: et mīte q'etū taciturnū tuenio
ipm̄. et qđ dico: qm̄ stupeo: cap' ē: huic igit' iduco cala et
acuta vt ipm̄ suscite ad p'mū statū. al' autē i' p'ncipio fuit
mirus et q'etue: dicit subitū iucnio ipm̄ furibundū et sep.
et qđ dico: h' furie: et tūc v'ro: narcoticia: h' autē p' h' tradidit
bip. vicit autē: et alia qđcđq; talia vt itelligas p' mīssia in
narcoticiis: et suscitari a calidis et acutis.

Coeffundere subducere cōtrauellere
p'feliu eontra dīscēnta subducere.

¶ Sciēdū ē qm̄ aliud ē seuellē: et aliō coeffundē. Seuel
lere. n. ē: qm̄ fm̄ rectū mām t'bm̄. coeffundē ē: qm̄ obliq;
in adiacētia mēbra oeritum' nām. vbi g'ra: supponat' si
liaca dispō: et sūt: in vētre. si igit' volum' coeffundē: p' vā
nā: studem' p'ueritē mām. viciū ē. nō ab hipp. v'ina uoetu
multa facta: modicū secessū cap' p'uerim' aut mām ad v'
rinā: nō ampl' s'uit vtē. multoties autē debiles sūt re
nes: et pp' h' nō bēm' q' vtamur coeffundē h' seuellē: v'
toz: et p' vomitū euacuō mām: vt desup euacuata nō s'uat
i' vētre. sed vbi h' facio nā debilitat' desup facta etiā dē
subita. iōq; bip. vt medio nā scipiat q'etē: pp' h' vicit. Sub
ducere ē seuellē: vt itelligas vt cōtrauellas: et rursus nu
triet' ē seuellas. h' autē dicit. pp' econ' oīstera subducē: et
p' alibi dicit. In gymnasticis requiescere statim: h' autē h'
econ' dīscēnta subducere. et hoc est quod vicit.

Aliū humore nō eūte agere cūtes
antez coeffundere: cōmoueri sim
pliciter ut dolor dolorē soluat.

¶ Scitū ē autē a nobis si recolit' q' de p'cularibus
egritudin' d'eterat bip. et iō fmo nō h' cōtinuari
onē: neq; n. endimas egritudines docet: sic mani
festat t'cat' d'icōtūm'. S' h' explanem' n'f' viciōnes: d'et
de cicam' t'etione' bip. de h'iozib' fac' h' mētiōē. scitū. u.
qđ sit h'iozes. h'ūda q' i' n'ris coipib' diffusa sūt. vico at
sanguine cholera n. m. melācholā et p'blegma. b. n. ieo q'
eqlē h'nt vel moderat' qlē et q'ntū rectificat' et corp' n'f'm et
sanū. si vō puerat' aut fm̄ q'itātē aut fm̄ q'itātē egriu
dies sūt. Quid at' dico de his. et ipse h'ioz amic' nāe vide
t' sanguis si supabūdauit: et efficit egritudies: v'it et vū
et i' aphorizmis ad sūmū bonē beatitudinis fallaces
supabūdāt at' aut mag' aut min': et itēz mag' aut magis
aut min': min' p' s'f' nē. n. itiana mag' itiana: aut min' aut
apl' mīn'. h' n. oia h'iozes dicit: eo q' diffusa sūt in n'fo
corp'e. Euntē autē dicit expulsa. p. eo q' eūt et ferūt eē corp'
Loeffundē at' dicit s' euacuare cū nā. q. d. qm̄ nā eiat et n

finalt' eiat: et tu sūt euacuata: et v' euacuāt tū euacua: et si
p' sudores eiat: et tu p' sudores emite mām: aut p' fluxus
sanguis: et tu idē fac: et i' alius s'f'z. Quid autē dicit: cōmoueri
simpliciter: qđ at' liboz h'nt irasci: qđ opari: qđ cōmouē
et boz triū eēre a me expōnē. q' aut dicit irasci: sic expō
nūt: qm̄ codē mō quo mouem' boz ad irā: codē at' mō
et mās. h' aut manifestat bip. ad irā. n. exactam' boz: mo
uētēs ipm̄ p' iniuriā: et b' talia. os et in mādē facit vt mo
uem' ipa. aut p' pharacias: aut aliq' talia. et iō dicit: Mo
rasci. in aliis at' ē h' text' et idē qm̄ bip. os igit' dicit qm̄ opio
bip. ē: vicio vō nō ē ipm̄ vt viciū ē sup'. al' vō dicit: cō
moueri mag' p'pe dicit. moueri aut s'f'z fure. h' at' viciū
ē ab eo q' mouet' alia: et surgit ad coitū. Alij vō dicunt
opari s'f'z nāe. Quid ē autē h' q' dicit: generat aut nā b' bu
mozē: et tu genera: et viciū q' h' extra nām b'ioz supabū
dat. et q' h' b'au' apponē q'itātē. qđ q' d'et' n'f'z h'ippocti
cus canō q' dicit: q' n'bil penes me: Ecce. n. bip. itēz dicit:
Dolor dolorē soluit: et adducit eēplū vt credas f'z. Ue
nit ad me qđas h'nt byschiadā: et facio illi cauteriū: et vo
lozē efficio: et p' dolozē v'fionis refat' dolor: byschiaticē
passiōis. al' aut venit dolē d'etē: et accipies ferrū: aufero
dentē: et facies dolozē posē dolozē soluo. al' aut vomit
paulat' et t'urbat. ego aut s'f'z euacuam' mām p' vomitū
et facies dolozē expulsi pōz. Itē al' venit ad byschiā: h' doloz
colon: et iduri q' sūt p' castitū et centaurē: et qm̄ sūt acu
nā: feci dolozē expulsi pōz. d'icēdū at' sūt q' b' dicit. n. n.
enī recipit istātiā regla bip. q' d'et' s'ia s'is curā. Ozi
nos scire qm̄ sit cura aut p' se aut fm̄ accis. s' mōbi qđē
p' se s'is curā: s'nt b' d'atā vō p' accis. s'nt b' d'atā. n. s'nt q'
decipiūt iplos: iducēs at' cauteriū ad byschiā: h' doloz n'
curauit byschiaticā passiōē: s' q' s'ri. ē b' d'at' bu. ledcat
videlz p' b'faticā. cauteriū ē calz et igit' nociuū b'p. expu
lit: iōq; cessauit passio. et sic salua' regla vicio: Lōtraria
s'is curā. s'f'z ē et i' d'etē nō pp' dolozē ferrū c' q' extrari
d'etē expulsi dolozē: h' q' extri d'etē nociuū: iōq; cessauit
doloz. s'f'z et i' vōitū: m' peccantē bu. eiatū: iōq; cessat do
loz. et i' cholica p'it d'ipōe: qm̄ bu. ledetū: et affligēt collū
etiā: iōq; doloz cessauit: vt nō at' itelligas p' se curatiua
et p' accis cadē eē. v'it bip. a retano b'io medio estā: iūne
ni bene carnosū aque multe infuso frigide: reuocantē
facit: vt nō itelligas q' a frigida cessante calidā dicit: et
ecce fm̄ accidēs facta est cura. dicit iterum autem:

Diffusa si repūt rursū erecta deozū sol
uit: et p'rraria eadē dolor dolorē soluit
ut capitis purgatio p'blebotomia qm̄q;
non est auferri.

¶ Dicit igit' q' si bu. peccas sursū ferat'. Seuelle ipm̄ ad iseri
oia. si vō ad iserioza: at' b' ad supioza: et si h' v'elē et p'icu
lares etiōnes v'it qm̄ os i' v'elz vis accipe etiōē purga. si
vō p'ricularē postiozib' caput' volētū: tūc frōis venā
rectā incide. dicitū ē ab ipo: postioza caput' volētū: venā
q' ē frōte recta icia p'det. et h' expō dicitōis. Ut itēio
nē at' beam'. qđas o' p'accipe: quoz p'mū ē h'. Quib' crīsis
sit aut scā ē nō mouē nēs fac' h' s'f'z. Alia p'icula ē hec
Qualia os purgari purgē et ofert: et b' s'f'z. si vō h' s'zū.
h' at' vult v'it p' s'f'z: qm̄ h'iozē quē os eiatū: si etiā nā
ofert. si vō aliū eiatū bu. p' peccatē: h' s'f'z malicia egritudi
nī s'f'z. n. itiana ē: et p'blegma euacuē: officiale ē. si vō ledet
euacuē malū: qm̄ canon est bip. nō i' m'itros h'iozes eua
cuari. p'ma aut p'icula ē h' q' nā d'etāt egritudinē: tu q'
elice: et rursus si fm̄ rōz egritūit v'it nō p'fere inua nās
et euacuā p'fere bu. nociuū. si vō nā etiā debilitat'. et
si multū euacuauerit: aduina et s'f'z etiōē. et h' ē qđ dicit

Quartane: emorzoide: discrite.

Non vingar p h qru dieneq: fluxu sanguis h i tertiana expleat: in tertia. n. vnu fuit portu mi: z vbi fuit portu mi i crisi. g aut in tertio aut in qnto aut in feptio aut in nono her crisis fi fiat inditio nae: si vo p malicia egritudis aut in qnto fieri aut sey rto p h oia bit. Quartane emorzoide discrite.

Intermittetel aut una alia: tuc rigescut fil' crisi ex qnqz in vij. qcuqz tritophie his difficilis nor q est an portu mi rece dens bene ferens ut in multum.

Dicit hippo. Tertia per vnu die facit portu mi z p vnum habent rigorem: z no credas utile ee h. nihil eni frustra dicit hippo. si enim osideraueris nunq: audiuisse huc sermonem: mirabilis v' tibi. vici. n. rigore fil' crisi: aut facit in picularib' portu mi tertiane: aut q fit in crisi. i. crenci rigore q fit in causone qn' z sudores effundit q' curis volueris ep'oneu accipe. quam aut dicit tertia fe. h emperici z methodici q sunt circa agathini dicunt Qm certa tertia q longi? e retinet. rti. bozas. si vo rei nterit. rviij. pu' of emittit: si vo. rxiij. medi: si vo. rxx. v. magn' emittit. Nos vo h viciu: sed tertia ad p lici' distendit ad. rxi. bozas. q vo ad. rxiij. simplex triana vocat. q vo ad. rxiij. imobilis tertia: z ad pl' v' qz ad pl. multoties. n. retinet. rxxvi. bozas: z qn' scipit nor scdi oia: defect' se fit h n finalis: h statit fit rursus supportu m'. in cotinuus qd' supportu m' v' in interpolat portu m'. meli'. n. et oia bozas aut tres vinitat q' fm coti matione. sic. n. dicit in ap'hoisim: Febez quociqz no desiccat significat q no plicates. in bis aut q bnt defec rit: statit in interpolat' dicitur n' ppare se ad aliu portu m'it: et n' mouet h'or: solut' spu: hnt scotomia z vigo z hoc oiebat hippo. Quibuscunqz debet crisis fieri. z bis nor difficilis ante acumen.

Talles sicce bzuif icidetes z icita tes ut a febre circurantes no fm rone siticulose neqz ligue desiccate n' fe rino sz spu. m'ifestu aut qn loquut uel diffundunt tunc tussunt: qn uero non.

Mirabilis e z b sermo: fortasse aut mirabilis z ve r' z oign' meozatione dicit. n. q supuenit adu renis se z hac no supuenit sitis neqz desiccario h qre fit: qn pua supuenit tussis: q motu moderato mo derata affert buiditate ad appetituous poros: z mitigat siti: oino bene bnt dicit tussim: qn aut magna tussis magna facit motione z ferina. qn aut no dicit magnam tussim designat. p eo q dicit bzuif icitates. z p eo q dicit: No ferino ma. ferinas aut tussis qda dicit. q fuit qn pulmo ylerat: aut qn ascarides: aut l'ubici inducit ad stomacu: z coangustatione efficit tussim. h' aut sicut raro cotingentia omittant: sed ferina dicit tussim in q no emittit spu: q fit aut p grossu bu. aut p debilitate vru tis: aut subtilitate mae fluetis: hac aut no dicit tussim fed ea q fit p ventu vntu dico frigidi. viciu e aut vobis z in libro de calis: q supuenit tussis p spu fridi imissum z p cibos acerbos z p puluer' exaspate trachea arteria. hac aut dicit tussis q fit a frio vnto: z b pala e a cura si q' tussinerim' clausa oie aut labio: v' no iducat frus aer cessat tussis. z b e q dicit: Tussis sicce. sicca aut dicit tussim: qn moderata buiditas e q mouet ex tussis: ipsa dicit soluit ad mitigatione sitis. An at soluit vel diffundit

Diffundit aut dicit p' yatu bip. alexadrius. n. s'uetudo e.

Hoc i laborosis febrib' maxime fit.

Labor at oupler e: h dde spotane' sicut dicit ipse: La bozes spotane' narrat mobos: h dde e a camitua. qui vo e spotane' no efficit tussim: sic dicit galie: neqz. n. v' in opib' artis: h ab eo q fit a camitua: h aut fm pmitua rone efficit aut p se aut p accis: q p se efficit no pot. labor eni aut in byeme fit z immissione frigidi v'eti general' tuss: in estate vo a pulu' exasperatur trachea arteria.

Nihil frustra: nihil despiciendum.

Dec aut p'p' oia sua o' itelligit aut p corp' patiens aut p cura z p ea q dicit ipse: qn nihil sit cotingit: sic neqz frustra neqz negliget. p corp' vo qn nihil fit casuali in cope: neqz frustra neqz o' despice: qz pua multoties ma gna fuit signa. p cura vo qn n' o' fieri a casu curas: neqz o' picularis fieri ad coia z vlia: neqz o' h despiciere.

Que uero ex iductioe ptraria: inferre z quiescere.

Dicit aut bip. quociqz volueris vti pmutatioe a caso ad frim aut econtrario ab ablutione ad multa ablatione: aut econtrario: aut a labore ad qere: aut econtrario o' sibi ta vti pmutatioe si fm pre ab inductione z deice i medio z sic itez pmutare: subia. n. pmutatio turbat nam: non ide e ab exercitatioib' ad qere pmutare: sic a qere ad ex ercitatione: qn a qere ad exercitatioe pmutare bnt p' mutione z motionem perturbantes natura.

Posteriora capitis dolet: in fronte recta uena incisa prodest.

Ictu e aut vobis i asceditib': q de picularib' mobis veteriat h bip. z sic de vno tr' asfert se ad aliud. Sic igif postqz veteriat de apate z fluxu sanguis ex narib' vices q debebam' spare z q phibet qsequer i hac pre iute dicit veteriare itez de zeullione: z dicit: q no solu i vlti' o' fieri a pata. vbi grai in toto cope pore sed z i picularib' mebus. multoties. n. toto cope vtimur zeullione: sic qn in bis q fuit in peccore retinet ma in pedib' facim' zeullione: sic z in aliquo mebro. filr. n. z in capite. si vo anteriora capitis dolet q: vtimur multoties v'etosis i occipite: z soluium' passionem. si vo in posteriorib' p'ib' fiat dolor: osidera si sanguis e q supra bucat: z v' pmo vli in anitioe. i. p'lebotomia: postea vo ytere piculari ianitioe: z icide atiorie vena q e i media fronte. sed qda dicit: qz recte icide vena q e i fronte. h at falsu est. multoties. n. z ab aliquo incidimus hanc: sicut vicius in anothomia: one vene a faucibus z spatulis v'igunt ad caput: quarum vna fert ad frontem: z dicit Dac o' incidere: z hoc est qd dicit qd inedit.

Subscepciones hypocodri: ex q libz qlia soluit z uiscerum z pble gmonu qualia pnt sine ex epate ad sple nem: z econtraria.

Hic aut q dicit sup' itez comemoat: z dicit Qm o' plegmones inspicit. i. pmutationes mae vtz fit a splene ad epat aut a splene ad splem aut econtrario: qn aut epat nobili' m' d'z e splene: quidd aut sic exponit z hac p'icula z ea q dicit a supi: qn o' osiderare pmutationes nise aut a splene aut ab epate scil' z deducit. n. aut a splene ad epat: aut ab epate ad sple ne: h aut difficil' e: z efficit mobitied in vtroqz o' ipu cere: aut ad articulos defera' ma: efficit apata: aut per fluxu sanguis terminat: aut per yeme multitudine. s'ice

priones aut dicit acceptione membrorum.

Contra euellere qddā o3 reclinare si non ubi repit : si aut ubi o3 his apire ut singula reputant.

BUrtu ad aliu sermonē trāssert se bip . 2. 65. Scul sione. i. antipasi dēterat : dicit. Qm si ad pncipale mēbrum ferat mā : Scul sione o3 vti. si vō ad ignobile tūc : tu puerit illuc mām : vt si a plene dēserat mād guttur aut ad nare : nō fiat flux : sanguis sūt o3 tunc o3 mām illuc puerit : et aut ferro apire venā : aut curantionib : acutus : aut odorib : acutus : aut alius medicaminib : nō semp aut ferro sicut alij cogitat. ecce. n. si i muliere p inferiora dēserat mām : tunc nō possumus dēserat trahere mām aut apire vasa alijs pēssis acutis. 16

Lata exanthinata nō ualde puri g stetit iuxta ignē ex calefactione facta sunt exanthinata.

Alia sunt pbimata et alia exanthinata. pbimata qdē sunt a pfido carnis egredietia et carnē corrodētia. exanthinata vō sūt q cutē solū ledunt. multoties aut pbimata exanthinata et exanthinata sumat notant abusu. Quid ē aut b qd dicit bip. Dicit ē aut multoties nobis qm pbimata aut ad acutū rēditur : aut ad latitudinē et gēt ampliori loco. et si ad acutū rēditur : dēserat māj et calidā et subtile et fortitudinē virtutis. si vō ampliorē locū occupauerit : ostēdit tunc mām frias grossas : et debilitat virtutis. sūt aut biniimodi exanthinata multoties lata : nō sūt in eis purit : pp frim bñozis. et b difficile ē signū. significat. n. qd diuturnitas exigit ad cōmurationē. bī aut fidē bñi p bñozia : dicit. n. qd qdaz notū simon fuit qd dēbat corp in pfido sine supfluitate : vix i cute dēbat supfluitates : et b stetit iuxta ignē : et a caliditate ignis diffusa fuit mām : et q fria diffusa fuit ad latitudinē : apparuerūt exanthinata. dicit qm vomit i eū inuere. et quid ē b. o bip. tu fecisti sibi vomit : aut ipse imitēs dignos : et videntū qm nō. Quid ē qd dicit bip. cōsidera ipsū : b tibi dicit qd methodo idiget sermo. methodo aut b ē dicit. n. o3 te indigere i panēte. vix totū corp dēbat supfluitates aut supflicies sola : si qdē totū corp : tūc o3 te vti purgatiōe aut phlebotomia et purga p supiora : aut multoties p inferiora. p supiora vō p vomitū : qm circa osticiū vētris supiora dēbat bñozis. et si circa intestina : tūc p inferiora. quoniam vō b feceris et nō inuertit tūc localib : vix curis sicut oleo spatule aut camomille aut aliquo oleo calidiorē in pnia purgatiōe et vomitū. Si vō bis vltus fueris et nō pderit hēcōrario ledes attrahēs illuc reuma. In hñib : vō exanthinata : nō exstibz p totū corp : cacochimū : tūc o3 te nō vti vomitib : neq opaberis curas qd sūt in pfido : nō n. pderit hēcōrario ledes. ppi b dicit bip. vomit : nō inuere. vix curā tradit dicit : qm o3 in bis q vnamur ampli calefactionē : sic attrahēs bñozis et b designant quicquid vomit : nō inuere hēcōrario. Imo dicit aut caliditate exanthinata fuit multa vō caliditate et finalis terminatio materie et permutatio.

Quom nō inuere scio hēcōrario.

Scio apponit : qd ex pñozia simon b remicif : quz nō vident ipm : vel qd cōmemoratio ē b text : pp b nō dicit determinate sed dubitante.

Quicunqz maturare o3 obturare

forti uirtute : que uero neqz diafozeticis neqz emplastris pausat sed subito nigrescunt nouum fac.

BUrtum de apostasi dētermat bip. dicit sic : vno ad egōnē et inuenio apā aut in manu aut in pede : statū vti : diafozeticā pharmanā calidiorē et hēcōrario : et si diafozeticā bonū ē. si vō nō opata ē diafozeticā medicina : tūc scārio opoz quā dmo dūc fā nā et intromitto me ad digerendū mām et quib : vti. non ampli : calis. bñozis. n. rarefacit potos : euaporat calorem nālē : et si fit oig māj hēcōrario : vō dēfere supfliciē et inducē calorē nālē vt coangustatōe cutis calidior : scis efficiat digōz. b aut o3 te facere qm inuenis virtutē foyrē : qd vix debilis est si b feceris et dēfabis supfliciē : cauendū ē ne vix suffocet et dēstruat quē admodū modicū ignis a fumo extinguit. dicit aut : siue calorē nālē vō lucris accipit : aut aliquā alia virtutē vtentē organo calori nālī. si vō in apate inueniatur : forte virtutē nōs porol opturare p emplm : vti et vtiur multoties affugia porci nā : aut cū alijs ad b qd digerat et subtiliet mām : bonū aut erit et si affugia fuerit vti : bñ. n. quāda virtutē malassia tūā et subtilianā pī et emplatricā. qm aut b sit vix : palā ē et ab ipso expimēto. videm. n. qd emperici modicū qd qdē farina bozē vtunt : qm qd frumēt : quoties vō volūt diafozicare farina bozē sicut tura et diafozicare et bñte purgatiā virtutē : quoties vō volūt ematurare farina frumēt vti sicut ea qd bñte emplatricū et bñ midū. multoties enī et qd cūc salē cōmicit et gignat : calū qd fuit ex ipis. in alio vō patiente lucni apā et vltus si ena poratūis : o3 n. semp bis vti medicamib : et dēci occenit rem ad alia. vltus iū itaqz diafozeticā et nihil. pfecti vix sūt emplatricis : nihilomīn : passio nō curat qd sit incōmaturata : cū bis aut subito et nigredo facit et circa cutē maxime cancerena : tūc ferrum sūm fac agnoscere multas i p funditate vt membra habēs spīracula : terminet materia hoc dicit bippo. aperire.

Culor bñtiuz riadaz si alē appet puenire ecōtra euellēdū i faucez.

Lep b eunthōe dēterat. dicit. ē. n. nobis i libro de causis : et ad bōc o3 nos cōmemorare bñimōi negotiū. Scidū enī est qd i magno angulo oculi ē foramē : b aut factū ē ppter duas cās : aut ppter emittendū supfluitatē a cerebro : aut qd ab ipso respiz cerebro b aut foramē carnicula qdā coopit nā qd caro assumēta qdē facit cābidas : dēficiat aut facit fluxū. dicit aut : scā ē rigas. i. fluxus et educta ē bñiditas poculos et fecit ipsoz lippos vel male vidētes. Dicit. n. bip. qd tunc o3 te vti et bñulsiōne in fauce. dicit ē aut i anothomia qd foramē illud qd ē in angulo cōe et oculi palati et nariū : et b ē mani festū ab bis : qd bñtel oculos vicos spūit piculā collirij qd inducta fuit p foramē illud ad palatū et dēci ad faucez dicit. n. o3 dēuellerē mām : et p foramē illud in fauce. Et qd est b qd dicit o bip. inducunt mām ad faucez. nōne si ad fauce ducit mām et ad guttur : et exiū ostiūllā mād ea qd sūt in pectore et sic viciūllia sūt sinuomatha : faciem qd viciū bñiditate ad oculos. oculi. n. in opatiōe ad rhoracē ignobilis memby ē. Quid ē faciem : et dicitū qd o3 b faciem si vtiū et emulsiōne. ecōtra emulsiōne ad faucez. si vō nō cōuenit nō o3 vti ecōtra emulsiōne sed alio

Et ubi eruptantes vel eruptionses pro sunt solutio finalis.

Eruptiones quidā dicunt spūs bumidi bñtes fides

ab emanco illa erupit ad salugine. salugo. n. et hūidatē
h3 et spm. qdā ar vicit solā hūiditate: qdā vō spūs emissi
onē solū. sed h3 aut i toto corpore ē aut i pte aut i feriozibus
et nūc pelystē hīs nūc aut h3 etiam spūs: aut in supioz
b3: et tūc p potū aut cibos: q3 g tūdem. multoties. n. p
porationē vasis hūi angustū os: qm et ipso tāq3 ab āgu
sto spūs deducit ad thoracē suscit. digestiūm ad eua
porationē spūs: et bi stat erupit. multoties vō pueritū
p3: hunc ad eruptionē: dñs dētes fenoicōs laes lacer
tos. i. q3 sunt inter costas.

C Bessus adaperire ut nares rē.
Idit. n. bip. mām multoties ledētē coza. est qm
et discursū sola ē ledētē: est qm et mā: p3 mām vō
oīno et discursū: p3 b3 et bip. multū de mā defiat
sic igi3 et h3 de ipsa itēdit. et qd vicit: qm os egressus a dā
pire. Egressus aut vicit nāles meat3: vīputa nares ventrē
vasa vītica. i. via q3 ē iter renes et vesicā et poros nī māsse
stos: h3 oīa egressus noiat. et sicut i exiōib3 fuit meat3: vī
del3 i ciuitatib3: et qdā bō sūt pti et ouētes supliuitatē
cūnitat3: et iō nō sūt malū et i ipsa. vō bi meat3 opile3 ma
nēt supliuitatē: et opaf putredinē et puritāf egritudines.
sūt et i nro coze et iuenire. et pp h3 bip. exhibet diligentiā
circa nāles meat3: et ostēdit. pedit: et a digniore ordinē
fēt q3 igi3 cereb3 sit vīgm3: toto coze: iōq3 a narib3 ince
pit. n. n. n. meat3 fuit cereb3: quē admodū et epaf renes
vesicā et collū vesicā: et rursus vēr i testina: sicut et coz: q
sūt i thorace trachea arteria vel cānales pulmōis: sicut
et i tot3 cozpis pozi immanestū. Oporet igi3 vicit bip. hos
egressus videlicet naturales means adaperire.

Quō o3: et ut o3: et q3 o3: et quādo o3
et quantum oportet.

Et quō o3 quidē vīc qm quē modū o3: aut p ventrē
aut p viā q3 est i renes et vesicā: aut p sudores. Ut o3 vīc
q3 sicut decet: os nos vī cura et apitione: aut p purgatio
nē: aut p cibos aut p alia b3. Adaperire vō bīc vicit: non
ferro iūdi vasa et adaperi: sed aut nātr aut ab arte: o3 h3
b3e cursū quē dā et apitionē. Qualia. q3ia aut vīc vbi
fm rōne: fiat a dapiro et purgatio mās fīc et i apozūmīs
vicit: si qdē m q3ia o3 purgare purgent3: sfer et bene ferūt
q3 o3. q3ia o3 significat q3 fiat i industria nature q3 p3 o3
nē fiat inanitio et non a vōigēm. q3 vīc. Quāntū o3:
vbi inanitio nō fiat minor q3 o3 neq3 plus q3 o3: et vīcent
q3 quāntū o3 expoluit.

Et sudores. Non enim oportet per sudores im
moderatos euacuationē fieri p eo q3 non educa3 vīle
et iuuile. f. nālis calor et fortitudo vitalis. et ipse qdēu ex
ēplificauit: vbi sudores. tū vō intellige et ventrē et vīssila
in quib3 est intentio et p3mas ferre hīppo. est.

Sicut nares et alia utiq3 omnia.

Ite debemus scire q3 de narib3 facit mentionē: aut q3
cereb3 p3as purgat: aut q3 nā p3as facit euacuationes
vico aut fluxū sanguinū melior aut ē pma cā. scōa aut. i.
flux3 sanguis nō est cognita nē sed pot3 pma. alios aut
egressus vicit qui sunt p ventrē vīnā et alia talia. 20.

In magnis malis facies si sit con
grua bonum signum.

Alis sermonē trāssert se bip. et qdā pfectoz
sūt qd vico: sūt. n. qdā appentia ē magna fan
tastē: pua vō virtutē: aut magna appentia virtutē
pua vō fantastē. sic igi3 vicit et h3: qm sūt multoties egi
rudines: et bē vident ēē difficilis: ita q3 idioa turbat3: ars
vō gaudet. vidit. n. medic3 facie abq3 finthomate vīntes

fortes: et hāc vicit facie sgruā et bene designatē. Multo
tens vō hūi supuenit: et egritudines q3 sperant ēe pue: cō
turbat artē. ofidco. n. facie finthomatica aut pp3 debili
tatē virtutis: aut pp3er arefactionē. sic igi3 spīco oculor
cōcauos: et palā qm nālis calor debilitat3: ē: et a defica
tione hūida oculor aruerit. facie aut3 sgruā vīc q3 mīn3
finthomatica ē. n. n. n. cā q3 est oīno abq3 finthomate re
spīmus: qm et hoc multoties ē et nām est. sic igi3 ab hūi
diorē bumore: et suphūa hūiditate itat ecouertio facis.

In modicis piraria significans bone
designationi malum.

Voc aut intēdit h3 bip. qm in modicis malis q3 sunt
fm fantasiā magnis vō fm virtutē: facies dīa bone de
signationi q3 h3 incōgrua officialia designat. 21

Circa magnū locum que retro ie
rozi icterico facit.

E Migmatic qm in silitudine vīc h3 bip. p eo q3
sicut i cōmēoratōis sui scribit h3. vīc igi3 h3: qm
circa magnū aut locū magnū aut theatrum ma
gnū aut aliqd tale. ignozat. n. locū bip. et rursus vīc
Lui3 mulier: nomē vīri nēciēs. vīc itaq3. Qm icterico ex
stente: ictericū aut vīc: aut facie h3 ictericā factā aut ro
tū coz3. Galie vō B exponēs vīc. Qm ex bac picula nō
possumus h3e aliqd vīlūtātē ictericū. nē q3 facit ē iste
icteric3: aut pp3er pmutacionē industria nāe factā: cho
lera ru. expulsa ad supiciē: aut p opilationē ciste fellē:
aut p pblegmōnē epatis: Icteric3 vīc vīc aut coze
aut facie aut vīco viro icterico: cuius mulier morabatur
in ipso retro ierozi circa magnum. i.

Paratimeneo fozoz sic nigre colorata
uel sic: Qui cum timeneo fozoz hic ni
gre coloratus.

Quidā aut liboz b3t: par timeneo: qdā aut: cū timeneo
hāq3 igi3 h3t par timeneo vīc m3: qm fozoz timenei nigre
colorata fuit i vō b3t: cū timeneo: significat q3 vīr habu
tans cū fozoz timenei h3 niger coloratus. Rursū h3. vīc
vībīl ē manifestū h3 niger colorat3: iuderteminar3 ē: aut
industria nāe fuit expulso h3 excholicō bumore ad sup
ciē: aut pp3er nām cozpis h3 melācholicō. 22

In piritho uelut semē uria tal3 q3
definiatū et hūidoz et talia: qz
uric fluūt: neq3. n. uētositates mltē ne
q3 stercozis multū uiscola ueniētē mala
sabat: nō. n. magnū erat hypocōdriū.

V Ir q3 q3: psonū tractū titulo tēdit bip. videl3 epī
dīmā egritudinē. mentionē. n. h3 fac totū dūi
tatis: nō em vīr vīr aut vīr mulieris sed totū
cūitat3 pirinth3: pirinth3. n. cūitas ē aser: vīc q3 in bac
pirintho supuenire tīozes gibberosa: inflaciones: suble
uationes. et ofidco q3 gibberosa vīrent et nō pblegmōnē
fī vō cēnt pblegmōnes oīno et febzis supueniret: nūbīl
q3 vīcā sunt ab bip. plicerent. gibberosa igi3 vīcā tīozoz
sas inflatiōes q3 pssūt ab hūda et frida mā. et si recollitis
ea q3 vīcā sunt in apozūmīs: q3 bas tīozozas inflatiōes
rugitus multoties vīssoluit: Rugit3. n. ē motus hūidi cū
ventositatē: et designat qm mā q3 cōcēnab3 et erat imobi
lis nūc mouet et ad determinationē accelerat3: defrōsi
tates multē facit dissoluere hos tīozes: sic aut et medio
ventris in vīssolis egōnib3 dissoluere hos tīozes. Et vīnā

vo velut semē venies pmutatio dedit morbo. q̄ autē ē vīna sille spmari: alba viscosa ⁊ grossa. bip. vo pmo vī rīnā tradit ⁊ postea tūores. ⁊ cūcī q̄ in hac vīna facta ē dērmatio ⁊ pmutatio: nō autē dico qm̄ ⁊ in aliis sicut rugitū ⁊ ventositatibus nō sit pmutatio: sed qm̄ cūgit fieri has pēteritiōes: q̄ quia solē vīne tales emisse sūt. Non enī magnū fuit hypocrōdri. Hoc ē nō fuit pble gūon ⁊ nō tūcia īflatio: ⁊ se. vīcū fuit: ⁊ neq̄ rugit⁹ aut ventositatē aut buisimodi dissoluere passiones: h̄ pōt⁹ phibetoria aut purgatio. 23

Bassica septim⁹ comedit difficilē spirās exīs ⁊ tūoz circa pectines genit⁹ ⁊ bene spirās statim factus est.

Dicit q̄ in quodā supēnit tūozola īflatio īfra pītenemo circa pectinē: ⁊ neq̄ ventositas passū onē soluebat: neq̄ artis studiū: sed repēte mor⁹ paties basica. Cautē comedit septia die: ⁊ curat⁹ ē. quz igit basica caliditate ⁊ acumine dissoluerit: viscosū bus moris pmutauerit: frigidū fregit tumozē: ⁊ ob h̄ fact⁹ est bonus anbelit⁹. Itēz. n. h̄ tumoz supēnit circa pītenē ⁊ coangulābat diaphagma ⁊ respirabilia: ⁊ sic facta est oīstia: nūc aut tūce dissoluta bene spirās facit⁹ ē. ⁊ hec oīa fecit basica n̄ sic cibū sed sicut pbarmacia: sic cib⁹ vo semp vīcupat tāq̄ cachochima sicut pbarmacia laudat⁹. n̄ si mīscio scriptū ē de basica. B est maxime cruda sūlcitat ventrem ad egestionem.

De sanguie hychozo deos: bycoz san guis mediocris nigraqz cholere acut⁹ quidem ⁊ agrestis īccidentibus.

Ecce ab hac pīcula dēgit q̄ omēmōziatū ē liber. vo lētes. n. sic ī cōmēmōziatōe scribē capla: sic scribim⁹ ⁊ tā bulat in alio quodā bī: qm̄ volo de b̄ deīare: volo et de b̄ ⁊ sic igit bip. de sanguie ichoide: volo dicē. ⁊ dic sanguis. n. duplex ē aut pur⁹ aut cū alius mixt⁹. h̄z. n. sanguis sep ⁊ alii būores. s. subtilē quādā subām ⁊ aquosaz sic ⁊ lac h̄z: quēdamodū sep lacū acut⁹ cūis: sūlcitat et mouet vētrē ad egōnē: sic ⁊ sep būor: h̄ cē magi ⁊ minus h̄z sep: ⁊ icor: noīat ab īvī ⁊ pfo volēs de sero deīare: ab ī sumē dicit: h̄z chol: sanguis mediocris nigraqz chole acutū qdē ⁊ agrestē. q̄ itaqz vult dicē bip. qm̄ sanguis. i. ichooides sūguis mixt⁹ cū pblate aut cū melico bu. fac tūozes ⁊ pīurbatōes. h̄oz qdē pp īfridatōes h̄z. n. oī crū ē h̄ tūoz ⁊ pīssillantes ⁊ pīurbatōnē vo emē pp ferū mouēs ⁊ sūlcitas. dicit igit bip. ī timēb⁹ ⁊ trīd. si vo cūz cholera ru. mīscat īchooides sanguis efficit alienamī nē et vigilā. si vo cū nigra cholera facit īniamī.

Sine molestum sine bonum.

Quō āt dicē bonū qdē igit ē in aīa bōa aut alienatio aut tūoz: ⁊ dic⁹ q̄ min⁹ malū noīe dū bonū noīant. 24

Quibus splen. peliū: pedes ⁊ genua calida: man⁹ autem ⁊ aures ⁊ na res frigide.

De spleneticā dispōe h̄ deīat: ⁊ qdē dic⁹: qm̄ q̄bus splen. peliū. q. o. si ī sfericōib⁹ pūb⁹ h̄z pblegmo nē aut ⁊ pbleg: deī splenozib⁹ pūb⁹ factō: mā vo ad īferioza repat⁹ h̄ dic⁹ qm̄ ī colēte mēdo. i. ad īferioza serū nā cū ppis vīrīb⁹. s. laci sanguie facti. idēz īferioza qdē vt pedes calī sūt et genua: man⁹ vo ⁊ aures et nares frīde pūb⁹ vo bon⁹ scriptoz multa bōa lūmēs exēplā: man⁹ vo rēdib⁹ et remib⁹ deīant et vītr: man⁹ calē male facies

In ppter hoc dixit subtilis sanguis: an p

pter hoc ⁊ tumores tale hī habent.

Sedz qōnē adducē smonē in spleneticā. n. dispōne edu cū multoties sanguie subtilis p̄naces: et īgnit itaqz q̄re b̄ subtilis educit: vtp ipse splen in subtili mā habet pble gmonē cōnsistentē aut grossū qdē retinet ī splenē. 25

In putrefactiōib⁹ uidēdū qdē fu tura exputrefieri vētres cōmōnentur.

Quid āt hac pīculā cū sfericōib⁹ ordinat⁹. ī q̄ sū putrefactio ī splenē: tūc cūgit fieri supioza frī. īferioza vo cala. s. lūcū ē h̄. et n. mā sola eritē pū gūt h̄ fieri sūb dāta. nō vo dic⁹: qm̄ ad īferioza oīz b̄oz diare. multoties. n. cē vmbilicū supēnit pblegmō aut cē pectinē vt circa testina. oīn subito supēnit ruptio et ou cīf sanies p poros manifestos ad testia. postea b̄ sic acū tum sublat ventrem: ⁊ ducit ad pus supfluatē: et h̄ cōtigit signū est: qm̄ ruptio facta est pblegmonis bī. et hoc est quod intendit hipp. 26

Splen dur⁹ īferioza: supioza rotū d⁹ lat⁹ grossus longus tenis.

De vīis tūoz splenis itēdū h̄ bip. deīare: et dicē Supēnit. n. tūoz: qm̄ qdē qdē ī supiozib⁹ pūb⁹ splēs qm̄ vo ī īferiozib⁹ et qm̄ qdē lōg⁹: qm̄ aut et ipse splen lōg⁹. multoties āt q̄ sūt exī nām hīs q̄ sūt nām sūt sūt figurat quēdamodū et c̄p̄ vt ī pūb⁹ rotū d⁹ pūenit tūoz. aliquoties qdē igit ī splenē lōg⁹ supēnit tūoz: qm̄ vo rotū d⁹. qm̄ vo supabidat mā grossa et in pīfiditatē qm̄ terrenū būoz ad īferioze pīculas splēs pcefferit. Dicē āt tūc sup⁹ lōg⁹ et īferi⁹ lōg⁹: et sup⁹ lat⁹ et īferi⁹ lat⁹: et ī pīfiditate grossus et ī supie grossus.

Quius caput corizantibus ⁊c.

Si qm̄ coriza exīstī supēnit spleneticā oīpō solutē Loīza vo et catar⁹ ab eodē sōre pcedūt. cerebrōz oīf ferūt loco: qm̄ coriza qdē fit ī narib⁹. catar⁹ vo ī faucib⁹. Aut ḡ h̄ vīc: aut cūgit multoties duas aut tres pīculas egrotare: et h̄z q̄ ē obilioz patif mā mota ad eā: sic igit et narē debilē et splenē debilioz recipit mā nō scā cor riza. si vo h̄iat moderatā tū. h̄ āt dīc⁹ et ḡ h̄ d̄ īferiozib⁹ qm̄ cūgit multoties tria mēba eḡare vt vēsīa renes ⁊ mīricē: mota vo mā qdē debilioz recipit eā. archigenes vo dicit: q̄ oīa patiūt: et redarguit et ibi dā. 27

Que circa egrz. pcuratio: ⁊ egritū dīne ītrogiatō q̄ manifestat q̄lia recipiēdū s̄mōdes q̄ circa egrotū cē coa stātes circa exītoza: qz calidiorī ⁊ firmi orī masculī ⁊ nigrī pp hoc exteri⁹ uene.

Dicit āt a nobis multoties q̄ bip. de pīcularib⁹ deīat egritudinib⁹ magi q̄ de epidacī: ⁊ mīta ⁊ vīgna documēta sūo ītellectu de egritudinibus nos docuit. L. olequē āt h̄ quē se gerat medic⁹ circa egrz deīat. ⁊ dic⁹ qdē oīz egrz pcuratoz medic⁹ cū patietē. Quid āt ē pcuratio: ⁊ dic⁹ q̄ pcuratio ē vīus bon⁹ t̄pal: qm̄ qz sūt ī cono alio āt ē vīus et alimū acq̄sīto. Quid qdē ē bōa bīmido crīstū acq̄sīto vō lūctio nō crīstū. n̄ vt exō neson dīscīp̄le psonis ī dialogo īconomico. Qm̄ dīssert acq̄sīto vītr: q̄dāt. n. male acq̄sīt: b̄ vītr aut cōīo b̄ acq̄ sūt ī male vītr: multoties. n. aliq̄ vītr acq̄sīt pccūas. vtr: tū bīs vītr multoties. n. acq̄sīt iuste vt ā p̄p̄a labozb⁹ ⁊ bōa opatōe male vo īpsē vītr cēstruēdo eas: ⁊ īnitāt s̄m p̄latōnē vas p̄sonatū: n̄ quādamodū igit ē ī vītr oīb⁹ īsta oīa: sic ē ī mēbīs. multoties. n. aliq̄s acq̄sīt

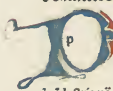
aut qd by simplr ſanguine tāq̃ oia aialia ſanguinea viciſ
ſimplr ſic at ē ſine ſanguie dē vefica. ſic. n. bñs ſanguines
b at ſanguineū viciſ mēp qd by pup ſanguine z calz qd ē
viciſ ps. vii. z addit: qm̃ b aial b calid alio aialib. ex
in bōe qd z ſanguie viciſ anathōicā cāz: qd by b calioza ſit
dextra: qd pup ſanguineū recipit dextra: ſiniſtra vō n purū
ſanguine recipiūt. z tibi completa ē ſcōa p̃culā .

Explicit ſcōa p̃culā: Incipit tertia.

Incutis raritas: uētris
pēſitas: ſi cutis p̃ceſſio
carniū icremētuz: ſi uē
tris ſtupor: oīum p̃ſu
ſio uafculoz: imūdiā
cerebri deſiccatio uel
deſſatio: propter qd

z caluities organozum contritio.

Quisq̃ deſcendit bip. ſecūda p̃culā i qua
multa z mirabilia documēta nos docu
it. oñt itē dēt deſare itia p̃culā. z tranſ
fert ſe ad aliā doctrinā p qua docemur
qd qdā ipſecite a nā ſcā oz medici p̃ſcē.
qdā vō nō oīno ſcā oz ſac medicū. qdā
vō iudicia nā ſcā nō oz ſtrigē imo iuare. Sz p̃poſia
pōnē p̃ viciōes explanē: oñt viciōm itētiōē. Rari
tatē aut vici curi apt. oñt pōroz. pōz at nō fm̃ epicuz. ſz
multitudinē exiūtuz: ſz pōroz coze oīumoz exiūt. Inerit
aut vix bip. poſi egredienb. ſupplūitatib. violētia facti ſūt
aut ante ſupplūitatē: z vix p̃ exiūt reſideāt rurſus pōz:
aut ſubſequi manēat. z vici ſa. qd manēt ſic z p̃ egreſſuz
ſupplūitatē incipit ſide a capillū. Tūc ā niſi de bis ē nō
bis ſmo: vepuz ſic qd roratur cut vici ap̃tionē poſt. Sci
endū āt ē et oppoſit qd vocat deſinatē cutis ſtrictionē
poſt: carniū icremētuz. p̃puz aut carniū timidū cozp. vō
tris ſtupor vici deſiccatē alētiue q ē i vētre. ſuſuonem
omniū vici malā habitudinē z deſiccatē qd totū cozp
quēadmodū qm̃ ciuitas tota iordāta ē. z nō ſuſione ſz i
mūdū vici ſanguineū: p̃p cām vētr facta: imūdū āt
p̃ ſigione nō bñ facta. ſz vafis purificātib. nō bñ ſe bñū
b. z nō oīuētib. ſupplūitatib. cerebri diſſipationē vici
nō viliū deſtructionēz cerebri. b. n. i poſſibile ē fieri viuo
exiūtē aial: ſz diſſipōne vici cerebri diminutionē z deſic
cationē. Caluities aut ē idigētia capilloz. Caluſ capillo
rū q ſūt i aterior pte bregmar. bregma āt duo offa ſūt q
drilatria circūſcripta an ſutura zonalē: p̃ ſutura vō ſu
millitudinē huiſe re gace laude. I medio aut recte ſutu
re iūz vtrāq̃ ſutura oſſiū exiūtū i ſpēs laudis. Organa āt
dic ſenſus q ſūt circa facē. Sz poſtq̃ viciōes expoſuiū
dicam itē ſig itētiōē bip. Quidā ſz ſimplr expoſuit ſmōz
z absolute itelligit: z vniūq̃ p ſe capz viciōes ſic. Qm̃
oz inderē raritatē cuti aut deſinat aut debilitatē vētris
b. āt nō b vici ſz vici ſz viciōis calū z viciōis alim: mō
fert ſmōz viciōes ſic. Qm̃ ſi ſiut cutis raritas: tūc ſudorez
effuſid z imoderate ſerū vīne z ſecceſſus aut nō oīno:
qd bñt ſe eſcōrario b expurgatiōes: iōg i eſt aie qdē pp
nūltā diaſeſione ſudor modice vīne emittit z iūdoce
eggeē. i brene vō eſcōrario. ſi vō iudicia nā ſit bonuz
ē. ſi vō p maliciā egredienb. qd bñt ſi vō ſtrictio ſit po
roz: nō oīgnat ē bip. viciōz ſerū multū ſecceſſus z vīne
ſz b viciōis ſit manūſcū ex pcedētib. vici aut: qm̃ in cre
mētū ſit carniū. in deſſatē. n. cluſid inat. caloz nō ena
pōz: ſoz itēdo vitalis: qd pp b augmētā ſm̃ cozp. z ex

inde icremētū ſit carniū. Et tranſſert ſe ad aliā rōz z vici.
Qm̃ debilitas ſit vētr: exiūt nō digerit ſit bñt. bu. ou
cif ad ep: z pp b i epate nō ſit cōueniēs aliano ſanguis.
exiūt ipur ſanguis p vafa viciōis: viciōis male opant aial
les vītes vīales z nālē. pp b viciōis: oīum oſſiū. Sci
dū āt ē qd nō remiſcūt omniū ſz oīgnioz. viciō aut cerebri
z ipſe āt nō nutrit z iū ſicci ſit z ad itētiōz trabi et reſi
det. recedit āt ab aterior p̃tib. ſtrictio z ob b. p̃p deſic
cationē z calui ſit b. Sci dū ē. n. qd capilli generā ſi ſz
p̃ſuo z ſumoſo vapore ſuāt aut ab bñditate cēbz: z qd
ad ateriora ſcū ē pp deſiccationē ſupponit iōg calui ſi
unt p eo qd bñt lacertos humectātes cerebz: qz patiū
z nō ſolū caluities ſit ſz debilitatē ſignificat ſenſibilem
organoz. ſ. oclor nariuz z audit: z deſig b cā. p eo qd
nō miſtra vir. aialia ab ipſo cerebzo. Bz p̃is intētiō.
Si cuti p̃ceſſio carniū icremētū ſi vētr ſtupor: omniū
oſſiū valculoz z imūdiā cēbz diſſipationē caluities oz
ganoz ſtrictio. Quēadmodū i vēſte viciōm ipam cōtrū
tā ſic i ipſe viciōz: qz tēſ ſenſibilia. I ledit nec amplū agūt
qum cerebz nō emittit virtutem.

Cexpurgatio curib. luctationib. z
paulationibus multis deambula
tionibus z citans bis elixa maſſa pluri
mūg panis modicus.

Ad aliā curā medicāle tranſſert ſe bip. z vult de
purgōne carniū deſicare: remiſcūt exceptionū. z
noli addibē fantaſia ſua platonici. plato āt vici
q platoia ps ſi ē medicāla artē. bip. vō ſic p̃t ipſi
tradit: z de purgōne carniū itē dēt deſicare. aliud āt ē pur
gatio z aliud ē cūo. purgatio qdēz. ē diminutio carniū
cūatio vō ē expurgō ſupplūitatū. volo āt a ſupplūitatib.
vobis icpe. viciō ē i apbio: Qm̃ i ſumo bone bitudinis
fallaces: p̃p b bip. iūueniēs nām vltia ſiōz tū cētē z car
nes augmētari. vult āt purgōne ſupplūditatē facē: z vici
q oz exercitia aut luctationē aut curſū ipſo ſtanē. Sci
dū ē āt qd viciōis cōueniēs exercitiū cōſtitutē vt ſi cō
ſuetudinē habuerit aliq̃ remigariā ſibi conſtitutē ſi vō
babūt cōſuetudinē ſuā: ſi vō ſibi ſcipē. ſi vō lūci iū
be lūci vō qd bip. cōmōdoz repaulationē. ſi. n. exercitiū
vt gymnaſiū: purgat carnes repaulationē cōueniēs augmē
tare oz aut citi qd repaulationē multiplē qd. aut. n. repau
tio vici dētē p̃ gymnaſiū ſic dētē ſubito nō laborio
ſum fac. aut repaulationē vici i vō viciōis oz exercitāt
neū nō ſtati cam. viciō: qm̃ iordinatū fac cozp. z nā p̃e
diſ ad digerendā calitatē balnei. ſi igiſ miltitauerim. cū
būdiſeſt. z crud. ouciſ ad ep. ſic b p̃ gymnaſiū nō oz
ſtati nutrire vt nō ſiāt idigēſtib cib. ſz viciō q oz repau
ſare z dambulationib. mul. vt. viciō ē āt nobis i regimē
to acutoz: qd qm̃ volum nutrire cozp. moderata z tarda
vīmur moriē. b āt qd expurgare volum carnes iō vici
multis deambulationib. z citatoz: vt. vt nō exiūt multa oī
fozeſ ſiat. b qdā ab exiōib. b ē a gymnaſiū. Eſt āt
a cibis b fac. i bī āt viciōis maſſa mellis oz miſtrare: qm̃
elixa maſſa b viciōis z būdiſeſt addit panis modū
cus. panis. n. iſtū panis nutrire: nō modicū nō nutrit. qd
āt oīuinis ſcribit: qd oīuinis carniū oz vti: be igiſ ge
ratine ſupplūitatū ſit: z rōne qdē cib. ſit ope āt nō cibus
poximas āt carnes ſit nutritias bis aut nō dam. ſz qd
purgandē ſit dētē viciō qd oz habere ſignū ſic dicēne:

Expurgōis ſignū lapſus ex ſtēnatōe

Quasi. d. vñs quo purgare & flare: qñ nō vltra modera
tū expurgōis officia faciam? nūtibōata: z nitamur rur
sū nutrire: z sic penolopes telā texere videamur. iōq; eo
rū hūc docet dicens: Inmō q; expurgare quousq; videri q;
sūt ab imbutis: z nō sūt a potis fūdū fudozes: z tē cel
sent gymnasia. qñ at z nutrire multoties vtimur iūi o;
vū nutritiōis quousq; fiat solū nālis calor z sanguis: z
ita firmefbōi quousq; videri bonū colorē i facie factū. p;
p; fortitudine. n. uāl caloriz: aut p; supabūditā sanguis
et per maliciam egritudinis factus est.

Et tandem bozū diē seruare.

Pec ptilica vñ esse nō manifesta. qd aut dicit: q; fm
vñūq; diē in boza in qua o; exercitari o; osiderare si
scā est innouatio: dūminute sūt carnes.

Et subito nanq; labitur subeundo la
bozes: similiter enim totūz cozzuit.

Quidā aut libroz dūt labif: qdā purgabif. siq; n. ha
bēt labif: signū ē q; de subito labif: z attrahit ad lapsum
a virtute purgatiua.

Quādo autēz cozzuit offerre porci
nas afflas: quādo uero replentur
signum eis color floridus fit.

Ici q; qum cozzuit z vltra q; o; expurgāt: tūc
oporet itēz nutrire: z vñ carnisu porcinio sē
nutritiuū.

Gymnasif signū sudoz flues
deglutitacionē defert qñ ex ibzib?

Opotebat sup; ordinari vbi dicit: Expurgati
onis signū aut lapsus et subleuatiōe: aut qñ p;
subleuatiōe z tūoz carniū fit lapsus: aut qñ
lapsus curat et subleuatiōe. et renutrimēto z timore
carnium. z hoc est quod dicit.

Mellier quā p; curauit i cranone sple
nā magn; febzis causonidīs exru
bicunda: decia die fact; ē sudoz circa su
piozē pte; xiiij. uero fact; ē sudoz min;

Ictū ē aut nobis: q; de ptilicarb; dectat b; bip.
vñ post q; dectatū de purgōne carniū: vñ trā
fert se ad aliā doctrinā z mētiōē fac mulieris
egritud. z h; sūmo ē valde obfcur;: sūc diē Sa. q; neq; vñe
neq; egōnū; h; mētiōē fac: z neq; salutifera aut moral
fuit egritudo: siue digesta aut indigesta: z aut dectata aut
indisoluta: z neq; loci mētiōē fac vbi tacebat mulier
neq; egritudis mulier; ita sūmple mulier; renūscit: pp;
b; diē Sa. q; ab hac ptilica nullā bē possūm; vtilitates.
Vñ qñ itaq; possūm; explanemus viciōis. diē itaq; q;
mulier quā p; curauit i cranone bñit spleneticā dispōnēz
z erubescit diē i cozzie: z fe. vñ ipi supuēt. pmo aut
diē: ipsā pmo vidit i cranone: vñ i cranone bip. aut
qñ p; declinatiōe egritudis itēz rediit: z p; qdē b; ē aut
reuerfionē vidit mulier p; reuerfionē vñ nō ampl; vñ
dit ipsā. bñ aut mulier; pdicta egritudo supuenit. z vñ
ē ingre quod diē: in splene ventē fe. fieri. siq; dē splen
a melico bu. si b; ē a fri. z siccō. z qd; potuit ēē vñens fe.
Et vñ q; nō ē locūniēz z spleneticā dispōnē ēē: z in
alio loco aliā mām tineret; q; putrefacta supuenit vñens
fe. aut qñ b; diē: nā splen magn; ē. p; aliā vñ cām origit
fieri vñ ēē fe. q; aut malicia fuit bñ egritudo: delarauit
bip. diēdo: q; decia die fact; ē sudoz cē supiozē ptes. qñ

tadecia vñ die fact; ē min;. nō n. decia diē crenicay; ē vt
dicam; q; i crenica die fact; ē sudoz: neq; induria nāe fa
ct; ē: q; nō solū i supiozib; pñib; fact; ē i toto cozzie. rur
sū dectat sudoz i xiiij. mult; fieri p; eo q; crenica ē b; dies.
ecquerlo vñ modic; fact; ē. z b; pñis itēto. Adit quā
p; curauit i cranone ipse nā magn;. Didicisti p; ouas cās
melior; ē vñ q; diē: q; p; vñ dñi aut reuerfionē egritudis
z meli; ē exquo nō dicit; quā p; vñ dñi: q; p; curauit. sed
dubi; ē sūmo: q; quō curant; eā q; recidia facta ē: z vñ
m; q; nō ē incōueniēte reliq;as mās remanere: z facere re
cidia: aut b; diē: aut qñ curata fuit mulier; aut peccauit
aut circa dietā: z inde recidia facta ē. Febzis causonidīs
erubescit. Erubescit decia facta ē: aut p; multā calitates
aut q; supabūditat sanguine; bu. et i b; z febzē consistere

Spiritus. Itēz buc adueniēs Sa. diē q; ex hac
ptilica vtilitate nō bñt. sūm. n. solū dicit. z nō aut ma
gnū aut rap; vt dicam; q; pp; dectatiōem aut magnū aut
spūm; q; pp; calitate z fe. ventē: neq; pñi z vñ ē vt dicā
m; pp; dolo; ē aut pñi z rap; z dicam; pp; i frigidiōe
nē inari caloriz et modificatiōe h; factū ē Sa. itaq; itēz
dit itēz expōnē z diē: q; spūm; dicitate antiq; dicit magnā
et celere et spūm; spiratiōne. poti; aut et b; dñc diē spūm;
dñ. n. sup; dicit: q; fe. scā ē causonidīs et erubescit: et
multa fuit calitas vñenēt eozūm; et spiratiōis magnā
fieri et celere et densam.

Inus a capite cozziantib; z bñ
cozifis superfebzietibus: ut scō er
go rediterationes.

Iu min; aut ad supioza ostruēdū ē aut ad iseri
oza. et quō ad iseri; ostruāt iā dicitū ē q; sudozis
min; facti sūt i qñ tadecia die. quō aut cū iserioz
ostruēdū ē: vñat. Trāfert. n. se bip. ad aliū mirabilē s;
monē: et d; cozzia fac mētiōis. dicitū ē at nobis multoties
qdē ē cozzia: et qd; catarr; q; vñs qdē ab aquola et sub
tili būditate supueniat: z ab vno fonte deuiat; fremma. i.
a cerebro: s; si būditas ducat ad nares: cozzia of. si vñ ad
fauces z gutt; tūc of catarr;. si vñ ad bianchia z tracheā
arteriā: fit bñc; vñ et biancosi bñ oicūm; bñ aut būdiū
tas aut a fritate: aut a calitate fit: a calitate qdē cibo cor
rupto: a fritate vñ cibo indigō: z qdē in vētre scā diaria
z a calitate z a fritate bñ ē cēbro cozzia et catarr;. bñ. n.
passiōes sūt diaria cerebz. sed pp; qd; dicit: capite cozzia
zantib; indigim; qdē ē b; fit et ex capite cozzia. aut oicim;
q; ē oñs et necessitate dicit: sic et lac albū. quēdam modū
et Sa. diē. Spōdiles q; sūt iuxta spūm; n; q; i alio loco sūt
spōdiles: s; q; ex necessitate dicit: sic et mel; nūcū oicim;
aut b; igit; itelligit aut qñ supuenit cozzia et bñ passiōes
Aut a cā pmituit aut ab ancedēte. Ab pmituit qdē fit
cozzia: qñ aer frigidiōz fit sic i byeme: aut qñ calior; fit i
estate. Ab ancedēte vñ cā fit sic qñ multoties ipm; cēbzū
p; se potit; calidū aut frigidū vñcraha. q; nos aut itēz q;
bianch; fit multoties et abiq; cerebz. pp; ventē adiacē
tē et oñcūz vñr; vñcūz: et mūt; frigiditas autras ad bñ
chia. Quidā at extēdetes sūmōe dicit; q; in cozzia et ca
tarro vñenit i expinēto. qdē ē b; qdē ē bip. Cozzia scā ē:
et i cozzia fe. facta vñsoluit passione; quēdam modū fe. su
pūenit vñsoluit ipm; nūcū et repletiōe facta: sic et cozzia
pam soluit fe. nō supueniēt a cala vñcraha s; qdē a frida
vñ. pp; b; supfebzietib; dicit; qñ in cozzia febziant. Si
enī dicit; cozzia a cala vñsoluit facta: nō addit sup; spō
nē. in illis enī nō poss; cozzia supuenit febzis s; ante cozzia
rīzā. multoties enī et ipsā febzis est que facit cozziam.

Quoniam a capite conuulsio et brachio supponitur
 dicitur autem quod coarctat et brachio passio a cerebro fuit. Lere
 bium n. patiens aut debilitat et retinet manum et generat
 apoplexiam epilepsiam aut forte et si moderate est forte ad
 adiacentia membra expulsum manum et fac coarctat et catarrum
 et brachio et brachio aut ad remota et ad recta et quoniam ad pul
 monem et fac primum aut circa pectus et fac quoniam. Ut scio
 reditatioes. Ecce lu min ad ista ostium et ad hanc
 pericula ipse ostium et coarctat et brachio sup
 ponitur et min reditatioes sunt egritudine ma expurgata
 p coarctat. si vo lu min et coarctat ostium et os h lu no me
 gantur addit ut sit brachio ostium et a capite coarctat et brachio
 coarctat supponitur et scio no fuit reditatioes. 7

Quoniam expulsi crissus in reditatioes sic n
 maturatio et crissus in apostata est.

Quoniam nos scire quoniam duplex est digno. B. dicitur imi
 xta alia vo mixta. et imixta dicitur aut i vetre aut
 i epate mixta vo quoniam multoties supponit apate et
 pmutat eadem ma ad epima albi et lene et min fetes. pp
 h. n. et comitatur of h digno quoniam no solu q fuit fin nam vi
 gerebat h ea q fuit extra nam. sic igit et alibi et omixta
 digno quoniam expellit aliq fide epimati sine apate. sic igit et h
 in coarctat volens dicere quoniam maturatio fca est et maturata
 per se habet humiditas et naribus itaq epima ab apate. apo
 stata aut dicit expulsi et etuacione humiditatis et alte
 rationem passionis.

Quoniam quoniam spuma scintilla inflat uenter
 ut dammagore quibusdam nero et i hoc
 tumor archesclao autem sic.

Quoniam autem volens exponere Saunum sic exponit quoniam in illo
 tpe in quo coarctat iunones et no dicit tpe i quo p lurras
 coarctat sed i tpe i quo potentes sunt coarctat lurras. B. est aut
 magistra etate perturbata eisdem multa supponit et inoua
 tio et alario nate. et q b fit vix declarat et voc. fraucitas
 et ipse dicitur gines i illa etate si coarctat vire et recipiat viri
 le spuma matris sic incoarctata perturbat et inflat spumate. et
 coarctat ar fide dicitur vesicae possit vo itestina et sic retet
 tio fit vix et fecit. et B. dicitur fuit vo ostia inouatione
 nate fieri i augmasta etate. va aut fiat h inouatio. vica
 m q no alio calos supabundat et apoplexie et epilepsie
 visiolunt. et i hoc etate supabundat n. natio calos visiol
 ut ipse et expellit ipse p supiora et facit eruptiones. et
 p fteriosa aut cu bilitate et sonu facit rugini. aut sine
 bilitate et fac ventositate. et p p b dicitur q son ipse sup
 ponit i tpe lurras et dicitur dicit Saunum. Sa. vo B. ex po
 nes coarctat cu russo b bsi exponit dicit n. russo. Qm n
 os foni itelligere si magis ab hypochondris tumor. Sup
 ponit n. egritudine in melio bu. facio. et vix iste melius
 bu. retinet. et vix dicitur q vent itaq paties no digerit et si
 digerere generat ventositatem. p p b inflatua noiat passio
 ne. Qm n. melio bu. fit q peccare dicitur q tumor fit. Al
 melio dicitur bu. differens passioes fuit. aut n. oes timet
 boies et canes et oia vix et vocat oia timetores aut caes et
 vocat canu timidi aut multoties arietas et tristitia ipse
 fuit et etia dicitur timor et anxietas bu melio egritudine
 Sic itaq exponit et russo et coarctat cu eo. Sal. q. aut
 expb b fit melio expone Saunum palas et ex dicitur bip. si
 eni veritate dicit Saunum opocetate et bip. vlem tradere
 sermonem in obsequio. no facit in bis imo particularem.

Ut ostendat archesclao aut sic. Archesclao aut dicit
 et b tumor supponit. dicitur et aut vobis multoties q mior
 in creto et in crepato of. si aut viciam iudo et piodos

of et i solo timore. si i stato timore supponit a ventos
 itate et huido archesclao quide factus est h tumor aut b
 designat. buic vo aut qm grossior ipse generat et arch
 esclao. et b no visioluebat h manes putrefecit. icos d
 rit. Quic vo q mali odor habuit et ferebat. 8

Quoniam ventosum coarctat alatis eteni
 sunt alati.

Quoniam autem ventosum quoniam supior ostium ostium
 quoniam archesclao fuit h fuit viciu passio. Quicam
 aut cu inferiori ordinat oietes fuit ventosum
 coarctat alatis fit. Sciendit aut q dda liboz bnt. furi
 fureti. dda alatis dda vo pntis. fide eni bnt fursur
 significat q et retetione spuius et putrefactioe mae fumi
 arietores viciu ad caput et facit fursur. si aut bnt febr
 tiantis significat q ipse efficiunt febre. icos et in libro
 q de ventoso bip. h dicit. sed q indigni et fac intetioni ar
 tribuere. no n. oes febres a spiritib generat. Quid n. fas
 ciem de bis q ostant in bndit aut i solidis icos ridem
 p bip. oietes q no vixit pns cas et febr h. coarctat
 quoniam. bndia putrefactioe no incoarctat pns coarctat f
 eri generatioes febr h. sic aut et i solidis patiens coarctat
 sales fuit ipse febr h. vo bnt alatis significat qm. pp
 hac oipone coarctat fuit ventosum. alatis. n. oip dicit extra
 redentes sunt musculi scapulae sicut i aub. extrat edetes
 aut sunt quoniam pectus angust et no pfidus est. qui aut qm
 continet aut et duo magna et pncipalia m. bta. f
 mon et coarctat coangustatio fuit et coangustatione fe
 rus b duo membra ad inuicem et pulmo et. p p b ficut
 cas bnditas ad thetasticam recipit pulmo ipse sicut facile
 paties. multoties aut no fert humiditas sed spio solus
 etia visiolendit pulmo pblegumone. bnt. n. patit pul
 mo et angustat coarctat q omimunt nalis calor. et inde
 nec oigones bnt fuit. et p b et indigne in p l. ventosita
 tes generant et b ostendit cas multoties et ipm pul
 monem. icos vixit bip. ventosum coarctat alatis fit et ipm pul
 monem facit primum sed pnt ad primum generandam
 coangustatione maior facietes quoniam pnt ventositates ad
 primum palas q otino idigeret habiles fuit ad primum
 deducti ventositatis et indigne ad pulmonem. 9

Quoniam rigidum valde venarum eruptionum
 et tussiculolum ut nix crystallus et
 conuersum.

Quoniam moderatum frigidum non est nocivum necque erit
 primum icos dicitur frigidum vadit et p ex p l vixit.
 dicit frigidum. nihil n. frigidum nite aut crystalli.
 Qm dicit q frigidum venarum eruptionum. si qui calitas fit
 efficitur coarctatione et eruptione valoz et ad b vicinitia
 q si in gram q fuit et frigate iunem q fritas eruptionis
 valoz efficit. qd eni facit frigiditas et quod coarctat eni po
 ros et gregat ma. igitur exi omra et male visioluebat effie
 mebra et ob b eruptione supponit. Et ipse dicit d vixit solu
 facit mebre et arteriar et alioz mebroz. icos et tusses supponit aut
 qz a frigate coarctata trachea aria. aut qz difficulte visiol
 sibilis fca est a frigate et ppter hoc tusses generat.

Quoniam furca et gangrene concansale et du
 rices fiunt.

Quoniam bip. q ex b humor generat tumores differetes
 quos vidit ipse curare. qm n. pambulare ciuitates
 excreo opa artis obfasc egritudine et curas patiens
 vixit ipm in ephire ciuitate vidit b riores. aut p i et scia
 pntia et vixit ciuitatem q est i pelope insula. aut p et

oie q̄ iactabat pedes ⁊ crura sūt aliena. et videam⁹ vtrius
palyis fuit: ⁊ dicim⁹ q̄: n̄ q̄n̄ vlr mouebat mēba: pot⁹
vō pncipiū palyis. b.n. i mōte lapides icidebat aut ligna
icōg dicit: et mōtano labore: ⁊ dū icidit bñt nervos dñi
liones q̄ cōiūa lūbis. bñ aut nerui ducit ad femora: ⁊ p
p̄ b̄ dicit q̄ femora valde patiebāt. pp̄ qd̄ vō tibiē mī
n⁹ pariebāt ⁊ dicim⁹ pp̄ illud q̄ rēmoziores sunt b̄is q̄ vō
dicim⁹ mīn⁹: oebem⁹ itelligē q̄ nō oīo s̄ min⁹. vñ i femo
rib⁹ valde dicit: pp̄ b̄ dicit q̄ pp̄nq̄ sūt spōdillb⁹ libor
rū. et mōtano oieq̄ declararet opationē ipsā q̄ in eo q̄
icidebat lapides aut ligna passus ē illud vō qd̄ dicit: cē
gephira: ad memoriā illi vō tibiā. tibiā dicit vō: aut i eo q̄ ad
vñā tibiā magis deriuata ē māia ad alterā vō minus: aut
qñ vñā tibiā debilis fuit et magis recepit māz vñne: et se
mē nō retēta sūt. ipse aut dicit: nō retēta sūt. s̄ palā qd̄
ducebat vñū volutarie sive nō volutarie educebat. non
dicit: volutarie nō volutarium. qd̄ vico semē fm volum
tariā vico vñtū. ipsa. n. p̄ lacertos semp̄ fit. vasa vō seni
maria lacertos. volutarium aut vico semē qd̄ cū cūcipi
bili fantasia nō volutarium vō semē qd̄ cū cūcipi
bili fantasia ē i gomoea: gomoea. n. semē nō volutarium
educit. sūt aut lacerti nō dūcuntur fit neq̄ passi. 13

Que uelut alate nature costarum
propter uirtutem affectionis.

Dicitur et aut vobis i pcedētib⁹ qd̄ alata dispō qñ
oie q̄ vtriusq̄ vtriusq̄ causale alatis. occasione āt vō
ā q̄ pcedit aliq̄ cā. sic igit⁹ occasione notat ipsā
efficientē alatā dispōne: sic calorē nālē vñtū: vitalē ipm
cor. bñ qd̄ inat⁹ calor debilis ē ⁊ min⁹ calid⁹: ⁊ ob hoc
fratit efficit coangustationē thoracis: aut b̄ vicas q̄ oc
casionē vō ep̄. multoties. n. qñ patit ep̄: ⁊ nō efficit alati
onē sanguis: extū nō nutrit mēba: occidit thoracē ⁊ sup
uenit alata dispō. qd̄ āt bñ dicit q̄ possibile ē occasio
nē vō ē cēbz. cēbz. n. nō mouet thoracē neq̄ vñtū
nālē calorē: neq̄ oferte se ad vitalē vñtū: s̄ parietē su
puet bñ alata dispō. bēs itaq̄ tria pncipia efficiētia pas
sionē bñc. costarū aut vō: qñ supior ossa septē costarum
r̄ flexa ⁊ cōiuncta ad inuicē efficiūt thoracē sicut vicitus
est in anatomia. 14

In catarris male suctis si expur
gatio fuerit uel nō fuerit malum.

Dicitur et aut vobis q̄ catarr⁹ est qñ būidū reuma
descēdit ad fauces vel gutt. multoties. n. b̄ reu
ma acutū ⁊ cōsūmū ē: r̄ efficit catarrū male sūe
tū. multoties vō deriuat ad pulmōnē: ⁊ qñ acutū ē reu
ma ⁊ parū ad agendū: pulmo vō būidū ⁊ habile ad parū
edū: pp̄ b̄ facile generat ibi pblegmō: ⁊ erupit. i. lapi
efficit vlc⁹: qd̄ vlc⁹ i pulmōne pñs ppe notat. oie āt bip.
Difficile ē b̄ reuma quīs expurgat a pulmōne: ⁊ malu
fi expurgat ē: qñ malū facies cozonōne dūc i pñs. qñ
aut ⁊ si expurgat qd̄ vō dicim⁹ q̄ b̄ reuma subtile est
⁊ expurgōne ofluit ⁊ magis purbat nā: ⁊ vt expurgat
b̄ reuma: vebemētozi ⁊ violentozi idem⁹ tussit: ⁊ mani
festū ē b̄ q̄ cā q̄ sit a pulmōne vō tussim sursū ducit. ⁊ ob
b̄ cōsidera qñ i vebemētozi tussit purbat cerebz ⁊ purba
tum mouet: ⁊ motū mittit reuma ad pulmōnez et iterū
pñs generatur: propter hoc dicit bip̄. Dic catarr⁹ ma
le cōsuetus est sive expurgatio fuerit sive nō. 15

Rigores inchoāt mulierib⁹ qdem
magis ab ofiosis. i. a lūbis ⁊ p̄ doz
sū ad caput etiā ⁊. vñs magis retro q̄
ante frigescent: extiora magis q̄ infio

ra corpis ut cubito: femo: petioz ⁊ cu
tē rarioz māifestat pñs: ab his āt alijs
rigescunt recte ab ulceribus incipit ex
occasionibus.

Armo iste vici⁹ ē ⁊ in apbis pñcula. v. ⁊ b̄ vicer
iter. pp̄ iducēdos. b̄ āt ⁊ quādā additionē nō
dictā i apbis quā pcedet fmone iustigam⁹
sue bñ apposta ē sive nō. Quid āt itē dū b̄ bip. dicim⁹
q̄ rigozib⁹ fac mēdēs ⁊ vō: rigoz: b̄ supēit marie mu
lierib⁹ ⁊ a posteriorib⁹ bip. icipit. S. in q̄ram nos p̄ q̄
dā vñas: tres qd̄ fm̄ sētū: vñas fm̄ mēba: tres s̄ pōz
mēbz. Et fm̄ sētū qd̄ ē vñā sūt qñ viciū q̄ mulierez
frioze sūt viris. fm̄ mēba sūt qñ viciū q̄ mēbz. qd̄
carosioza ⁊ qd̄ nertiofoza: ⁊ carosioza qd̄ calidiora
sūt: nertiofoza vō frītoza. fm̄ vō pōū sūt qñ viciū q̄ ante
rioza corpis calioza sūt: q̄ cor ep̄ sūt pñs. pñs vō i. igit
dīoza. vñ itaq̄ p̄cognit dū bip. qñ sūt ep̄ et cū dē ⁊ p̄
b̄ vñas frītoze sūt mulierib⁹ viri. bñ aut vñtū recte extū
tib⁹ vñas: qñ sūt i cōueniēs i vñs qd̄ m̄lā ē frīto: i mu
lierib⁹ vō frīto: m̄lā ē: pp̄ b̄ viros ē frīto: vñp̄ aut
sue efficiētib⁹ extūb⁹ pñs: mulieres magis patit⁹ rigozē:
icibat aut ipse rigoz a lūbis: aut qd̄ posteriorib⁹ pñs:
sūt lūbi ⁊ frigidū sūt: aut pp̄ illb⁹ qd̄ adiacet matricē ⁊ mit
tit vñas: frīdā frīdā lūbis: matricē. n. fm̄ subitū vñ nertio
sa frīdā ē nertiofoza āt ē et eo qd̄ bñt ⁊ ofēdit. fm̄ vō sūt
cōiunctatē calidā ē pp̄ generationē: ⁊ ipsa matricē mittit
qd̄ cozmā ad lūbos: ⁊ pñs. pp̄ b̄ a lūbis icipit mulierib⁹
rigoz. pp̄ illud q̄ adiacet matricē lūbis p̄ mediā nucham
cōpatit multoties cerebz m̄lā: n. fm̄ p̄ b̄ q̄ recipit ner
uos a cēbz s̄ p̄ viciū: cōpatitū. n. mēbz. b̄ qd̄
p̄ viciū: b̄ vō p̄ cognationē patit⁹: s̄ qñ viciū q̄
antiozes pñs calē sūt: pñs vō frīde: vñ b̄ fit verū ⁊
dicim⁹ q̄ et eo q̄ antiozes pñs pilosē sūt ⁊ multā calita
tē: posterioroz vō ab q̄ pilis pp̄ frītāt: pp̄ b̄ anteriorē
pñs calē sūt ⁊ carosiozes ⁊ facile passibiles: bñ. n. vō
visū puidēt ⁊ sūt āt: ipsas posterioroz vō sūt nō pñcipā
tia vñs durioza frītoza venioza et non facile passibilia
sunt. ⁊ hoc b̄ pñs iertio. Rigores dē icibat mulie
rib⁹ magis qd̄ ab ofiosis ⁊ p̄ doz sūt ad caput etiā ⁊ vñs
retro magis ante. Lu magis mulieres q̄ magis sup
uenit ipis rigozes a lūbis q̄ viri: aut q̄ icibat rigozes
⁊ ab alijs mēbz: magis vō a lūbis pp̄ pñctas cās maxi
me. pp̄t m̄lā. Rigescit extiora magis q̄ infioza cōi
pōis vt cubitoz femoz etiā ⁊ cutē rarioz māifestat pñ
l⁹. Hoc tāq̄ cōsūmū ē p̄dictoz: q̄ pp̄ b̄ frigescent pp̄ter
dicta sup̄: aut b̄ vicas aut q̄ frigescent vñtū: vt ofēdat
tibi q̄ nō de iectatē rigozē dēmitat: s̄ de eo qd̄ ē p̄ frīto
rem. extioza vō ⁊ lteriora vñ sūt i cubito. ante vō ⁊ retro
sūt in adiutorio ⁊ femoze. cubiti. n. extioza cāla sunt tāq̄
pilosa: infioza vō sine pilis tāq̄ frīda. infioza vō cubiti
vñ: adiutorio vō posteriora sūt frigidiora ⁊ nō pilosa: aut
infioza vō cāla quādāmodū ⁊ in femoze. Alb his autē
alijs rigescit recte ab vlcērib⁹ incipit ex occasioneibus.
Ecce iste fermo qd̄ apponitur: qd̄ dicit i cubito: multoties
aut et anteriorib⁹ pñs generat pncipiū rigozis: vñ ē cā
mali. et quid ē b̄ ⁊ dicim⁹ q̄ vlc⁹ est ibi ⁊ multitudine ma
terie ⁊ pp̄ b̄ inde incipit rigoz. Quidā aut liboz habet
ex occasioneibus: quidā ex vñs: qd̄ ē vñs. siquid bñt
et occasioneibus: viciū q̄ et inde incipit rigoz. et occasio
nibus. lybi ē cā ⁊ pncipiū mali. i. aut b̄ vñs: vñas: viciū
q̄ et inde incipit rigoz. et vñs bñtibus multā materiaz
fi vō b̄ et vñs: quidā dicit: vñ sūt in finitiss et vlc⁹ ⁊ de
extioza icibat rigoz. male aut vñtū pñtū. qñs. n. ⁊ in āt

mede et bibere: aut multū balneari aut modice. nō pmutas ipm̄ repete ad hūc; paulatī dūcedo ipm̄ sic multo tūc victū ē. et sic q̄ dīcare repētas mutatiōes. nibilo nūm? et i bis q̄ sit extra sūc facere ut i acie. sūm. repente fiat frīor aut calloz: et ēt bīc uenire. sed dubitat ali q̄s: qm̄ ea q̄ sit ab arte et a dicta i nobis sūt et possūmus ipsa q̄ uenire. q̄d sū ab arte nō sūt i nobis: quō b possūm? p̄uenire: et dīcūm? ad b̄ aliqua doctrīna: q̄ si aer calt oriat: uocas ipsos ad loca nemerofa aq̄s hītia et arborē et embz: et vlt vbi sūt loca frīda. sū frīor fac? sūc rīc: p̄cipis ipm̄ habitare i domo cala: et nō recipe frīdūz aerē. b̄ ar q̄ oportuit dīcē dicta sūt. exponam? q̄ dīctōes

Modici nutrimentū illaboriosū iūctulosū. Quidā aut dīcūt: q̄ b̄ exempla sūt repētime mutationis dīctēs q̄ ipse dīcō: nō o3 a multo nutrimentō ad modici pmutat: necq̄ ab octo ad laborem aut a labore ad octum. et b̄ er. d nō p3 b̄a. sū bīc: q̄ b̄ p. tradit aīcedētia et p̄ha: et facit o3a p̄p̄ones. et aīcedētia q̄d assūmit modici nutrimentū: oñ illaboriosū et iūctulosū. Et p̄ma q̄d expō ē bec: Qui modici nutrimentū illaboriosū facit ut itelligas ventrē. in multo. n. nutrimentō laborat vter ad digerendū: i modico nō laborat. Scia expō ē b̄: Modici nutrimentū iūctulosū ē op. in modico. n. nutrimentō magis nō fit oīgō et nō nutrī coap? et p̄p b̄ nō fit sūt: nō b̄ aut oī oportet: b̄. n. i modico nutrimentō magis supuenire sūt p̄p̄ siccitatē nō aut b̄ mēdit bīp. sūc: volēs mutationēz facē b̄ tria īdīcē: vt i modico nutrimentō vtrā sūc: et la boriosus fiat marie in exercitio: si voluerit pmutare: et vt i iūctulosus sit. sūc: enī habuerit bec tria: facile ad q̄cūq̄z volueris permutabis ipsum. 23

One extenuatū depōit cutē: de iū uero dīstēdit nutrimentū p̄traria.

Quidā cōmentarj dīcūt: extenuatū maciē cor poris supueniēt et citatiōe sanguis tāq̄ i p̄ble: b̄p̄ia iueniūt et alioz b̄p̄oz sūc: sūt i purgōne vī dem? q̄ maciētū fit coap? b̄a. vō nō recipit hāc expōēs sūc: q̄ extenuatū dīcūt purgōne carniū sūc: p̄ inanitiōēz cuius b̄p̄ozis fiat sine p̄ alia cām aut manifestā aut nō manifestā. Et nō manifestā q̄d sūt q̄m̄ intī? a p̄sumptiua calitate expurgant carnes et extenuat? et liquefuit a calitate reddēte i p̄fundū. b̄ aut cā nō manifesta ē idioz: for̄ tatis at et artīstis: sīqdē fuerit q̄dā idioz? artīstia. p̄ manifestā vō et ab extenōz? sūt qm̄ a tristitia aut sollicitudine aut vigilia: extenuatū fit carniū. sūt aut et p̄ multitudine sanguis iūctilis expurgatio carniū et macies. et sūp b̄ o ē b̄a. q̄ qm̄ iui romā iueni mulierē quādā cui retēta erant mēstrua et subilis scā ē. et dīcō q̄ alij medici p̄cipiebāt nutrire p̄p̄ maciē. Ego aut dīcō b̄. cognoscebā q̄ retēta erāt mēstrua: et ob b̄ suffocabat nālis calor: et nō nutriebant mēbra et p̄bleboronādo ipsā cessauit passio. Al p̄bleboronā. n. nutrimentū supuenit carniū: qm̄ nō amplī iūctulosū ref calor nālis a sūguē. et i b̄ valde expō? sūt b̄a. sūc: for̄ tate aliqdē dīcūt q̄ illa muliere iūctilis fuit sūguē: et p̄p b̄ nō nutriebant mēbra: sūc: dīcō b̄a. q̄ multotiēs viliū ē sanguis et potēs nutrire. vtrū debilitata ē? et attrahēta totū coap̄is et nō attrahēte: et nō nutrī mēbra. i b̄ ar dīcō nō nutrimentō et gēllitate: depōsitio fit carniū: qm̄ enī amplī? fit iūctilis. octū p̄duratē b̄ iūctulosū. collapsū: et dīstēda siccitate dīstendit caro p̄p̄ viciūcē sūt i cozo. O3 igit nos nutrire. sed nūm nobis nutrīcēb? p̄mo depōsitio fit. incipit aut humectari mēbra et depōit: postq̄ vō replēb nutrimentō: tūc itēz dīstēdūt nō p̄ viciūcē aut siccitate s̄ p̄ multitudine. quid aut dīcō i nutrimentō? Con p̄traria. Et dīcūm? dīa dīcō nō q̄ sūctulosū. collapsū p̄

fiat depōsitio: postea dīstēdo: postea depōsitio. b̄. n. nūq̄ iueniūt: s̄ qm̄ nutrimentō depōsitio dīa ē et dīstēdo nutrimentō dīa ē in dīstēdo collapsus sūctulosus: nō ē depōsitio depōsitio: aut ē extēdo extēctio: s̄ vt aliq̄ depōsitio alicui depōsitio: sūt aliq̄ dīstēdo alicui dīstēctio: stantq̄ sūc: nām et extra nām. et nutrimentū sūc: nām ē collapsus aut extra naturam. 24

Corporis iactura collabentis dīstēctio nutrīti.

Iactura aut dīcō rīgā et p̄sidera q̄ depōnē q̄dem i rīgā collabētī attribuit dīstēctio aut nutrīto Lū vō dīcō vtrāq̄z vtrāq̄z depōnē et dīstēctioes in collabente sūt et in nutrimento. 25

Rictile p̄tinuum alteri? signum.

Rictile ar dīcō ineq̄le. sūt. et vōmer? Sonitum turbationē et lēgīlitate vndaz dēstī: volēs dīcē pōtū supfrictile dīcō eq̄le. Ineq̄le q̄d dīcō signūz est collapsus extēctis extra nāz. Eq̄le vō nutrimentū tāq̄z sūc: nām extēctis. Lūenit. n. bis q̄ nō sūt sūc: nāz ineq̄le. bis vō q̄ sūc: nām eq̄le vel cont nūu. 26

Euburide sub rubemur.

Euburide sūt lapfū carniū: suburide q̄ siccitas oñat et cholā rīu. supabūdāt et vīridis color appz? Nutrimentū vō signū ē subabūdāt q̄ sanguis b̄p̄oz supabūdāt: rubens color apparet. 27

Sic depmī māmā: gēlle uero sub hōlli et circūctēdū: et q̄d neq̄q̄z q̄s dīgnoscit p̄p̄ hoc s̄z incarnati hoc fieri ualde repletio.

dicit bīp. q̄ o3 īndrē i mltb? p̄p q̄d fiat dīstēctio. et q̄dā dīcūt q̄ p̄ multitudine māmē p̄ carnositatē supuenit dīstēctio nō vō p̄ collapsū. b̄p̄ia vō vtrāq̄ recipit: et p̄ multitudine māmē et nutrimentū supuenit dīstēctio: aut i p̄ collapsū. p̄p̄ multitudine vō sūt i b̄p̄nō lac: aut i d̄b? mult rudo q̄s cūlupaz aut augmētū carniū sūt magne māmē. et p̄ collapsū vō fit dīstēctio quādā modī i vctulis. sūt. n. vīdem? q̄ vctule b̄p̄t p̄mo māmās oīmīssas: postea vō tpe p̄cedēt et siccitate dīstant dīstēt māmē. L lauceas vō q̄d dīstēctio ē b̄p̄. et nō ē d̄ b̄p̄p̄ctio: re vō dīa? b̄p̄. dicebat. n. iste b̄p̄. ē ēp̄lūz et expmēto vtrī ē dīcō et b̄ h̄c. ēmp̄lūc. n. īndrē sūc: p̄ nutrimentū māmē dīstēctā sūc: p̄ collapsū. male ar dicebat iste. n. n. incōueniēs rōnante subilī: p̄siderare et expmēto adducere testīm oñiū suoz viciōz. 28

Claus appens uenire manifeste.

Quidā dīcūt q̄ p̄ p̄ multitudine nutrimentū fit. repleta enī vasa et vīctela manifesta sūt. b̄a. vō dīcō q̄ p̄ collapsū et defecatione b̄ supuenit et p̄ multitudine cōmēsuratā. Dīctū ar ē nobis i lī pulfūtū: a dia cētib? multī carib? nō ē manifesta motio artienon vō extēb? carib? multī: s̄ q̄ sūc: fco coap̄e manifestā sūt et q̄ vīlū appbīlis. sūt. n. dicebat nobis: q̄ in p̄stīca dīspōne s̄bunt vīngues: et nō augmētā: sed p̄pter consūptionē carniū in quibus sūt vīngues. 29

Rodicus febriētis infecit circūluctatiōib? multis calefactiōib?.

Quidā aut dīcūt iro dīcūz: q̄dā p̄dīc. et b̄ nō vīst fert ad expōnem fmonis. Rurū dīcūt iro dīcū libīstīcē. i. tūmīctīcē: q̄dā aut leontinū frēz surgit. et magis dīcūt leontinū: qm̄ i plato ipm̄ remīscit

adq̃ inficiens febricitates. sic itaq̃ et bip. vili pedit hunc
et dicit q̃ irodicus febricitates: et non vigan? et vici ledebat: s̃
iterificiebat. iterificiebat aut ipsos: qm̃ cursu ipsi ordina-
bat exercitū: et bi? consideras q̃ p b caliditas q̃ erat extra
nam debebat imitari: et igrabat b? q̃ ignis igni addit? addi-
tione faciebat mali: et augmetabat passionē. rursus ordi-
nabat piodos vel circulos: vbi multoties aliq̃ agone ba-
bebat: et ibi apperebat victoria. et piodos at̃ dicit mor? q̃
sūt de loco ad locū. piod? n. vel circū? ē ab eodē ad idē
mor?. vtebat aut? calefactibus? i. alpsidē cale aq̃ aut bal-
neū. vtebat aut? et fricatioibus? qm̃ defecationē generat
efficiēdo caliditatē in corpore. 30

Malum febris. i. cum fame oppu-
gnans dolorem dolorem ipsi qm̃.

Quare mala ē febris: qm̃ alie q̃dem egritudines
aut officiales sūt aut cōs vni mēb? ledentes.
Febris vō distēpana ē et extra nāz vīspō totius
corpis. qm̃ aut i se irodicus dēbat s̃m̃z vti. i. humectanti-
bus et frigidantib?; cōuēso faciebat fame vtens: q̃ defec-
tationē generat et falsū efficit corp? et febrē vehementio-
rem et difficiliores facit. ppter b? vici ipm̃ opugnauit
Dolore dolore. Considerabat irodic? q̃ dolore. i. se.
dolore posse curari. Exerctijs et alijs p̃dici. Ignorabat
aut ipse: q̃ dolore dolore nūq̃ dissoluit nisi fmi accris sic
in scarica dīspōne vtitur cūmterio. Iadustidē. et ecce do-
lor ex vustione dissoluit dolore iusticie: nō tanq̃ dolore
sed fmi accidens in defecando cūm vustione humiditatz
efficiētem morbum. 31

Ulnarum rubedo liuor uiriditas
lateralium dolores molles.

Hic vti nō credat alijs q̃ bip. inuidēs irodico vti
suprabat ipm̃: q̃ dicit et ex bis: Supuenientia
officilia sunt omnia. B aut vicia fēbant fmi dīse-
rentē bñoz dīamē. s̃cīdē sanguis erat putrefact? et sūo
ca febris erat. tūc multoties exubūd? fiebat bñoz: et sic
liuidus fiebat color: multiplicata passioē ppter exercitia. si
aut melius: tūc liuid? fiebat color: si vō cholā ru. tūc viri-
dis. qm̃ aut thorax pdest ad respiratiōē patif in se. et q̃
multoties ipse ē bñs radices in alijs: p b vicit q̃ dolores
latez fiebat. latez aut corq̃ sunt thoracis. Que aut erāt
dolores facti molles: et dico be q̃ nō sunt p pblegmōē
nec p schiron aut erpeta aut aliq̃nē talē timozē s̃. p p p
uerfione respiratiōis simplr dīfina facta ē. 32

Quam puenit insitientē suare conti-
nere os tacendum uentum cum
potu frigidum inducere.

Hic aliud documētū transfert se bip. et vicit: q̃ sit
supuenit: sitis vō b ē. ppter siccitatē isofagi aut
trachee arterie. et quō debeam? hāc sitī curare si
pbenēs potū viciat: p̃cipe bñc os claudē. et claudē os p̃vū
cit i sitē: viciam? q̃ sic fmi accris. qm̃ aut si iste clausit
os nō ampl? loq̃: et ipso nō loquēte nō ostendit passio
q̃ curat. vti iducit. Tacendū. Qz aut te apponē illūm
sermonē vt manifestū sit q̃ os v? et v? et b appositum
vt nō facias ipm̃ multū loq̃ sic fmi modice. modica. n. locutio
adducit bñditatē: multa vō male manet et violēta et
inaporat bñditatē et ostendit defecatiōē et sitī. vti p̃pib?
vici? q̃ medicorū dīsputatēes hñt rancā vocē: q̃ vō mul-
tū clamāt clāgola. et b mō q̃dē abq̃s potū possum? sitis
sedare. si vō cū potū volum? curare sit vici? et cū potū
bem? p̃bere ventū fridū. et qd ē b vō vici? et viciam? q̃ ven-
tū fridū aerē fridū vt frido exite aere q̃s potū fridū

mīstrem? qm̃ aut aerē ventū iocāt: manifestū ē in libro
de aere loc et aq̃: qd ē ab ipso opositum. ibi. dicit q̃ sic aut
aeris infusione et reuma. et i meteo? vicitē ab aristotele
q̃ bip. ventū vocat aerem motum. 33

Occasiones unde cepere laborare
auris siue lateris signū dēt et buboes

Quā p̃at occasiōē viciat vti vti vti: cor. ca/
lozē nālē: et ep. b aut occasiōē vici cām efficiēte
et locū patientē. qm̃ aut bip. q̃ mgr et p̃decefor
extitit nre artis salutē corq̃ adoptabat: p b multā oī
ligentiā adhibet bis curatiōib? et salutē: et viciat p̃cogni-
tiones: ingrit efficiēte cām et mēba patiētia. vt aut ordi-
nate. pcedā dico q̃ venio ad patientē: et viciat mibi iste q̃
doleat caput: statū vti ego medicamēt? et dico q̃ nullo
mō: s̃ pmo os iueligare q̃ ē cā efficiēs: scdō qd mēb? pa-
tis. et cām qdē quz ingrit? vti dolores. pcedit: vti omiōē
i. s̃ilis p̃tis ē egritudo aut officialis: aut i dissolone oī
nuitatis iucta ē. et si omiōnera ē vti simplex aut op̃si-
ta cū mā fluxibili et abq̃s mā fluxibili. et qm̃ inuenio mul-
toties q̃ sola ē distēpania aut cū mā: tūc inq̃ et mē-
b? patiēns et posset aliq̃s vici: et solū patēs ingrit? nō cū
manifestū ē q̃ cerebz patif. et dico q̃ nō b ingrit? qd ē
qd pmo patif. vti: cerebz pmo p̃le bēt passionē: aut vti
pmo et p̃le caput vō fmi op̃sationē. et b quidē qd vci
de capite itelligas de aure. dōlet. n. aliq̃s aurē: et dico q̃
nō statū debes vti medicamib?. s̃ pmo cōsidera cām effi-
cientē dolore et locū: siue pmo patēs fuerit siue op̃atis
et tūc p̃phabita cognitiōe vtene differētib? medicamib? fmi
differētē mām efficiētē. s̃lī aut et i viciū? vti cozoflo
fur viciū? aut p̃blegmō gignat aut viciat aia sola: et vici-
ferētib? vti curi. sic cū scriptū ē ab Apollonio de curi: ca
put dolentiū: et de calidis et fridis siccis et bñdis fmi dī-
ferētē cām op̃ante morib?: eadē ingrit et in latē vici-
te et i bubone vti signū rōnem bēant buboē et supuenit
ppter multitudinē mēae: aut ppter ātaces i p̃fido eritēs
aut ppter morib? pestifere: aut bubo efficiū? ē febris sicut
qm̃ vici eritē et eritē supuenit bubo. Et exēpla qdē supi
os p̃m̃ corpus accipit caput aures dētēs: mediā aut la-
tus i feriat bubones. et hoc est qd tendit bip. 34

Ulcera facta deſeminantia febres
et ſumata quib? hec nō ſunt: diſte-
peratijs uero deſerlinquitur certiffime
rediteratiōes et peſſime.

Hic alii s̃monē transfert se bip. est at b p̃cularis
et deſſio qdā a gnālī quodā fmo. dicit n. est
alibi ab bip. q̃ cretica n̄ mora aut mortalia aut
dīſerta. b? at rōnis fmo qd vti ē ſubſtractio qdā. qd n.
vici? Supponit se i vici? deſeratiōē bñt. cōſeūt. n. ſebz et
multoties i vici? deſeriat et multoties n̄ deſeriat: qm̃ negz
vlcera ſupuenē i ipſis negz ſumata. et b. n. ſumata p̃t vci-
minatōes febriū opari. Bā. vō nō recipit b? expōnē vici
q̃ ſupueniūt et vlcera et ſumata: et nō deſeminata ē ſe. q̃re
duplex fecit expōnē: vti qdē nō nō oīno ſcā ſit vlcera
alia aut viciatē: q̃ ſit ſit qdē nō viciatē ē egritudo.
vti at p̃ma cā ſona ē fmo bip. qm̃ aut vici qd? b? si ſit
si et aliq̃ b ſiat b vlcera: et si poſſint deſeratiōē opari ſi
remanēt qdā rellq̃e mēae ſtati rediteratiōes ſit egritudis
vti p̃lib?. bñ at vici ē vti i p̃lib? vob bā cāz. qm̃. nō ſcit
q̃ ſit ſit mēle rellq̃e remanēt et aut modice et si modice
ſit et si male: si ſit reditatio mor? si uſi aliq̃s peccati ſit
aut a medico aut a patiēte. si vō ſit p̃p̃ moderati negz

mitatia mebroz generatiou: r eoz q̄ sūt in pectine.

Propt̄ sm̄iōnem r nō rursus sāguis
procedit sed fm̄ humozis cōfinitatem
taliaz expuunt.

Hoc itē dicitur b̄ bip: q̄ b̄acten q̄dē puri sāguis educē
bat: nūc autē dicitur alio b̄uore nō educit sāguis pu
r s̄ aut melic̄ aut p̄legmatic̄ aut cholericus. 34

Et s̄ ḡ sanguine dimittit̄ i tpe i
bis: uel in alijs quides uelut i bis
hoc nāq̄ sit impedimentuz in sanguinea
spuentib̄ tēporibus pleureis cholera

Item aut q̄ oz multoties p̄blebotāre qū cp̄ est
aut nō oz: r q̄re: q̄ ipedit t̄ps calim̄ eris aut ad
tūctōes canicularis: r multa f̄: euapoiatio: aut
puerilis etas r nō oz p̄blebotāre: aut pleuretica suppo
nit passio i cholā rui gnāta i distēpantia: r nō oz p̄blebo
tomare sic oīz. nō credebā b̄ bip. nisi erpt̄ fuissim̄ h̄ i
opib̄ artū. rursū autē r sit cholā r̄ficia: nō oz p̄blebotāre
s̄ purgare. forasitē cholam̄ dicit b̄ bip. ferinā r mozalē
qm̄ i hac māifesta ē mox nō oz p̄blebotāre: vt nō vide
at. pp̄ b̄ facies mozi: r i bis opletā ē tertia particula p̄
sentia negocii.

Explicat̄ tertia p̄tula: Incipit q̄rta.

Dextrin̄b̄ oubia crisis
generata si repausati
oznō putrefecerit: hoc
depslo redificatio fit
febrizū reitatioēs in sili
podo istis spes in arti
culos dimitti.

Ostēd̄ deſiauit bip. tertia p̄tula p̄tēis
negocii: oīz itē dicit deſiare r q̄rta p̄tula
lā i q̄ docet nos nāle r anathōicas spe
culatōes cognitiuas r curatiuas. qd̄ at
ab eo of b̄: māifestū ē erudit̄ r sciētib̄
Supponit̄ n. ab ipo se. i. apate deſiabil̄.

Dictū ē. n. nobis: q̄ se. aut deſiat aut diſſoluit̄: r d̄mā q̄
dē aut p̄ expurgatiōē aut p̄ apā. nūc itaq̄ dicit̄: p̄ apā iur
dicat̄ ſubicta se. oīz iſi iſi se. ſupuenat apā crīſis fit r p̄
mutatio. r vti b̄m̄ certitudinē r ſidē alſatiōis: r dicit̄
q̄ ex ſignis apāt̄ ſiqdē generabiſ magnū apā r b̄z volo
rem magnū r colozem durabilē ſit alſatio r putrefactio
otēte māc: poſtea vō r eruptio apāt̄ r ſanies. r ſi ſuſtūz
b̄t cū bis oīb̄ vlc̄: tūc dicit̄ q̄ crīſim̄ r p̄mutatiōē ſe.
deſiſt̄ apā: r tūc idiota qdā iur b̄ accēſe p̄urbat̄: uos vō
gaudem̄. ſi vō i ſe apā ſupuenit̄: r b̄ rep̄tē ſiat imani
feſtū: tūc idiota qdē gaudet artiſta vō p̄turbat̄. deſiſt̄ eiſ
q̄ redit̄ mā ad p̄ſidē: r erit redificatio ſe. r buclis mani
feſta ſit q̄ dicit̄ erudit̄ r sciētib̄: multoties oīa. Et dicit̄
vō r p̄tēit̄ qdā addit̄: remiſiſc̄. n. multaz reditiōes
r dicit̄ q̄ ſuit multē reitatioēs ſe. et apāt̄. oſidera aut̄ ipm̄
bip. b̄ velle oīz tibiz ſuppoſit̄ ſe. et ipſi ſupuenit̄ apā: b̄
at rediſt̄ i articulos. ſi vō ceſſauerit b̄ recipit colica diſpō
meli. n. ē a mebris nobiliorib̄ deſiuri mām ad iſtū
ra q̄ ocuſerit. **S**i repauſati. Qm̄ dicit̄: ſi repauſa
uerit r ceſſauerit dolozes: ſis curati ē magis volēs. b̄
enī oīz paſſio articuloz. oīcim̄. n. q̄ bac paſſio diſſolu
ta ſupueit̄ cholericā diſpō: nō oīno ſupueit̄. niſi redcat
apā ad p̄ſidē iſi redit̄ et ſe. et rursū ſiromiſit̄ ſe nā ad
generatū apā et generauit̄ ſi nō p̄mutatū ē: ſi redit̄ exi

iter et ſe. rediſt̄. ſi vō fuerit gīſa mā otēta nō apli p̄t̄ oe
rituari ad ſupiora. itō. n. generat̄ apā circa aureas: ſi ad ar
ticulos ouicū mā p̄ id q̄ b̄ mebra oīa ſunt et b̄bulla
ad recipiēdū māz: aut pp̄t̄ debilitat̄ ipſoz articuloz: aut
ex eo q̄ gīſa erat iur et inferi fluenē vidēz ad articuloz
aut ex eo q̄ aut p̄t̄ et p̄ſecā ſanitatē morē p̄tēis r ſan
guit̄ articuloz et ſec̄ habiles ad receptionē māe: et crīſi
apātis generata ē i articuloz. et b̄ ē qd̄ itē dicit̄. **C**oeſt̄in̄b̄
oubia crīſis generata non putrefecerit: hoc deſpō reit
teratio ſit. **P**ro coeſt̄in̄b̄ aut̄ itelligē aut apāt̄ aut ſub
leuatiōes aut gibberofa. Dubia crīſis aut̄ oīz q̄ i cretico
dicit̄: nūc. n. gnāt̄ apā. b̄ deſpō aut̄ oīz q̄ deſpō. Sciedūz
ē aut̄ qdā volētēs b̄ expōnē p̄mutare vitiōes oſiderā
tes bip. ſolociſmū facē: q̄ dicit̄: coeſt̄in̄b̄. i. apātib̄ p̄l̄r
et addit̄ ſingl̄ lū b̄ et p̄ b̄ appoſit̄ et p̄p̄t̄ et viciit̄
Et b̄ q̄ et illo tpe et quo deſit̄ apā et reitatio ſcā ē. b̄.
vō dicit̄ q̄ ſi ē oīno p̄mutare vitiōes nō oīcas et b̄ ſiſt̄
q̄ apātib̄ deſpōit̄ ſupuenit̄ reitatio ſe. nō ſi oz p̄mutare
vitiōes. bip. n. artica vti ſt̄ructiōem et ſingularē cū p̄l̄
ſt̄ructiō: referē ad ſelectū ſt̄ructiōē: quē d̄m̄ oīdū de
moſthenes dicit̄: **N**os paup̄ viles et depoliſi ſedem̄. ſi et
b̄ vici. **C**oeſt̄in̄ta apāt̄ gnāt̄: b̄. **L**ibac paſſio deſpō: vico
q̄bis apātib̄ deſpō. oz aut̄ nos ſcire q̄ anſcedere p̄l̄ cō
ſt̄ruim̄ ſingularē ſingulari: q̄n̄ p̄l̄ cōrīnēs ē ſingularē:
ſingularē vō nō p̄l̄. **S**i ſebzū reitatioēs ſiſt̄ p̄dociō:
iſtis ſperas i articulos viciit̄. **U**ult̄ aut̄ oīdē p̄ b̄: q̄n̄
oīa p̄dociō attrahit̄: et p̄dociō deſciſc̄. ſic. n. vici. **S**i ſe. i. cre
tica dicit̄ oſciat̄: i cretica iter redit̄ ſiſt̄ et apāt̄: ſi i cretica
dicit̄ deſciſc̄: et i cretica redit̄. b̄ aut̄ oīz ſpec̄ i articuloz
dimittit̄. oubiā. n. dicit̄ ſperes: q̄ p̄t̄ p̄ expurgatiōē etia
curi mā et nō viciit̄ ad articulos. 2

Urina piguiſ r alba ut antigenoſ
i laboroſis q̄rtanis ē q̄ iſcipit r li
berat apātē. ſi uero ante hac r a narib̄
ſanguis ſluit ſufficienter r ualde.

Idem aut q̄ duplex ē labor: aut a cā accēdēte
ſac̄: aut a ſpōtanea. r q̄ ſpōtaneus labor vt in
p̄l̄b̄: aut i pigui mā gnāt̄ q̄n̄ ē agguatiur: et in
p̄l̄atica q̄ ē diſtēſiū. b̄ aut̄ oīz: vti i p̄l̄b̄ i pigui. ecce
enī vlcerauit̄ et piguriū ooloz i ru. cholā gnāt̄ q̄ ſubſt̄
niſi voluerit̄ dicit̄ certū: q̄ multa crīſis cholā ru. gnāt̄ hoc
oīz itaq̄ bip: q̄ ſi generat̄ laborioſa diſpō i pigui mā iur
ezinas: et ſi ſuenerit̄ b̄as exites ſubtiles et aquoſas vicas
q̄ apā magis alicubi ſpaf. ſi vō pigues et turbidas ſines
neri: vicas q̄ nō ſiet ſi p̄ vrinā expurgabiſ mā: vep̄ et per
ezinas ſi nō emittat̄ nō ſep̄ ſupueit̄ apā. qd̄. n. ē b̄: et dicit̄
m̄ q̄ ſanguis ē ſupabūdā et flux̄: ſanguis ſit et naribus
q̄ at te dicit̄ ſic: q̄ apā gnāt̄ niſi vrinā piguis et turbū
da egrediat̄: et niſi flux̄ at ſanguis itelligit̄ vt nō ſic gutte
q̄n̄q̄ ſanguis emittat̄: ſi vt ipſe oīz ſufficiet̄ et valde. viciit̄
aut̄ nobis: q̄ oz nos tūc q̄ flux̄ ſanguis ſupuenit̄ aut vtiā
piguis egredit̄ certe et ſirm̄t̄ referre et dicere q̄ apō
ſtema non generabitur. 3

Cui inſtēſiū i dextro artetico fa
ctum eſt i quietioz: quz uero hic
curatur ſuperdolentioz.

Uidē at liboz b̄n̄: cui inſtēſiū ſine n i greco: q̄
dā at cū: cui inſtēſiū: enterō. n. greco cū n la
ſic of ſt̄ſim̄: enterō ſi n of alter. en i nālib̄ et
rogenet̄ et b̄d̄ generet̄. **I**alū: generet̄ ſiſis generet̄. ſiqdē iſt̄
tur b̄n̄: cui alter: oīz q̄ aſta aut̄ multoties recipit apāt̄
cur et in p̄ma epidimia viciit̄: q̄ nō ſemp̄ vtrazq̄ auris
recipit apoſtema ſed multoties vna pp̄ b̄ q̄ ad vnu

locum repit mā: aut qz debilius ē vñū mēby: quos z au
rit^h fluētēs notauit. si vñ dñt: cui testinū: h vñ bip. qz cui
linūne artetica dispōne: supūdiat postio itestini altatio
fit artetica: qz ad itestini repit mā: z si cessauerit relata
tio itestini: recipit itez articuli mā. Sali. vñ h expōne
vñ qz nūqz iūctū ē h i opib^h art^h qz i remissioe itestini cel
sauerit artetica. h bip. h de colica dispōne mētiōne facit
z dicit qz gīsa mā tñtēf ē loco z generat dolor i dextris
pib^h. vñ dñt. n. ē anathōia: qz marie i sinistr^h pib^h iac^h qz
bū itestini dextri vñ color: vñ mitti mitti quādā pte ad
sinistrā pte colō z magnā pte iuolutor^h itestinoz: sic enī
mouēt itestina. vñ i colica dispōne dolore supūneiet qnqz
qdē i dext^h pib^h qnqz vñ i sinistr^h fallacia fit: z opinant^h
ptes aut qz p pariat qñ i dextris supūneiet dolor aut qz
ipien pariat qñ i sinistr^h. Supponit itaqz colica dispō: et
supūneiet dolor i dextris pib^h: tpe aut pcedētē vñsoluit
colica dispō generat artetica mā deriuata ad articulos.
vñ cessauerit artetica supūneiet colica dispō. meli^h at est
qz a nobilib^h ad ignobilia dñet mā qz ab ignib^h ad no
bilia. Qd h qetio. Siat qñ si querunt z cessauerit oo
lores i bis curat supdolētiō: h aut vñ vt itēdas passioē
articulor^h. vñ dñt. n. qz hac cessata fit colica dispō: nō sēp
aut supūneiet colica dispō nisi redeat mā nō bñ curata: h
quēdā mā moueat in ipis.

A Basij qdē puella exis dēfati ipū
erat: mulier uero scā ex pūritiōe
supdolēf nō ualde fz i supficie: eleuauit
pod^h magnū pfecti aliqd fonare uisū est
iuxta pect^h posteriori aut asina habuit
z dolebat isciā dextrum.

M Trabilis ē z h fmo z vñ notari. Volo at p^h q
dā accipe ad ipū expōne. Ipū aut vñ respiratio
nē: asma aut dēfā respiratiōe. Sz p^h fumam^h z
cā p quā gnāf dēfā respiratiōe. f. asma. h at gnāf aut pby
mate exite circa pulmonē aut mā gīsa z viscōsa occupā
te ānulos pulmonis. vñ aut z quādā anathōia doctri
nā p dicit: sūt. n. h sōdles spīne ptes. vij. qdē sūt collī. xij. at
metaseni. v. vñ libroz: z a qūto z scdo spondili metaseni
ouīf nēru^h z mittit vñā pte sui ad ea q sūt in pectore z ad
lacertos q sūt i medio costaz. aliā aut ad manū: tertiā vñ
ad lacertos q sūt sub femore. qñ at h p dicit^h veniamus
ad ppositū. hū aut achasiti: vñ itelligit aut mulier aut
fozoz aut nū^h. z h nō offert: h itaqz mulier puella exis
f. vñgo: sūenit. n. bip. puella qdē dicit vñgine: mulierē vñ
coctū cū viro. h gīg vñgo exis būit asma fūmate exite cē
pulmonē: postqz vñ būit rē cū viro z arigit ipsā accipe et
pere: scā ē ei mēstrialis purgō z ciāt^h ē sanguis: z mitti
gar^h ē dolor: vñ nō final scā ē cūo: ppē h z bip. vñ dñt: qz
supficiat^h fiebat dolor: postea vñ f. Aliquo tpe voluit su
mē a tra qdā lignū gūe aut lapidē: extēdes manū z fa
tigās: son^h fact^h ē cē pect^h: z nō fuit ille son^h nēru^h rupti fz
apaf^h rptionē patiēt^h: qnqz aut supūneiet rptionioz^h vñ
fusa ē mā z ducta ad ānulos pulmonis: z rursum supūneiet
asma p ppositiōne: postea z h vñsoluit ē mā deriuata
ad isciā. fz vñgnū ē iuestigare qre ab isciā q sūt i pectore ad
isciā deriuata ē mā. z si qdē supficiat^h voluerit p trāsire vñ
cas qz vñbilis ē isciā iōqz recipit si vñ subtili^h voluerit vñcē
vicas qz ab bis q sūt i pectore ducta ē mā ad gnātia mē
bra p pte affinitatē: z qñ gnātiū adiacet isciā qñ fuit for
tia repulē māz ad isciā z cessat asma: qñ aut i pncipio
multitōne sanguis ē supābidus: posteri vñ cholā ru. p
p h vñcē q i pncipio qdē rubet expuebat: postea vñ ru.
cholaz mīttit cū sanguine. itaqz z citā f dñt: vñ dñt. n. qz qz

dā medicinalia documēta docet. vñ itaqz bip. qz facieba
m^h curā a viciā z ab actib^h: a viciā qdē pphibētes ipas a
cachochimis cibis z male vigestibilib^h z gīssis: siue būoz
sūt h porcine carne ouine z bouine: cachochimis qz at sūt
sic allea z alia bñ. ab actib^h vñ sic a viciā z iracūdia. etez
magna vor z iracūdia mouēt māz z pūritatē egritudinē
Qñ h laborat voluit tē z asma būit. Nō at vñcē qz
dolebat: isciā isā asma būit. nō n. possibīle ē nec vñgās
ma pcedēf isciā: fz cōuersio quōtēs dolebat asma: nunc et
isciā dolebat ppter pceditas cāe.

Et in capite eneme prius adaptata est
stiptiria kekaumene.

Doc at volēs expōne h. vñcē: h fmo i mult^h ab bip. vñ
rūgabaf: a nobis at nō vñtūpaf. solā at. n. passioē docet
z mēby i quo fuit passio z appōsitā medicīna fūe. p fuit
medicīna siue lesitiō vñcē z mēby qdē fuit caput: passio vñ
malicia passiois vñcē z corositiū: nūcīa vñ fuit aluminis
meni kekaumeni: z nō vñcē siue p fuit siue lesitiō: affūit at
p fuit: vñcē. n. qz vñcē eide p fūat: vñcē at. p dñt.

Lud apa eqlr qz auferre inerat
a postematizari affuit sexagesimū

Dicit h. qz aliud faciū apa ab apate capiti. n. fūe
gdemo vñ z magn^h sopbista vñcē qz generatiū est
apa i capite: z h scā ē ruptio: etez calūs ossiū spe
etabaf z os h extractū z fac apā scdm: vñcē scā ē ruptio
z septia vñcē cecidit os. strā at vñcē vñcē qz iccepit generari
scda apostafis aut qz q scā ē ruptio quoz apatū. n. n. ē cō
ueniēs p ruptioz apatū p multos dies cadē os.

Cola bñt qñā cōis aut cōiter: maio
ra uero dicim^h mēfocoli: boc at ex
lateribus circa uentrem a spina.

Cola at vñcē itestina a pte pēgnās tōtiā a colō. n.
oia itestina vñcē z magn^h sopbista vñcē qz generatiū est
pncipaliū itestinoz: fm magnitudinē. fm pōnez
vñcē eide sūt: h aut colligū mēfocoli. i. mēdis itestinis. f. cū
ris. n. qz est quoddā neruū ligatū cūti a pma pōdili lū
boz z substernis mēfalcis venio z sic ligat intestina. et
hoc est quod intendit.

Concessioes ad isfirmos ut munde
agere uel potus uel abus si tunc
si uidet mollior que attingit.

S recolite multitōne vñcē ē nobis qz oz medicū
multā vñgētā z sollicitudinē ad bñe salutū pa
tientū. z vñcē ē h p abis z i aliis locis. quō at
adhibem^h vñgētā circa sanitate: vñcē qz debim^h patiē
tē obedietē: hē ē videre i extiozib^h qz nūi fuerit obedietē
mā artificii si sit op^h vñcē oz sūt: z h nūi fuerit obedietē egro
tane nō fiet sanitas. obedietē aut efficiem^h egrotatē
pcesserimus eide aliquid: hē vñcē in apbozissim.

Qle nō multū ledūt qz nō māz in
ledit fri. z ubi oz pazz dētoz cib^h

Quod dilectio. n. pōt efficit sanitatē manifestat^h est
etzi. vult. n. multitōne medic^h offerre patiēti ali
quā medicīnā: z bñcē nō recipit paries repellens
medicū. si vñ p fuit aut mīf aut amīc^h offerret: tūc recipit me
dicīnā. p pte amīcā offerret: vñcē itaqz quō amīcā sani
tate potest effici. hē gīg ē h dicit bip. qz oz cōcedē patiē
tē cōcedim^h at eide h nō multitōne. vñcē qz aliqd of
ferre vñtūpā panē aque mīxtū: z opōtet nos tunc ciatū
bñ lauare: z etiā corā ipō manus nostras facie abluere:

ppē h' oīcū: q' os ea facit i qd' delectat aut si intueat aut vi
det h' oīcū: r. ne credas q' bip. dēuiloq' debeat vti repe
tūdo et illud dicitōis: oīcēs q' si intueat vider: h' oīcū' q' nō
ē idē iūneri r vidē. sūt. n. qdā vīst obiecta r oīstētia vīq;
ad vīstū sic colore: r hos oīz vidē. qdā vō sūt r vīq; ad ītel
lectū veniētia sicut īmici pīstia: r ipa oīcū' ītueri: h' aut
inspectio tēdū vīq; ad ītellectū: r stat oīz īmici r amīcos
recordari. s. h' n. fecerim? r amīci pōt redire: r īmici nō vi
tupat' r patēs nō curat: r h' qdē sūt ī vīstū. q' at r de tactu
oīc: r h' facit sic dīalectīc' de extrīcis. n. sēnsib' fac' mēto
nē. vīstū r tactū vbi nū media subītelīligas. r qd' oīcū' de
tactu: oīcū' q' si delectabilī sē h' vī oīstēdinē hūit ī mollīnō
facias īp'm ī mollī stare. s. vō oīstēdinē hūit ī mollīnō
erit sūt īstīctia r turbatio egritudīis. nos at oīcam' r d'
medīs sēnsib' h' de auditu: r ī. n. sūt qdā q' tēdū vīq;
ad auditū sicut cytharē et sūtīte et b' r. qdā vō vīq; ad ī
tellectū tēdū vīr aūctatōe patrie cōmūtē: aut oīcū' cō
uērio. de odoratu qdē vīr pīatēs delectet graūī odora
bīlēs. h' illi offeras. s. vō bī odorabilī oīcū': bī odorabilī
pīas. h' bī odorabilia oīcū' nō facītia colorē capīl' led
pīcīctia patīet' vīr f. et āq; rosas. bē. n. hūit et bī odora
bile et frīdū. de gustu vō vīr offeram' et amaris amaris
delectat: aut dulcia sūt dulcīb'. itē dī at medicīnā ei offer
re: aut alīqd' tale amay cōmīte īp'm mollē: vīr alīcīas pa
tīet'. et qdē dī sēnsib' rēstat itaq; q' īstē dīlīgit crīma bal
nea: aut frīdū pōtū h' oīstētinē egritudīnē īdīgestā: non
offeras eadē statū: h' statū īstē spēs facias: r oīc' q' īp'm
p' paucos dīes te balneare: aut p' paucos dīes vō bīb'm
tīb' aquā frīdā. q' vō vīr oīstēdinē balnei aut pōt' frīdū
tūc aūctat' vīr vīcū. q' s. p' vīr oīcū' oīcū' debas balneare
aut dare pōtū p' vīr offeras vīr vīcū oīcū' patīet'. oīz at
q' vīstātōis oīcam' delectat' ē: īdē s' vīstātōib' multītū
dīnē īpaz r īpaz r q' lītātē multītū dīnē at vīcōs vīr oīcū'
medīc' vīdīt at īpaz: q' vīr īstē? neq; pap' r vīr rēstī
nīst īpūcīet' p' q' s' sūt hūmōmata. r ī pla īpūcīet': r tū
cōtīnue vade vīr subīdū feras. īpaz vō q' nī venias ī decli
nātōib': tīcū. n. nō īdīget tē: h' pōtīsmīs oīz te ferre sūt
fīdū: alīqū vō ī declinātōe qū voluer' nutrire. q' lītātē vō
vīstātōis q' nō cū qdē aut clamōze īgredīar': r dīcīmūs
nōne qā ē īgredīus cū oīstū ad quēdā. r mīdēm' ad h' q'
ga. audīūt q' patēs debet sūber: r vīr exatēat īp'm p' tūf
fīmōz: s' cōdario tūfīnū. oīz itaq; r fīmōnes ītēdē: fīmōf
oīcū' patīet': vīr ī īterrogauerit patīet' de egritudīe sūa nī
te nōmālīs fuerit sūe salūtīfera: oīcam' q' īp'ram' ī deo
q' salūtīfera erit: r bēas īpē salūtī r oīstā te. oīz vētrū te
laborare mēcū ī egritudīnē. oīcū' ē autē ab bīp. ī apbīe:
q' nō solū oīz pōc' q' oīz q' patīet'. oīcū' est at r alībī ab
īpō: q' p' qdā trīa rēfīcīantīas: p' medīcī: p' patīetē: p' egrī
tūdinē. h' vīa oīz te oīc' egrotō: r nō facias sīc fecit qdāz
noīe callīanx q' medīc' fuit: r īterrogat' a quodā patīetē
sūe vīxerit sūe morīet' oīstī cīdē: Adom' fuit patrocīp'
l' q' fuit melīorē: ob h' bonībī oīc' ē: aut hos oīc' fīmō
nes: aut fīmōes oīcū' vīpūta grāmīcos r rhetorīcos p' bō
fīcos. s. n. bī delectat: oīz te cīdē: r pōt' h' oīc' s' fīmō
fīcōs delectat fīmōb'. bīe vīstāt' s. vō nō fuer' habīl'
ad b' facīas alīs venīre: r corā īpō bīe vīr vībīs. oīz at r
vīstūb' oīplacē ābīvīr ī alībī delectat r tū alba īdūēs ac
cedas ad īp'm r pīcīōf. s. vō nī habuī: r pīcīōf: accedas cū
pūstī solū ī nō īmūdī: pīes. n. īmūdīs repellūt mārīe
fī fuerit īstī cībīrūgātī r īmūdī a vulnērīb' aut a qūbūdā ta
līb'. pīes at īmūdī delectat: r bī oīz te vīr. r a gustū qdē
oīz nī de accēdēt ad egrotū nō supbīole flare: h' n. odī
vīstū effīcīet'. neq; mēstū cēī h' n. vīlīpēdī: s' h' bōa figura
r pūbīcā: r r patīet' honoret te r alīcīes: aut h' oīcū' a
figura: aut oīz vīr figura ad appetens īmāmētū. s. n. op' ē

cībīrūgātē: oīz duas manīcas tūī pībīlōnī cleuare: sī vō
tāgē pūstī: vīnā. Et fīcīdū ē q' pībīlōnī erat vīstī ātīquo
rūī medīcōz cū manīcīs lōgīz: r atōfīstī qdē oīz cedēt
grotō: r qdā oīcū' rōstū: q' nō bēat medīc' aloptīa:
vīr oīstīsm'. h' a. vō nō vult bī q' nō ē ī nobīs h' rōstū
oīcū' aut q' ē penes medīcū aut penes patīetē: penes medīcū
q' dē vīr ī īnuet rōstū tōdeat: r fīr rīstīsm' īnuet cōmīs
q' nō crīntē tōdeat. penes patīetē vō vīr vīdāt q' rōstū
gaudeat patīetē: r sīc vīr pīcīes rōstū delectat. et b' at pū
uāmētū r oīcīōnē patīet' nī p' adulatōnē alīstīcū: quē
admodū ī antonīno r lucīano. antonīn' delectat' bīs
q' auferebāt sibi comas. lucīan' vō gaudebat comīs: r ob
h' adulatōres quotīes tēdebāt ad antonīnū tōdebāt quo
rīes vō ad lucīanū expectabāt p' multōf dīes quousq; ha
berēt comas: r tūc pgebāt ad īp'm. nos vō vīrūm bīs at
fīr' nō cā adulatōis h' cā sūmīat' r gīa patīet'. oīz at r ab
vīgūib' facē oīcīōnē: qdā oīcū' sī sūt vīgūes scabīo
sīc: oīcū' q' nō h' vīcīōnē. h' bī nobīs: sī vīgūes nō sūt
sūt īmūdī neq; magī. magī. n. vīgūes pūstī cībīrūgātē:
eo q' rētīnēt sūbīlīssīmā cōpōz oīcū' r tales auferre vī
gūes. oīz aut r ab odore oīplacē patīet' vīr nō bēat malūz
odorē medīc'. mal' at odorē generat' nobīf: aut nō aut
īcūria r a nā qdē sīc ī plectōrīd' cōspīb'. fētēt. n. male īpō
rū aut oīz: r bīc mālē fētōz nō pōssūm' īnuet' remouē
q' mīgare sīc ī plectōrīd' cōspīb'. pībīcōtām' aut purgā
m'. oīz qdē īpīcā nardīcā aut frōūdē malīcīas aut alī
qd' tale odorīfērū pōnūt'. ab īcūria qdē generat' fētōz: sīc
a multo vīno fētōz erit ab ore: sīc crīcūm' medīc' qdā ē
bī' vīr' aut patīetē: r oīc' ē patīetē: nō pōssūm' ferre fētōz
tūi oīz: q' rīdīt ē īcūm' n. pīcīōz fētōz tūe f. sīc oīz te pa
tīet' fētōz: r nī fūgīat' q' ebz' erat h' fūrīole rīdīt. oīz
īgīf' multītōis vīr oīplacē patīet' vīnū dāre: et bīs
delectatīo generat' patīetē: r vīr vīr oīcū' generatīo cībī
generatīo sūgūis spārīo utrīnīstī r oīstātō totī' cōz
pīas. pīcīdā at q' bī vīrī bīp. qū at nō pōssībīlē ē et bīs
oīcīōib' r lēstōes alīqū fīerī: p' b' cōēs opīlōgī tōst' bīcī
q' nī magī ledūt' r sūpīenēt' lēstō rēfīcīabīlē ē. r bī ē ī
tēstīo. Ut frīdū vībīs. Ut bīs oīcū' q' sī p' oīcū' oīcū' oīcū'
pōtū dāre: p' vīnā trībūas: r q' nō sīt īcōfīsm' patīet' ab
h' pōtū: neq; ī debīlītatē īdīcī neq; ī pībīōne alīcī' mēbīz
nobīf: sī cā. pīcīōz r ī pīcī estīnō: bīs at fīgī vīr. 6

Quā elīxaz hoc qdēm ut recipiat
herem hoc uero nō plenū ēē r sū
perpositīōnem habere.

Quā dīr oīcū: q' alī? fīmō ille a pīcīet': et oīcū'
q' vult oīcīare de aq. nos at dīcīm' q' idē ē cum
pīcīet'. qū. n. oīstī r oīcīōib'. q' oīz frīdā aquā of
feret: itē dīt nos docē q' r os facit frīdā aquat' et quā oīz
īxare et īfrīdare nō oīc' et qdā at pībīlēs cās alīqūat' ī
q' sūt pīstā deāt audītores: nō vō oīcīm' vīr cām dī q' aq.
oīstīat. vētrū bīs oī pīcīet' q' aq; bē qdē sūt bōcīe vō ma
lē: bē vō medīc' et oīstīgūf' p' gūstū p' vīstū p' adq'. p' vī
sū qdē q' bona aq' oīz ē īpīcīdā et vīstātōnē: nō turbī
dā neq; lūtōfā. p' odorē qdē vīr odorabīlī fīerī: odorabīlēs
at oīcū' vīr sūt sūe gūī odorē. p' gūstū vō vīr sūt. oīcū'
at oīcū' nō bīdō grātē q' lītātē neq; sūt nīrofā q' sūt sūlū
rea neq; calcītea neq; fālīa. et bīs at sūvī oīcīsm' mā
le aq; aut elīcare nō bōas h' medīas aut malas. bōe. n.
aq; et sē hūit bōītatē: et nī īdīgēt' bullītōe sīc aq' sūt rome
sūt. n. qdē fōtes vūlūcū: sūt at et vūlūcā aq' pīgamīs:
mīstōrīē at r bōas aq' elīca' h' vīc' ē. vīr frīōz īpīā facīa'
sīlīa sīl' b' mī' s' opīgnātīa: sīa vō magī sīa vīr nī ē sīrī.
aq; r b' nō valde īfrīdāt et frī. aere. sē. n. h' pīam frītātē
sī vō cā. ē: tūc īfrīstīo magī sīa pī calatē. r q' sūbīlīōz

fit aq̃ z rarioz ex calate z fozioz fritis palā ē. q̃r at p'e
liratioz vtamur aq̃ vt frigidior efficiam aqua. bi' rei duo
sūt mōi. vñ dē iploz idit ē ad bip. alē vō ab egyp̃io in
uēt'. egyp̃tiū. elicit aquā z ponit ipsā i bocalib'. z pē
dēt tota nocte i aere i loco t̃scopco. postea i mane po
nūt bocalia in arena biūda z circūponūt myrb'. aut fo
lia viūti aut folia lactuce vt magi fiat ifratiō: z sic bonā
ipsā sup̃iozē lueniūt. Bip. vō dicit: q̃s op' elixationē po
nē ipsā i vase: nō ipse vas aut cooplet nō pōt aer ifrida
re aquā q̃ ē i vase: z h' vas o pēdē i puteo: ita q̃ aq̃ putei
nō tāgat vas: q̃m grossities bi' aque nō pmitit ifridare
aquā que est in vase. ppter hoc oportet pendere vas nō
plenum aqua. z hoc est quod inuenit. 7

Quonia ex emorragijs iaquatur.

Dicitur ē at nobis sup' q' emorragia ē sicut i sanguis
q' ē p' nares: emorazio vō ē p' anū euatio. nomē
at vtriusq' emorragia notat. z dicitur q' bona
supueniūt i emorragia: q' plenitudo dissoluit z fagedie
z alia p'dcā. nē at dicit q' difficilia gñat ex ipsa. imoda
ta at: emorragia euapotat caloz nāl: z exiū idigōes sūt
z hoc aliquod nutrimentū z p'pato sit bydropisus: pp hoc
dicit. Inquantur. 8

Sic quia os purgari purgē z pferit
z bene frigitur.

Iste at fmo lat' dicit' ē in aphezimā. h' at sicut
in sui emorazōis scribēs reniscit. o'z at te scire
q' vō dicit. Qualia. subtilige vt fmo rōne fiat euo: aut a
nā aut a medico. vñ vō fiat p' maliciā egritudis vicielle ē
h' vñ dicit theocydidis i scōa bystona. Qm cholē vomis
tus supuenit peste imminente p'fca moriebant: nō. n. a
nā neq' a medico fiebat vomitus cholere. 9

Imo legumina comedētes i
me: p'tinue femina masculina cru
rib' icorēptibilia scā sūt: z finalr etiā z
ozobos comedētes genua volētes.

Aliā doctrinā trāfert nos bip. mirabil' at ē h'
sermo z p'fōn' n' de epidica egritudine mētiōē
facit. et p'dera artē bip. nibil frustra emorazat
neq' nomē vbi. Sic itaq' h' de eno mētiōē facit. en' at
ē q'dā ciuitas thracie: intellige quantam significatio
nē habet bec dictio: quoniam autem thracia fertilis est
en' aut ciuitas thracie. dōq' dicit q' q'dā mirabilē p'igrit
i illa ciuitate: videlicet sterilitas et fames: et rursum q' abū
dātes erat frumētō: nō sibi soli sed etiā alijs ciuitatib'
tūc patiebāt topiā z icepe comedē legumina: z qm cibum
errantē a legumib' assumebāt: pp h' mēbra cibū nō re
cipiebāt sic icōsfuēt z errantē: z exiū n' nutritiōē z ifir
ma fiebat i icorēptibilia z debilia fiebat magi agētiua
magi actiua z magi motura. Icorēptibilia at dicit
nō biūta palis: qm oīno nō mouebāt h' debilitatē bē
bāt: z h' q'dē patiebāt legumib' v'retia alia at sūt legumi
na: alia sūt frumētia nutritiua. frumētia q'dē sunt oīa
et q'b' pōt fieri pās vt frumētū bozēd' mltū ipeta
z bi'. legumia vō vt cicer faba: alia talia et q'b' n' fit pa
nis. bi' vō q' erat i eno: i p'ceptio dicit' deficiētes frumēto:
venere z ad ozobū. I. mltiū: alia amara sēa q' dā vt rō
nalib': z exiū grossa mā generata z defecēte ad genua
fiebat i illi genua volētes z patiebāt h' nō pancef' oēs q'
illi ciuitates at: q̃uis cali cēt fmo p'fōnē q̃uis fridi:
z q̃uis v'reties exercitū z q̃uis nō: z aut fortes aut debi
les: z aut purgati z nō purgati. z h' oīa defiguit bip. per

otias viciōēs oīcōs: Semina masculina. p' masculia q'dē
defiguit cala z exercitūia se z fozia z nō purgata. p' se
mina vō defiguit frida z iexercitabilia debilia purgata.
scie vō purgā p' mēstrualē purgatiōē: qm. n. oēs cōiter
ledebat: z epidic' erat motib'. dōgnauit p' eo q' dicit: Sa
nie z In eno. a. d. n. o. p'icularb' remeozaf h' tota ciui
tate patietē: qd aliq' n' vicit: q' nō oēs v'reties legumib'
B patiebāt dicit: cōtinue. z h' habet p'is intētio. 10

Manifeste uigilās calioz exti' iteri
us frigidioz dozmiciens: ecōtra.

Dicitur ē at nobis multoties: q' differēt mouet ca
loz nāl: aut ad extioa aut ad iteroia aut totus
aut si p'tē: z q' i sōno ad p'sūdi tēdit. i vigilia oī
lata ad extioa. h' igit dicit bip. māfētū ē z publicū oīb'
qm i sōno p'sūdi calidi ē: sup'ficies vō fridior: vigilia at
sup'ficies calioz ē. p'sūdi vō frigid'. h' pbauim' p'mo q'
dē i sōno idigem' coopmetū: i vigilia vō nō idigem'. 2.
z respiratiōē i sōno hēm' maiorē z defiozē pp mltitas
calatē. tertio et eo q' nāl caloz ex necessitate tendit illuc
vbi sup'fluitates vt digerat ipsas. māfētū at ē: q' in sōno
tēdit ad p'sūdi sup'fluitates. intell'igas at q' calidiorē oī
co sup'ficiē: tū nō calidiorē p'fōnē: q' p'pado ipsam ad se
ip'as calidiorē dico in vigilia q' in somno: z p'ofundū
frigidius in vigilia q' in somno. 11

In calido natura frigiditas pot'
aqua pausare.

Natura at dicit bip. h' ostēne corpoz quādamodū
dicit: q'b' nā mouebit ad p'sū: neq' bitudinalē vir
tutē sūt oīc'. Nāe morboz medici z nāe aialū in
doctē: h' nām dicit op'lonē: z op'lonē nō eā q' sūt: nobis ab
erate acq'dita: h' dicit eā op'lonē q' ē ex generatiōe ex q'uo
etia i embryone facta. h' igit op'lo p'nuat' aut fmo q'ntia
tē aut fmo q'ntiatē h' dē igit p'nuat' fmo q'ntiatē: nā
ritus q'ntiam p'cept' sūt fmo q'ntiatē z ad acutū: tūc dicit
z acutū designat eo q' dicit: In calō. curā vō q' sit p' f'ria
generalē z p'ticularē. generalē dē pp id q' dicit: f'ritas
p'ticularē vō pp id q' dicit: p'ota aq' z ipse dē dicit po
ta aq': z mag' q' sup' f'edita ē elixa. tū vō itell'ige lactura:
z aliqd' tale ifrigidatū: doctē. n. z a acib' curā: z oīc' q' oī
būc abstine a g'ymnasia. I. curib' morōib' sollicitudine tri
sticia z ira. z oīa h' delatant p'p id q' dicit: Pausare. oī
enī ipm cessare ab oī labore corpis z aie. 12

Omnis in frigidat in uelato.

Quidā liboz b'it p. m. i greco in ifridat: q'dā aut
cū n. s'q'dē igit b'it ifridat cū m. designat. n. q' sō
n' ifridat: volēt. n. illā malā op'lonē curare dicit
Infridat sōn': qm tē i sōno digō fit: z expulsiō sup'fluita
tū acutaz: z exiū ifridatio fit acutis h' sōno. si vō q' enī
otias viciōēs demōstrat. z dicit q' sōn' q' ifritate scias. f'
i. f'ri. aere. h' p'fict. S'z pōt oppōt' si i f'ri. aere dozmiat q'
ifridat sup'ficies: z elidit sup'fluitates acutiores: oīstēd'it
p'f'iditas. ppter h' dicit i uelato. o. s. n. ipm patietē: z i f'ri.
aere dozmire z uelamēta b're: vt p' uelamēta q'dē sup'ficies
calefiat: z euapotet sup'fluitates. p' respiratiōē vō in
ducit aerē fridū z vndiq' iueniat p'sūdi ifridatū. 13

Omnis sedilis: erecto sopozifer.

Quidā vicit q' ad bec malā op'lonē curat bip. z
oīc' q' statim vigiliā: z q' i possibillē ē nō dozmire: pp h' dicit: q' op'pāge ipsoz dozmire i q'dā
moriozē: vbi motio n' p'mittat p'fete fieri sōnū. vicit n. q'
in sōno ad iteroia tēdit nāl caloz: oīstēd'it a cūmē: male
at vicit illi. viciōctis. n. mltitudo: q' vigilia quidem et

medicamentū: cui uero ex sōno erecto.

Intrēdit ē h' b'is bip. h' accētia curare. z q' dicit: q' su puer s'it multoties i' v'g. lādo oie et gūture h'icē d'ab' f'cis. s'it autē d'ē moderatā z s'up'icāle: nō. n. i'plā q' r'igēt pp calitātē ois tōi aut pulmōis. h'ic itaq' moderatā s'it remouet s'ōn: q'ni i' sōno būerant mēba s'icōsōlūit illa s'icitas q' ē i' oie: et sic remouet s'it: et itū ē moderata ista s'it: q' gargarism' s'ōsōlūit eā. r'igēt at z multoties aliuē i' sōno s'it: sōno. n. alēdūt fūm ad s'up' oia. vbi g'ra: ad os z f'ancēz: z efficiūt s'it: z s'it b' s'it calī z d'ic' z v'it s'it erectio v'ancēz. i'p' n. excitat s'it n' am pl' alēdūt s'it s'up'icē euapōat. z b' ē q' d'ic'.

Quē p'limus calor magne uocis: et eni frid' aer p'limus: duob' chiz magnis magna z progenita sunt.

Mrabill' ē h' f'mo: et eni nāl' ē z anathōic'. qd' at i' tēdit d'icē bip. v'f. n. q' d' apper ingre s'it calz ē corp' s'itue s'it uos at d'ic' q' b' n' i' tēdit: s' ingrit b' voce. z vt euidēt' pateat qd' d'ic' volo qdā p'dicē. Sciē dū ē at: q' vbi fiat magna vor: op' est z multa calitate z s'otū v'itue z dilatōe valoz. h' q' d'ic' uico valoz: itelligas aut ea q' s'it mīe valoz: aut ea q' s'it uic valoz. mīe qdē n. s'it va la b'is pect' z d'ic' uic pect' pulmo cānalē pulmōis. vo c'ō s'ō ista s'it b' g'us adiacēs cānalē pulmōis: z epiglo t'icēbe arterie. op'. nē ē mīelē ad vocē: qū at dico māz vocē itelligē aerē. Incipim' g'a p'mis: nāl' calozē mult' z i' multa calitate dilatāt pect' z d'ic' uic pect' z ista ap'unt oia q' s'it mīelē z vocē: z s'otat z v'it' z pp b' mag' s'it vocē. b'ri at d'ic' bip. p'limū calozē. n. i'pū s'm s'ubām s'up'abūdare z nō f'm q'itātē: q' s'it acutiō: fiat calz z ma lē s'pātū p'itrat v'itue: z i' d'ebilitat v'itū nūq' mag' g'naf' vor: v'it' i' puer' z mult' z nāl' caloz h' d'ebit v'it'. z iō nō s'it i'p' mag' vor. māz at d'ic' fridū aerē z i' calz v'it' i' fridatōe mīgel' caloz: q'itātē vo efficiet vocē magnā. aut al' v'it' cas: q' fridatē aer s'ōsōlūit ea. d'ic' p'pannā: z exn' v'it' cō s'otat: z fac magnā vocē: qū n. op' s'it calitātē z dilatati one valoz v'itue s'otificata z mā mīta z frida de duob' facit mētiōē. s'calitātē z mā: z d'ic' q' v'it' op' magnos p' genitū. s'vor magna s'it. tu vō oicas: q' s'it uo p'dictoz p' genitū magnū s'it. b' s' p'is i'ctio.

Quē calī nētrīb' f'ri carmīb' z s'btilef' isti sunt sup'uenenosi z acuti furozis.

Oportet nos scire q' calū duplex ē. duplex vō ē s'm duplicē modū. p' qdē ē s'm nāz aut ext nāz: s'z duplicē vō modū: calz aut ē inatū aut acq' s'itū: z s'm nāz qdē ē calū b'ri s'pātū: z qd' a generatōe s'bi m'. et nāz vō ē calz qd' ē s'e. inatū at ē qd' ad alia s'ert mē b'ia. acq' s'itū vō qd' ab aliis s'ert. vbi g'ra: co: z ep inatū ha bēt calozē z nō ab aliis acq' s'it. p' ē at tribuit alijs mem b'is calitātē: z ipa nō recipiūt ab aliis. carnes vō acq' s'it d'ic' b'fē calitātē: q' ab i'p' b'it z n' p'paz. d'ic' itaq' q' s'it' b' inatū calozē z acq' s'itū. s'it i'g'it inata calitas pueret' ad acutiō nō s'it f'm rōnē v'igō s'z cōzūp' cibi: z n' s'up'uita tee d'ic' s'ōlūit z nō nutrit mēba: z exn' coze s'ubtilitaz appibiles s'it uenē: aut i'g'it b' itelligat: aut oicas b' q' ex mala op'one cāchochīm' s'it chiltus: z sic s'pargit ad ep' z trāsmutat i' sanguinē cāchochīmū: z pp cāchochīmā nō recipiūt mēba nutritiūtē: z exn' d'ic' mē i' vaf. z tūde s'it uenē: sic s'up' d'ic' m' i' mūl' i' q' s'up'uenit rētiō mē s'it uenē: z s'z p'lebotōe aut ea: q' s'it nutritiūtē calēscā mēba: nō nutritiūtē vō s'it d'ic'. i'q' d'ic' s'it carmib'us: q'ni i' mala op'one s'it op'atī arteria z ex ista co: z p'p' b' acuti furozis s'it: z nō ois i'p'os i'rogare d' aliq' cā. 22

Siccitate i' tra: auis gen' multiplicat

Duplex ē expōs' p'icūle. qdā n. oicunt q' siccitate s'ca i' aerē q' ē s'up'ra terrā aues nō s'ubstinet eū s'z r'isād aerē p'p'ium terre. z pp b' dicit: q' i' siccita te multiplicat gen' auis. qdā vō d'ic' s'ecūdā expōnē q' s'up'uenit siccitas z ai bac pesti: d'ic' ē. n. q' vapores im' b'z n' s'it saniozes: z r'urtus vapozes vel siccitas mortalef' s'up'uenit itaq' i' ista siccitate d'ic' s'p'antia pesti: z tāta s'up uenit pesti i' terrā: q' nō p'it s'epeli cop'z: z exn' aues cō mēdūt i'p'as: z pp b' gen' i'p'oz multiplicat. b'z. vō remou ut v'it' r'ag' expōnē: z p' mād d'ic' oicas: q' nūq' b'p. ex auis b' d'ebat b'fē cognitiōē aer' s'z pot' z ex corp' b' uianis q' nobis s'upponit. S'ecūdā vō expōnē s'ic oicas: q' s' b' eēt oportebat z aues d'estrui z nō comedē cadauera s'ic d'ic' thochitides: q' aues cadauera g'ustātes moriebāt. qd' g' i' tēdit: z d'ic' q' s'ic a s'it saluat: q' vō s'it ext nāz a d'ic'z cur rāf' vel cōzūp'it. qū n. aues s'ic s'unt. s'it d'ingrat q' aer s'ic cūe fiat multiplicanur et s'ane s'it et d'iturne. 23

Ragos q's appet exterior testis si dext' masculi: si uero sinist' sciaz.

Ebel. n. scire d'it s'it r'agos: z d'ic' q' r'agos ē p'ali s'io qdā vocē ab būiditate s'up'ueniente i' fine aude lēcēne: qū būiditas nō d'ic' s'it uolū ad augmēt' s'z dilatāt mēba: z r'ancā eff'ic' vocē. tūc ingre v'it' r'eticuloz extio: ē. z s'it fuerit dext' oicaz q' masculoz ext' generatū u' s'it vō s'init' muliez: b' ē v'it' itell' g'as v'it' i' p'it' b'. cūq' i' mulierib' nō s'it r'eticulū quā cognitiōē bēm i' b'is: z d'ic' m'z: q' ea q' s'it i' r'eborace cōiōne b'it' cū generatiūtē: s'anguis i' v'it' d'ic' trāsmutat i' p'mā i' generatiūtē mēbio aut ad l'ac i' mēb'is. pp b' i' mulierib' qdē ingre q'lis mā ma ē extio: s'it dext' ext' uero generatiua ē. s'it s'init'ra muliez: et hoc etiam itelligas v'it' in pluribus. 24

Oculi ut bēant fortitudis: sic r' mē b'oz z oculoz s'ic r' totūz corp'.

Aliū s'monē trāstert s'it bip. n. s'ep bonū d'ic' b' p'culari quodā d'ic'at. b' i' tēdit at p'cognitiōēz d'ic' ab ocul' et d'ic' d'ic' s'ic b'it oculi s'ic z totū corp'. et v'it' ē b' duplex tēx'. qdā n. liboz b'it: oculi ut bēant. qdā at nō b'it: ut bēant: s'z s'olū fortitudis v'it' exte ri' s'ubitelligit ut bēant. d'ic' at q' s'ic ē b'it oculi fortitudo s'ic et totū corp'. et etiā s'ic ē b'it coloris. multotiē eni oculi nigri s'it: et al'ant d'ic' s'it v'it' s'epat z d'ic'ignat d'ic' s'it. multoties at trāsmutat et d'ic'ignat d'ic' s'it v'it' s'it t' corp'is. oicas i'g'it: s'ic ē b'it fortitudo oculi s'ic z totū corpus. et itēp s'ic ē b'it color s'ic et totū corp' nūi cib' al teret colorē. multoties n. oculis nūi b'it b'it: n'ig' s'it cor pus cibo d'ic'ant. oculi vō pp multas cas d'ic'ignat nobis p'cognitiōē totū corp'is. p'mo at q' multū op'ēdit v'it' b'is lis et aialis s'pūs. d'ic'at ē. n. nobis: q' pp b' videlz pp multi tudinē aialis s'pūs et i'p' n'ervi p'ozosi s'it v'it' aialis s'pūs s'erat q' totū corp'. z itēp d'ic'ic'it: q' oculi d'ic'clarāt: quō s'z b'z cerebz. et tertio q' oculi ē būidus s'it: et b'it mul tū s'it: z pp b' facile et s'itari s'itū passioz corp'is. 25

Signa mortali fine dubio calidif' sum' sum' p'us nares frigidi s'p'm dimiserunt utalitia uero contra.

In b' i' tēdit vocē signa mortalia. z b' d'ic'at ē in p' nostid: vbi d'ic'ebat fridū respiratiōē mortale: et b' b' mox d'ic'ignat et i'p'a mox. et b' et d'ic' b'z i' fridū respira tiōē: d'ic'ignat q' i' fridat' z calor et mox ē futurā d'ic'ignat b'z ca. d'ic' s'p'antia s'up'uenit s'ic s'it i' extio: ab i' car' bonis' igneis. s'it aliq' d'ic' ext'itit eos aquā s'it d'ic' s'ic. inuenit

q' calid' sum' ascedet sic et i corpe nro si e cala distēpā
tia hac exita calid' sum' egrediet' i sufficiē: postea vo
frigid' exicito ipso calore nāddat ita dicas aut alr q' in
pncipio qdē calid' egrediet' sum' nāli calore euaporato
post' i' frigid'. nūc at vicas q' frid' qdē egrediet' q' ante
mortē: et si frid' ipso egrediet' mortē designat nisi supē
nīat p' fridū bu. cōtēnt aut q' p' oīum mīatē p'assiois. 26

Libores cibis predisponantur.

Quidā dī libroz bñt ad sanitatē qdā at nō ad sa
nitatē qd at itēdit viciē: viciē viciē q' itēdo b' viciē
ēta ē supiē: vbi viciē ē q' studiū salutis irrepletio
nutrimētū ipigrices laborz. h' igit itēdit viciē: q' nō p' cū
bū exercitari vt nō fiat cib' idigēt' et crud' bu. agregat
sz oīz an' cibū exercitari moderate: vt nō debilitet vīr' sz
ezioz cōstet: laborē at viciē doloze: sic viciē i appoissimis:
duoz doloze rehemētoz rē. Itē laborē viciē multotiens
sint bōta siltz i vltioz laborē. laborē aut viciē exercitia
quēdam dicit: et i: et bis opletā ē q'ra p'cula.

Explicit q'ra p'cula: Incipit q'ra p'cula. I
Actura morborum me
dicina.

Q' nōz dēstant bipp. q'ra
p'culā p'nt negociū i qua
docuit cognitiōis medici
nales. et anathōicas z nā
lesōnē itēdit dēstant z nā

p'culā. et r' asert se ad ipsā nā: excitādo z laudādo ipsā
Sociū dē: itēz qdā libroz bñt singl' nā: qdā vō p'lr nā
siddē igit bñt nā: bñt vīnē dēstant z vīnē. si vō
p'lr nā multas nās viciē p'entes i mult' bōibz: nūero
pares exites. aut viciē mēdoz vīnē: bñt nā vīnē qdē mē
bz p'p'z nām: aut nās dē aīalū irōnabīlū tāq' itēddē
viciē z aliis irōnabīlū aīalū dēstant. aut nās viciē vīnē
agētes q' sūt i vīnoq'oz corpe. s. nutritiā sūguis ge
neratiū digestiū z aliis: q' h' bñ viciā sūt a nobis
oīnos scire q' laus alijs z vitupīū attribuit bñp. laus q'
dē q' nō ē imitat' asclepiadē: viciē nām cēterē h' viciē
ipsā artificialē z curatiū corpoz. vitupīū at: q' sup'la
fac' artē nostrā. si nā ē q' curat morboz ociosa ē nra art'
vbi g'ra: si dō egrotat z veniat medic' sic iūit efficiat ali
enatiōē vitupīū ē medic' si vō vīnē agat z p'ficiat nā bñ
laudē. et ad b' viciē q' vōlūm' a sup'ioz alīo mō scī
p'et assignare nobis et p'ma vīnē vt liberem' bñp a cul
pa. oīz at nos scire: q' p'ma ē nra ars: quotiēs. n. vult medi
cus curare: et viciē curas ab arte p'cedēs viciē q' viciē ab
arte. ē q' p'ma medicā: scōs ē ipse medic'. medic' vō mul
totiē nō agit sz ordiat mīstrāt: vt i' ordiat viciē sanguinē
patiēt: i' itēz mīstr vādīt ad artificē opatē ebuz: z acci
pit os clyster' i' itēz a cerdone cōiū z vīnē: z sic effīc cly
stē. multotiens at medic' nō p'cipit patiētī clysterizari: sed
p'blebotōzari: z credis q' p'blebotom' nō sit repēdē: sz va
dit famul' ad fabz: z accipit p'blebotomū: faber vō ab a
uo accipit fēp. z igit at mltotiēz medic' p'cipit mīstro
vīnē aliq'z berbaz asseri patiētī: z statī famulū vadīt ad
p'fectoz: p'fectoz at vadīt ad berbulariū: z ecce berbula
rī ē vītinū. bis itaq' se bñtibus p'ma qdē ē z p'ordiatā
nra ars: videlz medicā: scōs ē medic': itēz ē mīstr. sz oī
nos scire q' medic' mīstr et art': q' nā. ipse agit z subipit
ordiat: effīc medicā h' tūc n' vt medic' h' sic mīstr: q' nō
vō p'cipit z viciē solū curat: vt medic'. q' at sit b' vīz ma
nifestū ē ab extēioz. vbi g'ra: vīz n. i. eo q' vīz ordiat
acies obētes pugrē: z bōssē qdē p'fēctat ad mortē: amī
cū vō ad victoriā. si vō vīz fundat aut iaculo aut alijs ar

mis. tūc nō sic dicit sz sic mīllef agit ordiat. sic scē p'bilip'
z alij viciē. siltz z medic' i' eo q' medic' p'cipit mīstro art'
z effīc curas: q' p'cipit curas igitū medic' curat z nō igit
tū bōz: si h' bōt oīs bō curat: neq' igitū aīal: q' nō oīa
aīalia curat. ē g' ars medicie p'ma: dēit medic' mīstr
p'fectoz z berbulari'. bis oīb' ita se bñtibus: vbi vult et oz
dinem nām: z viciē q' p' mīstrā ordinē. nō. n. dēit
gnat' medicā ordiari scōp' nām: ecōmōr at z ordinat
ē itaq' iuenire: g' z i nā nō ē ordinat. viciē q' sic quēad
modū. n. medicā aut oīstrat sanitatē: aut curat morboz
h' z nā fac' an' artē: z oīstrat qdē sanitatē corpoz. p' poroz
isēbiles expellēdo sup'fluitatē p' vīnē: z vīnā p' vīcā
z morboz curat effīcēs ap'ioz vāloz: vbi aut emozoz
aut emozozia oīssolūt p' nurbatiōē vīnē: mōiēs aut
multitudinē vīnē. q' nō vīz h' effīc nā. viciē q' vīz z oz
dinatiōē ipi'. p'ma qdē ē vīz: regitiua: bñ. n. curā agit mē
doz: quotiēs videt ipsā fameliā z p'icidantia dēstrui a
multa euaporatiōē: p'cepit nutritiā nutritiē: h' itēz nutriti
tiua p'cepit generatiū sanguis p' sanguinē sūt nutritiū
z generatiū sanguis appetit cūlū vīalē i sanguinē.
cūlū vō spargit a sūt ad ep. g' p' generatiū sūguis ē spar
sio: p'paratiōē cūlū ē digestiua vī: nō. n. ipsā agery
cūlū h' h' p' digestiua ē aīctiua fēctiua et expulsiua. be
nī sūt vīcē vīnē. p'ma at ē regitiua nā. oīz at nos scire
q' nā idigēt artē: pp' b' viciē ē q' nā suffīc viciē: et vīz vō ca
taplasmābō: q' nā at ars idigēt nām anīstetum ē exīū
corpe mortificatō ē p'uro nā bñt vīnē offerim' medic'
camētū et nūlū p'fīc' h' etiā nā idigēt artē: nā ad sui cōstī
tū: h' vt efficiat corp' aptū z habile ad sanitatē: q' nō rōal
aīa idigēt irōnālī nā ad cōstītiā sz vt irōnālī p'pet z ap'z
corp' ad splēdozē aīe rōnālī. 2

Incipit ipsa cadē nā q' sunt vīpōi
z exitus: non ex doctrina rē.

Recolūt: viciē ē nobis q' mīstrā documēta dēit
nobis bñp. i' p'cedētibz: z medicālia z anathōica
z nālia. h' at trāstīlūt ad ipsā nām. z laudat ipsā vbi oz
dinatiōē illā vīnē: q' nā ipi' p'ordiat: z eēddē idigēt
se ad inīcē: q' nā at h' viciā sūt: z attributā ē dignitas nām: i
hilomin' itēz laudat p' bñm: z viciē q' nā p'cipiat dēg'
h' ordigēt medic'. vī. n. medic' mōnēf ad modū curatiōis
nīst a mīstrā docēf aīa q' sūt art': nā at seipsā iūstrat. z q' b'
sit vīz: manifestū ē exīū. nō. n. ad doctozes rēdīt nā: neq'
ex alijs vīcīt curas. et nī nōū gēit' claudīt oīaloz ipōf
nō doct' ab aliquo h' a nā b' fac'. p'p' it at claudīt vt dō
tē recipiat cerebz z pp' id agit vt vīdēt sensibīlia. Itē ipsā
ē q' pilos generat i' sup'clīlō z palpebz: ad custodiā ocu
loz. postea intrū ē p' seipsā docta nā: q' nā vīz. s. dubita
bas ab antiq' z anathōic: sz lacertī q' līguā mouēt: quot
sūt z vīz oīalē: z tū nā bos scit z mouet līguā: cū bis at nī
ex seipsā effīcīt motiōē totū corpi. viciē at igit illud dō.
viciē. n. in libro de infīoibz: q' bñt capz grandē ē euryō
bat ipsā: spērās apire cē p'z: z vīdēt p'fīcātiōē ēbryōis
pōnēs motiōē z vīz opa nāe: z iā in medio tpe studētē
dō. aut cē rōnēs aut circa aliq'z opatōēs ordigēt capz pere
z p'z. i. bēd' p' p'z vībīlīoīz depōsūt: z vīz sūt doct': et
viciē q' nā sūt mōi'. adhuc at cū bñt: z lac ex māmīs
sugebat: z pedē sūt ad caput dēfērens scilpēbat se. z vīz
viciē b' bēd' p' p'z bñt pedes: pp' b' vīngulas: vt scāl
peret semīlū nā seipsā docēf ad h' ipm mouēt. ē ab alijs
i multis opatōē opa nāe: z b' fere b' viciē: i libro de nutri
mēto vīcīt: Itē aīa lūi seipsā docēf sūt. Itē ipsā
nā z exīus nō ex doctrina. Exī' aut viciē motiōēs
motiōēs at oīs viciē seipsā docēf nā ex se iuenit nō ex do
ctrina. doctrina. n. ē vīa ex p'pōnībuz ad cōfōmē. b' at nō

congruit circa celestia divina et alia: rationalis aut circa ea que sunt in materia sunt: si quoniam cognoscit ea que sunt in rationali anima et operatur: siquidem cognoscit theozicis intellectus et si vero operatur praece intellectus: et in sedrone plato ait: Deum quod deo idem est et similes: quod deum et omnia.

Et palpebre lingua aut submisstra re: et quicquid alia talia.

Palpebre autem est aperire et claudere oculos.

Bees docna na existens non addi sces conuenientia facere.

Quidam autem librorum habent epigrammata: quod autem voluntaria: et melior est epigramma: et ideo de voluntaria: nam autem non debet velle neque electione. in aliquo. non offertur a rationali anima: nam animam motum voluntarium videtur. quoniam autem voluntas et electio sunt rationis anime. Sed vero motum dicitur ipsa: quia et ipsa anima fit: si vero seque quoniam mori? fit rationalis: rationalis enim anima percipit naturam: et sic fit mori? per nam et per lacertos quod sunt inter costas: aut aliquos alios. et ne credas postquam bip. landa ut nam: sicut docta a seipso: quoniam et boiem laudamus. si enim est aliquis modestus? a nam: non laudes ipsum sicut modestum existit. laus nam. ista si est? si nature: sic. et agricola si per tabis. bonas sic? aut non bonos culos: dicimus quod portantur bonas sic? vep? si non est laus principalis coloni si nam terre quod fecit biuini? si fructus. sic autem et theocides dicit quod theocides neque accidit habuit doctrinam neque accidentem si nam: et tamen non sunt laus ipsi? si nam. sic. non laudes quod modestus? si nam. nam est sed laudes ipsum in bis quod recti? cauuit se ex ratione et doctrina. nam autem doctrina laudabilis est melior? si ille dicit et si nam: quoniam nam multoties et permutat? et facile ab aliquo palogias? quod vero habet doctrinam et scia non palogias? et scides et discipula et certissimum demonstrabit. 4

Acchyme nariu biuiditas sternu rationes ozis auris sordicies salu ne deductio.

g Alii? quod dicitur bac ptecula supradicti: credet quod adhibet de naribus? deformat bip. quod autem cometa? tor videtur: per laudem nam: de fanis desinat: et dixit ea quod ista nam sanie: nunc autem intendit de fanis desinat: et ea quod sunt in industria nam: et quod dicitur: supponat: quis bius passionem et caute: aut apoplexia aut epilepsia aut subit aut stuporem et quod principale membris cerebri? per principium: propter multam adhibet diligentiam. non nam: et quod facit: per se et motus sternutationem: et sternutationem expurgat nam efficiens passionem. et quoniam quod per nares expurgat nam: multoties aut per aures aut per nares: videtur et non nobis: quod oia sunt meatus nam: multoties aut nam venit ad os: et mouet salinam: et expurgat matiam. si vero in pectore est matia: tunc nam mouet tussim: et expurgat. si vero in frimo stodi est matia: tunc per vomitum. si vero in ore statim per singultum. et be oes passiones industria nam dissolutum. si vero est ventus contentus in lacertis mandibularum. pcedentibus a gutture: tunc per balit? dissolutum passio et expurgat suppuratiles. vides quod facit nam: et in egritudine? ozis salu ne deductio. quod autem habet: ozis salu ne et pectoris puri deductio. siquidem igitur fit sicut per deductio accipere commune ad pectus et os. si vero sicut per hoc manifestum est.

Spiritus introitus et exitus oscita tor tussis singultus.

g Ecce per hanc pteculam creditur. Sali. quod adhibet de his quod sunt in nam desinat bip. quod autem dicitur: quod ipus. introitus et exitus spiritus. introitus autem dicitur ipsi

ratione: et exitus respiratio: et hoc. nam autem natura fit dilatata de theod pectus: que nam. aliter se bit extra nam sunt? si lnd oupla introitus resatio: et ite: ipus extra cadet. 6

Non eode omnia omnib? modo.

Quid autem dicitur? bi? dicimus quod quoniam dicuntur hic expoes. pma quidem non eode modo dicitur: quoniam quoniam quidem mouet nam spata et expectoria egritudine nam adhibet generata: et spedit multoties: postquam vero postquam fit egritudo dissolutum ipsum: expurgat materiam. idem est autem quoniam primo aut postquam mouet. scda autem quoniam non eode: et ante digonem fit motus aut post digonem. idem autem quoniam fit nam est. tertia autem non eode dicitur: quoniam per sternutationem peruenit motus nature aut per tussim aut per vomitum aut per aliquod predictorum: quoniam syndecis fiat naturalis est mori? per ta expoe: non eodem dicitur quoniam fit expurgatio matie: et voluntarie expurgationis et expulsiua cooperantibus quod est per la certos quod sunt inter costas. fit autem et a naturali expulsiua. idem autem quoniam et morio quod est per lacertos naturalis est.

Uinc exitus et uentositates biui? et alterius nutrimenti et spiraculi mulieribusq istis: et sim aliud corpus scordinisq et pruritus.

o Potest vos scire: quoniam nam multa diligentia adhibet nris corporibus. non est sicut arifex quod facit res et discedit: aut omifacitor quod facit domum et discedit sic et natura efficit nostrum corpus: et discedit ab eo. nime sed multa curam de ipso facit tanquam in ipso habitabit: et tunc nos de. per omibus corporibus in quibus manemus ut non diuertant: et cum ipsis peramutemur: et natura curat de corpore nostro: ut si hoc destructo et ipsa destruat? curat de eo: ita ut reseruet in sanitatem nutrimentum ipsum: nutrit autem ipsum mouet appetitum. hic igitur appetitus cibos appetit et ia offerimus: si cibos per quod sunt bene tractabiles: bi vero male: sed male tractabiles efficitur bi tractabiles et non lareat vos: quoniam natura fecit oes molares. propter masticationem ciborum: et in isto facit attractiuam ut attrahat masticatos cibos: retentiuam ut retineat: alteratiua ut digerat. quoniam autem oia digerit per suppuratiles: postquam autem expulsiua: et pellat illa. g. intestina attrahit stercus: quoniam non multum vigeant hac virtute. fecit autem intestina natura grossa et magna: propter id quod stercus firmum est. postea iste cibulus fertur ad epar per uenas malaricas: et ibi alteratur in sanguinem: et ita segregatio fit humor: etiam fecit per cholera? cum ita fellae: per melancholicum humor? plenem: per aquo sam suppuratiles: et vitrica vasa mittunt ad vesica: vesica vero recipit: et deinde emittit et nam collu vesice: egre ditur per collum vesice. fecit autem et in vesica lacertum voluntarium: et circa amem fecit constructioe quod stringit recum intestinum: ut non si cotingat in aliquo loco faciat aut coarctationem: et circa aliquo orio egrediat? vena autem voluntaria. et si fuerit in cosa digone. ab epate quod spargit sanguis ad membra ut nutriantur: et ibi fit tertia digio quod est totum corpus: et per suppuratiles fumus est: et per enapora? per poros insensibiles. si vero fiat iste fumus? biuidus ab biuido ciborum: sudores tunc effunduntur: et erinde potes attendere quod nam natura sunt sudores. quod vero dicitur quod extra naturam? et non sunt nisi per debilitate virtutis: quoniam ille sudor deficiat et frigidus fit. Urine exitus. Quidam librorum habent: vitre exitus: quasi pudent natura et vitre exitus. Legonis. quod autem librorum habent: vitre egresser? dicitur quod solum de motione vitre curat facit natura. et vitre exitus b?

z alteri nutrimentū. Venerat autē dicit ventū q̄ egre
dieb ab ano. alterius vici nāe q̄ p̄ fugius sit: videly ru
tationis. z d̄ hac aut nā curā bz. z si q̄dam inferi? ē vērō
fitas: p̄ sonitū expurgat ipā s̄ vō supius ē p̄ eructatōes
Et spiraculi. Spiraculi autē dicit respiratiōe: sed re
spiratio q̄dē p̄ pectus sit z oze: pulsatio vō p̄ pulsus: q̄ est
diafoles z s̄ foles: sit in anhelitu inspiratio z respira
tio. z de his omnibus pcurat nā. Et mulieribusq̄ istis.
Nō solum nā curat: de viris: sed etiā de mulieribus: dicit
bip. Et mulieres p̄ oia q̄dē supradicta cōfē h̄ bit cū viris
z h̄ bit alia p̄p̄a. vbi q̄a mēstrua: cōceptione: p̄gnatione:
z p̄tū z lac: mēstruale purgatione cū oibz? b̄vz: p̄crea
tione: z de oibz? istis nā pcurat. Et s̄m aliō corp̄. Scōz
aliō corp̄? dicit p̄ eo q̄ nō fēz mētiōe de oibz? ligua s̄to
z virtutibus q̄ sunt in eo. aut s̄m aliud corp̄? dicit: q̄m in
mulieribus nō solū p̄dicta inueniūt: sed z alia. Scōz
diminuit z purit. Scōz diminiuit ē expiratio lacerto
rū q̄m sunt in spina. purit autē dicit: q̄z iste in industria
naturē su. q̄m multotiens materia continet circa superfi
ciem: z scalpendo multotiens euaporat. scalptione autē
dicit q̄m sit capte. B.

Lominis aia sēp oris usqz ad mox
tē. si uero ignescit simul cū egritu
dine corpus depascitur.

Quid autē cōmentor? dicunt: q̄ p̄ egritudinea
z natura: trāfret b̄p. z ad ipsam aiam: z oze
minat de ipsa viciōe: q̄ aia boīs sēp oris. i. sēp
docet sēp viciōe: f̄. n. a. plato: Qm̄ amabilis ē s̄cīa z i sē
nectute. B̄. vō viciōe: q̄m nō cōmūt de aia. B̄. n. non ē
p̄p̄m medicis: sed pot? inest aristotelis platonis z aliorū
p̄bōz dēclinare de ipsa: q̄bus inuestigat: vtz substat
tia aie sit coepa siue incorporea siue p̄ se mobilis siue ab
alio siue mortalis siue immortalis. s̄r aut z ab ipso s̄toz
cis viciat: ea q̄ sunt aie z quid ē aia? z viciunt q̄ ipūs ē
ipūs. n. q̄ in nobis ē: aut ē s̄cīa: z h̄ viciūt q̄ efficit aiaz
aut humid? z efficit naturā: quā nāz calozē medici ap
pellat. aiaz igit b̄ viciūt b̄p. calozē naturalē: q̄ caloz nālis
vqz ad senectutē sēp oris. q̄. d. sēp natū mēbia. si vō
puerta ad id quod ē extra nām z ignescat: tūc corp̄? oze
pascit. caloz. n. qui ē extra naturā p̄mitit humiditatem
corporeā: z inducit mortem: z tunc z ipse exstinguitur. B̄
bz p̄sens intentio. Simul cū egritudine corp̄? depascit
Non autē viciō: corp̄? z egritudinē depascit z destruit
calitas: s̄ q̄m in egritudine corp̄? depascit.

Nobi p̄nutrit in senectute defici
unt: z p̄ maturatiōe z dissoluti
onem z raritatem.

Ictū est autē sciētibz in apothimis: q̄ i senibus
multi morbi cōmōziunt: z q̄ valde senibus nō
maturascit. Nūc igit q̄d intēdit b̄p. docere: z
viciō? q̄ sciētibz est: q̄ onutritus morbi ē s̄cīa chzonē?
s̄cīa q̄rtana aut melācholia aut epilepsia. z buisfōi egrit
udine in senectute dissoluit: quēcang. n. in iuuenili
etate sūt passiones. b̄ senili etate soluiunt: s̄cīa z si in ali
quo tpe generet egritudo oīlis: z aliud tps b̄c dissoluit
nisi debilis sit v̄ns paritēs. s̄r igit ē b̄ qui in iuuenili et
ate sūt soluiunt in senili. Quid. n. est B̄: sūt in iuuenili et
oicim? manifestū ē q̄ calide. ḡ senex? sicut frida remou
et passionē: s̄ virtus fuerit fortis: q̄m sicut viciō ē: muli
a simul p̄cū. p̄pter b̄ nō viciūt in vltimis senibz has oī
soluiunt in senibz in q̄bus vir? ē fortis. Sed viciatō in
grim? quō viciūt b̄p: q̄ i senectute maturāz. i. senectute

enī frigiditas ē: frigiditas vō nō maturat sed solū cōden
sat z ingrossat. z ad b̄ viciō? q̄ fritas extinguit calidam
malā p̄pletionē: hac autē exticta cōfortat virtus z matu
rat exstentē materiā. dissolutiōe autē quidē viciūt: z oī
cim? q̄ cōdignit multoties: q̄ p̄lemon ē in m̄a simplr
subiecta. z b̄ m̄a a forti virtute subliat: z ad fumos oīz
soluit: s̄ sic euaporat. B̄ aut viciūt dissolutiōe: quid aut
viciūt: raritātē an possibīl ē esse raritātē in senibus: vbi
est tāta frigiditas: oīstas z rīdemus ad B̄: q̄ raritātē
viciūt supuenientē p̄ debilitatē virtutis. virtutē n. nō con
stringente se ad mēbia ipa rariōa sūt: nō oq̄ aut b̄ reci
pere. nō. n. possibile est in buisfōi virtute matritatē
tem heri. oq̄ aut uos scire illud q̄d v̄ in p̄nositicis: q̄ iu
venes q̄dam magis paritunt: s̄ntes. n. multū calidū z b̄n
sensibile: dolozē facile sentiūt. senes āt ex fritate rāqz cō
gelationē h̄ntes: nō sūt b̄n sensibiles i dolozibz.

Al? dissentiāt nō p̄sentire passio
ni: frigidū z distēdit z supcurat.

Hic autē q̄d intēdit b̄p. b̄vciūt: q̄ dicit B̄z s̄cīa cu
ranē. viciatū ē enī q̄ sanitas nō sit: nisi paties
siml laborer cū medicō: vt facile diminiuat egrit
tudo: s̄cīa igit viciūt b̄p. z antio? curatus est: q̄m nō cōfēt
passiōi sed d̄iatas ei. viciūt est. n. nobis: q̄ non pōt fieri
sanitas nisi a medicō: egritudine ē patietē. quō autē sit
pariens nobiscū simul pugnat: viciō? si B̄z faciat egrit
tudini. vbi q̄a: si fuerit egritudo frida: q̄ vtz calidus: si
vō calida frigidis. et B̄ cōsidera: q̄ū b̄ viciūt. Qm̄ B̄z dicit
is curant. quid aut viciō? q̄m frigidū p̄dēt et inficit: s̄r et
calidū: B̄. n. in frida egritudine offert frigidū inficit: s̄r et
calidū p̄dēt: s̄r et in calida egritudine: si cala oibis lo
des: aliquotiens. n. z ab immoderata caliditate naturalis
caloz destruit: q̄z vō frigidū offensa p̄ficiat.

Quēdā q̄z itra hec aut? furoz ele
uat cor z pulmonē ad caput cali
dū z humidū z ad aures: trāq̄litas fit
q̄m hoc residet.

Vidē autē nō manifest? ē b̄c sermo. dicamus aut
nos q̄d ē act? furoz: aut? furoz ē q̄ aliq̄s acu
te f̄cācī z vehemēt: B̄ aut actus furoz eleuat
cor z pulmonē ad caput. B̄ aut ridiculosū ē. sed q̄d itēdit
dicere: viciō? q̄ act? furoz eleuat roti calidū: z fert ips
ad cor z pulmonē. z ob B̄ calidioribz? factis bis mēbia
z accēsis: fert calitas z accēsis ad caput. z significatio b̄
est ex eo q̄ rubescit gene z oculi: z B̄ ex appētibz. est
aut z artificialis significatio. sit. n. statū magn? z cōfusus
z celer anhelitus. s̄r aut z pulsus magn? celer z cōfusus
viciunt autē in isagogia. i. in libro q̄ d̄ microtegni
q̄ ira est accēsis sanguinis circa cor: q̄m hoc residet oze
scēdūt omnia: z sit trāq̄litas.

Labor articulis z carni cibis som
nus uisceribus.

Amirabilis ē b̄c sermo: enī? multiplex ē expō:
z tū laborē viciūt exercitiū. q̄d āt dicit: q̄ labor
exercitiū articū sit: z lacertis cib? q̄ nutrimentū
fortificatio ab exercitiis. n. z marie moderate fortificat
rotū corp̄? carnes aut mēbia s̄cīa oīcū ē i libro de artic
lis. q̄d aut viciūt cibū q̄m multitudine ciboz: z viciunt q̄
multitudine ciboz: oībz? articulis z lacertis. v̄ aut in
telligas laborē oē dolozē: viciūt ē enī q̄ labor oē s̄ntio
v̄ v̄ q̄d igit aut? ē morbi? statū z vltimos laborēz
babet. oē aut labor z exercitiū: vt laborēz cibis ē. oē

aut labor: 2 color: vt dicitur color qui simul sunt: nō fm
eidem loci: vt emetio: denigrat aliter. Laborem igitur
vicit fm fecit ad expōnem coloris: vt aqz aut expōnez re/
spūmū videntes: qñ bippo. nō vñ pautis victionibz: vt
nutrimenti appellare cibis. Sed sciendū qz quas rōnes
h assignat: vnam quidē hanc: Labor articulis 2 carni: qñ
exercitū articulis 2 carnis: subne ligit inuicem entum
est. Scūdā vō dicit hanc: Libus forni vīceribus: qñ ci
bus in forno labor ē 2 vīceribus. qñ enī vigilan? extra
est nālis calor: 2 ē tāqz nō mouens interioza mēbra. qñ
aut comedentes doctumus: interioza mēbra excitant: 2
laborat circa nutrimentū. s. fatigationem habet: vñ. ppter
hoc nō oportet aliquē iratum dormire: qñ inueniet cali
ditas vñle humiditātē dissoluens loco cibi.

Aime exercitium meditatio ho minibus.

Multiplex exercitatio memoria nostra bippo. inuē
dit 2 de aia iteg determinare. 2 quidā scribunt ex
ercitium sine n: in victione greca: qd of pyptos.
quidā aut scribunt cu n: dicit pyptos. 2 pmi quides
exponunt sic: qñ aie exercitium 2 labor ē meditatio. Se
cūdi vō exponūt sic: qñ quidē de alijs meditari: mari
mo vō 2 de tota aia. ppter id qz mouet rōnes 2 videra
tiones: iōqz 2 socrates meditatio dicebat esse: 2 domici
lium suū meditatio appellabat. sic. n. igit quidam expo
nunt. Sa. vō dicit: qz magis B ouenit pbi qz medicia.
si vō sicut medici voluerimus hūc sermonē exponere: B
aut dicit bippo. qz ē aliqz bñ suber aut suporē: tūc o
dina ipi meditationē 2 exercitium aīe: vt exinde osum
pio fiat canē efficiens morbum: 2 excitatio nature: 2
alteratio egritudinis.

Iscissuris sanguis confluit: au
xilīandū igitur ut uacuu repleat
mirabilis est 2 hic sermo 2 medicinalis. dictū
est aut eruditus 2 in libro de vincturis 2 articulis
2 in libro de causis: qñ scissura of aut simplr diss
olutio of vincturis: aut diuisio carniū. s. lacerto: vñ quo
ties fit diuisio carniū qz sunt i pfundo i diuisia exite cure
qō in libro de causis oritionē appellamus. quoties aut
supuenit diuisio: tūc 2 sanguis egredit mult: 2 qñ picli
taf membz: qñ fiat vacuu: 2 stat o auxiliari: 2 qō desit
reple: 2 tūc vñtur of vincturis: vt possim retinere sū
guinē egredientē: aut in venis bñ pmanens: facimus p
victam boni humoris vt generem? sanguinē: 2 sic reple
mus enacurū: multoties aut 2 emplasticis vñtur: vt
materia retineam: 2 malā of pōne vñlinguam? 2 emplasti
cis aut vñtur: qñ est 2 qualitas vincens.

Sauris voluerit effundere unctio nem calidā: oportet uero suppo nere stupam naturali organo.

Medicalis est 2 h sermo. qd aut vult dicere: qñ
multoties supuenit passio in aure: sed aut ē apa
aut mala of plexio qz efficit passionē. 2 siquidē est
apa: o3 oleo camomillino vñ in aure. si vō fuerit calida
mala of plexio: tūc oleo rosaceo. si vō est vñtū: tūc olei
camomillini 2 rosati cōmīscē infunde cū stupā inuolu
ta in digito. 2 bip. quidē nāli organo pcepit nos vñ. s. vñ
tūc: ru aut 2 lana vñtre multoties. qñ aut multoties cō
tingit te esse in aliquo loco: vbi nō inuenis oleū: tūc p
guedine dissolue 2 dissilla. 2 iō nō dicit simplr: qñ o3 of
leū infundere deb vñctionē. dicit aut qz o3 supponere stu
pam sinistre manū: 2 recipe id qd egredit aūre: 2 hāc

stupā ponere in igne. 2 si ē fetidū qd ab ipā exit: malicio
sa fit egritudo. si vō nō est fetor: tūc nō est maliciofa. et
hoc aut o3 facere. si vō nō occipit. sed vt bippo. nō hoc dicere
sed aliqd aliud. vbi gra: fetor est qd egredit? decipit parti
entē pluribus de causis: aut qd vocat eidem qz chronica si
at h passio. te aut h pcedere: cito pmutabit passio: vñ
cens: vñp si tardabit: iuniet vñ? 2 per duas cās o3 de
cipere patientē: vt videat difficilis esse egritudo: 2 gloriā
fieri medicus. aut p tres cās: vt magnificatio morbum
recipiat maiorē mercedē: 2 maxime si fuerit cupid? 2 s
malo lucrans. 2 B vt dicere bip. 2 dicimus qz nūbū boz
nō n. bec deceptio digna est inuentione bippo. aut aut siue
maxime aut tertia cā. ipse ei3 in alijs tractantibz? dicit: Lu
beralis artis libera debet esse 2 opa. qui vō mercede ser
uiunt vñpant scias et cogit. sed quid ē qd dicit? vñ
muf? B intēdit: qñ si vō non curarier volor: auri. stude pze
dictis curare passionē. si vō nō curarier et iminebit: tūc
decipe natrā: offeras stupefacientia: sicut opū et huius
modi alia. sic. n. dictū est in libro de ingenio sanitatis: qz
in colicis o3 mittere rute oleū: et siqdem dissolue: bene
erit. si vō nō tūc stupefacientia offer: vt decipias nām.
Aliqñ aut et cā curationis of vñdus stupefacientia: quo
tiens calida qñtas vñas ficut in iuuenili colica vñpōne
supueniente a calida cholera: sed qñ offeras stupefacientia
2 sidera vñtū: et si foris fuerit of fers: si vō non fuerit
foris nō offeras. qñ igit multoties grauat virtutē: si
fit sanitas: infunde vñctionē calidā. calidā aut dicit tepi
dam. frigidū quidem vñtū ppter of vñctionem: cal
lidum vō. ppter id qd mouet reumata. melius autem est
tepidū. vñ et bomer? dicit de machone imilice aq tepide.

Et videbitur quidem exire 2 nō obstu pescieri: deinde in igne pcoicere fallacia

Et videbit aut dicit: vt certissime cognoscas qd egre
dit: 2 nō decipiaris. qd autē vt vñ significat fm veritatē
ostendit 2 bippo. dicens: Medici mihi vñ bonus esse.
2 ipsemet plato dicit: Videris mihi gorgia pbari.

Lingua urina3 designat: lingue ni rides cholerics.

Quidam autē exponūt sic: qñ se habet lingua
sic se babz 2 vñna. quidā aut: qz sicut se bz vñna
sic se bz lingua. Sa. vō vñnam intelligūt eam
que egredit a renibz 2 vesica: sed sep qd est vñuicuiusqz
humoris. vñuicuiqz enī humor bz subtile 2 aquosum. si
igit est lingua crocea: designat qz aquosum supabundū
cholere rubee. si vō nigra designat qz aquosum supabundū
dant melancholicū humoris. nñ aut 2 in alijs designat li
gua huiusmodi passionis: sicut habili3 ad passionē enis
et eo qz nō regit cure. vñ vñtūque: qz huiusmodi designa
tiones designat tibi lingua: aut nñ. ppiam passionem
habet: 2 ppter ppiam passionē talis aut talis fiat: aut
p vñantem humorē: aut ppter cibaria.

Cholericum uero a pinguiso: ru bee a sanguine: nigre autem a nig cholera: aride aut ab exustione.

Nota aut qz solius cholere rubee generationem
dicit: vt venulio qñ: qñ in pinguiso 2 imūdo
2 dulcibz generat B m aut vñas 2 alioz bioz
rum generationē qz melancholicus humor generatur a
grossio sanguine: plegma aut a frigide: aride aut ab ex
ustione. aridas autē dicit linguas. dicit aut rubei 2 sic
cum a croceo: qñ croceū arefactum fac rubēū. rubei aut
humectati efficit croceū: sicut dictū est in libro de crisi.

Fuliginose vero a matricis parte: albe uero a phlegmate.

Dicit qd lingua simbonata designat z hñore conto i matrice. fimi. n. ascendit ab ipsa z transmutat linguam hoc aut exponens. S. d. qd versum est: dicit qd signozus presentiu z cause pñtes sunt: causis aut pñibus nō oīno sunt z signa. ecce aut lingua existit: crocea oīno designt qd cholera rubea dñet. si vō cholera r. supabundat: non oīno signū supēnt linguē videt qd crocem: z est hoc qd ad aliud membz respit materia. 18

Terna sitis coloru corporu z potui z ut intrinsecus existens.

Dicit ē aut z i pñoticio: qd multe sūt differentie vīne. hec quides est enozmia mediū: h vō neso loides supius: aliud sedim inferius. viciū ē aut qd vīna egredit aut similis corpoz sicut solidis: vt petas lor deo vīna: aut sulfure: aut fimi: hūmozibz: z fm natura bis exītibz aut extra natura aut simili oblato potui z cibo. vñ multi nigra vīna bibētes: nigre mingunt. si mīle aut hūmozibz i intrinsecus existēs viciēs.

Potus humectator colliquatio.

Nota qd humores omītinus fm natura existentes z extra naturam. 19

Lingue similes coloru descensione hūmoz. ppter quod eadē cognoscimus hūmozēs si salte carnes fuerit gustanti superflus signum.

Ere idē dicit quod viciū ē: descensiones quidā viciū vomitus. siquidē enī melacholici hūmoz supēntati vomitus: tunc nigra lingua fit: z vñ uersalis fm eua curati hūmozem alterat z color lingue. Quidā aut dñstenti viciū: quasi hūmozis cōtenti. vnde addicit desup abundātia qñ desup abundātia hūmozis lingua assimilat. vnde si fuerit cholera rubea. superabundans: omīa que offerunt amara vident sicut z i ceteris: z si mel offerat eis amara purant: qñ. ppter hoc que dantur comestioni: mouet qualitas cōtenti in lingua. z ppter hū que eis dant: cogitant esse amara. qñis sunt dulcia: z si militer z si est phlegma salsum contentū: vident z que dant eis esse salia. 20

S mammarz caputella z rubecum viride est morbidum uas.

Aut aut z a māmīs facere pñognitionē. z qd dicit: qd multa cōmunionē habz generatiua ad ea que sunt pcoroz. g si sanguis est cōtenti in matrice: rubicūda sūt caputella mamaz. si vō cholera rubea a rubicūda crocea sūt: z hec quidē nō sunt. Secūda dicit viciū videt esse indigna bip. matricē aut vas nō ita: qñ i ali quo suoz tractatū nullo mō vocet matricē vas. 21

In omnibus in auribus foridices: houlcis quidem mortalis: amara uero non.

Sicut enī ex egōnibus habemus cognitionē eoz quō se habet ea que sunt in ventre z intestinis z ex vīnis eoz que sunt in epate z vesica: z i pñto eoz que sunt circa pectus. similes z cerebz passionem cognoscimus ex naturalibz egressibus ipsi. verbi grā: ex oculis naribus palato z auribz. sic igit bic ex auribus facit noticiā: viciū qd foridices auris: siquidē est amara: oe

signat ipsam supfluitatē esse: z nihil aliū significat. si vō est viciū liquoris substātie cerebz: viciū. n. qd medic nō gustet foridice sed patiens: sicut z iudoz pñcipimus ipm. ppter nos scire: qd ex h loco habuit pñcipiū z scri pñt libz de interioribus a lesione actionū: z ab egrediētibz et canones consequentes. 22

Terra demutare commutentēz in prolis passionibus.

Mrabilis est h sermo z vīgnus hippo. z debet in opibus artis esse cōmōnabilis. Quid aut ē pñt qd ipse dicit: pñmo exponamus quid aut ē pñt passio: z quid dicit: terrā cōmutentēz dē i qua genitus ē z nutritus z pñuauerit. bis itoz qd se habet ut: quid i tēdit hippo. z viciū pñpōtaz aliqd hñis passionē choroica: z h nōlūt curari z debuit phlebotomari: z sic phlebotomatus est fm artē z nihil pñuit. postea pñphlebotomia aliqua viciā cōsulit vñ ē i tūuit. dēinde phlebotomia dicitur qd materia interius tendebat purgati deditur: bilominus tñ passio imbecat z nā dñt dicit: z corpus male se habebat: z iam vñ multas medicina offerebat medicus: et nihil pñfuit. bñ aut viciū qd multas medicina obrulit: qñ choroica supfluit passionē: qd i acutis egri tudinibus vīa z sola medicina si contingit indigē. ppter pñt bñtūatē passionis z alterationis in choroicis autē pluribz indigēmus. pluribz aut viciū nō dñis sed fili bus verū differentibz i qñtate. si enī fuerit mā grossa: si cōtingat opozet offerre synapi: deinde calidius sicut pig: postea z si sic nō inuenis aliquid calidius. sic igit medicus in choroica passione pluribz vñs est medicinis z nihil pñfecit. deinde vñs est eo qd ab ipso dñt circulatorio. circulatorio aut ē: qñ aliquis phlebotomari viciā purgat z aliis vñt medicinis: z si nihil pñfuit vt itez phlebotomari iterūz dietet z itez purgat. z iā hoc multotiens faciens medicus nōlūt amplius egri. z hec oīa fecit fm scām: z nihil ocio suz accipiens. Quid igit opozet tunc facere: z viciū qd aer est qui maxime passionē opaz: et opozet tunc pmutare ad hñis aerem. vnde viciū est ad hippo. in apophis mis: qd oibus fm rōnem opatis: si nihil fm rōnem fiat: pmutare opozet z tunc ad cōtrariū deuenire: z bene dñt ad cōtrariū. sic enī z in hoc patiente si calidus aer fuerit qui faciat passionē: ad frigidū pmutare. vnde viciū dicit qd opozet tunc a patria discedere: z sanitate ex alio loco habere. Quid aut viciū qd nō simp pmutatiōe aeris pñcipit hippo: discedere a patria: sed discedēs mōuēat aut ambulans in via aut in curru aut in equo ferat: z sic ex motione subtiliet materia z dissoluat passio. Sali. vō nō placet huiusmōi expozitio: sed pmutatiōe aeris viciū qñ opozet pmutari. igit si a calido aere patriā ē est subtilis materia effectiua passionis: viciū qd opozet grossius aerem z frigidum inquirere z ibi manere. si vō a frigido aere patriā ad calidiū tendere z ibi manere. z quid pñt delectatiōe z solaciū egrediunt a ciuitatibus. hippocratio vō medicus nō debet bis curare: sed de pmutatiōe ne aeris: z hoc est quod dicit: Terrā demutare cōmutare. Cum bis aut pñdictis vt aliquid humanū z reliquum tibi oīā qd bic dicit hippo. Terrā demutare vt vadas ad templa z sacra. qñ enī ars nō pñfuit: itoz opozet spem salutis ponere in deo. 23

Debilioz nutrimenta: modicam nitam habent.

Aliū sermonē transierit se hippo. z quid dicit: debilioz nutrimenta que pāz nutriunt sic caule: z que nō hñt multā z grauē qualitatē sicut

succus pitane: quædammodi: z fortia nutrita vicinuis
aut multa nutrita tanq[ue] testicul[is] galloz oua z galline
z potius carnes: aut bñes quæ q[ui]tate sicut synapi aut
piper: aut debilia nutrita. Quidã intelligit facietia
suppluitat aut modici nutrita: bec n. facile digerunt
z discedit z modici misione bñt in vètre quã mäsio
ne viciã noiat bñ. Sed b quidã dicit indigni eẽ intèro
ne bñt q[ui] bñ digerit viciã denotare. vñ qdã pmutat scri
pturã z vbi sit nutrita: corpa scribit dicentes: q[ui] cor
pora bñia debile virtutē sūt modice vite. que vò habet
forte vritatē sunt longe vite. salsum aut eẽ bñ: n[on] eni s[un]t
vritatē z aut t[em]p[or]e vite: vnde bistosaf ab aristotele z ab
alijs pbio: q[ui] peste supenierte: qui quidẽ habebat forte
virtutē moriebant: qui vò debile saluati sunt: manifestu
igit[ur] q[ui] mensura vite ordinata eẽ desuper. 24

Puriturum in aurib[us]: retro uenas

Puritus aut dicitur laboriosas egritudines: aut
dissensionē oculor[um]. Sa. aut distinguit z puritu
vocat dissensionē crum[is] fm pma dñctionem
eẽ iuxta bñcia. z oz nos scire: q[ui] b possum[us] lucrari ex
hoc sermone: q[ui] nescim[us] qd dicit. quid n. dicit si h[ab]et puri
ritus: sicut dicit[ur] est in libro de aere locis z aq[ua]. Dicit
venas q[ui] sunt in auribus: z qualis eẽ coio auris: z q[ui] iux
ta bñcia dñctionis: hoc aut neq[ue] sit circa aures magne
venas: sed iungitiosa vasa. sūt vò non sup auribus sūt
s[ed] sub auribus bene. 25

Libido a phlegmate egritudinum
proferentia.

Libido n. qd est libido: videly coit[us] qd eẽ in afro
dissis. huiusm[od]i aut coit[us] vñmpat quidẽ: aut ca
lescat: aut infirigidat. ab oibus aut cecidit q[ui] de
siccat[ur] egressus spmatis fiat: z vitalis fortitudo emis
sio. quid igit dicitur: q[ui]n z calefacit z infirigidat s[ed] fm q[ui]tas
de calefacit. vñ videm[us] q[ui]n in hac morie z calefactione
calidus fiat corp[us] z acutus: exiit z sanguis egredit[ur]. fm
vò essentia infirigidat egressionē videly vitalis fortitudinis
z s[em]inat[ur] z multa emissio. bñ. itaq[ue] ad q[ui]tate respiciet
dicit[ur]: q[ui]n libido dissoluit egritudines q[ui] sūt a phlegmate i
subtilitudo mām: vñ n[on] oz z xine hac libidine vti: q[ui]n
frid[us] efficit corp[us]. z cū bñ z alijs phlegma generat. epicit
rus aut remouet oēm zunctionē sicut p[ro]p[ri]o remouit nisi
q[ui]n expedit oz vti vti aut bippo. neq[ue] nimis replet neq[ue]
nimis euacuatus. 26

Calidis uentre ualidi cibi z potus
perturbatiui.

Calidos cibos dicit bñt validã q[ui]tate: sicut pi
per z synapi z bi. calidos ventre vò non q[ui] bñt
fm nām calidū ventrē s[ed] q[ui] bñt eẽ nāz calidã q[ui]
tate i vètre. i bis aut q[ui]es cibi sic pip[er] z bi oblatã p[er]turba
tionē faciūt z motionē i vètre additio calitatis: z sic dicit
enī eẽ i libro de regimēto: malū efficiūt. quidã aut buic
moni z lequētē additū: nigre cholere eẽ b[on]o vò: q[ui]n
bi cibis solum p[er]turbatiui sunt vètris fed nigre cholere:
z ipse qd eẽ officia omniū bunor[um] mēione s[ed] tu vò
dic venenosū bunor[um] z viridem. 27

Nigre cholere insul sanguis flux[us].

Nigre aut dicitur: nigre cholere: cū supiori dicitur
e[ss]e quod vò cū s[er]uor dicitur: anni dicam[us] p[er] qd
e[ss]e emorzois. Emorzois e[ss]e apito venay q[ui] sit circa
dentē bñt sit aut p[er] bñor aut modiciatui aut s[er]u
dent cū gūitate q[ui] e[ss]t melle bñ. z p[er]bñt: vñ apponē

oz fmo i p[ro]p[ri]o: z dicit q[ui] passionē supenierte a nigra
chola: emorzois dissoluit. dissoluit aut meliaz q[ui]tatem
ostendit aut z ipam can[em] z elephāia. bñ aut dicit ipam
q[ui] si iminet cācer aut elephāia nō curat. z q[ui] meliam
dissoluit b[on]o passio: bñt ostendit Sa. q[ui] melia puenit emor
zois z dissoluta e[ss]e passio: dñt ostendit fluxu sanguis res
dicit melia. s[ed] aut dicit bñt. sanū fm nām: q[ui] flux[us] sanguis
supeniens oēs egritudines q[ui] sit a melio bñore reducit
ad id quod est fm naturam. 28

Speranciles morbos conuictio
infrigidat.

Speranciles morbos uoiaur humectates z chro
nias passiones aut a puericia scio h[ab]et meliaz ne
pbzefiz: mag[is] aut i puer lapide i vesica aut epile
psia. Sa. vò dicit q[ui] magis de epilepsia b[on]o dicitur. Epilepsia
enī poti[us] pueri supeniunt: vñ z puerilis noiat. e[ss]e aut z epi
lepsia p[ro]p[ri]o id q[ui] occupat actioes aic. of at z bercul[us] mor
b[on]o q[ui] bercul[us] supeniunt: s[ed] i pugnabilis e[ss]e z inictus
sic bercul[us]: aut magn[us] mor[bus]: aut p[er] magnitudinē s[ed]
magna auis aut magn[us] p[er]iculis: aut q[ui]n magni loci occu
pauit sic cereb[rum] vbi e[ss]e ronalis aia. hac itaq[ue] epilepsia dicit
q[ui] curat dñctione: curare aut infiridat dicit. dñctionem
vò dicitur verã dñctionē fed t[em]p[or]e i quo fit dñctio. i.
immitit eate. q[ui] aut multa caliditas e[ss]e z dissoluit passi
onē: aut igit b[on]o dicit aut infiridat dicit s[ed] eate. q[ui] n. sūt
fm nām cala e[ss]e videt[ur] q[ui] vò e[ss]e nām fida. ledit. q[ui] n. vñ
ctio infiridationē passionē augmentans. 29

Rigiditas aq[ua] iuxta vètrē idurat.

Ridurare dicit retentioē vètris: z qdã dicit q[ui]
infirigidat fer[re] p[er] supiciat aut ventrē z efficit retē
onē. b[on]o dicit[ur] p[er] p[ro]p[ri]o qd e[ss]e q[ui]n venit infri
gatio p[er] supiciat: q[ui]n caloz nālē extinguit: s[ed] vò z p[er]uicacit
debebat idigones efficit z viciat[ur] z nō p[er]uicacit ventrē
Ad qd nos dicim[us]: qd dicit Sa. et vñ dicit e[ss]e i ap[er]to vètre
vètre hyeme et vere calidissim[us] fit nā. b[on]o igit e[ss]e vñ dicit
q[ui] infiridatio attingit curi et iclandit calim[us] vñ fm rōnē fiat vñ
gō et tantã fieri digones q[ui] vñ e[ss]e egredit[ur]. Aut b[on]o dicit
aut et aliud. dicit[ur] e[ss]e aut nobis q[ui] frid[us] ac[er] i ducit p[er] spirati
onē p[er] pulsū p[er] anū: multoties igit i ducit e[ss]e frida q[ui]tas p[er]
anū ab aq[ua] frida: aut et vino quodã lotare: et n[on] lacertus
stricto[rum] cōstrict[us] e[ss]e et cōstipationē fecit vètris: b[on]o e[ss]e lacer
t[us] aut ab infiridat[ur] aut ab acutis bñt et min[us] efficit vètrē
eg[re] motū igit minorē vètris viciat[ur] dicit. 30

Hellebor bullientē z bibentē cito
purgat si uis lauare ul[terius] comedere

Hellebor dicitur purgatio. qd aut dicit de belle
boro dicit de scamonea et de agerico et alijs
purgatiuis. qd aut itendit: et dicitur q[ui] si debet
dare purgationē oportet subtilitari materiã et fluxã facit
sicut dictum est in ap[er]p[ro]p[ri]o. 31

Luxas z intrinsec[us] z extrinsec[us].

Luxas e[ss]e qd e[ss]e i uis i quo fit anetū petroscellus
et bñt talia q[ui] subitilaz māt: ext[er]i[us] vò p[er] balnea hu
mectat[ur] corp[us]. Nō aut dicit sic qdã cogitat q[ui]
p[er] purgatiōes aut i ipia purgōne oēs comedet et oēs bal
nea. bñ. n[on] e[ss]e facit nisi q[ui] corp[us] e[ss]e siccū: q[ui] si fuerit plecto
rici corp[us] e[ss]e balneam[us] mag[is] poti[us] reumatism[us] mēbra.
vñ q[ui]n e[ss]e cibū offerim[us] p[er] purgatiōes: q[ui]n debem[us] dare
purgatiōes. sicut i siccō s[ed] siccū pitane aut purgatiōes
offerim[us]: q[ui]n et humectatio siccū: z b[on]o qdã bñ expurga
tione fit z bñ dñgem[us]. Si vò fuerit cala mala cōp[er]io i vñ
et stōtie aqua mīstram[us]: vñ inequalitate extinguit: et pur

gatio fiat aptior. et hoc est quod dicit hip.

32

Sanguis in somno itroitus repit magis.

Item aut h supi. q. i. vigilia extritice circa sup hie ferf ma et nāl calor. sōno vo itroitus q. i. ei pfiditāt. sanguine at vō h nāl calor.

33

Rigor a superiori ventre: ignis uero ab inferiori magis.

Trabilis est fmo. vep idget diffictio. supioze aut qhō dicit ventrē q cibos recipit: iferioze autē cōcūtatē itestinoz. qhōz aut supioze ventrē dicit q ē cerebri iferioze vō q ē pectoris. h aut supioze ventrē dicit illū q ē itō iferioze vō itestinoz. et qd dicit: q cōti nēt cholā ru. et supi et ifer? et ipsa motet et motione et modicatione rigore efficit. et febze. h qm o vērto fēz fūbil? magis ē. ppē cor iā nernoz: itestina vō nō habent multum sensum. ppter hoc dicit rigore qdēz ab ore fōiō fignūne: febze vō ab intestina.

34

Tractio pulmo ficcus: cauma supuacū gracilati somnus multus.

Ursu de pipleumonica passio mētiōne fac. qd aut dicit attractionē: et qd exponit q vō itpiratōne q ē fm nām: qd dicit itpiratōne et recipiatōne. et respiratio qdē extra vō fūmofas fupfluitate: itpiratio vō eritat et viuificat calozē nālē. Quid aut dicit attractionē itpiratōne q ē extra nām magnā oēs fā et celere qd fū it qūrate magis cala orante. h ē vā expō de b' emi mala cōplene mētiōne facit vō dicit cauma. dicit aut et gracilati. h aut nō dicit si itelligeret de caloze nālī. Quid aut de sola itpiratōne facit mētiōne et nō de expiratōne: et vicin? qd hē breuiloq? h fecit oimittēs te et itpiratōne fūbitelligit: aut de nobilioz cōmemorat: nobilioz ē itpiratio expiratōne: aut qūtas ē iminē: vbi aut qūtas ibi itpiratio: magis at ingrit. vbi vō mā multā ibi expiratō. ppē itpiratōz fūmofaz fupfluitatū. ppē qd at solū d pulmōe mētiōne facit: aut hē breuiloq? pēpi eis nos fūbitelligere et cor: aut et demōstret passionēz maximā cē: qm nā la pulmo qd hē būda hēc? fūc. aut vīat et aliud: qd itpiratōne qdē pulmo fm? recipit fēdo cor: respiratio vō qd ē p arteria: p? qdē cor fēdo pulmo recipit et pp hē de itpiratōne cōmētiōne de pulmōe mētiōne fecit: fēc h de itpiratōne qd ē p arterias fū facit mētiōne cor: pōrdi naret: fupuacū at. qdā aut bue fmōi addit et dicit: q cauma fupuacū: vep itelligibile nō iueniet fm rōne. qd aut ē q vō itgracilati fōn? multus. igit adiciēdū ē itferiozi fmōi. qd igit itēdit: et vicin? qd hē fecerim? fōnū i corpe nō nutritio et vacuo: nō rēdit i fōno caloz nāl ad pfiditātē et deficiēdo caloz debilit et frid? et fūbilit. et nō nutrit fū gracilati fēp: fūc et i exōib? ignis nifi tpe p? nutrit et lignis: nō calefacit vicinā loca. bene aut dicit: Multus fōn? qd. n. qm iuenit modicū cibū nāl calor: et modicus fit somnus? et nutrit fū mēba qūis fit modic? nō vō cib? tribuat? et mult? fupueniat: tūc gracilati fōn? mēba. pp h vīat: qd o? offerre cibos an fōnos: qd et fup? dicit ē: Lau bor cibos somnus vīscibus.

35

Rigidissimus cibos lenticule mīlium cēbri cucurbitae.

Efridus aut cibis fac mētiōne. f. legumib? et ole rib? et legumini qdē exēpti ē lētaile: et ciboz frumētioz mīliū: olez vō cucurbita. Quid ē at q vīat fūidissim? cib? nō debuit dicit fūidissim? fuplūtiue: h frī

gidū. s. frīdia. n. mētiōne fac h nō d frīdissimis. et recipit exēptū legumini lēticulas frumētū aut mīliū: olez cucur bitā. et nō mīliū defecit et infūdat i lēticule. lēticule vō fquamofū bīt rīptici vō nū. farina vō et qd ē hērt? frīdas et cōspatiū. vep dicit Sal. qd fac qūrate et refūctū. qūratē aut facit aut fm quāda dicit: aut ifridatione cludit nālē calozē: et sic efficit digestiōnem.

36

Traa apponuntur et exorunt si impurgatus existēs laborauerit.

Item h. q. i. et corp? nō purgatū ois exeretū dā re et i morioz et calitare. hīdē ē fūbilitioz mā ef fūc exantbiata. h vō ē grolla effūc opilationem et fērt ad mēbz nobile multoies. h cōsidera qd hīdē ē solū fūbilitis mā bī cōfūeta effūc vlcera. h vō ē cū acumie ma le cōfūeta effūc vlcera. itende aut qd fū p illo qd effūc nōia vīt: nō n. vlcera fūc qd apponūt h mā qd vlcera effūc.

37

Eia capza ex elatērio et cucumēre agrefit comedēs purgō puerif

Considera h. p. h. v. v. dicit: qd de mulierib? et vīrio mētiōne fecit: et volum? pueros curare: et si multa emā i pur ro: et nō pat fbelledoz aut fcamonez aut aliqd purgatū. qd ois facit: hīdē lactam fūc ois dare electuū: qd ē cucumer filueff. et ex B. n. effūc lac nūritū: puer purgat puer fine macula: h vō nō ē lactēs fūuoir a lacte abfūne: tūc accipe capzā qd comedat fac moneā aut cucumēre fūueff: et hī accipe lac et va pue ro et purgat: cōsidera et nō solū cib? patit i vobis h agit i tpe. q. n. agar mauffū ē ex eo qd cōfōzāt vūtes. qd n. p. māiffat p fūcū vbi qdē mortale exis vbi o dōnēz terre fm qualitatē fūe in qua nāfcitū.

38

Percalido nutrimento ifridatio in trīse laborū extritice? sol caloze fēfibil? tpe estiuo p trario aut cōtraria.

Etritice? solis calozis fēfibil? tpe estiuo: vīo at 5 ria qd in calō. qdā cū fupiozi cōfūbit: qd ozto pido aut mō emūcto lacte et calō exite vīt. qdā at cū iferiozi cōfūtrū: et i calō dicit. i. cala mala optoe i bac igit ois dicit et extritice? et ifridare: int? qdē p frīdos ci boz: h vī actioe frīdos fē aqua: aut vūte būtes infūridā di fē lactuce. et nō vō qdā dicit p solē caliditātē et cōc p mētū: et h mō accēfio euapoz et ifridet pfiditātē. aut igit h dicit: aut vīe qd de bio rēmiffat vīcē: h cala vīcē perātia accipim? solē aut velamina et reliqūalia nō p fūcū? sed poti? ledim?. igit et exteriuz infūridantia accipe: in frīgida vō dīftemperantia calefacientia.

Cibi bi qdē uelocitē tenē h uero tarde manifest? ē h fmo. dicit ē. n. qd debiles cibi i morāz multo tpe i ventre: fozia vō et nutrītia morāz.

Explicit qūta pūcula: Incipit fexta.

I

Carnes trahunt et exuentre interius et exterius manifestus sensui et inducentes spirituz et educentes rē.

Ois qd dēfūat hīppo. qūntā pūculā pūis negociū qd dedit nobis plura o cūmentā nālā pēcognitā et medīcalia ofter itendit dēterminare et fextā pūculam. Et incipit pmo dēterminare de

natura et de operibus eius. Et sciendū q̄ carnes dicit nō soli carnosū genus lacertose: sed et oīa alia membra molliā. et enī venas et artias et oīa biuissimōi mēbra carnes appellat. dicit itaq; q̄ b membra nutriunt sed nō nutriūt abiq; attractiua virtute: et siue sit in nobis attractiua virtus siue nō: et quō agat nālē negotiū est: et de his efficit doctrinā. et volo nūc h inq̄re: et illud qd̄ ē extra intētiōē aut de itētiōne faciā. B aut̄ quērit scire: q̄ mēbra attra hūt aut nāl̄ aut ex necessitate. et nāl̄ quidē sic q̄ opus est vt nutriat corp̄: et tunc officio cibī. bī aut̄ cibi digēs ruit in s̄s: postea trahunt ē melancas venas ad ep̄ar et ibi alterant ē sanguinē: sic traducit p̄ venas ad totum corp̄. Multoties it̄ sit enaporiō et atibit sufficiens ex mēbris adiacētibz humiditatē: et hoc iter a p̄pinq̄: et sic fit quousq; attrigat ep̄ar. postea ep̄ar attrahit a venis melaraid: et bē a s̄s: et s̄s a officio suo. et sic fit appeti tus. aliquoties it̄ s̄s quidē idigē. ep̄ar vō bz multuz nutritiōē: et tunc ep̄ar nō attrahit a s̄s: s̄ s̄s ab ep̄a te: et enī qd̄ debilius ē multoties fortius efficit quodaz fortī: sicut enī s̄s exiit in iuuenili etate: indigēt nutritiōē: alius vō exiit in senectute abundat multo nutritiōē: et iuuenis accipit a fene cibī: senex vō dat ei: et fit iuuenis tūc deb. lox. fene. s̄s et in mēbris s̄s qui quon dam cibī tradit omnibus: tunc fit recipiens. hoc itaq; dicit violentiū esse nutritum propter attractiua virtutē: non enim propter violentiaz vacui. si enī propter vacuū attraherent: attraherent intū deberent attrahere quousq; impleret vacuum: et nūq; fieret corpus ple ciosum et egritudo. Et sciendū q̄ que attrahuntur violentia vacui: non solum fm naturā sunt: sed extra na turā. quōtēs quidē enī lapsi a sup̄iori fersad terrā et nō fm nām attrahit ad inferi: violentia vacui ad terrā tāq; appetēs ipsā: vt ad p̄pam matre capientē rotalitatē. Si vō ad sup̄iora tēdat violentia vacui: q̄ ipsa terra multo rēp̄at vacuū trahit ad sup̄iora: tūc extra nām fit ipsa motio. Et post q̄ hoc dicim? veniam? ad p̄positū: bipp. enī attractiua virtutē dicit q̄ ē fm nām. nō dicit n. ipas q̄ ē violentia vacui. et qd̄ dicit bipp. quonā carnes attra hūt ex v̄tre et inter? et v̄tre nūc nō dicit ex so lo stomacho: s̄ ex v̄tre dicit ex oī cōcāitate et stomas cibī et venaz et arteriaz. q̄ quomodociq; inter? fiat at tractio: laz dicit est q̄ mēbzoz attrahētū nutritum ex valis. Exter? vō quomō dicit fieri attractōes: aut qm̄ ex sup̄icie adiacētia mēbra attrahit: aut quonā p̄pter in spirationē et ostrictionē arteriaz inducib ab exteriori frigi d aer q̄ ctingit calidā inequalitatē que ē in nobis: cō fortat calozē naturalē: sicut et Asclepiades opinat? est et Erasistrat?. bi enī dicebat q̄ inductio spūs fit p̄ multas cōsideratōes: aut q̄ maria fiat natural? spūs vitalis et ani mal. Secūda cōsideratio ē: aut quonā inductio spūs fit vt restringeret calozē nālē et p̄fortet vitalē virtutē. Ter tia cōsideratio: quonā inductio spūs fit p̄pter pulmonē: multoties enī grossus hūoz dīnet in eo: et p̄pter biuissimōi inspirationē subleuiat esse humor. Quarta cōsidera tio ē: quonā mortio excipit occisio. Scigig et h frigidus aer inter? p̄ter? excitat mēbra: et desuētia et sopita soy tificat. Discoīdāt aut̄ Erasistrat? et Asclepiades adiunctē quonā quidē Asclepiades dicebat inductiōē spūs fieri. p̄pter spū animālē: Erasistrat? vō p̄pter vitalē fortitū dīnet. Nos autē dicim? q̄ collaris illoz ratōibz adiūm? em. et vera et s̄sona iuuenis opinio: et enī p̄pter v̄traz fit inductio spiritus. venit autem spiritus et p̄mo exa rat vitalē virtutē: postea fit ascendit: et ethere: et splēdi dus fac? aptus efficit ad splēdore rōnālē anīe. Et hoc quidē de inductiōe spūs: de educiōe vō nihil dixerit.

Nos igit dicim? q̄ educiō spūs fit vt humorē sup̄fluitatē que sit in nobis egrediant. et hoc bē plens intentio. Carnes trahunt. Dicit autē nobis quī nālē virtutē bīc dicit bipp. attractiua et q̄ Erasistrat? et Asclepiades d struxerūt nālēs virtutes. Sed op̄us nos scire q̄ magi Era sistrat? virtutē et q̄ Asclepiades: quī Asclepiades quidē p̄prie op̄ioni intendēs p̄posuit destruere natura lē virtutē: et p̄pter hoc nālēs virtutes nō cōcedebat et Erasistrat? vō nām supponēs virtutes ipsi destruit. Et inter? et exteri? Didicistis enim quō fit attractio et ite rius et exteri? Balen? in p̄pā biliosa credit fimoī q̄ attractio fit ab exterioribz: sicut enī quidā ambulans in sole et desiccat? balneat? et i balneo humectat? est copus: et sitio hūic supponit p̄pter effuz et dissoluta ē in balneo: et vnde hoc cōtingit? et manifestū est q̄ vasa ap peritua attrahere humiditatē balnei ad p̄fundit: rursū caris enī potis et calitate: nisi velim? dicere q̄ bīditas balnei nō pertinet ad p̄fundit: sed quonā humor q̄ erat extrinsec? diffusus et caliditate balnei: et bīcietat appetitiua vasa et sit cessauit. Et his igit habes q̄ nō so lus spūs inducē ex inspiratiōe et cōstricōe arteriarū: sed etiā bīditas: sicut declarauit nobis thesauriōnū bī? et monis. Manifestū sentit. Quidā autē libroz habēt sensui dario casu: quidā autē sensus nōlatiū. Quidā enī cōsiderantes soleoīsmū esse i nominatiōe: variū p̄ferūt: q̄ si manifestū est sensui. Quidā autē Sentius scribunt in nominatiōe dicentes: q̄ sensus faciet nō bē manifestum ē.

Ita calidioribz venis: sanguis mul titudo subleuat caufonides et cō festum expellit.

Quidā autē dicūt q̄ bī sermo ali? est a p̄dicto. dicit enī q̄ vult h vōiam dicere tertianē: quonāq; tertiana aut extra vasa fit et putrefit et ē desicciō: aut itra vasa: et appellat caufon. nos vō dicimus p̄tinuū est h sermo p̄dicto. in illo. n. de inductiōe spūs fecit mē tionē h aut et de educiōe ipsi? intendit. Et quid ē q̄ dicit calidiorē venā: et dicimus disparē qd̄ habens calidam inequalitatē venā itelligit arteriā sicut alibi dixit. Si ve ne que sunt in temporibz pulsant. Quid autē est h qd̄ dicit h? et dicimus q̄ in arteria fit inequalitas: et dissimparitas fit sanguis calidus qui est i ea: et exinde multa fumositas continet indigesta mē que est i ea et infirmata alfarua et tunc excitat expulsiua et expellit et remouet hāc fumo sitatē. nō. n. est incōueniēs alteratiua firma ep̄is: expul siat fortē eē. et cōsidera quō significatiua dicitōnibz v̄trū bipp. dicit. n. q̄ et cōfestum expellit. fit aut̄ biuissimōi fumo sitas hoc mō: multoties n. multitudine sanguis cōtinet i arteria: et ex hac multitudine subleuat et videt? et egredit? et dissoluit calida inequalitas quā q̄ qualitatē caufoni dem notauit. h aut rursus vitupat Erasistrat?. iste. n. v̄trū cebat sanguinē nō otineri i arterijs s̄ spū solū: et vbi m̄ incidit ad arteriā banc remouet ad finios arteriaz et ibi cōstringi et efficere ap̄at. bipp. vō dicit: q̄ nā dīnet: et ipa multoties sup̄abdit et extra nām fit: quōtēs autē dico mās q̄ est in arterijs multā nō dico tantā q̄stat ē in venis sed respectu ipsaz arteriaz aut respectu subiecte v̄trū.

Quibus pinguis quidem cholera rubream: sanguis uero nigram.

Ut per bec bipp. et causas humorum assignat et dicit: q̄ cholera rubea generat ex pinguibz et ipinguibz: nigra vō cholā et sanguis sanguis

enim aut distempatus fit et furiosus et generat nigram choleram: aut grossus et terrenus et efficit melancholicū humore: semp enim melancholicus humor ex grossiorib⁹ habet generationem.

Ratione memoria odoratu et alijs: et fame organorum studium labores balnea cibi potus somni libidines: omnia mensura.

De aut sermo nālis est et pñoficiis: et sciam cōgnitionis ostendit. Sed pmo volo dicere quod ē nālis. q̄ aut a pñoficiū pñoficiū sermoni et dicē a rōne a memoria ab adorati. Et hic sermo a quibūsdā in tres diuidit: a quibūsdā vō in duas. et ad tres quidez ista est pñoficiū ps: Rōne memoria odoratu et alijs et fame Secūda vō: Organor studij labores. Tertia: Balnea cibi et. Ad duas aut diuidit hic sermo sic: Pñoficiū qdē ē: Rōne memoria odoratu et alijs: et fames organorum studium. Secūda vō: Labores balnea et. Incipiamus aut a pñoficiū: ordinamus q̄r est nālis hic sermo. Intēdit at hic bip. et de aialibus virtutibus mentiones facere et de sensibilibus. de aialibus quidem vt ofantim exēplū accipit rōnem. f. intellectu. et medicū quidē opñone dicit q̄ sequi. pbi quide dicit: q̄ rōnalis aia vti opñone tanq̄ organo. mentionē aut fecit et de memoria: et ipa. n. p. com plectionem agit: sic et fantasia. dicitur ista. n. q̄ memoria p sicā oplectionē ferat: fantasia vō p humidū. sensū vō accepit exemplū odorem: pñoficiū nos et alios facē mentionē. et ex q̄ mod⁹ est vñs et auditus: aut qm ipse odoratiū sensus vt aliquo mō aialis esse. ppter id qd nō in sensibilib⁹ mēbo est sed in respirabilib⁹ cerebri q̄ sunt in spē mīllimaz. et ipse qdem de odore cōmemorat. tu vō et alios itelligē. ppter h ipse dicit: Et alijs. de fame autēz mentionē fecit vt inuestigēs vñ fit ipa fames et appetitus: et qm pñoficiū est et ipse appetitus actio nāe fm quā et cōta ctus nobis fit in appetitu: fm h et aialis of appetit⁹. Or ganor vō studium vñ q̄ sanitatē organor. Et qd sup⁹ dicit: de octiue studij sanitatē: irpletio nutritiē: hoc aut h latius intēdit tradere. dicit. n. q̄ fit ipa sanitas or ganor p labores balnea et cibos: et vñ oia ofequentia. p labores quidē vt p exercitiū euaporēt supfluitates. balnea aut vt relique supfluitatē q̄ nō expurgata sunt in exercitio vt in balneo euaporēt et dūctent mēbra de siccata exercitio. cibos vō dicit vt nutritiā nostrū corpus. et q̄ aut cibi traditi nō sūt sicut lapis et gypsum in nostro corpore: ppter h potū: appetim⁹ vt tanq̄ pūta fiat cibis: qm aut ipse cibis nō sūt digerit in vigilia et in somno. ppter h de somno cōmemorat. De luxuria. n. cōmemorat vt ondat tibi: q̄ nō oysb vti neq̄ repletum neq̄ vacuus sed neq̄ etiā p malā delectationē sed p generationē. Et sciens nota: q̄ ipēs posuit: et ordinationē statuit: et q̄ritatē cōmensurauit. et spēm quidem ppf umerationem hoc f. labor balneor et alior ofequentiū. ordinationē aut assignauit hoc mō. q̄ritatē aut cōmensurauit p vñā dictionē dicit: Oia cōmensurata sic: Vidēz igit hēs q̄ nālis est hic sermo. Aut aut ordim⁹ q̄ dat nobis cognitionē: et est pñoficiū. De rōne mentionē fecit vt in quibus vñ alienat patiēs aut dormit. De memoria vt ex ipa accipiamus cognitionē. et sic. n. multoties aliquis h memoria: et dicit deferens mibi hoc eas: et statim obliuiscit quē dicit ab odore aut cognoscimus ex eo q̄ odorabilia cogit et fetida. At fame aut fuit fm naturā est appetit⁹ siue frigid⁹ fit dūo q̄ continet et canin⁹ fit appetitus: q̄stera aut artē. Et vō potū dilectionē quā

habuit erga boiem: qm. n. bip. h de bis sex mentionem voluit facere: hoc accepit Et. et fecit sex libros de famis. Inquisit. n. de laboribus. L. exercitijs. labores aut h de cit exercitijs. Inq̄rimus aut in his q̄le oys habere exercitijs oys enī similia facere: vt si totū corp⁹ volueris exercere vñ pua circulationē: si vō oculos legēti vō manus scribe: si vō pedes ambula: et itēz inquirimus si cū oleo oys facere fricationes et debet esse in exercitio aut sine illo fricare et inq̄tum hoc expeditū fieri: hoc oia inuestigans: fecit pñoficiū libz. In secūdo vō inuestigauit de balneis: quē et i megaregni vixit: quattuor sūt ptes balnei. est. n. qd ē aqua: postea aut qd ē aq̄ calide aque: et tertū qd ē frigid⁹ de. et quartū qd ē fricationē. et oys inq̄ere vñ corp⁹ in diget euaporatione: ita q̄ facias ipm stare pluribus horis: si vō humectare in calida regione: si vō extingere calidā inegalitatē frigidā. si vō humiditatē vñ fricatiū onib⁹. mltoties. n. ad pedes volum⁹ attrahere materias: et tunc vñtur densis fricatiōib⁹. si vō nolūm⁹ hoc facē sed desiccare solū simplr fricatiōib⁹. Oys aut ostender balnea: vñt aut aquaz onicū vt dictum ē: aut nitrofa aut sulfurea. aliquoties aut bis idigenus. In tertio vō libro inq̄rit de cibis: aut bene digeribiles sunt: aut malsae: aut grossi būores: aut boni: aut multuz nutritiēs: aut parz: et aut nutritiū solū: aut medicine iuuamentū retinēt In q̄rto vō fms de potib⁹ dicitur. qdaz. n. sūt q̄ ois in vñt vñ vino: qdā autē vñt vñ vino aut rubeo aut al bo aut aliquo huiusmōdi: et hoc nō solū fm differentem regionē scribit: sed fm differentē statē. et in bis omib⁹ colligētia extulit Salien⁹. pñoficiū. lactentib⁹ lac vas mūs et nō vñt: inuenib⁹ aut vñm: senib⁹ vō et multuz vñt. In q̄nto vō libro de somno inq̄rit: aut ante cibum aut p cibū fiat somnus: qm i humidis nō oys somnū alsumere neq̄ patiēti⁹ ituposē h vigiliā: i calis vō et sic cōs somnū. et si p cibū coomiat vt cibū nō supnaret: sed pmo moueat moderate vt cibis refectat et nō slet i sup perficie: et nō solū h sed vt calitas maior efficiat digōnē In sexto vō inq̄rit de luxuria: et dicit q̄ nō oys post repletionē hac vt sed post digōnem: qm ad crudū humorē pmutat nutritiū et opilationē efficit et apoplexiam In hac. n. motionē et purbationē mouent oia mēbra principalia et nō principalia. mouet aut mēbra: et ipa multoties nō sctad cor et efficit syncopeim. multoties aut cerebr⁹: et efficit apoplexiā. unde et buissim⁹ hūiorē remiscit Et. q̄ vñ qdam p cenā repletis cibis iacuit cū muliere et agens i ipsaz statū vehementer respirās mortuus ē sicut mulier testata est. et iam hoc mulier oeducta in iudiciū accusabat de homicidio: quē respōdens negabat homicidium: vñ negotiū cām recitabat dicens: q̄ ego nō iter feci ipū: sed p cibū repletus cibis: et hīs rem meū aporeticus factus mortuus ē. sup quo iterrogati medici si pōt hoc fieri: respōdentes dixerūt q̄ sic: et mulierem a crucianibus liberarūt. et bis itaq̄ babes q̄ nō oys per malā occupiam vti libidine neq̄ i quolibet tēpē sed p dictionē et ppter generationē. Et hoc oia oys cōmensurata agere. hoc habet pñoficiū fieri.

Per frigidior aer. in frigidio tēpē et regione per calidior erit.

Et hoc reoolitismultis modis excitās nos bip. docet nos curas: sic igit supius per calidam cōplexionē curans per frigiditatem vñ: consequēter itēdit h et de cōtraria inegalitate curam assignare. f. frigidā et dicit: Cū bec per frida curat. sed qdā cōmetatōz h nō itelligentes bip. dicit: q̄ si calā itelligas et frigidis curat: qm o possibile ē et p frida ex cōtē curari:

Deridendi sunt autē isti: ignoatē enī hī q̄ duplex est spēs curatōis, curatio enī aut s̄m p̄māz rōnez ēssēt cōtraria et cōtrariis dissoluti: sūt aut accide: sicut similia et sū milib: sicut i cōgelariōe dentium postulatā offerim: et in retano aquā frigida: p̄ q̄uo dicit bippo. Est autē et in terano vbi sine vulnere iuuenē bī carnosus: estate media frigide multe aque infuso: calozis reuocationē facit. calū da autē infundunt bēc oīa. Sed cōsidera qm̄ nō op̄s ad vñ: quāq̄ frigiditātē frigida vtr: bēc nō reūdāt ad p̄fū dū ē extinguat nāles calozē. sed q̄ vides q̄ est aliqd̄ q̄ potest resistere frigiditati: sicut bipp. bñ carnosus dixit sic et tū cōsidera si fuerit paties bñ carnosus: siue bñerit for tem virtutes: et tūc offeras frigida. q̄ eim̄ quidē opus est resistētie vt macrescat p̄ofiditas: manifestū ē: aulbus rapacib: qm̄ in bis nō est multa dīstātia sup̄ficiē ad p̄ fundit: idēq̄ ddes i estate agrestes sūt et nō bñ venātes, in byeme vō q̄ frigiditas tēdit ad p̄fundū: et bas gracū liat: idēq̄ sicut giles sūt: et facile ad man: et hoc ē q̄o intēdit. Per calidos enī. Dūc aut veniēs Halien: p̄o r̄ing: p̄ p̄positio male p̄ponit: nō ēz intantū calefacim: p̄ vō ad vñam veniam: qualitatē: et itē cogamur i frigida re: itē calefacit: et sic inuenim: p̄clā penolopes text. 5

Doloꝝ p̄xīmū nentrē purgare: s̄a guis uero nentrē diuidere incisio ne: exulsio: est: i frigidatio: sternutatio plantaz: hñozes et q̄bus uirtutē hñt et kikeoni: male opantū: lac: allica: uinuz feruidū: acetuz: sales.

Ransfert bippo. ad aliū sm̄onē: mirabilis autē ē et medicinalis. sed op̄s me passumē q̄daz: et sic venire ad medicinā. qm̄ aut de doloꝝe mentio ēz facim: inuestigim: quid ē doloꝝ: et q̄ sunt mēbra q̄ dolēt: et tertū vtr vñū est efficiēs mēbz: vtrū plura: et quartū si ue ierū: siue exteri: vltio vō differētiās hoz. Incipiam: igit a p̄mo: doloꝝ ē sensus rei nocitiue. sed p̄mū et scēz nobis videf. si enī doloꝝ ē sensus rei nocitiue: manifestū est q̄ mēbra sensibilia dolēt. vbi ḡra: comes: nerui: la ceru: vñ et ossa sicut insensibilia patiunt: quidē: tñ nō senti unt. Tertio autē ingreditur vna sit cā efficiēs doloꝝe siue m̄le: sed b̄ cum q̄rto caplo apparebit. quartū. ē in quire siue interi: siue exteri: si vō et interi: et exteri: sint eādem manifestū est q̄ nō est vñū s̄ plures. vñ dicam: hoz extēpla: et exteriōz quidē extēplū sit vbi ḡra n̄ ignis: la pis. sed lapis aut obtundēs cōterit solū aut acur: incidit s̄l̄r et enī diuisio ēssit doloꝝe. Sed cōsidera b̄ q̄ doloꝝ iste fiendox nō factor est. inquantū quidē enī est enī: et ficiēs fiendox aliqd̄. q̄ mouet vō enī factor dicit. si vō dubitabit aliqd̄ dicat: nōne post remotōz enīus nō dōz let mēbz: audiat aut a nobis q̄ m̄ est q̄ postē: fluit: q̄ doloꝝe efficit: qm̄ non enī. Est b̄ s̄it extēpla exteriōz: interioꝝ vō sic cholera rub. ē cozonionē agens: et tanq̄ acus pūngēs. Est autē et p̄blatē: humos i frigidatē: a s̄l̄saur niut: et efficit doloꝝe. Sed op̄s nos scire: q̄ oīa alia subia trāsmutatōe est: cūc i frigidatio vō multo tēpe eger ad efficiendū doloꝝe. Est q̄d: dicim: q̄ nō s̄m̄pl̄r p̄p̄ repenti nā trāsmutatōe efficit doloꝝe i frigidatio: s̄ p̄p̄ inē q̄litate que sit a calido ad frigidū: sicut enī nā in oī eq̄litate pruribari a ledi. et b̄c sit de p̄blate. melācholic: vō hūoz. p̄portione lapidi obtundēt p̄p̄ grauitatē. nigra vō cholā si a sanguie fit: qm̄ b̄c sanguis grossior ē cholera rubra et si uiaque a s̄m̄lūf lapidi icidēt si vō a cholera rubra exusta fit: a s̄m̄lūf gladio icidēt: et b̄c s̄it p̄

ticidares cāe doloꝝe agētes. Quā āt nō op̄s nos de oib: p̄ ticularib: p̄ranfere: igit reducam: b̄c ad aliq̄ ouo gēre: raliōis: et dicam: s̄ic: q̄ oīs doloꝝ sit aut p̄p̄e repentinā mutatiōe: aut p̄p̄e dissolutōz cōtinuat. q̄litatez q̄ des enī. p̄pter repentinā mutatiōe efficiūt doloꝝe: mā vō p̄pter dissolutōz cōtinuat. S̄z postq̄ dēs doloꝝz uiciditū: igit veniam: et ad vltimū: dicam: differētiās hoz doloꝝ. Doloꝝ enī sup̄uenit aut. p̄pter q̄litate: aut. p̄pter q̄litate: b̄m̄ozis: aut. p̄pter aliquid tumorē. p̄p̄ q̄litatez quidē: sicut si a calido in frigidū fiat trāsmutatō: aut a frigido in calidū: aut a siccō in humidū: aut ab hūdo ad siccū: aut i sensib: hoz. q̄ aut et siccitas pōt fa cere doloꝝe manifestū est et diffēnsio cutis: et liquidē a q̄litate. a q̄litate vō matie: quādmōdū qm̄ multa exn̄s maria facit op̄lariōez aut grauedinē aut aliqd̄ aliū bu iusmōi doloꝝe. a tumorē vō sicut qm̄ sit aliqd̄ tumorē res eto intestino doloꝝe sup̄uenit resice: ipsa enim refica vō ipsa et coangustata a tumorē similē et doloꝝ et retinet vñ nā: similē et in mulierib: tumorē sup̄ueniēt circa femur coangustans ea q̄ sit circa marie et doloꝝ. et p̄pter hoc dicim: q̄ a tumorē sup̄ueniēt doloꝝ: fortassis aut et p̄ diffēnsionē in tumorē enī diffēnsio fit: et i diffēnsio bu iusmōi doloꝝe sup̄uenit: et hoc ē verū manifestū. sic ē et si ar tumor in frigida māp̄a frigiditas grossiorē efficit m̄ teriā: et diffēnsio cutē: et i diffēnsio fit doloꝝ. Dabes igit tur et ex bis differētiās doloꝝ. sed postq̄ p̄dixim: b̄c: veniam: et ad ipsas curas: et vidam: p̄ hoc quid dicit bippo. verbi ḡra: si aliqd̄ corp̄ paties aut a q̄litate m̄ae aut a q̄litate: aut ab vtrāq̄. et liquidē est q̄litas: obem: p̄blebotomare: si vō q̄litas purgare: si vō vtrūq̄ et p̄blebotomare et purgare. Sed inuestigim: modū p̄blebotomie: liquidē enī inuestit doloꝝe capiti. p̄pter multitudinē sanguis: tūc op̄s in cedere venā que venit a muscul scapu larū. Si vō pleuretica doloꝝ fit a multitudine sanguinis: tūc illa que est i ascēl: sicut oīi est i regimēto acutoz. si vō nemp̄hetica dispositio: tūc icide venā que est i t̄i: b̄c. In mulierib: vō si retētio mēstruozū sit: tūc icide venā que est i nodo. et vniuersalē semp̄ adiacētēs venas i cide: et b̄c quidē si quātitas fuerit sup̄abundā. si vō est q̄litas: tūc purga. sed et tūc et cōueniētia mēbra. vbi ḡra si est q̄litas i itēl: sicut per iferioza efficiēs purgatiōz. si vō i pectorē: p̄ tūstientia et expuetia. si vō i coe stomachi p̄ vomitus. si vō in renib: p̄ diuretica. et vniuersalē que oīa sunt i ap̄p̄osim: vbi vñq̄ repit p̄ cōcūcinentia loca fieri cūatōes. si vō i cerebro sit passio: tūc p̄ loca cūcūcinentia facim: purgatōz. vñq̄ enī bis que sūt per nares et sternutatiū medicis et bis qui sūt p̄ guttur. et sic etiā cum m̄m̄. S̄z op̄s nos scire q̄ vñq̄m sternutatiōz nō patit p̄c: qm̄ si istud patiat: et ap̄p̄osim: sternutatiū tatiua morio sit cerebz i sternutatiōe: et moto cerebz: mouet et p̄c. S̄z aut mor: mittit fumos ad cerebz p̄ turbata mā que est i coe: et sic diffēnsio ea que sit cepha lagie: et b̄ quidē si ē q̄litas vincēs: si vō vtrūq̄: tūc et p̄blebotomam: et purgam: et p̄mo fortioz efficiūt virtutē: et: euacuātes p̄blebotomiā multā m̄m̄: et sic for: exi steno vñ: expellit reliquā m̄m̄. et m̄ltiores autē neq̄ p̄blebotomia vñq̄m neq̄ purgatōe sed efficit: sicut i bi sciatiz et i bubonib: hermoz i quib: sugubandū p̄ miditas: et v̄b̄c v̄scem: et liberem m̄m̄bz a passioe: aliquoties est vñq̄m. est tūc aut vicit aut calefactoriū tūm q̄ sit in ocul: aut caliditātē que ē a balneis: aut ca lefactoria picta i regimēto acutoz: que sit p̄miliuz et sal et humiōm̄ talia. Multoties autem et p̄blebotomari et purgari: et etiam exulsiōe vñs finis: est tūc ministrari: et tamen per b̄c oim̄o non potui proficere patienti:

et tunc trāsfero me ad medicinalē spēm nostre artis: et in dro plantarum: nōmē aut plantarū cōter of z de herbis spinis z arboribus tanq̃ theophrasto vñ. z olium hōi plantarū facio inuestigationē: et ip̃is inquirō curam q̃ si arbores aut spinis: aut herbā ofore patienti: sed bogz humozes. hum ozes aut dicitur bō. cōter succum herbaz z gūmam: gūma nancq̃ est natura dicitur sic aut z nos dicitur mus fructus lentis: vñ olei lentis: sic aut z rafa er pū nū, multiores aut z gūma arbor z ciuitate deioziatuz sic oicim: gūma greuē cū gūma indicū. verumtū z er planti denotat gūma: sic of opponat gūma panaci. z bec qdē sūt de gūmis. Quid aut ē succ? vbi g̃ra: qm̃ sumi m' moellā aut lēpūm aut lactuca aut aliqd tale: t̃hac cōteram: z qd er ipsa bēm of succ? sic aut z olei dicit m' succū oliuaz: et enī oliue p̃terit facit succū. oleuz. B hoc aut oleo vtimur multiores ēi oleoz capitū. q̃ si a cali da oist ep̃a tria signat ep̃alagiaz: tūc oleo rosato vtimur. si vō i frigidat: tūc oleo camomillino aut oleo nardino aut edino: aut aliquo alio oleo calo si vō virtutē vō luno p̃fozate: tūc vino vtimur. si vō voluerim b̃uētare vtimur lacte. hoc n. lac z b̃uētaz: z ad eq̃litate dicit. Si vō sit frigida iēlitas: tūc alie vtimur: hoc nāq̃ calidū sūmū est. Si vō i alialib' venenof: vñ i scopiōe: qd vir' bogz frigidū sūmū est. z q̃ vulnera sūt ab ip̃is vident tanq̃ a ge lu cōpūm: tūc vtimur alleis. Si vō g̃ssus hūoz fuerit vñ cēs: tūc vtimur aceto vñ subtili nām z alteret m̃az: z b̃i expulsiuū ip̃az efficiat: nām fuerit iste hūoz frigida. Si vō fuerit valde frigida: tūc ofero calefaciētia: vt pip z sy napi z buluifmōi. Si vō b̃iūditas fuerit sup̃būditas: tūc z sale vtimur. B hoc oficiatū q̃ daz virtutē: bec bz p̃is in t̃rē t̃rō. P̃oximū ventrē purgare: sanguis vō ventrē oliu dēre. Ecce h̃ip. ois nobis: q̃nq̃ ozg̃ p̃mā patienti mēbz venaz incidit. z q̃m p̃t viciā mēbz of facē cūatio nē. ventrē aut z oic oēm cōcautē ē cerebz z stōi z ite stinoz z reniz z alioz mēbzoz. Sanguis vō ventrē oic venā: Dis ita se b̃itū ozte scire q̃ p̃is fimo z medicina lūis est: z p̃cōfuarit: z fallax: et ē: medicīa tradit z ofuatiōē z modū fallacie. medicinali quidē est: qd vicit: q̃ si q̃ntitas ē p̃lebotoma: si vō q̃ntitas euacuat: si ei in op̃btalmia aut i alio mēbz reumatizato: vbi g̃ra i vulnerē p̃ qd ē medicinalib' canonib' vtimur: z aut p̃lebotomam aut purgam: p̃ostea z oferuatūis. si ei i medicinalib' nō dissoluta fuerit passio: p̃fuaritūis vtimur: vt emplasticū: vt p̃ h̃ rep̃cutiū fluxū: si vō hoc mō nō iūuero: tūc vt ozce p̃uicē: vbi g̃ra in colicē obulū st̃upēfaciētia. Si vō ofozg̃ dispōnē emittē: z oculis reumantaz: et toto p̃lebotoma nē p̃ostea purgatz: tūc emplasticū vñ sū collipry. p̃ q̃ aut i bis nō cessant op̃btalmia: deceptūis vñ sū. B aut tē tibi oic vō nō facias sic fecit medic' q̃m̃it Rome q̃ oic ebas optim' medic' ofozce: vt z nesciebat curare op̃btalmia. Si vō fm̃ p̃miciū passionē oculi facta ē op̃btalmia tūc curabat. si vō fm̃ colligatū toti cozo: tūc nō cura bat. neq̃ eis scuit p̃mo vñ vñb' euacuat d̃ib' neq̃ p̃ticu larib' aut i localib' medicīa. P̃ostea aut dicitur in f̃mde isto: q̃ si q̃ntitas qd ē of p̃lebotomaz: si vō q̃ntitas purga re: si vō q̃ntitas z p̃lebotomare z purgare: q̃m̃ difficilia at̃ingūt: z neq̃ mā s̃cō euacuat. z h̃ oido nō solum in eis euatiōib' cōuenit: q̃ z i cibus. si nāq̃ abuz offeram' stiprica: tūc ofstipaz venis vō p̃t tibi tūc ofstipaz exp̃l fūa vñ: z sic expellē sup̃flui. vñ z a q̃būddā inuestigat p̃t quid granatū vel sumaci ofstipaz ventrē: aliquoties dicit ip̃m: aut cibus qd ē ofstipaz: p̃ abuz vō ouit. Ecu tūc. Õz aut scire q̃m̃ nos eruēdit vtimur z erra ofos fed vñ qd ē modos aie ofstipaz: z malā op̃atōes aie ofstipaz: et d̃ac faciētes castā: z incidētes maloz p̃cessuz

z augmētū: ignē dāt peccatū. medic' vō augmētū passidōis z b̃iūditatis iūcidē volēs nocumētū z pellicare: ofstipaz eruētionē. q̃ hanc facim' aut ferrū calefaciētes z p̃nētes: aut frigidō cauterio vñtes: sicut q̃m̃ ofstipaz puluē sulfure z calce z b̃iūditas vñbūli. Plauraz bu mozes er q̃b' virtutē b̃it. Docz' erponam'. Er q̃bus aut oic aut ad virtutē ablatap medicīnaz: aut ad passio nes subiectas: aut ad mēbz patiētia. ad medicīnas qd ēz igit oic q̃ opozet ofstipaz: vñ virtutē vñ ē cōtingat olei camomillini: cū rosatiūm: z vñ cūis virtutis sūt oblate medicīne: vt si cōtingat of rosatiūm in frigidat: ca momillini vō relatat: nardini calefacit. oleum vō p̃ moz ofstipaz: abynthiūm z cōfozaz z moderatā efficit inanitiōē: sic igit ad medicīnas. vñde nō ozte esse medicū solum sermonibus sed scire virtutes medicīnaz: vt veniens ad patientē nō oicas sic vñ: et bibete ei vñ: idē a mellino z oleo camomille z mastico: sed ofstipaz facie tam passiones. z h̃ apostema est in stomaco: z volue ris hoc dissoluere: tūc sup̃flui pone olei camomilli nūm. si vō ofstipaz magis sup̃flui miliz. si vō infri gidare rosatiūm. si vō z cōmēnsurātā euacuatōē volue ris facere: simul aut z ofstipaz virtutē: abynthio super fluo vtēre. z bec sunt et medicīnis. in subiec is aut passio nē cam' medicīnas: aut virtutē medicīnaz. si n. imp̃er uenit colica passio: a q̃būddā ofstipaz vñbūm iūctōes: h̃ quidē a cholera ru. sup̃uenit illa iūmoz passio: alia vō a p̃legmate. et in p̃legmate quidē ofstipaz antedoni: qd ē p̃ calamentū qd euacuatūis est p̃legmate: in cholera ru. byer ap̃iaz: multiores aut er ipsa ē passioz ab ipsa materia facta ē. ofstipaz aut sunt mēbz patiētia: z p̃p̃ hoc ofstipaz fieri medicīne. sic enī sit ap̃a in oculo in pelliculis sub costis et in femore: et sit eadē materia z eadē passio in omnibus. vñ p̃t i oculis collipry vtimur in pelliculis sub costis facillē z in femore collipry nō offerimus sed alia medicīnas. Er kikeon. Er de his kikeis Domes' mētiōē facit. op̃onit aut a facina z vino et bio matie vtimur p̃ ofstipaz virtutē et ofstipationem ventris facere. farina boidē quidē ofstipaz ofstipaz vñ: vñ ofstipaz. Male opantū Male opantia dicit mala opantia et humozes ferunt z venenofuz: aut virus aialis venenof. de aliis vō mētiōē facit: aut q̃ calē ē aut q̃ sub alioz triaz: multoties ei sub subē triaz: et substantia subā gaudet. ecce n. ep̃az gaudet sicub' fieri cis et melle et iure spice. subā aut substantia triaz sicut le pus marinus pulmoni et cantarides vñte: sed b̃ oia nō sicut triaz trianz. tanq̃ n. contraria sole q̃ntates sed sermo ne i p̃p̃ozio et p̃p̃etate quadā triaz substantia ē substantia. Vini feruidū. Vini offerimus vt ofstipaz virtutē tes et calefaciamus mastā. feruidū aut vñ: aut q̃ esse elixatū ofstipaz: quōtiēs vini fm̃ se calefaciamus: aut feruidum dicit vt calidā aquā miscem' vino sup̃flui. vt neq̃ ipso ofstipaz in frigidet vini. multiores aut h̃ vinum cū pane p̃buenus quōtiēs sup̃uenit dolor capitis vñ nō solum dāt vini ad sup̃iora et ofstipaz ip̃is et augent dolorē capi tis: sed p̃be panē cū vino vt panis catena fiat vini et cōrētū et ofstipaz efficit suam bonā op̃ationē. quidā aut vñ cū vini feruidū dicit q̃m̃ comiscemus cū ipso et bulli amus tedas aut scamoneā aut aliqd tale. Bāa vñ vñt qd feruidū noiat decoctionē: q̃m̃ bec decoctio fit vini x̃o z reducto ad tertiā partē. z p̃t mitigare ferinus lū. vñde in habētibus alchardies aut libricos p̃bezm' decoctionem. Alceo sales. Alceo multoties vtimur ad subtiliandū materiā grossam: aut vt faciat p̃cūsum sicut in aceto rosatio. sale autem vtimur quōtiēs multa bu miditas.

Homo ex laboribz ex itinere debili-
tas et pod' expuit extussit nāqz
ex uertice febris acuta ad manus sub
mordēs: secūdo uero capitis gūedo: li-
qua exarsit: nāq' ungla scalpt' n' egressit
sanguine: sinist' splen magn' dur' doluit.

Item bip. de egritudine dēfinit: egritudine aut
ab antecēde cā fca: b' egritudis dīe mortēs et
sue salubris fuerit mortis nō dicit nō enī
de vīna facti mētiōe neqz de egrōibz neqz de digestis
neqz de digestis, oīe igit' q' fuit quiddā dō: ignorabat. n. nō
mē ipi: et iste laborant valde. vñ nō dicit: ex labore sin-
gls: s' ex laboribz plurali: vt designet multū laborē. Quā
igit' laborant ite itinere et exercitio itinērl. debilitate
sūt igit' eidē virtutes: marie volūtarie. L. motus: et exin
ex morte et pond' supuenit eidē. b' aut' qdaz vubitat' quō fa-
ctū est pod': debebat. n. ēē sūiuz laborē etapozato cor-
pore leui fieri. Et qdā. n. dicit ad hoc qd pod' tñ est: q' debi-
litat' ē vīr: tūc graui mouē mēbra copoz: marie au-
tē et similita fuit diafores. Tūstis aut' ipi supuenit a ver-
tice. i. a capite. verticē at dīe caput: supioze pte venomi-
nās totū ipā aut tūstis nō s' pmititū cām fiebat: qm ex
pectoze debebat fieri. s' fin acciō pectoris cōpatiēte cere-
bro: multoties n. infirgūz cerebz: et cōdenat' buiulsmo
dī suplicies: sic ferē mā ad caput: multoties vō cala est
inequitas q' est in cerebro: et ipā i modū vērōle. anrabit
māz: b' ac tūc remittit pectori: sic mouet tūstis. Quā-
daz aut' dicit q' d' vīce oīe q' a pncipio egritudis. n. est
aut' b' vīce: nō. n. fm pte egritudis sig' nobis rēit. oīe aut'
q' febris acuta fuit et rebēns: et medico tangētī acuta q'
litas videbat. et vīr qd oīe est supi: Febris he dēz de
modētēs manibz vō mediocres. b' et b' modū motiōis
febris volēs ofidere q' ē a pfunditate ad suplicies: q'
qm ex mīta caliditate soluet mā: gnābant spūs: et b' de-
forebat supi: pp b' et capis gūedo facta ē. pp multā vō
caliditate q' ligua erat adusta: sic itaqz et patēs iducit vī-
gitū ad narē: et aperuit venā manu: et scalpsit vngue. vñ
oīe: Nāstis ungula scalpt': et tñ nō emisit sanguine. Item
rū incert' ē fmo. incert'. n. dēz ē: q' n' oīe siue nullo mō
emisit sanguine siue guttā aliquā. itez incert': q' n' oīe: q'
siue p grossicē būozis nō emisit: siue pp debilitatē vīrūl
Opz aut' nōs scire q' antiq' medici dūbz talibz iustis
vrebāz scalpsit ad aperiedā venā: et tñ bis vrebūz nō
egressus ē oīe ita: q' sinist' splen. qdā aut' ostruit cū na-
so: sinist'ra vō multoties q' quoties sinist'ra hypocōdria
pariūl. tūc ex sinist'ra nare speram' educi sanguine pp re-
ctitudinē loci. si vō dextra a dextro. et b' si ostruat cū na-
so. n' vō ostruat cū splene: qm sinist' splen patiebat. Sinist'
stz aut' dicit aut qd est ex neccitate sic lac albi et spōdices
q' sūt in spina. aut sinist'z oīe splen qm sinist' ptes splen-
tis. n. nāqz splen et sinist'ras ptes et dextral. et dextra qdē
ipst' declinata sūt ad ventrem et stōm: sinist'ra vō ad co-
stas. vñ q' pect' periebat pp tūstis: pp hoc et sinist'ra ptes
splēis patiebat. aut b' dīcas: aut qm ille ptes habiles
sūt ad patiendū: et fm pmititū casz pāte sūt. Dīe itaqz: fā-
c' est splen dur'. et q' nō credas hīcrosa ēē buiulmōi paf-
fidez inducē oīes qm volebat: in fūro at dolo: nō fit.
hoc b' pīs i nērio. Dō ex laboribz et itinē. Opz b' i ti-
rulo sic intell' gē: oīe incipio de passioibz a debilitate.
Secundario vō capis gūedo. Dīe aut' vubitat' aliqz q'

ab antecētibz caus' supuenit ista febris debebat ephines
ra ēē. et quō oīe: q' secūda oīe facta s' oīe quētia finoma-
ta: ad qd vīcedūqz multoties antecēdēs sūt cāe et facu-
unt fe. ephinerā. sic aut' acuta supuenit et occipit patiēti
tē et medicū: et occidit ad eas q' fit et putrefactio. 7

Quartanis cōmoti magno mor-
bo nō accipit' q' si declinet' pūf et
supuenit quartanis uel qrtan' pausat.

Mrabit ē b' fmo: s' q' assumē qd oīa sūt multoties
ens q' egritudine in egritudine pausat sic pleuretis
aut pīpneumonia i apate: et egritudo i fūthōate
sic pleurēti i alienatōe: et fūthōa i fūthōate: sic melācho-
lia i emorzoide sic spasm' i se. sic. n. vīctū. Qm fe. in spā-
mo meli' ē fieri q' spāsmū i se. bis itaqz sic pīpūf de epi-
leptia mētiōe sic b' bip. cōsolina in qrtana vocat ipāz
magnū morbū pp dignitatē noīaz et epileptia i maxi-
m' morb' et hercule i morb' p pūctū. vubitat' vīr: tūstis
sic morb' b' vīr human'. oīe. n. bip. i libro de aere local
aqz: q' nō ē dīn' morb'. nō ē. oīum' aut' vīnoz morb'
aut human' b' nāoz morb'. Item vubitat' vīr: i anteriori
bus ventriculū cerebz sit: vīr i posterioribz. qdā at oīctū
q' in anterioribz. oīct itaqz q' magi fit imobilitas q' inen-
sibilitas. cōmōstratū at ē q' mor' a posterioribz partibz
fuit vbi ē et nucha. sūt aut' epileptia a phlegmatico bu. et vī-
scoso vīctō i vīctūlicū cerebz. si vō veniat ad cēnīaz: tūc
et corruptio fit. sūt at epileptia aut i ipō cerebz vīctō mō
aut multoties i crure tūctē et sumi ascendit ad cerebzū
et tūc efficiūt epileptiā. vñ et patietēs sentitū ascensū b'io-
ris statū q' occupat būoz cerebz: tūc nō sentitū epileptiā
quidē igit' multoties inuenit eas oīfoluit: multoties
aut et se. sed febris rigorē b'is declinationē multos b'is
studoz: vīctū q' et chronicā fit talis ē qrtana: q' tertiana
nō durat multū neqz b' multā declinationē. amphime-
rina vō nō b' declinationē sed b' modicā: pp hoc vīctū
Quartana oīfoluit epileptiā: aut pp b' aut qm epileptiā
oīct q' fit a melācholicū bu. melācholie' būoz nāqz si fū-
erit in cōcūitātibz cerebz efficit epileptiā. sic. n. dēndūz
est in b' negociō: qm melācholicū epileptiā et epileptiā
melācholicū. si vō extra essentia veniat b' melācholicū
efficit melācholiām. 8

Quibus morbi.

Hic aut' opz apponē ad qles vult nāqz docere nos
a qlibz ad qles morboz sit trāsmutatio. multo-
tiens enim superuenit opbtalmia et statim ipā
dissoluitur diaria superueniente nisi superueniet diaria
propter indigestionē: multoties iminet pleurēti' mor-
bus et supuenit alienatio et supuenit pleurēti' et oīfoluit
pleurēti': multoties melācholia ē b' dissoluit vīrūl
supueniente aut emorzoide. sic at et si licteria sit et siue
niat acetosa eructatio: manifestū ē q' capiti nā digerēt
et bona spes. sic at et i epatica dīpōne exīte si supuenit
podogana: aut alia b' egritudo dissoluit. 9

Cholera ut dixi aut cholericā.

Item q' cholera fit ex qbus oīz: q' a pinguibz
et dūcibz. qdā aut fmo nō b' inferiori adiciūt
et dicit: q' cholera vī dixi aut qm cholericū vī-
cū enī qm cholericū fit auget credit' plures eo q' sūp
sum volant: sūpū at fūm pūm et calidi: itez erudunt ex
eo q' diuities sūt aucta dīuinarionē: nāqz calidū mā-
gl' ē frigidū. oīct at b' a. q' in pōst' est b' fmo. 10

Calidas a creditis signum grauedi-
nes et transitūs.

Ordicist. n. multoties q. qda figz & cap. rōez bñt & figz. sic. n. vigilia & defecatiois & signu & cā: au gmetat. n. defecatiois. sñt & calitas & cā acuitatis ignis & signu. signu at acuitatē sñt calitas: sñt gmedis & trāit. sñt rōes & itineribz. sñt exercit. calz & acutū ipsi effi cūit & signu & cā fit. aut igit bñt aut dñt trāit. mēbra q trāit. Sciendo est at q supenit vuln. i collo vesice: & tūc trāit vñt vñt dolor & signu acuitatē q & ibi sñt at & i recto intestino si generet vuln. idē supenit qñ scellus egerit. si at i alia mēbro fit vuln. nō bñt trāit: tñ n fit modicatione. neq. nē dñt trāit. sñt molestia. i. gmedo supenit.

Alienatibz deficiūt dolores la
tey. est aut & qb' febzis: est at & q
b' n sñt sudoribz. est aut qb' cū gmed
ne. est uero qb' aridū & distensū coriuz
& saluginosum.

Intrād aut bñt q. i pleurētica dispōe si supenit
at alienatō. vñt lūit pleurētica dispō. qñ aut in
pleurēti & febrī fit rōta mā & pellicula costaz. vñt diaphra
gnare: vñt lūit aut fe. multoties aut p sudores expurga
nū mā & vñt lūit passio. tñgit at & qñ gmedie. p. turba
tōez vñt aut p vñt aut p venēte oz expurgari mā: tñ p
turbatio fit aut p molestia. & bñt lūit gmedie. multoties at
fit sicca cuti: & sic cessat bñditas efficiēte moribz. Salugi
nosū aut dñt p sudoribz. bñt aut a cholā fuit aut a pñt
salso. bñt aut dñt si gustes tu o medice: sñt paties. si vñt
saluginosū p vñt: in bñt pñt cū vñt saluginosū cori
bzis. sñt equaloz: aut sicut fit i balneat i mari. 12

Tupores qñ ex auribz & qñ bz
tkian i auribz & ex auribz mltā occidit.

Ictu aut vobis multoties q vñdiz nos bip. i p
ticularibz exercitat: & nunc de pñtulari quodam
memōies facit. oico aut stuporē. sñt oz nos scire q
stupor duplex ē: aut qdē subito fit ab bñtōe pñtatico bu
miditate submergēte neruos: & male sensibiles iplos effi
ciēte. oñt. ē. n. & i. l. de causz. q stupor ē infētibilitas sñt
& imobilitas mēbroz. bñt aut stuporē inuēim multoties
i byskian scñt supenire: bñditate ibi submergēte iñba. est
aut & ali' stupor: qñ nobis inuenit: sic qñ est imoderat
dolor. & bñt volētes curare: poti' vñt nō curare sñt mitiga
re offerim? stupefactia: sic i colica dispōne supin optio
erebamur & bñt stupefactia. bñt itaqz bñt fit bñtibz qñ
supiorē bñt bip. & vñt vñt qñ mētiōe facit de au
ribz: byskian. i. aure qdē stuporē q a nobis inuenit ē dñt
sic dicit Ba. In aure si videatā bñditas supabūdas q
stuporē faciat. i byskian vñt subito stuporē q supenit ex
bu. dñt bip. l. dñt itaqz igit dñt qñ stuporē: tñ sñt ab bu.
cure: cura remoue illū bñtōe bñditatē: & dissolues
stuporē. bñt bz pñt itēno. In auribz & ex auribz mltā occi
dit. Adribiles ē sñt vñt pñtōe. remissā aut de oo
loze aurū. oicidit tñ bñt q i inuēim: & mos fit i auribz
Iuuenes nāqz qñ bñt sensu pñtū pl' dñt alis: & pp
imoderatū dolorē mozt tñgit. oic itaqz bip. q i auribz &
ex auribz mos supenit. Quid at ē bñt qñ dñt In auribz
& ex auribz mos: sñt sciendū q mltoties mā multa qdē
tñt i aure pñt: & fit pñtōe & imoderat' est vñt
loze: tñt itaqz cessat dolor. i. idiotā qdē: gaudy dñt dñt
loze cessare. artat vñt medie i inuestigat: qñ cessat vñt
loze: vñt pp turbationē vñt: aut pp cūationē aliā. & qñ
nihil boz inuenit: sñt inuenit q subter fñt ē: & declinat' facit
est paties: & tñt vñt & attrat' ad sñt qñ ē ē nāz & illo
co: oico q mltū est bñt mōrale. & hoc ē qdē dñt. Ex auribz
bñt qñ dñt In auribz: qñ ē multoties mltitudo i capi

te: & sñt vñt aut aurē pñt mltoties: sñt pñt tra
ductionē: & signu fit bñt mōrt. & bñt qdē dñt in auribz. 13

Quia sine sudore: qñ uero relaxata
mollia cum sudore finiunt.

Rassert fe bip. ad aliū smōe: & tradit nō simplr
defmiationē sñt mōdū defmiationis. aliud ē defmi
natio: & aliud ē mōd' defmiationis. defmatio qdē
est qñ oico q bñt paties cras mouet aur san' erit. mōd'
aut defmiationis: sic qñ oico: qñ p fluxū sanguis san' erit:
aut p sudores aut p talia. hoc igit dñt bip. qñ finiētes aut
cū sudore finiūt aut sine sudore. & ipe qdē de sudoribz fe
cit mētiōe: Tu vñt itelligas & a pñturbatōe vñt: & ab aliis
purgatōibz: & vñt qñ p sudores finiūt: qñqz vñt sine su
doribz. dñt aut qñ ē bñditas corp: tñt oicas qñ sudor
res sñt. si vñt hūi & tñt fuerit corp: tñt sine sudoribz. sñt
niūt. Sudorem autem bñt nō cū qñ sñt hūi: sñt sudor
ē sñt pñtōe: sic qdē expouim' smōe si finiūt qñ mozi
vñt itelligas. si vñt finiūt sic dñt ē in apozōis mltis
loco pmutant oicas sic. Qñ bñt rax corp: & molle sñt
doribz. i. pñt supenit bñt: sñt hūi. qñ vñt hūi corp: &
p alia expurgatōe pmutant. & pñt dñt mētiōe sñt de fe
co & de puro & distēsiōe. n. si idē ē vñt vñt: & mltis: bñt
mldū aut sicco opponit & distēsiōe remissio: & puro molle
vñt bip. vide ē vñt q idē ē sñt sicco & distēsiōe: vñt mlti
le. & sñt pñtōe itaqz molli & remissio & bñt ad idē cō
currētibz: in vitate tñt offēd at inuēit: tñt ē pñtōe vñt
vñt nāqz plen' vino distēdit qdē nō tñt ē vñt nāqz: sic
cū in mutabilibz pmutatōe inuēit. 14

In mutabilibz pmutatōes inuāt
his pmutare pñt qñ malignē inco
grua ut corpori cōmōetia ex quibus
excreationes.

Irabilis ē sñt smō. ad aut dñt In mutabilibz: qdā
dñt q male sñt facti moribz dñt. sñt aut ē
bñt. n. cāp aut elephantia imutabilē noiam' moribz.
qdā vñt itēp: vñt qñ de male offēd qdē dñt nō de oī
bñt. Dicim' aut nos pñt expōne: qd ē facile ouertibilis
moribz: & qd ē facile ouertibilis bñt & vñt vñt: & itēp mlti:
& pñt qñ quidē qñqz diligētē: qñqz vñt odiētē.
Si aut voluerit vñt mltiōe i manifestatōe: sñt
cile ouertibilis bñt ē infidel: sic. n. & egritudine vñt: iñ
delē q qñqz qdē paulatōez bz qñqz additōez: qñqz pau
latōez bz & itēp additōe: & bñt mltoties. sñt qñ dñt vñt
imutatio p pñt nāqz dñt egritudine: aut p culpa pati
ent. sñt dñt ē p culpa patiēt: bñt curabile ē: remoue cul
pā & curabit passio. si vñt p nāqz egritudine: bñt ē vñt. qñ
re aut fit vñt. & vñt qñ qñ dñt egritudine: qñ dñt
m' ipsā vñt vñt: vñt additōe vñt & poti' ledim' pp
hoc igit oz vñt vñt sñt vñt. si vñt vñt mltiōe: sñt
bem' vñt & añt bñt vñt vñt vñt vñt vñt vñt vñt vñt vñt
nō pñt cūationē sumam'. mltoties at qñ idē gēta fit
egritudo: post cūationē vñt vñt vñt vñt vñt vñt vñt vñt
p mutare loca. & si egritudo nō fuerit obediēs: tñt vñt
larōibz nō oz & itēp vñt vñt vñt vñt vñt vñt vñt vñt
& itēp vñt vñt. & si egritudo nō fuerit obediēs: tñt vñt
exēplū additōe bñt vñt vñt vñt vñt vñt vñt vñt vñt
qñ cūationē cōmōetia: & qñ sñt vñt. & qdā aut liboz
bñt mltiōe: qdā sñt vñt vñt vñt vñt vñt vñt vñt vñt
qñ resuscitatōes quēda pue facit sunt sic mlti: & de acu
te erant & mlti facit. Si vñt vñt sñt vñt vñt vñt vñt
ma acutū & mobile vñt dñt a cerebro ad guttur & fa
ciebat sñt qñ erat pñt vñt vñt.

Diffinitio qdē qb' fanis efficiūt re
ligē sublate occasiōis: uel mūdān
dū uel educendū uel abfciendū uel ne
ctēdū uel exurēdū: qb' uero nō nō.

Ermo iste chirurgic' est: multoties .n. passio idū
gēs chirurgi: ubi gā apāy chirurgizari: aut scru
fule aut fistula aut os aut aliqd tale: q' o3 q' chī
rurgic' icidat qūy o3 icidat: b' dectmā. bippo. z terminū
incisiōis statui: t' dicit: q' intayū uenit icidē quousq'
puēat ad corp' sanū. multoties aut nō usq' ad corp' sa
nū op3 icidat: s' usq' ad modici: t' obuiat nobis rene ma
gne: t' timor ē ne flux' sāguis fiat uenis inci: aut spāim'
nervus patiētib' aut tetan' aut aliq' b' passio: t' tūc op3
paz icidat: t' reliquā aut pulv' co3osita aut crustū de au
ferri. b' igit' dicit bip. q' si rēans pēda scēphulaz: aut oc
cassōne nāq' passiōne notat. si igit' b' passiōis pēda re
maneat: hāc o3 aut puluerib' mōdificare aut extrahē
uēgul aut cū filo lini aut uere mūdandū. mūdandū autē
itelligendū ē mōdificatōis carnū. aut mūdandū dicit q'
purgare passiōes q' mēllicatū aut iure purgatio. ē q're at
dicē: itez incidē: t' dicit: q' qdā chīrurgicōz si uiderit i
chirurgia aliq' spēcōpizatiōis: tūc dimittit eis q'elcē itez
i seqnti die reliqū icidat. b' scuit bip. t' b' ē qdōcē. 14

Quē ex narib' qb' qdē mali colorē
pura modice pfiūt: qb' uero rubei colo
res dissilūt: t' qb' capita bñ ferētia purū
pdeit: quib' uero nō nō.

Lex de pēculari in morbo uidelz fluxu sāguis mēti
onē facit bip. si b' uolo uobis pēdic q' qdā putat
būc fmonē rare nobis sciam cognitiōis. qdā vō
putat eē pnoctū. nos vō dicim' q' ē curatiū: s' b' o3 p
us assumere: qm flux' sāguis q' nares supueit aut pp
bilitatē vnuū: aut p' multitudine sāguis. hāqē igit' pp
bilitatē supueit: tūc mali colorēs sūt: t' tūc o3 nos inua
re. z q' b' fluxu sāguis etiā' est spūs aialis uitalis z nā
lis: z vītes debilitate sūt: o3 nos tūc offerre aliqd qd pos
sit z sfortare vītes z restaurare euaporatū spū. z pp b'
mistrām' nutrimentū. ē oīco qdē nutrimentū nō cōmestio
nē s' potū. z potū oīco nō aquā s' vinū: q' vinū facile vi
gerit: spargit: apponit: cōglutinat: assimilāt: nutrit mē
bra: sfortat vītes. Si vō supueiat flux' sāguis pp mlti
tudine mē: tūc nō fit mal' color: s' potū rubicūd' fit co
lor: z tūc si o3 pbe vinū: q' vinū calitate discursiōes opaf
z reumatismū z difficiliora accētia. vñ dicit Ba. q' i po
dagritātib' nō o3 pbe vinū: qm discursiōe supueniēte mo
uēnt reumatia: z nō deserit ad debiliōsa mēbra. Op3 aut
nos scire q' attēdendū ē b' qm pbe vinū q' caput n' fit
facile paties: qm si fit nō debem' pbe si vō bñ ferēs pbe.

Sanguis fluxit mult' multoties ex nrbus. De
ne aut dicit: Mult' z multoties ē mult' fit sanguis z
vīne fluxū. si .n. modicē ē z vīne fluxat: aut mult' qdēz
z tēpōlati fluxat: sūt aut z bñmōis casus vīti accidit.
Pura modice bis pfiūt. Quidā aut liboz bñt: pura mo
dice pfiūt. si nō bñ bñt: si pura modice. q. o. vīna pura mo
dice pfiūt: quasi modice: moderate vīna: vt modice ac
cipiamus: pro aduerbio. 17

At qb' nares hūidiores nā: t' scēn
humidi. z plus sani sūt bi morbi
diores quib' cōtra.

Aliū fmonē trāssert ēe bip. z vātes eñt b' expō
nea. qdāz .n. dicit pmutēz anēdes: secūq' vō z
tūū pīs. qdā vō dicit pmutēz z scōz z tertiū cūl. z q' faciūt
pmū aia uident' dicit q' semē ē cerebro uelēdēt: hūc aut
p' nuchā siue p' alia mēbra: i pīti n' intēdīm' inuestigare. oīs
cū itaq' bi sic: Quib' nares hūidiores: t' sanē hūid' ē. z
ecce pmū z scōz aīas. his sanitas i pīti n' intēdīm' inuestigare. oīs
vātes expōnes eñt. i. si .n. bñi sūt v' qdāz dicit: qm m
ta ē hūiditas: t' b' eīas. z bac eīata hūiditate siue supū
itare: z pur' manet corp' z exiī sanitas fit. qdāz vō dicit
q' hūiditate eīata ficatitas vīti: z ficatitate fit sāitas. qdā
vō dicit q' exq' corp' ē hūiditas: pp b' z sanū est: hūiditate
nāq' gaudz nā z effīcē sanitate: s' vō morb' gnāf. z po
sūt exēplo supior pīti corpis nares: i. ferioz vō semē. exiī
māifestū ē nobis q' i b' i. t' i. nētia tūc corp' sanū ē. 18

Rotūda spūta repūssoria ut i plū
thio adiacēte a caloze: buic h' fā
guis ex sinistra: bñ dectmā' est morb'.

Iter' ē b' fmo z i pnoctū vbi i dēbat spūta q' egre
diebāt a pectore s' caloze: qm i dēbat: z figurā: s' a
scētiōes z moō accētiōis. b' at bip. d' figura fac mē
tōez: qm i patiētib' alienatōes rotūda sūt spūta. spūta .n.
fit rotūdiū aut q' bños viscosus ē: z figurat i tēbra artia
aut q' mltoties ē calitas z ē co3osōes āguos spūti z ef
ficat ipa rotūda. multoties q' supueit causū aut tēana: z
mīta ē calitas: z exiī alieciō fit pp calitates q' oīet māz
z spūs accēdiūt ad cerebz: z rotūdiū fit spūti pp calitate.
qm autē scuit bip. q' spūti qd ē a viscoso bñioz ē rotūdiū
manifestat oīcōes q' calitate sēn ē b' rotūdiū: sic i iacēte
i plūthio. plūthiū autē loc' erat ciuitas sic bñoiar' vbi ince
bat paties. bip. i gābat noni illū: q' mīta fuerat calitas
fac. dicit q' b' spūti sēn ē rotūdiū: q' mīta fuerat calitas
i ipo. itaq' v. oīe dectmāra ē egritudo nāq' acuta enis fluxu
sāguis supueniēte ex narib' q' at dēctmā' ē q' oīssio
lur' ē. oīc abusuē. Et nota q' iteratidē oīe recosāta ē. i.
qūte quz nō fuerit cētica. intercedēt vō oīem p morbi
dēctmā. cētica vō pp id q' nā suat pīdōes. 19

Vīna multā hypostalam habēs i
berat repūssionē.

Dē .n. bip. q' si vīa egrediat multā hypostalam bñt
i alienatōe tūc aliatōes deqīs passiōis: qm expur
get p vīnā mā. alienatōz nūc dicit n' q' fit s' pmutiū cāz
hīllā q' fit s' colligantia: qm alienatōes q' fit s' pmutiū
cām nō oīno dissoluit vīna multa egressa.

Et q' de rippī cū lapsū. Ecce z d' pīdāri remi
scit exēplo: Lūidā supueit pp grossā vīā pmutat ali
enatiōis. cū lapsū autē dicit aut caluicē. aut lapsū dicit
casus capillōz supueniēte ab hūore salēte falso ad ca
pur: unde fit z opbiās z alopīria. 20

Quartan' uero ad unūz annū.

Quartan' durat p' vno āno. z videm' q' q' durat
quob' ānis: q' q' mīn' vno āno: z ipse dicit q' n
ad vnu ānū. z ad b' oīem aut q' p' b' supueit dicit bip.
z vt i p' b' qdē p' ānū durat: aut z s' vīat q' ānū i
cit q'rtano ad vīgōnez nūc peccatū fiat a medico aut ab
egro aut ab exteriorib'. 21

Cūq' estatis iactus: qntus est au
tem qm z prolixus.

Quidā aut liboz bñt: Lūi cōtinū. qdā aut liboz
bñres hūidēz bñt. cū i cōtinū casu designat b' q'
cui supueniūt cōtinū morbi. vñ grā: causōe dēctmā

*lūid' z ānūz ānūz
lūid' z ānūz ānūz
lūid' z ānūz ānūz*

tiani phreuetici et vlr calidi et siccit moribibi in dnta die p fluxu sguis deteminat: qm acute egritidies deteminat et no dissoluit: et terminat p apa aut p expurgatione: vi co aut p sudores aut p fluxu sanguis. Etatis aut vlr non estate simplr h calz et siccit aer. ita naga no agit nob: h causat. et h qd si hit cut i dntio calit vo hys aures vi cit q aures patietes estuui morib: et estm morib: iste: no qd fit a phlegmate naga a melico bu. h phlegmon vlr qui fit a sanguie. huiusmō itaq pblegmō in qnta die ia ctu soluit: itatu aut vlr aut qui fluxus sanguis fit aut qd phlegmon p putrefactione macti rursip: et sic fit dissolu tu aut quinta die aut poliozior. Septima aut nona aut vndeima. 22

Que circa giginas et linguā putrescēt septenis: maxime uero hoc et iuxta nares putrefactiones.

Respondet h vlr onide q apata supeniētia circa giginas et linguā piodicis et cretic dieb deteminant. qda aut liboz hit expuit qda vo: putrescūt. si qdē igit hit expuit: ostēgt q p ipuit septia die detima bñ. si vo hit putrescit: designat q vlr die putrescet apa vlr q aut bñ se hys mel: et putrescet qd p expurgatione putrefactioe deteminat. vult aut bñ. qd p apa melius expuat vlr pmanēs tēdat ad iteroza et distillet ad can nales pulmonis aut ad pulmonē: q melior textus sit: expurescet qd expuit manifesti et eo qd qd de putres factioe mētoz facit viciē: iuxta nares putrefactioe. 23

Quibus in dētib' dolo: a supellio sub quā uenit bis a pipe cōueniēte pinguiori posteriori deuenit.

Respondet h bip ad alii sermonē. B aut os nos sci re q supenit viciurmo mās sic q corozione dē tui opat. filr igit viciurmo fca est mās a cerebro in dēto: et hit pmanēs fecit pblegmōe. vñ quōties vlr qdolo: fit dēntiū nō os dubitare circa h: q aut dēntes hit aliqd spālē p qd alia ossa: videlz sentire sic viciū est in anathōia: aut vlr qdolo: supenit dētib' nō ppr dē tē h pp apa: tñ h nō possim dissoluere: nist pmo cām venientē remouerim. sicut n. nō ē possibile riuu aq hau riri dūmō fons oet et aqua: filr et h nō ē possibile dolo: rem dēntiū cessare nist cessauerit viciurmo q descendit a capite. Os nos igit vti repulsuū vlr iure rosari et lēticu laz et huiusmō taliz: tūc deuenire ad curas locales: et iā vsus hū bis repulsuū et nō pñit: tūc vltor mollificat iūis et moderate euaporatiūis: h nō mō cessauit dolo: et tē timēs ne imoderato doloze dissoluat vlr: offero stu pefactia: et decipio sensu. si vo h mō si cessauerit dolo: tūc pcpio q mā que trinet ibi est grossa: tūc pip cōtri tuz appono dēti suauit: vt nō motiēe augmentē doloze et hoc mō expurgata ē mā qd cēt grossa. qm aut illa qd ē cerebro subitū exiit: h vo grossa fuit pp id qd māst i dētib' a supellio subitū venit: a supellio dēti qd ē.

Si quidem alia non obtinēt.

Respondet h alia dicit: et vicimus q alia dicit vlr repulsuū mollificantiā et supellantiā.

Si suppo enim sōnolētū exiū nō obtinū it: magis uero itez et pñaliū et viciolē.

Respondet h viciolē apponitū ē et supellantiā pñ in expen tiā medicē: viciolē: fact' ē dolo: et vicim' q nō ē hoc si cni hoc esset oportebat statū itez cessare doloze: h vici m' q bñ apposita supellantiē medicina viciolē: fact'

ē dolo: qm mā nō euaporauit h pot' dēfata ē. 24

Capite offituz natura deinde neruorum et uenarum.

Respondet h bñ recollitū dicitū ē vobis q multa et mirabilia documēta idit nobis bip. i pñti icatu et demō stratina et pñoficia et medicialia et anathomica et nālia. tūc itaq ab egritudinib' trāflet seipm ad natū nostroz copoz. sic n. artifex nauis aut rectoz nō pōt opari circa ligna ignozas h eadē filr et medic' nō pōtēt opari circa coza bñana ignozas nām boz et pñerionē dicit. qd os has in dēre: et ex quot elemētib' qstiat nrm cor pus: qm et qm: et qd' et vicim' qd et igne aq tra et ae re: et quō se bñtib' bis ad inuicē: et qm qstiatib' omittis substatū vo h analogia existit: ex bis igit elemēt' fāt bñtoz. g. et hoc os intelligare quot sunt et qles: et quō se hit in nobis. et qm sit qmtoz: sanguie cohiba n. pblegma mētic' bñtoz: et ex bis nutriū nra mēba. n. mēboz eniz h qd ē a sanguie nutritiū purō: B aut a sanguie nutritio cholē: B aut a phlegmate: alia vo a melico bu. qm igit ex bis fuit mēba: inquam' h virtutes mēboz. sed qd virtutes ex actionib' cognoscat: debem' indrēre et actiones mēboz: vt p ipas et sciam' virtutes quō se hit. qm aut et qda mēboz. et inuamētū pñt: inquam' et inuamētum iploz. aliud. n. ē inuamētū: aliud ē actio. inuamētū qd dē est qd aliud mēbz aliud agit: actio vo qm ipm p se agit. qm aut et occuitates sūt in qbusda mēbz: detimē mus et de occuitatib': sūt aut occuitates cerebz cordis pectoris et sidi. in oib' aut bis os bñc epilogū viciē: qd de hoc fm nām se hit. os et cōseruare in eisdē. si vo et tra nām os reducē ad id qd ē fm nām: et p pēpit nobis ea q sunt fm nāz indrēre. os aut medicū scire et extēria alterātia nrm cozp'. vñ gñ: pñerfices tēpore aut vniū tēpis aut vniū aut totū anni. sūt aut et pculare os pñl rere aerē. l. oiturnū: vices nāz inuāt: et viciolē dē cēpū orientale assilaf veri: meridianū vo estati: occidēs vo aut tūno: et ad occasū alcarides: et ann' i occasū: nocturnum vo tps hyemali. s. postq h dīxim' exponam' sermonē bip. et exordem' ipm nrm viciē. A capite offituz nā. Conuenient' igit bip. ab offibus capit: qm ossa aut sū damētū inuamētū exhibēt aut coipimētū aut custodie. ossa aut cerebz et custodiū cerebz et inuamētū sūdemē ti exhibēt autē subitū carib': aut igit ppr h aut cñ cerebz dignius ē. et pñcipale mēbz: ppter h et ipso inq pñt: aut qd cerebz pñozonaf totū nrm cozp'. sūddē enis ē magnū cerebz: magna ē et nucha: magna est et spondi les et costē. et extremities spatulaz et nodi eaz et pñci pñi adiutorū qd deuenit ad iuncturaz: g. et adiutorū mās gñ et cubit' magn' et extrema man' et h qd ē in supioz bus. filr aut et iteroza mēba pñozonaf cerebz: qm eni magnū ē cerebz: magna et nucha: magna et spōdiles vsq ad libōs. libās aut adiacēt ossa anche ossa magna exiit: et cū bis pñcipiū h femozis tēdēs ad scbiā: itaq magnū ē et femur: magna et tibia et cauilla et extremi tas pedis et occuitas pedis et talca. vides quō cerebz pñozonaf totū cozp': itq ab hoc igit. igit os indrēre et neruos et arterias et venas: sicut n. i extēriozib' ē fons et ex ipso fluit: et ex fluitio alij riuū pñt. et sic ē sipes arbo ris: dēti ex ipso ramus magn': et ex h rami alij ramulci lific et in nris coipib' cerebz assilaf fcti et stipiti. ē at ex ipso cēbz assilaf fluitio aut magno ramo: et post n chā sunt nerui ex ipso pcedentes et pñbz mēbz sensu et motū. filr aut et i artijs ē cor p qd adducit ex adoti pcedit arterie q ferūt ad mēba vitalē virtutē. filr et in venis eadē pñozio pñerit: est nāq ex et in eo est vera

capitū magis nō dē nra mēba pñozonaf mēba mēba nō

chilis: et ex ipsa ramificanti venę q̄ mīstrāt mēbris nutri
mentū. si vō volueris: dicas q̄ ē postea assimilās fluitio: et
ex ipsa itē vōlunt venarū ferūt. sed dignū ē inq̄rere: q̄re
hip. de nervis et venis solū mētiōē fecit nō autē de arte-
riis: et dicim⁹ ad b. q̄ p. venas subintelligē et arterias: q̄
subintendit b. q̄ notatē venas: et venas ppe et artias. q̄das
autē dicit: q̄ nervos dicit et artias: qui nervi a corde ori
untur exinde et arterie hnt oriū. b. autē dicit q̄ opīnā ē i cor
de ē virtutē regitiuā: q̄m tuenietes ligamētū quoddā i
corde arbitrii sunt q̄dā nervi ē et dixerūt exiē ē pnci
piū nervorū: vñ et aristotele offerūt in testē sic opīnā ē i
corde ē regitiuā. male autē dicit b. Ari. c. 13. ubi ē p
ncipiū nervorū ibi et regitiuā. et si offiū est in anathonia: q̄
pncipiū nervorū in cerebro ē: manifestū ē q̄m et regitiuā
in cerebro ē: b. igit q̄ p. venas subintelligit et arterias et
p. nervos. oīa igit h. mēbra oī inq̄rere vlt vt idurim⁹. oī
inq̄rere pncipiāt et pncipiāt mēbra et hntia aliudē vir
tutes et inatas virtutes: et hntia inatas siml et aliudē. b.
igit h. inq̄rere et si se bnt fm nām in eisdē sēruare ipsa. si
vō puerant et aut ruptiōē patiunt aut corozioniē: tūc
q̄ reducere ad id quod est fm naturā.

Et carniū et aliozū.

Dicit q̄ inq̄rere et carnes q̄ inuamētū p̄bēt: bē nāq̄
carnes adiacent ossib⁹ et lecti inuamētū exhibēt et nō so
lūm h. s. q̄m lacertossigē⁹ p̄ponit a nervis et carniū: et
et multa motiōe debet deificari nervosū: p̄p̄ h. fēc car
nosū q̄m vt bumectat nervos. Alioz autē dicit: q̄m aliozū
mēbroz. vbi grā ligamētoz corallagūz pelliculaz: aut
hoc aut et aliud oīas q̄m virtutis mēbroz et actiōis et i
uamētū. de his nāq̄ nō fēc mētiōē manifeste b. p. quia
subintelligunt cū mēbris: mēbra namq̄ et virtutem
habent et actionem.

Et humorū et aliozū.

Dicit q̄ humoris indri oī quot sūt et q̄les et quō ē bnt
ad inuicē et quō nutritiū mēbra q̄ sūt in nobis. et si fm
nām se bnt nihil facias. si vō extra nā: tūc si humor dicit
p nutritiū restauat si vō supabundant euacua. Scē
dū autē q̄ quidā libroz nō bnt: et humor s. humor soluz
sine et et b. p̄struictio atica. q̄ vō dicit et alioz: dicit q̄ i
gras alios humoris q̄ sūt extra nām: humorē venenosū
viridē cholera nigrā et b. aut h. intelligas aut alioz dicit
q̄ i spiritū: nra nāq̄ corpa nō solū a solidis et hūdis mē
bz: p̄ponit h. a spiritū. si volueri h. itelligē oīas: q̄ spū
dehgit p eo q̄ mētiōē fēc de nervis venis et artias.
atias aut spūs mīstrat et dicit p. nervos corpore vialis
vō per arterias naturalis vō per venas.

Et supioz et inferiozū ventriū.

Quid autē dicit supioz et inferiozū vētres. vbi grā: ce
rebz q̄m h. vērīculos: duos q̄dē antioz et duos
postioz. et et atioz: q̄dē pcedit spiracula in spēs
ināmillaz: vñ q̄dē mediū i quo ē rō: q̄rū vō postioz
rit in quo ē memoz: et bē sūt cerebz p̄cūitates. sūt autē
et alie hē via gutturis. ordinant. n. et vie cū p̄cūitibus
q̄m nihil fere ad inuicē differūt itaq̄ et in cōi disciplina
de causis. de eisdē assignat p̄cis et cōcūitātib⁹. sūt autē
et p̄ctoiz cōcūitates et cordis in his i q̄ p̄tinet nāl ca
loz et stōi et intestinoz et vesice. has dicit inferioz et su
p̄ioz vētres. s. oī nos scire q̄ hōz ventriū b. q̄dē nō
cessarioz sunt retētiū sic b. qui sūt cerebz et p̄ctoiz et
cordis et stōi: alii vō sup̄stātū sic q̄ sūt intestinoz.

Et rationis et modozū et factorū fm annuz tempore quodam tuncintē pestinus anni.

Ecce h. de virtutib⁹ dicit q̄m virtutē aut aīales sūt aut
nāles aut vitales: et digniores sūt aīales: et in aīalib⁹ vō
guiores regitiū motiū et sēntiū: iōq̄ de bio q̄ valde
digne sūt mētiōē fēc vt rōnis. Inq̄re igit dicit et rōnē dicit
aut debeo inq̄rere in rōnē dicit b. et dicit: oī inq̄rere. vt
tū infirma mēte et hō aut iteq̄ quousq̄ san⁹ erat tacitū
nus fuit: tūc vō vobis aut eōrario: aut pmo q̄dē vō
sue nūc tacitū⁹ et in timore et i pusillanimitate ē. In
q̄rit autē et modū rōnis. dū autē dicit modū: q̄m vāiam. vō
ctū ē aut et in libro de causis: et in li. d. differētijs febriū
q̄ mod⁹ est febuis q̄ oīa se q̄ant et h. oīa rōnis: et dicit
q̄ viderem⁹ q̄ ē p̄lo efficiē rōnē fm medicos et vāia
p̄lonū: et q̄ p̄lo seruicē rōnē fm p̄dos. fm q̄dē medi
cos: cōpō est cā effectiua rōnis: et b. q̄dem dicit: q̄m in
penultia ponam⁹ accētū dicit dē. h. vō circūfere dicit: m
tropoz expōnēdo queritōis: aliud p̄lāz expōnīs habe
bit nos. et dicit: q̄ ipse dicit. cōuerfiones facis viuere q̄m
ab extiozib⁹ alterat et trāsmutat iūm corpus. Perīodo
nāq̄ celestiuū corpōz ordinat et regit h. ferioza corpa
iōq̄ oī nos de his sciam certā bē vt nō videam⁹ esse
peioz p̄scatōibus q̄ et queritōes sūt et lagustap an
gimentū et diminutiōē trāsmutantē ē cū luna: et si cre
das q̄ nō solū luna trāsmutat h. corpa h. et sol nāq̄ trā
smutat: siq̄dē ipse ordinatiōē pncipis bz luna vō comit
et intū luna trāsmutat maxime aut et b. q̄ luna et ipso
bz lucē: vt et trāsmutat ea q̄ sūt bz. oī aut nos scire q̄ si oī
dinant et dīponūt et regit ea q̄ sunt i gnatiōe et coru
p̄tione ex corpib⁹ celestib⁹. nō p̄p̄ h. nō sūt expres dīne p
vidēre. ex iūstōe. n. vīne p̄dūctiōe stelle ordinat ea q̄ sūt
bz coru motu: vt et circa corpa solū dicit aut et aīam
aut fortunam possunt agere et permittant q̄m atq̄z nō
solū bona. s. sol p̄mutat ea q̄ sūt bz manifestū ē epinde in
alexandria. xlii. vīne sup̄mēt nōce a sereno aere ventus
et inq̄sum⁹: vñ h. facit et dicit nō maxīm iōp̄būa q̄
neq̄ grā plenitūm h. facit et q̄ iā trāserat: neq̄ grā cō
iunctiōis: q̄ nōdū erat: s. q̄m sol ab aq̄rio trahit p̄lces
iōq̄ facit et mor⁹ vñ. b. p̄ motu et trāsmutatiōe cele
stiuū p̄mutant i ferioza. p̄mutat aut et aer oīnēs nos ex
de et tpa āni p̄mutant et aut vñ ips aut oīo aut placet
aut pus aut tardū: et dicit: q̄m multoties finis bye
mis vernalis sit aut finis vñ est ualis: tardū autē q̄m
pncipiū veris byemale sit: aut pncipiū est aut vernalē: q̄d
aut sit in tempozib⁹ hoc et in oīe. dicit et autē et pus q̄ p
positiōis dies anno.

Et exanthmata et similia: simile qui busdaz quotidie tepēstius occupatis aut tardius similiter.

Duiusmodi aut exanthmata. i. nascētiē i vere sūt tem
perāia scā in corpe et nā expurgatē sup̄stātates a sup̄
cie. sūt. n. b. exanthmata signū veris sic et tertiaia signū
estatis. similia autē dicit q̄rasi vulnera apostemata et que
cung sunt similia.

Per cholericū et per sanguinū corpus melancholicū non hnt extractones.

Rassert ē sup̄ ad aliū sermonē: mirabilis autē ē
et dicit q̄ sup̄nāc oīo sūm: quoz h. q̄dē bz sa
guinū humorē: alter vō et cholera ru. siq̄dē igit
maneat cholera ru. in sūt mētura nihil malū sup̄er. si vō
p̄mutat ad id q̄dē est extra naturā et p̄turbat: tūc efficit
feriū humorē. i. nigrā cholera q̄ iuria ē et corozina et fe
rina et efficit ferinas egritudines. vbi grā: canq̄ elepbātū
que ferine dicit egritudines aut q̄ ferat bnt nota: aut

Nictilopes qdem nō tussierunt postre-
mos ⁊ nimis breuia p. tussū facta sunt
saucēs aut breuēs; magis autē noctilo-
pū: kinākie aut ⁊ paraplīgica aut dura
⁊ sicca uel parua ⁊ modice rationata.

Doc vult dicere bip. q. si fiebat tussis mā derinata ad
pectus nō fiebat vrgs nictilopes aut alia quedā passio:
aut si nō fiebat tussis iā nictilopes fiebat. qd. n. qm tussē
nō facta kināntia fiebat aut synanchia: aut alia bī² pas-
sio. Kināntia aut ⁊ paraplīgica dura ⁊ sicca vī² gua mo-
dice rōnata. Matura aut ē qdms et foris. Lu papli-
gica appositū est in medio pmonis ad dura et sicca ⁊ ē.
nō aut est reddendū ad paplīgica dura et sicca: sed ad ki-
nācia. in squinācia. n. passioib² reduciunt aut dura aut
būda. dura autē dicit nō sic lignū aut oas: sed dura dicit
terrena et grossa. in qdms aut et matura erat: in quibus
dā vō et nimis matura: hoc est i bī² vī² erat valde foris.

Ibi ergo pl² uoce exercitātes ul rigetel
i kinācias magis finiebāt: manu uero
laborātes in manu solū paraplīgici bi
aut eqtates aut uia ābulātes aut aliud
quid cruris² exercitātes bis in lumbis
uel crura circa.

Ubi autē empirici ubi dicētes expimentū solū seque-
bip. et a demōstratōe et rōne efficit argumentū et cās
assignat. vīc. n. q. quidē circa guttur et bī² mēbra patie-
bant: pp. qm cām et quidā vocalia: aut circa vocē exer-
citantes: pp. hoc patiebant vocē. vocalia mēbra. qd at
vīc. Rigetel qd infirmitas ex exteriori aere et nō cōsiderea
q. ducta est mā a cerebro: s. q. in frigidatōe patiebāt. et
hoc quidē sunt in vocatib². n. vō aliquis consuetudinē hūit
ambulandi crura patiebant: vō scribēdi et remigandi
man². n. vō eandem libos. vīc. ē aut in libro de aere ⁊
quie et locis: q. equitātes parū ea q. sunt circa lumbos
dicit ē eis vobis q. recipiētia mēbra aut p. motū recipiūt
aut p. caliditatē aut p. cauitatē aut per doletem.

El circa irretentōes paraplīgice ⁊ in
femur ⁊ tibias.

Irreretiones aut dicit in cōstictas cruris et dissoluti
ones: sicut et alibi dicit. Crurium irretetiones.

Et labor ⁊ dolor durissimi uero ⁊ for-
tissimi in uicina agentes oia aut bec.

Videt aut solocritica ostructio. multoties. n. in con-
structionib² et genera pmutant eisde reb² manentibus:
sicut homer² dicit. Venit aut in asa Libei Trefsa aureū
seep²: et lu bñs nō ad asam ostruxit sed ad hominē. s. fir-
at vīc. q. venit mulier cui annūciauimus b et b. et lu
qd nō ad mulierē ostruxit sed ad mulierē. s. fir et in Vir-
giliis: penebre sub ipsa. lu ipsa nō ostruxit qd penebre. s.
ad ciuitatē qd subintelligit: qd penebre ē neurti genera.
s. fir b vīc. bip. Labor et dolor: nō ad b reddidit ostru-
ctionē sed ad colore. qm. n. labor et dolor colore signi-
cant: ad colore insipit et vīc. durissimi et fortissimi fi-
ebant. violētiores aut fiebant doleores in redditione
eū et vīc. dicit erat tunc vīc. q. in principio.

Multis aut boz insuperabiles tusses
in medio pualuerūt nō demutate sunt
cito sed post hypofitropū quib² uoces

rūpebātur intusculosuz boz plurimi
n febricitabāt alij qdē breuit: etiā neqz
pīpneumoniaca scā sūt nulli boz neqz
pīplogia neqz al² null² fact² ē morbus.

In medio aut dicit: foris tesse sunt tesse: ⁊ vō nō cre-
das q. insuperabiles vīc q. recipientes pmutatōes pp. b in
dure: nō demutate sunt cito: s. p. redderetōes grātia
superabiles nisi enapozatio pmsurata fieret matricē.

Quibus uoces abicise sunt.

Doc vult dicere q. quib² destructio vocis fiebat b an-
fiebat: significat q. abicise sūt sic vīc. Ea. destructio vo-
cis repetitā destructōes. bis igit vīc. nulla supuenit pas-
sio: retenta tota materia circa vocalia membra.

Sed in uoce determinata est.

Aut q. ois materia accedebat circa vocē: b ē circa vo-
structionē vocis: aut q. ⁊ alie passiones terminantur ⁊ cu-
rabantur destructione vocis.

Nictilopica uero federūt ut q. ex alijs
ocasiombus sunt facta.

Lu federūt: quidā dicit q. cessauerūt sic se by sed se-
derunt vīc. q. firmabant ⁊ foris fiebant. quid aut dicit:
ut ex alijs occasiōib² quasi s. m. p. piam passionem ba-
bentes passionem.

Facta sūt aut nictilopica pueris.

Recolitis: bip. p. egritudo osonas titulo nos
docet. ē epidimia. n. morbis mētionē fecit. ⁊ vī-
cū est aut vobis q. bī² epidimia scā ē aere pmu-
tato: ⁊ in principio quidē austrinis flantibus cōstantib²: po-
sterius vō borealibus: ⁊ ex iā cōdentā ē mā et infirmitas
one ⁊ passū ē cerebro: ⁊ nō solū ipm h et alie mēbra tra-
duxit malū: ⁊ differētes supueniūt passiones s. m. offor-
rentē virtutē: s. m. differētes habilitatē mēbroz. ⁊ bī² pas-
siones susceperūt cōtes genera fortune puerilis augmē-
stica: pugnastica cōtilis: ⁊ genera qdē viri ⁊ mulieris:
fortune aut cūi ⁊ seruiciū igit facit sunt multe passio-
es cōtingit in bis fieri ⁊ nictilopicas passiones. vīc. dicit² eui
qd est bī² passio: qm nictilopica ē passio: aut in die dēdē
videt². in nocte vō nō aut in nocte qdē videt². in die aut nō.
⁊ hēto vīc. rursus boz cās q. bī² sūt aut pp. grossū ⁊ tur-
bido vīc. bilis spūs aut pp. oculo virtutis vīc. bilis ⁊ mo-
dici spūs. Nūc aut vīc. de bī² passione facit: taz dicit b
qd sit puer² maris: ⁊ sit vīc. qd of. pbat ex expimēto et
rōne. ex expimēto qdē: qm videm² ptes i die qdē videt²
in nocte vō nō. o. n. nos scire: q. videt² i die qdē acutē vī-
dēt². alij vō oculo: alij aut medice. ⁊ acutē qdē videt² qdē
in die legit ⁊ in nocte sub lucerna ⁊ sub lumine lune. in
firme at videt² qdē in die qdē videt². i nocte vō nō neqz
sub lucerna neqz sub luna. medice aut videt² qdē i die vī-
dent ⁊ i nocte sub lucerna. in luna aut nō videt². ⁊ isti vī-
cū nictilopica passioes hēre. ⁊ b qdē sit ab expēria. vīc. at
dicam² pbatōne a rōne: o. nos et iā incipe. Scidēt² i vīc
q. cerebz mittit virtutē vīc. bilis ad oculos: mittit ⁊ spū vīc
bilē. sit aut mala vīc. aut vīc. bilis spū patiente: aut vīc. bilis
i virtute infirmata: aut plegmone exite in oculis aut
supueniētē opthalmia aut vīc. de qdms nō determinat
b bip. nō. n. inqrit malā vīc. bilis supueniētē i opthalmia
aut in vīc. de q. infirmata spūs aut virtutis: sic in extio-
ri exēplo est. vīc. q. est ad aut in mari aut i palude: vīc.
fūdo inferi² aque: est aut lignū aut lapis aut aliud bī².
sunt itaqz aque ⁊ qd vīc. ⁊ videt². ⁊ fit mala vīc. aut p.
pē adē grossas exites: aut pp. multas ⁊ nigras: aut tur-
bidas: aut et aere turbido cōstutur: ⁊ pp. b nō videt².

lapis qui ē ī pfūdo. si ſū ſit aq̄ pure ⁊ clare: tūc vī lapis ſic itaq̄ pp̄t aq̄ ſit nō videre. Quid aut̄ pp̄ter id qđ vī ⁊ vīcīm? qđ b qđ vī ſicut lapis: aut aliud ſit: ſiqđ ē ī pfūdo eſt aq̄ nō vī pp̄ multa diſtantiā qđ a vīſu nro. ſi vō eſt circa ſup̄ficiē aquarū: tūc vī ſic iſtīc qđ id qđ vī ſit nō vīdēre. Quid aut̄ ſit qđ vīdēt nō vīdēre: et vīcīm qđ ſi iſte b vīſibilē ſpū inſirmū aut aliqūā aliā cām p̄dicat̄ tūc etiā ſit nō vīdēre. et b exemplū qđ eſt in exteriorib⁹ aut inuenire et in nobis. aq̄uī. n. aſſumant bñda qđ ſunt in oculo ſicut albuginē et vitreū. Lapidū aut̄ qđ in aquis iacet aſſat̄ cryſtallīnū: vident aut̄ aſſat̄ vīſibilis vīrtus et vīſibilis ſpūs. Incipiam⁹ aut̄ ab humidie: ſiquide moderate ſe hñt et ſm nām: tūc debitiū inuamentū tradunt cryſtallīno. ſi vō pmuten⁹ aut abidauerint aut tradida et groſſa ſiant: tūc efficiunt nō vīdēre. Cryſtallīnū aut̄ ſiquide iacet exteri⁹ vīditiū: tūc ſit actua vīſio. ſi vō in pfūdo: tūc ſit mala vīſio: ſed vīſibilis vīrt⁹ ſiqđ fortis aut ſine macula: emittit actionē. ſi vō debilis fuerit: tūc ſup̄uenit mala vīſio quēdamodū ſi vīſibilis ſpūs modicus educat aut turbid⁹: et tūc mala vīſio ſit. multoties aut̄ tanta ē humiditas in oculo qđ ſerf ⁊ circa pupillam et quū illuc ſerf humidū minoꝝ efficit pupillā: ⁊ etide ſit mala vīſio. Sꝫ oſ nos ſcīre qđ ſa. vñ vñ dicit: qđ babēt⁹ gūſ pupillas illi acute vident. Quid qđ dicim⁹? ⁊ vīcīm⁹ qđ vīcīm⁹ ipſoz vīc vīcū. ſali. quidē moderatā pupillā intendi parū bīp. vō valde puā. ⁊ b vīc nīgꝫ fieri oculum: aut pp̄ multa humiditatē: aut pp̄ter ſumma tem vīſibilis virtutis. var⁹ vō ſit. pp̄ ineq̄litate d̄pſonis et nō credas qđ nigri a calitate ſiāt. nō. eſt tāta calitas qđ vīſionē efficit: et vīc nīgꝫ color cōſequat⁹: ſed pp̄ter mltā bñdatē b vīc vīc vīc bīp. vīc. Nigri capilli ⁊ recti nīgꝫ vō pp̄t calim: rectū vō pp̄t bñdatē. qđ aut̄ multa ſūt bñditas manifeſtū ex eo qđ magn⁹ ſit ocul⁹ pp̄ multam bñdatē. Didicim⁹. n. multoties qđ pp̄ multitudinē materie nīſi aſſeruit multa bñditas magnū ſit mēbz. ⁊ etū mala vīſio ſup̄uenit. vñ dicit: Pueris maxīe b ſit iunctilopica paſſio: ſi ⁊ ſi purus fuerit vīſibilis ſpūs pauc⁹ aut ſic in habētib⁹ caropos oculos. ⁊ in his mala vīſio ſit: ſic. n. leones in vīc nō vīdēt neqꝫ nocte ſi iudicē. eis lampades: ſi puerū ſit faciē nō pp̄ b qđ fugiāt ignē: ſed pp̄ter b qđ īpediūt vīdēre. min⁹. n. lumē a maiori vīſu regat⁹. ⁊ in his eſt interitio.

Facta ſunt nictilopica pueris maxīe oculoz aut̄ pernigra ⁊ ſubuarīa q̄cūqꝫ pupillas quidē puas habēt oīno aut̄ nigrū in multum magnoz oculoz aut̄ magis ⁊ nō rectoz ⁊ paruoꝝ ⁊ rectoz crinū plurimū ⁊ nigroz.

Lu maxīe dicit: aut ad viros qm̄ magis vīrtis pueri ſup̄uenit bī paſſiones ſic humidioꝝ extitib⁹: aut lu maxīe dicit qđ opationē puerorū inf. ſe. pueris. n. ſup̄uenit bī paſſioes: maxīe vō bñdicioꝝ puerorū.

Mulieres nō ſiſt laborauere a tuſ ſi ſed pauce facte ſunt demodice ī pīpneumonicā uenerūt: ⁊ ipſe uero qđ paſſe ſunt uetuloſoz erāt ⁊ oēs circū adueniebant: cauſabam aut̄ hoc ⁊ non exire ſiſt uīris ⁊ qđ neqꝫ alī ſiſt occupa. bant uīris ex quib⁹ ⁊ uīrtus debilis exi

ſtat ⁊ menſtrua purgatio facta eſt ⁊ in eiſdem mulieribus ſeruētēs magis: do minarūz uero aut̄ nec paſſa eſt una aut due ſolū: ⁊ ipſe ebīnanchiā ſi ſecute ſūt boni moris: hanc uero nō oīno ualētēs tranſglutire ſolum nimis boni moris ⁊ bene ſerenda.

Et inde m̄aſſet bīp. ⁊ ad ſerū mulierē: ⁊ vīc qđ minus patiebāt mulierē vīrtis qđ puas cās. pīno quidē qđ vīri am̄ labāt ī p̄cūitatē: ⁊ iducebat eis aer conuꝫ p̄ſter mulierē vō eritēs ī como mīnus patiebāt vīrtis. Sēdo vō qđ mulierēs mēſtrualī purgatiōe purgabāt ſup̄fluitantibus: ⁊ pp̄t b mīn⁹ patiebāt vīrtis: itaqꝫ valde modice pīpneumoniace oſtiterūt paſſiones: qm̄ pulmo valde purgabāt ſic bñs cognationem ad generatū mēbz ⁊ qđ purgatio ſit. ſed oꝝ vīc dicit nō debebat. n. bīp. vīc dicit qđ modice patiebāt pīpneumoniace paſſiones: ſed aut̄ oīno qđ modice patiebāt paſſiones pectoris. nō. n. collimīatū bīp pulmo generatū mēbz ſi p̄t ⁊ māmē: mēbz qđ ſit circa p̄t. ⁊ vīc mīus qđ bīp. qđ merito dicit pauc⁹ ſup̄uenire pīpneumoniace paſſiones nō faciēs opationē ad ea qđ ſunt ī pectorē: ſed bīs reſpectū ad paſſiōes qđ ſūt capiti magis ⁊ gutturis. pulmo. n. magis capite magis fauēt gūtturē vicinior. et. eritēs pectori. ⁊ ſic ad opationē illaz paſſionū ⁊ nō ad paſſiōes pectorū dicit modicas fieri pīpneumoniace paſſiōes: ⁊ ipſe dēd qđ paſſe ſūt uetuloſoz erant in qđ ⁊ vīrt⁹ debiliū exiſtūt: mēſtrualis purgatio neqꝫ ſcā ē. hēs igit̄ cās qđ mīn⁹ vīrtis patiebāt mulierēs. ſi et in mulierib⁹ ſeruētēs magis patiebāt qđ inſpirabāt exteriore aerē cūtes ad ſeruīta vīrtis ſuaz. Dīcāt vō aut̄ nec vna paſſa ē aut̄ one. ſic dicit bīp. ⁊ ipſe kināchia cōſecute ſūt boni moris. ⁊ vīcīm⁹ boni uoiz dicit ⁊ ſm laudē ad opationē diſſicilis: ſm laudē ī habēdo bonos mores ⁊ bonos modos. qđ itaqꝫ dicim⁹: qđ boni moris vīcīm⁹ kināchia nō eā que ē malī moris: ſi magis qđ ē bene cōuertibilis ſic ⁊ alibi dicit: ſebzū. n. bene cōſuete ⁊ ē at ſquināchia boni moris mīme. ſed qđ dicim⁹: qđ magis coloris noīe ſquināchia ⁊ paſquināchia: qđ moderatioꝝ reſ ſu paſſiōes ſquināchia. aut̄ igit̄ b oīcas: aut qm̄ rāro ſi oīe paſſe ſunt: ⁊ ſic kināchia boni moris ſiebat rāro: ⁊ eaz aut̄ qđ ſit raro regulas nō dam⁹. Qz aut̄ nos ſcīre qđ ſināchia qđ ē p̄blegmon interior lacertoz gutturis paſquināchia aut̄ p̄blegmon extior lacertoz gutturis: kināchia vō p̄blegmon interiorum lacertozum.

Nō oīno valentes tranſglutire ſolū nimis boni moris et bene ſerenda. Inq̄ram⁹ quā vīc boni moris kināchia: Qz itaqꝫ nos ſcīre qđ ſināchia moris vīcīm⁹ ſi igit̄ b ſolū ſināchia ſup̄ueniat nō poſſe tranſglutire cū bos: ſi vīc dicit ſa. Per nares reducere pot⁹: tūc habem⁹ ſpem ſalutis. manifeſtū. n. qm̄ circa iſoſagū ſolū ſunt reſ liquie materie. ⁊ b quouqꝫ ceſſat: ſi vō cū bis ⁊ ſpirū ſubleuat ⁊ ortomia ſup̄ueniat: talis violentia reſpirationis qđ lacertos altos moueat: peſſima ⁊ diſſicilima deſignatur paſſio. et hoc eſt quod dicit:

Graviora et plixiora : hi naqz et dispu-
tantes eū his inanifeste graviora et p-
lixiora quibz aut et uene circa tempora
et collū subleuāt malicioſa: his autez et
spiritus subleuabatur malus.

Graviora et ledētia omne et appoſitiua. plixiora ſo-
ciuturna. hūmū autē cupler ē: aut reſpectu patientie
aut egritudinis. reſpectu patientie qdē ſicut qm̄ dicim⁹: qz tal
forte habuit ſquināchiā vīqz ad tres mēſes. ſim vō egrit-
udine ſic qm̄ dicim⁹: qz ſquināchia paſſio durauit ab hys
mali cōuēſione vīqz ad vernalē. et hoc bi qdē in tribus
dieb⁹ morui ſūt alij in q̄tore: alij in q̄nqz aut pluribus
aut paucioribus. nūc igit plixiorem dicit reſpectu egrit-
udinis nō patiētie.

Hi nanqz ſuper tepefacti ſunt.

Super tepefacti ſūt dicit qm̄ in p̄ſidate caleſcebāt: ſim
ſup̄ſicie vō moderate tepebant. malo enī tendētes circa
profunditatem.

Et ſcriptū eſt neqz dtingētie paſſionū
ſuerūt: p̄ima quidē ſcripta ſine poſte-
rius ſcriptis facta ſunt que uero poſte-
rius nō ſine p̄ioribus.

Contingētia aut dicit fortunā. antiqui. n. fortunā cō-
tingētia appellabāt. dicit autē qz h̄ contingētie facte ſunt
paſſionū: qz p̄ma qdē nō ſuerūt ſine ſecūdis. poſterior
vō nō ſine p̄mis. vbi q̄z ſup̄ſicunt tuſſis in p̄ncipio: et
ipſa ſola erat ſine ſquināchia: aut nictalop⁹: aut altera qd
dē paſſio: dicit poſterior h̄is ſup̄uenientib⁹ nō ceſſauit tuſſis
ſed adhuc durabat. et p̄pter hoc dicit qz poſteriora non
ſiebant a p̄mis.

Iuſſime uero nō moriebant qd
rigor in febriz ſupuenit hos de
preſſos nō dignū ſermone nil iunū uſus
ſum p̄blebotomia et purgatiōe et nihil
p̄fecit ſed finiti ſunt iſti ut ſuperior clau-
ſa eſt celeſtis cohauit circulus.

Adhuc de epidimic egritudinib⁹ deſcribat bip. et dicit
qz febriz ſupueniūt rigores: et h̄ erat mortale
deſignabat. n. ſequit̄ egritudinū et mortē: ma-
xie ſi debilis erat vī. ſic. n. et i ap̄bis dicit: qz in ſe. v̄zēti ſi
gore ſupueniēte ſe. mortale. qd aut dicit deſipſos: et quidā
libroz nō h̄it deſipſos: ſi diſtentionē: et qd: aut ē diſtē-
ſio eē ſine cibo. ſic itaqz dicim⁹: diſtēdam⁹ iſp̄ qm̄ ſeruum⁹
ipm̄ ſine cibo. qdā aut libroz h̄it deſipſos: et nō poſſum⁹
dicere qd ē deſipſos niſi p̄us vīca vobis de quo h̄ deſcribat
bip. et dicim⁹ qz de minori kināchia deſcribat. qd aut ē minor
kināchia: viciſſitū. n. multoties qz ſpōdiles nocte p̄ter-
tunt: aut ad inſidia et noſtra ſtruma: aut ad poſteriora et
appellat gibboſitas: aut ad laſa et oſt̄ totuſſitas. ſic igit
et h̄ ſeruit multoties ſpōdiles collū ad antiores p̄tes et re-
p̄mit iſoſagm̄ et guttē: et h̄ ē minor kināchia. in bi. n. deſ-
cribat vīc. bip. ſim p̄lēt cū vīgito ad ſupiora ſpōdile: nō
aut ē vīc. n. bi. kināchia. et vī h̄ manifeſti eſt qm̄ de
p̄blebotomia mētiōe ſecū in minori aut kināchia nō facit
mētiōe p̄blebotomiz. d. igit iſos ſere qz kināchia h̄ facit
p̄blegmōne gutturis. et in bi. itaqz dicit p̄blegmōe gut-
turis p̄mo vīus ſi ſtipidit viciſſitū et reſp̄uſiū p̄bar-
matis. h̄. n. ſuit cōſuetudo bip. a localib⁹ ſcige et deueni-

re ad vīes curas ſic ſecū in pleuretide i regimēto acuto
rū. p̄mo qdē vīus ē calefactiozis et iſuſionib⁹: et nihil p̄le-
cit. tūc venit ad vīes curas: vīco aut purgatiōe et p̄le-
botomia. ſic igit et h̄ dicit bip. vīus ſtipidit medicis et vīaſo
reticis. h̄. n. dicit deſipere euaporare et reſcutere et iunū
ficare. aut vīcas et aliud qz i kināchia qm̄ eſt paſſio circa
guttur vīmur ſtipidit vīmur et vīctionib⁹: qdū dā. verbi
grā: diamozon et hac vīngimur vīgito cē fauces iunū. qz
tūc itaqz bip. vī. et vīchemetioz iſm̄ p̄ſio vīcaſea ipſo
ſic qd ē vīgiti. et p̄p̄ h̄ vīciti deſipſos: qm̄ itaqz bios vīes ni-
hil iunū: tē oīc. vīcaſea p̄bio et purgē et nihil iunū tē
vīc. vīcaſea p̄bio p̄bio h̄ mōnēbat iſtū: ſic ſup̄ erat
corruptio et celeſti h̄ b̄it circū. et h̄ n̄ fruſtra dicit bip. ſi
vī exciter auditoz: et credas ip̄s h̄ velle oīc qm̄ oīz te ſi
cur medicis oīa ad ſanitatē agē. ſi vō et ſigna reſiſtat pio-
dus et eger moriaſ: nō credas: tūc eſt peccatum.

Neqz uenitris turbatio.

Neqz pruribz v̄tris ſupueniens aut a natura aut
ob arte innat̄at hoc.

Acidi aut et ſub lingua uenam.

Et h̄ cura p̄cularis ē. ſūt aut ſub lingua inferioris
yene qd dicit bip. qz incidit in kināchia.

Hos uero ſup̄ curauit: hec igit oīno
in eſtate ut et ſuperſecta moriaſ.

Quidā aut oīc ſupiora pharmacā cā qd ē p̄ vomitū
nō aut h̄ vīc qz vomitū magis diſtēdāt kināchia. qdā aut
dicit ſupiora pharmacā euaporatiōe glādular cā qd ē
p̄ euaporatiuas pharmacias ſcā. nō ē aut h̄ vīc. h̄ ſupior
rem pharmacā vīc h̄ac qm̄ cerebz erat pat̄is et m̄tēs
gutturis iunū. p̄p̄ h̄ voluit bip. cerebz purgare: et vīus ē
ſternutatus gargarisim⁹ et purgatiū p̄blegmāt: et be-
enī pharmacie de genere purgatiuoz ſūt h̄ igit et oīno i
eſtate vīc qz ab yemali tropico durauit vīqz ad eſti-
uale vī et ſup̄iura qdē vīc multa. ſup̄iura qdē vīc: aut
qm̄ ruptio fiebat p̄blegmōnū: aut qm̄ lēticule ſiebant: et
be rumpebant: et deſignabat officiālē eſſe paſſionē et fe-
rinū humorem vincentem.

**Primū i ſiccis ophtalmijs occur-
rere cum dolore.**

Ost auſtinitū aerē qd ē calid⁹ et hūid⁹ facit aer
borealis qd ē frigid⁹ et ſicc⁹: et i ſiccitate faciebat
ophtalmiaſ. qm̄ et vīco ſiccā ophtalmiaſ: aut ſic-
ligas eā qd ē ſim ſubſtātia: et tūc oīz vīc dicitur vīc vī bal-
neis et vino biſt̄ parat. ſi vō fuerit vīnū vīcētis oīno calita-
te diſtēdit ſiccitatē aut ſiccā ophtalmiaſ intelligas. et qd ē
p̄p̄ ſup̄iuritas ſicca: qm̄ cū dūdiſt ſup̄iuritas: nō ē
ducit: et tūc oīz vīaſorectis vī. qm̄ at i bi. ſiccitate diſtē-
ſio ſupueniebat et dolore: et p̄p̄ h̄ vīc. et i dolore.

**Enaz ſanguinis diſcurſus lipo-
thomia figura irrepens.**

Uoniā in egritudinib⁹ ſupuenit flux⁹ ſanguinis per
nares. ſicqz moderate flux⁹ nobis vī vō imode-
rat⁹ nos ſiſtē ſtrigē: et qm̄ oīſtrigē flux⁹
ſanguis. Et ſic dū qz multoties abſqz arte flux⁹ ſanguis
ſoluit ſintoma ſupueniēs: ſintōa aut lipothomia ſunt: ſi
qm̄ dico lipothomia nō dico immoderata vīaſorectis nālis ca-
loris ſi moderate lipothomia ſic adaptatiō. multoties
enī ille qd patit flux⁹ ſanguis et narib⁹: vidēs ſanguinē
multū exire pruritus eſt et obſtupuit. deinde frigidus
ſactus ē nālis calor et reductus ē ſanguis et ſic oſtrictus
eſt flux⁹ ſanguis. hoc aut dicit et Triſtendemen maxim⁹

noſter ſopbiſta iuuenire in hiſtoriis: qđā incidēs vna ſic medic' dicit cū vidiffe: 2 p' cuos dies acerbis vtēs ci-
bariis 2 vino ſuppluo paſſus ē fluxu ſanguis. fuerit enī
2 canicularis eſt? vt credas nos dicere q' calitate ſuper
tenit aprio vaſis 2 vtiq' multa facietis nō ſtrictius
bi fluxu ſanguinis ſi ſupenit ipſi parietū lipothomia: 2
ſic ceſſant fluxu' ſanguis p'p' ſupradictā cām. 2 h' ē vna
cā reſtringendi fluxu ſanguis. ſoluū aut 2 ſigura repere
h' ad ſua p'te mortuo ſanguis oclinnemus mēb' ſoluū
aut itep: ſi intercepſe etamur. ſi accipiam' vas: vñ ē
flux' aut venā aut arteriā 2 aut ligē' iplā aut oīno in
cipamus iplā: ceſſat aut exitus ſanguis. 2 ſi pulvere oſo
lidamus cū ſtuellis etamur ſiqđē laborās pariat: 2 ſi ſi
pſudo ſcō 2 vlnus vt nos in pſudū inittamus ſtuell
lum: ſi vñ nō pariat in ſupficie apponam' ſtuellū multo
tens aut 2 ſupligatio ſoluū fluxu ſanguis. ſic n. dictum
eſt in libro de articulis 2 iunctis q' valde pſicit nobis
ſupligatio ſm' differēte mōdū vñs. oſ enī hōdē ē cōca
uitas ſubiacēs nūc a ſupioib' ligare: 2 ſic redere ad infe
riora vt 2 carnē cōtingamus 2 ſanē expellam'. ſi vñ et
viſiō ſcā eſt: nūc oſ ad inferiora' ad ſupiora ligare: ſic
dicit bippo. 2. Conge redere. ſoluū iſig' 2 ſi ſm' vñs: oſ
vlnē oſ ſieri oſ ſtrictiōes: ſic ceſſat mor' ſanguis. 8

Ad interceptio.

Quid aut viciū ſimul ſicut antecedens oſmūt. qui
dā aut ſi ſed ſolū. interceptiones aut viciū quaſi
diſtinctionē: aut p' totū incilio vt occidant vaſa
Oz aut nos ſcire q' venap' nomē in hoc ſermone 2 p' ve
nis 2 arterijs oportet intelligere. 9

Buboni neq' pleraq' ppter quod
hepatica. ſi autē 2 arterie male cō
ſuete malum ſignum.

Quid aut viciū buboni qſi q' ad inflationē cle
uat multo ſanguine collecto. nō aut h' vñ: ſed
oſ nos ſcire q' ſi vlnereſ vas 2 fiat flux' ſanguis
nis diſſolutio eſt. multotiēs qđm ſupficie pſudatis
n' puidentes 2 manet iteri' vas ad huc ſerēs ſanguinē: 2 ſi
qdē arteria ē ſerens vocat dilatatio: ſi vñ venā ē vocat i
flatio. 2 q' p' ſolidationē manet vas portās ſanguines
2 p'p' h' gregat ſanguis: 2 i nūmōre ſubleuat curē: 2 ſic
bubon ſit. forſas aut nō h' vñ: ſed intellige iplam
h' tibi dicere. qſi video multotiēs bubonē fieri: 2 i nūmō
cām p'p' quā bubonē: 2 h' vñ cām. Rurſus qđē vñ q' ar
teria eſt q' deſert ſm' 2 būditatē ſiml: 2 quotiēs idutiē
ad bubones: tūc ibi iacentes glādule retinet in modum
ſpongie būmiditatē 2 ſit bubon. Ea. vñ nō hāc oīc cām
ſed vñ q' nā currit ad locū volentē cū p'pis auxilijs. ſ. ſā
guine 2 ſpū: 2 q' p' bubones trāſit: mā manet ibi 2 facit
bubonē. qđ aut vñ: hepatica. 2 qđā dicit h' ipſe vñ
Abilim venā. nō ē aut h' vñ: nō n. incidit h' p'p' h' qđ in
pſudo iacet. 2 ſi vñq' aliqui incidat deſtruat aial. epatica
aut vñ magnā venā ad opationē venap' capillarū ſi ſci
le occidit 2 nō facit fluxu ſanguis: ſi magne vene ſole.

Sicut poſidone ſanguine emittentes

Quid nulli nota Poſidonia ſupenit būiſmōi
paſſio fluxus ſanguinis.

Sinientes non ſudarunt in fronte ſan
guinem emittentes: ſed incidentes 2
coccidentes.

Dicit q' ſinientes p'p' fluxu ſanguis nō paſſe ſunt circa
frontem inſituū ſudorem: quonā in exitu ſanguinis

continebat tota materia.

Eniebant aut coccidentes 2 pneu
matic: 2 quia ſudoribus diſperſo
labozioſum.

Ec aut p'cula nō ē bip. qſ. n. vñ pneumatias:
neſcim'. 2 qđ vult oīno dicere: Jte n. ſmo nō ē
maniſeſt: inqram'. n. ſiqđē qđ ſit pneumatic 2
dicim' q' pneumatias vñ bites vñſolati' plēnū vñtē
aut reſpirātes magna. nō māſeſt' ē iſig' h' ſmo 2 ſi vñ
ſi vñ 2 voluerit ipſm dicere ēē bip. dico tibi bāc expōnē
q' hēbāt vñſolates cū ſudorib' ſiniebat vñſolates enī
onere ad ſupficie 2 iuenietes ibi aliquā būiditatē expel
lebāt iplam 2 faciebāt ſudores. quidā aut libroz ſub: ſub
volozib'. nō. n. a ſudorib' vñt' vt ſudorē itelligas q' in vñ
coſtate ſit. ſi ſumpanit. multi enī venioſitates bites ſub
ſudoribus malis ſiniebant. 11

Nentrium bone ſuffrentie ſicut
poſidone.

Qſq' deſciant bip. de epidimias egritudibus
redit itaq' 2 ad p'ricularē: itep qđ vult dicere
p' bēc' 2 dicim' q' remiſſit ſmōis: quē 2 i apbis
dicit: Jn p' urbanōib' vñt' 2 vomitū q' ſpōe ſm' ſiā
dē qūa oſ purgari purgent 2 oſtē 2 bñ ſerit. ſi vñ ſua
Bigit 2 h' vñ. ſi n. ſupenit purbatio vñt' nō ab arte
ſed ſpōe nō p'p' malicia egritudis h' p'p' induſtriā nāe
ſuffrentia ſanguine. ſuffrentia. n. ſignificatio bonoz q'
ſuit a natura itaq' ſi expōnunt.

In p'turbatione nentriū bone ſuffren
tie declarant q' ſiant ſm nām ut poſſi
donie 2 ſerina qualia procreant.

De paſſiōe ſdicta poſidone mulier mētiōē fac. ſcē
ea q' ſit eſionis 2 p'turbationis vñt' parietē: 2 dicim' q' ge
nerat. ſit ē ſerina. ſeria aut vñ libiticos qđ ar ē qūa p'
creat. 2 vñ i p' qūa p'creat. aut ad cās ſolū itelligas q'
qūes cāc faciebāt ſerina aut ad ſintomata q' ſerebāt qſi
qūa ſm ſōata ſerebāt ſerina. dicim' n' p'mā expōnē
qūes cūis vñ libiticoſum p'mittas aut aſcedētes. p'mū
2 uat q' dē vñ gra: caleſt' panē multū: 2 qūis ſit qſi būo
ri. Alie dētē ar cām vñt' būiditatē multā 2 moderatā
caſitatē vt putrefactio fiat ſit ar putrefactio: 2 ſic gñat
libiticoſitas pueri ſi ſupenit modica caſitas aut modi
ca ſe. enī hñt multā būiditatē multi libitici ipſ gñāt. 2
hec qđē ē p'ma expō ſmōis. Scōa autē expō q' ad ſin
tomata hoc vñt' ſupenire. ſupenient itaq' ex libit
cis ſintomata. vñi gra: morſicatio lipothomie nō appe
tit' ſtroph' ſyncope: 2 quēcūq' ſit būiſmōi. 12

In tenuitate circūtentio añ ſine 2
umbilicus p'ductus ulcē: cūis
2 ſenda abeuntia circa dentem.

Ec aut de hydropica oſpōne deſignat bip. 2 q'
dā p'ricularē accipit ſermōne ſic in poſidonia
dicebam: quidā itep vñ accipit. quolibet hy
dropico. ſine aut vñ accipiam' ſermōne ſine accipiat p'ri
cularē: eadē erit ſintomati ſcā: in hydropi aut ſerur
būmiditas 2 oſſit in medio p'toneo 2 menſtruoz: enī
appetitus 2 nutritiō nō ſunt tot' copis 2 tenuitas. p'
pter ſupflū aut būmiditatē q' ibi gregat ſit vñt' iſta
tus 2 vñbilic' p'ductus. quidā aut libroz nō hñt: Umbi
licus ulcēat' ē qſi vñ dabit. qſi aut ſupflua būiditas
nō ē aliqū ſed acuta 2 coroz ſua 2 ſenda p'p' h': ppter

acutū ē corosūū vlcus supuenit circa vmbilicū z nō so-
lum ibi ē circa os z gingiuas. qm̄ aut̄ ferida fit bī dūmi-
ditas: ppt̄ id qd̄ manet z nō expellit: z pp̄ b̄ cibi traditi
circa dentes feridi sūt. quidā aut̄ dentes dicit̄ isofagus
q̄ adiacet sede spōdili colli quē bip. noīat dentē in libro
de articulis z iūcturis. z Ba. in anatomia dicit̄: Jgīf fer-
da fuit abetitia per dentē: hoc ē q̄ gatur. 13

Quia multa de unoq; est recte de-
terminare: bec quidē eadem uale-
tia: bec uero nō qualia sunt huiusmōi.

Per b̄ ostēdit q̄ bip. sciūt dialecticā. qd̄ aut̄ fit idē
z nō idē: quid silez ē qd̄ dicit̄ dicit̄ est ab Arī.
z alio pbis. Et dicit̄ q̄ idē tripl̄ or. sic libro. x.
p̄ne pbis tradit̄: aut̄ fm̄ genus: sicut hō z equus sūt idē
fm̄ aīal: aut̄ fm̄ spēm̄ sic Socrates z plato sūt idē iquā-
tum hō aut̄ fm̄ idm̄idūū sic Socrates ē idē ipse ad seipm̄
z est idē pp̄ius accidit̄ b̄: sed qz b̄? pbilosophica sūt ex-
empla: dimittit̄ z ueniamus ad nra: idē est sic qm̄ cgrū-
tudine inuēit̄ dicit̄ aliquis medicū: q̄ os pblebotoma
re z pblebotomabitalius uo dicit̄ q̄ os purgare z pur-
gabit. B. n. differūt inq̄nātū pblebotoma z purgatio: qz
aliud ē aliud. f. nī eundē hnt̄ finē. f. purgationē. Jtē sup̄
uenit bcrīspila: p̄cepit aliq̄s fūcū vāce infundī: alter
fūcū mozellē: alius lēticulā cō loco aquosā: f. lactū
cam. z cōe nā differēs z adināt curā fm̄ spēm̄: f. idē
sunt fm̄ virtutē: oīa. n. infrigidat̄ fm̄ aut̄ dā z fm̄ spēm̄
differētia et fm̄ virtutē sic calidū z frigidū. pblegmone
enī subiacētē alī? rep̄cussio vīf et frigidifali? mollificā-
tio vīf rāfā: aut̄ calidit̄ et aliud ē rep̄cūtē et aliō mol-
lificare aut̄ mortuare: vnde dicit̄ bippo.

Per caliditate quidem diffundere edu-
cere: per frigiditate uero condensare.

In cōdensatione. n. rep̄cussio fit materie. z si aliq̄s vo-
luerit dicit̄: infrigidatio relaxat illud qd̄ cōdensat sup̄-
ciē: z gregat̄ nālē calozē. z fm̄ b̄ idē ē calm̄ z frigidūz f̄
differēs ē: qm̄ diffusio z cōdensatio nō ē idē: manifestū ē
z in exteriorib̄. q. n. ogelanfā frigiditate cōgelāf. q̄ enīz
a frigate ogelanfā calitate liquāf. z nibil pl̄? hnt̄ cōden-
satio q̄ diffusio. vbi gfa: vas aq̄ ogelatē z diffusē z eīdem
mēsurā fūat̄ z idē pond̄: vep̄ nō veracit̄ idē pōd̄. qm̄ i
diffusio: p̄us est q̄ subleuat ipm̄ z gūe fit cōgelatū: vñ es
vstū postq̄ cōsumit aereē z leue graui? fit: ita q̄ centū lī-
bre eris aduētē sūt cētūmīnī: sic aut̄ z vīuētē corpa q̄
dē leuia sūt: mortua vō gūioza sūt: q̄ oīa b̄ p̄ter intēdōz:
qm̄ dicit̄ bip. diffundē. n. vtrāq; cōtationē dēfīḡ. p. B. n.
dicit̄ educē: z qd̄ cōe ē vtrīq; q̄ extra parīs mēbz edu-
cere mām. b̄ igit̄ dicit̄ bip. q̄ multa sūt p̄cipe z cōdinare
b̄ est multas curas ad singula z apud laboratē z egrotā
tem: curē aut̄ sūt eius z nō eius. 14

Estratum demutare ubi oportet
z ubi oportet non temerarium.

Strati dā dicit̄ pmutare z pblebotomare. nō est
aut̄ b̄ vep̄: f. strati dicit̄ ipm̄ i quo dormiunt: pmu-
tare aut̄ surgē qm̄ os. qd̄ ē aut̄ b̄ qd̄ dicit̄ vō dicit̄
q̄ multoties de chomica egritudine occupat̄ t̄ p̄e dicit̄
marie si fuerit ibecill̄ aīe: z tūc os teipm̄ excitare a lecto
z dicit̄ ipm̄ qd̄ vō iūit̄ te: z spām̄ q̄ iūuabit te: surge vade
muta aerē vade ad loca nemorosa: b̄ aut̄ os te facē. Et
vbi os nō temerariū. Quasi f. mā si ē occulta i pfūdo
i motu manifestet̄ malū. qd̄ aut̄ vīcē nō temerariū: z vō
cim̄ q̄ cōsidera vtr̄ aliq̄s nō parat̄ z egrotet ex suspitione
sic illē q̄ habuit suspitionē q̄ serpētē deglutit̄ z alī? ex

opione credit̄ latrones inspicē: z tūc facias ip̄sos audire
z cōfidere: scōfucta itaq; b̄ dicit̄. Nō temerarium. Aut̄
qm̄ suber b̄t b̄? aut̄ melācolicī ip̄si supabūt humoz
z tūc os ip̄sos excitare z facē ip̄sos deuēnire. 15

Item que postposuerunt.

Quid aut̄ ē b̄ qd̄ dicit̄. Jn qd̄ postposuerunt: q̄ in cō-
suetā qd̄ postponere z qd̄ p̄cisiūt. 16

Quofos cito icidere p̄ysicos incide-
dere p̄tinuo secare capita z talla.

Hydropsica dispōne dēfāt b̄ bip. De hydrop̄i-
cō mētione. n. f. vīdēf asclitē fō p̄ b̄uiditē
z qd̄ dicit̄ q̄ si hydrop̄is ē z si p̄ysis aut̄ os fra-
ctū caput os statū icidē. z qd̄ aut̄ icidē dicit̄ q̄si pblebo-
tomare vtr̄ accipietēs i oib̄ qd̄ aut̄ i sola hydrop̄is sic
alerāder. z Ba. aut̄ icidē dicit̄ aut̄ pblebotomare sic fēz ipse
Ba. rome quidā mulierē q̄ pariebat hydrop̄isim pp̄ retēti
oī mēstruoz: aut̄ icidere vīb̄ chyrurgizare. multi aut̄ autem
medicor̄ sic illi q̄ fuerūt vīb̄ vīole z in nistheo: in oib̄
vīolebas pblebotomare q̄ erat in cōueniēs. in p̄ysica enim
dispōne: si p̄us cōtineat̄ circa pulmonē: f. vō os capitis
fractū sit tūc os ferro icidere vtr̄ os nō p̄mat curā m̄ez
aut̄ subitē q̄ia m̄f vīcra ē aut̄ ip̄saz cōmūtātē cerebrū: z
nō apopleitico destruat̄ aīal. qd̄ aut̄ dicit̄ p̄fames fiat
z tūc icidit̄ os. b̄ aut̄ oīa os z cito z p̄tinuo faciat̄z dēfī-
ciat vtr̄: qm̄ si dēfecerit nō amplī p̄posim̄? chyrurgizare
vnde z in osse capitis p̄cipiūt chyrurgiat post duos vīcēs
aut̄ tres nō chyrurgizare. 17

Hydropsim non contingit medico
neq; introitus: similē. n. genicul.

Idem eū bippo. b̄ cito ip̄s dicit̄ sup̄: n. dicit̄ q̄
os icidere z vō dicit̄ ad b̄ q̄ b̄ anafarcā dicit̄ hydro-
p̄isim: q̄ i bac nō oportet sic t̄tingit icidere. in
anafarcā. n. hydrop̄is offusa ē b̄uiditas z nō collecta: ex
si icidam? n̄ egredif̄ totū b̄uidū: f. z vīssiciliora inducim̄?
f̄ntomata q̄i i z i geniculis: multoties. n. passioz exīte i
genib̄? z v̄etostitac̄? f̄ntūb̄? curē qd̄ icidit̄: crude et
an̄ t̄ps icidit̄. z si nō egrediat̄ sanies apl̄? icidit̄: et illa in
cīfōe vīssicilia supueniūt f̄ntomata sic. n. z hydrop̄is q̄
dā icidit̄: z si nō egrediat̄ sanies apl̄? icidit̄ i pfūditate
cōsideratēs cō sanie: z cōsiderat̄ q̄ si b̄ appareat̄ accipiat̄
mercedē z vsq; ad pfūditate incidit̄. p̄pter b̄ dicit̄ bippo.
Neq; introitus. 18

Que circa cor xenarcho z calidum
insufficiens statū attrahere iulcus
pro euacuatione calefacere conuenit a
primordio.

Idem fmo dubi? ē sic nō exīe bip. vtr̄. n. nō ē itel-
ligibilis. vtrū vīcam? ip̄s? vtr̄pōne. qd̄ aut̄ libroz
b̄t: Que circa cor: qd̄ circa cor: qd̄ dicit̄ b̄it circa
cor: significat̄ v̄etostitac̄? exītib̄? circa cor: f. vō b̄it circa
cor: significat̄ cardiacā f̄ncopī. Quid aut̄ ē b̄ qd̄ dicit̄:
z dicit̄: q̄ si habent̄ circa cor: hoc intēdit̄ q̄ in p̄p̄m
monta dispōne nō os frigidū inspirare: qm̄ fridū ē iūmī-
cū vulnerib̄? f. calm̄. si aut̄ b̄it: z q̄ circa cor. z b̄ dicit̄
pōne q̄ calozē nālī infirmato z mā veniētē ad cōtūcē nō
accipe cōtationē: q̄ virt̄ nō fert z destruat̄ aīal: f. os tē cā-
lescere vtr̄ ad stōm olei afferre. vbi gfa: nardiniū: aut̄ ali
qd̄ tale vtr̄ calitate diffusio fiat materie z euaporatio. q̄
autem p̄posuit Xenarcho: ad commemoratōem: vñ dicit̄
rit q̄ illi supuenit hoc illud autem quod dicit̄: Corne
nit a primordio. quicūq; huic sermoni adiungit̄: Quasi

alijs tempora si uero magnū distat ad
descendū. qz qñ melius hūc pfectis per
habebunt lz nihil offendentes.

Quod uictū ē in aphib. oīe qz dolores differūt
aut fm spēm aut fm locū aut fz magnitudinē.
fm spēm qdē aut agguatū ē aut pungitū aut
vleatū. fm locū aut in pectore aut in femore aut i
brachio. fm magnitudinē vō aut uehemētior aut debilior
or: vō qd ē rēpōe adiacet. oīcū. qz oīe indrē qz i tē
poribz qñ vidēt bñ ē bñ patietēs tūc magis eracūnūt. z
vō hoc vō ē. qd igit si qñqit tertiū annū porisimū pelius
est pmo aut qñ tertiū ingitū pcedit egritudo: moderati
orūt qñ medar ē bip. mīme aut. oīcū. n. qz vīctū ē h et
alibi qz tpbz qz qdā fm qdā tpa z fuit z eracūnūt: videlz
supuenit. n. ptingit qñana in estate: z h boni moris est.
estime nāqz qñtane vt in plibz fuit breues: autinales lon
ge: pfecto oīz ista qñana circa finē dissoluit. sed autūm
adueniēs oīccilliozē efficit qñana. filr aut amphimeria
in autūno supuenit: z h oīz cessare i byeme supueniens
distendit egritudinē. z h oīe qz tpbz eracūnūt. fieri aut i
poribz oīcū: qñ vnaqueque egritudo in ppo tpe supuenit.
vbi qñ tertia in estate: qñana in autūno: amphimeria
i byeme. hoc igit ē qd oīcū bip. Et nūb pccatōes egrotā
tes circa pīctā oīccilliozē fuit egritudo. ppter tpa. 26

In diuturnis dysenterijs malū fa
stidiū malū aliter quidem z si sup
febricitauit.

In dysenterijs autē oīcū qz fuit cū se. si fuit patietes
cibo abstinentes oīum quantationū oīccillie ē. bi
sebz aut oīcū quōies pblegmo ē aut circa iresū
na: z in pblegmone generat se. si dubitām quō ē h oīccil
lie fieri patietēs sine cibo qd itaqz nō videm: qz multi
dysenteria patietēs abqz cibo pmanerūt. ppē id qd i p
cipio fluxit supfluitas circa os fīcī et hī postēi curati sūt
z oīcū qz in diuturnis oīcū egritudinibz: z in his qz fuit
cū se. in huiusmodi nāqz dīspōnibz z supfluitatibz oīccil
rentibz ad os fīcī et febz appōstūa pīctat appetūa vō
nō expellantur superfluitates: exinde designat virtutem
occidentē: z oīccillie ē huiusmodi. 27

Circa defluxiua ulcera male con
suetudinis.

Defluxio ē passio capilloz capitis quoties cadūt
capilli. ppē humore corozosū aut moadicariū
si igit ab bī hūore supueniat pui vlcē ad manus
z radices corozodat capilloz. fuit autē in vētre magnū pble
gmō fm fantasīā solū magnū. oīccillioz autē passio qz
est manus ea qz vētris: qñ qz ē manū fm potētia est ma
gnā: ea vō qz vētris fm fantasīā. amplī autē z oīccillī
fuit h qd i manu fuit vulnū qz qd i ventre factū ē: qñ hēf
qz neqz pua neqz magna opōtet despicere. 28

Ospbin dolenti excursus ad latūs
z pbinata qualia putredo uocāt

Ambuc de differētibus pblegmōibz dectat bip.
eorz qz fuit fz fantasīā magni aut fz potētia aut fm
fantasīā z fm potētia. z oīcū qz si supueat pble
gmōn fm oīccillī. i libris: h oīccillī oīccillī adīdona quidez
gaudet credēs dissolui passioē: artūia vō pūrbat. inq
rit. n. z iuenit loca oīccillioz ad vētre aut ad lat. z h ē dī
fūcīl potē: qñ vēter nobilior ē oīccillioz. melī autē a no
bili ad ignobile mēbz ferri mās qz a nobilibz ad nobilia
nobile at z ignobile aut. pūditate indicat z supficie: aut

furū z deozū: sic mēbz qz iacēt i pūdo sunt nobiliora
eis qz sūt in supficie sūt supiora inferibz: vñ vēter nobilior
est lūbis: vētre vō pccat. z cor pulmone: z cerebz pccat
re: z itēz femur nobilior ē genu tibia: nbia extremitate pe
dis. z in ipīs nobilibz mēbz h quidez fuit nobiliora: alia
vō min nobilia. qd aut oīcū bip. qñ putredo vocatē: oīz
nos scire qz pblegmō fuit cū putredē nō oīccillioz mēti
onē fac factū cū putredē dicitur. Qualia putredo vocā
tur. z tū subintelligē mala. 29

Pnepheticas nō uidi sanatas sup
quinquaginta annos.

Hec aut diuersa d scriptura. qdā n. libroz habet
nepheticas: qdā ppheticas: z vterqz fm oī vō
rē: si qdē igit hūit nepheticas: h vult oīcū. Scīē
dū ē qz quēamodū epatica dīspōnē dīcīm quōies infir
mas vō lāguis generatiua ē z nephetis dē qñ lāpis ge
nerat i neptis. i. in lūbis a frigate. qñ igit indigim tunc
ad sanitatē calozē nālī: oīccillioz ē multa virtute. in senibus
aut oīccillat: calozē nālīz: ppē h nō curat fz moīccillī cū
eis possio: vñ z i aphib vīctū ē. Senes iuenibz pletunqz
min egrotāt. qñqz vō i eis ebzone egritudines fuit mul
toties cōmōiunt. sic at z ariste admirabilis oīcū qz quē
admodū i possio ē effīcī aliquid patientē nō oīccipie: f
z passionē bī lapidibz oīccillie ē i bī pteate curare. sic qdēm
igit erponi i bī hūit nepheticas: i vō hūit ppheticas oīcū
m qz z h malū ē. n. i senili etate vbi ē fritas fiat pphetē
sis: oīccillie ē b. manifestū. n. ē qz maria cū cecogit z non
substīet vñ z fūit i hūit. cū ē de hāb ipso i aphib: n
mozibz min pīctant egritōes qz ppenā ē etatē z hā
bitudis: z etiā tps egritudo iest magis qdē qz nō ppa
fm aliqd bonē iest: z vñ oīcū. Sup qñqita ānos. tū at
dīcat: z sup qdāgātē: sup trīgita ad mēsurā calozis nāl
nō n. caloz nālīs dēteminat tēz fz ppa mēsurā. 30

Que in sōnis z mota z gbus suau
tates circūfrīgescunt z mens tur
batur: z alia quēcūqz circa somnuz ta
lia z quibus contraria.

Hec aut qd vīctū ē ab eo i aphib: In quo morbo
sōn laborē fac i mortale. si vō sōn iuenit si mor
tale. Oī aut nos scire qz sōn oīccillat calozē nāl
ad pūditatē z circūfrīgescit extrē itaqz velamibz idige
tur. h at nō oīcū bī circūfrīgitationē h circūfrītātē oīcū eā
qz ppe debilitatē calozis nālīs fuit sic designat cūtra simbo
mata. si qdē n. ē forz caloz nālī digerit cibū nutritiū mēbz
bona sūfferētia fuit. si vō ē debilis caloz nālīs nō digerit
fm rōnē cibū extrī iocandine mōet mīā z ferz qñqz ad ce
rebz z effīcī alienationē z mōes turbat: qñqz vō ad cor
et effīcī sincoīpī lipotōmīā: qñqz at ad alia mēbz z fuit dīsp
ferēs doloz oīcū ē vō dolore oīccillat dormitū z oīccillie
ferit pīccillī sincoīpīat multoties. n. ppē id qz nāl caloz ē
i hūm i febricitantibz an sōnē ē magī pulsus: p sōnū vō p
u r z abelū an sōnū dīcī magnū p sōnū vō pu. z h ē qd
oīcū. Et alia qñqz cē sōnū talia dīcī. tū at oppōe bōā. 31

Quibus nihil quidem infra ordinā
tū tēpus singulis partē ferz sunt.

Et vñ vñqz ad finē h pīcī dī mībz dectat. mulcīs. n.
qdā hūit pl vñ: sic illud qd ē mēstrual purgōis
qd ē pgnatōis z laci. qñ at vñ dectat z ce
lesti pīcī dī nā z tor mībz z oīs nā oīpū pcedit. omnis
enī inordinatio nā fuit. ppter hoc dectat. quē sunt
fm nām: et quē sunt extrā nām sic egritudines qz p
ordinationē hūit quādā i supioz bī pīcī dī cūctī: vñ et nā

moſeſ & formatiua adiuuat: & oēs nāles virtutes mouet: igitur piodus part⁹ aut in ſeptimo meſe ſit aut in nono & q̄ in his partibus ſit: ſi tamen aliqui ante ſeptimum meſem aut nonum ledat. ſi. n. ſtat pmutatio aeris aut natiſcitur mulier aut ſaluet aut meſtrua educat: pp̄ h̄ oīa aborſus ſit. 32

Aparentia in quibus meſib⁹ ſiunt.

Aparentia dicitur aut meſtrua: q̄d conſiderat oſ q̄ ſeruit meſtrua. ſiquid ē in principio in primo meſe aut in ſcdo nō ē difficile ſi vō p⁹ hōs q̄i aploſi eger nutrimento embryo educant meſtrua: difficile eſt hō nūtriri embryo. ſeruit aut meſtrua in pgnatione nō p oſ mificis: h̄ enī clauſi ē: h̄ p vaſa q̄ ſūt ex collū p que & virgines purgaf nō inuaniū inq̄rit q̄i ſeruit ſupernatiua ſine meſtrua. ſed q̄i mulierib⁹ a principio vſq; ad finē p̄tus ſeruit ſanguis & nūllū ledit: q̄i ē abſcondens ſanguis: ſiquidē ſic igitur ponim⁹ ſi ſupernatiua intelligim⁹ q̄i meſtrua. ſi aut ſupernatiua intelligim⁹ q̄i appetitū ciborū dicim⁹ oīe ſic inq̄re ſupernatiua q̄i ſunt: q̄i ſupernat appetit⁹. ſi. n. in fine ſtat bonū: ſi aut in principio malū. andr̄e autē & magnū tudinē appetit⁹ & ſpēm vitz fortior aut debilior: ē. debile eſt bonū & forte: & itēz ſpēm andr̄e autē & q̄i appetit vī tū oīena & accroſa aut ſalſa. bonū ē hoc ſuſtinerē & appetitū. ſi vō carbonēs appetit aut terrā: aut latereſ diſ ſicile ē h̄. & h̄ oīe: meminerit: q̄i aut h̄ quidem manifeſta: h̄ vō nō manifeſta: adhuc aut manifeſta nobis: aut non manifeſta. ſi voluerit dicat: q̄i pp̄ talē humorē appetit contraria & inconſuetā. 33

Abores in piodis: q̄i in ſeptimo meſe in triplicibus ſiunt: & q̄i in noue mouent etia triplicitate eminaſ.

Porret nos ſcire q̄i dolores dicit exercitia nō dolores ſed ſupernatiua in pgnatione ſic creatione aut pfectione & aut motū p̄iſe in orbis circuit⁹ ab oīeſtinaſ: acuti q̄dem aut in q̄to aut in ſeptio: aut in q̄to decimo vſq; ad viginti: & ouertura vō a q̄dragefimo vſq; ad octogefimū & centefimū vicesimū & oīeſtinaſ: & ma tris circuit⁹ quodā bz nō ſm acutos morbos ſm vīa tumos in meſib⁹ h̄is hōs circuit⁹. volum⁹ aut deſuper quodāmo incipe. dictū ē aut vobis & i libro de nā pueri q̄i inuitit virile ſpma & oīeſtinaſ mulier: & pmo oīeſtinaſ poſtea creat⁹ & ſortat aīa in ſtūtrū & vſq; quadragē ſimū dicit & triceſimū p̄iſe: & i reliquo tpe auget: ſic a q̄ dragefimo deſcit & mouet in ſeptuagefimo aut in nono geſimo. ſi igitur in ſeptuagefimo moueat: dicat q̄i in ſeptimo meſe dicitur part⁹: ſi vō nonageſimo: dicit q̄i in nono meſe dicitur parereſ: vō in centefimo dicat q̄i decimo meſe: ſi vō octogefimo moueat moriſ & etia ſit aborſus. vī et in li⁹ de nā pueri aīaſ vſus ē dictionib⁹. mentionē faciēs de ſeptio & nono meſe in generatione & i p̄tu. de octauo vō remiſcēs dicit: i caſus. itaq; & alexandriū octauū meſes ſm antiſtraſ. leuē noīant ſic hermas beumedas. h̄ oīz loco ſeptuagefimi dicit ſeptimi meſionē ſec⁹ & loca nona geſimionē: vī tū mſciplicet p̄ decē ſeptimū & nonū. 34

Quod p⁹ muliebria dextra ſiniſtra quidem effundens.

Muliebria nē dicit oīa muliez. vbi ḡra: acceptioz pgnatione p̄iſi laſ bre: ſi aut mebra muliebria ſic mificē collū mificis: h̄. n. ſemp cū additōe dicit muliebria oīa: muliebria mebra. quoties vō ſine additione dicit muliebria: tūc meſtrū itelligit eſt h̄. q̄d aut dicit vō ſi generatione filioz deſideras oīe p⁹ purgationē coire p⁹ vīa aut oīas dies euacuationis q̄i nodū clauſū eſt oſ

matricis ſed ē pup⁹ & oſidera q̄i p̄ aut que cellula magis agita ē & magi purgata ē: ſi vō dextra mas ē quod debet generari: ſi vō ſiniſtra mulier effundens quidem dicit: apertum effundens. 35

Hemoſiſitas per procedentia dicit deſiccatoria.

Dicit q̄i ſi būda ē matricis: & h̄ cognoscat ex eo q̄i procedentia ſūt ſero ſimilia vel aquoſa. ſ. expulſa i meſtrua. ſi enī groſſa ſūt deſiccatione deſiguit ſiquidē igitur eſt būda matricis & appetit generatione filioz tūc ſicā ordina dicit vō dicit nō ſm cibos & pot⁹ ſed ſm oēm ouerſationē: nō aut ad immoderatum ducas deſiccationē q̄i nūq; deſcipit: oīs enī viciſſa p̄ſtat vel infirmat virtutes & membra.

Quia cit⁹ deſictia p̄motū auget tard⁹

Deminatū dicit formatū in mificē: aut diuſū & generatū a mificē hoc aut oīeſq; mas q̄d in mificē citius for mas pp̄ multū calidū: ſcia vō tard⁹. i augmēto vō ſeta pp̄ multā humiditate cit⁹ auget: mas vō pp̄ meſtrua tū būdū tard⁹ auget. idē autē ē vidē & p̄tū. 36

Abores trino quino ſepteno uel quarto uel ſexto uel octauo.

De vult dicere bip: q̄i paulo ante dicit⁹ ē q̄i piodis ſūt & mor: itaq; mouet embryo ſm tres meſes aut. iii. v. vii. mouet: vī numeret⁹. iii. iiii. v. & itēz. v. vi. vii. & itēz. vii. viii. nonū &. vi. & vii. meſe ſunt. iiii. dno. vi. & itēz.

Explicit ſeptima p̄cula: Incipit octaua et vltima.

Que ex parua tabula p ſcrutanda dicit ſiat repletio inantio ciborū & potuūz permutatio bozum ex qualibus in qualia ut habet.

Completa ē a nobis ſeptia p̄cula p̄ſiſ negoti⁹. citi⁹ denemiam⁹ & ad octauā. ſ. vltimā: & nō credas p eo q̄ vltia ē. pp̄ h̄ ē vltior. multa. n. et h̄ & p̄cognitiua et p̄noſtica et curatiua documēta tradit ſed h̄ q̄dem p enigmata: alia vō p ſigna aliud aut ē enigma aliud ſignū: enigma. n. ē oīno occultū: ſignū vō q̄d ē h̄ intēctio explanationis. q̄i aut mul toties dicit⁹ q̄i bip. h̄ec documēta i omēozatione ſūt oīeſtinaſ aut i p̄is aut i magnis libris aut i p̄is tabul⁹: pp̄ h̄ dicit q̄i pua tabula q̄dā ſupiori ſmōi oſtruit⁹ dicitēs: q̄i h̄ec oīa vſq; nūc dē p̄ue tabule ſunt & principii ſmonis faciūt pſcuratūda. q̄dā vō iſerioz ſmōi oſtruit⁹ q̄i que er pua tabula volo idē & principii octauae p̄culae faciūt q̄i er pua tabula ſic i p̄gramate legūt. q̄dā vō q̄i pſcuratūda oſtruit⁹ dicitēs ſic: dicit er pua tabula pſcuratūda: p̄ ſcrutanda h̄ p̄culare oīz accipie ſic i potu & cibis: ſolū aut vſe et inq̄re & pſcurari: et q̄ dē ſita & ſita i li⁹ dicit⁹ inſerioz⁹ expulſa retēta et leſioes actionū appropriatos dolores p̄ petares ſubornatū p̄p̄uoz indicū. oīctū ē. n. et ab ipſo bip. nūllū fruſtra nūllū deſipiedū. nō ſolū h̄ec ſi inq̄re et dicit⁹: q̄b⁹ vīſ: q̄b⁹ potib⁹ et q̄iſ. q̄d aut vīe repletiōe et ſanitionē: ſūt. n. cū euacuationes ita repletēs q̄ ſup p̄ ſua euacūes aut dicitur q̄i euacuat dicit q̄ h̄bit purgatiua vīa nē ſic dicit i li⁹ dicit nūtrimēto: 3n nūtrimēto elare optimū.

aut sic hoc: aut q̄ cibis replet et euacuat abſtītia v̄o euacuat. p̄p̄ea: q̄ ſine cibo ⁊ cē abſq̄ cibo inanitionē dicitur. Aut hoc dicitur q̄ multū nutritiōis replētēs dicitur parū nutritiōis euacuantes aut laſſitudi quidē euacuati: alij v̄o ſp̄ant ⁊ replēt: v̄i ſeuclitū. I. b̄icij quidē v̄ētris laſſitudi eſt: malua v̄o viſcoſitate lubrici facit: ſi v̄o viſcoſi tē replentiōē faciāt: tūc nō euacuat ſed replet. vinū v̄o aſcerbū replet in ſtringendo ventrem: calidū v̄o euacuat q̄ aut mellicratū euacuat faciendo effuſionē ⁊ ſubtiliaſtione materie. ⁊ hec quidē in quāto itaq̄ indre et q̄le ⁊ v̄i lacnic accipimus: ibi v̄o ſynapi ⁊ pip̄er. ⁊ ſicut te in d̄re a quib⁹ ⁊ r̄ q̄libus ad q̄ ſi q̄lib⁹ p̄mutari a mul̄tis ⁊ frigidis: ad patica ⁊ calida aut ecōtrario: aut p̄mutatim: hec p̄ b̄ tradidit b̄ip. Permutatio hor̄ et q̄lib⁹ in q̄lia v̄t b̄it. Sciendū ē q̄ p̄mutatio ⁊ b̄ ſmo nō ſolum in potibus ⁊ cibis cōuenit ſed ⁊ curis. 2

Odores lenatozj delectabiles replentes proficientes permutatio nes ex qualibus ut habent:

De odorib⁹ deſiat b̄ b̄ip. ſed q̄ ducere ad memoriam p̄fecti auditoris ea que multoties v̄ca ſūt a nobis. dictum eſt enim q̄ conſtat nō eſt corpus ex ſolidis ex hūidīs ex ſpiritib⁹. Ex ſpiritib⁹ oīco aialibus nālib⁹ ⁊ vitalib⁹: ⁊ q̄ ſirma ex firmis nutritū būda ex bu midis. augen aut ex ſpiritib⁹ ſpūs ⁊ ſfoztant. op̄ enī ba bemus odorabilib⁹ ⁊ fetidis ſubiectis ſed ſm̄ differentes diſpōnē ſubiecta. frigida enī ſi ſtingat paſſione ſubiecta tūc bugloſa tē olibanū iroto vel ſbus tūc ramos oliue offero ad odorandū ⁊ ramos quere: ⁊ v̄r oīa calida. ſi v̄o aduſio ē ⁊ accenſio multa ⁊ febris v̄enis: tūc myrr̄ tūc roſas offero tūc ⁊ terra ad iroto: multoties. n. ⁊ frōi deo vineap̄ ⁊ ſalſicē ſubſerno. q̄ enī b̄ ſit vez v̄tinur quib⁹ odorabilib⁹ ⁊ ſfoztant virtutes: ſed multoties ⁊ ſua cop̄ia: b̄ odorabilia offerim⁹ ⁊ ſfoztant virtutes: ſic b̄ aut cala ſūt odorabilia: aut frida ad differentē cauſas faciētē lippothimīa. quid aut dicit replētēs. q̄ replētētes opantes. multoties. n. ſi oīa ſozeſis nō ſolū ſpiritū ſi ⁊ humidū: ⁊ offero vinū: ⁊ b̄ vinū in eo q̄d ē vinū humi dum efficit replentiōē humidū: in q̄ntū odorabile ſfoztat ſpūs. ⁊ aut nos ſcīre illud p̄ſudū q̄ntū nō ſolū odorabilib⁹ idigen⁹ in opib⁹ artib⁹ et ſetidis. ſic iſi ſi mulier nō p̄t pere ⁊ nō emittit embryo difficilī opat: tē capil los v̄rimus aut fruſta p̄ānoꝝ aut aliqd tale ſetidū: ⁊ oſ ferrim⁹ mulieri ad adozidū vt ſetoz nā ſcā bozida retrabat ⁊ retractiōe expellat rerenū. ⁊ q̄ b̄ ſit vez q̄ odo res ⁊ marie odorabiles cōfoztat virtutes: dicit quidam mirabile de democrito q̄ democrit⁹ vitā deidebat voluit occidē a vita iſta: ſetiuitas debebat celebrari i addi ris. i. in ciuitate iſta vbi erat democrit⁹: ſic additanti per tierūt q̄ ipſe nō decedēt vt nō in ſetiuitate tribulationē b̄ret ciuitas: ⁊ oīc eis democritus v̄ſq̄ ad quot dies vul⁹ ſi q̄ expectē: qui dixerūt v̄ſq̄ ad tres aut quatuor dies q̄ ſūt ſetiuitatis: ⁊ p̄cepit democrit⁹ onci vas mellis: ⁊ i ipſo odorās p̄māſit in illis q̄ntoz v̄leb⁹: ⁊ ſic alij dixerūt p̄cepit furnū ap̄iri ⁊ in ipſo panes decoqui: et ſic ex odo re panis p̄manſit. iſi ſi v̄is credere credas. eſt aut verum dicere: q̄ poſſibile eſt vicieta pure aīe ad viciuū p̄manere viciuū animam in corpore. ⁊ multoties hoc fecit democrit⁹. ſed b̄c cām ſic medicū nō acceptam ⁊ itaq̄ ⁊ ſa. ſicut medicus medicū arguit theſſalū in ſet̄ uenſibus viciētē tradere medicinā. Theſſalus v̄o nō b̄c dī cebat medicinā tradere ſet̄ meſibus. ſed ſciendū q̄ ioria b̄ic ad egyptū adiuſus eſt curādo a virtute ſupna et b̄ac

dicebat p̄ ſex mēſes tradē. Permutatiōes et q̄lib⁹ v̄t b̄it. Ecce cois epylog⁹ indrendi a qualib⁹ in q̄lia q̄ ſi eri p̄mutatiōes ab odorabilib⁹ ad ſetida aut eſtio. 3

Incidentes ⁊ intrantes ſpiritus ⁊ coꝝporum.

Hic differētes ſerit eꝝpōs. Spūs. n. ad dicit cōtinētē aerē. ⁊ oīc indre q̄ ſi a frido calid⁹ facit eſt aut ecōtrario: et q̄n b̄ et ab exteriori incidit i coꝝpa noſtra ⁊ p̄ os inſpirat p̄pter hoc dicit: Incidentes et intrantes. quidā v̄o ſpūs dicit anbelitū: ⁊ dicit inquirere hor̄ p̄mutatiōes: v̄t a pua reſpiratiōe magna facta eſt aut a mag⁹ pua. quidā dicit: Spiritū p̄mutatiōē. vt i veſtigis qui ſpūs p̄mutat ſūt aiales nāles vitales. q̄dā nō p̄mutatiōē ſpiritū dicit vt inq̄ras v̄t calid⁹ ē qui inſpirat aut fridus. quidā autē itez dicit: permutatiōes ſpiritū q̄i ad egritudinē. v̄bi gra: ſi ē calida egritudo oīz te ad frigidū locū et frigidus ventos ducere. ſi v̄o frida eſt paſſio ad calidos ventos. q̄d aut dicit: Et coꝝpō. quid ē hoc: nōne huiusq̄ de coꝝpō ſubiecto p̄mutatiōibus deſinabat. q̄d ſi v̄icim⁹ q̄ coꝝpō nūc ad oziam ſpūs dicit cibi et potus. 4

Alditus bī melius ſunt: peiores bī nero meliſſicantes.

Per doctrinā humidus et ſimoz et ſpiritū: nē trāſſet b̄e b̄ip. ad auditū. Auditū aut nunc oīco nō auditib⁹ por̄ ſi aut leſione aut tale ſonū: ſi ſunt quidā acuta voce gaudēt: alij v̄o gratiaſi altera voce. ⁊ rursus q̄dā gaudēt armonia: quidā i ſonātia ⁊ oīz v̄dij delectabilia q̄dē dicere ⁊ facit: nō delectabilia aut oīmittere. ſic aut ⁊ in lectione oīz uenient delectabilia dicere. v̄bi gra: ſi ē naucler⁹ oīz dicere q̄ ſalutata ē nauis. melius aut per̄ eꝝp̄ q̄ ſunt ad aliqd ſunt. nō enī eſt oīb⁹ idē triſtabile: ſed oīa mala ad aliqd ſūt bona. 5

E lingue gūſtus ex qualibus qualia aduocantur delectabilia.

Quod aut dicit: in auditū b̄ in gūſtu: ſi enī nō b̄z appetitū iſte: oīz multoties acetola aut ⁊ amara quedā huiusmodi dare iſp̄: potētia curare iſp̄m et appetitū mouē. ſi at gaudet dulcib⁹: oīz tūc et amara ⁊ dulcia cōmūſcē vt amara q̄dē faciāt iuamētum dulcia v̄o ſallant. 6

Spiritus ſimiliter calidior ſiccior frigidior pinguior ſubtilior: ſiccus humidus minuens replens: ⁊ pl⁹ unuſ quiſq̄ a quibus permutatiōes qualia ⁊ qualibus ut habent.

Spiritus itez dicit aerē cōtinētē: q̄n oīz uenire ad ſubiectā diſpōs. ſicq̄d n. frida paſſio ſupenir̄ oīz iſp̄m ſerre calidiorē aerē. ſi v̄o cala ē paſſio in fridū. ⁊ itez ſi gūſtus ē ſpūs q̄ ē i eo elige ſubtiliorē aerem ſiccū ſiē lirozeū aut eū q̄ ē i loci alti: ſi. n. ⁊ rome ē moris ad quē mitebāt medici patiētes a gūſto ⁊ nebuloso ſpū. ſi v̄o ſubtilis ē ſpūs ⁊ mīta ſiat euapozatiō: tūc ducas ad gūſtos ⁊ nebulosos. v̄bi gra: ad paluſtres aut ad fluminales q̄ gūſticē multa ſericalationē p̄hibēt. iſi oīz indre ſi frida ē v̄t ⁊ pauē ē ſpūs: tūc i pua domūcula oīz includit bos ſi ē t̄bid: vt nō mult⁹ aer iſpirat⁹ ſuffocet nāle ca loꝝ. ſi v̄o ignea ſubiacet diſpoſitiō: tūc opozt ad mul tum aerem ſerre b̄e maxime ⁊ ſi virtus ſufficiat vt inſrigidatio ſiat ex aere. 7

Habita uel habita uel mobilia.

Hinc sermo est super oporere ordinari ubi de odoribus et ceteris. **H**. n. dicitur: noster corpus compositum est ex firmis et humidis spiritibus et quoniam firma sunt membra sunt et continentur in receptiva ipsorum sunt: propter habitum membra vocantur habita uel habita. quoniam autem spiritus si mouentur in nobis et reuoluntur mouentur: quoniam uero stant motus sunt generati: propter motum ipsorum dicitur mobilia. spiritus autem quoniam in tribus plurali uoce usus est: quia membra multa et humida et spiritus.

Sermo de silentio non perferre quod uult aut quod loquitur si magni si multi si parui si pauci si ueri si frivoli.

Sermo duplex est: aut dispositus: aut prouocabilis: nunc autem non dicitur dispositus sed prouocabilis. dicitur itaque: quod os indigne sermone patiens et silentium ubi gratia: si modestus fuit orator et pandit uerba ubi in loquutionibus: nunc uero multum et loquutione: dicitur quod alienatio ipsi expectat. si uero consuetudine bene multa dicitur et incursum silentium suat dicitur quod magis subter et uel stupor: supponitur. os autem et alii ad os dicitur indigne ubi gratia: ut ea quod uult loquitur manifestus: quoniam bona est in eo ipse: si uero quoniam non conuenit hoc dicitur officile est: si loquitur quod non uult indigne et si magnos faciat sermones aut multos. quod autem antiquorum dicitur: quod bipedum commemorati sunt scribentibus scriptis: Et magni et multi: ut autem la magni eligant aut la multi: sicut autem et la pui aut pauci: ut autem la pui accipiam aut la pauci: nos autem uicimus quod os oia scribitur alii. n. et sermo magnus: aut multus quod est sermo quoniam in narratione amplius et non ostendit. multus autem est in eo ipse: quod multas rationes adducimus. ubi gratia: si in incipientibus quod est acerbis merione factum in medio et beatorum et diomedis et narrationum aliorum multorum. quoniam igitur uicimus uiam horum: nos oia recipere et indigne siue multos dicitur sermones patiens siue magnos siue pueros siue paucos. cum bis autem os indigne: si uerum sunt pueros quos loquitur fassus uerbi gratia: si subter et multa humiditate parit iste: et uicimus quod uigilant meritis. sicut in arde et cholera ra. si parat et dicit tibi quoniam multum dormiunt meritis. sicut autem n. et arde uigilia sicut et hoc quod sit falsus igitur indigne et uia ut in tpe huiusmodi: uera dicit autem non ideo uerit ubi gratia: si ueniat ad ipsum et est fons geometer: et dicit quod supra data recta linea necesse est triangulum ostendit sit data linea a b: centrum sit a: distantia b: circuli scribat. et n. b. uera dicit ut geometer sed quoniam non sunt tempus: propter hoc non delectat malicia egritudine. indigne autem adducit et si idcirco eis uox aut in loquendo balbutit: aut n. uoluntate desinit hoc uerit: et non lesio uocalibus organo: propter humiditatem aut siccitatem balbutit. hec omnia oportet te indigne.

Procedetia sudor uel inceptus sine quo pausauit uel quod extirpat calore huius calidiores uel salugine aut uulcedine aut piguedine aut equaliter aut unequaliter corpus tempus.

Einde de sudore dicitur: et ex his accipit cognitione subiecte egritudinis. si n. in toto corpore fiat sudor et pro uoluntate et calidus et multus fiat et in cetera dicitur et bona sufferentia adducit et punitur egritudinis: et tunc bonum est signum bonum. si uero circa caput et frontem supponitur solus ictus iste et desinit uerit uoluntate ubi incipit et dicit ubi ubi passio. ubi gratia: si fuerit uerit et in sudore incipit: indigne quod non olimus sit sudor: quoniam sit sudor modicus

et ite sit et ite sit. **H** autem designat uoluntate uerit: incipit autem sudor quoniam uno fit subiecti frigores ubi plegma et cholera ra. et plegma quod sit frigidus sudor cholera cholera uo ra. calidus. dicit autem inuestiga et colore sudor: colore autem inuestiga mus ut sudores ex colore uerit quod dicitur egritudine. si n. uidemus quod a cholera quod n. rubet et colore. uidetur itaque et quitates sudor et saluginosus sudores aut amari aut dulces. **H** autem uicimus quod non os medici gustare patiens sed quoniam a nare et p labia labozites ferit pncula quod sudor ad os. et sic egritudine gustat quitates sudor. indigne autem et ipse sudor sicut in principio supponitur aut in augmento totius morbi: officile est hoc si uero in fine stat supponitur sudor: bonum est si sit in pnculari portum non os igitur quoniam aggreditur se bis supponitur sudor: quoniam et hoc dicitur. cile est neque in augmento sed in statu et declinatione.

Ermutationes quales ex quibus habentur. **R**ecolitis dicitur et uobis quoniam in pncularibus pferit sermonem: quod nunc dicitur sudor dicitur. dicitur itaque: quod in dras pmutationes quales ex quibus fuit. dicit autem est quod ex quibus: quoniam si a multis sudoribus ad paucos dicitur res fiat transmutatio: aut ab humilibus ad acutes transmutatio. idem autem indigne et in egritudine et uerit siue a principio quod de albe egrediat aut postea nigra: aut et in principio nigre educit postea albe. si uero ex principio nigre ubi et fuit in principio egritudinis aut in augmento: officile est hoc. desinit enim in frigidatione et mortificatione caloris nalis. si uero post uoluntate tales egrediantur noli turbare. indigne n. nare egressu sit. et ubi manifestus quod indigne nare fuit: ex quo quod uerit et ubi ab eo quod erat uoluntate et ex hoc bona: bona resista scia et a mala: et ab eo quod scia et bona restrictio a mala

si uero huius sunt non est industria nare.

Ostinuit et non obstituit. **U**idetur hoc exponitur morbi ebrietas: aut a hic uoluntate inaspice hic obstituit non expurgat. expurgat dicitur quod uerit: aut prius aut per ceteros

nos aut per sudores aut non obstituit.

Lachryme uoluntarie et inuoluntarie multae paucae calidae frigidae piguedo

Lachryma dicitur bip. Lachryma autem uoluntarie sit aut inuoluntarie: uoluntarie sit et quoniam rogamus: uoluntarie sit uoluntate: aut in pblone pntulorum crebri extrusudate mays: aut in opthalmia: aut in multitudine: aut in uoluntate retentum uerit. lippositas enim uoluntate et altat: inuoluntaria aut egredi desinit uoluntate retentum. si igitur lachryma aut calida egrediat aut frigida: et nos mitigari uoluntate uerit aut calefacti uerit. igitur quod subtilis est quod dicitur: tunc est plasmid. i. in grossius collis uerit. si igitur et in subtilitatis: aut multum et tunc restrictus. **H** autem lachryma quod uoluntate significat: officile est: cum bonis aut bonis. ubi et in pncipio non pncipias dicitur eas bip. quod autem hoc decepti a dicitur ubi cur quod propter quod dicitur: Cale frigide multe paucae non dicitur grosse uel pigues subtilis si pigues merione facit: subtilitate uo tacit. et uicimus ad hoc quod bip. sicut uoluntate speculatione. unde quod dicitur eades et uoluntate. propter hoc dicitur piguedo subtiliter ligatur et subtilis.

Exustus spatum unde excreuit uel extussit uel uomitus.

Uidetur dicitur gustus dicitur quod patiens gustus lachrymas et uideat quod quitates: quod potest gustare lachrymas. **O** nos scire quoniam dicitur et uobis in anatholia quoniam iuxta magni oculi et foras trahere uis ad

nasu palatu: et pillud igitur forane gustat et qlitate la-
chyme. et si amara qde et qlitas vicq a cholera ru. si vo
dulcis q a phlate. et b qde et pma expd. scda expd et bec:
vic n. indre gustu. si n. et amar. gustu: tuc cholera ru. supra
bidat: et vic q interjat iste. si vo dulcis qlitas: vic q by-
dropisat: et bydropis si supueniet et aut apbimeria aut
aliqd tale: a multa buditare factu sputu no digestu aut
sic i pnoctio sic idgestu. B igitur sputu egredit: aut i ipso
ore generatu. et ppe b virit: in aut in capite. et ppe b vi-
rit: extrusit aut i choaze. et ppe b virit: vel extrusit:
aut in ore stoi. et ppe b de vomitu metione fec. vic itaq
Inquire i sputu q natum et color et constitutione et mo-
du egressus.

Questus frigus liquor desiccatio.

Omes passiones q ab ipo deimant no sine ca-
fuit hcy ca: aut pmituta aut ascedere. ppe b et
b et de causis metione fac. multoies. n. a sole su-
puenit diffuso mae et exi egritudo: h qm no solu a sole
et calitas s a balneo et ab igne: pp b id qd et vlti appo-
sunt et dixit: est. sit aut egritudo et a frigore aut pp gelu
aut pp nines. sit aut et p liquoris. p buditare sic a plus-
tia vel infusio. sit aut et p desicatione sic a labore itine-
ris i barena. indre igitur fuit a calitate ad frigus transmutat-
est aut e contrario: aut ab humiditate ad desicationem

Laboriosus ocia somni uigile.

Laboriosus ocia somni uigile. indre aut vic fuit ab exer-
citio. laboriosus aut vic exercitio b ad oculu transmu-
tari aut exorio. indre aut et p se et q ex bis fm ac-
cidet. vbi gfa: exercitii fm p se calefacit et desiccatur. p acci-
dens vo multa euaporatioe ifrigitudo. sic aut et oculu fm ac-
cidet inlusio ocio fumosis suspensitudo. et no exalatis
scuturionib: facit. accendit cala egritudo. scbizio. qaut
dixit et in exercitio et ocio: bec indre et i vigilia et i somno
proportionatis aut exercitii vigilia.

Questus in somno somnia.

Abitrat qda dictione sic male se bnt no oueni-
ebat ipm dicere. Quel sono sonia. qd n. b: sit et
sine sono sonia: et vicin ad b qm illud qd seget ex-
necitate dixit: sic lac albu. q vo b dubitat dicit: qd e cori-
nu. pmo. s alud e qd sono: et alud sonia. vic n. indre q
in sono fuit et modu dormiedi: et si apu est ei os: et si co-
culi. et si loq qda vba dormiedo indre vic et sonia: si sic
pbo sic fic medic. pbo n. dicit sonia fieri a vna vntu: sic
q aliqd i bydropis dormiedi videat aliquem dicere et qm
b fac et cris lau. aut a pura aia i qb. n. e pura vita. vbi
gfa: sepat in sono aia a corpe et facta fm se pconocet
futura pgetia ipi soli: aut et totu ciuitate: aut ecduso a
peiorib: sic qm fantasmata qda fa lullit dices fuit sonia
aut a vntu vna aut ab alia: aut a peiorib: nos vo sic me-
dict no b i qm cas: sic si qtingat et soniat alqd videre
sepm vlti multoies cu oculo sua aut cu tota ciuitate: os
cas q cholera ru. ipm supabidat. si vo videat in aq suffo-
cari vic q pblegma superabidat et.

Mansiones in quibus et a quibus.

Mansiones qda dicitur modi iace di aut signa q e-
fm nam dormit: et sine ad fieri et cura feret ma-
n exi iacet sic dicit et i pnoctio. qda aut man-
one dicitur loci vbi iacet mansio. B. vo ipsa mansione et le-
cti dicit: vic q os indre subiecta passione: et si frida est
passio: et lancea vic veltib: sic potetib: calefacit. si vo cala
e egritudo: tuc linet et veltib: sic potetib: ifridare: et iteru
si fiat sudor et ofozare vt: tuc vic calefacit b veltibus et

magis egrediat et sudor. si vo debilitat et et sudor in pi-
cipio fiat et ar: calefacit b i pl pnteris vntes h poi-
tentib: infridare et ofozare vntes: vntes ea q subternit deit
guit dices et qb: sit supposita velania dices: aut a qb: b
i qb: et a qb: dicit qb: morib: et a qb: sit pmutatio. 18

Animi ul metis noticia desic ipsa
sim eand absq organis: et rebus
delectat et tristat et timet et pfidit et spe-
rat et despait ut passa e domestica hyp-
pothoi metis sue sim eand scies exis
superuenientium in egritudine.

Animu vic b ridet ofideri delectari et bi mde si
repere fiat. vbi gfa: si laboras rideat nullo pste
ridet faciere: significat sanguinem budo: si vo ofi-
dit et delectat nullo pste faciere ipm ofidet: designat ofi-
latione nre. si vo tacitum et o mittit oculos et ira-
scit: designat q melic budo. et absq organis qde vic: qd
absq cas efficiet b i u. et b vna expd. est aut scda et
poe: et bec q alus dicit rone. e eni fantasia rone meoia:
et vic indre: si pmutat salua rone fantasia. absq ifrumu-
tis qde vic qd absq organis memorie puerit sola ro sic
in illo pnoctio sacerdot: et no solit in b: h itez: pui qdaz
paties et accipies b ensim: entes qde ipse tenet: vagiaz
vo ensis tradit medicos: vic ipse pignem: al: puenies
facet plenu farina: et effudee farina in terra vic medico
ecce puluis veni pugnet. vic aut q talis passio lupue-
ni bycuri hypothoi: bycuri aut vic famula aut vxoru
aut forozem: fies vicas quem velis.

Etas quidem etatis et etate prius
nel posterius convenientem.

Etate indre et etate. pot aut et ex bis etatis app-
bende pconognitione. si n. et ofone etatis supue-
niut egritudines no valde puerit. vbi gfa: si i se-
nili etate: paralytic: stupor: suber. si vo in augmastica eta-
re: pbenches: adustio. si vo vna supueniat: difficile e bec.
inuestiga aut et picularia etatis: qnq ad modu. n. an et qm
tuor diuidit ipa: i ver: etate: in autiu: i byem: et in. vii.
ver etate fructu autiu lenabile byem plateabile. sic
etates in qtuor diuidit: vt puerile iuuenile paugmasti-
cam et senilis: aut i plura. puerilis aut qd e sub lacte des-
gnat: aut cui os i u dices aut ad pubertate aut ad adoles-
scentie. sit aut et senile senile designat: aut i vltio possum.
Quid aut dicit: pui aut postier: puenit: qd nos scire q
i foris: est nalis calor et mult: sic itel us multo tep. in
etatis. i. puerili iuuenili et religis. in qbus aut modicus
et debilis: sic q i qdragesimo ano senet: ipi supuenit
igit supueniat morib: et debz cessari nono die: si qd
et calor nalis: et cognoscas ex etate ipi: vic q: byss pue-
niet: septia die fiet. si vo calor nalis by debile: casus
vndeima morbus determinabil. habes igit qd pdest no
bis id qd est etati et ad pconognitione egritudinu.

Dentium depunctiones pilorum or-
tus semen.

Quasi detiu origo capilloz: ortu dicit n. qd e genay: qm
qui e capiti et supelio: et palpebz a gnatione sit. capil-
loz. n. qda pui fuerit ppe omanent: alij ppe coope-
tunt: alij vo ppe custodia. semo vo dicit tepus iuuetutis
in quo semen et sperma viri emittit.

Magis et minus.

Bene b appositu et et ordiat tibi picularia etatis. dixit

eni pus t posteri? pus. n. dices vbi gra. i. puerili etate. f. epate sub lacte. posteri? vo t tard? ad ortu dentium. n. uic aut oic. qm t magis pus t mi? pus t magis posteri? t mi nus: t itez vbi gra. d. e calidū qm dū duob? t estimo vtzqz ipsoz pmanē vsqz ad quāquaginta ānos: h v? qdem magis pmanēt vsqz ad quāquaginta qnqz: t alius minus vsqz ad quāquaginta.

Capilozum augumentum.

Conuenit ipm dicere: capiloz ad additionē. qm capil li nō augent: qz augmētū fū fms dīmēssiones.

Impinguatione cōfimentia dīmīnūtio.

Impinguationē carniū. t cōsolidationē ipsoz: aut im pinguationē oic augmētū ab vna dīmēssione. t alias p cipies subitelligi. cōfimentia oic fōrtificationē cōsolidati onē. h aut oic iuuenit etatē: qz oia fōrtificata sunt et solida. volēs aut senilē etatē designare: oixit dīmīnutionē qm in ipsa dīmīnuit et terminat et mortificat. 20

Quod affine t quidē fm scipsum.

Actū ē vobis sup? p pculares sūt fmones et i cipies hāc pculā dicit: qm q ex pua tabula p/scrutāda. t h itaqz fmo pcularis ē: et ois in h appozare pscrutādū. oic. n. qz te indgere qd affine Affine at qd oic: offerētēs aut scripture sūt. t qdā dicit qm ois indgere qmēbra hnt affinitatē ad alia mēbra sic caput ad os sōi: t os sōi ad caput et sic generatiua ad ea q sūt pectoris. q aut nō sūt affinia h fm se sic glādū: pellucule et bi? et ē pma expō. Scdā expō q affinia oic: familia. vbi gra. indgere si ea q generat affinia sūt patribus qdā. n. pentib? affiant. qdā enī. patris: qdā alijs. qdā vō affiant supfluitant q ē in mīfice affilati. qdā pentib? et in aialib? irrōnalib? iuuenit. et nō solū in rōnalib? h ma gis irrōnalib?: qm irrōnabilia et tps nutritimē dēfina tū hnt et coitū. vocata aut rōnalia t vno multo t mala dicta t alio dēfictis vtm? ē. ppterca nō oīno genita pa rentib? affiant. qm aut irrōnalib? ē affinitatio: mani festū ē p eo q studem? coire equos optimos t canes: vt t genita ex his optimi fiat. t h ē scdā expō. Tertiā expō ē h. Aff. ne ois vt indras subiectā passionē: si ē affinis et a generatiue aut nō. si qdē. n. ē affinis vt epilepsia aut ar terica aut podagra aut aliqd tale iurabile ē si vō ex cul pa qdā supueniat egritudo h facile curat: si vō affinis ē passio t dicta est mala officilio fit egritudo. t hoc est quod intendit. 21

At nēpus in quo t mane aliud t nēspe aliud tēpus factū ē pluri osum aut sicū aut frigidū aut calidū cū uento aut sine uēto t qualiū uētoz supueniētēs aut frig? aut calor tēpoz t ubi tps aut medio aut ultimo aut p totū: aut pterito aut ptefente.

Act. n. oie tps? dēmit. pscrutāda h i oib? pscrutāda. n. oic sūt t tpa. ois ēz indgere dē tps? vtz fm nās se hnt tpa: aut tpa pmutata sunt: t si pmuta ta sunt: aut vnu tps pmutatū ē aut duo aut tria aut t o tns ān? t fm vā qūratē facta ē pmutatio. aut fm ouat t ad nīc spē aut ad ceteros dē. Ad aliud spēcē t vtz cō sone tps? vbi gra. in estate tertia: caufon: pbenefis: i byeme vō lytargia: supozcamp bimeria: zia vō si flast: te lytargia t bi? i byeme vō tertia t bi? q aut vico in tps? eadē itelligas t etatib? a iuuenit senili t alijs et

in dicta t alijs ititibus. f. lib? elemētis. indgere at t si ma ne vel in pncipio tps pmutatū ē vel vespē aut tard? vbi gra. mane qdē hē qm vltima byems vernalia sūt: in fine vō vernalis constitutio. 22

Tempus in quo generatum est.

Act. n. indgere tps in quo generate sūt egritudines vtz in pncipio pmutatū ē tps aut i medio aut i vltio: aut i oib? dō oic totū: t vtz in ipso tpe generata ē egritudo: aut i pterito tpe facta ē. in h. n. ma nifesta ē hē ē byems q multoies māz general ver nani festauit aut estas: sic. n. viciū ē. Et si qdē byē australis t pluuiofa: ver vō bozeale t pluuiofa: necesse ē i estate fie ri egritudines. indgere aut t vētos: vtz in vno quoz tpe cō ueniētēs vēti flant: aut sic viciū ē sup? pmi qdē australes flant: postea vō bozeales. t itaqz indgere cerebruz pal/ sū est: mīst differentibus membris: exinde ouerfe sunt egritudines. 23

Tempus egritudinis supueniētia

Act. itelligē pscrutādū tps t supueniētia. qd at oic: tēpus id qd ē egritudinū t tps: aut i opor tuno tpe facta ē egritudo hē i estate tertia: aut nō supueniētia oic signa q cōtrario diuidit dēmita tibus. viciū ē. n. t i li? oē chrysi? dēmitatū sūg sūt hē i pleureti tussis: dīnia: febri: pūgiu? dolo: supueniētia vō sicut p dolo capil: lipotboma lyncopē. t qz bec super uenientia aut malacdam designant egritudinis aut debi litatē vtiut aut chrysim egritudis t dīfolutionē. 24

Periodi t podoz t uel p mltitu dinem supdatioz: t aut toti? mor bi supdatio uel dīfensio uel status t q bus qdē mai? t qdē min? dēmiatiū? t qm t qualiter t in quo tpe t etate.

Act. n. addē pscrutāda: vīc. n. indgere t pēdes. si igit dīuturna ē egritudo aut acuta t cōtina aut inipolata. t si multā hz itēpōlationē hē i qūta? na bonū ē. h designat. n. qz detē recipiēs nā magi supat morbi. si vō modica ē inipolatio. ptemit v? a cōtuis potissim. indgere aut t si plib? bozis ouat inipolatio qz potissim. si qdē inipolatio multis bozis ouat: bonus ē h. si vō potissim? magi oīstēdī: difficile ē h sic viciū ē i li. dō ijs febriū. t tiana nī mota. supdationē oic h oīstēdī dēfensioē at aut toti? morbi hē toti? qm si atigit duob? aut tō? ānis curat egritudo. aut supdatōes oic dīstēdī dēz vni? vltz tēpoz aut pncipiū aut augmētū aut stat? aut dē clinatōis. aut supdationē oic dīstēdī dē pculariū pōis for. mozassil at si oī certissimū viciū: supdat onē oic pncipiū augmētū. v? at dē statu qdē māifeste t noīati mē tionē facē. dēclinationē vō p p hē oic vicit. remissio. i dē clinatōe. n. remissio fit t paulatio oīz cū morbi effici entū. indgere aut t boz tēpoz lu magi t min? magi oīstē sus ē stat? aut min? ē dīstēsus: sūt aut alijs. Act. n. qz qū: t i quo tpe t etate. Lu qm vēstī oic q. d. iustigia in q die fit chrysis aut i nocte t itez i estate aut byeme t in iuuenit etate aut i senili: si qdē i die fit chrysis q mani festū q i nocte supuenit grauis suffertia q ē aut chrysim fit vō in nocte fit chrysis i die pcedit acumē. mēl? aut ē in die fieri acumē qm t lux ē: t dīastochim efficit supfluitatē t amitoz: ē pīnia: t affinitū ē societas t parentū aspectus qz i nocte. qm t nox oīstēat suplicies includit māz t amioz qz t affinitū abūna: t difficilioz vt fieri grauis suffere tia: itez i estate mēl? fieri chrysim qz i byeme: qm i estate calitas pīst ad subitilationē t euapozationē materię.

byems vo ziaf odelatide. idē autē ē vicē d' iuuenili etate
senili. lu q̄r autē degit modū ē motū egritudis. 25

Epidimicorum morborū modi.

Dicit. n. indrē ē epidimicos morbos ē bonis mo
dos quomōdō mouet. sic ē libro de causis dieba
m. q. nō solū oī scire si officialis ē egritudo. s. q̄
officialis ē aut ē iuxta p̄lasmationē iuxta pōnē iuxta nu
mer. iuxta magnitudinē vel quantitatē. sic ē b nō solū
oportet scire q. epidimicus est morbus. s. q̄līs ē quādō
ē quomodo mouet. 26

Et si quis inceptorū incepit uix uo
mēs aut bñ uomēs ē siue bibētes
qdem siue p̄tinetēs siue tardi purgati.

Dicit. n. q. o. te indrēre vtz egrotans si bñ mul
tōtēs mām circo oī sōcitat bñ uomēs est aut
vī uomēs. si qdē ē bñ uomēs ē oī erat ipse
san. tūc oportet medicinas facietēs uomē. si vō vī uomēs
nō offeras. solū. n. motū opant mām ē ex motū officilio
ra finitūata supueniunt. ē tūc p. suppositoria p. purgati
ua euacua mām. sūt qdā difficul. uomētēs. qdāz aut bñ
uomētēs. qdā aut si bibat aliqd aut comedat. p. paululū
uomit. quē p. paululū. qm̄ mouet p. cūa bōzā pono ad
subtiliandū mās. marie aut ē si fuerit viscosus bñor. pur
gati aut vīrē aut p. medicinas facietēs uomē. aut p. pur
gatiuas si nō est bene uomens. 27

Bnitum forte quī exalbat quoz
z labia.

Hic accedō. Sa. oīc q. exalbatos dīc bīp. s. r mū
calorē nālē. oīc. n. q. bī ē alias oīc egritudis fa
ciles subfistētēs parimū ē febres. sic aut nīr ma
ximus se p̄bīta dīcēt. bīstōcī ē bī. sermo. aut. n. exalba
tos oīc bīstōcī infirmū nālē calorē. p̄t qd nō sūt epul
p̄t. supozēs. subet. ē bī. frīde passionē aut om̄p̄m. ē
rīne febres. s. exalbatos oīc p̄bīstōcī. in b. n. bīpp. oīc
Inueni raro exente se. fieri. vī. p̄t raro ē forte additū ē.
qm̄ aut vīrēs ē se. ē acuminē itaqz ē labia corozdebantur
ē exarcebabantur. 28

Qualis modus que tempora.

Dicit. n. indrē in dīctib. colorē albi. modū febzis
ē t̄ps inq̄tām durat. ē si vchēmēs ē. 29

Opus corpus in speculatione age
re uisus auditus nasus tact. lin
qua ratione addiscere.

Hic sermone qdā p̄dicto as̄mūt. ē credas ip̄s
B. oīc. qm̄ oīz q. o. indrēre modū. ē oīa s. p̄t
vīr. o. n. est. an toto corpore patietēs medicū dīli
genti intēdere. ē oīa q̄ sūt in corpore ei. indrē. quidā autē
q̄ sequētib. as̄mūt bñc fmonē ē dīcēt. q. op. ē studius
sūt medicō totū corp. exētē ad p̄cognitionē egritudis
vīrē ut videas siue rubicūda sūt q. expurgans siue alba si
te nigra. ē audiū et interrogas ē cās egritudis et audi
as. sūt aut ē nasū et fastidioso odorabiles siue fetide sūt
egritudines. ē designant multā p̄trefactionē. aut vine
valde fetide. gustū aut p̄nos patientē dīrēt. ut paties q.
sūt suos sudores. ē ad ip̄m medicū. si. n. fuerit medic. i
ta viues. ē t̄cat ne multoties a negligētia mēria pati
as. in q̄litate sudor. ē āt ē piculosa egritudo. oīc tūc ē me
dicus. gustare sudores. tactū aut ē videas siue cure aut
grosse aut bñide tūc egones. ē b. qdā ē sensib. qm̄ autēs
multoties fallit sensui. p̄t b. dīcēt. q. o. s. reducēt ad oīa
ad rōnē cōem iudicē omniū sensui. 30

In palpebris supiozib. verelictis
tumores alijs circūgraciliatis re
diterationes in somno.

Dicit. n. indrē palpebras supiozes. ē si sūt bē istas
te indrē ut indrē nō facta sūt neq. inflatus ci
bos comedit. si. n. b. fuerit nō ē malū exalt. ven
tositates. si vō nīd bōz adiecerit tūc significat q. ocul
tate sūt reliq. mām ē dīceterano sperat. ē p̄t qd supio
ris palpebz mentionē fecit. qm̄ b. mouet. vbi aut mul
tus mot. ibi ē passioes sūt. alia aut mēbz naciēta sūt
aut ab eo qd est absq. cibo aut a t̄pe egritudinis. quare
assumptus est hic sermo.

In extremo uero subrubea dura ē mi
nus his molesta.

Dicit. n. indrē ē extrema palpebz. si. n. sūt subrubea
designant sanguinei būcē iupubāntēs. si vō ē dura fa
ciet significat mām grossā. ē b. oīc ē cū bīo valde signi
ficat ē. dīurationē. sūt. n. mala siue idea siue forma. ē vt
ē mala sūt se expōnens.

Et extantia ē inbibita uel habita.

Balieu. idē dīcēt ex quoz. significari p̄nancē mām
multo t̄pe. nos. vō dīcimus q. extantia dīcēt facta.

Inbibita uero ut farfali ē polimedi.

Que multo t̄pe manet. mentionē ē fac farfali ē polī
medī. quoz viroz qd b. sup̄uenerunt passionēs.

Rectatores tūozes uel liozes
siue in opthalmis siue in ulcerib.
sed etiā que ex finatibus ē empinati
bus delata quia signa.

Dicit. n. multoties si itestit aut ē vīrē sūt vīc. ē vī
dīcēt p̄bion. ē absq. vīcē sup̄uēt p̄bion. ē b. p̄rre
fiet sic dīcēt irōnal rigor. ē dolor. ē se. oīcū est
enī q. qd gnātione saniet dolozes ē se. sūt. p̄t. gnātīcēs vō
saniet ruptio sūt ē p̄turbatio vīrē. q. vō ē nācētīs rūpū
ē cūte manifestā h̄nt expurgationē. 33

Messio toziosēs cōc umbilicā ē vō
lozes ē qb. a poris ē alleis ē bīc posā.

Messione dīcēt qm̄ quonēs messio sūt ē estare. tūc enī
qm̄ cholā ru. sup̄ubidat ē acuminē. modicatio
sūt ē toziosēs cōc umbilicā. ē qm̄ āt nā cholā ru.
b. sūt s. a vīrē. sic qdē comedēs p̄oz. passūs ē b. aut alia
ē oīte t̄rogare nō solū q. comedit illa die s. q. comedit
an̄ quoz aut tres dīcēt. dīcēt. ē. n. vobis ē megategni. p̄oz
rū qd illico ē p̄mo onīd sūt suā cachochimā. alia vō ē
p̄ncipio ē inuāt foras. ad subtiliandū mās. ē educēdū
vīrōtates. posteri vō onīdū cachochimā. ē p̄. quos vī
es qm̄ faciūt toziosēs ē dolozes. p̄t b. vīrē. p̄t. 34

Lerispila ē qb. a crunice ē coz. q
circa ipsā ē facie defiminata ē nig.

Litian. qd ē herispila q̄ sūt a cholā ru. ē s̄guie
mixto. b. igit vīcē vīrē aut a collo ad facie defia
tur. Sa. vō oīcōz nō dēbat vīcē defiat s. sūt. lu.
defiat ē bono vō sūt aut ī malo. si qdē vīcē mām ad sup̄i
ciē colli male dīcēbas. q. nō defiat. qm̄ ab īgibī mēbro
ad nobile vīrē. l. facie. dēbata. vīcē mouit. qd q. dīcēt.
ē dīcēt. q. defiat dīrēt q̄ alīq̄sōs dīct collo cū dīcēsit.
aut nō b. defiat. s. dēbata. l. b. dīcēt. qm̄ ē b. vīrē. q. vīrē
vidit bīp. ex ē raro q. a collo ad facie vīrēntēs defima
bas mām in bono sūt rap. et dīcēt.

Nigra et quibus cernices mala et quibus
flicene mala et quibus pmonetia mala.

Nigra dicitur autem benignissima nigrescentia et designata
nomenclatura nalis caloris et via ad eadem. aut nigra dicitur
quodammodo melio. b. u. d. n. g. h. nig et marie q. i. collo su
p. n. u. m. i. d. i. c. i. t. u. r. et expurgat. h. n. i. c. et h. officine
et q. n. designat malicia egritudine. h. d. e. n. p. v. d. i. g. e. s. f. a. c. t. a
e. s. t. et p. u. r. b. a. t. i. o. n. e. i. n. d. u. s. t. r. i. a. n. a. e. h. f. a. c. t. u. e. i. n. t. r. i. a. u. t. i. n
d. i. g. e. s. t. a. e. s. t. h. p. u. r. i. t. a. d. e. f. e. r. t. a. q. et flicene sunt. 35

Melacholicus adomat a peplis non
munt quibus nigra aliqui a cepis.

Errasceam h. f. mone. h. e. n. d. e. g. a. n. o. p. o. s. s. u. m. et h. u. u. a. r. i. d. i. c. i. t. u. r. n. m. e. l. i. c. h. u. i. u. e. p. o. p. l. o. n. e. m. e. l. i. c. h. u. i. u. e. i. n. p. l. e. n. e. p. a. t. i. o. n. e. s. h. u. i. u. e. m. e. l. a. c. h. o. l. i. a. b. a. b. u. e. r. i. t. n. e. l. a. m. r. e. m. i. n. i. s. c. i. t. u. r. et u. u. i. u. m. q. a. d. a. m. a. t. o. c. u. i. d. a. t. v. i. r. o. v. o. m. i. t. u. s. s. u. p. e. n. t. m. e. l. i. c. h. u. i. u. e. d. i. f. f. e. r. e. s. a. u. t. e. s. t. h. s. c. r. i. p. t. u. r. a. q. d. d. l. i. b. r. o. z. b. i. t. a. p. e. p. l. i. s. p. e. p. l. e. a. u. t. s. u. t. h. b. n. p. u. r. g. a. t. i. u. e. m. a. r. i. e. v. e. t. o. r. i. a. t. i. v. i. i. h. y. d. r. o. p. i. c. u. i. m. p. a. n. i. t. e. h. o. f. f. e. r. i. m. u. s. q. d. a. t. l. i. b. r. o. z. a. b. i. l. l. t. o. z. n. o. i. s. q. s. u. t. i. n. v. i. t. e. m. u. l. t. o. r. i. e. s. n. e. x. i. l. l. c. a. u. l. e. c. o. m. e. d. i. t. et i. d. i. g. e. s. s. i. t. et o. i. a. r. i. a. e. i. d. e. s. u. p. e. r. i. t. a. u. t. v. o. m. i. t. u. s. q. d. a. a. u. t. b. i. t. a. t. o. t. u. m. o. i. s. a. p. a. r. a. g. u. e. r. b. i. s. u. m. u. l. t. o. r. i. e. s. a. u. t. a. c. e. p. i. s. c. o. m. e. d. e. s. i. d. i. g. e. s. s. i. t. et h. s. u. b. s. t. i. n. u. i. t. 36

Ebres quibus ulceras labia forte inf
mittetes quod et etianis ifridatiocet
que uero circunferetes confestim ad ma
num locute semper.

Iste ferno magi debet super poni ubi dicitur quod la
bia vlcera aut in vltibus n. se. corodit et vlcera n
labia sic i tertiana: amphemeria. n. acuta qd
est a multa balneis aduisione: mox autem soluta a m
nozificata manu. 37

Qualis est articulus uidendum extussione
no experiantis si non in saniem sunt.

Hic ferno chirurgie scriptum. quoniam. p. b. l. a. a. u. t. i. c. e. r. e. b. r. o. g. e. n. e. r. a. t. p. p. t. n. a. l. l. e. t. u. p. t. o. p. t. i. o. n. e. s. a. u. t. i. n. s. t. o. p. p. t. o. t. i. n. u. a. s. i. n. d. i. g. e. s. s. i. t. a. u. t. i. n. a. r. t. i. c. u. l. i. s. p. p. t. m. o. v. t. u. i. t. i. f. r. i. d. u. p. p. t. i. r. r. o. z. a. n. d. u. i. p. l. o. s. d. e. f. i. c. a. t. o. s. m. u. l. t. o. m. o. r. t. u. m. e. b. r. o. z. h. i. s. u. p. a. b. i. d. a. u. e. r. i. t. p. b. l. a. i. a. r. t. i. c. u. l. u. s. et v. u. u. e. l. l. a. g. o. m. u. l. t. a. f. i. a. t. o. e. a. n. v. e. n. i. e. s. i. d. i. o. r. a. m. o. d. i. c. v. i. d. i. t. t. u. m. o. z. et c. r. e. d. i. d. i. t. e. t. i. c. i. d. i. t. et d. i. f. f. i. c. i. l. l. o. z. a. s. i. n. t. d. a. t. a. s. u. p. e. n. e. r. u. t. 38

Consuetudine uero ex quibus sanis
sommis dilectis opimetis laboribus
sommis libidinis mente.

Multa et mirabilia documeta dididit nobis hipp.
h. q. n. o. l. u. e. s. t. n. o. p. a. r. i. t. b. e. a. t. p. i. m. u. o. d. i. n. e. n. a. q. n. i. a. u. t. et s. u. e. r. u. e. n. d. u. c. a. m. q. n. o. s. q. u. i. s. f. i. t. a. u. t. e. g. r. i. t. u. d. i. n. i. s. a. u. t. s. a. n. i. t. a. t. i. o. n. e. m. u. u. c. i. t. a. q. u. o. d. e. s. u. e. r. u. e. n. d. i. e. b. i. p. d. e. f. i. a. t. et q. u. i. d. o. i. c. i. t. q. o. s. t. e. s. u. e. r. u. e. n. d. i. e. s. u. e. r. u. e. n. d. i. e. s. et c. i. r. c. a. d. i. e. t. a. et c. e. a. l. l. a. o. i. a. v. b. i. g. r. a. s. i. s. u. e. r. u. e. n. d. i. e. s. b. a. b. u. i. t. h. m. u. l. t. a. c. o. m. e. d. e. r. e. a. u. t. p. a. u. c. a. a. u. t. f. r. i. d. a. a. u. t. c. a. l. a. et i. p. o. r. u. i. n. d. r. e. q. n. i. a. u. t. et p. c. a. m. o. i. d. i. s. h. i. s. o. l. u. s. u. e. r. u. e. n. d. i. e. s. q. u. i. e. c. o. m. e. s. t. i. b. i. l. i. b. et p. o. r. a. b. i. l. i. b. v. i. d. e. s. h. o. l. a. i. c. o. p. i. e. a. t. e. r. b. a. l. n. e. a. et o. l. a. b. i. n. d. r. e. s. i. s. u. e. r. u. e. n. d. i. e. s. b. a. b. u. i. t. s. e. l. b. a. l. n. e. a. r. i. a. u. t. b. i. s. v. i. o. c. i. t. u. e. a. s. a. m. a. t. o. z. e. r. b. a. l. n. e. o. z. h. i. s. b. i. s. l. a. u. a. b. i. t. a. l. i. q. u. i. s. n. o. p. e. c. a. b. i. t. v. i. d. e. n. d. r. e. s. u. e. r. u. e. n. d. i. e. s. i. s. u. e. r. u. e. n. d. i. e. s. b. u. i. t. h. b. u. s. a. c. r. e. d. o. m. i. r. e. a. u. t. s. u. b. t. e. c. t. o. o. p. i. m. e. n. t. i. h. o. i. c. a. u. t. p. p. i. u. q. u. i. a. u. t. r. e. m. o. r. i. t. et p. p. i. n. q. u. i. d. d. e. o. i. d. i. l. l. u. d. q. o. d. e. s. u. e. r. u. i. t. q. u. i. s. u. e. r. u. e. n. d. i. e. s. v. t. p. b. i. t. i. s. t. e. t. o. r. i. c. o. p. o. p. i. e. r. e. l. a. m. b. o. d. o. m. i. d. e. o. a. u. t. p. r. e. c. o. r. p. i. s. a. u. t. m. a. n. u. s. s. o. l. a. a. u. t. c. a. p. u. t. a. u. t. p. e. c. t. s. o. l. u. i. R. e. m. o. r. i. t. o. p. i. m. e. n. t. i.

oie id qd e dom? si consuetudines huius sunt sub aere abfeg
recto aut sub recto dormire. indre ar et si labozes: si ofnes
tudine habuit exercitarius: non bñit: vtz p scribo: p res
migare: aut p via: aut p lucta: et si p lucta quos oleo mul
ta fricande vter: hac vebemētiā mollib? cu manib?
et an cibi et p abū an balnei aut p balneū. indre aut et
sonos: si consuetudine huius parz dormire. nūc vō multum
dormit: cōsidera sic aut subter. si vō huius consuetudine multū
dormire: nūc vō vigilat: si pice ne cōspiciat ipsi expectat
aliquib? e enī qdā mā pignus hūc et exitas et pmitte doz
nure. iuestiga aut et si pñid? hiebat ei sōn? aut suspiciali
oī erit sanio: et si i oie dormiebat aut nocte. pscutari aut
et coit? si multū vtebat aut paud: et iunabaf aut ledebat
sūt qdā imoderate vtebes sanguine emittit. h. oia cōsidera:
ra: et vlt qd oīctū e sup? et h. t. r. a. d. i. t. labozes: balnea: cibis:
sōn: a. f. r. o. d. i. s. i. e. oia moderata. qd ar oīe mēte: q. mēte oī
h. oia cōsidera: et sup? mēsurata oīctz. p. p. f. h. oīctz mēte:
oīctz mēsuras. aut h. oīctz: aut oīctz: et aliud q. ois indre
et mēte qd consuetudine huius cōspōn? h. mēte: et aut gau
dere et tristari. h. n. consuetudine habuit et sollicit? oī erit
sanio et nūc e sollicit? nibil malū e. si vō nō hñs ofneru
dē nūc e sollicit? malū e h. et v. i. t. f. e. t. v. i. t. i. l. l. e. g. a. m. e.
v. o. l. o. n. o. p. h. i. s. t. o. r. i. a. s. h. f. a. c. t. i. d. e. a. d. p. e. l. a. g. i. n. t. r. a. r. e. e. t. h. i. s. h.
p. m. a. h. i. s. t. o. r. i. a. s. S. u. i. t. q. d. a. n. o. i. e. m. e. n. d. e. r. a. u. g. u. r. q. u. o. l. i. b. e. r.
ā. n. o. i. o. i. e. n. a. r. i. u. a. r. i. a. l. c. e. d. e. b. a. t. a. d. a. l. t. u. l. o. c. i. t. e. r. a. u. t. b. i. s. u. s.
t. r. a. t. i. g. e. s. t. a. s. i. b. i. i. t. o. r. o. i. l. l. o. ā. n. o. v. i. d. i. t. f. i. c. a. t. i. q. u. o. d. ā. ā. n. o.
v. e. n. i. t. a. d. a. l. t. u. l. o. c. i. t. e. s. i. p. i. c. i. t. a. d. l. a. c. i. e. s. i. m. b. o. l. i. s. l. i. g. n. u. z.
q. u. o. d. d. a. d. v. e. n. i. c. i. a. t. u. m. s. u. e. m. o. r. t. i. q. d. c. o. f. f. i. c. e. d. e. s. e. d. i. t. et i. c. e.
p. i. t. t. r. i. s. t. a. r. i. et nō c. o. m. e. d. e. t. et e. r. b. f. a. c. i. e. s. a. t. t. e. n. u. a. t. a. e. t. i. a. m.
a. m. i. c. e. s. u. s. q. d. a. o. b. u. i. a. n. t. e. i. et i. n. t. r. o. g. a. n. i. t. e. u. d. b. f. e. t. q. o. i. c. i. t.
e. t. p. a. s. s. i. o. n. e. et oīe e. i. a. m. i. c. e. s. u. s. q. d. i. g. i. f. p. p. f. h. t. r. i. s. t. a. r. i. v. a. d. e.
l. o. c. i. a. t. i. a. r. e. m. e. n. d. e. r. a. u. t. n. o. b. i. l. o. m. i. n. p. a. s. s. i. o. e. c. c. u. p. a. t. p. m. a. s.
f. i. c. i. t. q. n. i. i. t. a. q. e. x. i. s. a. b. f. e. s. c. i. b. o. et p. o. t. u. f. e. b. i. c. i. a. s. m. o. r. t. u. e. s. t.
I. t. e. s. c. d. a. h. i. s. t. o. r. i. a. s. M. u. l. i. e. r. q. d. a. b. u. i. t. q. u. ā. d. a. l. i. a. m. u. l. i. e. r. e.
a. m. i. c. a. s. et o. r. i. g. i. t. i. p. s. a. d. o. m. i. e. t. e. m. o. r. i. c. i. t. a. t. i. p. s. a. et c. r. e. d. i. t.
q. s. o. n. f. e. c. m. o. r. t. e. et o. b. h. nō d. o. m. i. e. b. a. t. e. r. n. i. i. g. i. f. e. r. v. i. g. i. l. i. a.
f. e. b. i. c. i. s. s. u. p. e. n. i. t. e. r. v. i. m. o. r. t. u. e. s. t. I. t. e. a. l. i. a. h. i. s. t. o. r. i. a. s. E. x. a. m.
m. a. r. i. e. q. d. a. f. u. i. t. i. n. c. o. m. i. c. i. u. i. t. a. t. e. et h. i. c. a. u. d. i. e. s. q. a. d. u. l. t. a. e.
et b. i. b. l. i. o. t. e. c. a. s. u. a. i. q. et i. p. s. e. b. a. b. u. i. t. l. i. b. o. z. et l. a. b. o. z. e. i. r. a. t. v. o.
t. r. i. s. t. a. r. i. e. s. t. e. r. t. r. i. s. t. i. c. i. a. v. i. g. i. l. i. a. s. u. p. e. n. i. t. u. r. i. t. e. r. f. e. b. i. c. i. a. s.
m. o. r. t. u. e. s. t. I. t. e. h. i. s. t. o. r. i. a. s. A. l. i. i. e. r. n. i. s. a. m. i. c. e. p. e. c. u. n. i. a. s. et o. i. c. i. s.
p. a. s. p. e. c. u. n. i. a. s. s. u. a. s. t. r. i. s. t. a. r. i. e. s. et c. i. t. r. i. s. t. i. c. i. a. v. i. g. i. l. a. u. t. f. e. b. i. c. i. a.
t. a. u. t. e. t. m. o. r. t. u. e. s. t. I. t. e. a. l. i. a. h. i. s. t. o. r. i. a. s. A. l. i. i. q. d. a. c. a. p. a. d. e. m. o. r. t. u. e.
d. i. c. i. o. q. a. r. l. a. s. s. u. b. s. i. s. t. e. t. c. e. l. u. s. t. r. i. s. t. a. b. a. t. v. i. c. e. s. q. i. n. c. i. t. u. s. m. o. r. t. u. e.
t. n. o. a. r. l. a. t. e. o. s. o. i. r. i. m. i. c. e. l. u. s. et c. i. i. p. l. o. d. e. s. t. r. u. i. t. et s. i. c. t. r. i. s. t. a. t. u. s.
m. o. r. t. u. e. s. t. I. t. e. s. i. p. i. c. e. q. n. i. t. f. a. c. t. u. s. u. e. r. u. e. n. d. i. e. s. m. e. s. t. s. u. p. a. r. a. et h. e. q. d. i.
r. e. d. i. t. C. o. n. s. u. e. t. u. d. i. n. e. e. r. q. d. s. a. n. i. s. u. m. P. a. o. p. t. q. d. d. i. c. i. t.
e. r. q. d. s. a. n. i. s. u. m. q. u. o. c. o. n. s. u. e. t. u. d. i. n. e. o. b. s. e. r. u. a. t. a. f. i. t. n. o. b. i. s. h. a.
u. i. t. a. s. a. u. t. q. nō o. s. p. m. u. t. a. r. e. c. o. n. s. u. e. t. u. d. i. n. e. h. i. v. o. z. v. o. l. u. e. r. i. s.
p. m. u. t. a. r. e. nō i. n. e. g. r. i. t. u. d. i. n. e. q. u. i. v. i. r. i. n. f. i. r. m. a. t. a. s. h. a. u. t. o. l. u. i. o.
i. s. a. n. i. t. a. t. e. q. n. i. e. s. t. f. o. r. t. i. s. v. i. r. t. u. s. et f. e. r. t. 39

Qualiter egritudines a quibus qs
figuras.

Dicitur. indre et egritudines vtz ab isopolas ad tri
nuas: aut a cōtinuo et interpolas figuras. i. e. s. i. g. u. r. a. s. a. u. t. h. i. s. o. i. d. m. o. d. i. l. a. c. e. d. i. p. a. t. i. e. s. i. f. u. e. i. a. c. e. t. i.
i. n. s. i. m. i. l. i. t. r. i. a. n. t. d. e. f. e. r. e. t. e. s. l. e. a. d. p. e. g. i. s. f. i. g. u. r. a. s. v. i. d. e. p. i. o. d. o. s.

Ex quibus modis et locis generantur
inchoant: imminet: pausant.

Mirabilis est h. f. mone: et aut manifest? sit nobis. volo
h. incipe q. ois egritudo pmo quāda ineqūitate b. z. o. i. s. t. i.
c. u. l. t. a. r. e. s. m. ā. i. c. i. p. i. e. t. i. g. e. n. e. r. a. r. i. p. o. s. s. i. t. vō g. n. ā. f. e. g. r. i. t. u. d. o.
m. ā. i. f. e. s. t. a. t. et i. a. l. i. o. t. p. e. a. u. g. e. a. t. et i. a. l. i. o. p. a. u. s. a. n. t. v. i. d. e. n. i. n. d. r. e.

differeb h ipso egritudine. bene aut dicit Pan' a: aut iui
ta aut in morte. 40

In quibus incōtinens pauend'.

Ita ē aut vobis z in libro de igenio sanitat: q
pauēd' d' f' z timēd' z timēd' z trepidus: vbi dice
bat de fugiētib' aq'ia: q' vidi pauēdū te faciens
ex p'dictis. his sic hē b'itib' differētes expōnes sūt b' f'mo
nis. qd aut dicit incōtinēs q' nō cōtinet se a desideris: sic. n.
cōtinet dicitur q' cōtinet se delectationib'. qd aut dicit q'
si vides incōtinēte egr' z inordinatū terre ipm z trepidū
ipm fac: p'dicas ei futura cōtēgia tibi mala: ex mala die
ra. aut b' d'icas: aut si ē incōtinēs terribilē fac cām: o'z ē
medicū pap comedere desiderio patiens. viciū est enim
pap p'etior cib'us z potus zc. 41

Contrarie in morbo dicte.

Ecce v'les sermonē ostendit: q' d'is d'ia curant
os enī d'ia morbo facere: aut fm se sic i' tertiana
infrigidatū fm accides sicut in tetano aq'ie
frigide infusio. 42

Quod bene fertur quod usq' fert.

Ita. n. inq're v'z a bona sufferētia ad malā p'mu
ta' patiens difficile ē b' si v'z a mala sufferētia ad
bonam: bonum. inquire iterum quōd circa malā
sufferētia v'sponitur: vtrum facile suffert malā: suffe
rentia: aut pusillanimitas est: z valde tristat in hac. 43

Peta quantum cognoscere nō in
aspicere congrue nam multe.

Hec differēte ē scriptura z differētes expōnes: aut
enī cognoscere b'z aut aspici mēte z in aspiciere
aut aspiciere. si q'd b'z aspiciere expōnim' sic: q' os
diētica p're n're artis scire. b'n. v'ile ē z valde nobis p'su
cui. scda expō: os studiose videre quātū z diēte z medi
cinaz. os enī in his inq're ipm medicinaz: z q'ui z ipm
z modū v'sus: z q' os quātū scire sic m'arie nobis p'si
cientē. declarauit aut z alibi dicit: Magnū quantū v'ne
niēs incōtinēs in fortitudine spēm q'dē medicinaz sim
p'r. z idiota medic' scunt q' calidis frida os offerre. quā
tū ē v'z v'it n'rī artīstā scit. multe. n. sūt offerentē: q' mul
te sūt canē efficiētes differētes morbos. hec ē scda ex
pō. si v'z nō b'z cognoscere: s' nō in cognoscere dicitur q'd
dicit b'p. q'm os medicū venient ad egr' si alicubi auditiū
p'siliū alicui' in v'omo dicitur: aut de aliquo p'siliātes illi q'
sunt i' v'omo. multa. n. mala hōib' accidit nō ex v'icas ali
cui: de q'bus nō fiat cā homicidij z multoz maloz. z hec
p'ma expō. scda v'o ē: Quidā multoties z siue p' osicūm
mādatū: aut p' debuit: aut p' aliā necessitatē p'ditione sibi
machinata in dicat egrotatē z venit ad ipm medic' z in
uenit q' n'bil mali b'z z sollicit' i'um z si exiuit medic' ab
ipō: z interrogat ab aliquo quōd i'uenit ipm v'sponitū nō
dicat q' n'bil mali b'z h'z cōzio q' male se b'z et p'clitāt mo
ri et magnitudine egritudinis v'iniuat ea que sūt p'dictis.
multoties. n. b'nt passioē amol' et si os v'icē et publicare
passioē. sic enī derasit'at' accedēs et cognoscēs amor
tē seletū amāte nōtēra cā suā v'rozē antiochi. 44

Bonius vero medicis similitudines
errores z peruationes sed econ
tra occasio.

Bonos medicos dicit vidētes subtilē artē medicū
ne. qd aut dicit: q'm os bonos v'rozē diligētē cu
rā b're de egritudinē: mul' otiosē et fallacia fit p'
p' similitudinē aut cāp' aut simotamū. vbi gra: supenit b'i

scuria duob' v'iri: s' h'na q'dē b'z opilationē in lapide: alia
v'o in trōbis. z idiota q'dē medic' easdē asert curas v'o
bus: vbi ledit v'bi inuāt. z ecce p'p' similitudinē cāp' i' v'ro
q'z emphasis z fallacia ē z error. bono v'o z b'ippoico
medico nō sūt error. sūt aut z p' similitudinē egritudinē: est
enī q'd' onob' cholica v'spō: s' h'na q'dē i' v'etostate: alia
v'o i' cholā ru. z i' v'etostatin' v'roz o'leo rute aut cētaura
in alia v'o nō v'roz q' ledit. q'dā aut easdē curas v'roz dece
p'ti a similitudine egritudinē: z cholica ē v'spō z i' alio: sūt
autem z in similitudine simotamū.

Scio qz difficile ē rōnari speculātes in
as aut figura aut sim' aut subarid' cho
leric' b'nt nomēs aut uix uomēs color t're
ta exis certe sūt hec ad alia cōsiteri z in
magis z min' difficile.

Ita aliā vobis d' d'itōne tradit b'p. z dicit: q' os v'ias in
uestigare ē rōnari. v'ias aut dicit methodos. forasq' aut
v'ias dicit interrogatōes: v'it methodos o'ca ē cū interrogōe
i'uctio. differēs aut ē b' scriptura: q'dā. n. lib'oz b'nt: v'is
ficile: q'dā aut: pp qd difficile: z pp qd doctrinatuū mas
fic: q' v'o cōmemoratiū sūt v'icē z ga. b'p. n. sic multoties
didicist' ad cōmemoratiōne sūt scribebat. b' aut expōnē
rursus expōnit sic q'm os rōnari v'ias. s' o'ly cāp' egritudi
nū z simotamū: z b' itez spēs. nos aut v'icim' q' mag' ser
mo ē de figura capitū. o'icū ē. n. q' os v'ias inq're in figura
capitū z i' simo z i' aliis. b'a. aut q' v'icē aut q' v'icē
o'z: z exēplū sup'osio s'ermōis b' d'at. q' aut sūt exēplaz: v'bi
gra figura zc. z credas b'p. b' tibi dicit: inq're figura v'itū
ext' nām ē: aut sūt nām. o'icū ē vobis z i' p'mio p'hi nē
gocit' q' figura capitū q'is fm nām ē q'is: ext' nām: v'bi
dicebam' q' figure b'e quidē tenacae ceruicē fortes z a
lia: s' v'o v'obiles z a'urib' s'uerēs inq're itez: z simo siue p'
deblitatē mae b' factū ē: aut p'p' multā būditatē: q'm et
p' multā būditatē b' sit: m'ifestū ē ex eo q'd cognoscm'
q' simitate q' mult' afrodisiis s'it v'it. inq're aut dicit si sub
arid'. q'dā aut lib'oz: subaridū b'nt. si q'dē b'nt subaridus
v'it. n. inq're z p'lonē ē si sicce v'p'los aut būide. si v'o b'nt
subaridū q'dā d'icāt q' aridā facie d'icāt: q'dā aut subtili
tatē manū z pedū: sic at b'a. v'bi subaridū z b'nt extra se
b'ites armos z subtiles. inq're aut si cholericū s'it s'upa
būdat i' eo cholā ru. z d'icāt sibi sup'ueire tertianas egrit
tudes: siue p'blatē: aut m'elē. z b' itez inq're si iteneris
q' choleric' ē: z q' cholā si sup'at būdat. inq're q' cholā v'z
ru. aut venēdosa: aut benigni eris s'ileat: aut viridis ad mo
dū passū. ad b'nt at s'it: s'iga si ē b'nt uomēs aut v'ix uomēs
z si b'nt uomēs ē offer facietia vomē. si v'o v'ix uomēs s'ic
purgantis p' i'fericia purga. inq're aut si ē niger aut alb'
aut rufus colorē. b'n. n. colorē de clātina s' si subaridū b'io
ris. inq're aut z d'icāt ipm' v'z ordinatā z moderatā s'ec
ditē: aut i'ordinate d'icāt. z s'ipice quō mirabilis v'it. o'i
xit hūc f'monē: frustra d'icāt. b' o'ia inq're z c'ra b'it lib'ō
epilogū magis z min'. v'bi gra si mag' uomēs aut min'
mag' aut ē uomēs q' z abq' aliquo ē uomēs: min' aut q'
cū potōe aut aliq' alio d'ato. b' p'is f'mo b'z. Quia v'is
ficile ē rōnari speculātes v'ias. b' addidit b'p. specu
lātes z difficile: pp magnitudinē v'icitiōis anget nostraz
artē. et q'd dicit sup' q' bonis v'is similitudines errozes et
peruationes faciūt boc. et b' v'icē q' os et artīstā valde
studio rōnari v'ias nostrē artia. 45

Quod fistulosum superiacuuit
impediuerit tussis manere.

H Mozie? ē b fmo, qd dicitur? qd ē fistula et vnde notat fistula et vii sit. fistula igitur vult? nō cōcurrere nō solidariū nō carnatiū et vñuū. nota tā ē fistula a metapozza fistulaz. f. instrumētūz must cor. sit aut fistula a discursione quōtēs mā ferrat par/eis membz. sed mā quāritate stritans q̄litate modēs aut quantitate et q̄litate stritās. vnde multotiens oco lidat vulnū. et post pblegionē et solidationē reuma de latū. et itēz mouet ipm quidē hipp. vñuū supiacuit f. qd reumatismus. i. discursio bñozis supuenit b multoti/ens mortis opaf. sic igitur tussis motu renouat fistulam. et marie si est pect? fistula. hoc vidit hippo. aut b oicas q. tussis impediuit manere curā. aut oicas q. antecessit tussis. deinde posterus fistula supuenit et hoc fistula impe diebat tussim superuenire. hoc autem approbauit noster loquibā. 46

Quoniam simitas epatis duplicata ē cū tussis et continuo dolor pausauit.

H Mozie? ē et b fmo sic dicit bā. nō enīz et b potes accipe p̄gnationē. s. n. duplicata ē simitas epatis. i. cū nō voluerit dicit q. luctās iste multotiens. aut alto loco cadēs ad ptem corpis dextri. o. z. at nos scire q. epas vñā simam bñis et solā. aliud vō ouas aliud vō tree. bñstozas enī epas quattuor habens. et ne scimus que sima duplicata est. et dicit bā. qū de dextra pte dicit. obentus enī intelligere simitāz in dextra pte epatis. dicit itaqz hippo. q. duplicata est cū simitas et accipiens ipm cōmouet cessant ip passio. et ipice q. ex b sermone habes p̄gnationē canōnē ex iuuantibus et leu debentibus nisi in cōmōtione cessauerit dolor. incertū est simitas epatis. 47

Ati in thaso apō nos uocatus grippalopir circa annos .v. .xx. ex quibus effundit multotiēs p̄cessit uero ei die plerūqz. fact? ē aut circa annos xxx. ptificus et mortuus est.

H Mozie? ē hic sermō mentionē aut facit et de thaso nō sicut epidimiaci morbz tradens s. p̄p̄iam cōmōtationē. vnde et de abditis mētionē facit. p̄cedens in alijs sermonibus. p̄pter eandem cām. quid est qd vult b tradere. et dicimus fuit quidāz in thaso sary? nocte et p̄nomine grippalopir. g. ipapolir aut dicebat. aut gripi bēbat nasum. i. curuū. aut q. subri les bēbat armos et angustia ea q̄ fuit circa thouac sic vul pes. vii et apr? fuit ad ptisim. et q. angustia erat et ea que fuit cē pect? et ferebat ē bñditas. p̄p̄ cōmōtatiā pati ebanf et gnātiua. et p̄p̄ gomozorea cidē supuebat ole ac nocte oēiū supuebat postea ptisic? fact? ē et mortu? ē Trifedemon at ē maxim? loquibā ptificū oīc b cōspici/tes corpis. qm at gomozorea supueit p̄p̄ debilitatē multotiēs sp̄maticoz vasoz. aut p̄ multitudinē felo exiū. otin gis nō nutritiū et cōspicio. et b bñstozas oīcōs. in alio quodā supuenit et mirabile dicebat. q. ex spem saluar? ē alē et marie iuuenis etatis b cōcopari. mel? at ē p̄mā et pōnē tenē. q. vlc? facit ē puluiscō. nifi. n. a. xx. annis vlcōz ad vñū poterat sufficere et consumptione facta. 48

In abditis palestre p̄seruatorz clysteue? fact? pugnans plus uersus fortiozē et turue? sup caput bibēs bibit aquā multā fridā et ei uigilia scā ē et an

gustia et infrigidatio extremitatum.

H Mozie? ē et b fmo. mētionē aut scē cūmā dā palestre cōseruatorz erat vt seruās loci i quo luctabāf luctatores et nō sint iordinati circa di etā. Lysitue? aut dā b fuit. et tā cōtigit istū sit luctari cū fortiori. fortiori aut assūmē ipz. p̄struit sup caput et vulnerat? est i capite et i spina. oēiū i nocte bibit et bibit multā aquā. et i vulnē aliud sup addidit. vulneratū est et cerebz et nucha et cōgelatiōē adērit uigilia ei supueit et gūis sufferētia et infrigidatio extremitatū. et scda die i duri ei suppositoia. nō. n. pariebat clystē. et medio crur egeffit et imiuit. postea illa nocte siue hipp. iubēte siue p se mor? balneauit se et nubilomin? gūē sufferētia et uigiliaz sustinuit. oēiū posteri? febicitas et sudās i syncope sudore et mellicratuz fecit sudore. nifi volueris dicere q. caliditate rare facti sunt potest ne moueat nobis cōbz? sim que dicta sunt q. mortuus est. bippo. enī p̄cepit oēiū curam adhiberi ad sanitatem et nō negligere. si vō p̄p̄ superiozem motum superuenit mors noli perturbari.

Posteriori uero adueniens. intulit ei suppositoziū. et medio crur egeffit. et mixit pus aut nō mixit. i. nocte uigilant nil min? uigilia ei facta. i. mala sufferētia ex istēti aut tertia die ifrigidatio extremitatū. postea febicitas et sudās et mellicratuz bibens mortu? est.

Quidā aut liboz Aduenit bñstozas vō Adueniens. si aut bñt Aduenit i tertia p̄sona. oīc q. iste palestre cōseruator postq̄ cecidit māsit in excretio. et ibi potant aquā. et posteriori ole venit omni. si vō habz Adueniens in p̄ma p̄sona. credas vñc bippo. q. postq̄ cecidit. tertia die adueni et vidi ipm. 49

Melancholici et epileptici soliti sunt fieri. plerūqz et epileptici melancholici.

Etiendū est q. epilepsia ē sp̄smosa dispō toti? cor pio cū lesioe p̄ncipaliū actōz. supuenit aut epilepsia a plate replēte vñctioe cōbz. qd p̄bā si uenerit ad cōplectioē. et cēntia cerebz. suber opaf. si vō ē malācho lic? bñoz. qm et b grossus ē. et si uenerit ad vētr. cōs cere bz. et b epilepsia efficit vō uenerit extra subz cerebz. efficit melācholia. Melācholia ē infania sine feb. i. melācholio bñoze facia. et abqz febze dicit p̄p̄ alienatōē. i. melācholio bñoze dicit p̄p̄ mania q. a cholā r. sit. Cū aut uidi cūm? q. a melācholio bñoze et epileptici fiant et melācholici. sūt aut et a p̄late epileptici. bñt igit b. di xit. melācholici epileptici et epileptici melācholici plerūqz sunt.

Hoz autē alterū magis fit super que rep̄sēt morbz. siquidē in corpuz epileptici. si uerō i noticiā melācholici.

Mozbum autē dicit bñ grossam materiam. q. eadem materia siquidē i corpuz rep̄sēt. scilicet in concuiritur cerebz. efficit epilepsia. si vō in noticiā in scilicet in complexionez et in essentia cerebz. efficit melācholia. sed quādo dico q. venit materia i completionē cerebz et efficit melācholia. sicut medic? dico. qm p̄bi non dicit complō nē effectiua esse virtuti alic hē nos. sed cōtrario instrumētū esse et mīstrā oīcū opōnē rōnati alic. 50

In abdītis facthufa hyppothoy mulier fupfecūda exīs anteriori tpe uiro aut eī fugiēte: pudica manens oīno muliebrīa defecerūt tpe multo p hoc aut facta ē artetis ei z pmoctōnes hīs aut accidentibz corpz aut uirile ē factū z pilosum p totū z emisit barbā.

Est fmo hūitōie. E. d. d. aut vult oīe z oīcin? q fuit qdā mulier quōdā multa parīs trepēte aut ppter aliquā cām fugit vir ei: pmafit itaqz illa castra: fupabūdauit ei mēstrua: ppter qd oīmebatur bacten? fanguis in pueros: nūc in nō pīendo pmafit ille fanguis: z etia pmanē retinebat z fpmā: neqz. n. veniebat a d cōmittitōne oīno fed fupabūdabat in ea: etia nō oubites qz quōd difficilia nō poterāt fieri: z oīcin? qz vir tus fomis erat: itaqz filz fortis nō pariebat: vñ calidior fca qz dēnfata ē z pilos emisit. oīno aut hēbat z habilitatē faciēdi: itaqz in pncipio: aut fpermate acutior factio aut fanguine oeducta ē mā ad articulos: z facta ē artētis. fed quā d qstionāz fīre nō fca ēf matrici fuffocatio: z oīcin? qz foli fanguis acur? factus ē. z ppter h aut oīcas qz oīuetudine bñit mulier mēstruoz habēte ipā i pgnatione: z ppter h nō fiebat fīntoma nifi quōdā rarum vez dico tibi z folutionē qz quēadmodū fūi viri effemina tific z mulieres ficut viriles. fortas autē qz virilis fuit. ergo dicit bippo. qz multa fecimus z nībil iuuimus: fed tempore dīfperji.

Et nox ei exasperata est.

Quia dicitū ē fupius qz ea qz fū pectozis multam colligantia habent ad generatīa fanguine pmanēte: z hoc acuto factio apertius fecit pectus: z ppter hoc facta est ei vox alpera.

Contigit z noamī gozippi mulieri in thafō eadez. uifum ē aut oibus medicis quos ego noui fpm unaz effe effeminati: deinde in fīm nām uenire fz z fic nō potuit fieri oīa nobis faciētibz fz finit nō tarde facta epileptica.

Similia dīc fīguenerūt i thafō alij mulieri oīa qz pīne qz videbāt oīb? medicis. qd aut facere z mēstrua ipfī reuocare. z qm i hīs maxie mulier oēf gnat: z tūc mulier nō of qm mēstrua ipfī retinēt. b? gfa dicit qz fpes fuit faluati aut effemīari. f. qz mēstrua ipfī puocaret: aut b? dīc qz pōzdinauit effemīari viri agi. qm ei3 dicit fup? vir facta ē b? cā dicit effemīari: quō aut potuit effemīari: fī alperā vocē emisit puocata fuit: z i hac dīc mēf factū ē: z nībil pfecimus vel bozaf. fortas autē aut dīc tozē dīcō: qz nō oīno mulieres curāf neqz dēcupifcē fī pmanere qz fīpīoz mōz? coepē. bñ aut dīcīp bippo. qz fī folus fuit fed alij fuerunt medicī: z multa fecimus z nībil profecimus.

Explicunt cōmenta epidimie bippo. a voce Jobānis alexandrini magni medicī z fophīfte.

Incipit liber Hippocratis de natura puerorū vel de natura fetus aut eī natura embryonis: idem enī funt.

Sperma ab etricis pmanerit in mīfice mulierie: pntus quidē mīfice filz tangz muliere nō dēfcente: z colligūz z ingroffat ca lefacit: deū qm replet fpm bz: ficut etia in calido pma mīfice fpirante: deinde qm replet fpm vīa fūbīpī etia facit: fīm medi um fpmatis fpm exīt. qm aut vīa fit extra fpm calido exīfētī

itez ali? frigidū fpirat a marrie: z b? facit p totū tps. cale fit quidē ficut i calo exīs: frigidū aut bz a mīfice fpirāte oīa aut quēcūqz calefūt fpm bñit fpm aut frangit z facit fūbīpī vīa z tendit extra. ipm aut qz calefit attrahit ad fe ipm fpm frigidū p frāctionē a quo nutrit. b? aut fit z i lignis z in frondibz z cibis z poribz qz cūqz rebeament ca lefūt. intellōū aut pōbent ligna qz adūfūt: oīa n. ligna faciēt b? maxie aut fūbūmīda emittit fīm fectionē fpm: fpm autem qm extra tendit rotuerit circa fectionē: z b? fieri videm? manifesta igit fōcinatio eīt fpm qz i ligno exīs calidū attrahit atqz frigidū a quo nutrit z a le dī mittit. fī quidē enī nō attrahit nō vīqz rotueluerit fpm extra tendēs: omne enī calū frigidū nutrit moderato. z qm calefit bñmūdū qd in ligno exīit fpm fact? dēdūt exē z ita exiens extra calū qd eīt i ligno ecōtra attrahit a lūū frigidū a quo nutrit. faciūt aut b? z fōdē vīrīdēs qm vrunt. fpm enī bñt: deinde rūpī fpm: z facit vīa: z dēdūt extra reuolūes (ē. tendēs aut fonū pbebt: fīm qz fīpīrati onē pbebt. z legumīa z frumentū z fruct? calefacit fpm bñt: z extra venit ruptōne faciedo. z fī bñdīoza fuerit: pl? fpm bñt z emittit: z ruptōne maiorē faciūt. Et qdēz o3 plongare fmonē. oīa ei3 quēcūqz calefūt fpm emig runt: z atqz frigidū fīm b? ecōtra attrahit quo nutrit. z bñmūdū nēcitatēs inducte fūt a me qz fpm calefōū in mīfice fpm bz z emittit: fīl aut z a mīfice fpirāte fpiratū bz z fpmā. qm enī matrici frigidū attraheret ab aere ad fe inflat fpmā. calū aut eīt tangz i calo exīs: z tūc vīqz fpm bz z emittit: z fperma illatū facit panniculū. extor dīf aut circa ipm etteri? oīnu? factus fī vīfcofus tangz in pane affato fūbīle in fpe panniculū fīat fūficialiter calefacit? z inflatus panis eleuat fīm qz inflatur fīc pan nīcul? fīc. fpermati aut calefacto z inflato toto pan nīculis extertus circūmfit. iuxta medius autē fpermat? fī ritū tranfītus z intus z extra fīit per panniculū: et hoc panniculū dīfat tenui: z fperma in fe parit eīt: hoc autē alūd fperma rotundū eīt in panniculo. at vero fīr dīes bñe manēs in marrie z fperma extra cadens ego vīdē: z quale mībī videbatur in mōre: tūnc ab illis reliqua argūmenta feci. Qualiter autem vīdī fperma fcr dīeruz exīfens ego narrabo. Mulieris propia famula erat: pcedo ad vīros iens quam nō opoztebat concipere in vtero qūter nō eīt in bonozata. audiebat autē cantat rīc qualia mulieres dīcūt ad inuicem: qm mulier dēb etz concipere in vtero nō egredīf fperma: fed intus manet: hoc audiens intendebat z obferuabat femper: z poftca vt nō fenfit exte fēmen: dīxit domine fūe: z verbum peruenit vīqz ad me. Ego autē audiens pceptū ipf3 falire ad terram: z fepries vīqz falūt: z fperma dēfīxit ad terram: z fonus factus eīt. illa vīdēs afpīcebat z admirata eīt. Quale autēz hoc erat. ego dīcam: vt fīqz enī

de nasa fetus

trudi exiōre coricē circūaferat: et iūteriozī pāniculo
terit bñidū appeat. Adod? dē talis fuit sufficiēt vt oīc
oī erat aut ruber? et rotūdū. ī pāniculo aut videban? circa
sē fila alba et grossa cū grosso sanguine et rubeo: et circa
pāniculo cūctus vestigia: in medio aut pāniculi cūstabat
subtile: qđ ubi videbat? ē vmbilic? illū aut spū interi?
et exteri? facere pñit: et pāniculus et illo tēdebat? tot? cō
tines sperma. tale aut cgo vidi sexū erio sperma. Dicaz
aut et aliā cognitiōē: et ī posteri? appēte cūlibet vo
lēti scire de hīz ad argumētū oī meo fermōi qđ ver? vt
dicat bō de buisimōi re: et hoc dē ad huc dicta sūt a me
Ad aut sperma ī pāniculo ē et spū hīz interi? et exteri?
et augeat a sanguine matricis dēcedēte ad mīfices. Adē
strua autem nō egrediuntur quādo mulier concipit a se
hī oebet puer sanus esse: si nō ē quib? superfligitat? fm
pñū mēse quātū modici? sed dēcedēs sanguis a toto
corpore mulier? circulari? stat circa pāniculū exteri?
sū aut spū attracto interi? sanguis p pāniculū fm pfo
ratū et dīstans coagulaf? et augez qđ p fieri anial. qñ aut
tpe fieri rursus alii pāniculū equalē pñi pāniculū subti
le circūdendū mīficiali tali mō quo et fm? pānicul? fa
et? est. teni aut sē et sū et vmbilic? et ad inuicē ligamēta
brūt: qñ vtiq; hī fieri dēcedēte sanguie a mīfice et coagu
lato et caro fit. fm medū autem carnis vmbilic? dīstāt
p quē spirat et augmentū hī. mulier aut qñ in vtero hīz
mēstris nō dēcedētib? ppter hī nō vōlet: qz languis
nō pturbat? et affluēt dēcedēs quolibz mēse: s; tendit
quēte paulatī sine dolore quotidie ad mīfices et ī mīfci
b? erio augez. Quotidie aut buisimōi cā tendit: s; nō se
mel fm mēse: qñ in matricib? spma cristosa attrahit
a corpore semp: qđo vtiq; et potētie hīz: sic et spūs. Et pñus qđ
dē partū? spūs fit et languis modici? tēdit a mīfice. qñ aut
spūs in pl? fit magi? attrahit sanguinē: et ī plus dēcedit
sanguis ad matricē. Itō bñib? aut ī vtero qñ mēstrua
nō egrediunt? ppter ea dolor fit: pñū quidē pturbat? s; a
guis ī corpore fm quēlibet mēse a nēitate buisimōi: cā
mēns a mēse dīstet multū et fm frigiditatē et caliditatē
et hoc sentit mulier? corp? humid? et s; viri et ptur
bato sanguie et replente venas dēcedit ab ipō. Et qualē
hī a pñ? nāe fuit: qñ siquidē euacuaf? a languie mīf cōci
pit ī vtero. si aut repleta fuerit: nō vacuis aut mīf? et ve
nis factis a sanguine cōcipit et mulieres pñeros. post
mēstruoz? siquidē purgatiōē mulieres maxime cōci
piūt in vtero. cā aut qđ dē? qñ aut pturbat? sanguis et nō
tendit extra segregat? sed ad mīfices: mīfices aut nō remi
tunt: calefacte aut a sanguie dīuturno mīfices parant al
teri corpōi caliditatē. Est aut quic? et tantū de sanguine
in venas corpis: et et vacue replere volent et tumorē pze
bent. Est aut quic? et periculū ē: hoc purgari. Est aut qñ
qz et ad vesicam pēonstitūt et cōprimūt et claudūt vesicā
et stranguitā pēnt. Est aut qñ replere sanguie extētes
mīfices declinat aut ad sēbia: aut ad lūbos: et doloz? p
bent. Est aut qñ et dīuturn? fuerit sāguis dñq; mēbus
aut sex in mīfci? purrefactis putredo fit: in quōdā aut
fm testiculū egredit? Est aut quib? iuxta femur sūc apā
fit: extēde sanies facia egressa ē: et alia multa buisimōi
mulierib? fuit quim nō purgant? mēstrua: sed nō os dēc
hoc hī. oīi enī est ī mulierib? egritudinib?: sed vnde oī
mīfimonē cōplebo. Qñ aut fit caro: tūc pāniculū auto
eo qđ est ī matricib? augēt et ipi et cauāt? maxie exte
riorēs: et sanguis qđ est mīfice dēcedēs. Quotidieq; caro
fuerit spirans attrahit? et agmentū fit: et si vñle nō fue
rit in cōcitatē pāniculū segregat? et qñ cauāt? et
sanguinē recipiūt: tūc aut notat regio. Hoc aut a me
in hac parte dicta sūt. Caro aut aucta a spū articulaf? et ve

nit in ipsa singulū file vt file et densi ad densi: et rag ad
rag: et humidū ad humidū: et vñquodq; venit ī ppiam
regionē: fm cognati a quib? et feni est quēdā et a densi
sūt et fuit: et quēcūq; ab humidis bñda sunt et alia s; can
dē rōnez fuit: et augmentatis et ossa idurefuit a caliditate
coagulata et iā ramificat? et ab hoc mēl? interioz? cor
pore et exteriōz? et caput fit vñsanā a spatul? et bacchia
et cubiti a laterib? et crura dīstāt ab inuicē: et nerui uolū
tuntur circa naturas articuloz? et ipm bēt os. et nassus et
aures eleuant? in carne et pfozant? Oculi replent? bñido
puroz? testicul? manifest? fit qualis est et vñficari
lant? et iam a supiozib? spiratiōē facit ore et nasso: et vñ
ter inflat? et intestina inflata fm supiozib? accipiūt spū qđ
est p vmbilicū et obturat? et ad intestinū via fit a ventre:
et ab intestinis extra. Singula aut boy articulaf? a spū
singula inflata quidē qz dīstāt oīa fm cognitiōē. et enī
si volueris fistulā ligare ad vesicā et p fistulā immitte
in vesicā terrā et harenā et plūbi frusta subtilia: et aquā in
fūides fistulā inflare: pñū quidē illa mīscen? aq; deinde
tpe inflata: veniet plumbū ad plumbū et harenā ad ha
renā et terra ad terrā. et siq; ipsa dīficare dimittit et cir
cūfranget: vesicā inueniet: et videbū ipsoz? file sicut ad si
mile veniēs. Itaq; aut et sperma et caro articulaf? et venit
vñquodq; file ad file. Hoc aut ad huc dicta sūt a me et fa
et? vtiq; puer: et ad hoc accedit sentia quidē in x. dieb?
hīz ad longissimū. sūc enī accit in pl? in hī tpe aut paulo
pl? aut paulo min? hī articulaf? et enī purgatio fit ī mu
lierib? post partū vt in pl? accit aut in puella quidē. ī
muliere pariete puellā in dieb? xlii. ita quidē dīuturni
fima et finalis: piculū vtiq; erit et si ī 35. dieb? purgare. ī
malesio aut mūdificatio fit in dieb? xxx. ita dīuturni
fima et finalis: piculū vtiq; eēt et si ī 11. dieb? purgare. po
stremo aut tēpe nimia egredit? purgatio in iuuenib? aut
paucis dieb? purgant? in vñtūfozib? aut plurib? Ad
xime aut volēt mulieres ī partu et ī purgatoe partū pmo
parietes: et in mox parientes magis dolent. Purgatiōes
aut mulierib? ex partu buisimōi cā fuit: qz in post tēpis
vñq; ad qđragēsimū diē et duos ī puellā in puero at vñq;
ad trigēsimū diē minū? sanguis dēcedit in augmentū
puero. hī aut in bis pl? quouq; pariat? os vñq; purgatio
nē: retribui ī purgatoe part? et extrefozas fm purgatoē
diez. Pñcipiū aut fit buisimōi mulierib? in doloz? p
turbat? sanguis mulier? et calefit tot? a motu pueri foeti
extēte: pturbat? aut pmo quidē venit extra. post puez
at putredo grossa sanguinea: et meat? egressus facit est chi
m? hīc ad imēsa: oēni pñū illud s; plurios dies egredit? pur
go vñq; ad oēn tpe fm mīstrimūe boze mēf corile: idēz
pugillit? aut tota aut media: pñū at paulo pl? aut paulo
min? fm rōnez buisimōi quouq; finiat. Egredit? at san
guis vt ab occisa victima si sana fuerit mulier et os sana
esse: et cito coagulaf. si aut mulier nō fuerit sana neq; os
sana esse: egredit? purgatio minoz? et fm spēm pauoz? et
nō coagulabilis: ita aut hīz hī mulier ī vtero bñs egri
tudine habuerit nō eritq; cognat? purgatiō p? bellu
is nisi purget? in anterib? dieb? ī vtero bñs mox sana eri
tēs mox int? si mīserit aut ipi purgatio siue a medicis
siue ī spōtanea subito fm rōnez diez egredit? quib? nō
egrediet? infel vel infel. Si aut nō purgata fuerit mulier
purgatōe p? egritudo ipi magis erit et pichitab? mox:
neq; si curā hūerit ī beu? et ipsa oēozū agat purgatoē. hī
aut redurī hī ppra qñc enīciem? qz pueroz fit segregatio
mēbroz? lōgissima: ī puella qđes ī 42 dieb? ī puero vō ī
30 dieb? dīuturna. Debeo at s; nō notare cōplexanōis
dieoz. retribui qñ mīserit? et s; mīserit? s; mīserit? s; mīserit?
nit a muliere ad matricē habētē femineum sperma in

de nařa fetus

ab eis in vegetabile a terra fructu tradit fol autem
 matrat et solidat fructu attrahat ab ipso aquosius ad se.
 H. B. oca fuit a meo de vegetabilib⁹ a tra aq̃ a feib⁹. **¶** **¶**
 aut planat et arborib⁹ plantat fuit nō. vultu aut vñ⁹
 ramus in infimo versus terra fuit q̃s ab arborē rapt⁹ ē.
 vñ⁹ et radices emittit: doc̃ mo oīcto tñsmat⁹ q̃s plāta
 q̃s a tra būitat⁹ fūm̃a tñra in dīct⁹ et spñi b⁹. q̃s aut
 tñra vñ spñi b⁹ et būitadas sūcrtit ad inferi⁹: plāte vñt
 q̃s q̃s arborē grauiſſima fūit in dēorſi⁹: et fūit et ipſo radi
 cēs molles. **¶** **¶** aut inferi⁹ accipit⁹: tñra attrahit a radice
 būitadas: et vñt etñt spñi terra: tñc rurſi spñi mſa
 et spñi b⁹. q̃s vñt i plāta leuē ē suerſa frōdes fac
 germinat et in ſup⁹ augmētā fac: et ad inferi⁹. ita i sñi
 accidit vñt q̃s q̃s fūit et femie et plantat de germinē
 pñ. n. et femie frōdes oīcti: oēti radices ad inferi⁹ emit
 tūm. arbor aut radicat pñs: oēti frōdes cū. pp̃ b⁹ q̃ in fe
 mine q̃dē ipſo būitadas multo lēti⁹ ē. et i terra cō
 ſtētūmūm tñt pño ſufficiēs frōdē vñt rurſi
 q̃nōſq̃s radices. i ramo at nō fic̃ nō. n. ſic et alie: nō frōs
 pñi nutrimentū b⁹: fed ipſe ram⁹ ē et arbor: fed ipſe
 fuit terrā ē multo: q̃re nō poat fuit tra repleri būitadas
 niſi et inferi⁹ magis vñ⁹ q̃dē ſup⁹ eminat q̃dē ſup⁹ ē
 būitadas: et pño q̃s planat nec ē ſeipſo nutrimentū
 facit a tra radiceb⁹. pñi ſic a terra attrahit ſurſus tribūē
 et frōdes mouere i gērmē et augmētū. **¶** **¶** aut aug̃ plā
 ta: ramificat ab bñficatē quā dīct q̃s pñi būitadi⁹
 adueniat et tra extrahit a multitudine rupit pñ: pñ
 arbor ē: et ramificat. plāra aug̃ aut i latitudine ē i ſu
 pi⁹ et inferi⁹. pp̃ b⁹ b⁹: q̃ ſic i terre breme q̃dē calſm
 ē cōſtate sō frigidū. b⁹ aut pñ b⁹: q̃ tra būida breme ab aq̃ a
 celo cōſtate: et rempñ in fe hñ grauioz erit būitadas.
 oēti aut ab hac: et pñ b⁹ aliqua reſpirationē. nō. an. ſi
 pñ i mētū magnū rē. et pñ b⁹ inferi⁹ breme magni
 calſm: et ſi pñ i collector q̃dē calioz ē ſm q̃: ramus exiſtit
 et inferi⁹ būida aut reſpñ a ſeipſa calioz ē. in veloci vñt
 de a calſate ſubſta puriſſim⁹. i. n. tñra reſpñat p ipſa
 tāq̃s oēta erit. ſi aut ſicca fuerit et tra poſita multo mī⁹
 pñi calieſit et nō pūreſcit. ſi aut et frumēta et boſeda
 būida erit et iſuſa calioz ſi q̃ ſicca fuerit et rare poſita
 et. i. indumēta cō ligata et pñſa forſit inuoluta vñt a
 ſeipſis: ſic ego vñt i tāq̃s ab igne. et alia quēſi volucri⁹
 eſtate: oīa q̃s q̃s reſpñt a būitadas iuenit q̃s rare poſita.
 nō. n. b⁹: reſpñare frīdū a vñtē. ita aut et tra inferi⁹
 repleta erit: et ipſa a ſeipſa reſpñ tāq̃s grauē et cēla
 erit et būitadas calſm ē breme: nō. n. ſi i calſm exiſt
 i cal. fed q̃s ceciderit: et cōlo aq̃ in ipſi q̃s reſpñat i tra
 ab ipſo nō tñrat aut tāq̃s terra erit oēta: b⁹ ſpñi ruto ad
 aquā vñt. et pñ b⁹: ſic calidoz fuit breme et maces
 q̃s i eſtate: q̃ reſpñat ipſi retro vñt ad aquā tāq̃s tra
 cenſioz erit: et nō tñrat p cā ſpñs: et aq̃ multa erit i n⁹
 q̃s ſi ſtongat: b⁹ aut rapt⁹ dīſſedē et vñ ſibiſi pñ fac
 am pñloz q̃s i modū fuerit. aut nō. n. terra nō ſic: ſi tēp
 tēp i dēclīnū. ſi aut tñrat breme ab aq̃s fuit per fe
 minor aq̃ pcedit ab ipſo et ipſi: ſōtes nō erit vñt q̃s
 breme magni. tēp et oca ſit i tēp et inferi⁹ calid⁹: et cē
 ſis breme q̃s eſtate: nō. n. vñt oīo vñt. et eſtate inferi⁹
 frīd⁹ vñt erit q̃s breme eſtate. n. rāra et terra et leuioz tāq̃s
 plā aſſet⁹ ad ſe ab ipſa būitadas: b⁹ et tra i ſe aquas
 pñi mēt⁹. **¶** **¶** ſpñs aut oēti fuit nobil et aq̃ b⁹ aut ſic ē
 q̃ ita ſe ab oēti n. ſub⁹: et nubib⁹ ſpñs pcedit quoz dē
 et vñt nubes aut ſit ad ſūmū i aere: et tē vñt tra
 rāra et leuio eſtate et aqua i ipſa bñs: et aq̃ fluit ad oēti
 n⁹: oēfendē dē aut aq̃ ſemp eripat etñt aut i ſpñi et alio
 q̃ dē exalat p terra vñt leuē et aq̃ rāra erit: et frīgē rāra
 et ipſa aq̃ ſit i n⁹ ſub⁹. b⁹ aut ſic quēdā modū frīgē i vñt

aqua exiit rep' erit fortis: et exalatione aq' fecerit i p'rica
 vel i pictura auri magna aut pua ac: et t're pedes fube
 leuit: mlti i'p'is p' p'ozati pcedet haq' n'oni b' am i
 tudine q' exirat aq' n'it aur b' p'me de p'ca t'ra. i. aut
 aq' in v'tre amplitudine fecerit i p'ende fubteluab' v'
 tre: i'p'is pcedet p' p'ozati apl'tudo n' i' p'is ab aq' mota
 exire p' v'tre et p' p'ozati i'p'is p'p' p'cedit. acitaur b'it
 ad aq' ehatie in terra. apl'tudo n' i' p'is t'p'is: terra rura exiit
 i sole attrahet ad aqua b'uiditate ad t're: t'p'is i'p'is t'p'is
 frigid' t'p'is ad aq' i'p'is rura exiit i leue: p'p' b' i'f'icrui
 i'p'is exiit fridit ehatie: aq' mlti i'p'is q' d' i' terra frido exiit
 t're: i'p'is oimittit fub i'p'is ad terra. i. p'p' d'it q' d'
 baurit in puteo femp mouet i'p'is t'p'is t'p'is: i'p'is h'it
 frig' p'bere aq' aut n' baurit aq' ehatie: f' d' t'as confumit
 exis n' n'it recipit i'p'is ad e fra: neq' i' terraz ad e fra
 dit: i'p'iter a sole i' aere n' d' i'p'io i' puteo i' f'abili exiit
 calefit p'mo fupiciale i'p'is: p'eni alit' ab altero ad infe
 ri' p'ndit calitate. t'p' b' b' n' baurit ehatie calio: exiit
 aq' baurit a'p'me a terra cala exiit: p'f'eti n' cala. e' q'
 at t'p'is t'p'is frigidat ad aere frigidat exarcit: eni a v'e
 t' i'p'is i'p'is t'p'is t'p'is t'p'is t'p'is t'p'is t'p'is t'p'is t'p'is
 q' baurit f'abla p'f'etis t'p'is cala: p'p' b' q' t'erra rura exiit
 f'ente i'p'is exiit i'p'is i'f'icrui. q' n'it baurit t'empus
 f'ab f'abili t'p'is. calefit n' ab aere calo exiit: qu' d' i'p'is
 aq' q' n' baurit in puteo ehatie. t'p' b' cala f'it b' d' d'
 adbuo cala f'it a me. Refumit itez q' d' ehatie t're i'f'icrui
 q' d' t'p'is: b'p'me aut cala: fupius aut t're i'p'is b' t'p'is. et
 arbori quomodo cala f'it neq' ouo frida f'it: os f'ama ehat
 i' f'it ex i'p'is aduocant: ex' inferiori os fridi aduocant f'ibi
 radices aut q' n' attrahit arbori retribuit i' arbori radi
 c' b' i'p'is t'p'is f'icrui i' f'icrui i' cala f'it: b' b' b' b' b' b' b'
 b' i' v'tre b' f'icrui t'p'is o'p'eta calefacit os i'f'icrui ad
 t'radito arbori a loco i' arbori: ita i' arbori ex' inferiori
 os retribuit ad f'upiora: et co'f'ertur: i' arbori arbor i' f'up'
 i' t'p'is: p'p' b' q' n'urritur i' e' f'upior i' inferior: i' quo
 t'p'is m'ollis fuerit vehemend' n' fructificat n' d' i'p'is i'p'is
 t'p'is t'p'is i'p'is q' d' i' fructu f'icrui f'icrui i'p'is aut t'p'is
 t'p'is t'p'is i'p'is v'tre ample f'acit q' d' i'p'is t'p'is t'p'is
 p'gu' e' g'roffi i'p'is. i'ol aut o'f'iffides i'p'is i'p'is f'acit t'p'is
 vel exire n'it leue exiit i' t're t'p'is i' fructificat. i' f'ub
 t'p'is d'it b'it ad t're a f'icrui a f'icrui. q' d' i'p'is maturat f'icrui
 i' cala f'icrui ex' inferiori arbori v'o q' n' fructificat n' b'it
 p'gu' d' i' f'icrui q' d' i' fructu t'p'is t'p'is. Os aut arbori q' d'
 t're f'icrui a f'icrui i' f'icrui ex' inferiori t'p'is i' radice b' t're
 c'f'it augeri. Q'ntib'q' arbori: ab arbori: ab alia arbori: o'f'
 i'f'icrui t'p'is i' arbori f'acit i' arbori: v'itit i' fructificat: et
 fructu n' f'icrui q' d' i'f'icrui f'it tali m' b' f'it: Accidit o'p'et
 p'm' d' germinare: alim' d' n' b'it: p'm' d' ab arbori
 a q' d' i'p'is e' p'f'icrui i' q' d' i'p'is q' d' i'p'is germinat ita t'p'
 m'it i' arbori radice ab i'p'is f'ubtile: i' p'm' auger ab
 b'uiditate q' d' arbori i' qua f'it: p'f'icrui t'p'is q' d' i'p'is
 exis in terra: p'p'era q' d' i' f'it: e' claufa t'ra attrahet
 b'uiditate i' n'urritur i'p'is i' exis i' q' d' i'p'is n' d' admirandi
 i'f'icrui arbori alit' f'icrui: ex' v'itit eni a terra. Dec aut
 v'itit t'ra i' me v'itit b'it: fructu: p'p' b' q' n' d' p'f'
 f'icrui m'it i' p'm' d' f'icrui f'icrui d' i'p'is d' i'p'is. Radco aut
 t'p'is t'p'is q' d' i'p'is d' i'p'is d' i'p'is d' i'p'is d' i'p'is d' i'p'is
 b'it t'ra d' i'p'is ad b'uiditate t'p'is. q' d' i'p'is b'it t'ra
 b'uiditate q' d' i'p'is i' t'ra b'uiditate b'it: ita i' puer v'itit
 a m' i' f'icrui: i' quo m' f'icrui b'it b'it i' puer b'it. Si
 quis aut v'oluerit intelligere ea q' d' i'p'is f'icrui d' b'uidit' i'
 i'nueniet ex' p'ncipio ad finem: nam o'm' f'icrui ex' i'f'icrui
 v'itit i'p'is i' t'ra i' b'uiditate n'it: f'icrui b'it a m' d' i'p'is
 b'it aut i' f'icrui b'it: manus b'it a m' d' i'p'is d' i'p'is d' i'p'is

et caput ppe pedes: et si est se iudicare. neq. videbis i ma-
trici⁹ puer: vtp caput suu⁹ bz aut inferi⁹: ex ubilico ois
tñ f: pñiculi. ppositi sibi. nūc aut dico cognitiōes quā
tñ emicare paulo aūte possibile ē bñane mēti manise
fā existētē cūq. volēt scire de bz: q. pma i pñiculo
est: et fm mediū ipsi⁹ vmbilicē: et egredi pñu spiratōes attra-
bit ad se et trāst extra. et ex vmbilico pñiculi sūt i alias
nās pueri sic se hñtes quā cūq. inuenies totā vñq. ad finē:
qñ a me i fmoib⁹ nō fuerit asserit. si voluerit. n. aliq. re
fibi⁹ b⁹ oeo oice vñ fñq. n. voluerit ona. x. aut pta qñ
excois⁹ suppone gall⁹ vñ gallis fñe onob⁹ aut plib⁹: et i
cipiēs singla die a fa vñq. ad vñas fñq. q. dñciat ouū aut
ferat frāgdo itendēs iūctat cū bñia fñ meā rōes vt cō
erut auis nāz opare nāc boī: q. n. pñiculi sūt ex vmbi-
lico vñtēti: et alia qñq. dicta sūt p pueri ita se bēre i ouo
auiculari iuētes ex pñ⁹ vñ ad finē: et ēt fñq. nodū sciūt
admirabī i ouo auis existē vmbilicū. Bñ sic se bñt. et bñ
a me oicta sūt. qñ aut mulieri pñ adueniat: accitē p pueri
motor calcitrāt manib⁹ et pētib⁹ rūpe alique intioz pā
n. toz. rupto aut vno aliq. vñq. iūctatōz fortitūdinē ē bñt
et rūpūt. pñū qdē illi⁹ vñq. oēti postrem⁹. qñ aut frā
gñ pñiculi rē soluit a ligamēto embryo: et tēdē ex iecti-
garū. veniētib⁹. n. pñiculi ab anti⁹ et bis apat mīces nō
bñt ampl⁹ pōtentiā puer renū: sñ caput vñ coopit. n.
et pñiculi mīces qñ puer circūuolūt nō mīta potētia.
qñ aut egredit puer: cogit et dilatat mīces i exitu tanq.
molles exīte. Egređit aut ad caput: sñ fñ nāz exierit. qñ
oua. n. fñ ipsi supiora ex ubilico liberata exīsi i mīcib⁹ iū
cōtines magi fit ex pñiculi fñ rūpōes sñ. x. mēle qñ pñ
mī aduenit. Sñ aut violēt pñ rōes passus fuerit puer
et añ i tps rupit pñiculi egredit: et bñ i nutritiū pñ fuit
a mīe pueri: et sic pñ pñ mī aduenit: veloci⁹ aut. x. mē
fñ egredit. fñ qñq. opinati sūt bēre puer ipso pl⁹ x. mē
fñ. n. mī rōes bñ andin: extraxerūt bñ mō qñ cebeo oia
cē. qñ mīces spū accepterit: i sēpās a vētre vñtōitate p
bēre iñfā. bñf. sic. n. Bñ pōtēt vñ putāt vñq. mīlīeres ad
se bēre: et i mēstrua i exītia ouertā i mīcib⁹ et fñe
rit oīum iūctatōz pñ desuūt i mīcel. est qdē qñ a vñtōita-
te qē a vētre. est āt qñ: a calfacta: sñ ēt tūc i vtero putāt
bēre mīlīeres tāq. mēstrua pñ pōtēcia: aut alijs supioz
scendit bñ mīcel et vñtōit bñ pōtēcia: et vñtōitas
egressa ē: et mulier vñq. oēsli pñ pūgatōes mīces apte
fuit: et testiculū pueris sūt: et coīctus cū vñ mīlīes oē
perūt ad se eodē oie aut sñ pñt vñtōit. putāt āt mīlīeres
incepte bap rōnū: et cap illo tpe i vētre bēre tūc qñ mē-
strua nō egrediebāt ab ipō et mīces iūctat erat. qñ aut i
est oīum tūc. x. mēfñ bēre i vtero oīcā. Nutritiū et au-
gmētū qdē a mīe descendēs i ampl⁹ iūctatōes pueri ē:
qñ. x. mēces aduenit et embryo angust: attrahit. n. ad se
sāguīne vñtōitū pñt aut et a lacte angust pax. qñ āt ipi
rariora bñ sūt: et grossior exīsi puer petēs pl⁹ nī exīte nu-
trimēto calcitrāt et pñiculos rūpūt: et mulieres pmo pari-
entes bñ pñtū magi: dñc. n. nutritiū pueri ad sufficiēt
dñ vñq. ad et mīces pl⁹ dñc. n. bñ pñ pñ. bñ sūt aut bñ pur-
ganā mēstrua plimixalīe vñ pñtōitōz: bñ aut sp. fit: et
nī etiā i genē mīcī est. āt mēstrua modica trāsmī-
tūt nutritiū rari⁹ bñ pñt pñt i vñtōit tps. qñ vñq. qñ
supioz nutritiū indiget pñt calcitrare: et añ. x. mēces
egredi: pax. n. ab ipō egredit sāguīne. sic aut i pl⁹ accit et sñ
lactē magi ēt bñ mīlīeres q. modica iūctat mīttūt: ou-
riōz. n. camīe et oēne cruīsi f. bac aut rōne: q. dñc. vñ-
te nutritiū egredit embryo: nīk aliq. pñtōit violētā acci-
dat. res iūctat aut et auis qñ fit ex vñtōit ouī bñ mē acci-
dat mīe calcit ouū: et qñ exīti i ouo a mīe mouet. ca-

lesā aut qd exīti i ouo spū bēre: et attrahit aliū frigidū
ab aere p ouū. ouū. n. rax ita tāq. aptū spū attractū sūt
ficientē ire exīte inferi⁹: et angust auis i ouo: et attrahit bñ
mō et sñq. q. et puer: sic et pñtōit ē a me. fit aut ex vñtōit
ouū: nutritiū aut et angust: ē ab albo qd est i ouo. et bñ
vñq. manifestū est oīs fñq. qñq. et iūctat iūctat. qñ
aut dñc nutritiū antale ex ouo nō bñ sūt fñctē a q.
vñtāt: mouet fortit i ouo appetēs nutritiū pl⁹: et pñt
culi circūfrāgunt: et qñ mīr iūctat auicula moueri fortit
rūpēs exīte: et bñ accidit sibi i. x. vñtōit. et manifestū ē q.
ita se bz. qñ i sculpi auis i coriē ouū: nībī ē bñdū qd
fit dignū rōne: supius. n. ē i auiculā. ita aut et puer qñ
angust nō ampl⁹ pñt mīr pñt nutritiū suff. cēs. apper-
tēs igit pl⁹ nutritiū pñt embryo calcitrāt frāgīt pñt
culos: et soluti a ligamēto tēdēt pñt foras. bñ sūt in. x. mē
bñ ad lōgissimū: et bñ rōes et bñtōit et feris pñt aduenit
tpe i q. singulū pñt ad lōg. vñtōit. n. aīaliū nēce ē tpe
ēē iū q. nutritiū rari⁹ et embryo: et dñc. et pñt adest
āt q. qdē bñt mīn nutritiū embryo nībī mīn pñt: qd
pl⁹ posteri⁹: et bñ qdē ad bñ oīa fñ a me. puer aut qñ cir-
cūfrāgūt pñtōitōes vñq. i exitu ad caput facile pa-
rit mulier. si aut fñ rax aut fñ pñtōit egredit. fñ. et bñ ita
egressa accidat: fñt aut ab sñtōit mīcī: et si mīr i
colore nī dñcat. pñt āt et si ita egredit officit pñt mī
liet mīlīte vñq. aut ipse destruat et aut puer aut si pñt
rīctēs aut mulier magi dñc. āt pñt pñt pñt pñt pñt
vñq. et marie dñc. qdā fñ lūdos et andas: dñc. aut
et totū corp⁹ dñc. aut et anche ipaz. qñ aut magi exīte
pñt mīn dñc. pñt pñt pñt: q. vñ mīlītes mīn pñt. et bñ
ad caput ierit embryo: caput pñt extra egredit: bñ aut
mēbra pñtōit: postremo aut vmbilic⁹. ex ubilico aut
regio tēsa est. pñt āt pñt pñt pñt sāguīne a capite et
ab alio corpore segregat a coīctōe et labore et calidita-
te fecit vñ fñt purgātōi pñt pñt pñt pñt. Adūfñ
catio fit fñt pñt pñt: māmīle et alia mēbra mēlūz
qñq. bñdōia sūt rūpūt mīn qdē iū pñt: pñtōit tant
qñ plib⁹ coīctōis pñt: adūfñ magi rūpūt cūctā venis
a nūctatōe pñt: bñ aut a me oīa fit ad bñ. Bñmelli āt
fuit ab vno coīctō: bñ. n. vñtēs et sñt mīces dñc. bñ
qñq. lōgicōe: alios vñ pñtōitōes: testicū et mīlītes gñā-
tina aīaliū pñt bñt pñtōit gñatōis: sñt aut oues et bñ
fñt et aues. qñ aut mīerī accidat oīerū aut oīnīq. acci-
dēs ad ouos vñtēs et mīces rapit fñt et vñtū: neq.
āt ad alit vñtē relact. oīnīq. aut i vñq. vñtē pñt
culat et vñtēfāt eodē mō q. nē oīnī ē. qñ aut ab vno co-
itū gemelli sūt. bñ fñtōit ouis et fñt: et alia aīaliū fit q.
qñq. ab vno coīctō pñt et pñt: et singulū oīam i
mīcib⁹ i vñtē et pñiculo sūt. et bñ nōsñ oīam fñt: et
bñt eadē oie oīa vñtē. fit aut et mulieri ab vno coī-
tū pñt facti: vñq. i vñtē et i regīōe et pñt eadē oie
vñq. et pñt āt egredit foras et regio ipi⁹. et aut vñtē
mācul⁹ gemelli sūt: oīo i fñt et i vñtē et enoquoq. aīa
li fñt ē et infirmū⁹ fortit: et nō est egredit fñt: et
vñtēs et res erectōes vñtē cētēs: et nō est possibile pñt
ēē totū forte qd pñt egredit et qd postēti: sñdēs oīgāt
grossū et forte spma iūctat et alit vñtū: illiē mācul⁹ fit
āt iū et alit bñdū: et imbecilli⁹: ibi fñt fit. āt i vñtēs
forte iūctat: vñq. māculi sūt: āt iū infirmū vñtēs se
inīe sūt. Iste fñtōit fñt oīctō tñt fñt. Deo gñas

(Explicit liber hippocratis de nā pueri: et rax: et de gre-
co in latinū a magro Bartolomeo de Adefina fñtōit:
iūctat mādato illūstratiū vñtē Dñfñtōit fñtōit
regis Siciliē scie amatoz et dñc. et dñc. pñt magis fñt
cūctā argilagnes de Valēria artū et medicīne doctōz.

Salieni principis medicorum micro Regni cum commento
Bali Rodobani liber incipit.

Intendimus edere sermonem exponen-
tem illud quod clausum est de ser-
mone Salieni in libro suo qui vo-
catur pueri. Dico ergo quod Sal. no-
minauit hunc librum arte pueri: ut si-
gnificaret hoc nomen: quod liber iste
continet regulas artis medicine
omnes. Quod est: quia ipse determi-
nauit doctrinam artis medicine in
libris suis quia posuit in eis: et ag-
gregauit in hoc libro summam eius: quod compleuit cum
et posuisset in illis libris suis. Factum est ergo quod est in libro
pueri in copiarde ad illud quod omnes illi continent libri. pueri
autem omni re simile est in forma magno copiato. Et autem
quod in hoc consistit libro copiaratio ad illud quod in illis
est libri: est sicut copiaratio pueri ad virum perfectum. Et quod pu-
tar quod liber de ingenio sanitatis est ars magna per com-
paratorem ad hunc librum est opinio est opinio vana: quia li-
ber de ingenio sanitatis: est vna pueri medicina artis: et est
per magna que continent regulas curatiois tui: et remanent
ex arte medicine pueri multae sicut canones de regimine fa-
mitatis: et canones de morbis et accidentibus: et canones
crisis: et canones pulsus: et res alie multe. et propter hoc me-
ritum sermo illi qui nominauit hunc librum arte pueri: copia-
ratio facta ad librum de ingenio sanitatis: et verificat ser-
mo eius qui nominauit eum arte pueri: copiaratio facta
ad complementum artis medicine: quod continet omnes libri
sui qui sunt in ea. Certe nominatio Sal. qua nominauit li-
brum de ingenio sanitatis magnam est illud quod fecit
errare istos donec opinati sunt illud. et nos quidem expo-
nemus eius sermonem in hoc libro exponit de conueniente sen-
tentia eius: et virabimur quod non sit in sermone nostro egressus
sua ab intentione: viri: et afferemus in primis dictiones eius ut
appareat quod sermo noster est conueniens et non egrediens.

Res sunt omnes doctrine:
que ordine habentur.

In omnibus doctrinis que
sunt ordine currunt: ices
sunt tres ordines.

Doctrina est actio doctoris in discipulis. et in ceteris
suis: et semita: et via: sunt synonyma. nam significa-
tio cuiusque eorum est eadem significatio alteri: et an-
tiqui quidem voluerunt per illud placidem. doctrinam que fa-
cit cadere in animam discipuli illud quod pueri super ipsum ma-
gister ex intentione: rei: qua intendit docere eum: et nominat hunc
placitum doctrinam: et quale est siue doctrina sit placitum
dictio: aut audita huius scripta aut inspecta: ex qua intel-
ligat illi eadem dictiones: aut indicata manu aut digito:
aut factae ex qua intelligat illud quod significat dictiones.
Doctrina enim aut est placita actus: aut placita potestas: et non
est differentia etiam in illo: an omnis doctor sit pueri quod docet
aut discipulus: aut etiam non presens cum ipse iam firmave-
rit et scripserit: et expressitauerit illud ex quo intelligit do-
ctrina donec aspiciens in aliquo libro antiquorum sui se-
mita doctrina adducat ex ordine vel editione libri ab ipso
mediatore. Dicit enim Sal. in tractatu primi libri de iura
metamorphosis: quod per scripturam intelligimus sermonem Plato-
nis et Aristoteli. et Hippocrati: et reliquorum: et philosopho-
rum per medicos: quia nos pueri audiremus doctrinas eorum.

Et doctrinam quidem currere secundum ordinem est: ut incipias de
re aliqua: deinde procedas ex ea secundum continuationem aut con-
sequetiam usquequo consequaris totum quo indiges: et ipsum
currere non secundum ordinem est ut incipias re aliqua: deinde non
continues eam cum eo cuius continuas ex rebus. Et gal. quidem
dicit quod doctrine que secundum ordinem currunt sunt tres: et nar-
rauit eas: et tacuit de doctrinis que non currunt secundum
ordinem quoniam non extrahat per eas quid sit: sicut ostendit in
arte dialectice.

Prima quidem ex finis notione quod secundum
dissolutionem fit.

Una carum est que fit secundum viam conuer-
sionis et solutionis: et est ut statuas
rem ad quas intendis et cui inquiris sci-
entiam in mente tua secundum complementum
eius: Deinde consideres in propinquiori:
et propinquiori ex eo sine quo non stat res
illa neque complecti usquequo peruenias ad
principium complementi eius.

Hec est vna species doctrinarum que currunt secundum ordi-
nem: et est illa que nominatur dissolutione per conuer-
sionem. Quia vero possunt et exemplum dicen-
tes: in ea corpore est compositum ex mediis et mediis sunt com-
posita ex humoribus: et humores ex cibis: et cibi ex elemētis
hoc autem exemplum non conuenit sententia Sal. neque conuenit
sententia antiquorum. quod est: quia dissolutione per conuersio-
nem est secundum hunc ordinem: et modum. Accipe quoniam si solue
ipsum in subiectum quod est in eo et predicatum: et considera quod
sequetur subiectum: deinde consequetur predicatum: et attrahere
illud resolutionem eius: et si inuenis in aliqua propositione
rotationis eius locum considerationis. dicitur autem: solue et
iterum illa propositione: et non cesses facere hoc semper usquequo
descedas et deuenias ad principia artis: et scias cognita.
Et geometre quidem et auctores sciam scilicet hunc modum do-
ctrine. Et Aristoteles quidem iam posuit ipsum in analitica. In
libro posterior. Sal. ergo vult per dissolutionem hanc inten-
tionem: non intentionem quam quidam intellexerunt intellectu
egrediens ab omnibus sententiis et sciētis: et inconueniente sen-
tentia Sal. Est namque sermo eius: ut statuas re ad quam in-
tendis et cui sciam quoniam in mente tua si volumus complementum
eius. et accipias quoniam deinde consideres in propinquiori:
et propinquiori ex eo sine quo non stat quoniam neque complectur
usquequo peruenias ad principia eius. et hoc quidem est res manifesta in dia-
lectica. exemplum autem quod conuenit sententia Sal. est hoc modus
dum. Nolumus adducere arte medicine. inuenimus ergo artes
medicine habere pueri duas: quarum vna est inquisitio sanita-
tis: et altera conseruatio sanitatis. consideramus ergo
inquisitionem egritudinis. et inuenimus eam consistere per
curatioem: et cibos: et medicinas: et consideramus in con-
seruatione sanitatis: et inuenimus eam esse per cibos et
regimen: deinde consideramus in vnaqueque harum re-
rum et non cessamus descendere usquequo perueniamus
ad scientias notas: et usque ad ea que oportet ponere princi-
pia medicine.

Secunda vero que ex componere est
secunda resolutionem inuentionis.

Tercia est secundum viam compositi-
onis et contrarietate semite per

me. et est ut incipias a re ad quam tu puenisti p uiam dissolutōis et cōuersionis: deinde redi in illis reb⁹ et compone eas adinuicem usq³quo puenias ad postremum earum.

B Et est secūda spēs doctrinaz q³ currit fm ordinē: et est intellectū ex sermone meo in contrariū eius quod est dissolutio. et demonstratio q³dem omnes sunt in his duabus doctrinis. demonstratio autē quare sit per compositionē: et demonstratio quia sit per dissolutiōem.

Tercia uero ex terminī dissolutiōne: cui nunc insistim⁹. Appellare autē licet huiusmodi doctrinā: nō solū terminī dissolutiōem: sed etiā aptōdem: ut quidā nominauerūt: aut resolutōez aut diuisiōez ut alij quidā: aut explicatōem aut expōnem ut alij.

Tercia sit p uiam dissolutōis diffinitionis: et est semita quā utimur in hoc nostro libro: et tibi inest ut nomines hāc doctrinā loco dissolutōis terminī aptōdem terminī: sicut nominauerunt etiā eā quidā alij: aut resolutōem terminī: aut diuisiōem eius sicut nominauerūt eā alij: aut explicatōnem: aut expōnem eius: aut determinatōem ei⁹ sicut nominauerūt eam alij.

Et est spēs tertia doctrinaz q³ currit f³ ordinē: et ē ut accipias diffinitōem q³iti: et diuidis p³culariū eius: et aspicias in vnāquāq³ p³ui eius: et p³ui p³iculariū eius: et cōpleas cōsideratōe tua totū ei⁹ intellectu indiges in illo q³estio. Et Gal. quidē narrat et numerat in sermone suo hec nomina quibus antiqui hanc nominauerunt doctrinā. vniūscuiq³ enim eorū nominauit eā nomine. p³pro quo intēdit facere intelligere auditorē hui⁹ doctrinē. sunt ergo nō miua ista synonyma in hac doctrina.

Conati sunt ergo quidāz herophiloz huiusmodi facere doctrinā: quēadmodū cratides et erithens.

Et iam conati sunt quidā sociorū herophilis incedere hac doctrinā: et cratides et erithens.

Ult dicere q³ quidā medicorū qui fuerunt ante ipsum conati sunt facere doctrinā artis medicine per uiam dissolutiōis terminī. Et si ipsi cōpleuissent doctrinā ei⁹ hoc modo: doctrine excusasset Gal. ab iteratōe huius doctrine. verū ipsi conati sunt illud: sed non compleuerūt.

Conati sunt et eam que fm compositionē ipsi herophilis: et quidāz

erasistratorū et atheniensis athaleus. **C**onati sunt etiā fm uia p³ponis totū herophilis: et q³daz ex totijs erasistratis: et atheniē⁹ dict⁹ athale⁹.

Ult q³ quidā medicorū q³ ante ipm p³cesserūt conati sūt doctrinā arti medicine p³uā cōpositiōnis: in qua sit acceptio ex p³ncipio medicine et sciētiis scilicet: et cōponit⁹ et extrahit⁹ compositionē ei⁹ totū q³ est necessariū in medicina.

Nellus tñ ante nos scripsit eam q³ ex finis notione incipit: ex q³ oēs artes consistūt fm ratiōem.

Et nō usus ē aliq³ eorū qui fuerūt an nos in aliquo libroz suoz doctrina cui⁹ inceptio ē ex cōamine mentis ad finem rei ad quā intēditur: quā uis hec uia sit res qua extrahitur oēs artes per uiam rationis.

Ult q³ solutōe p³ uerionē non vlt ē aliq³ medicorū q³ p³cesserūt an ipm in doctrina artis medicine: et significat p³ f³monē suū utum. i. q³ h³ semita est res q³ extrahit⁹ oēs artes p³ vias rōnis: q³ vult p³ hanc doctrinā illud q³ dixim⁹ de solone q³iti ad subiectū in eo et predicatū et reliq³ artis solones. Ad ergo p³missim⁹ p³ueniēs est sūt Baleni: non ei q³ exemplum fuerūt alij a nobis.

Et illā q³dē alibi p³trāsuiimus. **E**t iam usi sumus illa doctrina in alio libro ab isto.

Silz q³ vltus est solone p³ uersionē in doctrina artis medicine i libro in q³bus cōpleuit doctrinam artis medicine.

Hic uero diffinitiuā facimus doctrinā: q³ quātū relinq³ ab ea q³ est fm dissolutōem et dignitate et rōe: tñ abūdās ē ad p³phēsiōē toti⁹: et mēoriā eorū q³ fm p³te. facile ei mēorabilia sunt satis ex terminī dissolutōe oia: eo q³ cōtineat in se totū artis capitula et optimū terminū: quē et sbalē q³dā noiant: econtrario diuidētes hui⁹ q³ notōes appellāt. Et illi sigdē ab accētib⁹ diffinitū reb⁹: hī uero a subbtātia ipā consistuunt.

In hoc autē libro nos utimur et o³ctrina q³ sit ex dissolutiōe diffinitiōis. **Q**uā ergo minuit⁹ hec doctrina a p³ma in dignitate et in p³ntia rōis: tātūz sup³fluit in hoc q³ ipā aggregat totā rē: et facit rememorari unāquāq³ p³te ei⁹: qm ualde facile sit hōi seruare illud: et

rememorari illud qđ addiscit p̄ uia dis-
solutiōis terminī: p̄pterea qđ diffinitio
p̄tinet sūmas artis totū qñ ē diffinitio
quā quidā noiant f̄balē: ut distiguat in
ter ea qđ in diffinitōes qđ noiant notio-
nes: qm̄ ille diffinitōes non diffiniunt
res nisi ex accidētibus que cōcomitant
eas: sed diffinitio substantialis diffinit
rem ex ipsa substantia rei.

Diffinitio subālis est qđ determinat rem diffinitā p̄
res cēntiales: diffinitōes notat notiones: sunt
descriptiōes. Et differētia qđes in diffinitōe
et descriptiōe: est qđ in diffinitōe et ponit gen̄ rei: et ad
iungit cum oīa aut differētia qđ discernit cēntias diffi-
niti ab alijs. Et in descriptiōe ponit gen̄ rei: et adiungit
cum p̄ptatib⁹ aut accētib⁹ qđ discernit descriptū ab alijs:
et nō ē cēntiale. et qđ remanet ex s̄mōe ei⁹ itell̄ ē. 10

Que uero f̄m p̄t ē tractatio 10
uerse medicinalis speculatiōis in
multis alijs a nobis sc̄pta ē negotijs:
quibus expedit uti ad tres doctrinas.
Ractationi autē sc̄dm partē totū
sc̄ie medicine iam peruenimus in
alijs libris multis in quib⁹ dilatare et de-
clarare res ad utēdū doctrinis tribus.

Ut qđ tractatur p̄culari medicine in qbus
vtrūqđ doctrinis trib⁹ que currūt s̄m ordinē: et iaz
cōpleuit eam in libris alijs multis ex libris suis:
doctrinē vō que nō s̄m ordinē currūt sunt dīmissio et des-
criptio. Et h̄al. quidē dicit doctrinas: vt inuitaret nos ad
addiscēdū artē dialectice: et vt faceret nos sc̄ire qđ possi-
bile est p̄bēdere artes medicine sine arte dialectice: nisi
fit homo excellētissimū ingenij sicut bippo. Nā bonitas
nature ei⁹: et sup̄fluitas solertie ipsi⁹ p̄dixerūt eū ad h̄ vt
vteret b̄ia doctrinis abiq; dialectice arte naturalī: sicut
inuenim⁹ aliquēd hōim non errare: qm̄ natura ei⁹ p̄dixit
eū ad declaratiōes: et quodā cor̄ nō errare: qm̄ cū eis est
ars. et quodā cor̄ errare: qm̄ cū eis nō est ars p̄ defectū
grāmaticę. P̄pter abbreviatiōem ergo naturā hōim
b̄tpis h̄al. inuitat nos p̄ hūc s̄mōe: ad discēdū artē
dialecticā: et facit nos sc̄ire: qđ sine ea nō p̄bēdīt ars me-
dicinē: et cum h̄al. dicat hōib⁹ sui t̄pis hūc s̄mōe: et bo-
nitas in eis fuit famosē: et philosophia sit in eis cōis et
manifesta: tūc que est opinio tua de hōib⁹ b̄mōi t̄pis: in
qđ philosophia est extranea. 11

Et nūc a diffinitūa incipiemus
stīn adhuc apponentes: qđ sola ca-
pitula: et uelut cōclūsiōes s̄z explicatio
nem demonstratorū dicētur nunc.

Nunc autē aperiem⁹ librum nostrū
hūc per doctrinā qđ sit p̄ uia dis-
solutiōis diffinitōis possib⁹ faciēdū sc̄ire:
qđ nos nō dicim⁹ i hoc libro nisi sūmas
eius quod ostendim⁹ s̄m expositiōes in

alijs libris: et qđ illud quod est i eo sicut
conclūsiōes eius quod est in eis.

Conclūsiōes eius quod est in eis.
Larificauit h̄al. intētiōes i b̄ libro suas vices
Nō s̄m dicim⁹ i eo vtrūqđ sūmas ei⁹ qđ declarauit
s̄m expōnē i alijs libris: et iste sūmē sūt sicut dōctōes ei⁹
qđ est i illis libris. Intelligim⁹ qđ ab eo qđ nō sunt dōctō-
nes: s̄ sunt s̄iles dōctōib⁹. et ipse qđes inspicuitate sine so-
lertie et bonitate sue sc̄ie dixit hūc s̄mōe. et s̄ ipse dixit
set qđ sūt dōctōes: tūc doctrina ei⁹ cucurrit h̄m oīa
nē. Qui qđ existiat qđ sūt dōctōes: tūc nō intelligit a viro
Et qđ dicit qđ sūt fruct⁹ illorū librorū: nūc iaz elōgā valde ab
intellectu h̄al. qm̄ fruct⁹ sūt id i qđ sit inuēnitū ex ill⁹ lib⁹
Et h̄al. qđes narrat h̄ac intētiōe: vt dirigat mentē p̄
secti et discipuli sūt versūs inuēnitū qđ sit cū eo: qđ ē in
hoc libro. p̄fecti qđes: qđ firmat i mente sua canones bu-
ius artis: et facit eū rememorari ei⁹ qđ sōzitat obliuiscē
res in dōctōne sēij. et discipuli qđes: qm̄ sūt qđ est i hoc
libro arti medicine inuēnitū et potētiā. p̄pinquā ex ap-
paritiōe ad actū. Cum qđ incipit operari aliqd opatiōnū
sua: et aspicit i aliquo p̄culari s̄mōe qđ erat i eo ocellū
tū ponit ad effectū: qđ cōplect ei⁹ p̄ vtrūqđ arti medicine.

Sinit plogus: Incipit tractatus.

Medicina est scientia sanorū
egrorū et neutrorū.
Ico ergo qđ medicina
est sc̄ia rez p̄tinentiū
p̄tinuatāz cū sanitate: et cū egritudine
et cū dispōne in qua nō euadit homi sa-
nitas neq; egritudo.

Et est diffinitio substantialis medicine. qđ est:
qđ determinat intētiōe arti medicine p̄ res
cēntiales. Gen̄ quidē ei⁹ est iste s̄mō ei⁹: Sci-
entia rez p̄tinentiū p̄tinuatāz: nam sc̄ia h̄az
rez est gen̄ oīus artium factāz a p̄ncipijs sūmpti ex sc̄ia
uāli: sicut agricultura et curatio bestiarū: et pastoral sc̄ia
animaliū: et medicina. Et differētia ei⁹ est s̄mō ei⁹: cū sanī-
tate et egritudine: et cū dispōne i qua nō euadit homi sa-
nitas neq; egritudo. hec enī oīa discernit cēntialr artē
medicine ab oībus artib⁹ factis a p̄ncipijs sūmpti ex sc̄ia
naturalī. Et oīctōes quidē hui⁹ diffinitōis sunt oīminu-
te. oīminutiōne vō eaz occultauit h̄al. in iteratiōe sua qđ
iterauit s̄z. b. dicit qđ s̄f a. apud arabes significat cum
p̄: oīctōes. et in b̄ qđ s̄f remōeoz est hōis: et qm̄ mani-
feste fuerit oīs victōes assūpti i ea ē s̄z b̄: medicā ē sc̄ia
rez p̄portionatāz p̄tinuatāz cū sanitate hōis: et rez p̄po-
zionatāz p̄tinuatāz cum egritudine hōis: et rez p̄po-
zionatāz p̄tinuatāz cum dispōne in qđ non euadit hōi sa-
nitas neq; egritudo: qđ generi medicine. p̄pinquo eius
eēt noui: et differētie ei⁹ nomē aggregatū h̄al. ouo no-
mīa et oīminutiōe ea cognitiōe diffinitōis. rez p̄pca qđ nō
fuit generi ei⁹ illud neq; dicit ip̄s vtrūqđ b̄ia noib⁹ vt itelli-
gat ex eis itētiōe generi. p̄pinqđ eius: et dicit que discernit
eaz cēntialr ab alijs artib⁹ ordinatū sub genere ei⁹. putat
aut qđ in hac diffinitōe est assumptū qđ est d̄iūz s̄mōi
Aristin p̄dicamēti: qđ sanitas et egritudo sūt ouo d̄iūz inf̄
que nō est mediū. at vō de dispōne qđ nō est sanitas neq;
egritudo: putat qđ ipsa ē media inf̄ eas. Quidā aut affir-
māt inuētiōe hui⁹ dispōnis p̄ alteratiōe t̄m cōposi-
er sanitas ad egritudinē: et ex egritudine ad sanitatē. hec
enī alteratiō transit p̄ mediū quod est oīpō tertia: qđ sit

isti intelligeret ab Aristin predicamentis: et a Gal. h. q. dicit
remouere eor. ambiguitas. qd est: q. Arist. vult q. ipso
bile est a corpore sanitatis: egritudine sit remoueri et fu
eri i eo dispoñes tertii in q non sit portio sanitatis neq
portio egritudinis: hoc est ver. Et Gal. vult p dispoñes q
nō est sanitas neq egritudine dispoñes corpus in q inueni
unt aut sanitas et egritudo sit: aut vna cap in bona vna:
et altera i bona alia: aut portio cuiusq cap: aut fm femi
tū pñctiois aut vicinatis. et ppter illud nō firmanit in
dicu sup inuentionē b^o dispoñis tertie: h. narrat dictiones
q nūq ill b qd dicit: et est fmo ei^o: nō enadit bol. et ego er
ponā illud i eo qd futurū ē de fmo e^o. et b etia possibi
le ē: et nō est ei oppositio cū fmo e^o Arist. nēdū q necnūq
faciat dictionē. qd est: q. intellectū ē ex fmo e^o Arist. q
corpora alterant ex sanitatē ad egritudinē: et ex egritudi
ne ad sanitatē: et q. i bac alteratōe possibile ē inuenire b
duo dōia aut i pñb^o corpis longinqs: aut i pñb^o pñq
aut i bonis vñerit. et vñaq. i. sanitas et egritudo qñ alte
rafab ea corp^o. nēc est vt minuat et addat ei^o diminutio
vñquo euascat: et nēc est vt addat altera: et magnifi
cat ei^o additio vñquo cōpleat ei^o: et b additio et dimi
nutio inueniunt sit. h. q. dispoñ tertii quā dicit Gal. cō
uenit etiā fñte Arist. Et Arist. quidē nō pñbitur: nisi vt dū
cat: q. inuenit dispoñ tertii ouerfa sanitatē et egritudinē:
scilz vt sint dispoñes tres: ordo cuiusq quāq sub genere
suo sit eūlis ordini alteri. Nāqñ Arist. hanc intentionē
dicit pñbit: sit Gal. pñbit ea dicit. Duo q vñi sūt ouen
ientes: et diuersitas sublatā ē inter eos: qñis sit manifestū
fmo e^o Galieni facere opinari illud. 2

Et tētie ergo nomē cōiter et non
pprie audire oportet.

Et oportet ut itelligas nomē scien
tie in hoc loco fm intentionē cōez
non fm intentionē ppiam.

Utr vt itelligat ex eo intērio generis: sub quo
ordinant oēs artes facit a pñcipis sumptis ex
scia nālī. b nāq gen^o eē cōe n pñpū istī artib^o.

Anū aut et egrū et neutrū triplici
ter unūquodq dicit: hoc quidē
ut corp^o: hoc aut ut causa: hoc vero ut
signū: et enī susceptibile sanitatis est cor
pus: et efficiēs aut pñuans eam cā est:
et declarās eaz signū. oia autē hec uocāt
belenes sana. Scdm vero eundez mo
dū et egra et susceptiua egritudinū cor
pora: et efficiēs et pñuantes egritudi
nes cās: et signa declarātia et neutra hz
eandē rōnez: et corpora et signa et cās.

Et illud quidē qd pñuat cū uno
quoqz boz triū: et pporatione
i. in sanitatē et egritudinē et dispoñē q
nō est aliq eaz est una triū rez: aut cor
pus: aut cā: aut signū. nam oēs nostre
lingue cōparant corp^o suscipiēs sanita
tē et causam facientē et cōnuantē eam:

et signū declarās ipaz ad sanitatē. et hz
hanc rōnez cōparant corpus suscipiēs
egritudines et cās efficiēs et pñuantes
eas: et signa declarātia cas ad egritudi
nez. et sñr etiāz cōparant corp^o et cās et
signū significāt dispoñes q nō ē sanitas
neqz egritudo ad illā dispoñes.

Ermō iste iellcās ē exponēs pñe et pñitōis. 4
Et fm primā gdez rōnez scia cāz
sanaz medicinal est: post illaz au
tē et aliaz: secūdo uero et egraz: et ter
tio neutraz: et post hoc corp^o: primū
qdez sanoz: deinde egroz: deñ et neu
troz. et de signis uero fm eandē rōnez
in actionib^o uero pus gdem corp^o co
gnitio ex signis manifesta est: post hoc
uero et eaz cāz inuentio.

Et pma gdem intētio medici non
est nisi ad sciendū cās sanitatis:
deinde ppter illud pñit ad reliquas
causas. i. egritudines i pñis: deinde ad
cās dispoñis q nō est sanitas neqz egr
itudo: deinde post hoc ad corpora: et nō
est ei^o intētio itez in eis in pñis nisi ad
sciendū corpora sana: deinde post ad scien
dū egra: deinde post ad sciendū ea que
nō sūt neqz egra neqz sana. et fm hāc in
tētiōez et rōcinatōez currit res signoz
In opationib^o uero nō est in pñis nisi
cognitio dispoñis corp^o p signa: dei
de post illud inuentio cāz sanitatis cor
porz et egritudinis eoz.

Ecce nos scire in b fmo e^o dām inf doctrinā
arst medicine: et inf opationē pillud qd dīcīm^o
et eis: et q. dispoñ in eis ē fm q dīcīm^o pñmū cor
gnitōis: vltimū opatiōis: et pñmū opatiōis: vltimū cogni
tōis: et fmo e^o intellect^o est. et nos exponem^o diuisionē et
ipñ explanationē q diuidit pñes diffinitōis medicine et
dirigat mens per illud in ea quod est post illud. Dico er
q. causaz sanitatis duo sunt modi. Vnus eoz est causā
farum facientū sanitates: et iste eēdē sunt causā sanātes
egritudinē: sicut curatio: et medicinē: et cibi. et canonū ba
riz cāz cōpleuit doctrinā in libro de ingenio sanitatis
et modū. Alter mod^o est cāz pñuantiū sanitatē. et cano
nū baz cāz cōpleuit doctrinā in libro de rēgimie sanoz
et docet in b loco artis parie q. medic^o pñuēit p cās sani
tatis ad cās egritudis in pñis: deinde ad cās dispoñis ter
tie vt erat causā salital et cauat cās egritudis et cās dispoñ
nis itie: sic pñit illud i libro sectaz. Et cā egritudis sit
trez: cā ar eēdēs sic repleto: et cā diuicia sic pñredo fa
ciens febre: et cā pñitua sic casus aut pñitio aut obui
atio calozis solis aut frigoris aeris. et fm hāc similitudinē

sunt cāe dīspōsīōis q̄ non ē sanitas neq̄ egritudo. Deinde docet q̄ medic⁹ puenit etiā p̄ cognitīōē hāc cāe: ad cognitīōē corp⁹ san⁹: deinde egro⁹: postea illoꝝ q̄ nō sūt sana neq̄ egra. Deinde dīc q̄ t̄ fm̄ hanc rōnēz currit res signozū. Incipit medic⁹ a cognitīōē signozū san⁹: postea signozū egro⁹: deinde signozū dīspōsīōis que nō est sanitas neq̄ egritudo. Deinde dīc: sed in dīspōsīōē ope ratiois nō est in p̄ntis nisi dīspōsīōis cognitīō corp⁹ p̄ signa. Incipit medic⁹ quādo vult operatīōē med⁹ cīne: t̄ scīr dīspōsīōē corp⁹ p̄ signa: tūc si inuenit i eis signa sanitatis cōseruat sanitatē eius. t̄ si inuenit in eis signa egritudinis: aut signa dīspōsīōis: que nō ē sanitas neq̄ egritudo: curat egritudinē eius: aut curat illā dīspōē. Deinde dīc: postea: q̄a est post illud inuērio scīe cāp̄ sanitatis corp⁹ t̄ egritudinis eoz. Postq̄ cognoscit medic⁹ dīspōsīōē corp⁹ inuenit scīam causarū sanitatis: aut p̄seruatiū et eis: aut faciētiū et eis: cum cōseruatibus cōseruat sanitatē eius: t̄ cum efficiētib⁹ sanat egritudinē. Et postq̄ cōpleuit hāc. explanatōē diffinitīōis medicīne ad pres suas: t̄ istā doctrīnā qua docuit nos esse eaz: cōpleuit in dīspōsīōē doctrine t̄ dīspōsīōē ope ratiois: incipit iterū dīscutere vnaquāq̄ eaz: t̄ exponit autē eam ad triā t̄ dīcīt:

Sed qm̄ efficiēs t̄ declarās t̄ suiceptīuū dupl̄r unūq̄q̄ dī: hoc quīdem simpl̄r: hoc uero ut nūc: scīdū est utrozq̄z scīam eē medicīnalē. Et ip̄m uero simpl̄r dupl̄r dī: hoc qdē ut semp hoc uero ut multū: t̄ est utrozq̄z horum etiam scīa medicīnalis.

Et unūquodq̄z qdē efficit: aut p̄seruat: aut significat: aut recipit: dī fm̄ unū duozū modozū: aut absolute: aut in tpe p̄nti: t̄ medicīna utrozq̄z ē scīa. Sīl̄r t̄ absolute dī fm̄ duos modos: aut semp: aut in plurib⁹ dīspōib⁹: t̄ eaz trīum medicīna est scīa.

Sermo ei⁹ ex eo quod efficit tolerat et velut causas efficiēs sanitatē tūc: sunt sanātes infirmītatē: t̄ tolerat et velut cū eis causas efficiētes egritudinē: t̄ causas efficiētes dīspōē: que nō est sanitas neq̄ egritudo. Et sermo eius: aut cōseruat: tolerat et velut causas p̄seruātes sanitatē tūc: t̄ tolerat et velut eas: t̄ velut cū eis causas retinētes egritudinē t̄ dīspōsīōē: que nō est sanitas neq̄ egritudo. Et sermo eius: aut significat: vult signa: t̄ sunt tria: signa sanitatis: t̄ signa egritudinis: t̄ dīspōsīōis tertie. Et sermo eius: aut recipit: vult corpora. Quod autē remanet ex sermone ei⁹ intellectu ē. Et sermo eius: medicīna est scīctia eozū omnīū: vult rememoratī nos q̄ iste res sunt explanatīō diffinitīōis medicīne: t̄ quā ita stetit medicīna est scīctia omnīū eoz: p̄p̄ea q̄ dimisit in sermone suo isto rememoratī dīspōsīōis tertie: incipit ergo exponere esse eius ita t̄ dīcīt:

In eut̄z uero t̄ cā: t̄ signū: t̄ corp⁹ t̄ qdē simpl̄r dī: t̄ qdē ut nūc: t̄ pl̄r unūq̄q̄z dī. hoc qdē eo q̄ neutro contrariozū p̄cipet: hoc qdē eo q̄ utriq̄z

cōtrariozū: hoc autē eo q̄ aliqñ qdē hoc aliquādo illo. Itēz uero ip̄oz fm̄ duos modos dīcīt: aliqñ qdēz p̄cipiādo utrozq̄z cōtrariozūz equaliter: aliqñ uero amplius altero.

Quod autē non p̄portionat ad sanitatē neq̄ ad egritudinē: quā sit aut causa: aut signū: aut corp⁹: siue dīcāt absolute: siue in tpe p̄nti: unūq̄q̄z fm̄ tres dī modos. **A**n corp⁹ ē: ne sit p̄portionatū ad aliqñ duozū cōtrariozū. t̄ secūd⁹: ut sit p̄portionatū utriq̄z sit. t̄ tertī⁹: ut p̄portionet qñz ad unū corp⁹ t̄ qñz ad alterz. t̄ secūd⁹: hōz trīū dīcīt fm̄ duo cōtraria: aut ut p̄portionet ad unūq̄q̄z duozū cōtrariozū equalit̄: aut ut p̄portionet ad unū pl̄r q̄z ad alterz.

Bes p̄portionate t̄ cōtinuate iam fuerūt res: causa: corpus: t̄ signū. t̄ quādoq̄ multiplicat cū sanitate t̄ egritudine t̄ dīspōsīōē que nō est sanitas neq̄ egritudo: p̄ouenit in oīz p̄portatīōē ergo et eis illud quod p̄portionat: t̄ cōtinuet cum hac dīspōsīōē: t̄ remanebit ser: que quādo multiplicat cum absolute semp: t̄ cum absolute fm̄ plures dīspōsīōēs: t̄ cum tempore p̄sentī: p̄ouenit docē t̄ octo. Et hāc. quidem res memorat in hoc capitulo dīspōsīōis rerū p̄portionatarum t̄ cōtinuatarū cum dīspōsīōē in qua nō euadit bo minī sanitas neq̄ egritudo: t̄ dīcīt q̄ bec dīspōsīō est trīna. Neutralitas in trib⁹ significat: t̄ significatī dīuidit̄ in duas partes. t̄ secūdū eozū est duo: ergo sit bec dīspōsīō q̄truo: que qñ multiplicat cū numero recipiōnatat cōtinuat: q̄ ea p̄uenit aut nouē si nō diuiditur secūdū: aut xī. si diuidit̄ secūdū. si qñ multiplicat illud cū absolute semp: t̄ cum absolute fm̄ plures dīspōsīōēs: cum tempore p̄sentī: p̄ouenit aut vīgītī septē: si non diuiditur secūdū: aut trigītī sex: si diuidit̄ secūdū. Et tu potes notare istas diuīdēs in tabula: t̄ excitabitur per illud mens tūa: t̄ verificabit̄ numer⁹ partū ad quas diuidit̄ dīffinitīō medicīne.

Et autē t̄ de toto termino dubitatio qdā fm̄ locutōem: quā t̄ ip̄az oz determinare. In eo em̄z q̄ dīcīt medicīnā eē scīam sanoz egrozū t̄ neutrozū: significat quidē t̄ oīm p̄tīū: significatur autem t̄ quarundā: significatur etiam t̄ qualīz. Sed omnīū quidem incomprehensibile est t̄ impossibile: quā rundam uero imperfectū: t̄ non artificialē. Qualīū uero t̄ artificiale simul et sufficiens ad omnes partes artīs: quas cōtinerī dīcimus in medicīne dīffinitīōe.

Et in annūciatōe toti⁹hui⁹ diffini-
tōnis est loc⁹ dubitatōis quaz de
terminare oportet. Quod est: qā nos
dicim⁹ q⁹ medicina est sciētia rerū conti-
nuata⁹ cum sanitate et egritudine et di-
spositōe: que nō est sanitas neq⁹ egritu-
do: h³ ut intelligat⁹ ex hoc f⁹monie: quia
est sciētia omnīū rerū: et h³ ut intelligat⁹
quia est sciētia quarūdam eaz⁹ sine quī-
busdam. Et h³ ut intelligatur: quia est
scientia cuiuscūq⁹ rei ex eis quod ingri-
tur: uerū esse omnīū earū non compre-
henditur: neq⁹ cōtinet⁹: neq⁹ puenit ad
illud. esse uero quarundā earū est dimi-
nutum: et nō assimilatur uie artificiali.
Esse autē cuiuscūq⁹ ex eis quod inqū-
ritur sciētia: assimilatur uie artis medi-
cine: et sufficit in omnib⁹ reb⁹ medicine
pticularibus et hec est intētio in diffini-
tione medicine.

Letavit Sal. rememoratōem diffinitōnis p⁹ os-
tensionē suā dixerat a dictōe in eo qd p⁹terit: et
faceret scire aspiciētē: q⁹ nō oportet ut antea
ad dictōem quādo remanēt intētiōes intellecte compo-
hens. deinde dixit dubitatōem et fecit scire q⁹ intētiō sci-
entie que accepit est gen⁹ medicine diffinitū cui⁹ offerētia
medicine essentiali est scia cuiuscūq⁹ rei sciam inqūiri ex
partib⁹ medicine. quod est: quia indiuidua cuiuscūq⁹
eoz⁹ xxviii. et xxvi. sunt infinita. et hoc quidē appet⁹ p⁹ illō
quod ostēdim⁹ in tractatu p⁹mo libri nostri de uiamen-
to: in doctrina artis medicine: q⁹ iactātia modernoz⁹ oi-
centiū virtutes myrobalanoz⁹: et aliaz⁹ medicinaz⁹: et infir-
mitatū indiuidualū nouaz⁹ est vana. et indiuidua acce-
pta in medicina sunt infinita: sed nō combēdunt⁹ neq⁹
continēt⁹ neq⁹ puenit ad ea sicut dixit Sal. Et nō sufficit
in eis nisi ut sint apud nos canones et regule quib⁹ p⁹bi-
bemus totū quod occurrit ex eis nobis tēti. ergo quod
dixit de medicinis simplicib⁹ in libro suo: in istis medi-
cinis nō est nisi exempla exponētia doctrinā ei⁹ in q⁹ng⁹
tractatib⁹ p⁹mis eius. Quod aut dixim⁹ in illo libro cōne-
niēs sciētie Sal. et postq⁹ docuit nos intētiōem medicine
explanant diffinitōem ei⁹ ad pres⁹ suas: et infinnant ad
narrādū eas fm⁹ vnaquāq⁹: et fecit nos scire q⁹ medicina
est scia cuiuscūq⁹ eaz⁹ q⁹ inqūi sciam. f. q⁹ medicina est canōes
et regule q⁹ scit⁹ et intelligit q⁹ng⁹ res q⁹rit ex p⁹bi⁹ ei⁹. In-
cepit itē in hoc vt faceret intelligere vnaquāq⁹ p⁹mi
medicīe ad quas explanauit medicine diffinitōem: et in ci-
pit et illis cum canonibus corporum suscipiētium.

Sicut tractat⁹ fecit⁹: incipit terti⁹.

Ancipiamus igitur a corp⁹o-
ribus. primūz quidē qualia
sana et egra et neutra contin-
gat esse existētia. post hec ue-
ro de signis et causis oratio

nem percurramus.

Incipiam⁹ ergo rememorari nūc
corpoz⁹ sanoz⁹ egrorū et que non
sunt sana nec egra que corpora sint: de
mū sequat⁹ illud cum rememoratione

causarū et signorū.

Ergo iste manifestus est: et significatio hui⁹
dictōis egra: et huius dictōis infirma: vna
est in sanatina.

Sanū est autēz simplr⁹ corp⁹ eucra-
ton quidē exis ex generatōe in
simplicib⁹ et p⁹mis pticularis: coequalē ue-
ro his q⁹ ex his cōponuntur organicis.
Sanū uero ut nūc est corp⁹ qd fm⁹ p⁹re-
sens temp⁹ est sanū: est aut⁹ et hoc quod
fm⁹ temp⁹ sanū est corpus eucraton et
coequalē: nō fm⁹ optimā enerafiā et coe-
qualitatē: sed fm⁹ p⁹p⁹riaz⁹ ipsius sani cor-
poris eēntiā: uel fm⁹ p⁹p⁹am ip⁹ sani cor-
poris qualitatē: semp tale est maxie eu-
craton: et maxie coequalē: ut multū ue-
ro ab optima cōpositōe delectū est:
non multū tamen.

Nunc ergo q⁹ corp⁹ sanū absolute
est illud quod noia⁹ eucraton. et il-
lud quod noia⁹ absolute eucraton est il-
lud cui⁹ fabricatio ex p⁹ncipio creatiōis
in uētre matris sue est fm⁹ t⁹pamētūz cō-
plonis mēbroz⁹ suoz⁹ simplicū p⁹moz⁹
et equalitatē p⁹p⁹onis instrumētōz⁹ p⁹po-
sitor⁹ ex illis. Et sanūz corp⁹ ut nūc est
illud quod est ita in hora p⁹sentī: et hoc
etiā in hora in qua est sanū: est t⁹pate cō-
plonis et equalis p⁹p⁹onis. uerū tū ipsius
t⁹pantia et ip⁹ equalitas: nō sunt fm⁹ me-
liorez⁹ dispōnez⁹ eq⁹litas: s³ est ei⁹ t⁹pātia
p⁹pa: sed semp ita est in ultimo t⁹pantie
complonis et cōpositiōis. Corp⁹ autēz
sanatū eucraticū quod ex eo est i plu-
ribus dispōnib⁹ ita est illud quod mī-
nuitur a meliore dispōsitiōnū: diminu-
tione non multa.

Postq⁹ Sal. explanauit diffinitōes medicine ad
suas pres⁹: et docuit discipulū qual⁹ scia⁹ id cui⁹
querēt scia et eis: incipit hic exponere vnaquāq⁹
p⁹mi diffinitōis medicine: et ex eis sunt corpora suscipiētia.
hec. a. fm⁹ q⁹ ip⁹ determinauit ea sunt diuersa. sana qd⁹
paulo ante docuit q⁹ sunt tria. et p⁹pter illud incipit in h

fmone exponere iniquitatem eorum: et nosauit sanū semp
simply eucratia: vt significaret p hac dictioem eucratia
eizafiditate sanitatis: et exuberantia eius. et significat
p hic uictioes: copleto: conuictioem qñtuor qualitatū
que sunt ca. fr. sic. et bu. ad diuinitē. Et significat p hanc ui
ctioem sanū simply. bec. n. dicitio est in usu in sciētijs et ar
tib: fm q ipa est nomē cōe. **M**edit ergo uoluerūt p eā
q est simply et est impossibile vt cōponat cū alio. et mem
bū similitū pñū est omne mēbz cū ptes siles sunt i sub
stātia sua cū toror: nomē eaz est sicut nomē eius. uerbi
gratia: hoc frustū offis est simile sue substātie: qum subā
offis et nomē ei est os sicut nomē ei totū. et hoc frustū
carnis simile est substātie sue: qum substātia carnis et no
mē ei est caro: sic nomē substātie carnis totū. et b frustū
uene est simile substātie sue: qum substātia uene et nomē
ei est uene et sicut nomē totū. Et mēbra quidē pñū similia
sunt multa: sicut os: neruus: uene: arterie: caro: pñuēdo
cartilago: cutis. Et in strumētale est dictio qd significat
apud medicos mēbz cōpositū et mēbz pñū similia. et
intētiō. i. diffinitio ei est q est in strū aie exitiū in corpe
quo efficit quāsdā suas opatōes. Et mēbra qdē in strūalia
sunt multa: sicut cor: epar: cerebrū: testiculū. i. homachus:
splen: pulmo: renes: vesica: oculi: aures: natus: os: manū.
pedes: collū: pectus: osium. et copleto cuiusqz mēbz et
cōpositū cōposita et opone mēbz pñū siliū ex quibz
componūt. Cōpōnōes aut mēbz similia pñū nō est
res vna et eadem. et copleto offis est alia a copleto
nerui. et copleto uene est alia a copleto arterie. et fm
hoc exemplū uiniqz mēbz cōstitutiū pñū copleto est
propia. Et qñ iniquitatem est cōicō copletoe suā. ppaz
puenit et copletoe: eaz oim copleto ipata. Nam oculū
natio opsonis offis et nerui ad frigū: rpat oculū nates cō
pōnōis arterie: et carnis ad calozē. Et cutis qdē inter hec
mēbra similia pñū ipate opsonis et pēpue cutis interioz
pñū palme et opsonis nūqz ppam pñū. et vo copleto sit
diuersa ppter diuersitatem etatū regiois et opatōis et alioz.
Manifestū ē q opsoni uiniqz mēbz pñū fm
miliū ē latitudo. et sanitas est in opsonē vt pportioneē
opsones mēbz pñū similia. i. vt sit fm semitā exempli
pportio opsonis offis in etate puericie ad copletoē car
nis: sicut copleto ei ad eā in etate iuuentutis aut adole
scētie aut senij: et fm hoc exemplū in reliqz. q corpe sa
noz semp copletoes mēbz similia pñū sunt fm ppor
tioneē vna: et bec pportioneabilitas quidē ē tpātia. q uini
qz mēbz in strūaliū copleto et mēbz similia pñū
est copleto ipata in qñtuor rebz: quaz vna ē numerus. i. ex
cūda qñtitas: tertia forma: qñta situs. et qñtas copletois
cuiusqz eoz est vt saluez sua. ppa opō in vnoquoqz eozū
qñtuor. **M**anifestū est igit q qñtitates eoz sunt diuersē.
nam ipa nō cessant augmētari donec assequūt vltimū
terminū sine adolecētie: deinde stat augmētū eoz. equa
litas ergo opsonis est semp vt remaneat fm pportioem
vnā in suis qñtitatibz. qñ ergo aggregat in corpe vno vt
sit tpate opsonis et qñtas opōis. tūc sal. vocat illud mē
lozē formā corpis: et iam osium est q melioz formatus
nō est latitudo supiois et inferiois: qā iam hēt intētiō
nem et remissionē si latitudo est equoia ad diuersā. i. ad
corpe sanū: et eā sanā: et signū sanū. Nā vniqzqz itoz
dicat sanū semp tale siue in melioz formaz: et hoc tetigit
in multitudine eoz: que currit. et dicat latitudo opō la
ta in vnoqz. i. tpantia opsonis: et qñtate opōis: et quā
do muniū copleto et tpantia aut opō diminiuit: q nō
muniū: rōtē illa qdē adue talis: que nō videat ipedire
opatōes diminiuit. que vō immutat vel manifestat tūc
tam pportūm ut a melioz formaz: et q est ita sanitas

ei et est firma. verūtamē firmitudo ei est intra firmitate
sanitatis corpis quod ē in melioz formaz. i. sanatiū. et
ppter illud est hoc corpe sanū fm plures dispōes. i. i plu
ribz etatibz et regioibz et dispōibz et similibz. ipe aut intelli
git p dispōes tres has et eaz opatōes. Et qñ diminiuit
copleto et compō diminiuit plurima donec fiat corpe
susceptiū egreditū: tūc nō nomiat sanū nisi in boza
pñū. Nam in hac boza sunt copleto in eo et opōis f3
a liqua distantiā. ppam. i. infra eqūitate suā in pluribus
dispōibz. Et manifestū est q sanitati cuiuslibet corpis
est latitudo que ē ppter latitudinē eius i corpe alio. naz
sanitas cecū hac dispōne alia ē a sanitate claudī.

Est uero corpe simply et quod ex
generatōe aut distpatū in his que
similes habent partes: aut nō coequale
in organis: aut in utrisqz simul.

Corpe egrotatiū est id qd natū ē
aut fm copletoē malā mēbz: si
miliū pñū: aut fm inequalitatem mem
bz: in strūaliū: aut fm duas res siml.

Quia postqz puenit cum corpe sano absolute ad
corpe sanū i boza pñū: et appet q b corpe ma
le opsonis aut opōis aut vtriusqz sit. et qā nō p
uenit ad ipm equalitatem nisi qdā i boza ppa i qua ē sanū:
declarat ide q b ē ex corpe qd ē egrotatiū: tūc mani
festū ē q. ppalaui ipm in hoc sermone ē mediū: aut fm
opsonē malā mēbz pñū similia: aut fm inequalitatem
mēbz: officialiū: aut ambas res sit. Et egrotatiū qdē
nō ē egrotatū sed ē illud ad qd appropiāt. et ppat egrotatū
et causis infirmatibz: qñtas debiles sunt aut parue. et nō
fuit i eo qd pterit osium ei hoc corpe. et ppter illud nō
numerat ipm i pñū: diffinitio. postqz aut declaratū ē ei:
et: pñū illud i refugio loci i quo declaratū ē ei.

Est uero ut nūc ē corpe egrotatū
in tpe in quo dī tale exis. **M**ani
festū ē aut q et hoc fm q tps dī est egrotatū
aut distpatū ē in siles hñtibz ptes: aut
ineqle in organis: aut in utrisqz. Et
sp qdē egrotatū ē qdē qz ex generatiōe aut
distpatū latis exis in simplicibz pñal
aut in oibz: aut in qbusdā: aut maxime
dñantibus: aut etiā ineqle in organis.
Silr uero et his: aut oibz: aut qbusdā:
aut maxie dñantibz: aut etiā ineqle or
ganicis. Et multū uero egrotatū ē corpus
ab hñtibz malicia derelictū: nōdū uero
in medio. i. neutralitate constitutū.

Et corpe egrotatū ut nūc est illud qd est
infirmū in boza in q dī q est ita:
et hoc etiā in boza in q dī qā ē infirmū
ē male opsonis in mēbz similia pñū:
aut ab eqūitate egressū in mēbz in strū
libus: aut aggregatū a ambas res simul.

Et corpus egrum semper est illud quod est natum secundum compositionem longinquam ab equalitate in moribus simplicibus primis omnibus aut unitate corporis aut ipsorum sublimioribus aut secundum compositionem longinquam ab equalitate in moribus instabilibus omnibus: aut unitate ipsorum: aut corporis sublimioribus. Corpus uero egrum in pluribus dispositionibus est illud quod iam diminuitur: et non consequitur dispositionem mediam.

Narrauit Galienus in partibus diffinitionis corporis infirmum: et multiplicauit ipsum per absolutum semper: et per absolutum secundum plures dispositiones: et per tempus prius. et sic incipit in corpore plures dispositiones: et per tempus prius. et sic incipit in corpore infirmum a meliori eorum omnium: nam corpus infirmum in bona parte tribus est: et alia bona sanum in alia infirmum: aut est in dispositione que non est sanitas nec egritudo. et corpus infirmum semper est: et tota uita sua infirmum: et non est ei bona in qua oculus est sanum. Et egrum in pluribus dispositionibus est corpus quod est infirmum in pluribus uitis suis: et in malicia eius non est malicia egritudinis semper. Et sermo est: Et non consequitur ad hoc dispositiones mediam. et corpora que neque sunt sana neque egra semper sunt media et meliora eorum. Iam ergo declaratum est quod melius corporis infirmum est illud quod est infirmum in bona parte: et sanum in alia: deinde quod est infirmum in pluribus dispositionibus: deinde quod est infirmum semper. hoc enim corpus est in formis deterioribus: sic corpus sanum est in formis melioribus. et a sermone est: longinquum ab equalitate: est intellectum quod uult malicia compositionis aut compositionis. malicia quidem compositionis est in moribus partium situm. sed malicia compositionis est in moribus instabilibus: et est immutatio eius ex quo componitur membrum instrumentale: aut in quantitate eius: aut in forma: aut in situ.

Quoniam autem et neutrum corporis tripliciter dicebatur. hoc quidem in eo quod neutrum extremarum dispositionum precipiet: hoc uero utraque: hoc autem eo quod aliquando quidem hac: aliquando uero hac. secundum primum quidem significatum neutrum erit corpus: medium uero existens sanissimi corporis et egerissimi.

Vicim itaque quod corpus quod non est sanum neque egrum dicitur secundum tres modos. quorum unus est ut non sit in eo neque una duarum dispositionum contrariarum secundum ultimam itatem ipsarum. et secundum est ut in eo aggregentur dispositiones. et tertium est ut sit in eo una duarum aliquarum: et altera aliquarum. Corpus autem quod non est sanum neque egrum secundum intentionem primam est medium secundum ueritatem et per se rationem inter illud quod est in ultimo sanitatis: et inter illud quod est in ul-

timo egritudinis: ita quod mixta sunt composita adiuuantes quod non discernuntur aliquo esse per se: et hoc toto tempore egritudinis.

De be dispositionibus sunt sex. scilicet sanitas: et infirmitas: et ultimam sanitatis est melior forma: et ultimam egritudinis est deterior forma. Et diuisit dispositiones que non est sanitas neque egritudo tribus diuisiōibus: quarum una est ut non sit in eo neque una ex sanitatis et egritudinis secundum ultimam itatem earum. dicitur in hoc: quod est medium secundum ueritatem et per se rationem inter meliorem formam et deteriorē earum sed longitudo eius ab unaquaque earum est longitudo una. si significat ergo per id: quod sanitas est in eo composita cum egritudine: sicut oleum cum aqua. et utrumque ab alio discernitur. Et scilicet cūda est ut aggregetur sanitas et egritudo sit in eo: et si sit quedam morbus sana: et quidam eorum infirma. Et tertia est ut sit quique sanitas quique egritudo. Declarauit igitur per id quod non diuisit scilicet in tria. in his quod non est inter sanitatem et egritudinem alia dispositio equalis in genere. Et isti tres modi quique multi plicantur cum absoluto semper: et cum absoluto in pluribus dispositionibus: et cum tempore prout uenit. et dispositiones: et ipse est planat illud in hoc sermone.

Et huiusmodi quidem hoc simpliciter tale est: quoniam ex generatione tale constitutum est. Hoc uero ut nunc quodcumque in parte tempore medium uere existit et sanissimi corporis et egerissimi. Cuius uero quod simpliciter est: hoc quidem semper tale: quoniam in omnibus etatibus semper maxime permanet tale. Hoc uero ut multum: quoniam mutatio nes quidam est accipiens. Secundum uero secundum significatum neutrum erit corpus contra rix simul dispositionibus precipias ex generatione: aut secundum unam partem: aut secundum duas differentes. secundum unam quidem: si secundum alteram oppositionem curationis fuerit effectus uarum qualitatū: aut secundum utramque quidem: sed circa formationem aut per se. magnitudinem: aut numerum particularem: aut positio nem lapsum: aut ecdemorem. in his quidem correctum omnibus: aut in quibusdam in crafis uero delinquentes. In differentibus uero partibus et secundum omnes oppositōes potest aliquid contrariarum precipare simul. Et semper quidem tale est secundum omnes etates manens simile. ut multum uero est: quod et permittat secundum aliquid. Ita uero et quod ut nunc: neutrum erit corpus secundum secundum significatum: aut eo quod secundum unam partem hec habeat sana: hec uero egra: aut ibereuntur ei: aut circa partes differentes. Secundum uero tertium significatum neutrum

erit corpus. quod quidez modo sanū: modo egrū in parte fit temporis: quē admodū inheret aliquibus pueris qdē existentibus sanos esse: adolescentibus uero factis egros leconuerso. In uno uero tempore ita neutriū uere quidem non contingit consistere: scdm uero latitudinē contingit. Scimus uero qm̄ nunc dupl'r dicif.

Et id quod dicif: quoniā ita est sermone absoluto est natū fm̄ illem formā. et qd̄ dicif: quod ita ē nunc: est illud quod est in hora p'senti. **Q**uediuz uero qd̄ est sanius inter corpora corz et egrū inter corpa corz: et ex eo qd̄ dicif ex eo qd̄ est fm̄one absoluto: est qd̄ est ita semp: et est illud qd̄ remanet in oib' etatib' s'z illā dispōnez: et ex eo qd̄ est in plurib' dispōnib': est illud cui accidūt mutatiōes quedā. **E**t corz qd̄ nō est sanū nec egrū fm̄ intentionē secundā: est illud qd̄ natū est fm̄ aggregationē duarū dispōnuz ptrariatz in eo: aut i mēbro uno: aut in diuersis. in mēbro qdē uno qm̄ est in una duaz spēz ptrarietatis inter q̄litates efficaciores tēperatū aut qm̄ est tēperatū in duab' spēbus sil: uerūtāmē h'z nocumētū in forma sua aut in quātitate sua: aut in nūero suaz partiu: aut in situ suo. et qm̄ est fm̄ puezionē ill' qd̄ est in istis: tūc est sanuz in oibus istis: aut in quibuscūqz eaz: uerūtāmē est lapsus in sua p'plone. in mēbris uero diuersis est possibile cū illo ut aggreget corz unuz duo cōtraria in oib' spēbus ptrarietatis. et qd̄ est ita semp: est qd̄ remanet in oibus etatib' fm̄ illā dispōnez. et qd̄ est ita in plurib' dispōnib'us: est illud cui iam accidit mutatio. et similē etiam corpus qd̄ dicif q' non est sanuz neqz egrum ut nunc: scdm intentionē secundā: aut est quoddā eius qd̄ est in eo sanū: et quoddā ei' est egrū: aut in membro uno: aut in membris est diuersis. **E**t corz quod non est sanuz

neqz egrū scdm intentionē tertiā: est illud quod ē quādoqz sanū: qm̄qz egruz: sicut accidit i quibuscūqz qui sani fuerūt in puericia: et postquaz fuerūt adolecentes infirmi fuerunt: aut ecōuerso. In hora aut una non est possibile ut sit corpus scdm hanc intentionē neqz sanum neqz egrum. **Q**uod si tu estimaueris hore latitudinē: tunc iam possibile est illud. et nos scimus q' nunc dicif scdm duos modos.

Iste sermo apparet: uerūtū nō sū diuersus in dispōne que nō est sanitas neqz egritudo sententia Arif. et huius sermonis plurimū est intellectū: uerūtāmē in eo est dictio post dictiōem expositionē indigēs: et ex eo est sermo ei' nūc. itaqz hec dictio significat apud medicos horā p'itē: et significat apud philosophos puctū diuidētē inter tempus p'etertū et futurū. et hora p'is apud medicos dicif fm̄ duos modos. vn' eozus est q̄litas eius parua: et hippo. nomiaui hanc horā strictā. et alter mod' est quātitas eius ampla: sicut iste dies: aut sic iste iony: aut sicut ista septimana: uel sicut iste mēis: uel sicut iste annus. **E**t ex illo est sermo eius: qualitates eius actiue. Ite. n. qualitates sunt caliditas: et frigiditas. caliditas quidē nominat actiua: qm̄ separat eius partes cui supuenit. et ppter illud diffinit eam Gal. qā ipa sepat res diuersas: et diffinit eam Arif. quia aggregat res homogeneas. frigiditas uero nominat actiua: qm̄ ipa aggregat ptes ei' cui supuenit: et phibet separatōem eius: et ppter illō inuenim' q' ipa aggregat res. Qualitates aut passiuē sūt humiditas et siccitas. humiditas uero nominat passiuā: q' per eam fit facilis passio ei' cui supuenit. sed siccitas nominat passiuā: qm̄ per eam fit passio difficilis ei' cui supuenit. et duaz spēz una est species actiua: qualitatū: et altera ē species passiuarū qualitatū.

Sanum uero et egrū et neutriū corz spūs quotiēs dicitur: et quale unū quodqz est: sufficiētē determinatū est. **D**e signis uero deinceps dicēdū est.

Iam determinauim' de esse sani corporis et egrū: et ei' quod nō est sanuz neqz egrū: et ostēdim' fm̄ quot modos unūquodqz corz dicif: et que res sit unūquodqz eozum determinatiōe sufficienti: et opoztz ut sequamur illud rememorando esse signoz.

Iam determinauit quidē q' corpora sana sunt tria: et infirma tria: et que nō sunt sana neqz infirma nouem: et egroratiua vniū. Sunt ergo omnia corpora sumpta in diffinitōe medicine xxi. **C**ognitiōe dispositiōis cuiusqz ipsorū compleuit: incipit hinc in cognitiōe signoz.

Sunt pars pma que de corporibus.

Incipit pars secunda de signis.

Incipit autē et horū ipsoꝝ sana quidem quęctiꝫ p̄sentis sanitatis sunt signa demonstratiua; et future pronostica; et prius facte rememora-
tina.

Ico ergo q̄ signozū alia sunt sanitatis: alia egritudinis: alia dispositiōis: que nō est sanitas nec egritudo. signa ergo que sanitatis sunt: alia significāt sanitatē p̄sentēz: aut indicāt eam anteq̄ā sit: aut rememorantur eius postq̄ iam fuit.

Signa sanitatis p̄ntis sunt et currāt opatiōes fm q̄ est in eis natura absq̄ p̄bitōe. et lucz boꝝ signoz est et conseruet fm q̄ ipsa est: et quādo videt medic? q̄ aliquid eoꝝ corripit p̄mutatio aliqua: inq̄rat ablatiōem ei? quod mutauit ipm donec remaneat sanitas fm dispositiōem suā. et signa sanitatis indicatiua sunt multa: quozū oim for-
tiora sunt signa reberētie trutis in dispositiōe egri: et con-
tascētie ei? post ei? sepatōem: deinde signa digestiōis: postea signa crisi saluē. et bec quidē signa indicāt aduē-
tum sanitatis in dispositiōe egritudinis. Et lucz boꝝ signoz: medicū quidē est q̄n cōsorat p̄ ea seipm: et p̄p̄at ei? et cōueniat de conditiōe p̄m̄is: et firmat qd̄ per fidem sp̄ponit de eo quod in conditiōe fuit: et infirmo qd̄em q̄n indicat ei? medic? illud quod videt: et indicat suis ami-
cis: et facit eos scire salutē eius: et q̄n enadit ex egritudine sua sit bona fama eius: et extollit ei? suis narratōib? infir-
mus. Et signa sanitatis rememoriatiua sunt illud qd̄ ser-
uat medic? de dispositiōe sanitatis ante infirmitatē. s. quali-
ter fuit cōplexio corpis et forma ei? in raritate et spissitu-
dine et aliis. q̄ si medic? nō fuerit scies infirmū ante egri-
tudinē eius: tūc ipse indiget vt discat p̄ interrogatiōes et
estimatiōē qualis fuit dispositiō eius in sanitate donec sciat
p̄ illud declinatiōes corpis a sanitate sua: sic si iterroget
de appetitu ei? quo appeteat cibum: aut qd̄ suscipiebat
ex eo: et in qua hora suscipiebat ei? q̄n egritudinē nō sit
parocissimē et interpolatiōes in quib? cibet infirm? cibet i
hora cōsuetudinis sue in sanitate dum nō p̄hibet ab illo
incepto parocissimē. et si contigat vt sit interpolatio paro-
cissimē in hora cōsuetudinis sue accipiedū cibum: de f
illa hora cibum fm fiduciam.

Et nota vero signa: et p̄ntis egritudinis demfatiua sunt: et future pro-
nostica: et pus facte rememoriatiua.

Et signa egritudinis p̄ntis sunt q̄ significāt egritudinē p̄ntem: aut indicāt egritudinē que erit anteq̄ sit: aut rememorari faciūt eius quod fuit.

Signa egritudinis p̄ntis sunt ablatiō opatiōis: et resistētia egritudinis: et boꝝ signoz luczū ē cō-
gnitio egritudinis: quare resistat ei cū eo quod

est ei cōtrariū. et signa indicatiua egritudinis sunt oim
mutatio opatiōis a suis dispositiōib? in sermone absoluto:
mutatio opatiōis a dispositiōib? suis naturalib?. Et lucz
boꝝ signoz est vt antecedar medic? cum p̄seruatōne: et
euacuet eoꝝ: aut mutet illud quod est accidēs i eo: et
nec p̄bitat per illud calidū corpis in egritudinē. et signa
que rememorari faciūt egritudinis et eius quod p̄cessit
ex ea sunt sicut discoloratio: extenuatio: debilitas mīta-
et cita. Et lucz boꝝ sic dicit bippo. p̄mo li. p̄notico: et
vt discat de eo sicut? et sicut? dicitur se i manib? ei? et sit
ei potētia curādū ei? fm q̄ opoz: et apparet solertia ei?
cū arte: et bonitas scie ei? et alia q̄ sunt sicut ista.

Et nota vero hoc et neutra: et que
neutraz dispositiōis demōstrā-
tia sunt: et p̄notica: et rememoriatiua.
Et sunt signa fm aliquid quidē sanaz:
fm vero aliquid quidē egram declaran-
tia dispositiōem: et bec qd̄ez fm tempora
sanis et egri infunt.

Et fm hoc exempluz signa disposi-
tiōis que nō est sanitas neq̄ egri-
tudo sunt que significāt illaz dispositiō-
nem que nō est p̄sens: aut indicat eam
anteq̄ sit: aut rememorat eius postq̄
fuerit: et sunt illa que omnino nō signi-
ficant aliquā duarū dispositiōis: aut
nō sunt digniora magis ut significent
unam harū duarū dispositiōis. s. sani-
tatis et egritudinis plus q̄ alterā: aut
que significāt uno modo dispositiōem
sanitatis: et alio modo dispositiōes egri-
tutinis: aut que significant quandoq̄
dispositiōem sanitatis: et quādoq̄ dispo-
sitiōē egritudinis. et istorū iterū esse
currit fm tria tempora fm similitudinē
qua currit esse signozū egritudinis: et
esse signozū sanitatis.

Adi sermone ei? dispositiō. nā ipse significat p̄ ipm
q̄ ipse sunt tres neutralitates. et si fuerit memoz
ei? qd̄ p̄sens de egritudine nra ibi dicitur: q̄ h
positio est cōposita ex sanitate et egritudine: aut fm cō-
mitionē virtutū: aut fm cōpositiōē aliarū: tūc scies
ex signis sanitatis et egritudinis signa harū dispositiōis: et
multiplica ea cū absoluto temp: et cū absoluto fm plu-
res dispositiōes: et cū temp: p̄ntis: deinde multiplica vnu
quodq̄ boꝝ triū cū p̄terito: et scies rememoriatiua illius
dispositiōis et futura: et scies indicatiua ei? in p̄ntis: et scies eius
signa p̄ntis: et scies per illud quod dixim? luczū cuiuslibz
boꝝ signoz. Et determinabit quidē Gal. in eo qd̄ futu-
rum est de esse signozū: quia p̄parabit tibi vt intētiās
ex tempore totum quo indiges et eis.

Bellā aut bec omia qd̄em signa
a uetribus medicis pronostica: signa

et si prout aut pteritoz aut futuroz declarantia sunt.

Et quis iam appropinquat signa que significant rez pntem nomie si significatiua: et signa q significant rem futuram indicatiua: et signa q significant rez que iam sunt rememoriatiua: tñ nos inuenim' antiquos noiaſſe oia signa indicatiua: quāuis significant rem pntez uel rem q iam fuit.

Ermo ite est intellectus.

Et utilitas qdez magna: et demonſtratiuoz et pnoſticoz: minor uero rememoriatiuoz.

Et maior quidē utilitas nō eſt niſi ſignoz ſignantiū rem pntem aut futurā: unde utilitas ſignoz rememoriatiuoz ei' qd fuit eſt minor illis.

Utilitas vō ſignoz rez pntez ſignificantū eſt neceſſaria i arte medicine. ppter ea q opatores medicine pculares oēs pcedētes et pendētes ſunt ex eis: et ppter ea q p ſigna indicatiua ſci' qd futurū eſt: et pparas ei qd necitū ē: et accipis ei pparationē ſuaz: et pſillaris in eo aſ pparationē ſuaz: p ſigna vō rememoriatiua nō ſit iuamentū in opationib' medicine pcularib' cui ſit quātitas: ppter illud nō ſit neceſſaria neq' prima neceſſaria.

Exiſtentib' uero ſanis: his qdē ſim pliciter: his uero ut nūc: q et ſana dicunt ſimpliciter: ſanoz corporū dupli cē dixim' eſſe differētiā: hec qdez coz ſemp eſſe talia: hec uero ut multū. ſemper qdez talia quecūqz hnt optimā cō poſitionē: ut multū uero qūqz ab hac non multū deſiciunt.

Et corpora ſana ſim duos modos dicunt: ex eiſ abſoluto ſmone: et ex eis ut nunc. Et iam dixim' q corporū q dicunt ſana abſoluto ſmone due ſūt ſpecieſ: ppter ea q qdaz coz ſūt ſana ſep et quedā coz ſūt ſana in plurib' diſpoſitionib'. ſana qdez ſemp q ex eis ſūt ſim melioze formaz: et ſana quidē in plurib' diſpoſib' ſunt q ex eis diuiniūſ ab illa forma: ſz nō ē diuiniutio coz mltā.

Iterum ſmone ſuū Galien' in corpib' ſanis ut faciat rememoriari aſpiciētes i libro ſuo ei' qd pterit ut reſpiciet ſemp in mēte ſua in oi lo eo id qd pndet euz eo: et eo i quo pterit ſmo. poſtq

eni ipſe adbeſit ſup ſciam ſignoz coz: facit nos rememoriari ſmone ſui in eis.

Cognitōes uero coz et ab inherētib' ſm ſubſtātie coz rōnez opoz ter fieri: et ab his q necitate bec pſequuntur effectib' et caſib': que etiā accidētia uocamus pppie.

Portet ut ſigniceſ ſup ea ex reb' que ſunt ex eis in diſſimilitōe ſbe coz: et ex opationib' et accētib' que ſequunt ſiſta neceſſario.

Signa copoz ſanoz tria ſūt. vñū eo: ē qd eſt aſ ſumptū ex eo qd ineſt eiſ diſſimilitōe eoz ſubſtātie: et iſta ſigna ſūt necrie uerificatiōis. et ſcda ſumpta ſūt ex opationib' mēbroz: et iſta itez ſūt apparētis ueritat'. et tertia ſunt ſupra ex accētib' pſequētib' ab eo qd eis eſt in diſſimilitōe ſubſtātie coz pſequētib' iterū ab opationib': et iſta multoties ſunt ueridica: et qd ex eiſ mētē rāz ē ſz min': qd eſt optime tpancie ſigni.

Eſtātia qdez iſta coz q in optima cōmpōne ſunt: cōtempantia ſimiles quidē partes hñtiuz in caliditate et frigiditate: et ſiccitate et humiditate. Organicoz uero in quātitate et quātate cōpōnentū ea: et adhuc in forma tiōe et poſitione particulaz uniuſcuſqz et totius organi.

Subā qdez iſta tunc qñ coz eſt ſim melioze forma: nam ex ſignif ei' eſt eqūlitas mēbroz ei' partiū ſilium in calore et frigore: hūiditate et ſiccitate: et eqūlitas mēbroz eius inſtrūmetaliuz i quātitatib' partiū ex qbus ſunt cōpoſita: et nūero coz et forma cuiuſlibet partiū et in loco: et forma inſtrūmetaliſ totius et loco eius.

Item pterit ex ſmone nro q eqūlitas cōplexiōis vnoquoqz mēbro partiū ſiluz ē cōplexiō ueniēſ ei: et iſta quidē membra diuerſa ſūt. et ex eis eſt mēbr' ſup qd caliditas ē magna uincēſ ſic caro. et ex eis eſt mēbr' ſup qd eſt frigiditas uincēſ ſic neru'. Et in corpore dēz toto qñ pportionalitateſ complexiōni mēbroz ſimiliū partiū eiſ pportionalitateſ ex q ſit cōpoſitio ſine cōplexiōe corporis equalis: et cōpoſitio mēbroz inſtrūmetaliū. Et etiā vnoqz modoz vñ eo eſt cōpoſitio inſtrūmetaliſ toti: et alter ē cōpoſitio mēbroz officialiuz cui' exemplū eſt q man' eſt mēbr' inſtrūmetale vñ cōpoſitū etiā ex mēbris inſtrūmetaliū: et ſit digit' vola: rachota: et brachiū: et adiutorū. Sunt q man' due diſpoſitiōez qz vna eſt cōplexiō toti' man': et altera ē cōplexiō pñ ei'. Quā q uenit cū equalitate cōplexiōis corporis ut ſint mēbra inſtrūmetalia et equalis cōplexiōis in duob' mōis ſimul: ille g res ſūt ſigna ſupra ex diſſimilitōe ſubſtātie coz poſis: quib' ſci' melioze formaz.

Abis uero que ex necessitate hec sequuntur: similes quidez ptes habetia: quantum quidez ad tactuz in duricie et mollicie mediocritas: quantum ad uisum boni coloris: et similitudine et asperitate mediocritas.

Erebus autem que consequuntur necessario: quoniam si quis signis que consequuntur membrum similitudine partium est quod declaratur sensui tactus: et est equalitas inter duriciem et lenitatem: et ex eis est quod ostendit sensui uisus: ut est bonitas coloris: et est equalitas inter paucitatem pilorum: et eorum multitudinem.

Postquam ostendit signa sumpta ex corporis substantia significatia melioris formae: incipit ostendere signa significatia hanc formam ex eis que sequuntur hanc formam ex accidentibus: et dicit quod ipsa in membris suis partium sunt due res: quarum una est que declarat et apparet sensui tactus. nam quando tu ponis manum super corpus inuenis ipsum equale inter duriciem et lenitatem: alia est que declarat et apparet sensui uisus. Nam quando tu aspicias corpus: inuenis ipsum boni coloris temperaturam inter paucitatem pilorum et multitudinem eorum.

Secundum uero effectus operatio num perfectio: quam et uirtutes eorum nominamus.

Ex eis quoque appet in operationibus: et est completumque earum: quod nominauit ipsarum bonitatem.

Ostendit per hunc sermonem quod significatia melioris formae sumpta sunt ex operationibus membrorum partium similitudine: ut sunt operationes eorum completae: et ostendit quod complementum eorum est illud quod nominat medici bonitatem eorum.

Eorum uero que organica consequuntur in coequalitate et pulchritudine omnis corporis organicoz: amplius et inherentiis eis effectum in uirtute. Operatio ergo compositionis corporis demonstratiua signa sunt hec.

Ex signis que sequuntur membra ministralia est equalitas instrumentalis corporis totius bonitas: et uirtus operatio: que sunt per ea.

Ostendit per hunc sermonem duas res: quarum una est que consequitur ab equalitate compositionis membrorum instrumentaliu corporis: consequitur enim cum ut sit totum corpus equale pulchre forme: et significant ista signa meliore formam. Et altera est perfectio operationum membrorum instrumentaliu: quam nominat uirtute eorum et bonitatem: et illa significant meliore formam.

Eorum uero que quidez deficiunt ab hac sana uero sunt: hec quidez et similes partes habentium lapsa sunt finem corporantiam finem partium quedam lapsum. hec uero et in coequalitate organicoz partium aliquid. et hic lapsus aut est omnium: aut aliquorum: aut finem utrumque.

Ex corporibus autem que quidez diminuntur a meliori formam: sed sunt adhuc in sua sanitate sunt illa in quibus est lesio in complexione membrorum similitudine partium: et est cum hoc primum. et ex eis est in quibus est lesio in compositione membrorum instrumentaliu: et illa lesio iteque primum. et lesio quidez in conclusione membrorum partium similitudine: aut est in positione membrorum instrumentaliu: aut in omnibus aut in quibusdam eorum.

Postquam posuit signa significatia melioris formae: incipit ostendere signa significatia formam que est minus: ea pauca diminutione: et est forma corporum sanorum finem plures dispositiones. Et lesio in compositione est et in dispositione membrorum partium similitudine sit addita quedam quatuor qualitates: aut minuat ab eo quod conuenit. Et lesio in compositione membrorum instrumentaliu est aut in numero suo: aut in equitate: aut forma: aut situ suo. Et conditionatur ut sit lesio pauca: et deservit ab illo ut sit sanitas et finem plures dispositiones: et lesio primum uia finem sanam eius est que non apparet sensui. Et medici quidez nominant eam debilitatem membrorum. atque ergo sermones eius: et intelligas ipsum finem quod oportet.

Genera autem lesionum eadem sunt. Quia his que uirtute eorum complet temperantiam in habentibus similes partes: numerus uero et formatio: et magnitudo: et positio in organicoz: utrisque uero coequalitas: quam et continuitatem eorum nominamus.

Ex generalibus sunt genera eorum in quibus complexio uirtus eorum: et sunt in membris partium similitudine complexio: et etiam in membris instrumentaliu: numerus: quantitas: forma: situs: et continuitas eorum inter eas.

Ostendit Gal. de lesia signorum significantia corporum in homine presentia: significat propter illud quedammodum signa sanitatis ut multum remota sunt a meliore formam: eodem modo signa sanitatis ut minus remota sunt: sed maiorem remotioe a meliori formam: quod sunt intellecta diminutione primum cum uirtute sui finem in finem corpus diminuitur a meliori formam diminutione primum. Et per sermonem suum: genera lesionum sunt genera rerum quibus complexio eorum uirtus et sunt in membris similitudine partium complexio: et in membris instrumentaliu numerus: quantitas: forma:

et fit. et cōtinuitas cōis inē utraq; vult q; virt^{us} mēbroz p
tūū similitū est pfectio opationū eoz: et cōplētiō opati
onū eoz nō fit nisi ab equalitate cōplexiōis eozū. qum
ergo nō est cōplexio eoz equalitas: tūc ingreditur ea lesio:
et exponit q; bec lesio est malicia cōpositio: et virt^{us} mē
brozū instrumentālū est pfectio opationū eoz: et pfectio
opationū eoz nō fit nisi ab equalitate cōplētiōis eozū in
vnoquoq; quattuor: que noiauit. s. numero. q;ntitatib;
fornatū. Qum ergo opō eoz nō est equalis: tūc uigre
dit sup ea nocumētū. Deinde dixit: et cōtinuitas cōis inē
utraq; s. inter mēbzū similitū partū: et mēbra instrūta: et
lesio intrās in ea est solutio cōmunitaria. 14.

In eisdem uero ipis generibus la
psuū et egrozū corporū est uitiū
sū singulū egrī significatū. Terminus
uero utriusq; discretiū est opatiōis
sensibilis lesio.

Et in istis generibus .i. in finimis est
dem est uitiū infirmozūz corpū
sū quāq; duarū intētiōnū quas nomē
illud cōtinet: et intelligas esse utriusq;
Et terminū quo fit sepatio corpū sano
rum et infirmozū inter utraq; est: est sensi
bilis opationū lesio.

Genera lesionū sunt tria. Lesio accidēs in opati
one mēbroz similitū partū: et lesio in opōne instrū
mentalū mēbroz accidēs: et lesio accidēs in cō
tinuitate mēbrozū. et vna duarū intētiōnū quas cōtinet
nomē corpōz infirmozū est corpa egrotatiua et alia cor
pora infirma. Et oia inter utraq; est: q; nocumētū opa
tiōis in egrotatiuis est insensibilis occultū: et in corpib;
infimis est apparēs sensibilis. 15

Optima uero deficiētia cōposi
tione corpora quidem breue lesa
sunt et ipa sū meritatez: non tamen sen
sibile est hoc.

Supra corpora uero que minūf
parū a melioze formariū ingredit
lesio ex modis aliquibus: uerū illud est
insensibile.

Ult. q; sup corpora sana dōminuta a melioze
formariū ingreditur lesio ali quib^{us} modis. s. aut in
cōplētiōe mēbrozū similitū partū: aut in cō
positione mēbrozū instrūta: unde illa lesio occulta est
valde et insensibilis. 16

Determinat autē ea magis et mi
nus in operatiōibus et egris cau
sis repugnare.

Cognitiō eoz ē p ppatiōez in opa
tiōib^{us} et in resistētia caus infirmati
bus: ppter ea q; supra corpa egrotatiua
et egra et corpora dōminuta parūper a
melioze formariū oio ingreditur lesio.

Dedit Balin hoc sermone canones in cognitiōe
istoz ab illis et dixit: Illud cui^{us} est bec interio
corporū egrotatiū opatiōes sunt magis dōmi
nante: et resistētia eozū caus infirmatib^{us} est debilis. et cor
porū dōminutorū paripa a melioze formaz opatiōes
sunt pfectiores: et resistētia eoz caus infirmatib^{us} ē rebe
mens et ista corpa cōparatū in sanitate sū cōparatiōem
operatiōis eozū et cōparatiōez resistētie eozū caus
infirmatib^{us}. 17

Simpli^{us} uero egra corpa determi
nata sunt eo q; facili^{us} ab egris cau
sis uincāt: et ab eo q; sū multū aliquid
sū uirtutē opationū delinqua^t.

Corporū autē que dicūtur esse egra
sermōe absoluto cognitiō est per
hoc q; caus infirmatēs cōuertūt ea ue
locius: et dōminatū eis facile: et ppter
hoc q; diminutio eozū in uirtute opera
tionū est multa.

Ecce illa differētia inter egrotatiua corpora et
dōminuta a melioze formariū partū. corpora .n.
egrotatiua uincit uelociter caus infirmantes
et dōminat eis facile: et diminutio eozū in fortitudine ope
rationū est multa apparēs: sed nō est illud cognib^{ile} dōmi
natis parū a melioze formaz. 18

Sunt uero horū utroziq; in medio
nentra: et que uere dicunt nentra
et que cum latitudine quadā.

Sunt ergo corpa que nō pportio
nātur ad sanitatē: neq; ad egritu
tudinē media iter has duas spēs dispō
num: siue sint illa corpa ex illis que uo
cant taliter sū ueritate: siue sint ex eis
quib^{us} latitudo aliqua inest.

Ult q; latitudo consequat ab eo quod ostēdit
et sū corpora que nō pportionātur ad sanita
tem neq; ad egritudinē: media inter corpa sana
et egra: siue sint corpa sana et egra et eis que uocant tali
ter sū ueritate: aut sū ex eis quib^{us} inest latitudo aliq^{ua}
sanitate aut egritudine. 19

Et diuidit totius sanitatis latitudo
in tres partes latitudinē habētes
tūas multam: quarum pma quidem
erit sanozū corpū: secūda uero egro
rum: tertia neutrozū.

Sic ergo latitudo totius sanitatis
diuidit in tres partes: et unicuiq;
ptium illaz est latitudo magna. Et p
ma illaz triū est corpū sanoz: secun
da est illoz que non pportionant ad sa
nitatē neq; ad egritudinem: tertia cor
porū egrotatiūzū.

Ult q latitudo sanitatis beat ex longitudo illud qd e inter sanitatem corporum q sunt i meliore forma: illud qd e inter corpora egrotativa: et ia ostendit in eo quod perierit latitudinem corporum sanorum: et latitudinem corporum q non proportionat ad sanitatem: neq ad egritudinem et latitudinem corporum egrotativorum. latitudo ergo sanitatis magna. quod est: qd corpora egrotativa non sunt egrati: cio est sanitas agitata. sunt ergo numerata in corporibus: sunt corpora que non proportionant neq ad sanitatem: neq ad egritudinem sunt in iudicio corporum sanorum. **Declaravit ergo Gal.** in hoc sermone: q sanitas et egritudo sunt due dispoes sive iter qd non e dispo aliq q sit fm veritate equalis eis vtriusq in veritate. quod est: qd notant corpora ista media in corporibus sanis. 20

A corpora lesionibus sensibilibus operationum determinata.

Et post ista corpora sunt que iam ceciderunt in egritudine: et completa sunt: et differentia inter illa et alia est p lesionem sensibilem operationum que apparent in eis.

Ult q consequant corpora egrotativa corpora infirma: et sermo est intellectus. 21

Dolentia uero et quorum motiones sunt delinquentes: aut omnino perierunt: manifestos habet terminos. Quicquid uero infirmas habet operationes in maximis quidem discessibus facile discernuntur: secundum uero minores ambigua sunt: et propter hoc secundum hoc genus lectionis neutro contrariorum participas consistit disponi: quia et ipsam neutram dicimus nominari.

Et corpora quibus iam accidit dolor et in quorum motibus iam est agitatio: aut motus eorum destructio omnino: terminus est manifestus. Corporum autem quorum operationes debilitant: tunc si illa debilitas elongat longitudine multa ual de a dispo sanorum: discretio facilis est. Et si elongat pauca longitudine: tunc in eis eorum est ambiguitas: et propter illud fit qd dispo que non proportionat ad aliqd duorum contrariorum: est una tamen. scilicet. corporum q non proportionant: neq ad sanitatem: neq ad caritudinem: et non est nisi in hoc genere lectionis. scilicet. neutrali.

B De genere lectionis est lectio in qua dubitas. non apparet sensui: quia non est signum sanitatis: neq egritudinis: et residuum finis intellectus est. 22

Omnibus his sensui iudicatis non secundum ipsam rerum naturam: periculum enim est semper inter passionis irrepere. incurrere dogma.

Iste omnes res non discernunt nisi per sensum: non per ipsam rerum naturam: quoniam si ponit eorum discretio secundum modum: tunc non securum est quod hac uia procedat: quoniam cadat in eius sciam qui uidet qd oia corpora sunt in egritudine semper.

Omnium signorum signatum discretio est p sensum: non p nam rerum. qd eia quam aspiciat in his secundum nam rerum: inuenit omne corpus resolutum occultata dissolutione separata a sensu. hoc est lesio est insensibilis: et facit cadere in sciam et tunc uidet qd corpora in egritudine sunt ipse. **D**os qd p huc finem qd discretio medicinalis ipse fit secundum sensum: qd de illo qd a sensu egreditur non e medicie discretio: qd si ueris membra iteriora et eorum egritudines sunt res non sensui percepte: et aspectus in eis e medicinalis. Respondeamus qd eis sunt signa sensibilia: et eorum lesiones sunt sensibiles. Infirmus namq sentit qd ei accidit et istis uel ex ipse. 23

Signa uero horum que sanant corporum et egrorum et sanorum exitum quantitate distantie differunt.

Inter signa que significant corpora que nunc sunt sana: uerumtamen egrotativa sunt egritudine occulta: aut sanativa: aut non sana: neq infirma: non est differentia: nisi in quantitate longitudinis a duobus extremis.

Ult q differentia inter signa cuiusq corporum scilicet p longitudinem et a signis corporum que sunt a meliore forma: et ab eis q sunt a deteriore forma: et ipse determinat hoc sermone absolute. 24

Ponentibus nobis duos extremos terminos contrarios alterutrum optimam compositiorem: et nunc facta egritudinem. Considerantibus uero cuiusmodi sunt uiciniora que prestant corpora: propinquus enim est optime compositio sanum. Quod uero ab hac longius: iam uero egrotanti propinquus egrorum: utroque uero mediuz equaliter ab utroque abesse apparet: neutrum erit hoc.

Optime ergo compositionis corporis dicte sunt cognitiones. Efficientium uero ab hac: equalia quidem numero sunt his genera: et magis et minus diuidi potentibus: et separatis in tres latitudines.

Oportet ut ponam⁹ melioze forma
rū z egritudinē q̄ iam accit duos
ēmos in duab⁹ extremitatib⁹ p̄trarijs
donec qm̄ uolum⁹ expiri corp⁹: z scim⁹
in quo termino est: z p̄sideram⁹ ad quā
duaz extrēitātū sit p̄p̄iq⁹: nā corp⁹ qd̄
ē ad melioze formaz p̄p̄iq⁹: ē sanatiū.
Et corp⁹ qd̄ ē a meliozi formaz lōgic⁹
z ad corp⁹ qd̄ cecidit in egritudinez p̄p̄i
qus: egrotatiū. z corp⁹ quod est inter
utrūq⁹: z lōgitudo ei⁹ ab utrūq⁹ est lon
gitudo equalis est id qd̄ nō p̄portōnat
ad sanitatē neq⁹ ad egritudinē: z nos
quidē iam nominam⁹ signū meliozis
formaz corp̄is. Corpa autē q̄ minuiūt
ab ea: possibile est ut diuidā⁹ diuissōib⁹
quaz numer⁹ uero p̄bēdit p̄ uia⁹ mul
titudinis z paucitatis: uerū iāz nos ag
gregauim⁹ eam in tribus terminis ha
bētib⁹ latitudinē.

Iam dicim⁹ q⁹ uult p̄ dictionē sanatiū: quod ē
exuberāns sanitatis z durabilioris. z posuit in
hoc finem: sanatiū: oppositū egrotatiū ut i
telligat q⁹ latitudo sanitatis est inter utraq⁹: z trū ēmi
nozi. vñ⁹ est sanatiū. scēdū⁹ est illud qd̄ nec p̄portinat
ad sanū nec ad egz. terti⁹ egrotatiū est. Et ip̄e qd̄ in eo
qd̄ iam p̄terit nō lauit melioze formaz corp⁹ sanatiū:
z posuit ip̄m hic diuinitū a melioze formaz: z illud est
manifeste cōtrarietas. Et ego dico q⁹ Sal. nō fuit obli
tus sui finonis. uerū ip̄e posuit melioze formaz vltim
finē eqlitatis. z bec res fortasse nō inuenit: z si inuenit:
occulū ē a sensu. Postq⁹ ḡ scēuit q⁹ medicina nō cōside
rat in eo quod est oculū a sensu: posuit sanatiū quod
appropinquat ad melioze formaz valde: vel ad terminū
qui nō appēdit sensu z nō cōp̄endit nisi cō
gnitione z ratōe. Corp⁹ ergo sanatiū est melioz forma
rum apud sensum: z manifestū est q⁹ hoc minuitur a me
lioze formaz scdm̄ intellectū p̄pter resolutiōem oc
cultam a sensu: z diuersitatē complexiōis occultā a sen
su: z p̄pter diuersitatē occultam a sensu in etarib⁹: z
quod remanet de finone ei⁹ intellectu est.

Signa ergo egri corp̄is simplr di
scem⁹. ex his eniz erūt z reliq̄ due
latitudines manifeste. Secundū ergo
gen⁹ dictū est p̄zius in optime cōpōnis
ozatōe. fm̄ uero spēm nūc dicitur p̄us
nobis diuidentibus partes.

Enos sum⁹ narrātes signa signi
ficatā corp⁹ de quo dī: q⁹ ē infir
mū absoluto finone: qm̄ qm̄ narram⁹ si
gna hui⁹ corp̄is: declarant ex eis signa
duoz terminoz reliquoz. z nos iam

narrauim⁹ genera eozū ante i sermone
nro i melioze formaz. z nos sum⁹ nar
rātes nūc eozū spēs postq⁹ diuissimus
z narrauim⁹ in p̄mis omnia membra.

Iam ostēdit signa corpū que sūt i melioze forma
rū: z ostēdit q⁹ sup̄ corpa diuinita ab eis ingre
dit vñ trū generū lesionis: aut duo ex eis: aut
tria. Et postq⁹ p̄leuit illud ostēdit q⁹ corpa diuindū diui
sionib⁹ quaz numer⁹ nō p̄bēdit p̄ uia diuissōis multitu
dinis z paucitatis: z q⁹ cognitio vñ scēuit eoz est p̄p̄
p̄p̄itūtatē signoz: z longitūdinē eoz a duabus extre
mitatib⁹: quaz vna ē melioz formaz: z reliqua deterioz
formaz: z qd̄ est mediū inter illa est illud qd̄ nō p̄por
tionat ad sanitatē nec ad egritudinē. z ostēdit q⁹ vnicūq⁹
corp̄is sanū est latitudo: z infirmū est. Postq⁹ ergo
cōpleuit cognitōes illi totū: z sequēs fuit illi ut ostēderet
signa corp̄is egroz: sicut ostēdit signa sanū corp̄is. Et
qm̄ egritudinis tria sunt genera: quoz vñ ē malicia cō
p̄lonis: z sunt etimulte spēs. alie ē malicia op̄is: z sūt
ei multē spēs. tertiū ē solutio cōiunitatis: z sunt ei spēs
multe. Et vnaqueq⁹ spēs hōz trū generū diuersificat fm̄
diuersitatē mēbroz: z p̄pter illud cōsecutū est ei vt
uidat: z narret in p̄mis mēbra omnia: z ostēdit vñ p̄mis
cūlibet eozū z narrat.

Quattuor autē sūt eaz⁹ dzic omēs.
Quedā eaz⁹ sunt p̄ncipia: qd̄ a ue
ro ab ill⁹ exorte sunt: qd̄ a uero neq⁹ ali
arū dñant: neq⁹ alie dñant eas: qd̄ a
habētes uirtutes z regētes eaz⁹ inatas
uero z innatas simul hñt z inflūētes.

Et species omniū mēbroz sunt
quattuor. qd̄ est: q⁹ ex eis sunt ra
dices: z ex eis sunt rami qui nascunt⁹ ex
radicib⁹ illis: z ex eis sunt que nō dñant
tur sup̄ regimē aliozū: neq⁹ alia dñant⁹
super regimē eozum: quoniaz uirtutes
quib⁹ fit eoz regimē innatē in eis sunt:
z ex eis sunt qb⁹ sunt uirtutes inate: z
uirtutes currētes ad illa ex ill⁹ radicib⁹

Tert⁹ est quedā cā que dī efficiens: z in oī mem
bro est virtus fixa i eo quod facit suam opera
tionē. p̄p̄ia. Et sub hui⁹ virtutū fm̄ suā finem ē
cōplectio ei p̄p̄ia. I. forma cōplectiōis. Et fm̄ finis. Aris.
est cōplectio instalis p̄ma qua operat⁹ virtus: z virt⁹ est
natura mēbi qua sustentat. z diuersitas bec nō nocet i
aliqua op̄ationū medicinz: z iāz p̄scrutati sum⁹ de eo in
libro nostro i medicatōe. Aris. itēz videt⁹ q⁹ mēbz p̄m
cipale est cor. z Galien⁹ ponit ea quoz: cōuerebz: epar:
z testiculos. Et bec diuersitas itēz nō nocet i aliq⁹ op̄ari
onū medicinz: z iam dēminatūm⁹ istud in libro nro in
medicatōe: z videbim⁹ in expōne hui⁹ libri vt taceamus
de oī diuersitate q̄ nō nocet in op̄atōib⁹ medicinz i eo qd̄
fuit: est: z rememoremur diuersitatē q̄ nocet i arte me
dicinz trū: z moneam⁹ in ea ad illū quo fit inuamentū
i medicā trū. Dico q⁹ vnicūq⁹ mēbroz aut iest virt⁹
fixa i eo trū: aut inest ei cū ea tū virt⁹ alia fixa a mēbro
alio: aut plures uirtutes fixē a mēbris plurimū. 27

Priñcipalia igitur sunt cor: cerebrũ:
epar: et testiculũ.

Bidices ergo sunt cerebrũ: cor:
epar: et testiculũ.

Cerebrũ qđem est radix sensus et motus voluntarij: et
cor quide est fons vel radix vite et caliditatis in
nate. Epar quide est radix operationũ naturalium virtutũ:
et sit attractio: et reſectio: digestio: et expulsio: nutrimenti:
et augmentũ: et filia illi. Testiculũ sit radix spermatis. 28

His illis uero exorta sunt: et illis fa
mulantur nerui quide et spinalis me
dulla cerebro: cordis uero arterie: nerui
epati: semialia uasa spermatis.

Rami qui nascuntur ex his radici
bus: et dāt ab eis illi quide qui na
scuntur ex cerebro et dant ab eo sunt ner
ui et nucha. et illi qui nascuntur a corde et
dant ab eo sunt uene pulsátiles. et illi qui
nascuntur et dant ab eo sunt uene non pul
sátiles. qui autem oriuntur a testiculũ et dāt
ab eis sunt uasa spermatis.

Nucha ouis ex posteriori cerebro sicut ouis ex
arboris. et nerui oriuntur ex cerebro et nucha: et sit
cerebrũ loco radicis arboris: ex qua ouis erit ma
gnũ qđ est nucha. et rami sūt nerui qui nascuntur ex cerebro
et nascuntur ex nucha ite: nerui arboris multi: sicut rami na
scētes ex crure arboris: et illud dispēgit in toto corpore.
Et uene pulsátiles oriuntur ex corde sicut illud exemplũ. qđ
est: qui nascitur latere sinistro cordis arteria magna loco
cruris arboris: et oriuntur ex hac arteria oēs arterie corpis
Sic ergo cor sicut radix arboris: et arteria magna sicut crus
et qđ ouis ex eo sicut rami. Et sicut hęc similitudine est
dispositio epati: ipm enim sicut radix est arboris et qđ ouis
crus et est uena uacua: et oriuntur ex ea relique uene. et ouis
ex corde altera uena vel arteria: et sicut ab epate ouis alia
vena. Et ex testiculis oriuntur uasa spermatis. sicut et ipsi sicut
radix arboris. et spermatis uasa sūt sicut rami qui nascuntur ex
eis. Et qđ tu oſtēdas corpũ sicut dixim inuenis ea qđ
mificat ex radicibz in modũ renis misceri adinueniē et pē
dere: et inuenis oſa sicut sustentemeta et scutũ: et in istas
res inuenis quedā impletia qđ implet ea: sūt mēbra cō
posita instrumentalia sicut lacerti et pulmo et stomachus
et mēbra similia partium sicut caro glandosa. et inuenis
panniculos qđ sepant ea ab intus: et uacuitate: et cutis
panniculũ. Quo trinent oia oſoſa. Complect ergo ex o
bus istis sicut uiscum et corpũ. et illud qđ dant nerui et ni
cha a cerebro est spūs animalis ab alia quo sit sensus et mo
tus voluntarij. virtutes eĩz sūt sicut res que currūt in nucha
et neruis a cerebro ad mēbra sensibilia et motiua volun
tarie. Et illud qđ dāt arteria magna: et qđ ouis ex ea et ar
terie a corde est spūs animalis vel vitalis: quo existit vita et
caliditas inata. virtutes enim iste sūt res qđ currūt a corde
de in arterijs ad reliqua mēbra corpis. et qđ ab eis dunt
ab eis moriuntur: sicut qđ ab eis dunt virtutes sensus et mo
tus voluntarij: deſi riuunt sensus et motus voluntarij. et illud
qđ dant uene non pulsátiles ab epate est spūs naturalis
quo existit virtutes. iste enī uenit currūt ab epate in
venis ad reliqua mēbra: et qđ ab eis dunt a mēbro de

struit ei nutrimentũ. Et illud qđ dant uasa spermatis a tes
ticulis est species spūs cōpositi ex tribus spiritibus: quo cur
rit gñatua et: sicut ignis: et est qđ sit inuasiuũ in medici
na. Arterij autem et reliquas virtutes illud a corde: et sicut sibil
et motiua voluntarie existit in corpore mediare cerebro:
et naturales sunt in eo mediate epate: et generatiue medi
antibus uasis spermatis. Et bippo. uult qđ spūs a toto cor
pore ueniat in boxa motus coitus. uerũ nõ est hic aliqd
huius diuersitatis quod necet in ope medicine qđ
credidit qđ cerebrũ est causa pima aut secunda necessaria in
motu et sensu: et qđ epate est causa pima aut secunda necessa
ria in virtutibus naturalibus: et qđ testiculũ sit causa pima
aut secunda necessaria in virtutibus generatiuis. Quado enī
res est causa pima aut secunda necessaria: tunc mutat
destruunt operationes p infirmitates eius quod ouis ex ea
et dat ab ea: et iam certificauim illud totũ in libro medi
cationis inter Aristo. et Gal. et cōuenit nobis in opatē
medicine ut accipiam sicut Gal. quĩ non sit differētia
in eo quod est inuasiuũ in medicina: et inter istas sen
tentias boni oſoſi uicini sicut oſedim in illo libro co
ius exemplũ est: quia quado destruit sensus mēbra: aut
motus eius: aut utraq simul. sicut in sicut quide Gal. intē
ditur in curatione loci nerui aut nuche cui accidit leſio
a qua fuit illa destructio. et sicut quide sentētia Aristo. in
tendit curatione illius mēbris euide sicut qđ nos oſidim
in libro medicatōis: quoniam non complet illa operatio
nisi per hunc modũ nerui aut nuche. huc ergo curatio
nes sunt una inter quas non est diuersitas: quĩus Gal.
videtur dicere qđ hęc est pima causa: et Aristo uidet
qđ hęc est causa secunda necessaria in illa operatōe: et pro
pter illud melior est in arte medicine scientia vel senten
tia Gal. qđ Aristo. Quoniam sentētia Aristo fuit et
rare medicos. 29

Prima uero sciũcia regit cartillago:
ossium cōſtitutio: mēbrana: glan
dula: pinguedo: caro.

Membra autem quorũ regimen est ex
seipsis sunt cartillago: et os: liga
menti: et pāniculus: et caro mollis: et
pinguedo: et caro simplex.

Istis mēbris insit virtutes inate in eis quibz
istit eorũ regimen in cibo: et est eĩntia eorũ qđ est:
qđ nõ oriuntur eĩz eis arteria que uet eis a corde
nec deſcēdit eis uena que uet eis ab epate: nec ei uenit eis
neru qui uet eis a cerebro. et in esse eorũ est dubitatio an
gueriant ad ea ex istis radicibz res capillares occide et se
sunt: aut non ueniat ad ea penit ex eis aliqd. Et oſideratio
in hac dubitat de est opifici scientie naturalis: medico uo
nõ est oſideratio in illa: ppter ea qđ non uidet sensu rem
que puenit ad ea. ppter hoc qđ ab eis dunt Valen sup h qđ
regimē eorũ est ex seipsis: ut doceat p illud qđ oſideratio
medicinalis nõ ptransit sensus. 30

Lic uero omnes partes commu
ne his habentes ad supiũ regimen
arterijs: et uenis: et neruis indigent.

Reliqua uero omnia mēbra cōm
unicant his mēbris que diximus
in hoc qđ regimen eorũ est ex seipsis: et
sunt cū illo indigētia uenis pulsátiles

et non pulsatilib⁹ et nervis.

Item⁹ quidē oīs et reliqua membra remanētia exceptis eis quozū rememotatio preterit: sicut pulmo: stomach⁹: et renes: et splen: et alia et mēbris extrinsecis et intrinsecis sunt in vnoquoq; quozū ē virtus innata fixa in eo: et veniūt eis ex trib⁹ radicibus: q̄ sunt cerebrū: cor: et par: et virtutes alie. Et nerui quidē luvantur eis virtutē sensus aut motus voluntariū: aut virtutē simū. Arteria vero facit ea adipisci virtutem vite et caliditē innatam: sed vena facit ea acquirere virtutem nutritivam. 31

Capilloz⁹ vero et unguūz neq; regimē ē aliqō: sed gnatio sola.

Capillis autē et unguib⁹ nō est regimē in ipīs corpib⁹ suis: et nō ē nisi generatio et esse trīn.

Capilli et vngues generat⁹ a materiis quas expellit natura ad corpis exteriora expulsiōe trīna: et illud qd generat eos est natura: et nō sunt eis et seipsos vtutes innatē: nec veniūt eis ex radicib⁹ vtutes. Et manifestū ē qd capilli et vngues sunt ingredietes ī nūmero mēbroz: sicut pili palpebrar⁹ et supelcilior⁹. Itz ergo fuit mēbroz qnq; species. Delioia ergo sunt radices: deinde que nascūt ex radicib⁹: deinde in quib⁹ sunt virtutes innatē: et vtutes alie veniētes ex radicib⁹: deinde illa ī qb⁹ sunt vtutes innatē trīn: deinde capilli et vngues in qb⁹ nō sunt vtutes innatē: nec veniūt eis alie vtutes. 32

Hec qdē ptiū sunt differētie. Si magna vero uniuscuiusq; craseos deinceps dicēt.

Item ergo sunt species mēbrozū: et nos sumus nārates post illud signa que significāt complexionē unius cuiusq; eozū.

Postq̄ diuisit mēbra fm virtutes eozū quib⁹ efficiunt opatōes suas: et virt⁹ naturalis fm finem eius et substantia a complexōe sumpta: promittit eis signa significātia complexionē cuiusq; eozū naturalem: et significātia complexōis eius mutatiōes. 33

Priūcipiū autē a cerebro nobis faciēntibus. Sūt enī qnq; innata genera cognitionū eius: Prīmū qdēz totius capitis dispositio: secūdū vero sensibilibū opationū viue⁹ uel uitiiū: tertium opationozū: quartū pncipaliū: et quītu⁹ nālūm. Aliud est gen⁹ in his omnibus generib⁹ ab his que extrinsec⁹ ei accidunt alteratio.

Et incipiam⁹ rememotari signozū significātiū cōplones cerebrī. Et genera quidem signozū innata sunt nlr qnq;. Unū eozū est dispō toti⁹ capitis. Secūdū est certificatio actionū quib⁹

sunt opatōes et corruptio earū. Et tertiu⁹ est rectificatio actionū ei⁹ sensibilibū et earū corruptio. Et qrtū est rectificatio actionū qb⁹ fit regimē et earū corruptio. Quintū est rectificatio nlr actionū qb⁹ fit regimē ei⁹ nālū et corruptio earū. Et hoc est aliud gen⁹ ab istis omnibus que narramus: et est qd accidit cet⁹ ab eo de mutatiōe ex reb⁹ q̄ mutāt pplonē.

Cerebri est capitis medulla: et signa signātia cōplexionē eius naturalē et difficultatē passionis eius: et signātia complexionē eius qua mutatur sunt vl⁹ spēs. quicq; earū sumptē sunt ab eo: et sextū supius est ex veiocitate passionis ipsius: et difficultate ipsi⁹ passiōis a causis infirmatibus extra. Sicut aer. Et bal⁹ de terminauit vniūquodq; istoz in eo qd futurū est. 34

Ortus quidē capitis dispositio ex magnitudine et figura ei⁹ et capilozū accipit.

Dispositio autē capitis totius scit⁹ ex quātitate eius et figura ei⁹ qd ē in ipso et ex capillis.

Et hoc pmo dedit qd dispositio totius capitis scitur ex tribus reb⁹. I. quātitate eius: et figura ipi⁹ et ei⁹ qd ē in ipso ex capillis. 35

Priū uero caput praeue cōpōnis cerebrī. ppm est signū.

Caput ergo parū est signū pparū male forme cerebrī.

Abscindēdo dicit bal⁹ qd parū caput est signū propriū male forme cerebrī. Et causa illius est cōstrictio ventriū cerebrī: et debilitas eius quod generatur ex cerebro de neruis et nucha. quod est: quia si radix est parua: tūc quod nascit⁹ ex eo est parū: et sequitur a paruitate eius cōstrictura ventriū eius et meatuz ipsius: quia nō est spiritui animali latitudo in qua conuerteret. Et caput quidē parū generat⁹ a paruitate materie. qd si figura eius cum illo inconueniēs est: est malicia in forma cerebrī maior. Et manifestū est qd paruitas capitis comparat⁹ forme cerebrī. sed ergo ab illo vt malicia forme cerebrī comparatur. 36

Magnū uero nō ex necessitate bōe compositionis est signū. si enī ppe uehemētia factū est magnū: eius que in est uirtutis in materiā multā et bonam opātis: bonū est signū. Si uero ppter solam materie multitudinē: nō bonū est signū. Determinādus ergo est ea ex figura et ex his que ab eo nata sunt. si gura quidē si bone forme est: semp enī bonū est hoc signū. his uero que ab eo nata sunt: ut si collum forte est: et alijs

ossibus optime dispositū est: et si omne quod est ei⁹ nervosum est et plenius et uisibile. Propria uero capitis figura est uelut si uideas sperā perfectā cereā ex utraque parte leuiter p^{ro}flam. Necessē est enim hui⁹ talis gibbosa quidē fm sperā postea fieri et anteriora: Rectiora uero fieri que ex utraque pte.

Caput magnū non significat ne cessario bonitates forme cerebri. quod est: quia si magnitudo ei⁹ nō pro uenit nisi ex uirtute loci: et ex natura et usu eius in arte sua qua opata est mām multā bonā: tūc est signū bonū. et si nō pro uenit nisi propter multitudinē mae tū: tūc nō est signū bonū. oportet ergo ut distinguas inter ea p figurā: et p res que nascuntur ex capite. p figurā quidem ut cōsideres an sit forme bone an non: forma enī bona: est bonū signūz semp. Per ea uero que nascuntur ex capite est: ut cōsideres an grossum sit collū forte: et dispositio reliquorū ossium sit melior dispositiōnū: et oēs nerui grossi fortes aut nō. Et figura que appropaf capiti est. q. tu estimas sperā cereā sane rotūditatis: cui⁹ duo latera sunt parz p^{ro}fla nam quādo existit caput talē: scis. pcul dubio q^{uo} necesse est q^{uo} sit ex āteriori pte capitis: et posteriori ipsius magis extēs ex termino rotūditatis sperē: et duo latera ei⁹ sunt magis intrātia et ppingora ad planiciem.

Et isto fmo intellige q^{uo} ex signis bonitatis forme cerebri ē magnū caput qū ē cū figura quā et explicauit in forma cerea: et cū g^{ro}ssitudine collī et reliquorū neruorū et ossiū. Et magnū caput qū ē cū figura diuersa: et cū subtilitate in neruis et collo et ossib⁹. tūc ē signū malicie forme cerebri. Et manifestū ē q^{uo} bonitas forme cerebri et malicia forme ei⁹ cōpant fm q^{uo} est in illo de additōe uel diminitōe. quod ē: quia bonitas forme cerebri sit a forti uirtute et multa mō obediēte. et malicia forme ei⁹ qū ē cū magnitudine figure capitis: significat q^{uo} fuit uir⁹ debilis: aut q^{uo} mō non fuit obediēs: scēq^{uo} ergo ab illo malicia in eius complexionē.

Sed uero fm occipitiū eminētia fit minor alicui: considera et neruos et collū cum alijs ossibus. fm naturaz siquidē his se habētibus indigētia mae

non uirtutis imbecillitate taliter factū est hoc. Ineptioribus uero extētib⁹ infirmū est pncipium. In plurib⁹ uero fm occipitiū indigētia imbecillitas corūz que dicta sunt sequit^{ur}: et rarum ualde non tale contingit. Prossius uero scōm occipitiū considera caput eodem modo eisdezin toto magno nato determinatis. In pluribus uero et hec bona figura facta peracephalidos bonum si gnum: quam quidaz medicorūz postorius cerebuz nomināt. Quēdamodū igitur et est posterius determinatum: forma uelut lauda habēte cōmissuraz: Spine uero pncipuz hec pars est: et p illam omniū scōm totūz animalis corpus sunt neruorū actiones. Ipa uero posterior pars scōm se in omnibus paucorū sensibilūz participat: multozi uero operatiōnū. Sic igitur antēri⁹ sensibiliūz quidem plurimorū: paucorū uero operatiōnū. Itaqz et hec bñ disposita perfectas habēt naturas scōz unū quodqz p^{ro}pas. Eodem uero et in anterioribus capitis corūz que fm frōtem determinatiōes sunt his que fm posteri⁹ ad paruitates et magnitudinē eius nobis respiciētibus et figurā et qui sunt in his sensus. s. uisum gustum et odoratum. Alterutrū enim sunt cognitiōes: et sibijinnicez attestātur: et a pncipio nata pncipuz uirtuti et uictio: et pncipium his que ab eo nata sunt.

Quod si uideris eminētiaz que est a posteriorē parte minui: cōsidera tunc cum illo in neruis et ossib⁹ et collo. nam si ista sunt scōz naturalē dispositiōem: tūc nō pro uenit illa dispositio nisi ex diminitōe materie: non ex debilitate uirtutis. Et si ille res quas narrauimus scōm deteriorē dispositiōem dispositiōe naturali inueniātur: tūc sci as q^{uo} radix est debilis. Et in pluribus quidē dispositiōibus sequit^{ur} diminitio nem occipitiū debilitas hāz rerū quas

narrauimus: et non res forsitan cadit cum diuersitate illius nisi raro. Et qui inuenis iterum occipitum capitis uehementis eminet: tunc considera in illo quod de terio: secundum considerationem et determinatorem in capite toto quando est magnus et inuenis hoc etiam in pluribus dispositionibus posteriorum parte cerebri: et quod continet ipsum ex capite quando est cum figura bone forme: quod est signum bonum. et quidam medicorum nominant hanc partem cerebri cerebri posteriorum: et est posteriorum sicut nominauerunt ipsum: et determinauit ipsum commissura: que assimilatur laude littere in libro grecorum. Et hec pars cerebri est radix ex qua oritur nucha: et quando est radix ei: tunc est radix omnium nervus quibus fit motor uoluntarius in toto corpore animalis. ex ipsa autem non oritur nisi pauci nervi numero ad sensum: multi uero ad motum: sicut ex altera parte que est in anteriori nascuntur nervi multi ualde numero ex nervi sensus: et nervi pauci in numero ex nervis motus. Cum ergo iste due partes sunt secundum dispositionem bonam: sunt res que nascuntur ex unaquaque earum fortiores. Et omnia que abbreviauius et determinauimus ex esse posterioris partis capitis: oportet ut obseruemus in anteriori parte capitis. quod est: quia oportet ut consideres in quantitate eius et ipsius figura in sensibus qui sunt in anteriori parte capitis: et sunt usus gustus olfactus. Iste enim res significat semper seiniue et testificat seiniue. scilicet ex radice nascuntur res significat et testificat radicem rectificationem et corruptionem eius: et radix ipsa testificat corruptionem reum quod ex ipsa rami fiant et rectificationem earum.

Sic inuenimus quod preterit de expositione nostra tunc sermo iste totus est intellectus tibi: ita quod non indigebis exponere in eo: verum fac considerationem eius bonam tunc: forma littere laude est secundum hoc. Et manifestum est quod compleretur tres species signorum: quarum una est dispositio tui capitis: et secunda est rectificatio actionum quibus sunt operationes et corruptio earum: iste operatio sunt que sunt per nervos. quando enim ossa et nervi grossi sunt et fortes: sunt

operationes fortes: et cutis capitis est uehementis. et quando sunt subtiles: debiles sunt operationes: et cutis est uilis. Et tertia est operationum sensibilium rectificatio et corruptio earum: et ego exponam ista in eo quod futurum est paulo post expositione ultima magis et meliore.

Prin cipaliu tamē opationu uirtu et uirtu eiusdē pncipij solius scōz seipm sunt cognitōes. uoco autēz pncipales opationes cas que a solo pncipio fiūt.

Rectificatio autē opationū quib⁹ fit regimē et earū corruptio: sunt signa radici solius ita quod non aliorum: et significatio per actiones quibus fit regimen: sunt operationes ipsius radici solius.

Ult p radice cerebri: est medulla capitis. huius enim medulle sunt cocauitates. scilicet uetres: et in ea est rubeo ex arterijs mirabile. quod fit numero rubei seiniue ingredientium: positum est super eam: et repletum est quod est intus de medulla capitis: et continent ipsum duo velamina mirabilia. scilicet dura mater et pia mater: et sunt et ab anteriori parte eius duo uetres quibus fit imaginatio: et in medio eius uetris quo fit cogitatio: et in posteriore eius ueter quo fit remouatio: et per ipsos totum sunt uirtutes quibus fit regimine. et iste uirtutes infuse sunt in eo et sunt forma eius. quod est: quia uirtus ipsius vel spiritualis digerit rubeum ipsius: et ubi inuoluit ab arterijs: et generat ab eo in cerebro animalis spiritus: per istum spiritum fit penetratio uirtutis cerebri ad reliqua membra.

Facilis igitur intellectus subtilis substantie cerebri est cognitio: tarditas uero intellectus pignioris.

Et presentia ergo mentis et solertie significat quod substantia cerebri est substantia subtilis: et tarditas mentis significat quod substantia cerebri est grossa: quapropter fit habes eam uelocis discipline propter uelocitatem sigillationis fortium rerum.

Intellige subtile in huius sermone purum et clarum subtile et grossam turbidam substantiam. quando enim substantia cerebri est peruia: penetrat in ea uirtutes anime. et quando est turbida: difficilis est penetratio capitis ipsa.

Facilitas uero discendi est mollis: et memoria permanens.

Et uelocitas discendi significat quod substantia eius est substantia in qua uelociter suscipitur sigillatio rerum. et bonitas suauitatis. scilicet in memorie significat quod substantia eius est substantia cui est firmitudo.

Quando substantia cerebri est mollis clara purum festinat in eo sigillatio formarum rerum: quapropter fit habes earum uelocis discipline propter uelocitatem

[illegible]

Incerto difficultas discēdi dure:
obliuio uero fluentis.

Et similiter etiam tarditas discendi significat q̄ suba eius est sba in qua difficile suscipit formatio rex. Et obliuio significat q̄ sba eius est sba turbida fluida: cui non est firmitudo.

Am p̄tenj̄t expositio hui⁹ fme nig.

Tbiū mobile in opinionib⁹ est calid⁹
de: manēs uero frigide.

Et multitudo opinionū ⁊ pmuta
tiōis in uolūtātib⁹ significat qd sū
stantia cerebri ē sūba calida: ⁊ fixio in cō
silijs significat qd substantia cerebri est sū
stantia frigida.

In tellige ab eo fmonē e: calidū aut frigidū aut
humidū aut siccū. q̄ in cōplexione ei cōpōsa
et q̄rtuor qualitatib⁹ vincit illud. nam si dicat
q̄ dicitur caliditas qualitas ē augmētata i eo. Et si dicat
m⁹ frigiditas tunc q̄litas frigiditas ē augmētata i eo. 43

Adhuc uero mihi cognitū duo quī
de deesse genera cognitionū q̄ ex
p̄ncipio suscepi dicere: unū quidē natu
raliū: alterz uero extrinsec^o accidentiū.
erit autē cōmunis de utrifqz ratio.

Et inquit ubi uidet hanc rema-
net duo genera ex generib⁹ signo-
ru^m que promissi me dictu^r in principio
mei fimonis: quoz^u unu^m est gen⁹ opera-
tionu^m naliu^m: et alteru^m genus est qd^o oc-
currit capiti extrinsec⁹: et ego ponēs sū
fermonē utriusq³ fimonē unū cōdēs.

Nim si curaton cerebry exilist fz
q̄ttuoz q̄litates oia q̄ dicta sūt hā
bebit cu modo ⁊ mensura. ⁊ supfluita
tes quecūqz p palatu aut nares aut au
res aut oculos purgant ⁊ hec habebit
moderate ⁊ minime ledit ab oib⁹ que

cūq; extrinsec^o calefaciūt ⁊ infrigidāt:
⁊ desiccant ⁊ humectāt.

O Sic ergo q̄ quando cerebruz est temperatu in qualitatib⁹ quai uoz tunc omnes res quas dixim⁹ sūt in cōscōm equalitates: ⁊ supfluitates quas expellit ad fauces ⁊ ad aures ⁊ ad nares ⁊ oculos sunt fin equitatem. ⁊ fortasse non uenit ei nocuenti ex omnib⁹ que occurrunt capiti extrinsec⁹ ex eis que calefaciūt ip̄m ⁊ infrigidāt ip̄s ⁊ exsiccat illud ⁊ humectāt.

Complexio cerebinalis est vt sint caliditas ⁊ sic-
citas pauciores q̃ frigiditas ⁊ hūiditas. Et frī-
giditas ⁊ hūiditas sunt eo augmētate p̃p. ⁊ h̃
quidē complexio nōstat equalē compatiōē sui ad cereb̃
q̃n est conueniens naturalī substantie. 45

Galibus quideꝝ infantibꝰ existentibꝰ capilli fiunt subruffi: pueris uero subrubri: pfectis uero rubri. De diꝝ uero quodammodo existentes crisporum ⁊ simpliciuꝝ. i. planorꝝ: neqꝫ calui fiunt faciliꝝ.

Et tunc est hec dispositio capilli qui nascuntur super caput eius quia est infans declinat ad flauitatem que trahit ad citrinitatem. cum ergo sit puer: tunc capilli declinant ad flauitatem que trahit ad rubedinem. et quia ipsa peruenit ad dispositionem completi tunc capilli eius sunt flauit tendentes ad rubedinem et sunt cum illo medij inter illos qui sunt crispi et inter capillos planos: et non fortasse et cuius est hec dispositio aduenit caluitium.

Diuſit Salen? in hoc ſmone etate adoleſcentie
ad etate infarie ⁊ ad etate pueror: ⁊ occidit ſigna
piloz ſignificantiu equalitate coplexionis cere-
bri. ⁊ manuſit eſt qd vult piloz capitis tui. ⁊ ſermo eius
eſt intellectus.

Ad idem uero oportet que dicte sint
et que dicende sunt cognitōes ut
in his temperatis habitatiōib⁹.

Et oportet ut intelligas ea omnia
que narraui: ⁊ narrabo ex signis
finis ⁊ primo noster nō est nisi i eo cuius ha-
bitatio est regio equalis.

Regio tpatata est que est in fine climatis tertij: et q̄
est in climate quarto. ⁊ melior earū oīz regionū

est que est a principio climatis quarti usque ad medium climatis eiusdem. Et melior eorum omnium regionum est que est delecta: quam montes non cooperiunt: quo sanguaria. i. montana et colles amplius sunt: et non est fabrice in eo altitudo superflua: et ex eis que sunt decliuiores ad clima tertium melioris qualitatis est que est super mare saluum: et fimo ne absolutio regio ipsa est super aerem non vincit aliquam qualitatem quartam. Et signa quorum significaciones mutantur in mutatione compositionis regionis sunt ea quibus manifeste occurrunt sicut aer cōfines et color et pilus. In interioribus autem ex quibus non apparet nisi operationes earum parum imprimunt aer continens nisi superfluum.

47

Quodque uero secundum capillos non in regionibus tantum: sed in humorum temperantia proportionem habet temperantie eorum que secundum cerebrum.

Intellige ergo rem secundum quam fimo noster est in eis que ex istis significatiis sunt in capillis propter eum eo quod narrauimus de dispositione regionum secundum quod complexio chimorum conueniens est proportioni cerebri.

Capilli generantur ex vaporibus fumosis resolutis a chimis qui sunt in corpore. dicit ergo Galenus. quod non certificatur eorum significatio nisi quando chimii sunt etiam secundum similitudinem proportionis cerebri. Sequitur ergo quod significatio capillorum non certificatur nisi regio sit equalis: et complexio chimorum sit secundum similitudinem complexionis cerebri. quia si diuersificetur illud: non erit significatio eorum veridica quoniam ergo regio est equalis: et complexio cerebri est: et complexio chimorum equalis est vaporibus fumosis qui est mater pilorum equalis inter illos qui est adustus niger: et inter illum qui est grossus albus. propter illud ergo capilli qui declinant ad humiditatem que trahit ad citrinitatem et etiam in infancie significat equalitatem complexionis cerebri. Et quando infans sit puer augmentatur caliditas: et tunc capilli declinant ad humiditatem que etiam declinat ad rubedinem. Cum ergo sit fortis caliditas eius in etate adolescentie sunt capilli declinantes ad rubedinem: et sunt propter equalitatem materie sue medij inter crispum et planum. Iste ergo significatio capillorum secundum equalitatem capillorum quando regio est equalis et chimii sunt equales. Si ergo mutantur ab illo: et regio est equalis et chimii sunt equales: significatur mutatio complexionis cerebri: et declinatio eius ad partem ad quam declinat capilli.

48

Sed uero calidum temperatum fuerit cerebrum: secundum uero alteram oppositorem eucratonem: siquidem plurimum fuerit calidum fortiora omnia que dicta sunt et dicenda fient signa. Breui uero superabundantia existente leuia: communis uero hec ratio sit in omnibus que dicende sunt mihi partibus earum que in omnibus temperantibus dicende sunt cognosciones.

Quod si cerebrum calidum est temperatum: et est in humiditate et siccitate temperatum: tunc si superfluitas caliditatis

eius super equalitatem est superfluitas multa: sunt ista signa que narrabo post fortiora. et si superfluitas caliditatis est super equalitatem est superfluitas pauca: sunt signa eius debilia. et sermo iste est communis sermo in omnibus signis que ego narrabo in omnibus speciebus proportionis.

Postquam narrauit signa proportionis cerebri equalis et impleuit ea: incipit narrare signa proportionis cerebri que egrediuntur ab equalitate sua propter multum. Dicit ergo quod si egreditur ab equalitate sua propter multum sunt signa que tendunt ad quam egreditur fortiora: et si exiret et per multum sunt signa eius debilia.

49

Dominiceps uero signa eius que in cerebro est caliditatis in his que prius dicta sunt rubicundiora et calidiora que sunt circa caput omnia et que in oculis uene sensibiles. Capilli horum natorum citius in capite nascuntur: multum quidem calidioribus existens bene temperatis nigri et fortes et crispi sunt. Non multum uero calidioribus: subzubei quidem primum sunt: deinde nigrescunt: accedunt uero etatibus calui sunt et magis plurimum calidi: superfluitates uero secundum palatum et nares et oculos et aures breues et digeste his sunt quando irreprehensibiliter sani sunt. Repleto autem aliquando capite continue et maxime his quando dicta negliger obferunt hoc tale accidit: plurima quidem sed non indigesta fiunt superflua. Repletur autem et granatur caput ex cibis calefacientibus et potibus et odoribus et extrinsecus accedunt omnibus calefacientibus in quibus est et continens nos aer. Adhuc autem magis si non solum calida sunt talium natura: sed et humida: breuius somnis huiusmodi temperantie dominatur adhuc ne profundi ipsi fiant.

Et si ex eo quod significatur caliditas cerebri est cuius eo quod narrauimus quandoque quod caput cum toto quod est in eo uehementis rubedinis est et uehementioris caliditatis: et quod uene que sunt in oculis declarantur sensui: et super caput eius cuius est hec dispositio: capilli nascuntur post natiuitatem uelociter. et si est

53

rege f. 6. 47
 p. sub alio
 no sub 47
 f. 6. 47

calidius tempato multū sunt capilli q
 nascuntur super caput eius nigri fortel
 crispi. Et quādo non est calidi equali
 multū: sunt capilli q nascuntur super ca
 put eius in pmissi. i. in infantia declinēs
 ad flauitatem que trahit ad rubedinem:
 deinde nigrescāt: et quādo extendit euz
 eo etas iunētutis accidit ei caluitiuz p
 cipue quādo est caliditas in cerebro ei
 multa: et superfluitas in faucibus et na
 ribus et oculis et auribus in habēte hu
 iusmodi dispositōem sunt pauce super
 fluitates digeste dū pmanet etiā sanus
 Sequit ergo q significatio capilloz nō
 nō certificat donec regio equalis sit: et
 pplexio ebimozū sit p similitudinē cō
 plexiōis cerebri: et nō habet infirmita
 tem. Cum ergo accidit ei in capite suo
 repletio: et multoties aduenit ei illud:
 et pēpue quādo nō seruat in regimine
 suo. Nam supfluitates in his locis ma
 xime multiplicant: neq tamē non sunt
 indigeste. Et accidit eis repletio et gra
 uitas in capite ex omib⁹ rebz calefa
 ciētibus: sine sint cibis aut potus: aut
 odores: aut res que occurrūt corpori
 exterius in quozum numero est aer cō
 tinens nos: et pēpue si res iste euz ca
 liditate sua sint humide: et habēti hanc
 complexiōez sufficit somnus paruus:
 et hoc est q non submergit ipsum et gra
 uatur in eo.

Ista sunt signa complexiōis cerebri qndo egre
 ditur ab equalitate sua ad caliditatem huius: et sunt
 ebimi conueniētes ad illud. Adde caliditatis:
 et est regio equalis. Et vult per pilos qui nascuntur super
 caput eius pilos barbe: et grimonii: et generationi: et au
 gmentis pilozū cranei: et natiuitate pilozū superciliozū.
 Jam enim vidi q natus superciliozū pilos non habuit:
 deinde nati sunt pili post natiuitate ei. Et sermone qui
 dem absoluto omnes pili capitis nominātur. Intellige
 ergo illud: et non est necesse vt impleatur cerebri veloci
 ter in hac complexiōe nisi quoniam caliditas attrahit hu
 miditates ex corde ad ipsum. Cum ergo aggregantur in
 ipso: repletur ex eis caput: et redeunt effluē inferius: et
 multoties redeunt frigide: sicut accidit in ascensione
 vaporis in balneo. Ascendit enim calidus vapor: et ag
 gregatur in cacumen balnei: et redit descendens frigidus.
 Propter illud ergo multiplicatur in istis muscula
 gines et spumam: et reliqua que dicta sunt in hac cōplexi
 one sunt intellecta.

Frigidioris qz oportet cerebri co
 gnitiōes sunt plurima superflua
 im propas effusiones. et capilli rufi et
 recti et manētes: et post multū tempus
 nascētes subiles et exiles pīmū. Et fa
 cile a causis frigidis leditur: et fin idēz
 tempus lectionis catarris et corziis cō
 sumunt: neqz tāgētibus calida que cir
 ca caput sunt: neqz inspicitū rubea et
 oculo:z uene inuisibiles: et somnolēti
 res quodāmodo sunt.

Signa autē cerebri quod est frigi
 dius qz oportet sunt: qm supflui
 tates in meatibus cerebri plures: et q
 sunt pili plani flani trabētes ad citrini
 tates fixi et nō nascunt pili super caput
 habētis hanc complexiōem nisi post qz
 nascunt tempe magno. et pmi quidem
 ex eis nascunt subiles debiles: et ppat
 ad ipos lesio et nocumētū ex rebz fri
 gidis: et in hora qua aduenit illis illud
 nocumētū accidit eis corziia et catarr
 intriscus. et quādo tāgis caput suum:
 nō inuenis caliditatem eius. et qm aspicias
 ipm: nō inuenis colorē eius rubēz: et
 uene que sunt in oculis non apparet in
 sui: quāuis sit habēs hanc complexiōem
 dormiens parū.

Quam egredit cerebri ab equalitate sua ad frigus
 accidit ista accidentia omnia: et sunt intellecta
 fm q sermo precessit.

Frigidioris uero cerebri cognitiōes
 non superflui est in effluētiolibus
 et sensui pfectio. uigilantes uero sunt et
 capillos fortissimos habēt: citissimēqz
 pducūt nati crispas magis qz rectos:
 calui i bzeui sūt. humidioris uero cere
 bri capilli sūt plani: et nō omnino calui
 sūt: et sensus hebetes sunt: et superflui
 tatum multitudo. Et he quidē simpli
 ces distempatie sunt.

Signa autē cerebri quod tempato
 est sicciis sunt: mundificatio cere
 bri a supfluitatibus. et claritas sensui.
 et habēs hanc pplexiōem uigilat multū
 et nascunt sup caput ei post qz nascunt

capilli fortes ualde: et sunt pingiores crispitudinis quam planiciei: ueritamen accidit eis caluicium uelociter. Signa uero cerebri quod est humidius tempore sunt quando capilli sunt plani: et non accidunt haberi caluicium: et quod sensus eius sunt turbidi: et quod supfluitates in meatibus cerebri multae: et quod somni est eis grauis et multus. Iste ergo sunt pplexio nis cerebri simplices species.

Plexio pplexio nis sic. una equalis: et uix egredientes ab equalitate. egrediuntur ab equalitate quattuor sunt simplices: sunt ille in una quatuor uincit una quattuor qualitatibus. et quattuor ex eis sunt compositae: sunt ille in una quatuor quatuor uincit due qualitates ex qualitatibus quattuor: et sunt iste: ca. et sic. ca. et bu. fri. et sic. fri. et bu. Et caluicium quid accidit absfione generatio vaporis fumosi. et ab cilio huius fit: aut a caliditate que comburit ipsi et destruit eius generatio: aut ex siccitate efficitur ipsi et destruit generatio eius. Et oportet ut intelligas in una quatuor specierum complexio nis cerebri noue sunt equalitatem regionis et declinationis ebinozium versus declinationem complexio nis cerebri. Et complexio quid quattuor est sine materia: et quattuor cum materia. Sunt ergo complexio nis egredientis ab equalitate species. xvi. octo cum materia: et octo sine materia. et accidit quattuor ut sit malicia complexio nis in uno uelut in cerebri absque quibusdam: et in quibusdam rebus eius aut uenarum eius. Cum ergo dupliciter illud sunt parte cerebri: enim ut ex eo multe species ex speciebus complexio nis egredientes ab equalitate. et sunt hunc modum intellige in alijs membris et in corpore toto: et sermo eius est intellectus in complexio nibus cerebri egredientibus cursu naturali. Et ipse quidem iam narrauit ex eis quatuor: unam equalitatem: et quattuor simplices que sunt: calidus: frigidus: siccus: humidus. Et ponit unicuique bonum quattuor duas manifestos: spiritus pauci: et spiritus multi: et docuit signa cuiuslibet earum. et ipse quidem nunc rememorat quattuor compositarum: et facit scire qualiter earum.

Composita quidem ca. et sic. prima quidem est sunt quatuor non abundantes sunt in superfluitatibus sed perfectissimis: et uigilantissimi: et calui sunt citi: prima tamen generatio capillozium citissima est eis et plenissima: et nigri capilli et crispi sunt: et calidi sunt tangeribus caput et rubi cudi usque ad statum tpa.

Compositarum ergo prima est ca. et sic. quando uincit hec complexio super cerebri: sunt meatus eius mundi a superfluitatibus: et sunt sensus clari. et habens hanc complexiōem est plenus uigilans quam alij homines: et accidit ei calui cum uelociter. et latuitas aut capillozium

in primis in eis est uelox ualde: et sunt cum illo spissitudo et fortitudo et nigredo et crispitudo: et quando tangis caput eius inuenis ipsum ca. et quando aspicias colore eius: inuenis eum rub. et hec est dispositio eius usque ad horarum statum adolefcentie eius.

Item diximus in eo quod preterit quod equalitas complexio nis cerebri propria est ut sit equalitas diminute qualitatis seu caliditatis et sic. et addite frigiditatis et humiditatis. Aristoteles quidem uult quod illud ponit ut in frigiditate et humectate quod facit accidere supfluitas caliditatis et siccitatis arteriarum ex quibus rebus cerebri est contextus. Et Galenus quidem uult quod illud ponit ut in frigiditate et humectate: quod facit accidere caliditas motus cerebri ex calore et sic. sed quatuor quatuor sententiarum sit illud quo indiget me dicere ut sciat quod complexio cerebri naturalis est frigidior et humidior. Cum ergo est calidus et siccus: tunc iam egrediuntur ex eo multo ab eo quod ei natus est: et non potest remanere supra sanitatem quamdam: aut superfluitas caliditatis eius et eius siccitatis: et propter hoc non ponit Galenus complexioni eius ca. et sic. manifestum cum additio et diminutio.

Sed uero humiditatis accedat caliditati parum quidem superegredientibus utriusque mediocritates sit bonus color et caliditas: et in oculis uene magne: et superfluitate plurime mediocriter digeste: et capilli recti et subzubei: et non calui fiunt facile. Replentur autem et grauantur capita a calefacientibus. si uero humectent multo magis statim superabundantiam habent superfluitatibus. Quando uero ad plurimum humiditatis et caliditatis uenerint: egrum his caput et superfluitatibus plenum: et facile ex calefacientibus et humectantibus leditur. Notus uero his semper contrariis: optime uero in Bozea degunt: neque ex citari possunt usque ad multum: et ad somnum conuertentes seipsos: similiter et grauantur dormientes et uigilantes: et fantias uident: et sensus sunt imperfecti. Si uero multum tempore sit calidus cerebri: parum uero humidus remanebunt calide crasseos cognosciones. miscebuntur autem eis leuiter humiditatum cognitiones uelut e contrario. et si multo quidem sit humidus cerebri: paulo uero calidius: manifeste quidem erunt et uehementes humiditatis: leues uero

caliditatis cognitiones. **Q**uod si qualitates intenduntur: et signa erunt intensiora: si uero remissae: remittantur et signa. Communis uero ratio est hec in omnibus secundum complexionem dissimulantibus.

Si autem calida est complexio cerebri et humida: et est superfluitas utriusque simul ab equalitate superfluitas parua: tunc ex signis habetis eam est ut sit boni coloris. Et quando talis caput eius inuenis calidum: et quando consideras oculos eius inuenis in eis uenas grossas: et inuenis superfluitates in meatibus cerebri in eo multas ad digestionem que est pauca: et inuenis capillos planos flauos qui trahunt ad rubedinem: et non accidit habere hanc dispositionem caliditatis cito: et accidit repletio et grauitas in capite eius ex rebus calefacientibus: et precipue si accidit cum hac calefactione humiditas: et multiplicatur superfluitas in meatibus cerebri apud illud. Et quando superfluitas humiditatis cerebri et caliditas eius ab equalitate exiens est superfluitas multa ualde: est habens eam multarum infirmitatum in capite suo: et sunt superfluitates in eo multe: et preparent ad cum lesio et nocumendum ex rebus humectantibus et calefacientibus. Et incrias est ex nocibilioribus rebus et magis inimicus hanc dispositionem habetibus. Et melior dispositio num eius est quando flat septentrio: et non potest longo tempore manere uigilans: et quando querit somnum: accidit in eo ci subeth cum uigiliis et imaginatombus in uisionibus. et uisus habetis hanc dispositionem est turbidus: et sensus eius non sunt clari. et si superfluitas calefactionis cerebri ab equalitate est multum superflua: et superfluitas humiditatis eius est ab ea parua: tunc signa calidi cerebri nuncunt et cooperiunt eius signa debilia ex signis humiditatis cerebri ab equalitate exeuntibus: et similiter etiam si superfluitas humiditatis cerebri exiens ab equalitate est superfluitas multa: et si superfluitas caliditatis eius est superfluitas pauca: tunc signa humiditatis habite ipsam manifesta sunt fortiora: et signa caliditatis sunt debilia occulta: et iste sermo est communis in omni complexionem posita.

Quando complexio cerebri est exiens ab equalitate sua ad caliditatem et humiditatem: tunc manifestus est quod exiens eius est ad caliditatem multam: et exiens eius ad humiditatem parum. Veritatem humiditatis eius in eo est multa etiam quoniam ipsum natura humidum: et humiditas quando est cum caliditate toleratur diuersitas eius in additione et diminutione: et tollatur etiam additio caliditatis eius et diminutio eius. Propter illud possibile est in cerebro ut sint ei multe species et diuerse in additione et diminutione caliditatis et humiditatis. et iam docuit Gal. canones eorum signorum in hoc sermone: Et quoniam uentus meridiei est calidus et humidus sit quod quando fiat non est cerebro cuius est hec dispositio: quoniam addit ei calorem et humiditatem: et quoniam uentus septentrionalis frigidus est et siccus sit: quia quando fiat conserat cerebro cuius est hec dispositio: quoniam minuit ex calore eius frigiditatem suam: et ex humiditate eius sua siccitatem: et secundum hoc ex plura conuenit tibi ut intelligas iuameta et nocumenta omnium que occurrunt cerebro extrinsecus in omnibus complexionibus eius: et hoc tibi est utrans in curatone quando sit perfuit malicia complexionis: et in conseruatione sanitarum quando non superfluit malicia complexionis. 54

Exigide uero simul et sicce et calidos cerebri frigidum et sine colore perficiunt caput quantum in ipsis est. Semper enim oportet meminisse eius que in principio determinationis sunt dicta. Considerandum autem quantum ex humorum crassitie alteratur que circa illud sunt. Satim uero humidi crases sine uenis circa oculos sunt: et a frigidis causis cito leduntur: ideo inaequaliter sunt sani. Aliquando quidem lenissima sunt capita: et non sunt superflue effluxiones: aliquando uero corruis et catarris in paruulis causis cito presumunt. Sensus uero eis in pueritia quidem perfecti: propter uero emarcescunt citius. Et ut breuiter dicam cito scies circa caput sunt omnes: ideoque canescunt citius. Capilli uero eis nati quidem ueniunt uix exiles et rufi. Accedente uero tempore dominante quidem amplius frigiditate quam siccitate non calui sunt plurimum: contrario uero si accidat siccitatem quidem amplius dominari

humiditate: frigiditate uero caliditate
parz huiusmodi calui sunt.

Complexio autem frigida et sicca
quando uincit super cerebz tunc
ipsa ponit caput frigiduz mali coloris
sedum q facit ei necessarium hoc com-
plexio. Jam ergo oportet ut scias hoc
quod offendi et determinauit in princi-
pio sermonis mei seruas semper: et est
ut attendas consideratiōe tua in com-
plexione cerebri quantū oportet muta-
ri caput et qd est in eo propter comple-
xionez chimozum. Et in oculis quidē
habentis hanc complexionem non ap-
parent uene: et properant ad eum lesio
et nocuentuz ex frigidis causis: et p-
pter hoc sanitas eius est instabilis sani-
tas diuersa: quoniam quādoqz est leuis
capitis ualde: et meatus eius mundi a
superfluitatibus: et quādoqz adueniunt
ei corripere et catarrus interior uelociter
ex qualibet causa: et sensus eius in ado-
lescencia sunt clari cum quibus non est
infirmitas omnino. Quum ergo proce-
ditur cum eo etas: extinguuntur et debi-
litantur uelociter ex qualibet causa: et
uelociter senectus festinat ad ipsum in
capite cum omnibus que sunt in eo: et
propter hoc cito adueniunt ei canis: et tar-
datur natiuitas capillozū super caput
eius postquā nascuntur ualde: et sunt
subtiles: debiles: flauis: ad citrinitatem
declines. quum ergo prolongatur cum
eo tempus: tunc si uictoria frigiditatis
est amplior qz uictoria siccitatis: non
accidit ei caliciuz: et si accidat ei diuer-
sum illius donec sit uictoria siccitatis
multa ualde: et uictoria frigoris supra
caliditate paucis: accidit ei caliciū.

Qum ergo egredietur cerebz ab equitate sua ppa ad
frigiditatem et siccitatem: tunc manifestū est q frigus
ei est additū ab eo qd oz: et siccitas ei est supflua
Si autē stringat et sit complexio chimozum fin modū huiusne
cessario pueniūt ab eis in illo oia signa q dixit Gal. na
hoc complexio est senectutis nā: itez difficultas motuz
multoties accit ab ea: q si supfluit est mors. et pp illud
nō specificant ei Gal spēs diuersas isti corpus: sic fecit
in complexione calida et humida.

55

Humide uero et frigide crases cere-
bri grauer faciant dormientes:
et somnolētos: et inuitiles sensibus: et fa-
cile patietes a frigore: et facile repletos
caput: et facile patientes catarrū et cor-
ripas: neqz calui sūt huiusmodi.

Complexio autē frigida et humida
quādo uincit super cerebz: tunc
uincit super habentē ipsum pfunditas
somnia: et somn⁹ eius et sensus sūt mali:
et sunt supfluitates in eo multe: et ppe-
rat ad caput frigus: et accidit in eo reple-
tio uelociter: et cito adueniūt corripas et
catarrus. et nō accidit etiā habēti hanc
dispositionē caliciū.

Qum egredietur cerebz ab equitate sua ad frig⁹ et hu-
miditatem: tunc fit multe declinatōis: ab equalita-
te uo naturalis. Si autē addiderit ei ad illud: ca-
dit hīs eas i apoplexia et silita ei. et ppter h non ē huius
plexio diuersitas cū additōe et cōminutiōe quā necesse fu-
erit Gal. narrare pp hoc q si addid frigus eius aut ipi bu-
miditas: cadit hīs ea in paralyfim: aut i apoplexia: aut i
morte. Ann igit illud ita fit: tūc q̄titas erit ei ad frig⁹
et humiditatem est sua tū: et sequunt ei oia accētia q nos
miamit Gal. et nō sequit illud qd occit oia q occit i cōple-
xiōibz cerebz nō uenit: quādo qis eo sit compar: ut cō-
plexio chimozum non uenit: sicut ē declinatio complexiōnis
cerebz: ut sit cōplexio equalis regiōis. qd est: quia non
est qd phibeat qn sit cōplexio chimozum declinatio ad cali-
ditatem: et cōplexio cerebz ad frigiditatem: non ergo sequit
illa accētia cōplexiōis frigidi cerebz: aut sit cōple-
xiō chimozum declinatio ad caliditatem et siccitatem: et sit com-
plexio cerebz declinatio ad humiditatem: et tunc nō sequit
illud accētia cerebz humidis: aut sit cōplexio chū-
mozum declinatio ad caliditatem et siccitatem: et sit cōplexio cerebz de-
clinatio ad frigiditatem et humiditatem et non sequit illud accē-
tia frigidi cerebz et humidis. Et similis est dispositio i spe-
ciebz complexiōis: et dispositio aeris regiōis in humidis
tate. et resistit quedā barz rerū quibusdā: et ppter illud
quādo uides complexiōem cerebz declinā ad maliciam
complexiōis: tunc intēde ut declines complexiōem chū-
mozum ad illud qd est ei contrariū: nam tu expelles p il-
lud nocuentū descendēs ad cerebz: et attrahes p ipm
ad illud qd facit iumentū magnū. Et ex rebz que ci-
tus impūiūt in cerebro est aer continēs nob: et qd con-
tinuaf ei ex ppozibz: uel quoniam aer puenit ad ips abqz
medio ei auribz et naribz: et poia: et iam declarauit illud
Galien⁹ in alio libro ab isto.

56

Ecce igitur sunt signa caruz que in
cerebro crasium.

Sta ergo sunt signa spēruz com-
plexiōis cerebz.

Iste sūto duas habet expōitiōes: una quaz est
ut intelligas per ipm omia genera signoz
plexiōis cerebz vi. et tolerat ut intelligas p illud
signa sumpta ex rebz naturalibz cerebz: et signa sumpta
ex eis que occurrūt ei extrinsec⁹.

57

Chis ergo tēdēs ad unūquodqz organū sensus scies cognitiones transferēs te de alio ad aliud: sufficiet uero in oculis tñ dicere.

Quādo ergo nīs scire p̄p̄lois spēs cuiusqz instroū sensus: tūc iccede hac semita q̄ p̄cessisti in extractōe signoruz cerebri: p̄mura ea ad ipsū: et sufficiat tibi ut remeōret tibi cē oclorū tñ

Eius sunt q̄nqz: et omēs inuētū sunt in capite: et Bal. dicit in b̄mone qz via cognitōis finōis in signis cōplonis cuiuslibet equalis: et xiii. egredientū ab equalitate est via eadē quā dicit in p̄plonibz cerebz: et cōdītēm ponit in eis equalitatē p̄plonis et regionis: et declinatōem cōplonis chmop: ad declinatōes cōplonis mēbri instroū siue sensibilia. et Bal. quidē nō ponit exemplū in sensibz quicqz sunt vīsus: auditus: gustus: odorat: et tactus: nisi in vīsu. quod ē: q̄a inter oclorū loz et cerebz ē cōiuncta pl̄: et vniūscuiqz sensus instroūmētū ē cognitū ex isto instro excepto in isto tactus: ipse nāqz ē cōis in toto corp̄. et tact̄ quidē nō ē res vna p̄pter hoc q̄a nō p̄bēdit vniūscias cōtrarietates. qd̄ est: q̄a ipse app̄bēdit calidū et frigidū: siccū et humidū: durū et molle: asper et lenē: sicut b̄. si vniūscuiqz sensū aliozū nō app̄bēdit nisi vna cōtrarietate: et puenit mediāte ei: ad illud quod ē post ipm. vīsus. n. app̄bēdit colores albū et nigrū et qui sunt inter vtrosqz: et audit̄ app̄bēdit vocē acutā et grauē et que sunt inter vtrāqz: et tact̄ app̄bēdit bonū odorē et fetidū et qui ē inter vtrosqz: et gust̄ app̄bēdit dulcē et amāz et qui ē inter vtrosqz: et si significat circa p̄lerionē cuiusqz eoz per sex genera que dñt in cerebro. B. cōsidera ergo illud et intellige illud et non queras a me expositionem cuiusqz dictionis. nam nos non exponimus nisi quod clausum est ex sermone eius tñ.

Quicūqz ergo tāgētibz oculi mani feste sunt calidi: et mouēt facili? et frequē: et uenas latas habēt: calidi sūt omnes hi: frigidi vero qui his p̄trarij. et humidi quidem qui molles simul et mēte humiditatis sunt: sicci vero qui durī simul et aridi sunt.

Dico ergo qz qñ oclū dū tāgis eos calidi sūt: et mor̄ eoz neloqz mltū et tene in eis grosse sunt et āple: tūc ipsi sunt calidi. et quādo sūt fm diuersitatē illi: tūc sunt frigidi. et quādo sunt molles pleni humiditate: tūc sūt humidi. et quādo sunt sicci duri: tūc sunt sicci.

Sermo eius. i. quando sunt fm diuersitatē illius significat qz quādo sunt accidētia illi: cōtraria accidētibz p̄cedētibz: tūc ipsi. cōplexio eozū sunt frigidi: et sermo eius tot̄ intellect̄ est: et fuit semita translatōis vt enūciaret: et quādo sunt fm contrarium illius vt esset sermo manifestior.

Et ledunt quidē a similibus causis que crasi facile: inuātur uero a cōtrarijs sed moderatōi tñ.

Etpperat ad eos lesio ex rebz quaz ruz p̄plexio filis est p̄plexiōi eoz et inuānt ex rebz p̄trarijs eis in p̄plexione ne qñ utunt usū t̄pato.

Quādo p̄plexio oclorū et declinās ad vna qñ tate festinat ad eos lesio ex pueniētibz rebz cōploni eoz: et res sūt dñe p̄ploni eoz p̄se rētes eis qñ admittit eis vsū t̄pato. et vīsus qd̄ t̄pato duo sūt mo di: vn̄ eoz ē ille qd̄ ē t̄pato in q̄tuoqz q̄litate: et alī ē cui declinatio ad p̄r cōtrariā ē et qualis p̄plonis declinatio oclorū. et illi p̄rēplū ē qz qñ oculi calidi sūt tūc aer calidus et chimi calidi addit eis caliditate quare sup̄fluit q̄litas eoz: et sit illud egritudo: et res t̄pato nō nocet eis sed cōfērit eis inuamētū min⁹. res aut inuauire sūt eis per b̄ qz minuit caliditatē eoz. nā si caliditas ē eis i pmo gradu: et inuamētū ē eis cui frīḡ iterit in pmo gradu: quādo vero sup̄fluit frīgus et tūc ledit et nocet.

Et hoc cōdē in oi cognitōe fractos omnis p̄tis meminisse oz.

Et opz ut p̄siderādo sermes hoc et accipias illud radicē cōmūne in significatione eius super omni cōplexione in omni membro.

Ult qz oportet vt p̄stē facias mentē tuā in omni cōplexione in quociqz membro ē: sicut in quo imp̄mūt causē. nam si ledit a causis calidis et inuāsa causis frigidis: tūc ē calidū. si eoduct forit ē frigidū. et fm hāc intētiōē ē in humidis et siccis: et in cōplonibz cōpositis etiā. Et manifestū est qz inuamētū qd̄ fit: aut ē p̄ causas dñas equalis p̄plonis p̄ploni egredietū mēbri: aut p̄ causas etuales: aut illaz quaz declinatio ē pua. Cui p̄rēplū ē et sit b̄ membz ad qd̄ mutat calidū et siccū i pmo gradu: tūc inuamētū huic mēbro ē aut egle: aut declinā ab egle ad frīḡ et humiditatē q̄litate gēdus vni⁹. qz si addit frīḡ ei et humiditas ip̄i extrahit mēbz a sua cōplone: et facit puenire ipm ad malā cōplonē. Et ois vt intelligas qz Bal. in b̄mone suo: et vīsus eglis: dicit vt admittet causa dñā fm gēdādem et ordinē et si errauerit ipsa i p̄ma vice et admittet eā et nō ledet mēbz.

Magnitudo nero oclorū cū p̄por tione quidē et opationū uirtute multitudinē substantiē euera tā ē qz oculi facti sunt ondit. que uero sine his mltam quidē substantiā: sed nō encurataz declarat. Parnitas oclorū uero cum p̄portōe qd̄ et uirtute opationū: p̄uaz qdē sed euerrata declarat substantiaz ex qua facti sunt oculi. cum nō p̄por tione nero quadam et uisio opationū: parnā simul et inutile esse significat substantiā oclorū.

Magnitudo qđez oculorū qñ est cū pportōe ⁊ bonitate suaz opatio nuz: tūc significat q materia unde creti sūt fuit multa ⁊ equalis. Et si nō est magnitudo oculorū ab his duabz ppari etatibz quas narrauim⁹: tūc significat q mā fuit multa s; nō fuit equal. Paruitas uero si est cū pportōe ⁊ bonitate operationis: tūc significat q mā ex qua causati sūt fuit pauca s; tamē eq̄lis. ⁊ si est cū malicia pportōis ⁊ malicia opationis suaz: significat q illa suba ex qua causati sūt fuit pauca ⁊ mala.

Quādo magnitudo oculorū est cū pportōe ⁊ bonitate visus significat q mā ex qua cāti sūt oculi multa fuit ⁊ equal: ex q possibile fuit vt virt⁹ causatiua aut creatiua faceret oculos magnos pportione les fortitudini visui. ⁊ si est magnitudo oculorū absq; pportōe: ⁊ nō est virt⁹ in visibz: tūc est significatio q materia multa fuit ⁊ inequal. non igit pportione nati fuit virtuti vt faceret ex ea qđ oportuit i paruitate oculorū: ⁊ videtur q si est cū pportione ⁊ bonitate opationis eoz: tūc est significatio q materia ex qua sunt fuit pauca ⁊ equalis. sed si est cū malicia pportōis: ⁊ malicia opationis ipsorū significat q illa suba ex qua fuerit creati fuit pauca mala. Diuinitas ergo fecit inter fmonē suū būe: illud qđ videtur in cerebro. qđ est: q vitupauit cerebrū parū s; qđ cūq; forma fuerit facit: ⁊ vitupauit oculos puros s; quā cūq; dispōnes. Et cām qđez in vitugate sua qua vitupe ranti paruitate cerebrū tam p̄m̄sim⁹: ⁊ explanauim⁹ illō qđ ipm̄ est radix nuche ⁊ neruorū. Et istis qđem opz vt sit magnitudo ⁊ virt⁹. oculi aut sunt rami ⁊ nō radix. non ergo nocet paruitas eoz qñ est cū pportōe ⁊ bonitate in visibz. qđ est: q virt⁹ quā inuenit mām parū eq̄lis: fecit ex ea oculos bonos paruos. Quāto est paruitas eoz cū pportione mala: neq; bonitas est i visibz. tūc mā ex qua fuerit fuit pauca mala: ⁊ ppter hoc fuit nērio ab ea qualitas siue debilitas virtutis causatiue: fecit ergo oculos malos.

Et uero qđ fm colores sic oꝝ deter minari: glauci qđez oculi splendē tes humiditate pura ⁊ nō multa: lumini splendidi sūt continētia: nigri uero ecōtrario. mediū aut sē fm medias cās

Est autē coloris oculorū hac nia oportet te dēter miare. dico ergo q glaucedo uincit sup oculos ex multitudine splendoris clari q p̄fuit in būditate clara nō mltā: ⁊ q nigredo uincit sup oculos ecōtrario illi. mediū uero inter glaucedinē ⁊ nigredinē fit per causas medias.

Exponit fmonē suū istuz p hunc fmonē. 62

Quādo uero ocul⁹ aut ppter magnitudinē aut splēdorē crystalloidei aut in sumo positionē: aut ppter subtilitē ⁊ aquosū būoris q est fm pupilla paucitate ⁊ puritate fit. oibz quide sit pueni entibz sūt glaucissimi. Si uero hēc qđez boꝝ adfint: hec uero nō: magis ⁊ min⁹ in glaucedine p̄sunt.

Glaucedo autē uincit sup oculos aut ppter magnitudinē būiditatis grandine: aut ppter claritates ei⁹: aut qñ loc⁹ ei⁹ est loc⁹ emines: aut ppter paucitatē būiditatis sūt illi aquosē q est i loco pupille ⁊ claritatē ei⁹. ⁊ qñ aggregant ille cāe oēs: est ocul⁹ in ultio glaucedis. ⁊ si quedā eaz sūt inuētē: ⁊ qđā eaz nō: est agmētuz ⁊ diminutio i glaucedine fm illud.

Intellectū est ex hoc fmonē q splendor clar⁹ est claritas būiditatis grandine ⁊ magnitudo ei⁹ ⁊ reliqua q ipse dixit: ⁊ q splendor nō clar⁹ est fm būm illi. Et hāc qđez narrat cās fuscēdis qñ noia ut i eo que p̄m̄: ita sūt in nigredine oculorū. 63

Niger uero ocul⁹ fit aut pp in p̄fundo positōe: aut pp paruitatē crystalloidei: aut qđ splendidi ⁊ rutilās pfecte nō est: aut qñ sibile humidū aut ampl⁹ aut pur⁹ nō est: aut pp qđaz boꝝ rū: aut pp oia natiū est fieri magis ⁊ minus i eis: quēadmodū dēci est p̄us.

Etfecdo. i. nigredo oculorū uincit sup oculū aut pp paruitatē būiditatis grādine: aut qñ loc⁹ ei⁹ est loc⁹ p̄fidi: aut qñ nō ē clara neq; luminoso: aut qñ būiditas ē sibilis: aut est i p̄pilla pl⁹ qđ oꝝ: ⁊ nō est clara: aut pp aggregationē alicui⁹ harū cāz. ⁊ additio fuscēdinis ⁊ diminutio ei⁹ fit fm q diximus nup in glaucedine.

Ermō iste est intellectus. 64
Sibile quidem huiusmodi būmidum: aquosius ⁊ amplius factū būmidiozem demonstrat oculum: quēadmodum si spiss⁹ ⁊ min⁹ fiat: sicciore.

Et būiditas subtilis q est i pupilla qñ est subtilior ⁊ amplior qđ oportet: uidēs oclm būmidiorē qđ oportet:

isepabilia et ppa sunt magnitudo respiratiois: et uelocitas pulsus: et frequentia ei: et uirilitas et festinatio ad actiones.

Quod si fortis caliditas sit ualde in corde tunc ex signis eius est uelocitas ire et audacia et furor. Et pectus habetis hanc dispositionem ex multo pilorum et precipue anteriorum ps eius: et quod est in uentre et lateribus et locis propinquis cordi uel pectori: et in pluribus dispositionibus eius totum corpus calefit calefactio cordis si non resistat ei par resistentia uehementi: et uicam post paululum signa totius corporis.

Magnitudo respiratiois fit ut sit quod ingreditur et exire frido plenus quod egreditur de uapore summo signato a calore cordis: si niter et dispositio in frequentia et uelocitate pulsus ei: et sedet ut sit pulsus etiam maior quod est: quod uelocitate et frequentia ei preceat pulsus magnitudo. uicet quod uelocitate pulsus et frequentia ei uis: et tacer de magnitudine ei: quoniam illud est res nostra uis etiam in corpore non est egritudo quod debilitat uentem. Et quia mores a se sunt sequentes operatione corporis sequuntur caliditate cordis uiriliter et festinatio et reliqua quod uicet de moribus. Et possibile est quod per periculum accipit istos mores et castigationes et disciplinam legum et per se et intellectum ex frimone ei quod isti mores sunt sequentes a caliditate cordis uis non prohibet aliquid ab eis. Et uicet tunc quid pilorum est consequens multitudinem mae corpore: et est vapor summo ex quo generantur piluli.

Et autem latitudo pectoris caliditatis cognitio: nisi et huic aliquando cerebrum maxime contra operetur. quoniam autem spinalis medulle magnitudo proportionalis est illi plurimum. et tanta sunt spindilia secundum magnitudinem: quanta spinalis medulla: itaque et spina tota. Coniungitur uero thorax ad posteriorē partē: secundum longitudinem quidem equalis methasrenon: secundum latitudinem uero cum quadam proportionali grossitudine spondilium coniunctio fit secundum illam spinam. Quia uero caliditas cordis dominata fuerit: augmentabit thoracem: et dilatabit secundum primam generationes proportionaliter huius caliditatis. Ideo etiam et qui in paruo quidem capite thorax positus fuerit: maxima secundum cor sit cognitio caliditatis: quando uero in magno paruus: maxime et hoc propius signum est cordis frigidioris. si ne proportionalē habeat cum capite: alius si gnus determinandum erit de corde: ita ut

ex thoracis quantitate nil acceptum sit.

Amplitudo pectoris etiam est ex si gnificatōnibus calidi cordis: nisi resistat cordi in illo etiam cerebrum resistētia uehementi. quod est: quia quantitas nuche in pluribus dispositionibus est proportionalis cerebro: et quantitas spondilium est secundum quantitatem nuche. oportet ergo ut sit quantitas dorsii totius secundum illud: et pectus quidem compositum est supra pte dorsii: et sunt. xij. spondiles ab eo quod est sub cervice: sicut componitur nautis super lignum: super quod est ei fabricatio. Et illo ergo oportet necessario ut longitudo pectoris sit proportionalis longitudinī. xij. spondilium super quos est compositum. amplitudo autem eius tunc est quando est proportionalis compositio ei quantitati et spissitudini spondilium secundum spondiles. et quando nunciat caliditas in corde aperit pectus: et dilatatur ipsius in principio generatiois sue: ergo secundum caliditatem cordis est amplitudo pectoris. et similiter quando est amplitudo pectoris cum paruitate capitis: tunc illud est ex maioribus signis et magis significantibus caliditate cordis. et quando est strictura pectoris cum magno capite: tunc illud est ex oppositis signis frigiditatis cordis. et quando pectus est capiti proportionale: tunc pone determinationem tuam in complexione cordis ex alijs signis propterea: quia tu non potes significare tunc ex quantitate pectoris super aliquid ex esse cordis.

Quod autem caliditas aperiat membra quando contingit inueniri ipsam addit in principio generatiois illud uerum et quoniam ipsa extendit membra et amplificat ea: uerum etiam quod magnitudo pectoris et eius quantitas sunt sequentes res duas: quia una est dispositio nuche: et altera est dispositio cordis. illud etiam est uerum: nucha quidem oritur posteriori parte cerebri. quoniam ergo cerebrum est magnum et illud quod generat ab eo proportionale ei in magnitudine: et sequitur ab eo magnitudo spondilium qui sunt tutamē nuche. Et quoniam magnificatur et illud quod ab eo fabricatur super eas et magnitudo: et pectus quidem fabricatur super. xij. spondiles ex eis. Dispositio autem cordis est quoniam pectus et creatur ut sit tutamen cordis et defensio: ergo secundum dispositionem cordis est dispositio pectoris. Oportet ergo ut ab illo mutetur figura pectoris: ut in guttate et magnitudine: et secundum mutatioem figurarum cal

pitia et q̄tatis cordis. Et manifestū ē q̄ quādo cor ē ca-
lidi⁹ q̄ oportet: tūc ē maioris q̄tatis fm q̄ dicitur: q̄a
caliditas excedit mēbra mollia tenera: et dilatat ea in p̄n-
cipio generatōis: et ē augmentatō cor in sequētib⁹. Ego
motu cor a p̄ncipio ret. Intelligē ergo a me illud: et itē
liges per illud smonē Sal. totū. Et q̄q̄ accidit raro tū
et fit q̄tatis nuche nō p̄portionalis q̄tati cerebri: et
nō est p̄portionalis cerebri q̄tati quādo contigit in
dispositōe generatōis et fit materia mala et virt⁹ debilis:
et illud quidē parum et raro contigit. et p̄pter illud dicit
Sal. q̄ q̄tatis nuche i plurib⁹ dispositōib⁹ ē p̄portional⁹
q̄tati cerebri: et nō dicit q̄ illud ē sequēs temp⁹. 4

In frigidiori uero corde pulsus:
minores sunt p̄petētib⁹: nō tñ ex
necessitate tardiores aut rariores.

Et q̄n cor ē frigid⁹ sua cōplone eq̄
li: est pulsus minor eq̄li: et nō oꝝ p̄
caldubio ut sit tardior aut uehemētio-
ris raritatis eo.

P Aruitas quidē pulsus ē quādo frig⁹ cordis non
indiget introitu aeris frigidi multū: neq̄ gnāe
ab eo vapor⁹ fumosus mult⁹ cui⁹ exit⁹ sit neces-
sarius cū festinatōe et virtute. At vero quia nō oportet p̄
caldubio ut sit tardior: et uehemētior rar⁹ est: q̄n si frig⁹
cordis ē paruū: tūc puitas pulsus sufficit in eo quo indu-
get calor innatus. Et si sup̄fluit frig⁹ cordis: nō sufficit p̄
uitas pulsus cū illo: indiget ergo paruū calorē innatū
ut tardet mor⁹ pulsus et rarefaciat q̄s eius. 5

Spiritus uero siquē tanto minor
thorax fit quāto cor frigid⁹ pulsi-
bus ē p̄portionalis: si uero thorax ma-
ior fuerit fm q̄tatez frigiditate cor-
dis: non minorē tñ: sed tardiorē decla-
rat natura.

Respiratio autem si q̄tatis pui-
tatis pectoris est p̄p̄ q̄tatez
additōis frigois cordis: tunc est p̄por-
tionalis pulsus. Et si q̄tatis pectoris
est maior q̄tatez additōis frigois
cordis: non est respiratio minor tñ:
sed est cum illo tardior et uehemētioris
raritatis.

Quando cor ē frigide complexōis natura: tunc
q̄tatis eius ē minor: et consequit ab illo pui-
tas pectoris. Cum ergo pect⁹ ē paruū leuē ut
fit dispositio respiratōis sicut ois p̄ pulsus equali. s. ut sit
respiratio pua: et nō caldubio sit tardior et uehemētior
rara. Et quādo nucha ē magna: et leuē a magnitudine
eius magnitudo pectoris: oportet ut diuerset respiratio
eius a pulsu ut. sit respiratio parua rara. 6

Ales et timidi et curiosi: et nuduz
etis pilis est pect⁹: de puitate nero
et determinandū ē ut p̄us dictū est: fm
hoc uero et de toti⁹ corpis q̄tate.

Et habens hanc dispositiōem a na-
tura sua est timidus: et non est ci-
furiositas uel uirilitas uel animositas:
et est habens tarditatē et plongatōes: et
anterior pars pectoris est nuda pilis.
Quantitatez autem pectoris oportet
ut determines scdm q̄ diximus ante:
et similiter est esse frigidioris corporis
totius.

Equitur frigus cordis totū quod dicit de mori-
bus cum non mouet eos philosophia: aut ca-
stigatio: aut aliquid ex consuetudinib⁹. Et dicit
in sermone suo: In caliditate cordis et frigore eius esse
corpos totius: ut intelligas ab eo per illud: quia si cor
est calide complexionis: lequitur ipsius caliditas totius
corporis. 7

Icum uero cor pulsus opat⁹ du-
rior: et furorē non p̄mptū q̄des
sed ferocē et difficile placabile: ut mul-
tum uero et totum corp⁹ sicū si non ex
cōtra opet⁹. humidioris uero cordis si-
gna sunt pulsus molles: et p̄suetudo fa-
cile mobilis ad iram: et facile placabil⁹:
et toti⁹ corp⁹ humid⁹: nisi ea que fm cp
cōtra opent⁹.

Et quando cor est siccus sua com-
plexione equali: facit duriorē pul-
sum: et ille non est cūz uelocitate mor⁹
ad irāz. uerūtamen quando excitat⁹ sit
paua: et fit difficilis sedatio mor⁹ eius
et totum corpus eius apud illud totali-
ter in pluribus dispositōib⁹ est siccus
complexiōe sua equali nisi resistat epar
cordi. Et quando cor est humidus sua
complexione equali est mollis pulsus:
et motus habētis ipsum ad irāz uelox:
uerūtamen sedatio eius est uelox: et to-
tum corpus erit humidius nisi resistat
epar cordi. 8

Non rememorat⁹ ē Sal. resistētie epatis cordi in
dispositōe complexionis cordis calidi: et in cō-
plexione eius frigida: propterea quia cor est cū
go calorē innatū. Nam si ē calid⁹: ponit calorē innatū
i corpe ampliorē et maiorē: propter hoc calefit ab eo to-
tum corpus necessario. Et non possibile ē aliquid q̄uis
consequat⁹ in frigore quod ē ultimum: quod fōsitā ē possi-
bile ut consequat⁹ ut resistat calorē innato generato a cō-
plone cordis calidi. Et fm hoc creplū quādo cor ē frigi-
dū ponit calorē innatū in corpe minorē: q̄re in frigida
totū corp⁹ necessario: et nō ē possibile aliqd q̄uis cōsequat⁹
in caliditate quod ē ultimum ut cōsequat⁹ ex eo ut resistat

*Etiam dicitur cor p̄p̄tē ab eis q̄ sunt p̄p̄tē
p̄p̄tē. Et uelox q̄n caliditas et furor. Et
timidi et curiosi et nuduz etis pilis. Et de p̄p̄tē
p̄p̄tē. Et de p̄p̄tē p̄p̄tē. Et de p̄p̄tē p̄p̄tē.*

Et tu stude in eo ex libro Gal. in respiratōe et pulsū: et nō est malū ut ponā tibi exemplū etiā ex dispositōe virtutis: et exemplū in dispositōe instrumētū. Uir enim qm̄ est salua fortis: efficit omnia que dixim⁹ in eo qd̄ p̄terit: et quādo debilitas non potest excedere venā: et excedere ipsam in oēs diametros eius: p̄pter hoc minūis magnitudo: et cūz diminutiōe magnitudinis addit frequētia et velocitas: et addit frequētia ut cōpleat p̄ eā illud qd̄ deficit a cōplēto sui per magnitudinē et velocitatē. In instrumentū vero et est corpus vere si est obediēs dilatāt ipsū virtutē: si non est obediēs minūis magnitudo: et accidit in loco eius mutatio in motu et quiete.

Omnīz pilosissimi sunt bi s̄m peccus et hypocōdria. Ad actiones uero parati et animosi et ueloces tyrannici: moribus etenim furiosi sunt et difficile placabiles. De totū uero corporis crassi adhuc et thoracis amplitudine p̄portionalib⁹ his que prius dicta sunt determinandū est.

Et habēs hanc dispōnem est plus pilosius q̄ alij homines in anteriori pte pectoris: et q̄ sequit⁹ pect⁹ ex uentre et lateribus: et curiosus et parat⁹ ad actiones uelox fortis ire: et mores eius sunt mores tyrāni uincētis: qm̄ ira ei⁹ mouet uelociē: et fit difficilis qes eius. Esse autēz cōplonis totū corporis et esse amplitudinis pectoris o3 ut decimines s̄m q̄ ante diximus.

Et iste s̄mo itellec⁹ est s̄m q̄ dixim⁹. **I** uero humiditas obtinuerit cū caliditate: pilosi quidē minus his qui pus dicti sunt huiusmodi et parati ad actiones nō min⁹ illis: nō tamē ferociōres in furore: sed in iraz trā parati. Pulsus uero molles: et magni: et ueloces: et frequētes: et spūs thorace qdem p̄portionalit⁹ se habēte cordi s̄m eādē formaz erit simul pulsibus: minore uero existēte tanto uelocior et frequētiōr est dictis spūs: qnātū et thoraz minor. multa uero cōuersiōe s̄m crassim facta et maxime si s̄z humiditatē accidit hoc p̄ter ea que dicta sunt. Adhuc et i putridas egritudines ex corruptis et putrescētib⁹ in cū humorib⁹ incidūt: et expiratōes maiores et uelociōres in spiratōnibus et in pulsib⁹ sistole uelox.

Et quādo uincit sup cor hūiditas cum caliditate sunt pli in habēte hanc dispositōem min⁹ q̄z in illo quem dixim⁹ ante. uerūtamē minūis ab eo in apparatōe in curiositate ad actiōes: et nō fit p̄uana ira eius: sed est uelox trā. pulsus uero eius est magn⁹ mollis: nō uelox frequēs. neqz respiratio ei⁹ q̄ndo pect⁹ est p̄portionalē cordi: ē s̄m modū s̄m quē est pulsus. et quādo pect⁹ est min⁹: tūc respiratio addit in uelocitate et frequētia ab eo quod monstrauimus s̄m puitatē quātatis pectoris: et quādo est respiratio in hac complexiōe multa supflua: p̄cipue si accidit illō ut sit illud in humiditate: tūc cū eo qd̄ nara uimus accidūt egritudines ex putrescētōe: qm̄ hūiores in hūte hanc dispōem corūpūt et putrescūt: et fit exit⁹ respiratōis maior et uelocior introitu ei⁹: et est cū eo cōstrictio pulsus uenari uelox.

Ortus iste sermo est itellec⁹ s̄m q̄ dixim⁹. **E**t quod p̄terit: et iaz excitant in eo super hoc totū quod dixit de esse respiratiōis et pulsus: et canones quib⁹ scilicet p̄cularia pulsus et cōplōnis sanitas et egritudinis. quod est: quia quādo coadū cōplexio est calidior q̄ oportet: et humidior ponit totū corp⁹ calidius et humidius si nō resistit ei epar in humiditate sola. Et quādo addit caliditas et humiditas ipsi⁹: et nō resistit ei epar in humiditate fit complexio chimoz recipiēs putrefactionē et corruptionē: et p̄pter hoc accidit ab eis febres putride: et ppus pulsus omnib⁹. fe. putricus est: ut fit exit⁹ respiratōis p̄ cōstrictionē pectoris et p̄ cōstrictiōnem arteriaz maior et uelocior introitu eius per dilatationem earū. quod est: quia generata putrefactiōe humorū vapor fumosus plus: quare est necessariū extrahere ipsū et expellere ipsū a corp⁹ pl⁹ q̄ indiget calor innatus introitu aeris frigidi. calor enim innat⁹ in dispositōe febrius est minor per declinatōem eorū. quod est: quia si bzis est calor accidentalis: et calor innatus est caliditas nāl: quā debilitat calor ei⁹ ne. pp debilitat⁹ q̄ caliditatē inare nē necariū ut iiret aer frid⁹ mlt⁹ quo euēct⁹ p̄ putrefactionē hūoz gnāe vapor fumosus mlt⁹: et egressiō ē necia magnitudo cōstrictiōis et uelocias ei⁹. Et p̄pter illō legē ab eo q̄ dixim⁹ res. ppas cū putrefactionē: et frequentia pulsus post dilatōem. et fit resges post dilatōem mino ris t̄pib⁹: quies facta post cōstrictiōem.

Humidioris uero et frigidioris cor dis signa: pulsus molles: et cōfue tūdo timida et formidolosa et pigra. Sunt uero et nudi plūs bi s̄m pectora: et minime irascit⁹: et in iram nō sunt parati. Quod uero circa thoraz et totūz

corpus his que prius dicta sunt simili
ter determinandū est.

Et quādo cor ē frigidū et humidū
sua pplexione equali: tūc pulsus
est mollis: et habēs hanc pplexionē est
pūatus uirilitate timidū piger: et est an
terior pars pectoris eius nuda pilis: et
fortasse non retinet odū: neq; pparat ad
ipsum ira. Dispositiōem autē pectoris et
dispositiōem toti corporis oī te determi
nare sū illud qd pmissum est.

Iam per dūti te in sermone qui est ante istū ad
sciendū qualitatē mutatiōis pulsus a mutatiōe
necessitatē que est innata caliditas: et generatio
fumi vaporis: et innui illud tibi ad sciendū qualitates
alteratiōis pulsus ab alteratiōe instrumenti. nam quando
arterie sunt molles aut dure: alteratū pulsus. Mollicies
quidē earū consentit virtuti motiue: et per puriciē earū
fit difficilis motus earū: propter hoc indiget virtus ut
aggreget rebenētia eius. Et manifestū est et hoc sūmone
q; oportet ut pect' sit strict' et molli': et sū cor minozat
et arterie molliores et strictiores sunt: et sequit ab illo ut
sit totus corpus ueluti ad frigiditatem et humiditatem: et
sequit a frigiditate cordis et humiditate ipsi' totus quod
narrat in hoc sūmone: de timore et pigritia et paucitate
generatiōis vaporis fumi ex quo generatū pili. 12

Et frigidū uero et siccū cor pulsus
quidē duos operat et pnos: spiri
tus uero siquidē pportionaliter frigidi
tati paru' thorax sit: cōpetētes. si uero
maior: rariū et tardū: minime uero om
nium iracūdi: bi coacti tamē aliquibus
frasci seruāt memoriā. Sūt uero et bi
nō pilosi pectora omnium maxime. Ad
puitate uero thoracis et toti corporis fri
giditate sū determinandū ē.

Complexio autē frigiditatis et siccit
tatis quādo uicē sup cor: tūc ipsa
ponit pulsū paruū et durū. Respira
tiōis uero si pectus est min' cōpatione
frigoris cordis: tūc ipm ponit equalē.
et si pect' est min' additiōe frigoris cor
dis: est sicut dispō pulsus. et si est dispō
pectoris maioris cōpatione frigoris cor
dis: sit respiratio rara tarda: et habens
hanc cōplonez est minozis ire qz hoies
alij: uerūtū quādo aliquo modo egredi
tur ad iram seruāt eis memoriā: et est
minns alijs hominibus pilosus in ante
riori pte pectoris. Dispositiō uero in pui

tate pectoris et dispositiōez in frigore cor
poris toti' oportet te determinare sū
illud quod pmissum est.

Illud quod sequit a frigore cordis est: ut sit cor
min' et pect' minus: nisi resistat ei cerebrū et i
cha. q; si q̄titas pectoris pportionaliter quātis
tati cordis sit: sit respiratio equalis. Et si quātitas pecto
ris est pportionalis quātitati cordis: alteratū respiratio. et
sū hoc exemplū si cor est frigidū: et pect' est magnū an
plm. Manifestū est ergo q; frig' cordis nō indiget in
troitu aeris plurimū: neq; egressiōe vaporis multi. ppter
illud ergo sequit ut rariſiceit temp' quietis pectoris: et tar
des motus eius. Done ergo sū hoc exemplū vnaquāq;
complexiōe cordis: et pone indirecto cuiusq; earū an
plitudinē pectoris: et strictiōe eius: et pportioem eius: et
scias p illud et intelligis totū cur' intellectus indiges ex
eo quod sequit ab illo de malicia respiratiōis: et toti inel
lecti est quod ipse dicit de immutatiōe respiratiōis facie
ab alteratiōe cōplonis cordis. Intellige ergo cōparāem
eius in motu arteriarū. residū autē sermonis intellectū ē
sū hoc quod preterit de egressiōe nostra. 13

Utrum cōmune in omnibus his
que dicta sunt cōmemorātes que
cūq; de moribus aut nūc aut sū aliā
aliquā scripta sunt oratiōem ad agniti
onem crascos: non pro bonis aut pra
uis moribus ex philosophia exercitato
ruz: sed p nālibus unicuiq; dictū ē.

Et oportet ut sis rememorāris rez
que comunicāt eis que narraui
mus: et est q; per illud quod dixim' nūc
aut in sermone alio ab isto de esse morz
uolentes per illud cognitiōem comple
xiōis non significam' mores quos ac
quirat homo ex cōtēplatione et philo
sophia si boni sunt mores aut mali: sed
non intelligimus per illud nisi mores
innatos sū q; unusquisq; hominūz na
tus est naturaliter.

Mū alij sunt innati: et sunt sū q; dicit Gal. seq̄n
tes op̄lōne corporis: et sū q; dicit Arisid qd reci
pir pplexio corporis et pparat ad quosdā mores:
et alij sunt acquisiti p disciplinas et leges et p pbiam. Et
nō cōuenit medico ut p aliquē ex morib' acq̄sitis signifi
cer sup cōplexiōem. Mores autē innati sunt sū pparāez
ad quos nascit homo: uel sunt sū q; opz medici ponere
signa signātia sup op̄lōne nālē: quaproppter oī eū qui su
gnificat p eos ut caueat ab errore morz acq̄sitorū. Et via
cauēdi istud est ut p̄sideret si illud quo mozigeraf homo
est ex lege ad quā intēdit ex quo mozigeraf est: et ex cō
suetudinib' eorū qui sunt de doctrina sua: et morz q; sunt
de arte sua: et pteritū sū cōsuetudiniā. uerbi grā: lex quā
doq; pcepit uirū aut p̄bēntic iam mozigeraf omia qui
obedi ei p illō: et sū obseruandus regiōis. Occidentali
n. sunt mores eis cōcātes: et scotis sunt mores cōcātes
eis: et arabib' sū mores cōcātes eis: et sū op̄fices artū.

nam mores scriptorū sunt alij a moribus militū: et alij a morib⁹ mercatorū. q⁹ si contigit vt sint leges et consuetudines eorū de regione: et artes cōueniāt: acquirēt homo aliquos eorū morib⁹: et ille homo natura inueniet et seipso mores rpatos separatos ab alijs morib⁹. Et quādo mouet ipm aliqua ex rebus: tūc dimittit mores suos acq̃sitos: et apparēt ex eo mores sui innati. Illi ergo mores sunt seruatōes significatiōes sup cōpōnē eius. Et ego quidē iam vidi virū calidi cordis et seci natura: et fuerūt mores eius lupinini sup seruos suos et super ferientes suos: et oēs sup quos habebat dominū: et electa erūt ei bona et ope ratōes pulchre electe ex lege: et cōmixtio eorū que sūt ex ea: et castitas: et religio: et indumēta iustorū et cōparib⁹ et industria iustorū et opatōib⁹ iustis: et inquisitio quest⁹ licitū in lege: et omnia cōtraria: et mouerat⁹ est cū religio et bono: et tūc bō qm aliqua res mouebat iram eius: cōm mouebat ei ira: et pbat ei ira: et irascebat. q̃nis mores ratiū esset ex religio. Et postq̃ cōsecut⁹ est eratē prime senectutis: multiplicatū est illud quod generat cōplexio eius ca. et sic. et cho. ni. Et secuti sunt illud humores melancholici: et paruerūt in coepe et pustule multe etia⁹ ex hoc humore vlsq̃ propterit humor. etiā p̃diti fuerat multi ex eo quod acquisitū fuit. fuit ergo quod appuit de lupinositate eius et ipm duridē in ṽspositōe caliditatē et religio nimia significatio verax valde sup vicioriaz caliditatis. et sic sup cōplexionē cordis ei⁹ fm hoc ex emplū age in signis sumptis ex morib⁹. Doc. a. capitulū est magni lucti et iuuamētū in medicina et pbia in medi cina quidē: qm scicōplexio vincēs et morib⁹ vincētib⁹ natura: sed in pbia qm scit cōplexio vincēs causa malorū morū. in dñe ergo cōplexio ad cōtrariū eius sicut oleū in regimine sanitatis: et acquirit habēs eā mores acquisitōes cōtrarios morib⁹ naturalib⁹ in eo: aut p disciplina: aut p cōtemplatōem et pbia: aut p legē et castigatōem. et hoc quidē est magis iuuatū in nutritōe infantū. ipi nāq̃ veloci⁹ sunt recipiētes illud qd accipiūt ex discipli nis: et fit cōsuetudo in eis id qd res esset iuuata eis.

(Incipit tractus de epate.

Epatis vero calidi cognitio nes uenarū aptitudo: cho. tri. multa in tempe uero aqua gmaſtice etatis nigra: calidior est sanguis eis: et propter hoc uniuersum corp⁹ calid⁹: nisi ca que fm cor cōtra opēt: densitas uero eorū que fm hypocōdriū et uentrē.

Epatis autē signa sūt: qm est calidū sūt amplitudo uenarū nō pulsatiliū: et q⁹ est cho. ci. plūma et i hora stat⁹ adolescētie multiplicat⁹ cū ea cho. ni. et q⁹ sanguis ē calidior: et pp hoc calet totū corp⁹ nisi resistat cor epatis: et multiplicat⁹ in eo pilis: qd ē in eo qd ē sū hypocōdrijs et uentrē.

Am dixim⁹ q⁹ caliditas quādo est magis vincta natura a principio creatōis in aliquo mē bro: tūc ipa dilatāt illud et facit ipm maius et ppter illud sequit⁹ ab eo quādo inata est ei

addita in epate et epar sit mai⁹: et sit etiā ab eo quod nascit⁹ pportionalē. et nascēs ex ipso est sicut crux: et ē vena cōcaua profunda: et ex ea ramificat⁹ omnes vene non pulsatiles: et diuidit⁹ in mēbris corpis omnib⁹. Et quādo sūt epar et vene ca. calefit sanguis plus: quare generat⁹ in eo cho. ci. plurima: et quādo sequit⁹ adoleſcentia statū sūt et declinat⁹ corp⁹ ad humorē melancholicū: adurit cho. ci. et sit cho. nigra. quod est qd humorēs melancholici uo sūt modi. quoz yn⁹ est fer sanguinis et fluxus eius: et hic ppe est qui humor melancholici nominat⁹. et alter est qui generat⁹ et aduſione humorū: et humorēs quidē dī nascit⁹ sunt multi: et sunt pblegma salūm: et humor melancholicus: et sanguis: et cho. ci. Cum ergo adurit cho. ci. nominat⁹ qd ex ea adurit cho. nigra: et generat⁹ ab vno quoz hōr humor quādo adurit egritudine multe uarietē. Et manifestū est etiā q⁹ epar quādo est ca. multiplicatur generatio vaporis qui est materia piloz. per illud ergo multiplicat⁹ generatio piloz in eo quod est sub hypocōdrijs et uentre: et sequit⁹ a caliditate sanguis et inflā matione eius p caliditate epatis et venaz⁹ q⁹ caleſcit corpus totū nisi resistat ei cor. Cor nāq̃ quādo est frigidū ponit corp⁹ frigidū: et ppter illud sequit⁹ quādo quātitas frigiditatis cordis est sicut quātitas caliditatis epatis: et sit cōplexio corpis equalis inter caliditatem et frigiditatem: qm frig⁹ cordis et caliditas eparis sunt pmixta.

Frigidioris uero epatis cognitio nes: angustia uenarū: pblegma plurimū: sanguis frigidior: et uniuersa corpis habitudo frigidior: nisi ea que cir ca cor calida fuerunt: nuda pilis hypochondria et uenter.

Et quādo epar ē frigidū: tūc signa eius sunt strictura uenarū nō pulsatiliū: et ut sit plus pblegma: et sanguis frigidior: et ut sit totū corp⁹ ppiqu⁹ ad frigus pblegmatis: nisi caleſcat cor ipz et ut sit quod est sub hypocōdrijs et uentre nudum pilis.

Pblegma naturale est sanguis diminutus digestus. Cum ergo epar est frigidus: sequit⁹ a frigore ei⁹ puitas eius: et quod generat⁹ ex eo et uenis: et debilitas digestōis sanguinis: ergo generat⁹ ab eo pblegma: et ppter diminutōis caliditatis ipm epatis accit⁹ pblegma tū vt infrigidet. Generat⁹ autē a pblegmate naturalī qd est pblegma dulce species sanioke et multe diuersi pblegmatis. Accetolum quidē ei⁹ est qd ex eo est subtile: et sanguis eius ppin quū. salūz uero ex eo est qui accit⁹ vt ei⁹ dicitur caliditas super ipsam efficit⁹ humiditatem eius subtilem uulcē. quod est: quia subtile eius suffumigat⁹ et resoluatur et remanet salūz: quoniam accit⁹ ei simile quod accidit aque maris. Uirū uero genera⁹ ppter superfluitatem frigiditatis super ipsum: et sanguis iterū quādo in toto corpore est frigidior: sequit⁹ ab eo frigus corporis: nisi resistat ei cor. Nam cor quādo est calidus caleſcit totū corpus. et si est quātitas declinatōis frigiditatis epatis declinatōe frigiditatis caliditatis cordis: sequit⁹ ab illo vt sit corp⁹ equalē inter caliditatem et frigiditatem: et paucitas generatōis piloz apparēt est: quoniam materie eorū generatio minorat⁹ frigus epatis.

Siccioris uero sanguis quod spissior et paucior: uene dure: et uniuersa corporis habitudo siccior uel durior.

Et quando epar est siccus: tunc ex signis eius est quod sanguis grossior et paucior est: et quod uene non pulsatiles sunt dure: et corpus totus siccus est.

Sermo iste iam est intellexit: et iam dimisit ex eo rememorationem resistere cordis epari. Et causa illi est: quia origo humiditatis totius corporis est ex epare: sicut origo caliditatis totius corporis est ex corde. quod ergo epar est siccus minoras humiditas corporis: sicut quod est cor: frigidus infirmitas corporis finem omnem disposuit deum. 4.

Humidioris uero epatis cognitio hinc: sanguis quidem plurimus et humidus: uene autem molliores: ita uero et uniuersum corpus: nisi ea quod circa cor contra operetur.

Et quando epar est humidius complexione sua equali: tunc ex signis eius est quod sanguis est plurimus et humidior: et quod uene non pulsatiles sunt molliores: et similiter corpus totus: nisi resistat ei cor.

Iste sermo intellectus est: quod est: quia resistit cordis est in hac dispositione finem hoc quod complexio eius est: carum humiditatem eparis. Et Salicinus quidem exponit illud post paululum.

Calidi quidem simul et siccus epatis signa: pilosus hypochondrius dexter: sanguis spissior et paucior: amara cholera multa: circa angustia uero et atetate nigra: uenarum amplitudo: et duricia: ita uero et uniuersum corpus.

Et quando epar est calidus et sic: tunc ex signis eius est quod pilus in eo quod est sub hypochondriis sunt multi: et quod sanguis est paucior et grossior: et quod cholera. c. est finem plurimum quod est: et in hora status adolescentie multiplicata cholera nigra: et quod uene non pulsatiles sunt ample dure: et similiter est dispositio totius corporis.

Cibus et potus aggregantur in stomacho: et compedit eos et decoquit eos donec fiat totum illud in essentia aque hordei. Et Aris. quid est hoc chylum nominant: et Basileus hoc nomen etiam. deinde epar attrahit huiusmodi chylum subam in stomacho: et ab intestino iterum per uenas multas epatis que nominantur melsarice epatis ex porta epatis ramificare: et uena que nascitur ex cocauitate epatis. et continuant quedam eam corpore stomachi: et plurime eam continuant cum intestino quod

nominantur ieiunum. Cum ergo peruenit substantia chyli in epate decoquitur ipsum iterum: et fuit ex eo. iiii. bu. Et Aris. quidem nominantur eos chimos: et Basileus. quid est elegit hoc nomen. ex eo igitur quod est ex ipso crudum et quod non est perfecte digestum generat chimum pblegmatum. Et ex eo quod de ipso digestum est quod est perfecte digestum generat sanguis par. et ex eo quod ex ipso est supfluitas et ser: generat humor melanchole. et ex eo quod de ipso est spuma generat humor cholericus. Et creator quidem sublimis ordinauit splenem et attrahit humor melanchole donec mulsificet chimum sanguinis et ex eo: et ordinauit fel et attraheret humor cholericum donec mulsificet sanguis ex eo. Et non ordinauit humor pblegmatis medius propter quod mulsificet san. immo posuit ipsum permixtum in sanguine ut coalescat origo in eo propter quod fiat sanguis in uenis: et humectet melsa: et propter uiam meta alta: et hic non est locus numerandi omnia ea. Et quod in uenis generantur etiam in ceteris membris istis chimum. iiii. et gnatur in unoquoque eorum modi uenerum. quod est: quia associat eis omnibus sanguis a principio generationis sue in epate: et currit cum eo ex eis cuius attractio euadit splenem et fel. Et ordinauit creator sublimis osos renes ut attrahat aquositatem sanguinis. Cum ergo epar est causa et sic. facit sanguinem grossum declinatio ad caliditatem et siccitatem: et generantur ab eo omnia que nominantur Basileus.

Caliditas siquidem a corde principium vincere potest principem ab epate frigiditatem: quemadmodum et frigiditas quidem caliditatem.

Caliditas que profuit ex corde potest vincere frigiditatem que profuit ab epate: sicut frigiditas cordis etiam uincit caliditatem epatis.

Cor est fons totius caloris: et ex eo procedit in melsa totum corpus mediantibus arteriis: et in unoquoque membrorum figurat caliditas quod est et propter finem quod accipit ex corde in principio generationis. et sequitur cor in caliditate epar: quod est creatum ut decoquat sub chilio: et faciat ei chimum. sed quod est ab illo illud quod dicit Basileus in hoc sermone. 7.

Siccitatem uero impossibile est ad contrarium a corde humidiori facere adduci.

Siccitatem uero que est propter epar non potest cor: quando uis sit humidus vincere eam et convertere ad contrarium.

Epar est fons humiditatis corporis. quod est quod ipsi est illud quod generat chimum. quod ipsum sit fons radix humiditatis corporis et sit sic. non potest alio membrum uertere corpore ad bu. et resistat sic. et ipsum deinde addat super illud: et uerterat corpore et faciat ipsi postquam fuerit siccus non humidus. 8.

Media uero est que ab epate humiditas eorum que dicta sunt: et magis siquidem ab ea que in corde est uincitur siccitatem quam siccitas ab humiditate.

Humiditas uero que est propter epar est media inter duas dispositiones quas diximus. quod est: quia siccitas cordis

uincit ea plus q̄ humiditas que ē ppter
cor: siccitate que est ppter epar.

Non ē facta eparis humiditas media iter bec vt sit
vincēs sup siccitate cordis: et victa sit a calidita
te eparis mī. ppter ea q̄ qm cor ē siccus calefacit
totū corp⁹: et efficit ip̄s qd ē qd caliditas addita nā sup
caliditate oīm mēbroz uincit siccitate in pēdicado hūi
ditates: q̄d oportet sedē vt uicat humiditates epari. Et qm
ep ē font humiditatis: scēq̄ ab illo vt sit hūiditas ei⁹ media
inter h vt sit victō: et victa magis q̄ calitas eparis. 9

In uero calitate: apli aut min⁹
frigiditate. facile. n. uicibilē ē bec ea
rum que ab eparē p̄cipit qualitatu.

Et frig⁹ qdē cordis qm uicit calidi
tate eparis pl⁹ q̄ uicat siccitas ei⁹
humiditatez ip̄s: et calitas cordis frig⁹
epatis: multo pl⁹ ē uicēs q̄ siccitas cor
dis hūiditate eparis p̄p̄ea q̄ frig⁹ qd
ē ex eparē ē ueloc⁹ et p̄p̄ius ad uicēdū
q̄ oēs qualitates q̄ sunt ex eo.

Conito quoniam intelligit totum illud est qd plurimi
chimoz qui generant in eparē attrahit cor ex ve
na concaua submersa: et epar effundit illud i vē
tre mē cordis sinistrē: et decoquit illud cor. Item Aristo.
vult qd cor est illud quod decoquit et generat sanguines
purū mundū quo nutrimentū nobilita. Et Gal. cō
uenit ei sm hoc: et diuersificat in eo qd est pl⁹ illud. Aris.
vero vult qd cor partit nutrimentū: et influit virtutes nu
trimentas ad reliqua mēbra que sunt sub eo mediante epa
te. At vero Gal. vult qd ep partit nutrimentū et influit vtu
tes nutritias ad reliqua mēbra absq̄ me dio. et bec qdē
diuersitas nō nocet in arte medicine: ppter quod epar
sm finit Aris. etiā ē mēbrū nobile ad qd influit cor vtu
tes suas nutritias: et figurū in eo: et sustentant in eis: et
influit eas cor ad reliqua mēbra que sunt sub eo mediā
te eparē. Et Gal. vult qd ep influit has virtutes mēbrū absq̄
medio: et influit eas ad mēbra sup̄iora mediāte corde. Scē
quis q̄ a duas? entētiō fil⁹ qd ep ē mēbrū nobile. cui⁹ altes
ratōe altera eop⁹: et sunt q̄ritates eop⁹. s. cordis et epari
resistētes: et sit totū corp⁹ sm qd uicit Gal. 10

Manifestus est ergo qm si in idipm
cōcurrāt pncipiozū utrozq̄z cra
tes: totū corp⁹ p̄fecte circa eas dispo
ner. Dicent ergo paulo posteri⁹ totius
corpis cognitiōes.

Am ergo manifestus est qd qm ag
gregant haz duaz radici cōple
xiones sup rem uia: tūc tot⁹ corpis fz
rectitudine et ueritate sit cōplexio utri
usq̄z cōplexio: et enunciaro post pauli
lū signa que significāt ista.

Ermō iste intellect⁹ ē per p̄rita expōne nra. n

Humidū quidē simul et calidū ep
min⁹ qdē calido et siccō ea q̄ circa

hypocōdria sūt opaf p̄siosa. Plurimū
uero sanguinē: et uenas magnas: et cor
pis habitu dīne humidā et calidā: si non
ea que circa cor sunt contra opent. Si
uero ampli⁹ utrisq̄z qualitatib⁹ auerta
tur ab eo qd fm naturā p̄mpte p̄sumū
tur a cachochimis et putrefaciētib⁹ egri
tudinib⁹: adhuc uero magis si plimūz
augeat humidū: paululūz uero calidū.
si uero ecōtrario: parz qdē hūidūz: plu
rimū uero calz: mīme cachochimi sūt

Et quādo ep est calidū et humidūz
tūc ipm facit pilos in eo qd est sb
hypocōdrijs min⁹ q̄z in habēte ep ca. et
sic. et facit sanguis fm plurimū qd ē: et
facit uenas nō pulsantes magnas: et to
tū corp⁹ hu. et ca. si nō resistat cor epari
et si elonget cōplexio eparis in duab⁹ q̄li
tatib⁹ simul pl⁹ hoc a nālī dispositiōe: se
stināt ad hūiditate eparis egritudines
putride que sunt ex additiōe chimozū:
et p̄cipue si additū humiditatis additio
ne multa ualde: et addat caliditas addi
tione pna: et ecōtrario. s. ut sit additio
humiditatis pna: et additio caliditatis
magna ualde: tūc forte nō accidit hūi
tate dispōne malicia chimozū.

Certe sūmo intellect⁹ erit qui intellexeris et pu
trefactiōis q̄ generat ex additiōe chimoz: et intel
lect⁹ eop⁹ ē fz hūc modū. Qm multiplicat chim
mali in corp⁹: aut multiplicat vñ eozūz aut plures vno:
aut currūt in mēbris: aut resoluit a mēbris sup̄fluitates
eop⁹: aut phibet cursū eaz: et resolutionē sup̄fluitatū eazū
res alia: et bec res alia aut debilitas virtutū: et est vt pigra
sit virt⁹: et deat de eaz: et ipaz regimie: et vocat repleto fz
virtutē: aut vt impleat vasa et extrēdāt in ciactiois suis:
et vocat illud repleto fm effusio: et accit etiā fz sit vt
fortis vt phibeāt resolutionē sup̄fluitatū eop⁹ opilatiōes
generate ab eis: aut spissitudo poroz: q̄re coartāt: et phibet
eop⁹ resolutionē: et nō resoluit. et q̄nq̄z refūdāt ad qdaz
mēbra et inuiscat in eis: et q̄nq̄z non effundūt. vñ qm
coartāt et phibet eop⁹ resolutionē: putrefiūt. et qm putrefiūt
generat a putredine eaz calor extrane⁹: et a putredine eaz
generat qdē pustule cutis a parz: et cōsumptiōes mēbroz:
et se. putride: et alie egritudines. Et Gal. qdē totū illud in
libro sūmatim tenet: et tu videbis istū in eo qd est p:
et ex eis que generāt opilatiōes sunt viscositas bumoz: et
grossities eop⁹. Et plurimū generatiōis illi⁹ ē ab additiōe
humiditatis. et ex eis que resoluit opilatiōes: et phibet
coartationē: et resoluit viscositate bumoz: et additio ca
liditatis: qm ipa liquat hūoz et subtilat ipm. intellige g
illud et cōpara istud cui eo quod p̄terit de expōne nra:
et intelliges pillud sermonē Saleni. 12

Humida uero et frigida ep sine pi
his quide habet hypocodriū : san
guine uero magis opas pblegmaticum
cū uenaz gracilitate : et uniuersū corp⁹
similiter se hīs : nisi ea que a corde sūt
ad cōtraria illud trāsdūcat. Frigidū ue
ro et siccū ep pauci sanguis et gracilius
uenaz efficit corp⁹ et frigidius : et hypo
codriū nudū pilis : nisi et hic uincat cor.

Et quādo epar est frigidū et humi
dū : tūc quod est sub hypocodrijs
est nudū pilis : et in sanguine uicit pble
gma cū stricture uenaz nō pulsatiū :
et est totus corp⁹ sim ppinquitatē dispō
nis huius : nisi cōuertat ipm cor ad cō
trariū : et quādo est epar frigidū et siccū
tūc corp⁹ eius est pauci sanguis stricu
ra uenarū : et qd ē sub hypocodrijs est
nudū pilis nisi uicat cor.

Nomē sanguis apud Hippo : et Gal. est cōe. signi
ficat enī uāquāq; duarū intētiōnū : quarū vna
est aggregatiō humorū pūctorū in uenis : sicut il
lud quod uidē in phlebotomia egredi. Itē. n. sanguis
nō est pur⁹ : sed in eo sunt omēs chimī quattuor : et qm
sanguis purus tūgit ipm colore suo ppo ppter multitu
dinē suā : illud est q ipse est pl⁹ alijs humorib⁹ natura
tūc nomiat summa eoz nomie eius. Et secūda ē sanguis
purus : et hic pax sic singularis : et purificat ita q nō asfo
ciat ali⁹ chimoz. Quis ergo ē epar siccū et siccat hūiores
et ppter frig⁹ ei⁹ ē pax decoquēs eos debilitat : scēz ergo
ab illo pūctas chimoz : et sūt illi de quib⁹ enūciat Gal.
in hoc smone. Sanguis et residuū sermonis ei⁹ ē intelle
ctū sim q ppterit de expositōe Gal.

In dicitur tractus testiculor.

Testiculorū uero crasis cali
da quides maxime uenerea
est et masculorū generatrix :
et citius pubescunt eis par
tes genitales.

Quando autē pplexio testiculo
rū est calidior caliditate nālī :
tūc hīs eam est uenere multie
generatōis pificēs : festinat in eo nati
uitas pilorū in mēbris gnātis : et cōti
nuat cū eo qd ē in eoz circuitu.

Alien⁹ exponit hoc sermone : et in hoc qd con
tinuat cū eo et smone in testiculis : cām pnci
patus testiculorū quod ē : quia ipi alterat to
tus corpus : et vtutes anime sunt sim mutatio
nem opsonis eoz. Et illo ē q uidem⁹ de mutadē corpū
hominū et animalūz castratoz que cōuertūz et declināt
ad naturas mulierū per abfctiōē testiculorū. Et ex eo est

reliquū quod narrauit Gal. in diuersitate cōplōnis eoz.
Nam quādo pplexio testiculorū ē ca. fit domo cōfideras
coitus : et fortis sup eo multe generatōis pificiēs in eo : et
multiplicat in eo quod sequit eos generatio vaporis qd ē
materia pilorū. apparet ergo p hic smone : q quādo cō
plexio eoz ē ca. calefa ciūt totū corpus. Nam q dicit bips
po. q spma uenit ex toto corpore in dispōne mot⁹ coitus :
et generat in testiculis sicut spuma in officijs equoz qm
instimulant : et sicut generat a pcutiōe vndas maris. Et
Gal. quide dicit q testiculi sunt in quib⁹ generat spma.
Arist. quide dicit q spma a generat in uenis inuoluūt. in
uasis spmatis : et cōplet eius generatio in testiculis. Et ve
ro qualiter eiq; diuersificent dispōnes : uirt⁹ que facit sp
ma deferēs ipm in dispōne coitus. I. uirt⁹ generatiua ex
omnib⁹ uirtutib⁹ corporis ad testiculos currit : et fit spma
comprehendēs eam. sequit ergo vna duarū repz : aut vt sit
uirt⁹ generatiua fira in testiculis : aut vt adueniat testicu
lis in dispōne coit⁹ uirt⁹ generatiua : figat in spmate in
tra testiculos : et egrediat spma deferēs eam donec gene
ret ex eo et sanguine mēstruo embrio. Et quodcūq; illoz
fuerit manifestū est ab eo q testiculis est pncipat⁹ seqns
epariū pncipatum.

Rigida uero crasis est cōtraria.

Et quādo cōplexio eoz est frigida
sunt tunc signa eius cōtraria istis
que narrauimus.

Significat q ipi infirigidat corp⁹ : et hīs eos te
pērit a coitu : et ē paucē generatōis et nō pifici
ens : minorat in eo quod scēz pectine et coitas
et partē embilicā et quod est sub opē.

Humida quide et multi seminis et
humidi ē : sicca uero et pauci sem
inis et mediocriter spissi.

Et quādo complexio eoz est hu
mida : tunc habēs cos est exuberā
tis spermatis. et quādo cōplexio eoz
est sicca : tunc habēs eam est pauci sper
matis : et sperma eius est ad grossiciem
parum declinās.

Quando testiculi sunt humide cōplōnis declat
corp⁹ ad humiditatē : et exuberat illud in vtriusq;
quod generat et spmate ppter multitudinē ma
terie : et ppter illud ē spma multū subtile : et cōtrario qm
sunt sicci. Et cām in multitudine spmatis et paucitate ei⁹
et ipi subtilitate et grossicie et pfectio et nō pfectio illi est
illud sim q testiculorū cōplexio. quod est : ca cōtinuāt
cum eis arterie multe et uene : et nerui magni multi q de
ferūt eis spm et sanguinē : et reliquas vtutes. Deoquit q
ipm sanguinē : et cōuertit ipm in spma : et figat in eo vt⁹
generatiua et relique virtutes. Aristot. vero dicit q in sp
mate ē quedā intelligētia diuina : que ē continēs. I. circu
dans illud quod generat embriōē. sequit ergo quādo
cōplexio eoz ē humida vt multiplicet in eis mā spmatis
et sanguinis. qm uero cōplexio eoz ē sicca : sequit vt mino
ret in eis materia spermatis. I. sanguinis.

Calida uero et sicca crasis et spissi
seminis est : et maxime generatrix
masculorū : et citissime ad coitūz excitat

in principio : ergo et huiusmodi citissime pubescunt in partibus genitalibus et in omnibus in circuitu suis : sursum quidem usque ad regionem circa umbilicum : deorsum uero usque ad medium coram. Petula igitur est huiusmodi crasis satis ad uenirem. Citissime uero satiatur : et si cogitur : nocet.

Et quando complexio eorum est calida et sicca : tunc sperma est grossum : et est habes eos multe generationis ualde et excitat ad coitum ualde uelociter in principio pubertatis sue : et nascuntur eis pili in locis membrorum generationum uelociter : et in omnibus que sunt in circuitu eorum : et continuant desuper ad partes umbilici : et inferius ad medium coram. et habent hanc complexione stimulat ad inquirendum coitum cum uirtute : ueritatem lasciuie et abscondit uelociter . et si agat super se ipsum et multiplicet : aduenit ei inde no cumentum.

Non fit quod stimulat habens eam uelociter ualde ad coitum in principio uirtutis sue nisi quando calor stimulat eum : et sperma eius medium . i. temperatum est in principio pubertatis sue propter illud quod remanet cum eodem de humiditate infantie. Et manifestum est quia est proficiens generandi in hac dispositione. Quia igitur multiplicat coitus : inflammata materia spermatum per caliditatem testiculorum et ipsorum siccitatem : quare lasciuie et abscondit uelociter. si autem multum fatiget seipsum super additionem in eo aduenit ei no cumentum ex illo . i. accidit ei egritudines que generantur ex malicia complexionis eius . et sic. Residuum sermonis eius intellectus est.

Conuenientibus siquidem caliditate et humiditate : pilosi quidem minus huiusmodi his qui dicti sunt : multi uero seminis magis : non concupiscunt uero magis alijs. Sufficiunt uero sine lesione magis ueneris plurimum . Si uero satis augetur utraque et calidum et humidum : non sine lesione abstinet a ueneris.

Et quando aggregat cum caliditate in testiculis humiditas : tunc pili sunt in habere eos in locis generationis minus : et sperma eius plus . ueritatem de siderium eius ad coitum non est plus quam desiderium alterius : et tolerat coitum multum propter quod excitat ei no cumentum ex eo . q. si

addantur due qualitates simul additione multa : et caliditas et humiditas : non potest habere hanc complexione phiberi a coitu quod eueniat ei no cumentum.

Hec complexio facit exuberare spuma : et multiplicat ipsum : et stimulat ad coitum sicut stimulat complexio calida . quod est : quia caliditas stimulat animam : et humiditas exuberat spuma : sequitur ergo omnia signa que dixit Gal. quando ergo uides eas . significatio ues aggregatas : tunc facias quod complexio testiculorum calida et humida sit natura.

Sed uero frigidi et humidi semina frases sunt testiculorum : nuda sunt que sunt in circuitu pilis : et tarde coire incipiunt : neque uehementes sunt ad operationes : aquosum uero et tenue semen eis et parum generans uel non generans . et si generat : feminas generans.

Et quando complexio testiculorum est frigida et humida : illud quod est in circuitu eorum est nudum pilis : et habes eos tardat in principio quam ipse utitur coitu et non fortiter desiderat ipsum : et spuma eius est aquosum subtile pauca generationis generans feminas .

Paucitas quidem pilorum est sequens paucitatem materie pilorum ex qua generantur : et illud quod generat hanc materiam est caliditas : et quando frigidi testiculorum et humiditas eorum ponit eos ita quod non decoquantur sanguis : nec uigiletur ipsum nec facit et eo sperma equaliter : tunc sequitur ab illo omnia que diximus . Et Gal. quidem inquit hoc sermone questione et est sermo uides : et generans feminas : nam putat in eo quod sperma quando est calidum et siccum : est generans masculos . Quare ergo tacuit Gal. in eo quod prout de sermone suo . Dico ergo quod hippo . ostendit in libro de embryone : quod causa in generatione masculorum est uir spermaris : et in generatione feminarum est debilitas spermatum . uir autem et debilitas sunt semina secundum Gal. hoc modo . uir autem spermaris est sequens equalitatem complexionis : et debilitas est sequens exitum complexionis ab equalitate . Et Gal. quidem exponit hanc intentionem in eo quod est post . et quando est semina quod diximus : tunc complexio est calida et sicca : et debilitas etiam uirtutis : ergo generat feminas : et generatio feminarum est a debilitate uirtutis spermatum nisi occurrat ei ex viro aut prope eius aliquid quo temperet et generat masculos . apparet ergo per illud quod diximus quod Gal. facit nos rememari sermonis eius : quod spuma frigida et humida generat feminas : sed generatio masculorum est a uirtute spermatum . et ideo dixit hippo . complexio calida generat masculos : et frigida feminas . et Gal. dixit in expositione illi quod uir spermaris semina plurimum est sequens complexione calidam : nisi superfluat hinc complexio et redeat debilitas eorum et destruat generatio : et quod debilitas spermatum semina plurimum est sequens complexione frigida : nisi minor sit hinc complexio et non debilitet ea . Et si non esset illud : non esset possibile ut generaret masculum in latere sinistro matris : raro : et femina in latere dextero raro .

¶ Item si res essent sequētes fmo:ne bippo. bñc: eis semp
mafcu: in latere dextro: r femina in latere finiftri m
dñr: hoc p vitā mē est exifles plurimū: q quādoq
duerim raro r fm in mōiōne dñr. intellige g illud: r
fac illud. Quo ergo venit ad q uēres r gōas te r fa
cias ipm generare mafculos: tūc extrabe figna significā
tia equalitate cōplectis fignat: r oā ē r vroz eis q
regimine r cibis r medicinis bibitis: r eis quibus fit
fuppositio. i. pefariū r emplm r in iunorio aliquid: qñ
aggregat fperma vtriusq in matrice est. ōptorio acqui
rata equalis. cuius cōmplū est: qñ si in fignū significā
tia q fperma co: nū ē illi: bñ p. aggregata inter eis r
inter illū cū ē fperma ca: r fic: r oā frido r bu: calo r
fic: qū frigiditā ē eis minorat r ipli bñmūditatē. r oā
calo r fic: fr: r bu: v. minoat caliditā eis r ficitatē ip
fū: r adminiftra ē exercicio r fricatioe in balneato r
cibis totū qd cōfortat r pparat ad exercitiū cō: 7

S Icca quidē ⁊ frida crasis similis
quidē plurimū ei que p̄dicta ē cra-
si: spissius uero semē eis ⁊ omnibus ma-
gis exigū.

Et quando cōplexio testiculorū est frigida ⁊ siccā: tūc esse hñtis eos est in ceteris dispōibns suis sicut dispō eius qui est ante ipm. uerūtñ spma eius est grossius: ⁊ est parum gathen. i. exiguū nalde.

quod aut calida complexio adiunet ad generandum masculos: est frigida ad generandū feminas. Itud est: quoniam caliditas adiunet super oviem, quando est naturalis. Num ergo oviserit sperma: est viri in eo magis completa, et quoniam frigiditas pibet a frigore gestione: fove naturalis fove accidetali fieri. Et quando sperma crudi et indigesti viri: ovus debilis est: et ppter hoc fit et latus ovetruū adiunet ad generandū masculos ppter caliditatem fove: latus finitruū ad generandū feminas ppter frigiditatem suam: et non est adiutorii caliditatis et pibitorii frigiditatis crines causa essentialis in illo: sed causa essentialis est illud quod ovi sumit nuper ex hoc quod equalitas complexiois facit meliorem virtutē: et exius ab equalitate facit eis debilitē, hoc est ergo quod oportet te servare et operari in eo. Et manifestū est quod frigus testiculū facit sperma indigestū: et ovis facit minores ipsū dum ergo aggregat in eo vt fit frigidū grossū paucū nominat gathen, erigūm. Intelligit ergo illud et scies quoniam non est generatū ppter frigus suū et suū grossū et paucitatem suam. Quod si conveniat ei in matrice aliud sperma exuberat caliditatis: possibile est vt gene ret embryonē nati: aut fcedū membris: aut omninū forme. Quod est: quia fetus est fin illud fin ergo cōpleto ipse matris masculi et femine: dum non accidit ei in bona impregnatis pibens aut altera intra matricē propter humores aggregatos in corpore matricis: vel propter eam aliam quēcumq. Itaqz ergo declarant est ex eo quod dicit Galie. ovipositio pncipatus cordis: et qd est eo: pncipatus cordis: et sequit ipm in pncipatu cerebri: et sequit ex cerebri caput: et sequit apert testiculū. Et scitū finis sperma: facit ovipositioem completiōem vniuersalitatis boni mēbrioz. Et scitū qd illud quod sequit vel quod nascit ex vniuerso bono ovipositio completiōis eius: et sic est: et

dispositio complexionis radicis et qua oritur: 8

Tertius uero corporis habitudines
dicte quidē sunt p̄us in bis q̄ aspi
milant̄ cordi ⁊ epati. dominat̄ uero sili
tudo uehementiore habentis mem̄br̄i
qualibet primarū qualitātū : q̄s ⁊ opa
tius nominamus.

In disponibilibus autē corporis totius
iaz ante dixim⁹ q̄ sunt siles cordi
et epati: uerūtamen uincit in eo silitudo
cuiusq; eorū cum quo est qualitas for
tior quecūq; qualitātū fuerit ex primis
que nominant actiue.

Res similes quādoq; est fm veritate sicut similia-
re: quādoq; est non similia et fm veritate in re
quāsimilata est: sed est fm veritate p̄p̄nq; aut
longūq; eoz. Dispositio ergo corp̄is rōt assimilatur
eoz qd; epariat fm veritate aut fm p̄p̄nq; eoz
valde: et assimulat cerebro et tēficile p̄r familiā dīnē
longinq; illā: illā accidit v̄r p̄r pectus p̄p̄nq; eoz
cēbro: et nūc p̄ spondiles super q̄as ē fabricatū. Et
sicut accidit q̄ quādo calidat bōp̄o v̄r assimile corpus
et mozes p̄m q̄m p̄m mulieri et mozes ip̄saz. V̄r
telligit ergo illud a Sal. Qualitates aut p̄ne q̄e noīat
actiue sunt caliditas: frigiditas: humiditas: et siccitas.
Aīrīo. aut nominat eas actiue. aut enī faciū aliqd
corp̄is: aut quonā corp̄ et anima patiūnt ab eis fm q̄
ostendit in libro Epidemicū: in tertia specie et sp̄s
qualitatis. Et multos q̄e nominat caliditas: et frī-
giditas actiue: et nominant humiditas et siccitas passīue.
Caliditas enī quonā ip̄a calefacit et digerit: sed frīgi-
das quonā ingrossat et cogelat et aggregat. Humiditas
vero quonā p̄r et affī passio rōt facillē: sed siccitas q̄n p̄
et affī passio rōt difficillē. Et Salīenī quē nominat eas
oēs actiue in hoc loco sequendo sententiā dialecticā.
quod fuit: quia qualitates actiue et passīue in vno tē-
mōre ēis: caput v̄lō dialectice continēt. 9

Totius uero corporis habitudo in illis maxime discernit^r partib⁹ que cuiq³ uidetib⁹ p^omo subiacet. Musculi uero sunt hi omnib⁹ ossibus circūuoluti: z compositae quedam carnes sunt ex simplici z prima carne z nernis q^b he circūuolute sunt. Propa enī musculorum substantia hec est: utraq³ ad cos uero conuenientiā: hec uasoz⁹ uelut riuū quidā sunt nō cōpletēs corū s^{ba}m: sed seruientes ad cōseruationē.

Et quādo dispositiōem totius cor
poris dicimus tūc plurimū quod
significamus per illud ex membris est
illud qđ cadit in p̄mis sub uisu: et illud ē
musculi involuti super omnia ossa. Et

musculus quidē est caro pposita ex carne simplici pma: et ex uillis q inuolutū ē sup quos pponit̃ caro. Et sba quidē musculi ppa nō ē nisi due iste res. uene aut̃ que continuant̃ cum eis nō sūt eis nisi sicut rami et riuī aquarū: et non sunt complentes eoꝝ sbaz: sed adiunant ad hoc ut remaneat.

Qui qui inuolutū ē sup quos cōponit̃ caro sūt quidā nerui qui cōtinuant̃ cū carne musculi: et parit̃ in eo: et sūt illi quib⁹ cret̃is caro musculi. Quz ergo appropinquat̃ fini et redeit̃ dispartit̃: et aggregant̃: et fit ex eis corda que cōtinuant̃ cū mēbro. Quz g col ligit̃ muscul⁹ vñs radice sua attrahit̃ mēbr⁹: cui quo cōtinuat̃ ē corda ad pte in qua muscul⁹ ē posit⁹: et cōtinuat̃ cū musculo. Itē arterie que dāt ei caliditatē innatā et spiritū animalē cū eo cōtinuant̃. et cōtinuant̃ cū eo uene q imbibūt ipm. Ique dant ei nutrimentū. Cum ergo arterie dant ei calozē innatū et spiritū animalē: et sanguinē subtrahunt: et uene nō pullatiles dāt ei sanguinē ex quo nutrit̃: nominant̃ Sal. totū quod dispartit̃ in pnb⁹ musculi ex uenis nō pullatilib⁹ et arteriis nomine cōi vtriusq: est uene: et dicit q illud nō cōplet̃ sabām musculi. Et nō dant ei nisi sicut riuī. Uene nō pullatiles: et adiunant̃ etiā ad hoc ut remaneat. Uene pullatiles. i. arterie. Intellige q illud ab eo et nō obliuiscaris sermonis ei⁹. Et qñ vicin⁹ cōspōnem tot⁹ cōspis: tūc plurimū p illud qd significat̃ ē muscul⁹: sed iam remanserūt ex corpore res alie multe: et sunt reliqua mēbra q sūt pter radice. iiii. et q ex eis nascūt̃: et q sūt pter musculōs sicut ossa et ligamēta et pāniculi: et reliqua mēbra officialia: sicut stomach⁹ et pulmo et renes et vesica et alia. Corpus enī totū compositū ē ex omnibus mēbris sicut muscul⁹ et alia.

Incensigib⁹ est eoꝝ craseos cognitio. Ones sū bene tpata habitadēm. pmutant̃ enī distpanctis regionū cutes p se foemātel: et corripūt qdā cognitiones: ita uero et sū bñ tpata regionē tpe messis seipm soli aliqz nudū exponit̃: pmutabit̃ eas cognitōes qñqz ēz colozes sunt: et in mollicie et in duricia sū p̃sistētia. Si uero ut bñ tpata est regio: et ipse bñ tpata dicta utat̃: neqz ex nst⁹ i sole iaceat nud⁹ unaqz die pluri mī: neqz ut quidā more uirginis i umbra degēs: pfecte craseos demonstrabūtur signa: quasi in his igit̃ orde futura intēdam iam intellectū est.

Eo sum tibi narras oia signa cōplonis musculoz in habitatione tpate. habitadēs. n. male pplonis mutant̃ cutē et inclinat̃ eā ad illud qd puenit̃ eis: et corripūt quedā signa. et sūt etiā

si aliqz exponat̃ se in regione tpata soli i hora estatis et corp⁹ ei⁹ sit detectū: tunc pmutat̃ ex signis corpis ei⁹ que sunt ex nia colozis et duricie et mollicie. Et si regio ē tpata et intēdit̃ hīs corp⁹ i regione sua in intēdē cōlilitatis: et si exponit̃ se corp⁹ ei⁹ nudo soli in oi die longo tpe donec sol adurat̃ eū: et nō habet̃ in umbra sicut faciūt qdaz more uirginis puelle: tūc signa pplonis ei⁹ declarant̃ oia sū uirtutes suas. Intellige ergo illud a me qd dico tibi. i. q meo meus nō est: quāuis sūmo me⁹ nō sit nisi in eo cui⁹ ē hec dispositio.

Iste cōditōes intellecte sunt. rege q eas et cōpa sū eas signa pplonis mēbroꝝ sū musculoz in oi regione et in enaqz cōsuetudine hoīm. qdā. n. regiones et cōsuetudines mutant̃ signa musculoz ita q icli nāt ea ad ea. et sic faciūt artes calide et sic ē ferraria. et qdā regiones et cōsuetudines mutant̃ signa pplonis musculoz ita q inclinat̃ eos ad frig⁹ et būditate: sic fac regio fri. et bu. sic regio scianoz: et pēpue si sunt ex eis q habitant̃ ad lat⁹ maris et fluiis: et sic faciūt artes fri. et bu. sic ille cui⁹ cōsuerudo ē balneari oi die. Quz g cauebis ab oib⁹ caus⁹ q mutant̃ pplonē musculoz: et extrahūt eā ab equalitate: sic signa musculoz que dicūt Sal. certificat̃ et verificant̃: et si nō caueas ab illo: tūc nō certificat̃ neqz verificat̃ illo qd narrabis in eo qd sequit̃ ore signo musculoz.

Competētis uero craseos cognitio sūmo sū totam animalis habitū dinem sunt: coloz quidez ex rubeo et albo cōmixtus: Capilli uero rubci et mediocriter crispi ut in pluribus: Mediocritas uero carnositatis in quātitate et qualitate. Medius enī perfecte est buiusmodi corpus omnīū superfluitatus ut dicātur et intelligātur ad hoc: etenim spissum corpus ad hoc dicātur spissum et tenue similiter adhuc et multā carnē habent̃ et paucā carnē: et crassum et macruz: et molle et durum: et pilosuz et nudum pilis. Nihil igitur horū est mediocriter: sed quasi polideti regula ad summum uenit̃ mediocritatis uniuersē: ut tangentib⁹ quidez neqz molle neqz durum appareat: neqz caliduz neqz frigidum: uidētib⁹ uero neqz pilosum neqz nudum pilis: neqz grossuz neqz gracile: aut aliquā aliam habens in tempe

rantiam.

Eo quide dico q signa cōplexio nis in corpe toto sunt q color est cōposit^{us} ex albedine et rubedine: capilli sunt flauī ad rubedine et crispitudinē tē pati sūm plurimū: et q caro est tpata in qualitate sua et quātitate sua: qm hoc corpus est mediū inter omēs spēs sup fluitatū: ppter ea qz oīs supfluitas nō dī nec intelligit nisi comparatōe ad ipsuz. quod est: qz corp^{us} spissum non dī quia spissum est nisi p cōpatōem ad hoc cor p^{er}. et silt extenuatū nō dī qz ē extenuatum nisi per cōpatōem ad ipm. Et sūm hoc exemplū comparatū ad ipm multam carnē habēs et paucā carnē: et crassum et macrum: et molle et durū: et pilosum et nudū pilis: et non est aliquod horum corpū equale. sed equale est qd ē sūm exemplū qd pparit poliet^{er}: et nomiauit ipm canone qui consecut^{us} est ultimum equalitatis totū donec fit quādo tāgīt ut nō appareat: qz est molle: neqz qz ē durū: neqz qz est calidū: neqz qz est frigidum: et quādo aspiciat ad ipm nō inuenit pilosum neqz nudū pil: neqz grossū neqz gracile: neqz uincit sup eū aliquid supfluitatis.

Ita sunt signa corpis qd ē in meliori forma: et b corp^{us} quīs nō sit inuētū sūm vitatē: ē tū canō ad quē opactōrū qd ē i medicia: sic fēz poliet^{er} tū. ite. n. fac statū in vltio qd possibile ē ab equitate: et possit ei canone p quē pueniat opatōe statū. Quī g dīc medī: i cibo aut medicia aut i signo aut i cā qz ē equālis: aut calin aut fridū aut bu. aut sic. et qzta sit sūma gē? et in calitate sua aut i friditate aut i alio ab illo: tūc illō nō ē nisi sūm opatōes ei^{us} cū meliori forma: qz melior forma ē canō medicorū sūm intēdēs logico. Considera g sūm sūmōe Sal. et itera locurdes ei^{us} mltitōes: et inuētū ipz intellectū: scies p illō certificatōes expōis b^{us}. 12

Quēqz uero tempato calidiora aut sicciora sūm carnē. de his enī pscens ratio est. apparēt quidē et tangentibus calidiora tanto quāto sūm crassim sūt calidiora: et pinguedinis minus habētia: colore uero rubea: et nigros capillos habentia.

Ex corpib^{us} autē que sunt calidiora

temperato et nō sunt humidiora eo ne qz sicciora ipso: et complexio eius ē hec cōplexio in genere carnis. sermo enim noster non est nisi in hoc q^{uo}d caliditas apparet sensui tactus magis addita caliditate tempata: et supfluitas caliditatis complonis cor^{poris} sup corp^{us} tempatū sūm caliditatē cor^{poris} multitudine piloz: et paucitas ad ipis in eis. In colore aut sunt magis addite rubedinis: et capilli in eis sunt nigri. Ita ergo sunt signa cōplonis calide.

Iste sermo est intellexi a^{nt} nō memoz fueris omnū que preterierūt. Et causa nigredinis capillorū et albedinis ipsoz et flauitatis eoz et mutatis coloris eoz est materia cor^{poris} ex qua fuerūt. Et hec dēz mā est vapor fumosus per quē mudificat natura caliditates innatā. quod est: qz caliditas innata est vapor: ppar quē generat cor et arterie semz: et vapor fumosus est supfluitas caliditatis innatē. quādo ergo caliditas est fortio: facit hunc vaporē adustū nigrū. et iste quidē vapor egredit^{ur} et ex poris expellit sūm cōtinuatē. quorū ergo egredit^{ur} et eo aliquid coagulāt in capillū. est ergo color capilloz sūm colorē bui^{us} vaporis: et ppter hoc est color capilloz sūm caliditatis. nā si est niger significat supfluitates caliditatis: si est alb^{us} significat frig^{or} complonis: et si est flauus significat equalitatem caliditatis. Ergo iam vidi regulas questionis que currit in capillis inter medicos arabicos et miratus sum ex ea. et questio erat quare fit q^{uo}d quando capilli liniunt^{ur} pilorū: abadunt^{ur} et radicib^{us} suis: et non adurūt eos pilorū. Et responso bui^{us} questionis est: quia pilorū caliditate sua liquefacit illud quod est in poris cutis de fumoso et grosso vapore qui est materia capillorum: et resoluit illud: quare abscondit cōtinuitas capillorum et radicibus suis: et cadit et abadit^{ur} usque redeat in ex^{ter}itū vaporis bui^{us} sūm cōtinuatē: et coagulet^{ur} et generet^{ur} ex eo pili. 13

Frigidioris crasceos corpis signa nō pilosum et pingue frigidū tangentib^{us}. Color uero cor^{poris} cū capillis magis rufus: multa uero friditate exsiste linida quodāmodo est caro: s; uocare psetudo qbusdā medicorū et hos tales plumbei coloris.

Signa autē pplonis fride sunt q^{uo}d hīs eā nō est pilosus mltē piguedinis: et q^{uo}d tāgīs eū inuenis ipm fridū et nides colorē cor^{poris} ei^{us} et capilloz ipi^{us} ad flauitatem declinatēz q^{uo}d trahit ad citrinatē. Et q^{uo}d ē friditas supflua: tūc color est quasi linid^{us}. et de psetudine medicorū ē ut nō minet^{ur} hūc colorē: colorē plumbeum.

Ista sunt signa frigide complexionis in genere carnis. In musculo. q. si generis carnis frig. est minus sunt signa sicut q. narravit in primis. si frig. eius est plures est cū eis color corporis lund. plūbe. et capilli flauis. significat sup. equalitatem caliditatis. Quis ergo sit q. trahit ad contritatem. significat omniteram equalitatem per additōem frigiditatis in carne. 14

Sicca uero crasis gracilior est et durior. huiusmodi tpeata tātō quāto sicior: et alia uero prima signa sunt his.

Signa pphionis sicce sūt ut hūis cā et gracilior et durior: corpe tēpato sūm supfluitatē siccitatis sue. Reliqua autem signa sūm exemplū primū.

Signa autē cōpionis sicce in genere carnis. In musculo sunt ut sit corp. gracili et durior. tūc nō im. pūmit siccitas plus in illo quādo sit singularis sola. remanent ergo signa omnia alia sūm similitudines sūm quam sunt in complexione temperata. 15

Et hūida uero alia signa quidē sūt magis carnosā uero et mollior.

Et sūt etia reliqua signa hūitis cōplexione hūidaz currūt sūm hoc exēplū: uerūtū caro ei est pl. et corpus eius mollius.

Humiditas etiā nō im. pūmit quando est singularis in carnem pl. additōe carnis et mollicie eius tūc. ppter hoc remanēt reliqua signa altera s. similitudinē sūm quā sunt in cōplexiōe tpeata. Etia delectat ē illo q. caliditas et frigiditas sunt actiue: q. ipe mut. ē omnia signa equalitatis: et siccitas et humiditas sunt passiue: quoniam nō mutāt equalitatem mutatiōe de qua sit curādū. ne siccitate quidē uult ut ponat corp. difficilius passiois cū gracilitate et duricie. et hūiditas qdē pōit ipm facilius passiois multitudine carnis et mollicie. 16

Et sūm copulatōem p. m. az. q. litatū qua sūt dist. p. tie cōpositā cognitiōnū formā hūit. Calida quidē et sicca crasis pilosior et durior et calidior et min. p. gnis ē et g. cil. et nigri capilli. si uero ad apl. calitas uēiat nigri coloris cutis

Et quādo cōponūt qualitates p. me et sūnt ex eis cōplexiones inequales sunt signa q. significāt eas cōposita. qd est: q. cōplexionez ca. et sic. hūis est plurimū capilloz et magis addite calesfactōis et duricies: et est p. uat. pinguedine gracilis: et sūnt capilli ei nigri. Q. si addatur uictoria caloris i eo: tunc est nigri coloris.

Non sio oblit. ei. quod exponit Gal. q. ista signa omnia certificant et verificat in regione tpeate cōpionis: et in regione equali tūc. 17

Humida uero et calida crasis mollior et calidior et multo carnosior optima crasi in quātū aucte fuerit utre q. qualitates. Ad plurimū uero aucte putridis consumūtur egritudinibus et cachochimi cito sūt. Si uero paru. q. dem humidior sit: multo uero calidior mollior quidē p. az. tempato bi tales et magis carnos. pilosiores uero si modici et tangentib. nō paru. calidiores. Nigri uero bis sūnt capilli: et caro nō sine pinguedine. si uero paru. quidē sic calidior: multo uero humidior mollior est bis caro et multa: et color cōmixtus ex albo et rubro: et tangentib. paululū calidiores. n. l. uero est dicere q. sūm copulatione craseos semp dominātis qualitatibus domina bunt signa.

Complexione autē calidā et hūidaz habēs est mollior carnis et calidior et plus carnis habēs q. habens melioris formaz sūm supfluitatē additiōis duaz qualitatum in ea sup ill. cor pus. et quādo supfluit hec cōplexio i eo p. p. rat ad ipm egritudines q. accidunt ex putrefactōe: et sūt chimi qui sūnt in eo mali. Q. si superfluitas humiditatis pauca sit in eo: et superfluitas calitatis i eo sit multa: crit superfluitas mollicie eius: et multitudo carnis eius sup cor pus tpeatū pauca: et est superfluitas additiōis pilozū in eo sup illud: et non pauca. Q. um ergo tangis ipm inuenis ipz calid. multū: et capilli eius sūnt nigri: et caro eius est nuda pinguedine. q. si superfluitas caliditatis in eo ē pauca: et superfluitas humiditatis in eo ē multa: est caro eius caro mollis multa: et color eius color permixtus ex rubedine et albedine. Et quando tangis ipm: inuenis superfluitatem caliditatis esse paucam. Et uniuersaliter quidē inuenis in omni complexione cōposita si gna magis qualitatum magis dominantia et manifestiora.

Intellige sermonē eius qm̄ sup̄fluit. hoc complexio in eo: p̄perat ad ipm̄ egritudines que sunt ex putrefactione: et sunt ebim̄ qui sūt in eo mali qm̄ humiditas qm̄ multiplicat generat in ebimis grossitudo et viscositas q̄ opilat potior: et p̄hibet dissolutiones sup̄fluitatū. et qm̄ multiplicat humiditas etiā p̄perat ad eos putrefactiones: p̄cipue qm̄ expirare. p̄hibet qd̄ resoluūt: et expirat ab eis de sup̄fluitate. Et nomē quidez humiditatis est cōe. qm̄q̄ enī p̄ eā noīas cōplexio: et qm̄q̄ p̄ eā nominant ebim̄: oīa enī ista sūt būditates aquosae. et qm̄q̄ volunt p̄ eam alia ab istis et būditatib⁹ aquosae sicut siccitas et genera lactis et aquas. Et manifestū est qd̄ qm̄ multiplicat caro corporis: tunc illud fit a multitudine ebim̄ et quib⁹ generat caro et nutrit. et qm̄ multiplicat ebim̄ et inuiscant. sicut ebim̄ mali. qd̄ si accit alicuius horz et coarctat qd̄ resoluūt ab eo et nō expiret et effundant ad gēdas mēbra putrefiūt: et generant ex putredine eoz gen⁹ egritudinū. Et egritudines putrefactionis sūt multe quas inuiscant tibi in eo qd̄ p̄terit: de expōne nostra. Ad autē remanet de s̄mone Galieni intellectu est.

Frigida uero et būida crassa paululū quidez utriusqz augmentatis sine pilis est et alba et mollis et spissa et pinguis. si uero amplius alia q̄litas augmentet: cōsiderant signa quidez s̄m p̄portionē augmentatōis q̄litarū. Color uero cū capillis magis rufus quēadmodū et plurimū utriusqz augmentatis limidus sit in eis cutis color. si uero inequalis sit augmentatio qualitatum dñabunt magis augmentate q̄litaris p̄p̄a signa.

Quando autē sup̄fluitas cōplexionis frigidi et humidī est i istis duabus q̄litarib⁹ sup̄fluitas ab equalitate paucā tunc ipsa est nuda pilis: alba: mollis grossa pinguis. Si sup̄fluitas istarū duarū qualitātū ab equalitate est multa sup̄fluitas: tunc est signa addunt s̄m ad dñōne duarū qualitatū et capilloz etiā color et cutis est flaua ad citrinitatē. Et quādo sunt iste due qualitates s̄m plurimū qd̄ est: tunc color est limidus. Si autē additio duarū qualitātū nō est s̄m equalitate: tunc p̄p̄ietates qualitatis cui⁹ additio est plus sūt magis uincētes

Ista sunt signa cōplexiōis fridē et būide qm̄ vni est sup̄ carne: et itaqz determinauit ea Gal. p̄ min⁹ et p̄l⁹: et posuit s̄mone sūū intellectu in eis.

Et uero frigidū cū siccō equaliter augmentet: naturalr durū et gracile habetur corp⁹ et non pilosū et tangentib⁹ frigidū. Pinguedo uero similis est eis:

et gracilib⁹ existentib⁹ dispersa est p̄ carnez: capilli uero et color p̄portionaliter mensure frigiditatis.

Quod si uicē natura i corpore frigus cum siccitate s̄m equalitate: tunc est durū gracile et nudū pilis. et qm̄ tangit inuenit frigidū: et hoc corp⁹ quāuis sit gracile: tñ cōmīscet carnī eius pinguedo. capilli autē et color sūt s̄m frig⁹.

Non p̄mīscet pinguedo carnī i hac cōplexiōe nisi p̄pter frig⁹: et frig⁹ generat pinguedinē. Sādipez et siccitas generat gracilitatē: et s̄m victoriā cui⁹ cūqz. s̄ frigoris et siccitatis apparet signū p̄p̄ius eis plus: et qd̄ remanet de s̄mone est intellectu.

Ecce uero calida et siccā crassa: i tēpore paugmāstice etatis in frigida et siccā. habitudine uero talium gracilis qd̄z simul et dura et melancholica est: et p̄terea nigra simul et pilosa. Dominante uero altera qualitate multi: altera uero parū a mediocri mutata: dominabunt qd̄z dñantis signa: medio cres uero erunt alteri⁹ cognitiōes.

Quam ergo cōuertitur complexio calida et siccā in hora declinatōis etatis ad complexionē frigidā et siccāz tunc corpus est ex gracilitate et duricie scdm̄ dispositionē quāz narrauim⁹: uerū tamē cholera nigra uincit sup̄ ipsūz: et similiter uincit super ipsūz nigredo: et multiplicatur i eo pili. Quam ergo una istarū duarū qualitātūz uincit multū et altera nō excedit equalitatem nisi parum: tunc signa magis uincētis qualitatis ex duabus qualitātib⁹ sunt magis uincētis: et signa qualitatis alteri⁹ sūt magis debilia.

Amenotari nos fecit Gal. p̄ hūc s̄monē rei cōf⁹ et est qd̄ oīs cōplexio uenit in fine etatis ad cōplexiōne frigidā et siccā: nā si i incēpōe est calitas et siccitas: tñ manifestū est qd̄ cholera nigra dñatur i ea: et uincit adustio humorū: et si nō est caliditas: tunc nō multiplicat in ea cho. m̄. si mutat ab eo s̄m qd̄ est et declinat ad frigiditatem et siccitatem. Apparet qd̄ signa p̄p̄onis scdm̄ de cōmixta signis p̄p̄onis p̄m̄. Sed qm̄ qd̄ sit b̄z uolū vite nā qd̄ alij hoīes ille: cōp̄lo ē a p̄ncipio ipso frigida et siccā: deūi sedq̄ ipm̄ cui⁹ cōplexio est frida tñ: deinde sedq̄ ipm̄ cui⁹ cōp̄lo est siccā tñ: deinde sequit ipm̄ cui⁹ cōp̄lo est frigida et būida: deinde sequit illi cui⁹ cōplexio est calida et siccā. postea sequit illū cui⁹ cōplexio est būida tñ: postea sequitur cum ille cuius complexio est equalis.

deinde sequitur eius cunctis complexio est calida et humida: et longiora vite inter boves disparat complexio. Item, quando seruat se complexio et equat chum ipsi et euadit ab egritudine putrefactio et longiora vite et alii boves natura: propter illud laudantur plus in longiora vite terra ca. vicina mari propter humiditatem aeris et caliditatem ipsius: et laudantur etiam illo complexione cal.: bu. Complexio vero ca. et bu. duo sunt modi. Alia enim est que est naturalis in corpore: et illa que est ab ipso initio sue creationis in ventre matris sue. Et alia est sibi accitilis: et hoc est vituperabilis propterea quod est velox ad putrefactionem.

In omnibus uero que predicta sunt et que dicenda sunt: communis agnitio crasceos: siquidem facile frigescens sit pars: aut frigiditate aut raritate sit. si uero difficile frigescens: aut calore aut spissitudine. Si uero est de siccitibus aridus et siccus et difficile mobile fiat: ex siccitate sit: quemadmodum si graue ab humidis humiditate.

Et dabo tibi signum cunctis cum omnibus que narraui et narrabo: quod significabit tibi propter hoc: quia si membrum infriatur uelociter: tunc illud significat frigus ex eo aut raritatem. et si non infriatur nisi cum difficultate: tunc illud significat ex eo aut calitatem aut spissitudinem. Et quando uides ex rebus efficitur membrum accidere ut aridum fiat et exsicce et difficilis fiat morbus eius: tunc illud significat ex eo siccitatem. Et si quando uides membrum quari a rebus humectantibus: tunc illud est signum super humiditatem eius.

Postquam fecit scire signa sumpta ex ipsis membris: facit etiam scire signa sumpta extrinsecus. Corp. n. aut aliquod membrum est quod uelociter accipit opus rei extrinsecus: tunc illud est signum quod complexio est conueniens complexioni illius cause: et si sit difficultas passio corporis aut aliquid membrum est: tunc est signum illud quod complexio ei est contraria complexioni illius cause. Et quando accitit ut euanesca cognitiuam canonis quod corpus est rare aut spissum. raritas quod facit corpus uelociter patiens a causis frigidis que precipue super ipsum extrinsecus sicut frigoris cunctineticus: quando ingreditur ipsum ab ipso prohibet de infriatur ipsum quous sit non calidus: et si facit ipsum pati a causis calidis extrinsecus quous sit non frigidus. Spissitudo autem facit corpus difficile patiens a causis extrinsecis. et ostendit Galienus illud in eis que sunt post declarationem meliore et perfectiore.

Considerare uero oportet et si simile adinuicem omnes musculi aut non simile crasim habent simul.

Et oportet ut consideres an complexio omnium musculorum sit una in

naturis suis aut non.

Iste canon alius est quod possibile est et diuersificatur musculorum complexio: et sit in quibusdam membris aliquid: et sit in alijs membris alia res. facit ergo illud errare eum qui emittit membra.

Similiter oportet considerare in omnibus quantitatem uolutorum ossium. Aliquando enim gracilior uidetur esse pars non existens gracilior quantum ad musculos: sed propter angustiam ossium talis uidetur esse apparens. Similiter autem et spissior uidetur esse multoties non propter amplitudinem ossium: sed propter carnis multitudinem.

Et aspice cum consideratione tua in esse omnium musculorum in quantitatibus ossium super que musculi positi sunt. fortasse enim putas quod membrum minutum sit: et non est minutum propter musculos: sed tu uides ipsum taliter propter minutum ossis: et similiter etiam multoties estimas quod membrum grossum sit: et non uenit grossitudo eius propter grossitudinem ossium: sed propter multitudinem carnis.

Iste canon alius est sumptus ex propterea carnis ad os: plenarie est intellectus.

Quod aucta et diminuta et durior et mollior dum sit siccior aut humidior appareat parum pars: siquidem pauca et dura siccior: si uero multa et mollis humidior.

Et caro secundum additionem sui est et sui diminutionem: et secundum additionem suam in duricie et mollicie ponit dispositionem membrum in quo est in superfluitate siccitatis: et in superfluitate humiditatis. quod est: quia caro pauca et dura disponit membrum siccus: et caro multa et mollis: ponit membrum humidius.

Iste canon alius sumptus est ex dispositione carnis in seipsa: et est intellectus.

Similiter uero et medie regiones omnes partes humani corporis aut aplice aut miore humiditate in seipsis continentur aut spissiores: aut tenuiores: aut humidiores: aut sicciores demonstrant partem. Humida quod pars est ubi tenuior et am

plior est humiditas : sicca uero ubi spissior : et simul minor : ipsas tamen corporis solidas partes uere solidas et primas secundum nullum modum possibile est humidiores facere : sed satis est si quis prohibeat eas sicari non cito . eas uero continentes regiones licet replere humiditate aut tali . Ad uero proprium est nutrimentum similes partes habentius ex appone non per uasa factum . cōis uero hec ratio est omnium partium : et de hoc dicet postea in sanarum et egrarum causarum doctrina . nunc uero que sequuntur dicamus .

Et similiter etiam loca que sunt inter membra similia partia secundum multitudinem eius quod pertinet de humiditate et secundum paucitatem eius et supfluitatem grossitudinis aut subtilitatis ei ponunt dispositionem membrorum in quo sunt in supfluitate humiditatis eius et siccitatis ipsi quod est : quia ista humiditas quanto est tenuior tanto plus ponit membrum humidum et quanto est grossior et minor ponit membrum siccum . nam membra corporis fixa que uere sunt dura non est possibile alio quo modo ut ponat ea humidiora et sunt : sed sufficit ut custodiat ea et prohibeat ea exicari uelociter . loca autem que sunt inter ea possibile est cum humiditate implere et sunt cum dispositione et sunt absque dispositione . et hec quidem humiditas est nutrimentum proprium membrorum similia partium : quod trahunt per uiciniam non ex uenis . Et hic quidem sermo mens in eo est cōis in omnibus que dixi et dicam ipsam etiam quum dicam causas sanas et egrotatas : nunc autem ego ueniens sum super istud quod continuatur in eo in quo fui .

Iste est canon alius sumptus ab humiditate posita in spaciis que sunt inter partes membrorum similia partium ex qua nutrit ista membra . beca . humiditas mutat complexionem membrorum illud secundum quod est eius complexionis et ipsi grossitudo : et eius tenuitas . puta ergo quod membrum est humidius : aut quod est calidius : aut quod est frigidius : et non est frigidius : aut quod est siccus : et non est siccus . unde illud accidit membrum propter illud super quo est humiditas posita in uacuitatibus corporis membrorum similia partium . et galienus quidem

facit te scire in hoc canone quo docet dispositionem complexionis corporis aut complexionis alie membrorum eius : et canones multi inueniuntur : et est quod quidam complexionem corporis aut complexionem alicuius membrorum declinata natura ab equitate sua : et uis ea reducere ad equalitatem aut diminutionem a declinatione sua : tunc ipse spacia illa humiditas et : complexionis cuius sit ista complexionis eius . quod est : quod membra similia partium nutriuntur hac humiditate inclinat quod humiditas ad partem complexionis sue secundum longitudinem partium paulatim sicut uidetur in libro de complexionibus : et in libro de uirtutibus medicinarum simplicium : et in libro de cibis et in libris alijs ab istis . quod est : quod unquodque membrum attrahit ex uenis quod ueniunt ei materia nutrimenti sine et reponit eam in locis uacuis et digerit ipsam et coeuit ipsam ad similitudinem sue substantie : et necesse est ut imprimat hec humiditas etiam in ipsam aliquid post aliquid : et secundum longitudinem temporis mutet ipsam et mutet complexionem eius ad partem complexionis sue . Ita ergo declaratur et per illud quod dicit galienus quod sciant signa que faciunt nos lucrari cognitionem cuiuslibet complexionis corporis et complexionem cuiuslibet membrorum absque errore et deceptione . Nam qui tu scis ueris omnes canones securus es ne erres in aliquo ex illis .

Incipit tractatus de uentre .

Uentris cognitionem natura quidem siccioris uelocius sentientes sunt : et pueris eis sufficit potus : et granatur ampliori : et fluctuationes habent : et supnatar supflui in eis : cibisque gaudet siccioribus .

Ico ergo quod signa uentris quoniam natura sua est siccior complexionis sue equali sunt ut sitiens habens eam sit uelociter : et sufficiat ei ex potu parum : et si bibat multum grauatur super eum et accidit ei ex eo fluctuatio in uentre quoniam natar supfluitas : et puenit in superiori parte uentris et accidit ut desideret illud quod ex cibis est siccus .

Postquam pleuit nobis galienus canones quibus scit complexionis cuiusque membrorum abeat illud per sermonem in uentre et pulmone . et necesse est ut edoceat nos per istos canones : et faciat adipsam scire quod opemur in eis et extrahamus ex illo quod ei qui habet uentre qui in natura sua est siccior accidit sitis uelociter . propter siccitatem uentris sui : et qui bibit multum grauatur super eum et natar in superiori parte uentris et accidit ab eo fluctuatio . et deperat quidem omnia membra et ut attrahat nutrimentum illud quod est ueniens ei . et propter illud sit ut ille cuius uentris complexionis est sicca desideret cibos defecatiuos : et non desideret bibere uinum aut aquam donec . propter ipsum aut illud sitis : et quando bibit multum natar in uentre eius et fluctuat .

Humidioris uero uentris signa si neque sitientes fiat : et amplius est humiditatem moleste ferant : cibisque gaudent humidioribus .

E signa uentris qui est humidior complexionione sua equali sunt ut habens eam sit paucē sitis: et non tolerat multū ex receptiōe rei humide: et ut de fideret cibos qui sūt humidiores.

Quando membrū attrahit sibi ex cibo illō quod continet et tunc manifestū est q̄ habens ventrem humidū desideret cibos qui sunt humidiores: et potum humidū. **S**al. enim non dicit q̄ non cesside ret potum: et non dicit: nisi quia est paucē sitis: sed dicit: Et non tolerat potum multum.

Calidior uero natura uenter digerit quidē meli⁹ q̄ appetat: et magis quecūq; dura sunt natura et difficile mutabilia: corrumptur enī in eo facile mutabilia: gaudet uero calidis cibis et potibus: neq; a frigidis nihil leditur sū moderatum usum.

In uentre autē qui est calidior natura sua complexionione sua equali signa sunt ut sit habēs eam paucē sitis: et digestio est melior q̄ appetit: et p̄cipue digestio duorum ciborum quorum alteratio ē difficilis: quoniam cibi quorum alteratio est uelox corrumptur in eo: et desiderat habens eaz cibos et potus calidos: et non nocent ei in eo frigida si utit illis sū intentiōem et equalitatez.

Quāter calid⁹ potest caliditate sua digerere cibos duos difficilis alteratio: et cōburit cibos molles facili alteratio. Et manifestū est q̄ habēs eam desiderat illud quod cōuenit cōplexioni eius: et nō leuē dicit ab eo q̄ est cōtrariū ei: et sū est dispō in unaquaq; cōplexionē v̄tris. **S**al. n. cui⁹ cōplexio v̄tris ē sic nō leditur cibi: et ei cui⁹ p̄plexio v̄tris est humida nō nocēt cibi exsiccatui. **I**nter hoc nāq; vt cōsideret homo aliq̄: et iter b̄ vt noceat ei res aliqua: est differētia appēti. 4.

Rigidus uero natura uenter appetere quidē bonus: digerere uero nō bon⁹: et maxime quecūq; difficile mutabiles et fridi ciborum sūt: acrescunt enī cito in eis: p̄pterea et acide ructant est h̄mōi uenter. et gaudet quidē frigidis: leuē dicitur facili in moderate utēs: ita uero extrinsec⁹ ei accidētib⁹ frigidis nō fert eorum diuturnā dispōem: quēadmodum neq; calidus calidior.

In uentre autē qui in natura sua est fridior: appetit⁹ est mollior q̄ digō: et p̄cipue digō eius est deterior q̄

digerit cibos fridos: quoz mutatio est difficilis p̄pterea q̄ acrescūt in eo uelociter. Et p̄pter hoc ille cui⁹ uenter ē cū dispositiōe hac: acetosam ernuctatōem emittit: et desiderat res frigidās: uerū tamē festinat ad ipm̄ nocumentūz eorum in uentre suo etiā si superfluit in eis superfluitate paucā. Et similiter etiā nō tolerat ip̄e cuius dispositio uentris ē hec ut occurrant ei lōgo tempore res frigide. et similiter habens uentrē calidū nō tolerat eius uenter ut obuiet ei longo tēpore res ea. extrinsecus.

Stud q̄ exponit de sermone hoc est sermo ei⁹: appetit⁹ in eo est melior q̄ digestio. appetit⁹ enī ciboz sū p̄ os v̄tris: et h̄ nā declin⁹ ē ad frigus: quoniam ergo cōplexio v̄tris est frigida cōueniēs est ei nā: et digestio sū per cōcunitatē v̄tris: et ei⁹ cōplexio est ea: natura: ergo quādo cōplexio v̄tris frida est: accidit ei ex ea omnia que dicit **S**al. in sermone suo isto. 5.

Egritudine in uentre uisem operante in hoc differūt a naturali bus sū q̄ cōtraria cōcupiscūt et nō similia: quēadmodū et nāles.

Inter p̄plonem malā accidētē in uentre ex egritudine et inter cōplexionem eius que est natura differētia ē: q̄ h̄ns cōplexionē malam accidētale desiderat quod ē cōtrariū cōplexioni uentris sui: nō q̄ est cōueniēs ei et simile sibi: sicut desiderat h̄ns cōplexionē malam frigidā in uentre natura.

In isto sermone ostēdit differētia **S**al. in cōplexionē malā natura: et malā per accidēs. **R**ōplexio ei mala natura impossibile est vt sit egradiens a latitudine sanitatis: et p̄pter hoc desiderat habēs eaz quod cōuenit ei et assimilā sibi. Et cōplexio mala per accidēs possibile est vt sit egressa a latitudine sanitatis et fiat egritudo. Et curatio malicie cōplexionis accidētalis fit pillud quod est ei cōtrariū. et iterū membrū sū q̄ dixim⁹ attrahit sibi sū q̄ est cōueniēs in dispōne sanitatis: et attrahit ad ipm̄ quod est cōtrariū cōplexioni sue et egritudinis dispōne. **Q**uod autē dicit in uentre: intellige illū etiā in alijs mēbris sū q̄ dispō eoz est hec eadē dispō. uerū tamē illud non est sensatiū p̄pterea q̄ appetit⁹ naturā in eis est tū: et appetitus in uentre est compositus ex virtutibus naturalibus et sensibilibus simul. 6.

Cōmplexionē uero in uentre dispantie p̄ simpliciū cognoscūt compositiōes.

Peciez autē cōpositaz cōplexionis male facte in uentre cognitio

est p cognitiōem uel p cōparatiōem sim-
plicium specierū.

In componse ca. 7 sic. in vētre vicēte aggregāf
signa opsonis calide 7 signa opsonis sicce. 7 in
optore qdē ca. 7 bu. aggregāf signa opsonis ca.
puncta cum signis componsis humide. cōplexio autē frī.
7 bu. 7 oplo frī. 7 sic. frī modū quē narrauim⁹. 7

Diligētē uero oportet adhibere
intellectū his que dicta sunt discer-
nentes ea ab his que dicēda sunt. 7 nō
solū enī uetē sitietes 7 nō sitietes ope-
rat⁹: 7 frigidū 7 calidū potūz desiderā-
tes: sed ea que circa thoracē: 7 epar: 7
cor: 7 pulmonem.

Et oportet iam ut mltū adhibeas
pseruatōem in cō quod dīxim⁹:
ut discernas inter istud 7 inter illud qd
sumus dicētes: 7 est qa nō ppter uetēre
tīm sit homo sitietes aut desiderās potū
frigidū aut desiderās potū calidū: sed
etiā sit illud ppter instrumētū quod est
in pectore sū cor 7 pulmōe.

Quam ex signis opsonis ca. 7 sic. in vētre nā sit sit
7 ex signis cōplexiōis huiusmodi in vētre p ac-
cidēs sit appetit⁹ pot⁹ frigidū: 7 ex signis oplois
frī. 7 sic. nā in vētre sit paucitas sitis: 7 ex signis bmoī cō-
plexiōis p acciōis in vētre sit appetit⁹ pot⁹ calidū: 7 reliste
accidit hōi ppter mēbra alia sicut ppter mēbra q sunt in
pectore. 7 cor 7 pulmōe: dicit Gal. hūc sermōne de nā
ventris donec nō erret: putes q sitis 7 appetit⁹ potus
frigidū aut pot⁹ ca. sint signa ppa componsis ventris. et
Gal. exponit sermōne suū istum 7 dicit:

Sed ppē horū caliditatē sitientes
inspirant ampli⁹ 7 exsufflant lon-
gius: 7 sentiūt sū thoracē cauma: nō
quēadmodū qui ppter uetēre sū hypo-
condriū patiunt calozē. 7 quidē bibētes
nō statim quiescūt: 7 frigid⁹ potus sūtit
magis eorū sitim qz multus calidus:
refrigerat autē eos 7 frigidus aer inspi-
ratus: nihil alleniens ex uentre sitien-
tes: ita uero 7 ecōtrario habentes a fri-
gida inspiratiōe sensibiliter ledūtur. et
maxie hec est cognitio i pulmone frigi-
ditatis: quēadmodū frigidū inspiratēf
sentiūt māifeste lesiōne 7 infridatiōem
ita calidū ē eis acciō: s; etiā pblaticas su-
pfluuitates loquētēs cū tussi expuūt.

Uterūta men ille cuius sitis est pro-
pter caliditatē in istis instrumētis

ipse attrahit de aere plus: 7 est in attra-
ctione qua attrahit aerem 7 in inspira-
tione spaciū 7 longitudinem: 7 sentit in pe-
ctore suo inflammatiōem: nō in eo qd
est sub hypocondrijs: sicut sentit ille cu-
tus sitis est ex caliditate in uentre: et
quādo bibīt etiā non sedatur eius sitis
statim: 7 potus frigidus sedat eā plus
qz sedet eaz potus multū calidus. Et
quādoqz sedat sitim eius cuius est hec
complexio aer frigidus etiā quādo at-
trahit eum: 7 non sedat siti eius: causā
cū sitis est caliditas in uentre. Et simi-
liter ille qui est sū contrariū huius dis-
positionis sentit lesiōne ab aere frigidō
quādo inspirat euz: 7 illud est ex maio-
ribus significatiōibus super fignis pul-
monis. Et sicut habēs hanc dispositiō-
nem quādo attrahit aerem frigidū sen-
tit ex eo lesiōne manifeste: 7 frigidus si-
militer amat attractiōem aeris calidi:
7 expuit superfluuitates pblegmaticas
quando loquit⁹ 7 cum tussi.

Differētia ponit Gal. inter signa vētris calidi et
frigidū: 7 inter signa pulmonis ca. 7 frī. assūpta
ppter sitim donec nō fiat error in aliquo eorū.
Et sermo ē est intellect⁹: 7 tpe etiā cōplebit sermōne in si-
gnis opsonis plmōis sicut fecit in signis vētris. 9

Acuitates uero pulmonis sine su-
perfluuitate sūt 7 pure a pblegma-
te: 7 uocēz habent clarā: quēadmodū
7 humiditates obscurā quidem 7 rau-
cam operātur uocem. Incurrūt autē
eis superfluuitates magis 7 acutius lo-
qui uolentibus.

Eius autē cuius est pulmo siccus
nō est supfluuitas quā expellat uel
expuat: 7 uox eius est clara. Ill⁹ autē
cuius pulmo est humidus: uox est non
clara: rauca. Et quādo utit⁹ ex uoce q
est maior 7 acutior: currūt in canna et
pulmoni superfluuitates.

Iste cū pulmo est sic⁹ nā nō expuit supfluuita-
tes pblegmaticas: neqz cū sermone: neqz cū tussi:
neqz utroqz sit. 7 ille cū plmo ē bu. expuit sup-
fluuitates pblegmaticas: aut cū loqā: aut cū tussi: aut euz
utroqz sit. 7 signū aliud illi⁹ ē plmo ē sic⁹ ē uox clara: 7
illi⁹ ē bu. ē uox rauca. 7 qñ etiā ex maiore uoce 7 acu-
tiorē currūt i canā plmōis ē supfluuitates pblaticas. 10

Non uero ipsa uocis magnitudo a caliditate fit: quæ admodum neque paruitas a frigiditate fit: sed hec quædam amplitudine tracheæ arterie fit et ex exsufflatione uehemetiori: paruitas uero contraria sequitur.

Ueritatem magnitudo uocis non fit propter caliditatem: nec paruitas eius fit propter frigiditatem: sed magnitudo uocis fit propter amplitudinem canne pulmonis: et supfluitatem uirtutis exitis aeris ex pectore subito: et paruitas uocis est sequens causas que sunt contrarie istis.

Propterea quod dixerat ante quod qui uisit uocem quod est maior et acutior: et currebat per illud in cannam pulmonis eius supfluitatem: tunc signus est illud humiditatis pulmonis eius: Consequenter ponit hunc sermonem ita: dicit: quod magnitudo uocis et paruitas eius non sunt signa aliam complexionis pulmonis: uero nec non erret aliquis per sermonem eius primum. Deinde dicit quod magnitudo uocis est sequens amplitudinem canne pulmonis: et supfluitatem uirtutis exitis aeris ex pectore subito: et paruitas uocis est sequens stricturam canne pulmonis: et debilitatem uirtutis exitis aeris ex pectore subito.

Itaque neque spiritus neque principium: sed secundum accensum et ex solis naturalibus crassius supuenientibus non consequitur uocis magnitudo et paruitas.

Non ergo oportet semper ut sequatur magnitudo uocis et eius paruitas caliditate et frigiditate: neque etiam quando cum magnitudine uocis eius sunt caliditas et frigiditas. est illud ex eis ipsis: ueritatem non est ex eis nisi per accidens: et sequitur illud complexio naturalis: non complexio accidentalis.

Item diximus quod caliditas quæ est addita non dilatat membra: et quæ est frigiditas addita non contrahit membra. propter hoc quod accit ut mutet uocem in magnitudine et paruitate a complexionis canne pulmonis: non per centiam sed per actionem: quoniam caliditas naturalis quæ est addita in membris dilatat ipsum: tunc si est uirtus pectoris fortis extrahens aerem subito fit uox magna: et si non est fortis non est uox magna. Et si frigiditas naturalis contrahit cannam pulmonis: tunc si est uirtus pulmonis est fortis extrahens aerem uice uia est ab illo uox acuta: et si non expellat ipsum secum ipsum uox parua. non est ergo magnitudo eius neque paruitas signum proprium caliditatis neque frigiditatis: sed sunt signa actionis. Et propter hoc ostenditur. frigiditas per actionem non impedit aliquid in magnitudine uocis: neque in paruitate eius nisi affluat: et fit in membris uocali loco complexionis radicalis.

Quoniam uero huiusmodi organa propter crassitatem facta sunt talia scilicet ampla uel stricta talis uox consequitur: et pro

pterea ex uoce est aliquid de naturali crassitudine colligere. Et tamen uox lenis lenitatem tracheæ arterie sequitur: et aspera asperitatem. Lenitas uero arterie: contempantia et aspera sequitur: asperitas uero siccitatem. Asperitas siquidem inæqualitas quedam est secundum corpus uox. Arteria uero operatur duram omnimodum potius eius siccitas: inæqualitas uero eius dispersio humiditatis indigentia. ad eundem uero modum: neque acuta uox natura sine angustia gutturis: neque grauis sine latitudine fieri potest. Angustia enim naturalis filia est frigiditatis: amplitudo uero caliditatis. proportionabiliter uero naturalibus differentijs uocis que secundum passionem perficiuntur cognoscere existerit efficientium causarum sunt: de quibus omnibus in his que de uoce dicta sunt sufficienter determinatum est.

Quod est: quia omnia membra officia non sunt secundum dispositionem secundum quam sunt nisi propter complexionem suam et dispositionem uocis fit sequens dispositionem membrorum officialium: oportet propter hoc quod corpus ex uoce secundum complexionem suam naturalem: inde est quod uox lenis sequitur lenitatem canne pulmonis: et uox aspera sequitur asperitatem eius: et lenitas canne pulmonis sequitur equalitatem complexionis sue: et asperitas eius sequitur siccitatem ipsius. quod est: quia asperitas non est nisi diuersitas in corpore duro. Et non fit canna pulmonis dura nisi propter siccitatem membrorum similium partium ex quibus est compositus eius: et non fit in ea diuersitas nisi propter diminutionem humiditatis specie in ea. Et si iterum uox acuta natura non est possibile ut fiat nisi cum contractione canne pulmonis et epiglottis: uox grauis non fit nisi cum amplitudine eius: et strictura eius generatur ex frigore eius innato: et amplitudo eius generatur ex caliditate ipsius innata: et secundum comparationem specierum uocis naturalium sunt species que accidunt propter cgritudines: sunt ergo

et ille signa significatiua causas facientes eas. Nam ergo determinauim⁹ oia illa determinatiue sufficere in libro nostro de uoce.

In hoc sermone ostendit Galien⁹ q^{uod} lenitas uoc^{is} fit propter humiditatem multitudine^m spiritus in membro nam ipsa roat et humectat ipsum: et qui minus exsiccat membrum et generat in eo aspitam. quod est: q^{uod} partes eius remanent eleuare: q^{uod} loca in quib^{us} erat humiditas euacuata: b^{ea} humiditate: q^{uod} uersificat fit⁹ p^{er}ui ei⁹: acci dat ergo aspitam. et hoc humiditas q^{uod} addit ad ea eleuata loca eius. uersificant ergo partes carne pulmonis: et acci dit et hoc ut asper uoc^{is}. Et differetia inter illa et p^{ri}ma est: q^{uod} cum hoc est raucedo et spiritus sup^{er}fluitat^{is} p^{er}plegmatica^m. Et quid res iste sunt exposte: tunc illa faciunt etiam egritudine mutatis in uoce ab eisdem causis: et curatio cuiuslibet earum est p^{er} causas contrarias. Intellegit ergo illud: et tunc est sermo eius intellectus.

Alie uero partes animales que intrinsecus sunt non leues habent crasse cognitiones. Tentandum est tamen eas per adiuuatiua et nocentia cognoscere: amplius et secundum naturalium potentiarum operationes. Dictum est autem in tertio loco de causis qui uniuscuiusque potentie uirtutis et inuicem dominatrix est crasis. Crasseos igitur cognitiones et species dicte sunt.

Reliquorum membrorum complexio nis signa super eas significatiua sunt occulta: uerumtamen conuenit tibi ut inde coneris secundum dispendem ut significes super ea per ea que inuuant ea et nocent eis: et per operationes uirtutum earum naturalium. Operationes autem uirtutum naturalium iam dicte sunt in tertio tractatu megategni: in causis per quas complexionis fit rectificatio cuiusque illarum uirtutum. Et bonitas earum est per quam complexionem etiam fit corruptio earum et ipsarum malicia. Et ego quidem iam complexum rememoratorem signorum complexionis.

Iste sermo cibus est comprehensio canonum signorum complexionis membrorum interiorum. Et sunt tres canones. Vnus eorum est illud quod inuunt illa membra. Nam quando nos videmus aliquid conferre eis: extrahimus illud complexionem eorum. Et secundum est illud quod nocet eis membris. Nam quando videmus aliquid nocere illis membris: extrahimus complexionem eorum. Tertium est operationes uirtutum eorum naturalium. Nam qui mutant secundum mutationem eorum per complexionem eorum iam mutat. Membra autem interiora que non dicit Galienus in his signis complexionis suarum in eo quod preterit sunt intestina et renes et vesica et matris et barbalis et uine

.i. uirtutes potius et diaphragma et fel et splen: et reliqua membra illius prout intrinseca: quorum esse non expositum in eo quod preterit. in canone autem alio sumpto ex operationibus uirtutum naturalium est necesse intelligere in tractatu tertio ex tractatibus suis in causis. quod est: quod ostendit in hoc libro quod ex uirtutibus naturalibus non est aliqua penitus que operetur per frig^{idum} et quod ipse non operatur nisi per caliditatem que fit corporis humiditas aut siccitas: et per aditorem et dominatorem eorum operatur unaquodque uirtus. ubi gratia: attractiue complexio que operatur caliditatem que est pl^{us} et siccitas: et retentive caliditatem eorum et siccitas que est pl^{us}. Digere siue uero caliditas addita et humiditas: et expulsiue caliditas et humiditas: et frig^{idum}. Intellegit ergo illud et non errabis sicut errauit bydemelange: et Isaac iurista: et qui tenet sententias amborum: et putat quod retentiu operetur per frig^{idum} et sic et expul. per frig^{idum} et uis. hoc est ergo ultimum sermone in signis complexionis membrorum. Et manifestum est quod qui studet et exercet in omnibus que narraui non occultabit ei modum neque cum signorum omnis complexionis: siue fit naturalis in quibusdam membris: aut accitales: aut in dispositione que non proportionat neque ad sanitatem neque ad egritudinem. Ita ergo complexio signa generis primi. complexionis: et remanent duo alia genera. secundum sumptum in membris officialibus: et generis ceterum in membris similibus prout et membris officialibus.

Que uero propter magnitudinem aut plasmatorem aut numerum aut positionem labitur ita se habet. Quicquid igitur cadit sub sensu: cognosci facilia sunt. Eorum uero que non cadunt sub sensu: hec quidem difficilia sunt ad cognoscendum: hec uero ignota sunt.

Membrorum que lesa sunt in magnitudine sua: aut in forma sua: aut in suo numero: aut in situ suo: quicquid sub sensibus cadit: eorum cognitio est facilis. Eorum uero que sub sensibus non cadunt: alia sunt quorum cognitio est difficilis: alia quorum cognitio omnino impossibilis.

Prima complexio cognitorem canonum signorum cibus omnis complexionis quum fit in corpore siue in aliquo membro: et est illa prima generis lesio nis: incipit hic in cognitione canonum signorum generis secundi ex generibus lesio nis natura: et est illud quod fit in dispositione membrorum officialium. Et dicitur quod signorum huius generis sunt tres species. prima una est facilis cognitio: et hoc est quod cadit sub sensu. hoc est si indiget nisi studio per uisum tunc: et secunda indiget ut extrahatur ex cognitione ex eo quod continet et comprehendit. hoc est difficilis cognitio: et tertia est possibilis. Tertia autem cognitio est in possibilis oio: et non est in ea possibile nisi estimat^{is} per quod tunc et ipse exponit has tres species in sequenti.

Capitis igitur magnitudo et figura et ceterum cerebri manifesta est ut prius dictum est: sed hoc uero et thoracis. ita uero et quicquid labuntur in hominibus: aut humeros: aut brachia: aut cubitos aut summas manus: aut hysschios: aut

furas: aut pedes: nō est difficile cogno-
scere: siue fm plasmationē lapsū sit
aliquid talitū: siue fz magnitudinē: siue
fm numez: aut ordinatiōem pponētū
ea. Manifeste uero τ opationū in uno
quozq sunt lesiones.

Magnitudines capitū τ figure ei⁹
τ magnitudinis cerebrī cū illo et
figure ei⁹ illud omne manifestū est: τ iā
nominauim⁹ illud ante: τ sūtr est dispō i
pectore: τ fm hoc exēplū nō ē difficilis
cognitio esse spatulaz τ humerorū τ
adiutoriorū τ brachiorū τ uolarū τ an-
charū τ coraz τ crurū τ pedū. sit au-
tem nomenclatū in unoquoqz boz i for-
ma: aut in quātitate: aut numero: aut
in pōne ptū q sunt in unoquoqz eoz
ex qbus ipm ē ppositū: τ nomenclatū cu
iulibet boz opatiōis ē manifestū.

In loco ondit Sal. q signa ei⁹ qd accit ex no-
cūmēto in pōne alicu⁹ mēbroz appetū sensu
sciūp sensū: signa ei⁹ qd accit ex nomenclatū in
pōne alie⁹ mēbroz interiorū qrinēt τ pphēdit mēbra
appentia sciūter mēbris pphēdit sensū que cōtinet ipz.
Aut exēplū est cerebr. ipm. n. est mēbz interi⁹ τ cōtinet:
τ pphēdit illō ossa capiti: g fm illō fm q: sūtr figure boz
rū ossū scq illō ē cōz: τ sūtr ē pecc. magnitudo āt ei⁹
τ ipi puitas qū sūtr nō sequēs illō fz q sūtr spōdiles dōz
sūtr idā sūtr quo sūtr gētiā dū pulmonis τ cordis. 16

Et uero q intra corpus sūt: nō oia
sūt cognosci pphēdila.

In mēbris autē interiorib⁹ om-
nibus: nō est possibile cognoscere
eorū esse.

Propter euigilare fecit nos sup signa nomenclatū i
pōib⁹ mēbroz appetū: τ sup signa nomenclatū
in compositiōe eius quod est ex mēbris interio-
rib⁹: ut tamē cōtinet illud: τ cōprehendit sup ipsū
mēbra appentia. τ ppositionant enā b ad illud qd cadit
sub sensu: dicit bñc smōnē vt faciat scire p ipm eē signoz
mēbroz interi⁹: qz ēt ipa diuersificat diuersitate alia. 17

Entre siquidē cuiusdā ita paruū
τ rotūdū τ pphēdū iuxta hypocō-
driū uidi: ut manifeste apperet fz cū
cūspextiōem pproam τ uidētib⁹ τ tūgē-
tib⁹. sūtr uidi τ uesicā cuiusdāz extra
positāz τ paruā: ita ut si aliqūdo tarda-
ret ad egestiōem urinarū tumor circū
scriptus apparet manifeste: nō tñ alio-
rum que intrinsec⁹ sunt manifestā dedit

mibi cognitōez aliquādo. Tētare tamē
oportet cognoscere ut possibile est per
uirtutē τ uirtū eozū: τ si nō fm discipuli
nam certam: sed fm cōiecturā quādz
artificialem.

Stomachū quidē iam uidi in quo
dam boie puū rotūdū eminētē
in locis que sub hypocōdrio sunt dōec
delectat aspiciētī ipm τ tūgētī tūm⁹ ei⁹
ppropus fm rotūditatē declaratiōe sus-
ficiētī. τ sūtr uidi uesicā eminētēz paruā
ita q quādo habēs eam tardaret paruū
ab urina: appebat in loco eius inflatio
determinata termino manifesto. De
reliqs aut mēbris interiorib⁹ nō scio q
aliquid appuerit mibi ex eis apphēdē ma-
nifesta. uerūtū o3 ut concūm in quātū
possim⁹ ut sciam⁹ salutē eozū τ eozū
corruptiōem. τ si nō est possibilis eozūz
cognitio cognitōe uera: tūc saltē ē per-
estimatiōem pphēdila.

Distinct in hoc sermone Sal. inter signa noctu-
mentor cōpōnis interiorū mēbroz: euigilare
fecit sup uirtū eozū τ dicit: qz ex eis sit quoz
cognitio est possibilis in quādz cōpōib⁹ τ sunt mēbra i
qd est possibile vt emineat τ eleuet illud qd tenet ea ex-
trinsec⁹ τ illis silia. τ ex eis est quoz cognitio penit⁹ est im-
possibilis p signa manifesta τ i mēbris in qd est possibile ē
vt emineat τ eleuet qd est sup ea: ita vt sit possibilis i eis
cognoscere signa eoz. qūqz nō eminet: neqz eleuat qd ē
sup ea redit g esse eoz ad hoc vt fiat cognitio signoz eoz
p estimatiōez pphēdila. τ illi exēplū sūtr stomach⁹ τ uesi-
ca: quz in quibūdz hōib⁹ emineat τ eleuet qd sup eos est
demulsculis possibilis est cognitio signoz eoz ex figura
musculorū q sunt supra ea. τ qū nō eminet τ eleuat mu-
sculi q sunt supra ea: tūc nō ē cognitio signoz eoz possi-
bilis nisi p estimatiōem pphēdila. τ illō est cā qre nos inq-
suum⁹ cognitōez signoz: utriusq: sicut inqrim⁹ cognitio
nē alioz signoz ab utriusq: ex mēbz interiorib⁹: quoz nihil
cadit sub sensu. nō enī est uia ad cognitōem signoz bozū
mēbroz significatiū sup nomenclatū eoz nā fz uirtutē: τ si
cōspicū sūtr eoz nisi p estimatiōem pphēdila uirtutē. τ Sal.
euigilare facit sup hāc estimatiōez pphēdila τ dicit: 18

Et si ita accidat epati uidi quē
dam iam τ multos graciles qdē
uenas habētēs: sine colore uero uniuersū
corpus: τ si paulo amplī cū intu-
lerit τ magis si sūnt infantia τ spissa τ
glutinosa: bos qdēz uelut quodā pōde
re iposito τ suspēso fm dextrū hypocō-
driū sentientes in pphēdila: bos uero cū
extēsiōe quādā dolētes, in bis ergo cō

ueniens est pui esse epar ⁊ angustuz in suis exitibus.

Ego pono tibi exēplū in illo epar. iam eni quosdā uidi quorū numer⁹ multus: quoz uene crāt stricte: ⁊ colozes eoz in toto corpe erant fedi: ⁊ si fumebant de cibo supfluitatē pēci pue si cib⁹ erat inflatiūsus grossus uisco sus: sentiebāt qdā eoz in latere dextro ab eo quod est sub hypocōdrijs quasi in pfundo esset res grauis posita super aliqd ⁊ suspēsa cū aliquo: ⁊ sentiebant qdā eoz tēsiōne dolorosam. Estimauit ergo sup istū cū est hec dispō q ex eius pui est ⁊ strictoz meatuū.

Estimauit hāc estimatiōe ppiqua veritati. q epar est pui strictoz meatuū ex trib⁹ reb⁹. vna eaz est stricture venaz. nam quz uene nascant ex epare: significat stricture eaz putatē eius: ⁊ quando epar est pui: meat⁹ ei⁹ sunt stricti. Et secūda est ex colozē fedi: h eni significat frig⁹ opilonis epar. Et tertia ē ex eo qd facit cib⁹ inflatiū⁹ gilis ⁊ viscosus. h eni significat vlcēficat stricture meatuū epar. significat etiā putatē ei⁹ ⁊ stricture meatuū epar. qd est: qz fac in eo opilatōes accidere ⁊ gilisindēs qre scēg opilatōes tēsiō eoz: ⁊ fac gilisitudo eoz dolorē granē. ⁊ nō faceret iste cib⁹ illō accidere in epare nisi esset meat⁹ ei⁹ stricti: ⁊ nō eēt vt meat⁹ eparis essent stricti si nō esset putas ei⁹.

Altēri uero uidi plegmaticū totum fin habitudinē uomentez uero quōtidie chol. pallidā. agnouit ergo oportere ⁊ egestiōes eius uidere: ⁊ mī nime habuerunt fellis. Cognoui ergo ex hoc signo felleū humorē emittentes porū nō paruā eius partē in pillerō nē tris transnittere: ut in quibusdam apparet animalibus.

Euidi uirū in cū toto corpe erāt testimonia uictorie plegmatis: ⁊ cū illo uomebat omni die cho. ci. uidi ergo q oportebat me aspicere ⁊ cōsiderare dispōem egōnis eius: ⁊ uidi cho. in egōne puā ualde. Iudicauit ergo in hoc uiro q ex meatib⁹ in quib⁹ expellit cho. pcedit ps magna ad inferiorē partem stomachi: ⁊ est loc⁹ quē dicūt medici ci portanariū: sicut iā uidim⁹ in quibusdā aulibus illud.

Estimauit hāc estimatiōe ppiqua veritati s; q ex meatib⁹ ex qd⁹ expellit cho. pcedit ps magna

in inferiorē pte stomachi ex trib⁹ reb⁹. Una eaz est q vidi testimonia plegmatis uictie in corpe viri: ⁊ h non significat qz coz⁹ sit cholericū. Et secūda significatio est ex vomitu cho. ci. in omni die: h eni significat cho. q aggregata est in stomacho. Et tertia est ex cōsideratōe egōnis beceri erigit vt sit effusio cho. ci. ei⁹ ei⁹ oī die: ⁊ illud iam puati erat. Postqz aggregata sunt iste tres res: ⁊ iaz uiderat hec in quibusdā aialib⁹ ⁊ anatomia: iaz cōuenit vt sit ps meatuū cho. ampla effundēs cho. in stomacho: estimauit q ex istis meatib⁹ amplius illo viro uenit ps maior ad inferiorē pte stomachi ⁊ fudit i eo cho. ⁊ euomit ille oī die. Scitū qz hanc estimatiōem q erat plegmatici corpi: ⁊ q illud qd ueniebat ex eo omni die nō significauit in eo uictoriā cho. nālīs: sed amplitudiez ei⁹ quod cōtinuaf cum stomacho ex barbarico. i. ex potu kistis fellis.

Ex qd⁹ manifestū est q in remotis a sēlib⁹ ualde pficit ad cognitōem ex anatomijs appetiū mebroz notitia ⁊ opatiōnū ⁊ utilitatū inuētū. Quicū qz igit⁹ cognitor eē uult sic dictū ē nunc lapsoz corpi in anatomijs ei exercēdū est: ⁊ opatiōnū ⁊ utilitatū inuētōibus. Scriptū est aut⁹ de omnib⁹ sepatim in alijs negotiū: de quib⁹ in fine tot⁹ ora tiōis dicet gratia cognoscēdi amantes discere: singuli quoz desiderāt scire ex quo maxie negotio eligere o3.

Res autē ille significat q cognitio eius quod appet in anatomia est inuētio opatiōnū mebroz ⁊ utilitatū: ⁊ inuamētū coruz est magni inuamēti in cognitōe eius quod occultat a sensu. Qui ergo uult ut fortis fiat sup signifi catiōem in corpi⁹ in quib⁹ sunt similia istis nocumētis cōuenit ei ut exerceat in anatomia: ⁊ in inuētōe opatiōnū mebroz ⁊ inuamētōz eoz. Et ergo dēz iam scripsi in omni specie ex istis spēs⁹ libz singularē: ⁊ rememoraboz libroz aliozū in fine sermonis in isto libro: ut sciat diligēs disciplinā in quo libro inueniat sciam cuiuslibet rei ex eo cui⁹ necessest scietia.

Primonē suū istum: ⁊ iste res significat: uult q stricture venaz significat q in putate epar ē le sio ⁊ stricture meatuū eius ppter ea q uene sunt nate ex epare: ⁊ o3 q strictates eaz sint fin qstrictates epar ⁊ h res q appet in anatomia. ⁊ q etiā inuenit qz vomit cho. ni. oī die cū appetit de signoz plegmatici significat qz barbari ē leſor: qui uenit ex eis ad stomachū q ē maior ⁊ amplior qz o3. Et istō ē res q raro appet in anatomia: et uidet in quibusdā aialib⁹ fin 3iū illū qd qz extrahit: illud

qđ o3 ē ēt illud qđ dūenit ex eo ad stomachū sit mal' z ampli'. Postq̄ ē euigilare fec nos sup h qđ iste extraxit istas res p anatomia dedit canoñē cōez in cognitōe no cūmētōz signoz opōis mēbzoz interior nā: dicit qđ il lud seif ex cognitōne mēbzoz interior p anatomia: z ex cognitōe opatiōis mēbzoz: z ex cognitōe iuuamētōz eoz qđ quz ista tria pueniūt nobis estimam' ex eis estimatioē ppiqua sup nocumēta mēbzoz interior facta in eis nā. Et iay qđ Sal. edidit in vnoquoqz. Lex anatomia z ex opatōib' z iuuamēt' libz facies adipisci totū cui' scia ē necia ex qđ docet qđ vult stare sup ea p pntia z vñs: et rememorat ex impioib' cognitōis eoz ei' qđ obli' est ex eis. Qui g vult b're cognitōem dispōis opōis cuiuslibet mēbzoz interior incedat via Sal. z cūbat illō de anatō mia z opatōib' z iuuamēt' sic cūbat Sal. puitatē epat' z stricturā meatuū z venaz ei' ex puitate venaz z ex colo remalo. Nā color mal' significat mutatōem iuuamenti epati: z ex opatōis ciboz inflatuū grossū viscolo rit: ex dolore z extensōe in parte dextra.

21

Ed de his sufficēter dictū est.

Et in eo qđ dixim' de hoc capitulo est sufficiētia.

Significat p hoc capitulo: capitulū nocumētōz factoz nā in mēbzoz qđ est ex eis i oploze: qđ est ex eis in opōne. Et ex istis nocumēt' nō ē ali' qđ qđ sit egritudo: verūtū nocumētū in ipa nā mēbzoi accidit: aut ex ipō pñ' generatōis sue: aut post illō: demū legē ipm' z sit ei sicut naturalis oisip in eo.

Quēqz uero in pnti egra sūt cor pa cognoscere o3. S3 hec qđ sen sibus subiacētia in mutatōne coroz cognoscat qm' fām eis insunt in magnitudine z colore z figura z numero z positōe z duricia z mollicie z caliditate z frigiditate differētia.

Corpa autē que sunt infirma nūc: salz corpa que iam infirmata sūt oportet ut significes sup ea si sint cadētia sub sensu per mutatōem eius qđ habēt in suis naturis de quātitate magnitudinis z coloris z figure z numeri et situs z diuersitate z duricie z mollicie z caliditate z frigiditate.

Per mutat' Sal. Postq̄ euacuat' ē a victōe cano nū signoz nocumētōz mēbzoz nālū ad dādos canones signoz nocumētōz mēbzoz egrōz. Et qñ vñscat nomē nocumētōz nālū sunt fm istam eius qđā nocumēta nō nālū: qđā nō ecreitia a nā. nō nālū aut sunt. ppter exitū eozū ab eqūitate nālū. nō ecreitia aut a natura sunt: qñ nō nocēt opatiōi nocumētō sensato. Nocumēta vō egra sunt quoz vñūqz nocēt opatiōi mēbzoz nocumētō sensibilib': ppter illō nomian' nocumēta ecreitia a nā. Et genera nocumētōz eoz sūt cadē q z genera nocumētōz pōz sunt. sed vñā inter vñāqz ē q ista nocēt opatiōib' nocumētō sensibilib': illa nō. Et vñ uidit ipē bec nocumēta z dicit: qm' nocumēta mēbzoz q cadūt sub sensu sunt facili cognōis: qñ sunt supia ex

eo qđ videt in istis mēbzis ex mutatōe qūitatu eoz z colore ipoz z figuraz eoz z sit ipoz z diuersitate ipoz: et duricie z mollicie z caliditate z frigiditate. Discipul' eniz qñ exerceat in opatōe plagarū z collyrioz nō occultantur ei istis rebz signa cuiusqz egritudinis membroz apparentium.

Non appētia uero ulr qđē discere nē lesiōib' opōnū: aut egrōnū: aut doloziū: aut tumorib' ppter nām autē quibsdam boz: aut oibus.

Et si sunt ex eis qđ nō appēt sensui: tūc oz ut significet sup ea ulr: aut p opatiōnū corruptiōez: aut p ea q pcedunt ex eis: aut per doloze: aut p gres situdinem: aut per minozatōem corzi: aut per ea omnia.

Propterea qā nocumētū opatiōis factū a lesione accidere a nā est insensibile: pcedit in eis q ppter missa sūt canoñē in signis ei': nocumētū opatiōis factū a lesiōe egra est sensibile quā in signis ei' canoñē aliū qui est pter pntū. Nam quidē sumpt' ē ex tri bus. Ex anatomia: opatōib': z iuuamētis. Sic autē est sumpt' ex quattuor reb'. Una eaz ē opatiōis mutatō: z earū corruptio. Et opatiōis quidē alie sunt cōez: alie sunt ppe. Dēs aut sunt opatiōes trium radicū. I. pullis. Ipe aut mutat' mutatōe cuiuslibet mēbzoz: z scilicet sit sus z mor' volūtari': ipsi etiā mutant' p ois pōes egras: z sicut cibario. Opatiōes n. eoz mutant' iuuatōe mēbzoz. Et iam osidit bippo. in libro pñof. plures barū rerū: z p' scerur' est ex quibz Sal. alia cognitōez rei pulsus toti' coipis. Prope aut sunt opatiōes que appoiantur vñis cuiqz mēbzoz: sicut renes qui attrahūt aquoitatē humo rū: est vñā: z fel attrahit cho. z splen melācholici bu moze: z intestinū expellit illud qđ aggregat' in eo ex egestionē: attrahit sibi a supiozib' aliquid aliud. Et secūda est illud qđ pcedit a supsiuitate quā expellit mēba iute riora ab iteioib' ad exteriora: sicut vñā z qđ egrediēti ei ea: z egestio z quod egrediēti ei ea: z ipnti z qđ egredi tur cū eo: z muce: z sudor: z fociēcies aurū: z lachrymē z reliqua que sequūt' bas supsiuitates: que currūt cur su eaz ex colorib' z odorib' z substatib'. Et tertia ē ex dolo zib' qñ omni mēbzio appoiata est ipōe doloziā. Dolo ris aut ipēs multe sunt. Et eis enī est ipōe pulsatiū: z ē ille qui vicinat arterijs. z dolor stimulatū: z est ille qui facit' est in pāniculo. z dolor grauiatū: z est ille q facit' est in mēbzio pauci sensus: aut cui penit' nō est sensus: et dolor pūgitū: z est ille qui facit' est in mēbzis sup q vñ cit natura pāniculoz. z dolor apostēllois: z dolor mox diatiū: z dolor extēsu: z dolor stupēditiū. Et qūta est grossitudo pñātes rez naturalē. Figura n. b' gñstū dinis multoties figurat illud qđ est sup mēbzū cui' ex p' plū est qđ videt' apostemate gibbositatis pāniculū: qui est sup ipm' lunaris figure. qñqz etiā diuersificat' egritudo vel grossitudo fm mām que generat' ipm. Et ex ea n. est sanguinea: z cholericā: z pblegmatica: z melācho lica. Et istis n. qñtuo: reb' extrahit canō cōis cognitōie egritudinis interior membroz: aut per vñā earū: aut p plures qz vñā earū: aut per omnes eas.

Com uero pte fm cerebrū quidē egre dispōes: aut desipētie spēs

aut sensibiliū aut fantasiaꝝ lesionibus
aut appetitū uōmēdi: aut egestionib⁹
p palatū z aures z nares z oculos: aut
fm illud dolorū differētis.

Oportet aut ut super unūquodqꝫ
mēbroꝝ fm hoc exemplū signifi
cet. sup egritudines quidē q sunt in cere
bro oportet ut significet aut p spēs per
mixtiōis mētis: aut p spēs imaginatio
nis et qd imaginat ex reb⁹ sensibilibus
aut in nocumētis motū uolūtariōꝝ:
aut p illud qd pcedit ex palato aut ex
auribus z narib⁹: aut per spēs dolorūz
que accidunt in eo.

Postq dedit Salin⁹ canonē cōm in cognitione
egritudinū mēbroꝝ interiorū: z oēs res cōdes sūt
ininfinitas i doctrina donec expandant ad p
cularia: incipit pulariter i cognitōe signor egritudi
nū cūlisq mēbroꝝ: z incipit a cerebro sicut incipit ab eo
in cognitōe signor pōnōz nāluz. Nūcrauit q spēs si
gnor egritudinū ei⁹: z dixit q sunt qnq: una eaz ē spēs
pmitōis mētis. i. desipētie: nam qm cū ista sūt voces
z salus: significat victoriā cholē citrine aut cho. ni. adu
ste. z qm cū ea sunt qdē z taciturnitas: significat victoriā
būis melacholici aut pblegmatici. z qm cū ea sūt vigi
lie: signat victoriā fectitaz. z qm cū ea ē subeth z stupor: sig
nificat victoriā būiditaz. Et secūda est spēs imaginatiōis
ei⁹ qd imaginat ex reb⁹ sensibilib⁹: in hac enī qm imagines
sunt: ueniētes reb⁹ sensibilib⁹: tūc uō rētes anteriores ex
ventrū cerebri sūt saluz. z qm sūt in cōiueniētiē: z sūt or
dinate ordinē nō bono: significat egritudinē ventris me
diū: z corruptionē cogitatiōis vel cognitōis. z qm obliu
scit⁹ z nō recordat⁹: significat egritudinē ventris posteri
oris. z qm sūt nō ueniētes: significat egritudinē duoz
ventrū anteriorū. Qnqz aut corūmpit imaginatio z res
manet memoria: sicut cōtigit de viro de quo dicit Sal.
q: putabat q in domo ei⁹ cōm quidā rubicine: z pcepit
eos expelli. postq ergo uoluit recordat⁹ est isti⁹: z non
est oblit⁹ ei⁹. Et qnq corūmpit cogitatio z rēanz memoria
z imaginatio: sicut accit i alguefines. i. mētis alienatiōe
qm bō solus loquitur fecit. Et tertia est nocumēta motū
uolūtariōꝝ: z os tibi ut intelligas cūz bis etiā nocumēta
sensū: nam qm isti. i. mor⁹ z sensus destruit⁹ ex toto i cor
porē: significat aut apoplexiā aut parlysim uiniuersalem
aut cōgelatōē aut pōcacionē natricl. Et qm destruit⁹
ex vna duaz pñū corpis significat palyfim. s. apoplexia
z paralytis accidit uiniuersal⁹ ex opilatōe i cerebro acci
dente. Apoplexia qdēz fit ab opilatōe q implet cerebrū z
pibet cursū spūs aialis. Et paralyf quidē fit ab opila
tōe q implet vnaz duaz partūz cerebri. z qnq: destruit⁹
sensū z mor⁹ aliquoz mēbroꝝ fine aliis: z significat ill
lud opilatōne in nucha: aut i neruis ueniētib⁹ ad illō
mēbroꝝ. Et ego iam ydi virū cū: sensus pedū oīno des
truit⁹ fuit a coris vsq ad pedes: donec in ciceret aliqz
aut fecaret cūz spada aliq mēbra pedū ei⁹ nō sentiret ill
lud: z mor⁹ eius fuerit remanētes: z morat⁹ est donec fa
ci⁹ est hydropic⁹ z mortu⁹ est. Iudicauit ergo sup illūz q
euenit extreme parti nuche nocumētū non cōplet⁹ z
destruit⁹ est sensus pedū eius: z nō destruit⁹ est mor⁹ eo

rū. z si nocumētū esset cōplet⁹: destrueret etiā mor⁹ eoꝝ
Et q: puenit ex hoc nocumēto vapor: ad epar eius: z cor
rūpit oplexione ei⁹: z fecit⁹ est illud hydropis. Et multo
tēs quidē apostemas cerebz aut nucha: aut nēq abicū
diunt: z sequit⁹ illud destructio sensus z motū uolūta
rioz qui pcedit ad mēbra q sunt sub loco nocumētū ill
loz mēbroꝝ. Et qnq accit ut apostemat⁹ cerebrū aut qd
da: puniculoz eius: qm pmisset intellectū. z declaratio
borū mēbroꝝ q hoc mēbroꝝ fit apostemat⁹: extrahit ex
uolozib⁹. Quarta est spēs ei⁹ qd pcedit a palato z auri
bus z narib⁹: z ex supfinitatib⁹. Substatie enī haz supfi
natū z colozes eaz z odores eaz: būmōē nocentes i cere
bro significat: sicut accit mibi i pñū tpe. pcedit. n. ex ce
rebro meo z ex palato z cūz mūcho būiditas salua ca. ves
bementi putredia: z an illud pgerat itineu longo i sole
statis: z fatigauerat mētē meā multū valde: z repletus
fuera ciboz: accit ergo mibi bec egritudo uinosa. Et est
qnta spēs dolorū q accidunt in eo: isti. n. dolozes sūt diuer
si: z ipi oēs nōtant nocte cōi fodā. qdē: ex eis ē qd pul
satūz. z ali⁹ est quēz sentit bō cūz stimulatōe z mordica
tōe uebementi z ali⁹ est quēz sentit cō extensioe uebeme
ti a circuitu. Et ali⁹ est quēz sentit cū reuolutōe aut tremi
tu. Et loca fode sūt diuersa. ali⁹ est. n. qui cōprehendit ca
put totū: z nōat dolor oīans. aliūz q cōprehendit vnaz
duaz partūz cerebri: z nōat emigranea. z ali⁹ est q senti
tur ex craneū. z ali⁹ est q sentit intra craneū in pñūdo.
Et iste qnq spēs sūt expōite in libro cognitōis egritudi
nū mēbroꝝ interiorū. Et tū quidē inuenis multos me
dicorū specificātes vnāqz qz eaz: z dicit q signū tale sū
gnificat egritudinē talez q accit a cā tali sicut epilepsia:
z melacholia: z scotomia: z spasin⁹: z tetan⁹: z mater in
fantūz: z incub⁹. Et tū qdēz stabis sup vnūquodqꝫ signo
nū egritudinū cerebri: ppap ei⁹: sūt etiā z accitūz ei p cōū
ratez: qd ipse nō noiauit. Egritudinū q accidunt a nos
cūmō qd sequit⁹ illud qd nascit ex cerebro. i. nocumē
tūz qd sequit⁹ itēba aut quōdā neruos. aut cōsiderabis
egritudinē que accit cerebro ex nocumēto qd ascendit
ad ipm ex qbusdā mēbris ut a stomacho: aut ex renib⁹
z ex eo qd nō nūcrauit: cui⁹ quidē est egritudo: z cui⁹ qdēz
est accis seqns egritudinē: sicut epilepsia z spasin⁹: z stu
por z tremor. z salt⁹ ex libris Sal. in qbus ipse exōtē p
scrutat⁹ est doctrinā a haz rep: sic liber eius i morbis z ac
cidentib⁹: et liber eius in cognitōe passiōū interiorūz
mēbroꝝ scies.

Quero que fm cor ex diuine speci
eb⁹ z motib⁹ fm ipsūz: z adbuē ex
pulsib⁹ fm ipm z arterias z aiositatib⁹
z pusillanimitatib⁹ z febrib⁹ z infrigida
tiōib⁹ z in colozē dīfferētis z dolorib⁹
q circa ipm z circa arterias.

Oper egritudines aut que accit
i corde oportet ut significet ex spē
b⁹ mutatiōis et inspiratiōis: z ex tremo
re accidētē in ipō: z ex pulsū eius z pul
sū uenarum: z ex uelocitate ire z tardi
tate eius z febre z frigore corporis et
speciebus colozis z doloribus acciden
tibus in eo.

Non est possibile ut apostemet cor: aut accidat

opilatio in eo implens ventres eius sicut possibile est illud in cerebro: nam mora antecedit ad illud cuius est ante illud. Plurimi n. quia mox in subitō nō acit eis nisi q̄ effusio hūor ad corda eorū subitō: aut apostemā p̄nīcu hūor q̄ dēscit cordis mor̄ p̄ illū: et mox statū bō sine cā manifesta. Qui aut̄ mox et timore terribili aut gaudio magno facto subito: tūc illū ē ppter resolutionē spūs a corde. In gaudio qdē egredit spūs et sanguis subito siml ad exteriora: q̄r et rigis caliditas in nata: sicut et rigis ignis et vehemētia euētiōis. In timore vō redit spūs et sanguis ad interiora: et rigis etiā caliditas inata subitō: sicut et rigis ignis q̄ coipit ei et aliqua phibēte eius expiratōem. Et signa quidē significātia egritudines eo v̄dis sunt octo spēs. Una eap ē inspiratiōis malicia. In spiratio nāq̄ magna et veloci et frequēs significat caliditātē additā in corde: et eap p̄traria significat friḡ additū in corde. et fūone absolutū vniūq̄q̄ modorū malicie in spiratiōis ē significatiō p̄p̄a. Et hāc qdē ex q̄te p̄seruat̄ ē determinatōem illū in libro suo q̄ ē de malicia inspiratiōis. Et secūda ē tremor cordis accēdiēs in eo. B. n. significat effusioem mād ad cor aut p̄nīculos eius: qd̄ est aut vapor: melācholicū aut buniūdas: et facit maliciā cōp̄lexiōis in ip̄o. Et tertia ē mutatio pulsus i generib⁹ suis. vnaqueq̄ n. spēs pulsus et p̄cularia ei b̄rit significatiō nē p̄p̄am sup̄ illud quod accit cordi ex nocumētis p̄p̄is sibi aut quod accit sibi p̄ cōitātē defor̄is. Et q̄rta ē ex re locatē ire et tarditātē ei⁹. velocitas n. ei⁹ significat caliditātē: tarditas ip̄i significat frigiditātē. et necesse est tibi v̄t cōp̄es oēs istas res p̄res nāles. Et q̄nta ē spēs febriū. Et hāc qdē ex q̄te p̄seruat̄ ē fūone in eis in li⁹ febriū: et in libro cras: et in libro de ingenio sanitatis. Et sexta ē ex frigore corp̄is: et fūno in eo ē cōtrariū fūmoni i febrib⁹: et q̄i scit v̄t cōtrariū scit et reliquū. nā causas frigoris corp̄is omnes sunt cōtrarie causas fe. p̄pterea q̄ feb. est calor in toto corp̄e. Et septima est ex colore corp̄is. Color enim color mutat̄ et aliat mutatiōē dispōis cordis et aliatōē eius. Et octaua est ex colorib⁹ accēdiēib⁹ in eo et colorib⁹ plures sunt accēdiēia anime sicut tristitia et angustia et furore q̄ aut accidat ei dolor in seip̄o illud minus vel pax morat̄ et plonq̄at p̄pterea q̄ animal morit̄ ante confirmatōem coloris in corde. 26

E uero que fm epar ex humorū indigētia et abūdātia: et cōuersiōne coloris in nōnaturales discolorationes: et adhuc ex his q̄ sunt fm digestiōnem aut nutrimentū: aut sup̄fluoziū egestiōne immutatis: sed et pōderibus fm ip̄m et tumorib⁹ et dolorib⁹ nō in regiōe epatis tñ: sed fm compassiōes q̄cūq̄ fiunt alicui memb̄o: ut sunt diuīne species et tussis.

Super egritudines aut̄ q̄ accidunt in epate oportet ut significet ex diuinitate chimoz et additiōe eozū: et mutatiōe eozū a dispōnibus suis naturalibus ad dispōitiōē egredientē a nā et ex malicia coloris: et ex mutatiōe que accidit ex sparsione nutrimentū in corp̄e

aut in assimilatiōe sui cū mēbris: aut in expulsiōe ei⁹ qd̄ expellit̄ ex eo ex sup̄fluitatib⁹: et ex grauitate etiā q̄ sentit̄ in eo et apostematib⁹ et dolorib⁹ quozū quidā fiūt in loco epatis ip̄i: et qdam eozū p̄ cōitātē et p̄ spēm quādā mutatiōis etiā et inspiratiōis et tussis.

Pecies signorū egritudinū epar sunt q̄nq̄ spēs. Prima ē sup̄ta et oparētib⁹ ei⁹: et ē mutatiō ei⁹ q̄ mutat chimos in q̄ritate et q̄ritate. In q̄ritate qdē est diminutiō chimor et additiō eoz. In q̄ritate vō est mutatiō humor a dispōnib⁹ suis nālīb⁹ ad dispōēz ex eūre a natura Et fūno in hac specie est long⁹ et sufficit in eo in hoc loco rememotio summe vni⁹ significat sup̄ residuū eius. et hec summa est: epar a stomacho et ab ip̄o testino ieiuno sugēdo ex cibis et pōnd̄ attrahit cibum et decoquit ip̄m: et facit ex eo chimos. iiii. f. sanguinē chol. pblegma et melācholiā. Quis q̄ accit in eo egritudo p̄b̄bet ip̄m ad hoc vt faciat chimos istos. iiii. fm q̄ o. q̄ si egritudo est malicia op̄sionis fride addit in generatiōe p̄b̄latis: et minuit reliquos eoz. et si ē malicia op̄sionis ca. addit in generatiōe chol. et minuit reliquos eoz. Et mlti tiens quidē apostemat̄ epar apate ca. aut accit i eo malicia op̄sionis ca. et adurit bu. et generat̄ modi cho. ouerla rū spēs. Spēs aut̄ chol. ci. sunt rubea clara cirina subtil et cirina filis vitello cui et p̄asilia et q̄ hy colore indicit̄: que est vt iunior. Et viride eris. pblegmatis aut̄ spēs sunt dulce acetosum et insipidū et salum et vitreū. Et spēs buti modis melācholicis sunt quob⁹ modis. Un⁹ eozū ē ei⁹ qd̄ attrahit splen: est fer sanguis et sup̄fluitatib⁹. Et alio est qui adurit ex humorib⁹. humores aut̄ qui adurunt et cōuertūt in cho. n. sunt spēs chol. ci. pblegma salum: et humor melācholic⁹: et sanguis. Jte q̄ sunt spēs. ix. chol. n. fer ex aduritiōe cū influit p̄p̄ chol. ci. et vna ex p̄blate falso: et vna ex humor melācholicorū: et vna ex sanguine. Et sanguis ip̄i sunt duo modi: pur⁹ et impurus. pur⁹ est mā nutrimentū mēbroz. impur⁹ est effusio et in venis cū alio humorib⁹ p̄mixt⁹. Jte nāq̄ est filis oib⁹ b̄nōzibus reliq̄s ppter iuuamētia q̄ rememorat̄ nō ē in hac hora. Quis aut̄ ordinat sanguis et vniūq̄q̄s hūor a op̄sione sua cūli p egritudines epar: et fit aut min⁹ aut pl⁹ aut magis additē caliditatis: aut magis additē friditatis: aut magis additē b̄uiditatis: aut magis additē siccitatis: et q̄i mutat significat egritudinē in epate. Et spēs secūda est sup̄ta et malicia coloris. color tñ mutat ad maliciā: aut p̄p̄ cor aut ppter ep. Quis ergo cor est saluti: tūc mutatio ei⁹ p̄p̄ ep est solū: et scit q̄ mutatio ei⁹ est a corde aut ab epate p̄ illū qd̄ est ei⁹ de cōp̄ib⁹ aliis. Et signis. nā q̄s p̄p̄ ep fit ei signū aliud approp̄at ei. exemplū illi⁹ ē color plūbe⁹ qui significat friḡ in epate q̄i inspiratiō et pulsus sūt f̄z dispōsiones suas. Et spēs tertia est sumpta et mutatiōe sua q̄ accit in sp̄sōe nutrimentū et assimilatiōe ei⁹ cū mēbris: et in eo qd̄ expellit̄ de ip̄o et sup̄fluitatib⁹. Et vna. Epar enim q̄i infirmat generat b̄uores quos abhorret mēbra q̄ re accidit ab illo egritudines diuerse: sic scabies et icterigo et barras et verruce et mōspha et lepra et alopecia: et alia ex eis quoz p̄p̄tas est vt generet̄ i eo qd̄ app̄et de corp̄e et egritudinib⁹. et est illū qd̄ mēbra expellit̄ istas sup̄fluitates ad cutē: et coartat in ea ppter ḡstitudinē fm et debilitatē ei⁹ ad h̄ vt faciat eos vaporē q̄ resoluat̄ ex post ei⁹. Et multotiens diligit eas membra: et non expellit̄ eas ad partē cutis: sed remanētēs in membris relidant ad

epar: quare generat ab eis spēs bydropis: aut spēs flux⁹ ventri eparici aut spēs vomit⁹: aut spēs puocatois vīne aut puocatois mensruoz: sicut scies ex verbis hippo. 2. **Sat.** Et spēs q̄ta est supra et sensibilitate epari: 2. illud qd accit i eo: et opilatōis: 2. apatib⁹: epar. n. q̄nq̄ sentit maliciā opilonis i se diuerse: 2. modicationē 2. tensiōes. Et spēs q̄ta est supra et sensibilitate mēbroz: int̄ q̄ 2. ipz est coitas nam q̄ epar apat: trahit furela ipz infori: 2. sentit grauitas ipz in furdia: coartat velamē: quare mutat inspiratio 2. accit tussis.

In a uero 2. fm ventres circa digō 2. nez 2. ozexim hūide aut sicce oblo nis: aut super fluoz egōnib⁹ peccatib⁹. Similr uero 2. nauisic 2. singultib⁹ et eructuatoib⁹ 2. uomitibus: 2. ipzis eoz que uomunt fozmis: 2. doloribus: 2. tu moribus 2. dīnsijs.

Et similr etiā oportet ut significet super egritudines que sūt in uentre p nocumēta que accidunt ei in dige stiōe 2. in appetitu eius qd recipit de hu mido 2. sicco: 2. i expulsiōe supfluitati generataz i eo. Et similr significat su p eas p singultū 2. eructuationē 2. nau seam 2. uomitum: 2. i species eius quod egreditur cuz uomitu: 2. per dolores 2. apostematā 2. mutatiōe inspiratōis.

Species signoz egritudis sunt. 2. Prima earū est nocumēta accitālia i digōne. 2. sūt fm viā vni uersalē tria. 2. corruptio digōnis: 2. digōnis mi notatio: 2. destructio digōnis. vnaqueq̄ aut hāz signifi cat maliciā oplonis i ventre. Et spēs malicie oplonis sūt 2. Aut. n. significat egritudinē officiales i eo: 2. qn corū pif ex eis digestio: aut fit minor: aut destruit: nec gnāf ex eo chil⁹: quō epar generet chimos: 2. apparet corū prio digōnis i grauitate nutrimentū. egō. n. q̄nq̄ egredit mollitia: q̄nq̄ egredit grossa nō mollita: 2. q̄nq̄ egredit mutati odoris: 2. egredit eūa aliqd aliud ex eo: in q̄ iaz exstite pfermati sūt dip. 2. Sa. smonē in libro pnostico rūt: 2. i li. de morbo 2. accitib⁹. Et secūda est supra et ap petitu hūidi 2. sicci. iam. n. declarati est i eo qd pterit p ossiferētia ē inter oplonēz malā faciā natura i ventre: 2. faciā p accit: qz hīs nālem appetit qd est uenitēs 2. sile et cōpersioni: 2. qz hīs accitales appetit dūis oplo nē et qd est i ventre. appetit⁹ qd hūidū significat aut calu ditate aut siccitate i ventre: aut vtiq̄z sil. 2. appetit⁹ hō ei sūt aut hūiditate i ventre offrit: aut frig⁹: aut vtiq̄z sil. 2. pp h tacuit **Sat.** de appetu calū 2. fri. Et etiā ē supra et expulsiōe supfluitati gnāta: oīz i eo. 2. vent qd ē: 2. pellit illas supfluitates aut ad meri: 2. egreditur cū spūto aut cū uomitu 2. cū salina: aut ad itestina 2. egreditur cuz egōne. Et q̄ta est supra et singultu: singultus. n. accit sic accit ipsam. Et cāe faciētes ipm aut sūt repletio aut sic citas. ventor vō q̄nq̄z replet hūiditate aut hūioe modū cariuo. Et siccitas faciēns singultū: si appropaf ventri so lit: tūc possib⁹ est sanatio ei⁹. 2. si est cois toti tūc iaz su mia est hūiditas ei⁹ p aliquā egritudinē: 2. nō ē possibilis

curatio ei⁹. Et q̄ta est supra et eructuatiōe: ipse. n. signi ficat p ordinē sūi illud qd est infusū i ventre: 2. dīpō nez oplonis ventri. Eructuatiō qdēs fumosa aut signifi cat caliditate aut hūioez cholericū. Et acetosa qdēs signi ficat aut frig⁹: aut hūioez melācholici aut pblegma acco tosum. fetida vō significat hūioez putridi effusū i vētre in aiali. hāsa vō significat hūioez male q̄litas i eo infu sū: quz iam finita est hūiditas p aliquā egritudinē: 2. nō est possibilis ei⁹ curatio. Et tertia est supra et nauica: nau sca. n. 2. subuerno anie significat hūioez malū quē ebibit ventre: 2. fact⁹ est viscosus i eo qd est inter tunicas ei⁹. qz si accidat cū eo vomit⁹: 2. deiscat p ipz nauica: tūc ille ma lus hūioz infusus i ventre etiā iam penetrauerat: 2. virtut ei⁹ ad tunicas illi⁹: qd q̄ egredit p vomitū destruit quā litas ei⁹ modiciatua. Et hūioz qdēs effusus i ventre aut attrahit ad ipm ex toto: aut ita est ut extrahat ipm: sic acci dit i fame vehemētē: qm tūc ipse redit 2. attrahit ei⁹ mō bis circūstantib⁹: 2. effundunt ad ipz spēs veneni diuer se: aut ita qz mēbra ipsa expellūt ad ipm illud qd aggre gas i eis de veneno. 2. multotiens qdēs generat i ven tre ipso et supfluitantib⁹: ciboz 2. potius hūioez mali aut pblatici aut chola poralis: aut melācholici: aut qd ē sic in dicit. Et seprima est supra et vomitu: egreditur. n. cū vom tu spēs multe hu pblegmaticoz aut cholericoz aut mō lan cholicoz: 2. spēs veneni sūt diuerse. Et veneni qdēs ē hūiditas aquosa subtilis bonibilis q̄litas. 2. q̄litas venē ni est diuerfa. qd est: qd aliud est longinquū: 2. aliud qd ē ppinquū humoab⁹: uenientib⁹ coisporū: 2. aliud est qd bz q̄litate malā venenosa valde. Et octaua est supra et vo lomib⁹: qd est: qz veniūt ad ventrē multi nerui: 2. picipie ad os ei⁹. 2. ad illud qd ē superi⁹ a: qz opit sentit sensib⁹ litate forti nocumēti qd est i eo: 2. sūt ex eo dolores boz rribiles pui valde: donec mlti eoz faciūt syncopi. Et **Sat.** qdēs loq̄z i dolorib⁹: 2. oīz qz cāe eoz aut sūt solō otinui tat: aut maliciā oplonis diuerse. Et illud qd accit ex eis i vētre sūt egritudines: 2. ē gnatio ei⁹: aut ab hūioe modica tino: 2. ite hūioz aut ē choleric⁹: aut acetosus aut salisus: aut ē a maliciā oplonis diuerse in stō: 2. ē maliciā oplo nis diuerse ut aggregē in eo qd calefacit calefōne forti 2. qz infriat infriatōe forti sil aut hūet et aut siccit. Et nona ē supra et apatib⁹ accitib⁹ i ventre. apata vō sūt iiii. 2. sāguinea: pblatica: cholericā: 2. mēlica. 2. ex eis est qd est cōpositū. 2. multotiens qdēs oīdū infusa apata sen sui p h qz ipellūt lacertos qd sūt supra ventrē. Et decia ē ex mutatiōe ispiratōis: vent. n. qn in eo est apā aut hūioz in fusus aut mēbz tendit tensiōe multa 2. coartat velamē 2. extendit ipm: mutat p illud inspiratio.

Et fm pecc⁹ 2. dīnsijs 2. tussibus 2. dolorib⁹ adhub 2. eozqz que expu unt differentia: oportet cognoscere in presenti egra.

Super egritudines autēz que acci dūt in pectore oportet ut significetur p spēs imutatiōis inspiratōis 2. tuf sim 2. dolores accidētes i eo: 2. spēs ei⁹ qd expuūt ex eo.

Spēs signoz egritudinis pectori sūt iiii. vna eaz est mutatio ispiratōis: naqz qz p dilatōes pectori ingreditur: 2. p cōstrictiōes ei⁹ egreditur vapor fumosus: se qd qz infusur et murenē mori ei⁹: 2. p illud imutat ei⁹ i spiratio. Et secūda ē supra et tussi qz puenit i pectore ref

dolorosa mouet virtus naturalis et expellat cū tussis. Et tussis qdē accit ex caus mltis valde: sed bñō ē boza nūc rēdi eas. S; tertia est supra ex dolorib; accitib; pectoris. Et isti qdē dolores sunt diuersi. Et eis n. sūt qd fuit ab egritudine in lacertis colap. et eis sūt qd fuit ab egritudine in pāniculis pectoris. et eis sūt qd fuit in pulmone. Et q̄ta ē supra ex spēb; et qd expulset pectoris cū tussis. Et spēb; et qd expulset sūt multe. Et eis n. ē spūtu sanguis significat solutōem cōtinuā uolē. Et eis eis est spūtu scretōis: et b ē ex eo qd significat victoriā pblātia. Et ex eo ē qd significat victoriā sanguis. et ex eo ē qd significat victoriā cho. et ex eo ē qd significat victoriā mēse. et ex eis est spūtu saniei. et eis etiam sunt species multe. et ex eis est quod significat spūtu ventosi humoris: aut in potēte aut quia attrahit ad pectus.

Et h; tracheā arteriā egritudines pūlnia et tussis: et sūm locū dolor et spūtu et uocis lesio innoteſcūt.

Exper egritudines accidētes aut in cāna pūlnōis significāt mutatio inspiratiōis et tussis et dolor accidēs in loco ei: et qd expulset ex eo: et nocumēta accidētia uoci.

Pecies signoz egritudinū cāne pūlnōis sūt. v. Mutatio inspiratiōis et tussis: et dolor accis in loco ei: et qd expulset pānicul ei: et cānis ei: et nocumēta accitōia uoci. et Bal. qdē tacuit de nūeratione spēz signoz egritudinū pūlnōis: qñ ipse est itra pect. Et spēz signoz egritudinū ei sūt cōpositē ex signis cānalū ei: et ex signis egritudinū pectoris. Et qñq; quidē accit ex apatib; pūlnōis mutatio coloris marie facie: et cū dolo re accitē in eo sentit gūitas in eo qd ē iter spatulas: et se quis cū malicia inspiratiōis etiā tussit et spūtu spmōis ē ppus ei. qd ē qd ex eo qd expulset ex pectoris aut ex cānalibus ei: nō ē aliqd spūōis. Et tacuit Bal. Et de nūeratione spēz signoz egritudinū renū: et spēz signoz egritudinūz interstinoz pp duas res. Bēni vna ē assinuulatio barus spēz in pñ rei. et altera ē qd sit itellectus et opatōis eoz: et ex eo qd pcedit eis et locū doloris et apānbus et alijs. Uria n. et qd egredit cū ea pppropiaz renib; et uetice et ego et qd egredit cū ea significat super intestina. Et Bal. quidē colligit signa egritudinū ei: qd remāsit ex mēbris interstinoz in summa vna.

Proportionaliter uero et in oibus alijs ptib; ex tumore et dolore et lesiōe opatiōnū ampli et egōnū differētijs cognitiōes erūt.

Et sūm hāc poptōem sunt signifi catōes subegritudines reliquoz membzoz ex grossitudine et dolore accidentibus in eis: et ex nocumētis accidētib; opatōibus eoz et spēbus eoz que pcedūt ex eis.

Secū canō cōis ē significatiōe et cognitiōe egritudinū mēbzoz interior: et qdāq; ex eis ē spēb; si gnoz egritudines: cū ei: ita narrauit et enūerauit et qdāq; et ei eisdē de quo tacuit. et iste canō sumpt est

ex. iiii. spēb; quaz pma est gūstitudo: et secūda dolor: et tertia nocumēta accitōia opatōi mēbz: et q̄ta et ex eis qd pcedūt ex eis. Et manifestū ē ex istis. iiii. qñ in eis ē nēcia scia triū rep. quaz pma ē scia mēbzoz in anatomia. et secūda ē scia opatiōnū eoz. et tertia ē cognitiō iuuamētōz eoz. p cognitiōem aut mēbzoz p anatomia scifi scie eoz et qd cōtinuā cū eis et cōicāt cū eis: et qd ueniūt ad ea ab alijs: et sūmone absolutio vniuersali scifi p anatomia foue et sit eoz: et gūitates ipoz: et nūer eoz. Et ingredit i nūero eoz illud qd uenit ad ea et uenit et etiā arterijs et nūer: et reliq; qd sunt in eis. Cognitiō aut opatiōnū mēbzoz et iuuamētōz eoz ē nēcia: qñ vniūq; eoz est creatū pp opatiōem suā pphā. Et opatiōnū eius sunt iuuamēta qd currūt cursu arboris illi opatiōis. Quz qd mutat iuuamētū significat mutatiōem mēbz: sūt qñ mutat opatiōem significat mutatiōem mēbz. Et multonēs qd sūt vni mēbzoz iuuamēta multa. quoz qdā sūt pphā qdā cōioza: et qdām anteriora: et qdā posteriora. Et nō ē possibile ut sit membrū vni nūero pl opatiōis vna nūero. Et erbz. n. Quis sit mēbz vni et sint ei opatiōes multe diuerse: ita ptes ei nō sūt vne nūero: et gūitas nūeri cap ē sūm gūitatē nūeri ptiū opatiōnū eaz. Et sūt cor et arterie dilatāt p spēz villorū: et dēscūt p spēz tertiā villorū. qd ē qd vnaq; arteria bz duas tunicas: et inueniūtū ei p anatomia villi p locū tūdinē: et villi p latitudinē: et villi possūt sūm trāsterijs. et coap cōdis toti est cōpositū ex illi spēb; villorū. vnaq; ergo opatiōnū singlarū nūmero: efficit mēbzū singlarū nūmero. Intellige ergo totū illud et scies ex eo locum nocumēti ipsius. Et Salien quidē determinauit partes buius canōis et dicit.

Et humorib; qdēz pter nām ut in pblegmōnib; et sclirosi in inflatiōibus et herisipilis inspiciedum est.

Et tūbicūq; i coape ē grossitudo p trāsfiēs quātitate nālē oz ut ingram an sit ex apate ca. aut ex apate gūi duro: aut ex molli inflātē.

Postema calidū aliud est simplex: sūt apā factū de sanguine notatū pblegmō: et apā ca. notat be risipila. et aliū ē opositū sūt spēb; carbūculi: et in gredūt in eo oēs pustule ca. pē. sūt antrātes sub itēioe apā ca. Et isti qdē pustulis sūt noia mltā: sūt ignis pfi: et variola et fornicia et foculit et alie ex pustul: et variolē et mozillū ē ppetas aliq. qd ē qd ipsi currūt cursu crissuz malaz: qñ ancedit eos sc. putrida et colūsa. I. nūocba zū nua. et nā qdē expellit totā supfluitatē ad supficiē corpis et gūiūt ex ea variola et mozillū. In pblegmōe aut et be risipila et carbūculo et qd currūt cursu eoz se. scilicet odec plef oisq; supfluitatū in eis. Et egypti qdē notant carbūculū i calēn. Et apā sūe vuz aliū ē gūiātio et ab bzoz re mlico et notat sclirosi. et aliū ē gūiātio ē a cho. n. et notat cācer. et aliū ē gūiātio ē a pblate viscoso calēto: sūt nodi et scropbule. Et egypti notant scropbulas vētū atlegniā. i. calēatū. Bāp aut molle. i. inflātū ē duob; modis. vniū eoz nōiat inflatiō: et altp; notat atbelegi. Et sūt eis spēb; mltē diuerse: sūt pustule notate assen et filie nūctis: et ista gūiūt ex pblate subuli ca. aut fallo aut alteri spēi cui omisec cho. pua. et ex spēb; et sūt reliq; inflatiōes qd qdē pulsatio. et tu qdē potes cōgicē nām apāt ex co lore ei et dolore: et se. dcomitāte ipm: et ex velocitate mo ei: et tarditate ei: et tactu ei: et ex pssioe sup ipm cū vū gūi: et pōne nōle sup ipm. et ista qdē apata qñq; opōnū

precessit nos aliq̄s ad incedendū in illa
intentiōe per uiam bonā cōpēdiōsam
pp̄am: neq̄ cōsecut̄ est in illa finem: si
cū nō est cōsecut̄ etiā in aliqua inten
tionū aliq̄s antiquor̄: ueꝝ incepunt
eas ⁊ nō compleuerūt ipsas.

Incursus est Sal. in libro cognitiōis egritudinū
membrorū patientiū in egritudinib⁹ cuiusq̄ mē
briū interiorū sermonē in multo cuiusq̄ libris
liber: ⁊ perscrutatur est doctrinā signorū cuiusq̄ egritudi
nis ex egritudinib⁹ membrorū ⁊ perscrutatur est in residuo
eius doctrinā canonis in signis cuiusq̄ egritudinis mē
briū. Et quia nō intellexit Rasis illud putauit q̄ Sal.
abbi: cuiusq̄ ē cōmiserit egritudines quas signa nō do
cuerit: dicit in determinatōe sua qua determinauit est
matrem suā quā habuit de intentiōib⁹ libri Sal. in mem
bris passibilib⁹: q̄ Sal. cōmiserit ⁊ nō docuit oīa signa: ⁊
q̄ oīs vt notat liber ei⁹ cognitiō egritudinis quorūcūq̄ mē
briorū patiētiū: ⁊ nō pcepit q̄ Sal. fuerit p̄sent̄ in eo q̄ oī
miserit in canonib⁹ suis quos docuit in eis vt exiret dīc
pūl⁹ in inueniēdo illō p̄ illos canones. significauit q̄. i. f
ipo arte ⁊ nō indiguit intēdiōe p̄sideratōis lī. b. ⁊ h̄ est
lucē magnū q̄ meret Sal. maximā laudē: ⁊ oīdē Rasis
in vitupatōe per hoc q̄ suo malo intellectu regegit Sa. ⁊
manifestū est ex sermone Sal. q̄ ipse est op̄les doctrinā
artis medicine: ⁊ nos iaz explanauim⁹ illō i libro nostro
quē notauim⁹ in doctrina artis medicine. 37

Egrotatiū quidem corporū ex illo
negotio discere oportet cognitio
nes: Egrotatiūorū uero ⁊ sanādoꝝ
ex p̄nti sunt facultate.

Et iam conuenit tibi ut accipias si
igna corporū que iam sunt egra ex
illo libro: sed signa corporū que iaz p̄xi
ma sunt ut infirmē aut ut sanentur:
oportet sumere ex illo libro.

Quam in egritudinib⁹ manifestio cadentib⁹ sub vi
ni ⁊ tactu nō fit necessariū edere libꝝ quo scīat
signa eorū abscondit Sal. sermonē: ⁊ finēdo vi
ciꝝ q̄ liber eius in cognitiōe passiōū membrorū interio
rum fufficit in cognitiōe signorū egritudinū. quod est: q̄
qui studet in eo scit etiā signa egritudinū membrorū ap
parentiū: ⁊ residuū sermonis eius est intellectu: ⁊ ipse cō
plebit exp̄dem eius in eo quod futūꝝ est. 38

Et quidē que sunt signa egrotati
uorū in medio fm formam eorū
sunt que sanis ⁊ egrotatib⁹ accidunt:
fm nāz qdē oīa sanis insunt: p̄ter natu
rā uero egrotatib⁹ in quātū egrotāt.

Et signa corporū q̄ appropinquāt ad
hoc ut infirmē sunt media inter
illud quod accidit sanis: ⁊ illō quod ac
cidit infirmis. omnia enī que inueniunt̄
in sanis: currūt fm rem naturālē. ⁊ oīa

que inueniunt̄ in infirmis ex nīa qua sūt
infirmi: sūt fm cōtrariū rei nālīs.

Postq̄ p̄cessit Sal. ⁊ docuit signa que accidunt
sanis ex nocuētis currentib⁹ fm rem naturā
lem: ⁊ docuit signa que accidunt infirmis ex no
cumentis currentib⁹ fm cōtrariū rei naturalis: docet in
hoc sermone q̄ signa que significāt q̄ copus appropin
quat ad hoc vt infirmē sunt media inter illa. sūt p̄mi
xta: sunt ex signis sanorū ⁊ ex signis egroꝝ. 39

In medio uero his sunt declara
tiua egritudinū. Quedam ex ge
nere existētia eorū que sunt scdm natu
ram: sed in quantitatib⁹ aut tempib⁹
p̄mutata. Quedam uero ex his q̄ sunt
p̄ter naturā quidē sed minora his que
in egritudinib⁹ sunt.

Signa autē corporū que appropi
māt egritudinī sunt fm terminos
in eo quod est iter illa ⁊ ista. Et ex his
eni sunt que sunt ex genere rerūz natu
raliū: uerūtamē p̄mutatū in quanti
tatib⁹ suis: aut in suis dispositiōib⁹:
aut in horis suis. Et ex eis sunt q̄ sunt
ex genere rerū que egrediūt a nā: uerū
tamē sunt minora ⁊ magis diuina:
q̄ ea que accidunt in infirmitatib⁹.

Hec ē exp̄d signorū corporū q̄ appropinquāt infirmita
ti. qdē ē: q̄ sūt p̄mixta ex signis sanitatis ⁊ ex signis
egritudinis. ⁊ ex signis qdē sanitatis nūc q̄ p̄mix
tant signa ista ab eo fm q̄ sunt: aut in q̄stratib⁹ suis: ita
q̄ addit̄ aut minuit̄ aut in qualitatib⁹ suis: ita q̄ p̄mix
tant eorū dispōsēs nālēs ad illō qdē egrediēs ē a nā aut in
horis suis: ita vt p̄mutent̄ hoc signū vni⁹ cui⁹ exp̄pli ē vt
āccedat appetit⁹ cibi aut tardē. Ex signis aut egritudi
nis ex istis signis appetit̄ aliqd in corpore sano: nūc in fm ap
paritiōis ei⁹ q̄ritas est p̄ua: ⁊ stus ei⁹ est debilis. deinde ad
dīc: ⁊ significat p̄p̄nq̄at̄ calidū corpus in egritudine: et
quādo complet̄ cadit corpus in egritudine. 40

Et p̄pter hoc ⁊ dispositiōes he cor
porū q̄cūq̄ egrotatiua esse uiden
tur: neutroꝝ sunt: ⁊ declarantia uero
ipsa signa. Primo quidē hec sanitates
designāt: secundō uero egritudines. ⁊
sunt eadem signa fm primaz habitudi
nem ⁊ sana: ⁊ egra: ⁊ nuutra.

Et sicut dispositiō corpororū que
appropinquāt egritudinī ipsi ex dis
pōnib⁹ que nō p̄portionāt̄ ad sanitatē:
neq̄ ad egritudinē. ⁊ signa etiā signifi
cātia ipsū: nō significāt in primis nisi
illaz dispōem: deinde significāt modo

secundo egritudines. sit ergo unū signū in comparatōe ad aliqđ ex signis pter ali quid ex signis que nō significāt sanita tem nec egritudinē.

Iam qđe fuit dispō qđ nō pportio nā: neq; ad sanitatē neq; ad egritudinē trū spētū. Et signa corpū qđ appropinquāt egritudinē sūt hī b^o dispō nis. nec ē qđ trū sūt et ipēs signoz corpū qđ appropinquāt egritudinē tres. Et b^o qđ hī sūt: aut pmutatio signoz fa nitatē: aut omutio signoz egritudinis: et debilitas eoz. qđ si significatio boz signoz diuersificat sū cōparatōem eoz. ipsa nāq; qđ cōparat ad sanitatē significāt eā. et quādo comparat ad dispōitōem mediā significāt ipām modo alio. et quādo cōparat ad egritudinē significāt eā. 41

Ico quidē qđ tam existētē dispō sitōem demonstrāt neutra: in eo uero qđ futurā declarat egra.

Ex signis que significant egritu dinē ex uia quidē qua significant dispōem que est in corpore: nō significāt sanitatē neq; egritudinē. Et ex uia qđe qua significāt dispōem qđ fiet post: si gnificant egritudinē.

Signa que significant corpus esse. ppinquāt egritu dinē: ipsa quidē in pms significant dispōitōem presentē in corpore: quare est significatio eoz p pms supra dispōitōem mediā: et significatio eoz futura super egritudinē que erit. 42

Sed uero eandē ratiōem et que cūq; apparēt i egrotātibus signa salutis: dicētur quidēq; sana eo qđ futu ram sanitatēz denūciāt. Dicent uero et egra in quātū egritudinē existētē ostē dunt. Et manifestus est quidē qđ si utrozūq; sunt declaratiua: dicent neu tra sū unū aliquod significatorūz neu trozum uoce.

Et sū hanc ratiōcinatōem etiam signa que apparēt in infirmis et si gnificant euasidēs dicūt qđ signa sunt sa lutis: quontā ipā indicant sanitatē que fiet in eo qđ est post. et dicūt etiaz qđ ipsa sunt signa egritudinis. p ptea qđ significāt egritudinē presentē. et quādo significāt duas dispōitōes: tunc sunt ex signis que non pportionātur ad sanitatem p pte: neq; ad egritudinē p pte sū aliquem modoz quos significat hec dictio scilz sūmo noster: nec sanitas nec egritudo.

Signa que apparēt in infirmis et significant euasidēs sū hī signa digidēs et rehemētē utri et tolerantie et significāt duas dispōitōes. una eaz est qđ signi catio eaz est presentē sup egritudinē: et significatio eaz fu tura est sup sanitatē. qđ ergo significāt sup infirmitatē et sup sanitatē simul: tūc sunt ex signis vni^o modoz dispōi tōis que non est sanitas neq; egritudo. 43

Ibi uero mirandū est eandē si gna tres habere rationes in disse rentibus habitudinibus: et sana: et egra et neutra dici.

Et non est mirū si signūz pportio nectur ad istos tres modos per cō paratiōes diuersas et dicat qđ est signūz sanitatis et signū egritudinis: sed et signū neq; sanitatis p pte: neq; egritudi nis p pte.

Iam signa digestiōis cōplete sunt significatiōes tres. Una earū est: qđ ipsa significāt egritudinē presentē. Et secūda est: quia significāt sanitatē qđ fiet in pmo. Et tertia est: quia significāt dispōem que neq; est sanitas neq; egritudo. et sū hoc exēplū est ratio cinatio omīs significatiōis significatiōes diuersas et p ptiōes diuersas. quod est: quia nō est mirū si signū vni^o si gnificet p comparatōe diuersas res diuersas. 44

Sed uero aliter significatū que cūq; ex egritudinib^o pualēscētib^o insunt signa dicim^o neutra scōz qđ arbi troz: et ea qđ sūt in senectute. hac igit rōe oia sū ples cadūt intellect^o et rōnes.

Et dicim^o sū intetōnem aliā pter hāc intetōnem qđ signa qđ inueniūt in corpore qđ morāz ab egritudine sunt ex si gnis qđ nō significant sanitatē neq; egritudinē: et sū signa qđ inueniunt in corpū bus senū. et oia signa ista pportionātur diuersis pportib^obus.

Intetio illa ē intetio in qđ nō sūt signa significatiua egritudinē p pte: sed significant aut egritudi nem p pte: sicut signa inuēta in corpib^o pualēscētib^o: aut dispōem aliā sicut signa que inueniūt in cor poribus senū significatiua debilitatē caliditatē imatē et vi ctozā frigoris et fecitatis sup mediā radicalia. 45

Quēcūq; uero signa pfecte sanis i sūt sū sola sanoz cadūt cognitōe.

Signa autē qđ inueniūt in corpibus sanis in qb^o nō ē egritudo nō ppor tionantur ad sanitatē.

Hec intellectum est supra. 46

Et quēcūq; egrotātib^o nō sunt ma nifestatiā futurā sanitatē: sū sola et hec egroz cadūt cognitōe.

E signa que inueniunt in infirmis:
et non indicant sanitatem futuram:
ipsa etiam non proportionantur nisi ad
egritudinem trisi.

Hec est intellectus et expositum. 47

His quidem deinceps dicitur.

T dicent ista in eis que sunt post.

Quia ipse reiterabit rememoratioem signorum egri-
tutinis in eo quod futurum est. 48

Et tunc uero egritutinis signa p-
nostica percurramus prius duplici
uero existente eorum differetia.

Et dicam in primis signa que indi-
cant egritudinem futuram: et istorum si-
cut diximus sunt due species.

Ubi signorum species sanitatis quando permutat:
et species signorum egritutinis quando est magis
diminuta et debilius. 49

Agrediamur pora quantitatis
aut qualitatibus aut temporibus non
ipsis propriis formis permutata ab his que
sunt secundum uarietatem.

Et dicam in primis illud signum quod
ex eis non est permutat remanens nisi
in quantitatis et dispositioibus et iboris
non in ipsis generibus eius.

Ult signa sanitatis ipsa uitaque generis suis sunt
significancia sanitatis: et permuratio eorum in quantita-
tibus suis aut in suis dispositionibus aut in boris
suis significant egritudinem que accidit. Et Galienus quod
numerat ea secundum semitam exempli et dicit: 50

Ult oremur ciborum intensas aut
remissas: aut que non secundum tem-
pus consuetum fit.

Sit cibi appetitus additus aut
diminutus: aut pertrahatur horarum
in qua currit consuetudo ut moueatur:
aut declinet ad cibos cum quibus non cur-
rit consuetudo.

Decuratio eius ad cibos cum quibus non currit
consuetudo: est mutatio eius in dispositionibus suis:
et reliqui sermonis eius est intellectus. 51

Alt non secundum consuetam ciborum ege-
stione superfluum: sed secundum egestio-
nem esse pauciorum aut plurimorum aut
humidiorum aut duriorum.

Et ut sint superfluitates cibi que p-
cedunt pauciores quantitate aut plu-
res ea: aut leniores aut duriores.

Diminutio eorum aut ipsarum multitudo est eorum p-
mutatio in quantitate et eorum lenitas: aut durities ipsarum et eorum p-
mutatio in qualitate. et dimissio sermonis sui in ho-
ris suis quoniam est manifestum quod est: quia egreditur
ante horam consuetudinis quando sunt plures et leniores: et
tardat eorum exitum qui sunt pauciores aut duriores. 52

Tu uero et humidiorum superfluum
indigentia aut abundantia propter na-
turam: aut coloris aut consistentie permu-
tatio: aut temporis euacuationis.

Et similiter etiam est in diminutione
superfluitatum humidarum et additione
earum mutatio remanens: aut mutatio
colorum earum aut essentialium earum: aut ho-
rarum euacuationis earum.

Superfluitates humide que sunt non sunt eorum et reliqua
que descendunt cum ea. eorum aut permuratio in quanti-
tate sua et diminutio: aut additio et permuratio in qualitate
sua: et mutatio colorum eius et eorum et permuratio in boris suis:
et egreditur in boris suis diuersis. et uenitque istorum quoniam non
currit secundum consuetudinem indicat egritudinem: quoniam significat
causam in corpore faciente necessariam mutatioem eius. 53

Et nigilie et multus somnus: aut
in tempore non consueto: secundum hoc
uero et superfluitas: aut amplior aut mi-
nor: aut calidi aut frigidi concupiscetia
preter consuetudinem: que admodum et cir-
ca uenercorum usum immensurata et non
secundum tempora concupiscetia: et sudores
plures quod oporteat aut pauciores: aut
pigris ad motum: aut tentantibus
moueri aggrauatio: aut dissolutio ma-
xima et ualida: menstruum etiam retenti-
tio: aut amplior aut minor euacuatio.

Sic uero et que per emorroidas: sed et
secundum eundem cibum et potum non similis
ei que prior fuit delectatio: cognitio est
future egritutinis. Similiter et intelle-
ctus hebetudo non secundum naturam aut ob-
liuio in non consuetis: aut fantastici som-
ni magis quam prius: et si quidem audi-
tus et odoratus et uisus hebetiores et
infirmiores. Et simpliciter dicere est quod
cumque secundum naturam sunt: hec quidem
antea: hec uero diminuta: hec uero te-
poribus quibusdam: aut quantitatis per-
mutata: et corporis tumor et minor et ma-
ior factus: et rubicundior aut albius aut
limidior aut nigrior. Et eructationes
et sternutationes et uentositates plures

aut pauciores a naturalibus: signa sūt future egritudinis. Ita uero et quecūqz per nares et aures et palatū quibus cerebrū expurgatur quātitatibus aut qualitatibus aut temporibus pinutata. hec igit omnia generis sunt eorum que sunt sū naturam.

Et uigilie aut somnus additi aut facti in hora in qua nō currit consuetudo: et sūm ratiocinatiōem etiā illi currit esse appetitus potus pluris aut paucioris: aut calidi aut frigidi contra consuetudinē: et usus coitus superflus et factus in hora nō sua: et sudor quādo est plus q̄z oportet aut min⁹ q̄z oportet: et pigritia a motib⁹: et grauitas quādo conatur homo ut moueatur: et mollificatio et debilitas uehemēs: et retentiō mēstruorū et euacuatio eorū plus q̄z oportet aut minus q̄z oportet. Et sicut etia euacuatio sanguis ex orificijs uenarū q̄ sunt in ano et uulua: et delectatio etiā eius quod comedis et bibis quādo est diuersa ab eo sūm q̄ currit esse eius. Ipsa nāqz indicat egritudinē futurā: et similiter hebetudo mētis quādo habes eaz nō est aptus natus sup illud: et obliuio accidens ei quādo sciuit illud ex seipso: et somnus quādo in eo est ex imaginatiōe et uisionib⁹ plus q̄z fuit antea: et auditus et odoratus et uisus quādo unus quisqz eorū augmētatur aut debilitatur: et uniuersaliter omnes res naturales quādo addunt aut minuunt aut mutantur ab horis suis aut a dispositiōibus suis ex eo est tumor uel magnitudo corporis quādo minuit aut addit: aut declinat ad rubedinē aut ad albedinē aut ad liuiditatem aut nigredinē. Et eructuatio et steruatio et uentositas que egreditur inferius quādo addunt aut minuuntur a quātitate naturali. et sicut etiam quod descendit ex naso aut ex palato: aut egreditur ex narib⁹ ex eo q̄ mūdificatur cerebrū quādo mutat quātitas ei⁹

aut dispō eius aut ipius hora. et omēs iste res quas dixim⁹: sunt ex genere rerum naturalū.

Canon in istis omnibus signis est res una: et hec res una est et confideres unūquodqz operi et in uamentoqz ipsoz membrorū naturalū et ratio cineris ipz. Cum g inueneris illud iam additū aut dimi nutum: aut permutatū in qualitate sua aut in hora sua: tunc illud accidit a causa in corpore: que si o mutat faciet egritudinē. Et hec causa quādoqz est debilis et sufficit natura ad sanandū eam. et quādoqz est fortis et ppter faciet egritudinē. et quādoqz est media et non faciet egritudinē: aut ppter inquit. Et hanc quidē determinabu vñ quādoqz causam facientem hec signa in eo q̄ futurū est post cenā scdm eius a numeratiōe speciez omniū signoz. 54.

Dorsio uero in uentre aut scdm stomachū aut sūm aliquod intestinum aut in egestiōib⁹ aut in his que euolūt aut mingūtur: aut aliquis alius mediocri⁹ dolor de genere est eorū que sunt pter nām. Rōndū uero egrotare ita se habētes dicūtur.

Mordicatio aut accides in uentre aut in meri aut in aliquo intestino rum aut apud egdem aut uomitus aut urinā et dolor puus: sunt de genere rerū egrediētū a nā: uerūtū cui accit illō nōdū infirmas.

Postqz cessauit a numeratiōe ei⁹ quod significat egritudinē futurā ex signis sanital: pmutat ad numeratiōem eorū que significat egritudinē futurā ex signis egritudinis. et dicitur ex eis i pms mordeatione que accit in uentre aut in meri: aut in aliquo intestino: aut accit apud egdem aut uomitus aut urinā: occide dicitur colorē puū q̄ accit i epate. Dolor n. qm̄ incipit postqz n̄ fuit dū pmaet pu⁹ n̄ significat egritudinē pntē: s̄ h̄g egritudinē futurā: qm̄ h̄g cām nociuā in epate. 55.

Quemadmodū grauari caput aut dolētes caput: aut uigilātes aut dormiētes quādo nōdūz ppter hec ad p̄suetā opationū impediūt. Et em̄ quidē iste est egritudinis in talib⁹ dispōnibus discretius.

Et sicut est dispō eius q̄ sentit in capite suo grauitatē aut dolorē dum p̄seuerat illud nō phibēs illū ab opatiōibus q̄ ab̄cucurrit p̄suetudo ei⁹: et iste qdē est ter min⁹ egritudinis in huiusmodi dispōnibus.

Non uult in h̄ s̄mōe terminū sūm diffinitōes egritudinis subām egritudinis significatē: s̄ uult uelari p̄oiez q̄ distiguit iter egritudinis et alia ex dispōnib⁹ corporis. Dolor n. et unūqz signoz egritudinis qm̄ accit

in corpore sano ouz prohibet ipm a uersatiōe i actiōi
b^o suis cum quibus eucurrit cōsuetudo eius sunt signa
significatiā egritudinē futurā. z qñ phibet ipm uersari
in actiōib^o suis cū quib^o eucurrit cōsuetudo ei^o tūc sunt
signa significatiā egritudinē pñem. Et ipse qdēs oñdit i
libro cris q^o pñ^o oīez egritudis est hora in q^o apparet no
cumentū opatiōis sensibile. z pñmū qd computat ex die
b^o egritudis est hora in q^o incipit ex nocumēto opatiōis
qd phibet cōuersari infirmū in occupatiōib^o suis: aut cō
uersari mēbz in opatiōe sua pñia.

Et ppterea ad aliqd eandē disposi
tione z egram z neutra dicim^o ad
huc. ad uigore enīz ferētis facili^o qz iaz
uicte uirtutis : aut egra est aut neutra
dispo singulaz earū que dicta sūt.

Et pprop^o illud noiatur dispo una
p compatiōē ad aliqd sine alio:
qñqz egritudo: z qñqz neqz sanitas ne
qz egritudo. qd est : qz unaqueqz harū
disponūz qñ narrauim^o fm quantitate
uirtutis z toleratiē qua tolerat eas: z
fuge eius ab eis ē aut egritudo: aut dis
positio q^o nō est sanitas neqz egritudo.

Pñqz dicit signa significatiā egritudinē: z fuit
intellectui ex smone ei^o q^o uolozē z uñquodqz
signoz egroz efficit cā in corpore: dicit qd sit il
lud qd facit accidere illam cām in coze: z dicit q^o accit
dispo que ē p compatiōē ad aliqd sine aliquo: qñ dicit
tur egritudo qñ phibet uersatiōē i occupatiōib^o. oñi
oñdit cām in hoc: z dicit q^o illud nō est nisi fm qñtate
uirtutis z tolerantiā ei^o qua tolerat eas z fugā ei^o qua fu
git ab ea. nā ipsa tolerat eā nō est illa dispo egritudo: s
dispo media. z si uincit ab ea ē dispo illa egritudo.

Ita uero z alia nocumēta quecūqz
sunt fm sensus nō in eo qd est: z
magis z min^o differūt alterut^o s^z toto
genere pter nām sunt: z bec sūt egritu
dinū signa: quādiu tamē fuerit parua:
z nondū a cōsuetis unicuiqz actionib^o
impedire sufficiētia dixim^o neutra.

Et similr oia nocumēta que fūit in
sensib^o sunt diuersa ad inuicēz nō
in multitudine z paucitate : s^z in genere
toto etiā sunt exētia a natura: ipsa. n.
etiaz sūt ex signis egritudis dñ perma
nent parua: z nō phibent illaz cui acci
dunt ex operatiōib^o quib^o currit consue
tudo eius.

Emo ei^o est intellect^o: s^z i genere toto uult gen^o
nocumentoz que mutat sensus in multitudine z
paucitate z qñtate quā oprehendit sensus. spe
cies enī bui^o generis sunt multe: z ex eis sūt que mutant
sensus i qñtate z similib^o. hinc etiā exponit Galien^o spēs

bui^o generis z dicit:

Alia uero sunt scdm gustū qdcm
Quando salte aut amare aut alicu
ius alterius qñtatis manifestatio est i
comestis z bibitis oibus: aut sine acce
ptiōe cibi salina eis uidet talis.

In gustu quidez quādo sentit ho
mo saporem omniū que comedit
z bibit salsum aut amarū: aut in eo ali
quid ex reliquis saporibus: aut sentit
ppter q^o recipiat salina sua aliquem ho
rum saporūz.

Iam oñdit hippo. i libro de hñozib^o q^o sensus gu
stus mutat fm illud qd misceat humorū nālū po
sito in lingua eis hñozib^o: z sentit saporēz humo
ris uincit in corpore.

Scdm odoratū uero quādo aliqñ
sentim^o unaz qualitatē odoratu
nullo pñente odorabili: aut afferentes
plurima z diuersa omnia ut similia sen
tim^o: plerūqz uero oīno sensus nobis
est nullius: aut fetozis alicuius: s^z nul
lo pñente fetore.

Et in odoratu qñqz sentit homo
odorem unum: z nō est in pñen
tia eius aliquid qd odoret: aut applicā
tur ei res mltē diuersē: z sentit ex oib^o
eis odorem unū: z qñqz non sentit ho
mo ex odore aliquid penit^o: aut sentit
odorem fetidū z non est in pñentia eius
aliquid fetidūz.

Utatio instrumēti odorat^o est fm modū muta
tōis instrūti gustus: s^z fm illud qd resoluit^o ex bu
mozib^o corporis vapor: sit: qui etiā mouet sensū
odorat^o. Qñ ergo i corpore hñoz mal^o est: resoluit^o ex eo
vapor: z cōprehendit odorē ei^o sensus odorat^o.

Scdm auditum uero sonitus et
streptus generis eozum que pze
ter naturā sunt.

Auditu autez quādo tinnitus
z sonit^o sunt ex genere renū egre
dientūz a cursu naturali.

Sensus audit^o mutat etiaz fm id qd resoluit^o ex
vaporē humorū uincitūz in corpore. isti enī bu
mozēs qñ mutant^o imprimūt in sensum audit^o
aliqd sicut imprimūt i sensū gust^o z in sensū odoratūz: z
qñ sunt fm rem nālēz nō imprimūt in eo aliqd.

Quoadmodū z fm nifum quecū
qz ante apparere uidet nigrā z al
ba z rubra z ruffa: bec quidez rotūda:

hec uero oblōga: hec qdē gracilia: hec
uero grossa ⁊ p̄ternolare oīa uideēt.

In usu autē sicut qñ imaginatur
homo quia uidet ex rebus nigris
aut tenebrosis: aut similib⁹ indico: t ci
trinis et rubeis: qñdā rotūdas: et qñdā
lōgas: et quāsdā minutas puas: et qñdā
grossas: et imaginatur ei omnia quasi
uolantia.

Isti colores significāt chimos corpis vincētes :
 ⁊ sumis ex vnoquoq; eoz significatio p̄p̄a sicut
 sumis ex saporib⁹ ⁊ odorib⁹ ⁊ vocib⁹. 62

Sed cum tactu nero quoniam inequalitas quedam aut spissitudo aut grauitas aut tensio aut stupida aut volens dispo appetit secundum totam habitudinem.

In sensu aut tact^o qñ sentit hō vī
uersitatē ⁊ agitacōez aut spissitu
dinē aut grauitatē aut tēliōem aut alte
ratōem in corpe suo toto.

Am determinauit. Et istas dispositiones in libro
multitudine: et ego iterum determinauit. Sem. fmo-
nis et in signis. fmo iterum mutauit. sensum modo
altero. dico ergo in sensu qm non comedit cibū al-
ter. et sentit saporem. itē qm non comedit cibū mli
qū mouet in corpore. et sic et illūc qū inuenit amar-
tū. significat cholē. et si est acetosus significat melancholīā aut
pblegma acetosū. et ita iterum et itaq; et q; pblegmat
acetoso et suppositas humiditate in lingua: et cū melā-
cholīa ficta. et si est salū significat pblegma salū. et si
ē dūl significat sanguinē. et si est acutū significat cholē. ad
istā: et si ē ponicū significat melancholīā. In sensu uo oca-
tas qm nō ē pīs bō aliqd qd sit odor: et feris cōmētis
odori nō mutat et inuenit bō odorē. itē significat cibū
mli malū qd mouet corpore. fmo. dōres qd feridū significat
cibū puritū: et acutū significat acutū bōm significat
cibū laudabīlē. Uerū itē in sensu aditū qm nō sit pīs
uor: et itē. hec fmo. qd ē tētū bō uocē aut strepitū aut
sonitū. tūc illū significat uapōis cibū mli a capite
fmo. In sensu aut istos colores nigrī et tenebrosī signifi-
cat cibū nigrū: et filis indico significat cibū filē: et ci-
trini cibū cholē et rubi sanguinē. Et imāges qd uide-
nt in oculo et ostensificat qd figurē fmo illō qd forma. lū
bitate gradine de uapōe qd aggregat in foratū uue: et
uidet qd ē cap rotundē: et qd cap lōs: et foratū filē ab-
re quozidā aliatū. et mīdcat et cūmā: et fmo abso-
luto imāges subtilē significat cibū subtilē: et gūle signi-
ficat cibū gūlū. In sensu aut tūc accidit oēs spēs lū
studis facit et sepit: et sic lassitudo pletia: et lassitudo
extēria: et lassitudo apostōla. et uiaq; spēs itā lassitudo
dis accit a multitudine et tūc. b lassitudo qd uirtū
sensibilē: et pōbēd et tūc aut agnat uirtū aīalē et cō-
gnoscit pūlpū et agnat uirtū nālē et accit et cōbūtiō
pūlpū et tūc. Et mltitudo et itē genādū illō qd fmo cibū
essūū et in uas. Et Sal. qd narrat oēs istas res qm in-
dit vel puenit in doctrinā causā. 65

Taq3 uero ⁊ scdm quamlibet par

tem tēso aut tribulatio aut pūctio aut grauitas quādo parue quidez fiūt ⁊ nō manētes: dispositōem quidem neutrā esse declarant: pronūciant uero egritudinem futurā.

Est illud etiam quod est in aliquo membro
rum quodcumque membrum fuerit exte-
rio aut coartatio aut mordicatio aut g-
uitas: et quod unaqueque harum est pena aut
non est fixa: tunc significat quod dispositio corporis
non est dispositio sanitatis neque egritudinis
sed indicat egritudinem futuram.

Sermo iste intellectus est quando presentes sunt in
mente tua conditiones quas conditionavi in sermone
eius: quod unumquodque cor est parvum. Ex istis acci
tib⁹ que numeravi et viciis quia vis tensio aut coartatio
aut modicatio aut gratitas. Et ita enunciaui quod guttas
est per compatem ad illud quod tolerat virt⁹. 64

Q Accipiqz uero iaz egrotatib⁹ sunt
signa: hec quidem sanitatē temō
strāt: hec uero mortē. Sana qdem pō
ra: altera uero genere quidez egra: fm
spēz uero pncipiofa dicūf. accipiūf uero
nūf quidez differētē ex opationūz nūf
te tūfio: fm uero partē ex his que sūt
fm ptē opatōibz.

Signoz autē que apparēt in eō q
iam infirmat quedāz significāt fa
nitate: ꝓ quedā eoz mortē. ꝓ prima co
rum ꝓportionāf ad fanitātē: ꝓ secunda
ꝓportionāf ad egritudinē in genere: et
ad egritudinē mortiferaꝓ in specie. Et
hec quideꝓ signa sumunt uniuersaliter
et bonitate opationū ꝓ malicia eozꝓ:
fm specificatōibꝓ uero sumunt ex opa
tiōibꝓ particularibus.

Et dicitur in egris signa diuersa et eis que signifi-
cant super salutē: et sunt signa egris copleta
sumpta et vebementia virtutis naturalis: et signa
vebementie virtutis atalis. Et eis sunt que significant
per didicim sic signa quibz qd appent ante vōgēm. Et signis
enī crisus duo sunt significatiōes. s. significatio aut vōgēs
et significatio per vōgēm. Quid appent aut vōgēm signifi-
cat pōdiciōē: et quid appent per vōgēm significat eua-
siōem. Et et signis que appent in egritudine etiā pūte
dōgōis: sic ut pā quādo appent si cū eis pūcipē vebilitas
vītrūticū eger mox pculabit. Et manifestū ē qd signa
que appent in egris sunt signa sūpra et bonitate opatiōis
et malicia eaz. Bonitas qd opatiōis significat sanitate:
eaz malicia significat pōdiciōē. Et oīa ista signa aut sūt
disponē pūte: et significant egritudinē: aut ī disponē
sūt: et significant aut euaasiōē: aut longitudinē egritudi-
nis.

aut pditionē. et opant ista signa. ex eis. significatōib⁹
sunt signa quoz virt⁹ est magna valde. et sūt signa supra
ex bonitate opationū membroz pncipaliū et malicia eo
rū: et ex eis sūt significatōib⁹ quoz virt⁹ est debilis: et sūt iū
pta ex bonitate opationū membroz ignobilium et ma
licia eozum.

Quarto genera pns dicta sūt: pmiū
quidēz pncipaliū: secundū uero
eoz⁹ que ab illis nata sunt: et tertiū qdē
ppriūz habentiū regimē: a pncipijs ue
ro quedā supplemēta recipientiū. qrtū
uero gen⁹ eoz⁹ que dicta sūt ex se quidē
inutile est ad cognitiōes. sūm accides ue
ro et ex his erit aliqñ pnotatio: quedā
modū et ex supfluitatib⁹: et ex his quidē
rōne cōpassionis: et ex supfluitatib⁹ ue
ro gen⁹: qñ digestiōis et idigestiōis in
his erūt signa. itaqz non cōtingit nō de
mōstrare ea semp: aut naturaz supare
māz: aut materiā supare nām: aut neu
trū neutrū. Sana igit⁹ dicent signa su
perate natura: egra uero superata nā:
neutra uero in eqlib⁹ pugnis.

Et tiaz determinauit⁹ genera eoz⁹
ante: et pmiū eoz⁹ et genus mem
brozū que sūt radices: secundū genus
membroz⁹ que sunt rami ab illis radici
b⁹ nati. et tertiū est genus mēbrozū qui
bus ex seipsis est regimē pmiū: et adue
niūt eis ex radicib⁹ rami quidā. et qrtū
est gen⁹ membroz⁹ quoz⁹ regimē est ex
seipsis: et nō sunt radices alijs: nec alia
sunt radices eis: neqz alicui boz⁹ q sūt
in eis. et p hoc gen⁹ quartū ex seipso nō
fit inuamentū in pnotificatiōe. p accis
uero qñqz sumis pnotificatio ex illo ge
nere sicut sumis ex supfluitatib⁹: uerū
tamē pnotificatio q sumis ex istis mem
bris: non sumis nisi sūm semitā cōmuni
tatis in lesionib⁹. pnotificatio uero q
sumis ex supfluitatib⁹: sumis semp qñ
in eis sunt signa digestiōis et pparij ei⁹.
Est ergo necesse ne a significatiōe uacu
entur semp: s⁹ q natura est uincēs ma
teriā: aut materia naturā: aut non est
aliqua eaz⁹ uincens alterā. Et qñ signi
ficant q natura est uincēs pportionan

tur ad sanitatem. Et qñ significant q
natura est uicta pportionanē ad egritu
dines. Et quādo significat q pugna in
ter materiā egritudinis et nāz est alter
nata: non pportionanē neqz ad sanita
tez neqz ad egritudinē.

Occurrit Balien⁹ in hoc fmo qstiatē virtutis
et malicia eoz⁹: et posuit ea qrtioz genera. sub ge
nere pmo sūt qrtioz spēs. vna est supra ex bonitate ope
rationū cerebri et malicia eaz⁹: cui⁹ exemplū est q facili
tas mor⁹ in relupinatiōe et fesside est ex signis bonitatis
opationū lacerte: et opatio lacerte est ab eo qd influit ce
rebrū ei. et secūda est supra ex bonitate opationū cordis
et malicia eaz⁹: et hoc scit⁹ ex pulsa. et tertia est sumpta ex bo
nitate opationū epatis et malicia eaz⁹: cognoscit⁹
ex digione. qd declaraf in vīna. et quarta est sumpta ex bo
nitate et malicia opationū testiculoz⁹: et hoc scit⁹ ex virtū
te in venere et debilitate: et non est buic spēs virt⁹ qd oeci
se dicat: neqz in sanitate et euasie ab egritudine: et q p
ditōe. h est i eis significatio sup longitudines egritudis
et bzeuitatē eius. et hoc gen⁹ totū est gen⁹ signoz sumptoz
ex bonitate opationū mēbroz q sūt radices corpōis
et malicia eaz⁹. Et manifestū ē q qñ radix est debilis: tūc il
lud cui ē radix est etiā debile. et sūm qñ est fortis tūc illō
cui est radix est etiā forte. et sūm bñc modū currit fmo in
vnoquoqz signoz sumptoz ex opationib⁹ radicib⁹. Et ge
n⁹ secundū est signa sumpta ex bonitate opationū mē
broz q sūt rami illaz radicū et malicia eaz⁹: et iam oñijs
est q cerebri rami sūt nerui iucha et rami cordis: arterie
et rami epatis: vene non pullatiles: et rami testiculoz⁹ va
sa spermari. Et gen⁹ tertiū est signa sumpta ex bonitate
et malicia opationū mēbroz quib⁹ ex seipsis est regimē
ppriū: et adueniūt eis ex radicib⁹ virtutes alie. et iaz oñijs
est q mēbra ista sūt multa: sicut vēter et splen et testis
et renes et reliqua mēbra: et oē cui est virt⁹ ex seipso: et vir
tutes veniētes eis ex ill radicib⁹. Et gen⁹ quartū est signū
suprū ex bonitate et malicia opationū membroz quoz⁹
regimē est ex seipsis tūc: et nō sunt ipsa radices alijs: neqz
alia radices eis sicut caro simplex et pinguedo et pānicu
li. fortiora ergo signa et certioris significatiōis sunt gen⁹
pmiū: deinde sequit⁹ ea i virtute et sanitate gen⁹ secundū
deinde scdū hoc gen⁹ tertiū. et debilitatis significatiōis
eis oñijs est gen⁹ quartū: et iaz expōnit Balien⁹ esse ei⁹:
et fmo eius i eo est intellecta.

Manifeste quidē digestiōis signa
sanoz sunt.

Et signa q significāt sanitatē mani
festa sunt ex signis sanitatis.

Quoniam significat q virtutes nāles iam vicerūt
māz egritudis et digesserūt eas: et ista signa sunt
sicut vīna rubra et citrina et eqūtas substatie vī
ne: et nubes rubra et alba: et sedimē albi lene plani: et q
sunt sicut ista.

Quemadmodum et indigestiōis
egrozū signa.

Et signa que significāt puiationē
digōnis sunt ex signis egritudis.

Sicut vīna aquosa et alba: nigra et substatie sub

tilis et grossitudo eius: et nubes nigra et sedimen nigra et
barrena: sicut sulfur et crynois et petalis.

Neqz digonem uero neqz indigonem
manifeste indicantia nature neu
troz sunt. Neutra uero: et qñqz nūc
quides hoc: nūc uero ptrariū declarāt
quēadmodū denigrati digiti: tales ue
ro sunt et cretice superfluitates.

Et signa que nō significāt penitus
neqz digonem: neqz puationem
digonis sunt signa q non pportionant
ad sanitatē neqz ad egritudinē. et ex si
gnis etiā que nō pportionant neqz ad
sanitatē neqz ad egritudinē sunt signa
que significāt quādoqz aliquid qñqz
ptrariū eius sicut nigredo digitorū
et similiter accidentia q sunt añ crīsim.

Signa que sūt ante crīsim sunt multa et nō est ex
eis aliquid qd significet significatiōē oīmodā
neqz sup sanitatē neqz sup egritudinē et non si
gnificāt nisi sup luctā inter naturā et materiā morbi q si
appuerit ante digonem significāt magnitudinē egritu
dinis et pstatutē eius. et si appert p digonem significāt
naturā supasse materiā egritudinis et victoriā ei⁹ super
ipsam. et si appert in dispōne digonis nō oplete signifi
cāt virtutē nature et virtutē egritudinis simul: q̄propter
nō pponunt ista signa neqz ad sanitatē neqz ad egritudi
nem. sed qñqz pportionantur ad sanitatē qñ appert
post digonem opletā. qñqz etiā pportionant ad egritu
dinem qñ appert ante digonē: et qñqz nō pportionant
ad aliqd qñ appert in dispōne digonis nō oplete. 69

Dictum est autē de his oībus i his
que de crīfib⁹ quēadmodum et de
iniū sciūsqz uirtutis opatione in libro
de causis accidentiū morborū dictū est
Ex eis ergo oīz sū partez oēm naturā
signozum colligere.

Etiam locuti sumus in omnibus
illis accidentib⁹ et signis in libro d
crīsi: et locuti sumus etiā in accidentib⁹
que sunt in unaquaqz opationū in tra
ctatibus in quibus narrauimus causas
egritudinū.

Percurat Bali. exq̄ste oīa accidentia: et sunt illa
que noīant etiā signa i duob⁹ libris: quoz vnus
est liber eius in crīsi: et alter tres tractat⁹ p̄mi li
bri qui noīat⁹ est liber morbor et accidentiū. in libro. n.
crīsi ipse exquiste p̄curat⁹ sermonē in signis sumptis
ex sup̄nitatib⁹ sed in trib⁹ tractatib⁹ postremis libri mor
borum et accidentiū percurat⁹ sermonē in si
gnis operationū membrorum: et signis significatib⁹
esse cuiusqz eozum.

Eo autē iam longitudini parcens

hic quidē finio d signis d̄ratōez: trāscō
uero ad eam que de causis.

Eo autē cauendo a plongatione
sum abscondens in hoc loco s̄mo
nem incum in signis: et sum neniens su
per sermonem meum in causis.

Ponit⁹ euigilauit sup libros in quibus p̄curat⁹
est esse oīmū signoz ponit⁹ oīcupulo inuētiōē
ptium ex signis ex illis libris: et abscondit in hoc
loco huius libri sermonē in cie: qz iam oplenit oīa signa
eoz: et posuit hunc sermonē sigillationem sermonis in si
gnis: et p̄mittit q in futuro loquet⁹ sermonem in causis
et dicit in eo omnes summas earum.

Sunt liber secundus: Incipit tertius.

Quoniam uero et ha
rum causarum que
dam sunt salubres
quedam egre: que
dam neutre: p̄mū
de causis sanis ser
mo erit.

Et causarū quedaz sunt cause sa
nitatis quedam cause egritudi
nis: et quedam neqz cause sani
tatis nec egritudinis: et ego sū narrāsi p̄
mīs cās q sunt sanitatis.

Eto sū de intellectu q cause sunt tres. 2

Quoniam uero et hāz ipsaz be q
dem seruantes sunt: he uero effi
cientes sanitatē: sunt uero et dignitate
et tpe p̄iores seruantes facientibus.

Et causarū sanitatis due sūt spēs
ex eis enim sunt que cōseruant sa
nitatem: et ex eis sunt que efficiunt eaz
sed cause que sanitatem p̄seruant sunt
p̄iores in tempore et nobiliores causis
que eam efficiunt.

Iam oīdinus in expōne nostra q̄ expositum⁹ li
bz diffinit⁹ q cause p̄seruantes sanitatē sunt q
bus utunt⁹ ex cibis et regimine cū exercitio et cu
sfricatione et balneatione: et q cause efficiētes sanitates
sunt que administrant in egritudine ex cibis et medicis
nis et sp̄ibus curationis. ergo ars medicine p̄ sei. essentī
aliter quidē est scīa causarū sanitatis nū: sed per accidēs
cum ea ē necessaria scīa causarū egritudinis et causarum
dispositiōis terrie ut caueant⁹ istē cause. et qñ egritudo
et dispositiō terria sunt intrantes super sanitatem: tūc fa
cie sunt cā p̄seruantes sanitatem p̄iores causis que fa
ciunt eam r̄dire.

Seruantibus incipiendum est.

Etego sum incipies in p̄mis reme-
moratiōem causarū sanitatē con-
seruātum.

Compleuit Salien⁴ causas cōseruantes sanitatē in
libro suo de regimine sanitatis.

Quod igitur nō unū sanū corp⁴ sed
plura: quēadmodū pus determina-
tum est fm unūq̄dāz eoz erit p̄suatiua
causa: qm̄ t̄ omis causa est ad aliquid.

Dico ergo q̄ qum corpus sanum
nō sit unū sed sint species multe
sicut determinauim⁵ ante: tūc oportet
ut unicuiqz speciez eius sit causa cōser-
uatiua p̄p̄a: qm̄ oīs causa nō est causa:
nisi per semitā compatiōis ad aliquid.

Sendit Sa. in libro hui⁶ libri q̄ sanitati inest la-
titudo: cui⁷ q̄ritas est id qd̄ est inter cōpatiōem
corpis sanitatis quod ē in meliori dispositiōe: qd̄
est inter corp⁸ egrotatiū. Et iam dixit q̄ numer⁹ sanor
corpū est in quattuor. Corp¹⁰ quod est in meliori dispositi-
ōnē: t̄ corp¹¹ sanū fm plurimū: t̄ corp¹² sanū in hora p̄e-
sentis: t̄ corpus egrotatiū. Et inter unūquodqz istozum
quattuor: t̄ inter illud quod sequit̄ ipm̄ in sanitare: sunt
corpa multa fm cōpatiōem completiōis mēbroz officialiū. Et qm̄
corpa ista sunt diuersa: tūc unūquodqz eoz indiget cau-
sa cōseruatiua ipm̄ fm illud fm q̄ est. Et iste cause sunt
oue. Cause que sunt ei similes: t̄ que cōseruat sup̄ ipsas
cōplexiōē eius: t̄ illā cōpositiōem ex cibis t̄ exercitio
t̄ fricatione t̄ balneatione.

Berfus igitur p̄ncipiū hic ab optima
composiōe corporis faciendū ē cōside-
rātes q̄ sunt ad hāc salubres. Inuētōez
uero eaz rei ipsius natura demonstrat.

Et oportet ut ponam p̄ncipiū ser-
monis mei in meliori dispositiōnē
corpis: t̄ inquirā causas que sunt p̄ser-
uātes sanitatē illius corporis: sed inēctio
illaz causarū est ex ipsa re quesita.

Per sermonē suū: ipsa re quesita: vult equalita-
tem fm veritate: p̄ hoc q̄ res quesita in meliori
formari est cōseruatio sanitatis. Ergo necesse
est sint cause cōseruantes banc dispositiōem cū existē-
tes temp̄ari in quāitate sua t̄ sua qualitate t̄ hora susci-
piendi eos: t̄ similis exercitiū t̄ fricatio t̄ balneatio: quo-
rum unūquodqz sit temp̄ari in quāitate sua t̄ qualita-
te sua t̄ hora vtendi eo t̄ parte vīus illius.

Senim esset impassibile t̄ immu-
tabile corpus et semper maneret
in optima composiōe: tūc nihil indige-
ret arte cōstituēte ipsum. Quonā ue-
ro mutatur t̄ corrūpitur et cōuertitur
nō seruās quā habebat ex p̄ncipio con-

sistentiā procuracione sed hoc indiget.
fm hoc igitur quot modis alterat cor-
pus: totidē t̄ genera procuratiōnū ha-
bebit: hoc est cōseruatiūm causarū.

Quod est: quia si corpus non resol-
ueretur t̄ nō doleret sed manerz
corpus cui est melior formariū: semper
fm dispositiōem suam nō idigeret arte
regimis. Verū qum resoluatur t̄ mute-
tur nō seruās dispositiōem fm quaz na-
tum est a p̄ncipio sui esse: indiget adiu-
uātibus per qualitātē istius: t̄ per quā-
titatē numeri modorū ex quibus mu-
tat. Est ergo necesse ut sit numer¹³ mo-
dorū adiuuatiū ipm̄ cōlis alteratiōi: itel-
ligit̄ p̄ illō numer¹⁴ causarū p̄suatiū ipm̄.

Cause que mutāt corpus quod est in meliori for-
mariū natura fm q̄ ostēdit Sal¹⁵ in tractatu p̄u-
mo de regimine sanitatis: aut sint intri¹⁶ce t̄ eo
quod aggregat sup̄fluitatib¹⁷ eoz t̄ ponit cum addi-
tione siccitatis t̄ diminutiōe caliditatis innatē aut extri¹⁸
sece sicut aer cōtines t̄ reliqua que resoluūt ipsum spū
animalē vitālē t̄ naturalē. Et quādo applicat omnia ea
indiget unūquodqz eoz cause p̄hibētib¹⁹ mutatōem me-
lioris formariū. ergo per qualitātē numeri modorū qui
mutant banc formā est quātitas numeri causarū cōser-
uantū eam a mutacione.

Que manifestū iam ex his q̄ dicta
sunt: ut corrigētia ex genere accit
existere. In eo uero q̄ uelociter faciūt
correctōes pus q̄z simul occurrat lesio
p̄suatiua a futuro malo appellata sunt
a medicis: sed seruatiua p̄ntē p̄sistētia.

Et manifestus est ex eo quod dixi
m²⁰ q̄ ille cause sunt ex genere cau-
sarum que rectificāt corrūptiōez: uerū
ip̄e nō rectificāt nisi paulatim āteq̄z acci-
dat lesio multoties sbito p̄p̄ea q̄ mlti-
tatis accit nocumētus sbito: nō nūerāt
eas medici i nūero cāz q̄ ascedūt t̄ cō-
seruat corp²¹ a malo qd̄ uult supuēire ei
sed medici numerāt eas i nūmero cāz
que cōseruat dispositiōem eius p̄ntem.

Cause que rectificāt corrūptōes sunt quob²² mo-
dis alie enī sunt que administrant in curatiōe
egritudinis ex cibis t̄ medicinis t̄ regie t̄ sp̄e²³
medicatiōis: t̄ alie que administrāt i p̄e medicine nota-
tione cū cōseruatōe. Et iste quidē p̄p̄e sunt que con-
seruant corpus a malo quod uult accidere super ipsum.
Et corpus quidē quod est in meliori formariū nō indigz
aliqua istariū penitus: t̄ nō indiget nisi illis que p̄suant

in ol boza oipodem pite eius donec nō mutet. 8

Alterat igitur corpus a quibusdā ex necessitate: et a quibusdā nō ex necessitate. Dico autē ex necessitate quidē quibus impossibile est ipsum nō appropinquare. Et ex necessitate uero ut sunt reliquas: nāq; sc̃p in cōtinenti immorari et comedere et bibere et uigilare necessariū est ei. Gladij uero et bestijs nō necessariū est uti. unde in prioribz quidē genere causaz circa corpus ars cōficiat: circa secūdu uero nequaq;.

Corpa mutātur a causis quibusdā necessario: et a causis quibusdā nō necessario. intellige per causas que mutāt corp⁹ necessario: quibus nō est excusatio qn corp⁹ occurrāt. et intellige causas que nō mutāt corp⁹ necessario reliquas causas. quod est: quia nō est necesse q corp⁹ occurrāt. quod ē: qā comestioe et potu et somno et uigilijs et motu et qete et cōstrictioe et euacuatioe et accidenib⁹ anime necesse est cum uti. Gladij uero et lupi et uenenoſa animalia nō sunt ex eis que necesse ē occurrere corpi: et illud nō ē opatio medicie: nisi in genere pmo cāz: in genere uero cāz secūdo nō est medicie opatio.

Gen⁹ pmo eoz ē ex quo nō est accusatio corpi necessario: et ars medicie mēsurat unāquāq; cāz q̃ sūt sub eo in q̃tate et q̃tate et pte r̃tus. Et gen⁹ secūdu ē qd nō mutāt corp⁹ necio. qd ē: qz ē possibile ut euadat ab eo corp⁹ uita sua tota: sic p̃uſio cū enſib⁹: et p̃icio cū lācie: et mortis lupo: et h̃itū ueneni: et reliq; accit corpi extrinsec⁹ ex eis de quoz p̃tate est ut or̃gāt aut fortuitū aut uocitū aliquo: aut extra corp⁹ et nō ē arti medicie opatio in caus q̃ sunt sub h̃ genere opationū in q̃tate ei⁹: sed ē ei opatio i curandē ei⁹ qd imp̃nit in corp⁹ h̃ gen⁹: sic curatio mortis carnis rabio si et vipe: et curatio attritioe facie ex p̃uſioe et casu: et curatio fracture et dislocatioe: et sutura plagaz: et his ſilia. Intelligit q̃ a Ba. qd nō ē in eo medicie opatio. Copatio i cōſuade ſanitatē ab eo qd imp̃nit ille cāe extrinsec⁹ n̄: nō possibile ē uti arte medicie ut oſuer ſanitatē a genē p̃ si i curat de egritudis ē ei opatio: nec ē ſmo Ba. aliquo ex curat de egritudis: si loq̃ in illo pax poſt. 9

Quod igitur ex necessitate alterantia sunt corpus diuidentes s̃m pp̃uz unūquodq; eoz aliquod gen⁹ cauſarū salubriū inueniamus.

Quando nos determinauim⁹ quot

sunt cause que mutant corpus necessario: inuenim⁹ in unoquoq; generū cauſarū genus p̃p̃um cauſarū conſeruantū ſanitatē.

Cut qd vnaqueq; harū cāz necessariū corpo: mutet ip̃m ſpecieb⁹ mutatioe multis et ſuūm ſanitatē ex ſpec⁹ ſuis: p̃a forme corp⁹. nāq; ſi ē melior forma: tūc p̃a ē ei q̃tate. et ſi ē ſua forma optima: tūc p̃a est que aſſimilat illi forme. 10

Et igitur unū quidē ex cōtinente nos aere: alterū uero ex motōne et quiete: et totius corp⁹ et ſm partes: tertiu uero ex ſomno et uigilijs: et quartū ex his que offerūtur: quintū ex his que egerūtur et retinētur: ſextū ex anime paſſioib⁹.

Et p̃mu⁹ generū cauſarū que mutant corpus necessario est ex obuiatione aeris continentis corpa noſtra. Et secūdu genus est ex motu et quiete in toto corp⁹: et in unoquoq; membro eius. Et tertiu est ex ſomno et uigilijs. Et quartū est ex eis que ſumuntur. Et quintū est ex eis que ſumuntur ex corp⁹ et conſtringūtur in eo. Et ſextū est ex accidenib⁹ anime.

Intelletus ab eo ſmōne ei⁹ ſer̃ſe ei⁹: vnaqueq; ſeruitutē ex illis ſer̃ ſit res vna. p̃a et relique que ſunt i circuitu illi⁹ enius mutat corp⁹ a forma ſua p̃a: et exponit totū illud et dicit: 11

Sub his eni oib⁹ necesse est corpus quodāmodo diſponi ſub cōtinentē quidē: aut calefactū aut inſrigidatū aut humectatū aut ſiccātū: aut ſm copulatōem eoz aliquid patiē: aut ſm totam ſbā alteratū totū.

Quod est: quia necesse est corpi ut alteretur et mutetur ab omnibus iſtis cauſis donec ſtat cum diſpoſitioe aliqua. Et aere quidē quoniam caleſcit aut inſrigidat aut humectatur aut ſiccatur: aut accidit ei aliqua ex iſt⁹ reb⁹ ſm compōem: aut mutat ſbā eius tota donec cōuertat ſi. cōuertatur.

Et continens mutat et ſit q̃q; calid⁹ et alia vice frigid⁹: et q̃q; ſic⁹ et alia vice humid⁹: et ſm cōpōem etiā ſit ca. et ſic. ca. et bu. ſi. et bu. ſi. et ſic. Et q̃q; cōuertit etiā ſubā eius et putreſcit: aut a vapore corp⁹ mortuoz quī eleuat ad ſpaciu et deſcendit ad aliquā partē: et putreſcit aer illi⁹ partis: aut coarctat in vno 12

loco et non mouet et putrescit etiam.

12

Et motus uero et gete imoderatius utriusque extrinsecus: aut calefactus aut infrigidatus: aut siccatus aut humectatus: aut secundum copulationem corporum aliquid patiens.

Et motu autem et gete tunc quando unusquisque corpus est extrinsecus ab equalitate sua.

Modum sunt uicere et multi. ex eis enim est qui exercitum dicitur. et ex eis est qui exercitum et laborum aliquid est: quod omnes operationes et itinera et laborum sunt intrinsecus sub motu. Et quod etiam sunt modi multi uicere. Alia enim est que est quies a lassitudine quam fecit motus. et alia est que est tranquillitas et reges et pigmenta a moribus. **M**odum autem et quod quoniam quicquid corporum praestat qualitate inter seiosis permutat corpus. **M**odum enim facit accideret in corpore caliditate: quod quoniam supponit uicem ipsam ad frigus. Et quod facit accideret in corpore frigiditate: quod quoniam supponit eicem caliditate finata. et consuetudo sanitate est quod ex eis est qui equalitate.

13

Tu uero et extrinsecus uigilia necessesse est pati ipsam finem eandem rationem.

Et sicut etiam non est excusatio quoniam multum corpus ex somno et uigiliis.

Agile calefactum corpus: et quod quoniam supponit exsiccatum ipsum. et somnum infrigidat corpus in primis: quod quoniam super sunt infrigidat ipsum infrigidatque formam et consuetudinem sanitate in utroque est quantitas que intendit.

14

Et ex his que offerunt.

Et secundum hanc similitudinem est necessesse ut motus corpus ex eis que recipit ex cibis et potibus.

Cibus et potus mutant corpus secundum suas quantitates et qualitates suas et horum etiam usus eorum species: bunt multis mutationibus. et consuetudo sanitate est: quod est ex eis configuratum corpori trini.

15

Et egerunt: aut retinentur: et ex animae passionibus.

Et ex eis quod procedit ex ipso: et costringunt in eo et passionibus anime.

Appassiones corporis que procedit a natura sunt sicut uicina et egestio et meliora in bonis suis: que quando mutantur ita ut addat egressio aut costringunt causae sanitatis aut egritudinis nisi praeterita: quia quoniam a idem ex peccato accidit malicia uisus in corpore cuius exemplum est illud quod uidemus deesse uicem. nos enim multum retinemus: etiam propter occupationem que accidit nobis: cum ergo cessamus ab illa occupatione et volumus migrare: et transire difficile nobis emittere uicinam: aut accidit nobis ex ea modificatione aut aduersio. et secundum hanc rationem est sermo in reliquis que sunt ex corpore nati: aut costringunt in eo. Et ex accidentibus que accidunt in anima: quod accidunt multum mouet spiritum ab interioribus ad exteriora: sicut ira et gaudium. Ita quidem mouet spiritum motu foris: et gaudium quidem mouet spiritum paulatim. et quodam eorum mouet eum ab exterioribus ad interiora: sicut angustia et tristitia et timor. et quodam eorum quidem mouet eum ab exterioribus ad interiora

et ab interioribus ad exteriora simul: sicut uelen de loco. Et manifestum est quod quando spiritus mouet: mouet cum eo caliditas immata: et multum mouet sanguis. quod est: quod spiritus et calitas immata sunt duo vapores naturales in corpore. et corpora quodam aerea: et quodam subtilia. Et uia inter utrumque est quod spiritus est subtilior calore immato: et calor immatus est grossior et pluri humiditas. et per motum hanc rapit accidit corpori ut calefactum per quod oportet: aut infrigidat: aut desiccet: aut humectet: aut finem compositionem hanc qualitatibus. ut calefactum et exsiccat simul: aut calefactum et humectet: aut infrigidat aut desiccet: aut infrigidat aut humectet.

16

Omnia enim haec: haec quidem manifeste: haec uero per medias causas alias alterant corpus.

Omnino enim res quas narrauimus: necessario mutant corpus: quodam ex eis per se ipsas: et quodam ex eis per causas alias medias.

Ex causis sunt ex quibus non est excusatio corpori a mutatione corporis necessario quodam sunt non finem equalitate aut inter se: tunc quodam ex eis: tunc corpus sine uicibus: sicut facit aer. nam ipse in gressu corporis: aut in inspirato per peccatum et arterias: et finem spiritus corporis finem similitudinem uisus est: quod est: etiam corpus expirat et expellit uaporem fumosum: et attrahit aerem ex nobis: et duo bunt modis. quorum unus est per apertum pectus. et alter per actionem arteriarum et potius cutis. Et si non esset velocitas alterationis aeris: apparet impulsio eius in corpore in omni uisus: sicut in qua mutat aer. uerum per uicem quodam alterat in corpore: quod non apparet impulsio eius in ipso uicem supponit. et per hanc causam non infirmat omnes dolores apud multum in substantia aeris. nam corpus cuiuslibet non est per se: mutat aerem et reuoluit eum antequam alteret ab eo. et quodam eorum mutat corpus mediato uisus alia in corpore: et sunt per apertum chymorum et comploris. quod est: quod complexio quoniam mala est nati: per apertum corruptionem ex causis additis in ea. et sicut ad chymos malos per apertum corruptionem ex causis additis malicie quodam. etiam. quando occurrit in corpore cum corpore rei recipit impulsio neminem: mutat corpus mediato illius rei.

17

Et corumpunt salutem.

Et si pleueret et multiplicetur illa mutatio corumpit sanitatem.

Alt per impulsio cuiusque caput per quodam pleueret et multiplicatur: sanitatem corumpit: et facit accideret egritudinem. et si non pleueret et multiplicet: non facit accideret egritudinem: sed mutat sanitatem mutatione quodam: aut ita quod sufficit nati in eis sanitatem: aut ita ut peccat cum peccato conseruatois: et destruit antequam faciat egritudinem accideret. sed mutat sanitatem mutatione quadam.

18

Et scriptum est de his omnibus separatim per singula in salubrium carum negotio.

Et ista locuti sumus in omnibus istis causis in libro nostro de regie sanitatis.

Dicitur in libro de regie sanitatis in tractatu primo miseri regulas finat omnes sanitatis corporum quod sunt in meliore formam et corporum quod ordinat ab ea uicem ratione sua. et docet in tractatu postremis finat omnes sanatois sanitatis corporum eloquio et meliore formam eloquio in quod non puenit ad terminum egritudinis: et canones

anteceffionis conferuationis corporis que iam exoptata sunt super egritudinem adeo donec euaserint: et saluata sunt ab egritudine ante casum eius.

Hecigitur omnia nunc dicta genera salubribus causarum materie que dam sunt: et cum competenti usu cause sunt conseruantes et salutem prestantes: peccantes uero a cōtemperatā egre cōstituantur.

Et ista omnia que narrauim⁹ ex generibus causarū: sunt tolerantia cōuersiōem. et quādo administrantur sibi q' oportet: sūt cōseruantes sanitatē. et quādo pertrāsunt in inequalitatē: sūt cause egritudinis.

Iste est canō cōis in eo quod impmūt cause. v. nā ipse quādo administrat sibi q' figurat opsoni corporis. l. ut mēturet in q'itatib⁹ suis et suis qualitatib⁹ et p'ib⁹ eius sibi q' oportet cōseruat sanitatē. et quādo administrat nō sibi q' oportet et pertrāsunt in illo: faciūt accidere egritudines quādo pleuerat trāsire? et multiplicat. seruā ergo has cōditiones sibi q' vnaq'q' cāp. vi. nō cōrumpit sanitatē: et facit accidere egritudinē dōc' pertrāsunt in ea illud q' oportet: et pleuerat illa trāsire et multiplicat: cū? exemplū est: q' si cōtinuat aliq' sanop' cōmestione ciborū ea. et pertrāsunt in eis illud q' o'z et multiplicat ex eis: p'mutāt sibi transitū vnaq' cōplōnē ei⁹. nā si nā est frigide cōplōnis: reducit eā i' p'mis ad equalitatē: deinde cōuertit eā ab equalitate ad inaequalitē cōplōnis ea. et p'p' illud est egritudo praua mag' et grossior: p'pter vehementiā lōgitudinis eius a re nāli. et si fit nā calide cōplōnis infirmat ipm ei⁹ facilitatē: et est egritudo eius minor: et p' p'p' in quibus acceptio p'pter p'p' in quibus lōgitudinis eius a re naturali.

Taqz uero ex hoc iam manifestū est q' nō alias g'dez s'bstātiās earū q' extra hoc reruz sanas nobis: alias uero egras arbitrādū est: sed eas dēz in ali quid aliquādo quidē sanas: aliquando uero egras factas.

Amergo manifestuz est ex hoc q' nō oportet ut estime⁹ q' s'bstātie rerum que sunt extra corpus ex eis que conseruat sanitatē eius: aut faciūt eam redire quādo separafint alie a s'bstātijs rerum que faciūt egritudinē et conseruant eam. uerū ipse eedem sunt quādoq' cause sanitatis: et quādoq' cause egritudinis: et per cōparatiōem ad ali quid siue aliquo.

Cause sex faciūt sanitatē et cōseruat eā: faciunt egritudinē et cōferuat eā. faciūt quidē sanitatē q' egritudo est p'p' aut administrat administrat

tione que est cōtraria egritudinē: sicut si in frigide aer in egritudine ea. et sumat cibū in frigidatē: faciūt sanitatē et destruit egritudinē. Sanitatē dō cōseruat: q' ipse q' administrat sibi cōfigurat eā cōseruat sanitatē. Egritudinē aut faciūt: q' ipse q' sanitas est p'p' et administrat nō sibi q' oportet et pertrāsunt in ea et cōtinuat p'p' in eo et multiplicat: faciūt egritudinē. Conseruat uero: q' ipse quādo ipse administrat sibi q' cōfigurat egritudinē: cōseruat eā. Et p'pter hoc dixerūt antiq' q' ista genera sex: sūt ex causis cōtinētibus sanitatē et egritudinē. Et Galien⁹ exponit hanc intentiōem et dicit:

Quādo siquidē motiōe indiget corpus: gymnasiū q'dem sanū: quies uero egra. quādo uero quiete: ges q'dē sana: egruz uero gymnasiuz. similis uero et in cibis et in potibus: et in alijs oibus singulū. n. si indigēt corp' adducat: et cūz cōpetētī quātitate et qualitate: salubre fit. Nihil uero indigētī oīo oblatuz aut nō in competētī mēsurā et quātitate egrum cōstituit.

Quod est: q' quādo corpus indiget motu: tūc exercitiū est ei causa sanitatis: et ges causa egritudinis. et quādo corpus indiget ocio: tunc ges est ei causa sanitatis: et exercitiū cā egritudinis. Et sicut est dispō in cibis et potibus et relijs reb⁹ alijs. nā unaqueqz earum cāp' quādo occurrit corp' sibi q' indigz ea et est quātitas eius cūz quātitate necessitatis: est causa sanitatis. et quādo occurrit corpori non indigētī ea aut in plus est cum quātitate necessitatis: fit causa egritudinis.

Iste sermo intellect⁹ est et sufficit et remanet ex eo dispōitio cibor⁹ et potū. Nā q' corp⁹ est indigēs eis et uiu ex eis quātitate necitat: sunt cāe sanitatis aut cōseruantes aut efficiētes. Cōseruantes g' sunt: q' administrat in dispōitio sanitatis in hora q' corp⁹ indiget eis: et cū quātitate necessitatis eius: et spēs cōplōnis cāp' cōfigurata est ipē cōplōnis eius. Et faciētes sanitates sunt que administrat in dispōitio egritudinis in hora qua corp⁹ indiget eis: et cum q'itate necessitatis eius. Et spēs cōplōnis eap' cōtraria est ipē cōplōnis egritudinis. Jaz g' ostendit Gal. in tractatu. x. libri de ingenio sanitatis: q' opz ut cens infirmis q'uidā cibi eoz et si sunt in p'cipio paroxismi nedū ab eo q' est post illud. Ibi. n. et potius q' administrat infirmis in hora necessitatis eoz: et cū q'itate necessitatis et cū specie q' cōuenit: faciūt sanitatē. Et sibi hanc s'bstitudinē regit medic⁹ et aeris cōtinētis: et sōnt: et vi gilie: et strictiōis: et etiā oīs: et mor⁹: et detrit⁹ et acētū aīe. Nā quidā medicop' intrabāt ad virū ex cubit⁹ militis: et corp⁹ ei⁹ infirmū erat et debilitate calitatis innate: et fecerāt eā redire ad iteriora corporis ei⁹ donec exticta erat. Dicit g' medic⁹: Regi: p'cipe auferre arma b'oud fūenibus

quibuscūq; de circuitu eius: et seipe eis vt faciant illud qd dicitur. Dixit ergo rex quibuscūq; seruientib⁹ facite qd p̄cipiat vobis medicus. Dixit g̃ medicus: tenete hunc vicer dicitur: et facientes donec cadat ei hoc aut b̃. excitata ē g̃ ei per illud qd fuit ex eo foritudo ire quare saluū dux vt acciperet arma sua: quēsiuit et nō inuenit ea: et nō cessauit medicus excitare naturā donec sciuit qd iam confectus erat necessitatis quātitatē. quēsiuit ergo per illud egritudo ducit: et rediit pillulā sanitas eius. et comparā b̄uiniūm si opationis medicine sunt multa valde. Et v̄ p̄p̄ate eius qui meret nōmē huius artis ex medicis est vt faciat ea. et Sa. iaz edidit lib⁹ de hac in tēte f̄m hāc similitudinē singularem quā nolauit. Regualder p̄p̄ositione: et narratū ex ea in libris suis et in expōnibus lib⁹ b̄ippo. narrationes multas. 22

Ecce sunt due consideratiōes circa salutē et egrum: scilicet qualitas et quātitas eius quod offert.

Et ista duo sunt intentiōes due in unaquaq; causā sanitatis et egritudinis. scilicet species rei que occurrit corpori et quātitas eius.

Ergo eius: ista duo sunt: est dictio comprehendens quātitatē et qualitatem cuiusq; cap. vi. et iam notata est in b̄ sermone spēs quātitas rei. 23

Et tēp̄us velut alterū aliquod ab his tēp̄is in dūcēti in his que dicta sunt p̄tēti: et nō b̄n dictus est.

Et nō oportet ut nōmīnē hora necessitatis itētiō tertia quā istis duabus q̄si sit res alia ab istis duabus: quoniam sit cōp̄hensā in his utriusq;.

Ista duo sunt quātitas eius et qualitas: quo idiget corpus ex unaquaq; causā: scilicet p̄p̄ b̄ nō notat hora necessitatis itētiō tertia q̄ sit p̄ quātitatē et qualitatem. et Sa. quidē dēminat b̄ i f̄mōe. 24

Seni indiget corp⁹ tāta et tali oblatione: manifestū est quā et scōm tēp̄us opportūnū offert. Et generatio indigētiē tēp̄is est ex eo quod fluxus est et mutabile: et mortale corp⁹ indiget f̄m mutatiōes alias alterantiū et alias adiūuantū. Itaq; non est qdē genere ētiū in his q̄ dicta sunt tēp̄is: ad doctrinā uero plerūq; quasi tertiō utimur propter eam que dicta est causā.

Quod ē: quia si corpus indiget oblatione alicui⁹ sp̄erum cum alia quātitate: tūc manifestum est qd oblatio eius quod occurrit ei est i hora qua indiget: et non ē facta hora necessitatis ex eo quod oīz ut consideret in eo ad lo

cūz: nisi qd corpus quod mouet et resoluū et mutat uelociter indiget f̄m quātitatē sp̄ei mutatiōis eius in hōi diuersis: ut sint res quibus intenditur ad iunamētum eius speciez diuersarū. Itaq; ergo manifestū est ex hoc qd hora necessitatis non ē itētiō tertia que fit abiq; genere p̄marum duarum intentionū: uerūtānē nos utimur ea iam f̄m uiam doctrine multoties propter causam quam narrauimus.

Causam quā narrauit est qd corp⁹ quoniam mouet et alteret idiget i bonis diuersis diuersis reb⁹: sicut indiget in estate eo qd ifrigidat in hyeme eo qd calefacit. fit g̃ boze indicium faciēs nēciō mutatiōi quātitatē et sp̄ei: cuiusq; cap. vi. et residui f̄mōis ē itellectui. 25

Quoniam autē in his consideratio quibus duabus sunt aliē et aliē causā salutariū: et nūc nobis p̄positum est hoc genus cap⁹: rursum repeta m̄ eas.

Et quoniam essentia causarū sanitatis in quibus locuti sumus: et reliquarum causarū sanitatis de quibus nō sumus locuti et non necessario adueniunt corpori sunt per istas itētiōnes duas: tunc oportet ut itēdamus ad illas causas et inueniamus eas in eis.

Dixit itētiōnū est qua itur ad partē quātitatis cause: et alia qua itur uersus equalitatem et quātitatē. et ille cause sūt genera causarū: scilicet qd obuat sanitatē et egritudinē. Quādo g̃ aliquis uult seruare similitudinē itēdat ad ista sex genera cap⁹: et inq̄rat ex unaq; earū id quo fit iunamētū in sanitatē nū: et admittet illū corp⁹ f̄m illū modū. et Sa. dēminat hūc modū et dicit. 26

Perfecte igit cōpōnī corp⁹ quādo siquidē bene tēpatum fuerit continēs: conueniet contpantia et aliorum p̄fecta: de quibus modo diximus quietis. scilicet et motionis et somni et uigilie et oblatorum et egestorū.

Dico ergo qd si corpus est scōz meliorem formāz deinde aer qui occurrat ei est equalis: tunc illud quod conuenit ei est cōlitas sana ex quiete et motu et somno et uigiliis: et eo quod sumitur: et eo quod procedit: et reliquis que diximus ante.

Dixit autē sex genera cap⁹: et nūcrauit hic et eis. v̄. vna cap⁹ ē omēs. scōa ē mortis et quies. scia est somn⁹ et uigilie. quarta est cib⁹ et pot⁹ et noiauit

bac id quod suscipit. quia est cōstrictio et p̄cessio: et no minuit ea illud quod p̄cedit. et tacuit de genere sexu: et est accētia aīalia. et nō tacuit de boēnisi qñ rectificans et medicās accētia aīalia nō est ars medicine: v̄p rectifi cat ea et curat ea ars aīalia que est ars philosophia aut le ges. et qñ quādo mēsurat ea medic. tūc mēsuratio illi est per spēm que est p̄ter medicinā: et est aīalia spēs philo sophie aut legum species.

27

Quoniam uero et si distemperatus sit intermō cōtines et cōtēpātias minui oīz in quātū eucrasia corrupta fuerit.

Et qñ corp⁹ est s̄m illā formā et aer est inequalis: tūc oportet ut cōsi deret quātūz recessit aer ab equalitate: deinde inclinē cause ille alie ab equali tate ad diuersitatē p̄tis ad quam decli nat aer per quantitātē qua recessit aer ab equalitate.

Iam docuit in capitulo qd̄ est ante illud v̄r in d̄r ras in cōfuanōe sanitati qd̄ ē in meliori formāz ēq̄litas in vnaquaqz cāp: d̄r infiridet aer calid⁹ et sic bumectet cū effusio aquaz et flabellis: et rosandē aquaz ab altis: et ramis arbor: et herbis: et odoriferis fru ctib⁹ infrigidatib⁹ et bumectatib⁹: et fessio sit in palacijs et domib⁹ subterraneis: et aprio portaz aeris septētriona lis. Et calefat aer frigid⁹ cū accētio igniū et coopura: et aprio portaz er quib⁹ intrat radii solis: et clausione por taz aeris: et celsio sup̄ illud quod calefacit corp⁹ et coop tura: et v̄r ingeniet donec aer fiat equalis: et s̄lū aquirat v̄r sit illud quod comedet et bibet in qualitate sua equale et quātitate. et simile bui⁹ in quira et vnaquaqz causāz. vi. Et docuit in hoc capitulo canonē suū qui est: si declinet aliqua causāz s̄r ab equalitate scia q̄ta est q̄titas de clinatōis ei⁹ et summa q̄titaris eius. deinde in d̄r recti ficatio illi declinatōis et destruat illud qd̄ fecit eā acci dere in corp⁹: et inclinē residuū cāp ad p̄r contrariā p̄r declinatōis illi donec fiat p̄ illud in corp⁹ imp̄ssio recti ficās imp̄ssioem illi: et sint cōtrarie due imp̄ssioes: et des truit vnaqueqz cāp alterā: et remanet ēq̄litas q̄ ē in me liore formāz seruata s̄m illud qd̄ fuit. et posuit aerē exē plū bui⁹ canonis: et sermo ei⁹ in eo est intellect⁹. Et Gal. quidē aggregauit canonē p̄mū in quo dicit: in d̄r vna queqz cāp et tueniat in sanitatē ei⁹ equalitas in q̄titate eius et in ipsi qualitate: et canonē secūdū in quo docuit illud quod oportz facere quādo declinat aliqua causāz ab equalitate: et dicit in v̄r s̄lū fil⁹ b̄c s̄mone.

28

Consideratōes uero corp̄tis i cō tinētē qd̄z sunt: ut neqz rigere p̄ pter frigus: neqz sudare p̄pter estū.

Et oīz ut ponat ēq̄litas in q̄titate aeris ut nō horripile corp⁹ p̄p frig⁹ suū: et nō sudet p̄pter calozē ei⁹.

Quod est: quia inter ista duo est ēq̄litas in quātitate aeris.

29

In gymnasijs uero quādo p̄mu z incipit dolere corp⁹: quiescere sta tim remedium est.

Et in exercitio ut p̄cipiat corp⁹ q̄ scere qñ incipit i corp⁹ lassitudo.

Iste est termin⁹ equalitatis in motu qui est exer citi⁹: et intelligit ex eo equalitas que est in quie te. Et est v̄r p̄cipias motū quādo cōtētum est corp⁹ cum quiete: et indiget exercitio quod expirare fa cit ex musculis superfluitates cōtētās in eis.

30

In cibis uero perfectio digestiōis et egestionis modus s̄m quantita tem et qualitatem.

In cibis uero est sanitas digestio nis et equalitas egestionis in qua litate sua et dispōne sua.

Quoniam ex cibis bonis qñ nō digerit chim⁹ genē mal⁹: et ex cibis malis genē chim⁹ laudabil⁹ d̄c Gal. digōnē tñ qñ p̄ ea gnāt chim⁹ laudabilis. Equitat⁹ v̄o digōnis oportet v̄r sit q̄titas s̄m op̄atōe: s̄u p̄uitanti ei⁹ qd̄ sumit ex cibis: et v̄r sit tēntia leue conti nuū cui nō sit odor horribil⁹ valde: et color ei⁹ fiat ad cō fmitatē: et egrediat⁹ hōra cōstutudis: et oīz v̄r intelligat cōp ei⁹ ēq̄litate ei⁹ qd̄ bibit: ita v̄r cōsideret etiā in v̄na: qñ ipsa significat oīpōem digōnis in venis.

31

Et uatur uero quod āmodo in his orexis digōni ita ut p̄ceptore nō indigeat quantitatē in oblatiōibus me tiētē. Optima ei⁹ natura tantū appetit quantū digerere potest.

Et qñ corpus ē s̄m meliozē forma rū: tūc quantitas appetit⁹ in eo ē equalis quātitatē digōis. Nō ergo idi get mēsuratore q mēsuret quātitatē ei⁹ quod suscipit. quod est: q̄a corp⁹ qñ est s̄m meliozē formāz: tūc quātitas quaz appetit ex eo quod suscipit est quātitas quam potest digerere.

Iam ostēdit ē in eo qd̄ p̄terit q̄ qñ stomach⁹ ē s̄m rē nālē: tūc appetit illud qd̄ ē conueniēc cō p̄lectioni eius: quap̄p̄ exceptit in hoc sermone ēē appetit⁹. s̄ess. n. in eo qñ sanitas ē inuēta i stomacho s̄m meliozē formāz: v̄r bō appetat illud qd̄ cōuenit ei⁹: et nō appetit in eo additōem nec diminutōem, ergo est na tura eius mēsurās qualitātē ciboz et potuū et q̄titatez eoz: et nō indiget adiutorio medicine extrinsec⁹.

32

Ita uero et somni quātitatē metit ipsa nā in his q̄ sunt in optima cō pōne: et q̄cūc statim dormiētēs quū nō amplius idiget corpus.

Et s̄lū dispō in q̄titate somni. nā eni mēsurat q̄titatē ei⁹ q̄ idiget ex somno i corp⁹ quod est s̄m meliozē for māz: et non recedit ab eo somn⁹ nisi qñ cum eo remanet necessitas eius.

34

Intellige simile huic eidē in vīgilia. natura enī
sufficit mensurare illud & facere ipsam currere
sū quātitate necessitatē abiq; adiutorio medi
cine; etiā & sermo eius intellectus est.

Et ita eis dicta utrib; in egōibus
nihil derelinq; circa uetrem & uri
nas & totū corpus. has enī egestionē
tpantia metis oblationū. sū uero totū
corpus respiratiōem gymnasiōz me
diocris & salubris efficit usus.

Et quando est regimē eius hoc re
gimine nō accidit ei lesio penitus
in p̄cessione eius quod p̄cedit ex eo cuz
egestione & urina & resolutōe corporis
totius: quonīa equalitas eius quod su
mitur ex cibo et potu exigit ut sint ege
stio & urina scōm dispositiōem scōm q̄
sunt in sanitatē. Et equalitas exercitiū
indiget ut sit quod resoluatur in corpe
toto scōm dispositiōem eius quod resol
uitur ex sanis.

Item Sal. in regimē sanitatis corporis quod ē sū
meliorē formā: eq̄litate aeris: & equalitatē mo
tus & quietis: & equalitatē cibor; & potui: & eq̄li
tatē somni & vigilie: & remāsit sup̄ eis ex eo q̄ nō dixit eq̄
litate ei q̄ p̄cedit & cōstringit. Docet sū in b̄ s̄mone q̄
regimē q̄q; est sū b̄ q̄ dixit: Et eq̄litate: & tūc sequit̄
ipm vt fit illud q̄ p̄cedit & cōstringit sū eq̄litate: et
vt egestio quidē & urina sint equalēs ppter equalitatē ei
bor; & potui in quātitatē eor; & q̄litatē ipor; ppter
bonitatē digōnis & sanitatē opationū nālū: sed & illud
quod resoluētur toto corpe est sū equalitatē ppter sa
nitatē opationū nālū & ppter exercitiū tpatū q̄ expira
refac & resoluūt sup̄fluitates lacertor; cū eq̄litate. 34.

Adisthere uero manifestus est qm̄
ab intēpantia oportet omniū aie
passionū. s. ire tristitie & gaudiū & furo
ris & timoris & inuidie & sollicitudinis.
Extermināt enī bec & mutant corpa
ab ea que est sū nām consuetū.

Et cōuenit habēti hoc corpus ut
phibeat a sup̄fluitate in oibus
accētib; aie. & significo per accētia ani
me nostre iā tristitiā gaudiū & furozē
& inuidiaz. Nam ista omnia accētia
anime immutant corp; & extrahūt ip̄s
a dispōne nālī.

Intellige sermonē Sal. & iā o; hñti hoc corp; vt
phibeat sup̄fluitate i aliquo accētib; aie. Nam
qm̄ sit speculatio in hoc genere: & est textus ex
generib; causaz ois cor; p̄physic; dixit Sal. opoz; hñti
corp; meliorē formā vt phibeat p̄ phiam aut p̄ legē po

fitas a sup̄fluitate in aliquo accētib; aie. quod est: q̄a me
dicina nō dēplaf in illo neq; mēsurat illud: & nō vitur
eo nisi in dispōne egritudinis tñ sū semitā medicatiōis
Et phia q̄dē nominat equalitatē accētib; aie: sanitatē ei;
Et o; vt intelligas a Sal. vīsam inter furozē & iram. Gra
quidē est vt dēderet homo vindictā. Suro; enī ē vt ex
cite ira: & nō est possibile cū eo ex vindicta. Et accētia q̄
dē aie sunt multa: & illud quod numerauit Sal. ex eis ē
exemplificatio ei quod remāsit ex eis: & quedā corū; fa
ciūt accidere calitatē sup̄flua sicut ira & furoz; & quedam
eor; faciūt accidere calitatē equalē: vt gaudiū & leticia. et
quedā eor; faciūt accidere frig; additū: sicut timor & pa
nor; & quedam eor; faciūt accidere frig; tpatū: sicut tristi
cia & inuidia. & quedā siccitatē: sicut angustia. & totū q̄
faciūt ista accētia nō faciūt nisi mediatiōe motus spūs.
Et illud quod cōuenit cū meliorē formā ex eis est illud
q̄d est tpatū: aut illud ex eis q̄d nō est sup̄flui. 35.

Tenereoz; uero sū epicurū; nul
lus usus salubris: sū uero uerū
ex interuallis tantis: ut in usib; coitus
neq; dissolutiōem sentiat & lenior ip̄e se
ip̄o uideat facē & mēl; dormiēs.

Uides autē epicurū; q̄ ex usu coit;
nō est aliqd penit; quod sit causā
sanitatis. ueritas autē est qm̄ ex usu ei;
est aliqd in numeris causaz; sanitatis:
& est ut sit inter horas usus eius ex lon
gitudine illud cū quo nō sentiat utens
eo quando utit ip̄o mollificatiōem & de
bilitatiōem: immo sentiat q̄ cor; eius
postq; usus ē eo sit leu; q̄ erat anteq;
uteretur eo: & anima etiā melior q̄
erat ante.

Cit; est ex accētib; anime. Et Sal. quidē in b̄
loco fecit ei capitulū suū singulare in quo do
cuit illud quod cōuenit in sanitatē ex eo. Et len
tentia quidē epicuror; est destructa. ppter ea q̄ aggregat
in corpe sup̄fluitas ex sp̄mate. si ergo nō egrediet̄ p̄ coitū
coartat in corpe & gnānt ex ea gritudines male. quod ē:
quia ex coartatōe ei; generat̄ ex eo vaporē mali q̄ ascen
dūt ad cor & cerebrū & stomachū: cōspunt sanitatē il
lorū membror; & generat̄ egritudinē. Et fortasse ex eo ē
aliquid simile in potētia ueneno vipine: sicut accidit ei
q̄ dñuenit coitū & cōmittit ei lōgo tpe ex debilitate appe
titus cibē: pignicia a morib; & generat̄ humoris melā
cholici. Et fortasse cōspit̄ & exacerbat̄ ex eo quod est sū
viti ueneri: sicut illud quod accit̄ viduis ex pfocatiōe
matricis: & multis viroz; qui moriūtur eo subito. Et p̄p̄
hoc qui euadit ex egritudine coartatōis sp̄matis est ille
ex cui; corpe resoluūt bñdī sup̄fluitas: aut p̄ exercitiū et
emozoidas vt in viris: aut p̄ purgatōem mēstruoz; vt i
mulierib;: aut p̄ aliā grē ex eo de ppetate em; est carnia
re sup̄fluitates & soluere eas a corpe. Coit; igit; ē causā sa
nitatis qm̄ egredit̄ sp̄ma q̄ iam coartatū erat: & ē cā cor;
ruptiōis sanitatis qm̄ est in corpe sp̄ma coartatū: q̄ p̄p̄
o; vt sit ei; usus equalis. Et Sal. quidē iā docuit ei; equa
litate & dixit: vt sit inter horas usus eius ex sp̄acio illud
cū quo nō sentiat vtēs eo qm̄ ip̄o utit̄ mollificatiōem et

debilitatiōem: sed sentiat post vsum ei⁹ leuitatē in corde
eius: et fiat aīa ei⁹ melior q̄ fuit. Et Gal. qdē determinat
horas vsus eius quādo est indigētia ei⁹ et dicit: 16

Emp^{us} uero ufus eft qñdo pfecte
mediū fuerit carū que extrinsecus
oim circūftātiā p: neq; fup repletū cor
pus neq; indiges: neq; fup infrigidatū
neq; fup calefactū aut exficcatū aut hu
mectatū immoderate. Si uero peccet
aliqñ corp^{us} pñuz eſto peccatū. meli^{us} ue
ro ē calefacto magis qñ infrigidato: et re
pleto magis qñ euacuato: et biectato
magis qñ exficcato corp^{us} uti ueneris.

Dua autē usus ei^{us} est qñ corp^{us} est
huere mediuz inter oēs dispōēs ac
cidentes extrinsec^{as} donec nō sit plenū ual
de neq^{ue} uacuu^m: neq^{ue} infrigidatū ualde
neq^{ue} calefactū ualde: neq^{ue} prāfies ual
de eq^{ui}litatis in siccitate r^{ati} hūiditate. r^{ati}
errat utēs eo in usu ei^{us}: opz^{us} ut sit erroz
ille punis: r^{ati} ut utaf coitu dū ē calefact^{us}
est meli^{us} q^{uam} ut utaf eo quz cū infrigidatus:
r^{ati} utaf eo quū est plen^{us} meli^{us} q^{uam} utaf eo
quz est uacuu^m: r^{ati} utaf eo quz ē humid^{us}
est meli^{us} q^{uam} est siccus.

Iam ostendit Sal. totum quidē quod necessarius est
scire in regimine sanitatis eo est coit' in B. finone
in illo qui est ante et' c' docuit qui errat in vi
etus: q' os vi et erro: ille pūp' et ipe qui suffragat
sanitate: c' docuit in quo dūp' os' et ipe qui
etus est erro mul' q' coitu nocturni' nisi q' p' multu
dine et' accit in coitu feneat' feline ante boā suā p'ced
pne illi cui' cōpō testificat' est frī. a. fīc. Et iā ostendit p'
cipio b' lib' q' et dōb' fozio: p' q' docuit est ille cui' cō
plexio testificat' est. ca. b. q' uo ergo vult regē sanitat
os et vōget illud q' est i' hoc finone cū dūpōne opōis
testificat'. e. p'zame Sal. quā finone et' fī in cōfūtiōne
sanitatis melioris formae: q' manifestū est q' cōpō testi
ficat' est equalis in bac forma: non cōditionat' in
sermone suo in coitu: esse complexiois testificat'. Quā
ergo tu continas cōfōrmatiōne sanitatis cēlinate
a meliore formari: tunc fac comparatiōne cū sermōe
Salieni in vi coitus finē esse complexiois testificat' et
reliqui copōis.

Qualitatez uero singloꝝ eoꝝ q̄ di
cta sunt eligere in his q̄ sūt optie
p̄ponis: oꝝ gymnasioꝝ q̄des in quibus
oēs ptes corpis p̄portionalr moneāf:
ut hoc membz qdē nō sup̄dolet: hoc
uero minus doleat.

Species aut quā oꝝ eligere ex una
quaꝝ hāꝝ cāꝝ corpꝝ qđ est scđm

meliore forma: est illud qđ narro. ex
exercitio qđe oꝝ ut eligat spēs in q̄ mo
uent mēbra oīa corpis sū ppositicem:
et nō laborat aliquod coruꝝ plus: et ali
quod corū minus.

Exercitii in quo mouent oia membra fm propor
tionē ⁊ nō laborat aliquod eorū pluri ⁊ aliquod
minus est illud quod fit cū pila pua ⁊ qđ currit
cursu eius. Et Gal. quidē iam exquisitē pscrutatur esse
exercitij ⁊ fricatoris in libro de regimine sanitatis: ⁊ edidit
in exercitio de pua pila tractatū singulare. 38

Huius uero q̄ comedūt aut bibunt
maxie eucrata eligere. hec eni ma
xime sunt queniētia eucratis naturis.

Eis uero que comedunt et bibunt oportet ut eligant ea que sunt in ultimo equalitatis: quoniam ista que sunt ita sunt conuenientiores res naturis que sunt in ultimo equalitatis.

Habens mediocriter fornam indiget in consuetudine huius forme super se fit regimine eius et re: quae disponens filius eis. sicut ergo ipsa est qualis: sic oportet quod totum quod continet ex causis fiat sit equale. Et cibi qui sunt ipsi sunt cibus? potus deceter facti et decoretur: panis deceter factus et decoctus. Et ex decocto allesti dabitur et adenubiatur: et ex potibus vini claret et reliqua quod dicitur in libro chimorum generare chimum laudabile. 39

Similiter uero τ in alijs.

Et similiter est dispositio in reliquis rebus.

Hoc est vltimū quod dixit Bal. in cōſeruatiōe ſa
nitatis melioris formaz. ipſe enī vedit intelligi i
eo canonē commune: ⁊ eſt vt ſint omnes res d
bus regiū ſm equalitate in q̄ſtitutiōibꝫ ⁊ qualitatibꝫ et
in bonis ſm ſiſſitatibꝫ vſus ⁊ partibꝫ vſus eaz. 40

Suero fm aliqd ab optima com
pōne deficit corp' nō multū uero
huic ꝓseruātes sanitatē cause fm ꝓ
portiōem mutabunt.

Et qñ corp^o ē diminutū a melioze
formaz: dispōne sua: deide nō est
diminutio eius multa ab ea: tunc cause
que conferuāt sanitatē eius: sunt remo-
te ab equalitate per quantitātē remoti-
onis eius ab ea.

Iste cano ē cōis in cōfuaōe sanitatis corpō
declinis a meliori formariū. ⁊ fmo in eo sūnt
tōm sal. ē māifest agitat. valde qñ dicit in h libro: qz
oz vt sit declinis ad prē declinatōis eius. qñ dicit lbro
ei⁹ de regie sanitati: ⁊ in lbro ciboz: ⁊ in alijs: qz oz vt sit
declinis ad cōtrariū partis declinatōis eius. 41

Puribus uero talibus existētib⁹
corpibus fm singulū genus sepa

ratum dicendum est.

Et species corporum que sunt sex hanc modum sunt multe. oportet ergo ut in omni specie ex eis loquimur singulariter secundum singularitatem eius.

Ult. q. oportet ut singulare fiat unumquodque corporum declinatum a meliore formam et singulare fiat ad conseruationem sanitatis eius: et ad reductionem ipsius ad formam optimam capitulum in quo ducatur quomodo conseruet sanitas eius: aut quomodo redeat ad meliorem formam.

Casi igitur permutatum corpus: in organica uero partium conuersione non permutatum dupliciter habent formam salubriam carum: alteram quidem suauitatem et crassam: alteram uero eam que ad optimam ducit.

Item ergo quod causa sanitatis corporis quod iam pertransiit equitatem et plene sua: non permutauit equitatem in ratione membrorum officialium sunt duobus modis. unus corporum seruat positionem et formam quod est. alii permutat complexionem eius a meliori formam.

Seruantem uero et crassam tamen permittant ab eucrata natura cause quatuor et totum corpus crassum ab illa perfecte mutat.

Et cause que conseruant complexionem et sunt reflexe a causis que conseruant complexionem et que est in ultimo equalitatis per quantitatem reflexionis complexionis illius corporis quod conseruant a complexionem que est in ultimo equalitatis.

Item canon est in conseruatione sanitatis eius cuius complexionem vel corpus declinat a meliori formam: scilicet ut mensuretur cause sex mensuratione reflexionis ab equalitate per quantitatem declinationis corporis a meliori formam.

Calidiora enim corpora calidioribus indigent adiutoribus: frigidiora frigidioribus: et sicciora siccioribus: humidiora uero humidioribus. et secundum copulationem calidiora et sicciora calidioribus et siccioribus: et his proportionaliter in reliquis tribus copulationibus.

Quod est: quia corpora que sunt calidiora eo indigent regimine quod est calidius regimine quo indiget humilis illam primam complexionem. Et corpora

que sunt frigidiora eo: indigent regimine quod est frigidius. Et corpora que sunt sicciora eo indigent regimine: simile sicciora est. Et similiter corpora que sunt humidiora indigent regimine quod est humidius. et secundum hoc est compositio: nam corpora que sunt calidiora et sicciora indigent regimine quod est calidius et siccius. et secundum rationem huius currit res trium specierum aliarum compositarum.

Item est similitudo in hoc libro: et est similitudo in aliis libris suis: quoniam ipse dicit in li. de regie sanitatis et in li. ci. boz quod corpora que sunt calidiora indigent ex regie eis que sunt frigidiora: et secundum hanc rationem et reliqua: et illud obscurauit similitudo huiusmodi quod ipse non distinguit inter regimine conseruationis et inter regimine permutatiui. et dicitur in regie permutatiui quod oportet regimine corpora calidiora rebus frigidis donec redeat ad equalitatem: et secundum hanc rationem et in reliquis corporibus declinat a meliori formam. Et ego dico quod hanc non obliuiscitur similitudo huiusmodi: neque dicitur apponit: et quoniam intellexit per regimine conseruationis huiusmodi per omnes huiusmodi rationes. et ubi quod conseruat complexionem et causam super ipsam: et similitudo absolute regat ipsam regie quod faciat remanere super ipsam positionem suam calidam secundum caliditatem suam absque additioe et sine diminutione. quod si uult permutare positionem et ad equalitatem: tunc addat et frigidum illud cum quo regat usquequo minuat et calitatem et perueniat ad equalitatem: cum exemplum est ut sit conseruatio corporis se pati ab equalitate ad calitatem duobus gradibus cum regie quod in frigat et gradu permutatio et ad equalitatem et regie quod in frigidat et secundo gradu. Et manifestum est quod regimine conseruationis est in motu in frigidatibus quod regimine permutatiui: quod regimine conseruationis est in primo gradu: et ubi uest ut notes id quod est parue in frigidatibus minus calefacies. Et quoniam similitudo in hoc libro est simile quod sunt sex rationes: dixit istud ut in his uest illi quod ab eo voluntate et intentionem. propter hoc similitudo in istis est quod uoluntas hanc similitudo huiusmodi quod corpora que sunt calidiora indigent regimine ex eo quod est calidius regie quo indiget huiusmodi formam optimam: et est ut sit conseruatio et per illud quod facit remanere super ipsam caliditatem et declinat ab equalitate. et si uellet ut regeret super cibis calidis: sicut si adderet in exercitio eius et calefieret aer continetur: et uarentur calefacientes cibi: sequeret necessarium quod adderet et declinationem ab equalitate ad caliditatem plus: et generaretur in eo suppuratio cholericus: et faceret eum cadere et egritudinem cholericus: et huiusmodi mensura sile non occultat a hanc. et iam determinat illud in libro de regimine sanitatis: et in libro de cibis. Res igitur secundum quod dicitur est: quod uult regat rationem corporum cum eo quod facit remanere super ipsam positionem et primas quod uult conseruationem sanitatis et. Et quod uult permutatum a meliori formam addant in regimine et additioes permutatiui causa. Intellegit illud: quod non est loci partium: et multum ibi ignoscant: et putat quod sit contrarium.

Ter uero et materis causarum: recte innatas uirtutes earum sciens.

Et non potest huius causis quas nup diximus uti: quando permutat taliter quod fiant causa sanitatis secundum quod oportet: nisi qui scit uirtutes earum secundum quas apte nate sunt.

Iste sermo certificat illud ad quod intendimus de expōe
fmonis ei? **C**onfidera g eum: et stabis ex eo
sup illis qd diximus et scies voluntate ei? qd ē qz
vult p fmonē suū rru es eap fm quas apre nate sūt illd
quod facit vniūquqz ciboz: et alioz ex cāis. vi. in corpe
Quod ergo conseruat ipsum fm illud fm qd est: est cō
seruans sanitates: et qd addit in declinatione eius a meli
ore formazum est infirmans ipsū: et qd permutat ipsum
ad meliorem formazum est pmutans ipm. 46

Quoniam motio qdem et indigentia
et uigilie et egestio et omnes anime
passiones: siccant corpus.

Quius exemplū est qd motus et mi
noratio cibi et potus et uigilie et cua
tuatio et omnia anime accidentia alia:
exsiccant corpus humidum.

Quoniam euacuāt būores ei? et minuit et eis: p
illd q addit i siccō corpe siccitates. et qd pap ē ex
eis: pmutat corpe būidū qm admittit fm qz oiz: et pmutat
ipsū ex eis illd qd opponit ei fm eqūitatem. 47

Contraria vero bis humectant.

Contraria corpe humectant corpus.

Quod iudiciū ei? ē ille iudicio qd ē an ipsū i cōuer
satione: et mutatione simul. 48

Tu uero et calefaciētib? et infridā
tibz studijs et cibis et potib?.

Et similiter est visio in rebus que
calefaciūt et infrigidant ex opera
tionibus et cibis et potibus.

Iste sermo intellectus est fm eandē rōne: quā
dicit in eo qd pterit. 49

Et simpliciter ē dicere omnib? bis
que fm corpe sunt cognoscens ali
quis materias et uirtutes: salubribz
causis utet similia similib? offerēs qndo
suare uult corpe crasiz qle accipit.

Et uult q scit spēs omniū rerū que
agunt in corpus et uirtutes eapz:
tūc si uult ponere eas causas sanitatis
eligat corpe illud ex eis quod figuratur
ei et assimilat ipsū quādo uult conserua
tionē complonis uel compositōis eius
fm dispositiōem fm quā inuenit eā.

Quod si fmonē suū vlt absoluit qd vult obseruare
tōes sanitatis corpe dclinas ab eqūitate fm illd
qd ē admittit ei ex regimē qd cōseruat sup ipsū
expleationē eius absqz additiōe: et si dimittit ita qd cli
gat ei ex vniū? ciboz et potu et alioz qd fuit sup ipū
fm figuratiōe complexionis eius: et ille est canō pūm
quem ipsemet cōfirmat p dclionē aliaz: ut figat ipm
in ala viscipuli. et sermo eius i eo est intellectus. 50

Si uero permutare uult et trāsire
ad melius aliud ē genus salubriū

causarū contrariarū quidem supradī
ctis: equalē uero distās ab altera crasi
cucrararū et mediariū quas optimis na
turis conuenire dicebamus.

Et quando uult permutare cam:
et cōuertere ipsam ad cōplexionē
que est melior complexionē eius: tunc
sunt ei alia genera causarū sanitatis cō
trariarū causis quas diximus: et longi
tudo carūz a causis equalibus medijs
quas diximus: que conueniūt habenti
complexionē equalē optimā ad contra
rium partis ad quāz declinat illud cor
pus: est longitudo equalis.

Iste est canō pmutās sanitatē malā ad sanitatē
re equalē et bonā. et ei? intētiō est vt sit scies virtu
tem partū cuiusqz cāz fer: et cōsideret quāta sit
quātas recessiōis sanitatis ab equalitate: et eligat ex pti
bus cuiusqz causaz: ex eo qd est dūm isti sanitatē qz
tates eqles qstari recessiōis eius: et regat eūz corpe
et Galien? determinat illud et dicit: 51

Calidiores enim et sicciores crasim
non calide et siccē dicte faciunt cu
crataz perfecte: sed que tm cucrata cra
si frigidiora et humidiora: quātūz natu
ra eius erat calidior et siccior.

Quod est: quia corpus quando est
calidius et siccus: tunc regimē ca
lesciens et exsicicans non reducit iptūz
ad equalitatē sanam: sed regimē quod
est frigidius et humidius complexionē
equali per quantitatē supfluitatis cale
factionis illius complexionis et siccita
tis eius sup complexionē equalē.

Iste sermo est intellectus. ostendit enī Sal en? in
eo canōe pmutantē sanitates malā ad sanitatē
bonāz. cōsidera ergo eum. 52

Hoc siquidem genus causarū corzi
git innatas viscraas: alterūz ue
ro prius dictum conseruat.

Et hoc quidem genus causarū re
ctificat complexionē malāz natu
ra: et genus aliud quod diximus ante
conseruat complexionē malāz natura
fm dispositiōem suam.

Dominat regimē permutās cōplexionē malā: ge
n? ergo et sibi notatū cōfirmat eam gen? et itel
ligat ab eo qd ipsa sūt duo genera ex generib? n? et
dixi sub parte medicīne: qd notat regimē sanitatē: et vt in
telligat p illud qd sub vtrūqz sūt spēs alie. 53

Tilitas uero utroque est in parte medicis. corrigere quidem ex multo studio paulatim transferentes in melius. non enim sustinet nam repetitas immutationes: seruare uero in eisdem secundum necessarias occupationes.

Et medicus indiget utrique simul in horis diuersis. quod est: quia quando haberi complones mala est euacuatio longa cuius quia est possibile ei ut rectifice complone mala: tunc medicus intendit in ea ad illud genus occasionum: et permutat corpus paulatim a complexione sua ad complexionem que est melior: quam natura non tolerat alterationem subito. Et quam habes complexionem malam naturam: est occupatio occupationibus necessariis tunc maius quod potest medicus est ut conferret eam secundum complexionem suam naturalem.

Ult per occupationes necessarias causas secundum scientiam virtutes piculitatis: quare docet modum necessitatis medicus: et non facit sicut nature tolerantes permutaciones subito: nisi qui ista permutatio mutat eas mutatione fortis que facit accidere nature motum superfluum. Alterationem suam perfluam. multoties enim dissoluitur per eam uirtus aut obliuiscit ex ea natura: aut resoluuntur per eam spiritus: quare fuit id causa permutacionis sanitatis: et residuum sermonis eius est intellectus.

Quomodo igitur et huiusmodi spiritum causarum seruatem nominamus: comueniebat enim magis eam forsitan permutantem et curantem et innata peccata corrigentem uocari. quoniam uero ad totum genus sanitatis referentes: non ad eas que secundum spiritum sunt in ea differentias. Quocumque quidem sanos custodiunt: seruantes omnes uocabimus: siue conseruando salutem ad melius ducant totam crasim: siue conseruent existentes a principio: quocumque uero deteriori faciunt consistentiam egre.

Autem dixeris quomodo nominamus hoc genus causarum conseruationum quum esset dignius ut nominaretur permutatiuum et sanguinum et rectificatiuum: nocumentorum nallum. Dicimus quod nos non adtingimus has causas nisi ad genus sanitatis: non ad species eius. et nominamus

omnes istas causas que conseruant corpus secundum sanitatem suam conseruatiuas: siue sint conseruatiue: aut sint ex eis que conseruatione sua permutant complexionem totam ad id quod est melius: aut sint ex eis que conseruant perlonem secundum dispositiones suam primam: et nominamus eas quod permutant perlonem ad id quod est deterius causas infirmatiuas.

Isto sermone destrui dubitatio in genere regimini permanetis propterea quod nominatur ipsum conseruatiuum sanitatis. Et destructio dubitatio est: quod re nominatur nomine sui generis. Quod si sit eadem sub regie sanitatis: et generis regimini sanitatis totum nomine in arte medicine conseruatio sanitatis: nominatur permutatiuum etiam nomine sui generis. Conseruatiuum: quous sit permutatiuum et sanitatiuum et rectificatiuum nomenclatur. Et secundum hanc similitudinem nominamus omnes causas que permutant complexionem ad id quod est deterius: causas infirmatiuas quous sint permutatiue ad infirmitatem et corruptelas conseruantes propterea quod sunt sub genere capitis infirmatiuum toto.

Simile igitur discrasiam habentibus omnibus corporis partibus sillis est percuratio: dissimile uero dissimilis.

Et quam complexio que est in omnibus membris est una: tunc medicatio eius est una. et quando complexio mala non est in omnibus membris una: tunc non est medicatio illi corporis una.

Post docuit regimen sanitatis separe a meliore formam conseruatiue eam et permutatiue eas simul quando est eius separatio in complexione tunc rememorat eius quod docuit de illo in hoc sermone et obicit: quando est declinatio sanitatis a meliore forma: deinde est illud in omnibus membris: tunc medicatio eius. Conseruatio eius? et ipsi permutatio: est secundum quod expositum? et si est recessio est in quibusdam membris et in quibusdam non: tunc medicatio eius? et ipsi permutatio? indiget canonibus aliis qui fidem faciant generis alteri regimini. et ipse facit scire hoc genus per exempla et dicit:

Protest enim uenter alicui quidem frigidior quam oporteat esse: caput uero calidius: et indiget adiutorijs proprijs singula: secundum uero hoc et alia una quod pars aut humidior aut secior aut frigidior aut calidior ex his propter modum proprijs distempantem indiget dietis. Non igitur exercebimus equaliter omnes humores corporis partes: neque similiter huiusmodi faciemus. Amplius uero dicet de his in negotio de salubribus causis.

Quod est: quia est possibile ut sit uenter alicui frigidior quam oportet: et caput

etiā calidius q̄z op̄z: ⁊ indigz unūq̄d̄qz
eorz quod cōuenit ei. ⁊ similr est dispō
in unoquoqz mēbroz reliquozū q̄ndo
est humidius complexione sua equali:
aut siccus ea: aut frigidus: aut calidi:
nam indiget ex regimine eo s̄m q̄ cōue
nit complexioni eius. Est ergo necesse
quādo cōplexio mēbroz corp̄is est di
uerſa ut nō sit mēbroz corp̄is omniūz
regimē euale: ⁊ nō sit humectatio eo
rum aut eorūdem exsiccatio: aut aliud
ex eis q̄ sūt eis s̄m similitudinē unam:
⁊ nos q̄dem exponem⁹ istud in expō
tione ampliori hac in libro nostro de re
gimine sanitatis.

Quod canō: in cōſtatōe sanitat⁹ corp̄is receden
tū ab eqliate in q̄būdā mēbz ⁊ i q̄būdā nō ē
ap̄os⁹ ⁊ ex p̄clarib⁹ canonib⁹ i cōſtatōe sanitat⁹
corp̄is recedenū ab eqliate in op̄lone corp̄is tot⁹: cui⁹
exēpluz ē: q̄ q̄ ceterē ē fridior ⁊ caput calius: ut inur in
cōſtatōe sanitatis vtrūqz q̄d cōſtat ſup ip̄m q̄d est ſile
op̄lone eius: ⁊ in cōſtatōe sanitatis capus eo q̄d cōſtat
ſup ip̄m q̄d est ſile cōſpōni eius: ſive ſint emplāſtra ſive
euidioce vel aliq̄ ex cauſis. vi. Et q̄d volum⁹ p̄mutare cō
plōnē vtrius ab eqliate: ⁊ cōplōnē caput p̄mutare ad
eqliatē: ut in vtrē reb⁹ calidius: in capite reb⁹ frī
gidius: ⁊ ſim hāc ſilitudinē faciām⁹ in regie reliquozū mē
broz. ⁊ p̄pter hoc ē necē ut ponam⁹ exercitiū q̄d cōſeruat
mēbz ſim oſpōm ſuū: aut p̄mutet ip̄m ad oſpōz aliā ſ
vnoquoqz mēbroz diuerſum ab eo quod est in alio. Et
ſimilr vniūquoqz p̄ticulariū cap. vi. Nā quādo volum⁹
infrigidare membra: emplāſtra ſunt cum reb⁹ infrigi
dātib⁹. Et quādo volum⁹ ip̄m calefacere: emplāſtra
ſunt ip̄m cum reb⁹ calidis. 57

Organicorūz uero cauſe ſalubres
ſim lapſum: ⁊ be ab optima cōpo
ſitione adinuicē differūt. Aliē ſiquidez
ſunt ſalubres circa plāſmatōez lapſū
aliē uero eorū q̄ circa magnitudinē aut
numerū aut poſitionē.

Cauſe autē sanitatis mēbroz offi
cialiū que habēt nocumētū: ſim
illud nocumētū ſunt diuerſe a cauſis
ſanitat⁹ corp̄is quod est ſim meliorem
formarūz. quod est: q̄ cauſe ſanitat⁹
mēbroz q̄ hnt nocumētū in plāſmatio
ne: aliē ſunt a cauſis ſanitat⁹ mēbroz
q̄ hnt nocumētū in quātitate ſua: aut i
ſitu ſuo: aut in numero ſuo.

Item docuit Sal. q̄ ip̄s cōpōnīs lapſū ſunt
iii. quoz vnus est lapſus in plāſmatōe: ⁊ ſecū
est lapſus in quātitate: ⁊ tertius lapſus i nūcro:

⁊ quartus lapſus in ſitu. Et docuit q̄ iſti lapſus q̄mōz
q̄ p̄hibēt mēbz ab op̄atōe ſua. Inocēt op̄atōi eius ſunt
egritudo. ⁊ q̄ nō p̄hibēt op̄atōem: nō ſunt egritudo ſi
forma mala ex formis ſanitat⁹. Et poſtq̄ complētū ē
ctiōnē canon⁹ regiminis ſanitat⁹ recedētis ab eqliate
in cōpoſitōe: tūc ante illud explanauit hīc ſermonē a
quo recēſimus: deinde expōit cū hoc ſimone. 58

In plāſmatōe quoz ſunt plures
lapſus: etenim figure partis ⁊ ſi
alicubi in ea cūritas aliqua est uel con
cūritas eius q̄ ſim naturā: aut pozi con
ſtrictio: aut oziſiciū: aut aſperitas: aut
lenitas quādo est aliquid extra. p̄p̄am
cōtemperātiāz: parum quidem hoc pa
tiens corpus: ſanozū corp̄oz appellat⁹
onez habebit: amplius uero neutroz.
ſi uero ſit tātum ut noccat op̄atōi: iā
egrotare uidet⁹.

Et accidunt in plāſmatōe lapſus
multi. quod ē: q̄ ſi mutet figura
mēbz ab equalitate ſua: aut ſit i eo. p̄ſū
ditas multa nā ⁊ mutet⁹ ut accadat eius
lapſus in meatu q̄ est in eo aut i oziſicio
meatus aut in aſpitate aut in lenitate:
deinde ſit lapſus pūis: tunc b̄ſis illud
corp⁹ dicet⁹ q̄ est ſanus. ſi aut lapſus est
plus illo: dicet⁹ egrotatiū⁹. **Q**uod ſi cōſegz
lapſus in ip̄o ad hoc ut noccat op̄atōi:
tunc est eger.

Nūciat q̄ lapſus in plāſmatōe ē vna d. rerum.
p̄na cap⁹ ē mutatio figure. ⁊ ſecūda ē mutatio p̄
ſudat⁹. ſ. ḡibboſitas ⁊ cūritas. ⁊ t̄tia op̄ilatio
i meatu aut i oziſicio meat⁹. ⁊ q̄rta ē aſpitas. ⁊ q̄nta ē le
nitas. vniūſquiſqz q̄ lapſus ſi ē pū⁹: tūc b̄ſis ip̄s eret: tūc
i occupatōib⁹ ſuis cū illo mēbro: ⁊ of p̄p̄ illo lapſus ſan⁹
⁊ ſi ē mult⁹ ⁊ nō p̄hibet mēbz ab op̄atōe penitus niſi in
aliquo: dicet⁹ q̄ est egrotatiū⁹. ⁊ ſi ē multus ⁊ p̄hibet
membr⁹ ab exercitāōe: dicet⁹ q̄ est infirmus. 59

Sed quātitate uero ſupfluitas
⁊ defectus: ad eadē deducunt
differentias.

In quātitate uero multū ⁊ pūz
faciūt puenire corpus ad ſpecies
quas narraui⁹.

Species quas narrauit ſunt tres. vna cap⁹ ē quia
ſi quātitas mēbz magnificet⁹ ab eo q̄d op̄oret
aut minuat⁹: tūc hī magnitudo eius aut ei⁹ cūmi
nurio est p̄na: dicet⁹ q̄ est ſan⁹. ⁊ ſi ē magna ⁊ nō p̄uenit ad
hoc vt noccat op̄atōi: dicet⁹ q̄ est egrotatiū⁹. ⁊ ſi ē mīta et
p̄uenit ad hoc vt noccat op̄atōi: dicet⁹ q̄ est infirm⁹. 60

In numero uero defiēt⁹ aut abū
dans uelut homiomerō unū aut

plura huiusmodi generis sunt: et quocumque parte nam in nobis substantie consistunt.

In numero autem additio aut diminutio partis unius ex partibus multis: et res que in corpore generatur contra naturam sunt huiusmodi generis.

Ultimo additio numeri et partium membri aut diminutio earum facit etiam illos lapsus tres: quorum unus dicitur sanus: alter dicitur egrotatius: et tertius dicitur infirmus. Sanus quidem quando additio aut diminutio est parua. Egrotatius vero quando est multa non pueniens ad hoc ut noceat operatio. Et sermo eius: res que generantur in corpore preter naturam sunt huiusmodi generis: vult illud quod generatur in corpore et facit unam partem trium spirituum. Vidi enim multos in intestinis quos erant vermes: et ex eis sunt quorum intestina proportionata ad sanitatem: et ex eis sunt quorum intestina et illo iam infirmata sunt egrotantia completa.

Reliquum vero genus propter unius cuiusque positionem simplicium partium in quo et ipse. iiii. sunt oes differentie. Prima quidem optima: Secunda vero partium mutata: et propter hoc adhuc sanum perficiens corpus: Et tertia egrotans: quando amplius extra naturam fit: Quarta vero iam egrotans quando plurimum.

Etiam remanet genus aliud quod est in situ cuiuslibet membrorum similitudinem in organo. et in ipso sunt. iiii. species. Prima earum est corpus quod est secundum meliorem formam marum in hoc capitulo. Et secunda est corpus quod est remotum ab eo in ipso partem. Et tertia est corpus quod est in eo egrotatius: et est illud in quo est mutatus situs membrorum mutatio non multa. Et quarta est corpus quod iam egrotat et integre recessit a sanitate: et est illud in quo est mutatus situs membrorum mutatione multa.

Nocumetum in situ partium membri aut est primum: et proportionata ad hoc quod est sanum. aut est multum et proportionata ad hoc quod est egrotatius. aut est multum nocens operatio et est proportionatum ad hoc quod est infirmum. currit ergo esse situs cursum cuiusque generis nocumetorum in operatione. et per hoc. dicitur in hoc sermone modum primum situm quod est secundum meliorem formam: et faceret nos rememorari copiarum et in plasmate et quantitate et numero intelligere ergo illud: Et postquam cessauit a numeratione spiritus nocumetorum spiritus membrorum: incipit de finem autem cuiusque eorum.

Secundumque igitur peccauerunt partes secundum figuram quidem quodammodo quicunque dissorte intus uel extra: et bene receter natura

te quidem existentes et molles plasmate et supplantatione ad id quod secundum naturam est reuertitur. Dure uero et si contingat ad augmentum peruenire: ad correctionem non perueniunt.

Et membra que nocumetum habent in figura sua sunt sicut pedes conuerfi ad exteriora aut ad interiora. et caput planum quidem in infantibus quando nascuntur: uero membra eorum permanet mollia: possibile est ut redeant ad dispositionem naturalem cum equatione et tensione et strictura. In corporibus autem que sunt excrucata et aruerunt et indurata sunt: non est possibile ut rectificentur.

Nunciat in hoc sermone quod possibile est ut figura membri rectificetur et redeat ad dispositionem suam naturalem tunc quando nascitur homo. Si autem induratur membra eius: non est possibile ut reducantur. et eueniunt plura illud per pedes: uel foras: et per caput planum: et est ut rectificentur membra et extendantur et constringantur: omni quod oportet ut remaneat et figura rectificata.

Quecumque quidem circa curuitatem peccauerunt: et bene sunt possunt corrigi quidem adhuc augmentande: perfecte uero non possunt. Paruas igitur curuitates alligatio et quies: magnas uero operatio partium et retentio spiritus operatur. ita uero et quicunque secundum poros aut officia.

Et membra que habent nocumetum si similiter in cœcitate et profunditate que sunt in eis: possibile est ut rectificentur illud nocumetum dum permanet et augmentum. si autem iam completa sunt: non est possibile eorum rectificatio. Et illud quod minorat cœcitatē et profunditatem quoniam est maior quam oportet: est quies et strictura. Et illud quod magnificat cœcitatē membrorum et eorum profunditatem quodammodo est minor quam oportet: est motus illorum membrorum et retentio spiritus. et intentio retentio spiritus est ut attrahat spiritus et impellat ad interiora in propulsione uehemēti. et secundum hanc similitudinem etiam dilatatur et constringuntur meatus et officia eorum.

Nunciat que membra dum permanent in augmento possibile est ut rectificentur nocumetum paruum accedens in cœcitate eorum et ipsorum profunditate et eorum grossitate. Et augmentum quidem est ex quo nascitur bonum visum quod

de quatuor statum adolescentie: et est finis. xxx. annos: et do-
cet quid sit illud quod minozat ocacuitatem et stringit p
funditatem: et dicit: qd illud sit cum motu et compassione
ambitus. facit ergo rememora in compassione spiritus
quomodo exercet membra que sunt in pectore donec re-
soluat id quod e in eis de supfluitatibus cōgregatis i la-
ceris eoz. Et coartatio spūs ē vt trahat aer ad interiora pe-
ctozis atiracōe fortis: deinde ipm teneat quantum potest.
ex ea etiam sunt opationes que generant altas voces: et
voces que sunt cum fistula et eleuatio sermonis et voces
vehementes et familia his que erigit dispo pns. 64

Quecūq; quidē maiōza q̄z opoz
et quies et alligatio apta nata est
minōza efficiere: maiōzes uero efficit p-
tes motio scdm naturam cum fricatio-
ne moderata et alijs quecūq; nata sunt
ad superficiē sanguinē trahere multū.

Quē membra etiā que sunt maiōza
q̄z opoztet: quies et strictura con-
ueniens minozat ea. et membra que sūt
minōza q̄z opoztet: motus naturalis
eorum et fricatio temperata et relique
res que trahunt sanguinē plurimum
ad ipsa: adiuuant ad magnificandū ea.

Iste sermo est intellectus: et spēs qdēm fricatio-
nis sunt multe. et ex enī est leuis vel mollis:
et ex ea est dura: et ex ea est parua: et ex ea est
multa: et ex ea est equalis. et iam ex q̄te pscrutatur est ha.
sermonē in ea in regimine sanitatis. Elige ḡ ex spēs? fric-
tationis in oī membro illud quod cōuenit ei et cū quan-
titate q̄ necia est in eo. qui ḡ vult scire illud quo indiget
de ḡnē fricatiois vel de esse accipiat illō ex li? illo. 65

Officiētū uero partūz quecūq;
quidē ex sanguine habent gene-
ratōem: nō impossibilis est eozū corze-
ctio. Quicunq; uero ex semine pauco
habent generatōem earum: impossibi-
lis est corzectio: est tamen pro his ali-
quādo facere alia proxima his habētia
utilitatem.

Membra autē quoz numerus est
diminutus: tūc quozcūq; ex eis
generatio est ex sanguine: possibile ē ut
compleant. et quozcūq; ex eis genera-
tio est ex spmate: forsitā completētuz
est impossibile. uerūtamen possibile est
mēbris multis ut permutet loco et
q̄ diminuit aliquid quod stet loco et cō-
pleat illud.

Membra quoz generatio est ex sanguine sunt ca-
ro et que currūt cursū eius: et nobis qdēm possi-
bile est vt faciamus nasci carnē in elcere. psum

do quā perijt vel diminuta est ps carnis et recentē car-
nem cū medicinis que calefaciunt calefactione parua et
abstringūt et abstergūt sordicē sicut aristologia ozobus
et olibanū et pīr et mel. Admēba uero quozū generatio
est ex spmate: sunt ossa et nerui et reliqua mēbra alia ra-
dicalia. Et nobis quidē possibile est vt cambiamus loco
ossa ozobacū. i. potū. et fm similitudinē est sermo in rei
quis. Et ha. quidē ostēdit q̄ faciēs cōplemētū et quod
diminutū est: et cambii eius est natura et dicit. 66

Omniū autē hoz nā quidē opart:
medicus uero minister.

Quē faciēs totū qd ex istis reb? gene-
ratur nō est nisi natura: medicus
uero est nisi minister.

Iste sermo tolerat duas expositōes. Una earū
est q̄ natura est que faciat conseruatōem san-
tatis: et redire eam facit. s. conseruat sanitatē: et sa-
nat infirmitatē: et medic? ē minister ei? s. ppat et totū quo i-
diget in illo: et iste sermo ē ver? s. et ppo alia ē q̄ nā ē que
cōplet diminutōem in mēbris factis ex sanguine: et cū
loco mēbroz factoz ex spmate aliqd qd stet loco eoz: et
medic? minister ei ad hoc necessari? s. iste sermo ē verus:
et ē ps ei? quod dicit in expōne pma. Et ha. quidē vult
p nām hic virtutē regentē corpus. qd est: qz nā ē nomen
cōe in arte medicīne: qz dicit fm q̄tuor modos. vn? eoz
est vtus regēs corpus. et lecid? est pplexio. et tert? forma
corpis. et q̄rtus est psona. i. natura individualis. 67

Quecūq; uero abūdā causā salutis est.
Q̄sidiādū uero in quib? possibile est.
si uero impossibile appareat: trāspone
re tēta opoztet.

In mēbris autē quozū nume-
rus est additus causa sanitatis eo-
rum: est diminutio eius quod in eis est
additum. Et opoztet ut consideres in
quibus mēbris possibile est illud. Q̄
si uides q̄ non est tibi possibile ut aue-
ras illam rem additā: tunc inquire ut
permutes eam.

Preceptū ha. in additōe p̄m mēbi et cōtēple:
et cōsideres mēbzū. si ergo possibile est tibi absci-
dere illā additōem et eradicare eā: sicut si est digi-
tus additus aut verruca: et tūc abscinde eam. et si nō est
tibi possibile: tūc pquire vt pmutes eam a loco. Et i hoc
sermone non abscidēdo dicit ha. pmutādū est addi-
tōem: sed dicit: inquire. s. ppera te in pmutatōe eius sciat
faci? in lapide. Nos. n. qm nō possum? extrahere ipsum
indrū? remotiōem eius a meatu vīne cui inistro notato
alcatbatir. i. stringa: et que sunt sicut bec. 68

Et adē uero et eoz que fm positōes
peccāt: est corzectio.

Et mēbroz etiā que in situ suo la-
psa sunt: non est rectificatio nisi p
cōmutationē eoz ad loca sua.

Sicut dislocatio eius. n. rectificatio est pmutatio iuncture ad locū suū. Et ego quidē iā vidi ad os lecentē iunctura humeri cuius lubricabat sēp ppter humorē vinctuosū qui aggregatus erat. in pyride eius: et quiescebat in occupatione sua. qm̄ ergo accidebat ei dislocatio tenebat brachiū suū: et percipiebat q̄ reduce- rent eū i locū suū: cui redibat ad occupationē suā. 70

Manifestum est aut q̄ duo vel tria plerumq̄ peccata p̄sistere possūt circa eandem unāquāq̄ partem.

Et manifestū est q̄ possibile est ut accidāt membro uni duo uel tria ex istis nocumētis.

Significat q̄ est possibile vt p̄ponant̄ ista nocu- menta que numerant̄ in op̄one membrorū. s. q̄ bus egredī p̄positio membrorū ab eo q̄ op̄ ad i uicem. indiget q̄ illud p̄positione curationis. s. vt ponat̄ p̄tes curationis s̄m p̄tes nocumētōz: et iam s̄sinar esse vt sit vnam nocumētōz fortis nocumētū: et tunc inē- dum cū curatio ad illud doceat qm̄ rectificas illud rede- as ad illud qd̄ op̄onit cū eo. et rectificat illud etiā 71

Quodmodū in habente uentrem parū simul et rotundum s̄m dia- fragma positū: peccauit enī in eo et ma- gnitudo et plasmatio et positio. si uero et natura frigidior hunc in id qd̄ est s̄m naturā ducere impossibile est. Qm̄ aut̄ difficulter respirant repleto uētre pau- ciora et nutritientia et nō tardius exeu- tia offerant̄ bis uel ter in die.

Ex illo est q̄ ego uidi nix cul' uenē erat paruus et rotundus positus sup̄ diafragma eius. fuit ergo lapsus i eo in quātitate sua et in sua figura et in situ suo. et erat p̄plexio ei' frigidior q̄z oportebat et nō fuit possibile reducere hunc uentrem ad dispōnem naturales qd̄ aut̄ possibile i eo fuit: est qz posuit il- lud quo ledebat̄ habens ip̄m min'. qd̄ est: qz qm̄ implebatur uenter ei' granis fiebat super eum respiratio eius: posui ergo cibū eius cibū paucū multi nutri- menti qui non esset tarde descensionis tribus uicibus in die.

Ostendit Galien' q̄ lapsus in hoc vētre erat cō- positus ex q̄tuor lapsibz: vnus eoz in quāti- te et est puitas eius: et secidus in figura et est ro- tiditas eius: et oportebat vt esset oblong': et infer' eius magis amplū q̄ sup̄ius eius. et tertius in situ: quoniam oportebat vt esset positus super diafragmate tāgēs ip̄m et quartus in op̄lectione: quoniam erat frigidior: et cib' pau- cus multi nutritiuenti est sicut aq̄ carnis qm̄ sit cum vino citrino: et terit cū eo medulla panis recter facit. 72

Alijs uero enfracim i epate habē- tibus ppter angustiam uasoz cō- tinue factam salubris cā inuenta est ex- tenuans dicta.

Et uidi uiz alium cui acciderāt in epate suo opilationes multe et p̄- stricturā meatuū ei'. igitur aut̄ ergo ita q̄ posui eius regimē subtilē: fuit ergo cā sanitatis eius.

De epate habebat duos lapsus: vn' eoz erat s̄ri- curā meatuū eius: alter erat opilatio in eo. vtrū- le s̄ fuit ei regimen subtilians. Regimē subtilia- tiuū est acceptio ciboz subtilianuoz: sicut cibi in quibus est s̄ynapsis aut piper aut murp̄ia et acetū et capparīs et reliqua que currūt hoc cursu. 73

Reliquū ad huc genus unum cōe- lutio cōtinuitatis.

Etiam remāsit unum genus nocu- menti cōmunicās membzis simi- lium partium et mēbzis instrumentali- bus: et est solutio cōtinuitatis.

De genus tertium est de generibus nocumē- totum. 74

Quam forsitan aliquis nō p̄cedet perfecte sanis inesse: alioquin. n. esse semp passionem diceret nesciens si milē esse duobus p̄ oibus lapsuū ge- neribus futuram. si enī opationis sensi- bilis lesio nō determinat egritudinē a- sanitate: s̄z s̄m qualitatē cuiusq̄z dispo- sitionis agnoscit̄ tñ: tūc necessariū est sempiternę passionis irrepere dogma nullo optimas habēte opationes oēs: sed hec quidē ergo ut subtilior p̄sidera- tio s̄m se tractatum habeat.

Portasse quidā boies nō puenisse nobiscū sup̄ hoc q̄ id nocumētūz sit ei qui est sanus qui egritudinē nō h̄z sed qm̄ ip̄m est tunc est egritudo: et hui' modi quidem sermonis auctor nescit: qz illud quod sequitur in hoc: sequit̄ in reliquis generibus nocumētōz. quod ē: qz si nō ponimus nocumētūz opatio- nis sensibile cē differētiā inē egritudinē et sanitatē: et estimamus q̄ egritudo nō est nisi in equalitate p̄positionis corpis tñ: tunc cogimur dicere sermonē illi'

qui dicit qd corp⁹ non cessat ab egritudine: quoniam non inuenit aliquis boium cui saluent omnes operatioes mebroz eius scdm meliores dispōnes eoz. Et inquisitio sup hoc filioz est cū dialectica qz cū medicina. Ergo ut ei faciam⁹ simonē singulārē sꝫ singlariatē suā

Olutio cōtinuat⁹ est multis modis. aliq. n. est qest parua: sicut disrupcio cū ferro: aut vulnus paruu qd nō elongat a spissitudine cuti: et obuiatio leuio ex q accit gaben pua ab attritōe: aut fallerit: et sic phlebotomia: aut rupcio guis pustule pue: aut forniculū: aut qd ē sise illia: nāz oēs modi isti soloniū cōtinuat⁹ n. pibet boiem ab occupatōib⁹ in quib⁹ uerfat. qd est: q noctu mentū opatōis in eis nō possunt ē possibile. Et alia est q est multa: sꝫ nō puenit ad hoc vt accidat i uerfatōe noui mentū opatōis sensibile ex ea. z isti duo mōi nūerant in sanitatē. Tertia est solo cōtinuat⁹: cui⁹ multatudo iam puenit ad hoc vt accidat in ea noui mētū opatōis sensibile ab occupatōib⁹. sꝫ spēs noui mētū opatōis in solone cōtinuat⁹ cōpares spēs noui mētū opatōis in cōpōne: z iam fuerat due spēs pmi noui mētū opatōis in cōpōne: z cōpōitōe nūerate i sanitatē. I spēs pua z spēs cōpōitōe multa: cui⁹ multatudo nō puenit ad h vt abscindat a uerfatōe i occupatōib⁹. seqꝫ vt sint due spēs pme solutiōis cōtinuat⁹ nūerate i sanitatē. q nō illō nō est ita. s. vt apponatur oia in egritudine z sanitatē noui mētū opatōis sensibile z mutatio sensibile: et illud cū quo nā iā puenit ad hoc vt abscindat a uerfatōe i occupatōib⁹: nūc sequit⁹ vt corpora pmissa nō sperant ab egritudine: ppter ea q ipsa sūt in fluxu sempiterno que restaurāt sꝫ alimim lationē cibi z pot⁹. z reliq spēs regimioz quo regunt sani. Et si cōsideret aliq boiū vniūque q sanoz nō inuēiet eū ita q saluent ei semp oēs opatōes mebroz ei⁹ sꝫ meliorem dispōnē eoz. z est hoc cōsideratio z in qstio i arte ro pica: oignoz z filioz ei qd est cōsideratio in qstiois medicinalis. Cōsideratio eni toti⁹ medicine nō pransit sensui: z ppter id oꝫ vt singularit⁹ imponam⁹ buic in qstioi topicali simonē sꝫ singularitatē sui egredientē ab arte medicine: z ingredientē in arte dialectice i parte topicali. s. eni pars notia⁹ notie gener⁹ sui. s. dialectica. Cōsideratio vō medicine nō pransit sensibili oino. qd cūqz ē ex eoz porib⁹ est tale q bñti ipm est possibile q satagar i opatiōib⁹ suis qd cōsequit⁹ est. pporzionatio ad sanitatē siue sit i meliore forma: aut recedēs ab ea i opone sua aut i opōne mebroz suoz: aut i solone cōtinuat⁹. z qd ex eis est cui⁹ sensus iam cōsequit⁹ est noui mētū opatōis vt pibet ab aliq opatiōnū suaz qd cōsequit⁹ est. pporzionatū ad egritudinē. z certificat illud qd dixim⁹ illud sꝫ qd inuēit est eoz: boies. n. sani nō vidēt oculis suis viti oia vna: neqz festinat i opatōe manib⁹ suis festinatōe vna: neqz ambulat pedib⁹ suis ambulatōe vna. z similis est vīso i inuentōe cuiusq opatiōnū mebroz eoz. ex eis ei sūt fortē. z ex eis sūt mediū. z ex eis sūt debiles. Et spēs di uerfat⁹ cap⁹ ē spēs mltē valde: sꝫ illō sꝫ qd est inuentio z oēs boies dicūt i illis q ipsi sūt sani: oū pmanēt ita q nō seqꝫ eos noui mētū opatōis ad h vt abscindant ab occupatōib⁹ eoz qd faciūt cū illo mebro leio.

Manifestos uero egros: salubres causaz deinceps percurram⁹

a discrasie incipiētes genere. Determi nandū est igit⁹ hic pns qd omnes pene medici ptermittūt: q alie quidē sunt salubres iā facte discrasie: alie uero e⁹ que adhuc sūt: qdāmodū z future.

Et oportet ut nūc narrem⁹ causas sanitatis corporū de quibus non est dubitatio qn sūt egra. z ponamus principiū sermonis nostri i genere complexiōis male: z oportet ut deter mine m⁹ in pms in hoc loco rem quā multi medicorū dimiserūt: z est q cause sanitatis corporis in quo iāz accidit cōplexio mala: z cōpleta est iam: alie sūt qz cause sanitatis corporis cuius cōplexio est mala in dispōne que accidit: et alie cāe sanitatis corporis: q ppinqū est ut accidat in eo cōplexio mala.

Iste cause sūt spēs medicatōis. s. medicatōis egritudinis: z sūt ptes curatōis: z ptes ciboz: z ptes medicinaz: sꝫ qd dicit⁹ in eo qd futur⁹: z etiā spēs pcessiōis cui⁹ defensiōe: z dicit⁹ illud ē. z iste res oēs dñr cause faciētes sanitatē. Et dñr dicit q pteris medici oī miserūt vtiā in ē spēs cāp curatōis egritudis: z in ē spēs cāp pcessiōis cū defensiōe: z explanat q spēs cāp pcessiōis cū defensiōe sꝫ duob⁹ mōis. quoz vn⁹ mod⁹ est spēs cāp sanitat⁹ corporis: cui⁹ cōpō est mala in dispōne ei⁹ qd accit. z alter est spēs cāp corp⁹ sanitat⁹ qd iam appropinquat vt accidat i eo cōpō mala. z nō est sꝫ dñr q pteris medici dimittūt istas vtiā: faciens nēcessitatē q ipsi iam dimittūt ista capta medicinē: sꝫ tolerat q ipsi iāz dimiserūt ea: z tolerat q ipsi iāz pōrēt ea pñicta i regimi ne sanoz: z i regimie egroz: z nō discernēt ea sicut oīs cernit ipse.

Et huiusmodi quidē ultime: de quidem in pseruātate parte artis sūt be uero in salubz.

Quod est: quia cause sanitatis corporis ei⁹ qd dixi postremo: alie sūt que sūt intrātes in capitulo pcessiōis in defensiōe: alie intrātes in capitulo cōseruationis sanitatis.

Ult q cāe sanitat⁹ corp⁹ qd appropinquat ad h vt accidat i eo cōpō mala sūt duob⁹ mōis. vn⁹ eoz est sup⁹ ex pte medicine notata pcessiō i defensiōe. z alē ē sup⁹ ex pte medicine notata cōseruatio sanitat⁹.

Primo uero oīū z curatē pte sola.

Cause autē sanitatis corporis qd dixim⁹ in pms sūt intrātes i capitulo medicatōis trī.

Ult q cāe sanitat⁹ corp⁹ egroz. cāe faciētes lationē in eis sūt pars medicine nominata egroz

hñ medicatio.

77

Trarūq; uero medie dicte in pre
seruante ⁊ curante.

Ause autē sanitatis corpis quas
dicim⁹ inter utraq; ingrediūtur
in capitulū pcecessionis ⁊ in defensiōe:

Ult q; causę sanitatis corpis cōpō mala est in
dīpōne in qua fit sicut duobus modis. vñ quo
rū sumpt⁹ est ex pte medicine notata pcessio in defensiōe.
⁊ alē ē sup⁹ ex pte medicie notata medicatio egroy. 78

Iam siquidē factam ⁊ existentem
egritudinē: medicari oportet.

Quod est: quia egritudo quādo iaz
facta est ⁊ completa: oportet ut
intendatur ad sanitatem eius.

Ultus exempl⁹ est febās: intērio enim in ea est
sanatio ei⁹ cū eo cū quo crasitile eius. 79

Nondum uero existentē futuram
corpus prohibere fieri.

Et quando egritudo nondū facta
est sed est parata ut fiat propter
causam in corpore: tunc oportet ut tol

Latur ⁊ prohibeatur fieri.

De est illud quod iam appropinquat egritudinē:
⁊ exempl⁹ ei⁹ ē ex dīpōnē corpis lassitudo fca
ex seipsa. nā sunt signa ppiquitatis corpis ad egritudinē
s. corp⁹ ppatū ē ut fiat in eo egritudo a cā faciēte lassitu
dinē. ⁊ ppter illud q; ut auferat bec cā ⁊ phibeat egritu
do fieri in ea: aut cū exercitio iterato i eo sicut of in regi
mine sanitatis: aut cū medicina solutua: aut pmutante
complexione: aut cum abstinentia a cibo: aut cum pble
boromia uenē. 80

Quis uero que adhuc sit: sanare
quod iam factum est: quod futu
rum est prohibere fieri.

Egritudo autē que est in dispositi
one in qua fit: ⁊ ex ea est quoddaz
factum ⁊ completū: ⁊ oportet ut inten
datur ad sanatiōem eius: ⁊ ex ea est ali
quid paratum ut fiat: et oportet ut ab
scindatur ⁊ prohibeatur fieri.

De est: corp⁹ cui⁹ cōplexio mala ē in dīpōne in q̄
fit. ⁊ Sal. quidē docet q; cōplexio mala q̄ est in
dīpōne in qua fit est cōposita ex egritudine que
iam est ⁊ cōpleta est: ⁊ ex egritudine alia ppta ut fiat. et
ppter illud est curatio pris ei⁹ pime que iam cōpleta ē ex
capitulo curationū egritudinis. ⁊ curatio ptis ei⁹ psecude
que nōdū est ex capitulo pcessiōis in defensiōe. Et exem
plū in illo est fe. ephimera opilaria. nam in coipe i bac
fe. est qdā egritudo ⁊ cōpleta est: ⁊ est fe. ephimera: ⁊ est
ppatū ut fiat in eo egritudo alia sicut fe. putrida: ⁊ ē pof

abile ut sit illud in egritudine vna sicut apostema ca. qđ
generat in quibudā membris. corp⁹. n. p ipm ē ppatū ut
ascēdat calitas ad cor: ⁊ effluit ex ipo ad totū corpus:
⁊ generat ab apostemate febres: ⁊ curatio eius est per abla
tionē causę ex qua est ei⁹ cūct⁹. 81

Prohibebis igitur dīpōne in qua
nata est fieri ablata. nominatū
huiusmodi dispositio causa pcedēs.

Abscissio ei⁹ qđ est ppatū ut fiat
⁊ phibitio ei⁹ ad hoc ut nō fiat ē p
ablatoēs causę ex q̄ ē ei⁹ aduent⁹.

Sicut si agiant opilariones aut phibeat putredo
aut phibeat ascēso caliditatis ad cor. 82

Acta uero egritudo curabit dīf
positiōe a qua pncipaliter que fm
nām opatio ledit ablata: quaz ⁊ ipsam
dicimus esse egritudinis causam.

Sanatio egritudinis q̄ iā facta ē ⁊
completa fit pmutatōe dīpōnis
a qua ppropē fit nōcūctū opationis:
⁊ illa dispositio est pter egritudinē.

Iste fmo est dīminut⁹ in littera vna aut in duas
bus: ⁊ significat dīminutōem ei⁹ illud quod do
cuit nos Sal. de curatōe egritudinis. Curatio enī
egritudinis fit aut cū trib⁹ reb⁹: aut cū duab⁹ ex eis: aut
cū vna. ⁊ vna quidē triū ē pmutatio causę antecēdētis: ⁊
destruccio ei⁹ sicut euacuatio hūoris. ⁊ secūda ē mutatio
causę cōiūctę ⁊ pmutatio ei⁹. Cōstruccio ei⁹ sicut destru
ctio putredis. ⁊ tertia ē mutatio opionis: sicut bumecti
tio corpis ⁊ infridatio eius in dīpōne fe. ppter ea qđ est
ca. ⁊ sic. ⁊ uocūctū opationis fit ab egritudine sine me
dio: sicut nocet fe. calitatis innate ab opatiōib⁹ nāe abiq;
medio: ⁊ fit a causa egritudinis mediātē egritudine. dīpō
igīa qua accit nōcūctū egritudinis est duob⁹ modis.
vñ eor⁹ ē abiq; medio: ⁊ est egritudo. ⁊ alter p medio: ⁊
est cā egritudo. Et Sal. quidē posuit dīpōnem que facit
pmutatōes ei⁹ in hoc fmo nā ab egritudine. Sequis
ergo q; voluit cām egritudinis. nō est ergo bec dīpō ipā
a qua fit ppe nōcūctū opatiōis. Opoziz itaq; ut addat
in fmo nē Sal. ita vna aut lre oīe: ⁊ dicat q; dīpō. i. cā
a qua accit dīpō. i. morb⁹ a qua ppe fit nōcūctū opati
ōis. ⁊ h q; ista additio cecidit a leptore ⁊ dīmisit ei⁹. 83

Curatio qđ unū hz modū: ⁊ ma
xime cōdz intētiōē. s. ei qđ solue
duz est cōtrariū. huiusmodi. n. generis
sunt omēs pficiētes saltem causę.

Et medicatiōis qua fit sanatio in
tēditur. ⁊ omēs causę faciētes sanitatē
sunt huiusmodi generis.

Iste est canon cōmunis in curatōe egritudinis:
⁊ bippo. enūciat de eo sic. Quicq; egritudo est
et repletō: sanatio ei⁹ fit p euacuatiōem. ⁊ que
cūq; cari ex euacuatiōe sanatio ei⁹ est ⁊ repletōem: ⁊

finatio reliquar egritudinū p contrarietate fit. 84

Cōm uero partem sunt ex singulis contrarijs.

Intētiōes uero p ticularēs sumūtur ex p rarietate cuiuscūq; egritudinum.

Ed appropiatur canon cōmūnis sūm reglās p ticulariū egritudinū: et fit compar materia cum materia. Et Bālii exemplificat illud et dicit: 85

Calde igit dispositiōi frigida causa contraria est: frigide uero calida, et sic in alijs pportionaliter.

Contraria ergo egritudinī calide est causa infrigidās: et contraria egritudinī frigide est causa calefaciens. et similiter est dispositiō in reliquis egritudinibus et causis.

Ult cās egritudinis antecedēs et cōiūctas: et cūcūc aut p rarietate hāc cās sunt p mutatiōem eay: aut p enacuatōem antecedētū: aut p mutatiōem cōiūctuarū. cōiūctas: et tolerat et uelut cās p mutatiōis seu medicatiōis. nā causē curatiōis egritudinis calide sunt q sunt ex illis generib⁹ sicut aer fridus: cib⁹ et potus: et medicīne infrigidās: et qdā et trāquillitas: et patiētia uite et somn⁹. Et cās curatiōis egritudinis fride sunt q sunt ex generib⁹ calefaciētibus: sicut aer calid⁹: et cib⁹ et pot⁹: et medicīne calefaciētes et mot⁹ et uigilie: et accētia ate. et vni cuiq; uariū expōnū ē mod⁹ sū. et recti qdē est aggregatiōes et opōes qdē fit qdē p tē p cās egritudinis et cās medicatiōis simul: quoniam qdā eay sint hīc qdū dī. Et Bālii dat cām in canone medicatiōis et dicit: 86

Senim immoderatū omne p rarietate naturā: moderatū uero sūm nām necesse ē omne immoderatū ab immoderato sūm contrariū ad moderatū adduci.

Quod est: qz quū sit omne quod ē egrediētiā nā inaequale et omne qd est nāle equale sit: oportet necessario q res egrediētes ab equalitate nō redeāt ad equalitatē nisi ex re alia egrediente ab equalitate p contraria.

Et est demonstratiō canonis cōmūnis in medicatiōe per cōtraria. et iam ostēsum est ex ea q oportet ut sit causariū medicatiōis longitudo ab equalitate equali: et sit vnaqueq; eay uelutiū ad hūi: cui⁹ exemplū est egritudo frigida: et longitudo ei⁹ ab equalitate gradus tres sint. oportet q ut sit cā sanans eā calidā: et longitudo ei⁹ ab equalitate gradus tres. 87

Manifestū uero q sūm uirtutes nō sūm apparitiōem calefaciēs et infrigidās: et quecūq; huiusmodi alia accipiendū est. Dico aut sūm uirtutē quod essentialiter et p pte et uere est ut dicit:

sūm uero apparitiōem quod sūm pntem sensum hūmōi esse uidet: cēntialit uero nō exis hūmōi. quō uero oportet cognoscere ea in negotio de simplicibus ppharmacijs est dictum.

Manifestū est q nō oz ut sumaf aliqd qd calefaciat aut infrigidet aut faciat aliud ex eis q sunt sitia ei ex opatiōib⁹ nisi cū uirtute sua: nō aliquid qd estimaf in eo qd appz de esse suo. et ga est ita significo p fimonē meū q res opaf uirtute sua ut faciat illā opatiōez de qua dicit: q efficit eā cū certitudine et ueritate: et significo p fimonē meū q estimaf de re quā efficit illud de quo dicit: qz facit illud qd in manifesto sentit ut de eo uideat quasi faciat illā opatiōnē: et nō est cūz ueritate sūm q putat de eo. et iam narraui in libro meo de uirtutibus medicinarū simplicium: qualiter oportet ut expianfite res et sciātur.

Hec castigatio ē iustitia est ualde in caplo abdo rī et medicinarū qd ē: sūm multi et eē eoz est re benēctis coopture pp illud qd cadit de falsitate et pmutatiōe nōim et assumatiōe. Putat q qd cūda coniz sit v⁹ cūm dā. qz q uerit eis aliq: eo qd nō scit et cūi vrtutē nō ē expi: possibile est ut sit dūi et pueniat ad nō cum: tū infirmū qre bēstiat medic⁹ et nō scit cām atrabē illud nocumētū: et cōsēgit in medicinā etiā ut appareat alicui eay opatio p acciō: et estimet q opatio ei⁹ ē cēntia: sicut calefactio aque frigide et infrigidatio pipis bora qua ponit supra corp⁹. Bālii uero castigat te in hoc sermone ut nō gratuleris p aliquā opatiōnū vrtutū eozoz et medicinarū donec scias ipaz et expiar ipam: et scias ex ea sūm certitudinē et uirtutē opatiōis ei⁹ cēntiales et vrtutē eis: et opatiōes accitales et nō gūleris cū eis. et qm multe sūt plātē et spēs multe et sūt mineralia: et diuersificā cēntia ista pp aqz et loca gnatiōis eay et sūt et dispō in aialibus necesse ē q medico ut expiat illud qd inuenit de istis reb⁹ cū dēcinatōe: et sciat certitudinē ei⁹ cū expimēto: et sit cōtēnt in eo cū quo medicat illo cui⁹ expientiā cōtinuat p semetipm et sciat certitudinē ei⁹ et ei⁹ uirtutē et uirtutē et nō finiat uirtutē suā in inqstōe cuiusq; eay: p ticularia n. cōtū sunt infinita. et ppter illud exponit Bālii li⁹ de medicis simplicib⁹: canones qd sciat illud q tibi sit pū et eo q idiges ex medicis et sū cōtēnt eis: et p tē reliqua. 88

In uirtutem uero salubritū cārū quecūq; qdē cāe ad iā factā egritudine sunt salubres: illa rōne utendū est q illud quod sūm apparitiōem determinatur ab eo quod est sūm uirtutem.

Et oz ut utamur in inuētōe cārū faciētū sanitatē cūz destructōe egritudinis

tudinis q̄ iā facta est ⁊ cōpleta nia cum
q̄ sit differētia inter rem que estimat q̄
est fm dispōem fm quā narrat: ⁊ inter
rem q̄ est in uirtute sua fm q̄ narrat.

In uetio cāp faciētū sanitatē cū uelru
ctioe egritudinis est inuēto cibor ⁊ medicinarū
serētū in illo. Et inuēto cibor ⁊ medicinarū
serētū uel serētū in illo est quib⁹ modis. vñ eorū est
enūciatio in quib⁹ considerādū ē in eis sicut illud quod est
in libro oiafcozides ⁊ in libro Sal. de cibis: in sex tracta
ribus postremis libri sui in medicis simplicib⁹: ⁊ possibi
le est ut cadat dubitatio in istis ppter antiquitatē tēpis in
quo accit ut pmutet iste medicine ⁊ cadat noia grūdas
eaz sup q̄dā: ⁊ ppter illud cū quo falsificat ex obliuione
hoim in multis ex eis. Et alter ē expētia cap uisibilr: ⁊ ē
ut scias pōcinatōem vtrius eaz ⁊ pbeo illud cū expēti
to: q̄ certificat tibi vna rei in eis: ⁊ via qua expēti ē illud
quod pcept tibi Sal. in hoc sermone: ⁊ iam docuit illud l
libro suo de medicis simplicib⁹: ⁊ ē vñ tractat pmi libri
eius: fecit te scire qualitatē opōnis eaz in medicis opo
sitis: ⁊ sunt. xix. tractat. vñ notant carbagenis: ⁊ x. nomi
nans medicine opōtis fm mēbra patiētia: ⁊ duo tracta
tus in cōfectib⁹: ⁊ fecit cauere Sal. in hac castigatōe a
granulatōe cū medicis q̄ estimat esse vtrius tales ⁊ ta
les: nō sunt in eis ille: inno possibile ē ut infint eis vñ
vtrius cōtrariē et quod estimat in eis: ⁊ ista estimatio ac
cidit aut ppter ea q̄ credim⁹ enūciatōi in eis: aut pp vñ
tes accitales que accidit eis: q̄ faciēt estimari diuersum
ab eo quod inest eis enūciat. Et videt Sal. ut nō curet cū
medicina: neq̄ vñ cib⁹ donec pcedat ei cognitio cū expē
tia: quim videat ei q̄ recipiat castigatio hippo. que est
ita os vt oēs medicina ad hoc vt cōferat. si aut nō cōferat:
tūc nō oportet vt noceat. Sal. vñ dicit q̄ cōuenit tibi vt
certificeris in medicina q̄ nō noceat aliquo modus: et
indras post hāc certificatiōem vt sit inuatiua: ⁊ ppter B
nō recipit sermōe eoz q̄ pcesserit ipm in medicis donec
pbanit eas ⁊ scipit illud quod expēti est eis in libro nō
in eis: ⁊ applicauit ante illud canones quib⁹ expēti: ⁊ fe
cit scire vītātē rei in vnaquāq̄ eaz ⁊ opat⁹ est cū eis que
sit possibile vt pmutet noia eaz: ⁊ suar loco vñ eaz alia
⁊ manifestū est q̄ sufficit pfect⁹ arte medicine famosus
ex eis in regiōe sua ⁊ pmitit expētia eaz: ⁊ expimeliōrē
⁊ meliorē ex eis: deinde facit curatiōem infirmoz euz eo
q̄ elegit. ⁊ si pferat ei aliqd hoim ex eis medicinā cui⁹
expētia pcessit: incipit cū expētia sua si nō ē ei excusa
tio ex ipa: deinde curat ei ea: ⁊ nō ē necessitas ex ea nisi
q̄ estimat in ea q̄ ē medicinā nobilis antecēdēs in suis
opib⁹ ex medicis quib⁹ sunt vtrius opūates vtrius mē
broz interior ⁊ exterior ⁊ stringit ex eis: sicut medicine
stiprice aromaticę pēpue q̄ ex eis ē vt pura a vñtibus
malis fraudū est: sic ē vt venenoz ⁊ q̄ ex eis sunt etia: re
lociois valitudo in opatōe sua: sūt magis vñtē. 89

Quāq̄ uero cāc ad eam que ad
huc sit ipsa eadem cōsideratōe: ⁊
ad huc scdm quam inueniūt egritudi
num cause.

Cutimur i inuētiōe cāp faciētūz
sanitatē in corpe cui⁹ egritudo ē in
dispōe q̄ sit cū uia quā dixi ut etiā uia q̄
extrahuntur cause egritudinuz.

In uetio cāp faciētū sanitatē in corpe cui⁹ egrit
tudo est in dispōe qua sit indiget oīabus vñ
vna eaz ē via qua curat egritudō donec sanat.
cū hac n. via medicat illud q̄ accit ex egritudine in cor
pore: ⁊ secūda ē via cū qua destruit causē efficiētē egritu
dinē: ⁊ manifestū ē q̄ necessaria ē in hac via scia cūsa fa
ciētū egritudines donec donec cauēat ⁊ destruat: aut
cū medicina soluitur: aut eaz medicina pmutatur: aut
cū exercitio ⁊ fricatōe aut cū ieiunio: aut cum pleboto
mia: vt significet ex illo quod necesse est tibi. 90

E runt. n. ita ptingat in humo
ribus putrefactis accendi febrem
demonstratio in talibus est enuciatio:
⁊ alteratio. Alteratio quidez est facies
cessare putredinez manēte substantia:
enacuatio uero totaz a corpore educēs
substantiam.

E nos exemplificamus tibi exem
plum in illo ut intelligas illud.
Pone ergo ut humores putrescant ⁊
generet ex eis febris. dico ergo q̄ con
uenit tibi ut significes ex illo q̄ necesse
est tibi ut facias alteratiōem ⁊ euacua
tionē: alteratiōem qdē ut facias q̄ fecere
putrefactōnem: ⁊ sba que fuit ante pu
trefactōnem sit remanens in corpe. eu
acuationē uero q̄ euacuas sba q̄ fuit ante
putrefactōnem totam.

Humoz q̄ coarctat ⁊ nō respirat putrescit: ⁊ q̄
perest inflamat eo calitas cinea ex q̄ gnat se.
⁊ se. ē mala vñtētia ea: ⁊ sic iā q̄ apper p illō q̄ dixim⁹
q̄ putredo ē cā retinēs ea: ⁊ si vis ut ipa vñtētia cōuēta
dicat nō n. ē oia i illo: ⁊ q̄ illud ē ita tūc indiges tñb⁹ in
retētib⁹. q̄rū ouas dic Sal. ⁊ tacet de ista: ⁊ pp declarāz
ei: ⁊ q̄m fmo ei ē in opūatōe sanitat. Duaz aut q̄ vñtē
vna ē mutatio hūoz donec q̄ fecit putrefactio: ista mu
tatio ē vñtētia q̄ adiuuat nām sup digōem: ⁊ vñtē
dici⁹ digerētib⁹. Digō. n. nō ē aliqd pī q̄ vt vñtētia ē vñ
cat hūozē malū q̄ dicitur sit. Et altera ē ciatio bu. putridi
⁊ extractio ei⁹ a corpe totali. Tertia aut de q̄ tacuit Sal. ē
curatio se. ipi. nā lēgim⁹ ē malicia oploio ea: ⁊ sic idē eo
q̄d ifridat ⁊ būcat: ⁊ plimū q̄d ifridat ⁊ būcat. pbi⁹
vñtētia pī q̄ i materiis ea. sic ē dō. etrina sola. 91

Sed dicta quide species alteratio
nis digestio ē quā a quib⁹dā cau
sis contigit facere sciētēs crinūs i illis
si habeamus iam cognitōem ita causa
rum salubrium.

Est digestio. cum ergo extrahim⁹
⁊ scim⁹ ex quib⁹ est possibile ut sit digō:
adipiscemur sciam cāp faciētūz sanita
tem hoc modo.

Quid q̄ qñ apud nos est scia cāz digerentiū enū
quēqz chimoz p̄hibem putrefactionē. et qñ p̄bi
beni putrefactionē nō generat ex ea se. Lausaz
aut digerentiū alie sūt cib⁹: pot⁹ alie sūt medicīne: alie
sūt exercitiū. Libi q̄des et pot⁹ quicūqz sūt ex eis ex q̄ ge
nerat chim⁹ laudabili: et q̄nitates eoz eāles. medicīne vō
sūt sic croc⁹ et spica et cinamomū et pip al. et zingiber et ma
cropp. Exeratiū aut est sic fricatio eqli et balneatio. et si
mone absoluto si hūoz est grossus idiger eo q̄ subiliet
eū. et si viscosus idiger eo q̄ incindat eū. et si est calid⁹ in
diger eo q̄ infrigidet eū. et si est frigid⁹ idiger eo q̄ cale
faciat eū. id est: qz intentio idigestiōe est vt p̄paret hūoz
ita qz possibile sit vt nā vincat eū: et dñat sup eū. 92

Etiam et per clystere et per urinas et
per respiratiōes scdm cutez sunt: am
plius nero p contrarias detractiōnem
et deriuatiōez ad alia. huiusmōi enī
generis sunt et mēstrua mouere et emoz
roidas aperire: et per nares et p palatū

purgare.

Euacuatiō autē p phlebotomiāz
uenaz et p clystere et p urinā et per reso
lutiōē ex cute: et p attractiōē ad loca
cōtraria: et p mutatiōē ad loca p̄pinq̄
fit. et ingrediūne in hoc genere puoca
tio mēstruoz et apertio ozificiōzū ue
narū que sunt in ano et uulua: et mundi
ficatio p nares et palatum.

Prim⁹ narrauit cās digōis: incipit narrare cās
uacuatiōis multitudine hūozis. chim⁹. n. nō putre
fit donec p̄hibet ei⁹ expiratio. et nō p̄hibet ei⁹ ex
piratio donec multiplicat. et nō tolerat eū vir⁹ et cessat
a regimē ei⁹: et q̄ cessat ab ei⁹ regie putrefit. Et curatio
dē multitudine et p̄satiōē. q̄cūqz g ex chimia est cūqz q̄
addunt ipsi oēs donec implent vene et vasa: tūc curatio
ei⁹ est p phlebotomiā: q̄b si nō est possibile. ppter etatē et
hōi p̄sēz: tūc p ventosaz. et quāto se vētoz. p̄p̄ndozes
calcanēs et magis vtile. et q̄cūqz eoz et q̄ sol⁹ addit tūc opz
vt enacuatur per medicīnā que appropiaz ei attractiōe
eius et clysteri: aut extraham⁹ ipm per puocatiōez vaine:
aut p resōlutiōē ex cute: aut p attractiōē ei⁹ ad loca scia.
et residui simonis ei⁹ et manifestū et apparēs. i eo etiā est
p̄sio medicīnaz solutiūaz. nos. n. qñ euacuamus chimū
q̄b remanet ex eo expirat: qñ vir⁹ tolerat illō q̄b reman
et ex chimio et incipit regē ipm. qz si se. incipit aut illō to
tū: tūc chippo. docet eē cauendū ab eione hūozis: an dige
stione: nisi hūoz sit furiosus. Et dñ. declarat qz illō ē p̄
duos mōs: quoz vn⁹ est debilitas virtutis: et cessatio ei⁹
a regimē. quz g bibis in hac oīspone medicīna solutiua:
nō securat nocumentū ei⁹. Et secūda ē: qñ plures medi
cine solutiue sūt ca. et sic q̄ addit et inflāmant calitatē
se. et nō accit illō qñ digerit hūoz: nā. n. p̄t supra ipz
regit medicīnā solutiua. et extrahit hūozē malū totū. Cū
g cogit enacuare chimū in principio egreditis vt alleui
et residui ei⁹ sup nāz et fiat eius facit digō: tūc conuenit tibi
vt vtar et medicīnis ea cūc vt vir⁹ in pmutatōe cōpō
nis male et lenificatiōe nā: et minuat p̄ illud et mā egri

tudis: et ppter illud minuit et hūoz p phlebotomiā
nāz: et clystere lenē q̄ extrahit sup̄ius hūozes: et p
uocatiōē vaine: et p resōlutiōē ex cute cum fricatiōe et
medicīnis resolutiuis. et qñ vides humozē in oīntez de
clue ad mēbz nobile: trabe ipm ab eo aut pmuta ipz ab
ipso ad aliud. et fm bunc modū fac de vnoquoqz eoz
mēbz qz nūerant dñ. vt tūc nō conuenit tibi vt cūa
cues cū attractiōe forti nisi i phlebotomia sola: ipa. n. et
uacuat euacuatiōe forti ex vene. Et manifestū ē qz vīus
phlebotomie ē necessari⁹ qñ cā egreditis est intra vasa. f.
vt sit oīspō in corpore et nomias repletio: et tūc virtutis
et hōz adiūat. Et bippo. quidē iaz dedit signū certū eua
cuatiōis: et est vt inueniat infirm⁹ ei⁹ leuitatē: aut sit tole
rans eā cū facilitate. et itez euacuatio p mūdicatiōes na
riū fit: aut p enunūtiōē et p stemūtiōē. et per palatū
fit p creatū et p gargarisimū et p collutiōē oīs. quz g oī
gerit hūoz: euacua cū medicīnis forib⁹. 93

Scientes igitur et hic materias et
virtutes quibus in tempore et qua
litate et quātitate et modo vsus oblatis
euacuatio fit.

Et quando nos extrahim⁹ in capi
tulo etiā species quib⁹ fit euacua
tio: et inde utimur eis in hora qua pue
nit et cūz quātitate q̄ necessaria ē: et vīa
vsus ad rectitudinē: iātunc extrahem⁹
cās sanitatis in hoc capitulo.

Edocuit nos in hoc finem. Salien⁹ quia sunt ne
cessarie in euacuatiōe b. m. mali. iiii. cōditōes. vna
eaz ē spēs medicīnaz q̄bus hūoz euacuaz. o. n.
vt eligat ex eis illud quod conuenit ei. Et secūda ē hora in
qua o. v. deñt medicīne aut in qua euacuaz eoz: sicut
vt euacuet in hōie t̄p̄is p̄p̄simoz qz reb⁹ lenib⁹ aut post
digōem cū medicīo forib⁹. Et tertia ē q̄ntal quā o. eua
cuare post digōem ex humozē. et q̄ra ē p̄ vīus euacuaz
rōis. bec. n. p̄t vīuēra: qñ si humor ē decliuius ad ven
trē: tūc conuenit eis euacuatio p vomitū. et si ē decliuius
ad intestina: tūc o. v. ei⁹ euacuatio fiat aut p clystere aut p
illud q̄ facit fluxibile egōem et emittit ipam. et si ē decliuius
nis ad ptes epatis aut reniū: tūc opz vt fiat ei⁹ euacuatio
p puocatiōē vaine. et si ē decliuius ad cutē: tūc p resōluti
ōē. et si ē decliuius ad pect⁹: tūc p illud q̄ facit facile spu
tū. et si ē decliuius ad caput: tūc p nares et palatū. et si ē vī
nis: tūc p phlebotomiā: et fm hāc siltudinē i vnoquoqz
q̄bz ergo cōpleueris has iiii. cōditōes: iā extrahit cās
sanitatis in caplo euacuatiōis: et qñ tu facis cōpar cū eis
illud q̄ mutat putredinē et adiūat sup digōem cōples
cās q̄b p̄hibet fieri se. seqns putredinē hūozis. 94

Sicm hāc pte artis inuenim⁹ salu
bzia: et scpta est omniū inuētiō in
terapētico negotio: fm eundē uero mo
dum et in alijs tribus dīscrasijs.

Etiam locuti sumus inuētiōem
causarū omniū i libro de ingenio
sanitatis: et fm hāc similitudinē inueni
m⁹ cause sanitatis in trib⁹ alijs specieb⁹
in complexione mala.

Significat q^d destruit^r malicia sp^{ec}ies malicie ope-
plexiois triu: quarū vna est cōplexio frigida: 2^a se-
cunda complexio humida: 2ª tertia cōplexio sic
et per destructiōem causarū facientiu eas: sicut quū de-
struit malicia complexiois calide: 2ª est febris putrida q^d
destructiōe causē eius 2ª est putredo. 95

Unū cōe hñtes pceptū efficientez
unūquāqz earū causarū absconde-
re prius: deinde sic venire ad eam que
facta est ab illa egritudine salubriū cau-
sarū inuentiōem facturōs.

Et intēdim^{us} in eis intētiōne unam
eōdem: 2ª est ut auferam^{us} in primis
causam egram: deinde pueniamus ad
egritudinē que facta est ab ea.

Canon in omni egritudine est iste: 2^a est ē cū ei⁹
remaneat intēdiū in primis ad auferēdā eam eius:
deinde intēdim^{us} ad illū qd^o impōit illa cū ei egi-
tudine 2ª auferē. 2^a si nō ē cū ei remaneat in corpore intēdim^{us}
ad ipsam egritudinē 2ª auferim^{us} ipsam. 2ª hoc qd^o nō ē ppe-
nisi in egritudib^{us} que sunt p^{ri}mitiue tñ. 96

Sed uero compositas diserasi
as ex simplicib^{us} compō onidif salu-
bria pcepta 2ª hic hñtib^{us} nobis medica-
mē pportionale magnitudini diserasi
ad illam conueniētiū inuenire.

Complexiois autē composite ma-
le compō est ex reb^{us} simplicibus: ut
significat tibi cās facientes sanitatē ut
sit intētiō ad quā intēdis in hoc capitu-
lo: 2^a ut ponas quātitatē rei cū qua intē-
ditur sanitas cuz quātitate complexio-
nis male quam curas cum ea.

Complexio mala simplex vna ē ex q^uatuor q^uitati-
bus p^{ri}mis ca. fr. sic. 2^a bu. 2^a cōpō mala cōposita
est vna. iiii. ca. 2^a sic. ca. 2^a bu. fr. 2^a sic. fr. 2^a bu. Cūqz
q^u accit aliqua egritudinū mollicie cōpōnis p^{ri}mera: si q^u
ē simplex 2^a in dispōne ut fiat circa eā post p^{ri}meracōez
cāe facietis eā fm q^u intelleritū ab eo. 2^a si hā facta ē 2^a de-
structa ē cū ei⁹. cura eā p^{ri} cōtrariū ip^{si}. 2^a si ē cōposita: si
gnificat tibi res ex quib^{us} ē cōposita illud qd^o facias in ea
aut destructiōem cāe facietis eā quādo p^{ri}us ē aut resistē-
tiā egritudinis ip^{si}: cū eo quod ē ei cōtrariū. ca. g. 2^a sic. cura
tū per fr. 2^a bu. 2^a fm hāc similitudinē ē in reliquis eaz:
2^a ponas quātitas cōtrariū eius equalis quātitati eius. Et
Galien^{us} determinat illud cū exēplo 2^a dicit: 97

Ut si ita accidat: si decē quidez
numeris fm calidius excedit ali-
quid ab eo quod fm nām: septem uero
fm siccus cē oportet 2^a salubzē cām in
talib^{us} dispōib^{us} frigidiorē quidē decē nu-
meris: septē uero humidiorē.

Exemplus illius est ut ponas q^u

membr^{is} aliquod mutata complexionē
sua naturali: 2^a declinat ad caliditatem
decem gradibus 2^a ad siccitatem septem.

Oportet ergo ut sint in causa sanante
hoc membrū ex frigore decē gradus: 2^a
in ea ex humiditate septē grad^{us}.

Querit^{ur} q^uare dicit^{ur} Sal. 2ª vii. g^o. q^uis g^o oēs
sint. iiii. fm q^u ipse pōit i libro de simplicib^{us} medi-
cinalib^{us}. hūc vō q^uoni dicit^{ur} fm rñdōe. vna eaz ē: q^u exēpl^{us}
h nō ē vez. 2ª alia ē q^u rñdōe q^u iiii. g^o dū dicit^{ur} in tres
māfōes. i. p^{ri}ma secūda 2ª tertia. hūc g^o iiii. g^o rñ. māfōe
Sal. g^o enūerat. 2ª grad^{us} volēs p^{ri}ma māfōne grad^{us} quarti
2ª vii. volēs p^{ri}ma māfōne gradus tertiū. 98

Sic^{ut} ip^{si} parti patienti adducas
huiusmodi medicamētū intū fri-
gidius sit 2ª humidius: in quātū partis
patiētis manifestatio pcessit.

Et si medicina occurrat ip^{si} mēbro
in quo est egritudo: tunc oportet
ut sit cū ea ex frigore 2^a humiditate per
quātitatē cāe quam significat ipsa egi-
tudo.

Ec egritudo in hoc sermone ē malicia comple-
xionis calide 2^a siccit. 99

In profundo uero posita que pa-
titur pte considerare oportet hu-
iusmodi efficere salubzē ut non contin-
gat exolui in uia.

Et si membrū in quo est egritudo
est longinquū submersum in pro-
fundo: tunc oportet ut ingeniet^{ur} in hoc
ut sit cum causa ipsūm sanāte superflui-
tas uirtutis alicui^{us} cum qua fiat securi-
tas ne debilitet^{ur} uirt^{us} eius in uia anteq^{uam}

Puēiat ad mēbz^{us} i quo ē egritudo.
Ute. ut p^{ri}meracōez quātē lōgitudinis sit mēbz^{us} iūrmū
2^a et iō fm quātitatē que necaria ē ut addat^{ur} 99
tute ei⁹ medicine decē puēiat ad mēbz^{us} 2^a reāneat i eaur^{um}
equalis uirtuti egritudinis. quod ē: q^u v^{er} medicine minuit^{ur}
debilitat^{ur} in uia. 2^a ppter illud necē est ut addat^{ur} in uirtute
ei⁹ p^{ri} quātitatē ei⁹ q^u minuit^{ur} ex ea in uia. 100

Sic^{ut} igitur calidius esse oportet mo-
derato non in tanto sit solum cal-
dius quāto indiget passio sed super mo-
dum apponatur ppter positōem neces-
sario adueniens.

Et simil^{iter} si membrū est longinquū
2ª indiget ut sit causa sanas ipsūz
calidior equali: tūc non oportet ut cali-
ditas eius sit cuz quātitate qua indiget

egritudo tñ: sed opz ut addat in uirtute eius fm illud qd necessariū est ex adtēnis in ea ppter locum longitudinis loci membri.

Egitudo i b fnone est frigida: z ponam qd ē i re nib: z qd ē frigida in sdu secido: z puenit medicina q b bñ ad renes postqz transit p os: deñ p iso pbagū: postea p ventrē: deinde p intestinū ieiunū: z p vias epatis q noiant mēlarice: z p epar z venā ocaū. nam qz caliditas ē minuis in hac via duobz gradibz: o3 vt sit caliditas eius itēna p qtuor gradz.

101

Si uero frigidz sit: non simplr o3 tanto facere illud frigidz: sed materiā medicā mis cōsiderare pñ. si enīz parāchimeres est: nō puenit usqz ad pfundū multuz. p rariuz uero operat. aliqñ spissam sufficē. si uero leptome res sit: possibile est puenire usqz ad plurimuz profundū.

Et si indiget mēbru ut sit cā sanās ipm frigidior equali: tūc non opz ut intendat ad hoc ut sit frigidior p illā quantitātē tñ: sed opz ut cōsideret in p mis in sba eius: nam si est grossa: nō est possibile ut submergat in pfundo usqz ad spaciū multum. uerūtāme z multo tēns efficit p rariū illz per hoc qd constringit sufficiem corporis. si aut est subtilis: tūc possibile est ut submergat z pueniat ad profunduz usqz ad spaciū longinquū.

Postqz docuit q i medicinis ea. o3 vt addat ex caliditate p qritatē que puenit ad mēbz z remanet at i ea qd sit egle frigiditati ei: z i medicinis frigidis nō est possibile illud: tūc docet i medicinis frigidis hūc canonē: z ē vt cōsideres i subā eaz: subā. n. grossa nō penetrat: z nō submergit h multonēs inspissat mēbz i p mis cui occurrūt z coartat caliditatē int: qre duplat in egitudine: z addit in qritate ei: sit p l qz fuit mē egritudinis cā. subā vō subtilis possibile ē qz submergat z pueniat ad pfundū usqz ad spaciū longinquū: cui exēplū est vt sit i epare egritudo: z ex malicia opsonis cā i scōo gradu. z o3 vt emplastr epar emplastro in frigidatē. qz si subā medicīnē qz sit emplm fuerit grossa i spissat cutē: z coartat caliditatē int: qre inflammāt cū b emplot. Si aut subā medicīnē ē subtilis: possibile ē vt submerga tur z penetrēt i lacertū usqz quo pueniat vñs ei: ad epar z resistat egritudini ei: z o3 vt addas i frigore ei: z subā nitatē tantū q nō debilitet virtutē eius i via.

102

Tu uero z in humectantibz z deficcantibz parāchimeres z leptomes sbe cōsiderande sunt.

Et scōz banc similitudinē oportet

ut consideres in rebus humectantibz z deficcantibz in grossitudine substantie caruz z subtilitate eius.

Per b exēpluz intelligit bā. canonē medicinarz cōsideratū: z canonē medicinarz in frigiditātū. h cōsidera q eaz ē possibile vt submergat z penetrēt z eligat ea sup ipz q nō submergit z nō penetrat: z met sira in aquā cap. l. qz pueniat ad mēbz infirmū: z eaz ea sit virtutē resistēs egritudini. z i hac mēsuratō ē necessariū vt ex ppario medicinarz z scias p rōnez z expmētuz qritates virtutū earuz: z qritates grossitudinis substantiarz eaz z subtilitatē eaz.

103

Et positioē quidē patietis loci in manifestatio inuenit salubre ut deñ est nunc.

Et fm banc similitudinē significat ex loco mēbz cā attrahens sanitatē.

Ut q loc mēbz significet tibi qritatē medicīe: cui q occurrat egritudini ei: aut s; sentiat medicīe que bibit: aut fm semita caput purgij aut clystirio aut sringe.

104

Et plasmatioē uero z pōne qñ fluxus sensibilis habet cōfectos ad aliud mēbz aut nullū habz: nāqz ad pncipalia q ferunt fluxus aduertemus prouocabiū uero eos ad nō pncipalia.

Et forma aut z cōmunitate ei ad illud qd sequit ipm: tunc aut est ei meatus sensibilis aperz ad mēbz alia aut non est meatz cī. qd est: qz si mēbro est meatus in quo currūt fluxuitates eius ad mēbz que sūt nobiliora eo: phibemz illas supfluitates currere ad illa mēbz. z qñ membro sūt meatz in qbus currūt cūs supfluitates ad mēbz q sūt uiliora eo: stimulamz illas supfluitates ut currant ad illa mēbz.

Iste canon ē supz in medicatōe ex forma mēbro ruz z cōitate eoz: qz p rē exponit Galienz z dimit tit partē ei. illud aut qd eo ex planat est: qz si mēbro est meatz apz ad qdā mēbz cōmunicatā z cōsūderemz tūc si mēbz ad qd est apz sit nobilz: z tūc phibemz supfluitates currē ad ipz. si ē uilz stimulamz eas ut currāt ad ipm. Qd aut dimitit explanandū est: qz si ē meatz ei apz in quo puenit medicīna ad ipz ingeniām in b vt pueniat medicīna illo meatu ad mēbz: sic facimz in cerebro cū caput purgior: z i ventre cū potus: z i vesica cū sringe: z i intestinis cū clystiri.

105

Manifestū uero q facientiū causā ruz discrasia p euacuatiōē sanatio est. ipsarū autem discrasiarū alteratio sanatio est.

B4

Et manifestum est quod medicatio per euacuatoem non est nisi causarum facientium complexionem malam: ipsa uero complexio mala non medicatur nisi per mutationem.

Hec est conclusio eius quod precessit in curatione malicie splenis. malicia autem splenis quicquid est cum ma quod est ea quod est in uentre ad euacuatoem illius ma facies splenis mala. et quicquid est malicia splenis sine ma: et tre dim ad hunc primum. et cum eo quod est ei in huiusmodi: hoc est ultimum quod dedit ex canonibus in curatione uisus generis egritudinum: et est genus nominatum malicia complexione.

Soluta uero continuitate curationis quidem intentio unitio est: in organis quidem partibus impossibilis est: in omnium uero non omnino impossibile: sed in quibusdam possibilis ut in carnosis coagulatione est sanatio.

Continuitas autem quoniam dissipat: tunc inuenio in medicatioe eius est cointinuitas: et non est possibile ut sit illud in membris officialibus: in membris uero siliu partium non est impossibile semper hoc: sed possibile est in quibusdam eorum: cuius exemplum est: quia in membris carnosis sanatio huius egritudinis est coagulatione.

Non est possibile ut cointinuet illud quod dissipat: ut membris officialibus: nisi quia ipsa sunt composita ex membris siliu partium. dissipat quod membra in eis oueraz subaz quorum unumquodque indiget medicis quod sunt alie a medicis quod indiget aliud. et multa istorum membrorum siliu partium possibile est solidari: et sunt illa quorum generatio est ex spermate sicut os et nerui. uerum possibile est ut cointinuet per aliquam quod cointinet quasdam partes eorum cuius quibusdam sunt est albeduduch. i. porus: membra autem carnosia possibile est ut cointinuet: quoniam generatio eorum est ex sanguine: et sanguis inueto est remanens in coque. et exurgit hec quod est: quare sit quod multe ex platis quoniam sit quod eis abscidit rami nascuntur loco eius alii rami: et in istis ex aialibus quoniam abscidit eis membra aliud nascuntur loco eius sicut cauda serpenti et stellio. in bove uero quod precessit est ex aialibus non est possibile illud. percuratio autem de hac quod est physica: et non est luctu de ea medicina in percuratone nec in aliquo curationis infirmorum: nec in aliqua re consumatior sanctorum. et non abbeniam? ratione de ea ut non uideretur aliquis sciam illud. Dico quod platee quod ma sunt elementa precipue terra et aqua: et est uicuta et radices eius ex ea semper trahit nutrimentum. quod autem in aialibus nascuntur membra illud est propter duas res. una eorum est quod illa membra sunt superflua quibus non fecit ea bona sicut cauda. et hec superfluitas est superfluitate nutrimenti eorum et non est ex materia membrorum et radicalium siliu partium. et si in quod currit dispo in penis et pilis et cornibus et ungulis: quoniam eorum generatio est siliu partium accitio: sicut dicitur Sa. in libro suo. et quedam eorum generatio est superfluitas: que aggregat in corpore suis et ignitur et crescit in eis calitas trapa accitio a calitate corporis: et generat ex eis non membra loco membrorum que ceciderunt: sic accitio

ut nascantur dentes senibus qui sunt in fine et uenigra pilis eorum. et membris autem hominum et animalium completum sunt quorum generatio est ex spermate. et quando illa dissipant non est possibile eorum reductio propter inuetoem materie post siccitatem eorum. propterea quia sperma ex quo generata sunt sinitur est totum in eis et non remanet ex eo aliquid. et ex eis sunt quorum generatio est ex sanguine. quando ergo illa dissipantur possibile est eorum reductio propter inuetoem materie ex qua generantur. redit autem uenit infantrum in manitute post casum eorum est: quia materia ex qua generantur dentes primi est superflua debilis: generat ergo et ea in primis dentibus debiles. quoniam ergo confortata natura vispendit eos et proicit eos: et facit nasci illos qui sunt meliores eis.

Non differt uero si consolidatio dicitur nominis.

Et non est differentia inter hoc ut dicam coagulationem aut consolidationem.

Sed illa duo nomina synonyma significatam uti mutationem eius quod dissipatum est.

Precedit autem eam quando maius fuerit unius adductio distantium partium ex genere plasmationis existens.

Ad te consolidatioem partium quando unius est magnus: est aggregatio partium que dissipate sunt: et illud est ex genere equatiois forme.

Sed antequam consolidet membrum separat indiget uulnus quando est magnus ut aggregent partes eius dissipate in primis et euenit siliu figuram suam primam. et hoc est intrans in capitulum equatiois figure membrum: et est ex genere curationis egritudinis forme.

Uero ea fiat permanens: superlatio conducentis distantia labia et confutire utiles sunt ad hoc.

Et ut firmentur ille partes superaggregatoem indigent ligamento quod partes coniungit dissipatas: et pluma cecolis duplatis quorum figura et situs exigunt illud et futuris.

Ligamento quidem indiget ut cointinuet figuram eorum siliu illud siliu quod sit aggregate et pluma colat quod ut platui sit possibile ut spellat partes dissipatas et frangat eas et per eos sit possibile ligamento cointinuet partes quas aggregat: futuris uero ut retineant partes adiunctas.

Coagulatione uero distantia et eam que in principio unionem reddit natura. et postmodum uero opus primum quidem ut dictum est conducere in idem distantia labia: secundum opus uero cointinuet in quo conducta sunt: et tertium ut nihil in

dat intra labia puidere: et quartū ipaz partis substantiam sanam seruare.

Et natura quidez est que conglutinat partes que sunt disrumpite et re ducit eas ad illud scōm q̄ fuerūt ex cōtinuatione. operatio autem quam efficit medicus alia est sicut dixi ut aggreget partes que disrumpite sunt: et complacet eas adinuicem. et alia est que cōseruat eas super aggregatiōem earum. et tertia est ut caveat ne cadat inter labia vulneris aliquid. et quarta est ut conseruet substantiaz membri scōm sanitatem suam.

Tunc hic per naturā virtutem regentē corpūs: et ars medicine non recipit in operatiōibus suis nisi hanc virtutē: et seruit ei medicus ita q̄ p̄parat ei materias et causas quibus efficit operatiōes suas in corpore: et melior operatio medicine est que surgit cū ministratiōe sua fin q̄ oportet. Et Galienus numerat h̄ in curatiōe solutiōis continuitatis simplicia facit i car ne quattuor canones: Quorū unus est aggregatio partium que sunt disrumpite et complicatio earū adinuicē donec figura earum similis fiat figurę sue naturali. et hoc quidem fit cum tensiōe et equatiōe. Et secūdu est illud quod conseruat figuram quoniam coequant et equant donec remaneat super aggregatiōem suam: et hoc fit cū futura et possiōne plumaceolosi duplicatiōis et ligamēto. Et tertius est ut caveatur ne cadat inter labia vulneris aliquid prohibēdo naturā ut continet carnem disrumpam adinuicē. Et quartus est ut conseruet substantia membri fin sanitatē suam. et conseruet cōplexiō eius naturalis cum medicinis et cibis quorū cōplexiō cōplexiōis eius est similis et addatur super eam parum in exsiccatione.

Primum quidem et secūdu opus quomodo aliquis faciat dictū ē. tertium uero in conducendo distantia fiet quidem si nihil extrinsecus incidere permittamus: sicut plurimū pilus: aut oleum: aut humiditas alia i medio constituta conglutinandoz prohibet eorum unitiōem. In posteriori uero tempore per effusiones tertie intētiōis custodia est: ad effusiones uero ipas ex subdiuisione et contraria diuisione et figura apta accedendum est: sub stātia uero partis sana seruabitur per mediocriter desiccantia. Hec quidem curatio est continuitatis solutionis in carnosa parte facte eius scōm seipsam solius.

Et iam ostēdi quomodo operatio p̄ma et secūda fiat. opatio quidez tertia fit in boza in qua aggregant partes disrumpite quado non diminuitur ut cadat aliquid deforis inter eas. quod est: quia quando cadit in eo quod est inter partes disrumpitas de quibus uis ut consolides eas pilus aut oleum aut aliud ex humiditatibus: et prohibet illas partes continuari. In eo autē quod ē post: conseruatio cūz hac intētiōe tertia est quādo ingeniatur uulneri ut qd aggregatur in eo currat ex inferiori: et oportet ut sit aut per additiōem in apertione orificij uulneris donec amplifice tur: aut ita ut ponatur uulneri orificiū aliud inferius et cum figura conueniente ad illud. substantia uero membri cōseruatur scōm sanitatē suam cūz medicinis que exsiccāt exsiccatione equali. Hec est ergo curatio solutionis continuitatis quando est in mēbro carnoso: deinde est sola et nō est cū ea aliud.

Iste sermo manifestus est: et illud quod indiget ex eo expōne est qd uulnus quādo est magnū et p̄parat medicus in boza qua fuit ipsum et sustinet ipsum: et ligat illud: et cauet ne cadat in eo quod ē inter partes eius aliquid quod prohibeat a consolidatiōe earum. quādoq̄ enī generat in eo uirus et foridices que indigent ut fiat eis orificiū et quo currat totū quod aggregatur in eo ex veneno et foridice. et hoc orificiū aut est inferius apertū donec currat illud quod aggregatur in eo quod est ut oimittat ex labijs uulneris qd fuit orificiū ut currat ex eo et egrediat quod aggregat ex eo in illo: aut ut sit orificiū uulneris superius et figurę membri figura qua fiet orificiū uulneris inferius donec currat ex eo quod aggregatur in ipso. Et per sermonē suum: sed substantia membri conseruet scōm sanitatē suā cum medicinis que exsiccāt exsiccatione equali: uult ip̄s locum uulneris ex illo mēbro. et oportet ut sint medicinie efficātes complexionis equalis complexioni membri: et addas super eam in exsiccatiōe per quantitātē p̄ncipij p̄mi gradus ex gradu exsiccatiōis. qd si membrū fuerit siccum in primo gradu: tunc oportet ut sit medicina efficans in p̄ncipio secūdi gradus et per sermonē suū: et hec est curatio solutionis continuitatis quādo est in mēbro carnoso dum est sola et non est cum ea aliud: uult ut uulnus sit simplex: scilicet non perit ex mēbro ali quid plus q̄ solutio continuitatis t̄m. Si autem perit caro aut aliud componitur vlcus et indiget intētiōibus alijs quas omēs dicam in eo quod futurū est.

Sed uero alicui alteri misceat egri tudinū erunt plures intentiones i preceptoz curatiōnū quas in composi

torum doctrinis deinde dicemus.

Quam ergo componit euz egritudi-
ne alia sunt intetiones que signifi-
cant eius curatōem plures: et dicā cas
in eo quod erit post quādo dicem⁹ egrī-
tūdines compositiōis.

Eignificat q⁹ vuln⁹ quādoq⁹ est simplex et illud
in quo disrūpūnt partes carnis tū: quādoq⁹ est
cōpositus: et cōpositio eius est multa et diuersa.
qd ē: q⁹ qñq⁹ pñt ex carne aliqd: aut accit cū eo fractura
i ossē: aut incidit neri⁹ aut cōcussio aut aliud. et qñq⁹ cō
pōit ex quab⁹ hāz rep⁹ aut er⁹ iiii. aut ex iiii. et pmitit q⁹ vo
cebit cū dōs ei⁹ oādō cāōnes cū dōs ei⁹ opōit

In pñti uero ad reliquas unitōis
solutiōes oratōe ueniendū est.

Nunc autē ueniamus ad reliquas
species solutiōis cōtinuitatis.

Est ut doceat in pñtis canonis curatiōis solu-
tiōis cōtinuitatis cuiusq⁹ mēbz qñ est simplex
nec est cū ea aliud donec qñ cessauerit ab illa re
deat. et oñdat canones cū dōs solonis cōtinuitatē simpli-
cis singulari in carnis: et ipse consequē illud cum curatōe
solutiōis cōtinuitatis ossis et dicit:

Fractura igit in ossē ē qdēz pñtiui-
tatis solutio: infanabilis uero qñ tū
in pñma pñsideratōe: iuxta uero secūda⁹
fñm quēdā modū curabilis quoquo mō
fit. pñma igit pñsideratō ē pñsolidatio im-
pōtēs ppter duriciēz pñtis fieri: secūda
uero ligatiō contingens fieri per potū
ligatiōem in circuitu fracturā.

Dico ergo q⁹ fractura ē solutio cō-
tinuitatis ossis et nō sanat p uia intetio-
nis pñme: s³ sanat p uia intetōis secūde:
et intetio qdē pñma ē pñsolidatio et nō est
possibile ut sit pñsolidatio in ossē ppter ei⁹
duriciā: et intetio secūda est ligatio pñtiui
ossis quod iam fractū est: et possibile est
ut sit illa ligatio per porum qui nascit⁹
sup locū fracture ossis: et resoluit⁹ super
ipsum donec ligatum est.

Intetio qdē pñma est illū qd dicit⁹ in pñsolidatōe
carnis qñ cadit i ea vuln⁹ simplex. et ipse qdē iaz
dicit⁹ eo qd pñtiui q⁹ carnis pñtes pñtiui et oñdit q⁹ illū
ē ppter gnatiōem carnis ex sanguine: et dicit q⁹ os et reliq⁹
mēbz quoz gnatiō ē ex spūate nō pñsolidat: et oñdit q⁹
illud ē ppter pñtiuiem materie ex q⁹ generat. et ipse i hoc
sermone dicit q⁹ ossis pñtes uō cōtinuāt et nō cōsolidant⁹
ppter duriciē suā. dat ergo ingenū aliud quo fit necessariū
et ē q⁹ qñ humidū est os sicut ossa infantū: tūc possibile ē
et cōtinuēt pñtes ossis. et qñ nō est possibile ut cōtinuēt⁹
pñtes ossis: tūc necessaria ē in eis alia intetio: et ē et exēda ē
et sequent⁹ fñm suam figurā pñmam et ligenē. Cum ergo

facit in eo medic⁹ illud: tūc generat natura regitina co⁹
poris in circuitu fracture porū quo ligant⁹ pñtes ossis et oñ-
rupte et resoluit⁹ sup ipsum et strigit ipsum ab omni parte
donec sit super ipsum naturale ligamētū.

Generatio uero porū inqñatūz ex
materia et natura fit cōmūn⁹ sit cōmūn⁹ sit
ad alia: inqñatū uero prope ē formam

Ossis ex illius est alimento.
gnatiō illi⁹ porū est cōis gnatiōi
altōz i hoc quod ex est pñsentia mate-
rie et ex operatōe nature: uerū tū q⁹ ei⁹
substātia sit pñpina substātie ossis est
generatio eius ex nutrimentō ossis.

Hec est antecēdēs eius quod uult dicere et ope-
ratōe medic⁹ scilicet quādo generat⁹ porus ex iiii
trimetō ossis: tūc opozet ut det medic⁹ iñfir-
mo cibos conueniētes iñtrimetō ossis. et os quidēz iñfir-
mitur ex sanguine grosso et ipsū.

Olle uero et pueril⁹ os pñsolidari
quidem possibile est.

Oportet autem molle in puero: possibi-
le est consolidari.

Possibilis ē pñsolidatio ossis in corpib⁹ pueroz p
pter trias res. una ē remanētia uirtutis spūatice
quo gnāt os. et secūda ē mollitēs ossis.

Raro uero et huiusmodi passio-
nis generatio sine cōpassiōe alterius
mēbz est. sepiissime enīz circūpositi mu-
sculi cū alijs pñtibz corpis compatiūt⁹
fractis ossibus. Itaq⁹ et intetio curati-
onis duplex ē: altera qdē in ossib⁹: alia
in his q⁹ circa ea sunt corpib⁹. hec qdēz
talis in carnosaz pñtiui dispōnib⁹ dicit⁹:
de fracturis uero dicendū est hic.

Raro fit hec egritudo ita q⁹ non
sit cum ea egritudo alia ab ea. qd
est: quia quādo frāgīt os: tūc musculi
qui sunt in circuitu ei⁹ et reliqua corpa
que cōtinuānt cum eo patiūt⁹ euz eo.
Sūt ergo curatiōis egritudines due intē-
tōnes. una earū sumit⁹ ex ossē: et altera
sumit⁹ ex corpibus que sunt in circuitu
eius. et ego dicā has intetōes quz dice-
mus solutiōem cōtinuitatis cōpositaz
factam in mēbz carnosaz: nunc uero
opozet ut loquamur in fracturis.

Iste fñmo intellex⁹ et nec indiget pl⁹ qñ ut cōfide
restitui: narrat. in eo illū qd accit fñm plūm⁹
attritōe carnis et cōtusiōe musculoz: et reliq⁹ ex ipē⁹ al-
gaban. i. cōquassatio accitib⁹ cū fractura ossis.

Quoniam uero hanc curatio est ex poro: ut uero hic fiat proprii alimenti ossis est opus. Oportet igitur superfluitate nutrimenti ad pori generatio nem nature submitti.

Dico ergo quod restauratio ossis non fiat nisi per porum: et in generatio ne illius porum sit necessarium nutrimentum ossis: tunc oportet ut inueniat natura superfluitate illius nutrimenti ex qua ge neret porum.

Sed ut addat medicum in cibo infirmi et consideret ipsum donec infirmus digerit ipsum finem quod oportet. Cibi autem que continentur ossi sunt ex quibus generat sanguis grossus et ipsius: sicut assatura et frumetum coctum in aqua et alimendacalata: et ea que sunt ex farina tritici: et totum quod generat quando digerit sanguinem grossum et ipsimum.

Superfluitas uero hec et quantitate et qualitate moderata esse debet.

Et ideo ut sit illa superfluitas equalis in quantitate sua et sua qualitate.

Ut Galienus per superfluitate addit one cibi quam addit medicum in cibo infirmi: hec superfluitas non est nisi superfluitas addita super nutrimentum ossis quando puenit digestio cibi in stomacho et in epate et in uenis: ex cibis enim quando non digeruntur: generant superfluitates male que non conueniunt in aliis quo quo fiat nutrimentum in causa sanitatis. et propter illud indiget medicus ut per cibis illud cuius quantitas sit parua: et sit virtus eius in nutrimento corporis multa: sicut assatura et tritici coctum: et considerat egestionem et uisum nam ut sciat ex eis uisum ossis et digestiois: et quandoque addat et minuat: et quandoque componat cum cibis aliquod eis quo digeratur excoquibilia et taguibilis: sicut cinamomum et piper et zingiber et miripitia. i. salsa et uinum scdm quod exigit dispositio presens.

Propterea deductione indiget tam plenum et tantum influentem sanguinem ossibus preparente ex quali et quanto fiat porus. quoniam uero pertransit hic per concaua fracti ossis attendere oportet eius multitudinem et qualitate: et ita sicciores oportet facere deductioes uel magis humectantes: que amplius in therapeutice facultatis litteris sunt dicta.

Et similiter oportet ut cibus habentem fracturam ex cibis quod ponit sanguinem quod currit ad os in quantitate sua et qualitate sua finem quod conuenit ut generet ex eo porus: et quoniam ille sanguis currit ex locis raris ossis: oportet consideret ipsam quantita

tas et eius qualitas: et secundum illud inclinetur cibus ad siccitatem aut humiditatem: et exponat illud et ostendat ipsam ossificam plurima in libro de ingenio sanitatis.

Cum ergo generat sanguis quod conuenit in quantitate et qualitate sua ad hoc ut inde generet porum: est quidem ex pane qui est de simila decedat et recenter factus: et sobriores facit de tritico et ex cidarulo. Ex animalibus uero per caro porcina. si uero non comedat: fiat loco eius caro vituli lactaris qui iam pparat et comedit: deinde caro birci animalis et uxor dentium. Et ex auidibus caro galline. Ex poribus uero uinum rubeum grossum. et ex speciebus decoctis: tunc finem quod ipsum finem et narrationem ex speciebus assaturarum et tritici coctum in aqua et aliudacata et agnude bebb et algaycar. Et tu quidem potes scire uniusque horum ciborum et libris edulium et uirum ciborum: et libris edulium quod sunt in accepto eorum quod notantur de decoctis. quoniam tu iam admittas infirmo hos cibos: tunc ostendat superfluitates eorum in egestionem et uinum: et in eo quod restituitur ossis nutrimentum infirmi. si igitur uides ipsum declinare ad siccitatem diueta ipsum. et si uides ipsum declinare ad humiditatem adde ei quod efficit ipsum. et ita quod perscrutetur et exquiret finem in cognoscere eum quod est a digione in stomacho et in epate et in uenis in regie sanitatis et iam permixti sunt canones illi in eo quod preterit de hoc libro. et cognoscit eum quod est quod est ex illo libro in mebro fracto est per studium et testimonium. Et uisum. quoniam. n. et uocatur ipsum cum aqua calida: et inuigilium ipsum cum oleo: aut ponis super ipsum emplum quoniam uides ipsum siccum quod oportet. et quoniam ponis super ipsum medicinas efficacitas quoniam uides ipsum humidum quod oportet. cur/ sus autem san. ex locis raris ossis idem per apertis illa loca et fluxu bilitate san. agrio quod est ex fit cum eo quod uisum ex ebocac/ rone cum aqua. et absterge et fricatio de leui: sed frigiditas san. fit ex bonitate digionis. per illud enim fit ex illis et in quod litare sua et quantitate. hoc est ergo uisum quod uideat ex cano nibus in restauratio ossis quando est fractura est sola: et quod est in circuitu eius ex ossibus est saluum.

Nervi uero et tenaces punctura. propter plurimum sensum et propter hoc quod continua est finem principium pericula pata est aduocare spasmodum: et maxime quoniam non respiret exteriori excecata cutis perforatio ne. hac igitur oportet apire et exsiccare substantia leptomeri pertransire poteri ad profundum usque ad perforatum nervum. dictum est autem de hoc perfecte in therapeutice facultatis litteris. In simplicibus igitur huiusmodi generis dispositionibus salubrium causarum est forma talis quam dixi.

Solutio autem continuitatis facit in uerno et cordis propter superfluitatem sensus horum membrorum et propter continuitatem eorum cum cerebro attrahit spasmodum uelociter: et precipue quando non resoluuntur superfluitates que sunt in ea ad

exteriora: et illud fit quando cōstringit scissura cutis: et propter hoc oportet ut apiatur hec scissura: et excicetur ulcus cum medicina cuius substantia sit subtrita ita ut sit possibile ut submergetur et pueniat ad profundū donec pueniat ad neruū quē cōsecuta est scissura. et iā narrant illud narratiōe cōpleta in libro de ingenio sanitatis.

Nomen nerui in sermone medicorum cadit super tres significatiōes. vna earū est neruū nā ex cerebro et nucha: et est ille quo fit sensus et motus. et secūda ē ligamēta que ligāt iūcturas et mēbra ligata cū ossibus. et tertia ē corda et corda ē nāscēs ex mūculo. qd est quod mūculi est cōpositi ex carne simplici et neruis et ceteris et intrābit in eo. quā ergo pueniat vltimū ē redit neruus et generat ex eo corda. et Sal. quidē intellexit in hoc sermone neruū nascētē ex cerebro et ex nucha: et cordas generatas ex eo nū sine ligamētis. Atq. q. cadit in istis mēbris vultū: est dolor eorum vebemēs valde. ppter supfluitatē sensus eorum et cōtinuitatē eorum cū cerebro. multotiēs. n. attrahit vebemētia doloris eorum spānū. q. si adligat ad vebemētia doloris eorum phibitio resolutiōis veneni et sordeciei gnātē et vultū: addit sup illō dolor et fit spānū maius. si q. nō fit festinatio cū eo quod o. in curatiōe bonis mēbris: pducit ad mortē velocē. Et Sal. car. canones in curatiōe eorū mēbris quādo soluit cōtinuitas eorum et dicitur: oportet in pmiis vt apiat scissura et collatē dōec currat ex ea vir et egrediat fordecies: deinde medica vlt. cū medicina dedicatē ipm cū eqilitate. et o. vt fit ei et calefaciēs vt resoluat ex eo illō qd aggregat i ipo. qd ē: q. medicie oēs fride nocēt neruis nōcūmēt pmo. d. vlt. deinde opz vt fit bar: medicinas subā qd calefaciūt mēbris cū eqilitate et excicāt ipm pl. eqili subtilis vt submergetur et pueniat ad profundū. nerui. n. sunt positi nā in profundo: vt dōd ē sup eos coopiat eos et defendat eos a nocūcētis extrinsec. et medicie qd calefaciūt cū eqilitate et excicāt ipm pl. eqilitate et sunt cū illo subtilis substantie: sunt genera lactis et tracta ab arboribz et gūme et olea subtilia quibz innouit mēbra. genera vō lactis et gūme sūt he sic alimbar. Lerebina et opposonacti et euforbiū et serapinū. olea vō subtilia sunt sic oleū de Kerua et oleū aniquū: et sermone abfoluro reliq. gūme et olea qd ē calitas tepida et excicatio et ē ei subtilitas in subā: et de pperatibz eorum ē vt pueniant et submergetur et penetrēt ad mēmbra lteriora qū fuit eis emplastrā et emplastrā ex eis loca infinita aut iūctiū in vlt. dicit q. Sal. tria vlnera simplicia. vnu eorum ē vlnus qd ē in carne simplex. et secūdū ē fractura ossis qū id qd ē in circūitū ei est saluū. et tertiū vulnera neuī simpliciā sicut pūcture nerui cum acu aut cultello subtili. et o. dicit canōnē in curatiōe cuiusq. boni vlcis triū simpliciu: et innuit ad hoc q. ipse iā determinauit illud determinatiōe vltima in libro suo de ingenio sanitatis: deinde ipse cōtinuauit hūc sermōnē cum datione canonis in curatiōe solutiōis cōtinuitatis compositē. 122

Quādo cōpositas nro complexe ut in ulceribus. pma quidē est cōcanitas quā quidā nō aliā dispositiōem sed ulceris tū arbitrat differētia. Et

aut nō tū differētia hoc tale: sed alterz quoddā genus egritudinis totū in quo substantie ipius est pditio. et igitur curatio ipius in duplici passione: duplici indiget intentiōe. cōtinuitatis enī solutio unione: substantie nro perditio generatione indiget.

Quā ergo solutio cōtinuitatis est cōposita: tūc pmiū quod cōponit cum ulcere est cōcanitas. et putauerūt qdā q. illud non est egritudo alia nisi ulcus. et q. ipa nō est nisi aliqua spēs ulceris: sed est genū aliud egritudinis in quo pdit ex substantia mēbris aliqd. et hec egritudo quā sit cōposita ex duabus egritudinibus: necesse est ut sit eius curatio composita ex duabz intentiōibus. quod est: q. solutio cōtinuitatis indiget cōsolidatiōe: et pditio eius quod pditum est de substantia mēbris indiget generatione et restauratione.

Sermo iste est intellectus. ostēdit. n. in eo Galienus q. quādo cū vlcere est pditio pti carnis aut alteri donec fit cōfunditas nō ē vlt. simplex: sed vlt. cōpositū ex duabz rebz: quāz vna ē solutio et cōsolidatio mēbris: altera pditio pti mēbris: qre opz vt restauraret quod sit loco pti pditū: deinde cōsolidet solutio. 123

Dicte nro sunt paulo prius generationis intentiones.

Etiam narrauim paulo ante intentiones generatiōis carnis.

Intētiōes in gnāre subē pde et vlt ē cōnatio mēbris sup illō fm q. ē nā. Et dare medicinas in qd ē aditio veneni et fordeciei aut fm seuitā ēplandi aut cū ēptis aut cū liciis aut cū iniectionibz: et dare abos et por ex qd gnāf sanguis q. fit bōa mā cōueniens ex q. generet natura cābū subē pde et vlcere. 124

Et quides oportet curare primūz hanc dispositiōem: deinde aggredi unire sicut ipa nā rerū indicat. Quādo igitur repletū fuerit quod concanūz et equale ulcus extiterit: tūc alterā intentionē afferri oportet. Quia enī noua carne exite labiorū ulceris uniri qdem impossibile est distantia.

Et ipa res significat tibi q. nō puenit tibi nisi ut intendas in primis ad hanc egritudinem scilz diminutio

nez: deinde coneris ad consolidatōem solutionis cōtinuitatis. merita tamen quā dō implet loc' ille cōcauit' & equat' sup' facies cutis: accidit ut destruat' una duarum intētiōnū. quod ē: qā caro que generat' in ulcere qm̄ sit in eo qd' ē int' duo labia eius aliquid: nō est possibile ut cō solidetur ille partes que fuerant solute adinuicēz.

Per sermonē suum: & ipsa res significat tibi: vult quoniam ipsum vlcus in quo est. pfunditas: scilz ex quo p'dita est pars mēbi significat tibi q' tu indiges in primis vt compleas vniuitatem. cum ergo compleueris eam. conare vt cōtines illud quod vltimū ptm est ex parib' mēbz: & res que complet vniuitatē est manifesta: quia fit in eo quod est inter duo labia vlcis: quare. p'hibet aggregari labia vlcis: quapropter est necessaria in cōsolidatōe solutionis ptm vlcis via alia que est preter aggregatōem partū & vniuitatem earū in intētiōe & sūitione & ipsū sustentatōe cum plurimacōs' vniuitatis: & strictura earū cū ligamēto conueniente ad aggregatōem partū vltimū. 125

Intētiōe ergo curatiōis aliā iuenire oportet. Inuētiōe uero ex eo quod fm naturā habebim' qd' circū facere pti cōuenit. fm naturā uero erat eā coopire cute. hoc igit' nobis est faciendum: aut si impossibilis est intētiō: aliquid simile cuti carnē scilz callosam faciendum est. Erat autēz huiusmodi caro siccat' a similis priori cuti & callosa. Sic cārl' igit' & stipticis sine mordicatione erit op' pharmacijs ad cicatrizatōes.

Et oportet ut ingenius intētiōem ad sanatōem partū: & inuentio illius intētiōis est ex re naturali quam oportet fieri in mēbro: & iā fuit mēbrū in natura sua quādo fuit coopitū cute. oportet ergo ut facias illud in eo. q' si hoc intētiō nō est possibilis ut compleatur: tūc oportet ut faciam' rem similez cuti: & oportet ut ingeniet' superficies carnis illius ut fiat similis cuti: & nō si at ita nisi quādo exficatur & induraf. & ppter illud indigēt ulcera que iā completa sunt carne donec consolident' medcinis que exsiccant & pstringūt absqz mordicatione.

Postq' ostendit an h' q' q' nascit' pfunditate vlcis caro donec implet pfunditatē ei' rosā: & iā p'hibet

bic caro nata a cōsolidatōe labia vlcis: docet in h' sermone: q' os vt nascat' sup' hac carnē cutis q' coopiat' eaz fm q' fuit in p'mis mēbro nā & natiuitas cutis ē possibil' os q' vt siccat' superficies vlcis: carnis & induraf donec fiat i' eēntia cutis loco ei'. At medicine qd' exsiccat' hac carnē & induraf eam sunt ille que exsiccat' & pstringūt absqz mordicatione: sic pellucule granatōz & coricis eoz: calx abluta: & lytargiriū: & scoria argētē: & alcedio: aut simplia aut op'osita: & reliq' q' curat' h' curat'. q' exsiccat' & cōstringit manifestū carnis donec fiat illud sile cuti. 126

Ta uero & si nlcus in putredinem uertat': intētiō qdem est purgare pharmacū uero subleze ripticom.

Et similiter si generetur in ulcere foridices: tunc oportet ut sit intētiō tua absterfio illius foridicis: & medicina afferēs sanitatem tūc est medicina absterfina.

Oculat' aut. n. Sal. in h' sermone illud qd' voluit dicere & docet oculatōe vebemū. qd' est: q' i' pfundo vlcis generat' q'qz foridices. s. p'uredo & r' ex caus' mli: quaz vna ē ex sup'fuitate nutriti mēbz. & secūda est ex malicia regimis ifirmi: qm̄ p'miscet i' cibus & potib'. & tertia ē ex erorē medicis: qm̄ ponit sup' vlc' medicinā in cōuenientē. & q' generat' in vlcere foridices: & p'hibet nāz ad hoc vt faciat nasci i' eo carnē loco ei' qd' p'ditū ē ex ea Salen' q' p'cepit tibi vt ponas i' vlc' medicinaz q' abstergat illā foridice donec p'p'et nāz vt faciat nasci carnē. si autē medicina quā tu ponis i' vlcere ē vebemū absterfina. s. vt abstergat p'p'et addit i' pfunditatē vlcis: & p'hibet natiuitatē carnis i' eo. & si ē pauca absterfio seu vt abstergat mli' q' os remanet residuū ex foridice qd' p'hibet natiuitatē carnis. & pp' illud os vt ostendat' q' atēdas nā in eo: & mōdificet: aut cū lana aut cū coto: & scias cāz p'hibentē natiuitatē carnis i' eo & destruas eā: & ponas sup' ipm̄ ex medicina abstergētib' que osuant op'ione mēbz: & abstergūt illud qd' generat' in eo de foridice cū q'qz tate sufficiēt absqz additōe & sine diminutōe. 127

Ostetū est autē horū in his que de pharmacijs materia

Et iam dixi medicinas que abstergunt in libris in quibus posui esse medicinarum.

Et libris i' qb' narrat' ēē medicinaz ē liber ei' in medicis simplicib': & liber ei' q' notat' catagenis & liber ei' qui notat' aliquid omnia: & liber ei' in medicis inuenti i' oi' loco: & liber ei' in p'fectib': & liber ei' i' virtutib' aboz: & liber ei' b'bitate chini & malicia ei': & liber ei' i' regimine subtiliatuoz: & canōes curatiōis vlcis: & tractati p' p'mis lib' q' notat' ingeniu' sanitatis: & tractat' ecidius lib' sui q' notat' ad glaucōnē. & ego ex p'flicabo tibi medcinā abstergētēs: & illas q' faciūt nasci carnē. dico q' p'p' sūt h'c r'bus & aristologia & ozob' & resina. i. gūmi pini: & p'it. & sicut iste medicine multe inuētiōis ex qd' cōponūt tur emplastra & pulueres & alia q' ponunt' sup' vlcera. Et postq' dedit Salen' canones natiuitatis carnis in pfundo vlcis: quo p'dita est pars carnis: & canōes assimilatiōis ei' qd' apparet de carne nata cū natura carnis: narrat' qualis componūt oia vlcera: & dicit: 128

Et qđ si pblegmō et castatō et scli
corolis aut tumor cuz ulcere fuerit
curādū illa pus p eas q dicte sūt rōes.
ita uero et si influat aliqd ulceri: curan
dū est sū influentiū curatiōem. Sistr ue
ro et si discrasia aliq fiat sū ulceratū lo
cū: ad discrasie pus ire o adiutoria.

Et sistr si cuz ulcere ē apostema cali
dū aut duruz aut molle aut cassa
tio: tūc oportet ut intēdas in p̄mis ad
curatiōem horz accitūz p uias q̄s nar
rabo: sistr et si effundit ad ulc^o hūiditas
tunc oportet ut cures illud cū eo quod
est cōueniens ad abscindendū illud qđ
currit et attrahit. et similis est si pplexio
mēbz in quo est ulcus iam corrupta est
tunc oportet ut iuenias in p̄mis cū me
dicinis que rectificant corruptionez cō
plexionis eius.

Multoties effundit ad locū vlcis m̄a et generat
ex ea apostema. si ergo m̄a effusa aut attracta ē
sanguis aut bilis choleric^o: generat ex ea apa ca
lida. si autē est melancholia vel pblegma q̄ sunt caſeata ge
nerat apa dūp. et si est pbla subtilis: gnat ex eo apa mol
le: et forte accidit cū vlcere castatio aut excoꝛatio aut
conuulsio aut attritio et fractura. aut multoties effusū
ditur aut attrahit ad vlcus hūiditas subtilis venenosa.
et forte mutar cōplexio mēbz. quociens q̄ res accidit ex
istis: facit vlcus cōpositū ex ea et ex ipso vlcere. et Galie
n^o quidē precipit tibi vt icipias añ curatiōē vlcis cuz
curatiōē cuiusq̄ horz qđ accit cuz vlcere. p̄pterea q̄ iste
res necāt nām mēbz: et p̄hibet eam a quatiōe carnis et
solidatiōe solutiōis cōtinitatis. et multe ex eis faciūt vlc
cuz malū fraudulentū difficil p̄uarōis: sicut corruptio
cōplexionis mēbz. hoc enī egritudo q̄n componit cū vlc
cere: facit ip̄s vlc^o malū fetulentū et fraudulentū. et sistr vi
rus. et fortassis effundit ad ip̄m cholā m̄. et fit vlcus can
croſus. Et canon cōis in egritudinib^o cōpositus est vt cō
sideres timorositatē eaz: et est vlcemiozis ex eis peri
cul: et que nō sanat donec sanat que est añ eas: tūc ergo
incipit cū ea qđ est magis timorosa. Exemplū illud est cuz
vlcis^o cancerosa vt euacues eaz: et cho. nū. et mūdiſ
ces ip̄m: et ponas sup ip̄m vlc^o qđ refrigeret: rectificet:
et siccet absq̄ modiciorē. sicut em̄p̄m factus ex tutia aby
luta. et si mēbz cōplexio iam corrupta est: et vident^o inci
sionē eius iam fieri obere: p̄peram^o cū incisio ei^o ex lo
co saluo: et p̄p̄cin^o ip̄m cum toto mēbz corrupte cōple
xionis. et fortassis indigēz in q̄n dūdas vlcis^o cauterio
cū igne. et melior est medicō qđ pōt curare vlcera mala
fraudenta coꝛoſoſia cū medicina quas ponit: et faciūt
illud qđ facit incisio cū ferro aut cauterio cū igne: in b
enī apparet prudētis medici opatio sup ip̄udentē. et p̄
illud dicit Sa. medicinas i istū vlcis^o: et tacuit d incisioē
eoz cū ferro: et cauteriatōe eoz cū igne.

Et de his qđ sufficient dñi est.
Et iam sufficit in capitulo illud qđ

narrauimus.

Significat p hoc caplm curatōes vlcis cōposito
nū. ip̄s. n. dicit in eo sūmōē cōem: et est vt icipias
in curatiōe eoz ab eo sine p̄fessioe sanatiōis: cū in p̄mis
impossibilis ē eoz sanatio.

Ad id tūc quod propter plasma
tionem ueniendū iam est genus
in plures differētiās diuisū: sed a ma
nifestissimo p̄ncipiū oratiōis ponendū
est qđ sū figure pmutatōez fit.

Et oportet ut ueniamus iaz ad ali
ud genus egritudis: et est egritu
do que est i forma. et hoc gen^o diuidit
spēs multas: uerūtū ozut icipias a ma
nifestatiōe eaz: et illa ē mutatio figure.

Prius cessauit a doctrina canonū curatōis solū
nis cōtinitatis: redit ad illud qđ est postremū ei^o
et remeōziōē canonū cū dō egritudinū opōis mēbz
rū. et sistr q̄uo gnat: forma: q̄ntas nūer^o: positio. et icipit
a genē egritudinū forme. et spēs ei^o egritudo qđ fit i figu
ra: egritudo qđ fit i ḡibbōitate: egritudo qđ fit i cau
itate: sic opila^o: alpitās lētas. et icipit cū egritudinib^o b^o ge
nerat ea qđ ē mūfēstior apō sūit: et mutatio figure.

Et iam igit que aduē creſcūt pos
sibile est figuram plurimarū par
tiūz corrigere: horūz uero que excreue
runt nequa q̄s.

Ico ergo q̄ quz corpus est pma
nens in augmēto: possibile est ut
rectificetur figura pluriū mēbzorūz
eius. quādo tūc complet corpus: nō
est possibile ut rectificetur figura mēbz
rum eius.

Augmētū autē ē extēſio mēbzorū et augmētū eoz. cū
q̄ pmanēt mēbz ita q̄ extēndit et creſcūt: et cor
p^o est i augmētū: et ouerificat in b. qđ est: q̄ augmētū ei^o
pl^o in pubertate q̄ fit i etate illi^o qđ scēp̄ pubertatē. et augm
mētū in illi^o ē pl^o in illis qđ sūt maioris etat. et augmētū
in illi^o qui fit in maioris etat ē pl^o qđ fit i adoleſcētib^o. et apō
postremū adoleſcētē fiat extēſio mēbzorū et augmētū eoz
rū. et qđ pl^o puer ē minoris etat: stat augmētū ei^o pl^o. et qđ
pl^o est maior etat: est augmētū ei^o min^o. et nos iā dixim^o
in eo qđ p̄terit q̄ possibile ē vt os restauret in puericia:
pp duas res: q̄z p̄ma ē. p̄p̄q̄tas t̄pis cū gnatōis pp re
manēt iā virtutū sp̄nat^o i mēbzis: et alia pp leuitatē ossū
i puericia. i alio sō nō est possibile vt restauret pp duas
res. vna ē lōgimūdo t̄pis a gnatōis pp ossū p̄p̄tōz vtutū sp̄
mat^o ex mēbzis gnat^oet sp̄mate. et ſcōa ē pp ueritū ei^o
ossū. et plurimū figura mēbzorū ē s̄z figurā ossūnas: qđ os
est eq̄le sū res nālem: fit figura mēbz eq̄lis: qđ os stat i
mēbz officiali loco fundanti sup qđ fabricat^o: qđ ossū
i figuris mēbzorū est sū dēp̄as i figurū ossū differētiā ea
nā si ē possibile i ossē vt ead figurā ei^o donec eq̄: possibile
ē s̄te illi^o i mēbz. et si ē possibile illd i ossē: si ē possibile
vt fit illud in mēbz. iaz ergo declarati ē p̄ illud quod
dixim^o q̄ figurā mēbzorū possibile ē rectificari in corp^o

bus que sunt in augmento: z nō est possibilis eorū rectifi-
catio in corpib⁹ que trāsire augmētū: qñ est pl⁹ corp⁹
crecēs est rectificatio figurarū memb⁹orū ei⁹ possibilior: z
pprius acceptis qñ illud quod est post. 132

Intentio uero ut si possibile ē cu-
rari ad contrarium adducere di-
storsionis.

Et oportet ut sit intentio tua in mē-
bris in quibus eorum rectificatio ē pos-
sibilis reducere ea a parte ad quam tor-
ta fuerunt ad diuersum eius.

Membra figurarū quorū rectificatio est possibilis:
sunt illa que sunt in augmēto. ista enī membra
qñ tendūt ad diuersitatē p̄tis ad quā torta sunt
z equat⁹ eorū tortioitas: z sunt enī cū plumacolis aut
tabellis: z bī ligant⁹ z embocant⁹ in hora solutis eorū
cū aqua calida: z inungunt⁹ cū aliquo oleo: z assiduū
lud sup⁹ earū rectificat⁹ eorū figure torze. 133

Suero fractura nō recte plasma-
ta uel solidata peccauerit alicui⁹
membri figura si adhuc recens porus
existat: iterum frangere oportet z hoc
plasmare p̄fessi recte: deinde fieri porū.

Et quādo est corruptio figure ma-
nnum z pedum ppter fracturaz
que nō sunt equata z restaurata scdm
q̄ oportuit: deinde os quod fractū fuit
restauratū est restauratioe firma: tūc
oportet ut diuinitas ipsum et non faci-
as ei contrarietate. z si restauratio eius
nō est firma z stricta uel fortis: tunc
oportet ut frāgas ipsum de nouo. deinde
equa ipsū: z postea ingenia ut nascatur
in eo porus z restauratur cum eo.

Iste fmo est cōis in oib⁹ mēbris i quib⁹ frāgī oī
figure figure nāq; eorū mutant⁹ p fractionē ossis.
Et dā. qdē castigat⁹ tē ei⁹ ut cōsideres: nāq; si mē-
brū iam fractū equatū est: z iā rectificatū z restauratū f⁹
q̄ oī: tūc est illud qd p̄ficiū est. z si nō est iam rectificatū:
tūc cōsidera: nam si iuenis ipm nō restauratū restauratio-
ne firma: f⁹ restauratū est restauratōe nō firma: tūc ite-
ra fracturā eius: z equa ipm z rectificā eū z ligā eū: z fac
in eo illud quod faceres i ipso si esset hora fracture: oī
nec restat⁹ z firmē eius restauratū fm figurā cōueni-
entē. z si iuenis ipm nō restauratū fm tortioitate: z fir-
mata est ei⁹ restauratio: tūc dimittē illud fm dispōnē su-
am z nō facies opus nouū qñ corp⁹ iaz p̄transit augmē-
tū. z si corp⁹ est i agmēto tūc conare egrōne figure mē-
brū ipm totū nō est totū in sua forma: fm q̄ narro tibi p̄te
ter q̄ facias dicitat⁹ fracture ossis cui⁹ restauratio iā fir-
mata ē. z ego narro tibi rem quā testificat⁹ sum: Uidi se-
nē lxx. annorū: cui⁹ ancha fracta fuit: z restaurata f⁹ totū
tūc est restauratōe firma. post q̄ ergo uidi eū: p̄cepī ei
ut embocaret ei⁹ aq̄ calida: z ponēt sup⁹ ipsā qd leniret
eā: ut alleuiaret ḡroficiē z diuiciēs q̄ erat i loco fractu

re. fecit q̄ illud: z ambulauit sup⁹ pedes suos ambulatiōe
debili fm claudicationē. z iste quidē fener fuit mlti cen-
sus: q̄ nō placuit sibi ambulatio ei⁹. uocauit q̄ uiz re-
stauratoz: z iurogauit ei si eēt ei casus a claudicatōe.
estimauit q̄ ille restauratoz: q̄ rectificaret ei⁹ postq̄ fran-
gere ancha ei⁹ oenuo: deīn restaurat⁹ eaz: z cōuenit cū eo
sup⁹. laureos. postea fener misit ad me: facit scire me il-
lū qd fuerat int⁹ ip⁹ restauratoz. dicit q̄ cūtu es vir mlti-
ti cētus: z nō reanet ex yna tua i quo epēdas censū tuū:
z nō ē tibi necessariū ut fias cursor z ambules via lon-
ginq;: f⁹ ḡ cōtēnt⁹ in claudicatōe tua: z nō decipiat te s⁹
mo b⁹ restauratoz: z recessi ab eo. z uicī p̄ me restaura-
toz z strinxit i ancha ei⁹ fmes p̄strictioe forti: z strinxit
eū z cōtūta fuit eius cora. fuit q̄ illud cā mortis fuit festi-
ne anteq̄ cōplere p̄ op̄ restauratois. Et op̄ p̄ scias
q̄ oī q̄q; frangit⁹ latitudinali: z longitudinali: z trās
uerse: z rotūde. z q̄q; uidit sup⁹ ipm aliqd z cōmūdit ip⁹
seu fragit ipm faciedo frustra i ipso. z cogitatio tua cui⁹
q̄ hōz est p̄ tactū cūq; manū: z p̄ considerationē cūq; oculo:
z studiū in op̄atione. 134

Et autem z emphazis ex hoc ge-
nere egritudinum.

Et opilio etiaz est ex hoc genere
egritudinū.

Dicit q̄ opilio ē vna ex sp̄b⁹ generū egritudinū
factap in forma. 135

Hec qdē a glutinos⁹ z pignib⁹ b̄no
rib⁹ fit: unā qdē z eadē intētiōem
hīs p̄trariā passioi emphaz. Cae ue-
ro salubres riptica z icāina pharma.

Et quando opilio est ex supflui-
tate grossa uiscosa: tunc intentio
in medicatione eius est intentio una cō-
traria ipsi egritudini z est aptio. z cau-
se attrahētes sanitatē in ea sunt medici-
ne que abstergunt z incidunt.

Supfluitas grossa z viscosa iulscat⁹ z cōculcat⁹ in
meatib⁹ z opilat eorū: z cōculcat illū qd currit i eis
z p̄p̄ illud ē intētiō aptio meatū. z aptio meatū ē su-
pfluitate grossa z viscosa ē euz medicinis q̄ incidūt sup⁹
fluitatis grossitudinē z subtiliāt eā: q̄re destruiēt ei⁹ visco-
sitas. z ē necessarius ut sit in eis supfluitas absterfiois: ut
abstergat illud qd cōculcat⁹ ē ex ea in meatu. z intende
smone dā. l. supfluitate ḡsta viscosa. nā supfluitas in vno
quocq; mēbroz ḡnata cōcūtoz ē p̄p̄ticia nā nutrimenti
ei⁹. qd ē: q̄ supfluitas in vno quocq; mēbroz ē illū quod
superat a nutrimento ei⁹. Et ppter hoc fit opilio i neuia
facies palpi fm difficilis sanatio: p̄pterea q̄ nutritiū
nerui ē p̄p̄in quū nature eius. s. humor grossus viscosus.
q̄ supfluitas ei⁹ fm hāc rōcinatōem ē deterior: eo in ḡstū
tudine z viscositate: z aqua descēdō in oculū ei⁹ ē b̄mōi
qd ē: opilio in pupilla seu in foramine vire ē q̄ p̄bi-
bet ipm visibilē: sicut phibet opilio in neruo sup⁹ aiālē
a penetratōe ut moueat mēbra z faciat ea sentire. z nos
qdē p̄mutam⁹ eā quā cadat a pupilla ad inferiora vire
z remouet opilio. q̄ ḡ p̄uenit ad inferiora vire: figit⁹
in ea z adheret cū ea: z soluit fm oīs. opilio autē in
neruo indiget dīgōne supfluitat⁹ ex qua ḡnāt⁹ z subtili-
tione ei⁹ z ei⁹ enacuatōe z a b̄sterfioe ei⁹. 136

Que uero ex stercore duro qđ ad
habet intestino: priore quidem ha
bebit in duricie correctioe ex humidis
p pinguis distmatibus .i. clysterijs:
deinde uero euacuatiōem ex acerbis.

Et si opilatio est ex stercore duro
tunc intētiō prima in medicatiōe istius
stercozis est lenificatio duricie illi? ster
cozis cum clysteri humido p pingui: et
intētiō secunda est euacuatio eius cū
clysteri acuto.

Colica est opilatio in intestino: p ipsa quide fit
ex stercore duro quod iam adhebit in acuitate
intestini: fit ex pblegmate viscoso quod imaleis
tur in intestino: et ledit p duas res. p frigis fuit: et p hoc
quia opilatio est in intestino: fit ex vřtositare grossa et
in pblegmate cuius penetratio est difficilis quare exten
dit intestini: fit ex apostemate: fit ex bu. cholericō q
inuiscafit in tunicis intestini et moedicat ipm: quare facit
ipm dolere et pbiat ad ipm currere egđm fm cōsuetu
dinem suam. et intētiō cuiusqz eozū in curatiōe sumpta
est ex eo. Et Sal. quide ponit vnius eozū exemplū vt fit
ita et super illud in curatiōe eius quod accit ex reliquis. et
fmo ei? est intellectus. quod est: quia quido est curatio
stercozis duri firi in intestino lenificatio duricie ei?
cum clysteri humido pingui: tūc quādo leni? et bumecta
tur euacuat cū clysteri acuto. ergo curatio pblegmatis vt
trei grossi viscosi est calefactio eius et ipsius incisio: de
structio viscositatis est cū clysteri acuto in quo sunt me
dicine calide subtiles abstergete: deinde euacuatio eius
cū clysteri acuto: et fm hoc exemplū curat vřtositas gila
inflatiua cū eo quod carminat eā et resoluit ipaz et eibit
ipam ab inferiori: et curat colica cum eo quod facit cum
descendere et extrahit eam. et curatio apostematis ē itraz
in medicatiōem apostematū interioz: et ipse dicit eazū
eo quod futurū est.

Que uero ex lapide circa uesica ex
pnti quidez transpositiōe indiget:
curatiōis uero perfecte gratia: per inci
sionem est cura.

Et si opilatio est ppter lapidem in
uesica: tunc intētiō in curatiōe ei?
festināter est remotiō lapidis a meatu
qui est opilatus. Sanatio uero fit per
sectiōem et extractiōem lapidis.

Dicit Sal. ex curatiōe lapidis generati in vesica
grati? est: quod est vt fit signas sup illud quod
est ante ipm. quod est: quia lapis generat i mul
tis locis corpori: veritatem generatio ei? in vesica est ma
nifestior: et in renib? similis: et in alijs locis est occultior: et
rare inuētiōis. Et uos quide curam? lapide generatur in
uesica et in renib? cū medicinis que frangit lapide et faci
unt ipm barenā: sicut vitru combustū: et lapis iudaicus:
et sanguis scorpionis: et lapis nat? in spēgia: et sū ea pu
cāria vřina: et reliqua que sunt his similia. et nō ē i omni

mēbro nobis possibile remouere lapide ab oñificio mea
tus: neqz scire locū et extrahere lapide ex eo: exemplum
illi? sunt renes. nō est ei ad remouēdū lapide ab oñificio
meat? iugeniū cūz instrumētū quod intronitram? in eis
neqz ad secandū renes: veritatem lapis generat? in reni
bus est minor: et subtilior: qz lapis generatus in vesica: et
forma ei? est generalis rotunda et currit cū vřina p hoc q
natura expellit ipm quido adiuuam? ei cū medicinis: et
nō est studius ei? a renibus: ppter hoc indiget vesica in
multis hōis remotiōe lapidis ab oñificio meat? aut ita
et inclinam? infirmū et eleuem? pedes ei? sursum et cōcu
tiam? ipm donec recedat lapis ab oñificio meatus: aut p
introitū instrumētū nominati alcatar. hoc enī instrumētū
itū impellit lapide ab oñificio meatus: et currit vřina ex fo
ramine quod est in eo: quia remouet? difficultates vřine
facit ab opilatōe qua lapis epilatū meatū. sectiōem autē
loci et extractiōes lapidis. pbiat hippo. aut qñ hoc op?
nō erat asseruit aut scitū in tempe iūoz: aut vt faceret nos
scire quia nō cōuenit nobis et conemur quod uelamur
ex festino tempe cū ferro. aut qñ apud ei? erat medicāe
et mod? ali? curatiōis quē ne ciuit aliqđ: quo contē? erat
a sectione lapidis: et iaz firmauerūt sectiōem a lapide oēs
qui ediderūt libzū in opatiōe cū ferro. et si tu quādoqz
instruct? fueris ope anatomie nō indigebis vt addiscas ali
quid opatiōis cū ferro ab alio a te immo tu eris magis au
dens et prudētiō: omni qui edidit in illo libro. et ppter ill
lud abstiniuit Salab instrumētū opis cū ferro in libro B
quum fit illud quod narrat in ope anatomie sufficienti:
quāuis iam pmlerit qz faceret illud: sed nos non vider
mus illud.

Euacuatio uero q pter nāz in pte pñc
uacuatiōis est curatio in pñcta eu
acuatiōe: quādamodū in putredinibus.

Et qñ aggregat humiditas i loco
inembroz: deinde illa humiditas
est egrediens a natura: tunc curatio ei?
est extractio eius totius: sicut sanies q
coartatur in pectore.

Istud iterū est mod? opilatiōis. sanies enī qñdo
currit et puenit ad cōcūtatē alicui? inembroz
puenit opilatio in illa cōcūtatē. et curatio ei?
est euacuare ipam totā aut cū medicinis aut cū aperitiōe
aut cū cauterio pignē in quo est intētiō efficere sanies
et vñre eam. et sanies quide que aggregat in pectore plu
rimū euacuat per tussim: et oportet vt medicīne cens? in
firmo alleuiātes spiritū: sicut bilopus sicca et passū et ea
pilli veneris et ficus et hydromel et calamentū: et reliqua
que sunt similia illis.

Immoderata uero repletio idigz
admodū est in sanguine circa uenas.

Repletionis autē superflue medi
catio est euacuatio equalis: sicut
sanguinis multi aggregati in uenis.

Qum sit canon cōis in curatiōe egritudinis medi
catio cōtrarij p cōtrariū: sequit? vt fit curatio re
pletiōis superflue euacuatio superflua. verū euacu
atiōe superflua nō tolerat vir? multoties: aut qñ ipsa est
grauata ita qz iaz debilitat. aut ppter superfluitatē frigōz

temporis pñtis: aut ppter supfluitatē calozis ei⁹: aut pp
etate infantie: aut ppter etate senectutis: aut qñ corpus
est debilis virtutis: aut cā alia: aut tristitia: aut raritas: aut
timor: aut aliud. Quis g inueniunt in corpore repleciones
supflua: et virt⁹ est fortis toleras euacuam: illud corpus
eūone supflua: aut p pblebotomiā aliquaz venaz: aut p
medicinā solutina: aut per fodore et exercitiū supflui. qñ
si virtus eius est debilis nō toleras euacuam: corp⁹ pau
latim oī die ptes vīga⁹ destruat repletio supflua. Et quis
sa. oocuit i b illud qd inuelligit discipul⁹: et pfect⁹ me
dic⁹ in arte: pcepit i curatōe repletōis supflue eūones sic
ri equalē: bec. n. euacuatio oīst i repletōe supflua et non
nocet corp⁹: debilib⁹ nocumēto magno, facit g scire
modū curatōis ouenientē oīb⁹ corp⁹: donec nō er
ret aliqd ex eis qd nō est studiū: attrahit sup qdaz cor
pora nocumētū magnū p eūones supflua. qd est: qz ma
gis ouenitē et maiorē cautelā faciens ē euacuatio equa
lis. et sanguis qñ in venis est nō est pur⁹: s; sūt oēs bñozes
sup quos vicit sanguis nā. et melior euacuatio i hac spē
egritudis ē pblebotomiā. qñ si nō tolerat eaz etas et virt⁹
et temp⁹: tūc ventose et scarificatōes sūt meliores sup cal
canēos. si vō nō tolerat illud: tūc minoratio cibi et pot⁹:
et assiduatio sudoris et motus cū aere balnei et cū fricatio
ne est melior.

140

Quibusq; uero circa uentre et i
nēstinū et tracheā arteriam et pul
monē putredo aut sanguis pñet: pfe
cta euacuatione indigent.

Et similiter etiam qñ aggregat in sto
macho aut intestino aut i cannali
pulmonis: aut in pulmone sanies aut
sanguis: tūc necesse est ipz totū euāre.

Et quis aut qd aggregat in vētre aut i intestino eu
acuatio est cū medicinis q abstergūt et leniūt nāz
sūt hydromel et aq; ficuln: et cū cibis abluentib⁹ sūt simila
bordei et aq; ei⁹. Et aut qd aggregat in cannali pulmonis
aut i pulmōe eūo est cū medicis q faciūt euenire tussim
et alieuiāt spūti. Et qñ videres illud qd aggregat in i
nternētris pectoris: et si ē subtile nō ascendēs cū tussim:
grossa illud cū medicinis q faciūt illō grossū viscosū: et il
lud ingrossant: sūt amidi et decoctio sebesten: se. papa.
et si est grossū viscosū: et iū tolerat ipz aer exterior: cū tui
si: subella ipm: et incide ipm si inueni cū oymelle scilicet
co et secamini et medicinis que incidunt et subtiliāt et sa
ciant facile spūti.

141

Hoplitoris uero cibi et potus recē
tis adhuc s; euatiōez correctio ē

Et quādo in uentre est supfluitas
cibi et potus cū temp⁹ non elongatur:
tunc medicatio eius est euacuatio par
tis ipsius.

Quādo i stō est cib⁹ et pot⁹: ex multitudine cuius
desquit et debilitat a cōpēbitione sup ipz et oēs
corōe ei⁹: tūc medicatio ei⁹ est vt euacuet para ei⁹ p vo
minū: qñ non ē longinquū temp⁹ eius donec stomachus
sit tolerans residuū eius.

142

Quādo igitur in pulmōe et tho
race continent: cū tussibus qdēz

euatiō ē et pharmacijs extenuatib⁹.

Et qñ supfluitas est in pulmōe uel
in pectore: tūc euacuatio ei⁹ est p
tussim cū medicinis sibilib⁹.

Sim oīum exempla harum medicinarū in eo qd
preterit.

143

Quādo igitur uero s; m epar aut uenas
aut arterias aut lūbos aut p uiri
nas aut p uentrē debent euacuari: s; p
urinas quidē ab extenuatib⁹ uebemen
ter: per uentres uero attrahentibus et
aperientibus.

Et qñ supfluitas est in epate aut i
uenis aut i renib⁹: tūc euacuatio
ei⁹ est aut purinas aut p solutionē uen
tris. et euacuatio eius p urinā fit cū me
dicinis q subtiliant subtiliatōe forti. et
euacuatio ei⁹ p solutionē uentris fit cū
medicinis que attrahūt et aperiuūt.

E epate vō possibile ē euacuare supfluitatē p vi
nā et p solutionē ventris sūt fm terminū veni: et sūt
est oīpō in venis: nam euacuatio supfluitatē eis ē possi
bilis p vinā et p solone ventris. ex renib⁹ vō supfluitas
euacuatio p rinaz ē magis possibilis qñ sit p solonē ven
tris. et sa. qdē iam narratū medicinas puocates rinā
canone cōi: et est vt sint medicie q subtiliēt subtiliatōe
forti: sūt semē apij et pcpice siluestri: et semē sparagi et reli
qua semia: et medicie q puocāt rinā cū virtute. et nar
rauit etiā medicinas solutinas et canone cōi: et est q sint
medicie q attrahūt supfluitatē inferi: et aperiuūt meat⁹.
Et salien⁹ qdē docet i tractatū qnto de medicinis sim
plicib⁹: qñ nō est via ad cognitionē medicinarū solutina
rū p rōcinatōez: s; ipse scim⁹ p experimentū: sūt scamonea
et plpa colloquintide et agarie et polipodiū et turbit. 144.

Quādo igitur s; m supiorē uentres
p uomitū: quēcūq; uero s; m infē
riores p subductionē.

Et quādo supfluitas est in stoma
cho: tunc euacuatio ei⁹ est p uomi
tū. et qñ est in intestinis: tunc euacua
tio eius est per solutionē uentris.

Sed sermo est intellectus.

145

Quādo igitur uero s; m cute. p incisionez
aut cautiū aut pharmaca caustica

Et quādo supfluitas est s; m cute:
tūc euacuatio ei⁹ est p apertionez
et per cauteriū aut per medicinas com
burentes.

Intelligit p hanc supfluitatē illud qd aggregat
de sanie et putredine i apostematib⁹ que putrefu
unt: et ipe oīe q euatio b⁹ saniei fit trib⁹ modis: aut p aperi
tione loci et euatiōe saniei ex eo: aut p cauterizationez

146

eius cum igne et finiat ignis sanie et efficeret quod reuaretur ex ea: aut per medicinas obstruere et sunt ille que non minime cauterizantes: sicut calx non abluta: et arfenici cintrini et rubri: et sal armoniaci: et que currunt hoc cursu et medicinis comburentibus.

146

TCa uero et quecumque sunt in concuita-tem naturallem ut in thozace.

Et quodam euacuatur etiam supfluitas que est in concuitate naturali hac uia: sicut illud quod fit quando aggregatur in pectore sanies.

Per hanc uiam innuit cauterium per ignem aut per medicinas comburentes et cauterizantes. nos autem cauterizamus per aut ponimus super ipsum medicinas cauterizantes: et euacuamus quod aggregatur in eo de sanie. et nos quidem non facimus illud nisi post mundificationem corporis donec non attrahatur ad pectus et trahatur ad ipsum a corpore materia alia que alteretur et fiat sanies similis pame.

147

Uero uero capitulo horum quidem que a toto genere sunt propter naturam in quibusdam partibus contentorum interitio curatio est ablatis. est si uero impossibile est ita fieri: transpositio fiat ad minus periculosum locum.

Et uniuersaliter quia quando est in aliquo membro corporis res retenta et est generis illius rei egrediens a natura: tunc in tertio in sanatione ex ea est euacuatio eius si autem non est possibile illud quod complet hanc intentionem: tunc interitio secunda in sanatione ex ea est permutatio eius.

Iste canon est oppositio omnium supfluitate egredienti a natura: siue sit illa supfluitas opilatio in meatum aut sanies aggregata aut repletio aut aliud. nam curatio est melior: est extractio eius a corpore sicut euatio eius per medicinam solutiuam aut per uinum aut per plebotomiam: aut per agros: aut per spiritum: aut per uinum: aut per gargarismum: aut per sanitum. id est quod fricat gingiue cum cortice vel alius rebus: aut per emulsionem: aut per permutatorem. si non est possibile extrahere eius a corpore: tunc curatio eius est permutatio in quo est ad locum alium in quo fit inuolutum eius secum et per quicquid acceptio est in inuolutum eius in primo membro.

148

Quod uero non sunt toto genere preter naturam sed secundum quantitatem: intentio horum sanandorum tria superflui euacuatio est.

Etiam quando rei coartate in membro non est genus a natura egrediens sed quantitas eius: tunc interitio eius in medicatione est euacuatio partium eius.

Supfluitas est tribus modis. una earum est supfluitas ledens quantitate sua si quantitas eius tunc est egrediens a natura

sicut sanguis qui calefit: et facit febrem epimeram: tunc interitio in medicatione eius est reducere ipsum ad compositionem suam. Et secunda est supfluitas ledens quantitate sua et quantitate sit: hoc genus est egrediens a natura sicut sanies que quantitas aggregatur in quibusdam membris: et est species opilatio. Tertio genus in hac extrahere ea tota a corpore. Et tertia est supfluitas ledens quantitate sua tunc si quantitas eius tunc est egrediens a natura et quantitas eius est concouens: tunc interitio est in hac extractio partium eius seu extractio quantitate eius addit tunc: sicut si hoc comedit cibum concouens: veritatem multitudine eius preuenit ad hoc quod stomachus non potest continere ipsum et coquere ipsum: et sicut est repletio facta in uenis. nam interitio in istis duobus est extractio ueriusque per se. ubi quidem per se extractio per uenit: et partim repletio in uenis est extractio per plebotomiam.

149

Intentio uero sanandorum secundum partem quidem aliquam ex ipsa accipitur dispositio: plurima uero ex patientibus particulis.

Et inuentio carum sanationis per est ex ipsa egritudine: et plurimum eius ex membro est in quo est egritudo.

Cum sanatio sit tres quibus medicina sicut ubi et medicinis: et curatio cum manu: et regie. Et Galenus docet in hoc sermone quod cognitio que est in causa et illis causis est sumpta a natura egritudinis. nam quoniam tu cognoscis egritudinem que est: scis per hanc cognitionem causas sanantes eas: et sunt contrarie naturales. Hoc est capitulum primum quod tractatur de sanatione: et post ipsum sunt capitula maiora eo quod est: quia finis Galeni in eo est: et minime capitulum capitulum medicine et magis inueniuntur: sicut ostendit in libro suo de ingenio sanationis. Et propter illud dixit hoc quod per cognoscere istas causas et est ipsa egritudo: et plurimum est in membro infirmo. hoc est membro infirmo scilicet illud quod est necessarium et causas sanantes egritudinis multo plus quam sit cognitio causarum et scientia egritudinis: ergo cognitio causarum sanantium et membro infirmo est maior capitulum et capitulis medicine: et subtilius est in curatio egritudinis. quod est: quia natura membri significat illud quod est necessarium et medicinis et curatio est sicut est uisus membri in principatu suo et ueritate sua et loco suo et dispositione contrarietatis eius ad aliud: et an sit in meatu et alia. Jam nunc ostendit est in eo quod pertinet per opilationem cognoscit significatio. quod est: quod os ut aperit in meatu et in eo in quo est et radice opilatio tota. hoc est significatio supra ex egritudine ipsa finis quod sit inuolutum per ipsum in curatio eius: et non est si significatio res una et eadem in omni opilatio: sed sit diuersa diuersitate multa finis diuersitate membrorum cuius exemplum est: quod possibile est ut in vesica intromittatur alchabatur et seceat et egredietur ea lapis qui est opilatio in ea: et in pupilla possibile est ut remoueat aqua que aggregatur in ea et in intestino possibile est ut clisterizet cum eo quod remouet ab eo opilatio: et possibile est in pectore ut desin in potu huius ipsum quod alleuiat spiritum: et uene possibile est ut euacuetur per plebotomiam aut per medicinam solutiuam aut per medicinam puocantem uia. et opilatio que est in neruo indiget eo quod substat ipsum et abstergit et euacuat supfluitatem nerui. et finis hoc pluri indiget uenique: membrorum eo quod est aliud ab eo quo indiget aliud. et per illud sermo eorum qui utitur ingenio: quia sufficit in curatio egritudinis per significatio sumpta ex natura eius: saluus est.

150

Quod uero aspera facta sunt propter

naturaz: eam que fm naturā eis addu-
cendū est lenitate: fm os quidez raden-
tes: fm tracheā uero arteriā aut lignā
lenientes per humidā sine mordacitate
et per glutinosa.

Et quodcūqz membrū ingreditur
a natura sua per hoc q' exasperat: tūc
oportet ut ingeniet in reductione leni-
tis sue super ipsum: et illud fit in osse q'
dem cum fricatōe: et in cānali quidem
pulmonis et lingua per humiditatem
uiscosā cui nō est mordacitatio.

Ita sunt exempla curatōis aspiatis egrediētis
a natura et ea sup eam in reliqz mēbris: in osse
quidē quādo accit aspiatis sicut accit multorū
lingue: lenim² eam cū fricatōe cū mēscigibz. i. cū cori-
buz nucū et alijs. Quādo uero accit in palpebris: tūc leni-
mus eā p' fricatōem cū zuccara aut spatumeli notato by-
encinēti. qñ vō accit in cānali pulmonis: tūc lenim² eaz
cū coagulo vuc. i. cū medulla vitay passay vel cū lacte re-
ceter mulso: et cū decoctōe ficuū et cū oleo amigdal. **A**si
vō accit i lingua vel ore sic accit in qbusdā egritudibz acu-
tis vel febribz: tūc lenim² eā cū mucilagine lenis cyconi-
oū et zuccara et neborb. i. candi cū iuleb et cū aq' bordei
et cū aq' gnatū uulē. **I**ta g' appet q' diuersitas mēbroz et ea
pitulū in agnū in mutatōe spēi rez q' b' medicat. 151

Quocūqz uero lenitatem preter
naturam habent: eam que scdm
naturā est eis adducendū asperitatem
per phar maca sufficiētē riptica et per
breuem rasuram.

Et quodcūqz membrū egredietur
nā sua per hoc q' sit lenius qz oportet:
tunc oportet ut ingeniet in reductione
aspiatis eius naturalis et illd quod fit
in quibusdāz mēbris cum medicinis
que abstergūt absterfioē fortī: et in qui-
busdā eoz cum fricatōe parua.

Intētio in curatōe aspiatis iam fuit intētio vna
et lenificatio: et diuersificat fm diuersitatē mē-
broz: et sūtr et intētio et curatōe lenificatōis vna
et exaspātio: verūtū diuersificat fm diuersitates mēbro-
rū. qdā n. mēbra qñ leniūt in digēt in reditōe suay spēi
rati nālis medicis q' abstergūt absterfioē fortī vt abluat
humiditas viscosa q' leniuit mēbz aut sordiditas aggrega-
ta i suplicie mēbz sicut exaspāf matric lenificata cū lana
in q' ponit humiditas cū baurach. et qñqz indigēt medicis
abstergētibz cū vtute vt mordacitē et faciat eis eūde
aspiatē sic fit qñ mēscim² eoz hydromelle pip trinit: et sic
facim² in oādo faciantibz fozz acrostictal. et qñqz accit i
vlecribz vt detegat qdē ossa et fiat lenioza qz os. fricam²
et cū pāno lineo aut exaspam² eū cū re alia vt suspēda-
tur cum eis caro que nascit in eis. 152

Quocūqz uero emphyaxes et an-

gustationes egritudines alias sequunt:
curandum est prius illas.

Et quādoqz est opilatio aut cōstri-
ctio sequēs egritudines alias: tūc
oportet ut intendat in primis intentio
medicationis illarum egritudinum.

Significat g' Sal. in hoc finone q' medicatio of-
fensificat: et qñqz accit egritudo ab egritudine
alia: et sana secūda sanatoe paimē. 153

Ostensum est autē in tractatu de
egritudinā differentia: q' de pble
gmonibus et sclerosi et inflatōibus et sic
cationibus immoderatis adhuc et ine-
ptis figuris ipsorū cōtinētū corporū
consequūtur plerūqz ea que dicta sunt
quēadmodū et tu moribus quibusdā
eorū que sunt in circūitu corporum.

Et iam ostendimus in tractatu in
quo narrauimus species egritudi-
num: q' opilatio et strictura consequūt
multoties apostemata calida et dura
et mollia et siccitate superflua: et figura
malas que accidūt in mēbris que cur-
runt in illis meatibus qui opilātur aut
cōstringunt in eis.

Iste tractat² est pñ liber de morbis accitibz: et
apostema est egritudo cōposita ex malicia opo-
nis et ex qñtitate et figura. et qñqz fit ab eo egritudo notā-
ta opilatio qñ apostema sit in qbusdā cōcauitatibz mea-
tuū: et sūtr verruce. et qñqz fit ab eis strictura qñ apostēa
ē ad lat² mēbz in quo ē meat²: et coartat ipm donec cō-
stringit ei² meat²: et siccitas supflua ē ex egritudinibz mali-
cie opsonis: et accit ex ea opilatio aut cōstrictio quādo i
mēbro accit hec egritudo in quo ē meat²: tūc sūtr ipsuz
aut efficitur humiditate currētē i meatibz ei² et stat et nō
currēt: et figure sūt. et accit ab eis opilatio aut cōstrictio qñ
mutat figura mēbz odec inuoluat aut torqueat. 154

Sed uero adinūcē eozū que dicta
sunt amplectūtur aliqua: ostensi-
ones habebunt uarias.

Et quando componūfiste res ad
inūicem sunt spēs significatōis scdm
illud quod medicant multe diuerse.

Ec ē cōdusio toti ei² q' exposuit in b q' signifi-
catio sumpta ex nā egritudine ē debilis et despes-
cta p' cōparatōem significatōis sumpte ex nā mē-
bro: et residuū ei² est intellectū qd ipse nūerauit in illo. ma-
nifestū ē igit p' illd qd dixit: qz opz vt ponas spēm in oi
egritudine cōposita ex spēbz diuersis. nā si egritudo est cō-
posita: aut fit ab egritudine alia et est cū ea illa egritudo
timorosa donec cogaris pmittere pte curatōis et postpo-
nere pte ei²: tūc ē medicatio pluri compōnis. Et melior
medicōz est cui² est uariatio artificialis in b est ppiquior
E 2

aut ita ut impellat: aut ita ut attrahatur: aut ita ut currat p duas res ex istis quas narrauim⁹ p eas omēs.

Dedrauit Bal. p hūc sermonē q euacuatio p^l eius quod collectū ē ex sanguine in mēbro firmito fit p duas res: quarū vna ē vt reducat donec redeat ad illud quod est post ipz: altera ē vt euacuet ex mēbro ipō sicut si pfozet membrū apostemolum ipsū. deinde dicit reditōem sanguis ad illud quod ē post ipm z dicit q redit ita vt impellat ad posteriora: aut ita vt attrahat: aut ita vt currat paulatim: aut p duas ex istis tribus: aut p tres eas omnes. z manifestū ē q impulsio fit p confortatiōem mēbrū cum medicis apocriticis: z q attractio fit aut per ventosas: aut per medicinas attractiuas: aut p phlebotomia ē latere diuerso.

Per ipam aut que patit⁹ partē euacuabitur: hoc quidem manifeste z sensibilibz: hoc uero per euaporatio nes extenuatum.

Euacuatio eius ex mēbro i quo est egritudo alia est que fit p uia manifestam sensibilibz: z alia est que fit ita q subtiliat⁹ donec fiat uapoz.

Postq dicit enā duarū rez quib⁹ euacuat illud q collectū ē in mēbro z ē id q redit sanguis retro vel ad posteriora sua. dicit etiā in hoc sermone illud q qd euat san. ex ipō loco lelo: z dicit q illō fit uapoz reb⁹ qm vna ē appēs manifesta sic carapaxio z aptio z pble botomia. z altera ē occulta insensibilis sic opatio medicinarū q subtiliat san. donec fiat uapoz q resoluit ex postmēbz. Jā n. docuit q sit nā apatis: z accipit ex ea significatiōē sup hoc q: vt euacuet illud q collectū ē in mēbro p duas res tñ. vna eaz est vt san. redeat ad posteriora sui. z altera ē ita vt euacuet ex ipō mēbro. z p illud declarat post hoc qual⁹ diuērificat⁹ bec significatio scdm medicatōem ppter repletōem z dicit.

Sic igitur fuerit totū corpus plethoricū non oportet per ipaz partem patientē euacuare. si enīz caraxationib⁹ z incisionib⁹ sensibilibz euacuauerimus partes dolētes: attrahemus propter dolorē amplius. si uero calefactibus diaforesim aggressi facere fuerimus: trahemus per calorē amplius in partes patientē qz diaforesim faciamus. si uero uelimus recurrere cogere quod influxū est: nō recipiet plenū corpus existēs. ad utraqz igitur bec oportet euacuare totum corpus aut contrario trahere omnino ad alias regiones quod est influxum patienti parti. hoc enim patiente repellere a parte prius: deinde diaforesim facere aggredi. pa

ratioz. n. euacuatio quāto p maiorā.

Cerūtame quando totū corpus repletūz est: tunc non oportet ut euacues superfluitatē ex mēbro in quo egritudo. quod est: quia si tu coneris ut perfozes ipsūz donec egrediatur superfluitas ex eo: z euacues ipsum euacuatione manifesta sensibili: accidet in ipō per illud dolor z attrahetur causa illius doloris ad ipsum materia plus.

Et si tu coneris resolucere illam superfluitatem cum medicinis calefactibus: attrahetur ad ipsum per caliditatem iparum medicinarū plus qz sit illud quod resoluit ex eo. **E**t si coneris etiam ut cogas illaz rem que currit ad membrūz ut redeat: non recipiet illud corpus propter repletōem suam. Propter istas ergo duas res simul oportet ut euacuetur corpus totū: deinde attrahatur illud quod ex eo currit ad mēbrum ad loca contraria ei. **D**um ergo feceris illud: tūc conare in pimis ut impellas ex illo mēbro superfluitatē retētā in eo: deinde conare post illud eaz resolucere. nāz euacuatio eius tunc obediēt tibi cum facilitate: quoniā est tunc cum meatibus latioribus.

Dicit in h sermone Bal. qual⁹ diuērificet mod⁹ significatiōis sū significatiōes. Et ex illo ē q: tunc curatio egritudinis donec opteat curatio et⁹ qd ē ante ipam: z ostendit illud p uia resolutoria p ueriores. qd ē: qd ponit apā in corpore et plū. uel dicit: Si tu curas apā ipm attrahes sup infirmū maliciā magnā. nā si tu conaris ut euacues mēbrū euacuatione sensibili sic pfozes ipm z ex ipō euacues supfluitatē sedq opardem tuā hāc dolorē uehemēs p h q: tu frāgis pte mēbz: z dolor attrahit ad ipm ex corpore mām qd ē pl⁹ qd illō qd euacuatur ex eo p pfozatiōem. z si tu conaris ut euacues ex ipō euacuatione occulta a sensu: z ponas sup ipm medicā calefactiēt vt fiat illud qd ē in eo uapoz q resoluit ex post attrahit ad illud le medicie calitate sua ex corpore mām q erat pl⁹ qd illō sit qd euat. Jaz qd ē mōstratū p hoc q: nō opz vt cures apā corpore repleto cū eo qd euacuatur mēbz ex ipō mēbro. z ipe ostendit q: nō opz vt reducat ad posteriora z dicit: qd si coneris etiā vt reducat illud qd currit z collectū ē in mēbro donec redeat ad posteriora sui nō recipiet illō corp⁹ p repletōem suā. postq qd docuit q euatio et⁹ qd collectū ē in mēbro nō ē necia corpore repleto: dicit sū lenitā z solutiō. pp q istas duas res. q: qia q destruit ues res qd euat san. ex mēbro: quaz vna ē reductio san. ad posteriora sui. z altera ē euatio et⁹ ex ipō mēbro dicit: opz vt euacues totū corp⁹ in pimis. l. ppter ante oēs res z

totū corpus donec eius repletio remoueat: aut p pble/ botomia si possibile illud in eo: aut p vctōlas super ca/ uillas: aut p medicinā soluentē humore nocente: aut p fricacōem ⁊ exercitiū sūm qd erigit illū: oīspō. postq̄ ergo cessauit a declaracōe ei⁹ dicit etiā: ⁊ oī post ciuacōem cor/ pīs totū⁹ ⁊ attrabas illū qd currit ad mēbr̄: ad loca alia cōtraria mēbro. nā p illō pbiēbis currit ad mēbr̄: qm̄ sū gnis fit currit ad mēbr̄: oīuer sunt: cui⁹ ē exemplū: si apā est in manu dextra: attrabatur san. ad manū sinistrā ⁊ cō/ trario. ⁊ si est in pede dextro: trabe san. ad pedē sinistrū: ⁊ cōuerso. ⁊ si est sursum: trabe san. ei⁹ inferi⁹: ex latē qd est in oīrecto ip̄i⁹. ⁊ si est ante: trabe san. retro ⁊ cōuer/ so in aliis omnib⁹ similr. nā postq̄ euacuas corp⁹ totū: qm̄ facit attractōem oīueram: resoluit mā ⁊ pbiēbat attra/ crio ⁊ effusio ad mēbr̄ ip̄m. inq̄t qd: quim qd cessaueris ab hoc toto: redibis tūc ad mēbr̄ ip̄m ⁊ incipe ita vt coner/ reductōem san. donec redeat ad posteriora sui. quē ergo cessaueris ab hoc: conare post illud vt resoluas illud qd remanet in eo de sanguie. Inq̄t ⁊ illud qd facies ex istis duob⁹. ⁊ reductōem san. retro ⁊ resoluitōem ei⁹ qd remānt ex eo: obediēt tibi cū facilitate: qm̄ meatu facti sunt latio/ res: ⁊ corp⁹ recipit illud ⁊ nō remanet mā quā attrabas ad ip̄m. Cōsidera q̄ qualr accipis curatōem apatis ip̄i⁹: ppter repletōem corpis donec pcedat eā dūc ip̄s cura/ tōis. quāru vna est ciuatio corpis totū⁹: ⁊ altera est resolu/ tio mēc cū attractōe oīuerā. Et Salien⁹ quidē dixerim⁹ nauit postq̄ ip̄e docuit illud p quod fit illud per quod fit ciuatio san. ex mēbro ip̄o ⁊ dicit: 160

Repellemus autē a patiētī parte si infrigidemus ⁊ si stiprica appona/ mus: sed euacuata ip̄a uasa quod repel/ lit ad scip̄a attrahet. Cōstetum enī ē ⁊ hoc p phyficarū uirtutum oratiōem: ⁊ trāsmittēt uasā pfortata stipticis phar/ maciis. si igit omne ita recurrēt rursus bñ se habebit ps.

Expulsio tua qua illud expelles a mēbro quod currit ad ipsum fit p hoc qd cōstringis ⁊ infridas ip̄m ⁊ ad ue/ nas etiā qd euacuāat attrahit illa res quā euacuas a mēbro infirmo. ⁊ iam osten/ dimus illud in libro de uirtutib⁹ natu/ ralibus. ⁊ quando tu euacuas uenas q̄ sunt in mēbro in firmo cū medicinis sti/ pticis: conuertis illā supfluitates a mē/ bro infirmo ad illud quod ē post ip̄m. ⁊ quādo tu facis illud: tunc si redit ad corp⁹ totū quod currit ex eo ad illud mēbr̄ infirmū: tūc bñ est.

Dicit Sal. in hoc sermone qualr reperit illud quod est in mēbro collectū vel colligē donec re/ deat ad posteriora sui ⁊ dicit: qm̄ ps ei⁹ redit p attractio/ nē oīueram: qm̄ attractio oīuerā trahit illū san. i vās ad posteriora eius: ⁊ itē quādo cōfortas mēbr̄ ⁊ qd in eo ē ex uenis cū medicis infridat ⁊ stipricatē fa ciūt: impellit illud qd collectū ē in eis ex repletōe ad posteri

ora sui: ⁊ redit illud cū facilitate: qm̄ ex eo qd ē posteri⁹ eis ex uenis ciuata est iaz repletio. ppter illud ergo recipit illud quod redit ad ip̄m: tūc si redit ad corp⁹ totū qd cur/ rit ex eo ad illud mēbr̄: tūc erit bñ. ⁊ si nō redit ad totū illud: indiget illud qd remanet ex eo vt euacuet ex ip̄o mēbro. ⁊ ip̄e bñ cū oīspōem exponit secūda ⁊ dicit: 161

Relicto uero aliquo supfluo in pre/ bos qdē significari hoc cōglutino/ sum ēē aut spissum: ⁊ ppter hoc compa/ ctum ēē indissolubiliter. potest igitur ⁊ non tale exis in cas q̄ in medio sunt re/ giones effundi: tūc igit tā ē tēpus ueni/ re ad euacuādū illud p grē patiētē sup/ ponētes supza iacētib⁹ ptrib⁹ apocruisti/ cas insinuatū uirtutes.

Et si colligas i mēbro aliquid ex ea/ tunc oportet ut scias q̄ illa res q̄ colligit in ip̄o ē uiscosa aut grossa: ⁊ p/ pter illud figit ⁊ inuiscat ⁊ remanet etiā in mēbro: ⁊ fit difficilis eius resolu/ tio: ⁊ possibile est ut non sit ita: ⁊ ē cau/ sa in fixione eius ⁊ permanētia ipsius in mēbro quod currit ex uenis: ⁊ fit inter membra similitū partiu: ⁊ est ho/ ra illa in qua necesse est tibi ut euacues illud ex ip̄o mēbro quando tu ponis sup ipsum quod ē supza illud mēbrum medicinas que expellūt illud quod cur/ rit ad ipsum.

Decelat Sal. in hoc sermone cās in remanētia ei⁹ quod remanet in mēbro ex san. post reditiōem eius quod redit ex eo ad posteriora sui: deinde docet me/ dicatōem ei⁹ ⁊ dicit: si est san. qui remanet intra uenas q̄ sunt in mēbro: tunc illud ē qm̄ p uiscositatē aut grossitū dinē ei⁹ figit in uenis minutis ⁊ inuiscat in ip̄is: ⁊ fit dif/ ficilis ⁊ resolutio. ⁊ si nō est intra uenas: tūc causa rema/ nētie eius in mēbro est: qd egredit a uenis sūm semitā res/ sudatōis: ⁊ puenit in vacuis locis mēbroz finiliū partū que sunt in circuitu ueniaz. si carne. postq̄ ergo docuit cām in remanētia ei⁹ qd remanet ex san. in mēbro dixit: tūc necesse ē tibi apud hoc vt euacues illud ex illo mem/ bro ⁊ nō coneris illud facere redire ad posteriora sui. et quādo vis ciuare illud ex ip̄o mēbro: tūc pone in prima sup illud quod est supza mēbr̄ letum ex mēbris illud qd expellat illud quod currit ex eo ad mēbrum. nā si non facis hoc nō sis secur⁹ etiā qm̄ trabas ad mēbr̄ san. aliū p hoc qd euacuas illud quod est in eo ex corpore: signifi/ cat per membra que sunt super mēbra ex quibus uenit nutrimentū ad membra. 162

Euacuatio uero fit maxime si im/ medias regiones significet conti/ neri aliquid p caraxatiōes simul ⁊ per pharmaca diaforetica.

Euacuatio fit p pforationē ⁊ per
medicinas resolutiuas precipue
si estimas q in locis q sunt inter mēbra
siliū ptiū sit aliqd cōtētum.

Ult q euatio ipi mēbi sit p pforatōem ⁊ me
dicinas resolutiuas ⁊ ostinguit inter vtraq ⁊
dicit q medicine resolutiue sunt magis iuuatiue q pfo
ratio quādo residat ex san. aliqd ⁊ puenit i locis vacuis
qui sunt inter mēbra siliū: ⁊ oitidit q pforatio admini
strat qñ nō cōfert opatio medicinar resolutiuū: ⁊ qñ cō
gregat apostema sanie: ⁊ qñ estimat medic⁹ q si remāse
rit sanies putrefcet mēbrū velociter. pper ergo cū pfora
tione anteq accidat sup mēbrū nōcūmētum aliquod
malus: ⁊ intrat sub pforatione scarificatione mēbrū ipsius
aut appositio ventolarū super ipsum: aut pbleboromia
venit i ipso. 161.

Sed qñ diaforetica omnia calida
sunt uirtutib⁹: cū uero craseos est
opus mōdere quādo imoderate sunt
calida: obfudū in eis ne omnia sint ni
mis calida: ⁊ maxime si in supficie cor
pis fuerit mēbrū quod patit⁹. dolebit
eni nō pax si simul patit⁹ ⁊ mōdet⁹. Et
omis dolor puocat reuma. mediocritē
igī calido anodino in his utendū est: ⁊
magis si humidū sit.

Et medicinar resolutiuū omnīz
cōplexio calida est: ⁊ ex opatione
hui⁹ cōplexiois est mōdicatio qñ ē sup
flue calitatis. opz igī ut caueas in his
locis usum medicinar qb⁹ ē calitas for
tis pcpue si mēbrū infirmū est pcedēs
appēs. nā si tu administras siliū istū ex
medicinis donec aggreges sup ipm cū
egritudine ipi mōdicatiois: accidit in
eo ex dolore res nō pua: ⁊ ois dolor si
mulat ⁊ attrahit mām. ergo medicina
cū qua est calitas equalis est q nō facit
in hmoi mēbris dolore: ⁊ pcpue si ē cū
illa humiditas.

Iste sermo est intellect⁹. docet enī in eo q medi
cine resolutiue sunt calide: ⁊ q opz ut sit calefa
ctio eaz que calefaciūt mēbrū calefactio equali
⁊ q opz ut sit cū caliditate eoz equali būditas. hūctas
enī: ⁊ caliditas quidē eqūis ⁊ būditas eqūis sūt inē qz ⁊
calitate mēbrū ⁊ būditate ei⁹ est assimilatio: ⁊ sunt ma
gis addite pax q in qritate pti grad⁹ pmi. 164.

Et tñ sufficiens est diaforesim face
re in supficie si nō uehemēs sit dia
foretici pharmacū. Si uero ea que in
supficie sunt sine passioe oīo existāt: in

psundo uero sit ps euacuatiōe indigēs
intendere ⁊ augere oportet diaforetici
pharmacū uirtutem ⁊ caliditatē. euane
scit enī deficiēs pus qz ad pfunduz ue
niat: neqz tamē ledet aliquid ea que in
supficie attiget: quoniā nō passa sunt.
itaqz ⁊ nūc in idipsum utraqz accidit
ad calidozū simul ⁊ acroiz usum medi
caminū ⁊ q in supficie psistētia sunt ⁊ q
in pfūdo indigetia. hac igī ex pōne pti
accipiamus ostēsiōne.

Et sufficit nobis medicina resolu
tiua quāuis nō sit fortis in resolu
tione mēbrorū pcedētū positorū in eo
quod appet de corpe. q si mēbra extri
seca egritudine nō habēt ⁊ acroiz qd
indiget euacuatiōe est in pfundo simer
sum: tūc oportet ut cōfortet medicina
resolutiua ⁊ addat in calitate eius: qñ
nō sit securitas qn debilitet ⁊ destruat
uirt⁹ eius anteqz cōsequat⁹ ⁊ pueniat ad
pfundū corpi: neqz timeat sup loca ex
teriora quib⁹ occurrit ex ea nocumētū
qñ nō habēt egritudinē. Nam ergo cō
ueniēs res ē ex duob⁹ modis siml in ad
ministratiōe medicinar q sunt caliores ⁊
acriores ppta q mēbra appētia tolerāt
eas ⁊ mēbra itiora indiget eis: ⁊ hāc
significatiōes sumpsim⁹ ex loco mēbrū.

Iste est mod⁹ alius significatiōis quē sumpsi ex
loco mēbrū. nā si est appens pcedēs: medicine q
calefaciūt ⁊ humectāt cū equalitate sunt suffici
tes ei. ⁊ si est intrinsecū vel longinquū: indiget ut addat
in caliditate medicine ⁊ humiditate ei⁹ p quāritate: qua
contrarie ei uirtus eius ⁊ iam dīminuta est vsqz cō
sequat⁹ equalitatē. ⁊ sūmo eius in hac significatiōe intel
lectus est quādo multū intēdit significatio in eo. 165.

Per hinc uero intendamus si deest
aliquid ad curatiōem.

Et oportet ut pserem⁹ an remā
serit aliqd ex eo quod necessarius
est in curatiōe.

Sed in curatiōe apostematia. 166

Ubi autē deesse nō pax. ipoz. n.
mēbroz que patiūt in quib⁹ ē sup
fluitas reumatis: quedā rara ⁊ laxa et
mollia sūm nām sunt: quedā uero spissa
⁊ stricta ⁊ dura.

Et uidet mibi q' remanet res non pance. qd est: qui ex membris in firmis in quib' e' supfluitas q' ad ea currit: alia sunt que sunt rara in na sua laxa mollia: et alia q' sunt uiscosa spissa dura.

Ult q' modus curatiois et medicatiois sit diuersus etiam fm diuersitate membrorum in raritate et lenitate et spissitudine et duricie et fluiditate et subtilitate. 167

Priora igitur facile euacuatur: altera uero acrioribus indigent euacuato ribus et medicamentibus euacuandis ea: et eis q' sunt leptomera. si uero et fm multa posita sunt pfunditate: amplius aut et magis indigent his: hec igitur rursus onisio altera est a sba patietis partis.

Quodcumq' ergo ex membris est fm modum primum euacuatur uelociter: et quod est fm modum secundum indiget ut euacuetur medicinis que sunt acutiores illis: et indiget ut sint ille medicine subtiliores. q' si cum illo sint ille partes submersae ualde posite in profundo: tunc sunt magis indigentes illo multum. Conserua ergo hunc modum significationis secundum curatioem sumptam ex substantia membrum infirmum.

Modus primus est ut sint membra rara fluxa lenia: nam qd in istis est euacuatur uelociter: sufficit ergo eis ex medicinis resolutionis debiles ex istis medicinis. et modus secundus est ut sint membra spissa viscosa dura. difficile est enim ut qd in istis est euacuetur: oportet indiget ex medicinis resolutionis q' sunt fortiores et subtiliores: et quanto plius sit longiora in pfundo indiget eo qd est uehementioris virtutis et pluri subtilitate. Itaque ergo diuersus est et iste modus curatiois fm diuersitate dispositiois membrorum. 168

Ita uero a plasmatore et pone.

Et sumit significatio alia fm curatione ex forma membrum et comuni tate eius ad aliud.

Intelligit q' non sufficit in significatione fm modum curatiois totum illud quod primum dicitur donec fiat ei copar etiam significatio sumpta ex forma membrum et communitate eius ad aliud. Et Galienus quidem ponit hunc capitulum exempli quo exponit illud: et perscrutatur ex quibus sermonem in eo. 169

Supponatur enim si ita accidat in epate predicta esse dispositio in angustis finibus uasorum constrictis humoribus aut conglutinosos aut spissos aut multos: igitur primum est uti cibis

et potibus extenuantibus: spissitudine quidem primum et glutinositate tenuem efficere: secundo uero non per inuisibiles uias et angustas solus ut in alijs partibus: sed per poros et per uias amplas euacuare: amplissime uero sunt fm epate uene que admodum et plurime. finitur uero be quidem in gibbis ad kilim: be uero in simis ad pilam. itaque ita tibi scillimum in quibuscumq' fuerint restrictio nes euacuare propter eas trahenti quidem in uentre per trahentia medicamina quicunq' humorum constricti erant fm eas q' in simis sunt uenas: ad urinas uero conuertenti per kilim uenam quecumq' fm eas que in ea sunt uenas.

Pone ergo q' egritudo quam dixi m paulo an acciderit in epate: et quia iam inuisantur in extremitatibus strictis uenarum que sunt in eo humiditates uiscose et grosse et multe. dico ergo quia quando illud est subtile: facile est ut administretur cibi et potus subtiliantes et subtiliter in primis cum eis grossitudo et uiscositas: deinde eietur res nocitina non per uias strictas que non uidetur tamen sicut euacuatur aliqua membra: sed per uias amplas. quod est: quia uene que sunt in epate sunt ex latioribus uenis: et sunt plaris numerum earum. et que sunt ex illis uenis in gibbositate epatis proueniunt ad uenam magnam que nominatur profunda: et que sunt ex illis uenis in latere epatis cetera uo proueniunt ad uenas que nominatur porta: et propter illud facile fit quando accidit in uenis epatis in quocunq' uorum laterum fuerit uiscositas: ut euacuetur supfluitas faciens illud cum qualibet re parua et adiutorio eius paruo. Quia ergo humiditas inuiscata est in uenis que sunt in latere epatis cetera attrahas eam ad uentrem cum medicinis attractiuis et quando inuiscata est in uenis que sunt in gibbositate epatis euacua ipsas

Quer urinam ex uena profunda.

Quod accit apostema in epate ppam et euacuatur amicus corp' tori. et si est vicinus san. tunc per pble botomia. et si est humor chol. tunc illud qd educit chol. et si est hum. melancholic. tunc illud qd educit meliam. et si in b' explei in reliq's. et accit post illud attractio diuersa. deinde consideranda si iuuiscate sit in extremitatib' uenar' ei' tritac'z b'uiditatis viscofe aut gisse aut mulce. aduini stram cibos et por' ouenietes. subtilitates et subtiliter p eos g'itudo et viscofitas i' p'mis: deinde etiam p' illd illd qd collectu e in epate. si g' illd i' gibbositate epati conamur euare illd p' uinas. et si e i' co'cauitate epati: coamur euare illd p' medicas attractas. et s'it facim' in emplis q' ponim' sup ipm. et si tu fuer' remediis totu qd pterit: tunc intelliges ex teipso s'mone **S**a. ipe. n. e' itellect' no indi ges expone. et no diat cibos et por' subtiliter iabsternio ne ei' qd iuuiscati e in epate nisi. pp'ea q' medicatio cibi et por' est melior medicatio q' e' ei medicis. et deimiabo determinatio ampliori hac illd p' illd qd sedet s'mone i' capitulo epatis. et meliores cibi subtilitates ep' sit cappa res coditi cu' aceto: et aqua simile boidei. et meliores pot' subtilitates sit secandiabi et q' currit cursu hoc. 170

Altera uero co'sideatio in his que predictae sunt ostensioibus ab epate quasi a principio uenaru. quonia uero no seipsum solu queadmodu plurime animalis partes regere natu est sed im mittit suam uirtutem uenis. periculum enim est si dissoluamus eius uirtutem embrocis et cathaplasmatibus calastis: et ipsum principiu debilitare circa operatioem et imbecilles omnes uenas efficere: unde admisceri oportet stipti corum aliquid pharimaco'u in curatio

Omibus eius.

Et sumis cum eo quod narraui' significatio alia s'm curatioem epatis p pterea: quia ipm est radix oim uenar'. quod est: q' quz regim'e eius no sit sibi ipsi necessarii t'm sicut maior ps mem b'oz: sed effluat ex eo uirtus in uenis no sit securitas si mollificam' uirtutes eius infundedo ipm cu oleis et cum ad m'istratoe emplor' mollificatiu et resolu ueti' qn debilitet ipm i' p'mis i' opatioe sua: deinde debilitet ipi' debilitate omes uene: et ppter illud oz ut misceat' euz eo quod ponim' sup epas quedam medicine stiptice.

Sic e' mod' ali' significatio s'mpte ex uirtute mebi. quz g' epas sit mebi pncipale et principiu naliu uirtutis: et sit ex canoib' uirtutis e' quod collectus est in mebo postio medicinar' resolu'tu sup membris

declarat **S**a. hoc s'mone q' iste canon sit in mebis pncipalib' diuersus quado ista meba egent ut co'seruentur p' rures eozu sup ea. et ppter illud oportet ut misceat' euz medicinis resolu'tib' quedam medicine confortaret. et meliores medicine confortates sunt que sunt stiptice et in quib' est aromaticitas sicut est rosa et xilualoes et sanda li s'm q' ipe ostedit in hoc s'mone. 171

Sed qui i' profundo piculu est dissolui stiptici uirtute si no deducatur ab aliqua s'ba leptomeri qualis est aromaticu: melius uero est i' ipsum stipticu pharimacu statim sit et aromaticu. Infitas enim duas habes qualitates et uirtutes fortius opabitur.

Et quoniam sit locus epatis locus longinqz profunditatis no sit securitas qn debilitet uirtus medicine stiptice et destruat' antequa ueniat ad ipsuz si non sit cu illa substantia subtilis facies ea peruenire sicut est natura reruz aromaticaru. et melius quidem est ut medi cina sit aggregans duas res. f. ut sit stiptica et aromatica. nam quado ipsa aggregat has duas uirtutes: est eius ope ratio fortior.

Aim pterit expositio huius sermonis in eo qd pteritum est. 172

Situr euacuet' quod quidez pter naturam in parte illatu est ut habeat contpantiā humor' s'm naturam. consideranduz igit nobis in hoc ne aliquid a reumatis qualitate immutatu sit s'm crasim. si igit magis erit pblegmaticu: infridatu est. si uero est magis cholericu: calefactu est. ut i' hac ei' distpantiā sanates pfecte sanu relinqm' illd: sana bim' uero cotraria adducetes qlitate: queadmodu in distemperatiaru dictu

Dest curatioibus.

Pone ergo q' tu euacuasti rem que erat i' hoc mebo coteta s'm diuersitate rei nalis: et redijt ab iequalitate chimo rum ad rem naturale. oportz ergo apo illud ut tu cogites et co'sideres ut no sit complexio epatis mutata ex qualitate illius humiditatis que erat retenta in ipo: et infridatu sit epas ex ea qndo fu it pblegma: aut calefactu ex ea si fu

erit ex genere cholere donec rectiffices
cõplexionez eius si est corrupta: ⁊ faci
as ipm redire ad sanitatẽ reditioẽ inte
gra. ⁊ rectificatio cõplexionis est ut in
tromittas sup ipfuz qualitatẽ cõtrariã
ei sicut iam dixim⁹ in curatioẽ comple

xionis male.

Intellige illud qd dicit i epate in b fmoẽ tediõs
mẽbris i quib⁹ fuerit apatamã tu idiges p̃ciari
onẽ m̃ac ⁊ eradicationẽ ei⁹ ex illo mẽbro vt cõsideres m̃e
bz: nam si accit taz ab illa materia i eo malicia cõplonis
tuc remanet i curatioẽ ei⁹ medicatio b⁹ m̃oi egritudis. ⁊
fmo Sa. est intellect⁹: cõsidera qd ipm.

173

Inquantũ uero unũquodqz scim⁹
est calidius intantũ infrigidatẽ.
Itaqz bic rursus necessariũ est scire eã
que scdm naturã eucrasiaz eius. Quo
modo eni sciẽm⁹ quantũ ab eo quod fz
naturã est frigidius aut calidius: aut
quãdo infrigidatẽ cessabimus: nõ co
gnoscentes modũ eius que fm naturã
caliditatis: ita uero ⁊ si frigidius scim⁹
est calefaciamus: non cognoscẽtes mo
dũ eius que scdm naturã frigiditatis
impossibile est nobis neqz calefaciẽs in
uenire medicamen cõuenient: neqz ca
lesfacientes cessare.

Et oportet si sit calefact⁹ ut sit quã
titas infrigidatiõis nostre qua in
frigidam⁹ ipsum per quantitates que e
calefactũ scilz per quantitatẽ quã ad
dit super cõplexionez equalẽ est necessa
riũ i hoc etiã ut sis sciens equalitatẽ
naturale in hoc mẽbro. quod est: qd
si tu non scis quantitatẽ caliditatis epa
tis naturalis non scies quantũ sit nũc
calidius cõplexione sua naturali: neqz
quantũ oportet te cessare ⁊ abstinere
ab eius infrigidatiõe. ⁊ similr si infrigi
das aliquod mẽbroz: ⁊ intẽdis ut ca
lesfacias ipz: deinde nẽcis quãte quan
titatis sit frigus eius naturale: nõ pue
nis ad scientiã medicĩne cum qua opo
tet te calefacere ipm p̃prie: neqz potes
scire quãdo oportet te abstinere ⁊ stare
a calefactione eius.

Oredit Gal. p bñc fmonẽ qd necẽ est medico vt
sciat cõplonẽ cuiusqz mẽbroz nãlem ⁊ cõsideret eã

i m̃ete sua. quz qd accit i eo apa aut egritudo alia ex egritudo
tudinib⁹: aspiciat p cõsideratões suã in curatõe infrigidis
⁊ plenitũ ei⁹ cui⁹ q̃ritatẽ sit illõ qd mutant egritudo ⁊
cõplonẽ mẽbz: cures illõ cũ eo qd egrit⁹ q̃ritatẽ ei⁹
eo qd est hui⁹ ei⁹ ⁊ ponit exemplũ in b caplo signis epa
nã qũ accit i eo apa ⁊ curam⁹ ipz vsqz op̃leat ei⁹ fana
tio nõ nam⁹ ⁊ nõ abstinẽm⁹ a curiõe donec cõsideram⁹
q̃ritatẽ sit illõ qd mutant cõplonẽ epa: a cõplonẽ
sua nãli. si g̃ scim⁹ est calid⁹ infrigidam⁹ ipz cũ q̃ritatẽ ei⁹
qd addit calitas ei⁹. ⁊ si si si infrigidat calefacim⁹ ipz: ⁊ si
bñctat ericcam⁹ ipz. ⁊ si si si bñctat bñctam⁹ ipz. quz g̃ re
ducim⁹ ipz ad cõplonẽ suã naturalẽ: abstinẽm⁹ tuc a me
dicatõe. ⁊ postqz cessauit ab b cõplonẽ in epate: indicauit
indiciũ cõẽ in oib⁹ mẽbris: dicit: Et si si si infrigidat ali
qd mẽbz: ex vt scias quãte q̃ritatẽ sit frig⁹ ei⁹ re nãli: ⁊
tuc calefac ipm cũ illa q̃ritatẽ donec redeat ad cõplonẽ
suã naturalẽ. ⁊ ipse iam dixerat i eo qd p̃terijt paulo añ
q̃ chimi qd attrabũt donec apostemũ ex eis mẽbz: mu
tant cõplonẽ mẽbz ad qd trabũt fm q̃ritatẽ suã. chĩ
mi qd p̃blatici infrigidat: cholici calefaciũt. ⁊ fz bñc
eã infridat melacholic⁹: bñc: ⁊ diuersa sit cõplõ chol
adulta. naz si remanet cũ ea residũ calitatẽ: aut sit bñc
res adulte ex ites adulti cholici⁹ calefac: ⁊ si si remanz
residũ calitatẽ i ea: aut bñc: adulti sit p̃bla salũ aut
bñc: melacholic⁹ ⁊ tẽ infridat. ⁊ apud bñc cõplonẽ cõsider
ra qd apata curati: ⁊ cõsidera m̃etã i quo accit: ⁊ cõsidera
q̃rit⁹ recessũ ei⁹ cõplõ nãli. reduc g̃ ipz ad cõplonẽ suã
⁊ nãz suã cũ medicinis hui⁹: ⁊ pone q̃ritates q̃ritatẽ eaz
eqles q̃ritatẽ erit m̃etã a cõplonẽ sua.

174

Quoniam uero ⁊ de his sufficienter
dictũ est: transire iam tempus e
ad ea que scdm numerũ non scdm na
turã se habent: duplici uero existẽti
eozũ differentia.

Et iam locuti sum⁹ in illo per illud
in quo est sufficientia: nunc oportet ut
ueniamus super ipsa mẽbra que sunt i
numero egrēdientia a cursu naturali. ⁊
est illud fm duos modos: quoz unus

est additio: ⁊ alter est diminutio.
Proposuit Sa. fmonẽ in canonib⁹ curatõis egritudo
facte i q̃ritatẽ p̃ duas res. vna eaz e: qd nu
mer⁹ p̃cedit q̃ritatẽ nã. ⁊ alia e: qd plurimũ fmonis in
curatõe duas egritudinẽ ei⁹ nũc: apparet ei⁹ fmonẽ
ei⁹ in subsequẽtib⁹. ⁊ p̃p̃bas duas res p̃mittit fmonẽ in
canonib⁹ curatõis egritudinẽ facit in nũero: oẽiũ do scdẽ
ipz cũ canonib⁹ curatõis egritudinẽ facit i q̃ritatẽ. ⁊ illõ qd
vult p̃ fmonẽ suũ istũ est: qd q̃ cessauit a doctrina cas
nomi curatõis egritudinẽ facit i forma: ⁊ desinuit cas
nomes curatõis i apatib⁹: ⁊ id docet discipulũ ad bñc
fiat sup ei⁹ scia curatõis ois egritudinẽ: quap̃p̃ sequit
illud cõcedo canones curatõis egritudinẽ facit i nũero. ⁊
ip̃s ei⁹ f̃tue. vna eaz e additio: ⁊ alia diminutio.

175

Aplici uero existẽte eozũ differẽ
tia quibuscũqz quidẽ deficiat parti
cula operari hanc intentio est scruiẽtes
uidelz nature fm modũ quem paulo
ante diximus.

Quam ergo aliquod mēbrū minuitur tunc intētio in curatōe eius est reducere illam rē que diminuta est: et illud est ut ministrēs nature et adiuvēs eam sup̄ opationē suā sū modū quē narraui paulo ante.

Quod autē narravit paulo ante de sērvitio nature et adiutorio eius super hoc ut generet quod diminutum est: est dare infirmo cibos et potus conueniētes et facere digestiōē bonā in stomacho et in epate et in venis: et rectificare completiōē mēbrū: et similiter inuāt fricatio eius parua lenis: et embrocatio eius cum aqua tepida: et inunctio eius cum aliquo oleo: et positio medicinarū attrahentiū super ipsum cū equalitate ut attrahatur ad ipsum ex sanguine illud ex quo faciat naturā mēbrū diminutū.

176

Quibus uero sup̄abūdat partícula intētio ē hāc abscindere ipsas: aut p̄ nouacula: aut p̄ ignē: aut p̄ pharma cū causticis.

Et quando additur aliquid i aliquo mēbro: tunc intētio in curatōe eius ē incisio eius cum ferro: aut cum igne: aut cū medicīna adurēte.

Dicit Galienus tres res incidētes mēbrū additū scilicet ferrū sicut cutellū et spatūmele et focisces: et cautēriū cum igne: et cautēriū cū medicīna adurēte: ut finius faciētes et his tribus illud quod erigit etificatio de virtute infirmi et debilitate eius et virilitate ipsius: timore eius ex eo quod erigit estimatio artificialis incisio nāq; mēbrozū diuersa fit sicut incisio emorroidarū et carnis additae. et nate in vlcere. nos enī quādoq; incidim⁹ illud cum ferro: et quādoq; cum igne illud incidimus: et quādoq; incidim⁹ illud cū medicīnis adurentibus: et nos non facimus vniūquodq; horū triū nisi sū cōueniētiis et magis vltimum vel certius in iuuamēto curatiōis.

177

Hac igitur ratione possibile ē fere omnia curare: gignere uero omnia nō ē possibile: ut in ea q̄ de semine ostēsum est oratōe.

Et forte in omni mēbro in quo fit additio possibile est ut sit in eo factio: et nō in omni mēbro quod minuitur ē possibile ut generet quod minuitur ex eo: sicut ostēdi in libro de spmate.

Quandoq; fit additio in ipsa forma et diminutio et quandoq; fit post completiōē forme. ego enim vidi ex additiōe virū qui habebat veretū et testiculū et vuluā mulieris simul: et vidi digitū additū multoties: et vidi virum quēdam natum habentē duo capita separata. Et diminutiōe vero vidi virū qui rēg; hodie viuus est et non fuerit ei manus neq; pedes: et vidi qui natus est cum vno testiculo nisi: et vidi qui natus est et non habebat neq; vuluam neq; papum viri neq; testiculos: et

erat in forma sua et in suis moribus sū assimilatiōem castrati: et erat ei foramen minūm ex quo mingebat tūc: et vidi iterū qui natus fuit cū barba et pilis pectus et pilis trillicoz. Post natiuitatē autē accidit res cū quib⁹ minuitur mēbra: sicut abscisio manus aut pedis aut nasi aut anus aut testiculorū aut papī: et sicut circūcisio viri et mulieris: et hoc est multū famosum. De additiōe autem vidi virū qui natus est habēs dentes additos: et cui⁹ quēdam mēbra magnificata sunt. et vngula etiā est mēbrū additū in oculo: et similiter emorroides mēbra addita. et ias vidi mulierē que est vīs hodie in vita et nata erat intra vuluā suam emorroidis longitudinē digitū indicis et eius gressitudinē habēs donec phibuit virum posse coire cū ea: et rogauit me incidere eam et curare ipsam: et non fuit mihi cōueniēs facere illud quā ipsa habebat p̄cipuū in mundo et censum multū: et vir eius est vnus rex bode.

Manifestū est igit⁹ ex omnib⁹ illis q̄ mēbra multa sunt addita quoz diminutio est impossibilis: et multa mēbra diminuta quoz additio nō est possibilis. Et iam ostēdit Gal. in libro de spmate: non est possibile ut redeat quā minuitur mēbra que generat⁹ ex spmate. et ostēdit iterum q̄ mēbra quā indurāt: nō est possibile ut addā.

178

Quedam uero et si ea impossibile ē gignere: possibile ē tamē aliquid alterū facere pro eis: ut in ossē p̄fecte ablato alterā substantiā scđm eundem locum differentē ab ossē et carne. est. n. substantia que fit scđm locū eius ut que dam caro poroydis: aut porū sarcoydis: et tēpore procedēte in durū trāsmutatur: scđm p̄ncipiū uero sarcoydis magis existens.

Et ex mēbris sunt mēbra que quāuis nō sit possibile ut generētur ipsa ea de: tamē possibile ē ut generētur loco eorū alia ex eis que sunt loco eorū. ex illo ē q̄ quādo cadit ex aliquo membro os totum: possibile est ut generet loco eius substantia alia preter os et preter carne. substantia enim que generatur loco ossis est quasi caro poroydis aut porus carneus. et quāto plus in ea extendit tempus: est ad porū declinior et in p̄ncipio fuisse fuit ad carnem declinior.

Iste sermo est intellectus. et ipse quidē in capitulo de curatōe fracture ossis: ostēdit q̄ porū generat naturā de nutritiōe ossis. et sermo quidē iste est: ut sit natura porū inter naturā ossis et inter naturam carneis. est ergo illud quod generat naturā loco ossis et mēbrū mediū inter naturā ossis et nām carneis: quā os eius ex cui⁹ nutritiōe oportuit ipū generari: lat p̄uatiū est. quapropter dicit Gal. q̄ fit caro poroydis aut por⁹ carneus. et q̄to pl⁹ extendit cū eo tēpus: tāto induratur et fit ad nām porū declinior.

179

Quom uero quāqz partē perditaz nec candē substantiā scōm speciē neqz similem operari possum⁹. Tertia nobis intentio est inuenire aliquā cōpositionē: ut i decoratiōib⁹.

Quam ergo perdit aliquō membruz qz nō est possibile ita ut generetur ipsūmet: neqz aliud simile ei qd stet loco ei⁹: tūc intētiō tua est ut ingenies mēbro decoratiō aliqua: sicut fit in membris que curantur.

Quando diminuitur aliquō membruz sicut si incidat na manū: tūc nō est possibile ut nascat quāpropter decoctas loc⁹ incisio: ita ut faciam⁹ ipz rotūdū lenē ut color ei⁹ sit color corporis aut ppiq⁹ ei. qd est qz si ppe ei⁹ sit magis addita: et ppe ei⁹ est magis diminuta: quoddā ei⁹ est magis eleuati⁹: et quoddū ei⁹ est magis deprel⁹: et color ei⁹ in ultimo dissilis colorū corpis: tūc est sedū et etiā subonestū ei⁹ qd curat ipm ex medicis. 180

Exichenon uero manifestum est quoniam genus totum hoc corū qm quantuz. Quantuz enim eius circa hoc qd fm naturā est: appropinquat illi: hoc uero qd i genere ppter naturā separatum est tm.

Et hoc genus egritudinis quod est in numero est cōicans generi quod fit in magnitudine: quod est quoniam species eius quod est in numero reruz naturaliu est propinqua generi quod est in magnitudine et non fit diuersa ei nisi in specie eius altera q est in numero reruz que sunt in genere eius egredientes a natura.

Res egredientes a nā in q̄titate off cial⁹ et nō in numero et rni⁹ nāe sūt: sic caro supercrelēs in off ciali rel piguedo vel os vel aliqd tale: sic fit albulā gila i octo vel aliqd sile vne vel nuci curi et crure. 181

In quo quidem prima intentio est ablatio: si uero impossibilis est: ita: trāspōsitiō est secunda intentio: ut in infusionibus.

Et intentio prima i curatione huius speciei est extractio illius rei generate fm diuersitatez cursuz naturae et ablatio eius a membro i quo generatur. si autēz uides qz bec intentio nō est possibilis ut compleatur tūc intentio secunda in eius curatione est ut

permutes eam sicut permutatur aqua qui generatur in oculo.

Quoniam quidē egritudis facte i uisero mēbro: cui⁹ ipes sunt additio et diminutio est cōicans generi egritudis in q̄titate: cui⁹ ipes sūt magnitudo et puitas. qd est qz p additionē magnificat mēbz et p diminutionē diminuit. et diuersitas iter utraqz est qz illd qd addit in facta in nūero: et qd diminuit est egredite a nā et ppter illud intētiō i curatiōe ei⁹ est ablatio rei gnate s3 diuersitate cursuz nāe vel remotio ei⁹ a mēbro sic yngla: ipsa. n. est mēbz in iunctura oculi. qz si nō est possibilis ei⁹ ablatio et remotio a mēbro: tūc intentio secunda ē pmutatio ei⁹ a mēbro: sic pmutat qz quētiur i foramiē vne ad inferiorē ocuilitatez vne. 182

Quicquid uero nō in totis partib⁹ s3 in ptrib⁹ partiū deficiunt: et si pabundant ab eo quod fm nām: nutrimentum quidem et generatio in deficiētib⁹: ablatio uero et purgatio in superabundantibus.

Et qm diminutio nō est diminutio mēbz totius s3 diminitio pti mēbz et est additio etiā fm hāc similitudinē tūc intētiō i curatiōe eius qd est diminutuz est aut nutrimentuz mēbz aut generatio eius qd diminutuz est ex eo: et intentio i curatiōe eius qd additur est incisio rei addite et extenuatio ei⁹ et liqfactio ipsi⁹.

Ult qd additio et diminutio qd nō fit i mēbro totū: sic dicitur additio aut diminutio totū: tūc illud si est ex egritudine facta in nūero: sed ex egritudine facta i quantitate: et bec additio et diminutio sūt in mēbro remanēte ita fm nūez totū sūt. diminutio quidē sicut si extenuat aliquō mēbz: et minuat eius q̄titas: tūc intētiō ei⁹ in curatiōe hui⁹ diminutiois est etiā dare cibos et potus conuenientes: et facē ut bōa sit digestio et embrocatio ei⁹ cū aqua tepida et fricatio ei⁹ tepata: et iunctio ei⁹ aut cū oleo tepido: et potio medicinarū calefactientū: et mordicatio p percussionē cū virga et emplastratio cū pice: et reliq⁹ ad ipz trabāt san. quo natura reducat diminutionē ei⁹ donec redeat ad quantitatem suā quā o3. et additio quidē ei⁹ sicut ingrossare aliquō mēbz et magnificat ei⁹ q̄titas: tūc intētiō i curatiōe hui⁹ additiois est ciboz et potuū minoatio: et fricatio multa dura: et medicie resoluētes et s3 n⁹ sup terrā et ppe durā et arenosā: et exercitiū forte: et reliq⁹ q̄ resoluūt ex mēbro et minuat ex nutrimento ei⁹. 183

Ut de nec intentio in eis altera nec forma medicaminū alēa fm gen⁹

Et propter illud non est intentio in curatione baruz rerum alia ab intentione in curatione eius qd narrauim⁹ ante eas neqz natura medicinarū q cōueniūt eis in genere est alia a nā medicinarum que conueniūt illis.

Ult q: iā ostēdū ē de curatōe egritudis facie in
quāre q: ē sūto curatōi egritudis facie i nūero
et i nūero sūnt ene. i. sūto. et sūto ē dūpō in nā
medicaz: nā medicīne quib? i nūro et acq: i dūmīnūto
in quab? egritudinib? sūnt ene nā: ē medicīne quib? acq:
rīf additō in quab? egritudinib? sūnt ene etiā in nā: sūto et
reliq:ū regimē. hoc ē ergo vltimū quod loquim? in cura
tione egritudinū facie in quāitate. 184

Enduz salubritū quidē causarū qd
est corzectiū corū q ppter positōis la
pā sūnt corpozū ut ex archimētra: et
quādo labunt? intestina in offeū.

Coz ut ueniam? sup genus aliud
cāz sanitatis: cui? rememoratio
sup nos remāsit: et ē gen? qd rectificat
nocumēta accētia i sūtu mēbrozū: sicut
dislocatio et intestini quod descēdit et
cadit in cisti. i. bursā testiculozū.

Hec gen? ē vltimū generū nocumētozū accētiū i
pōne mēbrozū: et sūto ei? in eo ē itellec? 185

Et aut hoc qd ē in ptrariū ex nio
rēta tēsiōe aut ex ipsulsiōe: hoc ue
ro ex raritate aut ex ruptura ptnētis.

Edislocatio qd ē fit aut ex tensio
ne aut ex ipsulsiōe laboriosa. et de
scensus intestinozū ad cistim testiculo
rum fit aut ex ruptura que accidit i pā
niculo qui cōtinet intestina: aut ex dila
tatione meatus qui descēdit ex illo pan
niculo ad cistim testiculozū.

Occit in hoc sermone cāz dislocatōis iūcture
et descēsus intestini ad cistim testiculozū donec
accipiat cor: significatōis sup curōes corp. 186

Taqz et curatio qd ē huic ex cōtra
ria tensiōe et in ptrariū ipsulsiōe:
huic uero si fiat soliduz ex eo continēs.

E ppter illud fit dislocatōis recti
ficatio p tēsiōe et impulsione ad
diuersitatē illi? ptis ad quā sepata fuit
iūctura et descēsus intestini ad cisti testi
culozū ita ut ingenies in pstrictiōe ei? qd
dilatatiū est ex illo pāniculo q cōtinet.

Sicut iā psequit? es opatōnes medicīe pliculares:
iūctiōe sūto et tibi itellec? redutio qd ē disloca
tōis manifesta ē ruptura vō et ei? pstrictio qd dila
tatiū ē fuit cū medicīo escicatis et cū medicīo cauteri
zatiō: et cū cautio p ignē et cū ligatura p ligamētū: et cū
pōne pile ex corio et pstrictura ei? sup emūctoziū: et meli?
ē vt sub pila fiat emplm ppositū ex medicīo escicatis et
causticis sicut sūnt folia cupsi et nux ei? et aloes et calx
et abatia et thus: et que sūnt sicut illa. 187

E quibus uero facultatibus ali
quis ea que sūnt sūm partem inue
niat per terapeutice facultatis declara
tum est negocium.

Ego quidē iam confirmam? in li
bro de ingenio sanitatis: uias per
quas oportet te incedere in inueniēto
causarū particulariū quibus oportz te
has res habere.

Ult q: iam scpāt in libro de ingenio sanitat: sūm
deimiatōes et certificatōes et inq: iōes oēs cano
nes et uias quibus curat? ena qz egritudinū qz narratit
vel numeratit in hoc libro: et dat canones vniuscuiusqz
curatōis eaz sūm semitā sūmme et sūm exq: iōem et deter
minatōem. hoc ē ergo vltimū qd ipse dedit in doctrina
sua in hoc libro de canonib? curōis egritudinū. 183

Inde uero dīcēdū est de cīs que
cunqz scdm priorem oratōem ac
cipiebamus: uocant autem ea pfer
uatia.

Et iam remansit super nos ut nar
remus causas quas sumpsimus ad dī
cendū in eo quod pterit de sermo
ne nostro: et sūnt causē que pcedūt et
pferuant.

Ult cīs qz pmitit medic? et sūnat cīs corp?
et facit ipm enadē a casu in egritudine. 189

Triplex uero est et horz sūm genus
dōia: pma quidem pfecte sani bo
minis: secūda uero impfecte: tertia ue
ro egrotātis. pmutz iūct gen? est ex salu
bzi negotio duplex exis ut pns dictuz
est. secūdū uero est ex pferuatīo. ter
tium uero ex terapētico.

E genera haruz cāz sūnt tria. ge
nus pmutz est genus cāz que pre
cedunt et conseruat corpus sanū saluū.
et genus secūdū est genus causarū que
pcedunt et conseruat corpus quod est
saluū s; negatur ex eo aliquid. et tertiū
genus ē genus cāz que antecedūt et cō
sūnat corpus infirmū. et sciētia generis
pmi ē ex sciētia consuētōis sanitatis.
et hoc genus ē sicut ante diximus duo
bus modis. et sciētia generis secūdi est
ex sciētia antecessiōis in pferuatione.
et sciētia tertiū generis est ex sciētia in
genij sanitatis.

Ult q anteceffio cũ cūfūatōe compleat p ptem
plationē in istis trib⁹ generib⁹ que nūerant. Et
tunc qdē: pmiū est cūfūatio fanitatis. et illud ē duo
b⁹ modis. vñ⁹ eoz est cūfūatio fanitatis corporeis qd est in
meliora meliora. et alter est cūfūatio corporeis fanor: et vñi
nūcūqz a meliora. Den⁹ aut fecundū est fm certū
tudinē: et veritate anteceffio cũfūatōe: et est q qm mū
tas aliqz ex signis fanitatis. pparat medic⁹: et destruit cūm
mutantē anteceffio cũfūatōe magnificet: et fiat fortis et faciat euenire
egritudinē. Den⁹ tertiū est fūmptū ex ingenio fanita
tis: et est refistētia cūp infirmūm et destructio carnis: et
Salien⁹ dectemiat illud: et dicit: 190

I humozib⁹ uero maxime habz
pssistentiā omē hoc genus.

Et hui⁹ generis toti⁹ cēntia pprīe
est in chīmīs.

Ult gen⁹ cōe tribus generib⁹ causaz quaz pccel
sit innumeratio et carnis scia. 191

Quoz neqz glutinosos oz cē neqz
spissos nec aquosos neqz multos
neqz callos apl⁹ aut fridos: neqz mor
daces neqz putridos neqz uenenosos.

Et nō oz ut sint chīmī neqz uiscosi
neqz grossi neqz sbitiles a quosi n3
mtrī neqz calidiores q3 oz neqz frigidī
ozes neqz mordacitati neqz putridi: ne
q3 sit eis q̄litas mala uenēnosa.

Intellectū est ex b⁹ fmonē q vult vt sint chīmī tē
perati laudabiles: et oz aut expōnēs b⁹ fmonis vt
intelligas nomē chīmī qd sit illud qd significat
Dico q qd b⁹: et potius cōmīscēt in stomacho: deco
quint: et sit ex eis res quā noiauit Zrl. chilū p.l. dēuī epa
attrahit ex hoc chilo mel⁹ qd est in substantia ei⁹: et deco
quit illud i se: et facit ex eo sanguinē quē noiauit Zrl. chi
mū p.m. vt vt sit oia inter ipm et pmiū. Et Sal. qdēz onidit
qz ois pō b⁹ mōi sanguis in epate ē sicut vīspō vīni. sicut
enī vīnū in pncipio sui est pmixtū expessū: sicut est sāguis
Quā q complect vīnū sunt ei qnqz spēs. vna eaz est fer
ei⁹: et ipsi⁹ supfluitas. et secūda est illud qd nō digerit ex
ipō. et tertia est vīnū ipm. et q̄nta est illud qd natar sup
ipm. et q̄nta est aquositas ei⁹ subtilis qd sit vapor et resolu
tis ab ea. Et sicut sanguini sūt qnqz spēs que noiant chī
mī. vna eaz est fer ei⁹: et nomīas humor melancholic⁹. et
creator sublimis qdēz ordinauit splenē vt attrahat hunc
humorē ex sanguīe. et secūda est illud cui⁹ ois ex sāguīe
nō cōplect: et nomīas plegmatic⁹: hūoz: et nō p̄pauit
ei membe qd attrahat ipm: qm possibile est vt alteret
et complect ois ei⁹: et fiat fanitatis. et tertia ē sanguis pur⁹
ipsēmet. et q̄nta ē illud qd calefit ex eo et natar sup ipz vt
spuma: et noiat hūoz choleric⁹. et creator qdēz lūmīn⁹
p̄pauit ad attractionē bulimī oī bīozis fel. et q̄nta est
aquositas ei⁹. et attractōi b⁹ supfluitatis ordinauit crea
tor: sublimis lūdos. Deinde sanguis fluit ex epate i venis
et affocant ei⁹ relidē bōz bīoz: et multoties etiā illud qd
generat cū eo in cōcūitib⁹ venaz. et ppter illud oī q
sanguis est deferēs bīozes. l. qz in eo inueniunt oēs būo
res. Quis enī in sanguīe qd est i venis sit vīcēs nā sangui
nis: tñ in eo est etiā ex vnoquoqz bīoz pare ppter inua
mēta: quoz rememoratōis nō ē loc⁹: qz vnoqzqz mē

bīozū attrahit ex venis q veniūt sibi illud qd est vīcēs
ex sanguīe: et resoluūt illud et affimulat et subz virtutū m
tritūaz nāllūz q sunt i eo. Jam q apparet p illud qd de
terminauim⁹ q chīmī sūt aggregati cū sanguīne. si q sūt
vīscosī aut grossī est vīcēs sup eos nā plegmatū aut bī
mozis melancholic⁹. et si ē subtilis aquosus: et vīcēs sup
eos nā a quosī sanguīnē aquositas sanguis. et si fluit mū
ti: sūt oēs ipsi additi fm p̄pōnē. et si sūt calidiores: est
vīcēs sup eos aut plegma aut bīoz melācholic⁹: et si
sūt mordacitati ē vīcēs sup eos acuitas et subtilitas. et
si sūt putridi: ē vīcēs sup eos corruptio: et generat ex
corruptōe eoz spēs mīre male. sicut spēs cholē citrie egres
se a nā: et spēs plegmatī mali egresū a nā: et spēs cholē
nī: et fortasse generat ex corruptōe eoz illud cui⁹ nā est nā
venit: et corruptū eoz totūz sicut illud qd fit ex corru
ptōe spermatis intra corp⁹: et sicut eleuat ex pollice vā
por⁹ generat ex humore malo i eo et accēdit ad cerebrū:
et facit epilepsīā. Salien⁹ aut vidit hāc spēs epilepsie. et vi
dim⁹ etiā nos spēm epilepsie mirabile: et est q qdaz p̄p
ptoz sentiebat i brachio suo dextro i mense fel aut bīse
ambulationē et frigide ascendētis sursum donec puenie
bat ad caput ei⁹. quis q pueniebat ad caput ei⁹ accidebat
ei paroxysm⁹ epilepsie leuis. 192

Algmētati eiz malī hūozes cause
cōsistūt egritudinū.

Isti. n. chīmī qñ addūt in istis dīf
pōnīb⁹ sunt cause egritudinū.

Chīmī grossi et vīscosī faciūt opilatōes et alia pble
gmatica egritudines et melācholicas: et sicut chī
mī frigidī: et chīmī subtilē aquosī faciūt egritudi
nes aquosas sicut hydropis⁹: et multitudo facit egritudines
repletionales: et calidi faciūt egritudines cholericas et re
liquas egritudines calas. et mordacitati faciūt egritudines
in quib⁹ est mordacitio fortis. et putridi faciūt ex egritud
inib⁹ putridas spēs diuersas egritudis sicut febres putri
das: et ylcera achabarti. l. putrida. et fm hanc similitudinē
nē in vnoquoqz corp⁹. 193

Algmētāt uero aliqñ qdēz ab ea
de cā q eos genuit pmiū. est aut qñ sē cō
mutātes eos sibi q f3 corp⁹ sē hūozes.

Et qñz additio eoz ex illa cā q fu
it eis radix et ex q fuit eoz gnatio
et qñqz est p̄pca qz recipiūt aliquos ali
os hūozes q sūt in coaze: et alterāt eos
ad silitudinē ei⁹ fm q ipsi sūt.

Ult q additio cuiusqz eoz que dicit i chīmīe sit
a duab⁹ reb⁹ aut a caus generatib⁹ ipsoe: sicut a ce
pis et allicis generat ex pipere chīmī calid⁹: et a la
cre et pīscib⁹ generat chīmī frigid⁹: et a carne tauroz et a
mimaliū siluestriū et q sūt de genere eoz generat chīmī
grossius niger: et altera ē vt anteceat i corpore bīoz mal⁹.
et qñ puenit ad ipz sāguis laudabil⁹ bon⁹: resoluūt et alcat
ipz et corripit ipz: et pmutat ipz ad nās suā malā. 194

Intentio uero i bis curatiōib⁹ du
plex est: alteratio: et euacuatio.

Et medicatōi eoz sunt due intēti
ones: quarum una est alteratio:

alia euacuatio.

Medicatio malorum chimorum fit one inter deos. vna earum est alteratio malicie chimii donec redeat ad qualitatem suam bonam, et altera est euacuatio chimii mali et a corpore ipsius extractio.

Alterantur igitur aut digerunt ab ipso corpore aut a quibusdam pharmacis uirtutibus in quibus sunt et que dam uirtutes que uisus uenenciozor animalium curant ad hoc de lytyria pbar maca recipientes.

Alteratio chimorum fit aut ab ipso corpore quando digerit eos: aut a uirtutibus quarundam medicinarum: et etiam in hoc genere medicinarum ingrediuntur ille que sanant ex medicinis habentibus uenena: et ex medicinis que sunt ex genere uenenciozum

Alteratio chimii malici odoredeat ex malicia sua ad bonitatem per quas res. vna earum est ut vincat enim natura et digerit ipsum. Et ideo est duobus modis. vniis eorum est ut vincat natura mēbris malici chimii et vincat maliciā eius et permutet ipsum ad sanguinem bonum et nutriat inde mēbris: sicut digerit pblegma oule et permutat ipsum ad sanguinem. Et altera est ut mutet natura mēbris chimii malum et alteret ex malicia et faciat eum inter ipsum qui est naturalis et inter ipsum illud qui est extra naturam: sicut facit in putratione chimii mali in apate et digerit ipsum et facit ipsum pus: sicut facit in fe. q. digerit bumoz et euacuat ipsum in bora cris. Et altera est et sunt in medicinis facientibus euadere: qui in quibusdam medicinis sunt virtutes facientes euadere ex malicia chimorum: et non est via ad cognitionem bar virtutis facientis euadere nisi per expimentum solum sicut ostendit Gal. in tractatu quinti libri sui in medicis simplicibus. et de proprietate medicinarum facientium euadere est ut confortet mēbra interiora sicut confortant ea medicinis aromaticis siptice. si q. aggregat in medicina faciente euadere ut sit aromatica siptica facies euadere similitudo non est aliqd melius in confortande et obseruatione mēbroz interiorum: et in faciendo euadere eorum ex malicia chimorum: et de genere medicinarum facientium euadere sunt que faciunt euadere ex venenis huius venena: et in medicinis interficiētibus ad cognoscendos quos non est via nisi per expimentum. Gal. qd. ostendit in tractatu quinto quod non est semita ad cognoscendū aliqd ex virtutibus medicinarum solutū et medicinarum interficiētū: et medicinarum facientium euadere quibus efficiunt optatōes bas nisi per expimentum solum. et tiriaea qd. est composita ex medicis facientibus euadere et ex medicis interficiētibus: et oportet ut inquirant medicinis facientes euadere ex malicia chimorum illud aut quod est ex malicia chimorum cuius virtus venenosa manifesti est quod tiriaea offert in eis. Spēi autē eius quod ex malicia eorum est cuius virtus non est venenosa: manifesti est quia oportet ut inquirat ipse medicinarum facientium euadere que faciūt euadere ex eo. Et ego quidem iam expetus sum et inueni capborū medicinas facientes euadere et putredine chimioz. et propter illud ego dedi illam in potu in egritudinibus pestilentialibus: et in febribus putridis: et miscui eam ea illud quod vidi esse inuatiū: et minimum in vna quacque egritudinis putrefactōem.

ruditate aut chimii digerit medicis digerentes sic crocospica et asfari cassialigna et cinnamomū. Et viscositate aut bumoz et grossitudine eorum faciūt euadere medicis subtiliores: et ex frigore eorum faciūt euadere medicis calefacientes: et ex calore eorum faciūt euadere medicis infrigidantes: et ex eorum subeillitate faciūt euadere medicis ingrossantes.

Euacuatio uero sufficenter a calidissimis pharmacis et purgantibus et clysteribus sudoribusque et uomitibus. he igitur sunt cōes euacuatiōes.

Euacuatio chimioz fit per medicinas calefacientes fortiores: et per solutōem et per clystere et per sudore et per uomitum. et iste quidē sunt species euacuatiōis communiū.

Euacuatio omnis chimii fit per illud quod attrahit ipsum et medicis solū fine alio conamine b. est adiutorio. veritatem medicinis attrahente inest quod si oportet euacuat ipsum qui sequitur illū chimii: cuius erem plū est medicina que euacuat cholera: si oportet euacuat post cholera pblegma: post pblegma melancholia: post melancholia sanguinem. medicina vō que euacuat huius melancholiam si oportet euacuat post ipsum pblegma: post pblegma cholera: post cholera sanguinem. Et manifesti est quod chimii sanguis non oportet ut euacuetur: quoniam ipse fit malus permutat ad vniū chimioz que sunt supfluitates eius. i. aut ad melancholiam: aut ad cholera: aut ad pblegma: aut ad aquositate: et illud quod attrahit fit vniū chimioz: subtilia vero ipsi sanguis cōueniens est nature: propter omnia mēbra sumit et eo nutritur sui. Et Gal. quidē precepit vniū qui inuenit medicinā sanguine euacuatiōis citi vniū non sciret ea ex illo alius. et postea precepit eū interfici precepit ut clauderet oculi eius ita ut non apparet medicina et non inueniret vel inuenerit eam et sciret eam alii: et mere reret alter interfecit eum. In pbleboromia vō et in ventosio non est interior euacuatio languis puri: sed euacuatio multitudinis quod est cum oēs bumores sunt additi sibi propter tōes: pbleboria aut euacuat multitudinem chimioz ex vniū magnis. venter scarificatio et venter euacuatiō multitudine chimioz ex vniū pus. Et Gal. qd. docet in b. finis cōes euadere: et dicit quod sit vniū. Vna earum est illud quod euacuat per medicinas quod calefaciūt et attrahūt calefaciōe forte. Iste enim medicis per supfluitate calefactiois sue euacuat et attrahūt bumores. et qdā illarum faciūt eos vapores qui resoluūt aeres. et quidā eorum qui attrahūt ipsos medicis iste currunt ex loco ad locū ad quē puenit. Et secūda est solutio venteris per medicinas in quibus sunt vires solutiue. et tertia est per clystere solutiū. et quarta per sudore. et sudor quod fit per aeres calidi et cū cooptura et cū medicis calefacientibus curat. et quinta est per vomitū. et vomitū quod fit aut irromissio videnti aut pene in gutture aut per medicinā faciente nauis: aut per medicinā in qua est virus fortius qua attrahūt chimii ad os venteris. iste ergo sunt euacuatiōes cōes.

Prope uero a loco in quo congregati fuerint accipiuntur: quemadmodum in salubribus declaratum est secundum tertium et quartum: maxime nobis de laboribus tractatibus: et quęcumque adiacet

alijs laborioſis diſpōnibus.

Dignificatio uero ſumuntur in locis in quibus aggregant illi mali chimici ſicut offendi in libro de regimine ſanorum: et ppe in tractatu tertio et quarto illi libri quz nos narrauim⁹ laſtitudinē et reliquas cauſas ſimiles laſtitudinē.

Ult⁹ q⁹ euacuatio ppa cuiuſq⁹ chimozū oportet q⁹ fit ex medijs ppinguozib⁹ mēbro in quo ē chimus: et ipe determinat hāc intētiōem. 197

Euacuat enī pmpptius qui quidez in pmis uenis per uentrē: qui uero in his qui ſm epar per urinas: q⁹ ne ro ſunt ſm totam habitudinē per ſudorem: quē admoduz et qui ſm caput aut per palatū aut per nares aut p utraqz qui uero in thoracis latitudinibus purgatur p guttur cum tuſſibus: qui uero ſm renes et ueſicā per urinas.

Euacuatio chimozū fit facilioz quādo euacuaf illud quod ex eis eſt in uenis pmis per ſolutōez uētris: et euacuaf quod ex eis eſt in eo quod eſt facilius poſt epar ex uenis per urinas: et euacuaf quod ex eis eſt in corpore toto per ſudorez: et quod eſt in capite per palatum aut per nares aut per utraqz ſimul: et qd eſt in pectore euacuaf illud per tuſſim: et quod eſt in renib⁹ aut ueſica per urinam.

Ene pme ſunt que ſunt inter epar et inteſtinū ie iūm: et uocant⁹ meſeraice. et iam offēdit in eo qd ſterit q⁹ totū corp⁹ eſt muſculi. ipe ergo uult p illud q⁹ ex chimis eſt in corpore toto illud qd ex eis eſt in muſculis: et reſidū ſmonis ei⁹ eſt intellectū. 198

Antipaſeos uero cōmunis omnium partiū offenſio ad ea que longiſſima ſunt.

Euacuatio uero que fit per uiam attractiōis eſt ſignificatio cōmunis omnib⁹ membis que ſunt ex locis longinquoibus illo loco ex quo intēdimus ad attractiōem.

Sicut pulpa colloquide et agaric⁹ attrahit i ſtomacho qñ applicat in ſtomacho ex cerebro et nucha et neruis ſupſtitates eozū: et ſicut attractio medicina ſolutia vētris quādo bibi ſupſtitates ex lactore. Et nobis quidez pparat⁹ ponam⁹ medicinas in eo quod eſt ſub uimbricis: et attrahant⁹ humores ex coz poze: et retineat⁹ medicina in manu: et attrahit humores

ex cozpe: et ponat⁹ medicina ſub pede et attrahit hu. ex capite. et totū illud ſcit ille qñ multū ſtudiū in hac arte et nō os vt ſciat illud qui nō meret⁹ illud et ſiat nocuū ei⁹ p h⁹ vt illo pl⁹ q⁹ ſit inuamentū per ipſum. 199

Euacuatio uero ad pxima loca.

Euacuatio que fit per uiam extractionis eius quod collectū eſt in membro fit ex locis ppiquis.

Iste ſermo intellectus eſt et iam pteritū expofitio eius. 200

Omnia igit⁹ qñqz curāt hmoi diſpōnes ſalubres uocant⁹ cauſe.

Omnes iſte res que ſanant has diſpōnes noiant⁹ cauſe ſanitatatis.

Iste res ſunt que digerūt chimof et que adiunat ſup digōem eoz: que faciūt euadere a malicia eoz: et que euacuat eoz: et manifesta eſt ex eo qd pmiſſum eſt curatio omnib⁹ febriū. eius quidez que ex eis eſt malicia cōplonis tñ ſicut fe. diei vñ⁹ i. epihm⁹ et fe. et bica curatio eſt intrās in curatōe malicie cōplonis calide et ſicce eoz eo quod inſridat et humecat⁹ ex cibis et potib⁹ et medicinis et inclinat⁹ eoz omniū cauſas cōtinentiū corpus ad illud quod inſridat et humecat⁹ et quod reſoluit vaporē eoz: quic balneatio ei aqua dulci repida: et inſectio cum oleo violaceo: et que currunt eius curſu: et olfactio odor ſridoz aromaticoz: et vſus mult⁹ in pteularib⁹ bap⁹ rep⁹ facit fe ſcire q⁹ iſte canoū eſt curatio eoz. eius aut quod eſt ex fe. ex putredine chimozū eſt curatio cōpoſita ex eo quod adiunat ſup digōem humoz: ſicut medicine quarū caliditas eſt ſimilis caliditati cōplis innate: et cōfortatio nature donec digeratur eoz: et alteratio putredinis eozū: et euacuatio eozū inſridatio eius quod facit accidere febres in cozpe ex calore et ſiccitate. ergo curatio hui⁹ generis febriū eſt compoſita ex curatōe ſe. que eſt malicia cōplonis calide et ſicce: et ex curatōe malicie chimoz. et quon putredo multoties ſequat⁹ opilatōes et priuatōes expiratōis neceſſariū eſt in illo vt aperiant⁹ opilatōes et q⁹ minuat⁹ multitudinē donec eam cōſumat⁹ vt et expiret a corpore. 201

Quādamodū exacuētia egre.

Omnes res que ſtimulāt diſponantur cauſe egritudinis.

Ult⁹ per diſpoſitiōē illud quod noiant⁹ ex malicia chimozū: et per res cauſas que ſtimulāt vñā quāqz ſpecier⁹ malicie chimozū. Et uocit⁹ iam q⁹ ipe ſunt duo genera. vñū totū eſt quod ſugnerit coz poze ex cibis et potib⁹ et alijs exritic⁹: et generat⁹ chimū i eo illaudabilē. et alterū eſt vt in cozpe fit chim⁹ illaudabilis: ſumat⁹ cibos et por⁹ generat⁹ chimos laudabiles quon ergo pueniūt in cozpe reſoluit⁹ eos chimos chim⁹ illaudabiles ad naturā ſuam: et permutat⁹ de bonitate ad maliciam. et propter illud dixit⁹ hippo. Corporea que nō ſūt mūda qñ pl⁹ nutries addes eis maliciā. 202

Entre uero neqz ledentia nec adinuuantia.

Res ergo que non nocēt neqz cōferunt eis: nomiuant⁹ cauſe neqz

sanitatis neq; egritudinis.

Quod omnes causas sex cōtinētes corp⁹ una quaruē est cibi et potus: secūda aer cōtinēs. et istis enī est quod nocet in cōmis et generat eis maliciā neq; cōfert in eis: quod aut nocet eis est omne qd generat maliciā eorū: sed quod offert eis est omne quod destruit maliciā eorū: quod vero nō cōfert nec nocet est omne cui nō est impōssibile manifestā in aliqua egritudinē. Et in istis dicit hippo. oportet vt fumanē in potu medicīne que cōfert: qd si nō cōfert: ad mīn⁹ tñ fit ex eo qd nō nocet: sed quādo nō lumenī ab eo et pot⁹ cōferēs oamīa ex eis quod non nocet: et similiter facimus in omī nūbis causis.

Protest aut aliqs eas neq; causas appellare oīo: quales sunt multi sōphistaz negligētes qdē ipaz rerū in uenire dīam: ī nominib⁹ uero plurimū tps cōsumētes.

Et possibile est ut nō nominē cau⁹ ex oīo sicut faciūt multi sōphistaz ex eis qui negligūt speculatiōez in inuētiōe diuersitatis summe rez: et finiūt uitā suā in nominibus.

Res quib⁹ nō est impōssibile manifestā: neq; in sanitatē neq; in egritudine: possibile est vt nō nominē cause penit⁹: verūtamē hoc speculatio est egrēdēs ab arte medicīne: et occupatio causae est ex oparatiōe medicorū sōphistarū qui finitū vitas suas in fantasia et sōphisticatiōe p⁹ smōne in uisō⁹: et negligūt cōsideratiōem in eo quo fit inuamētū in medicinis: et uia eorū ē vt nominē medicī sermonis. Medici uero sūm ueritatē sunt medicī opatiōis: et ex opatiōe istoz est occupatio cū cōsideratiōe in eo quod fit inuamētū in medicīna: et qñ intelligūt illud quod indigent ex intētib⁹ rerū: nō curant qualiter sint nomina.

Quātū est autē amplius in alijs neq; oīis aduersus eos: pseruatiua quidē species artis talis est.

Et iam loquutus sū in alio libzo ab isto smōne magis expositū isto in destructiōe istoz dictoz.

Oedit s. a. alio libzo ex libris alijs suis qd occurrat cū nobis est supflus cū qd nō fit inuamētū qñ intēdēs sūt intellegere: et qñ dicit in libro suo de nobis medicinalib⁹ qd res qd nō offert neq; nocet: sūt ex causis dispōis ētie qd neq; sanitas neq; egritudo.

Resumptiua uero et enutritiō in cōualēscētib⁹ ex egritudinib⁹ et senibus: qualis uero est et eorū dispō et a qbus causis maxie ad id quod sūm naturam est reuertunt.

Iam complēti narratiōem speciei medicīne dicte cum cōseruatōe et ex medicīna est species aliā que nomi

natur cōfortatio et nutritio: et utimur ea in eo qui sanatus est ex infirmitate et in senectute.

Cōfortatio et nutritio sunt capitulū medicīne quod administrat in eo qui iam sanat⁹ ē ex egritudine: et nominat illud regimē cōualēscētis: et in senectute nominat illud regimē residui vite senis. et inter cōfortatiōem et nutritiōem est differētia. cōfortatio quidē est illud quod addit in uirtutib⁹ mēbz: nutritio uero est illud quod mutat et digerit sūm qd oportet: et cuius quantitate qua oportet et qd nutrit.

Perfecte quidē in terapēticē facultatis litteris demōstratū est: p capitula uero dicat⁹ et nūc.

Et iam ostendi illud in libzo de incompleta. dispositiōem autē eorū istoz et ex qbus causis redeat ad dispositiōez nālem ego sūm narrāre tibi cum abbze uariatione in hoc loco.

Quod iam exquisitē pseruat⁹ est doctrīna regimīnis cōualēscētis et retētiōis residui vite senis in libro suo qui nominat regimē sanitatis seu ingenitū sanitatis: et qd illud quod dicit in libro hoc ē ab breuitati illius.

Est igit dispō est talis: bon⁹ quidē est sed pauca sanguis: et cū eo uitalis qui appellat spūs et aialis. ipse uero solide partes sicciōres: et ppter ea uirtutes earū debiliores et infirmiores: et ppter bas totū corpus frigidius.

Quo ergo qd dispositiō istoz eorū: scilz cōualēscētiū et senū est qd sanguis qui est in corpib⁹ eorū est sanguis bonus: uerūtamē quātitas eius est parua: et similr etia est dispositiō spūs uitalis et aialis. membra uero eorū fixa sūt et sicca: et ppter illud uirtutes eorū sūt debiles: et propter debilitatē harum uirtutū totum corpus est frigidius.

Quod ipse dicit: cōicāt cōualēscētes ex egritudinibus et senes: uerū cause in eis diuersificāt in cōualēscētib⁹ quidē egritudines: et quod cū eis accit ex dolorib⁹ cōminuit et sanguinib⁹ et spiritib⁹ eorū: et ex humiditatib⁹ spūs in mēbz que roziāt mēbz radicalia: et omnia que accidit eis inde sūt p accidēs nō nālia in eis: et ppter illud possibile est vt celsuāt omīa accit. et itez est manifestū qd fit in mēbz eorū ppter illas res malicia cōplectiōis que facit stutes eorū debiles. et ppter paucitātē sanguis in eis et debilitatē uirtutū fit qd uicit sup totū corp⁹ frigus: senū uo corpa radicalia frigida sūt et sicca natura et sanguis eorū sūt pauci: qñ calor in eis

inuatus iam debilitata digestio eius quod aduenit cor
pori ex potu: et cibo: quapropter aggregant in corporibus
eorum humiditates multe et humores crudi: et propter istas
res debilitantur in eis spiritus tres: et dominat in eis su-
per eos debilitas nature: et sunt corpora eorum frigida
natura quasi fuerint. Jam ergo declaras per illud quod vi-
rimus conuenientia corporum conualescentium et corporum
senum in paucitate sanguinis et spirituum et siccitate mem-
brorum spirituum radicalium et debilitate virtutum et victoria
frigoris supra totum corpus. et per illud ponit Galienus
canonem curationis unum in conualescentibus et senibus: et pro-
pter illud oportet ut discernas ipsum et appropos conua-
lescentes secundum causas facientes in eis: et appropos senes secundum
causas agentes in eis: et ideo declaratum est quod cause dispositionis
istorum sunt alie a causis dispositionis illorum. 209

Cause vero salubres earum que dicta
est corrigentes dispositionem uno quidem
capitulo ut apprehendantur quicunque perfecta
et veloce digestionem operantur: secundum premixto uero
immoderatis motibus et cibis et potibus
et somnis sunt. macer quidem motuum sunt
suspensioes et deambulationes et frictio
nes et laucra.

Quod si uis ut aggreget tibi causas
que rectificat hanc dispositionem et ar-
trahunt hanc ipsam sanitatem: tunc sunt omnia
que adiungunt ad hoc ut suspiciat corpori
nutrimentum veloce custodiens. et si
amas ut distinguat tibi eas: tunc sunt mo-
tus equales et ciborum et potus equalis et som-
nus equalis. et spiritus motus sunt in uehementia
et deambulatione et fricatione et balneatione.

Oportet ut regantur regimine equali in quacunque
causam ferre: que sunt aer continens cibum et potum:
somnia et vigilia: et euacuatio: et constructio: et
accidit anime. verumtamen Galienus dicit in illis tria ut si
significat super residua per ea: et dixit ex speciebus particu-
larium motus uehementem et deambulationem: ut significat
super omnia particularia motus: et intelligantur ex parti-
cularibus motus particularia etiam uniuscuiusque causam
ferre: et perscrutatur est exquisitissime sermonem in eis in duobus li-
bris. quorum unus est liber de ingenio sanitatis. et alter est
de regimine sanorum. 210

Et si multum meliores adhuc fiat:
ad perfecta opera paulatim attigant.

Et si rectificandam rectificationem mul-
ta post usum harum rerum: tunc oportet
conuersari in paucis ex eis in quibus
pervenierunt conuersari ex operantibus.

Quando in administras in regimine sanitatis co-
ualescentis et retentiois residui vite sensus cibum
et potum equaliter in quantitate sua et sua qualitate
et bonitate digestionis eorum: et administras somni equaliter
et motum equaliter facile que confortat membra eorum: et
expirare facit illud quod aggregat in eis ex vaporibus aut

per debilem: aut per ambulationem: aut per fricationem
equaliter: aut per balneationem: aut per duo ex istis: aut per
plura duobus. et videtur eos quoniam iam rectificati sunt per ea
rectificationem multa post administrationem eorum: tunc capi-
cipe eis ut inquirat conuersationem in paucis ex eis in quo
cucurrit consuetudo eorum conuersari: et ingrediantur in eo
paulatim: et gradatim in eo donec redeat ad conuentionem
eorum ex operantibus quas consueverunt. 211

Ciborum vero in principio quidem humidum
et bene digestibiles et non frigidi: po-
stea uero magis nutritives.

Cibi autem opus ut in primis sint ex re-
bus humidis velocis digestionis que
non sunt frigide. quoniam ergo extendit cum
eis tepus: tunc opus ut sint ex eis quorum
nutrimentum est plus.

Item si uis ut canone curationis committis: scilicet et
curatione contrarii per contrarium: quia quoniam viri-
tutes conualescentium et senum sunt debiles idcirco
cibus humidus velocis digestionis: sicut sunt fortiores: et
aqua pullos: et ius gallinarum: quoniam infrigidat comple-
rio: in digent calefactione membrorum suorum cum cibis: quoniam
propter oportet ut illud quod das eis in cibo et eis non
sit frigidum: et gradatim eos in illis rebus et minor ad plus
paulatim: et similiter oportet ut facias in moribus et vitiis
quacunque causam. 212

Potus uero aptus unum est: etate quidem
medius: forma uero purus lucidus:
in colore nero aut albus aut subrubescens:
odore uero suauis: in gustu uero nec a-
quosum omnino nec aliquam uehementer
qualitatem ostendens nec stipticam nec ama-
ram nec dulcem.

Potus autem rectior eis est unum equa-
le inter antiquum et nouum: et quoniam aspi-
cis ipsum uides ipsum clarescere lucidum et color
et autem albus autem declinans ad rubedinem: et
quando ipsum odoras inuenis ipsum boni
odoris cum equalitate: et quando gustas
inuenis ipsum saporis non mortuum neque
fortis ualde donec non sit uincens super
ipsum ponticitas aut stipticitas aut ama-
ritudo aut dulcedo.

Betior potum conualescentibus et senibus est unum
tempore complexionis: et non est super: et siue sit
antiquum siue nouum postquam sunt signa equalita-
tis apparentia in eo: et sunt illa que numerasti. color quidem
dem albus aut declinans ad rubedinem sed in substantia est
clarus lucidus: odor uero est bonus cum equalitate: et si sapor
est non mortuus saporis nec fortis ualde: sed medium est
inter ponticitatem et stipticitatem: et inter amaritudinem et
dulcedinem. 213

Item est autem ut modo dixi in therapia
tica facultate amplius super his.

Etiam narraui oēs istas res sicut dixi paulo ante narratōe magna exposita hac i libro de ingenio sanitatis.

Iste sermo tolerat duas expositiōes, una earum est et velit omnes canones curatōis, et altera ē et velit totū quo regant conualescentes et senes. prima vero expositiō est sermo cōmūnis quo facit nos rememori totū quod narraui in hoc libro: et propter illud ponit eum sigillatōem eius. Expositio autē secūda est sermo proprius quo facit nos rememori q̄ corpora conualescentiū et senū quā sunt frigida: indiget eis que calefaciūt ea et cibus et potibus et motu: et reliquis causis calefactōis equali. si sint debilia: indigent eis que cōm fortāt ea et cibus et potibus et speciebus exercitiū. et quā sunt diminuta ex sanguine et spiritib⁹ indiget eo quod addat illud in illis et cibus et potibus: et bonitate digestiōis: et exercitio et gaudio. Et eius sunt species multe: sicut aspectus rerū boni aspectus: sicut celū et stelle et aque et colores boni et stratus alii: et vasa p̄ciosa: et que bonā faciūt animā et narratiōibus faciēdus ridere: et que faciunt super animā leticiā: et suffumigatio bona: et odores delectabiles: et reliqua que sunt illis similia: et quā sunt mētia illorū sicca: eis indiget que humectāt ea. in cōualescentib⁹ q̄dē afferat cambū ei⁹ q̄d resoluerūt dolores ex eis et humiorib⁹: in senib⁹ q̄d extrahat cū facilitate illud q̄ aggregat in corporib⁹ eorū de supfluitatib⁹: et inquirat calefaciō mēbrioz et ipoz humectatiō cū cibus et potib⁹ cōueniētib⁹ et fricatōe et balneatōe: et siliib⁹ istis et illis que q̄i ponis illas radices sunt sūt et amētū tuū: et vides vno quoz p̄culariū sūt se cōsequeris intēdēdū tuā q̄litaz. Et quā post hāc et hāscō, sunt herbe inuētē vltimū iuuatū mētū velocius valozis: sicut valoz capib⁹ in egritudinib⁹ p̄tilētib⁹ lib⁹ calidiis: et musc⁹ in egritudinib⁹ p̄tilētib⁹ lib⁹ frigidis: et sicut velocitas herbe ap̄p̄dillū cui⁹ flos silas celēsti facietis euadere ex p̄ctura scoptionū et ex morzu serpentū et viperaz: donec d̄ q̄ qui bibit ex ea aliquid: et mordet ipm viperā aut serpentē aut scoptio: nō sentit per eos dolozē: et si eēt ex reb⁹ que sunt veteriozes istis reb⁹ et maligniozes eis. et q̄ ita stat anno vno q̄ nō im̄p̄it in corp⁹ ei⁹ venient: tūc iā possibile est vt sint etiā medicīne que phibeāt a velocitate senectutis. I. a frigore mēbrioz et siccitate eorū: et plonger q̄ illud vita hoīs q̄i regimē ei⁹ sit bonū: sicut d̄ q̄ hoīs vixerūt centū annis: et vnu q̄d inueniūt in illo ē medicīna iuda et noīaz triphera: ipā nāq̄ bonā efficit vigoem et colorē bonū: et plongat iuuentē tpe et spacio longo q̄i cū vlti ei⁹ bonū est reliquū regimē: et fortasse illi qui diu vixerit inuenierit iam medicīnā quib⁹ plōgare sunt vite eoz: quā cognūio nō p̄uēt ad grecos nec ad aliq̄uē eorū qui vixerūt post eos vsq̄ bo die: et fortasse illud inueniet in eo q̄d futurū est ex tpe. nā q̄i triphera est sūt q̄ dixim⁹: tunc possibile est inuenire q̄d ea est magis vltimū: verūm nō est possibile oīo inuenire medicīnā phibeāt a morte vltō modo et cōfinatē vltaz semp. hāc autē demōstratōe pbauit in tractatu p̄mo de regimēte sanoz: q̄ bec res est impossibilis in nā boīs q̄i sūt cōpositi ex s̄gnate et sanguine mēstruoz. 214.

In hinc eiz nō p̄currere oīa p̄ticlaria nob̄ p̄positus erat solūmō remēoz rari capitula: i alij. n. negocijs fecim⁹ tractatiōem: q̄ p̄scripsit q̄dē quot sunt et q̄lia determinabo oratōem in eis.

Et nō est intentio mea in hoc libro aut narrē oēs res p̄ticlariē: uerū tamē nō intēdo i hoc libro nisi ut rememorer summas eius q̄d exposui et ostēdi in libris meis alijs: et ego sum dicēs illos libros alios quot sunt et qui sūt: et distingūā unūquēq̄ eorū: deinde abscondā postq̄z narrauerō illud libz istū.

Iam palā dixit hāc in s̄mone illd ad q̄d intēdim⁹ de h⁹ q̄ noīauim⁹ hūc libz artē puā: et q̄ ipse noīauit ipm h⁹ noīe vt significet q̄ in eo sūt summe totū artē medicīne q̄ā exposuit i libris suis et nō noīauit eū h⁹ noīe p̄p̄atōes et ad libz de ingenio sanitatē solū sicut putat cui nō ē intellect⁹. et ista sunt noīa libroz ei⁹ in q̄b⁹ docuit artē medicīne sūt expōem et deimatiōes et de intēdēs suas in eis cū cōditōibus suis. 215.

Octū igit q̄dē est et pus q̄m ē in⁹ al⁹ liber in quo de p̄stitutōe et inuētione artis medicīne tractauim⁹. añcedūt autē eū duo p̄ozes q̄ sunt de artib⁹ p̄stitutōe: s̄z bi nūc expleto eorū nūero q̄ sine tractatiōe sunt opatiōnū.

Iam dixi paulo ante: q̄a ego sc̄p̄si tractatū in quo narraui q̄r ē medicīna: et p̄cedūt hūc tractatū duo tractat⁹ in q̄b⁹ narraui essentiā oīm artū: uerūm istū tractat⁹ cū hoc tractatū quorū iste ē consummatio sunt p̄ter libroz quos edidi sūt expōnem et dilatatiōem in sermone, illorū autē libroz iste sunt

Ordinationes.

Adi ordinē libroz in quibus p̄seruatus est exquisitē hālien⁹ doctrinā artē medicīne. 216.

De his q̄dē igit que sūt in hippo. sūt elemēta un⁹ liber est: post autē euz tres de cōplonib⁹: quoz duo q̄dem de his que in aialib⁹ sunt p̄plonib⁹: tertius autē de his q̄ in pharmacijs. Adcoq̄ et de simplicū pharmacozū uirtutis ope nō possibile ē scire p̄fecte si nō diligēter studeas legere tertū de p̄plonib⁹. Est autē et al⁹ liber pu⁹ sequēs duos p̄mos de cōplonib⁹ q̄ de anomala dīcrasia inscribit: hunc autē sūt alij duo q̄z pui. bi q̄dez de cōmpōne optima eorū: bi uero de bona habitudine.

Prim⁹ liber eorū est i quo narraui esse elemētoz sūt sniam hippo. et

post euz sunt tres tractatus in quibus narraui esse complexiōis. narraui siqui dem in duobus tractatibus primis ex eis esse complexiōis animalium: et narraui in tertio esse complexiōis medicinarum simplicium: et propter illud fit impossibile aliquē intelligere librum meum de uirtutibus medicinarum simplicium scdm qd oportet si nō antecedit et legat tertium librum meum de complexione: et perscrutetur exquisitē intellectū eius: et post eum est tractatus unus paruus qui continuatur cum duobus tractatibus primis libri mei in complexione: et inscriptio eius est de complexione mala diuersa: et duo alij tractatus quorum unū inscriptio est de meliore habitudine corporis: et alterius est inscriptio de bona habitudine corporis.

Si tractatus omnes sunt pendētes et precedētes cum complexione. 217

Expartita est alia operatio de uirtutibus naturalibus: quā siue post duos de complexiōibus: siue post euz qui de elementis legere quis uelit potest hoc consequi.

Et post librum de complexiōibus est liber alius in quo sunt tres tractatus in quibus narraui esse uirtutum naturalium: et possibile est post hoc ut legas hunc librum postquā legeris duos tractatus primos de complexione: et postquā legeris tractatū in quo narraui esse elementorum: ut sit lectio tua secundum ordinem continuū.

Alii lege et uide librum de uirtutibus naturalibus post duos tractatus primos de complexione: et lege atē istos duos primos tractatus librum de elementis. 218

Post hunc autem in multis operibus de animalibus operatōibus tractauimus.

Et sunt mihi post hunc librum libri multi in quibus narraui esse operationū animalium.

Ult qd sunt ei post librum de uirtutibus animalibus libri multi. 219

Quoniam autem et in demonstra-

tionibus eorum non parua utilitas est que per anatomiam apparēt: primū in illis exerceri oportet. Est autē ultima et utilissima quedam eorum que uocat anatomia disputatō et dispositio et alie cum ea multe. In duobus quidem de anatomie diuersitate: in uno autē de ea que mortuorum anatomia: post hos autem duos de ea que uiuorum: in alijs autem quibusdā scdm partes introducendis facimus eam que de ossibus: et eam que de musculis est anatomia: et eam que de nervorum: et eam que arteriarum et uenarum: et quidā tales alij talium sunt: et si scdm naturam qui in arterijs sanguis.

Uerū tamē quum in demonstratio ne super ea que apparēt in anatomia sit inuamentū non paruū: oportet ut antecedit studium in anatomie libris: et magis consequitū librorum in quibus narraui anatomiaz est liber de rationis anatomie: et post ipsum sunt libri alij multi ex quibus sunt duo tractatus in quibus narraui eē eius quod cadit in anatomia de diuersitate: et ex eis est tractatus in quo narraui eē anatomie animalium mortuorum: et continuantur cum eo duo tractatus in quibus narraui esse anatomie animalium uiuorum. Et ex eis sunt tractatus alij quos posui discipulis in anatomia ossium et lacertorum et nervorum et uenarum non pulsatiū et pulsatiū: et tractatus alij similes istis: et ex eis qui ingrediunt in ordine istorum est tractatus in quo ostēdi qd sanguis est retētus in uenis pulsatiū natura.

Liber curatōis anatomie ē. et tractatus: et tractatus quos posui discipulis sunt quinque qui aggregati sunt i libro uno et nominati post illud anatomia parua. 220

Demonstrātes ipsas operationes duo quidem sunt de musculis et motib: tres autē de thorace et pulmonis motu: post hos qui de respiratiōis

causis: quos sequitur qui de uoce.

E Sic autem operationū narrant
in duobus tractatibus in quibus
narrant motus lacertorum. Et tres tra-
ctatus sunt in quibus narrant motus
pectoris et pulmonis: et sequitur hunc
librum liber noster de causis respiratio-
nis: et post hunc sunt tractatus quos
edidi de uoce.

Sunt quatuor tractatus qui aggregati sunt
et nominantur libri vocis. 221

D Nihilis quocumque circa naturales
aut animales operationes queritur: in
multipartito opere manifestauimus:
quod de hippocratis et platōis dogma-
tibus inscripsimus.

E Sic autem uirtutū que nominan-
tur reguntur ex uirtutibus anime
et reliquorum de quibus est necessaria
inquisitio de esse operationū naturalium
et animalium ostendi in libro i quo sunt
tractatus multi: quorum inscriptōem
posui de sententijs hippo. et platōis.

Sic liber est nouem tractatus: et tractatū octi-
mum feci respondendo de uirtutibus qua uis
bibant quidam homines sui temporis. 222

E Huius generis sunt que et in cō-
pta sunt singularitates: et adhuc que
de hippocratis anatomia: que omnia
quidem de utilitate membrorum sequi
operatio.

E Ingredimur in hoc genere do-
ctrinæ duo tractatus quos edidi
de spermate: et liber de anatomia hip-
pocratis: deinde post istos libros om-
nes sequitur liber de iuuenetis mem-
brorum.

Liber de iuuenetis membrorum est decem et septem
tractatus. 223

A Cognitiones autem egritudinū
et que de patientibus locis: et que
de pulsibus operatio utilis existit sed
quam et precognitiones docemus. ante-
cedunt autem enim qui de pulsibus duo
libri qui de utilitate respirationis et de

utilitate pulsuum. hic autem qui de pulsi-
bus in quatuor partes diuisus est: pri-
ma quidem de differentijs eorum: secun-
da de cognitione: tertia de his que in
pulsibus causis: et quarta de ea que per
pulsus precognitione huius generis est.

E Libris autem quibus sit iuuenetis
liber cognitionis egritudinū membro-
rum inter eorum patientiū: et ex eis est li-
ber de pulsu: in quo narrant pronostica-
tionem que fit ex pulsu. Et antecedit
librum pulsus duo tractatus. quorum
unus est in necessitate respirationis: et
alter in necessitate pulsus. Liber autem
noster in pulsibus diuidit in quatuor
diuisiones. in cuius prima diuisione nar-
rauius species pulsus. et narraui
in secunda qualiter cognoscitur ille spe-
cies. et narrauius in diuisione tertia
causas facientes illas species. et narra-
uius in diuisione quarta pronostica-
tionem que fit ex illis speciebus.

Maqueque harum diuisionum est quatuor tra-
ctatus. 224

E Hoc genere est qui in introducē-
dis de pulsibus scriptus est. In
mente autem habeo et alium facere librum
unum uelut incisionem omnium: quem
artē de pulsu sine capiteboma inscribā.

E Ingreditur in hoc genere tracta-
tus quem posuimus introducen-
dis in pulsu. Et ego quidem in mente
habeo ut ponam tractatū alium in quo
summatim ponam totum quod dixi
in istis tractatibus qui sunt de pulsu: et for-
sitam ponam inscriptōem illius tracta-
tus: aut artem pulsus: aut sumas esse
pulsus.

Quod quod consequitur est: qui posuit hunc tractatū
uero permixit illi et dimisit ipsum et motus est sine
ipso finem cap. octoginta septem annorum. 225

Utilia autem ad hanc inscriptōem
sunt ea que per commenta et indi-
cia eius que de pulsibus archigenis liber
dicta sunt. Ad precognitiones autem uti-
lima maxime que crisis operatio: ante

cedit aut hanc que de ceticis: sed que de visina et ad cognitiones presentis dispositiois: et ad cognitiones futuroz bonoz uel maloz circa laborantem utilis existit.

Ex eis quibus fit iuuamentum ex hac scientia sunt tractatus in quibus exposui illud quod dixit archigenes in pulsu: et quod expertus est: et ostendi rectuz eius ex eo quod errauit uel narrauit. libri autem quibus fit iuuamentuz in pronosticatione magis utilis eorum est liber crisis: et precedit ipsum liber de ceticis diebus: et liber que edidi in malicia inspirationis: quo fit iuuamentu in cognitione rei presentis et in pronosticatione rei future ex bono aut malo qd accidit infirmo.

Quoniam autem tres tractatus sunt quorum primum memini: et hi qui de compositione pharmacorum.

Et undecim tractatus in quibus narraui esse medicinarum simplicium et iam diximus eos ante et decem et septem tractatus in quibus narraui compositiones medicinaru et esse compositionis earum.

Eptem tractatus nominantur cathagene: et decem nominantur almeamur: in quibus dixit medicinas opostas finis morbi patientia.

Ecigitur omnia et cum eis sunt quedam ad cognoscendum utilia: quemadmodum et qui de procatartice causis: et qui de medicinali emperia: et qui de subtiliante dicta: et amplius qui de pblebotomia ad emalcrum uel contra crasistratu: et qui de his qui preter naturam tumoribus sunt: similiter autem et alij qui de multiplicitate humorum: et alij quidem tales. omnia autem utiliores ad therapeuticum mercedem sunt: et qui de egritudinu differetia: et qui de accidentibus: et tertius de his in quo causas egritudinu tractauimus: cum quibus alij tres in quibus que in

accidentibus causas commentauimus. **E**t omnes isti libri et tractatus alij cum eis singulares est necesse ut legantur et regantur et preparentur: et ex eis est tractatus in quo narraui esse causarum primitiuaru: et ex eis est tractatus in experientia medicinali: et ex eis est tractatus in regimine subtilitate: et ex eis est tractatus in pblebotomia uenaruz in quo contradixi crasistrati: et ex eis est tractatus in apostematibus: et ex eis est tractatus in multitudine humoruz: et alij ex eis qui sunt similes illis: ex quibus non est excusatio in intellectu libri de ingenio sanitatis: et tractatus quo narraui egritudines: et tractatus in quo narraui accidentia: et tractatus tertius in quo narraui causas egritudinu: et tres tractatus post illuz in quibus narraui casus accidentiu.

Agregati sunt isti tractatus septem in libro uno: et nominati sunt causaru accidentiu.

Que de therapeutica sequantur methodo scripta sunt a nobis singulariter et que de operatione.

Et sequitur hos libros liber de ingenio sanitatis: et liber de regimine sanorum.

Iste autem dicit in libro de ingenio sanitatis: oportet ut legatur post librum de ingenio sanitatis liber de medicinis compositis: et oportet ut legantur medicine simplices ante librum de ingenio sanitatis.

Quoniam autem et ante omnia hec exerceri oportet in ea que de demonstratione operationis logice futuram operari artem in ea que ad optimam heresim demonstratu est operatione.

Etiam ostendi in tractatu in quo narraui melius ingeniu: quia oportet ante hos libros omnes ut exercetur in libro meo quem edidi in demonstratione qui uult uti hac arte primum rationatius et exerceri in ea.

Dicit per hunc sermonem modum necessitas que est de arte dialectice in arte medicine. Manifestum est enim quod non sicut rectum et certum: nec rectificatur ab errore nisi per artem dialecticam solum.

De alijs autem conscriptionibus et rememoracionibus quas scriptissimas non necesse est tractare nunc de omnibus futuris dicere alios forsitan in uno uel duobus libris inscriptidem habituris Salieni de proprijs conscriptionibus.

Reliquos autem libros et expositiones quas edidi non cogit me aliquis dicere in hoc loco: quoniam de consilio meo est ut applicem omnes eos in tractatu uno aut in tractatibus duobus: et ponam inscriptidem libri Salieni in rememoracione librorum suorum.

Iam fecit hoc Salienus in duobus tractatibus quos nominauit paruitas librorum uel nominatio librorum Sal. Et ex libris quos dicit in hoc loco et libris quos dicit in nominatione librorum suorum: et sunt illi qui exierunt ab arabica lingua uel ad arabicam linguam: et est plurimum eorum ad illud quod uocat necessitas in doctrina artis medicine. et ex eis sunt quos non uidi usque ad diem hunc sicut librum in quo exponit illud quod dicit archigenes in pulsu: et sicut libri eius in anatomia hippocratis. Et ab istis duobus libris fit excusatio per illud quod ostendit in libro suo de pulsu: et per id quod ostendit in libro suo de anatomia. Et similiter fit excusatio per canones quos dicit in quinq; tractatibus prima medicinarum simplicium: a toto illo quod posuerunt qui uenerunt post eum ex medicinis quas ostendit se inuenisse. Et similiter fit excusatio per librum suum de crisi: et per librum de ingenio sanitatis a libro suo de febribus. Ipse enim excusasse perstruat est esse febrium in his duobus libris. et scdm hanc viam necesse est tibi ut intelligas intentiones Salieni et agas cum eis: et addiscas artem medicine fm q; magis completi est.

ExPLICIT commentum Bali filii Rodhani supra Regni Salieni in quo ipse Bali exponit librum Salieni archiatros: filii Abincalis: qui nominatur Microtagni. Ars parua.

LAUS DEO.

Incipit libellus de diuisione librorum Salieni.

Statuer Salienus in commutariis supra dicta hippocratis se librum composuisse de ordine legendi suos libros: et licet hic in fine huius libri Regni multos nueret libros quos composuit de ordine legendi aliorum tradat: verus et hoc non haberetur totus librorum numerus neq; totus

ordo. Et ergo hec duo habent opere precium utile esse duci hic sub epilogo dicta Salieni in illo libro fm gentilis mentem in medium adducere. Dico ergo in primis q; Sal. composuit libros de quibusdam precedentibus ad scientiam dicine: et sunt numero tres: in quibus insinuat docet et declarat quomodo medicina ipsa et quelibet alia scientia doceri debeat: ut ipse dicit in fine huius. Jaz dicit paulo ante quia ego scripsi tractatus in quo narraui qualiter esset medicina. et pcedit hunc tractatum duo tractatus in quibus narraui essentiam omnium artium: et fecit librum de demonstratione seu artium constitutione qui liber logica quomodo est: de quo mentem fecit in fine huius tertii libri ubi cecidit. Et iam ostendi in libro in quo narraui melius igitur quia oportet ante hos libros omnes ut exerceam librum meo quod edidi in demonstratione: qui vult utriusque viam ratiocinationis et exerceri in ea: de quo libro etiam mentione facit tertio de simplici medicina capitulo vltimo. Secundus est qui fit medico in laudabilis secta: et sic est liber de sectis. Tertius est vocabulorum fere nominum medicinalium expositionis: et sic est liber qui nominat de nominibus medicinalibus: de quo mentionem facit et de differentiis febrium: illo capitulo. Sed quoniam. Et fecit libros de medicina vel de principis quibusdam medicinis: et sic est liber dicitur in introductorius. aut de tota medicina: de quo cupit vel in communem: et sic est liber libere regni que nup emendauimus. vel in speciali de febrilibus particularibus et determinatis: et de medicina est ars operatiua et mechanica pace doctrine huius dixerit: ideo considerat subiecti finem et modum inducendi finem in subiectis teste Auerror: primo collectio. subiecti autem quod est corpus humanum prima apportionem commetero primo: habet quatuor causas. Libri igitur Salieni quidam sunt de causa mali sicut liber de elementis. elementa enim sunt mixtura corporum teste pncipe prima primi capitulo de elementis: et caplo de compositione: et liber de complexione: et tertio liber de humoribus: de quo merito nem facit 2° de virtutibus naturalibus. et huius libro de humoribus annexit liber de spmate: quia ex his. humoribus spiritus habet originem et principium teste Auicenna de causis spiritus: de quo libro etiam in fine huius meminit quum dicit: Et ingrediuntur in hoc genere doctrine duo tractatus quos edidi de spmate: neq; me fugit huius libri posse a libris colloari. ad hunc etiam librum accedit liber de cholera nigra. et ad hanc causam malam adhibet pteret liber de medicacione ana tomiescentia etiam meminit in calce huius tertij libri: et istorum etiam. f. de anatomia viuorum et de anatomia mortuorum: quum inquit: Et in eis est tractatus in quo narraui esse anatomie animalium mortuorum: et continuant eum eo quod tractatus in quibus narraui esse anatomie animalium viuum. de quibus etiam testatur tertio interiorum capitulo secundo. Accedit etiam ad hos liber de utilitate particularium: cui adheret liber de differencia organicoz et consimilium membrorum. Sunt insuper alij libri de causa formalis scilicet complexionis: et est liber de complexionibus et de malicia complexionis diuersis: de quibus in fine huius dicit: Et post eum sunt tres tractatus in quibus narraui esse cō-

oppositio dicitur: totum in hunc

plecionis. et infra dicit eodē textu: Qui cōtinuat cum du
ob tractat p̄mi libri mei in completiōe. et inscriptio ei⁹
est de completiōe mala uictrici. quib⁹ non immerito cō
iungitur liber de virtute cōsuetudinis: liber de calore iū
uenis et pueri: quē testat fecisse in cōmēto illius apbo
rismi p̄me particule: Qui creuit. De cā formalis. com
positiōe sunt libri anatomie quib⁹ innotescit membrorum
compositiōes: quoru iuuamentū ipse dicit quōd air: D
postea et antecedit studiū in anaromie libris: super ea
enī que apparent i anaromia fit iuuamentū non par
uus. Sed libri de causa formalis. i. virtute sūt multiplices
quidā enī eorū sunt generales: vt libri de cognatibus
Platonis et Hippocrati: quos memorat i tercio hui⁹ vi
dens: Quoru inscriptiōne posui de sententiis Hippocra
tis et Platonis. Et nono terapētie: caplo septio: liber
de virtutib⁹ dispensantib⁹ nostrū corpus: et de substantia
virtutis naturalis: et de virtutib⁹ naturalib⁹. de virtutib⁹
bus animalib⁹ in generali credendū est fecisse libru. dicit
tamē in fine tegni seu in multis operib⁹ dicit de eis. dicit
enī: Esse animalium virtutem offendit in libro i quo sunt
tractat⁹ multi. De virtute tamē motiua que vna est et
species animalis virtutis fecit libru aut cōtrabendo ser
monē ad musculorum motus et in libro de motib⁹ liqui
dis vel manifestis vel occultis: quem inuuit etiam fecisse
in fine tertii tegni: aut ad motus musculorum determinā
te partis: et sic est liber de voce: liber de vitilitate respira
tōis: liber de causis respiratōis: liber de iuuamēto anhe
litis: liber de motu pectoris: et liber de instrumēto odo
ratus: quē recitat fecisse in fine secūdi de interiorib⁹. De
virtute vitali credendū est ipm fecisse libru: de operati
one autē eius que est pulsare fecit libru multos. p̄mo
liber de vitilitate pulsus: liber de pulsu cōtra Archigenē:
et liber qui dicit p̄noscit pulsus: de quo facit mentōes
p̄mo de differētiis febriu caplo septio: quī inquit: Ar
chigenes enī quicqd dēcliquit: et circa compendū pulsus: et li
ber introducto ad Carolū: cōmētū pulsus: liber de
differētiis pulsus. Fecit etiā libru de causis efficienti
bus: sic libru de causis peccatricis: et liber de causis co
poza lib⁹: cui adiacet liber de plenitudine: cui⁹ nēminit
xiiij. terapētie. De causis finalib⁹ non oportuit facere
libru: quia sciētia operationū continet in sciētia virtu
tus: et qz sciētia spiritū vadit etiam cum illis: fecit etiā
libru de contento in arterijs cōtra Archigenē: et in fine
tegni dicit. hic enī dicebat i venis pulsantib⁹ solum spū
cōtineri et nō sanguinē: sicut etiam recitat sexto epidimi
arū Iohānes alexandrin⁹. Fecit etiā libru de fine. i. de
sanitate p̄mo: secūdo de egritudine: de sanitate quidē sū
se fecit libru de optima habitudine et libru de euerasta.
De modo autē cōseruatiōis in generali ipse sanitatis fe
cit libru de regimine sanitatis. sed de regimie in specia
li vel p̄seruatione fecit libru de exercitio cum parua spe
ra: et libru de attenuanti dieta: et libru de bis quib⁹ conue
nit purgatio in vere: cuius reminiscit in cōmēto illius
apbōrismi serte particule: Quib⁹ p̄plebotomia aut phar
macia cōuenit. Et quī cōsiderauit egritudines: p̄mo fe
cit libru ad sciēdi simulatiōē egritudinis: qui dicit de
modo sciēdi et redarguendi simulatōes egritudinis. Se
cūdo fecit et de egritudine libru multos: cōsiderauit eis
egritudinū diuersitatē in generali: et sic fecit libru de ac
cidenti et morbo. diuersitates autē speciales sunt sūmā
egritudinū. fecit igitur libru de modo male cōplexionis:
libru de differētiis febriu. et annexit ei liber de tabe: al
tem q̄tum ad p̄mā ei⁹ partē. Fecit etiā libru de mala
compositiōe siue soluta vitute: et libru de dislocatiōe

quē allegat Rasis xv. continens. De morbo composito
fecit libru de tumoribus p̄ter naturā. i. apostematib⁹
Apostema enī est morbus composit⁹ ex triplici genere
morborū: scilicet mala complexiōe: mala compositiōe:
et soluta vitute: fecit p̄mi caplo quinto. Cum autē cō
siderauit egritudinū loca: fecit libru de interiorib⁹. et quī
cōsiderauit tempora morborū siue mensurantiā siue ter
minatiā: fecit libru de quatuor temporib⁹ morbi vni
uersalib⁹: et de quatuor temporib⁹ particularib⁹: et libru
de cōticiōe vrb⁹: cui adhibet liber de crisi. Et quī cō
siderauit accidiētia egritudinis fecit libru de rigore: tremore:
respalmo: icterigatiōe: et de vitiis: et de typo: et libru de
caumate: et libru de sternutatiōe: cuius recordat in com
mēto illius apbōrismi quē particule: Mulieri q̄a ma
trice. Rursus cōsiderans p̄noscitiā et iudiciū: fe
cit libru p̄noscitiōū vniuersum in libris duos. et adiacet
libru noticiā liber de ea q̄ in fōniss⁹ signotōe. Et cōsiderans
autē modos curandi rōnales generales et cōmunes ma
gis: fecit libru terapētie: et libru de cōticiōe reglā vi
tae: et sūm hoc fecit libru de febrib⁹ ad Blaucōnē: et libru
de cura ictericie: et libru de cura lapidis. et cōsiderans ex
perimenta fecit libru de secretis et experimētiis ad varias
egritudines: et libru de facile bis acquiescibilib⁹: cui⁹ memi
nit xiiij. terapētie: caplo Rursus. Fecit etiam libru de
instrumētis medicinalis sciētie. scilicet de potu et manua
li operatiōe. de cibis fecit libru de alimentis: et libru de en
chimia et cachochimia. de potu fecit libru de aqua: et libru
de vino: cui adiacet liber de vitiis. De medicinis aurez
simplicib⁹ fecit libru de simplici medicina. De composi
tis etiā medicinis credo ipm fecisse antidotariū. bis om
nib⁹ annexit liber de pharmacis: et liber de quadrag
tafer plantis: quem habet cum cōmēto bumanis: liber
etiam de virtutib⁹ centauree quem Nicolaus de Regio
translulit: et liber dinamidiōis: et est dinamidis locus
vbi scribunt virtutes rerū: et liber de cōmoditatib⁹ tyri
ace: et liber de tyriaca ad Zesarem: quē allegat Rasis fre
quenter. Cum autē cōsiderauit manuales operatiōes
fecit libru de chirurgia: et ei annexit liber de p̄plebotō
mia: h̄ forte conuenienti⁹ poneretur inter libros de cau
sis efficientib⁹. et sic multi libri Salieni sunt positi i mul
tis locis sūm aliquā cōsideratiōē: quī scdm aliam pos
sunt alibi situari. Doc tamē scias: ipsius Salieni centum
et quinquaginta volumina i medicina composuisse: teste
Iohāne totellio in sua otographia. Doc collegia vici
speculatoris in medicina.

Finis libellus de diuisione librorū Salieni.

Incipit liber Hippocratis de lege: qui introductio
ritus dicitur traductus per Arnaldum de villa noua de
greco in latinum.

Medicina artium pclarissima et excellen
tissima ppter indisciplina ventius et
indicantius talis vana in defectu est
viciis magis omnibus artibus. boni aut
peccati: maxime mihi videtur habere
causam hanc quia et cetera meriti me
dicine soliti in ciuitatibus nulli detersi
minati sunt pter ingloriam. hoc aut non vulnerat com
positos ex ea similitudine isti sunt introducti in trage
dia: etenim illi figurati et indumentati et facie et specie bipo
cite habent: non sunt autem bipocrite. sic autem et medici non
mine quidem multi opere autem valde pauci. cognuit enim et
siquis debet medicinale scientia vere doceri boni partis
cipem esse nature disciplinam doctrine. loci altitudinis la
boris et tempis. Primum quidem opus est natura: super om
nia habeat hanc. hac enim cetera operante vana sunt om
nia. natura vero introducta ars doctrinalis fit: quam cum
sapientia facere oportet: disciplinam factum in hoc loco
quasi aptus natus fuerit ad disciplinam. amplius autem inducere
laborem in tempe multo curado quatenus disciplina in na
turam conuersa apte et bene crescat et fructus afferat. quia
lis autem est speculatio vegetabilium que sunt in terra talis
est et medicine disciplina: nostra enim natura est qualis
est regio: doctrine autem docetur qualia semina: discipli
na autem quia cadat in terra culta semper tempus. Iocum quo
est disciplina est quale nutrimentum quod est ex conui
nientia aere factum vegetabilibus: labor autem cultura. tem
pus autem conuocantur omnia et fecit nutriri pfecte. Hoc
autem quibus indiget medicine arte addiscere et vere ipsi
noticia accipere ita p ciuitates ceteras: non verbo si ope
medicorum reputari facit. ignorantia autem est malitiosa
rus et mala repositio habentibus ipsam et somnium et vniu
larietatis et gaudii exerts: timiditas et audacia nutritio:
timiditas infirmitate significat: audacia vero infirmitas
litatem: ouos enim hoc quidem scire facit: alterum vero ne
scire: opinio autem ignorare. facere autem res existens factis
hominibus ostendunt: prauis autem nequaquam prius per
ficiuntur secretis scientia.

Explicet liber Hippocratis de lege: qui introductio
ritus dicitur traductus per Arnaldum de villa noua de
greco in latinum.

Hoc est hippocratis insinradum in cuiusdam sui libri
principio inuentum et e greco in latinum conuersum p Petrus
panum vergerium faciatum.

Estos apollinem et esculapiu bigieq
et panaciam esculapii filias et deos et
deas omnes me: quas in me erit et
quas igitur mei valebit: hoc omnia
obseruatur: que hoc insinrado atq
bis tabellis continetur tribuaz me
preceptorum meo a quo hac arte edo
ctus sum non minus parati a quo sum genitus vita: cui
eo comunicatnr res omnes quas illis necessarias esse
intelligi pro viris meis subministratur progenie eius
fratrum loco habituri: hanc arte sine mercede et sine pa

tionibus edocetur: precepta omnia libeter et fideliter tra
diturum meis et pceptoris mei liberis ceterisque discipulis q
se legibus medicine astrinxerit atq iurati fuerit alij pce
rea nemini in curadis egrotis pro viribus et pro ingenio
meo necessariis rebus vltur: nemini egritudinis dilatata
rum: nibil per iniuria facturum: rogati nemini daturum:
negi id cuiusq consultur: neq pregnati mulieri ad iur
ficiendum conceptu fetu portionem porocetur: vita meam
atq arte meam puram atq integram seruiatur. laborari
lapillo haud queq excusur: sed exptis eius artis hoc ne
gociu promissurum quacumq: domu ingressus fuero ois
taxat liberadis egrotis opera daturus: omne iniuria oem
corruptela omne genus turpitudinis res etiaz veneras
sponte mea euitatur: siue muliebria corpora curauero si
ue virilia: siue hominis liberi siue serui que inter curadus
vel videro vel audiero vel etia extra cura in vita hominu
cognouero que reticenda esse intelliga nemini apertum:
sed intemerata taciturnitate seruatur. Prebens igitur
insinradu integre atq incorrupte seruanti mihi omnia
tam in vita q in arte mea prospera felicia succedant: et
gloria in eternu parata sit: transgredietur vero atq purio
cōtraria omnia eueniat.

Explicet Hippocratis insinradu in cuiusdam sui libri
principio inuentum: et greco in latinu conuersum per Pe
trumpu ulu vergeriu faciatum.

Expletu est opus hoc pclaru artis medicine nemia
tuni Artisella Hippocratis: qdiligetissime accuratissi
meq emendatu per dominu Franciscu Argillagones de
Valentia: artium et medicine doctoris insignit: impressum
Veneris summa cura ac sollicitudine Hermanni libere
stein Colonienis. Anno dominici natalis an. mccc. lxxviii.
quarto kalendas apulies.

Registru cartarii.
a b c d e f g h i k l m n o p q r s u x y z A B C quaterni.
e. x. d. terni.

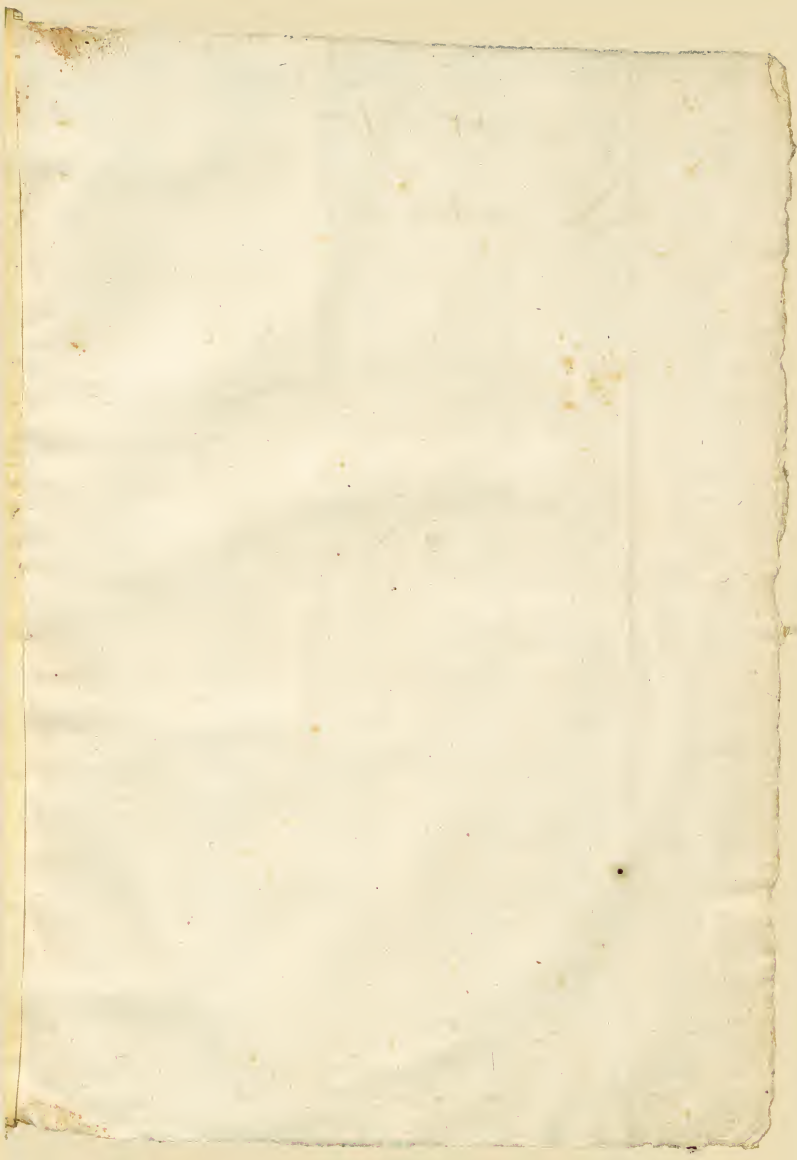
Franciscus argilagnus valentinus lectoribus huius libri. s. p. dicitur. Cum superioribus diebus a curis infirmorum vacarem: et
potius et parti medicine incubere quam theoreticam vocat: venit forte mihi ad nuanus hippocratis medicorum antiquissimi do-
mini opus quod a recentibus medicis ars notatur. Quis plegisset: illud ita ueniosse impressum esse deprehendi: et longe plura
essent vitiosa et deperata quam emendata. nullus certe sensus: nullaque sententia ex his elici poterat. neque solus id in hoc opere
imperfecto facile est videre. sed in his libris qui penna scripti sunt vniuersis liquidum percipere poterit: quod reuerentem volens
hominum nostri temporis incuriam non admirari non potuit: nam probo deum atque hominum fides quod hoc est secundum: que am-
plius: que ut ita dicam propositum mentis alienatio: quod in rebus minimis profuturum nullus precium impendit huiusmodi solliciti sunt: ve-
terum tamen medicorum perclarissima opera in tenebris abscondita respuere sinunt: neque ita ignauiter erga hippocratem nos age-
re debemus: quoniam de mortali hominis genere bene meriti sunt et opera sua exemplissima quod in arte medicine perpetua studio: atque
cura scriptis preferunt. hic enim vir excellentis nature medicinam longo tempore potius reuocauit in lucem: quam venientem
ab illius vici pestilentia tectis periculo vili perdidit ipse hippocrates: et discipulos ad auxiliandum ei vices dimissis: ob
id meritis bonorum illi quos periculum decreuit. Et cetera. et hanc iam potius mihi consilium nihil negocii cum impressis habere
quod et ipsi ea que emendata acceperunt: plerumque mutare ac inuerrere soleant: nihilominus eorum utilitati consulens hoc opus ite-
rum impendendum curam quanta potui diligentia emendatum. et eo maxime audienti: hanc puincia suscepit: huiusmodi meis in-
paribus: Germanus coloniensis librarie artem amantissimum suam mihi operam pollicetur: est: qui hanc artem ita pulchre ita emenda-
te exercet: et non dubitem cum longe ceteris impressis prestante: pace tamen aliorum dixerim: cuius artis inuentor maxime profectus
et laudes a mortali bus referri debent: necnon et alius qui post eum magna cum cura et diligentia artem hanc aperit: coluerit:
perfectiorque indices reddiderit. effecerunt etenim viri hominum generi opera sua utilitate tantam quantam profectus tempore nullus
iam viderit: quo apud posteros immortalis eternaque gloria pariter ac laudem consequuntur. Et tamen igitur mirum inmodum
possunt nostris etiam homines quod in immensarum librorum inciderit copias: quia maiores nostri et que hanc precessit etas caruerunt.
videmus etenim ea imperitorum numero tantum excreuisse: ut iam necesse sit non modo bibliothecas: verum etiam domos implere. ve-
runtamen non potuit hoc munus a consilio collatum omni ex parte fuisse perfectum: nam etiam mortali bus et ante dictam maximam viri
attulerit utilitatem: tametsi et vulgo dici solet: Prope rosam sepe viticia sita est: quibus huic rei vnum deesse videtur: diligentia
atque f. et accurata librorum emendatione. ego tamen pro virili mea emendando hoc opus quanta potui et cura et sollicitudine con-
statissimum. possum etenim gloriari me non id opus emendasse: sed fere totum scripsisse: et facile quibus comprehendere poterit vel
lato utroque exemplari: quare si que fortassis pretermissa ac immutata inuenierit: impressor potius celeritati ac festinatione quam
meo peccato ascribendum esse ignorabit: hi namque interdum mutant syllabas aut aliquos omittunt litteras vel addunt: et si etiam mecum
picie aut negligetie quod forte nequaquam recusabo id vitium ascribendum foret: veniat vobis in mentem homines non ex omni parte esse
perfecti: errantesque sepe sepiusque contingit: hi labi et errare: nescire et decipi malum et turpe dicam. Testis est et mihi in hac re
Salienus commento penultimo tertii libri. propterea dicens: Nos enim non possumus quando erramus semper. et apud philosophos com-
mune igitur: Aliqua in his perfecti errant medicum. constat etenim ipse ex principiis quorum alter semper ad malum machinatur: neque solum
hoc nunc defectu contingere arbitrandum est: sed etiam peccato hominis patenti euenire furmum putare debemus: magister enim in huius
libro. iij. inquit: Ex culpa hominis parentis hominis sunt pedes nostri ad lapsum. quod multis sacrorum canonum testimonio f. mare po-
terim. Natura etiam est imitatrix vitiorum. xx. q. iij. in ca. pdig. Et humana natura quodammodo labitur ad delicta: in autentico de
monachis collatoe prima paragrapho dicitur: de penitentibus vii. ij. paragrapho charitas circa finem: Quis creatura sub vitio est
et vii. q. prima. Quia etas prima est in malum: quod nisi equo longior esset: copulata possem exempla in medium afferre quod finis mea
hanc comprobare: neque hoc vici nisi et me ipsum solaret: et nescio forte negligentem existimet in eo quod consilio hominum utilitati gratia
non ipse glorie neque questus incipit est. et si aliqui interlegendum occurrerit: lector diligens facillime castigare poterit. neque
hoc peccata sunt digna iudicio facit. Dico et Radamanti sunt enim adeo mima quod facie prima cognoscitur. Neque mireris
quod tamen qui sequitur peritum cuius signatura est. f. a. vbi consilium epidimiae: et in eo libello de natura fer: non sit signatur in omnibus
charitatis liber tegni antequam epidimia comprehendat impressus est: et quod addit est liber de natura fer: non potuit signatio chartarum
ordinari. noli igitur putare quod aliqua deficiat: si post quatuor chartas non signatas inuenies nunc chartarum ordinari prece-
deret. et libellus de lege hippocratis et in iurandum propter eandem causam non potuerunt ordinari cum libello de natura fer: propter
quod et possunt in fine totius operis. Vale.

Incipit tabula sup libros Regni que ordinata est eodē ordine quo tabula posita supra ante libros pnosticoz.

Capitula p m libri.	Principaliu 60	Sicca qdē. 170	Et sig q inue.	Plib vo tali.	Nō oiffert vo.	Duplici vero
Tres s oēs. 151	Facit igis	Lon' coqis	De bis qdē	Trassigis p.	Precedit aut	Quib' vo. 20.4
Prima qdē	Facilitas vo	Lon' vo coqis	Inture vo c.	Seruatē vero	Ut vo ea fiat	Dac igis rōe
Secda vo que	Sic vo diffi.	Dicēf igis r	Egredian	Calidiora eni	Egultuato	Queda vero
Tertia vo ex	Et bā mobile	Lōpctēf vo	Uelut ozerim	Uter vo r	Primi qdē 195	Secda vo qdē
Lonari sit	Adhuc vo m.	Quociq vo. 171	Aur nō fm	Qui motio 188	Vo vo alicui	Epibono vero
Lonari sunt	Nā si eucratio	Sriois era.	Ita vo r bui.	Contraria	In piti vo	Quociq vero
Nul' tri ante	Talib' qdē i	Sicca vo cras	Et vigillie.	Ita vo r cale.	Fractura igis	Uti nec ien.
Sz r illi qdē	Audire vo	Et būda vo	Lozio vo i 181	Et simplr est	Snatio vo po.	In quo dēz
Vie vo diffini	Quociq vo 161	Et fm copula.	Quēadmodū	Si vo pmata.	Molle vo r	Sz ad reli. 205
Que vo fm. 152	Si vo cali	Sic vo r 172	Et ppa ad ali.	Calidiorē. n.	Qui vo bap 196	Sit aut boc
Sz nūc a diffi.	Deiceps vo sig	Sic vo fridi.	Ita vo r alia	Voc sigde ge.	Supplutas	Itaq r curō
Medicia ē sci.	Sriois qdē 03	Decidēte vo	Alia vo sūt fm	Utilitas vo	Propitea de.	Itaq vero di.
Sic q nomen	Sic vo būdi.	Lōfiderare vo	Secda audituz	Quō igis r bi	Nerui vo r te.	Dein vero di.
Sanu aut r	Lōpofira qdē	Sic vo qdē.	Quēadmodū	Sile igis vif.	Secda ppositas	Er qd' vero
Et fm pma	Si vo būdi.	Que acuta	Secda tactū 182	Pōt. n. vef	Dicte vo sūt	In būoz
Sz qm effi. 153	Vūde vo r 165	Sic vo r me.	Itaq vo r f	Organicoz. 169	Et quidē qdē	Quos neqz
Nleut vo r	Dec igis r	Uetrlcogni. 173	Quociq vo	In plasmari.	Intētiōz q. 197	Augmtati. n.
Est aut r oe.	Et bis q tēdēs	Et bōe in	Quēadmodū	Secda tātē	Ita vo r v.	Augmtant:
Incipiam' igis	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	In numero	Dēn est aut	Intētio vero
Sanu ē aut.	Et ledit qdē	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Reliqui vo ge.	Et quidē fi	Alcant' igis 206
Egr vo cor. 154	Et bōe in	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Quociq igis	Et de bis q.	Eūanf vero
Quo vo v rē	Adaginitudo	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Et qdē q.	Ad id vo qdē	Eucant. n.
Quā r r neu.	Et vo r f. 164	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Et qdē q. 170	Eoz igis r	Amipaficos vo.
Et b' qdē.	Blanc' vo o.	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Dehētiūm	Intētio vo. 198	deriuatio vo
Sanu vo r. 155	Niger vo oeu.	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Ego aut iā.	Ita vo r fracu.	Amipaficos vo.
Capla ē	Subtle idē	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Sequ' capla	Et aut r em.	Quēadmodū.
ciad i regni	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Iti i. regni	Voc quidē a	Neure vo
Sit at r boz	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap c	Et vo r ster.	Pōt at ali. 207
Egra vo sig	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Que vo r lap.	Dicū ē aut.
Secda vo sig	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Ita vo q pter	Refumprua
Appellat' at	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Reliqui adhuc	Prfecte qdē
Et vilitas. 156	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Ad mātēf. 191	Sit igis dīpō
Erubū vo fa.	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Et b' qdē	Lauē vo fa.
Legitudo vo	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq igis in	Et si multum
Substātia qdē	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Libor vero in
Ab his vo q	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Pōt vo aptus
Secda vo qdē	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Dicū est aut
Eoz vo qdē	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Nūc. n. 208
Beneta at la.	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Dicū igis q.
In eisdē vo. 157	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	De bis quidē
Ab epia vo	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Impia est.
Definiat at	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	P' bue aut
Simplr vo eg	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Qui aut r in
Sit vo boz	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Demōstrātes
Et diuidit	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	De pncipa. 209
Quib' deiceps	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Et b' generi
Dolēia vo r	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Ad cogno
Dib' bis fen.	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Et b' genere
Signa vo boz	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Peripaz at. 201
Ponēb' nō	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Sit igis fuerit
Sig q egri. 158	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Repellē' aut
Quattuor at	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Helicte vero
Principia igis	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Enatio vero
Ab illis vo ex.	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Sz qm oia. 202
Ita vo seipsa	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Et si sufficē
Alie vo oēs	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Dehine vero in
Capitloz. 159	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Pratoa igis fa.
De qdē ptiū	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Alia vero. 203
Principia at	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Sz qm i ptiū.
Lon' qdē ca.	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Igit euacuet
Paruū vo ca.	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Inqz vero in
Adaguit vo si	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	Qui vero r d
Si vo su occi.	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Uetrlcogni. 173	Qui vo r bap i	Quociq vo f3	

Adam Sedgwick

W in legem & punit

W in legem

W in legem & punit

W in legem & punit

· private